«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

Төлеби ауданы ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасының 2023 жылдың жазғы кезеңіне арналған сауықтыру іс-шараларының

ЖОСПАРЫ

Бал-Ана

Мақсаты:

- тәрбиеленушілердіңпсихофизикалықденсаулығынқорғаужәненығайту;
- табиғи факторларды пайдалана отырып, мектеп жасына дейінгі балалардың денсаулығын шынықтыру;
- балалардыңдемалысын,эмоционалдықсаулығынақажеттіжағдайды ұйымдастыру;
- қоршағанортағатанымдыққызығушылығындамыту.

Міндеттер:

1. Ауа, күн мен судың пайдалы қасиеттерін кеңінен пайдалану арқылы балаларды сауықтыру. Тамақтану барысын жемістер, шырындар, көгөністермен байыту.
2. Қозғалысрежиміноңтайлықұруарқылықимылбелсенділігінарттыру.
3. Балалардың физикалық саулығын, қимыл мотивациясын, өзіне, өз денесіне, денсаулығына қызығушылығын қалыптастыру. Қауіпсіз өмір сүру дағдылары туралы білімін бекіту арқылы балалар жарақатының алдын алу.
4. Демалыстың кең спектрін ұйымдастыру, тәрбиеленушілердің эмоционалды-психологиялық жайлылығын қамтамасыз ету.
5. Балалардың жақынарадағыдамуаймағын есепке алып,білім менбілікті бекіту бойынша жеке педагогикалық жұмысты ұйымдастыру; сөйлеу тілін түзету; қоршаған орта, жазғы табиғи құбылыстар туралы білімдерін байыту.
6. Жазғы кезеңде отбасы мүшелерін балабақшамен бірлесе қызмет етуге тарту.
7. Оқужылыныңбасталуынадайындықжұмыстарынжүргізу.

№	Жұмыстыңмазмұны	Күні	Жауаптылар
	І.Ұйымдастыру-басқаруқызметі		
1	Балабақшақызметкерлеріне нұсқаулықтар жүргізу: - балалардың өмірі мен денсаулығын қорғауды ұйымдастыружөніндегі Инструктаж; - еңбектіқорғаужәнежұмыс орнында қауіпсіздік техникасының талаптарын орындау.	Мамыр-маусым	Меңгеруші: А .Бердібаева
2	Тәрбиеленушілергенұсқаулықтар жүргізу: - жол-көлікжарақатыныңалдын алу; - жол-көлікоқиғаларының алдын алу.	Мамыр-маусым	Әдіскер: Сарива М Топтәрбиешілері
3	Балабақшанықазғыжұмысрежиміне ауыстыру: - ұйымдастырылатыніс-әрекеттердітазааудаөткізу, ғимараттын сыртында; - түскіасберуді15мин.ерте бастауға көшу; - күндізгіұйқыуақытын ұзарту.	1маусымнан бастап	Әдіскер: Сариева М.
4	Балабақшаныңсеруенучаскелерін жаз кезеңіне дайындау. Балабақшалардыңсеруен учаскесіндегіспорталаңыныңқұрал-жабдығын,кіші сәулет нысандарын көру және тексеру.	Маусым	Меңгеруші: А.Бердібаева . Шаруашылық бөлімінің меңгерушісі: Сыдықов Б
	ІІ.Жазғысауықтырукезеңіндеқауіпсіздіксақтауіс-шаралары		
1	Қауіпсіздіктехникасы,ауызсу режимі, жарақаттанушылық, уланудың,күнсоққысыныңалдын алу бойынша нұсқау беру.	Үнемі	Медбике: Ыдырыс А.

2	Көгөністерді,жемістердіқолдану арқылы ұтымды тамақтануды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА
3	Тамақтанудашырындардықолдану.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА
4	Тезбұзылатыназық-түліктердісақтау мерзімін және тамақ дайындау сапасын бақылауды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА
5	Балалардың киімдерініңауа-райы жағдайынасәйкестігінбақылауды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА.
6	Жазғы уақытта балалардың гигиеналыққүтімінқамтамасызету.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА.
7	Уыттыинфекциялардыңалдыналу: - асәзірлейтінбөлікжұмысын бақылау; - қызметкерлер және ата-аналармен біргесанитарлық-ағартужұмыстарын өткізу.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА.
8	Жарақаттанудыңалдыналу: - учаскелердіңсеруендеуге жарамдылығын бақылау; - ойынматериалыныңқолданылуын және жағдайын бақылау.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА
9	Ішекинфекцияларыныңалдыналу: - жекегигиенанысақтау; - қайнатылғансудықолдану; - асәзірлейтінбөліктіңжұмысын бақылау.	Үнемі	Медбике: ЫдырысА

10	Шынықтыруіс-шаралары: - учаскідебалаларды қабылдау; - учаскідегітаңғыгимнастика; - тазааудағыденешынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеті; - мерекелікіс-шараларжәнеспорттық ойын-сауықтар; - ауа ванналары; - құмныңүстіменжалаңаяқжүру; - желкөздердіашыққалдырып ұйықтау; - супроцедуралары.	Үнемі	Медбике: Ыдырыс А
11	Жазғысауықтырукезеңінде тамақтануды талдау.	Үнемі	Медбике: Ыдырыс А.
ІІІ.Балалардытәрбиелеу-ұйымдастыруіс-әрекеті			
1	Ойынтүріндегіміндетті ұйымдастырылғаніс-әрекет(музыка, дене шынықтыру, көркемдік шығармашылық таным)	Кестегесәйкес	Әдіскер: Сариева М
2	Жазғы кезеңде тәрбиелеу-ұйымдастыружұмысынжоспарлау	Жазкезеңі ішінде	Топтардың тәрбиешілері
IV.Ойын-сауық,қуыршақспектакльдерін,әңгімелесулер,экскурсияларұйымдастыру және өткізу			
1	«Мектепкедейінгітәрбиемен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚазақстанРеспубликасыОқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына сәйкес ойын іс-әрекеті.	Маусым-тамыз	Әдіскер: Сариева М
2	Балалармен тұрмыстық және жол жарақаттарының алдын алубойынша жұмыс(әңгімелер,ойын-сауық,ЖЖЕ танысу ойындары, экскурсиялар)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері

3	Балаларменбалабақшааумағында, қалалық саябақта, өлкетану мұражайында,қалалық ескерткіштердеэкскурсиялармен мақсатты серуендер өткізу	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
4	Балаларға экологиялық тәрбие беру (әңгімелер,серуендер,экскурсиялар, бақылаулар, тірі және жансыз табиғатпентәжірибелержасау)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
5	Балаларды еңбекке тәрбиелеу (асханадағыкезекшілік,бөлме өсімдіктерінекүтімжасау,учаскедегі, гүл бақшасындағы еңбек, табиғи материал жинау)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
V.Балалардысауықтыружұмыстарынжүргізу			
1	Балалардың таза ауада ұзақ жүруі (таңертеңгіқабылдау,гимнастика, дене шынықтыру ҰІӘ, серуендеу, ойын-сауық)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
2	Күнішіндешынықтырудыңәртүрлі тәсілдерін пайдалану (ауа жәнекүн ванналары,бассейн,жалаңаяқжүру және т.б.).	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Медбике : Ыдырыс А
3	Мәзірге жаңа піскен көкөністер, жемістер,балғыншырындардықосу; қара бидай мен бидай наны, сүт өнімдері.	Маусым-тамыз	Медбике: Ыдырыс А
4	Балалардыңтазааудақимыл белсенділігін арттыру үшін жағдай жасау (спорттық ойындар мен жаттығулар,жарыстаржәнебасқалар)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
5	Жаздыңбасындажәнеаяғында тәрбиеленушілердің антропометриясынжүргізу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері

6	Денежаттығулары: Таңғыгимнастика. Дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекеті,жаттығулар,ойын-сауық, ойындар. Қимылдыжәнедидактикалық ойындар. Профилактикалықгимнастика(дене сымбатын жақсарту, жалпақ табанныңалдыналу,көрудіжақсарту және т. б.) Спорттық ойындар. Денешынықтыруминуттарыжәне динамикалық үзілістер.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
7	Гигиеналықжәнесупроцедуралары: Жуыну. Қолдышынтақпенқосажуу. Су және құммен ойындар.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
8	Үй-жайлардыжелдету(өтпелі). Фрамугалардыашыпқойыпұйықтау. Күніне 2 рет таза ауада серуендеу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
9	Белсендідемалыс. Ойын-сауықжәнемерекелер. Ойындар мен ермектер. Денсаулыққүндері. Балабақшааумағындажәнеодантыс жерде серуендеу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
VI.Профилактикалықжұмыс			
1	Санитарлықбюллетеньдерді ресімдеу: «Ішекинфекциясы», «Көз жарақаттарыныңалдыналу», «Көгөністер,жемістер, дәрумендер».	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
2	Балалармен тақырыптықәңгімелер: «Кірқолдыңаурулары», «Күнніңзияндыәсеріненқалай қорғануға болады?», «Неістеугеболады?Неістеуге болмайды?», «Біздіңдосымыз-бағдаршам», «Денің сауболуүшіншынығу керек».	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері

VII.Әдіскерлікжұмыс			
1	Жазғысауықтыружұмысының жоспарынжазужәнепедагогикалық кеңесте талқылау.	Мамыр	Әдіскер: Сариева М
2	Жаңаоқужылынаарналғантоптарды қарау.	Тамыз	Әдіскер Сариева М
3	Жаңа2023-2024оқужылынажылдық жоспар әзірлеу.	Шілде-тамыз	Әдіскер: Сариеа М
4	Табиғатаясындақимылдарды,құмды ойындарды, бақылаулар мен еңбекті дамыту үшін ойын материалы мен жабдықтарын дайындау.	Маусым	Топтардың тәрбиешілері
5	ҚРМДТОМЖМСталаптарынасәйкес топтардың заттық-дамытушы ортасыныңмазмұнынжаңарту.	Маусым-шілде	Топтардың тәрбиешілері
6	Санитарлық-ағартуқызметіаясында тәрбиеленушілердіңата-аналарыүшін көрнекі материал дайындау: дәрігер, психолог, тәрбиешінің кеңестері.	Тамыз	Топтардың тәрбиешілері, психологтар, медбикелер.
7	Тәрбиешілергеарналғанкеңестер: «Жазғыкезеңдебалаларменжұмысты жоспарлау», «Жазғыкезеңдеәртүрліойын түрлерін ұйымдастыру», «Балаларғакөшедеқауіпсізжүріс- тұрыс ережелерін үйретеміз».	Маусым Шілде Тамыз	Әдіскер: Сариева М Әдіскер: Сариева М Әдіскер: Сариева М
8	Бақылаужәне басқару: 1) табиғатбұрышындабалалармен жұмыс істеу жүйесі. 2) ойын әрекетінжоспарлау.	Маусым	Әдіскер: Саривеаа М Әдіскер: Саривеа М

	1. Қиялменшығармашылықты дамыту үшін табиғи материалды қолдану. 2. Таза ауада гимнастика жасау кезіндеойынэлементтерімен атрибуттарын пайдалану.	Шілде	Әдіскер: Сариева М Әдіскер: Саривеа М
	1. Босуақыттыжәнеойын-сауықты жоспарлау. 2. Жаңаданкелген тәрбиеленушілердіңМДҰ адаптациядан өтуін ұйымдастыру.	Тамыз	Әдіскер: Сариева М

9	Нұсқаушылық педагогикалық кеңесі. Тақырыбы:«Тәрбиелеу-ұйымдастыру процесін ұйымдастыру және жаңа 2023-2024 оқу жылында балалармен жұмыс істеу үшін жағдай жасау». - 2023жылғыжазғысауықтыру кезеңіндегі кешенді жұмыс жоспарыныңорындалуынталдау. Бекіту: - 2023-2024оқужылынаарналған жылдық жұмыс жоспары. - ҰІӘкестесін. - Кезекшітоптардағыбалалардың тізімі. - Күн тәртібі. - Балабақшажұмысында қолданылатын бағдарлама. - Педагогикалықкеңестуралы ереже. - Әдістемеліккеңестуралыереже. - Мониторингтуралыереже. - Әртүрліжастағытоптуралы ереже. - Педагогикалықэтикатуралы ереже. - Базистікоқужоспарының түсіндірме хаты. - Сыбайласжемқорлыққақарсыіс-қимыл жөнінде жұмыс жоспары. - Балабақшадағылаңкестіккеқарсы қауіпсіздік жөніндегі жұмыс жоспары. - Педагогикалыққызметкерлердің атқаратын лауазымдарына сәйкестігін растау мақсатында оларды аттестаттаудан өткізу үшінаттестаттаукомиссиясын қалыптастыру туралы.	Тамыз	Әдіскер: Сариева М
10	Жасмамандарменжұмыс:		

	Консультация: «Участкеде заттық-дамытушыортаныұйымдастыру». Шағын лекция: «Серуендеуді ұйымдастыру және өткізу». Консультация:«Бейімделукезеңінде ата-аналармен жұмыс».	Маусым Шілде Тамыз	Әдіскер: Сариева М Әдіскер: Саривеа М Әдіскер: Саривеа М
VIII.Ойын-сауық			
1	Челлендж.«Балалардықорғаукүні» (бейнебаян) Ойын-сауық.«1маусым-Балаларды қорғау күні».	1маусым	Топтардың тәрбиешілері
2	«Әлем балалардың көзімен» асфальттағысуреттербайқауы.		
3	Денешынықтырумерекесі:«Біз көңілді балалармыз».	Маусым	Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
4	Викторина.«Күн,ауажәнесу».	Маусым	Орта жас топтарының тәрбиешілері.
5	Ойын-сауық:«Жолбойындажүрген қонжық».	Маусым	. Кіші жас топтарының тәрбиешілері.
6	Ойын-сауық:«Жолдаабайбол!!!»	Маусым	Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.

7	Спорттықойындар:«Жазғыойын-сауық».	Шілде	Кіші жас топтарының тәрбиешілері.
8	Спорттықэстафета:«Батыл,шапшаң, жылдам, шебер».	Шілде	Орта жас топтарының тәрбиешілері.
9	«Нептункүні»театрландырылған мереке көрінісі.	Шілде	Музыкалық жетекші: Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
10	Босуақыт:«Көңілдістадион».	Шілде	Мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
11	Ойын-сауық:«Астана–ҚР елордасы».	Шілде	Музыкалық жетекші: ПишенбаевМ. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
12	Ойын-сауық:«Жұмбақтолысандық».	Тамыз	Кіші жас топтарының тәрбиешілері.
13	КТК«Ертегігеқонаққабарамыз».	Тамыз	Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.

14	Ойын-сауық:«Игіістербағытымен саяхатқа шығу».	Тамыз	Музыкалық жетекш Орта жас топтарының тәрбиешілері.
15	Ойын-сауық:«Қауіпсіздікәліппесі».	Тамыз	Музыкалық жетекші: Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
16	Үстел театры.«Шалқан».	Тамыз	Кіші жас топтарының тәрбиешілері.
17	Музыкалықойын-сауық:«Ән саламыз,бибилейміз,көңілдіөмір сүреміз!»	Тамыз	Музыкалық жетекші: Орта жас топтарының тәрбиешілері.
18	Ойын-сауық:«Жаз,қошбол!»	Тамыз	Музыкалық жетекші: Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
IX.Тәрбиеленушілердіңотбасыларыменжұмыс			
1	Дәліздеата-аналарғаарналған бұрыштардыбезендіру(күнтәртібі, ҰІӘ, жазғы кезеңде отбасы мен балабақшаныңбірлескенжұмысын ұйымдастырубойыншаұсыныстар)	Маусым	Әдіскер Сариева М Топтардың тәрбиешілері
2	«Ата-аналарғаарналғанденсаулықбұрышын»безендіру.		

	Күн өтудің алдын алу. Ішекинфекцияларыныңалдыналу. Шынықтыру процедураларын ұйымдастыру.	Маусым	Медбике ЫдырысА
3	Ата-аналарғаарналған кеңестер.		
	«Балалардыбалабақшағабейімдеу». «Балалардыңжазғыдемалысы туралы».	Маусым	Топтардың тәрбиешілері
	«Баланыарашағыпалса». «Балалардыңжазғы бос уақыты».	Шілде	Топтардың тәрбиешілері
	«Бала саяжайда». «Балаларды шынықтыру».	Тамыз	Топтардың тәрбиешілері
4	Жазғысауықтыружұмыстарындаотбасымүшелеріненболатынкөмектің мазмұны:		
	Жазғыіс-шараларғаата-аналардың қатысуы	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері
	Х.Әкімшілік-шаруашылықжұмыс		
1	Жоспарбойынша жөндеу жұмыстарынжүргізужәнежылу жүйесін сынақтан өткізу.	Мамыр	Шаруашылық меңгерушісі: Сыдықов Б
	Құмәкелу.	Мамыр	Шаруашылық меңгерушісі: Сыдықов Б
	Балабақшаныңойынжәне спорт алаңдарындағықұрал-жабдықтарды бояу.	Маусым	Шаруашылық меңгерушісі: Сыдықов Б
	Жоспарбойынша жөндеу жұмыстарынжүргізужәнежылу жүйесін сынақтан өткізу.	Маусым	Шаруашылық меңгерушісі: Сыдықов Б

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы2022-2023оқу жылындағыкіші жас «Балдырған» тобының жаз мезгіліне арналғанкүн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу	08:00-9:00
2	Таңғыас	9.00-09:20
3	Ойындар,ұйымдастырылған оқу қызметінедайындау	09:20-09:40
4	Серуендеу,	09:40-11:30
5	Түскіас,гигиеналықшаралар	11:30-12:30
6	Түскіұйқы	12:30-15.30
7	Біртіндептұру,ауа,суем шаралары.Бесін ас	15.30-16:20
8	Серуендеу,ойындар	16:20-17:00
9	Балалардыңүйгежіберілуі	17:00-18:30

Балабақша әдіскері: А.Ешімқұл

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы 2022-2023 оқу жылындағыортаңғы«Балапан»тобыныңжазмезгілінеарналған күн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгіжаттығу,	08:00-09:00
	Таңғыас	09:00-09.20
2	Ойындар түрінде ұйымдастырылғаноқу Қызметінедайындау	09:20-10:00
3	Серуен	10:00-11.15
4	Гигиеналықшаралар,	11:15-11:30
	Түскіас,гигиеналықшаралар	11:30-12:30
5	Түскіұйқы	12:30-15:00
6	Ұйқыданоянy,шынығу,ауа,су ем шаралары,	15:00-15.30
	Бесінас	15:30-16:00
7	Ойындар,кешкісеруен	16.00-17.00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17.00-18.30

Әдіскер: М.Сариева

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы 2022-2023оқу жылындағы ортаңғы «Бәйтерек» тобының жаз мезгіліне арналғанкүн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгі жаттығу,таңғыас	08:00-09:30
2	Ойындартүрінде ұйымдастырылғаноқу қызметіне дайындау	09:30-10:00
3	Серуен	10:00-11:45
4	Гигиеналықшаралар,түскіас	11:45-13:00
5	Түскіұйқы	13:00-15:00
6	Ұйқыданоянуу,шынығу,ауа,су ем шаралары,бесін ас	15:00-16.30
7	Серуен,шығармашылық,ермек ойындар	16.30-17.00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17:00-18.30

Әдіскер: М.Сариева

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “ Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы2022-2023оқу жылындағы ортаңғы «Бөбек» тобының жаз мезгіліне арналғанкүн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгі жаттығу,таңғы ас	08:00-09:30
2	Ойындар түрінде ұйымдастырылғаноқу Қызметінедайындау	09:30-10:00
3	Серуен	10:00-11:45
4	Гигиеналықшаралар,түскіас	11:45-13:00
5	Түскіұйқы	13:00-15:00
6	Ұйқыданоянуы,шынығу,ауа,су ем шаралары,бесін ас	15:00-16.30
7	Серуен,шығармашылық,ермек ойындар	16.30-17.00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17.00-18.30

Әдіскер: М.Сариева

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы 2022-2023 оқу жылындағыересек« Қарлығаш»тобыныңжазмезгілінеарналған күн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгі жаттығу,таңғыас	08:00-09:20
2	Ойындар,ұйымдастырылған оқу қызметінедайындау	09:20-10:00
3	Серуен	10:00-12:30
4	Гигиеналықшаралар,түскіас	12:30-13:00
5	Түскіұйқы	13:00-15:00
6	Біртіндептұру,ауа,суем шаралары.Бесін ас	15:00-16.00
7	Серуен,шығармашылық,ермек ойындар	16.00-17.00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17.00-18.30

Әдіскер: М.Сариева

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы 2022-2023 оқу жылындағыересек« Қарлығаш»тобыныңжазмезгілінеарналған күн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,таңертеңгі жаттығу,таңғыас	08:00-09:20
2	Ойындар,ұйымдастырылған оқу қызметінедайындау	09:20-10:00
3	Серуен	10:00-12:30
4	Гигиеналықшаралар,түскіас	12:30-13:00
5	Түскіұйқы	13:00-15:00
6	Біртіндептұру,ауа,суем шаралары.Бесін ас	15:00-16.00
7	Серуен,шығармашылық,ермек ойындар	16.00-17.00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17.00-18.30

Әдіскер: М.Сариева

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы2022-2023оқу жылындағы мектепалды даярлық«Көгершін» тобының жаз мезгіліне арналғанкүн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу,таңғы ас	08:00-09:20
2	Ойын түрінде ұйымдастырылғаноқу қызметі	09:20-10:10
3	Серуен	10:10-12:50
4	Гигиеналықшаралар,түскіас	12:50-13:20
5	Түскіұйқы	13:20-15:10
6	Біртіндептұру,ауа,суем шаралары.Бесін ас	15:10-16:00
7	Серуен,шығармашылық Ермекойындар	16:00-17:00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17:00-18.30

Әдіскер: М.Сариева

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжайы
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы2022-2023оқу жылындағы Ересек« Көжек» тобының жаз мезгіліне арналғанкүн режимі

№	Режимкомпоненті	Уақыты
1	Қабылдау,тексеріп қарау,ойындар,таңертеңгі жаттығу,таңғыас	08:00-09:20
2	Ойынтүрінде ұйымдастырылғаноқу қызметі	09:20-10:10
3	Серуен	10:10-12:50
4	Гигиеналықшаралар,түскіас	12:50-13:20
5	Түскіұйқы	13:20-15:10
6	Біртіндептұру,ауа,суем шаралары.Бесін ас	15:10-16:00
7	Серуен,шығармашылық ермек ойындар	16:00-17:00
8	Балалардыңүйгежіберілуі	17:00-18.30

Әдіскер: **М.Сариева**

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Төлеби ауданы ЖШС “Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Жаз мезгіліне арналғанкүн тәртібі
2022-2023оқужылы

Күнтәртібінің элементтері	Кішіжас «Балдырған» тобы	Ортаңғы «Бәйтерек» “Бөбек” Тобы	Ортаңғы «Балапан», тобы	Ересек «Қарлығаш», «Көжек» тобы	МАД «Көгершін» тобы
«Сәлеметсіңдерме балалар!» Таңертеңгіжаттығулар. Таңғыжеңілас.	8.00-8.30 8,30-8,45 8.45-9.10	8.00-8.30 8.30-8.45 8.45.-9.15	8.00-8.30 8.30-8.45 8.45-9.15	8.00-8.30 8.30-8.45 8.45-9.10	8.00-8.30 8.30-8.45 8.45-9.00
Ойындар,оқуқызметіне дайындық	9.10-9.20	9.15-9.20	9.15-9.25	9.10-9.20	9.00-9.10
«Ойнайықта,ойлайық» Іс-әрекетті таза ауада ұйымдастыру. Қоршағандүниенітану, білу шаралары	9.20-9.30	9.20-9.35	9.25-9.45	9.20-9.45	9.10-9.40
Серуенгедайындық. Серуен,тазаауадағы ойындар. Серуеннен оралу. гигиеналықшаралар	9.30-9.40 9.40-11.00 11.00-11.30	9.35-9.55 9.55-11.30 11.30-11.50	9.45-10.00 10.00-11.45 11.45-12.20	9.45-10.00 10.00-12.00 12.00-12.30	9.40-10.00 10.00-12.10 12.10-12.40
«Ас-адамныңарқауы» Түскі ас	11.30-12.00	11.50-12.30	12.20-13.00	12.30-13.00	12.50-13.20
«Тәттіұйқы» Түскі ұйқы	12.00-14.40	12.30-15.00	13.00-15.10	13.00-15.10	13.20-15.10
Ұйқымыздыашайық» Сергіту шынықтыружаттығулары Бесін ас	14.40-15.30 15.30-16.00	15.00-15.30 15.30-16.00	15.10-15.40 15.40-16.00	15.10-15.40 15.40-16.00	15.10-15.40 15.40-16.00
Серуен,таза ауадағы бақылау,еңбек	16.00-16.30	16.00-16.30	16.00-16.30	16.00-16.30	16.00-16.30
Еркінойындар.	16.30-17.00	16.30-17.00	16.30-17.00	16.30-17.00	16.30-17.00
Сау болыңыз! Балалардыңүйгекайтуы	17.00-18.30	17.00-18.30	17.00-18.30	17.00-18.30	17.00-18.30

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

2022-2023 оқу жылының жазғысауықтыруғаарналған ұйымдастырылғаніс-әрекеткестесі

№	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Жас топтары
		Кішіжас«Балдырған»
1	Денешынықтыру**	Күнсайын
2	Сөйлеудідамытужәнекөркем әдебиет	Күнсайын
3	Сенсорика	Күнсайын
4	Қоршағанортаментаныстыру	Күнсайын
5	Сурет салу	Күнсайын
	Мүсіндеу	Күнсайын
	Жапсыру	Күнсайын
	Құрастыру	Күнсайын
6	Музыка***	Күнсайын

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» балабақшасының
меңгерушісі
А.Бердибаева

2022-2023 оқу жылының жазғысауықтыруғаарналған ұйымдастырылғаніс-әрекеткестесі

№	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Жас топтары		
		Ортаңғы«Бәйтерек» тобы (3жастағыбалалар)	Ортаңғы «Бөбек» тобы (3жастағы балалар)	Ортаңғы «Балапан» тобы (3жастағы балалар)
1	Денешынықтыру**	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын
2	Сөйлеудідамытужәне көркемәдебиет	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын
3	Қазақтілі***	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын
4	Математиканегіздері	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын
5	Қоршағанортаментаныстыру	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын
6	Суретсалу	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын
	Мүсіндеу			
	Жапсыру			
	Құрастыру			
7	Музыка***	Күнсайын	Күнсайын	Күн сайын

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» балабақшасының
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

2022-2023 оқу жылының жазғысауықтыруғаарналған ұйымдастырылғаніс-әрекеткестесі

№	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Жас топтары		
		Ересек«Қарлығаш» тобы (4жастағы балалар)	Ересек«Көжек» тобы (4жастағыбалалар)	
1	Денешынықтыру**	Күн сайын	Күнсайын	
2	Сөйлеуді дамыту жәнекөркемәдебиет	Күн сайын	Күнсайын	
3	Қазақтілі***	Күн сайын	Күнсайын	
4	Математиканегіздері	Күн сайын	Күнсайын	
5	Қоршағанортамен таныстыру	Күн сайын	Күнсайын	
6	Суретсалу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру	Күн сайын	Күнсайын	
7	Музыка***	Күн сайын	Күнсайын	

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» балабақшасының
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

2022-2023 оқу жылының жазғысауықтыруғаарналған ұйымдастырылғаніс-әрекеткестесі

№	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Мектепалды«Көгершін»тобы (5 жастағы балалар)
1	Денешынықтыру**	Күнсайын
2	Сөйлеудідамытужәнекөркем әдебиет	Күнсайын
3	Қазақтілі***	Күнсайын
4	Математиканегіздері	Күнсайын
5	Қоршағанортаментаныстыру	Күнсайын
6	Суретсалу	Күнсайын
	Мүсіндеу	
	Жапсыру	
	Құрастыру	
7	Музыка***	Күнсайын

Төлеби ауданы ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс- әрекеттің перспективалық жоспары

Ортаңғы«Бәйтерек»тобы

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

БілімберуұйымыбалабақшаЖ Ш С «Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ортаңғы топ «Бәйтерек»
Балалардыңжасы:3жастан.
Жоспардыңқұрылу кезеңі:маусымайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Маусым	Денешынықтыру	**1"Құмменойнаймыз"** **2"Су - тіршілік көзі"** **3"Көңілді секірейік"** **4"Тепе-теңдікті сақтайық"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:ырғақтыжаттығулардағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынас жасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатыпсүртуді,орамалдыорнынаілуді,тарақтыжәнеқолорамалды пайдаланудыүйрету.

		Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпеншәйқасықты,шанышқыны,майлықтыдұрысқолдану;нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгілі реттілікпенкиінугежәнешешінуге,тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға,олардыересектіңкөмегіменнемесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Өзініңденсаулықжағдайытуралыересектергеайту,науқастанғанкезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларыныңкешенінжүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуын қамтамасызету.Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Кімқалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны.** **2"Менің қалам"** **3".Сөзойла,тезойла"ойыны** **4""Қуыршақтысеруенгешығарайық"ойыны.** **5"Оркестр" дидактикалық ойыны.** **6"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **7"Қуыршақтышомылдыру"дидактикалықойыны.** **8"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** **9"Құстар"** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдай

		жасау;әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуына ықпал ету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәне бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздікқор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту,сөздікқордызаттардыңсапасыменқасиеттерінбілдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгіегістік,жазмезгілі)жәнеерекшебелгілерібойынша жалпылаушысөздерменбайыту.
	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау;әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауынажағдайжасау:бір-біріменкүнделіктіеркінойында,дербес әрекеттердеауызекісөйлесуге,бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде,өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.**

		Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты,сөйлеукезіндетыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылғансөздітыңдаужәнетүсінудідамыту.Қазақтілінетәнә,ө,қ,ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақтілінетәндыбыстарды,осыдыбыстарменберілгенсөздерді айтуды үйрету. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда,санамақтар,тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сынесім,затесімжәнеетістік)үйрету.Затесімдердіүстінде,астында, артында,жанындатәріздікөмекшісөздерменбіргеқолданудыүйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршағанортағақатыстыәртүрлісұрақтарғажауапберудіүйретеді.
	Көркем әдебиет	**1"Қуыршақтысеруенгешығарайық"ойыны.** **2"Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі** **3"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** **4"Шалқан" ертегісін сахналау** **5""Мақтаншаққоян""ертегісі** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді,қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету,ондажекерепликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Математиканегіздері	**.1"Неөзгерді?"ойыны.** **2"Домино","Лото"үстелүстіойындары.** **3"Ғажайып қапшық" ойыны** - қарапайыммататематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылы қоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзіне - сенімділіккебаулу;

		- командадажұмысістей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдауды дамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Тәртіпкекелтір"дидактикалықойыны. 2"Құм қалашығы"** **3""Қысқыжәнежазғыойын-сауықтар"лотосы"үстелойыны. 4"Ыдыс жуу" дидактикалық ойыны.** **5"Құстар"** **6"Суреттертізбегі"дидактикалықойыны. 7"Шуақты күн"** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсету ниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекетету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Үйқұрылысы"сюжетті-рөлдікойыны. 2**"Үй құстарына арналған қоршау" балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен,алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәне еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға,қауіпсіздіктехникасы ережелерінсақтауға,ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Суретсалу	**1"Көліктергеарналғантүрлі-түстіжолдар"ойыны.** **2**"Құстарқанатын жайды"

		3"Орманғажидектеругебарамыз - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Суретсалудақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Мүсіндеу	**1**"Туғанқалам"түрлі-түстітұздықамырдантақырыптықмүсіндеу. - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптыболуғабаулуды пысықтау.
	Жапсыру	**1"Көгалдағыбалапан"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарым қатынас орнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Музыка	**1"Біздің әсем қала"** **2"Бұлақтыңсылдыры"** **3"Көңілді** **марш"4"Күнбағыс"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердіңорындауындағыжәнеаудио-бейнежазбаданмузыка тыңдауға үйрету. Музыкалықшығарманыңкөркемқұралдарын:дауысы(ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды,көңілді) байқауға үйрету.

		Ән айту. Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Балалардымузыкалықаспаптармен:сыбызғы,металлафон,қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда(бір пластинада)ырғақпенқағыпойнаудыңқарапайымдағдыларын меңгеруге ықпал ету.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

БілімберуұйымыбалабақшаЖ Ш С «Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ортаңғы топ «Бәйтерек»
Балалардыңжасы:3 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:шілдеайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Шілде	Денешынықтыру	**1"Дәмдітосаптар"** **2"Қуырмаш"саусақойынынойнаймыз 3"Бірінші байлық-денсаулық"** **4"Хошиістігүлдер"** **5Әртүрлібағыттардажүгіру"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимыл түрлері:еңбектеу,өрмелеудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынас жасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** - допты бір-бірінебасынанжоғары(артқажәнеалға)беру,жан-жаққа(солға-оңға) бұрылу; - солға,оңғабұрылу(отырғанқалыпта); - аяқтыкөтеружәнетүсіру,аяқтарды қозғалту(шалқасынан жатқанқалыпта); **Спорттықжаттығулар.** Жүзужәнегидроаэробикаэлементтері. Суғатүсу,жүгіру,ойнау,судабилеу.Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрысколдануды, қолды,

		бетті,құлақтытазалапжууды,жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді,орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге жәнешешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа,киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,асішуқұралдарынорнымен қолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денебелсенділігі(таңертеңгіжаттығу,шынықтыру,спорттықжәнеқимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар:ауа,күн,судыпайдаланаотырып,шынықтырушараларыныңкешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығularменмассаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Орманжидектерінтереміз"** **2"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **3"Сиқырлықапшық"дидактикалықойыны.** **4«Көгөністерденкөжежасау»(дидактикалықойын) 5"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу;

		- артикуляциялықжәнедауысаппаратының, естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту,артикуляциялықаппаратты дамыту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы ерекше белгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге,бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге,ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауынбілдіруге,сәлемдесуде,өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты,сөйлеукезіндетынысалуды,естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту.Қазақтілінетән ә, ө, қ,ү,ұ дыбыстарын өздігінен дұрысайтуға баулу. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда,санамақтар,тақпақтар,жаңылтпаштардыжаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт).

		Сөздердібайланыстырып,сөзтіркестерінқұрастыруға(затесімжәнесынесім,зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ауызекісөйлеудіңқарапайымтүрлерінмеңгерту,балалардыңөздерінеайтылған сөзді, пікірдітүсінуінқалыптастыру,алдын алаүйретілгенсөйлеуүлгілерінесте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтармензаттардықарастыраотырып,сұрақтарғажауапберуге,олардыжай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Танысертегілерменшағыншығармалардыңмазмұныбойыншаалдыменсұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
	Көркем әдебиет	**1Үстелүстітеатры"Бауырсақ"ертегісі.** **2"Бауырсақ" ертегісі.** **3В.Маяковский"Жақсыдегеннемене,жамандегеннемене?"** **4"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамға тәрбиелеу. Қысқатақпақтарменсанамақтар,жаңылтпаштардыжатқаайтудыүйрету. Танысертегілерменшағыншығармалардыңмазмұныбойыншасұрақтарғажауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжеттіэмоционалдықабылдауды,кейіпкерлергежанашырлықтанытудыүйрету.
	Математиканегіздері	1**"Матрешкағақонаққабару"ойыны.** - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылы қоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықты ояту,жаңанытануға,өзіне - сенімділіккебаулу; - командадажұмысістей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Тосаптынеденқайнатамыз?"** **2"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** **3"Қапшықтанебар?"дидактикалықойыны.** **4"Қуыршақтысеруенгедаярлайық"дидактикалықойыны.** **5Дамытушыойын."Неістегеніміздіайтпаймыз,істегеніміздіжасаймыз"**

		6"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны. **7"Өзүйіңдітап"дидактикалықойыны.** **8"Біздің көгөністер"** **9«Гүлшалғынғасаяхат»** **10А.Байғабылова"Ойыншықтар"(жатқаайту)** **11"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** **12"Қонақтардықарсыалу"сюжетті-рөлдікойыны.** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектергеқұрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу,жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Көгөністерарналғансебеттер"** - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырғанқұрылыспенсюжеттіойыншықтардықолданыпойнатуды пысықтау.
	Суретсалу	**1"Дәрумендерқайдажасырылған?"** **2"Әдемі гүлдер ашылды**" - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердіңорналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттіккомпозицияларжасауғаүйрету,тұтасқағазпарағынабейненіорналастыру,

		қызыл,сары,жасыл,көк,қара,ақнегізгітүстерменолардыңреңктерін(қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Бірнешебөліктерді қосу, қысу, біріктіруарқылы өсімдіктерді жәнежануарларды мүсіндеудағдыларынқалыптастырудыпысықтау.
	Жапсыру	**1"Себеттегікөгөністер"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынас орнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау,бүктеу,қатпарлау)қолдануды пысықтау.
	Музыка	**1"Ән салған кім?"2"Кел, би билейік!"** **3"Сиқырлыдәрумендер"** **4"Қоңыраулар үні"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу. Музыкалықжанрлар:ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтармен балалар музыка аспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ,барабан,металлофон,маракас,асатаяқ,тұяқ,сырнай)дыбысталуын ажырата білуді жетілдіруді пысықтау. **Ән айту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып,оларменбіргеән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Музыкалықшығармаларменертегікейіпкерлерініңқимылдарынмәнерліжәне эмоционалдыжеткізудағдыларындамыту:аюқорбаңдапжүреді,қоянсекіреді, құстар ұшады.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білім беру ұйымыбалабақшаЖ Ш С «Бал-Анп»бөбекжайбалабақшасы

Топ: ортаңғы топ «Бәйтерек»

Балалардыңжасы:3жастан.

Жоспардыңқұрылукезеңі:тамызайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	**1"Әртүрлібағыттардажүгіру"** **2"Көңілді ойындар"** **3"Сүйікті үй жануарым"** **4"Татулықтабылмасбақыт"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимыл түрлері:домалату,лақтыру,қағыпалудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету.

		Жалпыдамытушыжаттығулар. Кеудегеарналғанжаттығулар: - допты бір-бірінебасынанжоғары(артқажәнеалға)беру,жан-жаққа(солға-оңға) бұрылу; - солға,оңғабұрылу(отырғанқалыпта); **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндеқарапайыммінез- құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау:белгіліреттілікпенкиінугежәне шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,асішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру,«салауаттыөмірсалты»жәнеоныұстанутуралыалғашқытүсініктерберу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып,табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардың таза

		ауадаболу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып,жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуынқамтамасызету.Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Ормантұрғындары"** **2"Тәртіпкекелтір"дидактикалықойыны. 3"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. 4"Менің сүйікті үй жануарым"** **5"Неқалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны. 6"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** **7"Аурухана"сюжетті-рөлдікойыны.** **8"Кімдітазалауүйі"сюжетті-рөлдікойыны** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен

		таныстыру; -қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Кейбірдауыссыз(п-б)дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылау және бекіту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,сөздікқорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін сөздермен байыту. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ересектердіңсөзінтыңдаужәнетүсіну,сөйлеуәдебініңтиістіформаларындұрыс қолдану, ересектермен диалог құру,берілген сұрақтардытыңдаужәнетолықжауап беру.
	Көркем әдебиет	**1"Кірпіжан"жаттығуы** **2 В. Сутеев"Үшмысық"(әңгімелеу)** **3 С.Көбеев"Құстыңұясы"** **4Үстелүстітеатры"Бауырсақ"ертегісі.** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді,қарапайымкөріністердіойнауға,бірлескенойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.

	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-бірімensөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауынажағдайжасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға,құрдастарынесімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінуді дамыту. **Сөздікқор.** Ауызекісөйлеудетүрлібалаларәрекеттеріндеқоршағанортазаттарыментабиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,оларды көпшетүрдеқолдануға үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ойыншықтармензаттарды қарастыраотырып,сұрақтарғажауап беруге,оларды жай

		сөйлемдермен сипаттапайтыпберугебаулу.
	Математиканегіздері	**1"Қапшықтанебар?"дидактикалықойыны.** - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылықоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын,олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзінесенімділікке баулу; - командадажұмысістей білугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Аңдардың төлдері"** **2"Үйшіктекімтұрады?"ойыны** **3"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** **4"Ойыншықтардыжөндейміз"рөлдікойыны. 5** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** **6"Сиқырлықапшық"дидактикалықойыны.** **7"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** **8"Қонақтардықарсыалу"сюжетті-рөлдікойыны. 9"Біздің жанымызда не мекендейді?"** **10"Неөзгерді?"дамытушыойыны.** **11"Қуыршақбөлмесінжасаймыз"дидактикалықойыны.** **12"Достық үйшігі"** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектергеқұрмет көрсете

		білуге,кішілергежанашырболуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу,жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Үйжануарларынаарналғанүйлер"** - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын (саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнеең бекқорлыққа,ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер,үшбұрыштар,призмалардыажыратабілуге,атауғажәнеқолдануғаүйрету, бұрын алынған дағдыларды:төсеу, бекіту, қоюқолдана отырып, жаңағимараттар салу.
	Суретсалу	**1"Көңілдідоп"** **2«Жаз»ұжымдық жұмыс** -қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердіңорналасуынбере

		отырып,бейнелеудағдыларынқалыптастыру,көзбенқолдыңүйлесіміндамыту; -қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалы өнеріментаныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйретуді пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтыныңшетіне қылқаламды ақырын басынанбасып, ағызыпжіберіп бояуды, бояудың келесітүсін қолдануүшінқылқаламды басқатүскесалмасбұрын жақсылапсуғашайып алыпқолдануды,жуылғанқылқаламдыжұмсақматаменнемесеқағазмайлықпенсүртіп кептіруді үйретуді пысықтау.
	Мүсіндеу	**1"Алтынбалық"(ермексазбенсурет салу)** - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Кесектердіалақандарыныңарасындадомалату,есу,жаютәсілдеріарқылызаттарды мүсіндеуді пысықтау.
	Жапсыру	**12"Меніңкішкентаймысығым"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Желімдеудіңтехникасынүйрету:желімдіқылқаламға,мұқиятжағыпалу,жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды пысықтау.
	Музыка	**1"Ғажайып әлемі"** **2"Денсаулықәуені"** **3"Аңдарәлемінесаяхат"** **4"Көңілді балалар"**

		-музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулудыпысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтарменбалалармузыкааспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету:ре(ми) —ля(си)диапазонында,барлығымен бір қарқында әнді таза айту,сөздерді анықайту, әннің сипатынжеткізу(көңілді,созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру.Заттарменжәнезаттарсызмузыкалықшығарманыңқарқыныменсипатынасәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындауды пысықтау.

Төлеби ауданы ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Ортаңғы«Бәйтерек» тобы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**29.05- 02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге).** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттіліктісақтауға, ойыншықтарды орнына қоюға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығынөсімдік өскеныдысқатіреп, суаруға баулу. **(еңбекдағдылары)**
				Музыкалық	**Саусаққа**

				аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі жәнедыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка) "Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегісөздерге сәйкесқимылдарды жасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(денешынықтыру)**	**арналғанжаттығу: "Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым(Екі қолдарын айқастырып кеуделерінеқояды) Үйдежәнебақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттарын"екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріпқағып тұрады) Қасымдағы көршіме.(Бір қолдыңсыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-

					жаққааша«күн» жасайды). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу:"Достық".** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос,(Қолдың саусақтары өзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес, Ендісанауды аяқтадық.(Қолды төментүсіру, босаңсыту) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс				

	қолдану, тамақішкендесөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Сақина"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	**"Суреттертізбегі"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Білімберу					

ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет					
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен				**Көшедекетіпбара жатқанкөліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту,өзойларын дұрыс жеткізе білу. Балаларменкөшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру,оларды жүк, жеңіл көліктергежіктеуді үйрену. Жұмбақжасыру. Кеудесіндежаны жоқ, Тамырындақаны жоқ: Майжейді,су ішеді.	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдыңсыртқы түрінің ерекшеліктері туралыбілімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту. Балаларғасұрақтар: - Балалар,торғай қандай? - Ол немен қоректенеді? Шоқидыма,жейді ме? Неге? - Қалай дыбыстайды? Торғай–кеңдалада тіршілікететінәнші құс. Денесі сопақша,басы

				Бұл неекен балалар?(Көлік.) **Еңбекәрекеті:** учаскені ұсақ бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысынажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып,естесақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Әртүрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиешібалаларға тыңдатқызады. Балаларажыратуға тырысады. **"Көлік пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша,белгіге	дөңгелек,тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Тақпақ.Торғай, торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесібұлтиып, Шық-шықетіп отырмақ. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектергекөмек көрсетуге ынталандыру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық

				сайқимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша "торғайлар"залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек. Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке"(бір-екі бала да болу мүмкін)руль; "торғайларға"	жәнежапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлінпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-создері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бір-біріне соғылмай,жүгіріп

				медальондар. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардыңеркін ойыны.**	жүру керек. Екіншібелгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа"маска. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс. (** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды дамыту (бір-біріне итерместенжүгіру). **Балалардыңеркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	Балалардыңназарынтамаққааудару;тамақтанумәдениетінқалыптастыру,үстелүстіндегіөз-өзіңұстау ережелерін үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтаршабізойнақтап,				

шаралары	Тастан-тасқасекіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымыздыуқалаймыз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**"Кімқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануғаүйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан,мысық, күшік. Ойынбарысы: Тәрбиешібалаларға аудиожазбаарқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку!Бұлне? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұлне?Торай.Ол қандай? жалқау. - Шиқ-шиқ...Бұл	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы(әртүсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түстіқораптар. Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. -Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынынкөресіз

				не?Балапан.Олне істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу...Бұл не? Мысық. Ол не істейді?Мяулайды. - Ав-ав...Бұлне?Ол не істейді? Үреді. **(сөйлеуді дамыту)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды жалпы белгілер бойыншажіктеуге үйретуді жалғастыру, диалогтық сөйлеуді дамыту,өзаракөмек сезіміне тәрбиелеу, балалардың сөздік қорын кеңейту, сенімділіктерін арттыру. Құрал-жабдықтар: дүкендесатыпалуға болатын барлық ойыншықтар, сөрелер,сөмкелер, ақша. Тәрбиешібалаларға ойыншықтар дүкенінының ғайлы	(үстелге түрлі-түсті қораптарқойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(қуыршақ қызылтекшелерді қызыл қорапқа салады)"--Ия,ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады.Бұны қуыршақ жасады? -Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжеттіі-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігермамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру,

				жерде орналастыруды ұсынады.Сатушы тәрбиешінің өзі, сатып алушы балалар болады. Сатып алушылар дүкенге ойыншықтарүшін келеді, таңдайды, төлейді. Ойын барысында тәрбиеші балалардың дүкендегі мінез-құлықтың негізгі ережелерінбілуіне назар аударуы керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс				**"Көліктерге арналғантүрлі-түсті жолдар"ойыны.** Мақсат-міндеттер: түскеназараудара отырып, сурет салуды үйрену, сөздікқорларын толықтыру. **(сөйлеудідамыту, сурет салу)**	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып

					басылды, Аспаншайдай ашылды. Суретшіекен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш.Әлдибекұлы. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау. Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен				**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың назарынкешке балабақшағакелетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі-жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. **"Көлікпен**	**Торғайды бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене

				торғайлар"қимылды ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру;ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша "торғайлар"залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек.Ойын4-5 айналымды	торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспенатып торғайды Ұябұзғаноңбайды. Құсөкпелепкетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар"белгілі

				құрайды. Құралдары: "көлікке"(бір-екі бала да болу мүмкін)руль; "торғайларға" медальондар. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға	жергежиналады немесе орындықтарға отырады;бұлжер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!"деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемдішоқығанын" көрсетіп,ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысықыршып алмасың!(дегенге-балалар бастапқы орындарына,бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардыңбелгілі орынға жүгіру барысында, олардыңарасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндайәрекетті

				доптар. **Еңбек тапсырмасы:** қураған жапырақтарды жинау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	"мысық"болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа"-маска, "торғайларға" медальондар. **Еңбек тапсырмасы:** құмды құмсалғыштың шетіненқұмдыішке қарай сыпыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)				Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар"	Демалыс күндері күнтәртібінсақтау туралы ата-аналармен әңгіме.

				науқанына қатысуға шақыруды ұсыну.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі	**05.06.-09.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктерітуралы білімдерін кеңейту. Суменжәне өсімдіктерменжұмыс жасау кезінде ұқыптылықты,еңбек дағдыларындамыту. Қоршағантабиғатқа ұқыпты қарауға	**"Топтыңішінретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалаудаересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарғақою);еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітапбұрышын тәртіпкекелтір".** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке дегенұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыптыұстауға қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза жәнеұқыптыұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру; еңбексүйгіштікті дамыту,өзеңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

		бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**			
	"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны.("Үйшік" ертегісіжелісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшіктерезесінен ертегікейіпкерлерінің суреттері бар суреттердікөрсетеді, балалар оларды атайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Пойыз келе жатыр"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтардыүстел бетіндеырғақтарға сай кезегімен,	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентайбөбек– мен, Міне,меніңбарлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетінмаскалар. Көркем сөз. Достардыжинайық, Мұнаранықұрайық. Үлкеніүстіне орташасын, Оның үстіне кішкентайданасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(сөйлеудідамыту)** **Пирамидаларды құружаттығулары.** Пирамиданы құрайтын	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту. Ойынмаған ұнайды, Көпойнауға болмайды. Күнібойыдопқусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балаларсуреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту. Үйгемықтықабырға керек, Адамғажылыүй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсыңда ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(сөйлеудідамыту)** **"Суреттіжина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас жинауға үйрету. Құралдары:төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. **(математика негіздері)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту. Меніңүйімосындай, Кең, жарық та қонақжай. Шақырамын, келіңдер! Көмектесіп жіберіңдер. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Үйсалу"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасындамыту. Ойын құралдары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз ойларынанүйлер құрастырудыұсыну мүмкін.

	күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Жылдамкележатыр: Тоқ-тақ-тоқ,тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлықбалакүтіп қалды: Алақан,алақан! (Алақандардыжайып, өзара уқалау) Қуанышпенқарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	сақиналардыңсаны8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді,түсті ажыратуқабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**			**(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**
Таңертеңгіжаттығу	**Таңғыжаттығу:"Достық".** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос,(Қолдыңсаусақтарыөзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес, Ендісанаудыаяқтадық.(Қолдытөментүсіру, босаңсыту) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** "Ат-адамныңқанаты,ас-адамныңқуаты"дегенмақал-мәтелдібалаларғаайтқызу;балаларғатамақты кішкене бөліктергебөліпжеукеректігінайту;тынышотырыптамақтанудыүйрету;тамақішералдындабалаларбір-бірінеастың дәмді болуын тілеп,тамақтан соң алғысайтулары.Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрысұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері.Өзін-өзікүту,тамақтану,мәдениеттіқарым-қатынаснегіздеріндамыту. Кесе, шыны, пияла.				

	Оларсыз шай құя ма? Қасықсызтамақжемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлеңжолдарыноқуарқылы,балалардыңтәбетінашу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,сөйлеудідамыту,көркемсөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біздіңкөшедегі үйлер" тақырыбындағы суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: балаларды әңгіме құрастыруға дағдыландыру,сөздік қорларын дамыту, өз ойларын толық жеткізугеүйрету. **(сөйлеудідамыту)**	**"Бізқайдаболдық-айтпаймыз..." ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, есте сақтауын, қиялдықойлауын дамыту. Балалар таңдаған жүргізуші есіктен шығады, ал қалған балалармұғаліммен біргекімдінемесенені бейнелейтінінкеліседі. Соданкейінжүргізуші кіріп: "Бізге қай жерде болғаныңызды айтыңыз,неістедіңіз?" Балалар жауап береді: "Біз қайда болғанымызды айтпаймыз,бірақне істегенімізді көрсетеміз" (егер олар акцияны бейнелеуге келіскенболса)немесе "біз кімді көргенімізді көрсетеміз" (егер олар жануарды бейнелесе) және т.б. Ойын барысындамұғалім балаларға жануарлардыңнемесе заттардың өзіне тән	**"Үйді салғым келеді"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйдісалғымкеледі, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтардыбір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтардыбір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Шатырболсатөбесі, (Қос алақандар ұштарынтиістіріп, "шатыр" құру,	**"Қалпақ және кішкенетаяқша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Ойнаушылар шеңбер жасай тұрады. Ойын бастаушыбелгіленеді, ол кішкене таяқшаны алады да шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиеші оның басына қалпақ кигізеді. Қалпақ баланың мұрнына дейін кигізіледі, көздерінетимей-ақ, оныңкөзінжабады. Балалар қолдарын ұстасып, шеңбер бойыменжүгіреді: «Бір,екі,үш,төртбес —кішкенетаяқша тықылдайтын болады» - дейді. Бұл уақытта ойын басқарушыжүресінен отырып кішкене таяқшаменеденді тақылдатады. Балаларсоңғысөзбен тоқталады, ал ойын	**Құрылыстуралы мақал-мәтелдер, нақыл сөздерді жаттау.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесауқтау, ойлау қабілеттерін дамыту. 1. Еркадірінер білер, Зеркадірінзергер білер. 2. Жігітадамғажетпіс өнер де аз. 3. Қазаншыныңөз еркі Қайданқұлақ шығарса. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

		белгілерінтабуғажәне оларды мәнерлі жеткізугекөмектеседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	бастыңтөбесінеқою) Ұшбұрыштайжебесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастыңтөбесінеқою) Терезелер - көзайна. (Көздерді ашып-жұму) Менғой-үйдіңиесі. (Алақандарды өз кеудесінесалу) Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	басқарушыкішкене таяқшасын балалар жаққа сілтейді. Кішкенетаяқшакімді нұсқаса, сол кішкене таяқшаның ұшынан ұстайды да, ойын басқарушыңатын атайды, ал ойын басқарушы кім оны атады, соны табуы керек. Жаңа ойын бастаушымен ойын қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларғақала туралытүсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысш ылар туралы айту.	**Денешынықтырудан ойын-жаттығу** "Құмменойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балалардыеденде тұрғангимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеутехникасын дамыту;алғажылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыраотырып, қораздың дыбысталуын тыңдату; оқу қызметінедеген қызығушылықтарын ояту.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Туғанқалам"түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламыздаәр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрларбар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрыштызаттар (дүкен, үйлер, кеңселер, кмнотеатрлар)	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құм қалашығы"Мақсат-міндеттер: Балалардыңқұм туралыбілімдерін бекіту,құммен қарапайымтәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттеріндамытуға ықпал ету; табиғатқа ұқыпты қарауға, қоршаған ортаға қызығушылық танытуға тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Біздің әсем қала"Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкесбағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше,жол,жаяуадам жүретін жол мен көліктертуралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелердіажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатынажырата

			жасаудыүйрену; мүсіндеутәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу);үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өзқаласынадегеноң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтанышсезімімен қарауғатәрбиелеу.		білугетәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктердібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардыңтүрлері туралы білімдерін толықтыру,жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. **Бақылаубарысы.** Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктергеқарауды талап етеді. Жеңілкөлікқай жерде жүреді. (Жерде.) Бізгекөлікнеүшін керек? (Жұмысқа, қонаққа,мектепке бару.)	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенінбақат;бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалаудыдамыту; табиғаттыңәсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашықаспандабұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын,бірте-бірте көбейіп, өзінің	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпымағлұматтар беру; жылы жаққа ұшыпкететінқұстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар,қандай құстардыбілесіңдер? - Құстарнемен қоректенеді? - Жылыжаққаұшып кететін құстарды білесіңдерме? - Құстардыңжазғы тіршілігі қандай? - Құстардыңқандай	**Ауладағы адамдардың еңбектерінбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауапберебілуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар,сендер жұмыс істей білесіңдерме? - Ендеше бүгін біз сендерменауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланыстыжұмыста	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білугеүйрету;қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтауқажетекенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстырабілуге үйрету. Жұмбақ. Қанатыжоқ–ұшады,

	Балалар,көліктер әр түрліболады. Көшеде бізкөптеген көліктердікөреміз, көліктерұзақжол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақбұтақтарды жинау,ауланы сыпыру.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалықпен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмысістеугеүйрету. **"Түрлі-түсті көліктер"ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттар(рөлдер) арқылыдене белсенділігіндамыту; ережені сақтауға, кеңістіктібағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделерінеілінетін таңбалар(түрлі-түсті машинар),рөлдер. **"Тауықпен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойыншатез әрекетету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту.	түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтынмассаға айналатынын,немесе, керісінше,азайып жәнееритінін атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзіжасты–жылауық,кележатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды,жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. -Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? -Жерге нөсер төгемін, Өссінгүлдер,көп егін! -Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Нежөнінде айтылады?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипатты белгісі бойыншатабиғат құбылысыншеше білугемашықтандару (жарқырайды,аспан, бұлыңғырнайзағай ойнайды). **"Дөңгелеклапта" қимылды ойыны.**	түрлерін білесіңдер? -Құстар қандай дыбысшығарады? Тақпақ. Бөдене,бөдене, Бұғыпқалыпкөдеге, Ұстатпайдықусамда, Тойғызарембедеге. **"Ұшты-ұшты" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыұшатын заттарменұшпайтын заттардыажырата білугеүйрету. Тәрбиешібалаларға ұшатынқұс, әуекөлік атауларын,сонымен қатаркезкелген атаулардыатайды. Егер олар ұшатын болсақұсқанатын қағыпқимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зататауынатаса,онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатынзатта қимылдатпай, ұшпайтынзатта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады. Мысалы:Ұшты - ұшты,ұшақұшты–десе,қолдарын қимылдатады.	әртүрліболыпкеледі. Сонымменжазда қоқыстардыжинап ауласыпырса, ал қыстабасқаша.Қыста қар күрейді. **"Орамал"қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балаларшеңбер құрыпотырады,ал шеңбербойыменбір балажүгіреді, қолындаорамалы болуытиіс. Шеңбер бойыншаотырған баланың біріне орамалдыартына тастапкетугетиісті. Балаартынабұрылып қарап,орамалды алып,орамалтастаған баланықуыпжетіп орамалдылақтырып тигізуікерек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзіжалғастырады. Орамалтастаған ойыншықуып келе жатқанбаланың орынынаотыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға	Аяғы жоқ–қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет,желдет! Баласынжылат, Жетіқара,дауылдат! Тайтерісінқалтырат, Өрісінқұлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қолұстасып жүру" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойыншаортаға қозғалуға,екішеңбер Құрабілугеүйрету (орталарқарама Қарсыжаққа айналады,қолдарын ұстамайбір жағына); Ұжымдықсезімге тәрбиелеу. **Еңбекәрекеті:** үй Өсімдігінотырғызу (тәрбиешінің көмегімен).**(еңбек дағдылары)** Үйөсімдігін отырғызудыбақылау. Мақсат-міндеттер: Жұмысаяқталғансоң Жұмысорнынөз Бетіншежинауға үйрету. **"Ойлан,асықпа" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке,

	Денетәрбиесі бойыншажекелей жаттығулар.(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер:екі аяқпенбірорында секіру,дұрысқозғалу. **Балалардыңеркін ойыны.**	**(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:екі топқабөлінебілуге үйрету,ойыншыларға доптылақтыру,ойын тәртібін (сызықты баспай)сақтай отырып;қозғалыс тепе-теңдігіндамыту. **Еңбекәрекеті:** қурап қалғаншөптерді жинау(тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайымеңбек дағдыларынабаулу. Құралдары: қолғаптар,қаптар. Педагогбалалардың шөптерге аллергиясынескеру тиіс. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетінше ойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	Ұшты-ұшты,кітап ұшты–десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Көлікпен торғайлар" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойыншарты бойынша,белгігесай қимылдауға дағдыландыру;ойын кейіпкерлеріне еліктейбілуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әрбала"торғай" болыпорындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша"торғайлар" залдың ортасында кез-келгенбағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!"деген белгісіненкейін балаларжүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек.Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары:"көлікке" (бір-екібаладаболу	орамалдытигізсе, ондаойынды орамал тастаушыбалаөзі жалғастырады. **Еңбек әрекеті:** ауладағыағаштардан түскенбұта-қоқыстардыжинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірлесе жұмысжасай білуге баулу. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыжерде жатқанбір шеңберден екінші шеңберге секіріпөтуге машықтандыру; секіріпжылжуда мұқиятты болуға, шеңбердіңшетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: өздерініңеріктері бойынша ойын түрлерінтаңдау;ойын ойнаукезінде	тапқырлыққа, Жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешітапсырмасы бойыншасөзтабу. «Күнніңкөзі»сөзіне-айқын, ыстық,жарық...; «аспан»сөзіне-бұлт, көгілдір,жаңбыр Сәйкескелетінсөз табу. Тапсырма.Су Бойыншажелдің күштілігінанықтау. **"Қағыпалмай өт" (кегли)ойын жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: Балалардыңкегли арасыменбаяу және Ептілекпенөтуге дағдыландыру;көз мөлшерін,тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратындамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардыңеркін ойыны.** Ойындабалалардың өзбетіншебір бірімен араласабілуін, өзінің іс әрекетімен қылығынбілдіруге,өз пікіріндетұруға, Құрдасының Ұсынысыменкелісе Алмайтынын

			мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **Еңбекәрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққаүйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетінше ойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	белсенділіктаныта білуге тәрбиелеу.	көрсетугеүйрету.
Серуенненоралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауын тағып, сырткиімніңтүймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрысқолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері.Өзін-өзікүту,тамақтану,мәдениеттіқарым-қатынаснегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз! Балаларақметайтады,тамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,сөйлеудідамыту,көркемсөзді қайталау)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегіжаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымыздыашайық "Самалжел"-іштежатып,қолдарыденебойында.Бастарын сәлкөтеріп,желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі"-іштежатып,қолдарыденебойында,қолдарынекіжаққасозу. "Желбұлттардыайдайды"-тізенікұшақтапжату.Аяқтықұшақтапденеменадына-артынатербелу. **(денешынықтыру)**				

Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Сөзойла,тезойла"ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстардыдұрыс, анық айтуға жаттықтыру,тілдерін дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстариелерінің суреттері Ойынбарысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балаларсолдыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеудідамыту)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.** Ойынның мақсат-міндеттер:балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке,адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар, ақхалат,қалпақ,есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.	**"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқақатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі(кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажетматериалдарды таңдап, өзара кім қандайрөлді	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасындамыту. **(танымдық дағдылар)** **""Қысқыжәне жазғы ойын-сауықтар"лотосы" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтаржайындағы түсініктеріннығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлаудыдамыту, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойын шықтар жиынтығы. Ойынбарысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауғаұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші біройыншықтыалып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балаларжауапбереді. Ойыносылайжалғаса береді. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)** **"Автобус"сюжетті-**	**"Оюсаламыз" саусақжыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандардыжайып, тігінен көрсету) Көбелек.(Қосқолды айқастырып,бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Өзүйіндітап"ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	Ойын шарты. Бұл ойындыәуеліжеке-жеке ойнатуға болады. Балаларды рөлдерге бөлу:2баласатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар. Тәрбиешіойын ережесінтүсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылардабір-бірімен сыпайы сөйлеседі.Бірзатты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіптұрыңыз»,-деп ілтипат білдіреді. Тәрбиешіойынға жалпыбасшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	атқаратынытуралы келіседі. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру, қоршағанортамен таныстыру)** **"Үйшік" ертегісі бойыншаүстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлердітануға, ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршағанортамен таныстыру)**	**рөлдікойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңавтобуста жүру ережелеріне баулу;жолаушымен жолаушылартуралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалағанбалашығады, қалғаныжолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылықүлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерінкөрсетеді немесе ойыншық смартфонарқылы	Балалардыбиік-аласа, үлкен-кіші, оң жақта, сол жақта - деген ұғымдарды айтуға, бір-біріненажырата білуге үйрету. Қажеттіқұралдар: «Ағаштардың бейнесі».Үйлердің суреттері. Ойынбарысы: Тәрбиешібалаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орныннемесе“үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағыбалалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңындаәр топтың балаларын мадақтапотырады. **(танымдық дағдылар)**

				төлемдердіжасауды көрсетеді. Жүргізушіавтобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балаларменжеке жұмыс	**Тіл ұстарту жаттығуы:"Кімне істейді?"** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеуқабілеттерін дамыту. Тасшытасқалады, Басшыбасқарады. Досшыл–достабады, Қасшыл–қас табады. Төсшіл–төсқағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл–мәстеседі. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Аққоян"ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардыңойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасаптұрадыда,ал бірбалаортада"қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қолұстасып,қоянды айналажүріп,тақпақ айтады: Аққоян-ау,аққоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңдытарашы,	**"Біз шығамыз сапарға"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау,түйсік,сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоциялардыдамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймызқатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймызқатарда. Балаларсаусақтардың ұшымен үстел бетін мәтінырғағынасай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру) "Жұмбақтар,**	**"Қуыршақжиһазы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: үлкенлегоқұрылыс материалынан қуыршақ жиһазын жасауға машықтандыру, дизайндағдыларын дамыту. **(құрастыру)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек.	**"Кімнің үйі тезірек жиналады»ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндертуралы түсініктерінбекіту, олардыңатауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндертаратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері жатыр. Бұл үйде барлық шеңберлер , бұл жерде барлық шаршылар,бұлжерде барлық үшбұрыштар. Барлығыөзүйлерін тапқанда,балаларға

		Әй-әй көйлек киші, Біреудіңқолынүзші,- дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егербалашеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағыбала"қоян"болады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**ертегілер,аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(сөйлеудідамыту,**	Ойнаймызаулада, Төбемізәткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	топпен серуендеуге шығады.Тәрбиешінің белгісі бойынша барлығы геометриялықпішінін үйдегіден салыстыра отырып, өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады,ал тәрбиеші әрдайым үйлердіауыстырады. **(математика негіздері)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	**Кешкісеруенкезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердіңатауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріненазараударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығытуралы	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардыңаспанда ұшатынынбайқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әртүрлітабиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райыныңқандай	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаздағықұстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру;құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағыжаңадан ұшып келген құстардыбайқау, атау,ерекшеліктерін салыстыру. **"Қаршығамен**	**Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктергеұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктергекүтім жасаудағдыларын бекіту. **"Кім жылдам?" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққабаулу. Құралдары: белбеу.	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымынбекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желдікүнікандай өзгерістер болатындығынаназар аударту. Балаларжалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Желсоғадыбетімізге,

	білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіругеүйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойыншақозғалысты бастауға үйрету. **"Кегльдіқағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптыурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа шеттерінен ішке қарайсыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	екенін ажыратуға үйрету(ашық,бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Қимыл ойлаптабу" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушыетіп белгілейді.Ол шеңбердіңортасында тұрады. Балалар тәрбиешініңкөрсетуі бойыншамынамәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушықандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәріонықайталайды. Содан соң тәрбиеші	**қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушыетіп сайлайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар"немесе"-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантоподарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу.	Ойыншыларойынға екі-екіденқатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққақараптұрады. Аяқтарыныңарасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды.Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының арасынаұзыннанұзақ белбеу тастайды да "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеудібұрыналса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншыларшығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады.Солекеуінің қайсысы жеңіп шықса,солжеңімпаз атанады. **"Қандайгүлекенін ойлап тап?"дидактикалық ойыны.**	Тербеледіағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. **"Желкөбік"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешігеқосылып олар мына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіпшар. Осы күйі қал тұрып, Кетекөрмежарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші:"Желкөбік жарылды", - деген кездебарлықбалалар қолдарын төмен түсіріп,бар дауыстарымен"Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиешіжаңакөбік үрлеуді ұсынады: балаларорындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан

		ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойынбастаушыөзінің орнына біреуді таңдайды және ойындыжалғастыра береді. **"Бағбанменгүлдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыданасқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс:** кеңістікті бағдарлауғаарналған жаттығулар. **(дене шынықтыру)** **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенұсақбұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **Құралдары:**екітүрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа шеттерінен ішке қарайсыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр"қимыл жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріпсебеткетүсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалартобыжеңіске	Мақсат-міндеттер: балалардысипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерінбекіту. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбекәрекеті:**құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	басталады. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберденасып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтанкейінбұдан

			жетеді. Құралдары:спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларғадоптар. Балалардыңеркін ойындары.		бері жасырынып тұрған "құтүлкі": "Менмындамын!"-деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құтүлкіден"қашып құтылу керек. "Құ түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенұсақбұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу.
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардыңүйге	Ата-аналардың	"Отбасындағыеңбек	Ата-аналарға	"Балаларға-	"Демалыскүндері

қайтуы(ата-аналарға кеңес)	сұранысыбойынша кеңес беру.	тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	арналған"Дұрыс сөйлеудіүйрету" жаднамалары.	ойыншықтар"науқаны нөткізу	баланыңдемалысын дұрыс үйым-ру"тақырыбындаата-аналарға кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Туругунова П**				
Жоспардың құрылукезеңі (апта айды, жылдыкөрсету)	**12.06. -16.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу, күтуге деген қызығушылықтары нояту,ересектерге қолқабыстанытуға	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешініңеңбегін бақылап, балықтарғажемді үгітіп, шашып, қамқорлықжасау ниеттерін туғызу.	**Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктерінедұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустіңжалпақ жапырақтарын	**Кітаптардыкітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешініңеңбегін бағалауға, кітаптардықатарға ретпен қоюға ынталандыру;	**Ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешініңеңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

	тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**	сүлгімен сүрту техникасына жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**
	Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Баулар"үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; ойлау, түйсіққабілеттерін жетілдіру.	**"Қандай ойыншық жасырынған?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету,бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Балалар бөлменің бұрышындатұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынынайтады. Балалартерісқарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаныіздейді. Тапқанбала жалаушанытығады. Ойын2-3рет қайталанады. **(денешынықтыру)**	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиешіқораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірденалыпшығып, суреттегі бейнені атаудысұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларғакөрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(танымдық дағдылар)** **"Пішіндерді құрастыр"үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарықжылы күнде, Жап-жасылшөп үстінде, Жап-жасылкөйлекиген Бақабізгебылай деген: -Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?!	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиешіқораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірденалыпшығып, суреттегі бейнені атаудысұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларғакөрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Желкөбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды

	(танымдық дағдылар)	**"Желкөбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбердеойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауғабаулу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өленді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өленділайтажүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",- дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші	қолқимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы: жүргізушібалаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балаларсолардан геометриялық пішіндердіжасап шығару керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі:төрт таяқшаданшаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру;үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша құрастыру. **(танымдық дағдылар)**	Д. Ахметова **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге машықтандыру, вестибуляр аппаратын, ой-қимылын,естесақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіпдостасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіп істейік.	шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өленді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өленділайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",- дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады:балалар орындарынан

		жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңбергетұрады, ойын қайтадан басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**		Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**	тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде, 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру(3рет). 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда, 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу.				

	Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қуырмаш"саусақ қа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар!	**"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептіліккебаулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", -дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққатәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар. Тәрбиешіңбелгісі бойынша (ысқырық)балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1.Балықты көрсеткенкезде, балалар шеңбер	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды,ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(дене шынықтыру)**

	Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап, үйде жат! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(денешынықтыру, танымдық дағдылар)**	үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(денешынықтыру)**	бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(денешынықтыру)**	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй құстарына арналған қоршау"Мақсат-міндеттер: Құрылыс материалының формаларын атау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойыншақұрылыс жасауға деген ұмтылыстыдамыту, қоршаған әлемге	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**"Су-тіршіліккөзі"Мақса т-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алғажылжиотырып екі аяқпен бір орындажеңілсекіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "ӘтешпенТоты" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балалардыертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеугеүйрету; балалардыңбойына ертегі мазмұнын түсіндіріп, адамгершілік,	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құстарқанатын жайды" Мақсат-міндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру;бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердіңатауын нақтылау және бекіту;құстардың	**Музыкаданойын-жаттығу** "Бұлақтың сылдыры" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылықөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.

	құрметпенқарауды тәрбиелеу.	орналасқантақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметінпысықтау; көлік түрлері туралыбілімдерін толықтыру.	мейірімділік,досқа адал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту; өздерінің құрбы-құрдастарымен адал, тату ойнауға дағдыландыру; сөздік қорын молайту.	тіршілікету ортасынтүсінңп, бейнелеугедеген ұмтылыстарын қолдау;суретсалуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Теректібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: бақылаубарысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терекегеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз.	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыптыпайдалану туралытүсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралыбілімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы:	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралытүсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. - Балалар,бізсеруен кезінде қандай жәндіктерге бақылаужасадық? - Иә,бұлқанқыз. Қанқыз – қызыл	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні,ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын-анықтау. Салқын,жылы,	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру,күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күніңсәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай,алақай! Күншықты,күн шықты,

	- Балалар,бұлтерек ағашы. Оған жақындату. - Терек-тез өсетін ағаш.Ертекөктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілдіақгүл жарады.Жапырағы - жұмыртқа пішіндес,жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдегенкезде терек жасыл қалпақ кигенсияқты,жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады,ағаштың тамыры жерден ылғалалады,олкөп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл, одан қағаз, сіріңке, ойыншықтар жасайды. **Еңбек әрекеті:** құмсалғышқақұм салу, балаларды еңбекнәтижесінеөз	балалардың назарынсудың қасиеттеріне аудару:сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы, өзендегі,көлдегісу қызады,сондықтан жазда адамдар шомылуғабарады. Асфальтқа шашырағансудың қаншалықты тез кебетінін көрсету.Үлкен балалармен суда қандайзаттарсуға батып жатқанын, қайсысыжүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанынанықтау. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).**	түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Олкішкентайболса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен? -Егердеоны қолыңаалып,басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді. Тіптіқызылтүсті нүктелізаткөрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қанқызосылайша қорғанады екен. Қорғанудыңтағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлгенсияқтыболып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісіменайналыса береді. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі қоқыстардыжинау. **(еңбекдағдылары)**	ыстықтакеуіп кетедідегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судыңадамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалынакөңіл аудару. Гүлзарды суару, тазаассуынішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға:кеуіп кетеді - дегенді айтқызу. **Еңбекәрекеті:** гүлзарда өскен гүлдердісуару. **(еңбекдағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсаты: балаларды қырағылыққа,	Жерүстіненұр шықты! **"Көкту"ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді.

	үлестерінқосуға үйрету. **(еңбек дағдылары)** **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Доптыұстапал" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптыаулажәне лақтыру	Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагогбалалардың шөптерге аллергиясынескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт» -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды	Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Қонызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктерәлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру;кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің жәнедәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагогалдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратыпжайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды,көбелекті алып, белгі бойынша түсі	дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады.Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейінтәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?- дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс	Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті:** алаңдағы ағаштардантүскен құрқақ қоқыс бұтақтардыжинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны**

	жаттығулары **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	шеңбергетұрып, бойыменжүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде	бірдейгүлгежүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **"Маған қарай жүгір" ойыны. (денешынықтыру)** Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарда немесе алаңды жағалай отырады. Тәрбиешібөлменің қарсы бұрышына немесе алаңның ең алыс бұрышына барып: «Маған қарайжүгіріңдер»,- дейді. Балалар оған қарсы жүгіреді. Тәрбиеші оларды қолын жайып, ишаратпен қарсы алады.Балалардың бәрі келіп, тәрбиешініңқасына жиналыпболғаннан кейін, ол серуендеуді ұсынады.Балалар өздері жүргісі	еткенбалажеңімпаз аталады.Өзбетінше ойынды ұйымдастырабілуге дамытуды жалғастыру, ереженіңнормасын және тәртібін орындау. **Еңбекәрекеті:** гүлді күту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетіншеқорғауға үйрету; гүлге ұқыптықарауға және сүюге тәрбиелеу. **"Осындайболама, болмай ма?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіругеүйрету. -Балалар,жаздақар жауа ма? Күн шығып тұр,жаңбыр жауып тұр? Қараңғы және жарықжердеөсіп тұрғанөсімдіктерді	

		шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдыпжатқанын бақылайды. **Балалардыңеркін ойыны.** Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	келген жерде емін-еркін тәрбиешімен бірге бөлме ішінде жүреді. Тәрбиеші бұдан кейін: «Үйге қарайжүгіріңдер»-дейді. Балалар жүгіріп барып орындықтарына отырады. Ойыносылай4-5 ретқайталанады. Алғашқы кезде ойынды азғана балалартобымен өткізген дұрыс, кейін ойнаушылардың саны арта түседі (үйлерінеқайтқан кездебалалардың кез-келген орындыққа отыруынаболады). **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-біріне итерместен алаңда жүгірумүмкіндігін жетілдіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	қадағалау,күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысынакөңіл бөлу. Өсімдіктер өсуүшінжарық қажет. **Балалардыңеркін ойыны.**	

Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту; балаларды аяққиімніңбауынтағып,сырт киімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас					
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда, бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Оркестр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауғаүйрету. Құрал-жабдықтар: барабан,сыбызғы, қоңырау, шымылдық. Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады, содан кейінаспаптарды шымылдықтың	**"Неніңдауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпіндідұрысқою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардыңдауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл неніңдауысыдейді?	**"Қуыршақты шомылдыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымдыкөңіл-күй тудыру. Қуыршақтыжылы сумен жуындыру, олардыжөкежәне сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдысқажылысу құямыз,суды	**"Тәртіпкекелтір"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару" етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түстітекшеден2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші балалардың	**"Ыдыс жуу"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судыдұрысқолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың"түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігінайту.Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы суменжәнеарнайы құралдарды пайдаланып жуамыз.

	артынатығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардаңқай аспаптыңдыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол балааспаптыалады да, сол аспапта ойнайды. **(сөйлеудідамыту, музыка)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдерінеенуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Балалар "бақа" деп жауапбереді.Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысыншығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарғакүтім жасауға және медициналық құралдарды ң қажеттілігінбілуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу,сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғым дарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық	тексереміз. Біздің қуыршақтарымызды ң есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз.Олай болса,Алуанысуға шомылдырайық. **(сөйлеудідамыту)** **"Түрлі-түстісу"ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру(сутүсін өзгертеді). Құрал-жабдықтар: акварель бояулар, қылқаламдар, 5 мөлдірпластикалық стакандар (болашақта стакандардыңсаны кез келген болуы мүмкін), су. Стакандарсумен біргебірқатарда тізіліп тұрады. Балалар қылқаламменбір түсті алып, стақандағысуға салып, араластырадыда,не	назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. - Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелгетүрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, олқызыл текшелердіқызыл қорапқа салады. Бұнықуыршақ жасады? - Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеудідамыту)** **"Домино","Лото"**	Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайыпболғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Судыбір ыдыстанекінші ыдысқа құю"тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралытүсінікберу: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл","құрғақ". Ойын барысы: Тәрбиеші балалардысу құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді.Бірыдыстан екінші ыдысқа қалайқұю керектігін көрсетеді.Балалар қайталайды. **(қоршаған ортамен**

		құралдар: термометр,шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта,таңғыш, халат және дәрігергеарналған қалпақ. Тәрбиешіаурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады,қалған балаларойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып,ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді.Дәрігер әртүрліаурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайындажарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнынқарайды, температурасын	болғанын бақылайды.Балалар қызығып қарайды. Әрстақанғаәртүрлі түстерді салып, балалартәжірибе жасайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту,ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(математика негіздері, танымдық дағдылар)**	**таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекцияжасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардыңойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)**			
Балалармен жекежұмыс	Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атауға арналған тапсырмалар. **(математика негіздері)**	Суреттербойынша сөйлем құрастыруды үйрену. Сөйлемдердітолық айтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)** **"Суреттертізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке	**"Енібойынша салыстыру"заттарды ені бойыншажаттығу.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішіке, ұзын-қысқа ұғымдарын пысықтау. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: сұрақтар қою, балаларды сұрақтарғатолық жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)**	**Жұмбақтаршешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдаукешін өткізу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ ауыз әдебиетіне деген, көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі,көркем әдебиет)**

		орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі)**			
Серуенге дайындық	Балалардысеруендеугеынталандыру;серуендеугеарналғанойынқұралдарыналу,балалярменқауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Тазааудашынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнапалайық.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**				

әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Жазғы балалар ойындары"туралы кеңес беру.	"Балалардыжазда шынықтыру" тақырыбындакеңес беру.	"Денсаулықты сақтау өмір салты" туралыата-аналарға арналған кеңес.	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңестер.	"Баланыңдемалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" тақырыбындакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаев Г** **Туругнова П**				
Жоспардыңжылы айы күні	**19.06. -23.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерді суару.** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулуды жалғастыру; өсімдіктердісуару амалынигерту(су құйғыштың тұмсығын жапырақтарға тигізбей);тірі табиғат объектілеріне қамқорлықжасауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Ойын бұрышындағы ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардытәртіпке үйрету, ойыншықтардыөз орынына қоюды игерту. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	**Асханабойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбекдағдылары)**

	"Ол не?"дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттардыңбір-біріненүлкен-кішілігінанықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканыүлкен матрешканыңішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігіжәне өрнектерібойынша салыстыру. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешібалаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойыәртүрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншықсияқты. Ойынды қайталап өткізгенде	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары көтеріп, төмен түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттарқұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау)	**"Суреттіжина" пазл ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктердібір-бірінедұрысқоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Ненің төлі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау,қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңжәне төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Бірсөзбената!"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір суретфишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары:	**Үстелүстіойыны: "Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкаларжәне көкөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.**

	балалардың ынтасынтуғызу үшін матрешка туралыкітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгібөлігіне балалардың назарынаударады, оларды салыстырады, соңынанқайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардыңең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібінкөрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екеніңанықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоябілсе,тапсырма дұрыс орындалған	Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото"Құстар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй және жабайы құстардыңсуреттері бойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(танымдық дағдылар)**	Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқансөздерінары қарайжалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеумәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілерәлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезімінетәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттерсалынған суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	болыпесептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, танымдық дағдылар)**				
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу.** "Мағанқарайжүгіріңдер"ойыны.Топтасыпбірбағыттажүгіреді. "Торғайлар болып ұшайық": жан жаққа жеңіл жүгіреді. Тәрбиешініңкөмегіменшеңбержасаптұрады. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, "қоянша" секіру. Тіктұрыпқолдыалғасозу,тіктұрыпқолдыжоғарысозу "Құстай қанат самғайық" жаттығуы Тіктұрып,қолдыбүйіргеқойып,аяқтыалшақетіптұрыпоңғажәнесолғаиілу. Аяқтың ұшымен шеңбер бойы жеңіл жүру. Тәрбиешініңартынанжеңілүйіріліпжүгіру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңқолдарыменбеттерінжуу,таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетінқалыптастырубойынша жұмысты жалғастыру. Асхана құралдарын дұрыс қолдануды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жууды дағдыландыру. Таңғы асты тауысып жеуге үйрету. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Не өзгерді?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте	**"Кімшақырғанын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын	**"Бізқұсты іздейміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке,	**"Не дыбыстайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың

	сақтаудыдамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар:түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттардыұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар оларды айтады. Балалар көздерін жұмады,тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып,ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	дауысы арқылы тану. Балалар шеңбердетұрады, санамақтың көмегіменбір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңбердетұрады. Тәрбиеші көрсететінбала жүргізушінің атыменшақырылуы керек. Жүргізуші оны кім шақырғанын табуы керек. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**	дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстыңойыншығы бар. Тәрбиешіқұсты жасырады. Ал балалар оны іздеулеріқажет. - Қанекей,ойынды бастаймыз. Көзіміздіжұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді,іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)**	дыбыстарынтыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары:аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардыңқұстар туралы түсінік	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілдісекірейік" Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқтапбастызатқа	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көгалдағы балапан" Мақсат-міндеттер: балаларға Жапсырмалау	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың қыстап қалатынжәнежылы	**Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілді марш"Мақсат-міндеттер: музыка мен қимылдардың тұтастығын

	қалыптастыру.Құстардың сыртқы бейнесінің ерекшеліктері,тірші лігі туралы білімдерінкеңейту.	тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алғақарайжылжи отырып, тұрған жеріненұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту;саптүзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әріқарайжетілдіру.	туралы түсінік беріп,жапсырмалар жасауға үйрету, балалардың ұсақ қолмоторикасын, қиялын дамыту. «Көгалдағы балапан»жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композицияқұра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымын кеңейту, шығармашылық ойлауындамыту.	жаққаұшыпкететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстардыжіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға дегенқамқорлықты, қиын жағдайда оларғакөмекберуге тәрбиелеу.	қабылдауқабілетін дамыту. Балалардыңөміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуартаңдауда өз бетінше шешім қабылдауқабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстардыбақылау (торғай). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың	**Құстардыбақылау (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша	**Құстардыбақылау (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты	**Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларғакүн

	сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай,торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың,талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қонағойбіздің баққа. Д. Ахметова. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық жәнежапалақ қимылдарына	сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады.**"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау;сөздік қорынбайыту;есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар:аң-	ауласындағы жәндіктерді бақылау.Олардың жазғы тіршілігі туралыбілімдерін кеңейту. Бақылау барысы Балаларғасұрақтар: 1. Жәндіктерге нелержатады? 2. Жәндіктерқандай табиғатқа жатады? 3. Қандайжәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады?Неге? 4. Зияндыжәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіругебола ма? Жәндіктердүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін,біз көрмегентүрлеріде көп - ақ. Олардың өзерекшеліктері,өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемніңаяғына қарай, жер әбден	сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш-бейбітшілік пен берекеніңсимволы. Қарлығаш күзде жылыжаққаұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуғаүйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарғақарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарыныңтүсі қара,алкеудесіақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаныдаерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеутүсіп,ұзақ ұшып жүреді.	туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарғадеген қызығышылықты арттыру. - Балалар,аспанда жарқырап тұрған не? - Олнегеұқсайды? - Күнніңкөзі болмасабізөмір сүре аламызба? - Күннің бізге қандайпайдасы бар? **Тақпақ:** Күн шыққанда: Алақай,алақай! Күншықтықүн шықты! Жерүстіненүр шықты! **"Көк ту" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады.Ту

	еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөліпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бір-біріне соғылмай,жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде	құстарды, үй жануарларының жәнемекендерінің суреттері. **Еңбекәрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасайбілуге баулу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынғақаншабала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады. Бұлардыңбір	қызғанкездепайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқадайындалады да, күз түсіп күн суытабастаған кезде жер астындағыіндеріне кіріп жатады. Кейбіржәндіктерөз індерін ағаш қуыстарына,қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі"тақырыбына бормен сурет салу. **Еңбек әрекеті:** алаңды тазалауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесееңбекетуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру)**	Қарлығашұясын саз балшықтан жартасқуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады. Қарлығашадамға жақын болады. **Еңбекәрекеті:** гүлдібаптау, топырағынқопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғаттықорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан,шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа	қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғапқалса,ойын жалғаса береді. **Еңбекәрекеті:** ауладағы ағаштардартүскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:

	ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Сызықтыбаспа" қимылжаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу.**(еңбек дағдылары)**	қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушыетіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен"қар...",-дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топжеңеді.	Мақсат-міндеттер: белгіберісіменбір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу;бір-біріне соғылмауға дағдыландыру;дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңныңортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден	тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөліпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бр-бірінесоғылмай, жүгіріпжүрукерек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ	балаларды тазалыққа,бірлікке баулу. **"Ақсақ үйрек" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру. Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау:«Күншықты, ойын басталды»; ойын шарттарын сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек). **Балалардыңеркін ойыны.**

	Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Балалардыңеркін ойындары.**	Құралдары: екі түрлімедальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат"жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке,дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:доптар, доға. **Балалардыңеркін ойыны.**	кейін,балалар қарама-қарсыжаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойынбірнешерет қайталанады. Ойынқарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды"қо спауғаболады. **Жаттығу ойындары:**допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен доптықағыпалуға жаттықтыру. Халықболжамы: • өрмекшіауын тоқтаусыз,белсеніп	ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанғалақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілкке бейімдеу, біл қолменқапты көлденеңнысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруғаарналған құм салынған қаптар. **Балалардыңеркін ойыны.**	

			құраберсе-күн ыстық болады; • өрмекшібұрышқа тығылса - жел көтеріледі; • бақалар бақылдап тынышталмаса-ауа райы өзгеріп бұзылады.		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Түскіасқаназараударту;үстелдеотырумәдениетінқалыптастыру,тамақтанумәдениетіментаныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешіңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңдікөтеріңдер. Беттеріңдіжеңілқимылменсипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға,солғабұрылыңдар, Ауаныжұтыңдар,содансоңжіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңілкүй көтерілді, Кеуделеріңдіалақанменсипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер,созылыңдар, Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды	**"Шұбартауық" үстел үсті театры.** Мақсаты:ертегінің	**"Ғажайып қапшық"ойыны.** Мақсаты:	**"Шалқан"ертегісі нсахналау.** Мақсаты:ертегі	**"Суреттертізбегі"д идактикалық ойыны.**	**"Аурухана"сюжет ті-рөлдік ойыны.** Мақсаты:

ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	мазмұнынтүсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсаты: балалардыбір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	геометриялық фигураларды ажырата білуге жәнеатауғаүйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен	кейіпкерлерінің рөлдерінойнауды үйрету. **"Түрлі-түсті ыдыс" ойыны.** Мақсаты:заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	Мақсаты: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Үшаю"ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегініңмазмұны бойынша сұрақтарғажауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар"ойыны. Балалардың геометриялық пішіндердіауызша нұсқауларғасәйкес дұрысорналастыра	балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **"Матрешкаға қонақта" ойыны.** Мақсаты:заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканыдұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.

		таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады**.**		білуге үйрету.	
Балаларменжеке жұмыс	**"Дауысарқылы тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойындағдыларын, есту, қабылдау, сөйлеу, қиял қабілеттерін дамыту. **(сөйлеудідамыту)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық**	**Дидактикалық ойын "Кім не естиді?".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту бойыншажұмысты жалғастыру, сөздік қорындамыту.	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу. Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген**

		ұмтылыстарын қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**дағдылар)**	**(сөйлеудідамыту)**	**ұмтылыстарын қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Күнніңкөзінен сақтану" тақырыбынаата-аналарғакеңесберу.	"Үйдегіойындар" тақырыбындаата-аналардан сауалнама алу.	"Дұрыссөйлеп үйренейік" тақырыбындаата-аналарғакеңесберу.	"Балалардың ойыншықтары"атты науқанын өткізу.	"Демалыс күндері балабақшатәртібін сақтау" атты кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтыңреттік саны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургновова П**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**26.06. -30.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы келбетін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығын анықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	"Жазжәнебалалардыңқауіпсіздігі"атты кеңес.				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттер: орындықтарды үстелдіңалдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту;балаларды еңбекке дағдыландыру, ересектерге	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді		**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу.	**Кітапбұрышын тазалау** Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптардытігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарғаұқыпты, тазақарауғаүйрету. **(еңбекдағдылар)**

	көмектесуге үйрету. **(еңбекдағдылар)**	қалыптастыру. **(еңбекдағдылар)**		**(еңбекдағдылар)**	
	Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім,күнім..."**К үнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын.	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу;ұсаққол моторикасын дамыту. Күнденесін құрайық, (Алақандарды жоғарыкөтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолдыжайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтаданжазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтаданжазып, ашу) Сәулелерді шашайық.		**Көркем сөзді мәнерлепоқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артиқуляцияны, есту,елестету,есте сақтауқабілеттерін дамыту. **Көркем сөз. "Зымыран".** Биік-биіккөкаспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұрқыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту,**	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап,

	Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)** **"Желкөбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақындөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполар мына өлеңді айтады: Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осықүйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтып бара жатып балалардөңгелек	Шапалақты қағайық,(Шапалақ қағу) Көңілді болайық. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Үстелүстіойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтардытабу және бірдей суреттердітаңдау әрекетін қалыптастыру, назараудару,зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттердітауып, атауларынатайды. Қай бала дұрыс айтады,солбалаға арнайы фишкалар беріледі. **(сөйлеудідамыту,**		**көркемәдебиет)** **Үстелүстіойыны: "Түстерін тап"**Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейіндідамыту. Үстелге түрлі-түсті қарындашсуреттері баркарточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын)жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттердітаңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сарыжәне т.б. Балалар алдыменекітүсті суреттерді,содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуғаболады. **(танымдық дағдылар)**	жақын-жақын дөңгеленетұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады: Көпіре гөр көбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",-дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру)**

	шеңбердікеңейте түседі.Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды",-деген кезде барлық балаларқолдарын төмен түсіріп,бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңа көбік үрлеудіұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайтабасталады. **(дене шынықтыру)**	**танымдық дағдылар)**			
Таңертеңгіжаттығу	**"Достық"жаттығуы.** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос.(Қолдың саусақтары өзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес. Ендісанаудыаяқтадық.(Қолдытөментүсіреміз,демалтамыз). **(сөйлеудідамыту,денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Балаларғатамақтануережелерінескетүсіруарқылы,асішудағдыларынқалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. *Көркемсөз* Ас ішерде күнде біз Сөйлемеймізкүлмейміз				

	Астан басқа өзгені Елемейміз,білмейміз **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылғанісәрекетке дайындық	**"Күн"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқынкүнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпенжоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегісөздерге сәйкесқимылдарды жасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады.		**"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді,байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың	**"Сыпайыбол"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу)

	жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақ тарынбүгіп,қайта ашады) Тук-тук,балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай,(Бүгілген саусақтарымен тізелерінқағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	-Қаншадыбыс естідіңдер? **(денешынықтыру)**		жұбыбар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(танымдық дағдылар)**	Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Шуақты күн"Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралыбілімдерін кеңейту; куннің сәулесісіз тіршілігіжоқ	**Денешынықтыру** "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсаты:Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап,бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау;жүгіру кезіндебалалардың бір-біріне соғылып		**Суретсалу** "Орманғажидек теругебарамыз" Мақсаты: Балаларды жидектерібар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету;бейнелейтін заттың орналасу мағынасынтүсінуді	**Музыка** "Күнбағыс"Мақ саты:Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту;өзбетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканыжәне

	екеніntусіндіру; балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетіндамыту; күннің жер бетіндегі тіршіліккеқажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	қалмауы үшін арақашықтық сақтапжүгіруге жаттықтыру және бірбағыттажүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойыншатезауысу дағдыларын жетілдіру;саптүзеп бірініңартынанбірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын, гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру.		меңгерту;кеңістікті бағдарлау дағдыларын,көру қабілеттерін дамыту;Табиғатты аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу. *Жеке сүйемелдеумен дербесәрекет.* **"Көркем әдебиет ""Мақтаншақ қоян"" ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегі мазмұнынтүсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсетеалуды түсіндіру;ертегіні мазмұндай алуға, рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету; ойын, қиялын, тілін,сөздікқорын дамыту; тазалыққа, адамгершілікке тәрбиелеу. Дидактикалық**	музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту. *"Күнніңкөзіжәне бұлт" дидактикалық ойыны.*

				ойын:""Не жақсы, не жаман?""."	
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылудытөгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық,адамдар жылы киімін жаздакимейді, бақшадағы көкөніс,жидектер тез піседі); ұғымталдыққа,	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм менжер(топырақ) арасында қандай ортақнәрсе бар. Ауамен,суменбірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі,сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты"топырақ"		**Жаңбырдың жауғанын бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге мүмкіндіктержасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жаңбырдыңнеден пайда болатыны туралытүсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру.Жерге сіңуін көрсету. -Балалар,ақжауын мен нөсер жауын бірдейме? Жұмбақшешуге үйрету. Көтеріліптеңізден, Аспанға биік	**Ақ қайыңды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерінатайбілу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу, қайынның әдемілігін айту. Ересектермен бірлескенжұмыс түрлері.Бақшадағы көкеністерді бақылаужәнеқарау. Мақсаты: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру.**"Көктау" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа

	байқағыштыққа тәрбиелеу. Күнтерезен қарайды, Бізге шуақ шашады,Біз шапалақ соғайық, Күндіқарсы алайық! **Еңбекәрекеті:** құм салғышты құммен толықтыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: кішкене шелектерментаза құмды құмсалғышқатөгу әрекетіне тарту; қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. **"Құ түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнайбілу,“Мен-түлкі!”сигналы бойыншақолға	деп аталады. Топырақтыңнегізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамындаәртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабатықоңыртүсті болып келеді. Саздыжерлергесу көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жерсуды өткізеді,сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Түсін тап"ойыны. (танымдық**		барамын. Биіктенқайта түскенде, Өңі кірер даланың. **Көркемсөз.** Жау,жаужаңбыр, жау жаңбыр. Арықсуымол болсын. Өсімдіктеркөп болсын. Жауғанжеріңшөп болсын Еңбекәрекеті: ауладағы қағаз,қоқыстарды жинау. **"Түсіңді тап"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда зейінді дамыту, түстерді ажыратабілу,белгі бойынша әрекет ету. Жүгіру, жүру жаттығулары. Балалар3-4түсті жалаушаларды алады және бөлменің әртүрлі бұрыштарында 4-6 адамнантұрады,әр бұрыштқа тәрбиеші	баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егердетуларын қорғапқалса,ойын жалғаса береді.

	түспей, үлкен шеңберденасып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге жиналады.Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балалардышеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәлтүртіпқалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап:"Құтүлкі, сенқайдасың?"-деп, үш рет сұрайды.Соңғы сұрақтан кейін	**дағдылар)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердіңарасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Денетәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекетету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту.		түрлі-түстіжалауша қояды.Тәрбиешінің белгісі бойынша "Серуендеуге барамыз!" балалар жан-жаққатарайды. "Өзтүстерінді тап!" -дегенбелгіні естігенде, балалар тиісті тудың жанынажиналады. Тәрбиешіқай топтың тез жиналғанын айтады. Ереже. Тудың қасынан белгі бойынша ғана шығу."Серуендеуге барамыз!". Тиісті түстіжалаушаның жанына жүгіру және жиналу "Өз түстерінді тап!"**Дене тәрбиесіне арналған ойын:** балалардың алға қарай екі аяғымен секіруін дамыту. Белгібойынша әрекет етіңіз, ұзындыққасекіру, жылдам жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	**"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландару. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауладағыағаштан түскен ұсақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа,бірлікке баулу. **Балалардыңеркін әрекеті.**

	бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!" -депдауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылукерек."Қу түлкі" кімге қолынтигізсе,сол шетке шығады. Педагогбалаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **"Жалаушаға жүгір" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісіне сәйкес іс-әрекеттерді орындау қабілеттерін дамыту,назар аударту,түстерді ажырата білу.	Балаларекібірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады,басқалары – шабарманболады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында - аттар жайылатын жер, бұндааттартұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар,тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымғажіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",-дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңдыат қорағаапарыңдар",-дегенде апарады. Ойын 3-4рет			

	Жүгіружәнежүру жаттығулары. Денетәрбиесіне арналған ойын: Балалардың қимыл-қозғалыстарын белгібойынша орындауын,әр түрлі бағытта жүгіру қабілеттерін дамыту. **Балалардың еркінойыны.**	қайталанады. **Балалардыңеркін ойыны.**			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Түскіасқаназараударту;үстелдеотырумәдениетінқалыптастыру,тамақтанумәдениетіментаныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңдікөтеріңдер. Беттеріңдіжеңілқимылменсипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға,солғабұрылыңдар, Ауаныжұтыңдар,содансоңжіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңілкүй көтерілді, Кеуделеріңдіалақанменсипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер,созылыңдар, Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар.				

	(денешынықтыру)				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпенойлану,ұсаққолмоторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар,лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагогбалаларға шеберлердің	**"Неістегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ой-қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табукерек.		**"Скафандр киеміз"кимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру; дене мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз,(Бас бармақтаржоғары көтеру) Ғарышкерболамыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтардыбүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізебүгіп,көтеріп түсіру) Екіншінісаламыз. (Қолбелде,екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру Қолдыжеңге өткізіп,(Бірқолды шынтақта бүгіп	**"Неістегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін

	рөлінатқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтінбалалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп,жөндейді. **(сөйлеудідамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстармен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру;	**(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту; коммуникативті біліктерді дамыту. Құрал-жабдықтар: балаларжиһазының заттары. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһазсатыпалды, бірақ ол оны бөлмегеқалайқою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік",-дейді. Тәрбиеші балаларменбірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігітуралы, балалардан сұрайды. Мысалы,		созу) Солдыжеңге өткізіп, (Екінші қолдышынтақта бүгіп созу) Сыдырманы жүргізіп, (Бір қолменсыдырманы жүргізген болы қимылдату: төменненжоғарыға жүргізу) Киемізскафандрды. (Екі қолды жоғары көтеріп, бас төбесінеқойып,екі беттіекіалақанмен жауып, баспен шайқау) Алақай!Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай!Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы	табукерек. **(денешынықтыру)** **"Киімді тазалау үйі"сюжет-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз.

	ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдары:бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)** **"Бізестиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсету дағдыларын дамыту. **(дене шынықтыру)**	Асем:"Бұлүстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақонда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қоюкерек,олоған отырады.Осылайәр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт	**"Неге ұқсайды?" (балалартобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларғаекізатты көрсету. Мысалы:		**"Біз сапарға шығамыз"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлепайтуға, мәтінніңмәнінесай қимылдарды	**"Не болады?" (балалартобымен жұмыс) ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойыншажалпылау Дағдыларын

	көлемінде көрсету. Одан кейінбалалардың көзінжұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(танымдық дағдылар)**	"Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(танымдық дағдылар)**		жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Бізшығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі!Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшыменүстелбетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	дамыту. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызылнеболады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?"(доп, айна,күнжәнет. б.); Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлік және т.б.). **(сөйлеудідамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өз киімінөзішешуді,өз қажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқараужәне	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)**				

тағыбасқа әрекеттер)	Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Баланың ауыстыратын киімі"туралыата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!"атты ата-аналарға арналған жаднамалар.		"Абайлаңыз, қолымыздытаза ұстайық"аттыата-аналарға арналған жаднамалар.	"Баланыңдемалыс күндері" атты әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы б/б	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**					
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**					
Топтыңатауы	**«Бәйтерек»**					
Балалардыңжас	**3 жасар балалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Туругнова П**					
Жоспардың құрылукезеңі	**03-07.07.2023ж.**					
Аптакүндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін, денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.					
Ата-аналармен әңгімелесу	Ата-аналардытолғандырыпжүргенсұрақтарынажауап беру.					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтыңішін реткекелтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар менқұралдарды реттеп, тазалықты орнатуғатарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібінсақтауға тарту; басталған жұмыстысоңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.		

		(еңбек дағдылары)	үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу.	**(еңбек дағдылары)**		
	"Қарама-қайшылық" ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойынқұралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөздіайтады: мысалы - "ауыр" деген сөздіайтадыда бір балаға допты лақтырады. Доптықағып алған бала, ауырзаттыайту қажет. Жауап бергенненкейін допты,қайтадан тәрбиешіге лақтырады.	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер:басқа адамды дауысынан танудыүйрету. Күрделенген нұсқасы: дауыстарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалғанбалаларға оны шақырту. Құрал:арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балаларшеңбер жасап тұрады. Біреуіортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткенбала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді,ойлауды дамыту. Біртопбала жиналып, қолдарына түскенәртүрлі заттардыүстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны асакөпболмауы қажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың қайсысы ненің қасында ненің қасында және қандайқалыпта жатқанын, олардың түр-түстеріқандай екенін көріп алуға 5-10 секундуақыт	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер:басқа адамды дауысынан танып үйрету. Құрал:арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балаларшеңбер жасап тұрады. Біреуіортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткенбала, ортада турған баланы шақырады.Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңбергетурады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)**		

	Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы:ауыр-тас,жүк; шыны -ыдыс,әйнек, т.с.с.. **(сөйлеуді дамыту)** **"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен(Оң қолдың бас бармағы мен солқолдыңсұқ саусағының ұштарын түйістіреді,	дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңбергетурады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)** **"Қарақат" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлеңмазмұнына сай қимыл жасау. Қалсамегер тығылып, Қалыңшөптің астында. Табаалардеп кім біліп, Жұрткөзінен қаштың ба? Торсиғанбал уызға	беріледі.Осыдан кейін ойыншылар бөлмеден шығарылады немесе теріс қарап отырады. Осыкездеойын жүргізуші бірнеше заттың орнын тез-тез ауыстырып, кейбіреуін тығып қояды. "Үстелдіңүстіне қандай өзгерістер болды?"-деген сұраққа кім дұрыс әрі толық жауапберсе,сол ойын жүргізуші болып,әріқарай жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Желкөбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбердежүріп, бірлесіпойнауға, сөздерге сай	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар менбұталардың (діңі, жапырақтары, жемістерімен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы:педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды,қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

	керісінше қайталайды;сол қолдың бас бармағыменоң қолдың сұқ саусағы), Өрмекшіөрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсертеккенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінентез «сырғанап түседі), Еңбегіноның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасынашып, бір қолдың алақандарына екіншіқолдың алақансыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайтажарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғарыкөтеріп	Кіп-кішкентай қарақат. Салыпқояр ауызға, Болсаегербала тап. (С.Мәуленов) **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	қимылдарды жасауға дағдыландыру; ұйымшалдыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақындөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполар мына өлеңді айтады. Көпірегөр көбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осықүйіқал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарынтөмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарсетті",- дейді де,			

	біресе оңға, біресесолға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек(Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекшіөрмек тоқуға Кірісті,дереу, тезірек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**		тізерлеп отырады. Тәрбиешіжаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып,қайтадан шеңберге тұрады,ойын қайтадан басталады. **(дене шынықтыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	Тәрбиешіңартынаншеңбербойындажайжүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ– аяқтыалшаққойып,қолдытөменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолдыжоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ–аяқтыалшақ,қолдыбелгеқойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнешеретқайталаймыз.(5-6рет) БҚ–аяқтыалшақ,қолдытөменбасымызбеноңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш"болыпұшамыз "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, демалу. **(денешынықтыру)**					

Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балаларрақметайтыптамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім,күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын.	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер:еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалыстыәуен ойнап тұр. Балалар секіріп жәнееркінәуен тактіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасадыжәне балалар қозғалысты	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірініңартынан айналып, шеңбергежасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанындатұрады, оны барлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісібойынша (ысқырық) балаларбір-	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңбер бойымен отырады,ортаға "жүргізуші" шығарып, қолынасақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алғасозады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына		

	Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	бірінен кейін шеңбербойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткенкезде, балалар шеңбер бойымен қолдарынсермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалартізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққатербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығыпқалады. **(сөйлеуді дамыту)**	сақина салған болыпшығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**		
Білімберу	**Сөйлеуді**	**Дене**	**Қоршаған**	**Музыкадан**		

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**дамытудан ойын-жаттығу** "Орман жидектерін тереміз" Мақсат-міндеттер: Ормандаөсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралысөздік қорларын белсенділендіру ,нақтылау.	**шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дәмдітосаптар" Мақсат-міндеттер: Балалардасап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөренеңің үстімен тез адымдапжүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптартуралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту.	**ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тосаптынеден қайнатамыз?" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы,олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсуорындары туралы,олардың түрлерімен,адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздікқорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық ойлау	**ойын-жаттығу** "Әнсалғанкім?" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойынмазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

			қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыптықарауға тәрбиелеу. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Жидегі бар себет" Мақсат-міндеттер:Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен жидектер,себет мүсіндеуді үйрену; сөйлеуді, логикалық ойлауды, зейін қоюды,жұмбақ шешудіүйрету; ермексазбен жұмыскезінде ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Күнніңкөзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді**	**Аспандыжәне бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Шиеағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді**	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен**		

	дамыту) Мақсат-міндеттер: балаларғакүн туралы мағлұматтарын кеңейту. Балаларға күннің сәулесі, жылуытуралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай,алақай! Күншықтықүн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Күн - түн"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбелгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешекліктері жайындағы түсініктері пысықтау; ұйымшылдықпенойнай білуге	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауғабаулу, аспанды "бұлтсыз"немесе "бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігінкөруге үйрету; қадағалау барысында бұлттыажырата білу, аспан бұлтты,бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысыжәне өзгерісіжөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек,оның баяу қозғалатынын,	**дамыту)** Мақсат-міндеттер:шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау); өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақішінде шиелер, Баржемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздіңжауын алады -Балалар,бұл шие ағашы. **Еңбекәрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерінжинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу.	**айырмашылық тарынанықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құм ментопырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа(жер, құм, саз), қазу, қопсытуарқылы назар аудару. Құмменжер (топырақ) арасындақандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі, сумен қамтамасыз ететінжердің жұмсақ қабаты		

	баулу. Балаларкөңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн"-десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатыпқалады. Осы сәтте бір бала ойын шартынбұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойынжалғасын табады. **"Қасқырмен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынжелісі,	бірте-бірте көбейіп,өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтугеболады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Тақпақ. - Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? - Жергенөсер төгемін, Өссіңгүлдер, көп егін! - Гүл-гүлжайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Ақсерек,көк серек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	**"Қоңызды (көбелекті) гүлгеқондыр"ойыны.** Мақсаты: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажыратабілу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердіңжәне дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балаларөздеріне ұнағанқоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсібірдей гүлге	"топырақ"деп аталады. Топырақтың негізгіқасиеті– құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрліқажетті қоректікзаттар су,ауа,саз,құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтанкөпке дейін кеппейді. Құмдыжерсуды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбекәрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер:ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды		

	шартыбойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарапжүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалғанбалалар "қояндар" болады. Педагог белгісіненкейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған"қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары:	Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартыбойынша ойнауға,мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіругебаулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достыққарым-қатынастарын дамыту. Ойынашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады.Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойындыбастаған топтыңбалалары әндетеөлең	жүгіріп барып, жәндіктігүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, епті"кке бейімдеу, біл қолменқапты көлденең нысанғалақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналғанқұм салынғанқаптар. Балалардың еркінойындары. **Еңбек әрекеті: ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау.**	тазалыққа дағдыландыру. **"Ормандағы аюда"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-бірінесоғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізушібала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып,отырады. Балалар алаңның		

	"қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **Еңбекәрекеті:** ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	айтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталғанбалаөз тобынаншығып, екпіндейжүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.Егер үзіпкетсе, бір баланы жетелепапарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса,өзісол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдында қаіупсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Көбелекті ұстап алу"қимыл-қозғалыс**	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	екіншіжағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөп екен. Теріп,теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар,жақын келеді, Аюжидегін береді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, олардықуалап, ұстапалмақшы болады. Ұстап алу - балағақолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар"келесі айналымға қатыспайды.		

		ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардыбелгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойынбарысында педагог балаларды бір затты(көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғарысекіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмаудыескеру керек. **"Нежөнінде айтылады" дидактикалық**		Ойынның соңындабалалар "аю" қанша баланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Түсінтап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынаннегізгі түстерді ажыратабілу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойыншаәрекет ету, ұзындыққа секіру,жылдам жүгіру.		

		ойыны. Сипаттыбелгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу (жарқырайды, аспан,бұлыңғыр найзағай ойнайды). Балалардың еркін ойыны. Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету. **Еңбек әрекеті: ағаштантүскен бұтақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркінәрекеті.**		**Балалардың еркінәрекеті.**		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.					
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз					

	Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балаларрақметайтыптамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Бойымыздыжазайық Қолымызды созайық Жаттығуларжасайық Үйқымыздыашайық! **(денешынықтыру)**					
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды, қиялдыдамыту. Құрал-жабдықтар:"Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларғамұқият қараудыталап етеді. Балалар	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту,сөйлеуді дамыту, балалардың сөздікқорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерінжұмуды немесежабуды сұрайды және	**"Қуыршақты серуенге даярлайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешекжәне киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту және толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш**	**Дамытушы ойын. "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұсқа. Тәрбиеші жұмбақтыым-ишараарқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесезаттарды көрсетеді. 2-нұсқа.		

	олардың орналасуын естесақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып,артқа қарауларын сұрайды.Сол кезде тәрбиеші біройыншықты алып тастайды.Балал арға сұрақ қояды. Қандай өзгерістібайқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарайжалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегінімұқият	қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады,егержоқ болса, оны қалдырады. Басқабалалар кезекпен ойнайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-	**", "Құрастырғыш".** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды,қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** **"Айырмашылықты тап"дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер:ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтармен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларғабіраз уақыт көрсетеді.	Белсендібалалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3-нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимылкөрсетеді. Ал басқалары сол қимылдыңне екенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жидек тереміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидеккешығу, шөп, бұта арасынаніздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру;		

	тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(көркем әдебиет)**	міндеттер:ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистікөнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгертеотырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойынбарысы: Автор: Ерте-ерте-ертедешал мен кемпір тұрыпты.Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау,маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неденпісірейін? Ұн жоқ қой. Шал:Әй,кемпір, қойманыңтүбін қырып көрсең.	Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Бастыміндет-заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса ,алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсаққызыл түстіқағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

		Бірбауырсақ пісіретін үн табылар. Автор:Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймаққосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуғақояды. Жата-жата жалыққан бауырсақтерезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалапкетеді. Жолдадомалап келе жатса, алдынанқоян шығады. Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен меніжеме,қоян, менөлеңайтып				

		беремін,тыңдап көрші. Әжеқойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майғапісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор:Бауырсақ алға қарай домалапкетеді, қоян қалып қояды.Бауырсақ орман ішіиен домалапкеле жатқанда, алдынанқасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ:Жоқ, сен мені жеме, менөлеңайтып				

		беремін,тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор:Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю(6-бала):Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін,тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор:Бауырсақ домалап кетеді, аюқалыпқояды. Бауырсақ зымырапкеле жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың,қандай әдемісін! Автор:Бауырсақ				

		қуанып,өлеңін айта бастайды. Түлкіболса тыңдағанболып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қоймақырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майғапісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі:Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ,мен қартайдым, құлағым естімейдіғой. Кәне,менің тұмсығыма отырып,өлеңді тағыбірайтып берші.				

		Автор:Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!»депжеп қояды.				
Балалармен жекежұмыс	**"Пішіні бойынша таңда"(топпен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішініндұрыс атауға дағдыландыру. **(математика негіздері)**	**Көркемсөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қарақат". Қап-қарабір тамшыдай, Теріп жедік қарақат. Таңдайымыз қаңсымай Шөлқандырдық, рақат! Т. Жүребаев. **(көркем**	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлаудыдамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркемәдебиет)**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстармен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін		

		әдебиет)		сипаттайтын суреттер топтамалары. "Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттердіқарау.		
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.					
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.					
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**					
Балалардың үйгеқайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жазғы кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кеңес беру.	"Бірге жаттайық" жаднама.	"Халық шығармашылығы" жоба жасау.	"Балалардың демалыс күндеріндұрыс ұйымдастыру"кеңес беру.		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақша**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Бәйтерек»				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Туругнова П**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**10.07. -14.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтармен құралдарды ретттеп,тазалықты орнатуға тарту; еңбекдағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	"Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтаайтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздіңарманкөрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотордыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлдімықты ұстаймыз, Аяқпенбасып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамызжолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д.Ахметова. **(танымдық дағдылар,сөйлеуді дамыту)** **«Үшіншісіартық»**	**"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралартуралы білімдерінбекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінінажырата білудағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық дененібалаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршағанортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естерінетүсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттарменсуреттер жатыр.Баласуретті не затты таңдай отырып,оның	**"Жайлыүй" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру,оларды жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету; Ойынға30суретті карточка кіреді. Олардың25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады,олардың әрқайсысы заттардыңөзтобын анықтайды: киім, аяққиім,ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **Санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлепайтуға,	**"Саусақтар-ойыншықтар" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтардыкеріп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектепжыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалаққағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатыпашу, саусақтарды	**"Үлкен-кіші"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін,зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді.1–ұлдар (текшенің ең кішкентайынан үлкенінеқарай),ал 2 – қыздар командасы (керісінше,доптың ең үлкенінен кішісінеқарайрет-ретімен қояды). Керісінше:Үлкен текшеге – кішкентайкөлікті қою керек. Кішкентайтекшеге – үлкен көлік қою керек. **Көркемсөз.** Достардыжинайық, Мұнаранықұрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентайданасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(қоршаған ортамен**

	ойыны. Мақсат-міндеттер: басқаларынасәйкес келмейтін затты (геометриялық пішінді) алып тастаунемесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Естуарқылыжұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетудісұрайды, мысалы:2 шеңбер, 1төртбұрыш(пішін бойынша), 2 қызыл пішінжәне1жасыл пішін (түс бойынша). **(танымдық дағдылар)**	қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен	мәтінніңмәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екікөзбенқос құлақ, Бірбаспененбір мұрын. Нешеуболдықос шырақ, Санапшығаркім бұрын?! Екіаяқпенекіқол, Бірауызбенбір тілің ... Нешеуболдықане, бол, Санапшығаркім бұрын?! Сұқсаусағымсуға барды, Ортаңқолыморақ орды. Атыжоғымағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Текшынашақ-балапанын. (М.Қуанышбеков)	көрсету) Қане, тұр түзу сапқа!(Алақанды жаю,саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Ісжасайықжаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау) **(сөйлеудідамыту)** **"Лото" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғасуреттер тізбегін жинау. Жүргізуші таңдалады.Қалған балалар аяқ киім,киімжәнет.б. бейнеленген суреттерді таңдайды.Қалған суреттерді араластырып, қалтағасалып қояды. Жүргізуші бір суреттіалып,оны басқа балаларға көрсетеді.Қайбала бірінші болып жинап, өз тізбегін құрайды,сол бала	**таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардыңсаны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді,түсті ажырату қабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**

		бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	жеңіскежетеді. **(танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу	1. Көлбең-көлбең,көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Аюқалайжүреді? Кім көрсетебіледі? Аюбылай,жүредіоныбәрі біледі. Бірқатарменжүру,аяқтыңекішетінебасып,аюсияқты қорбаңдапжүру.(1мин) а) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдегенкөлеңкем. Түлкіқалайжүреді?Кімкөрсетебіледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бірқатарменжүру,түлкісияқтыбұлаңдапжүру(1мин) б) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдегенкөлеңкем. Қоянқалайжүреді?Кімкөрсетебіледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатарменжүру,қоян сияқтысекіру.(1мин) 2. Б.қ:тұрып аяқарасыашықиықпен1-оңқолды көтеру, 2-солқолды көтеру,3-оң қолдыжоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды,7-төментүсіруоңқолды,8-солқолдытөментүсіру.6-8 рет. 3. Иілемізоңға,иілемізсолға. Отырамыз,тұрамыз. Құсболыпқанатқағамыз.(3-4) **(денешынықтыру)**			
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу.				

	Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балалар алғысайтыптамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңіztөрт" -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегізаттардың	**"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздердіқолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады дабірбалағадопты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып,	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары	**"Түймеше"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ,тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып,басып таппадым. Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	қандайпішінге ұқсайтынын ажыратыпайта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтынзаттардың сурет-карточкалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(денешынықтыру)**	көтеріп, төмен түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттарқұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналғансебеттер" Мақсат-міндеттер: Балалардысанау таяқшаларын пайдаланып,үлгі бойынша құрастыруды үйрету,көгөністер туралыбілімдерін кеңейту, үлгі	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадамменалға,нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтанбір аяққа	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?"Мақсат-міндеттер: Балаларғаөмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдікқорларын молайту; ойлау	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дәрумендерқайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейнеленетінзатқа сәйкес түстерді таңдайбілу,бейнені берілген	**Музыкаданойын-жаттығу** "Кел,бибилейік!" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа,бірлікке,

	бойыншажұмыс істеу қабілетін дамыту,басталған жұмысты соңына дейін жеткізу.	секіру,турасекіру дағдыларын қалыптастыру;сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінжетілдіру.	қабілеттерін дамыту;жаман қылықтарданалшақ жүруге, жақсы игі істергежақын болуға баулу, тәрбиелеу.	жазықтықта орналастырабілу біліктілігін қалыптастыруды жалғастыру; жемістер жайлы олардыңпішіні,түсі жайлы білімдерін бекіту; алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлыбілімдерін терендету; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардыңтірі табиғат екені туралыбілімдерін бекіту табиғаттықорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын	**Шыршаағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралыжалпы түсініктерін тиянақтау; балалардыңсөздік қорынтолықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды	**Құстардыбақылау (торғай,көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жердентары шоқып-ап Бөтегесітомпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайдыторғай мақтаған.	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардыңнегізгі айырмашылығын	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерәлеміне деген қызығушылықты арттыру; шыбынның тіршілігіжайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ

	қарау;кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату,қайағашқа жататынын анықтату. **Еңбекәрекеті: балабақша ауласындағы сынғанбұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Меніңсүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың	шыршаға жақын апарып,олтуралы тақпақ, жұмбақтарынеске түсіріпайту.Басқа ағаштар қыста жалаңаштұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалапқарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл.Шыршаөте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып, денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасылжелек жамылған Міне,сұлу шыршамыз Инелерітағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауланы ағаштарданқұрап түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер:	Бірторғайұшса боранда, Бәріжабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар неменқоректенеді, қайда мекендейді, пайдасы қандай туралыбілімдерін толықтыру. **"Құстар және түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға,бір-біріне соғылмай қимылдауға, ереженібұзбауға жаттықтыру; достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Түлкіні"педагог тағайындайды. Ойынбарысында	көруге бейімдеу. Көркем сөзТабиғат оланамыз, Табиғатқабаламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттықәнге саламыз. Жаздааралаптауында, Барамызбізбауына. Өзеніне шомылып, Жүгіремізжауында. Аулада өсетін бұталардытани білу,яғни2-3түрлі: жапырағына,діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерінайта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын;өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). Балаларға бұталардың жанынан өткен кезде, қауіпсізді сақтау ережелерін түсіндіру. **"Тығылмақ" қимылды ойыны. (денешынықтыру)**	Шидім,шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Жазмезгілінде шыбын-шіркейлерліңөмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астынатығылуын бақылау, қорытындыжасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соныңнәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін.Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс,жидектерді жуу. Ауа райының салқындауы байланысты

	өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салыпәңгімелеуге үйрету. Балалардыңеркін ойыны. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардыңеркін ойындары.**	тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге бейімдеу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықалаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады.	балалардыңалаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қадағаланады. **Еңбек әрекеті: құстарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: құстарға деген қамқоршылыққа тәрбиелеу. Педагогкепкен нанды үгітіп, табаққадайындап қояды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. Балалардың еркін ойыны.Ойыншық-тербеткіш, әткеншекте.	Мақсат-міндеттер: балаларды аулада тығылмақойнауға, шыдамдылыққа тәрбиелеу; ойын ережелерінбұзбай, өзбетіншеойнату. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті: ауладағыжұмыс.** Мақсат-міндеттер: өз бетінше талдардысуаруға дағдыландыру; өсімдіккедеген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендергекөмек беру. **Балалардыңеркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер:	жәндіктер жоғалатынын айту. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады.

		Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биікемесбөрене	Басқабалалармен ойнаубарысында бір-бірімен татулықта,бірлікте болуға тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойындары.**	құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	Алойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қутүлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Көбелекті ұстап алу" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірзатты (көбелекті)ұстап алу мақсатында

		үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Балалардыңеркін ойындары.**			жоғары секіруге дағдыландыру; тепе-теңдікті сақтауғабейімдеу; достарыменжақсы қарым-қатынаста болуға, тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруғатәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары:су құйғыш. **Балалардыңеркін ойыны: балалар жақсы көретін ойыншықтармен ойна.** Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіпойнауға бейімдеу.
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту.				

	Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балалар алғыс айтыптамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндықпабәріміз? Бір-бірімізгеқараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліпсозылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз,Ендідопболыпсе кіреміз. Адымдап жүреміз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды,	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту.Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердіңүлгісін беру. **(танымдық дағдылар)**	**"Неніңдауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету,екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар неніңдаусыекенін анықтау керек. Мысалы,тәрбиеші	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына«Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады.Ол бала	**"Өзүйіңдітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші Балалардыекітопқа

	балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімдітазалау үйі" сюжетт-рөлдікойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу	**"Дәрігергене керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; естесақтау,ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары:дәрігер жәнебасқаманадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп,атайды,не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді.Соданкейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик	көзінжұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдапалып,қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі,	бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін

	немесе тазалау, кептіру,үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		қуыршақтар,лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп,жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушыларкіріп,	тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі:кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(қоршаған**

				шығыпжатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Не болады?» ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді.Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағаштанеөседі?"; "Орманда не тұрады?"жәнет.б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Негеұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды	**Жаңылтпаш жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, естесақтау қабілетіндамыту. Дөп-дөңгелекДоп дөңгелеп келеді. Тепкенбөгепқарап Аяқ оған керегі. О.Асқар. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Не қайда орналасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары:шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Суретті тап" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: естесақтау,зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлеміндекөрсету. Оданкейін балалардың көзін жұмуларынсұрау, көптеген суреттердіңішінен бірінші қараған суретінтауыпалу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**			
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Балалардыңжас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балаларменбірге ойнаймыз" тақырыбындакеңес беру.	"Ойнаймызда ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегікүн тәртібі" тақырыбында сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Туругунова П**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**17.07. -21.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**Асханабойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту:ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбекдағдылары)**

	ұқыптықарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**		**(еңбекдағдылары)**	машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	
	"Сыпайыбол"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкаларжәне көгөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. "Күнім,күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту;көркемсөз үлгілеріне, ересектіңеңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М.Әлімқұлов, "Аспаз". Біздіңгүлбақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңілжақсыаға. Әлде, май құймақ па? Көжеме,сорпама? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай–асмаманы. Пісіре білгенге, Астыңжоқмаманы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттерібойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Айырмашылықтытап"дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсасжұпзаттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтард ытабуқабілеттерін, қабылдау,зейін қабілеттерін

			"Суретті құрастыр"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	**"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және олардыбірсөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	дамыту. Барысы. Салыстыруға біріншізатнемесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейінекіншізатне суретке көңіл аударылады.Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынынайту. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	Таңғыжаттығу кешені 1. "Тартыламыз"ойыны. Б.қ.:аяқтыңарасысәлашық,қолекі жанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4рет 2. "Иілеміз"ойыны. Б.қ.:аяқиықдеңгейіненалшақ,қолтөменде Орындалуы:алғаиілу,қолдыеденгетигізу,тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір"ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы:бірорындасекіру Қайталануы:6-8рет,жүруменалмастыру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Дамытушыойын "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Бізқұсты іздейміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстыңойыншығы бар. Тәрбиешіқұсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей,ойынды бастаймыз. Көзіміздіжұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді,іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантанып үйрету. Құрал: арнайы құралкерекемес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатұрып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Танысашеңберге турады–шақырған балаортағатурады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып,қолын "сиқырлы қапшықтан"шығарм аған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығынайтып береді.Қалтадан қолыншығарып,

	сөйлеудідамыту)				заттыкөрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** «Көгөністерден көже жасау» (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көгөністердің атауларымен таныстыру. Көгөністердідұрыс айтуға үйрету. Көгөністердің аттарынжекеатап, жалпылаутүсінігін қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бірінші байлық-денсаулық" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру;сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысудағдыларын дамыту.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Себеттегі көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардышаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету;балалардың қайшыны дұрыс ұстау және шығармашылық жұмыстаржасау қабілеттерін нығайту; дүкен туралытүсінікберу; жапсыруғаарналған бөлшектерді параққаөзбетімен жабыстыру қабілетіндамыту; ауызша нұсқаулардынақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақмоторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмыстыаяғына	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Біздіңкөгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністертуралы білімдерін бекіту, олардыңатауларын нақтылау, түсін, пішінін, түр сипатынанажырата білуге үйрету; байқағыштық пен қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту;тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Сиқырлы дәрумендер" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.

			дейін жеткізебілуге тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністертуралы көп білуге ынталандыру; қызанақтыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалыекенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып, су құйып, суықта	**Бақшадағы көкөністерді бақылау(қияр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністертуралы көп білуге ынталандыру; қиярдыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін,ағзағааса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып,суықтаүстін пленкамен жауып, баптайтынытуралы	**Күн шұғыласын (сәулесі)бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балалардыжинап, айнаныңкөмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайдысәуле құбылып. ЫмдасаңболдыҚ «кел» деп, Жетедідемде жүгіріп. Сәлүзілісжасайды да: "Сәулені ұстаңдар",-деген белгі береді. Балаларқабырғаға жүгіріп, қолға	**"Қайда не өседі?" жаттығуы.Жеміс-жидектің өсетінін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақшаменбақшада өсіп жатқан жемістермен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінінтүсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердіңкөбі ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінінайту.Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақатжерде	**Бақшадағы көгөністерді бақылау(сәбіз). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністертуралы көп білуге ынталандыру; сәбіздіңсыртқы ерекшеліктерін байқауға,атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзағааса пайдалыекендігіне көз жеткізу. Сәбіздіңұсақ тұқымын көрсетіп, көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйыпбаптайтыны туралы айту.

	үстін пленкамен жауып,баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суаруүлгілерініс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбекәрекеті: учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **"Маған жүгір" қимыл-қозғалыс**	айту.Қопсыту,арам шөптен тазалау, суаруүлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақбұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Құтүлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**	тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн қояны" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: тыныштандыру жәнеелестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңетурақарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояныарықарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оныққұшақтаңдар. Балалар екі	өсетінінайту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күнніңкөзін сүйемін. Менөрікпін өрікпін, Айналағакөрікпін. Жеке жұмыс: жемістердіңиісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **"Қайсысы жеміс, қайсысы көкөніс?"ойыны.** Мақсат-міндеттер:	Қопсыту, арам шөптен тазалау, суаруүлгілерініс-тәжірибедекөрсету. Сәбізсуықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейінөсетінінайту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру.**"Шеңберге дәл түсір"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар ортада жатқандиаметрі1-1,5 м үлкен шеңберденнемесе дөңгелектен(жіптен немесе еденге сызылған)2-3адам

	ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіңбелгісі бойынша әрекет етуге баулу. Ойындыбастамас бұрын, педагог балаларды екі бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойыншаекібаланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойынаяқталғаннан кейін, балалардан кім жылдам жүгіргенінсұрауға, барлығынмақтауға болады. **"Бұлақтардан аттап өтейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бірбағыттажүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерденаттап өтуге дағдыландыру; ептілікке, зейінділікке	Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?"- деп,	қолдарыменөздерін құшақтайды» Педагог:енді1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар- дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағыаюда" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған	жеміс пен көкөністерді ажыратабілуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Құралдары: себеттер,көкөністер мен жемістердің нақпішіндері. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардышеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық	жерде дөңгелектеніп тұрады.Балалардың қолында құм салынғанкішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"-деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын көтереді де, орындарынабарып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету. Бұл ойынға топ балаларыбәрітегіс қатыса алады. Балаларды

	тәрбиелеу. "Бұлақтарды"жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсепқоюға болады. **Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыстар:** жылдамдықты дамыту,бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Бұлақтан секіріп өтеміз"жаттығуы. (** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Балалардыңеркін**	болып,отырады." Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақсөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталған"балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні	балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойыменжүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Ұзынжол"ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны.**	дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиешікөмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек. Дөңгелене тұрған балалартышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадантышқанды шығарып жіберіп мысықты шығармауға тырысады.Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса,ойынғакелесі жаңа балалар қатысаотырып алмаса береді. **Еңбекәрекеті: ойыналаңымызды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардыңеркін ойыны.**

		ойындары.	ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **Еңбекәрекеті:жас ағаштар мен бұталардысуару, суару әдісін көрсету.** Мақсаты:қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардыңеркін ойыны.**		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяқкиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңдыоңға,солғабұрыңдар, Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықтыжұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Ендіоян. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың	**"Көліктер" сөздік**	**"Матрешкаға**	**"Суреттертізбегі"**	**"Неөзгерді?"**	**"Өзүйіңді тап"**

дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: жекесөздердіқатты және ақырын айтқызып үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Көгөністер дүкені"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардыңойынға қажеттіқұралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардыңбір-бірінеңүлкен-кішілігінанықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканыүлкен матрешканыңішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігіжәне өрнектерібойынша салыстыру. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешібалаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойыәртүрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншықсияқты. Ойындықайталап өткізгенде балалардың	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Қуыршақты серуенгекиіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауынатайбілуге	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Жемістер мен көгөністер" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді. Ойын	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: "Ағаштардың бейнесі",үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әртоптың

		ынтасынтуғызу үшін матрешка туралыкітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгібөлігіне балалардың назарынаударады, оларды салыстырады, соңынанқайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардыңең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібінкөрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екеніңанықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоябілсе,тапсырма дұрысорындалған болып есептеледі.	жәнесөйлемде қолданабілуге жаттықтыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: көк, сары,қызыл,жасыл. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегікөйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды.Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдапкиіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	ары-қарайжалғаса береді.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Автобус салонынбілдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;рөл, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына"билет" алады.	балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Неқайдаөседі?"дид актикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардыңқайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеумәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршағанәлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердік карточка-суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		Ойынбір-екірет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпазаталады. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)**		Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	
Балалармenжеке жұмыс	**"Жұмбақтар шешу"кешін**	**"Не қайда орнасқан?"**	**"Қуыршаққа арналғанжиһаз"**	**"Кімніңүйітезірек жиналады".**	**"Шеңбер бойымен"ойыны.**

	ұйымдастыру. Логикалықойлауды дамыту,халықауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары:шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**ойыны.** Үлкенқұрылыс (лего) құрастырғышынан қуыршаққа жиһаз жасау, бөлме ішін әсемдеуге үйрету. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. Көңілдібарбала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістершеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді.Серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал педагогәруақытта үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді,қабылдауды дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимылкөрсетеді, шеңбер жасап

					тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайықта ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу"аттыкеңес.	Сұранысбойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбындаата-аналармен сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылукезеңі	**24.07. -28.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру;	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойыншасуару),	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге

	(еңбекдағдылары)	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**		машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**
	"Топ-топ басайық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкесқимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық,(Шеңберге тұру) Жалауданкүн жасайық. (Қолдарынкөтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса,жаса,алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!". Балалар баяулап, тоқтайды. Ойынқайталанады. **(денешынықтыру)** **"Айырмашылықтытап"дамытушы ойыны.**	**"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ,қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту; балаларды өсімдіктердіңтүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрліпішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған	**"Жел көбік" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өленді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өленділайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші:"Жел көбікжарылды"	**"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер,	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкесқимылдарды орындауғаүйрету. Топ, топ, топ, топ

	Мақсат-міндеттер: ұқсасжұпзаттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтардытабуқабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға біріншізатнемесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейінекіншізатне суретке көңіл аударылады.Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынынайту. **(танымдық дағдылар)**	жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкескелетінгүлді табады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті	дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратыпайта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтынзаттардың сурет-карточкалары. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)**	(Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту)** **"Түстерінтап" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейіндідамыту. Үстелге түрлі түсті қарындашсуреттері баркарточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын)жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттердітаңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сарыжәне т.б. Балалар алдыменекітүсті суреттерді,содан кейін үш түсті суреттердітаңдап, тапсырманы	басайық,(Шеңберге тұру) Жалауданкүн жасайық. (Қолдарынкөтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса,жаса,алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойынқайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

		тереді.(Отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?-сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?-сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(денешынықтыру)**		қиындатуғаболады. **(танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде. 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру.(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда, 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4алғаенкею-"Қуыршақтарбилейді", 5-6 б.қ. келу (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпеноңға,солғаайналу.(2реттен)				

	(денешынықтыру)				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақтытыңда" топтық ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдардыжасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көкөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленгенкөлімдері 8×8см карточкаларжәне көкөністер, жемістер,гүлдер	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептіліккебаулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", -дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп	**"Өрмекші"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтініниңмәнінесай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күнібойыеңбекпен (Оң қолдың бас бармағыменсол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды;сол қолдыңбас бармағы меноңқолдыңсұқ саусағы),	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуынесте сақтайды.Тәрбиеші сұрайды балалардан

	қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбысестідіңдер? **(музыка)**	бейненленген көлемдері5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(**	Өрмекшіөрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсертеккенет селдеткен (Оң алақанменсолқол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегіноныңжоқ қылды (Барлық саусақтардың арасынашып,бір қолдың алақандарына екіншіқолдың алақан сыртын беттестіреді«күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріпбіресеоңға, біресесолға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек(Барлық саусақтардың ұштарынтүйістіре, тез-тезкезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекшіөрмек тоқуға Кірісті,дереу,	көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді.

				тезірек.	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Гүлшалғынға саяхат» Мақсат-міндеттер: Гүлдерді жалпы және айрықша белгілердікөрсете отырып салыстыру;гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау; тәрбиешінің көмегіментірек сызбабойынша шағын әңгіме құрастыру; балалардыңсөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту; өсімдіктерге, гүлдергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Хошиістігүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру;тура нысанға оң қолмен тікнысанағакөздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** А. Байғабылова "Ойыншықтар"(жатқа айту) Мақсат-міндеттер: Балалардың ойыншықтар туралытүсініктерін жалғастыру; өлеңніңмазмұнын түсініп,мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету;естесақтау, ойлау қабілеттерін, тілін, сөздік қорыларындамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүлдер ашылды" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрдентыс - умаждалғанқағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру; композиция құрастырабілуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту; шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту.Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Қоңыраулар үні"Мақсат-міндеттер: Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдауқабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығындамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақтаөсетін ағаштардың гүлденуін бақылау.**	**Гүлдердібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын,қара**	**Шетенағашын бақылау. (қоршаған ортамен**	**Терекбүршігін бақылау. (қоршаған ортамен**

	(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту) Ағаштардытүсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуінбелгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығынайыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалықталғам мен сезімді тәрбиелеу. **Мақал-мәтел** Төлденмалөседі Шыбықтан тал өседі **Болжам.**Мойыл ертегүлдесе,ауа райының суықтығына.Шетен кеш гүлдесе, күз ұзақ болады. **"Секіргіш бақалар"қимыл-қозғалысойыны.** Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру.	**сөйлеуді дамыту)** Бақтажәнежазықта өсетін гүлдер туралыбілімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалайкөбейеді.Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғындаақшылкөк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып,кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігінқызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса,соншажинау. Тақпақ: «Көктемкелдігүл алып» Көктемтілін ұғайық. Қызғалдақты терейік,	**жемісті шетен, мойыл).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Көркем сөзТабиғат оланамыз, Табиғатқабаламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттықәнге саламыз. Жаздааралаптауын да, Барамызбізбауына. Өзеніне шомылып, Жүгіремізжауында. Бақылау:Аулада өсетінбұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі:жапырағына, діңіне қарап, бұталардыажырату, ерекшеліктерінайта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын;өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларды аулада тығылмақойнауға,	**таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шетен ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуінбақылау). Бақылау барысы: Бақ ішінде шетен, Бар жемісі бөтен. Көргенадам таңданар, Көздіңаларжауын. - Балалар, бұл шетен ағашы. **Еңбекәрекеті:** құрғақбұтақтармен құс шие гүлдерін жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қаздармен түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балаларды қырағылыққа, ептіліккежәне ойынды дұрыс	**таныстыру, сөйлеудідамыту)** Табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайдаболуы.Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуынбілдіреді. Ағаш тұқымы – терекдегенпікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілерінежабысып басқа жерде өскендіктенбүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терекбүршігіпайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел:** Бірталкессең,он тал ек. **Жаңылтпаш:** Кеспеөссінтал, Өссе өсімтал,

	(Тәрбиешіжіптің бір ұшын ұстап, жергеайналдыра дөңгелетеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек).Балалардың физиологиялық ұйымшылдық, төзімділік қасиеттеріндамыту. **Еңбек іс-әрекеті:** бақшадағы топырақтықопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманымұқият тыңдап, істі аяғына дейін жеткізуге баулу, қиындықтуа қалған жағдайда көмекке келуге тәрбиелеу. **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсаты:ойын барысындабір-бірімен қарым-қатынасжасап,өз ойларын ортаға салып, құрдастарының шешіміне	Теріп үйге келейік. Көбелектейкиінген. Гүлді көріп сүйінген. **"Аю және ара"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлердінақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болыпкиінгенбала немесе тәрбиеші орындықта отырады(орманында).Алараларболып киінген барлық балалаорманға бүлдіргентеруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады:	шыдамдылықты дамытуға үйрету. Ойын ережелерін бұзбай,өзбетінше ойнату. **"Себеткедопты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: ауладағыжұмыс.**	ойнауға үйрету. Балалардың көңіл күйінің көтеріңкі болуын қадағалау. Балалардыңойынға деген қызығушылықтарн арттыру. Қаздар алаңның бір жағындажүреді.Ал алаңның екінші жағында балалар орындықта тұрады. Алаңғақарама қарсы жақта түлкінің үйі орналасқан.Қаздар жайылып қанаттарын қағып жүреді,тәрбиешінің белгісімен түлкі келдідегенкезде қаздар ұша жөнеледі,үйлеріне барып қонады. Түлкіқаздардықуа жөнеледі, ұстаған қаздарды ініне апарады. Ойын4-5 рет қайталанады. Балалардыңеркін ойыны. **"Қағыпалмайөт" (кегли) ойын жаттығуы.(дене**	Өссе өссін тал Кеспе,өссінтал. **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктерәлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру;кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің жәнедәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагогалдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратыпжайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды,көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдейгүлгежүгіріп барып, жәндікті

	келіспеушілік білдіре білу, рөлдерге бөлу,ойыншықты бөлісе білуге дағдыландыру. Бірнешеағаштың түр-тұлғасын, бөліктерін: діңі, жапырағы, жемісі мендәніболатынын еске сақтау. Өз білгендерін сөзбен жеткізе білу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Орманында аюдың, Бүлдіргенікөпекен, (екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріпалайық, (тереді) Қалтамызға салайық! (салады) Аюшықтыапаннан (шығады) Бол тезірек қашайық!(балалар қашады) Соңғыжолсөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылайойын2-3 ойнатылады. Құралдары:аюмен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **"Қандайгүл екенінойлаптап?"дидактикалық ойыны.** Балаларды сипаттамабойынша гүлдерді ойлап табуға;гүлдерді айырабілулерін бекіту.	Мақсаты: балалардыөз бетіншеталдарды суаруға үйрету; өсімдіккедеген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендергекөмек беру. **Балалардыңеркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсаты: құммен ойнауға жағдай жасау,балалардың қызығушылығын арттыру.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер.	гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **Еңбекәрекеті: алаңды терек бүршігінен тазарту.** Мақсаты: балалардыалаңда тазалықты және тәртіптісақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге баулу. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құрастыруойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.

		Балалардыңеркін ойыны. Өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойынойнау кезіндебелсенділік таныта білуге тәрбиелеу. **Балалардың құмменеркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау,қорапқа жинау.** Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"	**"Мысықпен тышқандар" ойыны.** Ойыназғана балалартобымен бөлмеде (кілем үстінде)немесе далада,жұмсақ шөпті алаңда, өткізіледі. Қырынанқойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиешібылай дейді:	**"Киізбасу"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру;ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киізбасыпаяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г.Кужагулова. **(сөйлеудідамыту,**	**"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Бізестиміз-**	"**Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдапалып,қолын «сиқырлы қапшықтан»

	шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызылтүсті	Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тынышталыңдар, тышқандар,бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алыпжүрмеңдер,- дейді. Бұл – мысыққа берілген сигнал; ол орындықтантүседі, төртаяқтаптұрады, керіледі, қатты даусыншығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4	**шығармашылық дағдылар)** **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау. **(денешынықтыру)**	**жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естігенсөздерді, қимылмен көрсетуге машықтандыру;ой-қиялды, пантомималық қабілеттерді қалыптастыру. **(денешынықтыру)**	шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжеттірөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр)дұрыс атауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

	қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	ретқайталауға болады. Алғашқыда мысықтыңрөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады,алкейін істегенісінмақтап қойып, ұялшақтау балалардыдақоюға болады. **(денешынықтыру)** **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Балаларменжеке жұмыс	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға	**"Неге ұқсайды?" (балалартобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту.	**"Пішінібойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндертуралы	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Суреттербойынша сұрақтар қою, балалардың

	дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Гүлдер". Гүлдер,гүлдер,көп гүлдер. Қызылгүлдер,көк гүлдер, Жайнаркезімкелді - деп Қанатарың желбіреп, Таңменбірге оянып, Күннұрына боянып, Көрікбердіңбалаға. Т. Молдағалиев. **(көркем әдебиет)**	Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	сұрақтарғатолық жауап беруін қадағалау. **(сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау. Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**				

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Бағдаршам-біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетудіүйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғықызықтар" суреттер көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**31.07. -04.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды	**Асханабойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға машықтандыру.

	(еңбекдағдылары)		ұқыптықарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**
	"Ақшамшық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)** **"Меніңүйім"ойыны**	**"Аюға ойыншықтарымызды көрсетеміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды дұрыс атауға үйрету,ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу,ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды,аюбалаларға қонаққа келеді, біз оған ойыншықтарымыздықөрсетуіміздерек дейді. Балалар сүйіктіойыншығын алып, көрсетіп, ол туралы айтады. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл**	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту,балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойынбарысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгеніненкөздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынғанзатты	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкейбір ағаштар мен бұталардың(діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары)пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы:педагогбір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. "Жұбыңдытап"ойыны. Мақсаты: ойыншылар қабырғабойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа	**"Кімніңүйітезірек жиналады»ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. Бірі жемістершеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді.серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойынбірнешерет қайталанады, ал

	Мақсат-міндеттер: балалар әртүрлі бөлшектерден үй құрауды үйренеді. Үйдіңбөліктерібар суреттікарточкалар таратылады. Балалар сол суреттерден үй құрастырады. Ойынережелері: балалар әңгіме барысындаүйдің бөлшектерін құрайды және орналастырады. **(құрастыру)**	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыжаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Шоқайып отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды,түзе	сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықтысипап, оны табуы қажет. Егеройыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егержоқболса,оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	қарай жүгіре бастайды.Келесі "Жұбыңды тап" белгісібойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	педагогәруақытта үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

		бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?-сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?-сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ.тіктұру,аяқ алшақ; 1-3-қолдыалға,жоғарыкөтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ.қолдыартқаұстау; 1-2-қолдыалғасозып,алақандыашып,саусақтықозғалту,иілу; 3-4-б.қ. "Ағаштарқозғалады". Б.қ. қол төменде; 1-қолжоғарыда;2-оңға,солғаиілу. 3-4 б.қ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына				

	Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кел, санайық санамақ"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел,санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Басбармағым алғашқы, Балаңүйрек жалғасы. Ортантерекатасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәрінеортақалақан. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққатәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар. Тәрбиешіңбелгісі бойынша (ысқырық)балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойындар.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақтытында" ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдардыжасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балаларбіраяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбысестідіңдер? **(музыка)**	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантанып үйрету. Құрал: арнайы құралкерекемес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатурып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Танысашеңберге тұрады–шақырған балаортағатұрады. **(сөйлеуді дамыту)**

		көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады. 3.Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(денешынықтыру)**			
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарлардың аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Әртүрлі бағыттардажүгіру" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттардажүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Алтынбалық" (ермексазбенсурет салу) Мақсат-міндеттер: Балаларды ермексазбен дәстүрліемес тәсілдерменжұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеутәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысытуралы ұғым	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аңдардыңтөлдері" Мақсат-міндеттер: Орман мекендеушілері туралыбілімдерін бекіту: жануарлардытүрсипатынанайыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту,олардың өміріне қызығушылықжәне	**Музыкаданойын-жаттығу** "Ғажайып әлемі"Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуенырғағытуралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетінарттыру. Музыкалық әуен арқылыбалаларды ойыншықты ұқыптыұстауға тәрбиелеу.

			қалыптастыру: дене пішіні,желбезектер, қанаттар, т.б.	сезімталкөзқарас тудыру; көру, ойлау,естесақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын байыту, жандандыру;адам тірі табиғатқа мұқиятқараукерек екенін түсінуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райы туралы мәліметтерді тиянақтау; күннің жаздааспандабиік көтерілетінін байқауға баулу; Жазкезіндегі киімдердің атауларынүйрену. **Жұмбақ жасыру.** – Ар жағында орманның, Аржағында таулардың, Алтынкеспек	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: торғайдыңсыртқы түрінің ерекшеліктері туралыбілімді тереңдету, балалардың назарынжәнеесте сақтауын дамыту; торғайдыңқыстап қалатын құс екендігін еске түсіріп, қамқорлыққа тәрбиелеу. Балаларға сұрақтар:	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектің қимылын,түр-түсі, қанаттарын бақылау. Жұмбақжасыру. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады.(Көбелек.) Балалар,жаз келді. Барлықжәндік атаулыоянды. -Қазірсендермен бірге, көбелекті бақылапкөрейік.	**Көшедекетіпбара жатқанкөліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету,байқағышты қты дамыту, өз ойларындұрыс жеткізе білу. Балалярменкөшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру,оларды жүк, жеңіл көліктергежіктеуді үйрену.	**"Бақбақ"гүлін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: "бақбақ"гүлімен таныстыруды жалғастыру; ой-қиялын дамыту. Жұмбақжасыру. Өзіне шап-шақ, Киген қалпағы аппақ. Балалартұрқаптап. (Бақбақ.) -Балалар, қараңдаршы? Мынауне? - Дұрыс.Бұлбақбақ гүлі. - Гүлқандай?

	домалар. (Күн.) - Балалар, қараңдаршы? Күн қайдаорналасқан? (Аспанда орналасқан.) - Күнніңнелерібар? (Күннің сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Қатты,бүгінкүн ыстық.) - Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін?Өйткенібіз жазғы киімдермен жүрміз. - Күндізкүнжоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал таңертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі төмендейді. - Күнжаздааспанға биік көтерілілгендіктен, далада ыстық болады,жеміс-көкөніс піседі, гүлдергүлдейді,біз де өзгеше киінеміз. **Еңбекәрекеті:**	- Торғайқандай? - Олнежейді? - Қалай дыбыстайды? Торғай–кеңдалада тіршілікететінәнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт,бозтүсті болып келеді. Балаларғатақпақ оқу: Торғай,торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесібұлтиып, Шық-шықетіп отырмақ. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектергекөмек көрсетуге ынталандыру. Аллергиясы бар сезгішбалалардың	Гүлге қонып отырғанкөбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелекте не бар? (Қанаттар.) Қанаттарындаәдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынанұстауға болмайды,өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қол еңбекке баулу. **"Ормандағыаюда" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру;	Жұмбақжасыру. Көліктуралы жұмбақтар Кеудесіндежаны жоқ, Тамырындақаны жоқ: Майжейді, Су ішеді. Бұлнеекен балалар? (Машина) **Еңбекәрекеті:** учаскені бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысынажырат" ойыны.** Әртүрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиешібалаларға тыңдатқызады. Балаларажыратуға тырысады. Мақсаты: балалардыңойлау қабілетін дамыта отырып,естесақтау қабілетін арттыру,	(Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтыңқалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егерде үлпілдектіүрлесең, олар ұшып кетеді (тәрбиеші үрлеп көрсетеді).-Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) -Балалар,жаңбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзішыққанкезде қайтадан ашады. Балаларға бақбақтыңгүлдеп болғанынан кейін, күлтешісімамықты шарға айналатынын, мамықтарыжелмен ұшқанда,ұрықтары түскен жерде қалып,жаңагүлдің өсуін қамтамасыз ететінін түсіндіру. **Еңбек әрекеті:** гүлзарларды тазалау.**(еңбек дағдылары)**

	табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Қасқырмен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарапжүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагогбалалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттардажүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған"қояндар"	қатысу-қатыспауын ескеру керек. **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсынамедальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар""түлкі "кейіпкеріне ұсталыпқалмауы	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп,оларұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.	байқампаздыққа баулу. Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыс. Мақсаты:қозғалыс, ептілік пен жылдамдықты дамыту. Балалардыңеркін ойыны. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды шеңбергетұрып, бойыменжүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова.	Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мұқияторындауға үйрету. **"Бағбанмен гүлдер"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойыншажекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардыңеркін ойыны. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру;көз

	саны5-6-ға жеткенде,"қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **"Ұстап ал" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыстар: кеңістікті бағдарлаудыжәнеептілікті дамыту.** Мақсаты:допты лақтыру мен қағып алу жаттығулары. **Балалардыңеркін ойыны.**	үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойыншаойынды бастапаяқтауытиіс. Балалар шапшаңкең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге-маска. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып,тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге тигізбенжүребілу қабілетін дамыту. **Балалардыңеркін ойыны.**	Ұсталған"балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.**	Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **Еңбекәрекеті:**қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардыңеркін ойыны.**	мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.**

Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтаршабізойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымыздыуқалаймыз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет,денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Үйшікте кім тұрады?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлартуралы білімін, дыбыстардыдұрыс айту іскерлігін бекіту. «Үйшікте кім тұрады?»деген сұраққакімүйшікте тұрса, сол балалар	**Саусақтарға арналғанжаттығу.** Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортантүйрек– ағам, Шылдыршүмек– әпкем, Кішкентайбөбек– мен. Бірүйдебіз нешеуміз?	**"Кірпіжан" жаттығуы.** Масқат-міндеттер: балалардыдиалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; коммуникативті, сөйлеуқабілеттірен дамыту. -Кірпіжан, кірпіжан, Қайдажортып	**"Ей!Бауырсақ, Бауырсақ!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. -Ей,Бауырсақ, Бауырсақ! Сеніңбасың домалақ,	**"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту;заттардың

	ғанажауапбереді (балалар жануарлардың дыбысынсалады). Тәрбиеші балаларды бірнеше топқабөледі(3-4-5). Балалар өздеріне таныс құстарды немесе жануарларды қозғалыспен көрсетеді. Әртоп орындықтардан өздеріне үйшік жасайды.Тәрбиеші балаларға әркім өз үйшігінде болатынын, сосын өздерібейнелейтін жануарлардың дауысымен айқайлайтынын айтады. Сосын тәрбиешіәртоппен балалар көрсететін дыбыстарды қайталайды.Содан кейін ол кезекпен барлық үйшікке жақынкеліп,есігін қағады да: Тақ-тақ-тақ,бұл үйшікте кім	Бір үйде біз /бесеуміз/ **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ,қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту; балаларды өсімдіктердіңтүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрліпішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған жапырақшаларға	барасың? Орманнан, орманнан Неніздепаларсың? -Жолымкөп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскепжүріп, табамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқансөздерінары қарайжалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеумәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қордыбайыту;	Бұлақақсаалдыңда, Түсіпкетпе,абайла! Ақыл айтамыз бізден, Өтеғойшы көпірден. Көпірденөтсен, алға! Туражолмен адымда! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Үстелүстіойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектердентұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету,балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Не,қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың,үй	қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,"шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру,еңбек дағдылары)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке

	тұрады?–деп сұрайды. Балаларжануарлар немесе құстар дауысыменжауап береді. Тәрбиеші үйшіктердекім тұратынынтабады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту) "Үй құрылысы"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет	түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкескелетінгүлді табады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	ертегілерәлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезімінетәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттерсалынған суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	жануарлырының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау;сөздік қорынбайыту;есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар:ан-құстарды, үй жануарлырының жәнемекедерінің суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	ойыншыққұралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпішқалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**				
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалартобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: естесақтау,зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлеміндекөрсету.	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтінніңсөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын	**Өздері білетін ертегілері бойынша суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік	**"Тап, кім шақырды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қабілеттерін жаттықтыру, балалардыңөз құрбы-құрдастарына достық	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтінніңсөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын

	Оданкейін балалардың көзін жұмуларынсұрау, көптеген суреттердіңішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**	қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: ертегілерсюжеттері бейнеленген суреттер. **(көркем әдебиет)**	қатынастарын, зейінін,есін,бірігіп ойнауға деген тілектерін тәрбиелеу. Балаларға қарамай кімшақырғанынтекдауыс бойынша табу,оныңатын дұрыс атау. Дауысынөзгертпей, атын қатты айту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: -Бүгін біз балалардыдауысы бойынша табамыз. Балалар көзін жұмады да,теккім шақырғанынтауып оның атын айтады. Осыданкейін тәрбиеші ойыншылардың біреуін қасына шақырады. Ол келіп, көзін жұмады, ал жүргізуші ойынға қатысушылардың бірінің қасына келіп,белгібереді, ол оныңатынқатты	қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**

				дауыспен айтады. **(сөйлеудідамыту)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысты ру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз"атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзіқызмет көрсете алу" тақырыбындакеңес беру.	"Меніңбаламның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбукжасау.	"Үй жағдайында дамытуойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналғанжаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбындаата-аналарға кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бал-Ана»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**07.08. -11.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігініс-	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтары нояту, ересектерге	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтары

	бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	қолқабыстанытуға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	нтаныту. **(еңбекдағдылары)**
	"**Сыпайыбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **Санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екікөзбенқос құлақ, Бірбаспененбір мұрын. Нешеуболдықос шырақ,	**"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды топтастыруға, олардыңжалпы атауынайтқызуға дағдыландыру; зейінді, қабылдауды, ойлау қабілетін дамыту. Балалар берілген суреттердітоптарға жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. бойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Пойыз келе жатыр"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ	**"Бибилеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелеріндамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолдыкөкке көтереміз,(Қолдар жоғары) Түсіріпбелгетөмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз,(Оңжақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне,қандайәдемі, (Қол белде, бас шайқау) Бибилеген баламыз. (Шапалақтау)	**"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және олардыбірсөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту)** **"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт» -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде	**"Лото"Қысқы және жазғы ойындар""үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы және қысқы ойындар жайындағы түсініктерін нығайту;екітопқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойындар туралы сурет-карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Түймеше"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға

	Санапшығаркім бұрын?! Екіаяқпенекіқол, Бірауызбенбір тілің ... Нешеуболдықане, бол, Санапшығаркім бұрын?! Сұқсаусағымсуға барды, Ортаңқолыморақ орды. Атыжоғымағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Текшынашақ-балапанын. (М.Қуанышбеков) **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	қолмоторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойызкележатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтардыүстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Жылдамкеле жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ.(Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Барлықбалакүтіп қалды: Алақан,алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпенқарсы алады: -Алақай!Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеудідамыту,**	**(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Суретті құрастыр"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	балаларқозғалмай қалу керек. **(денешынықтыру)**	дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ,тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып,басып таппадым. Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту)**

		дене шынықтыру)			
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығукешені:"Орамал"** Жүружәнежүгіру,бірініңсоңынанбіріжүру.Аяқтыңұшыменжүру.Шеңбергетұру. Орамалдыкөрсетіңдер.Аяқтысәлалшаққойып,қолдыартқажасырамыз.Қолдыалғасозып,қайтаданжасыру. (3 рет қайталау) Келесіқолғаорамлдыауыстырып,осыжаттығуды қайталау. Орамалдыорнынақою.Тағысолайотырып,орамалдыорнынақойып,тұру,отырып,орамалдыалыпжүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздарқанатқағады,аяқты жәйқойып,қолдытүсіру. Қолдыжанынасозып,сермеужәне"га-га-га"-дептүсіру. (4 рет қайталау) Қаздардыбыстайды.Аяқтыалшаққойып,қолдытүсіру.Алғаеңкейіп,қолдыартқажіберу,"ш-ш-ш"-деп айту. Қаздаржемшоқиды.Аяқтыжәйқойып,қолдытүсіру.Қолдытізегеқойыпотыру.Бастытүсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалдыүрлеу. Бірініңсоңынанбіріжүру. **(денешынықтыру)**			
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетімен таныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. "Күнім, күнім..."	**"Суреттертізбегі"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттенәуен	**"Қуырмаш"саусақ қа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуінбастаушы

	Күнім,күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(дене шынықтыру)**	дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап, үйде жат! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**

Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үйжануарларына арналған үйлер"Мақсат-міндеттер: Құрастыру үшін қажетті бөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген ықыласты тәрбиелеу,үй жануарларытуралы білімдерін бекіту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар"Мақсат-міндеттер: Балалардабағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту;тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарғасүйеніп, төрт тағандап өрмелеужәнебір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанментүсу жаттығуларын жасаудағы дағдыларын дамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық"(әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балалардыәңгімені зейін қойып тыңдауғаүйретуді жалғастыру; әңгіменімазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеудағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркемсөйлеуге тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп"Мақсат-міндеттер: Балаларға сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелекпішінді заттар жайлы түсініктерін қалыптастыру; негізгі үш түс жайлыбілімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкібастыру біліктіліктерін дамыту; өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтарын арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Денсаулық әуені"Мақсат-міндеттер: Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойыншараларына белсендіқатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Шыршаағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Жәндіктерді бақылау(ара). (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Аспанды және бұлттыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту,**	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары**

	сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралытүсініктерді тиянақтау; балалардыңсөздік қорынтолықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып,олтуралы тақпақ, жұмбақтарынеске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыстажалаңаш тұрғанда,алшырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаныңнегізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. -Шыршанықашан болмасын тамашалапқарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан	**сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: аралардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру;аралардың адамға беретін пайдасын білуге үйрету; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ. Ыжылдап ұшады, Гүлдерге қонады, Шырынынсорады, ұясына жинайды. Түр-түсі сары-ала, Аталады ... (Ара.) Жаз мезгілінде аралардыңұшып, гүлдерге қонып жүргенінбақылау, қорытындыжасау. Аралардың өсімдіктерге,адамға өте пайдалы екендігін түсіндіру. Аралар шығаратын балы аюлардың жақсы көретінін ескерту. Ауарайының салқындауы байланысты жәндіктер	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларғааспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажыратабілу,аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айтуға бейімідеу; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Бұлттыңқозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқауженілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-біртекөбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтағаұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып жәнееритінінатап өтуге болады. Тақпақ.	**көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: жел туралы мағлұматты толықтыру;желдің түрлерімен таныстыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Жел дегенімізне? - Желқандай болады? - Желқалайпайда болады? - Желнеүшін қажет? - Желбізгекерек пе, жоқ па? - Желдікөрмесек қалай сеземіз? - Желқайжақтан соғып тұр? Жаттығу. Желсоғады бетімізге, Тербеледіағаштар. Тыныш-тыныш отырыңдар, Биік-биікағаштар. **"Аққу-қаздар"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгіберісімен бір	**мен айырмашылықтар ын анықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтары н анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм менжер(топырақ) арасында қандай ортақнәрсебар. Ауамен,суменбірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі,сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты «топырақ» деп аталады. Топырақтыңнегізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың

	қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді,сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынанжерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалыағаш,ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасылжелек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелерітағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбекәрекеті:** ауланықурап түскен жапырақтардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге	жоғалатынынайту. **"Аю және ара"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлердінақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болыпкиінгенбала немесе тәрбиеші орындықтаотырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балаларорманға бүлдіргентеруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманындааюдың, Бүлдіргенікөпекен, (Екі қолды жайып	- Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? - Жергенөсер төгемін, Өссінгүлдер,көп егін! - Гүл-гүлжайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **Еңбекәрекеті:** қураған шөптерді жинау(тәрбиешінің көмегімен). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Аллергиясы бар, сезгішбалалардың қатысуы-қатыспауынескеру. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілгенрөлдерді	бағыттатез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу;бір-біріне соғылмауға дағдыландыру;дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңныңортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа	құрамындаәртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабатықоңыртүсті болып келеді. Саздыжерлергесу көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жерсуды өткізеді,сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Аюменқояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыбелгі, мәтінсөздері бойынша

	тәрбиелеу;бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстіменжүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтіңнұсқауы	көрсетеді) Теріп-теріпалайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аюшықтыапаннан (шығады) Бол тезірек қашайық!(Балалар қашады) Соңғыжолсөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылайойын2-3 ойнатылады. Құралдары:аюмен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **Еңбек әрекеті:** орындықтарды, құмсалғыш шеттерінқұмнан тазалау,сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру, тазалыққабейімдеу. **"Сызықты баспа" қимылжаттығуы.**	атқаруға, шартты бұзбауғабейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынғажүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан,тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылынаеліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқаншықты інінен, "Сағат неше болды?"-деп, Бауды тартып	жүгіріп("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойынбірнешерет қайталанады. Ойынқарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды"қо спауғаболады. Жаттығуойындары: допты жерге лақтырып,әуеліекі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	қимылдауға дағдыландыру: белгіліаймақтабір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру жәнежан-жаққашашырап жүгіру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынғабалалар7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиешікөмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кеңбөлменіайнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға",масқа. **"Түсінтап"**

	бойыншакөздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балалардышеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәлтүртіпқалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?"деп,үш ретсұрайды.Соңғы сұрақтан кейін бұданбері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерінкөрсетеді, шеттен шыққан	**(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардыңеркін ойыны.**	қалып еді, Дүңгірледібарлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріпкеттіініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық""тышқандарға"қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталғандаркелесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қаншабаланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Шеңберден шеңберге"жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыжерде жатқан бір	балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдергесуқұю. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа,бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **Балалардыңеркін**	**ойыны. (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердіңарасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Денетәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғыменалғақарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**

	балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**		шеңберденекінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	**ойыны.**	
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтану мәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндықпабәріміз? Бір-бірімізгеқараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліпсозылып, Ақырынқане тұрамыз. Орнымызда жүреміз,Ендідопболыпсе кіреміз.				

	Адымдап жүреміз. **(дене шынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	"**Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады.Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"шығармағаан бойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған**	**"Шұбартауық" үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер: ертегініңмазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау. **(танымдық дағдылар)**	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы(әртүсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түстіқораптар. Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүсекенін сұрайды. -Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелгетүрлі-түсті қораптар қойылады)	**"Дәрігергене керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; естесақтау,ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары:дәрігер және басқа мамандар қолданатынқұрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп,атайды,не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған**	**"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** **"Бізестиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естігенсөздерді, қимылмен

	ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары) **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркем әдебиет)**		- Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, олқызыл текшелердіқызыл қорапқа салады. Бұныққуыршақ жасады? - Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау;қол моторикасын,ой-құиялындамыту;	**ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып,шөп	көрсетуге дағдыландыру;ой-қимылды, пантомикалық қабілеттерді дамыту. **(денешынықтыру)**

			достыққарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі(кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы). Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркемәдебиет,**	арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	

			еңбек дағдылары)		
Балаларменжеке жұмыс	**"Пішінібойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркемәдебиет, қазақ тілі)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сөздер,сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Кімге нені береміз?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішке,биік-аласа, қалың-жұқа ұғымдарын жетілдіру;заттарды салыстыруға дағдыландыру; өз ойынжеткізебілуге машықтандыру. **(математика негіздері)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары:жаз мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркін тақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,**				

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**жапсыру,құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Салауатты өмір салты"туралыата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!"атты ата-аналарға жаднама.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктарәзірлеу.	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыскүнді қалайөткізуге болады?" тақырыбындакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖшС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**14.08. -18.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу.	**Асханабойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту:ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.

	ұқыптықарауға үйрету.			машықтандыру.	
	"Қуырмаш" саусаққаарналған жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сеналаңдамай,	**"Құлыншақтар шапшаң екен"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардытақпақты мәнерлеп айтуға тарту; артикуляцияны, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құлыншақтар шапшаң екен".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін, жағымдыэмоцияны дамыту. Құлыншақтар шапшаң екен, Шабуылменшапқан екен. Тігідік-тігідік шабады,	**"Ненің төлі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау,қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңжәне төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Суретті құрастыр"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. Жануарлардың суреттерін бөліктергебөліп, олардантұтасбір	**"Ою саламыз" саусақжыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос	**"Лото "Жануарлар""үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үйжануарларымен жабайы жануарларды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттерібойынша. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру;

	Қазантүбінжалап, үйде жат. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото-жануарлар"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үйжануарларымен жабайы жануарларды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді,байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттерібойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	Тентекжелден озады. Құлақтары тікірейген, Жалдары желкілдеген. Тігідік-тігідік шабады, Тентекжелден озады. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, денешынықтыру)** **"Сыпайыбол"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғасөздерді сыпайы түрде айтуға дағдыландыру. Мысалы:ботақан, қошақан, құлыншақ,қозым. Құралдары: үй жануарлары төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	суретшығаруға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғаүйжәне жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту)**	артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?- сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?- сұрайды. Жергетүсіп,

					маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде; 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру;(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда; 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді". 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгекою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпеноңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біз де" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зерекболып,ойын желісіне белсенді қатысуға баулу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасушыларқаз-қатар отырады. Ойын бастаушы жиналғандардың	**"Сөздертізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай,айтып ойнауға машықтандыру;	**"Айна" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шыдамдылыққа, зейінін қалыптастыруға машықтандыру, есту қабілетін дамыту. Балаларғаойын бастаушы әртүрлі қимылдаркөтереді.	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, неніңұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалт жібермей бағып отырушарт.	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер

	алдынашығып, әңгіме айта бастайды. Егербастаушы ойнаушылар қосылатын сөз айтса,басқалар"біз де" деп қосылып айтады да, балалардың қосылмайтын сөзі болса, "біз де" деп айтуға болмайды. Байқамай қосылып, әлгі сөзді айтып қалған бала ойынға қатынасушылардың тілегін орындап, айып тартады. Айыптан ән салып, нетакпақайтып,не би билеп құтыла алады. Ойын жүргізуші: Менкөлгебарам, Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Онанүйрекұстап алам. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші:	сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңберге тұрады. Педагогбелгілі тақырыпты ұсынады,балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататынсөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары-ат, сиыр, ешкі,түйе және тағы басқа сөздер. **(сөйлеудідамыту)**	Қалғандары сол қимылдыайнытпай, дәл қайталауы тиіс. Екеуден жұптасып, бірі - айна, бірі - сондағы сұлба болып ойнауғадаболады. Орындарын ауыстыра алады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғарыкөтередіде, ұшпайтын зат айтылсатырпетпей отырады. Қателескен бала айыптартыптақпақ айтады не ән салады.Екірет жаңылса айып шарты,ұлғаятүседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты-ұштықарға ұшты! Ұшты-ұштыарба ұшты! Ұшты-ұштыдауыл ұшты! Ұшты-ұштыұшақ ұшты! Ұшты-ұшты торғайұшты! Ұшты-ұшты жыланұшты! Осылайша жүргізілген ойында жаңылмаған ойыншы жеңеді. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	құрайды, бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал, тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

	Үйректіңжарымын күшігіме берем. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойынжүргізуші: Күшігім жейді. Осы кезде біреу: "Бізде"депқалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен балаайыптартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. Ойын жүргізуші әңгімені ары қарай құрай береді. Ойын тілдіеркінмеңгеріп, ойды жеткізе білуге жаттықтырады. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**				
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Сөйлеуді дамытуданойынжаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсатміндеттер: Балалардыңжалпы үй жануарлары туралыбілімдерін толықтыру, пысықтау.	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Сүйікті үй жануарым" Мақсатміндеттер: Балаларда жіптен біржанымен аттап секіружәнеқиғаш тақтайдыңүстімен төрттағандап,тізе мен саусаққа сүйеніпжаттығулар	**Жапсырудан ойынжаттығу** "Меніңкішкентай мысығым" Мақсатміндеттер: Балалардың үй жануарларытуралы білімдерін кеңейту; бірнеше бөліктерденмысық бейнесін құрастыруды, пішінінанықтауға	**Қоршағанортамен таныстырудан ойынжаттығу** "Біздің жанымызда не мекендейді?"Мақсат-міндеттер: Балаларғаүй жануарлары (мысық,ит)туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесініңбөліктері	**Музыкаданойынжаттығу** "Аңдарәлеміне саяхат" Мақсатміндеттер: Берілген тапсырманызейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылыбалалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке,

		жасау техникаларын бекіту; оқу қызметінпысықтау; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінжетілдіру.	үйрету;пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты дөңгелектеуге (бұрыштардықиып) түрлендіру қабілетін қалыптастыру; қиялды,ұсақжәне жалпымоториканы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	туралы білімді бекіту;балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтардышеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауғатәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігіжөніндегі түсініктерді қалыптастыру; жәндіктерәлеміне деген	**Алыстан,көшеде өткен ит немесе мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларына деген қызығушылықты арттыру;итнемесе	**Ауладағы құстардыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларғақұстарды алдымен көзбен көрмей, дыбыстарынан танып, атауға машықтандыру; құстардың	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру.	**Көлеңкені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: көлеңке құбылысына қызығушылықты ояту; көлеңкенің жарық, күнмен тікелейбайланысын көрсету;

	қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагогжүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң,еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету,түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтардынемесе құрттарды, салмағынақарамай, көтеріп тасымалдайтынын бақылату. "Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдайтізіліп жүгірген, Бірігіпалыпты алады, Зәулімұнысалады. Д. Ахметова	мысықтыңадам үшін пайдалы екендігін, үй жануарының пайдасыкөруүшін, оны жақсы күту керектігін түсіндіру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Егер мысық не ит осы күні көшеде көрінбесе, фото суреттерінтақтаға іліп, бақылауға болады. Балаларғаитпен мысықтың ұқсастығы мен айырмашылығын байқап айтуға ұсыну. Балалар білген үй жануарларытуралы тақпақтарды сұрау. Балаларға далада жүрген жануарларды қолмен ұстауға қажетеместігін, қауіптімүмкінболу екендігін айту; мысық пен итті, үй жануарларынемдеу туралы жалпы	тіршілігінедеген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу;сөздік қорын молайту. Педагогбалаларға бақылау алдында, құстардың дыбыстарын тыңдап, учаскіде қандайқұстардың ұшып жүргенін айтуғашақырады. Балаларға:"Қарға қарқылдайды, торғай шырылдайды, сауысқан шықылықтайды",- деп айтқызу. Тақпақтымәнерлеп айтқызу. "Сауысқан". Әсемайлытүндеде, Шуақ шашқанкүнде де Ұясынанбір шықпай, Отыр қалай тұншықпай! Аяймаекен көйлегін – Көйлегіоның–ой, керім!	Балаларпедагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды;желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суықекенінайтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты, Ұшыпкелдікөзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң,бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалысжасауға дағдыландыру,	бақылағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагогкөлеңкенің тек күн (жарық) түскендепайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. АбайҚұнанбайұлы Көлеңке басын ұзартып, Алыстыкөзден жасырса;Күнді уақыт қызартып, Көкжиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларғаұнаған қимылдарды жасатып, көлеңкеніңайнадай тура сол қимылдарды қайталайтынын, көлеңкеніңтеккара, сұр түсті екенін байқату. **"Мысықпен тышқандар" ойыны.(дене шынықтыру)**

	"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауғабейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынғажүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан,тақпақ	мәлімет беру. **Еңбекәрекеті:** жерге түскен құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Үрпек төбет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта,бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбеттібейнелейді; ол кілем үстінде жатады,басыналға созылған қолымен аяғына қояды. Қалғанбалаларжай ғанаоғанжақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғыекіаяққа	Алтындағанпүліш. Ф. Оңғарсынова **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсынамедальон тағып, ойын ойналады. Ойында ""түлкі "кейіпкеріне ұсталыпқалмауы	зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларындамыту. Балаларекібірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады,басқалары –шабарманболады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұндааттартұрады, басқа жағында шабармандар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар,тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымғажіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",-дегенде әрқайсысы өздеріңіаттарын	Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Қырынанқойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейінтәрбиеші: - Тыныштalыңдар,

	сөздерінайтып, тышқандардың қимылынаеліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқаншықты інінен, "Сағат неше болды?"-деп, Баудытартып қалып еді, Дүңгірледібарлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріпкеттіініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық""тышқандарға"қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталғандаркелесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қаншабаланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні	басынсұғып, Әнеки, жалбыр төбетжатырсұлық. Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан,сырты пішіні жуас салғырт. Ояталықжақындап барайық та, Қайтерекенсодан соң – қарайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды.Балалар қаша жөнеледі. Төбетолардықуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққақашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады.Ойынжаңа бастаушыменқайта басталады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру;көз	үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойыншаойынды бастапаяқтауытиіс. Балалар шапшаңкең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге-маска. **Еңбек әрекеті:** орындықтарды құмнантазалау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	ұстайды. "Аттарыңдыат қорағаапарыңдар",-дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Еңбек әрекеті:** құмсалғыштың шеттерінқұмнан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Жүгіріп допты қағып ал" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке,доппен ойнауға баулу. Балалар ойын алаңындаеркін тұрады. Тәрбиеші үлкенәдемідоппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы 1,5-2м) Тәрбиеші "Бір лақтырамын, екілақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!"-депдопты	тышқандар,бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алыпжүрмеңдер,-дейді. Бұл – мысыққа берілгенбелгі;ол орындықтантүседі, төртаяқтаптұрады, керіледі, қатты даусыншығарып «мияу»дейдіде індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4 рет қайталауға болады. Алғашқыда мысықтыңрөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады,алкейін істегенісінмақтап қойып, ұялшақтау балалардыдақоюға болады. **"Теректейбиік болып өсейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір

	ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **Еңбекәрекеті:** бақшадағы көкөністерді суаруға баулу. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын	мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.		лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер",-дейді. Балалар өз орындарынақайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойынкезінде балалардыңқағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді.Қалған балаларсоңынаеріп жүреді. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	бағытта аяқ ұшына тұрып,тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүрудеқолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу қабілетіндамыту. **Еңбек әрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу,қолеңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардыңеркін ойыны. Мақсаты: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.

	таңдауғаүйрету.				
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте, арқағажатып,қолынжанынасозу, демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Неөзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту,есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Ойынбарысы.	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту,балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойынбарысы. Тәрбиеші	**"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімдібекіту. Құрал-жабдықтар: балаларжиһазының заттары. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларға:"Алуа	**"Неқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: келісілгенсөйлеуді дамыту, сөздерді алдағы уақытта дұрысүйлестіруге үйрету. Жануарлардың ойыншықтары: қораз,торай, балапан, мысық, күшік.	**"Домино","Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту,ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(танымдық дағдылар)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік**

	Педагог ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші балаларданкөздерін жұмуларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерінашуды сұрап,неөзгергенін сұрайды. Балалар жауапбереді.Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Шұбар тауық" ертегісімәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардыертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердітани білуге,ертегілерге деген	балалардың кез-келгеніненкөздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықтысипап, оны табуы қажет. Егеройыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егержоқболса,оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. "Бауырсақ" ертегісін кейіпкерлендіру. Мақсаты: ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға	қуыршағына жаңа жиһазсатыпалды, бірақ ол оны бөлмегеқалайқою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік". Тәрбиеші балаларменбірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігітуралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Әсем:Бұлүстел,біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақонда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қоюкерек,олоған отырады.Осылайәр жиһаздың қажеттілігін балаларсипаттап, айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.**	Ойын барысы: Мұғалімбалаларға дауысы арқылы жануарды анықтауды ұсынады. Тәрбиеші: Кукареку!Бұлне?. Әтеш.Олне істейді? Ол шақырады. Хрю-хрю-хрю...Бұл не? Торай. Ол не істейді? Ол қорылдайды. Шиқ-шиқ!Бұлне? Балапан.Олне істейді? Шиқылдайды. Кря-кря-кря...Бұл кім?Үйрек.Олне істейді?Мылжың. Мияу-мияу... Бұл не?Мысық.Олне істейді? Мияулайды. Ав-Ав...Бұлне? Күшік.Олне істейді?Абалайды. **(сөйлеудідамыту)** **"Киізбасу"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды

	сүйіспеншілікті арттыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	толық жауап берулерін қадағалау.Тіл байлықтарын дамыту.Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор:Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпіртұрыпты.Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау,маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неденпісірейін?Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырыпкөрсең.Бір бауырсақпісіретін үн табылар. Автор:Кемпір солай істеді. Қойма түбінқырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймаққосып,	Ойынныңмақсат-міндеттері: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке,адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар,ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат,қалпақ,есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбденжаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балалардырөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир,қалғандары тұтынушылар. Тәрбиешіойын ережесін түсіндіреді.Ереже бойынша сатушыларда,	басуәрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру;ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киізбасыпаяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, шығармашылық дағдылар)**	автобуссалонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		қамырилейді. Бауырсақтымайға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды.Жата-жата жалыққанбауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалапкетеді. Жолдадомалапкеле жатса, алдынанқоян шығады. Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ,сенменіжеме, қоян, мен өлең айтыпберемін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екіуысұнжинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезеалдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін!	тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі.Бірзатты сатып алған соң, рахметайтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде"Тағыда келіп тұрыңыз", - деп ілтипат білдіреді. Біріншіойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншықсөресінің жанына үстел қойылып сөреде "Дүкен"дегенжазу ілулі тұрады. Кассирдіңалдында есепшот, ақша салатын қорап,ақ қағаз, қарындаш. Ойыншықалғысы келген балаларең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Неалғысыкелетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді.Сатушы "тағы да келіп тұрыңыз"-дейді. Тәрбиеші ойынға		

		Автор: Бауырсақ алғақарайдомалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орманішіиен домалапкеле жатқанда,алдынан қасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен меніжеме,менөлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтыңәні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю (6-бала): Әй, бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен меніжеме,менөлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтыңәні. Автор: Бауырсақ домалапкетеді,аю қалып қояды. Бауырсақзымырап келе жатса,	жалпыбасшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		

		алдынантүлкішыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың,қандай әдемісін! Автор:Бауырсақ қуанып,өлеңінайта бастайды. Түлкі болсатыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындапотырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған,Екіуысұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезеалдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі:Әдеміөлең екен!Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағыместімейді ғой. Кәне, менің			

		тұмсығымаотырып, өленді тағы бір айтып берші. Автор:Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығынашығып, өленін айта бастағанда, түлкі бауырсақты "ап!" деп жеп қояды. **(танымдық дағдылар)**			
Балалармен жеке жұмыс	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынныңқұрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжетібойынша суреттер. Ойынбарысы: тәрбиешібалаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді,қабылдауды дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді.	**"Меніңдостарым" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралысуреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарларыжәне оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу(жұмбақтар шешу, жаңылпаштар айту, ертегілер тыңдау).** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақ тілі)**	**"Не ұқсайды" ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?" (Қарбыз, апельсин,алмажәне т. б.); "Қарғаға не ұқсайды?"; "Қант сияқты тәтті не бар?" және т. б.. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**

		Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**		
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**				

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Сұранысбойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздіңдостарымыз" атты жаднама әзірлеу.	"Тәнісаудың-жаны сау" атты лэпбук жасау.	"Кешкімезгілдегі баланың үйдегі әрекеті" тақырыбында жаднама.	"Менің сүйікті жануарым" атты фотоколлажжасау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бал-Ана»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылукезеңі	**21.08. -25.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойыншасуару),	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың ретсіз тұрғанын байқап, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру;

	(еңбекдағдылары)	бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Біз шығамыз сапарға"саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Бізшығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі!Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшыменүстелбетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеудідамыту)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантануды үйрену. Құрал: арнайы құралкерекемес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатұрып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табуқажет.Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **(сөйлеудідамыту)** **"Лото "Қысқы жәнежазғыойын-сауықтар"" үстел**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"шыға рмағанбойы	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары көтеріп, төмен	**Көркем сөзді мәнерлепоқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту,елестету,есте сақтауқабілеттерін дамыту. Көркемсөз. "Зымыран". Биік-биіккөкаспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұрқыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшыпкетті

	"Жұбыңдытап"ойыны. Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады.	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы жәнеқысқыойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту;екітопқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сол затты сипаттайды.Түрін, түсін, дәмін барлығынайтып береді.Қалтадан қолыншығарып, затты көрсетеді. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту;көркемсөз үлгілеріне, ересектіңеңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М.Әлімқұлов, "Аспаз". Біздіңгүлбақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңілжақсыаға. Әлде, май құймақ па? Көжеме,сорпама? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада.	түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттаркұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту)** **"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздердіқолдануға үйрету. Ойынқұралы:доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" дегенсөздіайтады	зымыран. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Кімніңүйітезірек жиналады?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады.Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістершеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді,серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойынбірнешерет қайталанады, ал

	(денешынықтыру)		Тәп-тәтті тамағы, Ағай–асмаманы. Пісіре білгенге, Астыңжоқмаманы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	дабірбалағадопты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	тәрбиешіәруақытта үйлерді ауыстырады.
Таңертеңгі жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде; 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру;(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда; 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау; 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді"; 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпеноңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылға	**"Толқидытеңіз"**	**"Қатыпқал"**	**"Кішкенеөзен**	**"Мұқиятбол"**	**"Ақшамшық"**

ніс-әрекетке дайындық	**қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт" -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **(денешынықтыру)**	**ойыны.** Ойынныңмақсат-міндеттері: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(денешынықтыру)**	**арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке,ептілікке,денетепе-теңдігін ұстайбілуге баулу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(денешынықтыру)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке,жылдам ойлау білуге бейімдеу. Балаларбір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиешікезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады.	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)**

				3.Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(танымдық дағдылар)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі"Мақсат-міндеттер: Балалардыңбойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулықсезімдерін дамыту; достық туралыөлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулықтабылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру;тізенібиікке көтере отырыпжүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып,дұрысжауап беруге дағдыландыру; жағымдыжағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік қорларын,тілін, шығармашылық қабілетіндамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз»ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салудыүйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтарыжайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру;	**Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілді балалар"Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі, эмоционалдытүрде жеткізе білу қабілетіндамыту; әртүрлісападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық

				нәтижеліұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын арттыру; эстетикалық талғамдарын жетілдіру, ұжымдыққарым-қатынасқа тәрбиелеу.	қабілеттерді дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара,маса,шыбын, көбелек) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шабындықта, бала бақшаучаскесінде, ағаштарда,өзеннің айналасында жәндіктердің көп түріболатындығы туралы балаларға айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер,шыбын, ара,масалартуралы білімдерін бекіту.	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыптыпайдалану туралытүсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралыбілімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарынсудың	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалардың жазда қалайкиінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар,баскиімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашықтүстіболуға тиісекенінекөңіл аудару. Балалар	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбектіқадірлеуге баулу. Бүгінбізсендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.Жыл мезгілдеріне	**Қоңыздыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардыңбілімін жетілдіру. Қоңыз бақша және ауладаағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқандаөлең айтады,

	Олардың пайдасы мензияныжөнінде ұғымды қалыптастыру.(арал ар бал жинайды, өсімдіктергезиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді). Тақпақ."Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымдыбір қағым, Демдекайта жоғалам. Десегүлді далабар, Қосқанатым талмайды. Менікөрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. **"Шалғындықта үшсайыс"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастапқы орынды сақтап, жерде жатқандоғаарқылы аттап өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **"Допты жоғары лақтырып,қағып**	қасиеттеріне аудару:сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы, өзендегі,көлдегісу қызады,сондықтан жазда адамдар шомылуғабарады. Асфальтқа шашырағансудың қаншалықты тез кебетінінкөрсету. Үлкенбалалармен судақандайзаттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктеноларжүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **"Толқиды теңіз"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу.	арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілікжәне қамқорлықсезімін тәрбиелеу. Тақпақ."Іні",Е. Өтетілеуұлы. "Бірісіме қапа ма", - Депқарайдыапама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделіктібелсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбекәрекеті: ойыншықтарды жөндеу.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды	байланысты жұмыстаәртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады,гүлдерді суарады, шөп жұлады. Бізкөмекші баламыз, Төзімді,ұқыпты боламыз. Шеберліккежету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуытиіс.Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастапкетугетиісті. Бала артына	Қонғандажер қазады. Мұныдаойлап көрейік, Шешуінкім табады?(Қоңыз) Шидім,шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Тақпақ. "Қарақұрт", С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпенжем аулайды. Қарнындаонүш нүкте бар, Аяғындатүк тебар. Мекендершөл даланы, Малды,адамды шағады. Жылыжелді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол.**"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**

	ал"жаттығу.(дене шынықтыру) Мақсаты: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғарылақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру;ептілікке,зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбекәрекеті:** гербарийдыжинау, құрғату. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетіншеорындауға дағдыландыру; өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: Толқидытеңізбір, Толқидытеңізекі, Толқидытеңізүш, Толқиды теңіз төрт", - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:"Толқын мұз бол" - дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге	жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталғаністі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға	бұрылыпқарап, орамалдыалып, орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалдылақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншықуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамалтастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеленушілермен ұсынылған заттардысалыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастырабілу. **Еңбекәрекеті: ауладағыағаштан**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратындамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса

		жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?", - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-алаүлкен шеңбердіңшеткі	доптар.	**түскен құрғақ бұтақтардыжинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасай білуге баулу. **Балалардыңеркін ойыны.**	жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: жәндіктерменмен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку).** Мақсат-міндеттер: тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға;ниет-

		жерінкөрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: алдын-ала жылытылғансуға ойыншықтарды жуып, кептіру әрекеттергетарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны.**			нәтижешығаруға тәрбиелеу.Еңбек құралдарын жұмыстансоң орнынақоюға баулу. **Балалардыңеркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозып айқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				

Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші балаларданкөздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандайөзгерісті	**"Ненің дауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету. Ойынбарысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардыңдауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл неніңдауысыдейді? Балалар "бақа" деп жауапбереді.Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысыншығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту.Қарапайым матрешканы құрастыру. **(құрастыру)** **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгітүстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойыншакөліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялғантекшелер, аталғантүстердегі ойыншық машиналар. Тәрбиешібалаларға машиналарды көрсетеді. Гараждыңнеүшін қажет екендігін	**"Өзүйіндітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету. Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: биік және аласа үйлердіңсуреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да бірі биік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағыбалалардың үйі биік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа үйдің сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады.Ойынекі ретқайталанады.	**"Қане,достар!" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. Қане, достар, ерінбей, (Сұқ саусақтыбұлғау) Түзусапқатұрайық! (Қол-аяқ түзу) Алға қарай, сүрінбей,(Орында, тізенібиіккөтеріп, марш басу, қолдарменсермеу) Қадам басып, барайық!(Орында, тізенібиіккөтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен(Қолдар биікке, аяқтар ұшында) Төменқарай қарайық.(Отыру) Өсейікбізөрімдей, (Қайта түзу тұру,

	байқап тұрсыңдар деп.Балаларжауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстелүстітеатры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балалардыертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге,ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(танымдық дағдылар,көркем әдебиет)**	**"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарғакүтім жасауға және медициналық құралдардың қажеттілігінбілуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу,сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғым дарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр,шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта,таңғыш, халат және дәрігергеарналған қалпақ. Ойынбарысы:	балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс? Көлікті гаражға кіргізуүшіннеістеу қажет? Балалар текшелерденгараж құрастырады. гараждың түсі қандайболса,сол түскесәйкескөлікті гаражға кіргізу қажет. Тәрбиеші еденде бордың көмегімен жол суретінсалады. Балаларға ойын ойнаудыұсынады: тәрбиешінің айтқандарын тыңдап,аталған түстегігаражды тауып,машинаны гаражға кіргізеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімдітазалау үйі" сюжетті-рөлдікойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарымен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз.	қолдарбиікке) Үлкенбала болайық. (Екі қол белде, аяқтар иық енінде, баспен оң-сол жаққа шайқау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Ғажайып қапшық"ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық фигураларды ажырата білуге жәнеатауғаүйрету. "Сөздер тізбегі"ойыны. Мақсаты: балалардыбелгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай,айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңберге тұрады. Педагогбелгілі

		Тәрбиешіаурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады,қалған балаларойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып,ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді.Дәрігер әртүрліаурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайындажарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Олардытыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекцияжасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардыңойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп		Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	тақырыпты ұсынады,балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататынсөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары-ат, сиыр, ешкі,түйе және тағы басқа сөздер. **(математика негіздері, қоршағанортамен таныстыру)**

		жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру,еңбек дағдылары)**			
Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу,сөйлеуді, балалардыңсөздік қорын дамыту; суреттербойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайдыол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңненшығады. Қолғанат десе Қолғанат. Қалайтауыпқойған ат! Н.Жанаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Не болады?" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттардықасиеттері бойынша жалпылауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді.Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағаштанеөседі?"; "Орманда не тұрады?"және т.б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойыншаажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы(4 бөліктентұратын) құрастыруды үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне ролдерінеенуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін	**"Қуыршақты серуенгекиіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауынатайбілуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар:қызыл, жасыл, сары, көк. Ойынбарысы. Тәрбиешібалаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегікөйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды.Балалар

				дамытуды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдапкиіндіреді. **(сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Жәндіктершаққан жағдайда..." жаднама.	Сұранысбойынша кеңес.	"Жәндікшаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбукжасау.	"Жазда өтті"тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар,гүлдер жинау туралы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Кошаева Г** **Тургунова П**				
Жоспардың құрылукезеңі	**28.08. -01.09.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,		**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыстанытуға	

	(еңбекдағдылары)	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**		тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	
	"Үйшікте кім тұрады?"("Үйшік "ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорынбайыту,есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшіктерезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді,балалар оларды атайды.	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсаты: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. **"Күнім,күнім..."**Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Лото"үстел ойыны.**		**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкаларжәне көгөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	

		Мақсаты. заттарды топтауға, зейінді, байқаудыдамытуға үйрету. Балаларсуреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды: ойыншықтар,киім, тамақ және т. б.			
Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ.-тіктұру,аяқ алшақ; 1-3-қолдыалға,жоғарыкөтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ.қолдыартқаұстау; 1-2-қолдыалғасозып,алақандыашып,саусақтықозғалту,иілу; 3-4 - б.қ. "Ағаштарқозғалады". Б.қ. - қол төменде; 1-қолжоғарыда;2-оңға,солғаиілу. 3-4 - б.қ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығыптүстерді	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті			

	айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. (	бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал, тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **(математика негіздері,сөйлеуді**			

		дамыту)			
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы: Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктергеқарауды талап етеді. - Балалар,жеңіл көліққай жерде жүреді. (Жерде, жолда жүреді.) - Бізгекөлікнеүшін керек? (жұмысқа, қонаққа,мектепке	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар туралы жалпы мағлұматтарды пысықтау; жылы жаққаұшыпкететін құстар туралы түсінікті игерту; қамқорлыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. - Балалар,сендер қандай құстарды білесіңдер? - Құстарнемен қоректенеді? - Жылыжаққа ұшып кететін құстардыбілесіңдерме? - Құстардың жазғы		**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардыңтірі табиғат екені туралыбілімдерін бекіту табиғаттықорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату,қайағашқа жататынын анықтату. **Еңбекәрекеті:**	

	бару) -Балалар,көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптегенкөліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақбұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпкеүйрету; бірге, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. Құралдары: сыпырғыштар, қолғаптар. **"Түрлі-түсті көліктер" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: заттар (рульдер) арқылы дене белсенділігін дамыту. **"Тауықпентүлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	тіршілігіқандай? - Құстардыңқандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? біздіңауладаұшып жүрген құстардың арасында жыл құстарыбарма? Тақпақ. Бөдене,бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайдықусам да, Тойғызарембедеге. **"Ұшты - ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтынзаттарды ажырата білуге дағдыландыру. Тәрбиешібалаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, соныменқатаркез келген атауларды атайды. Егеролар ұшатын болсақұсқанатын қағып қимыл		**балабақша ауласындағы сынғанбұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Меніңсүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салыпәңгімелеуге үйрету. Балалардыңеркін ойыны. **"Гүлдер мен аралар"қимыл-**	

	белгібойыншатез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Еңбекәрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу,қолеңбегіне қажет материалдарды жинау. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар: екі аяқпенбірорында секіру, дұрыс қозғалу.** Балалардыңеркін ойыны.	көрсетеді. Ал,егерұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты,ұшақұшты– десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты-ұшты,кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқабөлініп,екі бағытқақарап,екі		**қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардыңеркін ойындары.**	

		қатарғатұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы			

		топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті:** үлескенісыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа баулу. **Балалардыңеркін ойыны.** Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяқкиімніңбауынтағып,сырткиімнің				

	түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқа отырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегіжаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымыздыашайық "Самалжел"-іштежатып, қолдарыденебойында. Бастарынсәлкөтеріп,желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі"-іштежатып,қолдарыденебойында,қолдарынекіжаққа созу. "Желбұлттардыайдайды"-тізеніқұшақтапжату.Аяқтықұшақтапденеменадына-артына тербелу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстардыдұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Құралдар: әртүрлі дыбыстаржазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиешібір дыбысты тыңдатады. Балалар солдыбыстыжәне ненің дыбысы	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Мозаика",**		**"Өзүйіңдітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа	

	екенінажырату қажет. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала	**"Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға		бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштықөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін	

	автобустажүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі, еңбек дағдылары)**	салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,"шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі:кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(қоршаған**	

				ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)	
Балалармен жеке жұмыс	**Тілұстарту:"Кім не істейді?"**Тасшыта сқалады, Басшы басқарады. Досшыл–дос табады, Қасшыл – қас табады. Төсшіл–төс қағады, Асшыл–асбағады. Бәсшіл– бәстеседі, Мәсшіл–мәс теседі. **(көркем әдебиет)**	**Жұмбақтар, ертегілер,аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(көркем әдебиет)**		**"Күн"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақандыашамыз, Жарқынкүнге қараймыз.(Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш,қуатым тасысын.(Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбіртыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта	

				ашады) Тук-тук,балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай,(Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңес беру	Ата-аналарға арналған"Жаңоқу жылына дайындық шаралары"атты жаднамалары.		"Өзіне-өзіқызмет көрсете алу" тақырыбындакеңес беру.	

Төлеби ауданы
ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс- әрекеттің перспективалық жоспары

Ересек«Қарлығаш»тобы

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы(балабақша)ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ересек «Қарлығаш» топ
Балалардыңжасы:4жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:маусымайы,2022-2023оқужылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Маусым	Денешынықтыру	1. Қоскемпірқосақ 2. Жаздакелдіпейілді 3. Тұп-тұныксу 4. Бұлбалапанқандаймықты 5. Күлімдептұрнұрлы күн - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:домалату,лақтыру,қағыпалудағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтарды қолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Спорттық жаттығулар.** Жүзужәнегидроаэробикаэлементтері.Суғатүсу,жүгіру,ойнау,судабилеу.Жүзуді үйрету (тиістіжағдайларболғанкезде). **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндеқарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау:белгілі реттілікпенкиінугежәне

		шешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа,киіміндегіолқылықтардыбайқауға,оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануғабаулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларын қалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауғаынталандыру,«салауаттыөмірсалты»жәнеоныұстанутуралыалғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар:ауа,күн,судыпайдаланаотырып,шынықтырушараларыныңкешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардыңтаза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығуларменмассаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделікті таза ауадаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тынысалужаттығуларынжасау.
	Сөйлеудідамыту	1. Жазғыкемпірқосақ 2. Су-тіршіліккөзі 3. Нұрлықүн - балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауапберу,жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту.

		Сөздікқор Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпыжәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ересектердіңсөзінтыңдаужәнетүсіну,сөйлеуәдебіниқтиістіформаларындұрысқолдану, ересектермен диалог құру, берілгенсұрақтардытыңдаужәнетолықжауап беру.
	Көркемәдебиет	1. "Ақымаққасқыр"ертегісі 2. Жұмбақтарәлемінесаяхат 3 ."Аққу-қаздар"ертегісі 4 ."Т.Тойбазарұлы"Қайтпайқалғанқарлығаш"(әңгімесі)" 5."Әңгімелеп үйренеміз.А.Осеева"Тәттітоқаш - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберугебаулу.
	Математиканегіздері	1. Әсемқала - қарапайыммматематикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылықоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзінесенімділіккебаулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортаментаныстыру	1. Түрлі-түстіертегіәлеміне саяхат 2. Таңқаларлыққұм 3. Сиқыршысу 4. Құстар 5. Әрқашан күнсөнбесін!"

		балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергеқұрметкөрсетебілуге,кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен,қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау,құмдышашпау,заттардықұлаққа,мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауғабаулу.
	Құрастыру	1.Балапандарға арналғанұялар - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа,ұқыптылыққа баулу. Құрастырудағдыларындамыту, негізгіқұрылысбөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер,үшбұрыштар,призмалардыажыратабілуге,атауғажәнеқолдануғаүйрету, бұрыналынғандағдыларды:төсеу, бекіту, қоюқолданаотырып, жаңағимараттар салу.
	Суретсалу	1. Қалааспанындағыкемпірқосақ 2. Тоғандағыбалықтар 3. Аспандағығажайып құс - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді, бөліктердіңорналасуынбереотырып,бейнелеудағдыларынқалыптастыру,көзбен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Суретсалукезіндеқарындашты,қылқаламдықаттықыспай,дұрысұстаудыпысықтау. Қылқаламменбояуда оны бояуғаақырынбатыруды, алынғанартықбояудықұтыңышетінеқылқаламдыақырынбасынанбасып,

		ағызыпжіберіпбояуды, бояудыңкелесітүсінқолдануүшінқылқаламдыбасқатүскесалмасбұрынжақсылапсуғаша йыпалыпқолдануды, жуылғанқылқаламдыжұмсақматаменнемесеқағазмайлықпенсүртіпкептіруді пысықтау.
	Мүсіндеу	1. Үйдіңқұрылысы - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Кесектердіалақандарыныңарасындадомалату, есу, жаютәсілдеріарқылызаттардымүсіндеу(ыдыстар,ойыншықтар).
	Жапсыру	.1.Ертегіқұс - бейнелеуәрекетімен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру.
	Музыка	1. Қошкелдің, жаз! 2. Біздіңқала 3. Ата-ананытыңдаймыз 4.Гүлдерайым 5.Әсем табиғат -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалықжанрлар:ән,би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтарменбалалармузыкааспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ) дыбысталуынажыратабілудіпысықтау. **Әнайту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету:ре(ми) —ля(си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәндітазаайту,сөздердіанықайту,әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Биқимылдарынорындаусапасынжақсарту:кезек-кезекекіаяқпенжәнебіраяқпенсекіру. Заттарменжәнезаттарсызмузыкалықшығарманыңқарқыны мен сипатынасәйкесбір-бірден, жұппенырғақтықимылдарорындау.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы(балабақша)ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ересек«Қарлығаш»топ
Балалардыңжасы:4жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:шілдеайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Шілде	Денешынықтыру	1. Құлпынайданжасалғантосап 2. Көңілдіойындар 3. Пайдалы көгөністер 4. Емдікгүл - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:ырғақтыжаттығулардағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынасжасауғабаулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Тамақтанаралдындақолдыжуу, таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларынқалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндеқарапайыммінез-құлықдағдыларынқалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрысқолдануды,қолды,бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру:асқасықпеншәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа,

		киіміндегіолқылықтардыбайқауға,олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Өзініңденсаулықжағдайытуралыересектергеайту,науқастанғанкездедәрігергеқаралып, емделуқажеттігінбілу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдаланаотырып, шынықтырушараларыныңкешенінжүзегеасыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардыңтазалауада болу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығуларменмассажжасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделікті таза ауадаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тынысалужаттығуларынжасау.
	Сөйлеудідамыту	1. Балаларкүні 2. Жазғыгүлдер - балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауапберу,жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту, артикуляциялықаппараттыдамыту,сөйлеуқарқынынөзгертуқабілетіндамыту: баяусөйлеу, жаңылтпаштарайту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасыменқасиеттерінбілдіретін,заттардыжалпы

		(бейбітшілікқорғанында,табиғаттыңгүлденуі,көктемгіегістік,жазмезгілі) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Көркемәдебиет	1. Ы.Алтынсарин"Ауруданаяғанкүштірек" 2. Әдебишығармалар әлемінде 3. Жабайыаңдар, түлкітуралыертегілерәлемінесаяхат 4. Мақал-мәтелдер - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберугебаулу.
	Қоршағанортаментаныстыру	1. Жидектер 2. Табиғатпатшалығынасаяхат 3. Көгөністер 4. Жабайыжәнебақшагүлдерінің әлемі балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментанысты ру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергекұрметкөрсетебілуге,кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінекұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен,қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау,құмдышашпау,заттардықұлаққа,мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауғабаулу.
	Құрастыру	1.Көгөністергеарналғансебет

		- балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбеккорлыққа,ұқыптылыққа баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға, қауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Суретсалу	1. Батпырауық 2. Гүлденгенжаз - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді, бөліктердіқорналасуынбереотырып,бейнелеудағдыларынқалыптастыру,көзбен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Суретсалудақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Мүсіндеу	1. Ертегідегідейгжель - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Жапсыру	1. Көгөністерменжемістер - бейнелеуәрекетімен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Музыка	1. Маусымжан 2. Бибилеймізбаршамыз 3. Жаңбыр 4. Көңілдіарбакешәні -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауымен

		қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалықжанрлар:ән,би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердіңорындауындағыжәне аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауғаүйретудіпысықтау. Музыкалықшығарманыңкөркемқұралдарын:дауысы(ақырын-қатты),қарқыны(жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді)байқаудыпысықтау. **Әнайту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып,оларменбіргеәнайту, әндібіргебастап, біргеаяқтаудыпысықтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Балалардымузыкалықаспаптармен:сыбызғы,металлафон,қоңырау,сылдырмақ,маракас жәнебарабанмен, сондай-ақолардыңдыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда(бірпластинада) ырғақпенқағыпойнаудыңқарапайымдағдыларынмеңгеругеықпалету.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы(балабақша)ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ересек «Қарлығаш»топ
Балалардыңжасы:4жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:тамызайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	1. Маусымжан 2. Бибилеймізбаршамыз 3. Жаңбыр 4. Көңілдіарбакешәні - балалардыңденесінүйлесімдідамыту,спорттық,қимылдыойындарға,спортпенайналысуға қызығушылықты арттыру; - денсаулығын:күш,жылдамдық,төзімділік,ептілік,икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін:жүруменжүгіруді, секіруменлақтыруды,қағып алуды, еңбектеумен өрмелеуді, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту,салауаттыөмірсалтын ұстануға тәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға,жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққабаулу; - ойынбарысында,спортжабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау.

		Жалпыдамытушыжаттығулар. ***Кеудегеарналғанжаттығулар.*** Екіқолдыбелгеқойып,оңға-солғабұрылу(жылдамжәнебірқалыпты).Оңға,солғаеңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп,заттардықоюжәнежоғарыкөтеру. Тізерлеп отырып,доптыөзінен айналдырадомалату. Біраяқтыжоғарыкөтеріп, жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолғаберу. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыружәнетұру.Тізерлептұрып,алғаеңкеюжәнеартқашалқаю, екі аяқтыкезекбүгужәнежазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. **Спорттықжаттығулар.** ***Велосипедтебу:***екінемесеүшдөңгелектівелосипедтебу;оңға,солғабұрылу. ***Жүзу:*** суға түсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау;иеккедейінсудаотыру,суданшығу;бетінсуғамалу;еркінәдіспенжүзугеталпыну. **Қимылды ойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту.Танысойындардыұйымдастыруда бастамашылдық,дербестіктанытуғабаулу.Ойындардафизикалыққасиеттерді(жылдамдық,күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа,тазалыққа,өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтануәдебінсақтау.Тамақтыасықпайшайнау,асханақұралдарын(қасық,шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларын:өзбетіншекиінуменшешінуді,тісінтазалаудыжетілдіру. Киімдердіжинау,ілу,ересектіңкөмегіменолардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырудыңбарлықтүрлерін,жалпыжәнежергіліктісушараларынжүргізу:дымқыл шүберекпенсүртіну,аяқтарды,дененішаю,әрбіртамақтанғаннанкейінауыздышаю.Жалпақ табандылықтыңалдын-алуүшінтүрліжолдармен,жылықүндерішөптің,құмныңүстіменжалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.
	Сөйлеудідамыту	1. Жазғыойындар 2. Бізтатумыз

		- балалардыөздігіненсипаттаужәнебаяндауәңгімелерінқұруғабаулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттардыалуындаоның қажеттіліктерінқанағаттандыру,олардықұрдастарымен талқылау. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дауысты,дауыссыздыбыстардыдұрысайтудағдыларынбекіту,ызыңжәнеүнді(р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеуқарқынынөзгертудібекіту:ақырын,жылдамсөйлеудіменгертуүшінтақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестеріндұрысайтылуынжақсарту.Фонематикалықестудідамыту:белгілібір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде,затесімдердісынесімдерменбайланыстыруға,етістіктердібұйрықрайымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырыпсөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру:әңгімегеқатысуғабаулу,диалогкеқатысушыүшінтүсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:затты,суреттіөз бетіншеқарап,сипаттауға,түрлі балаларәрекеттеріндебейнелегенсуреттері,бұйымдарыбойыншаәңгімелерқұрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалартуралыақпаратты талқылауға баулу.
	Көркем әдебиет	1. Орман-дәрігері 2. Еріншекегіншіменеңбекқор құмырсқалар 3. Қасқырмен қоян 4. Масақ - балаларәдебиетіне,театрәлемінеқызығушылықты дамыту; - балаларғажастарынасәйкестыңдауға,сахналауға,тәрбиелікмәнібарәдеби шығармаларды ұсыну. Балалардыңкітаптағыиллюстрациялардыөзбетіншеқарастырып,ертегі,әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Шешендікке,сөзөнерінебаулу,халықауызәдебиетішығармаларыментаныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.

	Математиканегіздері	1. Мысыққақонаққабарамыз - заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін,көлемінкөзбенөлшеу,қолменұстау арқылыкөрнекі-бейнелікойлауды,естесақтауды,қиялдауды,сөйлеуді,қолдыңұсақ моторикасын дамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту,себеп-салдарлықбайланыстардыорнату,талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін,бастапқыойлауоперацияларын,жиынтуралықарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжыммен жұмысістей білугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру,балалардыңой-өрістерінкеңейту;тіріжәнеөлі табиғат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
	Суретсалу	1. Ауладаойнайтынжазғыойындардыңспорттыққұрал-жабдықтары 2. Достықғаламшары - қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнерінебаулуарқылыпатриотизмгетәрбиелеу; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін,дербестігін, белсенділігін дамыту. Суретсалудаәртүрлітүстердіқолдануға,көптүскеназараударуғадеген ұмтылысты қолдау.
	Жапсыру	1. Меніңқалағанүйжануарым - қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауғабаулу,шығармашылықойлауменқиялды дамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту,заттардықараужәнеқолменұстапзерттеуді дамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар меннысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру.Ұсақэлементтердіересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу.
	Мүсіндеу	1. Махаонкөбелегі

		- өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркем-эстетикалық талғамды дамыту; - өнертуындыларынқабылдаументүсінудағдыларынқалыптастыру. Мүсіндеудеқысу,тарту,басуәдістерінқолдану.Кескіштіқолданудыүйрету,оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру.
	Музыка	1.Ертегілерелі 2.Біз өмірдіңгүліміз 3. Қасқыр 4. Досболайықбәріміз! - балаларға тыңдауға, айтуғажастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру,онытыңдауғаынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау).Музыканыңсипатынсезінугеүйрету,танысшығармалардыбілу,тыңдалғанмузыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу,жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септимашегінде жоғары, төмен). **Әнайту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуғаүйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-сибіріншіоктавашегінде).Қысқамузыкалықфразалararасындатынысалудыдамыту.Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуғабаулу(тәрбиешінікөмегімен). **Музыкалық-ырғақтықимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатынырғақтыжүріспенберу, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл,ырғақтыжүгіру; музыканыңырғағыннақтыбереотырып, қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіру, музыканыңекінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. Сазсырнайда әуендерді ойнау. **Билер.** Әуенніңкөңілдісипатынқабылдауғаүйрету,музыканыңкіріспесінажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл,ырғақпенқозғалу;жұппенбиқимылдарынорындау;билердеойындағымузыкалық қимылдардықолдану.

		Музыканыңсипатынасәйкесойынәрекеттерінорындау,шеңбербойыменәнайтыпжүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатынажыратабілу,атрибуттарменбиқимылдарынорындау.
	Құрастыру	1 Мысық -балалардықауіпсіздіктісақтауға,ұқыптылыққатәрбиелеу. Қағаздан құрастыру. Қағазданқұрастыруғаүйрету:қағаздыңпарағынортасынанбүктеп,шиыршықтап,көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісібойынша қарапайым пішіндер құрастыру.
	Қоршағанортамен танысу	1. Қонжыққакөмектесейік 2. Епті,мықты,батылмыз 3. Тотықұс 4. Достығымызжарасқан - ересектердіңеңбегі,оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы,жалпықабылданғаннормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралыбілімдерін кеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін,еліміздіңжетістігінемақтанышсезімін тәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауғабаулу; - туғанөлкеге,өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінкеңейту; - танымдыққызығушылықтарыменшығармашылыққиялдықалыптастыру;табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау. **Өлітабиғатқұбылыстарымен заттары.** Табиғатқұбылыстарытуралыұғымдарын(жел,жаңбыр,тұман,бұршақ,кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылаукүнтізбесіндеауарайынбелгілеу(суық,жылы,күншуақты,жаңбыржауды,жел соқты), соған сәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтартүсті,күнніңсуықтығынанжердегіқармұзғаайналды),ойын,еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Ауарайыменклиматтықжағдайлардың өзгер ЮПЧЕЯвуінбақылау.

Төлеби ауданы
ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Ересек«Қарлығаш»тобы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Ересектоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М** **Қозыбаева Б**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**29.05- 02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29	**30**	**31**	**01**	**02**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**"Киімшкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешекке арналған жекешкафтытаза ұстауғаүйрету:	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын

				шкафтыкиімдермен аяқ киімнен босату, дымқылшүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнынатиянақты жинау. Тәртіпкебағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшылеңбекке үйрету. **(еңбекдағдылары)**	қолдау. Орамалдардыбөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
				"Текшелер" құрастырғышымен ойындар. Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балаларқұрылыс материалдардан балабақша құрастырады. Құралдары: текшелер,кірпіштер, білеулер,призмалар. **(құрастыру)** **"Балабақша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне,	**"Дойбы"үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларынтолық жою немесе жүру жолын бұғаттау. "Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердіңырғағына сай қимылдауға

				ырғағынасай қозғалуға ынталандыру;дене мүшелерін жетілдіру,жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшылболуға баулу. -Балабақша, балабақша(Орнында марш басу, қолдармен сермеу) Біздіңортақүйіміз. Бізбенбірге,бізбен бірге (Орнында жүріп,шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп,ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғарышапалақтау) Бізбен бірге қоймайды, Қолдыбұлғап,қолды бұлғап, (Орнында жүріп, қолдармен алдыдабұрмалау) Кейіпкерді сомдайды. Отырадыдатұрады, (Қолдар белде,	баулу;жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Ақымақ қасқыр"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларғаертегіні оқып беру, мазмұнын әңгімелеугеүйрету; ертегі

				аяқтардыбүгіп,тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдар белде, оң-сол жақтарғатеңселу) Оңға-солға бұрылады,(Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүредіболашаққа. (Орнында марш басу, қолдарды жоғары көтеру) **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	кейіпкерлерінің рөліне еніп, сөздерінайтқызу арқылы байланыстырып сөйлеуге, кейіпкерлердің ерекшеліктерін, белгілерін дәл тауып,сипаттауға үйрету; сөздік қорларын молайтып, тіл байлықтарын дамыту;достыққа, бірліккетәрбиелеу.
Таңертеңгі жаттығу	Оянындар, тұрыңдар! Мұндамойынбұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықсажасденеміз, Жылдам өсе береміз. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Дұрыстамақтанумәдениетінқалыптастырудыжалғастыру:асханақұралдарындұрысқолдану(асқасығымен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақішіпотырғандасөйлемеу;әдепті болуғатәрбиелеу(асүшіналғысбілдіру, тазалықпентиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне—қасық,міне—ас. Еш нәрсені қалмас. Осысөздерденкейін,балалартаңғыастарынішеді.Тамақтанубарысында,тәрбиешібалалардыңорындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін				

	айтуғаболады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Жау, жау, жаңбыр!"сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жасегіндеержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрік бер. меніңеккен бағымда, Өссінжүзім,өріктер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**«Кімнеістейді?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: көрсетілген объектінің, құбылыстың суретінеқарап немесеатауын естіп,оныңне істейтінінайтуға машықтандыру; сөздік қорды молайту: ойлау, есте жаңғырту қабілетін дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Музыкаданойын-жаттығу** "Қошкелдің,жаз!" Мақсаты: Балалардыңжеке қасиеттеріндамыту, өлеңдерді, әндерді	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қоскемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа құрылымын

				нақышына келтіре айтуғадамыту.Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Жазғыкемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың жыл мезгілінің табиғи құбылыстары, ай аттары,аптакүндері жайындағы білімдерін бекіту; таң, күн, кеш, түн мезгілдерініңатауы менауысуытуралы түсініктерді тиянақтау; сөздік қорын молайту, логикалықойлауын, қолдың қимыл қозғалыс моторикасын дамыту; аңғарымпаздыққа, жан-жақтылыққа тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу**	өзгертіп қайта тұруға;2-3метрлік қашықтықта алға ұмтылақосаяқпен секірудағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы табанменалақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу іскерліктерін жетілдіру;дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту. **Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түстіертегі әлеміне саяхат"Мақсат-міндеттер: Балалардыңтүстер туралы білімдерін бекіту (қызыл, сарғыш, сары, жасыл, көк, көгілдір, күлгін). Сөйлеу,естесақтау, ойлау,зейін,қиялын, шығармашылық қабілеттерін дамыту.Топтағы

				"Қалааспанындағы кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балалардыәртүрлі құралдардың көмегіменәдемі табиғиқұбылыстар жайлытүсініктерін шығармашылық түрдежеткізебілуге, негізгі түстерді тануды,саусақпен сурет салуды үйретуді жалғастыру; балалардыңтүстерді қабылдау, түсті таңдау біліктілігін дамыту; зейіндерін тұрақтандыру, ойлау, есте сақтау қабілеттеріндамыту; тиянақтылыққа, табиғаттыаялауға, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	өзара достық қарым-қатынасқа белсенділікке, тәуелсіздікке,өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен				**Өрмекшіні бақылау.(сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру,көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер:	**Күн-жылумен жарық көзі. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер:

				өрмекшілеролардың ерекшеліктері, тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейтуді жалғастыру; қоршағанортаға деген қызығушылықтарын арттыру. **Зерттеу.**Ұлғайтқыш әйнек арқылы үлкен өрмекшіні бақылау (өрмекшіңкөзімен ауызы басында, ал кеудесі төрт аяғына тірелген). **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** гүлзарда гүлдеп тұрған өсімдікті (барқытгүлді)топқа ауыстыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлдің айналасын ұқыптықазуды үйретуді жалғастыру; гүлдерді топырағымен бірге құмыраға ұқыпты ауыстырудыүйрету; өсімдіктергедеген	күн-жылу мен жарықкөзіекені жайлытүсініктерін пысықтау; талқылау,дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. **Зерттеу.** Күнге қарап,сұрақтарға жауапберудіұсыну. - Күнгеқарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламызба,көзімізге зиянынтигізбейме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағынжауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін,балаларкүн көзіндетұрғантас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күнкөзіндезат қызатынына қорытындыжасау.

				сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерінайта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп	**Еңбек тапсырмалары:** кішітопбалаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жасы кішіге көмектесуге ұмтылуғаүйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттері: балалардыойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады.

				екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю" "оянып","балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бір, екі", "Үнсіз адымда". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дұрыс жүру дағдысын,қозғалыс координациясын меңгерту;	Балаларақсүйектің лақтырылған бағытынкөрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. **"Өртсөндірушілер оқуда" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қабырғағаөрмелеу біліктіліктерін

				төзімділікке тәрбиелеу. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар:** баяу қарқында ұзақ жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, төзімділікті, дұрыс тынысалуды дамыту.	бекіту;зейіндерін дамыту. Өзбетіншееркін ойын әрекеті, алаңдашығарылған материалмен ойындар. **"Шеңберді дәлде". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балаларғақолынжуаралдындажеңдерінтүруді, судыжан-жағынашашыратпайбетінжуудыүйрету; дәретханадан кейін және қажет болғанда қолды жууды үйрету. *Көркемсөз* Досболсабын,суменсен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз, кешке де, Жуын күндіз, түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуынұйықтаралдында, Жуын ақ таң атқанда. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдірсу"ойын жаттығуы.				

шаралары	**(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**"Нежасырылған"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдыменпедагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізушісөзбен балаларжасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды,құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды.Ойыншы балалар жауабын табуғатырысады. Алдыменпедагог балаларға заттың қарапайым,анық	**"Көзді жұмып, тепе-теңдікті сақтау" дамытушылық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардыжұмылу көзбен, тепе-теңдіктісақтауға жаттықтыру; вестибуляр аппараттарын,көру қабілеттерін дамыту. Барысы. Орындарынантұру, қолдарынекіжаққа созу; екі аяқпен кезек-кезек тепе-теңдікті сақтай отырып, тұру. Жаттығудың алғашқыүлгісін педагог өзі көрсетеді. Тепе-теңдікұзақтығын реттеу қажет. Театрландырылған қойылым. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**

				сипаттамасын береді, кейін тапсырма күрделенеді. Мысалы. "Бұлөсімдікқылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді"; "Бұл жиһаз, пластиктан ғанаемес,сондай-ақ ағаштан да жасалады,адамның тынығуынажағымды әсер етеді". **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Балабақша". Мақсат-міндеттер: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлері мен жұмыс атқаратынмамандар жайлы жалпы түсініктерін бекіту; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттеріндамыту. Керекті құрал-	**"Алма" ертегісі** Мақсат-міндеттер: балалар жадында ертегі мазмұнын қайта жаңғырту, естесақтау,ойлау, эмоциялық, ым-ишаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керектіқұрал-жабдықтар. Алмапішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің бетперделері(қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға"Алма" ертегісінің мазмұнын қайталатады. Балаларөзқалауы бойынша кейіпкерлерді таңдайды, кейін кейіпкерлер костюмдарынкиіп, өз орындарына барады. Басынан автор рөлінпедагогөзі алады. Қойылым соңында

				жабдықтар. Балабақшадажұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушығақажетті құрал-жабдықтар. Барысы. Балаларалдымен балабақша қызметкерлерін өздері тағайындайды. Мамандардыңрөлін ойнайтын балалар, өздеріне қажет құрал-жабдықтарды тандап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өзара кімнің қайда баратыныңжәнене істейтінің кеңесіп, жоспарлайды. Педагогдиалогтар мен қарым-қатынастарды бекітугеықпалетеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандайқимыл-әрекет	педагог кейіпкерлердібөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар, көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді,қошеметпен мадақтауларға ие болады.Соңында педагог балалардан, шығарманыңолай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетін қысқаша талдап береді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**

				қабылдап,неістеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс				**"Ғажайыпқап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншық атауларыменсөздік қорларын арттыру. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттаужаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Менен бұрын тұрады, Бойынжазып, керіліп, Беті-қолын жуады.	**"Меніңәжем" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорларын, жақын туыстықатауларды білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

				Қасымнан қалмайды, Көзінқысып алдайды. Ойнатсамда күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н.Арынова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен				**Кемпірқосақты бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансызтабиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру;спектр түстерін бекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақтысу бүркеудің нәтижесіндеарнайы	**Желді бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарғақарап байқауға болатынынкөрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке,табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарғақарап желді бар не жоқ екендігінбайқауға

				жасауға болады. Көркемсөздіжаттау жаттығуы. Мақсаты:тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуғадағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды, Аспаншайдай ашылды. Суретшіекен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Еңбекәрекеті:**ойын жабындысын жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын бекіту. "Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардыңжаңбыр	шақырады.Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. **"Желқайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлайбілу қабілеттерін жетілдіру;оңмен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектігенемесе суреттегіобъектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуғабаулу;ақыл-ойыны дамыту. Құралдары:сюжетті суреттер(суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдертұр). -Суреттергеқарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғыптұрғанын байқап көрейік.

				туралытүсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынәңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар,сұрбұлттар, жаңбыр, тұман,теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктіңатқаны, жапырақтардың	Балалардыңмысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. **"Аққу-қаздар"ойыны.(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібелгісөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіругебейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған)екібала "қасқыр" рөлін

				түсіпжатқаны, қардың еріп жатқаны. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсаты: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттеріндамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш"-депсанағанша,	атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден кейін, балалар қарама-қарсыжаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады.Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар"саналады. Ойыншылардың қабілеттерін

				балалартезшеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. "Доптытүсіріпалма"ойын-жаттығуы. Мақсаты:допты қағып алу біліктілігін жетілдіру;сөздік қорды байыту; заттардың топтастырабілу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балаларшеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілгентоптамаға жататын заттың бірін атау керек." Еркін ойындар: балалардыңнегізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	бағаланады. "Кімқапшаныалыс лақтырады?"қимылды ойын- жаттығуы. Мақсаты:балаларда белгі бойынша әрекетету біліктіліктерін дамыту,оңжәнесол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркінойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,бадминтон ойнау. Мақсаты: ракетканы қарсыласы жаққа лақтырудыүйретуді жалғастыру.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**				

әрекеті,кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)				Ата-аналарға арналған кеңес. "Балабелсенділігі-оныңденсаулық кепілі."	Айына бір рет "Отбасықүнін" өткізу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересектоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М** **Қозыбаева Б**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**05.06. -09.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	05	**06**	**07**	**08**	**09**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				

	(сөйлеудідамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керекматериалдармен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске деген жауапкершілік сезімдеріндамыту, балаларды ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерін кеңейту, жапырағыбойынша өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш, көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты,өз іс-әрекетіне сенімділікті,сумен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларын дамыту.Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерінжәнеоны аялауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге,топ бөлмелеріндегі орындықтардытаза ұстауға, дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарынақоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс жасау барысында мәдени-гигиеналық талаптарды орындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Ойыннанкейін топты ретке келтіру".** Мақсат-міндеттер: балаларда тазалыққа,тәртіпке саналы түрде ұмтылу біліктіліктерін пысықтау,ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру. Жұмысжоспарын құру, алда атқарылатын қызметіс-әрекетіне қажет материалдарды таңдап алуды үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**"Ойыншықтарды реттеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс жасау алдында алжапқышкиюге үйрету; ойыншықтарды ұстаутәртібі:жуу, кептіру, сүртіп орнына қою. Еңбеккебаулу. Суменжұмысжасау кезіндегі зейінділіктідамыту. Өздерінің және өзгелердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Бұл үйде кім тұрады?"үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер:	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға	**"Лото"үстелүсті ойыны (отбасы).** Мақсат-міндеттер: балалардың	**"Меніңжанұям"фотосуреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер:	**"Үй құрастырамыз"құрастыруойыны.** Мақсат-міндеттер:

	балалардың есте сақтауқабілеттерін дамыту, сөздік қорларынмолайту. Барысы. Тәрбиеші үйдің терезесінен отбасымүшелерінің суреттерін көрсетеді.Балалар оларды атайды, өзінің отбасы мүшелеріне сипаттама береді. **"Қане,көрсет" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, қабылдау, зейін, елестету, пантомималық қабілеттерін дамыту;көліктер туралытүсініктерді пысықтау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларды шеңберге немесе қатарларғатұруға ұсынуға,ырғақты әуендіқосыпқоюға болады. Ұшақ ұшып келеді, қане,көрсетші.(Қол	дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел,санайық екеуіміз. Басбармақ–әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортантерек–ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентайбөбек–сен. Бірүйдебіз нешеуміз? Бірүйдебіз бесеуміз. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)** **"Қайсыеңауыр?"логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерінбекіту; заттың жеңіл немесеауырекенін суреткеқарап білуге	зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әрбалаотбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атауменбіріктіреді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ	байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру,сөздік қорын молайту; туыстарға деген сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленгенотбасы жайлы әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Саусақжаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсаты:көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту;балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболып жүреміз, (Бас бармақтарды көрсету) Жеңіміздікезегімен түреміз. (Женді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып,(Саусақтарды созып,екіалақанды,	балалардыңзейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; отбасына деген сүйіспеншілігін дамыту. Балаларқұрылыс материалдардан түрлі үйдерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдар жинақтамасы: текшелер, кірпіштер,білеулер, призмалар. Сондай-ақ;"Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары. **(құрастыру)** **"Қандай көлік қайдажүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру;зеректікке,

	екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Машина жүріп келеді,көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту) Пароходжүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екі жаққа ирелеңдету) Мотоциклжүріп келеді, қане, көрсетші. (Екі қолдыжұдырыққа түю, қолды кезек-кезек екі жаққа бұру) Тікұшақұшып келеді, қане, көрсетші. (Қол екі жаққа созу, денені екіжаққақозғалту). Велосипед жүріп келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту, денені екі жаққа теңселту) Катержүзіпкеледі, қане, көрсетші. (Алақандықосып,	дағдыландыру; ойлауқабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары:заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз,лимон,доп, қияр). Педагог әуелі дөңгелекпішінге ұқсайтын,содансоң сопақшағаұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарынайтып болғаннан кейін балалар шынайы заттарды қолға алып,қайсыжеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығуды тек екі заттансалыстырып көруге болады. Балалар заттың көлеміменоның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді.Педагог	саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Көрсетедіқолғабыс (Шаңсорғышпен тазалаған сыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш! (Қолдыекіжаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз,(Екіқолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз!(Қолдыекі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі	айқастыра,бірі-біріне уқалау) Уқалап, жуып береміз. Кесе-екіқос алақандай, (Саусақтарды қосып,бірыңғай бүгіп, екіқолды қырынанқосып, "тербету") Шұңғыл алтын айдай. Қолғакесеніалып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып,алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып,жуып береміз. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту және дене шынықтыру)**	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларғакезекпен жеке суреттер көрсетіледі: -Балалар, көрсетілгенсуретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік:жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз,суда жүзсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды,екі командағабөлініп, ойнауға болады. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**

	толқын тәрізді қолдыекіжаққа ирелендету) Автобус жүріп келеді,көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	заттардың қасиеттерінекөңіл аудару туралы айтады.Мысалы: әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз-жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақтықосады). **(математика негіздері)**	қолдыңсұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен(Қолды алдыға сермеу) Ызылдайтың жәйменен!(Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Басыпқалсаң тетігін,(Екіқолдың әрсаусақтарынбір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім! (Қолды екі жаққа сермеу, иықтыкөтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ		

			саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанныңсыртқы жағын бі-біріне үйкелеу) Басаркиімтүтігін! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	Оянықдар, тұрықдар! Мұндамойынбұрықдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықсажасденеміз, Жылдам өсе береміз. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	Балалардыңбеті-қолдарынжуу,таңғыасқаотыру.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыныдұрысқолданудыүйрету.Тамақішіпотырғандасөйлемеу.Тамақтанғаннанкейінбеті-қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер:	**"Сипатталған ғимараттытауып ал" зейінге жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін,	**Әңгімелесу:"Мен тұратын қала (ауыл, аймақ)".** Мақсат-міндеттер: балалардыңсүйікті қаласының көрікті	**Отбасыжайлы мақалдар-мәтелдержаттау.** Мақсат-міндеттер: балаларды әдептілікке,үлкенге	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген

	балаларды, суреттерді әңгімелеукезінде, отбасымүшелерінің отбасыда алатын орны туралы ойлармен бөлісуге ынталандыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	қабылдау,ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, солсуреткетағыбір рет сипаттама береді. **(сөйлеудідамыту)**	жерлеріжайлы білімдерінбекіту. Оларды фотосуреттерден танудыжәнеатауды үйрету. Байланыстырып сөйлеуді, қиялдарын сын есімдерінтаңдау біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеудідамыту,**	құрметкөрсету қағидаларына тәрбиелеу. Жақсыата–орман, Жақсыбала қорған. Отан-қуат, Отбасы - шуақ. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеудентізбекке қояды немесе салады. Әрбіртөрт затнемесесуреттің арасында біреуі артықболып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынан бәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Жұмбақтарәлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балаларға жұмбақтартуралы түсінік беру;	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Әсем қала"Мақсат-міндеттер: Балалардыңсандық және реттік санау туралыбілімдерін	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жаз да келді пейілді" Мақсат-міндеттер: Балалардытепе-теңдікті сақтай	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Үйдіңқұрылысы" Мақсат-міндеттер: Өтілген мүсіндеу техникалар бойынша бұйым жасапүйренуді	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Таңқаларлық құм"Мақсат-міндеттер: Балаларды құрғақ және дымқыл құмның

	жұмбақты толық тыңдап,жауабын табуғаүйрету;есте сақтау қабілетін жетілдіру; балалардың ой-өрісін дамыту; өз ойынеркінайтуға үйрету, адамгершілікке тәрбиелеу.	бекіту; геометриялық фигураларды ажыратажәнеатай білуге үйрету; заттарды санымен байланыстыру туралыбілімдерін бекіту. **Музыкаданойын-жаттығу** "Біздің қала"Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерінүйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралытүсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуғаүйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатынажырата	отырып, қолын жоғары көтеріп тақтай бойымен жүрудағдыларын дамыту;қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіру;1,5-2метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіруіскерліктерін жетілдіру;қимылды ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру.	қалыптастыру; ауызша нұсқаулық бойынша,алгоритм әрекеттерінің көрінісі,балаларды ұзын сопақшаны есіп, бір-біріне тығыз қосуды үйрету; қолөнер жасаудақиялмен шығармашылықты дамыту; ұсақ қол маторикасын, үйлестіру қозғалысындамыту; бастаған жұмысын аяқтауға, ермексазбен ұқыпты жұмыс жасағатәрбиелеу.	қасиеттерімен таныстыру, балаларғақұм өте ұсақбөлшектерден-құм түйірлерінен тұратынынкөрсету; эксперименттік іс-әрекет арқылы себеп-салдар байланысынорната білу, балалардың сөздік қорын кеңейту; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру., зерттеу қызметіне қызығушылық.

		білуге тәрбиелеу.			

Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру;бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшеменүрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланыңалдына түтікше мен лентаны(қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар,қазірбіз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлепшығарамыз. - Мен "жел қатты соғыптұр"десем,	**Көліктерді бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктерді жүргізетін тек ересектер болатынынбайқату; көлікті жүргізуүшін рұқсат болу керектігін түсінуге жағдайлар жасау; жол ережелерін пысықтау. Ереженіестесақтау жаттығуы. Жұмбақжасыру. "Бағдаршамның шамдары". Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау, бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Менқауіптен абайлаймын: "Тоқта!Тұр!"–деп тік қараймын.	**Жазғыағаштарды (саябақта, аулада) бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: аққайын мен көктеректі діңгегінің түсінен жәнежапырағынан ажыратуды дағдыландыру; ағаштыңбөліктері (діңгегі, бұтағы, тамыры) жайлы түсініктерінбекіту; туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілік сезімінтәрбиелеу. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайыменбек тапсырмалары:** гербарий жасау үшін көктерек пен аққайын жапырақтарын жинау. Мақсат-міндеттер: жапырақтарды	**Торғайларды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың дене ерекшеліктерімен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап,Бөтегесітомпай ып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауыз әдебиеті. Балалардың назарынторғайдың бір орында тоқтамайтынына аудару;торғай-өте пысық,жылдам, шапшаң, зерек,	**Терек мамығын бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: терекағашыжайлы білімдерін бекіту; ағаштардың тұқым беру амалдарының біріне көз жеткізу; өсімдіктердітануға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Педагог бүршіктердентерек мамықтарының шығатынын, содан соң желмен ұшырылып, жерге түсінінін көрсету. Балаларға әрбір мамықтың ұшында біртұқымжабысып тұрғанын байқату. **Еңбек әрекеті:** терек мамығы қол еңбегісабақтарына қағаз қаптарына жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, шыдамдылыққа

	сендеркаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендертүтікшеге ақырын үрлеп, баяу желдібілдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңына ағаштардан қурап түскенұсақ бұтақтарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыбірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп,содансоң жылдамдықты	Мен–ортаңғы дөңгелекпін, "Досым,дайындал!" – деп әлекпін. Менрұқсатберіп тұрамын: "Жүребер!"–деп шақырамын. Балаларбағдаршам шамдарының түстерінені білдіретінінайтып, жол ережелерін қайталайды. **"Автокөліктер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:алғырлық ты, жүгіру жылдамдығын, бәсекелестіксезімін дамыту. **"Секірейік" қимыл-қозғалыс жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір орыннан екі аяқпен ұзындыққа секіру дағдысын қалыптастыру;күш-жігерін дамыту. **"Үш табан"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:	ажыратудыүйрету; ағаштарға деген сүйіспеншілікті арттыру. **"Үшінші артық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіребілуге дағдыландыру; кеңістіктібағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойындыбастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы,екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалғанбалалардың әрқайсысы шеңбердетұрған баланың бірінің артына тұрып, жұптықұрайды. Қуғыншы мен	көңілдіқұс екені туралыайту.Торғай жыртқыштардантез құтылу үшін көп қимылдайды, қауіптісезетінқұс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайыменбек тапсырмалары:** қураған ұсақ бұтақтарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмыс дағдыларын меңгерту; ересектерге көмектесу ұмтылысын ояту. **Қимыл-қозғалыс ойыны. "Мысықтар мен торғайлар", "Қарғалар"(мөлшері 2-3 рет). (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: денсаулыққа,ойынға деген қызығушылықтарын дамыту, дене бұлшықет қозғалысын пысықтау,ойын арқылы көңіл-	тәрбиелеу. Педагогаллергиясы бар балалардың қатысы-қатыспауын ескеру керек. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықаландаөткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребебойынша

	қосып,жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейінбалаларжерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі	балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы түскенбалабірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты	қашушышеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойыменбірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауыбойынша немесешаршаған кезде)өзіқалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кездеүшіншіартық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады.Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп, түртіпүлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **"Шеңберден шеңберге"қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:балалард	күйлерінкөтеру; ептілікке, алғырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру;балаларды салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу.**"Кім қапшаны алыс лақтырады?"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту,оңжәнесол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы	ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады.**Ескерту:** педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Қояндар мен қасқырлар"қимылдыойын-жаттығулары. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қос

	бастыміндеті-аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққасекіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп жәнеоны көмбеге жиегін алыпөлшегенде,үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашанкелесіасыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана -ойындытоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіпайналасы екі-үшайналымның ішінде әр көмбеден	ы шеңберлерге бақыттыауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарыменөзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	бойыншаойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарыменөзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	аяқпеналғасекіру және аттамдар жасапалғажүгіру қабілеттерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарыменөзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.

		бір-бір жеңімпаз шығып,оларенді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. **Еркін ойындар:** шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту, екі аяқпен секіру. **(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аяқты бүгіп, жерге түсубіліктіліктерін дамыту.			
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскіас	Алдыңдағытүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдірсу"ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа,	**"Су,аспан,жер"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғатнысандары жайлы білімдерін бекіту;қиялдарын, зейіндеріндамыту;	**"Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: негігзгі және қосымша түстер жайлытүсініктерін бекіту. Ойын барысындабалалар	**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,

	зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар:әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагогбалалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтардыбір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балаларкөздерін жұмады,педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншыққайжерге ығысқанын айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік**	алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.Ойын барысында доп қолданылады. Балаларжарты шеңбернемесе шеңбер құрып отырады.Бірінші кезеңде ойын шартын көрсету үшін, бастаушы рөлінтәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушыдопты кезекпен әр баланыңқолына лақтырадыда"су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алғанбала,әрбелгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су"-балық атаулары, судаөмірсүретін тіршілік иелері, "аспан"-құстардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **(сөйлеудідамыту,**	түрлі түсті жолақтарды таңдайды,түстерді сәйкесрет-ретімен орналастырып, кемпірқосақ құрайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Жануарлар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар бағы, қорғауға алынған жан-жануарлар жайлы түсініктерін бекіту; ветеринар дәрігер, орнитолог туралытүсініктерін бекіту; мамандардың жануарларбағында қандай рөл ойнайтынын анықтау; жануарларға қамқорлық танытуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге	жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін,сөйлеу тілдерін,қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарғадеген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Әртүрлітабиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегібелгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалықжұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы-шатырдағы мұз тамшысы; тамшы-тұман; тамшы -	қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді,балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған(тұрған)әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып,жұмбақты шешуді тырысады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Дәріхана".** Мақсат-міндеттер:

	ойын"Экологтар". Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлытүсінікберу. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдайтуғызужәне мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардыңэколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы,әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиешіойын алдында балаларменбірге плакаттар, экологтыңжұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлыбілімдерін бекіту, эколог-маманының	**қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжеттті-рөлдік ойын"Аналармен қыздар".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерінбекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балалардырөлдерге бөлініп, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесугежәне ойыншылар арасындағы қарым-қатынастыорнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	ойын алдында жануарлар бағы жайлы суреттер қарастырады,әлем бойынша қорғалатын аңдар мен құстар жайлы бейнебаян көреді. Ветеринардәрігер, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңызы жайлы талқылау қажет. Балалардың өздері жануарлар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді атап, таңдайды. Кейіпкерлер өзіне қажеткиімүлгілері мен құралдарды аладыда, орындарына барады.Қалған балалар қолдарына ойыншықаңдармен құстарды алады да, оларды белгіленген орындарға отырғызып, қозғалтады,	кемпірқосақ;тамшы - мұз; тамшы - бұлақ;жапырақ-ағаш; жапырақ - бұтақ;жапырақ- гүл; және т.б.. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, математика негіздері)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы"**Мақсат-міндеттер: ойын арқылы қоршаған орта туралыбілімдерін көрсету, кітапхананың әлеуметтік маңыздылығын көрсету;кітапхана қызметкерлері жайлыұғымдарын кеңейту,қоғамдық орындардаөзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты	балалардың дәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор) жайлы түсініктерінбекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншықпішінді дәрілер,сөмкелер, ақ халаттар, төлемақыны қамтамасызететін карточкалар мен жетондар. Барысы. Педагогалдын-ала балалармен дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналықкөмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын

	қызметініңмаңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысандытаңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасауы мүмкін: адам табиғаталдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**		қимылғакелтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орындарын қарайды, көмектерінтигізеді. Ойынсоңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасауы мүмкін: адам жойылып бара жатқанаңдармен құстар үшін жауапкершілікті сезіну,қамқорлық таныту, тіршілік етуіне қолайлы жағдай туғызу қажет. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	ұқыптыұстауға тәрбиелеу. Ойынбарысында балалар әртүрлі ойынәрекеттерін орындайды: оқырман формулярларын рәсімдеу, кітапханашының өтінімқабылдауы, картотекамен жұмыс,кітапберу, оқу залының жұмысы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	анықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор) рөлін өзарабөлісіпалады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдардыалып, орындарына барады. Педагогбалаларға дәріханағабірінші тұтынушы келіп, ойынды бастайтынын айтады. Басындапедагог диалогтарды түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармен жеке	"Меніңжанұям",	**Отбасытуралы**	**"Жоғалғанзат"**	**Отбасытуралы**	**Санамақ.**

жұмыс	отбасытуралы мақалдар мен жаңылтпаштар айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Кімспортшы?"жаттығуы**. Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықтысақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алға еңкею) Бір-екі,бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төментүсіреміз, (Қолжоғары,төмен түсіру) Денемізді созамыз.	**санамақты мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел,санайық екеуіміз. Басбармақ–әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортантерек–ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентайбөбек–сен. Бірүйдебіз нешеуміз? Бірүйдебіз бесеуміз. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	**үстел үстіойыны.** Барысы. Педагог үстел үстіне бірнеше заттар қояды. Балалар мұқият қарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстелүстіненбір затты алып тастайды. Бала жоғалғанзаттытабу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады. **(танымдық дағдылар)**	**санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Әлди-әлди,балапан (екі қол алдыға қаратулы,оң-сол жаққабұрмалау), Саусақтарың, алақан(екіқол саусақтары жұдырықтарға жұмылып, ашылады), Санамаққа ашылсын (орнында адымдау,қолдармен сермеу, жүру темпі жылдам), Кезекпенен басылсын (қос аяқ иықенінде,қолдар белде). Қарт атам – бас бармақ (адымдау кезіндеекіқолалға тіксозылады,бас	Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бірдегенім-білім Екідегенім-елім. Үшдегенім-үміт, Төрт дегенім - түлік. Бесдегенім-берік, Алты дегенім - арық. Жетідегенім-желім, Сегіздегенім-сенім, Тоғыздегенім-той, Он дегенім -ой, Онға дейін санап қой! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Қара да, қайтала"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндержайлы

	(Аяқұшыментұру, керілу) Аяқтыалшақ, қоямыз,(Аяқтыкең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**			бармақтар көрсетіледі), Ақ әжем – балаң үйрек (екі қолды төмен, жан-жаққа жіберу,алақандар жинақы, бүгулі, адымдаптұрғанда жанбасқа соғылады), Әкешім–ортан терек (екі қол иықтардан жоғары көтеріліп, иыққа қайта түседі), Анашым–шылдыр шүмек (екі қол белде,жан-жаққа еңкею). Кішкентай бөбек, ол–мен(орнынан секіріп,орнынатұра қалу), Есейіпкелемінмен (аяқ ұшына тұру, жоғары созылу), Барлық саусақ – жолдасым (шапалақтау, адымдаукезінде), Жұдырығым – отбасым. Жұдырықта бес саусақ(сөздермен	білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар. **(математика негіздері)**

				әуенырғағынасай еркін қозғалыстар жасау), Отбасыдабес салмақ, Барлықсаусақ–жолдасым, Жұдырығым–отбасым. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: аула тазалығы пен аумақ әсемдігін сақтау үшін күнде еңбек ету керектігі туралы түсінуге, еңбектіқұрметтеуге тәрбиелеу; аула сыпырушының қолданатын құралдарытуралы білімдерін жетілдіру. Балаларға ауланы тазалау үшін арнайыеңбек	**Көліктерді бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша маңайындажүрген көлік үлгілерін бақылауға, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайдажүреді?"**	**Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарғақарап байқауға болатынынкөрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке,табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға жапырақ,	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелерінебаулу; күннің Жер шарының,адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететінінекөңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылауалдында, балаларға, күнге қарау үшін,белгілі	**Аққайынды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайыңның ерекшеліктерін атау; басқа ағаштардан ажырату; ағаштың әсемдігіне тамсану сезімін тәрбиелеу . Ересектерменбірге орындалатын қарапайыменбек тапсырмалары: көгөністер жинаудағы ұжымдықеңбек: көкөністердіжинау. Мақсаты:ұжымдық

	қажет; аула сыпырушы (тазалаушы) шаштараз, дәрігер сияқты маманадам екендігінтүсіндіру. Аула сыпырушының арнайы киімі, құрал-жабдықтарын көрсету; осы заттардыңадамның еңбегіне ыңғайлылықпен жеңілдікті қамтамасызететінін әңгімелеу. Алаңды сыпырып, содансоңқоқысты күрекпен жинап, арбаға салып, белгілі жерге шығаружүйесімен таныстыру. Қолдағықоқысты арнайы қоқыс жәшігіне тастау ережесін бекіту. **Еңбек әрекеті:** ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер:	**дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру;зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларғакезекпен жеке суреттер көрсетіледі: -Балалар, көрсетілгенсуретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік:жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз,суда жүзсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанатсияқты сермейміз.	жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады.Балалар желді қатты соғып не баяу есіп жұрғанын айтады. **"Желқайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлайбілу қабілеттерін жетілдіру;оңмен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектігенемесе суреттегіобъектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуғабаулу;ақыл-ойыны дамыту. Құралдары:сюжетті суреттер(суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдертұр). -Суреттерге қарап, даладажелдіңбар маекенінанықтап	көкшынынынемесе фотопленканықолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардыңбір қабат бетін алып, лупамен хлорофил жасушаларынкөру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсінжасылболуын қамтамасызететінін әңгімелейді. Хлоролфиллдің фотосинтез нәтижесінде пайда болатынынтүсінеді. **"Күлімдейміз күндей"жаттығуы.** Күлімдеймізкүндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқаудыбілмей (қолдарын жандарына жібереді). Күнненшуақ	жұмысқа үйрету; топпен жұмысжасау дағдыларын қалыптастыру. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау;табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төменотырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұшты биікке. Сәбізөсті жүйекте. Кішіболдық желектей,

	еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларғаарнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ)жинаймыз" ойын-жаттығуы. (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлауқабілеттерін жетілдіру. Құралдар:жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагогбалаларға цифрдікөрсетеді немесе ауызша	Ойынды,екі командағабөлініп, ойнауға болады. **Еңбек әрекеті:** алаңдытастардан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, бастағаністіаяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. тастарды арнай жерге, ыдысқа жиналады.Кейін, тастарды бояп, қызықты құрылымдарды жасауға болады. **"Тым-тырақай"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балаларшеңбер құрайды.	көрейік.Желбар болса,қайжаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардыңмысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғыптұр.Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. **Еңбек әрекеті:** ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларғаарнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын шартын бұзбай	аламыз(қолдарын жоғары көтереді), Бізбақытты баламыз(қолдарын жандарына жібереді). Г. Кужагулова. **Еңбек әрекеті:** сәбилертобындағы жолдарды сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуытиіс.Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастапкетуге тиісті. Балаартына бұрылыпқарап, орамалдыалып, орамалтастаған	Өсемізбиік теректей. Д.Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып,балаларды сол темпке бейімдетугеболады. **Ересекәрекеті:** ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларғаарнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу;

	санды атайды, балаларсанғасай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекеше немесе шағынтоптарға бөлініп,құрауға болады. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттер: балалардыойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылған бағытынкөрмеуі	Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. **"Сызықтыбаспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру.	ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала"аңшы"болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, аланды аралап, "қояндарды"іздеген сияқты болып жүреді,содан соң жасырынжерлерге барып тұрады да	баланы қуып жетіп орамалдылақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншықуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамалтастаушы бала өзі жалғастырады. **"Жыланша"қимылдыойын- жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бастаушыныңжәне бір-бірініңсоңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетінжетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын	зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңберқұрып тұрады."Мысық" пен "тышқанды"балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады.Ойын басталар алдында кейіпкерлершеңбер сыртында бір-біріненалшақ тұрады.Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады?

	керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын	Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	алаңдыбақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңда ойнап, секіріп,жүгіріп жүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннанытқып шығып, "қояндарды"к өздеп,допты аяқтарынатигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарынадоптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы	дамыту;негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	Осысөздердіайтып, балалар тоқтайды да"мысық" "тышқанды"қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса,қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан"үшінұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе,ары қарайөткізбесүшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Сызықты баспа"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір

	дамыту;негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.		қауіпсіздікті қадағалайды. **"Төмпешіктен төмпешіккесекір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.(** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасызетумен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігіндамыту.		бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. **"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңбелгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындаутәсілін жетілдіру.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өз киімінөзішешуді,өз қажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**				

әрекеті,кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналармен "Меніңүйім-менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Отбасындағы еңбектәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жанұяүлгісі"тақырыбында әңгімелесу.	Айынабіррет "Отбасы күнін"өткізу.	"Баладемалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбына ата-аналарғаарналған кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М** **Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**12.06.-16.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	12	13	14	15	16
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағықүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Өсімдіктер құнарлығы".** Мақсат-міндеттер: балаларғаөсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын,бірақол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардыңбіліміне сүйене отырып, өсімдіктердіңөсуіне топырақ құнарлығының қажеттілігі жайлы айту. **(еңбек дағдылары)**	**"Бізтопжәнежатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысындакелесі ережелердісақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Бізорындықтарды орындарына қоямыз".** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырмаларды жылдам,ұқыпты орындау. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышындағы еңбек"(кітаптарды қалпынакелтіру).** Мақсат-міндеттер балаларды жөндеуді талап ететін кітаптардытаңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшыменжелімді дұрыс қолдану, майлықтыдұрыс пайдалану). Кітаптардыұқыпты қолдануға, жұмыс істеу біліктілігін, тәртіптісақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өз төсек-орнымызды жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер. Балалардаөз төсектерінкүтіпұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу,басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**
	"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол	**"Лото"үстелүсті ойыны (геометриялық пішіндер).** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әрбалабір	**"Бұлтқа" фонемо-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? Жергенөсертөгемін, Өссін гүлдер, көп	**"Шәйнектенқандай сұйық құйылды?"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттердегі шәйнектергекарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылыпжатқанын анықтауға дағдыландыру; түстердіқабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттеріндамыту.	**"Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары

	болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) (сөйлеудідамыту, денешынықтыру) **"Үйшіктер"құрылысойындары.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, ақыл-ойын, қиялын, зейіндерін, қамқорлыққа тәрбиелеу. Ойынжабдықтары. **(құрастыру)** **"Лего"немесеағашқұрылыс ойыншықтары.** Балаларғабірнеше суретүлгісінұсынуға болады. **(құрастыру)**	геометриялықпішінді алып, сол пішінге ұқсас заттар бейнеленген карточкаларды таңдайды. **(математика негіздері)** **"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсінжелегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрікбер. меніңеккенбағымда, Өссін жүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	егін! Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақауызәдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Заттарды пазл ішінеорналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **(математика негіздері)** **"Айырмашылығынтап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.	- Балалар, шайды біз сұйыққажатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтардықалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтыңқұйылғаны туралы сұрайды. Құралдары:бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен-кофе, төртіншісінен-қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығудышынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сондақұралдар ретінде стақандарға құйылған:шай,кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге	бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынәңгімелейді. Құралдары:суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны,бұршіктің атқаны, жапырақтардыңтүсіп жатқаны,қардыңеріп жатқаны. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Оңқолымменсолқолым"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білуқабілеттерін бекіту; мәтіннің

			(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)	дағдыландыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз,күз,қысжәне көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем". Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларынкеңейтуге ықпал ету, тілдерін дамыту. Екітопбір-біріне қарама-қарсытұрады. Екі топтың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады. Қажетсөздіатап,бір адым жасау керек. Бөлусызығына біріншіжеткентоп жеңіске жетеді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	мәнінесай қимылдауға,оңмен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолымменің, қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағандыкөрсету) Әдемісуретсаламын. (Сурет салғанды көрсету) Сол қолым, сен не қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын.(Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң менсол қолдарыммен,(Екі қолды көрсету) Заттардызерттеймін мен, (Саусақтармен

					жыбырлату) Мыжғылап, ұстап-сипап,(Жұдырықты ашып-жұму) "Сәлем" деп доска бұлғап.(Екіқолмен жалауша тәрізді бұлғау) Колдарымменмен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімдібірге түремін.(Жеңдерді түргенді көрсету) Нан илеп, шапалақтап,(Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпененқостап. (Шапалақтау) Д.Ахметова
Таңертеңгіжаттығу	**Кешенді жаттығу** Қызыл-жасыл гүл ектік, Баптап,күттік,түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдікауланы, Аулада гүл қаулады. А. Меңжанова. **(сөйлеудідамыту,денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбеті-қолдарынжуғызыптаңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпеншанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Жуынсаңсенәрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Судегеніңосы. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жандыжәнежансыз табиғат жайлы әңгімелесу. **(қоршағанортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** **"Денемүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау;мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау-менің жүрегім,(Екіқолды кеудеге қою) Бәріосыдан басталған. Мынау–басым ақылды, (Екі алақандыбасқақою, сипау) Бәріносыбасқарған. (Сұқсаусақжоғары) Мынау – оң қолым, (Екі қолды кезек-кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлықістібасқарған. (Шапалақтап) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	**"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесаусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тіқұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	**"Негесолай?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі оқиғаның, құбылыстың не себептенболғанын тануға,түсіндіруге дағдыландыру; логикалық ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: жыл мезгілдерітуралы суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	**"Жылмезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері жайлы білімдерін бекіту, мезгілдікөзгерістерді талқылау. Құралдары: жыл мезгілдерітуралы суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	**"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсінжелегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрікбер. меніңеккенбағымда, Өссін жүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Су-тіршілік көзі"Мақсат-міндеттер: Балаларғасутуралы айту,судыңмаңызы мен пайдасын түсіндіру; сөздік қорларынмолайту; сөз байлығын, дүниетанымын, ой өрісі мен зейінін дамыту; қоршаған ортаны қорғауға, табиғаттысүюге тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Тұп-тұнық су" Мақсат-міндеттер: Балаларды жетекшінің ауысуымен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша жоғары-төмен кезектескенқадаммен өрмелеуге үйрету; балаларда жүруді жүгірумен кезектестіру;жұппен түрлібағыттажүгіру дағдыларын жетілдіру.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Аққу - қаздар" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балалардыертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөздік қорын молайту; адамгершілікке,еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Тоғандағы балықтар» Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудыңдәстүрден тыс тәсілі боялған сабын көпіршіктерінің көмегіменсуретсалу техникасымен таныстыру;адамүшін судың маңызыжайлы білімдерін бекіту; шығармашылық қабілеттерін, эстетикалық талғамдарын,түстерді үйлестіру біліктілігін, қиялдарын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту;өзбетінше жұмыс істеуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Ата-ананы тыңдаймыз" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуенарқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балалардыдостыққа,	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Сиқыршы су» Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсінік беру.Балаларды ойларын жеткізе білуге,сөйлемдерді дұрыс құруға, қорытынды жасай білуге үйретуді жалғастыру. Балалардыңсөйлеуін, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Тәжірибеарқылы балалардыңсутуралы білімдерін нығайту.Балаларды табиғатқа,суға қамқор болуға тәрбиелеу.

				бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.	
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екенінекөзжеткізу; судың қозғалуын, ағымын,жергесіңіп, жоғалуынбайқатып, өсімдіктердің тамырларынаөте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардыңназарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлітемператураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Сумөлдір,айнаұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан, бұлттар, өзіміздіңдебейнеміз көрінеді. Суға тастардысалса-	**"Ауа-райын бақылау (бұлтты күн)". (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортаментаныстыру, дене шынықтыру)** "Жаңбыр жауғанда"фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **Ересектерменбірге**	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: судың көптеген қасиеттерінзерттеуге деген ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдануережелеріне үйрету;экологиялық білімдерді қалыптастыру. Балалардыңназарын судың қасиеттеріне аудару. Асфальтқа шашыраған су тез кебеді.Негеекенін сұрау. Қыстасуды шашыратқанытуралы бейнежазбаны көрсету. Су неге айналатынын,бұлне себептен болатынын сұрау. Балалармен суда қандайзаттарсуға батып жатқанын, қайсысыжүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батыпбаражатқанын анықтау.	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға сумен ұқыптыжұмыс істеуді дағдыландыру;судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау;судың табиғисұйықзат екендігіне көз жеткізу; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судыңқасиеттеріне көңіл аудару. Суәртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоңазытқыштан мұздар текшелері), жылы (қолды жуғанда)жәнеыстық (шәйнекте су қайнатылғанда). Су күннің көзінде ысыйды. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы,өзендегі, көлдегі су қызады,	**Кемпірқосақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортаментаныстыру)** Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру;спектр түстерін бекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақтысу бүркеудің нәтижесіндеарнайы жасауға болады. Көркемсөздіжаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды, Аспаншайдай

	түбіндежатқанолар айқын көрінетін болады.тіпті балықтардыжіберсе, олар нақытыл көрінеді. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті:**құмсалғышты ң бетін қоқыс бұталардантазалау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынға деген қызығушылықтарын	**орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**гүл суару. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап,"аюға"қарай жүреді.	**Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдердісуару. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, бастағанісінаяғына дейінжеткізебілуге тәрбиелеу. **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту;достыққа тәрбиелеу. Балалар"бояушыны" санамақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жердетізіліпотырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек"бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойғантүстіестіп, ойынға кіріседі.	сондықтан жазда адамдаршомылуға барады. Қыста су қар, мұз күйіндеболумүмкін, ұстаса - өте суық. "Шәйнектен қандай сұйық құйылды?"жаттығуы. Мақсаты:балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылыпжатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттеріндамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққажатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтардықалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтыңқұйылғаны туралы сұрайды. Құралдары:бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер:бірінсу құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен-кофе,	ашылды. Суретшіекентабиғат, Бояуларындайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**гүл тұқымын жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмыстыөзбетінше орындаудыдағдысын дамыту. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке,дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе

	арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойыменбір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалдыартына тастап кетуге тиісті. Балаартынабұрылып қарап, орамалды алып,орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, ондаойындыорамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Кім мәреге жетеді?"қимылды ойын-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпен секіру техникасындамыту; шыдамдылыққа	Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Түстерді тап"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтыңбелгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауғабейімдеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен**	Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояуды сатып алуға келгенкездесұрақтар қояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз? "Бояушы": - Менбояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстанкелемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояудысатушы": - Түсіқандайбояуды қалайсыз? Осыкезде"бояушы" кез келген түсті айтады,солтүсболып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог арықарайжалғасады: - Бояудыңбағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес,сегіз,бағасытағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен"сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояудықуалап кетеді. Егер"бояу"қашып, қайтып келсе,	төртіншісінен-қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығудышынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сондақұралдар ретінде стақандарға құйылған:шай,кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. "Ақсерек,көксерек"қ имыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойыншартыбойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу;балалардыңтіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарындамыту. Ойынашықаландаөткізіледі. Ойынғақатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребебойынша ойындыбастаған топтыңбалалары	санамақарқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: - Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннанытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты

	тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	**алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	"бояушы"бояуды сатыпалуғақайта келеді. "Бояу" ұсталынса,оны сомдаған бала "бояушы"болады. "Бояушы"балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Кімқапшаныалыс лақтырады?"қимылды ойын- жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту,оңжәнесол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті танудыжаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	әндетеөлең айтады. -Ақсерек, көк серек, Бізденсізгекім керек? Екіншітоптағылар ойыншының атын атайды.Солкездеаты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзісолтоптақалады. Ескерту: педагог ойынойнауалдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Жыланша"қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттардыөзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіребілуқабілетін жетілдіру. Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты:қимыл-	аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менөз құралдарымен өзараәрекетету біліктілігін қалыптастыру.

				қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	
Серуенненоралу	Балалардыжүйелішешінуге,киімдердішкафсөрелерінеорналастыруға,қолжууғаүйрету.				
Түскіас	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жекежұмыс;әдептілікережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипеджаттығуы.Аяқ-қолдыжоғарыкөтеріп,кезек-кезекаяқпенсермеу. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Бұлқайкезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңмезгілдік табиғатқұбылыстары жайлы білімдерін бекіту; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту. Барысы. Педагогбарлықжылмезгіліне тән құбылысты сипаттайды,балалар құбылысты, жылмезгілінтабуға міндетті. Балаларды өз жауаптарынбір	**"От,су,аспан,жер"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжанды, жансыз табиғат жайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндеріндамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдық: доп. Барысы. Балалар жарты шеңбер(шеңбер) құрып, қатарда отырады (тұрады). Біріншікезеңдеойын шартынтүсіндіру	**Дамытушылық ойын.** "Неістейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді	**"Неқалай дыбыстайды?" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір табиғат құбылыстарының дыбысынажыратуға жетелеу, табиғат үндерін дыбыстық сөйлеу мәдениеті арқылыбілдіруді меңгерту;дыбысты есту біліктілігін, дыбыстарды артикуляциялауды, қиялдарындамыту; зейіндікке, әдептілікке	**"Ұстап алда, жылдам айт"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты ұстап алуға, аталған түскебоялғанбелгілі заттарды (құбылыстарды, аңдарды,құстарды) тезатаубіліктілігін жаттықтыру; зеректілікті, зейіндерін, дүниетанымдарын, түстерді ажырату біліктілігін,дамыту. Керекті құрал-жабдық. Доп. Балаларшеңбер немесеқатарқұрып

	сөзбен ғана емес, сондай-ақ не себепті құбылыстың болғанын түсіндіру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Асхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңасханада жұмыс жасайтын мамандар:аспаз, даяшы, кассир, гардеробқызметкері жайлы білімдерін, әдептілікережелерін меңгеруді,қоғамдық орындардағы тамақтануәдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбектіқұрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел,орындықтар), асхана қызметкерлерініңкиім үлгілері мен (аспаз,даяшы,кассир, гардеробқызметкері). Барысы. Алдыменпедагог	мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізушідоптыәр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалайжауапбереді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу," су"-балық атауы, судатіршілікетеді,су асты жануары, "аспан" - құстың атауынемесе,ұша алатынжәндік,"жер"-жануардың, жәндік аты. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет	балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратынветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман),зоолог(жан-жануарларбойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке,	тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар:табиғи құбылыстары дыбыстарының үнтаспасы. Барысы. Педагогбалалардың алдына түрлі жетондар қойып, біреуін тандап алуды ұсынады.Құбылысты таңбамен белгілеп, оны аудиожазбалардың арасынантабукерек. Балаларқұбылыстың дыбысы естіліп, танығанбетте,оның үнін артикуляция арқылыбілдіруге тырысады. Мысалы, Жел"ш-ш-ш"немесе "у-у-у" - деп соғады. Жаңбыр былай дыбыстайды: " тырс-тырс-тырс",жәнет.с.. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжеттік-рөлді ойын. "Табиғиқорық".** Мақсат-міндеттер: балаларға табиғи қорықтар туралы түсінікберу,"Қызыл кітап", қорықта	отырады (тұрады). Ойынды педагог немесе балалардың бірі жүргізеді . **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Цирк".** Мақсат-міндеттер: балалардыңциркте жұмыс жасайтын көркемөнерпаздар (сайқымазақ, гимнастшы, сиқыршы,жонглер, аңдарды жаттықтырушы) туралы түсініктерін қалыптастыру;цирк көркемөнерпаздар әртістерініңжұмысын түсіндіру; еңбексүйгіштікке, төзімділікке, әдептілікке, салауатты өмір салтынұстануға тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншыққұралдар мен модельдер, циркте жұмыс жасайтынәртістерге қажет (доптар, ойыншықаңдар,бас киімдер, таяқтар,

	балаларменаспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдыменпедагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін,асмәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдарданойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерінқиып алады. Педагогадамдар келгенше жұмысшылардың жұмысынбақылауда ұстайды(балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесінешақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеудікөрсетеді,	көрсетушісі жайлы түсініктерінбекіту; емханада медициналық жұмысшыларқандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ветеринарлықемхана қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; ақ халаттар, перчаткалар, жиһаз, сөмкелер, емханаға керек;ойыншықжан-жануарлар мен құстар. Барысы. Педагогбалалармен бірге дайындық жұмысыретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастырукерек,К. Чуковскийдің "Айболит"ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлықемхана жайлы әңгімелесу. Балалараңдармен құстардыңқандай	жан-жануарларға қамқорлықтанытуға тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажеткұралдармен бұйымдар;алғашқы медициналыққөмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагогойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазбакөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметініңмаңызы, олар қолданатын құралдаржайлы талқылауқажет. Балалархайуанаттар	қызмететететін орманшы,аңшы,ағаш кесуші, ветеринар дәрігержайлы түсініктерін бекіту; орманқызметкерлері орманды, ондағы тіршілік ететін аңдардықорғауда қандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, аңдарға деген қамқорлықсезімдерін тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Табиғи қорық қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар;алғашқы көмек сөмкесі; ойыншықаңдармен құстар; жасанды орман,бұлақ,тау үлгісі. Барысы. Педагогбалалармен бірге дайындық жұмысыретінде табиғи қорық жайлы суреттер қарастыру, Қазақстанныңтабиғи қорықтары жайлы бейнежазба көру. Балалартабиғи қорықта орманшы, аңшы,ағашкесуші,	спорттық киімдер үлгісі,гимнастикалық сылдырмақтар, костюмдер). Барысы. Оқу қызметінің басында педагог балаларменбірге цирктің (сурет) алатынорны,онда жұмыс жасайтын әртістер жайлы әңгімелеседі; әр әртіспенмамандар қандайқұралдарды пайдалатынын, олардың жұмыстары қаншалықты қиын екендігінтүсіндіреді. Балалар циркте жұмысжасайтын әртістерге: сайқымазақтар, гимнастшылар, сиқыршылар, жонглерлер,аңдарды жаттықтырушыларға бөлінеді, топтасып, белгілі тапсырмаларды орындайды. Педагог цирк қойылымдары жайлы хабарлайды да, қалған балаларды орындықтарға жайғасуғашақырады. Әрорындаушыөзінің шығуын үлкен құрметпен

	даяшыбалаларғаасты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар"даяшы", "мәзір", "тағам" сияқтыжанасөздерді айту керек. Педагогойын барысынөзітүзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсеңдету үшін. Соңындапедагог балаларменбірге қорытындыжасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардандәмтату үшін, асхана жұмысшылары тынбайеңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, астыдұрысшайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану - адамның қоғамдық орындарда ережелердіорындау негізгі міндеттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	денемүшелерін емдейтінінғанаемес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандай сұрақтар қою керектігінталқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханадакімдер, қандай қызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңындапедагог балармен бірге қорытындыжасайды: адам жанында тіршілікететінаңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауаптыекенін. **(сөйлеудідамыту,**	бағындажұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңындапедагог балаларменбірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	ветеринар дәрігер сияқты мамандар не істейтінін(орманшы ауру ағаштарды тауып,ағашкесушіге шабуға тапсырма береді, ауырған аңдардыбайқап, ветеринарға көрсетеді,аңшысаны артқан жыртқыштарды атады); қандай құралдарды қолданатынын талқылаукерек. Балалар табиғи қорықтажұмыс жасайтын қандай қызметкерлердің рөлінойнайтынын өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Соңындапедагог балаларменбірге қорытынды жасайды: адам тірі табиғаттың тіршілікзаңынбұзбау керек, оларға	хабарлайдыжәнеөзін қолдап,қошеметтеуді сұрайды. Балаларға қойылым соңында әртістер көрермендергебас иітіндерін, ал көрермендеркол шапалақтап, мадақтайтынын айтыпқоюқажет. Педагогойын барысын өзі түзетеді, балалар әрекетінің белсенділігінарттыру үшін қосымша сұрақтар қояды. Соңындапедагог балармен бірге қорытындыжасайды: әртістің шеберлігі мен тынымсыз еңбегінің арқасында цирк қойылымдары әсерліжәнеқызықты болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		қоршағанортамен таныстыру)		көмектесу және қорғау керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	Аптатақырыбына байланысты өлең жаттау. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Табиғат әлемі"тақырыбында сюжеттісуреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардысуретке қарап, сөйлемдер құрастыра білуге баулу; байланыстырып сөйлеуге машықтандыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Сукімгекерек?"әңгі мелесуі.** Мақсат-міндеттер: бүкілтіршілікүшін судыңмаңызыжайлы білімдерін кеңейту; балалардың жердегі су ресурстары жайлы түсініктерін нақтылау; суды үнемдеуге,ұқыпты қолдануғатәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жаз"тақырыбына сюжетті суреттер көрсету.** Сұрақтар қою. Сұрақтарға толықжауапталап ету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Жаз" мезгіліне байланысты жұмбақтарайту.** Жаз мезгілінде болатын табиғат құбылыстарына байланысты жұмбақтар жасыру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				

Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Айына бір рет "Отбасықүнін"өтк ізу.	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достар арасындаөзіңдіқалай ұстау керек?" тақырыбында	Ата-аналармен балалардыңбүгінгі әрекеті жайлы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардыңтазалығы жайлы әңгімелесу.	"Менің достарым" тақырыбындаәңгіме.
		әңгімелесу			

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШСБал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**
Топ	**Ересек топ**

Тобы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін,айды,	**19.06.-23.06.2023ж.**				
жылдыкөрсету)					
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	19	**20**	**21**	**22**	**23**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балалармен"Балабақшаережелері","Достарарасындаөзіңдіқалайұстаукерек?"тақырыбындаәңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Өсімдіктер құнарлығы".** Мақсат-міндеттер: балаларғаөсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын,бірақол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардыңбіліміне сүйене отырып, өсімдіктердіңөсуіне топырақ құнарлығының қажеттілігі жайлы айту. **(еңбек дағдылары)**	**"Бізтопжәнежатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысындакелесі ережелердісақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**"Бөлмеөсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерін кеңейту, жапырағыбойынша өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш,көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты,өзіс-әрекетіне сенімділікті,сумен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларындамыту. Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерінжәнеоны аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтардытаза ұстауға, дымқыл шүберекпенсүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларындамыту, жұмыс жасау барысындамәдени-гигиеналық талаптардыорындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердіңеңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышындағы еңбек"(кітаптарды қалпынакелтіру).** Мақсат-міндеттер балаларды жөндеуді талап ететін кітаптардытаңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшыменжелімді дұрыс қолдану, майлықтыдұрыс пайдалану). Кітаптардыұқыпты қолдануға, жұмыс істеу біліктілігін, тәртіптісақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Жалпыатауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер:	**Саусақжаттығуы.** Мақсатміндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға	**"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу.**	**"Суреттіқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Менөзімменбірге жолға аламын"ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойыншабіріктіріп, топтаманы дұрыс атайбілудағдыларын жетілдіру; сөздік қорларынбайыту; ақыл-ойқабілетін дамыту. Балаларғалото карталарыберіледі. Балаларбелгілі карточкаларды топтастырыпжалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар,жиһаз, ыдыс-аяқ,ғимараттар, қыздардың және ұлдардыңкиімдері). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру,	дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Онсаусақ. Жалғызсаусақтіпті де, (Сұқ саусақты ашып жұмамыз) Ұстайалмасжіптіде. Екі саусақ бірікті, (Бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үшсаусағыморамды, (Бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртедіқаламды. Өнерліекенон саусақ!(Онсаусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол салсақ.(Қолымызды алға қарай созамыз) М. Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту.	Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. "Халықауызәдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері,	баланыбірнеше бөліктердентұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету,төзімділікке, бастағаністіаяқтауға тәрбиелеу. Суретбөліктерін таңдағанда қателеспеу,кімтезөз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойыніс-әрекеті. Тұтассуретті құрастыруүшінтиісті бөлшектеріниздестіру. Қажеттіқұралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардыңсуреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Ұшадықұстар біздің бақта"жаттығу ы.** Мақсат-міндеттер: балалардықұстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстарәлемінедеген қызығушылықты арттыру.	логикалықойлауды дамыту. Ойын материалдары менкөрнекіқұралдар: бір заттардың суреттерібар суреттер. Балаңызға жүзуге баруды ұсыныңыз. Бірақ сапардың сәтті өтуіүшіноғанмұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз.Суреттердегі заттар өте әртүрлі болуыкерек. Мысалы,баладоптың бейнесін алады: "сіз демалыс кезінде доп ойнай аласыз, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол батыпкетпейдіжәне т.б.." Бала суретті алдынақойып, әртүрлі жерге саяхаттауүшінне қажетболатынын айтуыкерек(шөл далада, пойызда, ауылда). **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

	сөздікқорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеуден тізбеккеқоядынемесе салады. Әрбір төртзат немесе суреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(**	ұсаққолмоторикасын желілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	Педагогбалаларға алдын-алақұстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыбірқалыпты көтеру) Ұшадықұстарбіздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып,(Бірқолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып.(Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыптықөтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төменотыру) Біресекөкке самғайды,ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыбірқалыпты көтеру) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	**Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

Таңертеңгіжаттығу	**Кешендіжаттығу** Соз қолыңды оң жаққа, Созқолыңдысолжаққа. Қолдыайналдырбұлданбай Шеңбер жасап тұрғандай **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	Балалардыңбеті-қолдарынжуғызыптаңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпеншанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Таңғыастықалдырмау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Неқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстардыдыбыстары бойынша тануға, ажыратуға дағдыландыру; құстарға деген қызығушылықты арттыру. Құралдары: құстардың дыбыстары жазылған жазбалар, суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)**	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімдіайт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғаым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту. **(денешынықтыру)**	**"Көкек" ертегісі желісінәңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: балаларды анаға дегенсүйіспеншілікті арттыру; көкек құсының балапанды негеұяғабаспайтыны туралы түсініктерін пысықтау. **(көркемәдебиет)**	**"Жеріміздің ғажайыпқұстары" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: сыртқы келбеті немесе тіршілігі ерекшеқұстартуралы ұғымдарды дамыту. Құралдары: тотықұс, түйеқұс, пингвиннің суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)**	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, неніңұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалтжібермейбағып отырушарт.Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтынзат айтылса тырп етпей отырады.Қателескен бала айып тартып тақпақайтадынеән салады. Екі рет жаңылсаайыпшарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты-ұштысұңқар ұшты! Ұшты-ұштықарға ұшты!

					Үшты-үштыарба үшты! Үшты-үштыдауыл үшты! Үшты-үштыұшақ үшты! Үшты-үштыторғай үшты! Үшты-үштыжылан үшты! **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Т. Тойбазарұлы "Қайтпай қалған қарлығаш"(әңгімесі)" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарғақамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу; әңгіме мазмұнынөз қиялымен баяндауға дағдыландыру;ойлау қабілетін, сөйлеу мәдениетіндамыту; бүкіл жан-жануарларға,құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Балапандарға арналған ұялар"Мақсат-міндеттер: Балаларғатабиғи материалданқұрылыс салуға үйрету, туған жердің құстары туралы білімдерін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге дегенсүйіспеншілікті тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Гүлдерайым" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығынқабылдау қабілетін дамыту. Балалардыңөміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бұлбалапанқандай мықты" Мақсат-міндеттер: Балалардыпедагогтің түрлі нұсқаулары бойынша жүгіру дағдыларын дамыту; 4-5 сызық арқылы орнынан ұзындыққа секіруге (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см)үйрету;балаларда қолдарын көтергендегі биіктіктенжоғары ілінген нәрсеге орнынан секіру арқылызаттыжанап өту дағдыларын жетілдіру.	**Жапсыруданойын-жаттығу** "Ертегіқұс" Мақсат-міндеттер: Балалардыңертегіқұс туралы ұғымдарын қалыптастыру; бірнеше бөліктерге қиып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету; бөліктерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру;қол,саусақ қимылдарын дамыту; өз жұмыстарын бағалай білуге,шыдамдылыққа, төзімділікке, құстарғадеген мейірімділік пен сүйіспеншілдікке тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: Балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстартуралыжалпы ұғымдарын қалыптастыру,қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді,көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиынжағдайдаоларға көмек беруге тәрбиелеу.

		сезіміненгізу; балалардың репертуартаңдаудаөз бетінше шешім қабылдауқабілетін дамыту.			
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Сауысқанды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортаментаныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау;құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. "Сауысқан". Алақанатсауысқан, Жауыратқа жабысқан. Ойдажауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырдажауыркөрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.(Ел аузынан). Еңбекәрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсаты:балаларды	**Қарғаныбақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілік етуінеізденімпаздық пенқызығушылықты тәрбиелеу, құстарды қорғауды түсінуге баулу. Қарға,қарға, қарғалар, Қарүстінде жорғалар. Борансоқсақар болар, Бұтағақонар қарғалар. (Ел ауызынан) Балалар қарғаның дыбыстарынтыңдап ("қар-қар" деген үн қатады; "қарға қарқылдайды"), сыртқыпішініне қарап(қараменсұр түсті),денесікесек, өзге құстарға өте	**Торғайдыбақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың тіршілігі, сыртқыерекшеліктері жайындағы түсінік пенбілімдітиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын,біртопболып мекендейтінін байқату;торғайдың, қыстағы тіршілігі мысалында көрсетіп, өтетөзімді,батылқұс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы дене пішініне қарағанда, қоңыр, сұр, қара түстерді байқауғаболатынын көрсету. "Торғай". Торғай,торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап	**Құстардыбақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерінкеңейту; құстарға деген сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын алаңына, бау-бақшағаұшыпкелген құстардың дыбыстарынтыңдап, ажыратудыұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонына жазылғанқұстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балаларқұстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді.	**Құстың ұшуын бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортаментаныстыру)** Мақсат-міндеттер: құстардыңтүрлілігі, олардың қозғалу тәсіліжайлы түсініктерін нақтылау. Педагогұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударады,балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттардың көмегімен құстар бір орыннан, екінші орынға,жердібаспай, ұшып, қалықтайды. Құстардыңқанаттары қауырсындардан тұрады. Құстараяқтарымен жүреді де секіреді. Мысалы,түйеқұс жылдамжүгіреді.

	серуеннен кейін орындарынретке келтірудіүйрету: ойыншықтарды тазалаужәнежинау, себетке салу. "Аққу-қаздар"қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты:белгібелгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсендіқатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіругебейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар"болуды ұсынады. Балалар алаңныңбіржағына, педагог - қарама-қарсыжаққатұрады. Алаңныңортаңғыекі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы	ұқсаматынын байқайды. Педагогқарғаныңөте ақылды құс екенін дәлелдейтіноқиғалар жайындағы бейнежазбаларды көрсетумүмкін. Балаларға"Қарғамен түлкі" мысалын еске түсіру; түлкінің қарғанықаншалықты алдапкеткенітуралы әңгімелеу. **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ойын алаңындағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысістеуге тәрбиелеу. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке	қоймайсың, Ұшасың,талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қонағойбіздіңбаққа. Д. Ахметова. **"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыкеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылғанобъектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам,солғабұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп,жүргізушібола алады. **Еңбек әрекеті:**	Торғай-шырылдайды. Қарға-қарқылдайды. Сауысқан - шықылықтайды. Бөдене - бытпылдайды. Бұлбұл-сайрайды. **"Торғайдың әні"артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштардықорғайды. Ж. Сымақов. **Еңбекәрекеті:**ағаш тұқымдарын жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тұқым жинауға ынталандыру.**"Ит пен торғай"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	Құстарәуеде қанаттарын желкендей жайып, қалықтайды.Мысалы, бүргіт биік ұшып, қалықтап,қорегін аңдиды. Балаларғақұстардың ұшып, қалыптап жүретінін бейнежазбадан көрсету. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**ағаш үгінділерімен бақша үлескесінжабу. Мақсат-міндеттер: жұппен жұмыс жасауға үйрету; достық қарым-қатынасқатәрбиелеу. **"Қайда жасырылғанын тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауға,ақыл-ой қабілетін дамыту. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне,ырғағынасай қимылдауға

	жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осы сөздерден кейін, балаларқарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды"ұстапалуға тырысады. Ұстап алу -баланықолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз"орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады.ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар"саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. "Ұстапал"қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекететугеүйрету; достық қарым-қатынастарды дамыту. Өзбетіменеркін ойынәрекеті:"Мені қуып жет".	тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"-деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Шеңберден шеңберге"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлергебақытты	шығарылған материалдарды құмнанқағып,жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде	Мақсат-міндеттер:ит пен торғайға тиесілі қылықтар жайлы білімдерін бекіту; дауысты басқаруға үйрету. **"Шұңқырданаттап секіріп өт"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын,күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты астыңғы жақтан бір-біріне лақтырудағдыларын бекіту.	машықтандыру; жоғарыжәнетөмен ұғымдарын пысықтау;табиғат құбылыстарынадеген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмендесем"-төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұштыбиікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиіктеректей. Д. Ахметова. Күрделенуі:жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балалардысолтемпке бейімдетуге болады. **"Тым-тырақай"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлау, жылдам

	Мақсаты:жалтарып, бағытты өзгертіп жүгіруді дамыту.	ауыстырыпекіаяқпен секіруге дағдыландыру;күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалдармен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылықтары бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету. Құрдастарымен қарым-қатынасжасау біліктілігін қалыптастыру.	бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантополарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Кімжоғары?" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша балалардың жер деңгейіненжоғары тұрған заттардың үстіне шығып алу қабілетін дамыту. "Заттар" деп орындықтарды, сатыларды, діңгектерді көру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті:** "Өзенненөту".**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бөрене үстінде түзу және қырындап жүругежаттықтыру; денетепе-теңдігін сақтауғабейімдеу.		жүгіребілу қабілеттеріндамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Олардыортадатұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тезшеңберқұрып тұрады. Ойынқайта басталады. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүру және жүгіру техникасын пысықтау.
Серуенненоралу	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған				

	жекежұмыс;әдептілікережелері.				
Түскіас	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жекежұмыс;әдептілікережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтыныштұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Үстелүстіндегібесінасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**Дамытушылық жаттығу.** "Қандайжәнеқанша айырмашылықтар бар?" Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын,зейінін, ойлауын дамыту; ақылдылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Жұп суреттер (біріншісуретпен салыстырғанда, екінші суретте бірнешеөзгерісбар). Барысы. Педагогбалаларға бірінші суретті көрсетеді, ал кейін сондайекіншісуретке қарауға ұсынады. Балалар екінші суретте,бірінші суреткеқарағандане өзгергенін айтады, айырмашылықтарын	**Логикалықойын.** "Болашақта неге айналады?" Мақсат-міндеттер: балалардың айналасындағызаттар мен құбылыстар, адамдар мен аңдардыңтіршілігі жайлы білімдерін бекіту; логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін, қиялдарындамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Заттықсуреттермен мнемокарточкалар болуы мүмкін. Педагог тапсырмалардытек қана сөзбен беруі мүмкін. Барысы. Педагогатап, көрсеткенжанды және жансыз нысандардың	**"Сөздертізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорларынбайыту.Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандайсалабойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады . Педагог"Отбасы" түсінігінебайланысты сөздердің бірін айтадыда,келесі балағажалғастыруды ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сәйкессөзтауыпайта алмаса, өз өнерін көрсетеді. **(сөйлеудідамыту,**	**Дамытушылық жаттығу. "Неөзгерді?"** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауындамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар: Әртүрлізаттармен ойыншықтар. Барысы. Педагогбалалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдыменсаны6 басталып,алкейін10- 12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтардыбір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады.	**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап,логикалықекі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Әртүрлітабиғи құбылыстар бейнеленгенсуретті-карточкалар. Барысы. Балаларсуреттердегі белгілі табиғат

	табады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Асхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңасханада жұмыс жасайтын мамандар:аспаз, даяшы, кассир, гардеробқызметкері жайлы білімдерін, әдептілікережелерін меңгеруді,қоғамдық орындардағы тамақтануәдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбектіқұрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел,орындықтар), асхана қызметкерлерініңкиім үлгілері мен (аспаз,даяшы,кассир, гардеробқызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармenаспаздың адамдар(тұтынушы) үшін түрлі тағамдар	суреттерінеқарап, болашақтанысаннеге айналатынын айту керек. Педагог балаларға ойыншартынкелесі үлгі бойынша түсіндіруімүмкін: "Мен атаған (көрсеткен)жанды немесе жансыз нысан?" Педагогұсынғансөз және сөз тіркесі: жасыл жапырақ күзде; өзен қыста; бала өскенде; ұн; жаңбыр қыста; балапан;бұзау;түн; күшік; фундамент; көшет; үсік жүруі; бидай дәні; жұмыртқа;қаржауып тұр; қар көктемде; желмен ұшқан сары жапырақтар; кеш; көже;көпеңбек;оқу; адамдардың бір-бірінекөмектесуі; сүт. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Пошта".** Мақсат-міндеттер: балаларғапоштаның	**қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Отбасы".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасымүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін,жақынына дегенсүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Отбасымүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншықтұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерініңрөлдерін бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдермен құралдардыалып,өз орындарынабарады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымдақандай	Балаларкөздерін жұмады,педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуынөзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Үй құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардыңқұрылыс нысандарын тұрғызуғақатысатын мамандар жайлы білімдерінкеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншықсаймандар (балға,бұрауыш, кемпірауыз,т.б).	құбылыстарына мұқият қарап, составитьлогикалық жұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұзтамшысы;тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Театр".** Мақсат-міндеттер: ойын барысында балалар мен бірге театрдыңорны,адам өміріне қандай пайдасы бар екенін анықтау; әртіс, режиссер,оператор, жарық беруші, гардеробшы, капельдинер,костюм бойынша декоратор, суретші, лицеист сияқты мамандар туралы білімдерін

	әзірлеу жұмысы жайлыәңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдыменпедагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін,асмәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдарданойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерінқиып алады. Педагогадамдар келгенше жұмысшылардың жұмысынбақылауда ұстайды(балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесінешақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшыбалаларғаасты әкеліп, "төлем" қабылдайды.	алатынорныжайлы түсіндіру, онда қызметатқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысындаөтпелі заттарды (хат, тапсырысхаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісінеқосылуға,өз орнын табуға жетелеу;ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін,затпен сондай-ақ затсыз әрекетету біліктіліктерін дамыту;еңбекті құрметтеуге, әдептілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. "Пошта" жазуы, арнайы,белгіленген орын; қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналғанжіп,қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль,сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар,маркерлер,	оқиға көрсетілуі керекекенінбірге анықтайды. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	келісім. Педагогалдын-ала балалармен құрылысқақатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы,жүктиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтікміндеттерін анықтайды. Балаларқұрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзарабөлісіпалады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтардыалып, өз орындарына барады. Педагогбалалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынынайтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін,әдептілік ережелерінің	бекіту; ағымды қарым-қатынас орнату;мәдениет орындарындағы тәртіпережелерін пысықтау;сөйлеу мәнерін дамыту; достыққатәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахнаорны. "Театр"жазбасы; сахна макеті, сахналық қойылымдарғақажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіншілік болсаперделерт.б.), кейіпкерлер костюмдері, кейіпкерлерқолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагогбалалармен біргетеатрдақандай қойылымдар қойылатыныжайлы суреттер қарастырады, көрермендермен әртістерарасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендералдында қойылым орнында режиссер,дыбыс режиссері,оператор, жарық беруші, костюмәрлеуші,

	Балалар"даяшы", "мәзір", "тағам" сияқтыжанасөздерді айту керек. Педагогойын барысынөзітүзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсендету үшін. Соңындапедагог балаларменбірге қорытындыжасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардандәмтату үшін, асхана жұмысшылары тынбайеңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, астыдұрысшайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану - адамның қоғамдық орындарда ережелердіорындау-негізгі міндеттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	маркасы бар жетондар,қарындаш желім,телефон,рөл. Барысы. Педагогбалалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін,болмаса фотосуреттер, поштаның қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы,пошташы, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысынтүсіндіреді. Балалардың тандауы бойынша рөлдер бөлінеді.қалған балалар поштағакеледі, қалаулары бойынша өтпелізаттыңбіреуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагогойын барысындабалалар ойнаған рөлдер бойыншақосымша сұрақтарқояды,ойын		сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болуүшін,құрылыс-мамандарыныңбірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызудақауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	суретші,әрлеуші сияқтымамандар еңбек ететінін айтылады. Балаларалдын-алаәр маман сахналық қойылымғадайындық алдында қандай қимыл-қозғалыс орындайтынын кішігірім жаттығулар арқылы көрсетеді. Кейінбалаларбелгілі рөлдердің қайсысын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшінпедагогалдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды. Педагогойын барысынбелгілісөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымшасұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуынаықпал етеді . Соңындапедагог балаларменбірге қорытындыжасайды: сахналық қойылымдар

		желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар,сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерінің жаңа қырларынтаниды. Соңында педагог балалармен бірге қортындышығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссізжәнежылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тыңбай еңбек етеді; почта - қоғамдық орындардың бірі, әдептілікережелерін ұстанып, сақтайтын орын. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**			көрермендергеқызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа дакөптегенмамандар қызмет етеді; еңбекті бағалаукерек;театр-әдептілік ережелері сақталатын мәдени орындардың бірі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ,	**Тілгеарналған жаттығу.** Әртүрліөлеңдероқу. Әйнегі-күн,шатыры - аспан, Кеңдала.... Төсітолғанегін. Көлдері күміс шашқан, Қазақстан - Республикамменің! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Заттарды көлемі бойынша салыстыруды,қалың және жұқа заттарды ажыратуды үйрету. Ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**	**"Торғайдыңәні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң,	**"Жұмбақсан" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардықарапайым математикалық амалдар қосу мен азайтуды шығаруға дайындауға,алғашқы ондықтағы алдыңғы және кейінгі сандарды анықтау дағдыларынбекітуге ықпал ету; Барысы. Мысалы,үштенүлкен

	Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауызәдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**			болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштардықорғайды. Ж. Сымақов. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	сан, бірақ бес санынанкіші;қандай сан үштен кіші, баладансолсанды табуды сұрау. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Балаөміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбындакеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқтықүнтәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес:"Баланыдұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Айынабір рет"Отбасықүнін"өткізу.	Сұрақ-жауап:"Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған,отбасы дәстүрлері".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдықөрсету)	**26.06.-30.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	26	**27**		**29**	**30**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Қуыршақтарды жуындыру".** Мақсат-міндеттер: балалардытәрбиешіге қуыршақты жуындыруға көмектесугеүйрету: суға салынған қуыршақтарды шаюға, оларды щётканың көмегімен тазалауды меңгерту. Суменқұптыжұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Біз ойын бөлмесі менжатынбөлменің терезе алдын, дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс істеу барысында, келесі ережелердісақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау және сығу,кірлегенкезде сумен жуу. **(еңбек дағдылары)**		**"Тазаорындықтар".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын бөлмесіндегі орындықтарды таза жәнеұқыптыұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту;оқуқызметінен кейін орындарына қою. Еңбек дағдылары мен жұмысбарысында мәдени–гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өзтөсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларда өз төсектерінқүтіпұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу,басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**

	"Сипаттамасы бойыншатаны"дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілін, ойлау қабілетіндамыту(затесі мен сын есімді байланыстыру). **(сөйлеуді дамыту)** **"Қатарға тұрып билейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп,айтылғандене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау,зерекболу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуенжазбасынқосып өткізуге болады. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Бастыоң-солға бұрып, Қос иықтыкөтерейік. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қоршағанортамен таныстыру, танымдарынкеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, байқампаздық, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, ұсақ қол моторикасыжетіледі. **(танымдық дағдылар)** **"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын!		**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушыойыны (жемістермен көкөністер).** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміспен көгөністер, геометриялық пішіндертуралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер;жемістер мен көкөністердің кескіндері. - Балалар,қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік.(Балалар жемістер мен көкөністердіатайды) - Олардықандайбір сөздермен	**"Өрнектіқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту,түстержайлы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерінұштау. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Сипатталған ғимаратты тауып ал"зейінгежаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. Көркем сөзді мәнерлепайту (жаттау)жаттығуы. Мақсат-міндеттер:

	көрсетейік: Жоғарықолкөтеріп, Бұлғап,төмен түсірейік. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпеншапалақтап жүрейік. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Тырс-тырс!Тырс- тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп- шылп! (Екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**		біріктіреміз? (Жемістер, көкөністер.) -Суреттегікөкөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **Пазлжинауойыны.** Мақсат-міндеттер: ұсаққолмоторикасы мен қозғалыс координациясын дамыту,тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, развивает логикаларындамыту, табандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері)** **"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндержайлы	жылдыңтөртмезгілі ретін білуге дағдыландыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз,күз,қысжәне көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем". Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

				білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(математика негіздері)**	
Таңертеңгіжаттығу	Кешендіжаттығу.Балалардыңденсаулығыннығайтуғаықпалету,күнделіктіжаттығуәдетінқалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақандыұрайық. Оңға қарай иіліп, Солғақарайиіліп, Біротырып,біртұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. **(дене шынықтыру)**				
Таңғыас	Балалардыңбеті-қолдарынжуу,таңғыасқаотыру.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпеншанышқынықдұрыс қолдануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды,мәнерлеп оқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуғаынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленгенсуретті-бетперделер.	**Әңгімелесу:"Құс ұясын бұзба; ағаштарды сындырма;демалып отырған орнына қоқыс тастама; бұлақты ластама".** Мақсат-міндеттер: табиғаттыаялау қағидаларына бейімдеу. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)**		**"Еркелетіпата" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер:сөз тудырушы жұрнақтар арқылы жана сөз құрау. **(сөйлеудідамыту)**	**"Тікұшаққайда ұшыпбарады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың қайжаққаұшыпбара жатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагогбалаларды алдын-ала

	Жазкеліптіжадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандайәсем,қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қолбұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелекпенаралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді) Гүлгеқонды,жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген дер" жүгіріп шығып,беттерін ұстап,бастарын шайқайды) Жасырыныпжатқаны, Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіпкеп,ерінбей, (Қалған балалар ортағашығып,сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А.				тікұшақтың қалай қозғалып,ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Солдан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықтаұшып-қонғаны туралы суреттердікезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақтыңжоғары, төмен, оң, сол жақтарғаұшқаны туралы суреттері. Балалармысалы жауаптары:"Тікұшақ солға ұшады", "тікұшақ солға ұшады","тікұшақ жоғары ұшады", "тікұшақ төмен ұшады","тікұшақ жерге қонады", "Тікұшақаспанда ұшады". Балалартікұшақтың иілгіш екенін байқайды. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**

	Көкенова. **(сөйлеуді дамыту, көркемәдебиет,дене шынықтыру)**				
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Нұрлықүн" Мақсат-міндеттер: Жазғы ауа-райы,жазғықүннің ерекшелігі туралы түсіндіру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Күлімдептұрнұрлы күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды аяқтың ұшымен тұру; қолын беліне қойып, бір аяқпентұруға;көлбеу тақтаймен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүру іскерліктерін жетілдіру; қатарға екеуден тұру дағдыларындамыту; қимылды ойындар доптыалысқадәлдеп лақтырудағдыларын дамыту. **Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Әңгімелеп үйренеміз.А.Осеева "Тәтті тоқаш" Мақсат-міндеттер: Балаларды байланыстырып сөйлеуге,өзойларын еркін айтуға үйрету; оқылған әңгіменің мазмұнынмеңгерту; еңбекті бағалап,		**Суретсалуданойын-жаттығу** «Аспандағығажайып құс» Мақсат-міндеттер: Балалардыаспандағы құстың суретін салуға, дене бөліктерініңпішінін бере білуге үйрету; ұсаққолмоторикасын , зейіндерін, қиялдарын, жазықтықты бағдарлайбілу біліктіліктерін дамыту;бояу, қылқаламмен сурет салуғажаттықтыру; сұлулық жайлы түсініктерін кеңейту, табиғатнысандарына қамқорлықпен қарауғатәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Әсемтабиғат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділіктідамыту;	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Әрқашанкүн сөнбесін!" Мақсат-міндеттер: Аспан денелерімен танысуды жалғастыру,жердегі жарықпенжылукөзі күн туралы кеңірек түсінік беру. Күннің жердегітіршілікүшін маңыздылығын анықтау.Балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту. Табиғатқа дегенқұрметсезімін тәрбиелеу.

		адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру; оқиғаны өмірмен байланыстыраайту дағдысын дамыту; ата-анаға,үлкендерге сыйластыққа тәрбиелеу.		өз бетінше шешім қабылдаумүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдаудыдамыту.	
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлзардағыгүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: гүлдің өсуі мен дамуынбақылауды жалғастыра білуге дағдыландыру;ойлау, зейін, қабылдау қабілеттеріндамыту. Балаларғакалендула, космея гүлдерін салыстыруғашақыру. **Еңбек әрекеті:** дала өсімдіктеріне күтім жасау (қопсыту, суғару, шөптеу). **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: Ұжымдықеңбектен алатын жағымды сезімдерін тәрбиелеуді жалғастыру. **"Кім спортшы?" жаттығуы.(сөйлеуді**	**Торғайдыбақылау. (қоршағанортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы денеерекшеліктері, тіршілігі жайлы білімдерінтереңдету; сөздік қорларын молайту. "Торғайдыңәні". Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштардықорғайды. Ж. Сымақов. Торғайдың қимылдарынбақылап, құстың екі аяқпен секіретіні, алаңның өзге жеріне секіріп, қанаттарыменбір-екі рет қағып, тез жете		**Раушангүл бұталарынбақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: Өсімдіктердіңөсуі мендамуынбақылау, табиғи ортаға қамқорлық көзқарасты қалыптастыруды жалғастыру. **Еңбек әрекеті:** гүлдерді суару. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу, тапсырманытиянақты орындау. Суқұйғыштарды қолдану. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ,тас,бұтақ) жинаймыз"ойын-**	**Кемпірқосақты бақылау.(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғаттаболатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ"жайлы түсініктерінкеңейту. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретшіекентабиғат, Бояуларындайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ұсақ бұтақтарданжинау.

	дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларынабаулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары,төментүсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтыалшақ,қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау)	білетіні,ағаш бұтасына шыр етіп ұшыпкететінітуралы әңгімелеу. **Еңбекәрекеті:**ойын жабындысын жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң		**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынынсанғасай құрастыруға дағдыландыру;зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: жасанды негүлдер,нежасанды жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскенұсақбұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесеауызшасанды атайды,балаларсанға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекешенемесешағын топтарға бөлініп, құрауға болады. **"Үшіншіартық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерекболыпойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіребілуге дағдыландыру; кеңістіктібағдарлай білуді,күш-жігерін дамыту; достыққа	**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіпжұмысістеу, ортақ тапсырманың орындалуына қол жеткізу, өзара көмекке тәрбиелеу. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарынбаспау үшін, биіктіктерге (тастар,бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке,

	"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Ойын мақсат-міндеттер:балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады.Тәрбиешіақ сүйектіқолынаалып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылғанбағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйектііздеңдер,кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей,тәрбиешіге тезәкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланықуыпжетіп,	қалауынша "шығалар"немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Бақшадағы тауықтар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: орташа қарқындағы жүгіруде, жартылай отыруды және қанаттарын қаққан қозғалыстықелтіруді жаттықтыру. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке,зейіндікке тәрбиелеу,қозғалыс координациясын дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен**		тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойындыбастайтынекі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысышеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысышеңберде тұрған баланың бірініңартынатұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында,бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында,сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрменқарайқашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп,түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталғанбала	шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Әр балағабір-бірден асық,бір-бірсаға беріледі. Көмбеге бір-бірден асықтіккенәртоптың ойыншылары өз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшытүскен бала бірінші болып, оданкейінгілерірет-ретімен (тәйке, бүк, ішік)"ұшуға"кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасыалшытүскен ойыншы бірден көмбедегітігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәріұшыпболғансоң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқаұшқан мергендертигізе алмаса, көмбеде

	денесіне қолын тигізуікерек.Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,екіаяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардануақытқа жылдам секіруге шақыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойыны "Тастардансекіру".** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктідамыту.	**алаңдағыойындар, дымқыл құммен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ұсаққолмоторикасын дамыту.		қуалайды. **"Күнніңсуретін сал" қимылды ойыны-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: спорттық ойындар мен жарыстарға қызығушылықтарын арттыру; ептілікті дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: құрдастарымен қарым-қатынасжасау біліктіліктерін қалыптастыру.	қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздегенасығынадәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізеалмайқалғанша атауды жалғастыра береді. Болмасаатқанасығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіпайналасыекі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтықсайысқатүседі. **"Түрлі-түсті жолақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті жылдам бағдарлау біліктіліктерін дамыту,кемпірқосақ түстерін бекіту.

					Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты, көру қабілеттерін дамыту "Нысанға тигіз".
Серуенненоралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауын тағып, сырткиімніңтүймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жекежұмыс;әдептілікережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауындамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар: Әртүрлізаттармен ойыншықтар. Барысы. Педагогбалалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттардыұсынады.	**"Су,аспан,жер"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғатнысандары жайлы білімдерін бекіту;қиялдарын, зейіндеріндамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.Ойын барысында доп қолданылады. Балаларжарты шеңбернемесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңдеойын шартын көрсетуүшін,		**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап,логикалықекі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды,

	Алдыменсаны6 басталып,алкейін10- 12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтардыбір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балаларкөздерін жұмады,педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуынөзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдайтуғызужәне мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларғабөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардыңэколог жұмысының	бастаушырөлін тәрбиешініңөзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолыналақтырадыда "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы,"су"-балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардыңнемесе ұшатынжәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжеттті-рөлдік ойын"Аналармен қыздар".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерінбекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту.Балаларды рөлдерге бөлініп,		тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Әртүрлітабиғи құбылыстар бейнеленгенсуретті-карточкалар. Барысы. Балаларсуреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составитьлогикалық жұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұзтамшысы;тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ-гүл;және т.б.. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Балалар кітапханасы"** Мақсат-міндеттер: ойын арқылы қоршағанортатуралы білімдерінкөрсету, кітапхананың	құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Дәріхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор)жайлы түсініктерінбекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер, сөмкелер, ақ халаттар,төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалармен жетондар. Барысы. Педагогалдын-ала балалармен

	адамгершілікбағыты оның табиғатты сақтауғаықпалы, әлеуметтік маңыздылығыжайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиешіойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады,"Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметініңмаңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балаларрөлдерді өздері бөледі, нысандытаңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайдықалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен	бөлінгенрөлгесәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесугежәне ойыншылар арасындағы қарым-қатынастыорнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		әлеуметтік маңыздылығын көрсету; кітапхана қызметкерлеріжайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерінбекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту,кітаптыұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Ойынбарысында балаларәртүрліойын әрекеттерін орындайды:оқырман формулярларын рәсімдеу, кітапханашының өтінім қабылдауы, картотекаменжұмыс, кітап беру, оқу залының жұмысы. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	дәріханадажұмыс істейтін мамандар туралыәңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналықкөмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалардәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор)рөлінөзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойындыбастайтынын айтады. Басындапедагог диалогтарды түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

	айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін:адамтабиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**				
Балалярменжеке жұмыс	**"Сөздегідыбысты анықта" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалықесту қабілетін, сөйлеу тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Өрнектіжина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын дамыту. **(математика негіздері)** **"Бұлтқа" фонемо-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? Жергенөсертөгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүлжайнапөсер көк,		**"Сөйлем құра"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды берілген сөзге сөйлем құрау білугедағдыландыру, сөздік қорларын молайту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жәндіктіата" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Жаз"тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: сұрақтарға толық, нақты жауап беру біліктіліктерін пысықтау. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз.

		Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақауыз әдебиеті. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			Б. Кірісбаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Балалалықұяндық" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жаманәдеттерден қалай құтылуға болады?" тақырыбында әңгімелесу.		"Балабақшадағы күн тәртібі"тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес "Баланы еңбеккебаулу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**					
Топ/сынып	**Ересек топ**					
Тобы	**«Қарлығаш»**					
Балалардың жасы	**4жасарбалалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М Қозыбаева Б**					
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**01,03.07.-07.07.2023ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.**(сөйлеудідамыту)**					
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағықүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау	**"Ойыншықтарды жөндеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарды жөндеугетарту; ойыншықтарды	**"Ойыншықтарды орындарына жинау".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше топ ішіндегі тазалықты	**"Өсімдіктердің жапырақтарын сүрту".** Мақсат-міндеттер: жапыраққа қолды батырмай, дымқыл	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтар		

жәнетағыбасқа әрекеттер)	ұқыптыұстауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	біліктіліктерін жетілдіру.Топтың тазалығын реттеу (ойыншықтарды, құрылыс материалдарын жинау). Эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбеккебаулу. **(еңбек дағдылары)**	шүберекпен ұқыпты сүрту, гүлдердіаялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	ын, тапсырманы тиянақтыорындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлекұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесугедеген ниеткетәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		
	"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамаларжайлы білімдеріндамыту, пысықтау;сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға,оның атқаратынқызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың	**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілді дамыту. Сипаттау: екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынанбөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануғаболады, қажет сөзді атап, адым жасауға болады. Бөлу сызығынабірінші жеткен топ, жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Сөз мағынасы"ойын -жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз ойын нақты жеткізуге, заттың ерекшелігін сипаттай отырып, оның қолданылуының негізгі түрін көрсетебілуге үйрету. Балағасөздің мағынасын түсіндірудіұсыну: "велосипед", "пышақ","қалпақ", "доп", "хат","қолшатыр", "жастық","шеге", "есек", "гауһартас", "біріктіру", "күрек","қылыш", "ыңғайсыздық", "ержүрек",	**"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларындамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат- шабады, жүреді,жортады, жатады,секіреді. Құрт - жорғалайды. Көбелек-ұшады,		

	бірінекатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажеттіқұралдар: бірдей қос суреттер,әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Қайсы ең ауыр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңілнемесеауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлауқабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары:заттар және олардың заттық суреттері (алма,кесе,сопақ	**"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар,Өсіп тұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарыпотыру) Үш, төрт, бес саусақ, Барлығы да қызғалдақ. (Қолдардытік ұстап, айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандарды өзара уқалау) Шапалақ қақ, шапалақ. (Шапалақтау)	"батыр","өлең" және т. б.. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Жау, жау, жаңбыр!"сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткенімізсең едің. Жасегіндеер жетіп, Желкілдетсін желегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрік бер. менің еккен бағымда, Өссінжүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)** **"Бақшадама,**	қонады,жүреді, отырады. Балық-жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады,секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт-ұшады, қалқиды,қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады,отырады, жүгіреді,секіреді, билейді,еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Драматизацияла уға арналған сөздікжаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлепоқу, пантомима ережелеріне		

	пішінді шар, дөңгелекпішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр) Педагог әуелі дөңгелекпішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейін балалар шынайызаттарды қолғаалып,қайсы жеңіл не ауыр екендігінтексеріп табады. Жаттығудытекекі заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттың көлеміменоның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді. Педагогзаттардың қасиеттерінекөңіл аудару туралы айтады.Мысалы: әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз-жидектің шырыны мен тұқымдарына	Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**бақта ма?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түрлі жидектер жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорларынкеңейту, зейіндеріндамыту. Сипаттау. Әр бала,кез-келген жидектіңжартысы бейнеленген суреттітаңдайды және суреттейді, екінші жартысы ұстаған бала шешуін тауып, өзінеалады,егер қарсыласы таппаса, онда карточкаөзінде қалады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	сүйеніп,жаз туралыөлеңді айтуға ынталандыру;жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап,(Екі қолымен өзін нұсқау) Қандай әсем, қараса.(Қолдыекі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, (""Түймедақ""-балаларортаға шығып,қол бұлғайды) Жайқалыптұр, тамаша, Көбелекпен аралар (""Аралар""мен ""көбелектер"" жәндіктерді келтіреді) Гүлгеқонды, жарыса! Шөпарасын қарасаң,		

	толған (яғни су салмақтықосады). (			Бүлдірген бар қызарған.(""Бүлдіргендер""жүгіріп шығып,беттерін ұстап, бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзгетүспей,тәп-тәтті! Еңкейіп кеп, ерінбей,(Қалған балалар ортаға шығып, сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріп салам себетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(көркемәдебиет)**		
Таңертеңгі жаттығу	Оятуғақуанышты,эмоционалдыжағдайорнату,ағзаның барлықмүшелеріменжүйелерініңқалыптыжұмысістеуін дамыту. Кешенді жаттығу.Албалалар,т ұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай бұрылып, Солға қарай бұрылып, Біротырып,біртұрып, Ұйқымызды ашайық. **(денешынықтыру)**					
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Қолдыкөбікпайдаболғаншасабындау,мұқиятшаю,құрғақетіпсүртудағдыларынпысықтау. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін					

	Сенесіңненшығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Жидектер жинау"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды, ұсынылған түстердіңаталуын ажырату және сөйлеу кезінде қолдану біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Әңгімелесу:"Бау мен бақша".** Мақсат-міндеттер: бау және бақша өсімдіктеріжайлы қарапайым ұғымдарын қалыптастыру; бау-бақшадағы мезгілдік жұмыстаржайлы түсініктерін қалыптастыру; еңбекке баулу. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгіліретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту."Төрт досым". Төрт досым жанымнанөткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймынне бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". **(қоршаған ортамен таныстыру, көркемәдебиет)**	**"Жаз" тақырыбы бойынша иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістержайлы түсініктерін кеңейту, жазғы табиғат сұлулығынадеген жағымды-эмоционалды қарым-қатынас қалыптастыру. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Білім беру ұйымының кестесібойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттенойын-жаттығу** Ы.Алтынсарин "Ауруданаяған күштірек"(әңгі месіноқу,	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** «Лунтикпенонының достарының саяхаты» Мақсат-міндеттер:	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Ертегідегідей гжель" Мақсаты: "Ертегідегідей Гжель"	**Қоршаған ортамен танысуданойын-жаттығу** "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балалардың		

	мазмұныбойынша әңгімелеу) Мақсаты: Балалардыөмірдің әртүрлі жағдайларында саналы әрекет жасауғаүйрету; анаға деген құрметсезімдерін тәрбиелеу, орын алған жағдайларды бағалай білуге дағдыландыру; өзіне және өз күшіне сену қасиеттерін дамыту; анасына деген құрмет сезімгетәрбиелеу.	Санақ негізінде екітопзаттардын теңдігі мен теңсіздігі туралы білімдерінбекіту; 5 шегінде санау қабілетін қалыптастыру; зейін мен есте сақтаудыдамыту; ұқыптылыққа, зейінділікке тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Маусымжан" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілдіәндерайту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	тақырыптарында балалардыңсөздік қорын дамыту. Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмысістеуді үйретуді жалғастыру;ұсақ қолматорикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерінбекіту; тегістеу,кесектен үзіп алу; гжель ыдысы,ертеде, қолөнер шеберлері,т.б. *«Ыдысты құрастыр» ойыны.* **Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Құлпынайдан жасалған тосап"Мақсат-міндеттер: Балаларды бір орында тұрып екі аяқпен секіруге үйрету; балаларда сапта бір-бірден аяқтың ұшымен жүру; аяқтың ұшымен жүгіру дағдыларын дамыту; қимылды	жидектертуралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері,өсу орындарытуралы, олардың түрлерімен,адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектермен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланыстысөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу,логикалық ойлауқабілеттерін дамыту;табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.		

			ойынарқылы құрсауларды домалату іскерліктерін жетілдіру.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалармен олардың тіршілігімен, олардыңбасқа тіршілікиелеріне тигізетін пайдасымен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін белсендету, бақылауға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. "Құмырсқа". Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді.	**Мезгілдік өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктермен жан-жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру; жазғыауа-райы жайлы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз. "Жазғысурет". Артымнанай туғандай, Алдымнанкүн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағадыым.	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытабиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту.Балаларды сөйлеубарысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолданудыүйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ	**Инелікті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: инелік жәндәгәне деген қызығушылықты ояту; инеліктің сыртқы пішінін байқап,қимылын бақылап, өзге жәндіктерден ажыратуға дағдыландыру. Ұшағымбаркіші, Мінбейді еш кісі. (Инелік) Педагог балалардан инеліктіңқандай көлік түріне ұқсастығы бар екендігінсұрайды. Инеліктің қимылынақарап,		

	Тынымалмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқанзатыауыр боп, Түссебіріәлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындықаздер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демейұсақ,ірісің, Бірі істейді бәрі үші, Бәріістейдібірі үшін! Қ. Мырзалиев. **Еңбекәрекетін:** ойын алаңын жинау. Мақсат-міндеттер: балаларда қалыптастыру; тәртіпкесаналы қарым-қатынасты, тазалық кезінде бастама мен дербестікті ынталандыру.	Мөлдір бұлақ, Сырлыөзенсуы тұнық Кенетсылдыр етет те, Боладыжым... Аппақ болып көсіліп, Бұйраланып, Бұрқ-сарқағып, көпіріп Жатаржайқын. Мөлдір судан бетімді Көрейін деп, Үңіледі өзенге, Шыңырау-шың. Ж. Саин. **Еңбек әрекеті:** гүлзардағы гүлдердісуару. Мақсаты: балалардыүйрету сәйкес еңбек әрекетін дамыту. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалысойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағыттажылдам	жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағынасай қимылдауға баулу;жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп!(Екі аяқпен секіру) **Еңбек әрекеті:** берілген тапсырманы ересектермен бірігіпорындау, гүлзардағы гүлдерді түптеу. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасауға,қойылған	адамтікұшақты ойлап тауып, құрастырғанын айту. Инеліктіңбатыл, шапшаң жәндік екендігін түсіндіру. БалаларғаБ. Житковтің"Батыл үйрек" әңгімесін мазмұндап беруге болады. **Еңбек әрекеті:** ойыналаңынұсақ құраған бұтақтар мен жапырақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: өз ойын аумақтарынжинау барысында жабындыны ретке келтіру, тазалық жүргізу құрылдарын ұқыптықолдану, қауіпсіздік техникасынсақтау сияқты бастамаларды ынталандыру. **"Инеліктің әні"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ырғақты, мәнерлі		

	"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесесанамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабір доптан алып,	жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғажүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю"алаңныңбір шетінде, ұйықтағанболып, отырады.Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинағанұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар,жақын келеді, Аюжидегін береді. Соңғысөздерді естіген "аю" "оянып",	мақсатқа ортақ күш-жігермен жетуге баулу. **"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білуқабілеттерін дамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңберортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлінатқаратын болады. Ал,кәнеки, балалар, Бір,екі,үш-деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырайқашады. Оларды ортада	сөйлеудідамыту; қимыл-қозғалыс координациясын жетілдіру. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыәртүрлі бағыттажалтарып жүгірудежаттығу, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар"болы пбір-екібала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынанекінші жаққажүгіреді, ортаңғыекішетте тұрған "бұғы аулаушылар"қ олментүртіп, ұстап жатады. Ойынның соңынанда балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды"		

	алаңдыаралап, "қояндарды"із деген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлергебарып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріпжүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - дегенсөздерден кейін"аңшылар" жасырыннан ытқыпшығып, "қояндарды"көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның	"балаларға"қарай жүгіріп, олар ұстапалмақша болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталған "балалар"келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңындабалалар "аю" қанша баланы ұстап алғанынсанайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір рет ойнатуға болады. **"Өз түсінді ізде"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түс пен пішінді көру арқылы қабылдауды дамыту;түстерді жылдам атап, белгілі қимылдарды орындауға; есте сақтаумензейінді дамыту. Балаларбелгілі пішіндікөрген кезде негізгі	тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталғансоң, тәрбиеші"бір,екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңберқұрып тұрады. Ойынқайта басталады. **"Заттыжылдам ал" қимыл-қозғалысойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардышеңбер бойымен жүруді, жүгіруді, би қимылдарын орындауды,белгі бойынша әрекет етуді үйрету; ептілікті, жылдамдықты дамыту. Өзбетіменеркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар,қимыл-қозғалысты дамыту, аттап жүру. Өзбетіменеркін ойын әрекеті,	санайды. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **"Кім жылдам?"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда әртүрлі бағытта жүгіруді, жылдамдықты үдетудіүйрету, белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін бекіту; жылдамдылықты, ептілікті дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағы ойындар,қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсат-міндеттер: жүгіру кезіндегі жылдамдыққа жаттықтыру.		

	соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарынсанап, баға беруге болады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Жидектер жинаймыз" қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды үйрету; ұсынылған түстердіажырату және сөйлеу барысында атауларын қолдану біліктіліктерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағы ойындар,қимыл-қозғалысты дамыту."Алысқа секір". Мақсат-міндеттер: ұзындыққа	қимылдардың бірінорындайды (алға екі аяқпен секіру;бірааяқпен секіру, аяқты жоғары көтеріп жүру, т.б.). **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағы ойындар;"Допты тап"қимыл-қозғалысты дамыту ойыны. Мақсат-міндеттер: байқампаздықты дамыту. **"Күн мен жаңбыр"қимыл-қозғалысойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіругежәнебір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;	шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзараәрекететету біліктілігін дамыту.			

	секірудіжетілдіру.	ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойыншабалалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөленедер, орындықтар, сатыларға) жылдамшығып тұру тиіс. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзараәрекетету біліктілігін дамыту.				
Серуенненоралу	Далағакигенкиім-кешектеріменаяққиімдерінтазалаубіліктіліктерінбекіту.Ұқыптылыққатәрбиелеу.					
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Қолдыкөбікпайдаболғаншасабындау,мұқиятшаю,құрғақетіпсүртудағдыларынпысықтау. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма.					

	Арқаңды түзу ұста, Жан-жағынақарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**					
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шынығумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүру.Көзгеарналғанжаттығу. **(денешынықтыру)**					
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталғанжеке- дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Компотнемесе тосап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен жидектерді ажыратып, өсу орнынанықтау біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Театр".** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес әрекет етугеүйрету. Балалар арасындағы достыққарым-қатынас қалыптастыру.	**"Ғажайыпқап" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкейбір бұйымдар жайлы түсініктерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Жүргізуші балалардың алдынақапқояды. Ойыншыларкапқа қолдарын салып, сипапсезуарқылы затты анықтау керек.Кейінзатты сипаттап, неден жасалғанын, пайдаланылуы жайлы айтады. **(сөйлеуді**	**"Неқайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жалпыламасөздер "Жидектер", "Жемістер"жайлы түсініктерінбекіту. Сөздік қорларын молайту. Барысы. Балалардың алдынабақшаның, ағаштың, бұталардың, макетіқойылады. Бала бір жемісті немесе жидекті таңдайды, оны сипаттайдыжәне сәйкес ағашқа, бақшаға немесе бұтаға бекітеді (жапсырады). **(қоршаған**	**"Түлкі, қоян жәнеәтеш"үстел үсті театры .** Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілі мен тілдік қарым-қатынасты дамыту. Ертегі мазмұндауына қосылу.Дыбысты нақты дыбыстау. Рөлдерге бөлу барысында балалаөзара келісіп,бір-біріне шыдамдылық және сыйластық танытуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Пиццерия ".** Мақсат-міндеттер:		

	Мәдениошақтар олардың әлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарынбекіту. Балалардыңтеатр, театр труппасы, театр қызметкерлері жайлыбілімдерін бекіту. Театр жұмысының ұжымдықмінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма; әртүрлі театртүрлері; афишалар; билеттер; бағдарлама; костюм элементтері. Барысы.Балаларға театр таңдау ұсынылады; билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрға келуі; әртістердің спектакльге дайындығы;театр қызметкерлерінің сахнаны қойылымға дайындау; антрактібар	**дамыту, қоршаған ортамен таныстыур)** **Сюжеттті-рөлдік ойын:"Ұшақпен саяхат"** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оныңқолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларынкеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Балаларұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы,әуежай қызметкері рөлдерінөзара бөліпалады.Ниет білдірушілер билеттерді кассадансатып	**ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын сюжетіне сәйкестопшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеудағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағытыоның табиғатты сақтауғаықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлыұғымдарын кеңейту. Ойын барысы. Тәрбиешіойын алдында балаларменбірге плакаттар, экологтың жұмысыжайлы кітапшаларды	өзбетінше рөлдерді бөлу жәнерөлгесәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достыққарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында қоршаған өмір жайлы білімдерін кеңіненқолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар, ыдыс-аяқ жиынтығы; подносы;ас мәзірі;скатерти; орамалдар; майлықтар;азық-түлік жиынтықтары; пиццерия.Ойын барысында балаларөз дербестіктерін көрсетеді,үстелді таңдау; ас мәзіріментанысу; тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау;асішу; тапсырысты төлеу;үстелүстін		

	спектакль. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	алады, бақылауданөтіп, ұшаққаотырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды.Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді)түрлі көріністерді – теңізді,тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннанкейін балалар өз әсерлерімен бөліседі. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	қарастырады, "Қызыл кітап" жайлыбілімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызынедеекені жайлыталқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі,нысанды таңдайды, жергіліктіжердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді(судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайдықалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауымүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті	жинау,ыдыстарды жуу. Тәрбиеші диалог кезінде, әдеп ережелерінің сақталуын реттеуі мүмкін. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**		

			сезіну керек. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**			
Балаларменжекежұмыс	**Ойын-әңгіме: "Күн тәртібі және мен".** Мақсат-міндеттер: монологты сөйлеудідамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көңілді сан" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тура және кері санауды дамыту, кезкелген ұсынылған цифрденсанай бастауды меңгерту. **(математика негіздері)**	**"Оданкейінне?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтәулікбөліктері, әртүрлі тәулікбөліктеріндегі балалардың әрекеттеріжайлы білімдерінбекіту. **(математика негіздері)**	**"Не-қандай?"ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: орман және үй жидектерін атау, сынесімдітаңдау. **(сөйлеудідамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Серуенге дайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.					
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**					
Серуенненоралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**					
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау жәнетағыбасқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортамен таныстыру)**					
Балалардыңүйге қайтуы (ата-	"«Балаларға қандай	Әңгімелесу: "Ойыншықтарды	Әңгімелесу: "Пайдалы	Ата-аналарға ұсыным:		

аналарғакеңес)	ойыншықтар керек?" тақырыбындаата-аналарғаарналған кеңес.	өзім жинаймын".	жидектер"	"Балаларға не оқуғаболады?"		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«ЖШС»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**10.07.-14.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Ойыншықтар шкафынреттеу".** Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетімен ойыншықтардыәдемі реттепқоюға,үйрету. Шкафтағы реттілікті сақтау, шаң сүрту. Мақсат-міндеттер:	**"Ұйымшыл кезекшілер".** Мақсат-міндеттер: кезекшіміндеттерін дербес және адал орындау. Тәрбиеші оқу қызметіне дайындаған материалдармен	**"Бөлме өсімдіктерінекүтім жасау".** Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктерін тазалықта ұстау тәсілдеріжайлыалған білімдеріннақтылау, балаларды	**"Бізкөмекшіміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін ыдыстыүстелден жинаудыүйрету. Балаларды ересектергешамасы келгенше көмек көрсетугежетелеу.	**"Беторамалдарды жуамыз".** Мақсат-міндеттер: балалардысабындау дағдыларын, майлықтардышайқап, сығуға үйрету. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды

	еңбек дағдыларын дамыту;эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу,еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	нұсқаулықтарды үстелдерге орналастыру; оқу қызметінен кейін, жұмысорнынжуу және жинау. Еңбексүйгіштікті, үлкендергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Үлкендердің еңбегін бағалауға, басқалардың игілігі үшін, еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	өсімдіктердіңсыртқы бейнесіне, құрылымына қарап шаңдыанықтаужәне жою тәсілдерін үйрету. **(еңбек дағдылары)**	Еңбексүйгіштікті, үлкендергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	жалғастыру. Еңбексүйгіштікті, суменұқыптыжұмыс істеу біліктіліктерін дамыту. Ұжыммен бірігіпжұмысістеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Өрнектіқайтала" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтау мен зейінді тұрақтандыруға ықпал ету. **(шығармашылық дағдылар)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-мінедеттер: тақпақтыңмазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада,	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Ереженіестесақтау жаттығуы. **(танымдық дағдылар)**	**"Жалпыатауын бер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойыншабіріктіріп, топтаманы дұрыс атайбілудағдыларын жетілдіру; сөздік қорларынбайыту; ақыл-ойқабілетін дамыту. Балаларғалото карталарыберіледі. Балаларбелгілі карточкаларды топтастырыпжалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар,жиһаз,	**"Алегер?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын, көру зейінділігін дамыту.**(танымдық дағдылар)** **"Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру.Бізге некөмектеседі?	**"Қолшапалақта" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бала зейінінің тұрақтылығы мен ауысуын,танымдық белсенділігіндамыту; ой-өрісін кеңейту. **(танымдық дағдылар)** **"Асықтыкімге,қай жаққатастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдардыажырату дағдыларын

	Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б.Кірісбаев. **(көркемәдебиет)**	**Жұмбақжасыру.** **"Бағдаршамның шамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау,бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. Менқауіптен абайлаймын: "Тоқта!Тұр!"–деп тік қараймын. Мен–ортаңғы дөңгелекпін, "Досым,дайындал!"–деп әлекпін. Менрұқсатберіп тұрамын: "Жүребер!"–деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарыныңтүстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. **(көркемәдебиет)**	ыдыс-аяқ,ғимараттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). **(сөйлеуді дамыту, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру)** **"Кімспортшы?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларынабаулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары,төментүсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтыалшақ,қоямыз, (Аяқты кең ашып	(Екіқолдыңсұқ саусақтарыжоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Көрсетедіқолғабыс (Шаңсорғышпен тазалағансыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш!(Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз,(Екіқолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз! (Қолды екі жаққасермеу,иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю,	жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолындаасығыбар бала бастайды. Асыққолғатүскеннен кейін, бала, көп ұзамай,шеберде отырғанкез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылғанкезде асықұстаған бала: "Менменіңсол(оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын.Асықты алатынбала,асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімгежәнеқайжаққа лақтыратынын таңдайды.Ойыносы бағытта жалғасады. Ескерту:асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы,тәйке,алшы. **(денешынықтыру, танымдық дағдылар)**

			секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен(Қолды алға сермеу) Ызылдайтын жәйменен!(Қолдыекі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз,(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Басыпқалсаңтетігін, (Екі қолдың әр саусақтарын бір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім!(Қолдыекі жаққасермеу,иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз,(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанныңсыртқы жағын бі-біріне үйкелеу) Басаркиімтүтігін!	

				(Қолдыекіжаққа сермеу, иықты көтеру) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Кешендіжаттығу.Балалардыңденсаулығыныңңығаюынаықпалету,күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасау әдебін тәрбиелеу. Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсыөтсінбұлкүнім! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу:"Күн тәртібі не үшін керек?".** Мақсат-міндеттер:өз денсаулықтары мен күн тәртібіне, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру. **(математика негіздері)**	**"Тікұшақ(инелік) қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың (инелік) қай жаққа ұшыпбаражатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау	**"Мысық қалай қимылдайды?"са усақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуынкөрсетіп, сөзбенсүйемелдеуге машықтандыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатынмысықтың маскалары. Мысыққалай	**"Ауа-райынасай киінеміз" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ауа-райына сәйкес киіну ережелерін игерту; қарапайымқауіпсіздік ережелерін сақтауды ескерту; жазғы ауа-райыерекшеліктері, адам денсаулығына келтіретін әсері жайлыұғымдарын	**Әңгімелесу: "Мен-жаяужүргіншімін".** Мақсат-міндеттер: балалармен көшеде жүру ережелерін бекіту, балаларға түрлі жағдайларда, жаяу жүргіншілер қалай әрекет ету керектігін, айтып беруді ұсыну. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		қабілеттерін пысықтау. Педагогбалаларды алдын-ала тіқұшақтың қалай қозғалып,ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Содан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықтаұшып-қонғаны туралы суреттердікезегімен көрсетеді. Құралдары: тіқұшақтыжоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны туралы суреттері. Балалармысалы жауаптары:"Тіқұшақ (инелік) солға ұшады", "тіқұшақ (инелік) солға ұшады", "тіқұшақ (инелік) жоғары ұшады", "тіқұшақ (инелік) төмен ұшады", "тіқұшақ (инелік) жерге қонады", "Тіқұшақ (инелік) аспанда ұшады". Балалартіқұшақтың (иненіктің) иілгіш екенін байқайды. **(танымдық дағдылар)**	қимылдайды? (Қолдарүстебетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырынаяқбасады, (Үстел бетімен саусақтарұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынанжылжыту) Төбеге ытқып шығады. (Шапалақтау) Мысыққа жылуда, жарықта(Алақандар үстелде, саусақтар созулы) Болу өте қызықты: Күнге көзінжұмып-ашып,(Саусақтарды орындарынан кезек көтеріп-орнына түсіру) Созылыптыныш жатады. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	жалпылаужәне толықтыру. **(қоршағанортамен таныстыру)**	**"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне,ырғағынасай қимылдауға машықтандыру; жоғарыжәнетөмен ұғымдарын пысықтау;табиғат құбылыстарынадеген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмендесем"-төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұштыбиікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиіктеректей. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балалардысолтемпке бейімдетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Балаларкүні" Мақсат-міндеттер: Балалардыңойын-ауықәлемітуралы бұғымдарын жетілдіру;өзойларын еркін жеткізуге, сөйлеугебаулу;есте сақтау қабілеттерін дамыту, тақпақтар,өлеңдер жаттау, мінерлеп айтуғадағдыландыру; достыққа, мейірімділікке,кішіге қамқор болуға, үлкендісыйлауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілдіойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды алға ұмтыла секіруге; сызықтар арасымен (10смарақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету; балаларда аяқтың ұшымен,өкшемен, табанмен, тізені жоғары көтеріп жүруге; аяқтың ұшымен жүгіру іскерліктеріндамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Әдебишығармалар әлемінде" Мақсат-міндеттер: Балаларға кітаптан білім алатындығын, онышығаруүшінкөп адамдар еңбек ететіндігі жайлы түсіндіру;кітапқа деген қызығушылықтарын ояту; есте сақтау, түсіну дағдыларын дамыту;кітаптықүтіп ұстауға тәрбиелеу.	**Суретсалуданойын-жаттығу** "Батпырауық" Мақсат-міндеттер: Қарындаш/фломастер ді дұрыс ұстау, қағаз бетінде бағдарлау, түзу сызық, өрнек салу біліктілігін бекіту; ұсақ қол моторикасындамыту, қоршаған ортамен таныстыру,сурет салуға қызығушылықтарын арттыру; өзара көмек қолынсозусезімдерін тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Бибилейміз баршамыз" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуенарқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балалардыдостыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Табиғат патшалығынасаяхат» Мақсат-міндеттер: Балаларға қуанышты көңіл-күй туғызу, эмоционалды сезімталдықты ояту. Балалардың шығармашылық қабілеттерін,сөйлеу қабілетін, тапқырлығымен эрудициясындамыту. Балаларды табиғатты сүюге, құрметтеуге, жануарлар әлеміне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем**	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем**	**Шегірткенібақылау. (қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту,**	**Көлікті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем**

	әдебиет,еңбек дағдылары) Мақсат-міндеттер: терекпен таныстыруды жалғастыру, оны қарастыру,оғантән белгілерді, басқа ағаштардан айырмашылығын анықтау. **Көркемсөз."Сұлу терек"** Кербезісің маңызданған,сұлу терек! Орандыңжелбіреген жасыл желек. Тұрасыңырғатылып такаппарсың, Басқаағашкөрінбейді саған серік. Сымбатты,оқтайтүзу бойың мінсіз, Бұл жақта сенде - ақ көрдіммұндайкөрік. Аспанғабойсозасың үндемейсің, Такаппар, жалғыз өскен дәтің берік! Сәкен Сейфуллин **Еңбек әрекеті: гүлзардықураған жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыскүтімжасауға үйрету.	**әдебиет,еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыаспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсас екендігін байқауға машықтандыру;ой-қиялын, зейінін, бақылау қабілетін дамыту. Көркемсөз. "Аспанда". Аспанмалғатолып кетті - Бұлттартүлікболып кетті: Бірбұлтшықтыешкі болып, Бірбұлтшықты мешке болып. Бірбұлтшықтыбие болып, Бірбұлтшықтытүйе болып, Бірбұлтшықты шошқа болып, Бірбұлтшықты қошқарболып.я Қ. Мырзалиев **Еңбек әрекеті: ағаштағы құрғақ бұтақтардыжинау.** Мақсат-міндеттер: құралдарды қолданудыүйрету,	**көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңшегіртке, кейбір жәндіктердің қорғаныс түрлері жайлы білімдерін кеңейту, (қорғаныс түсі); жәндіктердің тіршілігіне қызығушылықтарын, байқағыштық біліктіліктерін дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балаларғашегіртке денесінің сыртқы реңкі (жасыл, қоңырқай)шөп, жапырақ,бұталардың түстеріне сай екендігін көрсету. Түстіңнегеосындай екенін сұрау. Шегірткенің құстардан, кесірткелерден жасырынуамалы туралы түсіндіру. АбайҚұнанбаевтіңИ. Крыловтан аударған "Шегіртке мен құмырсқа"атты мысалыноқыпберуге болады. **Еңбек әрекеті: бақшадағы топырақты**	**әдебиет,еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: өтіп бара жатқан көліктібақылауды, жеңіл және жүк көлігін және арнаулы көліктердіажыратуды үйрету, байқампаздықты,өз ойыннақтыжеткізе білу біліктіліктерін дамыту. **"Қандайкөлікқайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз,велосипед, автобус,ұшақ,жеңіл машина т.б. Балаларғакезекпен жеке суреттер көрсетіледі: -Балалар,көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінінқимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды	**әдебиет,еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңжелдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшеменүрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** Педагог әрбір баланыңалдына түтікшеменлентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар,қазірбіз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлепшығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендерқаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен"жел баяу соқты"десем,сендер түтікшеге ақырын үрлеп,баяужелді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:**

	"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардыңағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша,емен,үйеңкі, қайынныңсуреттері, жапырақтырының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша,емен,үйеңкі, қайын). - Осыжапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. **"Жапалақ"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартыбойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру;тышқан, шымшық және жапалақ	еңбекбіліктіліктерін дамыту. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтанкейінбұдан	**қопсыту.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, тазалыққатәрбиелеу. Жабдықтары: күрекшелермен тырнауықтар, қолғаптар. **"Ақсүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсаты: балалардыойын ережесінесайойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады.Тәрбиешіақ сүйектіқолынаалып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылғанбағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?"- дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған	топылдатамыз,суда жүзсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдаржасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымыздықанат сияқты сермейміз. Ойынды,екі командағабөлініп, ойнауға болады. **Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру.** Құралдары:балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. Мақсат-міндеттер: бастаған істі аяғына дейінжеткізугебаулу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға,мұқиятжәне белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу;балалардыңтіл байлығын жетілдіру, достыққарым-қатынастарын	**гүлдердің тұқымдарынжинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаздан қалташаларды қолдану. **"Тікұшақ(инелік) қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың (инелік) қай жаққа ұшыпбаражатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагог балаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып,ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Содан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықтаұшып-қонғаны туралы суреттердікезегімен көрсетеді. Құралдары:

	қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке,зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің)рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"болып ойнайды. Ойындабіріншібелгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтаралаңда!" -сөздеріайтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарындатоқтап, қозғалмайтұрукерек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолыбасқа	бері жасырынып тұрған "құтүлкі": "Менмындамын!"- деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құтүлкіден"қашып құтылу керек. "Құ түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшінұйымдастыруға болады. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс	балабасқаларға білдірмей,тәрбиешіге тезәкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуікерек.Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. **"Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дамыту түрлі бағытта жүгірукезінде,әрекет етуді келісу; ұлттық ойындарға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.**Еркін ойындар: шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күшпен жылдамдықты біріктіру.	дамыту. Ойынашықаландa өткізіледі. Ойынғақатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-бірінекарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек, көк серек, Бізденсізгекім керек? Екіншітоптағылар ойыншының атын атайды.Солкездеаты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзісолтоптақалады. Ескерту: педагог ойынойнауалдында қауіпсіздік ережелерінқайталап, нұсқау беру тиіс. **"Түрлі-түсті автокөліктер"**	тікұшақтыжоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны туралы суреттері. Балалармысалы жауаптары:"Тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) жоғары ұшады", "тікұшақ (инелік) төмен ұшады", "тікұшақ (инелік) жерге қонады", "Тікұшақ (инелік) аспанда ұшады". Балалартікұшақтың (иненіктің) иілгіш екенін байқайды. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынбұзбайойнай білугедағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқияттыңдайбілуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларынберіп,қол ұстасыпотырукерек. Жүргізуші былай жариялайды: -Ертеңауылым

	жапалақты таңдап, ойын жалғасады. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,екіаяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардануақытқа жылдам секіруге шақыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгірумен кезектестіріпсекіру.** Мақсат-міндеттер:ептілікті, зейінділікті дамыту.	координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.		**қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережесін сақтауды, тәрбиешінің белгісі бойынша,кеңістікті бағдарлап, белгілі бағытта, бір-біріне соқтығыспайжүгіруді жетілдіру. Өзбетіменеркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар; қимыл-қозғалысты дамыту, белгі бойынша тоқтап, қайта жүру. Мақсаты:зерекболып жүру техникасын жетілдіру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	көшеді, Уық-буын шешеді. Қарақойымқашады, Құмалағыншашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқантарт,кілемарт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысықарсыны арқалапкетсе,сол шарт қояды. Қарсыласыайтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				

Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыларынаноянып,төсектежатыпжасайтынжаттығу;балаларжатқанқалыпта,төсектентұрмай,көрпеастындааз мөлшерде орындайды. Жалпыдамытушылықжаттығу;(төсекте2-3минут)балалардыңұйқыдан,оянукүйінебіртіндепауысуынабағытталған жаттығу. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындауқалаужолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Сипаттамасы бойыншатаны"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Хайуанаттарбағы".** Мақсат-міндеттер:	**"Неқайдаөседі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңорман және көгал өсімдіктеріжайлы білімдерін бекіту; сөздердің жалғауларыннақты айту; есте сақтауларын дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Менің жанұям".** Мақсат-міндеттер:өз	**"Еркелетіпата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздерарасындағы қосымшалардыдұрыс байланыстыру. **(қазақтілі,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет"**Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерінбекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттердіигеру,	**"Ағаш бұл…"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:ой-өрісін дамыту, балалардыңөз білімдерін іс-тәжірибедеқолдана білуге, бір затты әртүрлікөзқараста көруге мүмкіндік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер:	**"Сипаттамасы бойыншатаны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Аурухана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике

	балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынған аңдар, ветеринар дәрігері,орнитолог (құстар бойынша маман)жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші ойын алдында балаларменбірге хайуанаттарбағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнероликкөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді	бетіменжоспарланған сюжет үшін, ойын ортасынжасауға үйрету. Топпен жұмысістеуниетін тәрбиелеу. Барысы: балалар рөлдердібөліп,өз бетіншеойнайды. Балалаөзарабір-біріменақылдасып,өз әрекеттерін жоспарлайды. Тәрбиеші диалогтардың нығаюынаықпал етеді, қосымша, бағыттаушысұрақтар қоюы мүмкін. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	мейірімдіқарым-қатынасорнатуға тәрбиелеу.Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет,қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы,тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасынайтады. Тәрбиешіойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекітусұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шаралардықүнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтугетәрбиелеу. Барысы. Ойын басындатәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенінхабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызынанықтайды. Тәрбиешікелген тазалыққұралдарын қолданып, қуыршақтыолармен пайдаланудыүйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық шаралардыкөрсетуді ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерінкеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларғақамқорлық танытуға, көмек көрсетугеталпынуға тәрбиелеу. Барысы:Ойынның барлық қатысушыларыөз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды:дәрігер (науқасты қарайды, шағымынтыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике(алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді),науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді).Арнайы киімдердіқолдануды ұмытпау керек. Балаларойын барысында,өздерінің дәрігергеқараланған сәтінкөрсетеалады.

	өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбекдағдылары)**				Тәрбиешігеназарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып,қамқорлық көрсетуіне аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**
Балаларменжеке жұмыс	**Саусақжаттығуы: "Апта күндері".** Мақсат-міндеттер:	**Әңгімелесу: "Балабақшадағы менің сүйікті**	**Әңгімелесу:"Менің сүйікті жан-жануарларым".**	**"Сипаттамасынан таны" дидактикалық**	**"Бұлқайкезде болады?" дидактикалық**

	қол саусақтарының қозғалысындамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**ойындарым".** "Қане,көрсет" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, қабылдау, зейін, елестету, пантомималық қабілеттеріндамыту; көліктер туралы түсініктерді пысықтау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (Қол екіжаққасозу,денені екі жаққа қозғалту) Машинажүріпкеледі, көрсетші. (Рөлді айналдырған сынай таныту) Пароходжүзіпкеледі, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екіжаққаирелендету) Мотоциклжүріп келеді, қане, көрсетші.(Екіқолды жұдырыққа түю, қолдыкезек-кезекекі жаққа бұру) Тікұшақұшыпкеледі, қане, көрсетші. (Қол екіжаққасозу,денені екі жаққа қозғалту). Велосипеджүріп	"Сипатталған ғимараттытауыпал" зейінге жаттығу. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттеріндамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттауәңгімесін құрауды үйрету, зейіндерін,сөйлеу тілдерін дамыту. (**"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тікұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара ұқалау) Шапалаққақ,	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)** **"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(денешынықтыру)**

		келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынайтаныту,денені екі жаққа теңселту) Катер жүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екіжаққаирелеңдету) Автобусжүріпкеледі, көрсетші. (Рөлді айналдырған сынай таныту) **(көркем әдебиет, денешынықтыру)**		шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайында айтудыүйрету.**(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Театрқуыршақтарын жасау" тақырыбында кеңес.	Әңгімелесу: "Балалардыңүйдегі ойыншықтары"	Кеңес: "Баланың көшедегіқауіпсіздігі".	Әңгімелесу:"Баланы еңбекке баулимыз".	Кеңес:"Бала тәрбиесінеонлайн ойындардың ықпалы".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**17.07.-21.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу	**"Тазаорындықтар".** Мақсат-міндеттер: балаларды топтағы орындықтарды таза ұстауғаүйрету:	**"Біз ойыншықтарды әдеміжинаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы	**"Асханабойынша кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: балалардыкезекшілік міндеттерінөз	**"Қуыршақтың киімдерін жуу".** Мақсат-міндеттер: балалардытәрбиешіге қуыршақтардыңкиім-	**"Кітаптарды жөндеу".** Мақсат-міндеттер: балалардыкітаптарды желімдеуді,желім

әрекеті,кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	оларды дымқыл шүберекпенсүрту; оқуқызметіненкейін, орындарына қою. Еңбекдағдыларымен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту.Үлкендерге көмектесуниеттерін, олардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	ойыншықтардыөз бетінше реттеп, ұқыптыжинау біліктіліктерін жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	бетімен тиянақты, адал орындауға үйрету.Қолдытаза жуу, кезекшінің киімін кию, дастархандыдұрыс әзірлеу. Тамақтан кейін ыдысты тазалау. Еңбекке баулу,басқалардың игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	кешектеріментөсек жаймаларын жууға көмектесугеүйрету: балаларды жұмыс алдында алжапқыш киюді үйрету; жуу жәнекептіругеқажет арнайы құралдарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау; сабынды қолдана білу. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, жұмысбарысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту.Басқалардың игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	менқайшыныдұрыс қолдануды, майлықтарды пайдалануды үйрету. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін,көзбен мөлшерлеуді, ұсаққол моторикасын, шығармашылық қиялдарындамыту. Басқалардыңигілігі үшін еңбектену ниетін, кітаптарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Базарда". Неқалайсың,базарда Барлығы бар, дайын да: Жеміс-жидек,	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушыойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміспен көгөністер, геометриялық пішіндертуралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.	**"Кімкөпатайды?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын етістіктермен молайту,мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагогбалаларға көгөністер мен жемістердіөсіріп, баптау, жинау әрекеттеріжайында әңгімелеудіұсынады. Құралдар: жемістер	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар.	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері,

	көгөніс, Ет,балықпенсүтіміз. Құрт,ірімшік,қаймақ Барлығыңды тойдырмақ. Түрлі-түрліазықтар, Тәттілермен жармалар. Нанөнімінен бауырсақ, Бәліштер,тоқаш томпақ. Ұсақ-түйектенне қаласаң, Базардансентабасың. Д. Ахметова **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Көгөністі танып, ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорын байыту; денсаулық үшін көгөністер мен жемістердіңпайдасын жайлы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, толық жауап беруге ынталандыру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді**	Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер;жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар,қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгөністердіатайды) - Олардықандайбір сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегікөгөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(математика негіздері)** **"Қарама-қарсысөз" атты "жұптар айтысы"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардықарама-	мен көгөністерге тиістіадамныңеңбегі туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қайсысы ең ауыр?"логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардыңөлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттыңжеңілнемесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру;ойлау қабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелекпішіндішар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр). Педагог әуелі дөңгелекпішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға ұқсайтын заттардысалыстыруға ұсынады. Жауаптарынайтып болғаннан кейін балалар шынайы заттардықолғаалып, қайсыжеңілнеауыр екендігін тексеріп	Педагог түрлі заттардынемесе суреттердітөртеуден тізбекке қояды, салады.Әрбіртөрт затнемесесуреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөркем сөзіне деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақжейміз оны тәбетпен. Сүтботқасынтаңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-етекен Ұннанпіскен бауырсағым,бәлішім, Тәттілерім дастарханныңсәні	ұсаққолмоторикасын жетілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау,сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде

	дамыту) **"Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынэңгімелейді. Құралдары:суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман,теңіз, қар	қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруғадағдыландыру; сөздік қорды молайту;ойдың шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретінзат(жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айтуүшін,"айтысты" жариялайық. - Кімге қарай қамшыныңсабынекі балаға көрсетемін. Солбалалардыңбірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынадасөзді қайтару керек. - Егер білмеген балаларболса,оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. - жақын -алыс - үлкен- кішкентай - ұзын-қысқа - қорқақ- батыл - зұлымды- мейірімді /пантомима арқылы көмектесугеболады/ - баяу-жылдам - астыда- үстіде	табады. Жаттығуды тек екі заттансалыстырып көруге болады. Балалар заттың көлеміменоның салмағы бірдей еместігінтүсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады.Мысалы:әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз - жидектіңшырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақтықосады). **(танымдық дағдылар)**	шын. Жеміс-жидек дәруменгебайекен, Еңдәмдісіпіскен тәтті нан екен. Д.Бұланбаева. **(көркемәдебиет)**	тұрып,келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(көркемәдебиет)**

	жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны,бүршіктің атқаны, жапырақтардыңтүсіп жатқаны,қардыңеріп жатқаны. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)**	- артында- алдында - биік -аласа - қатты-жұмсақ - ауыр-жеңіл - солжақта-оңжақта Күрделенуі: жаттығуды жылдамдыққа ұйымдастыруға болады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			
Таңертеңгіжаттығу	Кешендіжаттығу.Балалардыңденсаулығыннығайтуғаықпалету,күнделіктіжаттығуәдетін қалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақандыұрайық. Оңға қарай иіліп, Солғақарайиіліп, Біротырып,біртұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нанқосыпжеәрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне,ырғағынасай қимылдауға машықтандыру; жоғарыжәнетөмен ұғымдарын	**Әңгімелесу: "Кезекшілерге арналғанережелер".** Мақсат-міндеттер: балалардың дастархандықалай жаю керектігін естерінетүсіру, реттілігінсақтай	**"Көгөністердүкені-бұл...?" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөгөніс дүкені жайлы түсініктерін нақтылау,	**Саусақжаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту; балалардың	**Әңгімелесу: "Бақшаданеөседі?"** Мақсат-міндеттер: балалардықарапайым себеп-салдар байланысынорнатуға үйрету, оқиғаларды белгілі бір ретпен орналастыру,қалай

	пысықтау;табиғат құбылыстарынадеген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмендесем"-төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұштыбиікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиіктеректей. Д. Ахметова. Күрделенуі:жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балалардысолтемпке бейімдетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	отырып, тиянақты әрекететугеүйрету, орындалған жұмыстыңөзектілігін талқылау.Кезекшілік барысында қажет еңбек дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	сөйлеулерін белсендету: көгөністермен жемістерді, сатушы менсатыпалушының әрекеттерін нақтылайтын етістіктерді,сапалық сын есімдерді атау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболып жүреміз, (Бас бармақтардыкөрсету) Жеңіміздікезегімен түреміз. (Женді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра,бірі-біріне уқалау) Уқалап,жуып береміз. Кесе-екіқос алақандай, (Саусақтардықосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып, "тербету") Шұңғылалтынайдай. Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып,алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып,жуып береміз. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	дұрыстамақтану керектігі жайлы түсінігінеалыпкелу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жабайыаңдар,түлкі туралы ертегілер	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністерге арналғансебет"	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Пайдалыкөгөністер"	**Жапсыруданойын-жаттығу** "Көгөністермен жемістер"	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер"

іс-әрекет	әлемінесаяхат" Мақсат-міндеттер: Балалардыертегіде кездесетін хайуанаттардың мінез-құлқын, іс-әрекетінтүсінуге, соныңішіндетүлкінің жаман қылықтарын көре білуге жаттықтыру;әңгіме мен ертегіні салыстырып,қайсысы өмірдегі шындыққа жақын екенін ажырата білуге үйрету;ойлау,есте сақтауқабілеттерін дамыту; аңдарға қамқор болуға тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Балалардыүлгісхема бойынша құрастырудыүйрету; себет салу туралы балалардыңойларын жетілдіру, зейінді және қолдың ұсақ моторикасындамыту, сөздікқорынкеңейту, тапсырмаларды орындау кезінде шыдамдылыққа, топтажұмысістей білу қабілетін. тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу**"Жаңбыр" Мақсат-міндеттер: Вокалдық,музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділіктідамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердіңмінезін қимыл-қозғалыс арқылыжеткізебілу, музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратыпойнау қабілеттерін қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: Балалардықозғалыс бағытын өзгертіп жүру; таяқтың астынансолбүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; балаларда аяқтарын алшақ қойып секіру; 50 см жоғары көтерілген арқанның астынансолбүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; дене шынықтыру құралдарын пайдалануға ынталандыру.	Мақсат-міндеттер: Балаларды жемістер мен көгөністердің пішініменоларғатән ерекшеліктерді жеткізіп көрсете білугеүйрету;шаршы мен тіктөртбұрышты қағаздан әртүрлі пішіндерді қиып алу дағдыларын қалыптастыру; қосарлап бүктеу тәсілі арқылы заттарды қиюға жаттықтыру; жапсыруғадеген қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты жұмысжасауға тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністер туралы білімдерінкеңейту, көгөнісбақшадаөседі деген идеяны бекіту; көгөністерді сыртқы түрі бойынша ажыратабілуге, олардыатауғаүйрету; сөйлеу, ойлауды дамыту;адамдардың жұмысына,олардың еңбек өнімдеріне ұқыптықарауға тәрбиелеу.

Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыкөгөністер қиярдың сыртқы пішіні және өсу ерекшеліктерін байқауға,суару ережелерін ескеруге баулу; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесіндеөсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Қиярдыңтүсіақ тұқымын көктемде ыдыстағытопыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағытопыраққа салып, су құйып, суықтаүстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптентазалау,суару үлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар қойып,түсін,пішінін,	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (сәбіз бен қызылша). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды сәбіз бен қызылшаныңсыртқы ерекшеліктерін байқап, салыстырып, ажыратуға бейімдеу; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесіндеөсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздіңұсақ, қызылшаның кесек тұқымдарынкөрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту,арам шөптентазалау,суару үлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Жерастындажез қазық,	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (пияз). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: пиязды өзге көгөністерден ажыратуға дағдыландыру; көгөністердіңөсіп, пісуіне жазғы мезгілдік өзгерістердіңәсері жайлы білімдерін бекіту; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Қалыңкиімді ұнатады, Шешіндірсең жылатады. (Пияз) **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** көгөністержинаудағы ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: жымдық жұмысқа үйрету; ересектің еңбегінқадірлеуге баулу. **"Көгөністердікім**	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыкөгөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесіндеөсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Аласаталдаалуан алма, Алқызылболмай аузыңа салма. (Қызанақ) Қызанақтың ұсақ тұқымынкөрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққаалдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып, суықтаүстін пленкамен жауып, баптайтынытуралы	**Жазғы бақтағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бақшада көктем, жазда жасалатын еңбектуралыбілімді пысықтау; көгөністердіңөсіп-өну жүйесін бақылауғабейімдеу; еңбектіқұрметтеуге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **"Еңбек".** Гүл өсірсең, терлеп, Мұның ата - Еңбек. Кесте тіксең, зерлеп, Мұның аты - еңбек. Қырғашықсаң,өрлеп, Мұның аты - еңбек. Сабағыңа жөндеп Әзірлесең - Еңбек. Қиындықтыңбәрін Еңбеккқанажеңбек. Н. Жанаев Педагогпенбалалар бақшаны баптауға және күтуге қандай еңбек керектігін әңгімелейді, етістік сөздердіқолданады; мысалы, топырақты

	өзегі мен жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға,ұстаудақандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін,түрлісалат, тағамдарға қосатынынеске түсіру. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенқұрғақ бұтақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауғажәнееңбек нәтижесін көруге баулу. **"Қиярлар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдамәрекететуге үйрету; қимыл координациясын пысықтау,лақтыруға күш бағыттауға машықтандыру. Құралдары:ішіне жартылай құма салынған 0,5 л пластикшөлмектері. **"Күнменжаңбыр"**	Жеугеболарасқазық. (Сәбіз) Сәбіз бен қызылшаныңсуықтан қорықпайтындарына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып,түсін,пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға,ұстаудақандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін,түрлісалат, тағамдарға қосатынынеске түсіру. **Бақшадағысәбізбен қызылшаны бақылау.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді салыстырып, қорытынды жасауға үйрету;көгөністердің өзіне тән ерекшеліктері мен қасиеттері туралы түсініктерінбекіту, олардың өсуі үшін қажет құбылыстарды атауғадағдыландыру. Зерттеу. Сәбіз бен қызылшатұқымын анықтау (түсі,	**жылдам егеді?"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңіңбелгісі бойыншаорындауға, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылықтанытуға бейімдеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталаралдында кейіпкерлер шеңбер сыртындабір-бірінен	айту. Қопсыту, арам шөптентазалау,суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып,түсін,пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға,ұстаудақандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін,түрлісалат, тағамдарға қосатынынеске түсіру. **Еңбек әрекеті:** бақшадақурапқалған жапырақ,бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекті бағалауға, шыдамдылықпен төзімділікке тәрбиелеу. **"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу	қазу,тырнау, өскіндердіотырғызу, тұқымдарды егу, су құйғышпен суару, арам шөпті жұлу, қопсыту, ұзын сабақтардыбайлау, көгөністі жинау. **Еңбек әрекеті:** көгөністердің құрап қалғанжапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: бақшадағыеңбектің маңызды екендігін түсінуге тарту; қарапайым еңбек дағдыларындамыту. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған

	қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарынбаспау үшін, биіктіктерге (тастар,бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Шеңбер" қимыл қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нысананы көздеуді,ептілікті дамыту, халық ойындарына қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты**	көлемі).Бөлмеішінде өсіруүшінқазыпалу. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақшадағы піскен көгөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: көгөністерді қазып алудыүйрету;топпен бірге жұмыс жасау ұмтылысын тәрбиелеу. **"Көгөністердіата" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігінжетілдіру, көгөніс атауларын бекіту. **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту;достыққа тәрбиелеу.	алшақтұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларқолұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату-бастыміндеті.	қабілеттеріндамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Олардыортадатұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тезшеңберқұрып тұрады. Ойынқайта басталады. **"Өртсөндірушілер оқу жаттығуларында" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда топтық сезімдідамыту,белгі бойыншақимыл-қозғалыстарды	ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Шеңберден шеңберге"қимылды ойын-жаттығуы.**

	дамыту,секіртпеден секіру. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	Балалар"бояушыны" санамақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жердетізіліпотырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек"бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояудысатыпалуға келген кезде, "бояушының"қандай түсті таңдағанын анықтайды. "Бояушы" алақанымен"сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояудықуалап кетеді. Егер"бояу"қашып, қайтып келсе, "бояушы"бояуды сатыпалуғақайта келеді. "Бояу" ұсталынса,оны сомдаған бала "бояушы"болады. "Бояушы"балалар таңдамаған түсті	"Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар:** "Тастар". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті,қимыл-қозғалысты дамыту.	орындаубіліктілігін дамыту,жылдамбір және екі қатарға тұруға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту.** **"Кім алыс секіреді?"жатты ғуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққасекіруді үйрету. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	**(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлергебақытты ауыстырыпекіаяқпен секіруге дағдыландыру;күш-жігерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дымқыл құммен ойындар. Мақсат-міндеттер: ұсаққолмоторикасын дамыту.

		айтса,өзгетүсті қалауғамәжбүр болады. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:**жүгіру техникасын жетілдіру. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту.			
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыптышешу,аудару,шкафқатиянақтыбүктепсалу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіруге тәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нанқосыпжеәрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Логикалықемес байланыстар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды дамыту.	**"От,су,аспан,жер"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжанды, жансыз табиғат жайлыбілімдерін	**«Бақшағанеегеді?» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ белгілерібойынша (өсуі, қолданылуы)	**"Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін	**"Бірсөзбената"дида ктикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: біліктілігінжетілдіру ұсынылғанүлгілерге Жалпыламасөздерді

	Барысы:Баланың алдында әртүрлі заттарбейнелеген карточкаларжатады. Балаларменбірге суреткебайланысты сөз табуға байқап көру.Әрассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау.Нәтижесінде кішігірімоқиғашығу керек. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардыңқұрылыснысандарын тұрғызуғақатысатын мамандар жайлы білімдерінкеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Барысы:тәрбиеші алдын-алабалалармен құрылысқақатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы,жүктиеуші, жүргізуші, сияқты	бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндеріндамыту; ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы.Балалар жарты шеңбер (шеңбер) құрып, қатардаотырады (тұрады). Біріншікезеңдеойын шартын түсіндіру мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізушідоптыәр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалайжауапбереді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу," су"-балық атауы, судатіршілікетеді,су асты жануары, "аспан" - құстың атауынемесе,ұша алатынжәндік,"жер"-жануардың, жәндік аты. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді**	топтастырудыүйрету; ой ұшқырлығын, есту зейінділігін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерінкеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларғақамқорлық танытуға, көмек көрсетугеталпынуға тәрбиелеу. Барысы:Ойынның барлық қатысушыларыөз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды:дәрігер (науқасты қарайды, шағымынтыңдайды, емдеуді тағайындайды),	кеңейту;қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынәңгімелейді. Құралдары:суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны,бүршіктің атқаны, жапырақтардыңтүсіп жатқаны. **(қоршағанортамен таныстыру)**	таңдау, жалпылама сөздерді бекіту: көгөністер,жемістер, жидектер, гүлдер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Сұлулық салоны"** Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу.Ойында өзара рөлдік әрекеттесудіорнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына ықпал ету. Барысы. Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдердібөліпалады: әйелдершеберi,ерлер шебері, еден жуушы, клиенттер, тырнақ әрлеуші.Келушілер сыртқы киімдерін шешеді, шаштаразшымен әдепті амандасады, шашыңқиыпберуді

	мамандардың қызметтікміндеттерін анықтайды. Балаларқұрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзарабөлісіпалады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтардыалып, өз орындарына барады. Тәрбиешібалалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынынайтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Тәрбиешідиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Тәрбиеші балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болуүшін,құрылыс-мамандарыныңбірге кеңесуі; жұмысты	**дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Кітапхана"** Мақсат-міндеттер: кітапхана қызметкерлеріжайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерінбекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту,кітаптыұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы.Ойын барысындабалалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапханашыоқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекаменжұмыс, кітап береді, оқу залындакітапханашы қажет кітапты таңдауғакөмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет,**	медбике(алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді),науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді).Арнайы киімдердіқолдануды ұмытпау керек. Балаларойын барысында,өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып,қамқорлық көрсетуіне аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	**Театрландырылған қойылым "Аққу-қаздар".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше театрландырылған ойындарды ұйымдастыруын үйрету,рөлдермен міндеттерді өзара бөлісубіліктіліктерін жетілдіру, шығармашылық дербестіктідамыту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	өтінеді, шаштаразшымен кеңеседі, төлемақы жасайды,қызметтері үшін алғыс айтады. Шаштаразшы басты жуады, кептіреді, тарайды,шашты қияды, шашты бояйды,шашкүтімі бойынша кеңес береді,тырнақ әрлеуші маникюр жасайды. Еден жуушысыпырады, қолданылған орамалдарды ауыстырады. Тәрбиеші қажет болғанжағдайда жұмысты бағыттайды,диалогты сөйлеуді өрбітуге ықпал етеді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

	жоспарғасәйкес орындауы; үй тұрғызудақауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	**қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**			
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын-әңгіме: "Аудармашы".** Мақсат-міндеттер: орыс тіліндегі сөздерді бекіту. **(сөйлеудідамыту)**	**Ойын жаттығуы: "Меніңартымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара,қимыл-қозғалыстықайталау. **(денешынықтыру)**	**Жағдаятты шешу:** "Егерсен,құстың ұясын бұзып жатқандардыкөрсең не істейсің?". Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін,табиғатты аялау сезімдерін дамыту.**(танымдық дағдылар)**	**"Айырмашылығынтап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақжейміз оны тәбетпен. Сүтботқасынтаңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-етекен Ұннанпіскен бауырсағым,бәлішім, Тәттілерім дастарханыңсәні шын. Жеміс-жидек дәруменгебайекен, Еңдәмдісіпіскен тәтті нан екен. Д.Бұланбаева.

					(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Кеңес:"Баланы еңбеккебаулу".	Ата-аналарменішек инфекцияларын алдыналужайлы әңгімелесу.	Медбике кеңесі: "Иммунитеттіқалай көтеруге болады?"	Кеңес:"Балалардың зейіндерін дамыту"	"Сіздіңбаланың қандайойындар ойнайды?" тақырыбына әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**24.07.-28.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					

Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Ойыншықтарды орындарына жинау".** Мақсат-міндеттер:өз бетінше топтағы тазалықтысақтау біліктіліктерінбекіту (құрылыс материалдары мен ойыншықтарды жинау).Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игіліктеріүшін еңбектенуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтанкейінүстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектергеқолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Гүлдерүшін тазалық".** Мақсат-міндеттер: суменжұмысістеу барысындабалаларды гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, қатты сығу, қажет жағдайдашаю.Еңбек біліктіліктері мен дағдыларын, сумен ұқыптыжұмысістеу дағдыларындамыту. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қауіпсіздікережесін, жеке бас гигиенасын сақтауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Тәрбиешінің көмекшісінетөсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу".** Мақсат-міндеттер: төсекжабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегінеқұрметпеу қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауғатәрбиелеу. Еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Табиғат бұрышындағы кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне өз бетінше күтім жасаубіліктіліктерін жетілдіру: суғару, жерді қопсыту. Жауапкершілікке тәрбиелеу. Қауіпсіздікережелері мен жеке бас гигиенасынсақтауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**
	"Үшіншіартық" (өсімдіктер) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің түрлілігі жайлы білімдерінбекіту; зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Иллюстрацияларды қарастыру,жәндіктер мен өсімдіктер	**"Сипаттамасы бойыншатаны"дамы тушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау мәтінің құрастырудыүйрету, зейіндерін, байланыстыра сөйлеулеріндамыту. **(қоршағанортамен таныстыру)**	**"Гүлдералаңқайы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларғатабиғаттың сұлулығын сезінуге көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**"Дойбы"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалықойлауын, байқағыштықты, зейінділіктідамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Домино" дидактикалық ойыны.**	**"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық

	туралықызықты мәліметтер. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды,мәнерлеп оқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуғаынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленгенсуретті-бетперделер. Жазкеліптіжадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандайәсем,қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қолбұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелекпенаралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді)	**"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тіқұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске	Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын жетілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінекатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Оңқолымменсол қолым"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білу қабілеттерін	пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(денешынықтыру)** **"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төртдосым

	Гүлгеқонды,жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген дер" жүгіріп шығып,беттерін ұстап,бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіпкеп,ерінбей, (Қалған балалар ортағашығып,сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(көркемәдебиет)**		түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	бекіту;мәтіннің мәніне сай қимылдауға,оңмен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолымменің, қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағандыкөрсету) Әдемісуретсаламын. (Сурет салғанды көрсету) Сол қолым, сен не қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын.(Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң менсол қолдарыммен,(Екі қолды көрсету) Заттардызерттеймін мен,(Саусақтармен жыбырлату)	жанымнан өткен: Жаз,күз,қысжәне көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем". Д.Ахметова. **(көркемәдебиет)**

				Мыжғылап, ұстап-сипап,(Жұдырықты ашып-жұму) Сәлем деп доска бұлғап.(Екіқолмен жалауша тәрізді бұлғау) Қолдарымменмен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімдібірге түремін.(Жеңдерді түргенді көрсету) Нан илеп, шапалақтап,(Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпененқостап. (Шапалақтау) Д.Ахметова **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Дененіңбарлықденемүшелеріменжүйелерініңқалыптыжұмысістеуіндамыту. Кешенді жаттығу . Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсыөтсінбұлкүнім! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:майлықтыұқыптықолдану,нандыүгітпеу. *Көркемсөз* Майлықтықолдансаңәрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	**"Әдептіөтініш" жаттығуы.**	**Әңгімелесу: "Қауіптіжәндіктер".**	**Тұқымменжемістің таралуы жайлы**	**"Бірдейгүлжұбын тап" ойын-**	**Әңгімелесу:"Түрлі-түсті көңіл-күй".**

дайындық	Мақсат-міндеттер: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезіндеайтылатын, сыпайы сөздердің мағынасынтүсінуге көмектесу. Балаларды қабылданған әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілікжағын көруге, олардың мәнінтүсінуге үйрету.	Мақсат-міндеттер: балалардыңқауіпті жәндіктер жайлы түсініктерінкеңейту, оларды сыртқы кейіпі, өзіндік ерекшеліктерді арқылыажыратуды үйрету.	**әңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштардың тұқымы мен жемістері жайлы білімберу; тұқымның бейімделуіментаралу тәсілдерін түсіндіру	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту; гүлдердің түрлерін білуге машықтандыру. Педагогбалаларғабір алаңның екі қатарындаорналасқан сегіз гүлдерді көрсетеді. Балаларгүлдердің арасында бірдей гүлдердітабукерек. Педагоггүлдерді атауғадашақырады.	Мақсат-міндеттер: балаларды өз іс-әрекеттеріне, назар аудару,жанашырлық танытуға,басқаларға деген жағымды қарым-қатынасорнатубілікті ліктерін қалыптастыру.
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Жазғы гүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларғажаз құбылыстары,табиғат тағы ерекшеліктері,жазғы гүлдер туралы түсіндіру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Емдік гүл" Мақсат-міндеттер: Балалардызаттарды алысқа дәлдеп оң қолымен лақтыруға (3,5-6,5метрденкем емес) үйрету; балаларда"жыланша" иреленděп жүру; аяқты алшақ қойып, балаларда тізені жоғары көтеріп жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүрудағдыларынәрі қарай дамыту; қимылдыойын арқылыбіреуін-алға,	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Мақал-мәтелдер"мазмұн ыбойынша әңгімелеу Мақсат-міндеттер: Балаларды мақал-мәтелдер туралы түсінік беру. Балалардыхалық ауызәдебиетінің түрлерімен,мақал-мәтелдермен таныстыру; оларды бір-бірініенажырата білуге, мәнін терең түсініп, мағынасын ашабілугеүйрету;тіл байлықтарындамыту, шығармашылық елестетуқасиетін	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Гүлденген жаз» Мақсат-міндеттер: Балалардыңжазғы гүлдер жайлы түсініктерін нақтылау,табиғатқа деген қызығушылықтарын, сұлулығын көру біліктіліктерін ояту, "түрту"техникасымен таныстыруды жалғастыру;ұсаққол моторикасын, көзбен мөлшерлеудідамыту, зейіндерін тұрақтандыру; айналасындағыларға дегендостыққарым-	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Жабайыжәнебақша гүлдерінің әлемі» Мақсат-міндеттер: Балалардыжабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктертіршілігі туралы білімдерін кеңейту;жабайыжәне бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсушарттары(жарық, су, жылу, топырақ) туралыбілімдерін бекіту.

		екіншісін - артқа қойып,бірорында тұрып секіру іскерліктерін жетілдіру.	дамыту;өзұлтына деген мақтаныш сезімдерін оятып, кішіпейілділікке, адамгершілікке тәрбиелеу.	қатынасқа, шығармашылық қабілеттерін тәрбиелеу;дәстүрден тыс сурет салу тәсілдеріне қызығушылықтарын арттыру. **Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілдіарбакешәні" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру;музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**Жазғы гүлдерді бақылау (барқыт гүлі). (қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)**	**Жазгы гүлдерді бақылау (бақбақ). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)**	**Жазғы гүлдерді бақылау (петуния). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)**	**Жазғы гүлдерді бақылау(календула). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, еңбек**	**Жел мен бұлттарды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсаты:жаздың

	Мақсат-міндеттер: балалардыңбарқыт гүлі жайындағы түсініктерін тиянақтау;барқыттың өзге гүлдерден айырмашылығын өздігінен көріп, айтуға бейімдеу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларғабарқыт гүлдерінқарастыруды ұсыну.Балаларгүлдің түсін (сары, қызыл-сары), ортасысарғыш, күлтешесі қалың қызыл-сары, пішіні шар тәрізді екендігін байқайды. Жапырақтарымен сабағының ерекшеліктерінайтып (қараңғызасылтүсті, сабағы жуан), ұстап-сипайды. Балалар барқыт гүлінің иіс хош екендігінайтады. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** гүлзардықалыпқа келтіру. Мақсат-міндеттер: бірігіпеңбектенуге үйрету.	Мақсат-міндеттер: емдік өсімдік-бақбақпен таныстыруды жалғастыру, табиғаттыаялаужәне қорғаубіліктіліктерін мен ниеттерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Гүлгеайналып құлпырып, Түрлі-түстібояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайдыұлпасы, Ақ періште сияқты. Нәзік желмен ұшып жүр, Таңғажайыпгүлбасы. Д. Бұланбаева Бақбақты емді өсімдіктерге жатқызатынын түсіндіру. Бақбақтыңгүлдеген және солған қалыптарындаерекше әсем көрінетінін байқату. Балаларға бақ-бақты үрлету; мамыққажабысқан ұрық арқылы таралатынынкөрсету. **Еңбек әрекеті:** гүлдердіңтопырағын қопсыту. Мақсат-міндеттер:	Мақсат-міндеттер: бақта және жазықта өсетінгүлдер туралы білімінжүйелеужәне бекіту; петуния гүлінің құрамы неден тұратынынтүсіндіріп, гүлдерді суарып, баптауқажеттілігі туралы айтып, қамкорлыққа баулу. Сабағы, түбірі, жапырағы,гүлденуі; көбею.Гүлдердіңтүсі ақ, қызыл, қызғышт, күлгін болады; тәңертең гүл күлтесініңашылып, кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігінқызықтай білугетәрбиелеужәне топты безендіруге қанша гүл керек болса, сонша жинау. Нәзікгүлдерпетуния, Түсі күлгін, көк сия. Күлшесікүндіз ашылып, Кешке таман жабылып, Гүлзардыжаулап алады, Жазбойыкөз тартады. **Еңбекәрекеті:**кеуіп қалған петунияның тұқымдарын	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың календулагүлі жайындағы білімдерінтиянақтау; календула гүлінің өзге гүлдерден айырмашылығынайта білу қабілетін жетілдіру; гүлдерді күтуге,аялауға тәрбиелеу. Балаларға календула гүлдерінқарастыруды ұсыну. Балаларгүлдердің түсін,жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін айтып,байқапұстап-сипайды. Балаларкалендула гүлдерінің пішіні қарапайым,күлтешесі сары түсті болуына, иісі хош екендігін айтады. Гүлдердің кеуіп, солып жатса, ұрық беретінін, ұрықтың сырғағаұқсайтынын байқап айтады. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** календулаұрықтарын	ашықаспан сұлулықтыкөру біліктіліктерінбекіту; шығармашылық қиялдарын дамыту. Болжамдар:бұлттар жылдам қозғалса – ауа-райы ашық болады. "Аспанда". Аспанмалғатолып кетті - Бұлттартүлікболып кетті: Бірбұлтшықтыешкі болып, Бірбұлтшықты мешке болып. Бірбұлтшықтыбие болып, Бірбұлтшықтытүйе болып, Бірбұлтшықты шошқа болып, Бірбұлтшықты қошқар болып. Қ. Мырзалиев **"Бұлтқа" фонемо-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың,

	"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлергебарып	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу,достық өзаракөмекжасасуға бейімдеу. Жабдықтары: күрекшелер, тырнауықтар, қолғаптар. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойнауды үйрету, ережелердісақтау;ептілікті, жылдамдықты, зейінділіктідамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, құрдастарыменөзара қарым-қатынасқатысу біліктіліктерін қалыптастыру.**"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ,тас,бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. (** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынынсанғасай құрастыруға дағдыландыру;зейін, қабылдау, ойлау	пакеттерге жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбилеу. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған	жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, гүлдердіаялауға тәрбиелеу. Құралдары: қағаз пакеттері. **"Үшіншіартық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерекболыпойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіребілуге дағдыландыру; кеңістіктібағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойындыбастайтынекі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысышеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысышеңберде тұрған баланың бірініңартынатұрып, жұпты құрайды. Қуғыншымен қашушы шеңбер сыртында,бір-бірінен	қарасың, Қайдақалқып барасың? Жергенөсертөгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңындағы орындықтарды тазалау. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысістеу, айналасын таза ұстауға үйрету. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойыменбір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалдыартына тастап кетуге тиісті. Балаартынабұрылып

	тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **Еңбекәрекеті:** гүлзардықураған жапырақтардан	қабілеттерін жетілдіру. Құралдар:жасандыне гүлдер, не жасанжы жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскенұсақбұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесеауызшасанды атайды,балаларсанға сай заттар жиынын құрастырады. Затар жиынын жекешенемесшағын топтарға бөлініп, құрауға болады. **Еркінойындар:** шығарылған материалмен алаңдағыойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу, заттардысипаттамасы бойынша табу біліктіліктерін дамыту.	ұқсап,"аюға"қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Жүзік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың үлкен және кішкентай шеңбер құрып тұру біліктіліктерінбекіту, мәтін мен қимыл-қозғалысты сәйкестендіру. **Өзбетіншееркін**	алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, солшеңбербойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрменқарайқашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп,түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталғанбала қуалайды. **"Кім нысанаға дөп тигізеді?"қимылды ойын-жаттығу. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дербестікті, тапқырлықты, батылдықтыдамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орнынан биіккесекіру.**	қарап, орамалды алып,орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, ондаойындыорамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Тез орында"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылды белгі бойынша бастауды үйрету, қарқын бәсеңдегенсайын,қол қимылдары мен адымдарды жиілету. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, еңкейіп жүру.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты тәрбиешінің

	тазалау. Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыскүтімжасауға үйрету. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу. **"Шеңберден шеңберге"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлергебақытты ауыстырыпекіаяқпен секіруге дағдыландыру;күш-жігерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту: "Денені түзу ұста".** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктідамыту.		**ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,"Нысанаға тигіз".** Мақсат-міндеттер: көзбенмөлшерлеуді дамыту.	Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты біріктіру.	тапсырмасыбойынша орындау қабілетін дамыту.

Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:майлықтыұқыптықолдану,нандыүгітпеу. *Көркемсөз* Майлықтықолдансаңәрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыларынаноянып,төсектежатыпжасайтынжаттығу;балаларжатқанқалыпта,төсектентұрмай,көрпеастындааз мөлшерде орындайды. Жалпыдамытушылықжаттығу;(төсекте2-3минут)балалардыңұйқыдан,оянукүйінебіртіндепауысуынабағытталған жаттығу. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындауқалаужолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназар аударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Жұмысүшінкімге не қажет?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандықтартуралы түсініктерін дамыту. Аталған мамандық иесіне қажет, еңбек құралдары мен материалдарын табудыүйрету. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Аяққиім әлеміне саяхат".** Мақсат-міндеттер:	**"Кітапдетективі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығындамыту. Барысы:әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптансоләріпке сурет табу. Егер бірнешебалаойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса,солтаңдайды. **(сөйлеудідамыту)**	**"Кім қайда?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардыңкеңістікте орналасуын ажыратуды үйрету (алдында, артында, арасында,ортасында, оң жақта, сол жақта, астыда, үстіде), талқылау біліктіліктерінбекіту. Барысы: ойыншықтарды бөлменіңәртүрлі жерінеорналастыру. Балалардан сұрау, қандай ойыншық алдыдатұр,артында,	**"Достарыңдыата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ертегілердіңбасты кейіпкерлері мен мазмұны жайлы білімдерін бекіту; байқампаздықты, зейінді дамыту. Барысы.Балалар жүргізушіні таңдайды,олертегі кейіпкерлері бейнеленгенлотоны алады, балалар карточкаларды топқа біріктіредідедостары-ертегі кейіпкерлерін атайды:Буратино,	**«Қандай құс екенін тап?»дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойыншасипаттауға үйрету;естесақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы.Балаларекі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстардысипаттайды, ал екіншілері-қандай құсекенінтабукерек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейінөзсұрақтарын

	топтастыра білу қабілетін дамыту; заттардысалыстыра білу біліктіліктерін жаттықтыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтары бойынша ерекшеліктерінтабу; балтыры, өкшесі, басы, табаны, тілі, ұлтарағы, бауы, қорғау, жалаңаяқ сөздері арқылы сөздіктерінбайыту; байланыстыра сөйлеуді, танымдық қызығушылықтарын дамыту, өз ойын дәлелдейалуғаықпал ету;киім-кешектеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Барысы:Балалар тәрбиешіменбірге таныс аяқ киім шеберіне барады. Шебер шығып, балаларғааяққиім түрлерін көрсетеді, балалараяққиімдерді атайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	**Сюжетті-рөлдік ойын"Сұлулық салоны"** Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу.Ойында өзара рөлдік әрекеттесудіорнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына ықпал ету. Барысы. Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдердібөліпалады: әйелдершебері,ерлер шебері, еден жуушы, клиенттер, тырнақ әрлеуші.Келушілер сыртқы киімдерін шешеді, шаштаразшымен әдепті амандасады, шашынқиыпберуді өтінеді, шаштаразшымен кеңеседі, төлемақы жасайды,қызметтері үшін алғыс айтады. Шаштаразшы басты жуады,кептіреді,	жанында, алыста и т.б..Сұрау,жоғарғы жағында не бар, төменде, оң жақта, солжақтажәнет.б. Тәрбиеші ойлану үшін нақтылау сұрақтарын қоюы мүмкін. "Ал егер затты,ойыншықты ауыстырса? Ал сендер қалай ойлайсыңдар?". **(математика негіздері)** **Сюжеттті-рөлдік ойын:"Ұшақпен саяхат".** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері,ұшақоның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістеріжайлы білімінкеңейту.Жер пейзаждарының сұлулығын көре білудіүйрету,ұшқыш мамандығына құрметпенқарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларынкеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса","ұшу". Барысы: Балалар ұшқыш,стюардесса, диспетчер, жүк	Мальвина, Пьеро; Чебурашка, Гена және т.б, ертегінің қысқашамазмұны. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шаралардықүнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтугетәрбиелеу. Барысы. Ойын басындатәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенінхабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызынанықтайды. Тәрбиешікелген тазалыққұралдарын қолданып, қуыршақтыолармен пайдаланудыүйретуді ұсынады. Балаларға	басқа топ қояды. (қоршағанортамен таныстыру,) **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет".** Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерінбекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттердіигеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет,қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы,тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасынайтады. Тәрбиешіойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекітусұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру,**

		тарайды,шашты қияды, шашты бояйды,шашкүтімі бойынша кеңес береді,тырнақ әрлеуші маникюр жасайды. Еден жуушысыпырады, қолданылған орамалдарды ауыстырады. Тәрбиеші қажет болғанжағдайда жұмысты бағыттайды,диалогты сөйлеуді өрбітуге ықпал етеді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	тасушы, әуежай қызметкерірөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққаотырады.Жүк тасушылар жүк тиеуменайналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегібейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады.Қайтып оралғаннан кейін балаларөз әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	балабақшадағытаңғы жиындынемесетүскі ұйқы алдындағы гигиеналық шаралардыкөрсетуді ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	**еңбекдағдылары)**
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын жаттығуы: "Кімкөпсөзойлап табады?".** Мақсат-міндеттер: тапқырлықтыдамыту. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	**Ойынжаттығуы: "Иә - жоқ".** Мақсат-міндеттер: балалардың экологиялық санасын дамыту, табиғат аясындаөзін-өзіұстау мінез-құлқын бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ойынжаттығуы: "Неден жасалынған?".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі материал түрлері жайлы білімдерін бекіту. **(қоршағанортамен таныстыру)**	**Ойынжаттығуы: "Сөз ойлап тап".** Мақсат-міндеттер: қарама-қарсы мағыналысөзтауып айтуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Ойын-тапсырма: "Қайшыменконтур бойынша сурет қию".** "Не артық?"дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттардаберілген белгілер бойынша

					жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеуден тізбеккеқоядынемесе салады. Әрбір төртзат немесе суреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(жапсыру)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары,денешынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Жол жүру ережесініңмаңызы".	Ата-аналарға арналған: "Отбасындағыеңбек	Әңгімелесу:"Менің балам нені армандайды?"	Сауалнама: "Балаңыздың сұрақтарына	Кеңес: "Баланың қимыләрекетінде, қимыл-қозғалыс

		тәрбиесі" тақырыбындакеңес.		қаншалықты төзімділікпенжауап бересіз?"	ойындарыныңрөлі"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік	**«Қарлығаш»**				
саны,атауы					
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М** **Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**31.07.-04.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	3107	**01.08**	**02.08**	**03.08**	**04.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Гүлдер"суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: жазғыгүлдержайлы білімдерін кеңейту және байыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды реттеп қоямыз".** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс басталар алдында жұмыс алжапқыштарын киюге үйрету; ойыншықтарды жинақы:жуу,кептіру, сүрту және орындарына қою; еңбексүйгіштікті дамыту,ретсіздікті көре білу; сумен жұмысістеукезіндегі ұқыптылық. Басқалардыңигілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Оқуқызметіндегі кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: кезекшіміндетінөз бетінше, адал орындау: үстелге тәрбиешідайындаған материалдар мен құралдардықою;оқу қызметінен кейін оларды жуу және орындарынажинау. еңбексүйгіштікті, ересектерге көмектесу ниетін дамыту.Басқалардың игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Құрылыс материалдарын жинау".** Мақсат-міндеттер: құрылысматериалын жуу, кептіру және жинауды үйрету, балаларды әрқашан жәнеуақытылыойын бұрышындағы тазалықты сақтауға үйрету, тәрбиеші дайындаған құрылыс материалдарынсабын ерітіндісімен жуу, шаю, кептіру; жеке бас гигиенасын сақтау. **(еңбек дағдылары)**	**"Орамалдарды ауыстырамыз".** Мақсат-міндеттер: еңбек ету ниетін дамыту,өзкөмегін ұсына білуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**
	"Ұқсассөздер" дамытушылық	**"Дойбы"үстелүсті ойыны.**	**Түрлі-түсті борлармен**	**"Өсімдіктердіата" дидактикалық**	**"Не(кім)қалай қимылдайды?"**

	ойыны. Мақсат-міндеттер: синонимдердітабуға көмектесу; берілген заттарды сипаттау үшін нақты, қайталанбайтын сөздерді тандауға үйрету;сөйлеутілін, ойлау қабілетін дамыту. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?"дамытушыжаттығуы. Мақсаты:балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырқтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша,емен,үйеңкі, қайынныңсуреттері, жапырақтырының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша,емен,үйеңкі, қайын). - Осыжапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. **(сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер:ой-өрісін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Пазлды құра"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: салыстыру, жалпылау,заттарды дұрыс атауға, ұсақ бөлшектердентұтас бейнені, сюжетті құрастыруға машықтандыру;ұсақ қолмоторикасын, ойлау қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Торғайдыңәні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып	**асфальттасурет салу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау,елестету, ойлау қабілеттерін, ұсаққолмоторикасын дамыту. **(шығармашылық дағдылар)** **"Жеңіл-ауыр,баяу - тез" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыайтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттеріндамыту. - Балалар,алсендер аңдардың қалай қозғалатының білесіңдерме? - Аңдар тез жәнебаяу,жеңілжәнеауыр қозғалады. Қане, қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкіжеңілжүгіреді, Қасқыржеңіл жүгіреді. Аюболса,ауыраң,	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктері жайлы балалардың білімдерінкеңейту, байланыстыра сөйлеуді дамыту. Құралдары:бөлме өсімдіктері. **(қоршағанортамен таныстыру)** **"Үшторай"ойын-санамағы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақтыырғаққасаймәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілерәлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үшторай,үшторай, Қандайжасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйіолардыңалаңқай Ең үлкені еңбекқор, Інілеріне қамқор. Атыоның... - Ниф-Ниф! Еңүлкеніеңбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның... - Ниф-Ниф! Ортаншысысаналы, Тезсалудықалады. Аты оның...	**дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады,

		Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауыз әдебиеті. **(сөйлеудідамыту)**	Есіктіауырашадыақ. Қозғаладықорбаңдап. Ай-ай, аюға қиын-ақ! **(математика негіздері)**	- Нуф-Нуф! Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... - Наф-Наф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... Наф-Наф! Қаншаторай? Санашы ... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! Санадымба? Қарашы... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**
Таңертеңгіжаттығу	Дененіңбарлықденемүшелеріменжүйелерініңқалыптыжұмысістеуіндамыту. Кешенді жаттығу . Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсыөтсінбұлкүнім! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Тамақтанукезіндегімәденидағдылардықалыптастыру:тамақты-ауыздыжауыпшайнау,тамақішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай,төкпейіш, Сораптамай баппен іш. Ақырыналып қолыңа, Шашпайженандыда. Келген асты алдыңа				

	Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз,күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз,білмейміз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыстықалай өткіздің?"** Мақсат-міндеттер:өз тәжірибелерінен қызықты, таныс оқиғалардыбере отырып, әңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру; тәрбиешінің көмегімен сюжетті баяндауқұрылымына қойылатын талаптарғасәйкес әңгіме құру (экспозиция - қатысушы тұлғалардысипаттау, оқиғаның орны мен уақыты; оқиғаның себебі, оқиғаның дамуы, шешімі). **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Сіріңкетуралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балаларғасіріңкене үшін керек екенін, олар қалай жасалатыны,неүшін қолданылатыны жайлы айту. Өз бетінше қолдану мүмкіндігініңқауіпін талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту;мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Менен бұрын тұрады, Бойынжазып,керіліп,	**Әңгімелесу: "Ренжісугежол бермеу".** Мақсат-міндеттер: балаларғажанжалдың бетін қалай алуды, қалай достасуға болатынынайтып беру, белгілі бір жағдайды адамгершіліктұрғыда көруге, өзінің және басқалардың іс-әрекетінбағалауды үйрету. **(сөйлеудідамыту)**	**Әңгімелесу: "Балабақшанықімсалды?"** Мақсат-міндеттер: балаларға құрылысшылар еңбегінің маңызы жайлытүсінікберу, түрлі құрылыс мамандарыжайлы айту, олардың мамандықтарына құрметпенқарауға тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Менен кейін қайтала"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты, ым-ишараны басқаруға дағдыландыру; қабылдау,естесақтау қабілеттерін дамыту. **(дене шынықтыру)**

		Беті-қолынжуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Орман-дәрігері" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларғаертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көре білугебаулу;ертегіні тыңдауға үйрету; ертегінірөлдерге бөліпойнатуарқылы балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту; ертегі арқылы балаларды табиғаттықорғауға, өсімдіктер мен құстарғақамқорлық жасауға тәрбиелеу.	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Мысыққақонаққа барамыз" Мақсат-міндеттер: Кеңістіктешарлау және оңға, солға, ортасына деген сөздердін шақыру қабілетін бекіту; **Музыкаданойын-жаттығу** "Ертегілерелі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуенырғағытуралы ұғым беру. Балалардыңмузыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылыбалаларды ойыншықтыұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Доғаныңастынан еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды доғаның астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету;тізеніжоғары көтеріп,сапта бір-бірден бытырап жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүрудағдыларынәрі қарайдамыту;допты қақпаға домалату іскерліктерін қимылдыойындар арқылы дамыту.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Махаон көбелегі"Пластили нография. Мақсат-міндеттер: Мүсіндеудіңдәстүрлі емес тәсілдерін оқыту; көбелектің құрылысы туралы білімдерінанықтау; бөлшектерді бір-біріне тығыз жалғауды үйренуді бекіту; ермексаздың қаситеттерін(жұмсақ, икемді, кез-келген форманы алады) түсіндіруді жалғастыру; кескішпенжұмыс істепүйренудібекіту.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Қонжыққа көмектесейік" Мақсат-міндеттер: Жабайы жануарлардыңөмірі туралы түсініктерді бекіту, жабайы жануарлардың ерекше белгілерін анықтауға,жануарлар туралысипаттамалық әңгімелер құруға үйрету;көзбен қабылдауды, сөйлеуді,естуді,есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту; жолдастардың жауаптарын тыңдай білуге, жануарларға қамқорлықкөрсетуге тәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыптышешу,аудару,шкафқатиянақтыбүктепсалу.				
Серуен	**Бұталардыбақылау. (қоршаған ортамен**	**Аққайыңды бақылау.(қоршаған**	**Сауысқанды бақылау.(қоршаған**	**Желді бақылау. (қоршағанортамен**	**Торғайларды бақылау.(қоршаған**

	таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары) Мақсат-міндеттер: бұталар жайлы білімдерінкеңейту және тереңдету. Балаларғажұпаргүл, итмұрын, қарақат бұталарын көрсетіп, айырмашылықтарын айтуды ұсыну. Балаларға көктемде бұталаргүлдеп,жазда итмұрын мен қарақат бұталарында жидектердіңпісетінін байқату. Қарақатжидегінен тосап пісіріп, ал итбұрын жидегін кептіріп,емдікшайды бұқтыруғаболатынын әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** бұталардымолынан суару. Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмектесу, суғару кезіндесудыбақылау. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ,тас,бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер. қайыңға тән қасиеттері мен ерекшеліктерін бақылауды жалғастыру. Қайың – әдемі ағаш; ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Алжапырағыкештеу шығады. Қайың ағашыныңбұтағымен діңіберік,әрішымыр. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемдегүлдейді жәнегүлдерісырға секілді салбырап жатады. Қайынныңшырыны өте пайдалы, оны діңінен ағызып жинайды. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың сыртындағықұмды қырып жинау.** Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысістеуге үйрету, нәтижесіне қуану. **"Қайыңғақарай**	**ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құстардыңтіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; жаңа сөздермен, түсініктермен білімдерінмолайту. "Сауысқан". Алақанат сауысқан, Жауыратқа жабысқан. Ойдажауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырдажауыркөрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.(Ел аузынан). Сауысқанның шықылықтағанын тыңдату. Сауысқанжылтыр заттар мен әшекейлердіұясына жинайтынын әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағыұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: бірігіпеңбектенуге, орындалған жұмыс пен нәтижесінен қуанышсезінуге	**таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ауа-райының өзгерістері жайлы түсініктерінбекітуді жалғастыру; жел оның қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру,желдің бағытын анықтауға үйрету. Педагог балаларға жапырақ,жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желдіқаттысоғыпне баяу есіп тұрғанын айтады. **"Желқайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкеңістікті (жазықтықты) бағдарлайбілу қабілеттерін жетілдіру;оңменсол жақты ажыратуға машықтандыру; объектігенемесе суреттегіобъектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздердіқосыпайтуға	**ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: торғайдың ерекшеліктерімен тіршілігі жайлы білімдерінтереңдету; балалардың танымдық қабілеттеріндамыту. **"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауыз әдебиеті. **Еңбек әрекеті: сәбилер ойын алаңындағықұмды**

	балалардыңзаттар жиынынсанғасай құрастыруға дағдыландыру;зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар:жасандыне гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскенұсақбұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесеауызшасанды атайды,балаларсанға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекешенемесешағын топтарға бөлініп, құрауға болады.**"Құтүлкі"қ имыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу.	**жүгір" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы зеректікпенжәне шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар- "қояндарды" сомдайды.	бейімдеу. **Жаңылтпашжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Допдөңгелепкеледі. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. **"Жапалақ"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру;тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке,зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің)рөлін педагог, содан соң таңдалғанбаланың бірісомдайалады. Қалғанбалалар "тышқан" мен	баулу;ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалауларонжәнесол жаққажелпілдер тұр). - Суреттерге қарап, даладажелдіңбарма екенін анықтап көрейік.Желбар болса,қайжаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардыңмысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екіншісуреттежелоң жаққа соғып тұр. **Еңбек әрекеті:** құмменқұрылыс жасау. Мақсат-міндеттер:өз беттерінше рөлдерге бөліне білу, бірігіп әрекет ету. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға,мұқиятжәне белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу;балалардыңтіл	**жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын, достық қарым-қатынасты қалыптастыру. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде

	Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"- деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Секіріпөт"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіру дағдыларын қалыптастыру. **Өзбетіншееркін**	Педагогойынды бастайды: - Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарынадоптан	"шымшықтар"болып ойнайды. Ойындабіріншібелгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтаралаңда!" -сөздеріайтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарындатоқтап, қозғалмайтұрукерек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесіжолыбасқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. **"Доп ұстаған пингвиндер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:екі аяқпен секіруді қиындатып, екі аяқпен, көзді жұмып, алға секіру, затты екі аяқтың ортасына қысыпқозғалу. Қауіпсізжолды	байлығынжетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықаландa өткізіледі. Ойынғақатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөленайтады. -Ақсерек, көк серек, Бізденсізгекім керек? Екіншітоптағылар ойыншының атын атайды.Солкездеаты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзісолтоптақалады. Ескерту: педагог ойынойнауалдында қауіпсіздік ережелерінқайталап,	бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантоподарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Нысанағатигіз" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұшып келе жатқан заттың бағытын байқауға,қимылды дұрыс орындауға үйрету. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, заттар арасынан"жыланша" жиырылып, оларды құлатпай жүруді үйрету.

	ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктісақтауға жаттықтыру.	қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыкеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылғанобъектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам,солғабұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардыңөздері	ескеру. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,"Нысана".** Мақсат-міндеттер: дәл тигізуді дамыту.	нұсқау беру тиіс. **"Қасқыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейіндерін және тәрбиешінің белгісі бойыншаәрекетету біліктіліктерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты нысанағалақтыру біліктіліктерін бекіту.** Мақсаты: дәлдікке, ептіліккетәрбиелеу.	

		топтастарына нұсқау беріп,жүргізушібола алады. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.			
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Тамақтанукезіндегімәденидағдылардықалыптастыру:тамақты-ауыздыжауыпшайнау,тамақішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай,төкпейіш, Сораптамай баппен іш. Ақырыналыпқолыңа, Шашпайженандыда. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз,күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз,білмейміз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Мәдени-гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту және орындау. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес	**"Неніңжапырағы**	**"Қандайқұс екенін**	**"Су,аспан,жер"**	**Дамытушылық**	**"Логикалықемес**

әрекеті(баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**қайда?" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ қасиеттерібойынша топтастыру біліктілігін, зейіндерін,есте сақтауларындамыту; табиғатты тануға көмектесу. Ойын барысында балаларқолданады ойын материалдар менкөрнекіқұралдар пайдаланылады: ағаштар (емен, үйеңкі) бейнеленген карточкалар, сол ағаштардың қиылған жапырақтары, тәрбиеші жапырақтарды араластырады да, балаларғамейірімсіз жел ағаш жапырақтарын жұлып,барлығын араластырып тастағаны жайлы айтады.Ендіолар тонып,өзағаштарына оралғысыкеліпжерде жатыр.Жапырақтарға өз аналарын табуға көмектесу керек.Балаға жапырақтардысәйкес	**тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түсініктеріннақтылау және кеңейту құстардың жазғы тіршілігі,құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойынша сипаттауға үйрету;естесақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы:Балаларекі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстардысипаттайды, ал екіншілері-қандай құсекенінтабукерек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейінөзсұрақтарын басқа топ қояды. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда".** Мақсат-міндеттер. Әртүрлі өсімдіктер, дәндер,саңырауқұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ойынбарысы.Ойын	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғатнысандары жайлы білімдерін бекіту;қиялдарын, зейіндеріндамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.Ойын барысында доп қолданылады. Балаларжарты шеңбернемесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңдеойыншартын көрсету үшін, бастаушырөлін тәрбиешіңіөзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолыналақтырадыда "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы,"су"-балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардыңнемесе ұшатынжәндіктердің атаулары, "жер" - жан-жануарлардың,	**ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз,не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақтышешуді тырысады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** Мақсат-міндеттер: мектепке	**байланыстар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды дамыту. Барысы. Баланың алдында әртүрлі заттарбейнелеген карточкаларжатады. Балаларменбірге суреткебайланысты сөз табуға байқап көру.Әрассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау.Нәтижесінде кішігірімоқиғашығу керек. **(танымдық дағдылар)** **Сюжеттті-рөлдік ойын"Аналармен қыздар",** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерінбекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды рөлдерге бөлініп, бөлінгенрөлге сәйкес әрекететуді,сюжетті дамытуды үйретуді

	ағаштың жанына қоюды ұсыну. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Пошта".** Мақсат-міндеттер: балаларғапоштаның алатын орны жайлы түсіндіру, онда қызметатқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысындаөтпелі заттарды (хат, тапсырысхаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісінеқосылуға,өз орнын табуға жетелеу;ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін,затпен сондай-ақ затсыз әрекетету біліктіліктерін дамыту;еңбекті құрметтеуге, әдептілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. "Пошта" жазуы, арнайы,белгіленген	алдында тәрбиеші ата-аналарменбірге, жақын маңайдағы саябаққа экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктермен ағаштардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тіршілікетушілерге: жәндіктер, құстар және т. б.(орман тұрғындары) аударады.Балалар құстардың дауыстарын естиді. Тәрбиешіалдын-ала рөлдерге бөледі: бірнеше адамды орманиелерінің рөліне алады, қалғандары орман қонақтары. Орман иелері тәрбиешінің басшылығымен қонақтарғаарналған ойындар үшін материалтаңдайды. Тәрбиеші айтады: «Балалар, бүгін сендергеорманкілтін табу керек болады. Кілттітапқанадам ешқашан орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардыңтілін түсініп,жердегіжан-	жәндіктердің атаулары. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Пиццерия".** Мақсат-міндеттер:өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балалардыойын барысындақоршаған өмір жайлы білімдерін кеңінен қолдануғажетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар,ыдыс-аяқ жиынтығы; ас мәзірі;орамалдар; майлықтар; азық-түлікжиынтықтары; пиццерия. Ойын барысындабалаларөз дербестіктерін көрсетеді,үстелді таңдау; асмәзірімен танысу;тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау; ас ішу; тапсырыстытөлеу; үстел үстін жинау, ыдыстарды жуу. Тәрбиешідиалог	дейінгілердіңәскери-патриоттық дайындығына ықпал ету,денешынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойынбарысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Ғарышкерлер"ашық хат жиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттергеиеболу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиешібалалармен ғарышкер-адамдардыңмінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балаларменбірге, «Ғарышқаушы»ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтардықамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру,ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердіңқарауы,	жалғастыру.Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынастыорнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет,қазақтілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**

	орын;қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналғанжіп,қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль,сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар, маркерлер, маркасы бар жетондар, қарындаш желім, телефон, рөл. Барысы. Педагогбалалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін,болмаса фотосуреттер, поштаның қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы,пошташы, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысынтүсіндіреді. Балалардың таңдауы бойынша рөлдер бөлінеді.қалған балалар поштағакеледі, қалаулары бойынша өтпелізаттыңбіреуін	жануарлардыңізін танитын болады. Бірақкілттітабуоңай емес. Ол үшін сендерді орманда күтіптұрған,барлық тапсырмаларды орындау керек. Балалардыңқайсысы барлық тапсырмаларды біріншіорындапжәне сұрақтарға дұрыс жауапберсе,кілткеие болып, орман шеруін бірінші бастауға құқылы.Тәрбиеші карнавалға дайындалуғабелгі береді. Орман карнавал ортақ шеруден басталады,кейін балалар алдын-ала дайындалғанорман тұрғындарыныңбиін көрсетеді орман, құстар жайлы ән айтып,өлеңоқиды, жұмбақжасырады. Карнавал орман көгалында орман сыйымен — жидектермен,тәтті салмасы бар бәліштермен, шай ішуменаяқталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет,**	кезіңде,әдеп ережелерінің сақталуынреттеуі мүмкін. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағыжұмыс, кеме бортынан хабарлау,жерден ұшудыбасқару,жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейінғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастырубарысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербесойында тәрбиеші балаларды адамдардыңжауапты тапсырманы орындауға бағытталғанқарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады.Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдаркемежасаса, албасқаларыоларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері-ұшумен	

	алады,оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагогойын барысындабалалар ойнаған рөлдер бойыншақосымша сұрақтарқояды,ойын желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар,сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерінің жаңа қырларынтаниды. Соңында педагог балалармен бірге қортындышығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссізжәнежылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тынбай еңбек етеді; почта - қоғамдық орындардың бірі, әдептілікережелерін ұстанып, сақтайтын орын. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбекдағдылары)**	**қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**		қонудықамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балалардыойын жағдаяттарын талдауға тартады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	
Балалярменжеке жұмыс	**"Суретші нені шатастырды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Ойынжаттығуы: "Сурет бойынша суретті аяқта".** Мақсат-міндеттер:10 дейінсанауды бекіту.	**"Болады, болмайды"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын	**Ойынжаттығуы: "Еркелетіп ата".** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорларын дамыту.	**"Өрнекқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: эстетикалық

	есте сақтау мен логикалықойлауын, зеректікті дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**(математика негіздері)** **"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тікұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту)**	дамыту. **(танымдық дағдылар)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **(сөйлеудідамыту)**	**(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жеңіл-ауыр,баяу - тез" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыайтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттеріндамыту. - Аңдар тез жәнебаяу,жеңілжәнеауыр қозғалады; қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкіжеңілжүгіреді, Қасқыржеңіл жүгіреді. Аюболса,ауыраң, Есіктіауырашадыақ. Қозғаладықорбаңдап. Ай-ай, аюға қиын-ақ! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	талғамдарын, қағаз бетіндебағдарлауын дамыту. (

Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киімменаяққиімкиюреттілігінбақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары,денешынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу:"Балалар өз бетінше не істей алады?"	Кеңес:"Сіздің балаңызсеруенде".	Кеңес: "Ойын ойнаймыз,есте сақтауды дамытамыз".	Жолда жүру ереже бойыншаәңгімелесу: "Балақайненібілу керек?"	Әңгімелесу:"Табиғат біздің анамыз!"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М** **Қозыбаева Б.**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**07.08.-11.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	07.08	**08.08**	**09.08**	**10.08**	**11.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағықүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктергекүтім жасау.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктердің жапырақтарын тиянақты,ұқыпты сүрте білуді пысықтау. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтімжасауниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Қуыршақтың киімін жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларғатәрбиешіге қуыршақтың киімдерін,төсекорын жабындыларынжууға көмектесуге үйрету, еңбек біліктіліктері мен дағдыларын дамыту,басқалардың игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз көмекшіміз".** Мақсат-міндеттер: балалардытамақтан кейін ыдыстарды үстелүстінен жинауды,шамасына қарай ересектерге көмектесуді, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтай білуді жетілдіру. **(еңбекдағдылары)**	**Балаларменбірге аквариумды тазалау.** Мақсат-міндеттер: қармақпенұқыпты жұмысістеугеүйрету, зейінді дамыту; қарапайыменбек дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**
	"Менің аулам" дидактикалық ойыны.	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"**	**"Есінесақтада, қайтала" дидактикалық**	**"Денемүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**"Неөзгерді?" дамытушылық ойыны.**

	Мақсат-міндеттер: суреттіпайдаланып сөйлем құрауға дағдыландыру; байланыстырып сөйлеуге бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Қажеткиімдітап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қысқы және жазғыкиімдерді ажырату біліктілігіне тәрбиелеу,естесақтау мен логикалық ойлау қабілеттерін дамыту, зейінділікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Кімспортшы?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларынабаулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда.	**дамытушылық ойыны (заттар).** Мақсат-міндеттер: балалардыңқоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрышсияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардыңкескіндері. - Балалар,қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік.(Балалар заттардыатайды) - Олардықандайбір сөздермен біріктіреміз?(Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.) - Суреттегізаттарды өзіне ұқсас	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: көзбенқабылдауды, қиялды дамыту, кеңістік пен жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. **(математика негіздері)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру "Достықдегенне?" Педагог асықпай, өлеңдімәнерлеп оқиды Топішіндебірге ойнаған, Достарыммен біргемін. Бөлісіп бар ойыншықпен, Жансырында білгенмін. Достармененбірге жүрсең,	балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақату;мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау-менің жүрегім,(Екіқолды кеудеге қою) Бәріосыдан басталған. Мынау–басым ақылды, (Екі алақандыбасқақою, сипау) Бәріносыбасқарған. (Сұқсаусақжоғары) Мынау – оң қолым, (Екі қолды кезек - кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлықістібасқарған. (Шапалақтап) **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Асықтыкімге,қай жаққатастаймын?"да мытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу;	Мақсат-міндеттер: саналы логикалық естесақтаудыжәне зейін бөлуді қалыптастыру. Құралдар:түрлі ойыншықтар топтамасы. **(танымдық дағдылар)** **"Үшторай"ойын-санамағы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақты ырғаққасаймәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілерәлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үшторай,үшторай, Қандайжасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйіолардыңалаңқай Ең үлкені енбекқор, Інілеріне қамқор. Атыоның... - Ниф-Ниф! Еңүлкеніенбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның... - Ниф-Ниф! Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... - Нуф-Нуф!

	Басымызды шайқаймыз,(Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алдығаеңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары,төментүсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтыалшақ,қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(математика негіздері)** **"Моншақтарды жинаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндердіекіқасиеті бойынша (түсі мен пішіні, көлемі мен пішіні, көлемі мен пішіні) топтастыру біліктіліктерін қалыптастыру, пішіндердің кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтардықөру. **(математика негіздері)**	Жақсыәуен тынбасын. Қарабұлттасейіледі, Дос жүрегін тыңдасаң. Достармененқол ұстассаң, Ешқашанқор болмайсың. Ұқсағыңкепжан досыңа, "Кеңмұнара" салғайсың. Д.Бұланбаева. **(көркемәдебиет)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атқызып, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын желітдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың	кеңістіктегібағыт-бағдардыажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолындаасығыбар бала бастайды. Асыққолғатүскеннен кейін, бала, көп ұзамай,шеберде отырғанкез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылғанкезде асық ұстаған бала: "Менменіңсол(оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын.Асықты алатынбала,асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімгежәнеқайжаққа лақтыратынын таңдайды.Ойыносы бағытта жалғасады. Ескерту:асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы,тәйке, алшы. **(денешынықтыру, танымдық**	Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... -Наф-Наф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... Наф-Наф! Қаншаторай? Санашы ... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! Санадымба? Қарашы... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**

			бірінекатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	**дағдылар)**	
Таңертеңгіжаттығу	Балалардыңдеңсаулығыныңнығаюынаықпалету,күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасауәдебінтәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Сағаттыңтіліндей Иіліп оңға бір, Сағаттыңтіліндей Иіліп солға бір, Оң аяқ, сол аяқ Жаттығу оңай-ақ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыорамалдыұқыптықолданабілудітәрбиелеу,сиқырлысөздердіпайдаланып(рахмет,өтінем),дұрысөтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. *Көркемсөз* Дастарханныңбасында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрысотыр!Асыңдыіш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға"рақмет"айтайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Достарымызды кешірудіүйренеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғабір-біріне	**"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-	**"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыкеңістікті	**"Айнағақара,біз қалай ұқыпты киінгенбіз"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдегі	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау,сол

	ренжімеудіүйрету; абайсызда немесе қасақана жасалған әрекет екенін ажырату және сәйкесіншеәрекететету біліктілігін қалыптастыру.	жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорлағайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді,еңкейеді, шалқаяды.	бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды(жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылғанобъектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам,солғабұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.	ұқыпсыздықтыкөріп, сол уақытта түзетуді үйрету, таза жүруге тәрбиелеу.	тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады.

Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Жазғы ойындар" Мақсат-міндеттер: Жаздың ерекшеліктерін, құбылыстарын пысықтау. Балаларды сұраққа толық жауап беругедағдыландыру. Байланыстырып сөйлеутілін,ұсақкол қимылын, қабылдауын, зейінін дамыту. Салауатты өмірсалтынұстануға, денсаулығынсақтауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аралықтанаралыққа өрмелейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды шапшаң жәнебаяуқарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша аралықтанаралыққа өрмелеудағдыларын дамыту; балаларда қатарға бір-бірден сапқа тұру дағдыларындамыту; бой түзулігін дұрыс сақтау.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Еріншекегіншімен еңбекқор құмырсқалар"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерінкөруге, олардыңәрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнынолардың атауымен салыстыруға үйрету;мазмұнды эмоционалды қабылдай білу қабілеттерін дамыту; сұраққажауапберуге жәнедәндідақылдар, егістік туралы білімдерінкеңейту.	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Аулада ойнайтын жазғыойындардың спорттық құрал-жабдықтары» Мақсат-міндеттер: Балаларды жазғы аулада ойнайтын ойындардыңқұрал-жабдықтары-доптың, обручтың,секіртпенің (қалауы бойынша) суретін салуды үйрету;балауызмел мен түрлі-түсті қарындаштарды қолданутехникасын жетілдіру; қағаз бетінде сюжетті орналастыруға үйрету;эстетикалық қабылдауларын, қиялдарын дамыту; спортқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. *Жекесүйемелдеумен дербес әрекет.* **Музыкаданойын-жаттығу** "Бізөмірдіңгүліміз" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғаліммен бірге көңілдіәндерайту қабілетіндамыту; кейіпкерлер	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Епті,мықты, батылмыз» Мақсат-міндеттер: Балалардыжабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктертіршілігі туралы білімдерін кеңейту;жабайыжәне бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсушарттары(жарық, су, жылу, топырақ) туралыбілімдерін бекіту.

				қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалықжәне шығармашылықойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**Ағашты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсаты:туған өлкенің ағаштары жайлы білімдерін қалыптастыру бойыншажұмысты жалғастыру, балалардың жазғы құбылыстар туралы білімдерін бекіту, жағымдыэмоциялар ояту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Балаларға ағаштар түрлерін ажыратуға ұсыну.балалартерек, қайын, қарағаш, үйеңкіағаштарын діңдеріне,	**Табиғаттыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз жайлы түсініктерінмезгілге тән ерекшеліктері бойынша жалпылау және тереңдету; балалардыңқоршаған ортаға деген эстетикалық көзқарастарын қалыптастыру, табиғатты аялау. **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға	**Жаңбырдыбақылау. (қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердіңөсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту. Балалардысөйлеу барысындажаңбырды сипаттайтын сын есімдердіқолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. **"Жаңбыржауғанда"**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңжелдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелержасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланыңалдына түтікшеменлентаны	**Жерге құрап түскен жапырақтарды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың жапырақтаржайлы білімдерін бекіту; сұрақ-жауапнегізінде сөздік қорларын кеңейту; ойлау қабілеттерін, қиялдарындамыту; табиғат сұлулығын сезінуді тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құраған жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау, тұқымдарынкелесі**

	жапырақтарының пішіндерінеқарап ажырату мүмкін. **"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.** Мақсаты:балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша,емен,үйеңкі, қайынныңсуреттері, жапырақтарының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша,емен,үйеңкі, қайын). - Осыжапырақтарды тауып, қандай ағаштантүскенін анықтайық. **Еңбекәрекеті:құрап түскен жапырақтарды жинау.** Мақсаты:тазалыққа тәрбиелеу. **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалысойыны.**	дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **Еңбек әрекеті:** жолдар мен орындықтарды құмнан тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өзара достық көмек. **"Қойшыментабын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға дағдыландыру;ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққабаулу;	**фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **Еңбек әрекеті:** ойын алаңынреткекелтіру. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеу біліктіліктерін дамыту. **"Ақсүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттері:балаларды	(қағаздан қиылған жолақтажарайды) береді. - Балалар,қазірбіз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлепшығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендеркаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен"жел баяу соқты"десем,сендер түтікшеге ақырын үрлеп,баяужелді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті: балабақшаныңойын алаңынжинау.** Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан өздеріне жәнебасқабалаларға көтеріңкі көңіл-күй сыйлауға үйрету, экологиялық мәдениеттітәрбиелеу. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сайойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей,жалтарып,	**жылғажинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаз қалташаларын қолдану.**"Әткеншек" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесінесайойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықтықосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғысөздерден кейінбалаларжерге отырып, қолдарын

	Мақсаты:балаларды ойыншартынбұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар- "қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап, секіріп,	күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңныңбіржағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушыларсанамақ арқылы "қойшыны" таңдалыпалады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өзсанын(онғадейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы":«Менің табынымқайда?",- деп сұрайды. "Қойлар"(балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыіздей бастайды. Балаларжүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым,өзіңдіата!"	ойынережесінесай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады.Тәрбиешіақ сүйектіқолынаалып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылғанбағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?"- дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей,тәрбиешіге тезәкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуікерек.Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақ сүйекті	жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"- деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Тиіпкетпе"**	босатады,демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүрукерек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балалардыбіржаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойыменжүріп,бүкіл шеңбердің жылжып жатқанынбақылайды. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бағыттардыөзгетіп, алға екі аяқпен жылжиотырып, секіруге даңдыландыру; күш-қуатын,дамыту,дене мүшелерінжетілдіру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Өзбетіншеркін ойынәрекеті, шығарылған**

	жүгіріпжүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Кегльдіқағыпал"жаттығуы.** Мақсаты:доптытура бағытта домалатып, алшақтұрғанкегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке,	Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға"айналады. Жаңаойын басталады.Егербала танылмайжатса,осы "қойшымен" ойын жалғасады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:"Нысанаға тигіз". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көзбен мөлшерлеу менлақтырукүшін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту,бадминтон ойнау.** Мақсат-міндеттер: ракетканы дұрыс ұстауға машықтандыру.	ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. **"Нысанаға кім біріншіжетеді?" қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, алғырлықтыдамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	**қимылдыойын-жаттығуы (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жіптен15—20 см биіктіктесекіруді, ойынды жинақтай білуді үйрету. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту нысанаға лақтыру.** Мақсат-міндеттер: қозғалыс координациясын дамыту.	**материалмен ойындар.** Мақсаты:қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.

	зеректікке баулу. **Өзбетіншееркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Секірмек".** Мақсаты:оңжәнесол аяқпен секіру біліктілігіндамыту.				
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыорамалдыұқыптықолданабілудітәрбиелеу,сықырлысөздердіпайдаланып (рахмет,өтінем),дұрысөтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. *Көркемсөз* Дастарханныңбасында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрысотыр!Асыңдыіш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға"рақмет"айтайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Балалардыбіртіндепоятып,тұрғызу.Балалардыңестерінеұйқыдантұрғансоңкиінуреттілігінтүсіру. Көзге арналған жаттығу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Балық,құс,аң"дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат өкілдері жайлыбілімдерін бекіту;зеректілікті	**"Жұмысүшінкімге не қажет?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандықтартуралы түсініктеріндамыту.	**"Сөйлемдіаяқта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда сөйлеу белсенділігін, ой ұшқырлығындамыту. Ойынбарысы.Допты	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердіңдұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойынбарысы:	**"Керісінше" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардазеректікті, ойлаужылдамдығын дамыту. Ойын барысы. Тек қана

	дамыту. Ойын шартынжеткізуүшін, бірінші кезеңде жүргізуші рөлін тәрбиешінің өзі орындауы мүмкін. Балалар шеңбер бойыменорналасады. Жүргізуші допты кезекпен әр балаға лақтырады да - "балық","құс","аң" сөздерінің бірін айтады. Допты ұстап алғанбала,белгісөзге сәйкес балық, құс, аң атын тауып айтады. Егербалалардыңбірі қиналса, қалғандары көмектеседі. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерінбекіту; емханада медициналық жұмысшыларқандай	Аталған мамандық иесінеқажет,еңбек құралдары мен материалдарын табудыүйрету. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерінкеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларғақамқорлық танытуға, көмек көрсетугеталпынуға тәрбиелеу. Барысы.Ойынның барлық қатысушыларыөз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды:дәрігер (науқасты қарайды, шағымынтыңдайды,	лақтырып,қағыпалу. Аяқталған сөйлем шығатындай сөз тауып,айтукерек.Бір сөз ғана қосу керек. Тәрбиешібірнешесөз айтады. ал балалар оны жаңа сөзбен, аяқталған сөйлем шығатындай толықтыру қажет, мысалы:"Анам...-…кітаптар, дәптерлер, сөмке сатыпалды",-деп балалар жалғастырады**. (сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердіңәскери-патриоттық дайындығына ықпал ету,денешынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойынбарысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиешібалаларға "Ғарышкерлер"ашық хат жиынтығын	баланың алдына суреттержиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнындажатқанжоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейінөзініңсуреттер жиынтығыбойынша әңгімеқұрастырады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Орманда".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі өсімдіктер, дәндер,саңырауқұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ойынбарысы.Ойын алдында тәрбиеші ата-аналарменбірге, жақын маңайдағы саябаққа экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктермен ағаштардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тіршілікетушілерге: жәндіктер, құстар жәнет.б.(орман тұрғындары)	қарама-қарсы мағыналысөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрыпорындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөзайтып,допты балалардың біріне лақтырады, бала доптыұстапалып, қарама-қарсы мағыналысөзайтып, допты қайта тәрбиешігелақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"-десе,бала:"Артқа!"-деп жауап береді, (оңға-солға,жоғары - төмен, алыс - жақын,т.б).Үстеуді ғана емес, сонымен сын есімдерді, етістіктерді:астыңғы-үстіңгі. Егер допты алған бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпенжауапбереді. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Балалар кітапханасы".** Мақсат-міндеттер: кітапхана қызметкерлеріжайлы

	рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға дегенқамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге дайындықжұмысы ретіндеветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастырукерек,К. Чуковскийдің "Айболит"ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлықемхана жайлы әңгімелесу. Балаларәндармен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінінғанаемес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандай сұрақтар қою керектігінталқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханадакімдер, қандай қызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады.	емдеуді тағайындайды), медбике(алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді),науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді).Арнайы киімдердіқолдануды ұмытпау керек. Балаларойын барысында,өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып,қамқорлық көрсетуіне аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттергеиеболу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиешібалалармен ғарышкер-адамдардыңмінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, "Ғарышқаушы"ойын сюжетінің шамалы жоспарынбелгілейді, ол келесі тармақтардықамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру,ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау,жерден ұшудыбасқару,жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейінғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран	аударады.Балалар құстардың дауыстарын естиді. Тәрбиешіалдын-ала рөлдерге бөледі: бірнеше адамды орманиелерінің рөліне алады, қалғандары орман қонақтары. Орман иелері тәрбиешінің басшылығымен қонақтарғаарналған ойындар үшін материал таңдайды. Тәрбиеші айтады: "Балалар, бүгін сендергеорманкілтін табу керек болады. Кілттітапқанадам ешқашан орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардыңтілін түсініп,жердегіжан-жануарлардың ізін танитынболады. Бірақкілттітабуоңай емес. Ол үшін сендерді орманда күтіптұрған,барлық тапсырмаларды орындау керек". Балалардыңқайсысы барлық тапсырмаларды біріншіорындапжәне сұрақтарға дұрыс жауапберсе,кілтке ие	ұғымдарын кеңейту, қоғамдықорындарда өзін-өзі ұстау ережелерінбекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту,кітаптыұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы.Ойын барысындабалалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапханашыоқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекаменжұмыс, кітап береді, оқу залындакітапханашы қажет кітапты таңдауғакөмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

	Тәрбиеші диалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балармен бірге қорытындыжасайды: адам жанында тіршілікететінаңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**		құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастырубарысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербесойында тәрбиеші балаларды адамдардыңжауапты тапсырманы орындауға бағытталғанқарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады.Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері-ұшумен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балалардыойын жағдаяттарын талдауға тартады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	болып,орманшеруін бірінші бастауға құқылы.Тәрбиеші карнавалға дайындалуғабелгі береді. Орман карнавал ортақ шеруден басталады,кейін балалар алдын-ала дайындалғанорман тұрғындарыныңбиін көрсетеді орман, құстар жайлы ән айтып,өлеңоқиды, жұмбақжасырады. Карнавал орман көгалында орман сыйымен — жидектермен,тәтті салмасы бар бәліштермен, шай ішуменаяқталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Ойын-тапсырма: "Ою қиямыз".** Мақсат-міндеттер: қайшыменжұмыс	**Ойын-жаттығу: "Сипаттамасы бойыншатаны".** Мақсат-міндеттер:	**Ойын-жаттығу: "Қызықты штрихтеу".** Мақсаты:штрихтеуді	**"Пазлдарды жинаймыз" жаттығуы.** Мақсаты:ұсақ қол	Ойын жаттығу: "Неніңдыбысы?" Мақсаты: есту зейінділігіндамыту,

	істеудіжалғастыру. **(жапсыру)**	геометриялық пішіндерді ерекшеліктері бойынша бөлу (жақтарының, бұрыштарының саны). **(математика негіздері)**	дұрысжасайбілуді бекіту.	моторикасын, шыдамдылықты дамыту. "Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы. Мақсаты:балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру.	қоршағанобъектілер туралы білімдерін тиянақтау..
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары,денешынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу:"Мектеп жасына дейінгілер жәнекүн тәртібі".	Кеңес:"Сіздің балаңызсеруенде".	Әңгімелесу: "Сіздің балаңыздыңтәртібі".	Кеңес:"Спортжәне бала".	Әңгімелесу:"Мектеп жасынадейінгілердің сұрақтары".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Диханова М** **Қозыбаева Б**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**14.08.-18.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	14.08	**15.08**	**16.08**	**17.08**	**18.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті,кітаптар	**Бөлмеөсімдіктерінің топырағынқопсыту.** Мақсат-міндеттер: құралдарменұқыпты жұмыс жасау біліктіліктерін	**Аквариумдағысуды ауыстыру.** Мақсат-міндеттер:өз жұмысының нәтижесінен алатын жағымды	**"Ойыншықтарды әдемі орналастырамыз".** Мақсат-міндеттер:өз бетінше топтағы тазалықтықолдау,	**"Терезеалдымен жиһаздарды сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: шүберекті сулап, шайып,қысып,терезе	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктергекүтім жасау.** Мақсат-міндеттер: балаларғаөсімдіктер

қараужәнетағы басқаәрекеттер)	дамыту;зеректілікке, байқампаздық танытуғабейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	эмоциялардыдамыту, судыұқыптықолдану ережелерін еске түсіріп,қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**	тазалыққжүргізу біліктіліктерін жетілдіру; эстетикалық талғамдарын, өзгелердіңигілігі үшінеңбектенуді тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	алдын, сөрелерді сүртуге қатысты еңбек дағдыларын жетілдіру;бастаған істі аяғына дейін жеткізуге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	жапырағынтиянақты сүртуді үйрету; еңбекті ұқыпты болуға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Туғанөлкедене өседі?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорын қалыптастыру, табиғатқақамқорлық танытуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту;мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Мененбұрын тұрады,	**"Жазғыкөгал" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысынесім мен зат есімдерді байланыстыруға жаттықтыру;сөздік қорларын молайту. **(сөйлеуді дамыту)** **"Иттің үйшігі" құрылысойындары.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейіндерін, жануарларғадеген сүйіспеншілігін дамыту. Ойынжабдықтары. "Лего"немесеағаш құрылыс ойыншықтары. Педагогөзүйлерін құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)** **Санамақты мәнерлепжатқа**	**"Не дөңгелек болады?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер:ой-өрістерін, зеректікті, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. **(танымдық дағдылар)** **"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылынкөрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдапжатқансол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,зейінін, ой-қиялындамыту. - Балалар, қазір сендерәуендітыңдап,	**"Ойландатап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысипаттау әңгімелерін құрастыруға жаттықтыру, құрдастарын мұқият тыңдаубіліктіліктерін дамыту. **(сөйлеудідамыту)** **"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың	"Лото:"Үй жануарлары""үстел үсті ойыны. Мақсаты:балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстербойынша карточкаларды таңдау. "Еркелетіпата"ойын-жаттығуы. Мақсаты: Құралдары: "Үй жануарларымен төлдері" суреттері. -Балалар,білесіңдерме, үй жануарларының төлдерінеркелетіп атасақ,шулағанын қояды екен. Еске түсіріп айтайық:

	Бойынжазып,керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	жан-жануарды,құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер.Мен болсам, фотоаппараттықолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктердікөрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосуқұралы,әуендер жинағы,фотоаппарат немесе смартфон. **(дене шынықтыру)**	суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	- Құлын- құлыншақ. - Бұзау-бұзауқан. - Қозы-қошақан. - Бота- ботақан. - Мысық- марғау. - Ит- күшік. - Ешкі-лақ.
Таңертеңгіжаттығу	Күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасауәдебінтәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары,төменқарайық, Жаттығу жасайық. **(денешынықтыру)**				

Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу:"Көгал иесінде қонақта".** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктердіңтүрлері жайлы ұғымдарын кеңейту. Жәндіктердіңдене құрылымы жайлы білімдерін бекіту.	**"Ұқсайды, ұқсамайды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды салыстыруға, түсі , пішіні, көлемі, жасалған материалы бойыншаұқсастығын анықтай білуге дағдыландыру.	**"Алоданкейінне?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларындамыту. **"Мысық қалай қимылдайды?"сауса қ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуынкөрсетіп, сөзбенсүйемелдеуге машықтандыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатынмысықтың маскалары. Мысыққалай қимылдайды? (Қолдарүстебетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырынаяқбасады, (Үстел бетімен	**Әңгімелеу: "Менің сүйіктіжануарым".** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеуіндесәйкес түсініктерді белсендету, байланысқанәңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру, диалогқақатысу.	**"Жұбынтап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын дамыту; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру.

			саусақтарұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынанжылжыту) Төбеге ытқып шығады. (Шапалақтау) Мысыққа жылуда, жарықта(Алақандар үстелде, саусақтар созулы) Болу өте қызықты: Күнге көзінжұмып-ашып,(Саусақтарды орындарынан кезек көтеріп-орнына түсіру) Созылыптыныш жатады. Д.Ахметова.		
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Қасқыр мен қоян"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларда кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардыңәрекеттерін бағалаудағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Мысық" Мақсат-міндеттер: Балаларға қарапайым пішіндерді қағаздан жасауға,бүктемелерді диагональмен дұрыс бүктеуді үйрету; шығармашылық қабілеттерінжәне қолдың ұсақ моторикасындамыту; үй жануарларына дегенұқыптыжәне	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Меніңсүйіктіүй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балалардыжүппен түрлібағыттажүгіру; заттарды алысқа дәлдепсолқолмен лақтыру (3,5–6,5 метрденкемемес) дағдыларындамыту; балалардақозғалыс бағытын өзгертіп,	**Жапсыруданойын-жаттығу** "Меніңқалағанүй жануарым" Мақсаты: Бұрын үйренгенбілімдер мен дағдыларды қолдана отырып, балаларды өз жұмысының мазмұнынөзбетінше таңдауға және жоспарлаған жұмыстыорындауға үйрету;жапсырудың	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тотықұс" Мақсат-міндеттер: Сәндік құстардың сыртқы құрылымының ерекшеліктерін нақтылау,құстардың сұлулығына назар аударту,құстарға күтім жасау ережелерімен таныстыру;

	ояту;сұрақтарға толықжауапберуде талап ету; сөздік қорларынмолайту; жабайыжануарлар туралы білімдерін толықтыру.	қамқорқатынасты тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Қасқыр"әні Мақсат-міндеттер: Берілгентапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойынарқылы балалардыңқимыліс - әрекетін дамыту. Балалардыептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауғатәрбиелеу.	қосымша қадаммен алға; бытырап жүру; саптабір-бірдентүрлі бағытта жүгіру іскерліктеріндамыту.	әртүрлітехникаларын бекіту; шығармашылық белсенділігін арттыру; тәуелсіздікке тәрбиелеу.	байланыстырып сөйлеуді,логикалық ойлауды дамыту; балаларды құстарға деген сүйіспеншілікке, құстарғақамқорлық жасауға және қорғауғатәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыптышешу,аудару,шкафқатиянақтыбүктепсалу.				
Серуен	**"Жаңғырықты"бақылау (тыңдау). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңтабиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығынкеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстардытанып, білуге деген қызығушылықтарын	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркемәдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары,мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру;есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарлардытануға, деген	**Көшеде өткен итті бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына,сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарыныңкөптүрі болатыны туралы түсініктерін тиянақтау. **Педагогбалаларға Санамақты**	**Араны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білугедағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін нақтылау;тіршілік иелерінтанып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу.	**Бақ-бақтыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, олардыжинаужәне қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде,танымдық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиешімен және достарымен түрлі әсерлеріменбөлісу ынтасын қолдау.

	тәрбиелеу. Балаларғаәртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығарудыұсыну. Кеңаулада,залда, ашық жерде дауыстыңсоңынан тағыбірқайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралыайту.Бұл ауада ерекше жағдайда пайда болатын құбылысты "жаңғырып"депатау. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа жинау. Мақсат-міндеттер: еңбекетугениеттерін тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші	қызығушылыққа, оларғақамқорлық танытуғатәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұредімысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. Бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалтбердіторғай, Пыр етіп ұшып. Биіктенжерге Топ ететүсіп, Мысықтыңқалды Жамбасы ісіп. Б.Соқпақбаев Балаларға арыстан, жолбарыс сияқты жануарлардыңмысық тектес екені туралы баяндау. Оларды суретбойынша мысықпен салыстыруды, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын жинау бойынша тапсырмалар. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысжасап, нәтижесіне қуана білуге тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан"қимыл-қозғалысойыны.**	**мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! Қ. Мырзалиев **Еңбекәрекеті:**ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалықты сақтау ниетін дамыту. **"Қойшыментабын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға дағдыландыру;ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа,	"Ара". Қызғалдақтыңқасына Қойып едім қондырмай, Бізін сұғып басыма, Шақтыараоңдырмай. Енді тимен оған мен, Ісіп кетті бас, шекем. Балытәттіболғанмен, Тілі өзінің ащы екен! Қ. Мырзалиев. Балаларға араның қауіпіменпайдасы туралы айту. Балалар араның әрекетіне бөгет болмаукеректігін түсіндіру. Сонда шағуданқұтылуға болады. Араның бал өнімін жасайбілуқабілетін түсініп,адамараларға арнайы бағып-баптау бақшаларын жасайтыны туралы әңгімелеу. **Еңбек әрекеті: балалармен бірге сәбилер тобының ойыналаңынжинау.** Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысжасау, бастаған ісін аяғына дейін жеткізу. **"Қарғаменторғай" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)**	Өсімдіктерді,жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардыңеңбегі өте зор екендігі туралыбаяндау. Көркем сөз. "Санамақ". Жиналғансоң достары, Қаздайөзі басқарды, Қызықтыойын басталды: Бірболдыбақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі-бақташы, Төртіншісі-теңізші. Бесіншісі-балташы, Алтыншысы - аспазшы. Жетіншісі-жылқышы, Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы-тігінші, Оныншысы - орманшы. Е.Өтетілеуіов Балаларғаайтылған мамандардың қайсысын білетінін сұрау. **Еңбек әрекеті:** тәрбиешіменбірге гүлзарішіндегіқұрап қалған гүлдерді тазалау.

	қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар"немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аласа бөренемен жүру, тепе-теңдік сақтай білу. Өзбетіншееркін	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртындабір-бірінен алшақ тұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады?	зеректікке, жылдамдыққабаулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңныңбіржағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушыларсанамақ арқылы "қойшыны" таңдалыпалады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өзсанын(онғадейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы":«Менің табынымқайда?",- деп сұрайды. "Қойлар"(балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыіздей бастайды. Балаларжүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса,	Мақсат-міндеттер: белгібойынша,бір-біріне соғылмай, әртүрлі бағытта жүгіру біліктіліктерін дамыту;ойыншартын бұзбауға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдардыжасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құстардың қимылдарына еліктеу туралыескертукерек. Кейіпкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққатаратылыпкету тиіс. **"Кім нысанаға тигізеді?"қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: затты лақтыруды жаттықтыру; көзбен мөлшерлеудідамыту. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз".** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктісақтауға	Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуаныш сезіміналудыүйрету; экологиялық мәдениеттілікті тәрбиелеу. **"Бақшадағы тауықтар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: орташа қарқында жүгірудіжаттықтыру, құс қанатын келтіру, отырып тұру. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшінұйымдастыруға болады. **Өзбетіншееркін ойын әрекеті:**

	ойынәрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,жан-жаққа шашырап жүгіру, координацияны дамыту. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты дамыту.	Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларкөлұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Допты көрсет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты лақтырып, қағыпалуға,жүгіруге жаттықтыру. **Өзбетіншеркін ойынәрекеті: шығарылған**	сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға"айналады. Жаңаойын басталады.Егербала танылмайжатса,осы "қойшымен" ойын жалғасады.**"Кегльді қағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Дербесойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдіктісақтай білуді жетілдіру.	дамыту.	**шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен ойнау.** Мақсаты: ептілікке, зеректіккетәрбиелеу.

		материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеде секіру. Мақсат-міндеттер: күш-қаутты жетілдіру.			
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Балалардыбіртіндепұйқысынантұрғызу. Ауа ванналары. Ояну жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Меніңадалдосым"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:өзденсаулықтарын нығайту,пайдаланып отырған азық-түліктердің зиянды немесе пайдалы екенінтүсіндіребілу. Ойынбасында тәрбиеші балаларға өздерініңсүйіктіжан-жануарлары жайлы айтып беруді	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердіңдұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойынбарысы: баланың алдына суреттержиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнындажатқанжоқ. Бала қатені тауып, суретті өзорнына	**"Керісіншеайт" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардазеректікті, ойлаужылдамдығын дамыту. Ойын барысы:текқана қарама-қарсы мағыналысөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрыпорындықтарға отырады. Тәрбиеші бірсөзайтып,допты	**"Кітапдетективі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығындамыту. Барысы:әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптансоләріпке сурет табу. Егер бірнешебалаойнаса,	**"Пайдалы-зиянды"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:өзденсаулықтарын нығайту, пайдаланатын зық-түліктердіңпайдасы мен зияндылығын түсіндіребілу. Ойынбасында тәрбиешібалаларға үлкен парақ бетте бейнеленгенпайдалы азық-түліктерді

	ұсынады.Тәрбиеші ит жайлы бейне фильм көруді ұсынады,қолға үйретілген жануарлардың иелерінетәуелділігі жайлы түсіндіру, балалармен жан-жануарларғақандай көмек тигізуге болатынынбірге талқылайды. Тәрбиешіменбірге балалар әртүрлі әрекеттердің нұсқасынұсынады. **(сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерінбекіту; емханада медициналық жұмысшыларқандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға	орналастырады да, кейінөзіңсуреттер жиынтығыбойынша әңгімеқұрастырады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынған аңдар, ветеринар дәрігері,орнитолог (құстар бойынша маман)жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші ойын алдында балаларменбірге хайуанаттарбағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнероликкөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог(құстар бойынша маман),	балалардыңбіріне лақтырады, бала доптыұстапалып, қарама-қарсы мағыналысөзайтып, допты қайта тәрбиешігелақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"-десе, бала: "Артқа!"-деп жауап береді, (оңға-солға,жоғары-төмен, алыс - жақын, т. б).Үстеуді ғана емес,соныменсын есімдерді, етістіктерді:астыңғы-үстіңгі. Егер допты алған бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпенжауапбереді. **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет"**Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерінбекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттердіигеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.Сатушы балалардың	жарысэлементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса,солтаңдайды. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Сюжеттті-рөлдік ойын:"Ұшақпен саяхат"** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері,ұшақоның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістеріжайлы білімінкеңейту.Жер пейзаждарының сұлулығын көре білудіүйрету,ұшқыш мамандығына құрметпенқарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларынкеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса","ұшу". Барысы. Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуежай қызметкерірөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылауданөтіп, ұшаққаотырады.Жүк тасушылар жүк	жасыл маркермен қоршаудыұсынады, Арықарайтәрбиеші басқа азық-түліктердіңзиянын түсіндіреді, балаларменбірге талқылайды. Бағыттаушысұрақтар арқылы ойын барысындатәрбиеші балаларға тағам бойынша маман, шынығу бойынша нұсқаушы болуға мүмкіндік береді. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлытүсінікберу. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдайтуғызужәне мадақтау, ойын сюжетіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардыңэколог жұмысының адамгершілікбағыты оның табиғатты сақтауғақұлпалы,

	дегенқамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге дайындықжұмысы ретіндеветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастырукерек,К. Чуковскийдің "Айболит"ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлықемхана жайлы әңгімелесу. Балараңдармен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінінғанаемес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандай сұрақтар қою керектігінталқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханадакімдер, қандай қызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Тәрбиешідиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу	зоолог(жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту жәнеолардың тіршілігіүшін	қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет,қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы,тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасынайтады. Тәрбиешіойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекітусұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментанысту, еңбек дағдылары)**	тиеуменайналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегібейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады.Қайтып оралғаннан кейін балаларөз әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментанысту, еңбек дағдылары)**	әлеуметтік маңыздылығыжайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиешіойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады,"Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметініңмаңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балаларрөлдерді өздері бөледі, нысандытаңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайдықалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балаларменбірге

	тізбегін,әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балармен бірге қорытындыжасайды: адам жанында тіршілікететінаңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауаптыекенін. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**			қорытынды жасауы мүмкін:адамтабиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Мысыққалай қимылдайды? саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуынкөрсетіп, сөзбенсүйемелдеуге машықтандыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатынмысықтың маскалары. Мысыққалай қимылдайды? (Қолдарүстебетінде сол мен оң жаққа	**Ойын-жаттығу: "Әдемісөйлейміз".** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс дыбыстау, (ш), (с) дыбыстары бар жаңылтпаштарды қайталау. **(сөйлеудідамыту)**	**Ойын-тапсырма: "Меніңжануарым" (оригами).** Мақсат-міндеттер: парақ бетті сызба бойынша бүктеу біліктіліктерінбекіту. **(жапсыру)**	**Тынысалу жаттығуы: "Көбелектер"** Мақсат-міндеттер: сөйлеу аппаратын нығайту. **(денешынықтыру)** **"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға	**Ойынжаттығуы: "Мені ата".** Мақсат-міндеттер: есту арқылы қабылдаудыдамыту. **(сөйлеудідамыту)**

	сермепқозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырынаяқбасады, (Үстел бетімен саусақтарұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынанжылжыту) Төбеге ытқып шығады. (Шапалақтау) Мысыққа жылуда, жарықта(Алақандар үстелде, саусақтар созулы) Болу өте қызықты: Күнге көзін жұмып-ашып,(Саусақтарды орындарынан кезек көтеріп-орнына түсіру) Созылыптыныш жатады. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**			машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек**				

	дағдылары,денешынықтыру)				
Серуенненоралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу:"Балаға арналған бас киім".	Әңгімелесу:"Судағы қауіпсіздік".	Кеңес:"Театрға арналғанқуыршақтар жасау".	Әңгімелесу:"Бала гигиенасы".	Әңгімелесу:"Құммен ойнауғаарналған ойыншықтар".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Қарлығаш»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Қозыбаева** **М.Диханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**21.08.-25.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***

	21.08	22.08	23.08	24.08	25.08
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменбалаларөздерінқалайсезінетіндері,көңіл-күйлері,бастанкешкенқызықтыоқиғалары,неніңұнағаны жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Тәрбиешінің көмекшісінетөсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу".** Мақсат-міндеттер: төсекжабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегінеқұрметпен қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауғатәрбиелеу; еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске дегенжауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылғаніс-әрекетке керек материалдармен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білудідағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтімжасауиеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Шкафтың ішін ретке келтіреміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы киімдерін шкафқа жинаудаұқыптылық танытуға дағдыландыру; ретсіздіктікөріп,оны түзеугедегенынтаны дамыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Асхананыжинау".** Мақсат-міндеттер: үстелді дұрыс жасауды үйрету, тамақтан кейін ыдысты жинау, үстелдіңбетінсүрту, еденді сыпыру дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**
	Әңгімелесу:"Таңғы сәлемдесу". Мақсат-міндеттер: балалардыңестеріне ересектермен, құрдастарымен,жасы кішілермен амандасу қажеттілігін түсіру, әдептілік ережелерін айту. Әр түрлі жағдайлардағымінез-	**"Балабақша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдап қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерінжетілдіру, жағымды эмоциялардыдамыту; балабақшада	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табубіліктіліктерін,	**"Балық,құс,аң"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: аңдарды,құстарды, балықтарды топтастыру біліктіліктерінбекіту. Көркем сөз. "Аквариумдағы балықтар".	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту.

	құлық үлгілерін дамыту,тиістісөйлеу құрылымдарын қолдануғаүйрету. **(сөйлеудідамыту)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру "Достықдегенне?" Педагог асықпай, өлеңдімәнерлеп оқиды. Топішіндебірге ойнаған, Достарыммен біргемін. Бөлісіп бар ойыншықпен, Жансырында білгенмін. Достармененбірге жүрсең, Жақсыәуен тынбасын. Қарабұлттасейіледі, Дос жүрегін тыңдасаң.	ұйымшылболуға баулу. -Балабақша, балабақша (Орнында маршбасу,қолдармен сермеу) Біздіңортақүйіміз. Бізбенбірге,бізбен бірге (Орнында жүріп,шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп,ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғарышапалақтау) Бізбенбірге қоймайды, Қолдыбұлғап,қолды бұлғап, (Орнында жүріп,қолдармен алдыдабұрмалау) Кейіпкерді сомдайды. Отырадыдатұрады, (Қолдар белде, аяқтардыбүгіп,тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдарбелде,оң-сол жақтарға теңселу) Оңға-солғабұрылады, (Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүреді болашаққа. (Орнындамаршбасу, қолдарды жоғары көтеру)	зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	Мекендегентеңіз-мұхиттарда Балықтаржіберілді аквариумға. Қозғалып,жүзіпжүр ары-бері, Түстеріала,қызықты пішіндері. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушыойыны (заттар).** Мақсат-міндеттер: балалардыңқоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрышсияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардыңкескіндері. -Балалар,қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша,	Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеуден тізбеккеқоядынемесе салады. Әрбір төртзат немесе суреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. (қоршаған ортамен таныстыру) **Саусақжаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту;балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболып жүреміз, (Бас бармақтардыкөрсету) Жеңіміздікезегімен түреміз. (Женді түргенгееліктеу)

	Достарменененқол ұстассаң, Ешқашанқор болмайсың. Ұқсағыңкепжан досыңа, "Кеңмұнара"салғайсың. Д. Бұланбаева. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Ереженіестесақтау жаттығуы. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **Жұмбақжасыру. "Бағдаршамның шамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау,бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. Менқауіптен абайлаймын: "Тоқта!Тұр!"–деп тік қараймын. Мен–ортаңғы дөңгелекпін, "Досым,дайындал!"–деп әлекпін. Менрұқсатберіп тұрамын: "Жүребер!"–деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарыныңтүстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**		шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік.(Балалар заттардыатайды) - Олардықандайбір сөздермен біріктіреміз?(Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.) - Суреттегізаттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(математика негіздері)**	Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра,бірі-біріне уқалау) Уқалап,жуып береміз. Кесе-екіқос алақандай, (Саусақтардықосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып, "тербету") Шұңғылалтынайдай. Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып,алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып,жуып береміз. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгіжаттығу	Күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасауәдебінтәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға,солғатүзутұр.				

	Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары,төменқарайық, Жаттығу жасайық. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді	**"Асықтыкімге,қай жаққатастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларынжетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолындаасығыбар бала бастайды. Асыққолғатүскеннен кейін, бала, көп ұзамай,шеберде отырғанкез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылғанкезде	**"Күлкі-сиқыр"ойынжаттығуы.** Мақсат-міндеттер:өз құрдастарының жағымдықасиеттерін ғана көру біліктіліктерін дамыту.	**"Кім шақырғанын тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту мүшелерін жаттықтыру және зейіндерін тұрақтандыру, есте сақтауларындамыту.	**"Сарбаздар! Адымда!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздерін мәнерлеп айтудаырғаққасай қимылдауға машықтандыру; дене мүшелерінжетілдіру; отансүйгіштікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Желбіреттікөктуды, Қазақстан әскері! Жасақталған жауынгер, Тап-тұйнақтай киінген. Бұйрықберіп басшысы, Алғабастапкеледі. Жасақталған жауынгер, Жылдамсапты түзеді.

	қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады.	асық ұстаған бала: "Менменіңсол(оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын.Асықты алатынбала,асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімгежәнеқайжаққа лақтыратынын таңдайды.Ойыносы бағытта жалғасады. Ескерту:асықтың түсетінқалыптары-бүк, шік, омпы, сомпы,тәйке,алшы.			ӨзОтанынқорғайды, Әнге басып келеді. Жасақталған жауынгер, Қазақстанерлері! "Айналамыздағы қауіп"тақырыбына әңгімелесу. Мақсаты: қауіптің көздеріжәнеолардың салдары туралы білімдерінбекіту.
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Бізтатумыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға достық,татулық туралымағлұмат беру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Достық біздің туымыз" Мақсат-міндеттер: Балалардыбиіктігі5-10 см 2-3 заттың үстіненкезектесе секіру; көлбеу тақтайдажоғары-төменжүругеүйрету; қатарғаушеудентұру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру;50-60 метрге жүгіру іскерліктеріндамыту; қимылдыойындарға қызығушылықтарын	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Масақ"украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балалардыоқылған шағынертегіжелісі бойынша ертегі мазмұнынайтыпбере білуге үйрету; өз ойларымен бөлісе білуге талпындыру; ертегікейіпкерлерінің қимылын, дыбысын салдырып, кейіпкерлербейнесін сомдау қабілеттерін дамыту; еңбеккорлыққа тәрбиелеу,	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Достықғаламшары» Мақсат-міндеттер: Балаларыдың достық жайлы білімдерін жалпылау және кеңейту; "алақанда бастыру" арқылы суретсалу техникасынбекіту; қағазбетіндееркін бағдарлау, ортақ композиция жасау барысындағы ұжымдықжұмыс біліктіліктерін қалыптастыру; логикалықойлау қабілеттерін,суретті	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Достығымыз жарасқан» Мақсат-міндеттер: Балаларға дос пен достық туралы білімдерін қалыптастыруды жалғастыру. Олардыңсезімдері мен эмоцияларын басқарабілугеықпал ету, достық туралы түсініктерінкеңейту, балалардың мейірімділіктуралы түсініктерін тереңдету;«дос»

		ояту.	жалқаулыққа бой алдырмауғабаулу адамгершілікке, достыққа, кішіпейілдікке тәрбиелеу.	қағаз бетіне орналастыру біліктіліктерін дамыту;өзкүшіне сенуге, шыдамдылыққа, әдептілікке тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Досболайық бәріміз!" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі, эмоционалдытүрде жеткізебілуқабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибежасау барысында шығармашылыққиялмен музыкалық сенсорлық қабілеттердідамыту.	және"достық"сияқты ұғымдар туралы балалардың білімдерін кеңейту, Балаларда эмпатия қабілетін, қиын жағдайда бір-біріне көмеккекелугедеген ұмтылысын дамыту, сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Бір-біріне деген әділеттіқатынасты, басқаларға деген қайырымдылықты тәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**"Жаңғырықты"бақылау (тыңдау). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту,көркем**	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек**	**Көшеде өткен итті бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет,**	**Араны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек**	**Бақ-бақтыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек**

	әдебиет,еңбек дағдылары) Мақсат-міндеттер: балалардыңтабиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығынкеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстардытанып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларғаәртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығарудыұсыну. Кеңаулада,залда, ашық жерде дауыстыңсоңынан тағыбірқайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралыайту.Бұл ауада ерекше жағдайда пайда болатын құбылысты "жаңғырып"депатау. **Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбекетугениеттерін тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-**	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары,мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру;есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарлардытануға, деген қызығушылыққа, оларғақамқорлық танытуғатәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұредімысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. Бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалтбердіторғай, Пыр етіп ұшып. Биіктенжерге Топ ететүсіп, Мысықтыңқалды Жамбасы ісіп. Б.Соқпақбаев Балаларға арыстан, жолбарыс сияқты жануарлардыңмысық тектес екені туралы баяндау. Оларды суретбойынша мысықпен салыстыруды,	**еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына,сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарыныңкөптүрі болатыны туралы түсініктерін тиянақтау. **Педагогбалаларға Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! Қ. Мырзалиев **Еңбекәрекеті:**ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалықтысақтау ниетін дамыту. **"Қойшыментабын"**	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білугедағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін нақтылау;тіршілік иелерінтанып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Ара". Қызғалдақтыңқасына Қойып едім қондырмай, Бізін сұғып басыма, Шақтыараоңдырмай. Енді тимен оған мен, Ісіп кетті бас, шекем. Балытәттіболғанмен, Тілі өзінің ащы екен! Қ. Мырзалиев Балаларға араның қауіпіменпайдасы туралы айту. Балалар араның әрекетіне бөгет болмаукеректігін түсіндіру. Сонда шағуданқұтылуға болады. Араның бал өнімін жасайбілуқабілетін түсініп,адамараларға арнайыбағып-баптау бақшаларын	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, олардыжинаужәне қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде,танымдық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиешімен және достарымен түрлі әсерлеріменбөлісу ынтасын қолдау. Өсімдіктерді,жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардыңеңбегі өте зор екендігі туралыбаяндау. Көркем сөз. "Санамақ". Жиналғансоң достары, Қаздайөзі басқарды, Қызықтыойын басталды: Бірболдыбақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі-бақташы, Төртіншісі-теңізші. Бесіншісі-балташы, Алтыншысы - аспазшы. Жетіншісі-жылқышы, Сегізінші-

	қозғалыс ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылаекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу.	ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну. **Еңбекәрекеті.ойын алаңын жинау бойынша тапсырмалар.** Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасап, нәтижесіне қуана білуге тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталаралдында кейіпкерлер шеңбер сыртындабір-бірінен	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға дағдыландыру;ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққабаулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңныңбіржағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушыларсанамақ арқылы "қойшыны" таңдалыпалады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өзсанын(онғадейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы":«Менің	жасайтынытуралы әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** балалармен бірге сәбилер тобының ойын алаңын жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысжасау, бастаған ісін аяғына дейін жеткізу. **"Қарғаменторғай" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойынша,бір-біріне соғылмай, әртүрлі бағытта жүгіру біліктіліктерін дамыту;ойыншартын бұзбауға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдардыжасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құстардың қимылдарына еліктеу туралыескертукерек. Кейіпкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққатаратылыпкету тиіс. **"Кім нысанаға тигізеді?"қимылды**	сырнайшы, Тоғызыншы-тігінші, Оныншысы - орманшы. Е.Өтетілеуіов Балаларғаайтылған мамандардың қайсысын білетінін сұрау. **Еңбек әрекеті:** тәрбиешіменбірге гүлзарішіндегіқұрап қалған гүлдерді тазалау. Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуаныш сезіміналудыүйрету; экологиялық мәдениеттілікті тәрбиелеу. **"Бақшадағы тауықтар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: орташа қарқында жүгірудіжаттықтыру, құс қанатын келтіру, отырып тұру. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу;

	Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: аласа бөренемен жүру, тепе-теңдік сақтай білу. Өзбетіншееркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,жан-жаққа шашырап жүгіру, координацияны дамыту. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты дамыту.	алшақтұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларкөлұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату-бастыміндеті.	табынымқайда?",-деп сұрайды. "Қойлар"(балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыіздей бастайды. Балаларжүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға"айналады. Жаңаойын басталады.Егербала танылмайжатса,осы "қойшымен" ойын жалғасады.**"Кегльді қағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу.	**ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: затты лақтыруды жаттықтыру; көзбен мөлшерлеудідамыту. **Еркін ойындар:** шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктісақтауға дамыту.	асықтықолдақолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшінұйымдастыруға болады. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен ойнау.** Мақсат-міндеттер: ептілікке,зеректікке тәрбиелеу.

		"Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Допты көрсет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты лақтырып, қағыпалуға,жүгіруге жаттықтыру. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеде секіру.** Мақсат-міндеттер: күш-қаутты жетілдіру.	**Дербесойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдіктісақтай білуді жетілдіру.		
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Балалардыбіртіндепұйқыдантұрғызу. Шығыс жаттығуларының элементтері. Беті-қолды салқын сумен жуу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес	**"Логикалық**	**"Неөзгерді?"**	**"Жолбелгілері"**	**"Сөздертізбегі"**	**"Сырткейіпімізді**

әрекеті(баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап,логикалықекі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар суреттердегібелгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составитьлогикалық жұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұзтамшысы;тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ-гүл; және	**дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды,зейінді, есте сақтауды дамыту; ой ұшқырлығын, байқампаздықты тәрбиелеу. Керекті құралдар: әртүрлізаттармен ойыншықтар. Барысы. Тәрбиеші балалардыңалдына танысойыншықтар мен заттарды ұсынады.Саны алдымен 6-дан басталады да, кейін 10-12-гедейінжетуі мүмкін. Ойыншықтарбір қатарғақойылғаннан кейін, балалар олардыңреттіксанын айтулары мүмкін. Балалар көздерін жұмады,тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын ауыстырады. Балалар көздерін ашып,қайойыншық, қандай орынға ауыстырылғанын айтады. **(танымдық дағдылар)**	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логиканы дамыту, жолда жүру ережелерінесте сақтауды, белгі бойынша бағдарлаудыүйрету. Барысы. Тәрбиеші белгілерді қарастырып,кейін оларды бөліп, қолданылу аясые түсіндіруді ұсынады. Егер бала жауап беруге қиналса, онда құрдастарынанкөмек сұрауына болады. **(танымдық дағдылар)** **"Театр"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкесәрекететуге үйрету. Балалар арасындағыдостық қарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар олардыңәлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарынбекіту. Балалардыңтеатр, театртруппасы,театр қызметкерлеріжайлы	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорын молайту, зейіндерін, ой ұшқырлығындамыту; өзара достық қарым-қатынастытәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші балаларға "Құстар" тақырыбына сөздер құрауды тәрбиеші "Құстар"түсінігімен байланысты бір сөз айтады да, кезекті келесібалағабереді. Бала,белгіленген уақытта,керектісөзді таппаса, қатені толтыру үшін, өз өнерінортағасалады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Ғарышкерлер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердіңәскери-патриоттық дайындығына ықпал ету,денешынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетінөзбетінше дамытуға үйрету.	**өзгертеміз" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: байқампаздықты, сөйлеу әрекетін, позитивтікөңіл-күйін дамыту. Сипаттамасы:бірнеше адам ойнайды,барлығыбір қатарға тұрады, жүргізуші бір баланы атайды да, оған ойынның әр қатысушысының сыртқыкелбетінесте сақтауды ұсынады. Оған1-2 минут беріледі.Кейінбала басқа жаққа бұрылады, ойынның басқақатысушылары киім-кешектеріне немесе шаш үлгілеріне,кішігірім өзгерістер енгізеді. Ойыншыларға бұрылғанбастаушы, өзі байқаған өзгерістердіайту керек. **(сөйлеудідамыту)** **"Ателье"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкиім-кешектер жайлы

	т.б.. **(танымдық дағдылар)** **"Машинаны кім жүргізеді?"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жүргізушімамандығы жайлы білімдерін кеңейту, сөздік қорларынмолайту, жаяужүргінші түсінігіннақтылау, жолда жүру ережелерінсақтау. Барысы. Балалар көлікжүргізуүшінне керек екенін, түсіну керек. Балалардың алдынаәртүрлі көліктерқойылады: жүк, жеңіл көлігі, автобус. Балалар өздеріне көлік тандайды,жағдайды ойнайды, ары қарай сюжет бойынша біреуді автобус жүргізушісі,біреуді кондуктор етіп сайлайды, басқа балалар-жолаушылар, жүру барысында жол белгілері бойынша қозғалады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған**	**"Кітаптар емханасы"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: кітаптардыұқыпты ұстауды үйрету. Кітапты"ауырғанды емдеу" жөндеуді үйрету. Қайшыны дұрыс қолдануды, ұқыпты желімдеуді үйретудіжалғастыру. Кітаптықолдану ережелеріжайлы әңгімелеу.Өлеңоқу. Мақсат-міндеттер: балалардың өлең мәтінінестуарқылы қабылдау біліктіліктерін қалыптастыруды жалғастыру,жеке сөздер мен сөз тіркестерін есте сақтау. Көркем шығармаларғадеген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	білімдерін бекіту. Театржұмысының ұжымдық мінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма; әртүрлі театр түрлері; афишалар; билеттер;бағдарлама; костюм элеметтері. Барысы.Балаларға театр тандау ұсынылады;билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрғакелуі; әртістердің спектаклге дайындығы; театр қызметкерлерінің сахнанықойылымға дайындау;антрактпен спектакль. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	Ойынбарысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиешібалаларға «Ғарышкерлер» ашықхатжиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттергеиеболу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиешібалалармен ғарышкер-адамдардыңмінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балаларменбірге, «Ғарышқаушу»ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтардықамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру,ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымырынға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау,жерден ұшудыбасқару,жерге қону,жердекездесу, медициналық	білімдерінбекіту, шығармашылық ойлауларын дамыту, матаныңқасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Барысы: балаларөзқалаулары бойынша киім тігу шеберін тағайындайды,оған арнайы бұрыш дайындалады, ойыншы-балалар келіп,өзматаларын әкеледі, ал кейбіреулеріөз көйлекүлгілеріналып келеді. Тігінші шебер тапсырысты орындайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

	ортаментанысты ру, еңбек дағдылары)			тексеріс, ұшудан кейінғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастырубарысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқарутетігі)Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардыңжауапты тапсырманы орындауға бағытталғанқарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады.Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері-ұшумен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балалардыойын жағдаяттарын талдауғатартады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет,**	

				қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбекдағдылары)	
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын-жаттығу: "Ағашты ата"** Мақсат-міндеттер: балабақша алаңындағы ағаштардыңатауы жайлы білімдерін бекіту. (**"Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздеріниқырғағына, мәніне сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Тақ-тақ-тақ (қолдарыноңға-солға сермейді), Бізайтамызтақпақ (қол білезіктерін айналдырады). Рақ-рақ-рақ (орындарындатұрып айналады). Күздетүсержапырақ (саусақ бастарын қимылдатады), Қол-қол-қол (қолдарынжан-жаққа жібереді).	**Ойын-жаттығуы: "Ойлан тап".** Мақсат-міндеттер: көптік жалғауды дұрыс жалғауды жаттықтыру. **"Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндерттер: балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру.	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.	**Ойын-жаттығу: "Кім не жейді?"**Мақсат-міндеттер: бала сөйлеуінде етістіктердіқолдану аясын кеңейту. **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақжейміз оны тәбетпен. Сүтботқасынтаңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-етекен Ұннанпіскен бауырсағым,бәлішім, Тәттілерім дастарханныңсәні шын. Жеміс-жидек дәруменгебайекен, Еңдәмдісіпіскен тәтті нан екен.	**Ойын-жаттығу: "Негеұқсайды?"** Мақсат-міндеттер: қиялды, байқағыштықты дамыту. **Көркемәдебиет үлгіні оқу.** Мақсат-міндеттер:М. Төрежановтың "Адал дос" әңгімесін мәнерлепоқу барысында балалардыңдостық туралыұғымдарын нақтылылау; сұрақтарға жауап беругеынталандыру; зейінділікке, ұғымталдыққа тіәбиелеу. **(көркемәдебиет)**

	Күздеегінмол (қолдарыменүлкен шеңбер жасайды). Тоқ-тоқ-тоқ(саусақ бастарын бүгеді), Шыбын-шіркей жоқ (қолдарынжандарына жібереді). Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**			Д. Бұланбаева. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киімменаяққиімкиюреттілігінбақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Кеңес:"Ойыннаноқу қызметіне".	Әңгімелесу:"Баланың тамақтануы "	Кеңес:"Отбасылық мерекелер".	Әңгімелеу:"Бала экран алдында".	Кеңес:"Отбасындағы оқу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік	**«Қарлығаш»**				
саны,атауы					
Балалардыңжасы	**4жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Қозыбаева** **М.Диханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**28.08.-01.09.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	28.08	**29.08**	**30.08**	**31.08**	**01.09**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау					
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске дегенжауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылғаніс-әрекетке керек материалдармен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білудідағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтардытаза ұстауға, дымқыл шүберекпенсүртуді, орындарына қоюды дағдыландыру; жұмыс жасау барысындамәдени-гигиеналық талаптардыорындау біліктіліктерін жетілдіру; ересектердіңеңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		**"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтанкейінүстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектергеқолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	

	"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(денешынықтыру)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс ататқызып, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын желітдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндеріндамыту. Заттарды топтастырудыүйрету. Байқағыштыққа үйрету. Әрбалаотбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды,біратаумен біріктіреді. **(танымдық дағдылар)** **"Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздеріниқырғағына, мәніне сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Тақ-тақ-тақ (қолдарыноңға-солға сермейді), Бізайтамызтақпақ (қол білезіктерін айналдырады). Рақ-рақ-рақ (орындарындатұрып айналады). Күздетүсержапырақ		**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтугеықпалету, тілді дамыту. Сипаттау:екітопбір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынан бөлу сызығыжүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануғаболады, қажет сөзді атап, адымжасауғаболады. Бөлусызығына біріншіжеткентоп, жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ,	

	келетін карточкалардың бірінекатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	(саусақбастарын қимылдатады), Қол-қол-қол (қолдарынжан-жаққа жібереді). Күздеегінмол (қолдарыменүлкен шеңбер жасайды). Тоқ-тоқ-тоқ(саусақ бастарын бүгеді), Шыбын-шіркей жоқ (қолдарынжандарына жібереді). Г. Кожагулова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**		Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тіқұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Ояныңдар, тұрыңдар! Мұндамойынбұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезеніашайық. Тазааууапайдалы, Қане, биге басайық. Шыныққасажасденеміз, Жылдам өсе береміз. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды,мәнерлеп оқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуғаынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленгенсуретті-бетперделер. Жазкеліптіжадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандайәсем,қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қолбұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелекпенаралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді) Гүлгеқонды,жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген	**"Сипатталған ғимаратты тауып ал"зейінгежаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері.Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады.Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. **(қоршағанортамен таныстыру)**		**Әңгімелесу:"Күн тәртібі не үшін керек?".** Мақсат-міндеттер:өз денсаулықтары мен күн тәртібіне, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру. **(математика негіздері)**	

	дер" жүгіріп шығып,беттерін ұстап,бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіпкеп,ерінбей, (Қалған балалар ортағашығып,сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыптышешу,аудару,шкафқатиянақтыбүктепсалу.				
Серуен	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: мысықтың сыртқы келбетінбақылауға дағдыландыру; мысықтыңтіршілігін	**Ауа-райынбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктер тіршілігінемезгілдік өзгерістердің әсері жайлыбілімдерін		**Мезгілдік өзгерістерді бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктерменжан-жануарлардың	

	тануғадегенынтасын дамыту. Көркем сөзді мәнерлепайту, жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту;мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Менен бұрын тұрады, Бойынжазып,керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова.ысықты **Еңбек әрекеті:** бақшадағы піскен көгөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: көкөністердіқазып алудыүйрету;топпен бірге жұмыс жасау ұмтылысын тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**	бекіту. **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көкөністер жинаудағы ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ұжымдықжұмысқа үйрету.**"Аңшылар мен қояндар" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестеребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар- "қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды:		тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру;жазғы ауа-райы жайлы түсініктерінкеңейту. Көркем сөз. "Жазғы сурет". Артымнанай туғандай, Алдымнанкүн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағады ым. Мөлдір бұлақ, Сырлыөзенсуы тұнық Кенетсылдырететтe, Болады жым... Аппақболыпкөсіліп, Бұйраланып, Бұрқ-сарқағып, көпіріп Жатар жайқын. Мөлдірсуданбетімді Көрейін деп, Үңіледі өзенге, Шыңырау-шың. Ж. Саин. **Еңбек әрекеті:** гүлзардағыгүлдерді суару. Мақсаты:балаларды үйрету сәйкес еңбек әрекетін дамыту. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	

	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртындыбір-бірінен алшақ тұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осысөздердіайтып,	- Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынныңсоңында		Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп,оларұстап	

	балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларқолұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуалыспағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Допты түсіріп алма" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігінжетілдіру; сөздік қорды байыту; заттардыңтоптастыра білу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балаларшеңберде	"аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. Белгібойынша жылдамәрекететуге үйрету; қимыл координациясын пысықтау,лақтыруға күш бағыттауға машықтандыру. **"Төмпешіктен төмпешіккесекір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгіорындарғааттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін,күш-жігерін жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.		алмақша болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Өз түсінді изде"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түспенпішіндікөру арқылықабылдауды дамыту; түстерді жылдаматап,белгілі қимылдарды орындауға; есте сақтаумензейінді дамыту. Балалар белгілі пішіндікөрген кезде негізгіқимылдардың бірін орындайды (алға екі аяқпен секіру; бір аяқпен секіру,аяқтыжоғары көтеріп жүру, т.б.). **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен	

	тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілген топтамаға жататынзаттыңбірін атау керек. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:жүгіру техникасын жетілдіру.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту.			алаңдағы ойындар; "Доптытап"қимыл-қозғалыстыдамыту ойыны. Мақсат-міндеттер: байқампаздықты дамыту. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарынбаспау үшін, биіктіктерге (тастар,бөленедер, орындықтар, сатыларға)жылдам шығып тұру тиіс. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер:	

				қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Тергеушілер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңой-өрісін, қиялдарын дамыту. Келісім. Педагог балаларға кезек-кезекәртүрлі заттар көрсетеді. Балаларқайзаткімге, не үшін керек екенін түсіндіреді.	**"Неістейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз" дамытушылық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту.		**"Сипаттамасы бойыншатаны"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршағанортамен**	

	Ойынның тағы бір нұсқасы:баланыңөзі қораптан бір затты алып, сипаттайды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Отбасы".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасымүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін,жақынына дегенсүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Отбасымүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншықтұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіпаладыда, өздеріне қажет	Барысы. Жүргізуші. 1-нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2- нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3-нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақтышешуді тырысады. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Дәріхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор)жайлы түсініктерінбекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер,сөмкелер,ақ		**таныстыру,сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынған аңдар, ветеринар дәрігері,орнитолог (құстар бойынша маман)жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші ойын алдында балаларменбірге хайуанаттарбағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнероликкөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың	

	киімдермен құралдардыалып,өз орындарынабарады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымдақандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	халаттар,төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалармен жетондар. Барысы. Педагогалдын-ала балалармен дәріханадажұмыс істейтін мамандар туралыәңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналықкөмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалардәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор)рөлінөзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойындыбастайтынын айтады. Басындапедагог диалогтардытүзетіп,к үрделісұрақтар қоюға		қызметінің маңыздылығын талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлыжағдай туғызукеректігі жайлы айту. **(сөйлеудідамыту,**	

		жаттықтырады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбекдағдылары)**		**көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Алоданкейінне?"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларындамыту. **(математика негіздері)**	**"Жоғалғанзат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қабылдау,зейін,есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог үстел үстіне бірнешезаттарқояды. Балалармұқиятқарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстел үстінен бір затты алыптастайды.Бала жоғалғанзаттытабу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады. **(қоршағанортамен таныстыру)**		**Әңгімелесу:"Менің сүйікті жан-жануарларым".** "Сипатталған ғимараттытауыпал" зейінге жаттығу. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттеріндамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары,денешынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				

Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Балаңыздың денсаулығы қаншалықты жақсарды?"атты сауалнама.	Кеңес: "Баланың көшедегіқауіпсіздігі".		"Күзгедайындық жоспары" тақырыбынакеңес.	

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

2023жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Ересек«Көжек»тобы

Тәрбиешілер: Б.Байқаданова

С.Мырзаханова

2023жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білімберуұйымы(балабақша)ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ересек «Көжек» топ
Балалардыңжасы:4жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:маусымайы,2022-2023 оқужылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Маусым	Денешынықтыру	1. Қоскемпіркосақ 2. Жаздакелдіпейілді 3. Тұп-тұныксу 4. Бұлбалапанқандаймықты 5. Күлімдептұрнұрлы күн. - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:домалату,лақтыру,қағыпалудағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтарды қолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Спорттық жаттығулар.** Жүзужәнегидроаэробикаэлементтері.Суғатүсу,жүгіру,ойнау,судабилеу.Жүзуді үйрету (тиістіжағдайларболғанкезде). **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндеқарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау:белгіліреттілікпенкиінугежәне шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды

		ересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денсаулықтыңқұндылығытуралытүсініктідамыту; ауырмауға, денсаулықтысақтауғаынталандыру,«салауаттыөмірсалты»жәнеоны ұстанутуралыалғашқытүсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдаланаотырып, шынықтырушараларыныңкешенінжүзегеасыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардыңтаза ауада болу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылдыойындармен денежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығуларменмассаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тынысалужаттығуларынжасау.
	Сөйлеудідамыту	1. Жазғы кемпірқосақ 2. Су-тіршіліккөзі 3. Нұрлықүн - балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауапберу,жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,

		сөздікқордызаттардыңсапасыменқасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпыжәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ересектердіңсөзінтыңдаужәнетүсіну,сөйлеуәдебіниқтиістіформаларындұрысқолдану, ересектермен диалог құру, берілгенсұрақтардытыңдаужәнетолықжауап беру.
	Көркемәдебиет	1. "Ақымаққасқыр"ертегісі 2. Жұмбақтарәлеміне саяхат 3. "Аққу-қаздар" ертегісі 4. "Т.Тойбазарұлы "Қайтпайқалғанқарлығаш"(әңгімесі)" 5."Әңгімелепүйренеміз.А.Осеева"Тәттітоқаш"-шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберугебаулу.
	Математиканегіздері	1.Әсемқала - қарапайымматематикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылықоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзінесенімділіккебаулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортаментаныстыру	1.Түрлі-түстіертегіәлемінесаяхат 2.Таңқаларлыққұм 3.Сиқыршысу 4.Құстар 5.Әрқашан күнсөнбесін!" балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергеқұрметкөрсетебілуге,кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту;

		- табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен,қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау,құмдышашпау,заттардықұлаққа,мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауғабаулу.
	Құрастыру	1. Балапандарғаарналғанұялар. - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа,ұқыптылыққа баулу. Құрастырудағдыларындамыту, негізгіқұрылысбөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер,үшбұрыштар,призмалардыажыратабілуге,атауғажәнеқолдануғаүйрету, бұрыналынғандағдыларды:төсеу,бекіту,қоюқолданаотырып,жаңағимараттарсалу.
	Суретсалу	1. Қалааспанындағы кемпірқосақ 2. Тоғандағы балықтар 3. Аспандағығажайып құс - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді, бөліктердіңорналасуынбереотырып,бейнелеудағдыларынқалыптастыру,көзбен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Суретсалукезіндеқарындашты,қылқаламдықаттықыспай,дұрысұстаудыпысықтау. Қылқаламменбояуда оны бояуғаақырынбатыруды, алынғанартықбояудықұтыныңшетінеқылқаламдыақырынбасынанбасып, ағызыпжіберіпбояуды, бояудыңкелесітүсінқолдануүшінқылқаламдыбасқатүскесалмасбұрынжақсылапсуғаша йыпалыпқолдануды, жуылғанқылқаламдыжұмсақматаменнемесеқағазмайлықпенсүртіпкептіруді пысықтау.
	Мүсіндеу	1.Үйдіңқұрылысы. - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Кесектердіалақандарыныңарасындадомалату, есу, жаютәсілдеріарқылызаттардымүсіндеу(ыдыстар,ойыншықтар).

	Жапсыру	1. Ертегіқұс - бейнелеуәрекетімен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру.
	Музыка	1. Қошкелдің, жаз! 2. Біздіңқала 3. Ата-ананытыңдаймыз 4. Гүлдерайым 5. Әсем табиғат -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалықжанрлар:ән,би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтарменбалалармузыкааспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ) дыбысталуынажыратабілудіпысықтау. **Әнайту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету:ре(ми) —ля(си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәндітазаайту,сөздердіанықайту,әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). **Музыкалық-ырғақтықкозғалыстар.** Биқимылдарынорындаусапасынжақсарту:кезек-кезекекіаяқпенжәнебіраяқпенсекіру. Заттарменжәнезаттарсызмузыкалықшығарманыңқарқыны мен сипатынасәйкесбір-бірден, жұппенырғақтықимылдарорындау.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы(балабақша)ЖШС«Көжек»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ересек«Көжек»топ
Балалардыңжасы:4жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:шілдеайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Шілде	Денешынықтыру	1. Құлпынайданжасалғантосап 2. Көңілдіойындар 3. Пайдалы көгөністер 4. Емдік гүл - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:ырғақтыжаттығулардағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынасжасауғабаулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Тамақтанаралдындақолдыжуу, таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларынқалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндекарапайыммінез-құлықдағдыларынқалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрысқолдануды,қолды,бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру:асқасықпеншәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау:

		белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға,олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Өзініңденсаулықжағдайытуралыересектергеайту,науқастанғанкездедәрігергеқаралып, емделуқажеттігінбілу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдаланаотырып, шынықтырушараларыныңкешенінжүзегеасыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардыңтазалауада болу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығулярменмассажжасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделікті таза ауадаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тынысалужаттығуларынжасау.
	Сөйлеудідамыту	1. Балаларкүні 2. Жазғы гүлдер - балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауапберу,жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту, артикуляциялықаппараттыдамыту,сөйлеуқарқынынөзгертуқабілетіндамыту: баяусөйлеу, жаңылтпаштарайту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасыменқасиеттерінбілдіретін,заттардыжалпы

		(бейбітшілікқорғанында,табиғаттыңгүлденуі,көктемгіегістік,жазмезгілі) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Көркемәдебиет	1. Ы.Алтынсарин"Аурудан аяған күштірек" 2. Әдеби шығармаларәлемінде 3. Жабайыаңдар, түлкітуралы ертегілерәлемінесаяхат 4. Мақал-мәтелдер - шешендікке,әдебитілдесөйлеугебаулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберугебаулу.
	Қоршағанортаментаныстыру	1. Жидектер 2. Табиғатпатшалығына саяхат 3. Көгөністер 4. Жабайыжәнебақшагүлдерініңәлемі балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергекұрметкөрсетебілуге,кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінекұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен,қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау,құмдышашпау,заттардықұлаққа,мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауғабаулу..
	Құрастыру	1.Көгөністергеарналғансебет - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа,ұқыптылыққа

		баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға,қауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Суретсалу	1. Батпырауық 2. Гүлденгенжаз - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді, бөліктердіқорналасуынбереотырып,бейнелеудағдыларынқалыптастыру,көзбен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Суретсалудақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Мүсіндеу	1.Ертегідегідейгжель - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Жапсыру	1. Көгөністерменжемістер - бейнелеуәрекетімен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Музыка	1. Маусымжан 2. Бибилейміз баршамыз 3. Жаңбыр 4. Көңілдіарбакешәні -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауымен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалықжанрлар:ән,би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердіңорындауындағыжәне аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауғаүйретудіпысықтау. Музыкалықшығарманыңкөркемқұралдарын:дауысы(ақырын-қатты),қарқыны(жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді)байқаудыпысықтау. **Әнайту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып,оларменбіргеәнайту, әндібіргебастап, біргеаяқтаудыпысықтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Балалардымузыкалықаспаптармен:сыбызғы,металлафон,қоңырау,сылдырмақ,маракас жәнебарабанмен, сондай-ақолардыңдыбысталуыментаныстыру.

		Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда(бірпластинада) ырғақпенқағыпойнаудыңқарапайымдағдыларынмеңгеругеықпалету.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы(балабақша)«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы
Топ: ересек «Көжек »топ
Балалардыңжасы:4жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:тамызайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	1. Доғаныңастынанеңбектейміз 2. Аралықтанаралыққаөрмелейміз 3. Меніңсүйіктіүйжануарым 4. Достықбіздіңтуымыз - балалардыңденесінүйлесімдідамыту,спорттық,қимылдыойындарға,спортпенайналысуға қызығушылықты арттыру; - денесапаларын:күш,жылдамдық,төзімділік,ептілік,икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін:жүруменжүгіруді, секіруменлақтыруды,қағып алуды, еңбектеумен өрмелеуді, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту,салауаттыөмірсалтын ұстануға тәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға,жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққабаулу; - ойынбарысында,спортжабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** ***Кеудегеарналғанжаттығулар.*** Екіқолдыбелгеқойып,оңға-солғабұрылу(жылдамжәнебірқалыпты).Оңға,солғаеңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп,заттардықоюжәнежоғарыкөтеру. Тізерлеп отырып,доптыөзінен айналдырадомалату. Біраяқтыжоғарыкөтеріп, жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолғаберу. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыружәнетұру.Тізерлептұрып,алғаеңкеюжәнеартқашалқаю, екі аяқтыкезекбүгужәнежазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. **Спорттықжаттығулар.** ***Велосипедтебу:***екінемесеүшдөңгелектівелосипедтебу;оңға,солғабұрылу. ***Жүзу:*** суға түсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау;иеккедейінсудаотыру,суданшығу;бетінсуғамалу;еркінәдіспенжүзугеталпыну.

		Қимылдыойындар. Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту.Танысойындардыұйымдастыруда бастамашылдық,дербестіктанытуғабаулу.Ойындардафизикалыққасиеттерді(жылдамдық,күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа,тазалыққа,өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтануәдебінсақтау.Тамақтыасықпайшайнау,асханақұралдарын(қасық,шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларын:өзбетіншекиінуменшешінуді,тісінтазалаудыжетілдіру. Киімдердіжинау,ілу,ересектіңкөмегіменолардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырудыңбарлықтүрлерін,жалпыжәнежергіліктісушараларынжүргізу:дымқыл шүберекпенсүртіну,аяқтарды,дененішаю,әрбіртамақтанғаннанкейінауыздышаю.Жалпақ табандылықтыңалдын-алуүшінтүрліжолдармен,жылықүндері шөптің,құмныңүстіменжалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.
	Сөйлеудідамыту	1. Жазғы ойындар 2. Бізтатумыз - балалардыөздігіненсипаттаужәнебаяндауәңгімелерінқұруғабаулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттардыалуындаоныңқажеттіліктерінқанағаттандыру,олардықұрдастарымен талқылау. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дауысты,дауыссыздыбыстардыдұрысайтудағдыларынбекіту,ызыңжәнеүнді(р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеуқарқынынөзгертудібекіту:ақырын,жылдамсөйлеудіменқертуүшінтақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерініңдұрысайтылуынжақсарту.Фонематикалықестудідамыту:белгілібір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөйлемдегісөздердібайланыстыруға,көмекшісөздердідұрысқолдануға,затесімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және

		көпшетүрде,затесімдердісынесімдерменбайланыстыруға,етістіктердібұйрықрайымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырыпсөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру:әңгімегеқатысуғабаулу,диалогкеқатысушыүшінтүсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:затты,суреттіөз бетіншеқарап,сипаттауға,түрлі балаларәрекеттеріндебейнелегенсуреттері,бұйымдарыбойыншаәңгімелерқұрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалартуралыақпаратты талқылауға баулу.
	Көркем әдебиет	1. Орман-дәрігері 2. Еріншекегіншіменеңбекқорқұмырсқалар 3. Қасқырменқоян 4. Масақ - балаларәдебиетіне,театрәлемінеқызығушылықты дамыту; - балаларгажастарынасәйкестыңдауға,сахналауға,тәрбиелікмәнібарәдеби шығармаларды ұсыну. Балалардыңкітаптағыиллюстрациялардыөзбетіншеқарастырып,ертегі,әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Шешендікке,сөзөнерінебаулу,халықауызәдебиетішығармаларыментаныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.
	Математиканегіздері	1.Мысыққақонаққабарамыз - заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін,көлемінкөзбенөлшеу,қолменұстау арқылыкөрнекі-бейнелікойлауды,естесақтауды,қиялдауды,сөйлеуді,қолдыңұсақ моторикасын дамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту,себеп-салдарлықбайланыстардыорнату,талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін,бастапқыойлауоперацияларын,жиынтуралықарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжыммен жұмысістей білугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру,балалардыңой-өрістерінкеңейту;тіріжәнеөлі табиғат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
	Суретсалу	1. Ауладаойнайтынжазғыойындардыңспорттыққұрал-жабдықтары 2. Достық ғаламшары

		- қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнерінебаулуарқылыпатриотизмгетәрбиелеу; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін,дербестігін, белсенділігін дамыту. Суретсалудаәртүрлітүстердіқолдануға,көптүскеназараударуғадегенұмтылысты қолдау.
	Жапсыру	1.Меніңқалағанүйжануарым - қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауғабаулу,шығармашылықойлауменқиялды дамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту,заттардықараужәнеқолменұстапзерттеуді дамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар меннысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру.Ұсақэлементтердіересектердің көмегіменжелімдеу,алдыменқағазбетіндезаттыңбейнелерінқұрастырып,соданкейін оны желімдеу.
	Мүсіндеу	1. Махаонкөбелегі - өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркем-эстетикалық талғамды дамыту; - өнертуындыларынқабылдаументүсінудағдыларынқалыптастыру. Мүсіндеудеқысу,тарту,басуәдістерінқолдану.Кескіштіқолданудыүйрету,оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру.
	Музыка	1. Ертегілер елі 2. Бізөмірдіңгүліміз 3. Қасқыр 4. Досболайықбәріміз! - балаларға тыңдауға, айтуғажастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру,онытыңдауғаынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау).Музыканыңсипатынсезінугеүйрету,танысшығармалардыбілу,тыңдалғанмузыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарынбайқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу,жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септимашегіндежоғары, төмен). **Әнайту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуғаүйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-сибіріншіоктавашегінде).Қысқамузыкалықфразалararасындатынысалудыдамыту.Әуенді

		тазажәнесөздердіанықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету.Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақтықимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатынырғақтыжүріспенберу, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл,ырғақтыжүгіру; музыканыңырғағыннақтыбереотырып, қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіру, музыканыңекінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. Сазсырнайда әуендерді ойнау. **Билер.** Әуенніңкөңілдісипатынқабылдауғаүйрету,музыканыңкіріспесінажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл,ырғақпенқозғалу;жұппенбиқимылдарынорындау;билердеойындағымузыкалық қимылдарды қолдану. Музыканыңсипатынасәйкесойынәрекеттерінорындау,шеңбербойыменәнайтыпжүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатынажыратабілу,атрибуттарменбиқимылдарын орындау.
	Құрастыру	1.Мысық. -балалардықауіпсіздіктісақтауға,ұқыптылыққатәрбиелеу. Қағаздан құрастыру. Қағазданқұрастыруғаүйрету:қағаздыңпарағынортасынанбүктеп,шиыршықтап,көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойыншақарапайымпішіндерқұрастыру.
	Қоршағанортамен танысу	1. Қонжыққакөмектесейік 2. Епті,мықты,батылмыз 3. Тотықұс 4. Достығымызжарасқан - ересектердіңеңбегі,оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы,жалпықабылданғаннормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралыбілімдерін кеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін,еліміздіңжетістігінемақтанышсезімінтәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауғабаулу; - туғанөлкеге,өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінкеңейту;

		-танымдыққызығушылықтарыменшығармашылыққиялдықалыптастыру;табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау. **Өлітабиғаткұбылыстарымен заттары.** Табиғаткұбылыстарытуралыұғымдарын(жел,жаңбыр,тұман,бұршақ,кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылаукүнтізбесіндеауарайынбелгілеу(суық,жылы,күншуақты,жаңбыржауды,жел соқты), соған сәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтартүсті,күнніңсуықтығынанжердегіқармұзғаайналды),ойын,еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Ауарайыменклиматтықжағдайлардың өзгер ЮПЧЕЯвуінбақылау.

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Ересек«Көжек»тобы
2023ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова** **С.Мырзаханова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**29.05- 02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29	**30**	**31**	**01**	**02**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті,				**"Киімшкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттер:	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты

кітаптар қарау жәнетағыбасқа әрекеттер)				балаларды киім-кешеккеарналған жекешкафтытаза ұстауға үйрету: шкафтыкиімдермен аяқ киімнен босату, дымқылшүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнынатиянақты жинау. Тәртіпкебағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшылеңбекке үйрету. **(еңбекдағдылары)**	қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдардыбөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
				"Текшелер" құрастырғышымен ойындар. Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балаларқұрылыс материалдардан балабақша құрастырады. Құралдары: текшелер,кірпіштер,	**"Дойбы"үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларынтолық жою немесе жүру жолын бұғаттау.

				білеулер, призмалар. **(құрастыру)** **"Балабақша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қозғалуға ынталандыру;дене мүшелерін жетілдіру,жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшылболуға баулу. -Балабақша, балабақша(Орнында марш басу, қолдармен сермеу) Біздіңортақүйіміз. Бізбенбірге,бізбен бірге (Орнында жүріп,шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп,ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғарышапалақтау) Бізбенбірге	"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердіңырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

				қоймайды, Қолдыбұлғап,қолды бұлғап, (Орнында жүріп, қолдармен алдыдабұрмалау) Кейіпкерді сомдайды. Отырадыдатұрады, (Қолдар белде, аяқтардыбүгіп,тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдар белде, оң-сол жақтарғатеңселу) Оңға-солға бұрылады,(Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүредіболашаққа. (Орнында марш басу, қолдарды жоғары көтеру) **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Ақымақ қасқыр"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларғаертегіні оқып беру, мазмұнын әңгімелеугеүйрету; ертегі кейіпкерлерінің рөліне еніп, сөздерінайтқызу арқылы байланыстырып сөйлеуге, кейіпкерлердің ерекшеліктерін, белгілерін дәл тауып,сипаттауға үйрету; сөздік қорларын молайтып, тіл байлықтарын дамыту;достыққа, бірліккетәрбиелеу.
Таңертеңгі жаттығу	Ояныңдар, тұрыңдар! Мұндамойынбұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане,бигебасайық. Шынықсажасденеміз,				

	Жылдамөсе береміз. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Дұрыстамақтанумәдениетінқалыптастырудыжалғастыру:асханақұралдарындұрысқолдану(асқасығымен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақішіпотырғандасөйлемеу;әдепті болуғатәрбиелеу(асүшіналғысбілдіру, тазалықпентиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне—қасық,міне—ас. Еш нәрсені қалмас. Осысөздерденкейін,балалартаңғыастарынішеді.Тамақтанубарысында,тәрбиешібалалардыңорындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Жау, жау, жаңбыр!"сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жасегіндеержетіп, Желкілдетсін желегін.	**«Кімнеістейді?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: көрсетілген объектінің, құбылыстың суретінеқарап немесеатауын естіп,оның не істейтінінайтуға машықтандыру; сөздік қорды молайту: ойлау, есте жаңғырту қабілетін дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

				Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрік бер. меніңеккен бағымда, Өссінжүзім,өріктер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Музыкаданойын-жаттығу** "Қошкелдің,жаз!" Мақсаты: Балалардың жеке қасиеттеріндамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Жазғыкемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың жыл мезгілінің табиғи құбылыстары, ай аттары,аптакүндері	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қоскемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұруға;2-3метрлік қашықтықта алға ұмтылақосаяқпен секірудағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы табанменалақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу іскерліктерін жетілдіру;дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту.

				жайындағы білімдерін бекіту; таң, күн, кеш, түн мезгілдерініңатауы менауысуытуралы түсініктерді тиянақтау; сөздік қорын молайту, логикалықойлауын, қолдың қимыл қозғалыс моторикасын дамыту; аңғарымпаздыққа, жан-жақтылыққа тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қалааспанындағы кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балалардыәртүрлі құралдардың көмегіменәдемі табиғиқұбылыстар жайлытүсініктерін шығармашылық түрдежеткізебілуге, негізгі түстерді тануды,саусақпен сурет салуды үйретуді	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түстіертегі әлеміне саяхат"Мақсат-міндеттер: Балалардыңтүстер туралы білімдерін бекіту (қызыл, сарғыш, сары, жасыл, көк, көгілдір, күлгін). Сөйлеу,естесақтау, ойлау,зейін,қиялын, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Топтағы өзара достық қарым-қатынасқа белсенділікке, тәуелсіздікке,өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу.

				жалғастыру; балалардыңтүстерді қабылдау, түсті таңдау біліктілігін дамыту; зейіндерін тұрақтандыру, ойлау, есте сақтау қабілеттеріндамыту; тиянақтылыққа, табиғаттыаялауға, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен				**Өрмекшіні бақылау.(сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру,көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: өрмекшілеролардың ерекшеліктері, тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейтуді жалғастыру; қоршағанортаға деген қызығушылықтарын арттыру. **Зерттеу.**Ұлғайтқыш	**Күн-жылумен жарық көзі. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күн-жылу мен жарық көзі екені жайлытүсініктерін пысықтау; талқылау,дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. **Зерттеу.** Күнге қарап,сұрақтарға жауапберудіұсыну.

				әйнек арқылы үлкен өрмекшіні бақылау (өрмекшіңіңкөзімен ауызы басында, ал кеудесі төрт аяғына тірелген). **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** гүлзарда гүлдеп тұрған өсімдікті (барқытгүлді)топқа ауыстыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлдің айналасын ұқыптықазуды үйретуді жалғастыру; гүлдерді топырағымен бірге құмыраға ұқыпты ауыстырудыүйрету; өсімдіктерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын	- Күнгеқарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламызба,көзімізге зиянынтигізбейме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағынжауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін,балаларкүн көзіндетұрғантас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күнкөзіндезат қызатынына қорытынды жасау. **Еңбек тапсырмалары:** кішітопбалаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жасы кішіге

				шартынбұзбай, тақпақсөздерінайта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді,	көмектесуге ұмтылуғаүйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттері: балалардыойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылған бағытынкөрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге

				Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю" "оянып","балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бір, екі", "Үнсіз адымда". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дұрыс жүру дағдысын,қозғалыс координациясын меңгерту; төзімділікке тәрбиелеу.	түскенненкейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. **"Өртсөндірушілер оқуда" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту.

				Өзбетіменеркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар: баяу қарқында ұзақ жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, төзімділікті, дұрыс тынысалуды дамыту.	Өзбетіншееркін ойын әрекеті, алаңдашығарылған материалмен ойындар. **"Шеңберді дәлде". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балаларғақолынжуаралдындажеңдерінтүруді, судыжан-жағынашашыратпайбетінжуудыүйрету; дәретханадан кейін және қажет болғанда қолды жууды үйрету. *Көркемсөз* Досболсабын,суменсен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз, кешке де, Жуын күндіз, түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуынұйықтаралдында, Жуын ақ таң атқанда. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу,	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау.				

сауықтыру шаралары	"Мөлдірсу"ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**"Нежасырылған"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдыменпедагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізушісөзбен балаларжасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды,құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды.Ойыншы балалар жауабын	**"Көзді жұмып, тепе-теңдікті сақтау" дамытушылық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардыжұмылу көзбен, тепе-теңдіктісақтауға жаттықтыру; вестибуляр аппараттарын,көру қабілеттерін дамыту. Барысы. Орындарынантұру, қолдарынекіжаққа созу; екі аяқпен кезек-кезек тепе-теңдікті сақтай отырып, тұру. Жаттығудың алғашқыүлгісін педагог өзі көрсетеді. Тепе-теңдікұзақтығын реттеу қажет. Театрландырылған қойылым.

				табуғатырысады. Алдыменпедагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма күрделенеді. Мысалы. "Бұлөсімдікқылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді"; "Бұл жиһаз, пластиктан ғанаемес,сондай-ақ ағаштан да жасалады,адамның тынығуынажағымды әсер етеді". **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** "Балабақша". Мақсат-міндеттер: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлеріменжұмыс	**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** **"Алма" ертегісі** Мақсат-міндеттер: балалар жадында ертегі мазмұнын қайта жаңғырту, естесақтау,ойлау, эмоциялық, ым-ишаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керектіқұрал-жабдықтар. Алмапішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің бетперделері(қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға"Алма" ертегісінің мазмұнын қайталатады. Балаларөзқалауы бойынша кейіпкерлерді таңдайды, кейін кейіпкерлер

				атқаратынмамандар жайлы жалпы түсініктерін бекіту; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттеріндамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Балабақшадажұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушығақажетті құрал-жабдықтар. Барысы. Балаларалдымен балабақша қызметкерлерін өздері тағайындайды. Мамандардыңрөлін ойнайтын балалар, өздеріне қажет құрал-жабдықтарды тандап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өзара кімніңқайда	костюмдарынкиіп, өз орындарына барады. Басынан автор рөлінпедагогөзі алады. Қойылымсоңында педагог кейіпкерлердібөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар, көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді,қошеметпен мадақтауларға ие болады.Соңында педагог балалардан, шығарманыңолай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетін қысқаша талдап береді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**

				баратыныңжәнене істейтінің кеңесіп, жоспарлайды. Педагогдиалогтар мен қарым-қатынастарды бекітугеықпалетеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандайқимыл-әрекет қабылдап, не істеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармenжеке жұмыс				**"Ғажайыпқап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншық атауларыменсөздік қорларын арттыру. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттаужаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру,	**"Меніңәжем" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорларын, жақын туыстықатауларды білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

				артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Менен бұрын тұрады, Бойынжазып, керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысып алдайды. Ойнатсамда күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н.Арынова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен				**Кемпірқосақты бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер:	**Желді бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарғақарап

				кемпірқосақ - жансызтабиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру;спектр түстерін бекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақтысу бүркеудің нәтижесіндеарнайы жасауға болады. Көркемсөздіжаттау жаттығуы. Мақсаты:тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуғадағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды, Аспаншайдай ашылды. Суретшіекен табиғат,	байқауға болатынынкөрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке,табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады.Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. **"Желқайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлайбілу қабілеттерін жетілдіру;оңмен сол жақты ажыратуға машықтандыру;

				Бояуларын дайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Еңбекәрекеті:**ойын жабындысын жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын бекіту. "Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді.	объектіге немесе суреттегіобъектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуғабаулу;ақыл-ойыны дамыту. Құралдары:сюжетті суреттер(суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдертұр). - Суреттергеқарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардыңмысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. **"Аққу-қаздар"ойыны. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібелгісөздерді мұқияттыңдап,

				Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынәңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар,сұрбұлттар, жаңбыр, тұман,теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктіңатқаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсаты: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіребілу	ойынға белсенді қатысуға, ойын шартынбұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіругебейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (санамақпен таңдалған)екібала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа!

				қабілеттеріндамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталғансоң, тәрбиеші "бір, екі, үш"-депсанағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. "Доптытүсіріпалма"ойын-жаттығуы. Мақсаты:допты қағыпалу	Осысөздерден кейін, балалар қарама-қарсыжаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады.Ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар"саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. "Кімқапшаныалыслақтырады?"қимылды ойын- жаттығуы. Мақсаты:балаларда белгі бойынша әрекетету

				біліктілігін жетілдіру;сөздік қорды байыту; заттардың топтастырабілу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балаларшеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілгентоптамаға жататын заттың бірін атау керек." Еркін ойындар: балалардыңнегізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	біліктіліктерін дамыту,оңжәнесол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркінойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,бадминтон ойнау. Мақсаты: ракетканы қарсыласы жаққа лақтырудыүйретуді жалғастыру.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға				Ата-аналарғаарналған кеңес.	Айынабіррет"Отбасы күнін" өткізу.

кеңес)				"Балабелсенділігі-оның денсаулыққепілі."	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересектоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байқаданова**				
Жоспардың құрылукезеңі	**05.06. -09.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	05	**06**	**07**	**08**	**09**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керекматериалдармен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске деген	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерінкеңейту, жапырағы бойынша	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге,топ бөлмелеріндегі орындықтардытаза	**"Ойыннанкейін топты ретке келтіру".** Мақсат-міндеттер: балаларда тазалыққа,тәртіпке саналы түрде ұмтылу біліктіліктерін	**"Ойыншықтарды реттеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс жасау алдында алжапқышкиюге үйрету; ойыншықтарды ұстаутәртібі: жуу,

	жауапкершілік сезімдеріндамыту, балаларды ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш,көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты,өз іс-әрекетіне сенімділікті,сумен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларын дамыту.Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерінжәнеоны аялауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	ұстауға,дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарынақоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс жасау барысында мәдени-гигиеналық талаптарды орындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	пысықтау,ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру. Жұмысжоспарын құру, алда атқарылатын қызметіс-әрекетіне қажет материалдарды таңдап алуды үйрету. **(еңбекдағдылары)**	кептіру,сүртіп орнына қою. Еңбеккебаулу. Суменжұмысжасау кезіндегі зейінділіктідамыту. Өздерінің және өзгелердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Бұл үйде кім тұрады?"үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтауқабілеттерін дамыту, сөздік қорларынмолайту. Барысы. Тәрбиеші үйдің терезесінен отбасымүшелерінің суреттерін көрсетеді.Балалар олардыатайды,	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел,санайық екеуіміз. Басбармақ–әкем, Балаң үйрек – шешем,	**"Лото"үстелүсті ойыны (отбасы).** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әрбалаотбасы	**"Меніңжанұям"фотосуреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарғадеген сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленгенотбасы жайлыәңгімелеу.	**"Үй құрастырамыз"құрастыруойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; отбасына деген сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдардан

	өзінің отбасы мүшелеріне сипаттамабереді. **"Қане,көрсет" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, қабылдау, зейін, елестету, пантомималық қабілеттерін дамыту;көліктер туралытүсініктерді пысықтау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларды шеңберге немесе қатарларғатұруға ұсынуға,ырғақты әуендіқосыпқоюға болады. Ұшақ ұшып келеді, қане,көрсетші.(Қол екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Машина жүріп келеді,көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынайтаныту)	Ортантерек–ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентайбөбек–сен. Бірүйдебіз нешеуміз? Бірүйдебіз бесеуміз. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)** **"Қайсыеңауыр?"логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерінбекіту; заттың жеңіл немесеауырекенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлауқабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары:заттар жәнеолардың	мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атауменбіріктіреді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру)	**(сөйлеудідамыту және көркем әдебиет)** **Саусақжаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсаты:көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту;балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболып жүреміз, (Бас бармақтарды көрсету) Жеңіміздікезегімен түреміз. (Женді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып,(Саусақтарды созып,екіалақанды, айқастыра, бірі-бірінеуқалау) Уқалап,жуып береміз. Кесе-екіқос алақандай,	түрліүйдерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдар жинақтамасы: текшелер, кірпіштер,білеулер, призмалар. Сондай-ақ;"Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары. **(құрастыру)** **"Қандай көлік қайдажүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру;зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз,велосипед, автобус, ұшақ, жеңілмашинат.б.

	Пароходжүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екі жаққа ірелеңдету) Мотоциклжүріп келеді, қане, көрсетші. (Екі қолдыжұдырыққа түю, қолды кезек-кезек екі жаққа бұру) Тікұшақұшып келеді, қане, көрсетші. (Қол екі жаққа созу, денені екіжаққақозғалту). Велосипед жүріп келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту, денені екі жаққа теңселту) Катержүзіпкеледі, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолдыекіжаққа ірелендету) Автобусжүріп	заттық суреттері (алма,кесе,сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз,лимон,доп, қияр). Педагог әуелі дөңгелекпішінге ұқсайтын,содансоң сопақшағаұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарынайтып болғаннан кейін балалар шынайы заттарды қолға алып,қайсыжеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығуды тек екі заттансалыстырып көруге болады. Балалар заттың көлеміменоның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді.Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады.Мысалы:	Көрсетедіқолғабыс (Шаңсорғышпен тазалаған сыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш! (Қолдыекіжаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз,(Екіқолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз!(Қолдыекі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз,	(Саусақтарды қосып,бірыңғай бүгіп, екіқолды қырынанқосып, "тербету") Шұңғыл алтын айдай. Қолғакесеніалып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып,алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып,жуып береміз. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту және дене шынықтыру)**	Балаларғакезекпен жеке суреттер көрсетіледі: -Балалар, көрсетілгенсуретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік:жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз,суда жүзсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды,екі командағабөлініп, ойнауға болады. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**

	келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	әуешарыжеңіл ауаға толған, қарбыз-жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақтықосады). **(математика негіздері)**	(Қолымызалдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен(Қолды алдыға сермеу) Ызылдайтың жәйменен!(Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Басыпқалсаң тетігін,(Екіқолдың әрсаусақтарынбір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім! (Қолды екі жаққа сермеу, иықтыкөтеру) Бізге не көмектеседі?(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны		

			нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанныңсыртқы жағын бі-біріне үйкелеу) Басаркиімтүтігін! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	Оныңдар, тұрыңдар! Мұндамойынбұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықсажасденеміз, Жылдам өсе береміз. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	Балалардың беті-қолдарын жуу, таңғы асқа отыру. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқынықолданудыүйрету.Тамақішіпотырғандасөйлемеу.Тамақтанғаннанкейінбеті-қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді**	**"Сипатталған ғимараттытауып ал" зейінге жаттығу.**	**Әңгімелесу:"Мен тұратын қала (ауыл, аймақ)".** Мақсат-міндеттер:	**Отбасыжайлы мақалдар-мәтелдержаттау.** Мақсат-міндеттер:	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	қарастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды, суреттерді әңгімелеукезінде, отбасымүшелерінің отбасыда алатын орны туралы ойлармен бөлісуге ынталандыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, солсуреткетағыбір рет сипаттама береді. **(сөйлеудідамыту)**	балалардыңсүйікті қаласының көрікті жерлері жайлы білімдерінбекіту. Оларды фотосуреттерден танудыжәнеатауды үйрету. Байланыстырып сөйлеуді, қиялдарын сын есімдерінтаңдау біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеудідамыту,**	балаларды әдептілікке,үлкенге құрмет көрсету қағидаларына тәрбиелеу. Жақсыата–орман, Жақсыбала қорған. Отан-қуат, Отбасы - шуақ. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеудентізбекке қояды немесе салады. Әрбіртөрт затнемесесуреттің арасында біреуі артықболып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынан бәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Жұмбақтарәлеміне	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Үйдіңқұрылысы"	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу**

ұйымдастырылған іс-әрекет	саяхат" Мақсат-міндеттер: Балаларға жұмбақтартуралы түсінік беру; жұмбақты толық тыңдап,жауабын табуғаүйрету;есте сақтау қабілетін жетілдіру; балалардың ой-өрісін дамыту; өз ойынеркінайтуға үйрету, адамгершілікке тәрбиелеу.	"Әсем қала"Мақсат-міндеттер: Балалардыңсандық және реттік санау туралыбілімдерін бекіту; геометриялық фигураларды ажыратажәнеатай білуге үйрету; заттарды санымен байланыстыру туралыбілімдерін бекіту. **Музыкаданойын-жаттығу** "Біздің қала"Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерінүйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралытүсініктерін	"Жаздакелді пейілді" Мақсат-міндеттер: Балаларды тепе-теңдікті сақтай отырып, қолын жоғары көтеріп тақтай бойымен жүрудағдыларын дамыту;қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіру;1,5-2метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіруіскерліктерін жетілдіру;қимылды ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру.	Мақсат-міндеттер: Өтілген мүсіндеу техникалар бойынша бұйым жасап үйренуді қалыптастыру; ауызша нұсқаулық бойынша,алгоритм әрекеттерінің көрінісі,балаларды ұзын сопақшаны есіп, бір-біріне тығыз қосуды үйрету; қолөнер жасаудақиялмен шығармашылықты дамыту; ұсақ қол маторикасын, үйлестіру қозғалысындамыту; бастаған жұмысын аяқтауға, ермексазбен ұқыпты жұмыс жасағатәрбиелеу.	"Таңқаларлыққұм" Мақсат-міндеттер: Балаларды құрғақ және дымқыл құмның қасиеттерімен таныстыру, балаларғақұм өте ұсақбөлшектерден-құм түйірлерінен тұратынынкөрсету; эксперименттік іс-әрекет арқылы себеп-салдар байланысынорната білу, балалардың сөздік қорын кеңейту; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру., зерттеу қызметіне қызығушылық.

		жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуғаүйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатынажырата білуге тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру;бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшеменүрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагогәрбір баланыңалдына	**Көліктерді бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктерді жүргізетін тек ересектер болатынынбайқату; көлікті жүргізуүшін рұқсат болу керектігін түсінуге жағдайлар жасау; жол ережелерін пысықтау. Ереженіестесақтау жаттығуы. Жұмбақжасыру. "Бағдаршамның шамдары". Мақсат-міндеттер:	**Жазғыағаштарды (саябақта, аулада) бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: аққайын мен көктеректі діңгегінің түсінен жәнежапырағынан ажыратуды дағдыландыру; ағаштыңбөліктері (діңгегі, бұтағы, тамыры) жайлы түсініктерінбекіту; туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілік сезімінтәрбиелеу. **Ересектермен**	**Торғайларды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың дене ерекшеліктерімен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап,Бөтегесітомпай ып Тойған қозыдай монтайып,	**Терек мамығын бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: терекағашыжайлы білімдерін бекіту; ағаштардың тұқым беру амалдарының біріне көз жеткізу; өсімдіктердітануға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Педагог бүршіктердентерек мамықтарының шығатынын, содан соң желмен ұшырылып,жерге түсінінінкөрсету. Балаларға әрбір

	түтікшемен лентаны(қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар,қазірбіз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлепшығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендеркаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендертүтікшеге ақырын үрлеп, баяу желдібілдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңына ағаштардан қурап түскенұсақ бұтақтарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс**	балалардың жол ережелерітуралы түсініктерін пысықтау,бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Менқауіптен абайлаймын: "Тоқта!Тұр!"–деп тік қараймын. Мен–ортаңғы дөңгелекпін, "Досым,дайындал!" – деп әлекпін. Менрұқсатберіп тұрамын: "Жүребер!"–деп шақырамын. Балаларбағдаршам шамдарының түстерінені білдіретінінайтып, жол ережелерін қайталайды. **"Автокөліктер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:алғырлық ты, жүгіру жылдамдығын, бәсекелестіксезімін	**бірге орындалатын қарапайыменбек тапсырмалары:** гербарий жасау үшін көктерек пен аққайын жапырақтарын жинау. Мақсат-міндеттер: жапырақтарды ажыратудыүйрету; ағаштарға деген сүйіспеншілікті арттыру. **"Үшінші артық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіребілуге дағдыландыру; кеңістіктібағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақбойынша	"Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауыз әдебиеті. Балалардың назарынторғайдың бір орында тоқтамайтынына аудару;торғай-өте пысық, жылдам, шапшаң, зерек, көңілді құс екені туралыайту.Торғай жыртқыштардантез құтылу үшін көп қимылдайды, қауіптісезетінқұс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайыменбек тапсырмалары:** қураған ұсақ бұтақтарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмыс дағдыларын меңгерту; ересектерге көмектесу ұмтылысынояту. **Қимыл-қозғалыс ойыны.**	мамықтың ұшында біртұқымжабысып тұрғанын байқату. **Еңбек әрекеті:** терек мамығы қол еңбегісабақтарына қағаз қаптарына жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Педагогаллергиясы бар балалардың қатысы-қатыспауын ескеру керек. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-

	ойыны. (дене шынықтыру) Мақсаты: балалардыбірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып,жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейінбалаларжерге отырып,қолдарын	дамыту. **"Секірейік" қимыл-қозғалыс жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір орыннан екі аяқпен ұзындыққа секіру дағдысын қалыптастыру;күш-жігерін дамыту. **"Үш табан"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр топтың	ойындыбастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы,екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалғанбалалардың әрқайсысы шеңбердетұрған баланың бірінің артына тұрып, жұптыққұрайды. Қуғыншы мен қашушышеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойыменбірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауыбойынша немесешаршаған кезде)өзіқалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кездеүшіншіартық болып қалған бала әрмен қарай қашуды	**"Мысықтар мен торғайлар", "Қарғалар"(мөлшері 2-3 рет). (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: денсаулыққа,ойынға деген қызығушылықтарын дамыту, дене бұлшықет қозғалысын пысықтау, ойын арқылы көңіл-күйлерінкөтеру; ептілікке, алғырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру;балаларды салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу.**"Кім қапшаны алыс лақтырады?"қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	қатынастарын дамыту. Ойынашықаландаөткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөленайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егерүзіпкетсе,бір баланы жетелеп апарып,өзтобына

	босатады, демалады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды	ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы түскенбалабірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және онықөмбегежиегін алыпөлшегенде,үш	жалғастырады.Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп, түртіпүлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **"Шеңберден шеңберге"қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:балаларды шеңберлерге бақыттыауыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау	балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту,оңжәнесол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарыменөзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады.**Ескерту:** педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Қояндар мен қасқырлар"қимылдыойын-жаттығулары. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қос аяқпеналғасекіру және аттамдар жасапалғажүгіру қабілеттерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен

	ұзындыққасекіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	табан артық қашықтыққа ұшырғанойыншы қашанкелесіасыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана -ойындытоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үшайналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталыққөмбеде ақтық сайысқа түседі. **Еркін ойындар:** шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту, екі аяқпен секіру. **(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құралдарыменөзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.		қамтамасыз ету мен құралдарыменөзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.

		аяқты бүгіп, жерге түсубіліктіліктерін дамыту.			
Серуеннен оралу	Өзшкафын белгібойыншатауып алуды,өз киімін өзішешуді,өз қажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Түскіас	Алдыңдағытүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдірсу"ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауындамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар:әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагогбалалардың алдына таныс ойыншықтармен	**"Су,аспан,жер"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғатнысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндеріндамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.Ойын барысында доп қолданылады. Балаларжарты шеңбернемесе шеңбер құрып отырады.Бірінші кезеңде ойын	**"Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: негігзгі және қосымша түстер жайлытүсініктерін бекіту. Ойын барысындабалалар түрлі түсті жолақтарды таңдайды,түстерді сәйкесрет-ретімен орналастырып, кемпірқосақ құрайды. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін,сөйлеу тілдерін,қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарғадеген қызығушылыққа,	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-

	заттардыұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтардыбір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балаларкөздерін жұмады,педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншыққайжерге ығысқанын айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлытүсінікберу. Әлеуметтік шығармашылыққа	шартын көрсету үшін, бастаушы рөлінтәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушыдопты кезекпен әр баланыңқолына лақтырадыда"су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алғанбала,әрбелгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су"- балық атаулары, судаөмірсүретін тіршілік иелері, "аспан"-құстардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжеттті-рөлдік ойын"Аналармен қыздар".** Мақсат-міндеттер:	**Сюжетті-рөлдік ойын"Жануарлар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар бағы, қорғауға алынған жан-жануарлар жайлы түсініктерін бекіту; ветеринар дәрігер, орнитолог туралытүсініктерін бекіту; мамандардың жануарларбағында қандай рөл ойнайтынын анықтау; жануарларға қамқорлық танытуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші балалармен бірге ойын алдында жануарлар бағы жайлы суреттер қарастырады,әлем бойынша қорғалатынаңдар менқұстар жайлы	ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Әртүрлітабиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегібелгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалықжұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы-шатырдағы мұз тамшысы; тамшы-тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы - мұз; тамшы - бұлақ;жапырақ-ағаш; жапырақ - бұтақ;жапырақ- гүл; және т.б.. **(сөйлеудідамыту,**	ишарамен көрсетеді,балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған(тұрған)әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып,жұмбақты шешуді тырысады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Дәріхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың дәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор)жайлы түсініктерінбекіту;

	жағдайтуғызужәне мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардыңэколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы,әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиешіойын алдында балаларменбірге плакаттар, экологтыңжұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлыбілімдерін бекіту, эколог-маманының қызметініңмаңызы неде екені жайлы талқылағанжөн. Балалар рөлдерді	балалардыңотбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерінбекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балалардырөлдерге бөлініп, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесугежәне ойыншылар арасындағы қарым-қатынастыорнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	бейнебаян көреді. Ветеринардәрігер, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңызы жайлы талқылау қажет. Балалардың өздері жануарлар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді атап, таңдайды. Кейіпкерлер өзіне қажеткиімүлгілері мен құралдарды аладыда, орындарына барады.Қалған балалар қолдарына ойыншықандармен құстарды алады да, оларды белгіленген орындарға отырғызып, қозғалтады, қимылғакелтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орындарын	**қоршағанортамен таныстыру, математика негіздері)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы"**Мақсат-міндеттер: ойын арқылы қоршаған орта туралыбілімдерін көрсету, кітапхананың әлеуметтік маңыздылығын көрсету;кітапхана қызметкерлері жайлыұғымдарын кеңейту,қоғамдық орындардаөзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты ұқыптыұстауға тәрбиелеу. Ойынбарысында балаларәртүрлі	әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншықпішінді дәрілер,сөмкелер, ақ халаттар, төлемақыны қамтамасызететін карточкалар мен жетондар. Барысы. Педагогалдын-ала балалармен дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналықкөмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалардәріхана мамандарының (дәріханашы,

	өздері бөледі, нысандытаңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасауы мүмкін: адам табиғаталдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**		қарайды, көмектерінтигізеді. Ойынсоңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасауы мүмкін: адам жойылып бара жатқанаңдармен құстар үшін жауапкершілікті сезіну,қамқорлық таныту, тіршілік етуіне қолайлы жағдай туғызу қажет. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	ойынәрекеттерін орындайды: оқырман формулярларын рәсімдеу, кітапханашының өтінімқабылдауы, картотекамен жұмыс,кітапберу, оқу залының жұмысы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	провизор) рөлін өзарабөлісіпалады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдардыалып, орындарына барады. Педагогбалаларға дәріханағабірінші тұтынушы келіп, ойынды бастайтынын айтады. Басындапедагог диалогтарды түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	"Меніңжанұям", отбасытуралы	**Отбасытуралы санамақты**	**"Жоғалған зат" үстел үстіойыны.**	**Отбасытуралы санамақты**	**Санамақ.** Мақсат-міндеттер:

	мақалдар мен жаңылтпаштар айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Кімспортшы?"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықтысақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төментүсіреміз, (Қолжоғары,төмен	**мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел,санайық екеуіміз. Басбармақ–әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортантерек–ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентайбөбек–сен. Бірүйдебіз нешеуміз? Бірүйдебіз бесеуміз. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	Барысы. Педагог үстел үстіне бірнеше заттар қояды. Балалар мұқият қарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстелүстіненбір затты алып тастайды. Бала жоғалғанзаттытабу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады. **(танымдық дағдылар)**	**мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Әлди-әлди,балапан (екі қол алдыға қаратулы,оң-сол жаққабұрмалау), Саусақтарың, алақан(екіқол саусақтары жұдырықтарға жұмылып, ашылады), Санамаққа ашылсын (орнында адымдау,қолдармен сермеу, жүру темпі жылдам), Кезекпенен басылсын (қос аяқ иықенінде,қолдар белде). Қарт атам – бас бармақ(адымдау	көркем сөзді мәнерлепайтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бірдегенім-білім Екідегенім-елім. Үшдегенім-үміт, Төрт дегенім - түлік. Бесдегенім-берік, Алты дегенім - арық. Жетідегенім-желім, Сегіздегенім-сенім, Тоғыздегенім-той, Он дегенім -ой, Онға дейін санап қой! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Қара да, қайтала"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы

	түсіру) Денеміздісозамыз. (Аяқұшыментұру, керілу) Аяқтыалшақ, қоямыз,(Аяқтыкең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**			кезіндеекіқолалға тік созылады, бас бармақтар көрсетіледі), Ақ әжем – балаң үйрек (екі қолды төмен, жан-жаққа жіберу,алақандар жинақы, бүгулі, адымдаптұрғанда жанбасқа соғылады), Әкешім–ортан терек (екі қол иықтардан жоғары көтеріліп, иыққа қайта түседі), Анашым–шылдыр шүмек (екі қол белде,жан-жаққа еңкею). Кішкентай бөбек, ол–мен(орнынан секіріп,орнынатұра қалу), Есейіпкелемінмен (аяқ ұшына тұру, жоғары созылу), Барлық саусақ – жолдасым (шапалақтау, адымдаукезінде),	геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақтамалары, шаршы пішінді парақтар. **(математика негіздері)**

				Жұдырығым–отбасым. Жұдырықта бес саусақ(сөздермен әуенырғағынасай еркін қозғалыстар жасау), Отбасыдабес салмақ, Барлықсаусақ–жолдасым, Жұдырығым–отбасым. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: аула тазалығы пен аумақ әсемдігін сақтау үшін күнде еңбек ету керектігі туралы түсінуге, еңбектіқұрметтеуге тәрбиелеу;аула	**Көліктерді бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша маңайындажүрген көлік үлгілерін бақылауға, барлығынаортақ бөлшектер мен белгілерді(салон,	**Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарғақарап байқауға болатынынкөрсету; желдің баяу және қаттысоққанын	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелерінебаулу; күннің Жер шарының,адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелейәсер	**Аққайынды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайыңның ерекшеліктерін атау; басқа ағаштардан ажырату; ағаштың әсемдігінетамсану сезімінтәрбиелеу. Ересектерменбірге

	сыпырушының қолданатын құралдарытуралы білімдерін жетілдіру. Балаларғаауланы тазалау үшін арнайы еңбек қажет; аула сыпырушы (тазалаушы) шаштараз,дәрігер сияқты маманадам екендігінтүсіндіру. Аула сыпырушының арнайы киімі, құрал-жабдықтарын көрсету; осы заттардыңадамның еңбегіне ыңғайлылықпен жеңілдікті қамтамасызететінін әңгімелеу. Алаңды сыпырып, содансоңқоқысты күрекпен жинап, арбаға салып, белгілі жерге шығаружүйесімен таныстыру. Қолдағы қоқысты	дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайда жүреді?"дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру;зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз,велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларғакезекпен жеке суреттер көрсетіледі: -Балалар, көрсетілгенсуретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік:жерде	байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады.Балалар желді қатты соғып не баяу есіп жұрғанын айтады. **"Желқайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлайбілу қабілеттерін жетілдіру;оңмен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектігенемесе суреттегіобъектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу	ететінінекөңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарауүшін,белгілі көкшынынынемесе фотопленканықолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардыңбір қабат бетін алып, лупамен хлорофил жасушаларынкөру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсінжасылболуын қамтамасызететінін әңгімелейді. Хлоролфиллдің фотосинтез нәтижесінде пайда болатынынтүсінеді. **"Күлімдейміз**	орындалатын қарапайыменбек тапсырмалары: көгөністер жинаудағы ұжымдықенбек: көкөністерді жинау. Мақсаты: ұжымдық жұмысқа үйрету; топпен жұмысжасау дағдыларын қалыптастыру. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау;табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төменотырып,

	арнайы қоқыс жәшігінетастау ережесінбекіту. **Еңбек әрекеті:** ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларғаарнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ)жинаймыз" ойын-жаттығуы. (математика негіздері)** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынынсанғасай құрастыруға	жүрсе-аяқтарымызды топылдатамыз,суда жүзсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды,екі командағабөлініп, ойнауға болады. **Еңбек әрекеті:** алаңдытастардан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа, бастағаністіаяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. тастарды арнай жерге, ыдысқа жиналады.Кейін, тастарды бояп, қызықты құрылымдарды жасауға болады. **"Тым-тырақай" ойыны.(дене**	сөздерді қосып айтуғабаулу;ақыл-ойыны дамыту. Құралдары:сюжетті суреттер(суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желпілдертұр). - Суреттергеқарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардыңмысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғыптұр.Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. **Еңбек әрекеті:** ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге	**күндей" жаттығуы.** Күлімдеймізкүндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқаудыбілмей (қолдарын жандарына жібереді). Күнненшуақ аламыз(қолдарын жоғары көтереді), Бізбақытты баламыз(қолдарын жандарына жібереді). Г. Кужагулова. **Еңбек әрекеті:** сәбилертобындағы жолдарды сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтары нарттыру.	тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұшты биікке. Сәбізөсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиік теректей. Д.Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып,балаларды сол темпке бейімдетугеболады. **Ересекәрекеті:** ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу.

	дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлауқабілеттерін жетілдіру. Құралдар:жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагогбалаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балаларсанғасай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекеше немесе шағынтоптарға бөлініп,құрауға болады. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттер: балалардыойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру;	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі,үшбала	ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларғаарнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала"аңшы"болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-	Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуытиіс.Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастапкетуге тиісті. Балаартына бұрылыпқарап, орамалдыалып, орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалдылақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншықуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамалтастаушы бала өзі жалғастырады. **"Жыланша" қимылды ойын-**	Құралдары: балаларғаарнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолғаптар. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңберқұрып тұрады."Мысық" пен "тышқанды"балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады.Ойын

	зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылған бағытынкөрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйектітауып	ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. **"Сызықтыбаспа" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын	"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: - Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды"іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңдыбақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңда ойнап, секіріп,жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірініңсоңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетінжетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	басталар алдында кейіпкерлершеңбер сыртында бір-біріненалшақ тұрады.Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осысөздердіайтып, балалар тоқтайды да"мысық" "тышқанды"қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса,қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан"үшінұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе,ары қарайөткізбесүшін, қолдарды төмен түсіріп,жолды жауыпқояды.

	алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	дамыту;негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы қосылуғатәрбиелеу.	сөздерденкейін "аңшылар" жасырыннанытқып шығып, "қояндарды"к өздеп,допты аяқтарынатигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарынадоптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Төмпешіктен төмпешіккесекір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін		Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Сызықты баспа"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. **"Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңбелгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық

			жетілдіру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.(** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасызетумен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігіндамыту.		таныту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындаутәсілін жетілдіру.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналармен "Меніңүйім-менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Отбасындағы еңбектәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жанұяүлгісі"тақырыбында әңгімелесу.	Айынабіррет "Отбасы күнін"өткізу.	"Баладемалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбына ата-аналарғаарналған кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**12.06.-16.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	12	13	14	15	16
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Өсімдіктер құнарлығы".** Мақсат-міндеттер: балаларғаөсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын,бірақол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардыңбіліміне сүйене отырып, өсімдіктердіңөсуіне топырақ құнарлығының	**"Бізтопжәнежатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысындакелесі ережелердісақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Бізорындықтарды орындарына қоямыз".** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырмаларды жылдам,ұқыпты орындау. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышындағы еңбек"(кітаптарды қалпынакелтіру).** Мақсат-міндеттер балаларды жөндеуді талап ететін кітаптардытаңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшыменжелімді дұрыс қолдану, майлықтыдұрыс пайдалану). Кітаптардыұқыпты	**"Өз төсек-орнымызды жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер. Балалардаөз төсектерінкүтіпұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу,басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбеккебаулу;өзіне-өзіқызметкөрсетуге

	қажеттілігіжайлы айту. **(еңбек дағдылары)**			қолдануға,жұмыс істеу біліктілігін, тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**
	"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) (сөйлеудідамыту, денешынықтыру)	**"Лото"үстелүсті ойыны (геометриялық пішіндер).** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әрбалабір геометриялықпішінді алып, сол пішінге ұқсас заттар бейнеленген карточкаларды таңдайды. **(математика негіздері)** **"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді	**"Бұлтқа" фонемо-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? Жергенөсертөгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақауызәдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Заттарды пазл ішінеорналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық	**"Шәйнектенқандай сұйық құйылды?"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттердегі шәйнектергеқарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылыпжатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттеріндамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққажатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтардықалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтыңқұйылғаны туралы сұрайды. Құралдары:бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер:бірінсу	**"Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпенбірге,

	"Үйшіктер"құрылысойындары. Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, ақыл-ойын, қиялын, зейіндерін, қамқорлыққа тәрбиелеу. Ойынжабдықтары. **(құрастыру)** **"Лего"немесеағашқұрылыс ойыншықтары.** Балаларғабірнеше суретүлгісінұсынуға болады. **(құрастыру)**	тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсінжелегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрікбер. меніңеккенбағымда, Өссін жүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **(математика негіздері)** **"Айырмашылығынтап"дамытушылықойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен-кофе, төртіншісінен-қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығудышынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сондақұралдар ретінде стақандарға құйылған:шай,кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз,күз,қысжәне көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем".	жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары:суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны,бүршіктің атқаны, жапырақтардыңтүсіп жатқаны,қардыңеріп жатқаны. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Оңқолымменсолқолым"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білу қабілеттерін бекіту; мәтіннің мәнінесай қимылдауға,оңмен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолымменің, қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен

				Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларынкеңейтуге ықпал ету, тілдерін дамыту. Екітопбір-біріне қарама-қарсытұрады. Екі топтың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады. Қажетсөздіатап,бір адым жасау керек. Бөлусызығына біріншіжеткентоп жеңіске жетеді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	бұраңдау) Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағандыкөрсету) Әдемісуретсаламын. (Сурет салғанды көрсету) Сол қолым, сен не қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын.(Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң менсол қолдарыммен,(Екі қолды көрсету) Заттардызерттеймін мен, (Саусақтармен жыбырлату) Мыжғылап, ұстап-сипап,(Жұдырықты ашып-жұму) "Сәлем" деп доска бұлғап.(Екіқолмен жалауша тәрізді бұлғау)

					Колдарымменмен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімдібірге түремін.(Жеңдерді түргенді көрсету) Нан илеп, шапалақтап,(Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпененқостап. (Шапалақтау) Д.Ахметова
Таңертеңгіжаттығу	**Кешенді жаттығу** Қызыл-жасыл гүл ектік, Баптап,күттік,түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдікауланы, Аулада гүл қаулады. А. Меңжанова. **(сөйлеудідамыту,денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбеті-қолдарынжуғызыптаңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпеншанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Жуынсаңсенәрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Судегеніңосы. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылғанісәрекетке дайындық	Жандыжәнежансыз табиғат жайлы әңгімелесу. **(қоршағанортамен таныстыру,сөйлеуді**	**"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді	**"Негесолай?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыбелгілі оқиғаның,	**"Жылмезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл	**"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыртуралы

	дамыту) **"Денемүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау;мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау-менің жүрегім,(Екіқолды кеудеге қою) Бәріосыдан басталған. Мынау–басым ақылды,(Екі алақандыбасқақою, сипау) Бәріносыбасқарған.(Сұқсаусақжоғары) Мынау – оң қолым,(Екі қолды кезек-кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлықістібасқарған.(Шапалақтап) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар.(Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ,(Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тікұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ,(Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ.(Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	құбылыстың не себептенболғанын тануға,түсіндіруге дағдыландыру; логикалық ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: жыл мезгілдерітуралы суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	мезгілдеріжайлы білімдерінбекіту, мезгілдікөзгерістерді талқылау. Құралдары: жыл мезгілдерітуралы суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсінжелегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрікбер. меніңеккенбағымда, Өссін жүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Су-тіршіліккөзі"	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Аққу-қаздар"	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Тоғандағы	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу**

ұйымдастырылған іс-әрекет	Мақсат-міндеттер: Балаларғасутуралы айту,судыңмаңызы мен пайдасын түсіндіру; сөздік қорларынмолайту; сөз байлығын, дүниетанымын, ой өрісі мен зейінін дамыту; қоршаған ортаны қорғауға, табиғаттысүюге тәрбиелеу.	"Тұп-тұнықсу" Мақсат-міндеттер: Балаларды жетекшінің ауысуымен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша жоғары-төмен кезектескенқадаммен өрмелеуге үйрету; балаларда жүруді жүгірумен кезектестіру;жұппен түрлібағыттажүгіру дағдыларын жетілдіру.	ертегісі Мақсат-міндеттер: Балалардыертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөздік қорын молайту; адамгершілікке,еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	балықтар» Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудыңдәстүрден тыс тәсілі боялған сабын көпіршіктерінің көмегіменсуретсалу техникасымен таныстыру;адамүшін судың маңызыжайлы білімдерін бекіту; шығармашылық қабілеттерін, эстетикалық талғамдарын,түстерді үйлестіру біліктілігін, қиялдарын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту;өзбетінше жұмыс істеуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Ата-ананы тыңдаймыз" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуенарқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балалардыдостыққа,	«Сықыршы су» Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсінік беру.Балаларды ойларын жеткізе білуге,сөйлемдерді дұрыс құруға, қорытынды жасай білуге үйретуді жалғастыру. Балалардыңсөйлеуін, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Тәжірибеарқылы балалардыңсутуралы білімдерін нығайту.Балаларды табиғатқа,суға қамқор болуға тәрбиелеу.

				бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.	
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екенінекөзжеткізу; судың қозғалуын, ағымын,жергесіңіп, жоғалуынбайқатып, өсімдіктердің тамырларынаөте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардыңназарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлітемператураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Сумөлдір,айнаұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан, бұлттар,	**"Ауа-райын бақылау (бұлтты күн)". (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортаментаныстыру, дене шынықтыру)** "Жаңбыр жауғанда"фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: судың көптеген қасиеттерінзерттеуге деген ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдануережелеріне үйрету;экологиялық білімдерді қалыптастыру. Балалардыңназарын судың қасиеттеріне аудару. Асфальтқа шашыраған су тез кебеді.Негеекенін сұрау. Қыстасуды шашыратқанытуралы бейнежазбаны көрсету. Су неге айналатынын,бұлне себептен болатынын сұрау. Балалармен суда қандайзаттарсуға батып жатқанын, қайсысыжүзетінін анықтау. Неліктен	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға сумен ұқыптыжұмыс істеуді дағдыландыру;судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау;судың табиғисұйықзат екендігіне көз жеткізу; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судыңқасиеттеріне көңіл аудару. Суәртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоңазытқыштан мұздар текшелері), жылы (қолды жуғанда)жәнеыстық (шәйнекте су қайнатылғанда). Сукүннің көзінде ысыйды. Ыстық күндебассейндесу	**Кемпірқосақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортаментаныстыру)** Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру;спектр түстерін бекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақтысу бүркеудің нәтижесіндеарнайы жасауға болады. Көркемсөздіжаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ".

	өзіміздіңдебейнеміз көрінеді. Суға тастардысалса-түбіндежатқанолар айқын көрінетін болады.тіпті балықтардыжіберсе, олар нақытыл көрінеді. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті:**құмсалғышты ң бетін қоқыс бұталардантазалау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу. **"Орамал"қимыл-қозғалыс ойыны.**	шылып! (Екі аяқпен секіру) **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**гүл суару. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның	олар жүзіп немесе батыпбаражатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдердісуару. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, бастағанісінаяғына дейінжеткізебілуге тәрбиелеу. **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту;достыққа тәрбиелеу. Балалар"бояушыны" санамақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жердетізіліпотырады (тұрады). Әрбір бала,	тез қызады. Тоғандағы,өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Қыста су қар, мұз күйіндеболумүмкін, ұстаса - өте суық. "Шәйнектен қандай сұйық құйылды?"жаттығуы. Мақсаты:балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылыпжатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттеріндамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққажатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтардықалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектенқандай сұйықтыңқұйылғаны туралы сұрайды.	Жаңбыржауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретшіекентабиғат, Бояуларындайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**гүл тұқымын жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмыстыөзбетінше орындаудыдағдысын дамыту. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке,дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу;

	(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойыменбір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалдыартына тастап кетуге тиісті. Балаартынабұрылып қарап, орамалды алып,орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, ондаойындыорамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Кіммәреге**	екіншіжағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Түстерді тап"қимыл-қозғалыс ойыны.** **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	ешкімгеайтпай,өзіне бояу түсін таңдайды, тек"бояушы"сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояуды сатып алуға келгенкездесұрақтар қояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз? "Бояушы": - Менбояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстанкелемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояудысатушы": - Түсіқандайбояуды қалайсыз? Осыкезде"бояушы" кез келген түсті айтады,солтүсболып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог арықарайжалғасады: - Бояудыңбағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес,сегіз,бағасытағы	Құралдары:бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен-кофе, төртіншісінен-қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығудышынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған:шай,кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. "Ақсерек,көксерек"қ имыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойыншартыбойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу;балалардыңтіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарындамыту. Ойынашықаландө өткізіледі. Ойынғақатысушылар екі топқа бөлінеді.	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: - Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға, Секіредіқуана. Бір-бірінесәлем береді,

	жетеді?"қимылды ойын-жаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпен секіру техникасындамыту; шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	педагогтыңбелгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауғабейімдеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	басқа)теңге. "Бояушы" алақанымен"сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояудықуалап кетеді. Егер"бояу"қашып, қайтып келсе, "бояушы"бояуды сатыпалуғақайта келеді. "Бояу" ұсталынса,оны сомдаған бала "бояушы"болады. "Бояушы"балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Кімқапшаныалыслақтырады?"қимылды ойын- жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту,оңжәнесол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті,**	Аралығы30-40 метрдей жерге бір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөленайтады. -Ақсерек, көк серек, Бізденсізгекім керек? Екіншітоптағылар ойыншының атын атайды.Солкездеаты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзісолтоптақалады. Ескерту: педагог ойынойнауалдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Жыланша"қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: бастаушыныңжәне	Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менөз құралдарымен өзараәрекетету

			шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	бір-бірінің соңынан бағыттардыөзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіребілуқабілетін жетілдіру. Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты:қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	біліктілігін қалыптастыру.
Серуенненоралу	Балалардыжүйелішешінуге,киімдердішкафсөрелерінеорналастыруға,қолжууғаүйрету.				
Түскіас	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипеджаттығуы.Аяқ-қолдыжоғарыкөтеріп,кезек-кезекаяқпенсермеу. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Бұлқайкезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңмезгілдік табиғаткұбылыстары	**"От,су,аспан,жер"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжанды, жансыз табиғат жайлыбілімдерін	**Дамытушылық ойын.** "Неістейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер:	**"Неқалай дыбыстайды?" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Ұстап алда, жылдам айт"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты ұстапалуға,аталған

	жайлы білімдерін бекіту; ойлау, есте сақтауқабілеттерін, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту. Барысы. Педагогбарлықжыл мезгіліне тән құбылысты сипаттайды,балалар құбылысты, жыл мезгілінтабуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын бір сөзбенғанаемес, сондай-ақ не себепті құбылыстың болғанын түсіндіру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Асхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңасханада жұмыс жасайтын мамандар:аспаз, даяшы, кассир, гардеробқызметкері жайлы білімдерін, әдептілікережелерін меңгеруді,қоғамдық орындардағы	бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндеріндамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдық: доп. Барысы. Балалар жарты шеңбер(шеңбер) құрып, қатарда отырады (тұрады). Біріншікезеңдеойын шартын түсіндіру мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізушідоптыәр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалайжауапбереді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу," су"-балық атауы, судатіршілікетеді,су асты жануары, "аспан" - құстың атауынемесе,ұша	балалардыңой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттарбағы,	балалардыкейбір табиғат құбылыстарының дыбысынажыратуға жетелеу, табиғат үндерін дыбыстық сөйлеу мәдениеті арқылыбілдіруді меңгерту;дыбысты есту біліктілігін, дыбыстарды артикуляциялауды, қиялдарындамыту; зейіндікке, әдептілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар:табиғи құбылыстары дыбыстарының үнтаспасы. Барысы. Педагогбалалардың алдына түрлі жетондар қойып, біреуін тандап алуды ұсынады.Құбылысты таңбамен белгілеп, оны аудиожазбалардың арасынантабукерек. Балаларқұбылыстың дыбысы естіліп, танығанбетте,оның үнін артикуляция арқылыбілдіруге	түскебоялғанбелгілі заттарды (құбылыстарды, аңдарды,құстарды) тезатаубіліктілігін жаттықтыру; зеректілікті, зейіндерін, дүниетанымдарын, түстерді ажырату біліктілігін,дамыту. Керекті құрал-жабдық. Доп. Балалар шеңбер немесеқатарқұрып отырады (тұрады). Ойынды педагог немесе балалардың бірі жүргізеді . **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Цирк".** Мақсат-міндеттер: балалардыңциркте жұмыс жасайтын көркемөнерпаздар (сайқымазақ, гимнастшы, сиқыршы,жонглер, аңдарды жаттықтырушы) туралы түсініктерін қалыптастыру;цирк

	тамақтануәдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбектіқұрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел,орындықтар), асхана қызметкерлерініңкиім үлгілері мен (аспаз,даяшы,кассир, гардеробқызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармenаспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдыменпедагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін,асмәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдарданойында	алатынжәндік,"жер"-жануардың, жәндік аты. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерінбекіту; емханада медициналық жұмысшыларқандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ветеринарлықемхана қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар; ақ халаттар,	қамқорлыққаалынған аңдар, хайуанаттар бағында қызмет атқаратынветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман),зоолог(жан-жануарларбойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін, бекіту; хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажетқұралдармен бұйымдар;алғашқы медициналықкөмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагогойын алдындабалалармен	тырысады. Мысалы, Жел"ш-ш-ш"немесе "у-у-у" - деп соғады. Жаңбырбылай дыбыстайды: " тырс-тырс-тырс",жәнет.с.. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжеттік-рөлді ойын. "Табиғиқорық".** Мақсат-міндеттер: балаларға табиғи қорықтар туралы түсінікберу,"Қызыл кітап", қорықта қызметететін орманшы,аңшы,ағаш кесуші, ветеринар дәрігержайлы түсініктерін бекіту; орманқызметкерлері орманды, ондағы тіршілік ететін аңдардықорғауда қандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, аңдарға деген қамқорлықсезімдерін тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар.	көркемөнерпаздар әртістерініңжұмысын түсіндіру; еңбексүйгіштікке, төзімділікке, әдептілікке, салауатты өмір салтынұстануға тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншықұралдар мен модельдер, циркте жұмыс жасайтын әртістерге қажет (доптар, ойыншық аңдар, бас киімдер, таяқтар, спорттық киімдер үлгісі,гимнастикалық сылдырмақтар, костюмдер). Барысы. Оқу қызметінің басында педагог балалармenбірге цирктің (сурет) алатынорны,онда жұмыс жасайтын әртістер жайлы әңгімелеседі; әр әртіспенмамандар қандайқұралдарды пайдалатынын, олардыңжұмыстары қаншалықты қиын

	пайдаланатынтүрлі тағамдардың фотосуреттерінқиып алады. Педагогадамдар келгенше жұмысшылардың жұмысынбақылауда ұстайды(балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесінешақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшыбалаларғаасты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар"даяшы", "мәзір", "тағам" сияқтыжанасөздерді айту керек. Педагогойын барысынөзітүзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсеңдету үшін. Соңындапедагог балаларменбірге	перчаткалар, жиһаз, сөмкелер, емханаға керек;ойыншықжан-жануарлар мен құстар. Барысы. Педагогбалалармен бірге дайындық жұмысыретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастырукерек,К. Чуковскийдің "Айболит"ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлықемхана жайлы әңгімелесу. Балаларңдармен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінінғанаемес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандай сұрақтар қою керектігінталқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханадакімдер, қандайқызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлерөздеріне	бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазбакөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметінің маңызы, олар қолданатын құралдаржайлы талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді.	Табиғи қорық қызметкерлеріне қажет құралдар мен бұйымдар;алғашқы көмек сөмкесі; ойыншықаңдармен құстар; жасанды орман,бұлақ,тау үлгісі. Барысы. Педагогбалалармен бірге дайындық жұмысыретінде табиғи қорық жайлы суреттер қарастыру, Қазақстанныңтабиғи қорықтары жайлы бейнежазба көру. Балалартабиғи қорықта орманшы, аңшы, ағаш кесуші, ветеринар дәрігер сияқты мамандар не істейтінін(орманшы ауру ағаштарды тауып,ағашкесушіге шабуға тапсырма береді, ауырған аңдардыбайқап, ветеринарға көрсетеді,аңшысаны артқан жыртқыштарды атады); қандай құралдарды қолданатынын	екендігінтүсіндіреді. Балалар циркте жұмысжасайтын әртістерге: сайқымазақтар, гимнастшылар, сиқыршылар, жонглерлер,аңдарды жаттықтырушыларға бөлінеді, топтасып, белгілі тапсырмаларды орындайды. Педагог цирк қойылымдары жайлы хабарлайды да, қалған балаларды орындықтарға жайғасуғашақырады. Әрорындаушыөзінің шығуын үлкен құрметпен хабарлайдыжәнеөзін қолдап,қошеметтеуді сұрайды. Балаларға қойылым соңында әртістер көрермендергебас иітіндерін, ал көрермендеркол шапалақтап, мадақтайтынын айтыпқоюқажет. Педагогойын барысынөзі түзетеді, балалар әрекетінің белсенділігінарттыру

	қорытындыжасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардандәмтату үшін, асхана жұмысшылары тынбайеңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, астыдұрысшайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану - адамның қоғамдық орындарда ережелердіорындау негізгі міндеттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	кереккиім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңындапедагог балармен бірге қорытындыжасайды: адам жанында тіршілікететінаңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауаптыекенін. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңындапедагог балалармenбірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	талқылау керек. Балалар табиғи қорықта жұмыс жасайтынқандай қызметкерлердің рөлін ойнайтынын өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Соңындапедагог балалармenбірге қорытынды жасайды: адам тірі табиғаттың тіршілікзаңынбұзбау керек, оларға көмектесу және қорғау керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	үшін қосымша сұрақтар қояды. Соңындапедагог балармен бірге қорытындыжасайды: әртістің шеберлігі мен тынымсыз еңбегінің арқасында цирк қойылымдары әсерліжәнеқызықты болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармenжеке жұмыс	Аптатақырыбына байланысты өлең жаттау. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Табиғат әлемі"тақырыбында сюжеттісуреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардысуретке қарап, сөйлемдер	**"Сукімгекерек?"әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: бүкілтіршілікүшін судыңмаңызыжайлы білімдерін кеңейту; балалардыңжердегі	**"Жаз"тақырыбына сюжетті суреттер көрсету.** Сұрақтар қою. Сұрақтарға толықжауапталап ету. **(сөйлеудідамыту,**	**"Жаз" мезгіліне байланысты жұмбақтарайту.** Жаз мезгілінде болатын табиғат құбылыстарына байланысты

		құрастырабілуге баулу; байланыстырып сөйлеуге машықтандыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	суресурстарыжайлы түсініктерін нақтылау; суды үнемдеуге,ұқыпты қолдануғатәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**қоршағанортамен таныстыру)**	жұмбақтар жасыру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Айына бір рет "Отбасықүнін"өткізу.	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достар арасындаөзіңдіқалайұстау керек?" тақырыбында әңгімелесу	Ата-аналармен балалардыңбүгінгі әрекеті жайлы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардыңтазалығы жайлы әңгімелесу.	"Менің достарым" тақырыбындаәңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдықөрсету)	**19.06.-23.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	19	**20**	**21**	**22**	**23**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балалармен"Балабақшаережелері","Достарарасындаөзіңдіқалайұстаукерек?"тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Өсімдіктер құнарлығы".** Мақсат-міндеттер: балаларғаөсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын,бірақол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардыңбіліміне сүйене отырып, өсімдіктердіңөсуіне топырақ құнарлығының қажеттілігіжайлы	**"Бізтопжәнежатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысындакелесі ережелердісақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлмеөсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерін кеңейту, жапырағыбойынша өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш,көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты,өзіс-	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтардытаза ұстауға, дымқыл шүберекпенсүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларындамыту, жұмыс жасау барысындамәдени-	**"Кітап бұрышындағы еңбек"(кітаптарды қалпынакелтіру).** Мақсат-міндеттер балаларды жөндеуді талап ететін кітаптардытаңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшыменжелімді дұрыс қолдану, майлықтыдұрыс пайдалану). Кітаптардыұқыпты қолдануға, жұмыс

	айту. **(еңбек дағдылары)**		әрекетіне сенімділікті,сумен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларындамыту. Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерінжәнеоны аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	гигиеналық талаптардыорындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердіңеңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	істеубіліктілігін, тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Жалпыатауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойыншабіріктіріп, топтаманы дұрыс атайбілудағдыларын жетілдіру; сөздік қорларынбайыту; ақыл-ойқабілетін дамыту. Балаларғалото карталарыберіледі. Балаларбелгілі карточкаларды топтастырыпжалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар,жиһаз, ыдыс-аяқ,ғимараттар, қыздардың және	**Саусақжаттығуы.** Мақсатміндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Онсаусақ. Жалғызсаусақтіпті де, (Сұқ саусақты ашып жұмамыз) Ұстайалмасжіптіде. Екі саусақ бірікті, (Бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үшсаусағыморамды, (Бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртедіқаламды. Өнерліекенон саусақ!(Онсаусақты көрсетеміз) Қаласалсақ,жол	**"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. "Халықауыз әдебиеті. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Суреттіқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланы бірнеше бөліктердентұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету,төзімділікке, бастағаністіаяқтауға тәрбиелеу. Суретбөліктерін таңдағанда қателеспеу,кімтезөз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойыніс-әрекеті. Тұтассуретті құрастыруүшінтиісті бөлшектеріниздестіру. Қажеттіқұралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардыңсуреттері	**"Менөзімменбірге жолға аламын"ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды дамыту. Ойын материалдары менкөрнекіқұралдар: бір заттардың суреттерібар суреттер. Балаңызға жүзуге баруды ұсыныңыз. Бірақ сапардың сәтті өтуіүшіноғанмұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз.Суреттердегі заттар өте әртүрлі болуыкерек. Мысалы,баладоптың бейнесін алады: "сіз

	ұлдардыңкиімдері). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр-жүреді, жүгіреді, күтіп	салсақ.(Қолымызды алға қарай созамыз) М. Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеуден тізбеккеқоядынемесе салады. Әрбір төртзат немесе суреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(**	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын желілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	(көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Ұшадықұстар біздің бақта"жаттығу ы.** Мақсат-міндеттер: балалардықұстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстарәлемінедеген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға алдын-алақұстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсету мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыбіркалыпты көтеру) Ұшадықұстарбіздің бақта. (Құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып,(Бірқолды сол жақта төменнен	демалыскезіндедоп ойнайаласыз,допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол батыпкетпейдіжәне т.б.." Бала суретті алдынақойып, әртүрлі жерге саяхаттауүшінне қажетболатынын айтуыкерек(шөл далада, пойызда, ауылда). **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал!

	жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**			жоғарыбірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып.(Екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыптыкөтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төменотыру) Біресекөкке самғайды,ұқсайды ұшаққа. (Аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыбірқалыпты көтеру) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгіжаттығу	**Кешендіжаттығу** Соз қолыңды оң жаққа, Созқолыңдысолжаққа. Қолдыайналдырбұлданбай Шеңбер жасап тұрғандай **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	Балалардыңбеті-қолдарынжуғызыптаңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпеншанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Таңғыастықалдырмау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Неқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстардыдыбыстары	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімдіайт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғаым-ишара	**"Көкек" ертегісі желісінәңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: балаларды анаға дегенсүйіспеншілікті арттыру; көкек	**"Жеріміздің ғажайыпқұстары" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: сыртқы келбеті	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, неніңұшпайтынын, аңғарымпаздыққа

	бойыншатануға, ажыратуға дағдыландыру; құстарға деген қызығушылықты арттыру. Құралдары: құстардың дыбыстары жазылған жазбалар, суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	арқылыіс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту. **(денешынықтыру)**	құсының балапанды негеұяғабаспайтыны туралы түсініктерін пысықтау. **(көркемәдебиет)**	немесетіршілігі ерекшеқұстартуралы ұғымдарды дамыту. Құралдары: тотықұс, түйеқұс, пингвиннің суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалтжібермейбағып отырушарт.Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтынзат айтылса тырп етпей отырады.Қателескен бала айып тартып тақпақайтадынеән салады. Екі рет жаңылсаайыпшарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты-ұштысұңқар ұшты! Ұшты-ұштықарға ұшты! Ұшты-ұштыарба ұшты! Ұшты-ұштыдауыл ұшты! Ұшты-ұштыұшақ ұшты! Ұшты-ұштыторғай ұшты! Ұшты-ұштыжылан ұшты! **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**
Білімберу	**Көркем әдебиеттен**	**Құрастырудан**	**Дене**	**Жапсыруданойын-**	**Қоршағанортамен**

ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**ойын-жаттығу** "Т.Тойбазарұлы "Қайтпайқалған қарлығаш"(әңгімесі)" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарғақамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу; әңгіме мазмұнынөз қиялымен баяндауға дағдыландыру;ойлау қабілетін, сөйлеу мәдениетіндамыту; бүкіл жан-жануарларға,құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	**ойын-жаттығу** "Балапандарға арналған ұялар"Мақсат-міндеттер: Балаларғатабиғи материалданқұрылыс салуға үйрету, туған жердің құстары туралы білімдерін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге дегенсүйіспеншілікті тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Гүлдерайым" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығынқабылдау қабілетін дамыту. Балалардыңөміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуартаңдаудаөз бетінше шешім қабылдауқабілетін дамыту.	**шынықтырудан ойын-жаттығу**"Бұлбалапанқандай мықты" Мақсат-міндеттер: Балалардыпедагогтің түрлі нұсқаулары бойынша жүгіру дағдыларын дамыту; 4-5 сызық арқылы орнынан ұзындыққа секіруге (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см)үйрету;балаларда қолдарын көтергендегі биіктіктенжоғары ілінген нәрсеге орнынан секіру арқылызаттыжанап өту дағдыларын жетілдіру.	**жаттығу** "Ертегіқұс" Мақсат-міндеттер: Балалардыңертегіқұс туралы ұғымдарын қалыптастыру; бірнеше бөліктерге қиып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету; бөліктерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру;қол,саусақ қимылдарын дамыту; өз жұмыстарын бағалай білуге,шыдамдылыққа, төзімділікке, құстарғадеген мейірімділік пен сүйіспеншілдікке тәрбиелеу.	**танысуданойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: Балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстартуралыжалпы ұғымдарын қалыптастыру,қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді,көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиынжағдайдаоларға көмек беруге тәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Сауысқанды бақылау.(сөйлеуді**	**Қарғаныбақылау. (сөйлеуді дамыту,**	**Торғайдыбақылау. (сөйлеуді дамыту,**	**Құстардыбақылау. (сөйлеуді дамыту,**	**Құстың ұшуын бақылау.(сөйлеуді**

	дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортаментаныстыру) Мақсат-міндеттер: балалардың сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау;құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. "Сауысқан". Алақанат сауысқан, Жауыратқа жабысқан. Ойдажауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырдажауыркөрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.(Ел аузынан). Еңбекәрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсаты:балаларды серуеннен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету: ойыншықтарды тазалаужәнежинау, себетке салу. "Аққу-қаздар"қимыл-	**көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілік етуінеізденімпаздық пенқызығушылықты тәрбиелеу, құстарды қорғауды түсінуге баулу. Қарға,қарға, қарғалар, Қарүстінде жорғалар. Борансоқсақар болар, Бұтағақонар қарғалар. (Ел ауызынан) Балалар қарғаның дыбыстарынтыңдап ("қар-қар" деген үн қатады; "қарға қарқылдайды"), сыртқыпішініне қарап(қараменсұр түсті),денесікесек, өзге құстарға өте ұқсаматынын байқайды. Педагогқарғаныңөте ақылды құс екенін дәлелдейтіноқиғалар жайындағы бейнежазбаларды	**көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың тіршілігі, сыртқыерекшеліктері жайындағы түсінік пенбілімдітиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын,біртопболып мекендейтінін байқату;торғайдың, қыстағы тіршілігі мысалында көрсетіп, өтетөзімді,батылқұс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы дене пішініне қарағанда, қоңыр, сұр, қара түстерді байқауғаболатынын көрсету. "Торғай". Торғай,торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың,талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қонағойбіздіңбаққа. Д. Ахметова. **"Қайдабарсаң–**	**көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерінкеңейту; құстарға деген сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын аланыңа, бау-бақшағаұшыпкелген құстардың дыбыстарынтыңдап, ажыратудыұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонына жазылғанқұстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балаларқұстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Торғай-шырылдайды. Қарға-қарқылдайды. Сауысқан - шықылықтайды. Бөдене - бытпылдайды.	**дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортаментаныстыру)** Мақсат-міндеттер: құстардыңтүрлілігі, олардың қозғалу тәсіліжайлы түсініктерін нақтылау. Педагогұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударады,балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттардың көмегімен құстар бір орыннан, екінші орынға,жердібаспай, ұшып, қалықтайды. Құстардыңқанаттары қауырсындардан тұрады. Құстараяқтарымен жүреді де секіреді. Мысалы, түйеқұс жылдам жүгіреді. Құстар әуеде қанаттарын желкендей жайып, қалықтайды.Мысалы, бүргіт биік ұшып, қалықтап,қорегін аңдиды.

	қозғалысойыны. Мақсаты:белгібелгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсендіқатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіругебейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар"болуды ұсынады. Балалар алаңныңбіржағына, педагог - қарама-қарсыжаққатұрады. Алаңныңортаңғыекі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерденкейін,	көрсетумүмкін. Балаларға"Қарғамен түлкі" мысалын еске түсіру; түлкінің қарғанықаншалықты алдапкеткенітуралы әңгімелеу. **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ойын алаңындағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысістеуге тәрбиелеу. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің	**сонытабасың" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыкеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылғанобъектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам,солғабұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп,жүргізушібола алады. **Еңбек әрекеті:** шығарылған материалдарды құмнанқағып,жинау. Мақсат-міндеттер:	Бұлбұл-сайрайды. **"Торғайдың әні"артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштардықорғайды. Ж. Сымақов. **Еңбекәрекеті:**ағаш тұқымдарын жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тұқым жинауға ынталандыру. **"Ит пен торғай"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ит пен торғайға тиесілі қылықтар жайлы білімдерінбекіту;	Балаларғақұстардың ұшып, қалыптап жүретінін бейнежазбадан көрсету. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**ағаш үгінділерімен бақша үлескесінжабу. Мақсат-міндеттер: жұппен жұмыс жасауға үйрету; достық қарым-қатынасқатәрбиелеу. **"Қайда жасырылғанын тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауға,ақыл-ой қабілетін дамыту. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне,ырғағынасай қимылдауға машықтандыру; жоғарыжәнетөмен ұғымдарын пысықтау;табиғат

	балаларқарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды"ұстапалуға тырысады. Ұстап алу -баланықолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз"орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады.ойын аяқталған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар"саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. "Ұстапал"қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекететугеүйрету; достық қарым-қатынастарды дамыту. Өз бетімен еркін ойынәрекеті:"Мені қуып жет". Мақсаты:жалтарып,	нұсқауы бойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"-деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Шеңберден шеңберге"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлергебақытты ауыстырыпекі аяқпен	ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған	дауысты басқаруға үйрету. **"Шұңқырданаттап секіріп өт"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын,күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты астыңғы жақтан бір-біріне лақтырудағдыларын бекіту.	құбылыстарынадеген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмендесем"-төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұштыбиікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиіктеректей. Д. Ахметова. Күрделенуі:жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балалардысолтемпке бейімдетуге болады. **"Тым-тырақай"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу

	бағыттыөзгертіп жүгірудідамыту.	секіруге дағдыландыру;күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалдармен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылықтары бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету. Құрдастарымен қарым-қатынасжасау біліктілігін қалыптастыру.	топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантоподарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Кімжоғары?" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша балалардың жер деңгейіненжоғары тұрған заттардың үстіне шығып алу қабілетін дамыту. "Заттар" деп орындықтарды, сатыларды, діңгектерді көру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті:** "Өзенненөту".**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бөрене үстінде түзу және қырындап жүругежаттықтыру; дене тепе-теңдігін		қабілеттеріндамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Олардыортадатұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тезшеңберқұрып тұрады. Ойынқайта басталады. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүружәнежүгіру техникасын

			сақтауғабейімдеу.		пысықтау.
Серуенненоралу	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жекежұмыс;әдептілікережелері.				
Түскіас	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Үстелүстіндегібесінасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтану мәдениетінебаулуғабағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназарауларту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**Дамытушылық жаттығу.** "Қандайжәнеқанша айырмашылықтар бар?" Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын,зейінін, ойлауын дамыту; ақылдылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Жұп суреттер (біріншісуретпен салыстырғанда, екінші суретте бірнешеөзгерісбар). Барысы. Педагогбалаларға бірінші суретті көрсетеді,алкейін сондайекіншісуретке қарауға ұсынады.	**Логикалықойын.** "Болашақта неге айналады?" Мақсат-міндеттер: балалардың айналасындағызаттар мен құбылыстар, адамдар мен аңдардыңтіршілігі жайлы білімдерін бекіту; логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін, қиялдарындамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Заттықсуреттермен мнемокарточкалар болуы мүмкін. Педагог тапсырмалардытек қана сөзбен беруі мүмкін.	**"Сөздертізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорларынбайыту.Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандайсалабойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады . Педагог"Отбасы" түсінігінебайланысты сөздердің бірін айтадыда,келесі балағажалғастыруды ұсынады. Егер бала	**Дамытушылық жаттығу. "Неөзгерді?"** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауындамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар: Әртүрлізаттармен ойыншықтар. Барысы. Педагогбалалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдыменсаны6 басталып,алкейін10- 12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтардыбір	**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап,логикалықекі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Әртүрлітабиғи құбылыстар

	Балалар екінші суретте,бірінші суреткеқарағандане өзгергенін айтады, айырмашылықтарын табады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Асхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңасханада жұмыс жасайтын мамандар:аспаз, даяшы, кассир, гардеробқызметкері жайлы білімдерін, әдептілікережелерін меңгеруді,қоғамдық орындардағы тамақтануәдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбектіқұрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел,орындықтар), асхана қызметкерлерінің	Барысы. Педагогатап, көрсеткенжанды және жансыз нысандардың суреттерінеқарап, болашақтанысаннеге айналатынын айту керек. Педагог балаларға ойыншартынкелесі үлгі бойынша түсіндіруімүмкін: "Мен атаған (көрсеткен)жанды немесе жансыз нысан?" Педагогұсынғансөз және сөз тіркесі: жасыл жапырақ күзде; өзен қыста; бала өскенде; ұн; жаңбыр қыста; балапан;бұзау;түн; күшік; фундамент; көшет; үсік жүруі; бидай дәні; жұмыртқа;қаржауып тұр; қар көктемде; желмен ұшқан сары жапырақтар; кеш; көже;көпеңбек;оқу; адамдардың бір-бірінекөмектесуі; сүт. **(сөйлеудідамыту,**	белгіленген уақытта сәйкессөзтауыпайта алмаса, өз өнерін көрсетеді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Отбасы".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасымүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін,жақынына дегенсүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Отбасымүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншықтұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерініңрөлдерін	қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балаларкөздерін жұмады,педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуынөзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Үй құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардыңқұрылыс нысандарын тұрғызуғақатысатын мамандар жайлы білімдерінкеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара	бейнеленгенсуретті-карточкалар. Барысы. Балаларсуреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составитьлогикалық жұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұзтамшысы;тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Театр".** Мақсат-міндеттер: ойын барысында балалар мен бірге театрдыңорны,адам өміріне қандай пайдасыбарекенін анықтау; әртіс,

	киім үлгілері мен (аспаз,даяшы,кассир, гардеробқызметкері). Барысы. Алдымен педагог балаларменаспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдыменпедагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін,асмәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдарданойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерінқиып алады. Педагогадамдар келгенше жұмысшылардың жұмысынбақылауда ұстайды(балалардың орындарында отырып). Барлықтағамдар дайын болғаннан	**қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Пошта".** Мақсат-міндеттер: балаларғапоштаның алатын орны жайлы түсіндіру, онда қызметатқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысындаөтпелі заттарды (хат, тапсырысхаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісінеқосылуға,өз орнын табуға жетелеу;ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін,затпен сондай-ақ затсыз әрекетету біліктіліктерін дамыту;еңбекті құрметтеуге, әдептілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар.	бөлісіпаладыда, өздеріне қажет киімдер мен құралдардыалып,өз орындарынабарады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымдақандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншықсаймандар (балға, бұрауыш, кемпірауыз, т. б). келісім. Педагогалдын-ала балалармен құрылысқақатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы,жүктиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтікміндеттерін анықтайды. Балаларқұрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзарабөлісіпалады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтардыалып, өз орындарына барады. Педагогбалалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынынайтады. Кейінбалаларжүк тиеуші,жүргізуші,	режиссер,оператор, жарық беруші, гардеробшы, капельдинер,костюм бойынша декоратор, суретші, лицеист сияқты мамандар туралыбілімдерін бекіту; ағымды қарым-қатынас орнату; мәдениет орындарындағы тәртіпережелерін пысықтау;сөйлеу мәнерін дамыту; достыққатәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахнаорны. "Театр"жазбасы; сахна макеті, сахналық қойылымдарғақажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіншілік болсаперделерт.б.), кейіпкерлер костюмдері, кейіпкерлерқолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагогбалалармен біргетеатрдақандай қойылымдар қойылатыныжайлы суреттер

	кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесінешақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшыбалаларғаасты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар"даяшы", "мәзір", "тағам" сияқтыжанасөздерді айту керек. Педагогойын барысынөзітүзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсендету үшін. Соңындапедагог балаларменбірге қорытындыжасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардандәмтату үшін, асхана жұмысшылары тынбайеңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, астыдұрысшайнау, асхана құралдарын	"Пошта" жазуы, арнайы,белгіленген орын; қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналғанжіп,қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль,сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар, маркерлер, маркасы бар жетондар, қарындаш желім, телефон, рөл. Барысы. Педагогбалалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін,болмаса фотосуреттер, поштаның қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы,пошташы, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысынтүсіндіреді. Балалардыңтандауы бойынша рөлдер		кірпішқалаушымен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болуүшін,құрылыс-мамандарыныңбірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызудақауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	қарастырады, көрермендермен әртістерарасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендералдында қойылым орнында режиссер,дыбыс режиссері,оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші,әрлеуші сияқтымамандар еңбек ететінін айтылады. Балаларалдын-алаәр маман сахналық қойылымғадайындық алдында қандай қимыл-қозғалыс орындайтынын кішігірім жаттығулар арқылы көрсетеді. Кейінбалаларбелгілі рөлдердің қайсысын орындағысы келетін тілектерін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшінпедагогалдымен режиссер қызметін өзіне алады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды. Педагогойын

	дұрыс қолдану - адамныңқоғамдық орындарда ережелердіорындау-негізгі міндеттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	бөлінеді.қалған балалар поштағакеледі, қалаулары бойынша өтпелізаттыңбіреуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагогойын барысындабалалар ойнаған рөлдер бойыншақосымша сұрақтарқояды,ойын желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар,сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерінің жаңа қырларынтаниды. Соңында педагог балалармен бірге қортындышығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссізжәнежылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тыңбай еңбек етеді; почта - қоғамдық орындардың бірі, әдептілікережелерін ұстанып, сақтайтын орын. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен**			барысынбелгілісөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымшасұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуынаықпал етеді . Соңындапедагог балаларменбірге қорытындыжасайды: сахналық қойылымдар көрермендергеқызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа дакөптегенмамандар қызмет етеді; еңбекті бағалаукерек;театр-әдептілік ережелері сақталатын мәдени орындардың бірі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

		таныстыру)			
Балаларменжеке жұмыс	**"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай мөнтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауыз әдебиеті. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Тілгеарналған жаттығу.** Әртүрліөлеңдероқу. Әйнегі-күн,шатыры - аспан, Кеңдала.... Төсітолғанегін. Көлдері күміс шашқан, Қазақстан - Республикамменің! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Заттарды көлемі бойынша салыстыруды,қалың және жұқа заттарды ажыратуды үйрету. Ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**	**"Торғайдыңәні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштардықорғайды. Ж. Сымақов. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Жұмбақсан" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардықарапайым математикалық амалдар қосу мен азайтуды шығаруға дайындауға,алғашқы ондықтағы алдыңғы және кейінгі сандарды анықтау дағдыларынбекітуге ықпал ету; Барысы. Мысалы,үштенүлкен сан, бірақ бессанынан кіші; қандай сан үштен кіші, баладансолсанды табуды сұрау. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар,	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)**				

үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Балаөміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбындакеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқтықүнтәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес:"Баланыдұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Айынабір рет"Отбасықүнін"өткізу.	Сұрақ-жауап:"Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған,отбасы дәстүрлері".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**26.06.-30.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	26	**27**		**29**	**30**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Қуыршақтарды жуындыру".** Мақсат-міндеттер: балалардытәрбиешіге қуыршақты жуындыруға көмектесугеүйрету: суға салынған қуыршақтарды шаюға, оларды щётканың көмегімен тазалауды меңгерту. Сумеңұқыптыжұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Ересектерге көмектесуниетін,	**"Біз ойын бөлмесі менжатынбөлменің терезе алдын, дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс істеу барысында, келесі ережелердісақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау және сығу,кірлегенкезде сумен жуу. **(еңбек дағдылары)**		**"Тазаорындықтар".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын бөлмесіндегі орындықтарды таза жәнеұқыптыұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту;оқуқызметінен кейін орындарына қою. Еңбек дағдылары мен жұмысбарысында мәдени–гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту.Ересектерге	**"Өзтөсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларда өз төсектерінқүтіпұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу,басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**

	еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**			көмектесу ниетін, еңбеккеқұрметпен қарауғатәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	
	"Сипаттамасы бойыншатаны"дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілін, ойлау қабілетіндамыту(затесі мен сын есімді байланыстыру). **(сөйлеуді дамыту)** **"Қатарға тұрып билейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп,айтылғандене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау,зерекболу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуенжазбасынқосып өткізуге болады. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік:	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қоршағанортамен таныстыру, танымдарынкеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, байқампаздық, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, ұсақ қол моторикасыжетіледі. **(танымдық дағдылар)** **"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр!		**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушыойыны (жемістермен көкөністер).** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміспен көгөністер, геометриялық пішіндертуралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер;жемістер мен көкөністердің кескіндері. - Балалар,қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы	**"Өрнектіқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту,түстержайлы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерінұштау. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Сипатталған ғимаратты тауып ал"зейінгежаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады.

	Бастыоң-солға бұрып, Қос иықтыкөтерейік. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Жоғарықолкөтеріп, Бұлғап,төмен түсірейік. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпеншапалақтап жүрейік. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**		суреттердесалынған заттарды атап көрейік.(Балалар жемістер мен көкөністердіатайды) - Олардықандайбір сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көкөністер.) - Суреттегікөкөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **Пазлжинауойыны.** Мақсат-міндеттер: ұсаққолмоторикасы мен қозғалыс координациясын дамыту,тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, развивает логикаларындамыту, табандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері)**	Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. Көркем сөзді мәнерлепайту (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: жылдыңтөртмезгілі ретін білуге дағдыландыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз,күз,қысжәне көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем". Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

				"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(математика негіздері)**	
Таңертеңгіжаттығу	Кешендіжаттығу.Балалардыңденсаулығыннығайтуғаықпалету,күнделіктіжаттығуәдетінқалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақандыұрайық. Оңға қарай иіліп, Солғақарайиіліп, Біротырып,біртұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	Балалардыңбеті-қолдарынжуу,таңғыасқаотыру.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпеншанышқынықдұрыс қолдануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер:	**Әңгімелесу:"Құс ұясын бұзба; ағаштарды сындырма;демалып отырған орнына**		**"Еркелетіпата" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер:сөз тудырушыжұрнақтар	**"Тікұшаққайда ұшыпбарады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:

	балаларды,мәнерлеп оқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуғаынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленгенсуретті-бетперделер. Жазкеліптіжадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандайәсем,қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қолбұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелекпенаралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді) Гүлгеқонды,жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген дер" жүгіріп шығып,беттерін	**қоқыс тастама; бұлақтыласта ма".** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялау қағидаларына бейімдеу. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**		арқылыжанасөз құрау. **(сөйлеудідамыту)**	балаларды суретке қарап, тікұшақтың қайжаққаұшыпбара жатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагогбалаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып,ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Солдан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықтаұшып-қонғаны туралы суреттердікезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақтыңжоғары, төмен, оң, сол жақтарғаұшқаны туралы суреттері. Балалармысалы жауаптары:"Тікұшақ солға ұшады", "тікұшақ солға ұшады","тікұшақ жоғарыұшады", "тікұшақ төмен

	ұстап,бастарын шайқайды) Жасырыныпжатқаны, Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіпкеп,ерінбей, (Қалған балалар ортағашығып,сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(сөйлеуді дамыту, көркемәдебиет,дене шынықтыру)**				ұшады","тікұшақ жерге қонады", "Тікұшақаспанда ұшады". Балалартікұшақтың иілгіш екенін байқайды. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Нұрлықүн" Мақсат-міндеттер: Жазғы ауа-райы,жазғықүннің ерекшелігі туралы түсіндіру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Күлімдептұрнұрлы күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды аяқтың ұшымен тұру; қолын беліне қойып, бір аяқпентұруға;көлбеу тақтаймен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүру іскерліктерін жетілдіру;қатарға екеуден тұру		**Суретсалуданойын-жаттығу** «Аспандағығажайып құс» Мақсат-міндеттер: Балалардыаспандағы құстың суретін салуға, дене бөліктерініңпішінін бере білуге үйрету; ұсаққолмоторикасын , зейіндерін, қиялдарын, жазықтықты бағдарлайбілу біліктіліктерін	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Әрқашанкүн сөнбесін!" Мақсат-міндеттер: Аспан денелерімен танысуды жалғастыру,жердегі жарықпенжылукөзі күн туралы кеңірек түсінік беру. Күннің жердегітіршілікүшін маңыздылығын анықтау.Балалардың жансыз табиғат

		дағдыларындамыту; қимылды ойындар доптыалысқадәлдеп лақтырудағдыларын дамыту. **Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Әңгімелеп үйренеміз.А.Осеева "Тәтті тоқаш" Мақсат-міндеттер: Балаларды байланыстырып сөйлеуге,өзойларын еркін айтуға үйрету; оқылған әңгіменің мазмұнынмеңгерту; еңбекті бағалап, адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру; оқиғаны өмірмен байланыстыраайту дағдысын дамыту; ата-анаға,үлкендерге сыйластыққа тәрбиелеу.		дамыту;бояу, қылқаламмен сурет салуғажаттықтыру; сұлулық жайлы түсініктерін кеңейту, табиғатнысандарына қамқорлықпен қарауғатәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Әсемтабиғат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдаумүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдаудыдамыту.	туралы білімдерін кеңейту. Табиғатқа дегенқұрметсезімін тәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербесәрекет)**				
Серуен	**Гүлзардағыгүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер:	**Торғайдыбақылау. (қоршағанортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер:		**Раушангүл бұталарынбақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)**	**Кемпірқосақты бақылау.(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер:

	гүлдің өсуі мен дамуын бақылауды жалғастыра білуге дағдыландыру;ойлау, зейін, қабылдау қабілеттеріндамыту. Балаларғакалендула, космея гүлдерін салыстыруғашақыру. **Еңбек әрекеті:** дала өсімдіктеріне күтім жасау (қопсыту, суғару, шөптеу). **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: Ұжымдықеңбектен алатын жағымды сезімдерін тәрбиелеуді жалғастыру.**"Кім спортшы?" жаттығуы.(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларынабаулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға!(Орында адымдау)	торғайдың сыртқы денеерекшеліктері, тіршілігі жайлы білімдерінтереңдету; сөздік қорларын молайту. "Торғайдыңәні". Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштардықорғайды. Ж. Сымақов. Торғайдың қимылдарынбақылап, құстың екі аяқпен секіретіні, алаңның өзге жеріне секіріп, қанаттарымен бір-екі рет қағып, тез жете білетіні, ағаш бұтасына шыр етіп ұшыпкететінітуралы әңгімелеу. **Еңбекәрекеті:**ойын жабындысын жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**		Мақсат-міндеттер: Өсімдіктердіңөсуі мендамуынбақылау, табиғи ортаға қамқорлық көзқарасты қалыптастыруды жалғастыру. **Еңбек әрекеті:** гүлдерді суару. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу, тапсырманытиянақты орындау. Суқұйғыштарды қолдану. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ,тас,бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынынсанғасай құрастыруға дағдыландыру;зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: жасанды негүлдер,нежасанды жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскенұсақбұтақтар.	жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғаттаболатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ"жайлы түсініктерінкеңейту. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретшіекентабиғат, Бояуларындайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ұсақ бұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіпжұмысістеу, ортақ тапсырманың орындалуына қол жеткізу, өзара көмекке тәрбиелеу. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа

	Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары,төментүсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтыалшақ,қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттер:балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілербойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың		Педагогбалаларға цифрді көрсетеді немесеауызшасанды атайды,балаларсанға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекешенемесешағын топтарға бөлініп, құрауға болады. **"Үшіншіартық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерекболыпойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіребілуге дағдыландыру; кеңістіктібағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойындыбастайтынекі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысышеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысышеңберде	шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарынбаспау үшін, биіктіктерге (тастар,бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Әр балағабір-бірден

	дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады.Тәрбиешіақ сүйектіқолынаалып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалараксүйектің лақтырылғанбағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйектііздеңдер,кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей,тәрбиешіге тезәкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуікерек.Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз	біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Бақшадағы тауықтар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: орташа қарқындағы жүгіруде, жартылай отыруды және қанаттарын қаққан қозғалыстықелтіруді жаттықтыру. Белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке,зейіндікке тәрбиелеу,қозғалыс координациясын дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар, дымқыл құммен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ұсаққолмоторикасын дамыту.		тұрғанбаланың бірініңартынатұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында,бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында,сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрменқарайқашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп,түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталғанбала қуалайды. **"Күннің суретін сал" қимылды ойыны-жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: спорттықойындар мен жарыстарға	асық,бір-бірсаға беріледі. Көмбеге бір-бірден асықтіккенәртоптың ойыншылары өз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшытүскен бала бірінші болып, оданкейінгілерірет-ретімен (тәйке, бүк, ішік)"ұшуға"кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасыалшытүскен ойыншы бірден көмбедегітігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәріұшыпболғансоң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқаұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздегенасығынадәл тигізіп және оны көмбегежиегіналып өлшегенде,үш табан артыққашықтыққа ұшырған ойыншы

	аталады. Жабдығы: ақ сүйек. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,екіаяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардануақытқа жылдам секіруге шақыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойыны "Тастардансекіру".** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктідамыту.			қызығушылықтарын арттыру;ептілікті дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: құрдастарымен қарым-қатынасжасау біліктіліктерін қалыптастыру.	қашан келесі асыққа тигізеалмайқалғанша атауды жалғастыра береді. Болмасаатқанасығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіпайналасыекі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтықсайысқатүседі. **"Түрлі-түсті жолақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті жылдам бағдарлау біліктіліктерін дамыту,кемпірқосақ түстерін бекіту. Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар,

					қимыл-қозғалысты, көру қабілеттерін дамыту "Нысанға тигіз".
Серуенненоралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауын тағып, сырткиімніңтүймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Үстелүстіндегітүскіасқаназараудару;үстелбасындаотыруәдебіментамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауындамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар: Әртүрлізаттармен ойыншықтар. Барысы. Педагогбалалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдыменсаны6 басталып,алкейін 10-	**"Су,аспан,жер"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғатнысандары жайлы білімдерін бекіту;қиялдарын, зейіндеріндамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.Ойын барысында доп қолданылады. Балаларжарты шеңбернемесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңдеойыншартын көрсету үшін, бастаушырөлін тәрбиешініңөзі		**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап,логикалықекі карточкаларды біріктіру;білімдерін жүйелеу;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керектіқұрал-	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді

	12дейінжеткізілуі мүмкін. Ойыншықтардыбір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балаларкөздерін жұмады,педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуынөзгертеді. Балалар көздерін ашады да, қай ойыншық қай жерге ығысқанын айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдайтуғызужәне мадақтау, ойын желісіне сәйкес топшаларғабөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардыңэколог	орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолыналақтырадыда "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы,"су"-балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардыңнемесе ұшатынжәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжеттті-рөлдік ойын"Аналармен қыздар".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерінбекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды		жабдықтар. Әртүрлітабиғи құбылыстар бейнеленгенсуретті-карточкалар. Барысы. Балаларсуреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составитьлогикалық жұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұзтамшысы;тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Балалар кітапханасы"** Мақсат-міндеттер: ойын арқылы қоршағанортатуралы білімдерін көрсету,	балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Дәріхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор)жайлы түсініктерінбекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер, сөмкелер, ақ халаттар,төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалармен жетондар. Барысы. Педагогалдын-ала

	жұмысының адамгершілікбағыты оның табиғатты сақтауғаықпалы, әлеуметтік маңыздылығыжайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиешіойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады,"Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметініңмаңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балаларрөлдерді өздері бөледі, нысандытаңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық	рөлдергебөлініп, бөлінгенрөлгесәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесугежәне ойыншылар арасындағы қарым-қатынастыорнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		кітапхананың әлеуметтік маңыздылығын көрсету; кітапхана қызметкерлеріжайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерінбекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту,кітаптыұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Ойынбарысында балаларәртүрліойын әрекеттерін орындайды:оқырман формулярларын рәсімдеу, кітапханашының өтінім қабылдауы, картотекаменжұмыс, кітап беру, оқу залының жұмысы. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	балалармен дәріханадажұмыс істейтін мамандар туралыәңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналықкөмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалардәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор)рөлінөзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойындыбастайтынын айтады. Басындапедагог диалогтарды түзетіп,күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады. **(сөйлеудідамыту,**

	жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасауы мүмкін:адамтабиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**				**қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармен жекежұмыс	**"Сөздегідыбысты анықта" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалықесту қабілетін, сөйлеу тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Өрнектіжина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын дамыту. **(математика негіздері)** **"Бұлтқа" фонемо-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың,сұрсың, қарасың,		**"Сөйлем құра"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды берілген сөзге сөйлем құрау білугедағыландыру, сөздік қорларын молайту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жәндіктіата" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен**	**"Жаз"тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: сұрақтарға толық, нақты жауап беру біліктіліктерін пысықтау. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала,

		Қайдақалқып барасың? Жергенөсертөгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақауыз әдебиеті. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**		**таныстыру)**	Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Балалалықұяндық" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жаманәдеттерден қалай құтылуға болады?" тақырыбында әңгімелесу.		"Балабақшадағы күн тәртібі"тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес "Баланы еңбеккебаулу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**					
Топ/сынып	**Ересек топ**					
Тобы	**«Көжек»**					
Балалардың жасы	**4жасарбалалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова**					
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**01,03.07.-07.07.2023ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**					
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағықүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыншықтарды жөндеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарды жөндеуге тарту; ойыншықтарды ұқыптыұстауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды орындарына жинау".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше топ ішіндегі тазалықты біліктіліктерін жетілдіру.Топтың тазалығынреттеу (ойыншықтарды,	**"Өсімдіктердің жапырақтарын сүрту".** Мақсат-міндеттер: жапыраққа қолды батырмай, дымқыл шүберекпен ұқыпты сүрту, гүлдердіаялауға тәрбиелеу.	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақтыорындау ұмтылыстарын қолдау.		

		құрылыс материалдарын жинау). Эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбеккебаулу. **(еңбек дағдылары)**	**(еңбек дағдылары)**	Орамалдарды бөлекұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесугедеген ниеткетәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		
	"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамаларжайлы білімдеріндамыту, пысықтау;сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға,оның атқаратынқызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап	**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілді дамыту. Сипаттау: екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынанбөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануғаболады, қажет сөзді атап, адым жасауға болады. Бөлу сызығынабірінші жеткен топ, жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Сөз мағынасы"ойын -жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз ойын нақты жеткізуге, заттың ерекшелігін сипаттай отырып, оның қолданылуының негізгі түрін көрсетебілуге үйрету. Балағасөздің мағынасын түсіндірудіұсыну: "велосипед", "пышақ","қалпақ", "доп", "хат","қолшатыр", "жастық","шеге", "есек", "гауһартас", "біріктіру", "күрек","қылыш", "ыңғайсыздық", "ержүрек", "батыр","өлең"	**"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларындамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат- шабады, жүреді,жортады, жатады,секіреді. Құрт - жорғалайды. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді,		

	тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажеттіқұралдар: бірдей қос суреттер,әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Қайсы ең ауыр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңілнемесеауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру; ойлауқабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары:заттар және олардың	**"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар,Өсіп тұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарыпотыру) Үш, төрт, бес саусақ, Барлығы да қызғалдақ. (Қолдардытік ұстап, айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандарды өзарауқалау) Шапалаққақ,	және т. б.. **(сөйлеуді дамыту,қазақ тілі)** **"Жау, жау, жаңбыр!"сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау,жау,жаңбыр, селдетіп, Күткенімізсең едің. Жасегіндеер жетіп, Желкілдетсін желегін. Жау,жау,жаңбыр, тағы да, Дала,тауғакөрік бер. менің еккен бағымда, Өссінжүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)**	отырады. Балық-жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады,секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт-ұшады, қалқиды,қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады,отырады, жүгіреді,секіреді, билейді,еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Драматизацияла уға арналған сөздікжаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлепоқу,		

	заттық суреттері (алма,кесе,сопақ пішінді шар, дөңгелек пішінді шар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр) Педагог әуелі дөңгелек пішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға ұқсайтын заттарды салыстыруға ұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейін балалар шынайызаттарды қолғаалып,қайсы жеңіл не ауыр екендігінтексеріп табады. Жаттығудытекекі заттан салыстырып көруге болады. Балалар заттың көлеміменоның салмағы бірдей еместігін түсіндіреді. Педагогзаттардың қасиеттерінекөңіл аудару туралы айтады.Мысалы:	шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Бақшада ма, бақта ма?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түрлі жидектер жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорларынкеңейту, зейіндеріндамыту. Сипаттау. Әр бала,кез-келген жидектіңжартысы бейнеленген суреттітаңдайды және суреттейді, екінші жартысы ұстаған бала шешуін тауып, өзінеалады,егер қарсыласы таппаса, онда карточкаөзінде қалады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	пантомима ережелеріне сүйеніп,жаз туралыөлеңді айтуға ынталандыру;жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап,(Екі қолымен өзін нұсқау) Қандай әсем, қараса.(Қолдыекі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, (""Түймедақ""-балалаортаға шығып,қол бұлғайды) Жайқалыптұр, тамаша, Көбелекпен аралар (""Аралар""мен ""көбелектер"" жәндіктерді келтіреді)		

	әуешарыжеңіл ауаға толған, қарбыз-жидектің шырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақтықосады). (			Гүлгеқонды, жарыса! Шөпарасын қарасаң, Бүлдірген бар қызарған.(""Бүлдіргендер""жүгіріп шығып,беттерін ұстап, бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзгетүспей,тәп-тәтті! Еңкейіп кеп, ерінбей,(Қалған балалар ортаға шығып, сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріп салам себетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(көркемәдебиет)**		
Таңертеңгі жаттығу	Оятуғақуанышты,эмоционалдыжағдайорнату,ағзаның барлықмүшелеріменжүйелерініңқалыптыжұмысістеуін дамыту. Кешенді жаттығу.Албалалар,тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңғақарай бұрылып,					

	Солға қарай бұрылып, Біротырып,біртұрып, Ұйқымызды ашайық. **(денешынықтыру)**					
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Қолдыкөбікпайдаболғаншасабындау,мұқиятшаю,құрғақетіпсүртудағдыларынпысықтау. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Жидектер жинау"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды, ұсынылған түстердіңаталуын ажырату және сөйлеу кезінде қолдану біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Әңгімелесу:"Бау мен бақша".** Мақсат-міндеттер: бау және бақша өсімдіктеріжайлы қарапайым ұғымдарын қалыптастыру; бау-бақшадағы мезгілдік жұмыстаржайлы түсініктерін қалыптастыру; еңбекке баулу. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгіліретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту."Төрт досым". Төрт досым жанымнанөткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймынне бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қыс жәнекөктем".	**"Жаз" тақырыбы бойынша иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістержайлы түсініктерін кеңейту, жазғы табиғат сұлулығынадеген жағымды-эмоционалды қарым-қатынас қалыптастыру. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		

			(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)			
Білім беру ұйымының кестесібойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттенойын-жаттығу** Ы.Алтынсарин "Ауруданаяған күштірек"(әңгіме сін оқу, мазмұныбойынша әңгімелеу) Мақсаты: Балалардыөмірдің әртүрлі жағдайларында саналы әрекет жасауғаүйрету; анаға деген құрметсезімдерін тәрбиелеу, орын алған жағдайларды бағалай білуге дағдыландыру; өзіне және өз күшіне сену қасиеттерін дамыту; анасына деген құрмет сезімгетәрбиелеу.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** «Лунтикпеноның достарының саяхаты» Мақсат-міндеттер: Санақ негізіндеекі топ заттардын теңдігі мен теңсіздігі туралы білімдерінбекіту; 5 шегінде санау қабілетін қалыптастыру; зейін мен есте сақтаудыдамыту; ұқыптылыққа, зейінділікке тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Маусымжан" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілдіәндерайту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойынмазмұнын	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Ертегідегідей гжель" Мақсаты: "Ертегідегідей Гжель" тақырыптарында балалардыңсөздік қорын дамыту. Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмысістеуді үйретуді жалғастыру;ұсақ қолматорикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерінбекіту; тегістеу,кесектен үзіп алу; гжель ыдысы,ертеде, қолөнер шеберлері,т.б. *«Ыдысты құрастыр» ойыны.* **Дене шынықтырудан**	**Қоршаған ортамен танысуданойын-жаттығу** "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері,өсу орындарытуралы, олардың түрлерімен,адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектермен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланыстысөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық		

		дұрысжеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	**ойын-жаттығу** "Құлпынайдан жасалған тосап"Мақсат-міндеттер: Балаларды бір орында тұрып екі аяқпен секіруге үйрету; балаларда сапта бір-бірден аяқтың ұшымен жүру; аяқтың ұшымен жүгіру дағдыларын дамыту;қимылды ойын арқылы құрсауларды домалату іскерліктерін жетілдіру.	ойлауқабілеттерін дамыту;табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалармен олардың тіршілігімен, олардыңбасқа	**Мезгілдік өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктермен жан-	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытабиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды	**Инелікті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: инелік жәндәгәне деген қызығушылықты ояту; иненіктің		

	тіршілікиелеріне тигізетін пайдасымен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін белсендету, бақылауға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. "Құмырсқа". Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тынымалмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқанзатыауыр боп, Түссебіріәлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындықаздер едім Түбі жеңіп шықпайтын.	жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру; жазғыауа-райы жайлы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз. "Жазғысурет". Артымнанай туғандай, Алдымнанкүн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағады ым. Мөлдір бұлақ, Сырлыөзенсуы тұнық Кенетсылдыр етет те, Боладыжым... Аппақ болып көсіліп, Бұйраланып, Бұрқ-сарқағып, көпіріп Жатаржайқын. Мөлдір судан бетімді Көрейін деп, Үңіледі өзенге, Шыңырау-шың. Ж. Саин. **Еңбек әрекеті:**	жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту.Балаларды сөйлеубарысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолданудыүйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағынасай қимылдауға баулу;жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын!	сыртқы пішінін байқап,қимылын бақылап, өзге жәндіктерден ажыратуға дағдыландыру. Ұшағымбаркіші, Мінбейді еш кісі. (Инелік) Педагог балалардан инеліктіңқандай көлік түріне ұқсастығы бар екендігінсұрайды. Инеліктің қимылына қарап, адам тікұшақты ойлап тауып, құрастырғанын айту. Инеліктіңбатыл, шапшаң жәндік екендігін түсіндіру. БалаларғаБ. Житковтің"Батыл үйрек" әңгімесін мазмұндап беруге болады. **Еңбек әрекеті:** ойыналаңынұсақ құраған бұтақтар мен жапырақтардан жинау.		

	Неге? Айтсақ дұрысын: Демейұсақ,ірісің, Бірі істейді бәрі үші, Бәріістейдібірі үшін! Қ. Мырзалиев. **Еңбекәрекетін:** ойын алаңын жинау. Мақсат-міндеттер: балаларда қалыптастыру; тәртіпкесаналы қарым-қатынасты, тазалық кезінде бастама мен дербестікті ынталандыру. **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге	гүлзардағы гүлдердісуару. Мақсаты: балалардыүйрету сәйкес еңбек әрекетін дамыту. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалысойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғажүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю"алаңныңбір шетінде, ұйықтағанболып,	Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп!(Екі аяқпен секіру) **Еңбек әрекеті:** берілген тапсырманы ересектермен бірігіпорындау, гүлзардағы гүлдерді түптеу. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасауға,қойылған мақсатқа ортақ күш-жігермен жетуге баулу. **"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білуқабілеттерін	Мақсат-міндеттер: өз ойын аумақтарынжинау барысында жабындыны ретке келтіру, тазалық жүргізу құрылдарын ұқыптықолдану, қауіпсіздік техникасынсақтау сияқты бастамаларды ынталандыру. **"Инеліктің әні"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ырғақты, мәнерлі сөйлеуді дамыту; қимыл-қозғалыс координациясын жетілдіру. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыәртүрлі бағыттажалтарып жүгірудежаттығу, ептілікті, жылдамдықты дамыту.		

	бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесесанамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңдыаралап, "қояндарды"із деген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлергебарып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып,алаңда ойнап, секіріп,	отырады.Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинағанұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар,жақын келеді, Аюжидегін береді. Соңғысөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, олар ұстапалмақша болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталған "балалар"келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңындабалалар	дамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңберортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлінатқаратын болады. Ал,кәнеки, балалар, Бір,екі,үш-деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырайқашады. Олардыортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталғансоң, тәрбиеші"бір,екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңберқұрып тұрады. Ойынқайта басталады. **"Заттыжылдам**	Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар"болы пбір-екібала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынанекінші жаққажүгіреді, ортаңғыекішетте тұрған "бұғы аулаушылар"қ олментүртіп, ұстап жатады. Ойынның соңынанда балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **"Кім жылдам?"қимы л-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда әртүрлі бағытта жүгіруді, жылдамдықты үдетудіүйрету,		

	жүгіріпжүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - дегенсөздерден кейін"аңшылар" жасырыннан ытқыпшығып, "қояндарды"көзделп, допты аяқтарынатигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарынсанап, баға беруге болады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды.	"аю" қанша баланыұстап алғанынсанайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір рет ойнатуға болады. **"Өз түсінді ізде"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түс пен пішінді көру арқылы қабылдауды дамыту;түстерді жылдам атап, белгілі қимылдарды орындауға; есте сақтаумензейінді дамыту. Балаларбелгілі пішінді көрген кезде негізгі қимылдардың бірін орындайды (алға екі аяқпен секіру;біраяқпен секіру, аяқты жоғары көтеріп жүру, т.б.). **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған	**ал"қимыл-қозғалысойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардышеңбер бойымен жүруді, жүгіруді, би қимылдарын орындауды,белгі бойынша әрекет етуді үйрету; ептілікті, жылдамдықты дамыту. Өзбетіменеркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар,қимыл-қозғалысты дамыту, аттап жүру. Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету	белгібойынша әрекет ету біліктіліктерін бекіту; жылдамдылықты, ептілікті дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағы ойындар,қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсат-міндеттер: жүгіру кезіндегі жылдамдыққа жаттықтыру.		

	"Жидектер жинаймыз"қимылдыойын-жаттығуы.(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды үйрету; ұсынылған түстердіажырату және сөйлеу барысында атауларын қолдану біліктіліктерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағы ойындар,қимыл-қозғалысты дамыту."Алысқа секір". Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіруді жетілдіру.	материалмен алаңдағы ойындар;"Допты тап"қимыл-қозғалысты дамыту ойыны. Мақсат-міндеттер: байқампаздықты дамыту. **"Күн мен жаңбыр"қимыл-қозғалысойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіругежәнебір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойыншабалалар жаңбыр	мен құрдастарымен өзараәрекетету біліктілігін дамыту.			

		шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөленедер, орындықтар, сатыларға) жылдамшығып тұру тиіс. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзараәрекетету біліктілігін дамыту.				
Серуенненоралу	Далағакигенкиім-кешектеріменаяққиімдерінтазалаубіліктіліктерінбекіту.Ұқыптылыққатәрбиелеу.					
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Қолдыкөбікпайдаболғаншасабындау,мұқиятшаю,құрғақетіпсүртудағдыларынпысықтау. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға.					

	(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)					
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шынығумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүру.Көзгеарналғанжаттығу. **(денешынықтыру)**					
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталғанжеке- дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Компотнемесе тосап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен жидектерді ажыратып, өсу орнынанықтау біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Театр".** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес әрекет етугеүйрету. Балалар арасындағы достыққарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар	**"Ғажайыпқап" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкейбір бұйымдар жайлы түсініктерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Жүргізуші балалардың алдынақапқояды. Ойыншыларқапқа қолдарын салып, сипапсезуарқылы затты анықтау керек.Кейінзатты сипаттап, неден жасалғанын, пайдаланылуы жайлы айтады. **(сөйлеуді дамыту,**	**"Неқайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жалпыламасөздер "Жидектер", "Жемістер"жайлы түсініктерінбекіту. Сөздік қорларын молайту. Барысы. Балалардың алдынабақшаның, ағаштың, бұталардың, макетіқойылады. Бала бір жемісті немесе жидекті таңдайды, оны сипаттайдыжәне сәйкес ағашқа, бақшаға немесе бұтаға бекітеді (жапсырады). **(қоршаған ортамен**	**"Түлкі, қоян жәнеәтеш"үстел үсті театры .** Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілі мен тілдік қарым-қатынасты дамыту. Ертегі мазмұндауына қосылу.Дыбысты нақты дыбыстау. Рөлдерге бөлу барысында балаларөзара келісіп,бір-біріне шыдамдылық және сыйластық танытуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Пиццерия ".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше		

	олардың әлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарынбекіту. Балалардыңтеатр, театр труппасы, театр қызметкерлері жайлыбілімдерін бекіту. Театр жұмысының ұжымдықмінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма; әртүрлі театртүрлері; афишалар; билеттер; бағдарлама; костюм элементтері. Барысы.Балаларға театр таңдау ұсынылады; билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрға келуі; әртістердің спектакльге дайындығы;театр қызметкерлерінің сахнаны қойылымға	**қоршаған ортамен таныстыр)** **Сюжеттті-рөлдік ойын:"Ұшақпен саяхат"** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер пейзаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұшқыш мамандығына құрметпен қарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларынкеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса", "ұшу". Балаларұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы,әуежай қызметкері рөлдерінөзара бөліпалады.Ниет білдірушілер	**таныстыру, сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдай туғызу және мадақтау, ойын сюжетіне сәйкестопшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеудағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағытыоның табиғатты сақтауғаықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлыұғымдарын кеңейту. Ойын барысы. Тәрбиешіойын алдында балаларменбірге плакаттар, экологтың	рөлдерді бөлу жәнерөлгесәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достыққарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында қоршаған өмір жайлы білімдерін кеңіненқолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар, ыдыс-аяқ жиынтығы; подносы;ас мәзірі;скатерти; орамалдар; майлықтар;азық-түлік жиынтықтары; пиццерия.Ойын барысында балаларөз дербестіктерін көрсетеді,үстелді таңдау; ас мәзіріментанысу; тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау;асішу;		

	дайындау; антрактібар спектакль. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	билеттерді кассадансатып алады, бақылауданөтіп, ұшаққаотырады. Жүк тасушылар жүк тиеумен айналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды.Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегі бейнелерді)түрлі көріністерді – теңізді,тауларды, өзендерді, орманды қарастырады. Қайтып оралғаннанкейін балалар өз әсерлерімен бөліседі. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлыбілімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызынедеекені жайлыталқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі,нысанды таңдайды, жергіліктіжердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді(судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайдықалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңындатәрбиеші балалармен бірге	тапсырысты төлеу; үстел үстін жинау,ыдыстарды жуу. Тәрбиеші диалог кезінде, әдеп ережелерінің сақталуын реттеуі мүмкін. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**		

			қорытынды жасауымүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**			
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын-әңгіме: "Күн тәртібі және мен".** Мақсат-міндеттер: монологты сөйлеудідамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көңілді сан" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тура және кері санауды дамыту, кезкелген ұсынылған цифрденсанай бастауды меңгерту. **(математика негіздері)**	**"Оданкейінне?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтәулік бөліктері, әртүрлі тәулік бөліктеріндегі балалардың әрекеттеріжайлы білімдерінбекіту. **(математика негіздері)**	**"Не-қандай?"ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: орман және үй жидектерін атау, сынесімдітаңдау. **(сөйлеудідамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Серуенге дайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.					
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**					
Серуенненоралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**					
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)**					

ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортамен таныстыру)**					
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"«Балаларға қандай ойыншықтар керек?" тақырыбындаата-аналарғаарналған кеңес.	Әңгімелесу: "Ойыншықтарды өзім жинаймын".	Әңгімелесу: "Пайдалы жидектер"	Ата-аналарға ұсыным: "Балаларғане оқуғаболады?"		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдықөрсету)	**10.07.-14.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағықүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Ойыншықтар шкафынреттеу".** Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетімен ойыншықтардыәдемі реттепқоюға,үйрету. Шкафтағы реттілікті сақтау, шаң сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту;эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу,еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ұйымшыл кезекшілер".** Мақсат-міндеттер: кезекшіміндеттерін дербес және адал орындау. Тәрбиеші оқу қызметіне дайындаған материалдармен нұсқаулықтарды үстелдерге орналастыру; оқу қызметінен кейін, жұмысорнынжуу жәнежинау.	**"Бөлме өсімдіктерінекүтім жасау".** Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктерін тазалықта ұстау тәсілдеріжайлыалған білімдерін нақтылау, балаларды өсімдіктердіңсыртқы бейнесіне, құрылымына қарап шаңдыанықтаужәне жою тәсілдерін үйрету.	**"Бізкөмекшіміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін ыдыстыүстелден жинаудыүйрету. Балаларды ересектергешамасы келгенше көмек көрсетугежетелеу. Еңбексүйгіштікті, үлкендерге көмек көрсету ниеттерін дамыту.Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге	**"Беторамалдарды жуамыз".** Мақсат-міндеттер: балалардысабындау дағдыларын, майлықтардышайқап, сығуға үйрету. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Еңбексүйгіштікті, суменұқыптыжұмыс істеу біліктіліктерін дамыту. Ұжыммен бірігіпжұмысістеуге

		Еңбексүйгіштікті, үлкендергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Үлкендердің еңбегін бағалауға, басқалардың игілігі үшін, еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**(еңбек дағдылары)**	тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Өрнектіқайтала" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтау мен зейінді тұрақтандыруға ықпал ету. **(шығармашылық дағдылар)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-мінедеттер: тақпақтыңмазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбемізәткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз.	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Ереженіестесақтау жаттығуы. **(танымдық дағдылар)** **Жұмбақжасыру. "Бағдаршамның шамдары".**	**"Жалпыатауын бер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойыншабіріктіріп, топтаманы дұрыс атайбілудағдыларын жетілдіру; сөздік қорларынбайыту; ақыл-ойқабілетін дамыту. Балаларғалото карталарыберіледі. Балаларбелгілі карточкаларды топтастырыпжалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар,жиһаз, ыдыс-аяқ,ғимараттар, қыздардың және ұлдардыңкиімдері).	**"Алегер?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын, көру зейінділігін дамыту.**(танымдық дағдылар)** **"Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру.Бізге некөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыжоғарыны нұсқайды)	**"Қолшапалақта" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бала зейінінің тұрақтылығы мен ауысуын,танымдық белсенділігіндамыту; ой-өрісін кеңейту. **(танымдық дағдылар)** **"Асықтыкімге,қай жаққатастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларынжетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

	Кешкілікүйжаққа Үлкейіпқайтамыз. Б. Кірісбаев. **(көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау,бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. Менқауіптен абайлаймын: "Тоқта!Тұр!"–деп тік қараймын. Мен–ортаңғы дөңгелекпін, "Досым,дайындал!"–деп әлекпін. Менрұқсатберіп тұрамын: "Жүребер!"–деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарыныңтүстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. **(көркемәдебиет)**	**(сөйлеуді дамыту, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру)** **"Кімспортшы?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларынабаулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары,төментүсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтыалшақ,қоямыз, (Аяқты кең ашып	Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Көрсетедіқолғабыс (Шаңсорғышпен тазалағансыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш!(Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз,(Екіқолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз! (Қолды екі жаққасермеу,иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз, (Қолымызалдыда, жұдырыққа түю,	Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолындаасығыбар бала бастайды. Асыққолғатүскеннен кейін, бала, көп ұзамай,шеберде отырғанкез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылғанкезде асықұстаған бала: "Менменіңсол(оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын.Асықты алатынбала,асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімгежәнеқайжаққа лақтыратынын таңдайды.Ойыносы бағытта жалғасады. Ескерту:асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы,тәйке,алшы. **(денешынықтыру, танымдық дағдылар)**

			секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен(Қолды алға сермеу) Ызылдайтын жәйменен!(Қолдыекі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз,(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Басыпқалсаңтетігін, (Екі қолдың әр саусақтарын бір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім!(Қолдыекі жаққасермеу,иықты көтеру) Бізгенекөмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Бізонықосамыз,(Екі қолдың сұқ саусақтарыалдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанныңсыртқы	

				жағынбі-біріне үйкелеу) Басаркиімтүтігін! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Кешендіжаттығу.Балалардыңденсаулығыныңныңаюынаықпалету,күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасау әдебін тәрбиелеу. Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсыөтсінбұлкүнім! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу:"Күн тәртібі не үшін керек?".** Мақсат-міндеттер:өз денсаулықтары мен күн тәртібіне, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру. **(математика**	**"Тікұшақ(инелік) қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысуретке қарап,тікұшақтың (инелік)қай жаққа	**"Мысық қалай қимылдайды?"са усақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуынкөрсетіп, сөзбенсүйемелдеуге машықтандыру;ұсақ қол моторикасын	**"Ауа-райынасай киінеміз" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ауа-райынасәйкес киіну ережелерін игерту; қарапайымқауіпсіздік	**Әңгімелесу: "Мен-жаяужүргіншімін".** Мақсат-міндеттер: балалармен көшеде жүру ережелерін бекіту, балаларға түрліжағдайларда, жаяужүргіншілер қалай әрекет ету

	негіздері)	ұшыпбаражатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагогбалаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып,ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Содан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықтаұшып-қонғаны туралы суреттердікезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақтыжоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны туралы суреттері. Балалармысалы жауаптары:"Тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) жоғары ұшады", "тікұшақ (инелік) төмен ұшады","тікұшақ	дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатынмысықтың маскалары. Мысыққалай қимылдайды? (Қолдарүстебетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырынаяқбасады, (Үстел бетімен саусақтарұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынанжылжыту) Төбеге ытқып шығады. (Шапалақтау) Мысыққа жылуда, жарықта(Алақандар үстелде, саусақтар созулы) Болу өте қызықты: Күнге көзінжұмып-ашып,(Саусақтарды орындарынан кезек көтеріп-орнына түсіру) Созылыптыныш	ережелерінсақтауды ескерту; жазғы ауа-райы ерекшеліктері, адам денсаулығына келтіретін әсері жайлы ұғымдарын жалпылау және толықтыру. **(қоршағанортамен таныстыру)**	керектігін, айтып беруді ұсыну. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне,ырғағынасай қимылдауға машықтандыру; жоғарыжәнетөмен ұғымдарын пысықтау;табиғат құбылыстарынадеген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмендесем"-төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстарұштыбиікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиіктеректей. Күрделенуі:жаттығу

		(инелік) жерге қонады","Тікұшақ (инелік) аспанда ұшады". Балалартікұшақтың (иненіктің) иілгіш екенін байқайды. **(танымдық дағдылар)**	жатады. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**		сөздерін жылдамдатып айтып, балалардысолтемпке бейімдетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Білім беру ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Балаларкүні" Мақсат-міндеттер: Балалардыңойын-ауықәлемітуралы бұғымдарын жетілдіру;өзойларын еркін жеткізуге, сөйлеугебаулу;есте сақтау қабілеттерін дамыту, тақпақтар,өлеңдер жаттау, мінерлеп айтуғадағдыландыру; достыққа, мейірімділікке,кішіге қамқор болуға, үлкендісыйлауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілдіойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды алға ұмтыла секіруге; сызықтар арасымен (10смарақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету; балаларда аяқтың ұшымен,өкшемен, табанмен, тізені жоғары көтеріп жүруге; аяқтың ұшымен жүгіру іскерліктеріндамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Әдебишығармалар әлемінде" Мақсат-міндеттер: Балаларға кітаптан білім алатындығын, онышығаруүшінкөп адамдар еңбек ететіндігі жайлы түсіндіру;кітапқа деген қызығушылықтарын ояту; есте сақтау, түсіну дағдыларын дамыту;кітаптықүтіп ұстауға тәрбиелеу.	**Суретсалуданойын-жаттығу** "Батпырауық" Мақсат-міндеттер: Қарындаш/фломастер ді дұрыс ұстау, қағаз бетінде бағдарлау, түзу сызық, өрнек салу біліктілігін бекіту; ұсақ қол моторикасындамыту, қоршаған ортамен таныстыру,сурет салуға қызығушылықтарын арттыру; өзара көмек қолынсозусезімдерін тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Бибилейміз баршамыз" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуенарқылы көңіл күйді сыйлай білугеталпындыру.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Табиғат патшалығынасаяхат» Мақсат-міндеттер: Балаларға қуанышты көңіл-күй туғызу, эмоционалды сезімталдықты ояту. Балалардың шығармашылық қабілеттерін,сөйлеу қабілетін, тапқырлығымен эрудициясындамыту. Балаларды табиғатты сүюге, құрметтеуге, жануарлар әлеміне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу.

				Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балалардыдостыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: терекпен таныстыруды жалғастыру, оны қарастыру,оғантән белгілерді, басқа ағаштардан айырмашылығын анықтау. **Көркемсөз."Сұлу терек"** Кербезісің маңызданған,сұлу терек! Орандыңжелбіреген жасыл желек. Тұрасыңырғатылып такаппарсың, Басқаағашкөрінбейді саған серік. Сымбатты,оқтайтүзу бойың мінсіз,	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыаспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсас екендігін байқауға машықтандыру;ой-қиялын, зейінін, бақылау қабілетін дамыту. Көркемсөз. "Аспанда". Аспанмалғатолып кетті - Бұлттартүлікболып кетті: Бірбұлтшықтыешкі болып, Бірбұлтшықты мешке болып.	**Шегірткенібақылау. (қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңшегіртке, кейбір жәндіктердің қорғаныс түрлері жайлы білімдерін кеңейту, (қорғаныс түсі); жәндіктердің тіршілігіне қызығушылықтарын, байқағыштық біліктіліктерін дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балаларғашегіртке денесінің сыртқы реңкі (жасыл, қоңырқай)шөп, жапырақ,бұталардың түстеріне сай екендігін көрсету. Түстің негеосындай	**Көлікті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: өтіп бара жатқан көліктібақылауды, жеңіл және жүк көлігін және арнаулы көліктердіажыратуды үйрету, байқампаздықты,өз ойыннақтыжеткізе білу біліктіліктерін дамыту. **"Қандайкөлікқайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңжелдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшеменүрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** Педагог әрбір баланыңалдына түтікшеменлентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. -Балалар,қазірбіз

	Бұл жақта сенде - ақ көрдіммұндайкөрік. Аспанғабойсозасың үндемейсің, Такаппар, жалғыз өскен дәтің берік! Сәкен Сейфуллин **Еңбек әрекеті: гүлзардықураған жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыскүтімжасауға үйрету. **"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша,емен,үйеңкі, қайынныңсуреттері, жапырақтырының кескіндері. - Балалар, сендер қандайағаштарды	Бірбұлтшықтыбие болып, Бірбұлтшықтытүйе болып, Бірбұлтшықты шошқа болып, Бірбұлтшықты қошқарболып.я Қ. Мырзалиев **Еңбек әрекеті: ағаштағы құрғақ бұтақтардыжинау.** Мақсат-міндеттер: құралдарды қолдануды үйрету, еңбекбіліктіліктерін дамыту. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады.	екенін сұрау. Шегірткенің құстардан, кесірткелерден жасырынуамалы туралы түсіндіру. АбайҚұнанбаевтіңИ. Крыловтан аударған "Шегіртке мен құмырсқа"атты мысалыноқыпберуге болады. **Еңбекәрекеті: бақшадағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, тазалыққатәрбиелеу. Жабдықтары: күрекшелермен тырнауықтар, қолғаптар. **"Ақсүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсаты: балалардыойын ережесінесайойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.	Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз,велосипед, автобус,ұшақ,жеңіл машина т.б. Балаларғакезекпен жеке суреттер көрсетіледі: -Балалар,көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінінқимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдатамыз,суда жүзсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдаржасаймыз, аспанда ұшса - қолдарымыздықанат сияқты сермейміз. Ойынды,екі командағабөлініп, ойнауға болады. **Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін,үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру.** Құралдары:балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар,қолғаптар. Мақсат-міндеттер:	қажеттікүшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлепшығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендеркаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен"жел баяу соқты"десем,сендер түтікшеге ақырын үрлеп,баяужелді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарынжинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаздан қалташаларды қолдану. **"Тікұшақ(инелік) қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың (инелік) қай жаққа ұшыпбаражатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті,

	білесіңдер? (Терек, шырша,емен,үйеңкі, қайын). -Осыжапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. **"Жапалақ"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартыбойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру;тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке,зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің)рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"болып ойнайды. Ойындабіріншібелгі ретінде: "Таң атты!	Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"-деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа,	Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады.Тәрбиешіақ сүйектіқолынаалып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылғанбағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?"-дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей,тәрбиешіге тезәкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуікерек.Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. **"Көбелектер"**	бастаған істі аяғына дейінжеткізугебаулу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға,мұқиятжәне белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу;балалардыңтіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарындамыту. Ойынашықаландa өткізіледі. Ойынғақатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөленайтады. -Ақсерек, көк серек, Бізденсізгекім керек?	жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагогбалаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып,ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Содан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықтаұшып-қонғаны туралы суреттердікезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақтыжоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны туралы суреттері. Балалармысалы жауаптары:"Тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) солға ұшады", "тікұшақ (инелік) жоғары ұшады", "тікұшақ (инелік) төмен ұшады", "тікұшақ (инелік) жерге қонады", "Тікұшақ (инелік)аспанда ұшады".

	Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтараланда!" -сөздеріайтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарындатоқтап, қозғалмайтұрукерек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,екіаяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтар салынады немесе	ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшінұйымдастыруға болады. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дамыту түрлі бағытта жүгірукезінде,әрекет етуді келісу; ұлттық ойындарға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.**Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күшпен жылдамдықты біріктіру.	Екіншітоптағылар ойыншының атын атайды.Солкездеаты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзісолтоптақалады. Ескерту: педагог ойынойнауалдында қауіпсіздік ережелерінқайталап, нұсқау беру тиіс. **"Түрлі-түсті автокөліктер"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережесін сақтауды, тәрбиешінің белгісі бойынша,кеңістікті бағдарлап, белгілі бағытта, бір-біріне соқтығыспайжүгіруді жетілдіру. Өзбетіменеркін ойынәрекеті: шығарылған	Балалартікұшақтың (иненіктің) иілгіш екенін байқайды. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынбұзбайойнай білугедағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқияттыңдайбілуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларынберіп,қол ұстасыпотырукерек. Жүргізуші былай жариялайды: -Ертеңауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қарақойымқашады, Құмалағыншашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқантарт,кілемарт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысықарсыны арқалапкетсе,сол шарт қояды. Қарсыласыайтылған

	жіптертөселінеді. Күрделенуі: сызықтардануақытқа жылдам секіруге шақыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүгірумен кезектестіріпсекіру.** Мақсат-міндеттер: ептілікті, зейінділікті дамыту.			материалмен алаңдағыойындар; қимыл-қозғалысты дамыту, белгі бойынша тоқтап, қайта жүру. Мақсаты:зерекболып жүру техникасын жетілдіру. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	үйжануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу,	Ұйқыларынаноянып,төсектежатыпжасайтынжаттығу;балаларжатқанқалыпта,төсектентұрмай,көрпеастындааз				

сауықтыру шаралары	мөлшердеорындайды. Жалпыдамытушылықжаттығу;(төсекте2-3минут)балалардыңүйқыдан,оянукүйінебіртіндепауысуынабағытталған жаттығу. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындауқалаужолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Сипаттамасы бойыншатаны"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Хайуанаттарбағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынғанаңдар, ветеринар дәрігері,орнитолог (құстар бойынша маман)жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттарбағында	**"Неқайдаөседі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңорман және көгал өсімдіктеріжайлы білімдерін бекіту; сөздердің жалғауларыннақты айту; есте сақтауларын дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Менің жанұям".** Мақсат-міндеттер: өз бетіменжоспарланған сюжет үшін, ойын ортасынжасауға үйрету. Топпен жұмысістеуниетін тәрбиелеу. Барысы:балалар рөлдердібөліп,өз бетіншеойнайды.	**"Еркелетіпата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздерарасындағы қосымшалардыдұрыс байланыстыру. **(қазақтілі,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет"**Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерінбекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттердіигеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет,қолданылатын	**"Ағаш бұл…"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:ой-өрісін дамыту, балалардыңөз білімдерін іс-тәжірибедеқолдана білуге, бір затты әртүрлікөзқараста көруге мүмкіндік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы біліміндерін кеңейту;гигиеналық шаралардықүнделікті	**"Сипаттамасы бойыншатаны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Аурухана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерінкеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін

	мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші ойын алдында балаларменбірге хайуанаттарбағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнероликкөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдарды алып, орындарынабарады. Қалған балалар	Балалаөзарабір-біріменақылдасып,өз әрекеттерін жоспарлайды. Тәрбиеші диалогтардың нығаюынаықпал етеді, қосымша, бағыттаушысұрақтар қоюы мүмкін. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	қажеттіқұралдарды, қол арбаны, карточканы,тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасынайтады. Тәрбиешіойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекітусұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	орындаудыүйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу. Барысы. Ойын басында тәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенінхабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызынанықтайды. Тәрбиешікелген тазалыққұралдарын қолданып, қуыршақтыолармен пайдаланудыүйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық шаралардыкөрсетуді ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	дамыту; жанашырлыққа, басқаларғақамқорлық танытуға, көмек көрсетугеталпынуға тәрбиелеу. Барысы:Ойынның барлық қатысушыларыөз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды:дәрігер (науқасты қарайды, шағымынтыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике(алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді),науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді).Арнайы киімдердіқолдануды ұмытпау керек. Балаларойын барысында,өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып,қамқорлық

	қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбекдағдылары)**				көрсетуінеаударуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**
Балаларменжеке жұмыс	**Саусақжаттығуы: "Апта күндері".** Мақсат-міндеттер: қол саусақтарының қозғалысындамыту. **(сөйлеудідамыту)**	**Әңгімелесу: "Балабақшадағы менің сүйікті ойындарым".** "Қане,көрсет" жаттығуы.	**Әңгімелесу:"Менің сүйікті жан-жануарларым".** "Сипатталған ғимараттытауыпал" зейінге жаттығу.	**"Сипаттамасынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттауәңгімесін	**"Бұлқайкезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтәулік

		Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, қабылдау, зейін, елестету, пантомималық қабілеттеріндамыту; көліктер туралы түсініктерді пысықтау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (Қол екіжаққасозу,денені екі жаққа қозғалту) Машинажүріпкеледі, көрсетші. (Рөлді айналдырған сынай таныту) Пароходжүзіпкеледі, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екіжаққаиреленңдету) Мотоциклжүріп келеді, қане, көрсетші.(Екіқолды жұдырыққа түю, қолдыкезек-кезекекі жаққа бұру) Тікұшақұшыпкеледі, қане, көрсетші. (Қол екіжаққасозу,денені екі жаққа қозғалту). Велосипеджүріп	Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттеріндамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	құрауды үйрету, зейіндерін,сөйлеу тілдерін дамыту. (**"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тікұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ,	бөліктері жайлы білімдерінбекіту. **(математика негіздері)** **"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(денешынықтыру)**

		келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынайтаныту,денені екі жаққа теңселту) Катер жүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екіжаққаирелендету) Автобусжүріпкеледі, көрсетші. (Рөлді айналдырған сынай таныту) **(көркем әдебиет, денешынықтыру)**		шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайында айтудыүйрету.**(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Театрқуыршақтарын жасау" тақырыбында кеңес.	Әңгімелесу: "Балалардыңүйдегі ойыншықтары"	Кеңес: "Баланың көшедегіқауіпсіздігі".	Әңгімелесу:"Баланы еңбекке баулимыз".	Кеңес:"Бала тәрбиесінеонлайн ойындардың ықпалы".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова С.Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.07.-21.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Тазаорындықтар".** Мақсат-міндеттер: балаларды топтағы орындықтарды таза ұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпенсүрту; оқуқызметіненкейін, орындарына қою. Еңбекдағдыларымен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту.Үлкендерге	**"Біз ойыншықтарды әдеміжинаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы ойыншықтардыөз бетінше реттеп, ұқыптыжинау біліктіліктерін жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын, басқалардыңигілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Асханабойынша кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: балалардыкезекшілік міндеттерін өз бетімен тиянақты, адал орындауға үйрету.Қолдытаза жуу, кезекшінің киімін кию, дастархандыдұрыс әзірлеу. Тамақтан кейін ыдысты тазалау. Еңбекке баулу,басқалардың игілігіүшін	**"Қуыршақтың киімдерін жуу".** Мақсат-міндеттер: балалардытәрбиешіге қуыршақтардыңкиім-кешектері мен төсек жаймаларын жууға көмектесугеүйрету: балаларды жұмыс алдында алжапқыш киюді үйрету; жуу жәнекептіругеқажет арнайы құралдарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау; сабындықолдана	**"Кітаптарды жөндеу".** Мақсат-міндеттер: балалардыкітаптарды желімдеуді, желім менқайшыныдұрыс қолдануды, майлықтарды пайдалануды үйрету. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін,көзбен мөлшерлеуді, ұсаққол моторикасын, шығармашылық қиялдарындамыту. Басқалардыңигілігі

	көмектесуниеттерін, олардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	білу. Еңбек дағдыларымен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту.Басқалардың игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	үшін еңбектену ниетін,кітаптарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Базарда". Неқалайсың,базарда Барлығы бар, дайын да: Жеміс-жидек, көгөніс, Ет,балықпенсүтіміз. Құрт,ірімшік,қаймақ Барлығыңды тойдырмақ. Түрлі-түрліазықтар,	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушыойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміспен көгөністер, геометриялық пішіндертуралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер;жемістер мен көгөністердің кескіндері. -Балалар, қандай	**"Кімкөпатайды?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын етістіктермен молайту,мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагогбалаларға көгөністер мен жемістердіөсіріп, баптау, жинау әрекеттері жайында әңгімелеудіұсынады. Құралдар: жемістер мен көгөністерге тиістіадамныңеңбегі туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қайсысыең ауыр?"логикалық жаттығуы.**	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттердітөртеуден тізбекке қояды, салады.Әрбіртөрт затнемесесуреттің арасындабіреуіартық болып саналады.	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын жетілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын

	Тәттілермен жармалар. Нанөнімінен бауырсақ, Бәліштер,тоқаш томпақ. Ұсақ-түйектенне қаласаң, Базардансентабасың. Д. Ахметова **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Көгөністі танып, ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорын байыту; денсаулық үшін көгөністер мен жемістердіңпайдасын жайлы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, толық жауап беруге ынталандыру. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **"Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық**	геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгөністердіатайды) - Олардықандайбір сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көгөністер.) - Суреттегікөгөніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(математика негіздері)** **"Қарама-қарсысөз" атты "жұптар айтысы" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруғадағдыландыру; сөздік қорды молайту; ойдың	Мақсат-міндеттер: балалардың заттардыңөлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттыңжеңілнемесе ауыр екенін суретке қарап білуге дағдыландыру;ойлау қабілеттерін дамыту, зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттық суреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар, дөңгелекпішіндішар, жұмыртқа, қарбыз, лимон, доп, қияр). Педагог әуелі дөңгелекпішінге ұқсайтын, содан соң сопақшаға ұқсайтын заттардысалыстыруға ұсынады. Жауаптарынайтып болғаннан кейін балалар шынайы заттардықолғаалып, қайсы жеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығуды тек екі заттансалыстырып көруге болады. Балаларзаттың	Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөркем сөзіне деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақжейміз оны тәбетпен. Сүтботқасынтаңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-етекен Ұннанпіскен бауырсағым,бәлішім, Тәттілерім дастарханныңсәні шын. Жеміс-жидек дәруменгебайекен, Еңдәмдісіпіскен тәтті нан екен.	барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау,сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу

	ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынәңгімелейді. Құралдары:суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман,теңіз, қар жамылғантаулар, кемпірқосақ, қар	шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретінзат(жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айтуүшін,"айтысты" жариялайық. - Кімге қарай қамшыныңсабынекі балаға көрсетемін. Солбалалардыңбірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынадасөзді қайтару керек. - Егер білмеген балаларболса,оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. - жақын -алыс - үлкен- кішкентай - ұзын-қысқа - қорқақ- батыл - зұлымды- мейірімді /пантомима арқылы көмектесугеболады/ - баяу-жылдам - астыда- үстіде - артында- алдында - биік -аласа	көлеміменоның салмағы бірдей еместігінтүсіндіреді. Педагог заттардың қасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады.Мысалы:әуе шары жеңіл ауаға толған, қарбыз - жидектіңшырыны мен тұқымдарына толған (яғни су салмақтықосады). **(танымдық дағдылар)**	Д.Бұланбаева. **(көркемәдебиет)**	ойланып,тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(көркемәдебиет)**

	жауыны,бүршіктің атқаны, жапырақтардыңтүсіп жатқаны,қардыңеріп жатқаны. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)**	- қатты-жұмсақ - ауыр-жеңіл - солжақта-оңжақта Күрделенуі: жаттығуды жылдамдыққа ұйымдастыруға болады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			
Таңертеңгіжаттығу	Кешендіжаттығу.Балалардыңденсаулығыннығайтуғаықпалету,күнделіктіжаттығуәдетінқалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақандыұрайық. Оңға қарай иіліп, Солғақарайиіліп, Біротырып,біртұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нанқосыпжеәрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне,ырғағынасай қимылдауға машықтандыру; жоғарыжәнетөмен	**Әңгімелесу: "Кезекшілерге арналғанережелер".** Мақсат-міндеттер: балалардың дастархандықалай жаю керектігін естерінетүсіру,	**"Көгөністердүкені-бұл...?" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөгөніс дүкені жайлы түсініктерін	**Саусақжаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын	**Әңгімелесу: "Бақшаданеөседі?"** Мақсат-міндеттер: балалардықарапайым себеп-салдар байланысынорнатуға үйрету,оқиғаларды белгілі бір ретпен

	ұғымдарын пысықтау;табиғат құбылыстарынадеген қызығушылықты арттыру. -Балалар,"жоғары" десем-қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмендесем"-төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейдіалтын күн. Жердежатыралтын құм. Құстаруштыбиікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кішіболдық желектей, Өсемізбиіктеректей. Д. Ахметова. Күрделенуі:жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балалардысолтемпке бейімдетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	реттілігін сақтай отырып, тиянақты әрекететугеүйрету, орындалған жұмыстыңөзектілігін талқылау.Кезекшілік барысында қажет еңбек дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	нақтылау, сөйлеулерін белсендету: көгөністермен жемістерді, сатушы менсатыпалушының әрекеттерін нақтылайтын етістіктерді,сапалық сын есімдерді атау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	дамыту;балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболып жүреміз, (Бас бармақтардыкөрсету) Жеңіміздікезегімен түреміз. (Женді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра,бірі-біріне уқалау) Уқалап,жуып береміз. Кесе-екіқос алақандай, (Саусақтардықосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып, "тербету") Шұңғылалтынайдай. Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып,алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып,жуып береміз. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	орналастыру,қалай дұрыс тамақтану керектігі жайлы түсінігінеалыпкелу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жабайыаңдар,түлкі туралы ертегілер әлемінесаяхат" Мақсат-міндеттер: Балалардыертегіде кездесетін хайуанаттардың мінез-құлқын, іс-әрекетінтүсінуге, соныңішіндетүлкінің жаман қылықтарын көре білуге жаттықтыру;әңгіме мен ертегіні салыстырып,қайсысы өмірдегі шындыққа жақын екенін ажырата білуге үйрету;ойлау,есте сақтауқабілеттерін дамыту; аңдарға қамқор болуға тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністерге арналғансебет" Мақсат-міндеттер: Балалардыүлгісхема бойынша құрастырудыүйрету; себет салу туралы балалардыңойларын жетілдіру, зейінді және қолдың ұсақ моторикасындамыту, сөздікқорынкеңейту, тапсырмаларды орындау кезінде шыдамдылыққа, топтажұмысістей білу қабілетін. тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу**"Жаңбыр" Мақсат-міндеттер: Вокалдық,музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділіктідамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердіңмінезін қимыл-қозғалыс арқылыжеткізебілу,	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Пайдалыкөгөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды қозғалыс бағытын өзгертіп жүру; таяқтың астынансолбүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; балаларда аяқтарын алшақ қойып секіру; 50 см жоғары көтерілген арқанның астынансолбүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; дене шынықтыру құралдарын пайдалануға ынталандыру.	**Жапсыруданойын-жаттығу** "Көгөністермен жемістер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жемістер мен көгөністердің пішініменоларғатән ерекшеліктерді жеткізіп көрсете білугеүйрету;шаршы мен тіктөртбұрышты қағаздан әртүрлі пішіндерді қиып алу дағдыларын қалыптастыру; қосарлап бүктеу тәсілі арқылы заттарды қиюға жаттықтыру; жапсыруғадеген қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты жұмысжасауға тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністер туралы білімдерінкеңейту, көгөнісбақшадаөседі деген идеяны бекіту; көгөністерді сыртқы түрі бойынша ажыратабілуге, олардыатауғаүйрету; сөйлеу, ойлауды дамыту;адамдардың жұмысына,олардың еңбек өнімдеріне ұқыптықарауға тәрбиелеу.

		музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратыпойнау қабілеттерін қалыптастыру.			
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыкөгөністер қиярдың сыртқы пішіні және өсу ерекшеліктерін байқауға,суару ережелерін ескеруге баулу; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесіндеөсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Қиярдыңтүсіақ тұқымын көктемде ыдыстағытопыраққа алдын-алаегіп, содан соң өскінін бақшадағытопыраққа	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (сәбіз бен қызылша). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды сәбіз бен қызылшаныңсыртқы ерекшеліктерін байқап, салыстырып, ажыратуға бейімдеу; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесіндеөсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздіңұсақ, қызылшаның кесек тұқымдарынкөрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққаалдын-ала егіп, содан соң	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (пияз). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: пиязды өзге көгөністерден ажыратуға дағдыландыру; көгөністердіңөсіп, пісуіне жазғы мезгілдік өзгерістердіңәсері жайлы білімдерін бекіту; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Қалыңкиімді ұнатады, Шешіндірсең жылатады. (Пияз) **Ересектерменбірге орындалатын**	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыкөгөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесіндеөсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Аласаталдаалуан алма, Алқызыл болмай аузыңасалма. (Қызанақ)	**Жазғы бақтағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бақшада көктем, жазда жасалатын еңбектуралыбілімді пысықтау; көгөністердіңөсіп-өну жүйесін бақылауғабейімдеу; еңбектіқұрметтеуге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **"Еңбек".** Гүл өсірсең, терлеп, Мұның ата - Еңбек. Кесте тіксең, зерлеп, Мұның аты - еңбек. Қырғашықсаң,өрлеп, Мұның аты - еңбек. Сабағыңа жөндеп Әзірлесең-Еңбек.

	салып,суқұйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптентазалау,суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып,түсін,пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға,ұстаудақандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін,түрлісалат, тағамдарға қосатынынеске түсіру. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенқұрғақ бұтақтардан жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауғажәнееңбек нәтижесін көруге баулу. **"Қиярлар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**	өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту,арам шөптентазалау,суару үлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Жер астында жез қазық, Жеугеболарасқазық. (Сәбіз) Сәбіз бен қызылшаныңсуықтан қорықпайтындарына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып,түсін,пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға,ұстаудақандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін,түрлісалат, тағамдарға қосатынынеске түсіру. **Бақшадағысәбізбен қызылшаны бақылау.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді	**қарапайым еңбек тапсырмалары:** көгөністержинаудағы ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: жымдық жұмысқа үйрету; ересектің еңбегін қадірлеуге баулу. **"Көгөністердікім жылдам егеді?"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңіңбелгісі бойыншаорындауға, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылықтанытуға бейімдеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа	Қызанақтың ұсақ тұқымынкөрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққаалдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптентазалау,суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып,түсін,пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға,ұстаудақандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін,түрлісалат, тағамдарға қосатынынеске түсіру. **Еңбек әрекеті:** бақшадақурапқалған жапырақ,бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекті бағалауға,	Қиындықтыңбәрін Еңбекқанажеңбек. Н. Жанаев Педагогпенбалалар бақшаны баптауға және күтуге қандай еңбек керектігін әңгімелейді, етістік сөздердіқолданады; мысалы, топырақты қазу, тырнау, өскіндердіотырғызу, тұқымдарды егу, су құйғышпен суару, арам шөпті жұлу, қопсыту, ұзын сабақтардыбайлау, көгөністі жинау. **Еңбек әрекеті:** көгөністердің құрап қалғанжапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: бақшадағыеңбектің маңызды екендігін түсінуге тарту; қарапайым еңбек дағдыларындамыту. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерінайта

	Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдамәрекететуге үйрету; қимыл координациясын пысықтау,лақтыруға күш бағыттауға машықтандыру. Құралдары:ішіне жартылай құма салынған 0,5 л пластикшөлмектері. **"Күнменжаңбыр"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарынбаспау үшін, биіктіктерге (тастар,бөренелер, орындықтар,	салыстырып, қорытынды жасауға үйрету;көгөністердің өзіне тән ерекшеліктері мен қасиеттері туралы түсініктерінбекіту, олардың өсуі үшін қажет құбылыстарды атауғадағдыландыру. Зерттеу. Сәбіз бен қызылша тұқымын анықтау (түсі, көлемі).Бөлмеішінде өсіруүшінқазыпалу. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақшадағы піскен көгөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: көгөністерді қазып алудыүйрету;топпен бірге жұмыс жасау ұмтылысын тәрбиелеу. **"Көгөністердіата" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігінжетілдіру, көгөнісатауларын бекіту.	тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртындабір-бірінен алшақ тұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларқолұстасып, қажеті болса, қолдардыжоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып	шыдамдылықпен төзімділікке тәрбиелеу. **"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнай білуге баулу; шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттеріндамыту. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Олардыортадатұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң,тәрбиеші"бір, екі, үш" - деп	жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшыболады.

	сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Шеңбер" қимыл қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нысананы көздеуді,ептілікті дамыту, халық ойындарына қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен аландағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,секіртпеден секіру.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	**"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту;достыққа тәрбиелеу. Балалар"бояушыны" санамақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жердетізіліпотырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек"бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояудысатыпалуға келген кезде,	беріпжатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен аландағыойындар:** "Тастар". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті,қимыл-қозғалысты дамыту.	санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. **"Өртсөндірушілер оқу жаттығуларында" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда топтық сезімдідамыту,белгі бойынша қимыл-қозғалыстарды орындау біліктілігін дамыту, жылдам бір және екі қатарға тұруға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту.** **"Кім алыс секіреді?"жатты ғуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққасекіруді үйрету. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті,**	Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Шеңберден шеңберге"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлергебақытты ауыстырыпекіаяқпен секіруге дағдыландыру;күш-жігерін дамыту. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дымқыл құммен ойындар. Мақсат-міндеттер: ұсаққолмоторикасын дамыту.

		"бояушының"қандай түсті таңдағанын анықтайды. "Бояушы" алақанымен"сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояудықуалап кетеді. Егер"бояу"қашып, қайтып келсе, "бояушы"бояуды сатыпалуғақайта келеді. "Бояу" ұсталынса,оны сомдаған бала "бояушы"болады. "Бояушы"балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:**жүгіру техникасын жетілдіру. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту.		**шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар**				

	Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нанқосыпжеәрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Логикалықемес байланыстар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды дамыту. Барысы:Баланың алдында әртүрлі заттарбейнелеген карточкаларжатады. Балаларменбірге суреткебайланысты сөз табуға байқап көру.Әрассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау.Нәтижесінде кішігірімоқиға шығу керек.	**"От,су,аспан,жер"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжанды, жансыз табиғат жайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндеріндамыту; ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы.Балалар жарты шеңбер (шеңбер) құрып, қатардаотырады (тұрады). Біріншікезеңдеойын шартын түсіндіру мақсатында	**«Бақшағанеегеді?» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ белгілерібойынша (өсуі, қолданылуы) топтастырудыүйрету; ой ұшқырлығын, есту зейінділігін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын	**"Жаңбырқалай пайдаболады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагогбалаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруғауақыт береді. Содан соң	**"Бірсөзбената"дида ктикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: біліктілігінжетілдіру ұсынылған үлгілерге жалпылама сөздерді таңдау, жалпылама сөздерді бекіту: көгөністер,жемістер, жидектер, гүлдер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Сұлулық салоны"** Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығынадеген

	(танымдық дағдылар) **Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардыңқұрылыснысандарын тұрғызуғақатысатын мамандар жайлы білімдерінкеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Барысы:тәрбиеші алдын-алабалалармен құрылысқақатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы,жүктиеуші, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтікміндеттерін анықтайды. Балаларқұрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзарабөлісіпалады; өздеріне қажет киімдерменқұрал-жабдықтардыалып, өз орындарына	жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізушідоптыәр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалайжауапбереді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу," су"-балық атауы, судатіршілікетеді,су асты жануары, "аспан" - құстың атауынемесе,ұша алатынжәндік,"жер"-жануардың, жәндік аты. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Кітапхана"** Мақсат-міндеттер: кітапхана қызметкерлеріжайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерінбекіту;	ояту;балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерінкеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларғақамқорлық танытуға, көмек көрсетугеталпынуға тәрбиелеу. Барысы:Ойынның барлық қатысушыларыөз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды:дәрігер (науқасты қарайды, шағымынтыңдайды, емдеуді тағайындайды), медбике(алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді),науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді).Арнайы киімдердіқолдануды ұмытпау керек. Балаларойын барысында,өздерінің дәрігерге қараланған	жаңбырдыңқалай пайда болатынын бейнелейтін суреттердітезтауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуынәңгімелейді. Құралдары:суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауыны,бүршіктің атқаны, жапырақтардыңтүсіп жатқаны, жатқаны. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Театрландырылған қойылым "Аққу-қаздар".** Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше театрландырылған ойындарды ұйымдастыруын үйрету,рөлдермен	құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу.Ойында өзара рөлдік әрекеттесудіорнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына ықпал ету. Барысы. Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдердібөліпалады: әйелдершебері,ерлер шебері, еден жуушы, клиенттер, тырнақ әрлеуші.Келушілер сыртқы киімдерін шешеді, шаштаразшымен әдепті амандасады, шашынқиыпберуді өтінеді, шаштаразшымен кеңеседі, төлемақы жасайды,қызметтері үшін алғыс айтады. Шаштаразшы басты жуады, кептіреді, тарайды,шашты қияды, шашты бояйды,шашкүтімі бойынша кеңес

	барады. Тәрбиешібалалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынынайтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженеров-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Тәрбиешідиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Тәрбиеші балармен бірге қорытынды жасайды: салынған үйдің сапасы жақсы болуүшін,құрылыс-мамандарыныңбірге кеңесуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызудақауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған**	кітаптықолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту,кітаптыққыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы.Ойын барысындабалалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапханашыоқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекаменжұмыс, кітап береді, оқу залындакітапханашы қажет кітапты таңдауғакөмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	сәтінкөрсетеалады. Тәрбиешігеназарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып,қамқорлық көрсетуіне аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	міндеттердіөзара бөлісубіліктіліктерін жетілдіру, шығармашылық дербестіктідамыту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	береді,тырнақ әрлеуші маникюр жасайды. Еден жуушысыпырады, қолданылған орамалдарды ауыстырады. Тәрбиеші қажет болғанжағдайда жұмысты бағыттайды,диалогты сөйлеуді өрбітуге ықпал етеді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

	ортаментанысты ру, еңбек дағдылары)				
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын-әңгіме: "Аудармашы".** Мақсат-міндеттер: орыс тіліндегі сөздерді бекіту. **(сөйлеудідамыту)**	**Ойын жаттығуы: "Меніңартымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара,қимыл-қозғалыстықайталау. **(денешынықтыру)**	**Жағдаятты шешу:** "Егерсен,құстың ұясын бұзып жатқандардыкөрсең не істейсің?". Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін,табиғатты аялау сезімдерін дамыту.**(танымдық дағдылар)**	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақжейміз оны тәбетпен. Сүтботқасынтаңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-етекен Ұннанпіскен бауырсағым,бәлішім, Тәттілерім дастарханыңсәні шын. Жеміс-жидек дәруменгебайекен, Еңдәмдісіпіскен тәтті нан екен. Д.Бұланбаева. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментанысты ру,еңбек**				

	дағдылары,денешынықтыру)				
Серуенненоралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Кеңес:"Баланы еңбеккебаулу".	Ата-аналарменішек инфекцияларын алдыналужайлы әңгімелесу.	Медбике кеңесі: "Иммунитеттіқалай көтеруге болады?"	Кеңес:"Балалардың зейіндерін дамыту"	"Сіздіңбаланың қандайойындар ойнайды?" тақырыбына әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова. с.Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**24.07.-28.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Ойыншықтарды орындарына жинау".** Мақсат-міндеттер:өз бетінше топтағы тазалықтысақтау біліктіліктерінбекіту (құрылыс материалдары мен ойыншықтарды жинау).Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игіліктеріүшін еңбектенуге тәрбиелеу.	**"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтанкейінүстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектергеқолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	**"Гүлдерүшін тазалық".** Мақсат-міндеттер: суменжұмысістеу барысындабалаларды гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, қатты сығу, қажет жағдайдашаю.Еңбек біліктіліктері мен дағдыларын, сумен ұқыптыжұмысістеу дағдыларындамыту. Еңбексүйгіштікке	**"Тәрбиешінің көмекшісінетөсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу".** Мақсат-міндеттер: төсекжабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегінеқұрметпеу қарауға,берілген	**"Табиғат бұрышындағы кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктеріне өз бетінше күтім жасаубіліктіліктерін жетілдіру: суғару, жерді қопсыту. Жауапкершілікке тәрбиелеу. Қауіпсіздікережелері мен жеке бас гигиенасынсақтауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**

	(еңбек дағдылары)	**(еңбек дағдылары)**	тәрбиелеу. Қауіпсіздікережесін, жеке бас гигиенасын сақтауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	тапсырмаға жауапкершілікпен қарауғатәрбиелеу. Еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	
	"Үшіншіартық" (өсімдіктер) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің түрлілігі жайлы білімдерінбекіту; зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Иллюстрацияларды қарастыру,жәндіктер мен өсімдіктер туралықызықты мәліметтер. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды,мәнерлеп оқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуғаынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру.	**"Сипаттамасы бойыншатаны"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау мәтінің құрастырудыүйрету, зейіндерін, байланыстыра сөйлеулеріндамыту. **(қоршағанортамен таныстыру)** **"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ,	**"Гүлдералаңқайы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларғатабиғаттың сұлулығын сезінуге көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен	**"Дойбы"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалықойлауын, байқағыштықты, зейінділіктідамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын жетілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін	**"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(денешынықтыру)** **"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табубіліктіліктерін, зейінін дамыту.

	Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленгенсуретті-бетперделер. Жазкеліптіжадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандайәсем,қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қолбұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелекпенаралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді) Гүлгеқонды,жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген дер" жүгіріп шығып,беттерін ұстап,бастарын шайқайды) Жасырыныпжатқаны, Көзге түспей, тәп-тәтті! Еңкейіпкеп,ерінбей, (Қалған балалар	(Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тіқұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріпайтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында	карточкалардың бірінекатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Оңқолымменсол қолым"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың оң мен сол жақты ажырата білу қабілеттерін бекіту; мәтіннің мәнінесай қимылдауға,оңмен сол жақты дұрыс ажыратуға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оң қолымменің, қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Менқасық ұстап	Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз,күз,қысжәне көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем". Д.Ахметова. **(көркемәдебиет)**

	ортағашығып,сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(көркемәдебиет)**		айтылғансөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	аламын, (Қасықты ұстағандыкөрсету) Әдемісуретсаламын. (Сурет салғанды көрсету) Сол қолым, сен не қалайсың?(Оңқолды көрсету) Жанталасып, не жасайсың?(Қолмен бұраңдау) Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету) Қағаз бетін баса аламын.(Қағазды басып тұрғанды көрсету) Оң менсол қолдарыммен,(Екі қолды көрсету) Заттардызерттеймін мен, (Саусақтармен жыбырлату) Мыжғылап, ұстап-сипап,(Жұдырықты ашып-жұму) Сәлем деп доқа бұлғап.(Екіқолмен жалауша тәрізді бұлғау) Қолдарымменмен үнемі, (Екі қолды көрсету) Жеңімдібірге түремін.(Жеңдерді	

				түргендікөрсету) Нан илеп, шапалақтап,(Нан илеуді көрсету, шапалақтау) Қуанышпененқостап. (Шапалақтау) Д.Ахметова **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Дененіңбарлықденемүшелеріменжүйелерініңқалыптыжұмысістеуіндамыту. Кешенді жаттығу . Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсыөтсінбұлкүнім! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:майлықтыұқыптықолдану,нандыүгітпеу. *Көркемсөз* Майлықтықолдансаңәрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Әдептіөтініш" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезіндеайтылатын, сыпайы сөздердің мағынасынтүсінуге көмектесу. Балаларды қабылданған	**Әңгімелесу: "Қауіптіжәндіктер".** Мақсат-міндеттер: балалардың қауіпті жәндіктер жайлы түсініктерінкеңейту, оларды сыртқы кейіпі, өзіндік ерекшеліктерді арқылыажыратуды үйрету.	**Тұқымменжемістің таралуы жайлы әңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштардың тұқымы мен жемістері жайлы білімберу; тұқымның бейімделуіментаралу тәсілдерін түсіндіру	**"Бірдейгүлжұбын тап" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту; гүлдердің түрлерін білуге машықтандыру. Педагогбалаларғабір	**Әңгімелесу:"Түрлі-түсті көңіл-күй".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз іс-әрекеттеріне, назар аудару,жанашырлық танытуға,басқаларға деген жағымды қарым-қатынас орнатубіліктіліктерін қалыптастыру.

	әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілікжағын көруге, олардың мәнінтүсінуге үйрету.			алаңныңекі қатарындаорналасқан сегіз гүлдерді көрсетеді. Балаларгүлдердің арасында бірдей гүлдердітабукерек. Педагоггүлдерді атауғадашақырады.	
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Жазғы гүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларғажаз құбылыстары,табиғат тағы ерекшеліктері,жазғы гүлдер туралы түсіндіру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Емдік гүл" Мақсат-міндеттер: Балалардызаттарды алысқа дәлдеп оң қолымен лақтыруға (3,5-6,5метрденкем емес) үйрету; балаларда"жыланша" ирелеңдеп жүру; аяқты алшақ қойып, балаларда тізені жоғары көтеріп жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүрудағдыларынәрі қарай дамыту; қимылдыойын арқылыбіреуін-алға, екіншісін - артқа қойып, бір орында тұрып секіру іскерліктерін жетілдіру.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Мақал-мәтелдер"мазмұн ыбойынша әңгімелеу Мақсат-міндеттер: Балаларды мақал-мәтелдер туралы түсінік беру. Балалардыхалық ауызәдебиетінің түрлерімен,мақал-мәтелдермен таныстыру; оларды бір-біріненажырата білуге, мәнін терең түсініп, мағынасын ашабілугеүйрету;тіл байлықтарындамыту, шығармашылық елестету қасиетін дамыту;өзұлтына деген мақтаныш сезімдерін оятып, кішіпейілділікке, адамгершілікке тәрбиелеу.	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Гүлденген жаз» Мақсат-міндеттер: Балалардыңжазғы гүлдер жайлы түсініктерін нақтылау,табиғатқа деген қызығушылықтарын, сұлулығын көру біліктіліктерін ояту, "түрту"техникасымен таныстыруды жалғастыру;ұсаққол моторикасын, көзбен мөлшерлеудідамыту, зейіндерін тұрақтандыру; айналасындағыларға дегендостыққарым-қатынасқа, шығармашылық қабілеттерін тәрбиелеу;дәстүрден тыс сурет салу тәсілдеріне	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Жабайыжәнебақша гүлдерінің әлемі» Мақсат-міндеттер: Балалардыжабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктертіршілігі туралы білімдерін кеңейту;жабайыжәне бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсушарттары(жарық, су, жылу, топырақ) туралыбілімдерін бекіту.

				қызығушылықтарын арттыру. **Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілдіарбакешәні" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру;музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**Жазғы гүлдерді бақылау (барқыт гүлі). (қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңбарқыт гүлі жайындағы	**Жазгы гүлдерді бақылау (бақбақ). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдікөсімдік-бақбақпен	**Жазғы гүлдерді бақылау (петуния). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бақта және жазықта өсетінгүлдертуралы	**Жазғы гүлдерді бақылау(календула). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың	**Жел мен бұлттарды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсаты: жаздың ашық аспан сұлулықтыкөру біліктіліктерінбекіту;

	түсініктерін тиянақтау;барқыттың өзге гүлдерден айырмашылығын өздігінен көріп, айтуға бейімдеу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларғабарқыт гүлдерінқарастыруды ұсыну.Балаларгүлдің түсін (сары, қызыл-сары), ортасысарғыш, күлтешесі қалың қызыл-сары, пішіні шар тәрізді екендігін байқайды. Жапырақтарымен сабағының ерекшеліктерінайтып (қараңғыжасылтүсті, сабағы жуан), ұстап-сипайды. Балалар барқыт гүлінің иіс хош екендігінайтады. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** гүлзардықалыпқа келтіру. Мақсат-міндеттер: бірігіпеңбектенуге үйрету.	таныстыруды жалғастыру, табиғаттыаялаужәне қорғаубіліктіліктерін мен ниеттерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Гүлгеайналып құлпырып, Түрлі-түстібояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайдыұлпасы, Ақ періште сияқты. Нәзік желмен ұшып жүр, Таңғажайыпгүлбасы. Д. Бұланбаева Бақбақты емді өсімдіктерге жатқызатынын түсіндіру. Бақбақтыңгүлдеген және солған қалыптарындаерекше әсем көрінетінін байқату. Балаларға бақ-бақты үрлету; мамыққажабысқан ұрық арқылы таралатынынкөрсету. **Еңбек әрекеті:** гүлдердіңтопырағын қопсыту. Мақсат-міндеттер:	білімінжүйелеужәне бекіту; петуния гүлінің құрамы неден тұратынынтүсіндіріп, гүлдерді суарып, баптауқажеттілігі туралы айтып, қамкорлыққа баулу. Сабағы, түбірі, жапырағы,гүлденуі; көбею.Гүлдердіңтүсі ақ, қызыл, қызғышт, күлгін болады; тәңертеңгүл күлтесініңашылып, кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігінқызықтай білугетәрбиелеужәне топты безендіруге қанша гүл керек болса, сонша жинау. Нәзікгүлдерпетуния, Түсі күлгін, көк сия. Күлшесікүндіз ашылып, Кешке таман жабылып, Гүлзардыжаулап алады, Жазбойыкөз тартады. **Еңбекәрекеті:**кеуіп қалған петунияның тұқымдарын	календулагүлі жайындағы білімдерінтиянақтау; календула гүлінің өзге гүлдерден айырмашылығынайта білу қабілетін жетілдіру; гүлдерді күтуге,аялауға тәрбиелеу. Балаларға календула гүлдерінқарастыруды ұсыну. Балаларгүлдердің түсін,жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін айтып,байқапұстап-сипайды. Балаларкалендула гүлдерінің пішіні қарапайым,күлтешесі сары түсті болуына, иісі хош екендігін айтады. Гүлдердің кеуіп, солып жатса, ұрық беретінін, ұрықтың сырғағаұқсайтынын байқап айтады. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** календулаұрықтарын	шығармашылық қиялдарын дамыту. Болжамдар:бұлттар жылдам қозғалса – ауа-райы ашық болады. "Аспанда". Аспанмалғатолып кетті - Бұлттартүлікболып кетті: Бірбұлтшықтыешкі болып, Бірбұлтшықты мешке болып. Бірбұлтшықтыбие болып, Бірбұлтшықтытүйе болып, Бірбұлтшықты шошқа болып, Бірбұлтшықты қошқар болып. Қ. Мырзалиев **"Бұлтқа" фонемо-ырғақтыжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың,

	"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке,дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабір доптан алып,алаңдыаралап, "қояндарды" іздеген	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу,достық өзаракөмекжасасуға бейімдеу. Жабдықтары: күрекшелер, тырнауықтар, қолғаптар. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойнауды үйрету, ережелердісақтау;ептілікті, жылдамдықты, зейінділіктідамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, құрдастарыменөзара қарым-қатынасқатүсу біліктіліктерін қалыптастыру.**"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ,тас,бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. (** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынынсанғасай	пакеттерге жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбилеу. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан,	жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, гүлдердіаялауға тәрбиелеу. Құралдары: қағаз пакеттері. **"Үшіншіартық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынды зерекболыпойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіребілуге дағдыландыру; кеңістіктібағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойындыбастайтынекі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысышеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысышеңберде тұрған баланың бірініңартынатұрып, жұпты құрайды.	қарасың, Қайдақалқып барасың? Жергенөсертөгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңындағы орындықтарды тазалау. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысістеу, айналасын таза ұстауға үйрету. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойыменбір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойыншаотырған баланың біріне

	сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын	құрастыруға дағдыландыру;зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар:жасандыне гүлдер, не жасанжы жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскенұсақбұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесеауызшасанды атайды,балаларсанға сай заттар жиынын құрастырады. Затар жиынын жекешенемесшағын топтарға бөлініп, құрауға болады. **Еркінойындар:** шығарылған материалмен алаңдағыойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, алаңды бағдарлай білу, заттардысипаттамасы бойынша табу біліктіліктерін дамыту.	тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Жүзік" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыңүлкен және кішкентай	Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында,бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында,сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрменқарайқашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп,түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталғанбала қуалайды. **"Кім нысанаға дөп тигізеді?"қимылды ойын-жаттығу. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дербестікті, тапқырлықты, батылдықтыдамыту. **Өзбетіншееркін ойын әрекеті:**	орамалдыартына тастап кетуге тиісті. Балаартынабұрылып қарап, орамалды алып,орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, ондаойындыорамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Тез орында"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылды белгі бойынша бастауды үйрету, қарқын бәсеңдегенсайын,қол қимылдары мен адымдардыжиілету. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар,**

	барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **Еңбекәрекеті:** гүлзардықураған жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыскүтімжасауға үйрету. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу. **"Шеңберден шеңберге"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберлергебақытты ауыстырыпекіаяқпен секіруге дағдыландыру;күш-жігерін дамыту. **Өзбетіншееркін**		шеңбер құрып тұру біліктіліктерінбекіту, мәтін мен қимыл-қозғалысты сәйкестендіру. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен аландағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,"Нысанаға тигіз".** Мақсат-міндеттер: көзбенмөлшерлеуді дамыту.	**шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орнынан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты біріктіру.	**қимыл-қозғалысты дамыту, еңкейіп жүру.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты тәрбиешінің тапсырмасыбойынша орындау қабілетін дамыту.

	ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту: "Денені түзу ұста". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктідамыту.				
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:майлықтыұқыптықолдану,нандыүгітпеу. *Көркемсөз* Майлықтықолдансаңәрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыларынаноянып,төсектежатыпжасайтынжаттығу;балаларжатқанқалыпта,төсектентұрмай,көрпеастындааз мөлшерде орындайды. Жалпыдамытушылықжаттығу;(төсекте2-3минут)балалардыңұйқыдан,оянукүйінебіртіндепауысуынабағытталған жаттығу. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындауқалаужолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Жұмысүшінкімге не қажет?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандықтартуралы түсініктеріндамыту.	**"Кітапдетективі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой	**"Кім қайда?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардыңкеңістікте орналасуын ажыратуды үйрету (алдында,артында,	**"Достарыңдыата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ертегілердіңбасты кейіпкерлері мен мазмұны жайлы білімдерінбекіту;	**«Қандай құс екенін тап?»дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойыншасипаттауға үйрету;есте сақтауды

	Аталған мамандық иесінеқажет,еңбек құралдары мен материалдарын табудыүйрету. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Аяқ киім әлеміне саяхат".** Мақсат-міндеттер: топтастыра білу қабілетін дамыту; заттардысалыстыра білу біліктіліктерін жаттықтыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтары бойынша ерекшеліктерінтабу; балтыры, өкшесі, басы, табаны, тілі, ұлтарағы, бауы, қорғау, жалаңаяқ сөздері арқылы сөздіктерінбайыту; байланыстыра сөйлеуді, танымдық қызығушылықтарын дамыту, өз ойын дәлелдейалуғаықпал ету;киім-кешектеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Барысы:Балалар	ұшқырлығындамыту. Барысы:әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптансоләріпке сурет табу. Егер бірнешебалаойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса,солтаңдайды. **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Сұлулық салоны"** Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу.Ойында өзара рөлдік әрекеттесудіорнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына ықпал ету. Барысы. Балалар өз қалаулары бойынша, рөлдердібөліпалады: әйелдершебері,ерлер	арасында,ортасында, оң жақта, сол жақта, астыда, үстіде), талқылау біліктіліктерінбекіту. Барысы: ойыншықтарды бөлменіңәртүрлі жерінеорналастыру. Балалардан сұрау, қандай ойыншық алдыдатұр,артында, жанында, алыста и т.б.. Сұрау, жоғарғы жағында не бар, төменде, оң жақта, солжақтажәнет.б. Тәрбиеші ойлану үшін нақтылау сұрақтарын қоюы мүмкін. "Ал егер затты,ойыншықты ауыстырса? Ал сендер қалай ойлайсыңдар?". **(математика негіздері)** **Сюжеттті-рөлдік ойын:"Ұшақпен саяхат".** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері,ұшақ оның қолданысы,ұшаққа қызмет көрсету	байқампаздықты, зейінді дамыту. Барысы. Балалар жүргізушіні таңдайды,олертегі кейіпкерлері бейнеленгенлотоны алады, балалар карточкаларды топқа біріктіредідедостары-ертегі кейіпкерлерін атайды: Буратино, Мальвина, Пьеро; Чебурашка, Гена және т.б, ертегінің қысқашамазмұны. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шаралардықүнделікті орындауды үйрету; тазалыққа,өз денсаулықтарын күтуге тәрбиелеу.	дамыту;Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы.Балаларекі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстардысипаттайды, ал екіншілері-қандай құсекенінтабукерек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейінөзсұрақтарын басқа топ қояды. (қоршаған ортамен таныстыру,) **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет".** Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерінбекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттердіигеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажеттікұралдар (себет,қолданылатын қажетті құралдарды,

	тәрбиешіменбірге таныс аяқ киім шеберіне барады. Шебер шығып, балаларғааяққиім түрлерін көрсетеді, балалараяққиімдерді атайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	шебері,еденжуушы, клиенттер, тырнақ әрлеуші. Келушілер сыртқы киімдерін шешеді, шаштаразшымен әдепті амандасады, шашынқиыпберуді өтінеді, шаштаразшымен кеңеседі, төлемақы жасайды,қызметтері үшін алғыс айтады. Шаштаразшы басты жуады, кептіреді, тарайды,шашты қияды, шашты бояйды,шашкүтімі бойынша кеңес береді,тырнақ әрлеуші маникюр жасайды. Еден жуушысыпырады, қолданылған орамалдарды ауыстырады. Тәрбиеші қажет болғанжағдайда жұмысты бағыттайды,диалогты сөйлеуді өрбітуге ықпал етеді. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру,**	әдістеріжайлы білімінкеңейту.Жер пейзаждарының сұлулығын көре білудіүйрету,ұшқыш мамандығына құрметпенқарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларынкеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса","ұшу". Барысы: Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуежай қызметкерірөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққаотырады.Жүк тасушылар жүк тиеуменайналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегібейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады.Қайтып оралғаннан кейін	Барысы. Ойын басындатәрбиеші балаларға топқа Тазабектен сыйлық келгенінхабарлайды. Ары қарай балалар ішіндегі заттармен танысады, әр заттың маңызынанықтайды. Тәрбиешікелген тазалыққұралдарын қолданып, қуыршақтыолармен пайдаланудыүйретуді ұсынады. Балаларға балабақшадағы таңғы жиынды немесе түскі ұйқы алдындағы гигиеналық шаралардыкөрсетуді ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	қол арбаны, карточканы,тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасынайтады. Тәрбиешіойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекітусұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

		еңбекдағдылары)	балаларөз әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбекдағдылары)**		
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын жаттығуы: "Кімкөпсөзойлап табады?".** Мақсат-міндеттер: тапқырлықтыдамыту. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	**Ойынжаттығуы: "Иә - жоқ".** Мақсат-міндеттер: балалардың экологиялық санасын дамыту, табиғат аясындаөзін-өзіұстау мінез-құлқын бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ойынжаттығуы: "Неден жасалынған?".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі материал түрлері жайлы білімдерін бекіту. **(қоршағанортамен таныстыру)**	**Ойынжаттығуы: "Сөз ойлап тап".** Мақсат-міндеттер: қарама-қарсы мағыналысөзтауып айтуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Ойын-тапсырма: "Қайшыменконтур бойынша сурет қию".** "Не артық?"дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары:түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеуден тізбеккеқоядынемесе салады. Әрбір төртзат немесе суреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін

					балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. **(жапсыру)**
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Жол жүру ережесініңмаңызы".	Ата-аналарға арналған: "Отбасындағыеңбек тәрбиесі" тақырыбындакеңес.	Әңгімелесу:"Менің балам нені армандайды?"	Сауалнама: "Балаңыздың сұрақтарына қаншалықты төзімділікпенжауап бересіз?"	Кеңес: "Баланың қимыл әрекетінде, қимыл-қозғалыс ойындарыныңрөлі"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШСБал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова. С.Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**31.07.-04.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	3107	**01.08**	**02.08**	**03.08**	**04.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Гүлдер"суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: жазғыгүлдержайлы білімдерін кеңейту және байыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды реттеп қоямыз".** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс басталар алдында жұмыс алжапқыштарын киюге үйрету; ойыншықтарды жинақы:жуу,кептіру, сүрту және орындарына қою; еңбексүйгіштікті дамыту, ретсіздікті көребілу;сумен жұмысістеу кезіндегі	**"Оқуқызметіндегі кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: кезекшіміндетінөз бетінше, адал орындау: үстелге тәрбиешідайындаған материалдар мен құралдардықою;оқу қызметінен кейін оларды жуу және орындарынажинау. еңбексүйгіштікті, ересектерге көмектесуниетін дамыту.Басқалардың	**"Құрылыс материалдарын жинау".** Мақсат-міндеттер: құрылысматериалын жуу, кептіру және жинауды үйрету, балаларды әрқашан жәнеуақытылыойын бұрышындағы тазалықты сақтауға үйрету, тәрбиеші дайындаған құрылыс материалдарынсабын ерітіндісімен жуу, шаю,кептіру;жеке	**"Орамалдарды ауыстырамыз".** Мақсат-міндеттер: еңбек ету ниетін дамыту,өзкөмегін ұсына білуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**

		ұқыптылық. Басқалардыңигілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	басгигиенасын сақтау. **(еңбек дағдылары)**	
	"Ұқсассөздер" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: синонимдердітабуға көмектесу; берілген заттарды сипаттау үшін нақты, қайталанбайтын сөздерді тандауға үйрету;сөйлеутілін, ойлау қабілетін дамыту. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?"дамытушыжаттығуы. Мақсаты:балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырқтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша,емен,үйеңкі, қайынныңсуреттері, жапырақтырының кескіндері. - Балалар, сендер қандайағаштарды	**"Дойбы"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер:ой-өрісін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Пазлды құра"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: салыстыру, жалпылау,заттарды дұрыс атауға, ұсақ бөлшектердентұтас бейнені, сюжетті құрастыруға машықтандыру;ұсақ қолмоторикасын, ойлау қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Торғайдыңәні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру;	**Түрлі-түсті борлармен асфальттасурет салу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау,елестету, ойлау қабілеттерін, ұсаққолмоторикасын дамыту. **(шығармашылық дағдылар)** **"Жеңіл-ауыр,баяу - тез" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыайтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттеріндамыту. - Балалар,алсендер аңдардың қалай қозғалатының білесіңдерме? - Аңдар тез жәнебаяу,жеңілжәнеауыр	**"Өсімдіктердіата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктері жайлы балалардың білімдерінкеңейту, байланыстыра сөйлеуді дамыту. Құралдары:бөлме өсімдіктері. **(қоршағанортамен таныстыру)** **"Үшторай"ойын-санамағы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақтыырғаққасаймәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілерәлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үшторай,үшторай, Қандайжасыл алаңқай! Үшторай,үшторай, Үйіолардыңалаңқай Ең үлкені еңбекқор,	**"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр -жүреді,

	білесіңдер? (Терек, шырша,емен,үйеңкі, қайын). -Осыжапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық. **(сөйлеудідамыту)**	артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауыз әдебиеті. **(сөйлеудідамыту)**	қозғалады.Қане, қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкіжеңілжүгіреді, Қасқыржеңіл жүгіреді. Аюболса,ауырақ, Есіктіауырашадыақ. Қозғаладықорбаңдап. Ай-ай, аюға қиын-ақ! **(математика негіздері)**	Інілерінеқамқор. Аты оның ... - Ниф-Ниф! Еңүлкеніеңбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның... - Ниф-Ниф! Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... - Нуф-Нуф! Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... - Наф-Наф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... Наф-Наф! Қаншаторай? Санашы ... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! Санадымба? Қарашы... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**
Таңертеңгіжаттығу	Дененіңбарлықденемүшелеріменжүйелерініңқалыптыжұмысістеуіндамыту. Кешенді жаттығу .				

	Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсыөтсінбұлкүнім! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Тамақтанукезіндегімәденидағдылардықалыптастыру:тамақты-ауыздыжауыпшайнау,тамақішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай,төкпейіш, Сораптамай баппен іш. Ақырыналыпқолыңа, Шашпайженандыда. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз,күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз,білмейміз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыстықалай өткіздің?"** Мақсат-міндеттер:өз тәжірибелерінен қызықты, таныс оқиғалардыбере отырып, әңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру; тәрбиешінің көмегімен сюжетті баяндауқұрылымына қойылатын талаптарғасәйкес әңгіме құру	**Сіріңкетуралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балаларғасіріңкене үшін керек екенін, олар қалай жасалатыны,неүшін қолданылатыны жайлы айту. Өз бетінше қолдану мүмкіндігініңқауіпін талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Көркемсөзді**	**Әңгімелесу: "Ренжісугежол бермеу".** Мақсат-міндеттер: балаларғажанжалдың бетін қалай алуды, қалай достасуға болатынынайтып беру, белгілі бір жағдайды адамгершіліктұрғыда көруге, өзінің және басқалардың іс-әрекетінбағалауды үйрету. **(сөйлеудідамыту)**	**Әңгімелесу: "Балабақшаныкім салды?"** Мақсат-міндеттер: балаларға құрылысшылар еңбегінің маңызы жайлытүсінікберу, түрлі құрылыс мамандарыжайлы айту, олардың мамандықтарына құрметпенқарауға тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Менен кейін қайтала"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты, ым-ишараны басқаруға дағдыландыру; қабылдау,естесақтау қабілеттерін дамыту. **(дене шынықтыру)**

	(экспозиция-қатысушы тұлғалардысипаттау, оқиғаның орны мен уақыты; оқиғаның себебі, оқиғаның дамуы, шешімі). **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**мәнерлеп айту, жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту;мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Менен бұрын тұрады, Бойынжазып,керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Орман-дәрігері" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларғаертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көре білугебаулу;ертегіні	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Мысыққақонаққа барамыз" Мақсат-міндеттер: Кеңістіктешарлау және оңға, солға, ортасына деген сөздердіншақыру қабілетін бекіту;	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Доғаныңастынан еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды доғаның астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету;тізеніжоғары көтеріп,сапта бір-	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Махаон көбелегі"Пластилиногр афия. Мақсат-міндеттер: Мүсіндеудіңдәстүрлі емес тәсілдерін оқыту; көбелектің құрылысы туралы білімдерінанықтау; бөлшектерді бір-	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Қонжыққа көмектесейік" Мақсат-міндеттер: Жабайы жануарлардыңөмірі туралы түсініктерді бекіту,жабайы жануарлардың

	тыңдауғаүйрету; ертегінірөлдерге бөліпойнатуарқылы балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту; ертегі арқылы балаларды табиғаттықорғауға, өсімдіктер мен құстарғақамқорлық жасауға тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Ертегілерелі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуенырғағытуралы ұғым беру. Балалардыңмузыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылыбалаларды ойыншықтыұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	бірден бытырап жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүрудағдыларынәрі қарайдамыту;допты қақпаға домалату іскерліктерін қимылдыойындар арқылы дамыту.	біріне тығыз жалғаудыүйренуді бекіту; ермексаздың қаситеттерін(жұмсақ, икемді, кез-келген форманы алады) түсіндіруді жалғастыру; кескішпенжұмыс істепүйренудібекіту.	ерекше белгілерін анықтауға,жануарлар туралысипаттамалық әңгімелер құруға үйрету;көзбен қабылдауды, сөйлеуді,естуді,есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту; жолдастардың жауаптарын тыңдай білуге, жануарларға қамқорлықкөрсетуге тәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**Бұталардыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайлы білімдерінкеңейту және тереңдету. Балаларғажұпаргүл, итмұрын, қарақат бұталарын көрсетіп, айырмашылықтарын айтуды ұсыну. Балаларға көктемде бұталаргүлдеп,жазда итмұрынменқарақат бұталарында	**Аққайыңды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер. қайыңға тән қасиеттері мен ерекшеліктерін бақылауды жалғастыру. Қайың – әдемі ағаш; ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Алжапырағыкештеу шығады. Қайың	**Сауысқанды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құстардыңтіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; жаңа сөздермен, түсініктермен білімдерінмолайту. "Сауысқан". Алақанат сауысқан, Жауыратқа жабысқан. Ойдажауыр көрінсе,	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ауа-райының өзгерістері жайлы түсініктерінбекітуді жалғастыру; жел оның қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру,желдің бағытын анықтауға үйрету. Педагогбалаларға жапырақ,жалауларға, бұтақтарға қарап	**Торғайларды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: торғайдың ерекшеліктерімен тіршілігі жайлы білімдерінтереңдету; балалардың танымдық қабілеттеріндамыту. **"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу.** Мақсат-міндеттер:

	жидектердіңпісетінін байқату. Қарақатжидегінен тосап пісіріп, ал итбұрын жидегін кептіріп,емдікшайды бұқтыруғаболатынын әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** бұталардымолынан суару. Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға көмектесу, суғару кезіндесудыбақылау. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ,тас,бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзаттар жиынынсанғасай құрастыруға дағдыландыру;зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар:жасандыне гүлдер, не жасанды жапырақтар; не тастар,ағаштардан түскенұсақбұтақтар. Педагогбалаларға цифрді көрсетеді	ағашыныңбұтағымен діңіберік,әрішымыр. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемдегүлдейді жәнегүлдерісырға секілді салбырап жатады. Қайынныңшырыны өте пайдалы, оны діңінен ағызып жинайды. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың сыртындағықұмды қырып жинау.** Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысістеуге үйрету, нәтижесіне қуану. **"Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы зеректікпенжәне шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. **"Аңшылар мен**	Ойбайлатқан сауысқан. Қырдажауыркөрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.(Ел аузынан). Сауысқанның шықылықтағанын тыңдату. Сауысқанжылтыр заттар мен әшекейлердіұясына жинайтынын әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағыұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: бірігіпеңбектенуге, орындалған жұмыс пен нәтижесінен қуанышсезінуге бейімдеу. **Жаңылтпашжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Допдөңгелепкеледі. Тепкенбөгепқарап Аяқ оған керегі.	желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желдіқаттысоғыпне баяу есіп тұрғанын айтады. **"Желқайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкеңістікті (жазықтықты) бағдарлайбілу қабілеттерін жетілдіру;оңменсол жақты ажыратуға машықтандыру; объектігенемесе суреттегіобъектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздердіқосыпайтуға баулу; ақыл-ойыны дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалауларонжәнесол жаққажелпілдер тұр). - Суреттерге қарап, даладажелдіңбарма екенін анықтап көрейік.Желбар болса,қайжаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардыңмысалы	балаларды мәтінді естесақтап,мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру;көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентарытары шоқып ап, Бөтегесітомпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Халықауызәдебиеті. **Еңбек әрекеті: сәбилер ойын алаңындағықұмды жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын, достық қарым-қатынасты қалыптастыру. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілербойынша

	немесеауызшасанды атайды,балаларсанға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекешенемесешағын топтарға бөлініп, құрауға болады.**"Құтүлкі"қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог	**қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар- "қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді,	О. Асқар. **"Жапалақ"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру;тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке,зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің)рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"болып ойнайды. Ойындабіріншібелгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтаралаңда!" -сөздеріайтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққаұшып	жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екіншісуреттежелоң жаққа соғып тұр. **Еңбек әрекеті:** құмменқұрылыс жасау. Мақсат-міндеттер:өз беттерінше рөлдерге бөліне білу, бірігіп әрекет ету. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға,мұқиятжәне белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу;балалардыңтіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарындамыту. Ойынашықаландa өткізіледі. Ойынғақатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-бірінеқарама-қарсы	ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантоподарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқаөтеді.Қайсы топ қарсы топтың

	таңдағанбала"қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"-деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Секіріпөт"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіру дағдыларын қалыптастыру.**Өз бетіншееркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз".** Мақсат-міндеттер:	содансоңжасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы	шықты!"-болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарындатоқтап, қозғалмайтұрукерек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесіжолыбасқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. **"Доп ұстаған пингвиндер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:екі аяқпен секіруді қиындатып, екі аяқпен, көзді жұмып, алға секіру, затты екі аяқтың ортасына қысыпқозғалу. Қауіпсізжолды ескеру. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,"Нысана".**	орналасады. Қаз-қатарқолұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек, көк серек, Бізденсізгекім керек? Екіншітоптағылар ойыншының атын атайды.Солкездеаты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзісолтоптақалады. Ескерту: педагог ойынойнауалдында қауіпсіздік ережелерінқайталап, нұсқау беру тиіс. **"Қасқыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейіндерін және тәрбиешінің белгісі бойыншаәрекет ету	ойыншысынкөп қосылсалса,солтоп жеңеді. **"Нысанағатигіз" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұшып келе жатқан заттың бағытын байқауға,қимылды дұрыс орындауға үйрету. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, заттар арасынан"жыланша" жиырылып, оларды құлатпай жүруді үйрету.

	тепе-теңдіктісақтауға жаттықтыру.	қауіпсіздікті қадағалайды. **"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыкеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылғанобъектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам,солғабұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп,жүргізушібола алады. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті,**	Мақсат-міндеттер: дәлтигізудідамыту.	біліктіліктерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, допты нысанағалақтыру біліктіліктерін бекіту.** Мақсаты: дәлдікке, ептіліккетәрбиелеу.	

		шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.			
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыптышешу,аудару,шкафқатиянақтыбүктепсалу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Тамақтанукезіндегімәденидағдылардықалыптастыру:тамақты-ауыздыжауыпшайнау,тамақішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай,төкпейіш, Сораптамай баппен іш. Ақырыналыпқолыңа, Шашпайженандыда. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз,күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз,білмейміз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Мәдени-гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту және орындау. Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар,	**"Неніңжапырағы қайда?" дидактикалық**	**"Қандайқұс екенін тап?" дидактикалық**	**"Су,аспан,жер" дидактикалық ойыны.**	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді**	**"Логикалықемес байланыстар" дидактикалық**

үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**ойын.** Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ қасиеттерібойынша топтастыру біліктілігін, зейіндерін,есте сақтауларындамыту; табиғатты тануға көмектесу. Ойын барысында балаларқолданады ойын материалдар менкөрнекіқұралдар пайдаланылады: ағаштар (емен, үйеңкі) бейнеленген карточкалар, сол ағаштардың қиылған жапырақтары, тәрбиеші жапырақтарды араластырады да, балаларғамейірімсіз жел ағаш жапырақтарын жұлып,барлығын араластырып тастағаны жайлы айтады.Ендіолар тонып,өзағаштарына оралғысыкеліпжерде жатыр.Жапырақтарға өз аналарын табуға көмектесу керек.Балаға	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: түсініктеріннақтылау және кеңейту құстардың жазғы тіршілігі,құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойынша сипаттауға үйрету;естесақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы:Балаларекі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстардысипаттайды, ал екіншілері-қандай құсекенінтабукерек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейінөзсұрақтарын басқа топ қояды. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда".** Мақсат-міндеттер. Әртүрлі өсімдіктер, дәндер,саңыраукұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғатнысандары жайлы білімдерін бекіту;қиялдарын, зейіндеріндамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.Ойын барысында доп қолданылады. Балаларжарты шеңбернемесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңдеойыншартын көрсету үшін, бастаушырөлін тәрбиешіңіөзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолыналақтырадыда "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы,"су"-балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардыңнемесе ұшатынжәндіктердің атаулары, "жер" -	**айтпаймыз,не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1Нұсқа.Педагог жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақтышешуді тырысады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** Мақсат-міндеттер:	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды дамыту. Барысы. Баланың алдында әртүрлі заттарбейнелеген карточкаларжатады. Балаларменбірге суреткебайланысты сөз табуға байқап көру.Әрассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау.Нәтижесінде кішігірімоқиғашығу керек. **(танымдық дағдылар)** **Сюжеттті-рөлдік ойын"Аналармен қыздар",** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерінбекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды рөлдерге бөлініп, бөлінгенрөлгесәйкес әрекететуді, сюжетті

	жапырақтардысәйкес ағаштың жанына қоюды ұсыну. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Пошта".** Мақсат-міндеттер: балаларғапоштаның алатын орны жайлы түсіндіру, онда қызметатқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысындаөтпелі заттарды (хат, тапсырысхаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісінеқосылуға,өз орнын табуға жетелеу;ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін,затпен сондай-ақ затсыз әрекетету біліктіліктерін дамыту;еңбекті құрметтеуге, әдептілікке тәрбиелеу.	Ойынбарысы.Ойын алдында тәрбиеші ата-аналарменбірге, жақын маңайдағы саябаққа экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктермен ағаштардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тіршілікетушілерге: жәндіктер, құстар және т. б.(орман тұрғындары) аударады.Балалар құстардың дауыстарын естиді. Тәрбиешіалдын-ала рөлдерге бөледі: бірнеше адамды орманиелерінің рөліне алады, қалғандары орман қонақтары. Орман иелері тәрбиешінің басшылығымен қонақтарғаарналған ойындар үшін материалтаңдайды. Тәрбиеші айтады: «Балалар, бүгін сендергеорманкілтін табу керек болады. Кілттітапқанадам ешқашан орман	жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Пиццерия".** Мақсат-міндеттер:өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Балалардыойын барысындақоршаған өмір жайлы білімдерін кеңінен қолдануғажетелеу. Керекті-құралдар: алжапқыштар,ыдыс-аяқ жиынтығы; ас мәзірі;орамалдар; майлықтар; азық-түлікжиынтықтары; пиццерия. Ойын барысындабалаларөз дербестіктерін көрсетеді,үстелді таңдау; асмәзірімен танысу;тапсырысты қабылдау; тапсырысты дайындау;асішу;	мектепке дейінгілердіңәскери-патриоттық дайындығына ықпал ету,денешынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойынбарысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Ғарышкерлер"ашық хат жиынтығын қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттергеиеболу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиешібалалармен ғарышкер-адамдардыңмінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балаларменбірге, «Ғарышқаушу»ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтардықамтуы мүмкін: ғарышкерлерді	дамытудыүйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынастыорнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет,қазақтілі, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**

	Керекті құрал-жабдықтар. "Пошта"жазуы, арнайы,белгіленген орын; қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналғанжіп,қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль,сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар, маркерлер, маркасы бар жетондар, қарындаш желім, телефон, рөл. Барысы. Педагогбалалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін,болмаса фотосуреттер, поштаның қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы,пошташы, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысынтүсіндіреді.	ішіндеадасып кетпейді, ол құстардыңтілін түсініп,жердегіжан-жануарлардың ізін танитынболады. Бірақкілттітабуоңай емес. Ол үшін сендерді орманда күтіптұрған,барлық тапсырмаларды орындау керек. Балалардыңқайсысы барлық тапсырмаларды біріншіорындапжәне сұрақтарға дұрыс жауапберсе,кілткеие болып, орман шеруін бірінші бастауға құқылы.Тәрбиеші карнавалға дайындалуғабелгі береді. Орман карнавал ортақ шеруден басталады,кейін балалар алдын-ала дайындалғанорман тұрғындарыныңбиін көрсетеді орман, құстар жайлы ән айтып,өлеңоқиды, жұмбақжасырады. Карнавал орман көгалындаорман	тапсырыстытөлеу; үстел үстін жинау, ыдыстарды жуу. Тәрбиешідиалог кезінде, әдеп ережелерінің сақталуынреттеуі мүмкін. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	жаттықтыру,ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау,жерден ұшудыбасқару,жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейінғарышкерлердің тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастырубарысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербесойында тәрбиеші балаларды адамдардыңжауапты тапсырманы орындауға бағытталғанқарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады.Мысалы,	

	Балалардыңтаңдауы бойынша рөлдер бөлінеді.қалған балалар поштағакеледі, қалаулары бойынша өтпелізаттыңбіреуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагогойын барысындабалалар ойнаған рөлдер бойыншақосымша сұрақтарқояды,ойын желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар,сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерінің жаңа қырларынтаниды. Соңында педагог балалармен бірге қортындышығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссізжәнежылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тынбай еңбек етеді; почта - қоғамдық орындардың бірі, әдептілікережелерін ұстанып,сақтайтын орын.	сыйымен — жидектермен,тәтті салмасы бар бәліштермен, шай ішуменаяқталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**		тәрбиешібалаларға хабарлайды,кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері-ұшумен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балалардыойын жағдаяттарын талдауға тартады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	

	(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)				
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретші нені шатастырды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау мен логикалықойлауын, зеректікті дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Ойынжаттығуы: "Сурет бойынша суретті аяқта".** Мақсат-міндеттер:10 дейінсанаудыбекіту. **(математика негіздері)** **"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесаусақ,	**"Болады, болмайды"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **(сөйлеудідамыту)**	**Ойынжаттығуы: "Еркелетіп ата".** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жеңіл-ауыр,баяу - тез" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыайтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттеріндамыту. - Аңдар тез жәнебаяу,жеңілжәнеауыр қозғалады; қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкіжеңілжүгіреді, Қасқыржеңіл жүгіреді.	**"Өрнекқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: эстетикалық талғамдарын, қағаз бетіндебағдарлауын дамыту. (

		Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тіқұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту)**		Аюболса,ауыраң, Есіктіауырашадыақ. Қозғаладықорбаңдап. Ай-ай, аюға қиын-ақ! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу:"Балалар өз бетінше не істей алады?"	Кеңес:"Сіздің балаңызсеруенде".	Кеңес: "Ойын ойнаймыз,есте сақтауды дамытамыз".	Жолда жүру ереже бойыншаәңгімелесу: "Балақай нені білу керек?"	Әңгімелесу:"Табиғат біздің анамыз!"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова. С.Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдықөрсету)	**07.08.-11.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	07.08	**08.08**	**09.08**	**10.08**	**11.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктергекүтім жасау.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктердің жапырақтарын тиянақты,ұқыпты сүрте білуді пысықтау. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтімжасауниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Қуыршақтың киімін жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларғатәрбиешіге қуыршақтың киімдерін,төсекорын жабындыларынжууға көмектесуге үйрету, еңбек біліктіліктері мен дағдыларын дамыту,басқалардың игілігі үшін еңбектенуниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз көмекшіміз".** Мақсат-міндеттер: балалардытамақтан кейін ыдыстарды үстелүстінен жинауды,шамасына қарай ересектерге көмектесуді, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтай білуді жетілдіру. **(еңбекдағдылары)**	**Балаларменбірге аквариумды тазалау.** Мақсат-міндеттер: қармақпенұқыпты жұмысістеугеүйрету, зейінді дамыту; қарапайыменбек дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**

	"Меніңаулам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: суреттіпайдаланып сөйлем құрауға дағдыландыру; байланыстырып сөйлеуге бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Қажеткиімдітап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қысқы және жазғыкиімдерді ажырату біліктілігіне тәрбиелеу,естесақтау мен логикалық ойлау қабілеттерін дамыту, зейінділікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Кімспорттшы?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларынабаулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушылық ойыны (заттар).** Мақсат-міндеттер: балалардыңқоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардыңкескіндері. - Балалар,қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік.(Балалар заттардыатайды) - Олардықандайбір	**"Есінесақтада, қайтала" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көзбенқабылдауды, қиялды дамыту, кеңістік пен жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. **(математика негіздері)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру "Достықдегенне?" Педагог асықпай, өлеңдімәнерлеп оқиды Топішіндебірге ойнаған, Достарыммен біргемін. Бөлісіпбар	**"Денемүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақату;мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау-менің жүрегім,(Екіқолды кеудеге қою) Бәріосыдан басталған. Мынау–басым ақылды, (Екі алақандыбасқақою, сипау) Бәріносыбасқарған. (Сұқсаусақжоғары) Мынау – оң қолым, (Екі қолды кезек - кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлықістібасқарған. (Шапалақтап) **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Асықтыкімге,қай жаққатастаймын?" дамытушылық**	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логикалық естесақтаудыжәне зейін бөлуді қалыптастыру. Құралдар:түрлі ойыншықтар топтамасы. **(танымдық дағдылар)** **"Үшторай"ойын-санамағы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақты ырғаққасаймәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілерәлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үшторай,үшторай, Қандайжасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйіолардыңалаңқай Ең үлкені енбекқор, Інілеріне қамқор. Атыоның... -Ниф-Ниф! Еңүлкеніенбекқор, Інілеріне қамқор.

	орындауға машықтандыру. Кімспортшы?Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығудаадымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміздіиеміз, (Алдығаеңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз,қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары,төментүсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтыалшақ,қоямыз, (Аяқты кең ашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орындаадымдау) Біздебәрітамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) АударғанА. Кокенова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	сөздермен біріктіреміз?(Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.) -Суреттегізаттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(математика негіздері)** **"Моншақтарды жинаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндердіекіқасиеті бойынша (түсі мен пішіні, көлемі мен пішіні, көлемі мен пішіні) топтастыру біліктіліктерін қалыптастыру, пішіндердің кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтардыкөру. **(математика негіздері)**	ойыншықпен, Жансырында білгенмін. Достармененбірге жүрсең, Жақсыәуен тынбасын. Қарабұлттасейіледі, Дос жүрегін тыңдасаң. Достармененқол ұстассаң, Ешқашанқор болмайсың. Ұқсағыңкепжан досыңа, "Кеңмұнара" салғайсың. Д.Бұланбаева. **(көркемәдебиет)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс ататқызып, оның атқаратынқызметі жайындабірсөйлемді құрастыруға	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларынжетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолындаасығыбар бала бастайды. Асыққолғатүскеннен кейін, бала, көп ұзамай,шеберде отырғанкез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылғанкезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімібелгілібалаға) лақтырамын.Асықты алатынбала,асықтың қандай қалыпта жатқанындаайтып, содан соң асықты кімгежәнеқайжаққа	Аты оның... - Ниф-Ниф! Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... - Нуф-Нуф! Ортаншысысаналы, Тез салуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... - Наф-Наф! Ең кенжесі ойнайды, Ойынғабіртоймайды Аты оның... Наф-Наф! Қаншаторай? Санашы ... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! Санадымба? Қарашы... Бір,екі,үш!Бір,екі, үш! **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**

			дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын желітдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	лақтыратынын таңдайды.Ойыносы бағытта жалғасады. Ескерту:асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы,тәйке,алшы. **(денешынықтыру, танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгіжаттығу	Балалардың деңсаулығыныңнығаюынаықпалету,күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасауәдебінтәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Сағаттыңтіліндей Иіліп оңға бір, Сағаттыңтіліндей Иіліп солға бір, Оң аяқ, сол аяқ Жаттығу оңай-ақ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыорамалдыұқыптықолданабілудітәрбиелеу,сиқырлысөздердіпайдаланып(рахмет,өтінем),дұрысөтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. *Көркемсөз* Дастарханныңбасында,				

	Өзіңдіжақсыұста! Дұрысотыр!Асыңдыіш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға"рақмет"айтайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Достарымызды кешірудіүйренеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғабір-біріне ренжімеуді үйрету; абайсызда немесе қасақана жасалған әрекет екенін ажырату және сәйкесіншеәрекететубіліктілігін қалыптастыру.	**"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорлағайды, жатады. Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады,құйрығымен қозғалтады.	**"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыкеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылғанобъектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам,солғабұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.	**"Айнағақара,біз қалай ұқыпты киінгенбіз"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдегі ұқыпсыздықтықөріп, сол уақытта түзетуді үйрету, таза жүруге тәрбиелеу.	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем

		Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді,еңкейеді, шалқаяды.			сөзүлгісінжатқа айтады.
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Жазғы ойындар" Мақсат-міндеттер: Жаздың ерекшеліктерін, құбылыстарын пысықтау. Балаларды сұраққа толық жауап беругедағдыландыру. Байланыстырып сөйлеутілін,ұсақкол қимылын, қабылдауын, зейінін дамыту. Салауатты өмірсалтынұстануға, денсаулығынсақтауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аралықтанаралыққа өрмелейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды шапшаң жәнебаяуқарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша аралықтанаралыққа өрмелеудағдыларын дамыту; балаларда қатарға бір-бірден сапқа тұру дағдыларындамыту; бой түзулігін дұрыс сақтау.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Еріншекегіншімен еңбекқор құмырсқалар"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерінкөруге, олардыңәрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнынолардың атауымен салыстыруға үйрету;мазмұнды эмоционалды қабылдай білу қабілеттеріндамыту;	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Аулада ойнайтын жазғыойындардың спорттық құрал-жабдықтары» Мақсат-міндеттер: Балаларды жазғы аулада ойнайтын ойындардыңқұрал-жабдықтары-доптың, обручтың,секіртпенің (қалауы бойынша) суретін салуды үйрету;балауызмел мен түрлі-түсті қарындаштарды қолданутехникасын жетілдіру; қағаз бетіндесюжетті орналастыруға	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Епті,мықты, батылмыз» Мақсат-міндеттер: Балалардыжабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктертіршілігі туралы білімдерін кеңейту;жабайыжәне бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсушарттары(жарық, су, жылу, топырақ) туралыбілімдерін бекіту.

			сұраққажауапберуге жәнедәндідақылдар, егістік туралы білімдерінкеңейту.	үйрету;эстетикалық қабылдауларын, қиялдарын дамыту; спортқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. *Жекесүйемелдеумен дербес әрекет.* **Музыкаданойын-жаттығу** "Бізөмірдіңгүліміз" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғаліммен бірге көңілдіәндерайту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалықжәне шығармашылықойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**Ағаштыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді**	**Табиғаттыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді**	**Жаңбырды бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру,**	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді**	**Жергекурап түскен жапырақтарды бақылау.(қоршаған**

	дамыту,көркем әдебиет, еңбек дағдылары) Мақсаты:туған өлкенің ағаштары жайлы білімдерін қалыптастыру бойыншажұмысты жалғастыру, балалардың жазғы құбылыстар туралы білімдерін бекіту, жағымдыэмоциялар ояту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Балаларға ағаштар түрлерін ажыратуға ұсыну.балалартерек, қайын, қарағаш, үйеңкі ағаштарын діңдеріне, жапырақтарының пішіндерінеқарап ажырату мүмкін. **"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.** Мақсаты:балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке	**дамыту,көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз жайлы түсініктерінмезгілге тән ерекшеліктері бойынша жалпылау және тереңдету; балалардыңқоршаған ортаға деген эстетикалық көзқарастарын қалыптастыру, табиғатты аялау. **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **Еңбек әрекеті:**	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердіңөсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту. Балалардысөйлеу барысындажаңбырды сипаттайтын сын есімдердіқолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. **"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырғаеліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр Жау жаңбыр! Арықсуымол болсын! Өсімдіктермол	**дамыту,көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңжелдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелержасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланыңалдына түтікшеменлентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар,қазірбіз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлепшығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендеркаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен"жел баяу соқты"десем,сендер	**ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың жапырақтаржайлы білімдерін бекіту; сұрақ-жауапнегізінде сөздік қорларын кеңейту; ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; табиғат сұлулығын сезінуді тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құраған жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау, тұқымдарынкелесі жылға жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаз қалташаларын қолдану.**"Әткеншек" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесінесай ойнауға ынталандыру;бір адамдай белгі

	тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша,емен,үйеңкі, қайынныңсуреттері, жапырақтарының кескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер? (Терек, шырша,емен,үйеңкі, қайын). - Осыжапырақтарды тауып, қандай ағаштантүскенін анықтайық. **Еңбекәрекеті:құрап түскен жапырақтарды жинау.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты:балаларды ойыншартынбұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	жолдар мен орындықтарды құмнан тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өзара достық көмек. **"Қойшыментабын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға дағдыландыру;ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққабаулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңныңбіржағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушыларсанамақ арқылы "қойшыны" таңдалыпалады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін	болсын! Жауғанжеріншөп болсын! Тырс-тырс!Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс!Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп!Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **Еңбек әрекеті:** ойын алаңынреткекелтіру. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеу біліктіліктерін дамыту. **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсат-міндеттері:балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушы балалар бір қатарға тұрады.Тәрбиешіақ	түтікшегеақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті: балабақшаныңойын алаңынжинау.** Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан өздеріне жәнебасқабалаларға көтеріңкі көңіл-күй сыйлауға үйрету, экологиялық мәдениеттітәрбиелеу. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сайойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіребілу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады, ал	бойынша, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп, содан соң жылдамдықтықосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады,демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүрукерек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңберортасына

	Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар- "қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: - Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді.	байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өзсанын(онғадейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы":«Менің табынымқайда?",- деп сұрайды. "Қойлар"(балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыіздей бастайды. Балаларжүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға"айналады. Жаңаойын басталады.Егербала	сүйектіқолынаалып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалараксүйектің лақтырылғанбағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?"- дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей,тәрбиешіге тезәкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуікерек.Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп,ақсүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. **"Нысанаға кім біріншіжетеді?" қимылдыойын-жаттығуы.(дене**	жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"- деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қутүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Тиіп кетпе" қимылдыойын-жаттығуы (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жіптен15—20 см биіктіктесекіруді, ойынды жинақтай білуді үйрету. **Өзбетіншеркін**	қаратукерек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойыменжүріп,бүкіл шеңбердің жылжып жатқанынбақылайды. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бағыттардыөзгетіп, алға екі аяқпен жылжиотырып, секіруге даңдыландыру; күш-қуатын,дамыту,дене мүшелерінжетілдіру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Өзбетіншеркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты:қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасаналы

	"Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Кегльдіқағыпал"жаттығуы.** Мақсаты:доптытура бағытта домалатып, алшақтұрғанкегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Өзбетіншееркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар,**	танылмайжатса,осы "қойшымен" ойын жалғасады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:"Нысанаға тигіз". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көзбен мөлшерлеу менлақтырукүшін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту,бадминтон ойнау.** Мақсат-міндеттер: ракетканы дұрыс ұстауға машықтандыру.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, алғырлықтыдамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдардыорындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуғатәрбиелеу.	**ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту нысанаға лақтыру.** Мақсат-міндеттер: қозғалыс координациясын дамыту.	қосылуғатәрбиелеу.

	қимыл-қозғалысты дамыту, "Секірмек". Мақсаты:оңжәнесол аяқпен секіру біліктілігіндамыту.				
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыорамалдыұқыптықолданабілудітәрбиелеу,сықырлысөздердіпайдаланып(рахмет,өтінем),дұрысөтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. *Көркемсөз* Дастарханныңбасында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрысотыр!Асыңдыіш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға"рақмет"айтайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Балалардыбіртіндепоятып,тұрғызу.Балалардыңестерінеұйқыдантұрғансоңкиінуреттілігінтүсіру. Көзге арналған жаттығу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Балық,құс,аң"дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат өкілдері жайлы білімдерін бекіту;зеректілікті дамыту. Ойын шартынжеткізуүшін, бірінші кезеңде	**"Жұмысүшінкімге не қажет?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандақтартуралы түсініктеріндамыту. Аталған мамандық иесіне қажет, еңбек құралдарымен	**"Сөйлемдіаяқта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда сөйлеу белсенділігін, ой ұшқырлығындамыту. Ойынбарысы.Допты лақтырып,қағып алу. Аяқталған сөйлем шығатындайсөз	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердіңдұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланыңалдына суреттержиынтығы жатады, бірақ	**"Керісінше" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардазеректікті, ойлаужылдамдығын дамыту. Ойын барысы.Теққана қарама-қарсы мағыналысөздерді атау. Балалар мен

	жүргізушірөлін тәрбиешіңіңөзі орындауы мүмкін. Балалар шеңбер бойыменорналасады. Жүргізуші допты кезекпен әр балаға лақтырады да - "балық","құс","аң" сөздерінің бірін айтады. Допты ұстап алғанбала,белгісөзге сәйкес балық, құс, аң атын тауып айтады. Егербалалардыңбірі қиналса, қалғандары көмектеседі. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерінбекіту; емханада медициналық жұмысшыларқандай	материалдарын табудыүйрету. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерінкеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларғақамқорлық танытуға, көмек көрсетугеталпынуға тәрбиелеу. Барысы.Ойынның барлық қатысушыларыөз бетінше рөлдерге бөлініп, әрқайсысының міндеттерін талқылайды:дәрігер (науқасты қарайды, шағымынтыңдайды,	тауып,айтукерек.Бір сөз ғана қосу керек. Тәрбиешібірнешесөз айтады. ал балалар оны жаңа сөзбен, аяқталған сөйлем шығатындай толықтыру қажет, мысалы:"Анам...-…кітаптар, дәптерлер, сөмке сатыпалды",-деп балалар жалғастырады**. (сөйлеудідамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердіңәскери-патриоттық дайындығына ықпал ету,денешынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойынбарысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиешібалаларға "Ғарышкерлер"ашық хат жиынтығын	суреттердің бірі өз орнындажатқанжоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейінөзіңіңсуреттер жиынтығыбойынша әңгімеқұрастырады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Орманда".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі өсімдіктер, дәндер,саңырауқұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу. Ойынбарысы.Ойын алдында тәрбиеші ата-аналарменбірге, жақын маңайдағы саябаққа экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктермен ағаштардың атауларымен таныстырады. Назарларын ондағы тіршілікетушілерге: жәндіктер, құстар және.б.(орман тұрғындары)	тәрбиеші шеңбер құрыпорындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөзайтып,допты балалардың біріне лақтырады, бала доптыұстапалып, қарама-қарсы мағыналысөзайтып, допты қайта тәрбиешігелақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"-десе,бала:"Артқа!"-деп жауап береді, (оңға-солға,жоғары - төмен, алыс - жақын,т.б).Үстеуді ғана емес, сонымен сын есімдерді, етістіктерді:астыңғы-үстіңгі. Егер допты алған бала, жауап беруге қиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпенжауапбереді. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Балалар кітапханасы".** Мақсат-міндеттер: кітапхана қызметкерлеріжайлы

	рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға дегенқамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге дайындықжұмысы ретіндеветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастырукерек,К. Чуковскийдің "Айболит"ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлықемхана жайлы әңгімелесу. Балаларңдармен құстардың қандай дене мүшелерін емдейтінінғанаемес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандай сұрақтар қою керектігінталқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханадакімдер, қандайқызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлерөздеріне	емдеуді тағайындайды), медбике(алғашқы көмек көрсетеді, емдеу шараларын жүргізеді),науқастар (аурудың белгілерін бейнелейді).Арнайы киімдердіқолдануды ұмытпау керек. Балаларойын барысында,өздерінің дәрігерге қараланған сәтін көрсете алады. Тәрбиешіге назарын балалардың науқастардың жағдайына жанашырлық танытып,қамқорлық көрсетуіне аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттергеиеболу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиешібалалармен ғарышкер-адамдардыңмінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, "Ғарышқаушу"ойын сюжетінің шамалы жоспарынбелгілейді, ол келесі тармақтардықамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру,ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымыранға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау,жерден ұшудыбасқару,жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейін ғарышкерлердің тынығуы.Оданкейін тәрбиеші балаларға	аударады.Балалар құстардың дауыстарын естиді. Тәрбиешіалдын-ала рөлдерге бөледі: бірнеше адамды орманиелерінің рөліне алады, қалғандары орман қонақтары. Орман иелері тәрбиешінің басшылығымен қонақтарғаарналған ойындар үшін материал таңдайды. Тәрбиеші айтады: "Балалар, бүгін сендергеорманкілтін табу керек болады. Кілттітапқанадам ешқашан орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардыңтілін түсініп,жердегіжан-жануарлардың ізін танитынболады. Бірақкілттітабуоңай емес. Ол үшін сендерді орманда күтіптұрған,барлық тапсырмаларды орындау керек". Балалардыңқайсысы барлық тапсырмаларды	ұғымдарын кеңейту, қоғамдықорындарда өзін-өзі ұстау ережелерінбекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру;кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту,кітаптыұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы.Ойын барысындабалалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: кітапханашыоқырман формулярларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, картотекаменжұмыс, кітап береді, оқу залындакітапханашы қажет кітапты таңдауғакөмектеседі, оқырмандармен оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

	керекқиім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Тәрбиеші диалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балармен бірге қорытындыжасайды: адам жанында тіршілікететінаңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**		құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастырубарысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқару тетігі). Дербесойында тәрбиеші балаларды адамдардыңжауапты тапсырманы орындауға бағытталғанқарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады.Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері-ұшумен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балалардыойын жағдаяттарын талдауға тартады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған**	біріншіорындапжәне сұрақтарға дұрыс жауапберсе,кілткеие болып, орман шеруін бірінші бастауға құқылы.Тәрбиеші карнавалға дайындалуғабелгі береді. Орман карнавал ортақ шеруден басталады,кейін балалар алдын-ала дайындалғанорман тұрғындарыныңбиін көрсетеді орман, құстар жайлы ән айтып,өлеңоқиды, жұмбақжасырады. Карнавал орман көгалында орман сыйымен — жидектермен,тәтті салмасы бар бәліштермен, шай ішуменаяқталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	

			ортаментанысту, еңбек дағдылары)		
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын-тапсырма: "Ою қиямыз".** Мақсат-міндеттер: қайшымен жұмыс істеудіжалғастыру. **(жапсыру)**	**Ойын-жаттығу: "Сипаттамасы бойынша таны".** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді ерекшеліктері бойынша бөлу (жақтарының, бұрыштарының саны). **(математика негіздері)**	**Ойын-жаттығу: "Қызықты штрихтеу".** Мақсаты:штрихтеуді дұрыс жасай білуді бекіту.	**"Пазлдарды жинаймыз" жаттығуы.** Мақсаты:ұсаққол моторикасын, шыдамдылықты дамыту. "Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы. Мақсаты:балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру.	Ойын жаттығу: "Неніңдыбысы?" Мақсаты: есту зейінділігін дамыту, қоршағанобъектілер туралы білімдерін тиянақтау..
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментанысту,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге	Әңгімелесу:"Мектеп	Кеңес:"Сіздің	Әңгімелесу:"Сіздің	Кеңес:"Спортжәне	Әңгімелесу:"Мектеп

қайтуы(ата-аналарға кеңес)	жасынадейінгілер және күн тәртібі".	балаңызсеруенде".	балаңыздыңтәртібі".	бала".	жасынадейінгілердің сұрақтары".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова. С Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**14.08.-18.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	14.08	**15.08**	**16.08**	**17.08**	**18.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерінің топырағынқопсыту.** Мақсат-міндеттер: құралдарменұқыпты жұмыс жасау біліктіліктерін дамыту;зеректілікке, байқампаздық танытуғабейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағысуды ауыстыру.** Мақсат-міндеттер:өз жұмысының нәтижесінен алатын жағымды эмоциялардыдамыту, судыұқыптықолдану ережелерін еске түсіріп,қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды әдемі орналастырамыз".** Мақсат-міндеттер:өз бетінше топтағы тазалықтықолдау, тазалық жүргізу біліктіліктерін жетілдіру; эстетикалық талғамдарын, өзгелердіңигілігі үшінеңбектенуді тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Терезеалдымен жиһаздарды сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: шүберекті сулап, шайып,қысып,терезе алдын, сөрелерді сүртуге қатысты еңбек дағдыларын жетілдіру;бастаған істі аяғына дейін жеткізуге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктергекүтім жасау.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктер жапырағынтиянақты сүртуді үйрету; еңбекті ұқыпты болуға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Туғанөлкедене	**"Жазғы көгал"**	**"Недөңгелек**	**"Ойланда тап"**	"Лото:"Үй

	өседі?" **дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорын қалыптастыру, табиғатқақамқорлық танытуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту;мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Менен бұрын тұрады, Бойынжазып,керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсамдакүнімен, Ойыныбірқанбайды.	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысынесім мен зат есімдерді байланыстыруға жаттықтыру;сөздік қорларын молайту. **(сөйлеуді дамыту)** **"Иттің үйшігі" құрылысойындары.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейіндерін, жануарларғадеген сүйіспеншілігін дамыту. Ойынжабдықтары. "Лего"немесеағаш құрылыс ойыншықтары. Педагогөзүйлерін құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қолмоторикасын дамыту.	**болады?"** **дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер:ой-өрістерін, зеректікті, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. **(танымдық дағдылар)** **"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылынкөрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдапжатқансол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,зейінін, ой-қиялындамыту. - Балалар, қазір сендерәуендітыңдап, жан-жануарды,құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер.Мен болсам, фотоаппараттықолда ұстап тұрамын.	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысипаттау әңгімелерін құрастыруға жаттықтыру, құрдастарын мұқият тыңдаубіліктіліктерін дамыту. **(сөйлеудідамыту)** **"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды, жатады.	жануарлары""үстел үсті ойыны. Мақсаты:балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетіндамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстербойынша карточкаларды таңдау. "Еркелетіпата"ойын-жаттығуы. Мақсаты: Құралдары: "Үй жануарларымен төлдері" суреттері. - Балалар,білесіңдерме, үй жануарларының төлдерінеркелетіп атасақ,шулағанын қояды екен. Еске түсіріп айтайық: - Құлын- құлыншақ. - Бұзау-бұзауқан. - Қозы-қошақан. - Бота- ботақан. - Мысық- марғау. - Ит- күшік. - Ешкі-лақ.

	Н. Арынова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! ҚадырМырзаАли. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	"Стоп-кадр!"-деген белгіні естісеңдер, сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктердікөрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосуқұралы,әуендер жинағы,фотоаппарат немесе смартфон. **(дене шынықтыру)**	Көбелек-ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасауәдебінтәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары,төменқарайық, Жаттығу жасайық. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақетіп бөліпал!				

	Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу:"Көгал иесінде қонақта".** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктердіңтүрлері жайлы ұғымдарын кеңейту. Жәндіктердіңдене құрылымы жайлы білімдерін бекіту.	**"Ұқсайды, ұқсамайды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды салыстыруға, түсі , пішіні, көлемі, жасалған материалы бойыншаұқсастығын анықтай білуге дағдыландыру.	**"Алоданкейінне?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларындамыту. **"Мысық қалай қимылдайды?"сауса қ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуынкөрсетіп, сөзбенсүйемелдеуге машықтандыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатынмысықтың маскалары. Мысыққалай қимылдайды? (Қолдарүстебетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырынаяқбасады, (Үстел бетімен саусақтарұштарымен	**Әңгімелеу: "Менің сүйіктіжануарым".** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеуіндесәйкес түсініктерді белсендету, байланысқанәңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру, диалогқақатысу.	**"Жұбынтап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауын дамыту; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру.

			кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады.("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынанжылжыту) Төбеге ытқып шығады. (Шапалақтау) Мысыққа жылуда, жарықта(Алақандар үстелде, саусақтар созулы) Болу өте қызықты: Күнге көзінжұмып-ашып,(Саусақтарды орындарынан кезек көтеріп-орнына түсіру) Созылыптыныш жатады. Д.Ахметова.		
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Қасқыр мен қоян"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларда кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардыңәрекеттерін бағалаудағдыларын дамыту; оқу	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Мысық" Мақсат-міндеттер: Балаларға қарапайым пішіндерді қағаздан жасауға,бүктемелерді диагональмен дұрыс бүктеуді үйрету; шығармашылық қабілеттерінжәне қолдың ұсақ моторикасындамыту;	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Меніңсүйіктіүй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балалардыжүппен түрлібағыттажүгіру; заттарды алысқа дәлдепсолқолмен лақтыру (3,5–6,5 метрденкемемес) дағдыларындамыту;	**Жапсыруданойын-жаттығу** "Меніңқалағанүй жануарым" Мақсаты: Бұрын үйренгенбілімдер мен дағдыларды қолдана отырып, балаларды өз жұмысының мазмұнынөзбетінше таңдауға және жоспарлаған	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тотықұс" Мақсат-міндеттер: Сәндік құстардың сыртқы құрылымының ерекшеліктерін нақтылау,құстардың сұлулығына назар аударту,құстарға күтім жасау

	қызметіне қызығушылықтарын ояту; сұрақтарға толықжауапберуде талап ету; сөздік қорларынмолайту; жабайыжануарлар туралы білімдерін толықтыру.	үй жануарларына дегенұқыптыжәне қамқор қатынасты тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Қасқыр"әні Мақсат-міндеттер: Берілгентапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойынарқылы балалардыңқимыліс - әрекетін дамыту. Балалардыептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу.Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	балаларда қозғалыс бағытын өзгертіп, қосымша қадаммен алға;бытырапжүру; саптабір-бірдентүрлі бағытта жүгіру іскерліктеріндамыту.	жұмысты орындауға үйрету; жапсырудың әртүрлітехникаларын бекіту; шығармашылық белсенділігін арттыру; тәуелсіздікке тәрбиелеу.	ережелерімен таныстыру; байланыстырып сөйлеуді,логикалық ойлауды дамыту; балаларды құстарға деген сүйіспеншілікке, құстарғақамқорлық жасауға және қорғауғатәрбиелеу.
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**"Жаңғырықты"бақылау (тыңдау). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңтабиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығынкеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркемәдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары,мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру;есте	**Көшеде өткен итті бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына,сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарыныңкөптүрі	**Араны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білугедағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін	**Бақ-бақтыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, олардыжинаужәне қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде,танымдық белсенділіктерін

	дамыту;айналасын қоршаған әлемді, құбылыстардытанып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларғаәртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығарудыұсыну. Кеңаулада,залда, ашық жерде дауыстыңсоңынан тағыбірқайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралыайту.Бұл ауада ерекше жағдайда пайда болатын құбылысты "жаңғырып"депатау. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа жинау. Мақсат-міндеттер: еңбекетугениеттерін тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілербойынша ойнауға,	сақтауқабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарлардытануға, деген қызығушылыққа, оларғақамқорлық танытуғатәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұредімысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. Бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалтбердіторғай, Пыр етіп ұшып. Биіктенжерге Топ ететүсіп, Мысықтыңқалды Жамбасы ісіп. Б.Соқпақбаев Балаларға арыстан, жолбарыс сияқты жануарлардыңмысық тектес екені туралы баяндау. Оларды суретбойынша мысықпен салыстыруды, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну. **Еңбекәрекеті:** ойын алаңынжинау бойынша	болатынытуралы түсініктерін тиянақтау. **Педагогбалаларға Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! Қ. Мырзалиев **Еңбекәрекеті:**ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалықты сақтау ниетін дамыту. **"Қойшыментабын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға	нақтылау; тіршілік иелерінтанып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Ара". Қызғалдақтыңқасына Қойып едім қондырмай, Бізін сұғып басыма, Шақтыараоңдырмай. Енді тимен оған мен, Ісіп кетті бас, шекем. Балытәттіболғанмен, Тілі өзінің ащы екен! Қ. Мырзалиев. Балаларға араның қауіпіменпайдасы туралы айту. Балалар араның әрекетіне бөгет болмаукеректігін түсіндіру. Сонда шағуданқұтылуға болады. Араның бал өнімін жасайбілуқабілетін түсініп,адамараларға арнайы бағып-баптау бақшаларын жасайтыны туралы әңгімелеу. **Еңбек әрекеті: балаларменбірге сәбилер тобының ойыналаңынжинау.**	дамыту. Баланың тәрбиешіменжәне достарымен түрлі әсерлеріменбөлісу ынтасын қолдау. Өсімдіктерді,жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардыңеңбегі өте зор екендігі туралыбаяндау. Көркем сөз. "Санамақ". Жиналғансоң достары, Қаздайөзі басқарды, Қызықтыойын басталды: Бірболдыбақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі-бақташы, Төртіншісі-теңізші. Бесіншісі-балташы, Алтыншысы - аспазшы. Жетіншісі-жылқышы, Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы-тігінші, Оныншысы - орманшы. Е.Өтетілеуіов Балаларғаайтылған

	шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топқарсытоптың ойыншысын көп	тапсырмалар. Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасап, нәтижесіне қуана білуге тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртындабір-бірінен алшақ тұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын	дағдыландыру;ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққабаулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңныңбіржағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушыларсанамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өзсанын(онғадейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы":«Менің табынымқайда?",- деп сұрайды. "Қойлар"(балалар):	Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысжасау, бастаған ісін аяғына дейін жеткізу. **"Қарғаменторғай" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойынша,бір-біріне соғылмай, әртүрлі бағытта жүгіру біліктіліктерін дамыту;ойыншартын бұзбауға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдардыжасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құстардың қимылдарына еліктеу туралыескертукерек. Кейіпкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққатаратылыпкету тиіс. **"Кім нысанаға тигізеді?"қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: затты лақтыруды	мамандардың қайсысынбілетінін сұрау. **Еңбек әрекеті:** тәрбиешіменбірге гүлзарішіндегіқұрап қалған гүлдерді тазалау. Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуаныш сезіміналудыүйрету; экологиялық мәдениеттілікті тәрбиелеу. **"Бақшадағы тауықтар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: орташа қарқында жүгірудіжаттықтыру, құс қанатын келтіру, отырып тұру. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа,ептіліккетәрбиелеу; асықтықолда қолда еркінұстап,ойын алаңында белгілі

	қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аласа бөренемен жүру, тепе-теңдік сақтай білу. Өзбетіншееркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,жан-жаққа шашырап жүгіру, координацияны дамыту. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты дамыту.	ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларқолұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату-бастыміндеті.	"Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыіздей бастайды. Балаларжүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға"айналады. Жаңаойын басталады.Егербала танылмайжатса,осы "қойшымен" ойын жалғасады.**"Кегльді қағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу.	жаттықтыру; көзбен мөлшерлеудідамыту. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз".** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктісақтауға дамыту.	қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшінұйымдастыруға болады. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен ойнау.** Мақсаты: ептілікке, зеректіккетәрбиелеу.

		"Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Допты көрсет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты лақтырып, қағыпалуға,жүгіруге жаттықтыру. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеде секіру.** Мақсат-міндеттер: күш-қаутты жетілдіру.	**Дербесойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдіктісақтай білуді жетілдіру.		
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Балалардыбіртіндепұйқысынантұрғызу. Ауа ванналары. Ояну жаттығуы. **(денешынықтыру)**				

Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Меніңадалдосым"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:өз денсаулықтарын нығайту,пайдаланып отырған азық-түліктердің зиянды немесе пайдалы екенінтүсіндіребілу. Ойынбасында тәрбиеші балаларға өздерініңсүйіктіжан-жануарлары жайлы айтып беруді ұсынады.Тәрбиеші ит жайлы бейне фильм көруді ұсынады,қолға үйретілген жануарлардың иелерінетәуелділігі жайлы түсіндіру, балалармен жан-жануарларғақандай көмек тигізуге болатынынбірге талқылайды. Тәрбиешіменбірге балалар әртүрлі әрекеттердің нұсқасынұсынады. **(сөйлеудідамыту)**	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердіңдұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойынбарысы: баланың алдына суреттержиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнындажатқанжоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейінөзініңсуреттер жиынтығыбойынша әңгімеқұрастырады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын."Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынған аңдар, ветеринар дәрігері,орнитолог (құстар бойынша маман)жайлы түсініктерінбекіту;	**"Керісіншеайт" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардазеректікті, ойлаужылдамдығын дамыту. Ойын барысы:текқана қарама-қарсы мағыналысөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрыпорындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөзайтып,допты балалардың біріне лақтырады, бала доптыұстапалып, қарама-қарсы мағыналысөзайтып, допты қайта тәрбиешігелақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"-десе, бала: "Артқа!"-деп жауап береді, (оңға-солға,жоғары-төмен, алыс - жақын, т. б).Үстеуді ғана емес,сонымensын есімдерді, етістіктерді:астыңғы-үстіңгі.Егердопты алған бала, жауап	**"Кітапдетективі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығындамыту. Барысы:әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптансоләріпке сурет табу. Егер бірнешебалаойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса,солтаңдайды. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Сюжеттті-рөлдік ойын:"Ұшақпен саяхат"** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері,ұшақоның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістеріжайлы білімінкеңейту.Жер пейзаждарының сұлулығын көре	**"Пайдалы-зиянды"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:өз денсаулықтарын нығайту, пайдаланатын зық-түліктердіңпайдасы мен зияндылығын түсіндіребілу. Ойынбасында тәрбиешібалаларға үлкен парақ бетте бейнеленгенпайдалы азық-түліктерді жасыл маркермен қоршауды ұсынады, Ары қарай тәрбиеші басқа азық-түліктердіңзиянын түсіндіреді, балалармenбірге талқылайды. Бағыттаушысұрақтар арқылы ойын барысындатәрбиеші балаларға тағам бойынша маман, шынығу бойынша нұсқаушы болуға мүмкіндік береді. **(қоршағанортамен таныстыру)**

	Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана". Мақсат-міндеттер: балалардың жан-жануарлардәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетушісі жайлы түсініктерінбекіту; емханада медициналық жұмысшыларкандай рөл атқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші балалармен бірге дайындықжұмысы ретіндеветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастырукерек,К. Чуковскийдің "Айболит"ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлықемхана жайлы әңгімелесу. Балалараңдар мен	хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші ойын алдында балаларменбірге хайуанаттарбағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнероликкөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады.	беругеқиналса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша топпенжауапбереді. **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет"**Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерінбекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттердіигеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет,қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы,тауарды таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасынайтады. Тәрбиешіойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін реттейді, бекітусұрақтарын	білудіүйрету,ұшқыш мамандығына құрметпенқарауға, батылдыққа тәрбиелеу, сөздік қорларынкеңейту: "ұшақ", "ұшқыш", "стюардесса","ұшу". Барысы. Балалар ұшқыш, стюардесса, диспетчер, жүк тасушы, әуежай қызметкерірөлдерін өзара бөліп алады. Ниет білдірушілер билеттерді кассадан сатып алады, бақылаудан өтіп, ұшаққаотырады.Жүк тасушылар жүк тиеуменайналысады. Диспетчер ұшақтың ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар иллюминатордан (суреттегібейнелерді) түрлі көріністерді – теңізді, тауларды, өзендерді, орманды қарастырады.Қайтып оралғаннан кейін балаларөз әсерлеріменбөліседі. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет,**	**Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар".** Мақсат-міндеттер: эколог жұмысы жайлытүсінікберу. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдайтуғызужәне мадақтау, ойын сюжетіне сәйкес топшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардыңэколог жұмысының адамгершілікбағыты оның табиғатты сақтауғаықпалы, әлеуметтік маңыздылығыжайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиешіойын алдында балалармен бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады,"Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылағанжөн.

	құстардыңқандай дене мүшелерін емдейтінінғанаемес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарғақандай сұрақтар қою керектігінталқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханадакімдер, қандай қызметкерлер болатынынтаңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Тәрбиешідиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балармен бірге қорытындыжасайды: адам жанында тіршілікететінаңдар мен құстардың денсаулығыментірі табиғаттағы	Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментанысту, еңбек дағдылары)**	қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментанысту, еңбек дағдылары)**	**қазақтілі,қоршаған ортаментанысту, еңбек дағдылары)**	Балаларрөлдерді өздері бөледі, нысандытаңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайдызерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасауы мүмкін:адамтабиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментанысту, еңбек дағдылары)**

	жануарлардың қауіпсіздігіне жауаптыекенін. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**				
Балаларменжеке жұмыс	**"Мысыққалай қимылдайды? саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуынкөрсетіп, сөзбенсүйемелдеуге машықтандыру;ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатынмысықтың маскалары. Мысыққалай қимылдайды? (Қолдарүстебетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырынаяқбасады, (Үстел бетімен саусақтарұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан,шап,	**Ойын-жаттығу: "Әдемісөйлейміз".** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс дыбыстау, (ш), (с) дыбыстары бар жаңылтпаштарды қайталау. **(сөйлеудідамыту)**	**Ойын-тапсырма: "Меніңжануарым" (оригами).** Мақсат-міндеттер: парақ бетті сызба бойынша бүктеу біліктіліктерінбекіту. **(жапсыру)**	**Тынысалу жаттығуы: "Көбелектер"** Мақсат-міндеттер: сөйлеу аппаратын нығайту. **(денешынықтыру)** **"Не(кім)қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретінкөріп,қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеудіжетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары:жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады,жүреді,	**Ойынжаттығуы: "Мені ата".** Мақсат-міндеттер: есту арқылы қабылдаудыдамыту. **(сөйлеудідамыту)**

	секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынанжылжыту) Төбеге ытқып шығады. (Шапалақтау) Мысыққа жылуда, жарықта(Алақандар үстелде, саусақтар созулы) Болу өте қызықты: Күнге көзін жұмып-ашып,(Саусақтарды орындарынан кезек көтеріп-орнына түсіру) Созылыптыныш жатады. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**			жортады,жатады, секіреді. Құрт-жорғалайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық-жүзеді,тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады,отырады, секіреді. Шегіртке-отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады,жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары,денешынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары,	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру,**				

бейнелеу әрекеті, кітаптарқараужәне тағыбасқаәрекеттер)	**құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу:"Балаға арналған бас киім".	Әңгімелесу:"Судағы қауіпсіздік".	Кеңес:"Театрға арналғанқуыршақтар жасау".	Әңгімелесу:"Бала гигиенасы".	Әңгімелесу:"Құммен ойнауғаарналған ойыншықтар".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова. С.Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**21.08.-25.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	21.08	**22.08**	**23.08**	**24.08**	**25.08**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменбалаларөздерінқалайсезінетіндері,көңіл-күйлері,бастанкешкенқызықтыоқиғалары,неніңұнағаны жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Тәрбиешінің көмекшісінетөсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу".** Мақсат-міндеттер: төсекжабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегінеқұрметпен қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауғатәрбиелеу; еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске дегенжауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылғаніс-әрекетке керек материалдармен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білудідағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтімжасауниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Шкафтың ішін ретке келтіреміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы киімдерін шкафқа жинаудаұқыптылық танытуға дағдыландыру; ретсіздіктікөріп,оны түзеугедегенынтаны дамыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Асхананыжинау".** Мақсат-міндеттер: үстелді дұрыс жасауды үйрету, тамақтан кейін ыдысты жинау, үстелдіңбетінсүрту, еденді сыпыру дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**
	Әңгімелесу:"Таңғы сәлемдесу". Мақсат-міндеттер: балалардыңестеріне ересектермен, құрдастарымен,жасы кішілермен амандасу қажеттілігін түсіру, әдептілік ережелерін айту. Әр түрлі жағдайлардағымінез-құлық үлгілерін	**"Балабақша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдап қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерінжетілдіру, жағымды эмоциялардыдамыту; балабақшада ұйымшылболуға	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табубіліктіліктерін, зейінін дамыту.	**"Балық,құс,аң"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: аңдарды,құстарды, балықтарды топтастыру біліктіліктерінбекіту. Көркем сөз. "Аквариумдағы балықтар". Мекендегентеңіз-	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлауқабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі

	дамыту,тиістісөйлеу құрылымдарын қолдануғаүйрету. **(сөйлеудідамыту)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру "Достықдегенне?" Педагог асықпай, өлеңдімәнерлеп оқиды. Топішіндебірге ойнаған, Достарыммен біргемін. Бөлісіп бар ойыншықпен, Жансырында білгенмін. Достармененбірге жүрсең, Жақсыәуен тынбасын. Қарабұлттасейіледі, Дос жүрегін	баулу. -Балабақша, балабақша (Орнында маршбасу,қолдармен сермеу) Біздіңортақүйіміз. Бізбенбірге,бізбен бірге (Орнында жүріп,шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп,ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғарышапалақтау) Бізбенбірге қоймайды, Қолдыбұлғап,қолды бұлғап, (Орнында жүріп,қолдармен алдыдабұрмалау) Кейіпкерді сомдайды. Отырадыдатұрады, (Қолдар белде, аяқтардыбүгіп,тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдарбелде,оң-сол жақтарға теңселу) Оңға-солғабұрылады, (Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүреді болашаққа. (Орнындамаршбасу,	Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	мұхиттарда Балықтаржіберілді аквариумға. Қозғалып,жүзіпжүр ары-бері, Түстеріала,қызықты пішіндері. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушыойыны (заттар).** Мақсат-міндеттер: балалардыңқоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау;ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрышсияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардыңкескіндері. -Балалар, қандай геометриялық пішіндерді	заттармен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеуден тізбеккеқоядынемесе салады. Әрбір төртзат немесе суреттің арасындабіреуіартық болып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынанбәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды. (қоршаған ортамен таныстыру) **Саусақжаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын дамыту;балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболып жүреміз, (Бас бармақтардыкөрсету) Жеңімізді кезегімен

	тыңдасаң. Достармененқол ұстассаң, Ешқашанқор болмайсың. Ұқсағыңкепжан досыңа, "Кеңмұнара"салғайсың. Д. Бұланбаева. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	қолдардыжоғары көтеру) Ереженіестесақтау жаттығуы. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **Жұмбақжасыру. "Бағдаршамның шамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау,бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. Менқауіптен абайлаймын: "Тоқта!Тұр!"–деп тік қараймын. Мен–ортаңғы дөңгелекпін, "Досым,дайындал!"–деп әлекпін. Менрұқсатберіп тұрамын: "Жүребер!"–деп шақырамын. Балалар бағдаршам шамдарыныңтүстері нені білдіретінін айтып, жол ережелерін қайталайды. **(сөйлеудідамыту,**		білесіңдер? (Дөңгелек,сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттердесалынған заттарды атап көрейік.(Балалар заттардыатайды) - Олардықандайбір сөздермен біріктіреміз?(Жиһаз, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер.) - Суреттегізаттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырыпқойыңдар. **(математика негіздері)**	түреміз. (Женді түргенгееліктеу) Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра,бірі-біріне уқалау) Уқалап,жуып береміз. Кесе-екіқос алақандай, (Саусақтардықосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып, "тербету") Шұңғылалтынайдай. Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдарды алмастырып,алақан ортасына басып, айналдыру) Айналдырып,жуып береміз. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

		көркем әдебиет)			
Таңертеңгіжаттығу	Күнделіктіденешынықтыружаттығуларынжасауәдебінтәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары,төменқарайық, Жаттығу жасайық. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде	**"Асықтыкімге,қай жаққатастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларынжетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылытаңдалған, қолындаасығыбар	**"Күлкі-сиқыр"ойынжаттығуы.** Мақсат-міндеттер:өз құрдастарының жағымдықасиеттерін ғана көру біліктіліктерін дамыту.	**"Кім шақырғанын тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту мүшелерін жаттықтыру және зейіндерін тұрақтандыру, есте сақтауларындамыту.	**"Сарбаздар! Адымда!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздерін мәнерлеп айтудаырғаққасай қимылдауға машықтандыру; дене мүшелерінжетілдіру; отансүйгіштікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Желбіреттікөктуды, Қазақстан әскері! Жасақталған жауынгер, Тап-тұйнақтай киінген.

	тұрып,келісілген тақырыпқа байланыстысөздерді кезегімен айтып жатады.Егербіреу ойланып, тоқтап қалсанемесеалдында айтылған сөзді қайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады.	балабастайды. Асыққолғатүскеннен кейін, бала, көп ұзамай,шеберде отырғанкез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылғанкезде асық ұстаған бала: "Менменіңсол(оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға) лақтырамын.Асықты алатынбала,асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, содан соң асықты кімгежәнеқайжаққа лақтыратынын таңдайды.Ойыносы бағытта жалғасады. Ескерту:асықтың түсетінқалыптары-бүк, шік, омпы, сомпы,тәйке, алшы.			Бұйрықберіп басшысы, Алғабастапкеледі. Жасақталған жауынгер, Жылдамсапты түзеді. ӨзОтанынқорғайды, Әнге басып келеді. Жасақталған жауынгер, Қазақстанерлері! "Айналамыздағы қауіп"тақырыбына әңгімелесу. Мақсаты: қауіптің көздеріжәнеолардың салдары туралы білімдерінбекіту.
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Бізтатумыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға достық,татулық туралымағлұмат беру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Достық біздің туымыз" Мақсат-міндеттер: Балалардыбиіктігі5-10 см 2-3 заттың үстіненкезектесе	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Масақ"украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балалардыоқылған шағынертегіжелісі бойынша ертегі мазмұнынайтыпбере	**Суретсалуданойын-жаттығу** «Достықғаламшары» Мақсат-міндеттер: Балаларыдың достық жайлы білімдерін жалпылау және кеңейту;"алақанда бастыру" арқылы	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Достығымыз жарасқан» Мақсат-міндеттер: Балаларға дос пен достық туралы Білімдерін

		секіру;көлбеу тақтайдажоғары-төменжүругеүйрету; қатарғаүшеудентұру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру;50-60 метрге жүгіру іскерліктеріндамыту; қимылды ойындарға қызығушылықтарын ояту.	білуге үйрету; өз ойларымен бөлісе білугеталпындыру; ертегікейіпкерлерінің қимылын, дыбысын салдырып, кейіпкерлербейнесін сомдау қабілеттерін дамыту; еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жалқаулыққа бой алдырмауғабаулу адамгершілікке, достыққа, кішіпейілдікке тәрбиелеу.	суретсалу техникасынбекіту; қағазбетіндееркін бағдарлау, ортақ композиция жасау барысындағы ұжымдық жұмыс біліктіліктерін қалыптастыру; логикалық ойлау қабілеттерін,суретті қағаз бетіне орналастыру біліктіліктерін дамыту;өзкүшіне сенуге, шыдамдылыққа, әдептілікке тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Досболайық бәріміз!" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі, эмоционалдытүрде жеткізебілу қабілетін дамыту;әртүрлі сападағы	қалыптастыруды жалғастыру. Олардыңсезімдері мен эмоцияларын басқарабілугеықпал ету, достық туралы түсініктерінкеңейту, балалардың мейірімділіктуралы түсініктерін тереңдету; «дос»және"достық"си яқты ұғымдар туралы балалардың білімдерін кеңейту, Балаларда эмпатия қабілетін, қиын жағдайда бір-біріне көмеккекелугедеген ұмтылысын дамыту, сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Бір-біріне деген әділеттіқатынасты, басқаларға деген қайырымдылықты тәрбиелеу.

				материалмен тәжірибежасау барысында шығармашылыққиялмен музыкалық сенсорлық қабілеттердідамыту.	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**"Жаңғырықты"бақылау (тыңдау). (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыңтабиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығынкеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстардытанып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларғаәртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығарудыұсыну. Кеңаулада,залда, ашық жерде дауыстыңсоңынан	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары,мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру;есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарлардытануға, деген қызығушылыққа, оларғақамқорлық танытуғатәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұредімысық. Қасына келді Бірторғайұшып.	**Көшеде өткен итті бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына,сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарыныңкөптүрі болатыны туралы түсініктерін тиянақтау. **Педагогбалаларға Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ қолмоторикасын дамыту.	**Араны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білугедағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін нақтылау;тіршілік иелерінтанып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Ара". Қызғалдақтыңқасына Қойып едім қондырмай, Бізін сұғып басыма, Шақтыараоңдырмай. Ендітименоғанмен, Ісіпкеттібас,шекем.	**Бақ-бақтыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, олардыжинаужәне қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде,танымдық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиешімен және достарымен түрлі әсерлеріменбөлісу ынтасын қолдау. Өсімдіктерді,жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардыңеңбегі өте зор екендігі туралы баяндау.

	тағыбірқайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралыайту.Бұл ауада ерекше жағдайда пайда болатын құбылысты "жаңғырып"депатау. **Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбетугениеттерін тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Біройыншыны	Бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалтбердіторғай, Пыр етіп ұшып. Биіктенжерге Топ ететүсіп, Мысықтыңқалды Жамбасы ісіп. Б.Соқпақбаев Балаларға арыстан, жолбарыс сияқты жануарлардыңмысық тектес екені туралы баяндау. Оларды суретбойынша мысықпен салыстыруды, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну. **Еңбекәрекеті.ойын алаңын жинау бойынша тапсырмалар.** Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс жасап, нәтижесіне қуана білуге тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға	Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы,қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен,шық! Қ. Мырзалиев **Еңбекәрекеті:**ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалықты сақтау ниетін дамыту. **"Қойшыментабын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға дағдыландыру;ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққабаулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңныңбіржағында	Балытәттіболғанмен, Тілі өзінің ащы екен! Қ. Мырзалиев. Балаларға араның қауіпіменпайдасы туралы айту. Балалар араның әрекетіне бөгет болмаукеректігін түсіндіру. Сонда шағуданқұтылуға болады. Араның бал өнімін жасайбілуқабілетін түсініп,адамараларға арнайы бағып-баптау бақшаларын жасайтыны туралы әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** балаларменбірге сәбилертобының ойын алаңын жинау. Мақсат-міндеттер: бірігіпжұмысжасау, бастаған ісін аяғына дейін жеткізу. **"Қарғаменторғай" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойынша,бір-біріне соғылмай, әртүрлі бағытта жүгірубіліктіліктерін	Көркем сөз. "Санамақ". Жиналғансоң достары, Қаздайөзі басқарды, Қызықтыойын басталды: Бірболдыбақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі-бақташы, Төртіншісі-теңізші. Бесіншісі-балташы, Алтыншысы - аспазшы. Жетіншісі-жылқышы, Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы-тігінші, Оныншысы - орманшы. Е.Өтетілеуіов Балаларғаайтылған мамандардың қайсысын білетінін сұрау. **Еңбек әрекеті:** тәрбиешіменбірге гүлзарішіндегіқұрап қалған гүлдерді тазалау. Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстанқуаныш сезіміналудыүйрету; экологиялық

	санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: аласа бөренемен жүру, тепе-теңдік сақтай білу. Өзбетіншеерекін ойынәрекеті: шығарылған	бейімдеу;зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен "тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртындабір-бірінен алшақ тұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осысөздердіайтып, балалартоқтайды да	көмегіменқойқора қоршалады. Ойнаушыларсанамақ арқылы "қойшыны" таңдалыпалады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өзсанын(онғадейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы":«Менің табынымқайда?",- деп сұрайды. "Қойлар"(балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыіздей бастайды. Балаларжүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым,өзіңдіата!"	дамыту;ойыншартын бұзбауға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдардыжасайды (жүгіру мен секіру). Балаларды құстардың қимылдарына еліктеу туралыескертукерек. Кейіпкерлер тағы бір белгі бойынша екі жаққатаратылыпкету тиіс. **"Кім нысанаға тигізеді?"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: затты лақтыруды жаттықтыру; көзбен мөлшерлеудідамыту. **Еркін ойындар:** шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қапты жеткіз". Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіктісақтауға дамыту.	мәдениеттілікті тәрбиелеу. **"Бақшадағы тауықтар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: орташа қарқында жүгіруді жаттықтыру, құс қанатын келтіру, отырып тұру. **"Үштабан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдардыжасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төртбала қатыса алады. Ойынды алаңның бірнеше жерінде бірнеше топ балалар үшінұйымдастыруға болады. **Өзбетіншеерекін ойын әрекеті: шығарылған материалмен**

	материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту,жан-жаққа шашырап жүгіру, координацияны дамыту. **Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, орыннан биікке секіру.** Мақсат-міндеттер: күш пен жылдамдықты дамыту.	"мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларқолұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшіңұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Допты көрсет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты лақтырып, қағыпалуға,жүгіруге жаттықтыру. **Өзбетіншееркін ойын әрекеті:**	Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға"айналады. Жаңаойын басталады.Егербала танылмайжатса,осы "қойшымен" ойын жалғасады.**"Кегльді қағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Дербесойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдіктісақтай білуді жетілдіру.		**алаңдағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен ойнау.** Мақсат-міндеттер: ептілікке,зеректікке тәрбиелеу.

		шығарылған материалмен аландағыойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеде секіру. Мақсат-міндеттер: күш-қаутты жетілдіру.			
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарыменмайлықтыдұрысқолданудыүйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағысусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Балалардыбіртіндепұйқыдантұрғызу. Шығыс жаттығуларының элементтері. Беті-қолды салқын сумен жуу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Логикалық жұптар"(табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгіліқұбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап,логикалықекі карточкаларды	**"Не өзгерді?"дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды,зейінді, есте сақтауды дамыту; ой ұшқырлығын, байқампаздықты тәрбиелеу.	**"Жолбелгілері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логиканы дамыту, жолда жүру ережелерінесте сақтауды, белгі бойынша бағдарлаудыүйрету. Барысы. Тәрбиеші	**"Сөздертізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорын молайту, зейіндерін, ой ұшқырлығындамыту; өзара достық қарым-қатынастытәрбиелеу. Барысы:тәрбиеші	**"Сырткейіпімізді өзгертеміз" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: байқампаздықты, сөйлеу әрекетін, позитивтікөңіл-күйін дамыту. Сипаттамасы: бірнеше адам

	біріктіру;білімдерін жүйелеу;ойлау,есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар суреттердегібелгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составитьлогикалық жұптар құрайды. Логикалықжұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұзтамшысы;тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ;тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. **(танымдық дағдылар)** **"Машинаныкім жүргізеді?"сюжетті-рөлдік ойыны.**	Керекті құралдар: әртүрлізаттармен ойыншықтар. Барысы. Тәрбиеші балалардыңалдына танысойыншықтар мен заттарды ұсынады.Саны алдымен 6-дан басталады да, кейін 10-12-гедейінжетуі мүмкін. Ойыншықтарбір қатарғақойылғаннан кейін, балалар олардыңреттіксанын айтулары мүмкін. Балалар көздерін жұмады,тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын ауыстырады. Балалар көздерін ашып,қайойыншық, қандай орынға ауыстырылғанын айтады. **(танымдық дағдылар)** **"Кітаптар емханасы"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: кітаптардыұқыпты ұстауды үйрету.	белгілерді қарастырып,кейін оларды бөліп, қолданылу аясые түсіндіруді ұсынады. Егер бала жауап беруге қиналса, онда құрдастарынанкөмек сұрауына болады. **(танымдық дағдылар)** **"Театр"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкесәрекететуге үйрету. Балалар арасындағыдостық қарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар олардыңәлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарынбекіту. Балалардыңтеатр, театртруппасы,театр қызметкерлеріжайлы білімдерін бекіту. Театржұмысының ұжымдық мінезін көрсету, сөйлеу мәнерін дамыту. Құрал-жабдықтар: ширма;әртүрлі театр	балаларға "Құстар" тақырыбына сөздер құрауды тәрбиеші "Құстар"түсінігімен байланысты бір сөз айтады да, кезекті келесібалағабереді. Бала,белгіленген уақытта,керектісөзді таппаса, қатені толтыру үшін, өз өнерінортағасалады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Ғарышкерлер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: мектепке дейінгілердіңәскери-патриоттық дайындығына ықпал ету,денешынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойынбарысы. Ойынға қызығушылықтарын дамыту үшін, тәрбиешібалаларға «Ғарышкерлер» ашықхатжиынтығын	ойнайды,барлығыбір қатарға тұрады, жүргізуші бір баланы атайды да, оған ойынның әр қатысушысының сыртқыкелбетінесте сақтауды ұсынады. Оған1-2 минут беріледі.Кейінбала басқа жаққа бұрылады, ойынның басқақатысушылары киім-кешектеріне немесе шаш үлгілеріне,кішігірім өзгерістер енгізеді. Ойыншыларға бұрылғанбастаушы, өзі байқаған өзгерістердіайту керек. **(сөйлеудідамыту)** **"Ателье"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешектер жайлы білімдерін бекіту, шығармашылық ойлауларын дамыту, матаныңқасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Барысы: балаларөз қалаулары

	Мақсат-міндеттер: жүргізушімамандығы жайлы білімдерін кеңейту, сөздік қорларынмолайту, жаяужүргінші түсінігіннақтылау, жолда жүру ережелерінсақтау. Барысы. Балалар көлікжүргізуүшінне керек екенін, түсіну керек. Балалардың алдынаәртүрлі көліктерқойылады: жүк, жеңіл көлігі, автобус. Балалар өздеріне көлік тандайды,жағдайды ойнайды, ары қарай сюжет бойынша біреуді автобус жүргізушісі,біреуді кондуктор етіп сайлайды, басқа балалар-жолаушылар, жүру барысында жол белгілері бойынша қозғалады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	Кітапты"ауырғанды емдеу" жөндеуді үйрету. Қайшыны дұрыс қолдануды, ұқыпты желімдеуді үйретудіжалғастыру. Кітаптықолдану ережелеріжайлы әңгімелеу.Өлеңоқу. Мақсат-міндеттер: балалардың өлең мәтінінестуарқылы қабылдау біліктіліктерін қалыптастыруды жалғастыру,жеке сөздер мен сөз тіркестерін есте сақтау. Көркем шығармаларғадеген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	түрлері; афишалар; билеттер;бағдарлама; костюм элеметтері. Барысы.Балаларға театр тандау ұсынылады;билеттер, афишалар дайындау; көрермендердің театрғакелуі; әртістердің спектаклге дайындығы; театр қызметкерлерінің сахнанықойылымға дайындау;антрактпен спектакль. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	қарастыруды ұсынады. Олармен ғарыш мамандары, ғарышкер қандай қасиеттергеиеболу керектігі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиешібалалармен ғарышкер-адамдардыңмінезін талқылайды. Одан кейін тәрбиеші балаларменбірге, «Ғарышқаушу»ойын сюжетінің шамалы жоспарын белгілейді, ол келесі тармақтардықамтуы мүмкін: ғарышкерлерді жаттықтыру,ұшуға дайындығына емтихан тапсыру, дәрігердің қарауы, зымырынға отыру, кемені қосу, ғарыштағы жұмыс, кеме бортынан хабарлау,жерден ұшудыбасқару,жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейін ғарышкерлердің тынығуы.Оданкейін тәрбиеші балаларға	бойыншакиімтігу шеберін тағайындайды,оған арнайы бұрыш дайындалады, ойыншы-балалар келіп,өзматаларын әкеледі, ал кейбіреулеріөз көйлекүлгілеріналып келеді. Тігінші шебер тапсырысты орындайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**

				құрылыс материалынан зымыран құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымыранды құрастырубарысында оның бөліктерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, басқарутетігі)Дербес ойында тәрбиеші балаларды адамдардыңжауапты тапсырманы орындауға бағытталғанқарым-қатынасын (еңбек және жеке) модельдеуге шақырады.Мысалы, тәрбиеші балаларға хабарлайды, кейбір адамдар кеме жасаса, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, үшіншілері-ұшумен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойыннан кейін тәрбиеші балалардыойын жағдаяттарын талдауға тартады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған**	

				ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)	
Балаларменжеке жұмыс	**Ойын-жаттығу: "Ағашты ата"** Мақсат-міндеттер: балабақша алаңындағы ағаштардыңатауы жайлы білімдерін бекіту. (**"Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздерініңырғағына, мәніне сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Тақ-тақ-тақ (қолдарыноңға-солға сермейді), Бізайтамызтақпақ (қол білезіктерін айналдырады). Рақ-рақ-рақ (орындарындатұрып айналады). Күздетүсержапырақ (саусақ бастарын қимылдатады), Қол-қол-қол	**Ойын-жаттығуы: "Ойлан тап".** Мақсат-міндеттер: көптік жалғауды дұрыс жалғауды жаттықтыру. **"Біздіңүйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндерттер: балалардың тұрмыстық техникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру.	**"Айырмашылығын тап"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.	**Ойын-жаттығу: "Кім не жейді?"**Мақсат-міндеттер: бала сөйлеуінде етістіктердіқолдану аясын кеңейту. **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуғаынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақжейміз оны тәбетпен. Сүтботқасынтаңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-етекен Ұннанпіскен бауырсағым,бәлішім, Тәттілерім дастарханныңсәні шын. Жеміс-жидек дәруменгебайекен,	**Ойын-жаттығу: "Негеұқсайды?"** Мақсат-міндеттер: қиялды, байқағыштықты дамыту. **Көркемәдебиет үлгіні оқу.** Мақсат-міндеттер:М. Төрежановтың "Адал дос" әңгімесін мәнерлепоқу барысында балалардыңдостық туралыұғымдарын нақтылылау; сұрақтарға жауап беругеынталандыру; зейінділікке, ұғымталдыққа тіәбиелеу. **(көркемәдебиет)**

	(қолдарынжан-жаққа жібереді). Күздеегінмол (қолдарыменүлкен шеңбер жасайды). Тоқ-тоқ-тоқ(саусақ бастарын бүгеді), Шыбын-шіркей жоқ (қолдарынжандарына жібереді). Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**			Еңдәмдісіпіскен тәтті нан екен. Д. Бұланбаева. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментанystыру,еңбек дағдылары,денешынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанystыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Кеңес:"Ойыннаноқу қызметіне".	Әңгімелесу:"Баланың тамақтануы "	Кеңес:"Отбасылық мерекелер".	Әңгімелеу:"Бала экран алдында".	Кеңес:"Отбасындағы оқу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Көжек»**				
Балалардыңжасы	**4жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**Б.Байхаданова. С Мырзаханова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**28.08.-01.09.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	28.08	**29.08**	**30.08**	**31.08**	**01.09**
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау					
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске дегенжауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылғаніс-әрекетке керек материалдармен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білудідағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтардытаза ұстауға, дымқыл шүберекпенсүртуді, орындарына қоюды дағдыландыру; жұмыс жасау барысындамәдени-гигиеналық талаптардыорындау		**"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтанкейінүстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектергеқолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектергекөмек көрсетуниеттерін дамыту.Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	

		біліктіліктерін жетілдіру; ересектердіңеңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**			
	"Қарада,қайтала" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерінбекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(денешынықтыру)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесінтауыпдұрыс ататқызып, оның атқаратынқызметі	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндеріндамыту. Заттарды топтастырудыүйрету. Байқағыштыққа үйрету. Әрбалаотбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды,біратаумен біріктіреді. **(танымдық дағдылар)** **"Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздеріңіңырғағына, мәніне сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Тақ-тақ-тақ		**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтугеықпалету, тілді дамыту. Сипаттау:екітопбір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынан бөлу сызығыжүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануғаболады, қажет сөзді атап, адымжасауғаболады. Бөлусызығына біріншіжеткентоп, жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **"Қызғалдақтай саусақтар"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;ұсақ	

	жайындабірсөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсаққолмоторикасын желітдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінекатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларынқояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрліобъектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	(қолдарыноңға-солға сермейді), Бізайтамызтақпақ (қол білезіктерін айналдырады). Рақ-рақ-рақ (орындарындатұрып айналады). Күздетүсержапырақ (саусақ бастарын қимылдатады), Қол-қол-қол (қолдарынжан-жаққа жібереді). Күздеегінмол (қолдарыменүлкен шеңбер жасайды). Тоқ-тоқ-тоқ(саусақ бастарын бүгеді), Шыбын-шіркей жоқ (қолдарынжандарына жібереді). Г. Кожагулова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**		қолморикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіптұрқатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір-саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)Үш,төрт,бесс аусақ, Барлығы да қызғалдақ.(Қолдарды тіқұстап,айналдыру) Қолдабіршоқ қызғалдақ, (Алақандардыөзара уқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Таңертеңгіжаттығу	Ояныңдар, тұрыңдар! Мұндамойынбұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезеніашайық. Тазааууапайдалы, Қане, биге басайық. Шынықсажасденеміз,				

	Жылдамөсеберeміз. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды,мәнерлеп оқу, пантомима ережелерінесүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуғаынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары:өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленгенсуретті-бетперделер. Жазкеліптіжадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандайәсем, қараса. (Қолдыекіжаққа жаю)	**"Сипатталған ғимаратты тауып ал"зейінгежаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері.Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балаларсипатталған үйді табуға тырысады.Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. **(қоршағанортамен таныстыру)**		**Әңгімелесу:"Күн тәртібі не үшін керек?".** Мақсат-міндеттер:өз денсаулықтары мен күн тәртібіне, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру. **(математика негіздері)**	

	Мұндаәсемтүймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қолбұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелекпенаралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктердікелтіреді) Гүлгеқонды,жарыса! Шөпарасынқарасаң, Бүлдірген бар қызарған.("Бүлдірген дер" жүгіріп шығып,беттерін ұстап,бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзге түспей, тәп- тәтті! Еңкейіпкеп,ерінбей, (Қалған балалар ортағашығып,сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп-кішкене, моншақтай, Әсеретертәбетке. Аударған А. Көкенова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				

Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	
Серуенгедайындық	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				
Серуен	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: мысықтың сыртқы келбетінбақылауға дағдыландыру; мысықтың тіршілігін тануғадегенынтасын дамыту. Көркем сөзді мәнерлепайту, жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлепайтуға машықтандыру, артикуляцияны,есте сақтау қабілетін дамыту;мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіпқұлағы, Мененбұрын тұрады,	**Ауа-райынбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктер тіршілігінемезгілдік өзгерістердің әсері жайлы білімдерін бекіту. **Ересектерменбірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көкөністер жинаудағы ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ұжымдықжұмысқа үйрету.**"Аңшылар мен қояндар" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартын бұзбай		**Мезгілдік өзгерістерді бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктерменжан-жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру;жазғы ауа-райы жайлы түсініктерінкеңейту. Көркем сөз. "Жазғы сурет". Артымнанай туғандай, Алдымнанкүн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағады ым. Мөлдір бұлақ, Сырлыөзенсуы тұнық Кенетсылдыр ететте,	

	Бойынжазып,керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзінқысыпалдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова.ысықты **Еңбек әрекеті:** бақшадағы піскен көгөністерді жинау. Мақсат-міндеттер: көкөністердіқазып алудыүйрету;топпен бірге жұмыс жасау ұмтылысын тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынасайойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғақатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық"пен	ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестеребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екібала "аңшы" болып (өз қалауларыменнемесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарынабірдоптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқтыболыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрадыдаалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып,		Боладыжым... Аппақболыпкөсіліп, Бұйраланып, Бұрқ-сарқағып, көпіріп Жатар жайқын. Мөлдірсуданбетімді Көрейін деп, Үңіледі өзенге, Шыңырау-шың. Ж. Саин. **Еңбек әрекеті:** гүлзардағыгүлдерді суару. Мақсаты:балаларды үйрету сәйкес еңбек әрекетін дамыту. **"Ормандағыаюда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай,бірбағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады(өз қалауы немесе	

	"тышқанды" балалардың қалауларыбойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртындыбір-бірінен алшақ тұрады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап,шеңбержасай жүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балаларкөлұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшінұяғажолашып беріп жатады. "Мысық"ұяғакіріп кетсе, ары қарай өткізбесүшін,	алаңдаойнап,секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: -Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарынатигізуге тырысады."Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. Белгібойынша жылдамәрекететуге үйрету; қимыл координациясын		санамақ бойынша таңдалады),қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөпекен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген"аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақша болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстапалғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні	

	қолдардытөмен түсіріп,жолдыжауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуалыспағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан"ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. **"Допты түсіріп алма" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты қағып алу біліктілігінжетілдіру; сөздік қорды байыту; заттардыңтоптастыра білу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балалар шеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, онытүсіріпалмай, келісілген топтамаға жататынзаттыңбірін атау керек. **Өзбетіменеркін ойынәрекеті, шығарылған**	пысықтау,лақтыруға күш бағыттауға машықтандыру. **"Төмпешіктен төмпешіккесекір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгіорындарғааттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін,күш-жігерін жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағыойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.		ауыстырып, тағы бір ретойнатуғаболады. **"Өз түсінді изде"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түспенпішіндікөру арқылықабылдауды дамыту; түстерді жылдаматап,белгілі қимылдарды орындауға; есте сақтаумензейінді дамыту. Балалар белгілі пішіндікөрген кезде негізгіқимылдардың бірін орындайды (алға екі аяқпен секіру; бір аяқпен секіру,аяқтыжоғары көтеріп жүру, т.б.). **Өзбетіменеркін ойын әрекеті:** шығарылған материалмен алаңдағы ойындар; "Доптытап"қимыл-қозғалыстыдамыту ойыны. Мақсат-міндеттер: байқампаздықты дамыту. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс**	

	материалмен ойындар:жүгіру техникасын жетілдіру. Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту.			**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарынбаспау үшін, биіктіктерге (тастар,бөленедер, орындықтар, сатыларға)жылдам шығып тұру тиіс. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекететубіліктілігін	

				дамыту.	
Серуенненоралу	Серуенкезіндеұйымдасқанмінез-құлықдағдыларынбекіту:тыныштықтысақтау,өздостарынакөмектесу,киімді ұқыптышешу,аудару,шкафқатиянақтыбүктепсалу.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Асханақұралдарынұқыптықолданубіліктілігіне,өтінішайтуға,алғысбілдіругетәрбиелеу. *Көркемсөз* Асішудің мәдениетін Сенесіңненшығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңдыішіп,болғансоң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындадеңсаулықжолдарыменжүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Тергеушілер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңой-өрісін, қиялдарын дамыту. Келісім. Педагог балаларға кезек-кезекәртүрлі заттар көрсетеді. Балаларқайзаткімге, не үшін керек екенін түсіндіреді. Ойынныңтағыбір нұсқасы:баланыңөзі қораптан бір затты	**"Неістейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз" дамытушылық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін,қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттеріндамыту. Барысы. Жүргізуші. 1-нұсқа.Педагог		**"Сипаттамасы бойыншатаны"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастырудыүйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)**	

	алып, сипаттайды. **(қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Отбасы".** Мақсат-міндеттер: балалардыңотбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасымүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін,жақынына дегенсүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Отбасымүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншықтұрмыстық техника т. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерініңрөлдерін бөлісіпаладыда, өздеріне қажет	жұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2- нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып,қимылдарды кезектесіпкөрсетеді. 3-нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылдыкезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақтышешуді тырысады. **(қоршағанортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Дәріхана".** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор)жайлы түсініктерінбекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер,сөмкелер,ақ		**Сюжетті-рөлдік ойын."Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққаалынған аңдар, ветеринар дәрігері,орнитолог (құстар бойынша маман)жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттарбағында мамандардыңқандай рөл ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы.Тәрбиеші ойын алдында балаларменбірге хайуанаттарбағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнероликкөрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман) сияқты мамандардың	

	киімдермен құралдардыалып,өз орындарынабарады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымдақандай оқиға көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагогдиалог барысында ойыншылар арасындағысөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуынреттейді, бекіту сұрақтарын қояды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	халаттар,төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалармен жетондар. Барысы. Педагогалдын-ала балалармен дәріханадажұмыс істейтін мамандар туралыәңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналыққөмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалардәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор)рөлінөзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойындыбастайтынын айтады.		қызметінің маңыздылығын талқылауқажет. Балалархайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлерөздеріне керек киім үлгілері менқұралдардыалып, орындарына барады. Қалғанбалалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды аладыда,белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандараңдармен құстардың орнын қарап,өзкөмектерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытындыжасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершіліктіадам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығынбұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай	

		Басында педагог диалогтардытүзетіп,күрделісұрақтарқоюға жаттықтырады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**		туғызу керектігі жайлы айту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі,қоршаған ортаментаныстыру, еңбек дағдылары)**	
Балаларменжеке жұмыс	**"Алоданкейінне?"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларындамыту. **(математика негіздері)**	**"Жоғалғанзат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қабылдау,зейін,есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог үстел үстіне бірнешезаттарқояды. Балалармұқиятқарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстел үстінен бір затты алыптастайды.Бала жоғалғанзаттытабу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады. **(қоршағанортамен таныстыру)**		**Әңгімелесу:"Менің сүйікті жан-жануарларым".** "Сипатталған ғимараттытауыпал" зейінге жаттығу. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттеріндамыту. Құралдары: түрлі түстіжәнебиіктігі түрлі үйлердің суреттері. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Серуенгедайындық	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенгеарналғанойынқұралдарынтандау;әрбаламенжекеәңгімелесу;шалбар,бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскісеруендібақылаудыжалғастыру. **(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қоршағанортаментаныстыру,еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің				

әрекеті(баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	сөздерінқайталау.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қазақтілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу,жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Балаңыздың денсаулығы қаншалықты жақсарды?"атты сауалнама.	Кеңес: "Баланың көшедегіқауіпсіздігі".		"Күзгедайындық жоспары" тақырыбынакеңес.	

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Кішіжас«Балдырған»тобы

2023жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білімберуұйымы:ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы
Балалардың жасы: 2 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:маусымайы, 2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Маусым	Денешынықтыру	1 Түрлі-түсті көпір 2 Аулададоппен ойнаймыз 3 Сылдыраққансу 4 Ақмамықтайбалапан 5 Жарқырағанкүн - негізгіқимылтүрлерінжетілдіру:жүру,жүгіру,өрмелеу,лақтыру,секіру,тепе-теңдік сақтау; - жалпыдамытушыжаттығуларды,ұлттық,қимылды,саусақпенойналатынойындарды, шынықтыру шараларын қолдану арқылы балалардың денсаулығын нығайту; - салауаттыөмірсалтытуралы бастапқытүсініктерінқалыптастыружәнеқұрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Арқаның бұлшықеттерін және омыртқаның иілгіштікқасиетін дамытуғажәне нығайтуға арналғанжаттығулар.Жанындатұрған(отырған)адамғақолындағызаттардыберіп,оңға-солға бұрылу. **Қимылдыойындар.** Балаларды ересектермен біргеқимылдарыжеңіл, мазмұны қарапайымқимылды ойындар ойнауғаынталандыру.Балалардыңойынғақызығушылығындамытуғаықпалетеотырып, негізгі қимылдарды (жүру,жүгіру,лақтыру, домалату)жетілдіру. Қимылдарды үйлесімді орындауға, кейбір кейіпкерлердің қарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқтысекіру;аюсияқтықорбаңдапжүру). **Дербесқимылбелсенділігі.** Ересектіңбақылауыменойынәрекеттерін(спорттық, би)орындауға, қимылбелсенділігіне

		жағымдыэмоциябілдіруге,бұрынмеңгергенқимылдардыөзбетіншеорындауғаықылас танытуға баулу. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Жеке заттарды қолдану (қол орамал, майлық, орамал, тарақ, түбек) киіміндегі олқылықты байқаужәнеоныөзбетінше,ересектердіңкөмегіменреткекелтіру,белгілібірретпенкиіну және шешіну, әртүрлі ілгектерді қолдана білу, ұйықтар алдында киімдерін шкафқа немесе орындыққа ұқыпты бүктеп қою. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардытоптажеңілкиінугеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардыңтазааудаболу ұзақтығын қамтамасыз ету.
	Сөйлеудідамыту	1 Құмсалғышта 2 Құстарбіздіңдосымыз - көрнекіліккесүйенбейайналасындағылардыңсөзінтүсінуқабілетіндамыту; - дыбыстардыдұрысайтудыдамыту; - пассивтіжәнебелсендісөздікқордыбайыту; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлеріментаныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Сөйлеуқарқынын,дауыстыңжоғарылығыменкүшінескеріп,дыбыстардың,сөздерменсөз тіркестерінің анық айтылуына назар аудара отырып, дауыс аппаратын дамыту, артикуляциялық гимнастика жасау. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіңдұрысайтылуын,затесімдердіңкөпшетүрдедұрысқолданылуынескеріп,сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру. **Байланыстырыпсөйлеу.** Кітаптардағы суреттерді қарау, ондағы таныс заттарды атау, педагогтің өтініші бойынша суреттен заттарды тауып, сұрақ қою: «Бұл кім (не)?», «Не істеді?». Қарапайым сюжеттік суреттердіңмазмұнынайтыпберу.Кейіпкерлердіңәрекеттерін(қимылдарын)қайталатып ойнату.
	Көркем әдебиет	1 «Түлкіменешкі»ертегісі 2 Жалқау мысық 3 «Түлкіменбөдене»ертегісі

		- қолжетімдіхалықауызәдебиеті, көркемәдебиетшығармаларына,театрәлемінебаулу; - кітаптарғақызығушылықтыдамыту; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлеріментаныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. Танысөлеңдердіоқығанкездебалаларғасөздерді,сөзтіркестерінқосылыпайтуға мүмкіндікберу.
	Сенсорика	1Күнсәулесіне саяхат - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - түрлісенсорлықәсерлерменбайыту; - қоршағанортадабірлесіпәрекететудідамыту; - түрлібалаларәрекеттеріндекөзбенқолүйлесімділігін,қолдардыңұсақмоторикасын дамыту; - заттардытүсі,көлемі,пішіні бойыншаөзбетіншезерттеу. Өлшемдері әртүрлі геометриялық фигураларды, өлшемі, пішіні, түсібойынша ерекшеленетінбіркелкізаттардытоптастыруды,түрлікөлемдегігеометриялық фигуралардынегізгітүсі,неғұрлымұқсасқасиеттерібойыншасалыстыружәнеіріктеуді жетілдіру.
	Қоршағанортамен таныстыру	1Сиқыршысу - қарым-қатынасбарысындабір-бірініңатынатауға,достарыныңаттарынестесақтауға баулу; - атыменжынысынасәйкесөзін-өзітануғабаулу; - өзгелергеқұрметпенқарауға тәрбиелеу; - отбасыдәстүрлерінебаулу,рухани-адамгершілікқұндылықтардықалыптастыру; - әртүрліөмірлікжәнеойынжағдаяттарындабаланыңәлеуметтікқатынастаржүйесінеенуі негізінде әлеуметтік тәжірибесін, жеке қасиеттерін қалыптастыру; - табиғатқұбылыстарынақызығушылықты ояту; - өсімдіктерменжануарларғақамқорлықжасауға, олардыңәсемдігінбайқауғаүйрету; - табиғаттағықауіпсізмінез-құлықтыңқарапайымережелеріментаныстыру(бейтаныс жануарларға жақындамау, оларды сипамау; өсімдіктерді аузына алмау және жұлмау). - құрдастарыменжәнеересектерменөзараәрекететуіжәнебірлескенойындарғақатысуы үшін жағдайлар жасау.

		Бала, оныңотбасы,үйі. Баланыңжекетұлғасыныңқалыптасуынаықпалетуді пысықтау. **Көлік.** Жолтуралыбастапқытүсініктердіқалыптастырудыпысықтау. **Еңбекке баулу.** Кейбіреңбекәрекеттерінбілугежәнеатауға(тәрбиешінің көмекшісіыдысжуады,тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) үйретуді пысықтау. **Адамгершіліктәрбиесі.** Ненің«дұрыс»немесе«дұрысемес»,«жақсы»немесе«жаман»екенітуралықарапайым түсініктерді қалыптастыруды пысықтау. **Табиғат әлемі.** Жануарларәлемітуралыбастапқытүсініктердіқалыптастыру.Үйжануарларыжәне олардың төлдерімен (қозы, лақ, бота), аңдармен (аю, қасқыр, қоян) және құстармен таныстыру,олардыажыратужәнеатау,сипаттамалықерекшеліктерінажыратабілу. Өсімдіктермен жануарларғақамқорлықжасауға тәрбиелеу.
	Құрастыру	1Құс үйі - заттартуралытүсініктерді,бейнелеужәнеқұрастыруәрекеттеріннақтылау үшін көру және сипап-сезу (тактилді) зерттеу әдістерін қалыптастыру; - құрылысматериалдарынанқұрастыруға баулу. Қарапайымқұрылыстыүлгібойынша,ересектіңкөмегімен,өзбетіншеқұрастыру,кеңістік қатынастардытүсіну,құрылысмасштабынасәйкессюжеттікойыншықтарды,табиғи материалдарды (құм, су, тас) қолданып, ойнауға мүмкіндік беру.
	Суретсалу	1 Сиқырлы тамшылар 2 Күнсәулесінсилады -бейнелеуөнерінешығармашылыққызығушылықты қалыптастыру. Белгілібірережелердіорындау:дұрысотыру,қағаздыумаждамау,қаламдытарсылдатпау, жұмысты ұқыпты жасау.

	Мүсіндеу	1Өзен үстіндегі көпір -материалғаұқыптықарауға,онымұрысқолданабілугеүйрету. Қарапайымжәнекүрделіпішіндізаттардымүсіндеудіңтехникалықдағдыларын қалыптастыру:кесені,тостағанды,табақтымүсіндеудепішінніңжоғарыбөлігінсаусақпен басып,тереңдету,кесектердібіріктіру,қуыршаққаарналғанәшекейлерді(білезік,жүзік, қол сағат) мүсіндеу, заттардың ұқсастықтарын табу.
	Жапсыру	1 Құстарғажем салайық - желімсіз жапсыру техникасын игеру. Фланелеграфтадоптардыорналастыру.
	Музыка 1 Меніңқалам 2 Күнауажәне су 3 Орманда 4 Күнге саяхат	- музыкаға,әнайтуға,қарапайымаспаптардаойнауғашығармашылыққызығушылықты қалыптастыру; - балалардымузыкалықшығармашылыққа,әсемдіктісезінугетәрбиелеу; - көркемдікқабылдаудыдамыту,балалардыбейнелеуөнеріниңшығармаларынтүсінуге, музыка мен әнді қабылдауға баулу. Музыкағадегенқызығушылықтыояту,музыкатыңдауға,әнайтуға,қарапайымби қимылдарын орындауға баулу. **Музыка тыңдау.** Фортепианоныңдыбысталуынажыратабілу,әртүрлімузыкалықаспаптарда орындалған таныс әуендерді тыңдау, бұл әуендерді тани білуді пысықтау. **Ән айту.** Әндіжекежәнетоппенайту,әуендіинтонацияменжәнеырғақтыдұрысжеткізуді пысықтау. **Музыкалық-ырғақтыққимылдар.** Қарапайымби қимылдарынорындау:шапалақтаужәнеаяқтытарсылдатуды пысықтау.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы:ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасы Топ: кіші жас «Балдырған»топ
Балалардыңжасы: 2 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:шілдеайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Шілде	Денешынықтыру	1 Біздәмді тосапжегенді ұнатамыз 2 Жаздаойынсауық ұйымдастырамыз 3 Көкөністерденсаулықкепілі 4 Жазғыгүлдер тамаша - негізгіқимылтүрлерінжетілдіру:жүру,жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру,тепе-теңдік сақтау; - жалпыдамытушыжаттығуларды,ұлттық,қимылды,саусақпенойналатынойындарды, шынықтыру шараларын қолдану арқылы балалардың денсаулығын нығайту; - салауаттыөмірсалтытуралыбастапқытүсініктерінқалыптастыружәнеқұрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Іштіңжәнеаяқтыңбұлшықеттеріндамытуғажәненығайтуғаарналғанжаттығулар. **Қимылдыойындар.** Балаларды ересектермен біргеқимылдарыжеңіл, мазмұны қарапайымқимылды ойындар ойнауғаынталандыру.Балалардыңойынғақызығушылығындамытуғаықпалетеотырып, негізгі қимылдарды (жүру,жүгіру,лақтыру,домалату)жетілдіру. Қимылдарды үйлесімді орындауға,кейбіркейіпкерлердіңқарапайымәрекеттерінжеткізебілугеүйрету(қоянсияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру). **Спорттықжаттығулар.** ***Велосипедтебу:***үшдөңгелектівелосипедкеотыруға,оданересектердіңкөмегіменжәне көмегінсіз түсуге, ересектердің көмегімен және өз бетінше рөлді басқаруға үйрету. **Дербесқимылбелсенділігі.** Ересектіңбақылауыменойынәрекеттерін(спорттық,би)орындауға,қимылбелсенділігіне жағымдыэмоциябілдіруге,бұрынмеңгерген қимылдардыөзбетіншеорындауғаықылас танытуға баулу.

		Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру. Жеке заттарды қолдану (қол орамал, майлық, орамал, тарақ, түбек) киіміндегі олқылықты байқаужәнеоныөзбетінше,ересектердіңкөмегіменретке келтіру,белгілібірретпенкиіну және шешіну, әртүрлі ілгектерді қолдана білу, ұйықтар алдында киімдерін шкафқа немесе орындыққа ұқыпты бүктеп қою. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Серуендеқимылды ойындарғақатысуғажәнежаттығуларды орындауғақызығушылықпен ықылас танытуға баулу.
	Сөйлеудідамыту	1 Жемістермен жидектер 2 ҚуыршақДанабіздеқонақта - көрнекіліккесүйенбейайналасындағылардыңсөзінтүсінуқабілетіндамыту; - дыбыстардыдұрысайтудыдамыту; - пассивтіжәнебелсендісөздікқордыбайыту; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлеріментаныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Сөйлеуқарқынын,дауыстыңжоғарылығыменкүшін ескеріп,дыбыстардың,сөздер менсөз тіркестерініңанықайтылуынаназараудараотырып,дауысаппаратындамыту,артикуляциялық гимнастика жасау. **Сөздікқорды қалыптастыру.** Қазақхалқыныңұлттықсалт-дәстүрлерінебаулу,балалардыбесікпентаныстыру,қуыршақты бесікке бөлеп, бесік жырын айтып отырып ойнату арқылы балаларды қамқорлыққа баулу, балаларға бесік жырын күнделікті ұйықтар алдында тыңдатуды әдетке айналдыру, топтағы барлық баланы ересектердің жақсы көретінін сездіру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіңдұрысайтылуын,затесімдердіңкөпшетүрдедұрысқолданылуынескеріп,сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру. **Байланыстырыпсөйлеу.** Кітаптардағы суреттерді қарау, ондағы таныс заттарды атау, педагогтің өтініші бойынша суреттен заттарды тауып, сұрақ қою: «Бұл кім (не)?», «Не істеді?». Қарапайым сюжеттік суреттердіңмазмұнынайтыпберу.Кейіпкерлердіңәрекеттерін(қимылдарын)қайталатып ойнату.

	Көркем әдебиет	1 «Торғай ментышқан»ертегісі 2 Жылқыменбұғы ертегісі - қолжетімдіхалықауызәдебиеті,көркемәдебиетшығармаларына,театрәлемінебаулу; - кітаптарғақызығушылықтыдамыту; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлеріментаныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. Балалардыңназарынкітаптықарапотырғанбалағааудару.Балалярменбіргебалалар әдебиетінің шығармаларына арналған иллюстрацияларды қарау.
	Сенсорика	- қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - түрлісенсорлықәсерлерменбайыту; - қоршағанортадабірлесіпәрекететудідамыту; - түрлібалалярәрекеттеріндекөзбенқолүйлесімділігін,қолдардыңұсақмоторикасын дамыту; - заттардытүсі,көлемі,пішіні бойыншаөзбетіншезерттеу. Берілгензаттардың 3-4 сенсорлыққасиеттерінебайланыстытаңдауды жүзегеасыраотырып, түсі,көлемі, өлшемібойыншаәртекті заттардысалыстыру,заттардыңсанын ажырату(біреу-көп), әртүрлікөлемдегізаттардыатаудыпысықтау.
	Қоршағанортамен таныстыру	1 Күн көзіменойнайық 2 Гүл шалғыны - қарым-қатынасбарысындабір-бірініңатынатауға,достарыныңаттарынестесақтауғабаулу; - атыменжынысынасәйкесөзін-өзітануғабаулу; - өзгелергеқұрметпенқарауға тәрбиелеу; - отбасыдәстүрлерінебаулу,рухани-адамгершіліккүндылықтардықалыптастыру; - әртүрліөмірлікжәнеойынжағдаяттарындабаланыңәлеуметтікқатынастаржүйесінеенуі негізінде әлеуметтік тәжірибесін, жеке қасиеттерін қалыптастыру; - табиғатқұбылыстарынақызығушылықты ояту; - өсімдіктерменжануарларғақамқорлықжасауға, олардыңәсемдігінбайқауға үйрету; - табиғаттағықауіпсізмінез-құлықтыңқарапайымережелеріментаныстыру(бейтаныс жануарларға жақындамау, оларды сипамау; өсімдіктерді аузына алмау және жұлмау). - құрдастарыменжәнеересектерменөзараәрекететуіжәнебірлескенойындарғақатысуыүшін жағдайлар жасау.

		Бала, оныңотбасы,үйі. Баланыңжекетұлғасыныңқалыптасуынаықпалетуді пысықтау. **Заттық әлем.** Заттық-бағдарлық әрекеттерді (қарау, тигізу, бұрау, ашу, белгілі бір объектіге арналған нақты әрекеттерді(доптыдомалату,машинаныитеру,қуыршақтыжатқызу,пирамиданыжинаужәне бөлшектеу, бір текшені екіншісіне қою) орындауға баулуды пысықтау. **Көлік.** Жолтуралыбастапқытүсініктердіқалыптастырудыпысықтау. **Еңбекке баулу.** Кейбіреңбекәрекеттерінбілугежәнеатауға(тәрбиешініңкөмекшісіыдыс жуады,тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) үйретуді пысықтау. **Адамгершіліктәрбиесі.** Дөрекілікке,сараңдыққатеріскөзқарасқалыптастыру;басқабалаларменбірге,келісіпойнауға, бір-біріне көмектесуге және жетістіктеріне, әдемі ойыншықтарға бірге қуануға баулуды пысықтау. **Табиғат әлемі.** Өлітабиғат(жылы,суықсу, құрғақ,ылғалқұм,домалақ, қаттытас, суыққар)жәнеолармен әрекет ету түрлері (су құю, құм тасу, төгу, жинау, мүсіндеу, қарды домалату, тасты жинау, қалау) туралы түсініктерді қалыптастыру, оларменойнаужәнеэкспериментжасаудыпысықтау.
	Құрастыру	1Көкөністергеарналған себет - заттартуралытүсініктерді,бейнелеужәнеқұрастыруәрекеттеріннақтылау үшін көру және сипап-сезу (тактилді) зерттеу әдістерін қалыптастыру; - құрылысматериалдарынанқұрастыруға баулу. Тұрғызылғанқарапайымқұрылыстардыатау,қорапқақұрылысбөлшектерінұқыптылықпен жинауды пысықтау.
	Суретсалу	1 Түрлі-түстішарлар 2 Көгалдагүлдер жайқалды -бейнелеуөнерінешығармашылыққызығушылықтықалыптастыру. Белгілібірережелердіорындау:дұрысотыру,қағаздыумаждамау,қаламдытарсылдатпау, жұмысты ұқыпты жасауды пысықтау.

	Мүсіндеу	1 Қайнатпа -материалғаұқыптықарауға,онытұрысқолданабілугеүйрету. Қарапайымжәнекүрделіпішіндізаттардымүсіндеудіңтехникалықдағдыларынқалыптастыру: кесені, тостағанды, табақты мүсіндеуде пішіннің жоғары бөлігін саусақпен басып, тереңдету, кесектерді біріктіру, қуыршаққа арналған әшекейлерді (білезік, жүзік, қол сағат) мүсіндеу, заттардыңұқсастықтарынтабуды пысықтау.
	Жапсыру	1Тәрелкедегіқиярмен қызынық -желімсізжапсырутехникасынигеру. Фланелеграфтақазақтыңұлттықою-өрнектерінорналастырудыпысықтау.
	Музыка	1 Тәттіқұмарларәлемі 2 Бибилейміз баршамыз 3 Витаминдерәлемі 4 Гүлдермерекесі - музыкаға,әнайтуға,қарапайымаспаптардаойнауғашығармашылыққызығушылықты қалыптастыру; - балалардымузыкалықшығармашылыққа,әсемдіктісезінугетәрбиелеу; - көркемдікқабылдаудыдамыту,балалардыбейнелеуөнерініңшығармаларынтүсінуге,музыка мен әнді қабылдауға баулу. Музыкағадегенқызығушылықтыояту,музыкатыңдауға,әнайтуға,қарапайымбиқимылдарын орындауға баулуды пысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалық иллюстрациямен сүйемелденетін әңгімелерге қызықтыру. Кейіпкерді иллюстрациялар,әңгімелербойыншатанужәнемузыканыестесақтаудыпысықтау. **Ән айту.** Әуендіинтонацияменжәнеырғақтыдұрысжеткізуді пысықтау. **Музыкалық-ырғақтыққимылдар.** Әртүрлікейіпкерлердіңқимылдарынойындардакөрсету(қанатынжайыпұшқанқұстар), ойындар мен әндерді сахналауды пысықтау.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білімберуұйымы:ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасы Топ: кіші жас «Көжек»топ
Балалардыңжасы: 2 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:тамызайы,2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	1 Ормандәрігері 2 Ауладаойнаймыз 3 Данақонаққа келді 4 Татуболайық - негізгіқимылтүрлерінжетілдіру:жүру,жүгіру,өрмелеу,лақтыру,секіру, тепе-теңдік сақтау; - жалпы дамытушы жаттығуларды, ұлттық, қимылды, саусақпен ойналатын ойындарды,шынықтырушараларынқолдануарқылыбалалардыңденсаулығын нығайту; - салауаттыөмірсалтытуралыбастапқытүсініктерінқалыптастыружәне құрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Орнындажүру.Бастапқықалыптатұрып,сол(оң)аяқтыңтізесін(заттанұстап) бүгу. Таяныштан ұстап отыру, аяқтың ұшымен тұрып, тартылу. Аяқтың өкшесіналғақою.Аяқтыңбақайларынқимылдату(отырып). **Қимылдыойындар.** Балалардыересектерменбіргеқимылдарыжеңіл,мазмұнықарапайымқимылды ойындар ойнауға ынталандыру.Балалардың ойынға қызығушылығындамытуға ықпал ете отырып, негізгі қимылдарды (жүру, жүгіру, лақтыру, домалату) жетілдіру.Қимылдардыүйлесімдіорындауға,кейбіркейіпкерлердіңқарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру). **Спорттықжаттығулар.** ***Велосипедтебу:*** үшдөңгелектівелосипедкеотыруға,оданересектердің

		көмегіменжәнекөмегінсіз түсуге,ересектердіңкөмегіменжәнеөзбетінше рөлді басқаруға үйрету. **Дербесқимылбелсенділігі.** Ересектіңбақылауыменойынәрекеттерін(спорттық,би)орындауға,қимыл белсенділігінежағымдыэмоциябілдіруге,бұрынмеңгергенқимылдардыөз бетінше орындауға ықылас танытуға баулу. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Үстелбасындағымәдениеттіңқарапайымдағдыларынқалыптастыру:нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, тамақ ішкенде сөйлемеу, үстел басында дұрыс отыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырушараларынөткізукезіндебалалардыңденсаулықжағдайын ескеріп, жеке тәсілді жүзеге асыру.
	Сөйлеудідамыту	1 Арыстанментүлкі 2 Үйжануары - көрнекіліккесүйенбейайналасындағылардыңсөзінтүсінуқабілетіндамыту; - дыбыстардыдұрысайтудыдамыту; - пассивтіжәнебелсендісөздікқордыбайыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыруарқылыбалалардыңауызшажәнебайланыстырыпсөйлеуіндамыту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеуқарқынын,дауыстыңжоғарылығыменкүшінескеріп,дыбыстардың, сөздер мен сөз тіркестерінің анық айтылуына назар аудара отырып, дауыс аппаратын дамыту, артикуляциялық гимнастика жасау. **Сөздікқорды қалыптастыру.** Меңгерілгенсөздердіауызшасөйлеудеөзбетіншеқолдануғаықпалету. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіңдұрысайтылуын,затесімдердіңкөпшетүрдедұрысқолданылуын ескеріп, сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қарапайымсюжеттіксуреттердіңмазмұнынайтыпберу.Кейіпкерлердің әрекеттерін (қимылдарын) қайталатып ойнату.

	Көркем әдебиет	1 Қайырымдылық 2 «Досіздегенбота» ертегісі - қолжетімдіхалықауызәдебиеті,көркемәдебиетшығармаларына,театр әлеміне баулу; - кітаптарғақызығушылықтыдамыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыруарқылыбалалардыңауызшажәнебайланыстырыпсөйлеуіндамыту. Суреттердің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруді дамытуды пысықтау.
	Сенсорика	1 Сиқырлы домалақ - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - түрлісенсорлықәсерлерменбайыту; - қоршағанортадабірлесіпәрекететудідамыту; - түрлібалаларәрекеттеріндекөзбенқолүйлесімділігін,қолдардыңұсақ моторикасын дамыту; - заттардытүсі,көлемі,пішіні бойыншаөзбетіншезерттеу. Заттардытүсі,көлемі,пішінібойыншаөзбетіншезерттеужәнесалыстыруға мүмкіндік беруді пысықтау.
	Қоршағанортамен таныстыру	1 Алаңдағыойындар 2 Досболайықбәріміз - қарым-қатынасбарысындабір-бірініңатынатауға,достарыныңаттарынесте сақтауға баулу; - атыменжынысынасәйкесөзін-өзітануғабаулу; - өзгелергеқұрметпенқарауғатәрбиелеу; - отбасыдәстүрлерінебаулу,рухани-адамгершіліккүндылықтарды қалыптастыру; - әртүрліөмірлікжәнеойынжағдаяттарындабаланыңәлеуметтікқатынастар жүйесіне енуі негізінде әлеуметтік тәжірибесін, жеке қасиеттерін қалыптастыру; - табиғатқұбылыстарынақызығушылықты ояту; - өсімдіктермен жануарларғақамқорлықжасауға,олардыңәсемдігінбайқауға

		үйрету; - табиғаттағықауіпсізмінез-құлықтыңқарапайымережелеріментаныстыру (бейтаныс жануарларға жақындамау, оларды сипамау; өсімдіктерді аузына алмау және жұлмау). - құрдастарыменжәнеересектерменөзараәрекететуіжәнебірлескен ойындарға қатысуы үшін жағдайлар жасау. **Бала, оныңотбасы,үйі.** Баланыңжекетұлғасыныңқалыптасуынаықпал ету. **Заттық әлем.** Екіқолменбіруақыттазаттарменәрекетету,баланыңбақылауыментүсінуіне қолжетімдіөмірлікжағдайлардыңүзінділерінкөрсететінкөрнекізаттық-ойын әрекеттерін қолдану. **Көлік.** Жолтуралыбастапқытүсініктерді қалыптастыру. **Еңбекке баулу.** Кейбіреңбекәрекеттерінбілугежәнеатауға(тәрбиешіңіңкөмекшісіыдыс жуады, тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) пысықтау. **Адамгершіліктәрбиесі.** Жақынадамдарыныңжағдайынэмоционалдықабылдайбілугетәрбиелеу (жанашырлық, қамқорлық таныту). Ата-аналарын сыйлауға баулу. **Табиғат әлемі.** Жолдардағықауіпсіздіктіңқарапайымережелерінбіледі.Көліктер,көше, жол туралыбастапқытүсініктердіқалыптастыру.Көліккұралдарыныңкейбір түрлерін қайталау.
	Құрастыру	1Иттіңүйшігі - заттартуралытүсініктерді,бейнелеужәнеқұрастыруәрекеттеріннақтылау үшін көру және сипап-сезу (тактилді) зерттеу әдістерін қалыптастыру; - құрылысматериалдарынанқұрастыруға баулу. Құрдастарыменбіргеқұрастыруғабаулу,олarменойнау,қарапайымқұрастыру дағдыларын бекіту: үстіне, жанына қою.

	Суретсалу	1 Меніңкөңілдідобым 2 Досбола білейік -бейнелеуөнерінешығармашылыққызығушылықты қалыптастыру. Қаламдыүшсаусақпен, қаттықыспайұстау,суреттіңқарапайымэлементтері ретіндетікжәнетұйықталғандөңгелексызықтардықағазбетіндежеңілжүргізу.
	Мүсіндеу	1Бауырсақ -материалғаұқыптықарауға,оныдұрысқолданабілугеүйрету. Мүсіндеугеарналғанматериалдардықолдану,қолдыдымқылшүберекпен сүрту, дайын болған бұйымды тұғырға орналастыру, жұмыстан кейін материалдарды жинауға пысықтау.
	Жапсыру	1Күшіккеарналған үйшік -желімсізжапсырутехникасынигеру. Балалардыбейнелердіфланелеграфта(сызықтарда,шаршыда),қағазбетіне қойып, құрастыруға, кескінді конструктивті тәсілмен жасауға (жекелеген бөліктерден), ересектермен бірге түстерді таңдауға (қарама-қарсы түстер) пысықтау.
	Музыка	1 Ертегілерәлемі 2 Денсаулықәлемі 3 Аңдарәлемінесаяхат 4 Көңілдібалалар - музыкаға,әнайтуға,қарапайымаспаптардаойнауғашығармашылық қызығушылықты қалыптастыру; - балалардымузыкалықшығармашылыққа,әсемдіктісезінугетәрбиелеу; - көркемдікқабылдаудыдамыту,балалардыбейнелеуөнеріниңшығармаларын түсінуге, музыка мен әнді қабылдауға баулу. Музыкағадегенқызығушылықты ояту,музыкатыңдауға,әнайтуға,қарапайым

		би қимылдарынорындауғабаулу. **Музыка тыңдау.** Қазақхалқыныңұлттықаспаптарының(асатаяқ,сырнай)дыбыстарынтануды пысықтау. **Ән айту.** Ересектің дауыс интонациясы мен аспапқа бейімделе отырып, әннің қайталанатынсөздерін,музыкалықсөзтіркестерініңсоңынбіргеайтуға ынталандыру. **Музыкалық-ырғақтыққимылдар.** Сюжеттімузыкалықойындардамузыканыңсипатынасәйкескейіпкерлердің қимылдарынкөрсетуарқылыойынныңбірэпизодынанкелесігеөтужәне қимылдарды бере білу.

ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Кішіжас«Балдырған»тобы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған топ**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**29.05- 02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа				**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: "Шешіну бөлмесіндегішкаф ішіндегі тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:табиғат бұрышындағы өсімдіктерге, өсімдіктердің топырағының қалпынакөңіл**

әрекеттер)				**бірлесіп)** Мақсат-міндеттер: балалардыәркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, тазаұстауғаүйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпенсүрту жәнеқайтадан киім -кешектіұқыптап бүктеп, тиісті орындарына орналастыру. **(еңбекдағдылары)**	**аударту, егер топырағықұрғап кетсе, суқұйғышпен өсімдіктердісуару.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
				Саусақжаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту, ересекке дегенсенімділікті арттыру. Көмекшілеркөп менде, Күндееңбектенеді. Тыным таппай күніге, Маған көмектеседі. Бір, екі,үш, төрт,	**"Балабақша қалайық" құрастыруойыны.** Мақсат-міндеттер: текшелер, кірпіштер, призмаларарқылы "балабақша"ғимар атын салуға ынталандыру; жазықтықты, кеңістікті бағдарлау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту. Балалар құрылыс

				бес, Демалайық,отыр тез. Әрлі-берлі қозғалды, Тырсылдаттыжан-жақты. Бір,екі,үш,төрт, бес, Жұмысқакірістез. **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**	материалдардан "балабақша" құрастырады. **(құрастыру, сенсорика)** **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Мақтатаяқшалары мен нүктелерді ""түрту"" тәсілі арқылы салуды, түрлі түстерді пайдаланып,оларды контур бойымен доға тәрізді орналастыруды үйрету, ; түстер гаммасы жайлы қарапайымақпарат беру,негізгітүстер жайлы білімдерін бекіту; түстерді сезіну сезімдерін дамыту; жұмысқа деген тиянақтылыққа тәрбиелеу.
Таңертеңгі	**Тынысалу,релаксация,сөйлеуартикуляциялықжаттығулары,ойынмассажыэлементтеріментаңғы**				

жаттығу	**жаттығуы.**Оянайық, тұрайық, Жаттығуорындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайдыағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**				
Таңғыас	**"Қолдарымыздытап-тазағыпжуайық"ойынжаттығуы.** Мақсат-міндеттер:жууалгоритмінбекіту. **Көркемсөз.** Нанменқасықтыалда, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-ШагироваА. Осы сөздерден кейін балалартаңғы астыбастайды.Таңғы аскезінде педагог балалардың орындықтарда отыруынқадағалайды.Егерүстелбасындаотырғанбалаөзқалпынсақтамаса,педагогбалағажақындап, дұрыс отыруын сұрайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**Балабақшадағы дұрысмінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: қауіпсіздік,тазалық, әдептілік ережелерін есте сақтауғабейімдеу. Шашылған ойыншықтар біреудіңқұлауына, жарақат алуына себепболуы	**Балабақшадағы дұрысмінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балабақша ережелеріне бейімдеу; ережелердіқажет ретіндеқабылдауға баулу. Шашылған ойыншықтар біреудіңқұлауына,

				мүмкін. Топтағы тәртіп тек тазалық үшін ғана емес,сонымен бірге қауіпсіздік үшін де қажет! Терезеге,үстелге және шкафтарға өрмелеуге,үстіне шығуға болмайды. Егер бірдеңеніала алмай, қолың жетпей жатса, тәрбиешігеөтініш білдір! Топта,жатын бөлмедежәне қабылдау бөлмесіндежүгіру өте қауіпті: жиһаздың өткір, үшкірбұрыштары жарақат алуға әкелуімүмкін,басқа баламен соқтығысып,қатты жарақат алу қауіпі бар! Кішкентай ойыншықтарды ауызға салуға болмайтынынайту.	жарақаталуына себеп болуы мүмкін. Топтағы тәртіп тек тазалық үшін ғана емес,сонымен бірге қауіпсіздік үшін де қажет! Терезеге,үстелге және шкафтарға өрмелеуге,үстіне шығуға болмайды. Егер бірдеңеніала алмай, қолың жетпей жатса, тәрбиешігеөтініш білдір! Топта,жатын бөлмедежәне қабылдау бөлмесіндежүгіру өте қауіпті: жиһаздың өткір, үшкірбұрыштары жарақат алуға әкелуімүмкін,басқа баламен соқтығысып,қатты жарақат алу қаупі бар! Кішкентай ойыншықтарды

				(сөйлеудідамыту)	ауызғасалуға болмайды-оларды байқамай жұтып, қақалып қалуға болады! Орындықта тербетіліпотыруға болмайды! Тепе-теңдікті сақтай алмай,құлап,соққы аласыңдар! Сумен ойнағанда, еденге су төгіліп кетпеуін қадағала. Дымқыл еден өте тайғақ болады, сондықтансенүшін өте қауіпті! Тамақтанукезінде сөйлесуге болмайды,тамақты мұқият шайнау қажет! Аяққиімәрқашан тағулы және ыңғайлы, ұзын бауларсыз болуы керек! Қайғылы оқиғаны болдырмау үшін балабақшағасағыз әкелугетыйым

					салынады! **(сөйлеудідамыту)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түстікөпір"Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырғағаөрмелеп шығу дағдыларын дамыту; өз беттерімен бір-бірлеп өрмелеу арқылықайтадан түсебілудағдысын жетілдіру; гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу икемділіктерін жетілдіру; қол, дене,аяқбұлшық еттерін,ептілік қабілеттерін дамыту; оқу қызметінде белсенділіктерін арттыру. **Қоршағанортамен таныстырудан**	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** ""Түлкі мен ешкі"ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегі кейіпкерлерініңіс-әрекетін мінез-құлқынайту барысындағыдауыс екпіннің құбылуын дұрыс қабылдай білуге; ертегінің мазмұнын түсініп, тыңдай білуге үйрету;ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; тілін, сөздік қорларын дамыту; шығарманың мағынасын түсіну, кейіпкерлердің өзара қарым-қатынасынегізінде адамгершілікке тәрбиелеу.

				ойын-жаттығу "Айжанға гүл шоғынжинауға көмектес" Мақсат-міндеттер: Гүлге деген танымдық қызығушылықты қалыптастыру; гүлдердіңатауын атай отырып, балалардыңзейінін, сөйлеу қабілетін дамытуды жалғастыру;гүлге деген құрмет сезімінтәрбиелеу; адамгершілік қасиеттер - қайырымдылық, шыдамдылық.	**Музыкаданойын-жаттығу "Қошкелдің, жаз!"** Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттеріндамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен				**Ағаштармен бұталарды бақылау.(сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: сырт келбетіне қарап, жапырақ	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жазғы табиғаттың жай-күйі туралы түсінік қалыптастыру.

				құрылымынақарап ағаштар мен бұталардыажырата білуге үйрету, өмірдегісұлулықты көре білу және табиғатқатамсана алу қабілеттерін қалыптастыру. **Дидактикалық тапсырма:** өсімдіктіңбұтағы: жапырағы, гүлі, діңі/ қайда екенін көрсетші. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің бөліктерінажырата білуге, түстерін ажырата алуға үйрету. **Дене шынықтырудан жеке жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларды көлбеу тақтада жүруге, бастың артынан лақтыруға жаттықтыру, балаларды батылдыққажәне	Маусымдықкиім-кешек атауларын бекіту. Негізгі мазмұны: Жаз мезгілінде күннің қаттырақ қыздыратынына назараудартып,сол себептен балалар жеңіл киініп жүретінінтүсіндіру. Күнгеқарауоңайма деген сұрақ қою. Неге?Олжарық, сары, көзді аштыртпайды. Жаздакөпадамдар күннен қорғайтын көзәйнек киеді, себебі күннің көзі қатты түскенде көздері ауырмас үшін. Көркемсөз. Күн күлімдеп қарайдытерезеге, Нұрын шашты жарқыратып бөлмеге. Күнге мәзбоп қуанамызбәріміз, Қуаныштан

				ептіліккетәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, жинап, шелекке салыпқұмсалғышқа әкелу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайыменбек әрекеттерін орындауға баулу. **"Карусель" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бірінің артынан әртүрліқарқында жүгіруге, қимылдарынойын мәтінімен үйлестіріп орындауғаүйрету. "Аққайың ау, жасылсың да, бұйрасың"шеңбер де тұрып ойнайтын ойыны. Мақсат-міндеттер: әдемі әуенді	алақандысоғамыз. Күныстықтажеңіл киім киеміз, Күнөтпескеқалпақ киіп жүреміз. Суға түсіп, қыздырынып, демалып, Татуойнап,досбоп өмір сүреміз! Тусипжанова-Шагирова А. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдауға, әр түрлі бағытта жүгіруде және жорғалап жүріп жаттығуорындау қабілеттерін дамыту. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**

				тыңдап,әнге қосылып, қарапайымби қимылдарын орындауғадеген құлшынысын арттыру. **Құм-су ойыны:** "Суда қалқып жүрген ойыншықтарды, аулауға арналған тормен сүзіпалу". Мақсат-міндеттер: заттардың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Ауырзаттар батады,жеңілдері– су бетінде қалқып, жүзіп жүреді, қағаздан жасалынғанқайық-су болып қалады, дымданады, пластмастан жасалынғаны-дымданып,пішінін өзгертпейді. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер:	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау,бір-бірінетиіпкетпей ұжыммен бірге қозғала білу іскерліктерін дамыту. Белгі бойыншаәрекетете білу, биіктікке, бір орыннанұзындыққа секіру, жылдам жүгіруге жаттықтыру. Балалардыңдалаға алып шығатын материалдармен дербес ойын әрекеттері. Далағаалып шығатын ойыншықтары: күрекшелер, сыпырғыштар,түрлі түсті шеңберлер, қалыптар, мөрлер

				балаларды шағын топтарменбірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттержасауға машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Балалардыжүйелітүрдешешінуге, киімдердішкафсөрелерінеқоюға, қолдарынжууғаүйрету.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Ойын жаттығуы: Сылдыр,сылдыр,сылдырсу, Мөлдір суға бетіңді жу"". Мақсаты:дұрысжуынудағдысынқалыптастыру,баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымды көңіл-күй тудыру. Көркемсөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Осысөздерденкейінбалалартаңғыасішудібастайды. Таңғыаскезіндепедагогбалалардыңорындықтарда дұрысотыруынқадағалайды.Егерүстелбасындаотырғанбалаөзқалпынсақтамаса, оғанжақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	Жалпақтабанның алдыналуүшінденсаулықжолдарымен жүру. Алғанбілімдерінбекітужәнемәдени-гигиеналықдағдылардыжүзегеасыру. «Сылдыр,сылдыр,сылдырсу,мөлдірсуғабетіңдіжу»ойынжаттығулары.				

шаралары	**(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**Жүкмашинасы ойыншығымен ойнаймыз.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне жағдай жасау; ойлауды,зейінді дамыту. Ойланбастан мысықты, Көлікке сап сырғыттық. Ыршыптүсіп, төңкерді, Мысығымыз көлікті. Үйренбегенкөлікке, Жануарды үркіттік. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Баулармен ойнатылатын ойындар** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне жағдай жасау; бау тағыпүйрету;ойлау қабілетін, ұсақ саусақмоторикасын дамыту. Құрал-жабдықтар: түрлітүсті баулар Баулардықолға аламыз, Әдемілептағамыз. Баулардықолға алайық, Жаңаойынды бастайық! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Балалармenжеке жұмыс				**"Ғажайыпдорба"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншық	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыойында

				атауларыменсөздік қорларын толықтыру. **(сөйлеудідамыту)**	отбасылық өмірді шығармашылықпен сомдауға шақыру, екі кейіпкермен (анасы-қызы) сюжеттерде өзара әрекеттесуқабілетін қалыптастыру. Бір-бірімен өзара әрекеттесужәнетіл табысу қабілетін дамыту. Педагог ойынға белсенді,кейіпкер ретіндеқатысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	**Жекежәнеұжымдыққауіпсіздіксақтауталыәңгімелері**(сөйлеуәрекетіндамытуүшін). **"Киімді бүктеуге үйрету" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу қабілетін қалыптастыру. Балаларды өз киімдерін тануға, киімдерін атауға,олардыбірте-біртелікжүйесібойыншакиюге,шкафтыбелгісі(сурет)арқылытабуға,заттардышкафқа ұқыптыжинауғаүйрету.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті ойындары,бейнелеу	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)**				

әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)				Ата-аналарға арналған кеңестер. "Балабелсенділігі-оның денсаулығының кепілі."	"Жайдарыжазғы күндер" фото көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**05.06. -09.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	"Күнтәртібіжәнеоныңбалаөміріндегімаңызы"тақырыбындаата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтармен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуғабейімдеу, оқуіс-әрекетіне	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердіңкүн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз;күн	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа,	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:"Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру".** Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты,	**Бөлмеөсімдіктерін бақылау.** Бөлме өсімдіктері отырғызылған ыдыстардағы топырақтыңқұрғақ екендігіне назар аударту,сол себептен өсімдіктерді су

	арналған материалдармен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	адамғағанаемес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтарықүн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **(еңбекдағдылары)**	тазалыққа тәрбиелеу. Құрастырмақтарды ң қорапқа жиналуына назар аударту;бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру. **(еңбекдағдылары)**	ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмысжоспарын құрабілу,алдағыіс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбекдағдылары)**	құйғышты пайдаланыпсуару керек. Мақсат-міндеттер: бақылағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Сылдыр, сылдыр,сылдыр су" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркемсөзарқылы балаларды жуыну тәртібімен таныстыру; жағымды эмоцияларын тудыру. Сылдыр,сылдыр, сылдыр су, Мөлдірсуғабетіңді жу. Жусаңтазаболады, Беті - қолың, маңдайың. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	**"Салғыш ойыншықтармен" ойындар.** Мақсат-міндеттер: салғыш ойыншықтағы ойықтардың пішіндеріне сай ұсақбөлшектерді салуға дағдыландыру; ойын, зейінін, қабылдауын,ұсақ қол моторикасын дамыту. Әройыққакескіні бойынша сәйкес суреттерін тауып салу. Балалардың жағымдыкөңіл-	**"Ойыншық мысықпен ойындар".** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөйлеудітыңдауға, мысықтың мінез-құлқынбақылауға, педагогтің қимылынаеліктеуге және өлеңге эмоционалдыжауап беруге тәрбиелеу. Мысық,мысық, мысығым, Жолға отырма, пысығым. "Тәй-тәй"басқан бөпешім, Жолдан өтем демесін.	**"Менің туған қалам" иллюстрациясын қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларға туған өлкесі,мекенорны жайлы ұғымдарын қалыптастыру; қабылдау, зейін, сөйлеу қабілетін дамыту. Суретте бейнеленген қаланыңкөрікті жерлері туралы әңгімелер. **(сөйлеудідамыту)** **"Қалашық құрастырамыз"**	**"Үй құрастырамыз"құрастыруойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқиялын, зейінін, отбасына дегенсүйіспеншілік сезімдеріне тәрбиелеу. Ойынатрибуттары: "Лего" немесе ағаштан жасалынған құрылыс ойыншықтары. Педагогәрбалағаөз үйін құрастыруды ұсынады. **(сөйлеудідамыту)**

		күйге бөленуіне мүмкіндікжасау; ойлау қабілетін, зейінін, қол моторикасын дамыту. Небопқалды?Не боп қалды? Пішіндершашылып қалды! Қане,жылдам достарым, Орнына орналастыр! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Сененаттай алмайды, Құлапқалып жүрмесін! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**ойын атрибуттары.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістіктібағдарлау қабілетін дамыту. "Лего" немесе ағаштан жасалынған құрылыс ойыншықтары. Педагогәрбалағаөз үйлерін құрастырып,ортақ құрылыстарды біріктіругеұсыныс жасайды. **(құрастыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Тынысалу,релаксация,сөйлеуартикуляциялықжаттығулары,ойынмассажыэлементтеріментаңғы жаттығулар.** Оянайық, тұрайық, Жаттығуорындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайдыағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**				

Таңғыас	**Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Балалардыңбеті-қолдарынжуғызу,таңғыасқаотырғызу. Мақсат-міндеттер:асішумәдениетіментаныстыру;қасық,шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету;ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менің қалам"тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың туған мекеніжайындағы ұғымдарын қалыптастыру; көріктіжерлерді есте сақтауға ынталандыру. **(сөйлеудідамыту)**	**"Не артық?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: белгілі топтамаға жатпайтын затты байқап, атауға бейімдеу; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Құралдар: ойыншық-заттар немесезаттардың суреттері (құмсалғыш, қалақша, құм салатынпішін, алма,суқұйғыш) **(сөйлеудідамыту)**	**Мнемотехнике бойынша қала туралытақпақ жаттау.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тақпақтыкартотека мазмұнынан (қала, ауыл, өлке туралы) алу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Менің қалам"тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың туған мекеніжайындағы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру;көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**Туған жер, ел, қала туралы мақал-мәтелдер жаттау.** Мақсат-міндеттер: туғанжерінедеген қызығушылықты, сүйіспеншілікті қалыптастыру; байланыстырып сөйлеу негіздерін салу. Туғанжердіңкүні де ыстық, түні де ыстық. Туғанжердіңтасы да таныс. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Білімберу	**Дене**	**Сөйлеуді**	**Сенсорикадан**	**Мүсіндеуденойын-**	**Музыкаданойын-**

ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аулада доппен ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларғадоптыекі қолыменұстап,бір-біріне домалату жаттығуларын жасау кезіндегі іскерліктерін жетілдіру;допты тура көздеп, бір бағытқадомалата білу дағдысын дамыту; қол мен саусақ бұлшықеттерін дамыта отырып, жаттығуларды ынтамен жасауға қызығушылық қабілеттерін арттыру;бір-біріне деген сенімділік сезімінетәрбиелеу.	**дамытуданойын-жаттығу** ""Құмсалғышта"аттысуретбойынша әңгіме құрастыру"Мақсат-міндеттер: Жыл мезгілдерінің ауысуы, жаз және оның белгілері туралытүсініктерін қалыптастыру. Сөздікқорынсөздік ойындар мен жаттығуларарқылы байыту, қалыптастыру, кеңейту және нақтылау(шелек, қалып, қалақша, тиегіш, торт, үй, терезе,есік,бақбақ, күн; қызыл, сары, жасыл, көк, үлкен, кішкентай; көп, азырақ; құю, салу, жасау,тасымалдау; жылы); «Құмсалғышта» картинасытуралы тұтасқабылдауды қамтамасыз ету; "Қарым-қатынас	**ойын-жаттығу** "Күн сәулесіне саяхат" Мақсат-міндеттер: «Тар»,«кең», «ұзын»,«қысқа» ұғымдарын нығайту; кеңістіктегіойлау мен бағдарлауды дамыту.	**жаттығу**"Өзен үстіндегі әдемі көпір" Мақсат-міндеттер: Кесексазбалшықты кішкентай бөліктергебөліп алып,екіалақанның тура қозғалысымен жаюды дамыту; балалардың мүсіндеуге қызығушылығын арттыру; ойын негізінде, пластикалық материалдардан,саз балшықтан, көпірдіңқарапайым жобасын жасау; саз балшықтың қасиеттерімен таныстыру(жұмсақ, икемді); балалардың бойында қайырымдылықты, ілтипаттылықты дамыту; мүсіндеу барысында саз балшықтыұқыпты пайдалануғаүйрету.	**жаттығу** "Менің қалам"Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерінүйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралытүсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуғаүйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.

		дағдыларын, диалогтықсөйлеуді дамыту (сурет бойынша сұрақтарғажауап беруқабілеттерін қалыптастыру); табиғатқа деген сүйіспеншілікпен құрмет сезімін тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел" деген түсініктіқайталау, ағаштардың арасындағы байланыстыашу, желді күні ағаштардың жағдайытуралы түсіндіру. Негізгімазмұны: ағаштардың қозғалып, майысқанын,	**Жаңбырды бақылау(ауа-райына байланысты). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жазғы маусымдық белгілерді, жансыз табиғатта болып жатқанөзгерістерді бекіту, жаңбыр сияқтықұбылыспен таныстыруды жалғастыру. Негізгі мазмұны. Бірінші жазғы	**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерінбекіту, ағаштар мен бұталарарасындағы ұқсастық пен айырмашылықтары н ажырата білуге үйрету,ағаштармен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: "бұлт" түсінігін ұғындыру, ауа-райының бұлттармен байланысы. Негізгі мазмұны. Бұлттықүні балалардан аспаннан не көріп тұрғандарынсұрау. Бұлттардыңүнемі	**Гүлдептұрған өсімдіктерді бақылау.(сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтіншөптесін өсімдіктермен таныстыру. Гүлдердіңпайдасы туралы айтып, олардың құрылымымен танысу. Өсімдіктергекүтім жасауды үйрету. Негізгі мазмұны.

	иілгенін бақылау, ағаштардыңбұлай істеуініңсебебіне екенін сұрау. Қандай жел соғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгіліндеболатын желдің түрлерін еске түсіру. Көркемсөз. Тентекжелдікөріп ем, Бізгеқыдырып келген! Терезеденгуетіп, Есіктерісартетті. Қалпағыммен ойнады, Ойынғабір тоймады. Шаршап қалды кенеттен, Байқамайұйықтап қалды.**"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалысынбасқа	жаңбырды бақылау. Жаңбыр тамшыларыүлкен және жиі болатындығына назар аударту. Терезелерге тамшылаптұрған тамшыларды тыңдату,судың тамшылапағып жатқанына қарау. Асфальттағы көлшіктеркандай? Көркем сөз. Жаңбыр,жаңбыр, жау-жау, Бақшамызға жау-жау! Шөптер де шөл қандырсын, Табиғатшаңнан арылсын! Жаңбыр,жаңбыр, жауа бер, Кемпірқосақала кел! Көлшіктерден аттайық, Асырсалып ойнайық!	қарауға үйрету. Негізгімазмұны: балалардан балабақша аумағындақандай ағаштар мен бұталарөсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау.Ағаштыңбір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтаданбиік. Көркем сөз. Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақпен бұталарын жұлмайық. Жылсайынағаш егіп, көбейтейік. Туғанелді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **"Жалаушаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	қозғалыс үстінде болатынынаназар аударту: кейде қалықтайды,кейде баяу қозғалады, кейде, тез қозғалады. Олар қандай? Аспанда бұлттар пайда болғанкезде,олар Күннің бетін жауып, күн соншалықтыыстық болмайды. Энциклопедиялық мәліметтер: Бұлттарпішіндеріне қарай негізгі үш түрге бөлінеді: Будақбұлт–үйіліп жатқан жүн, не мақтаға ұқсап келетін сұрғылт түсті бұлттар. Олар тұтасакелетүнеріп, будақ бұлтқа айналып, жазда, нөсер жаңбыр, қыста,жапалақтап қар болып келеді. Қабат бұлт – тұманғаұқсас,	Өсімдіктерді қарастыру, түстері мен пішіні қандай екенінсұрап,гүлден басқа қандай бөліктерібарекенін анықтау. Гүлдерге қамқорлық етуге, жұлмауға, басып кетпеуге үйрету. Жұмбақжасыру. Жапырағын ұстасаң, Астысуық, Жылы үсті, Дәріжасарбұл гүлден, Емдеркүйік, тыныcты. (Түймедақ) **"Өз түсіңді тап"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау,негізгі түстердіажырата білу қабілеттерін қалыптастыру. **"Төбешіктен төбешікке"**

	ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға жәнеоларғасәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. **"Шеңбергедәлде" ойын жаттығуы.** Мақсат-мінлдеттер: балаларданысанаға дәлдеп атай білу, ептілік,мергенділік қабілеттерін дамыту. Балалардыңдалаға алып шығатын материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері. Далағаалып шығатын материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар.	Тусипжанова-Шагирова А. **"Төбешіктен төбешікке" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжыпекіаяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. Балалардыңдалаға алып шығатын материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері. Далағаалып шығатын материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, қарындаштар. Еңбектапсырмасы: серуеннен кейін ойыншықтарды	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекететугеүйрету, зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту. Жүру және жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойыншақимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде жәнежорғалап кіре білугежаттықтыру. Далаға алып шығатын материалмен ойындар. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойынға қажетті	сұрғылт қабатты бұлттар. Қабат бұлттар аспанды түгел торласа, ұзаққасозылатынақ жауын жауады. Шарбы бұлт – жауын-шашын әкелмейтінақтүсті бұлттар. Бұлттарға қарап та күнрайынболжауға болатындықтан, бұлттардың бұрынғы өткен бабалардан қалған атауларыментаныс болғанның еш артықшылығы болмас.Олайболса: Ақша бұлт – ашық аспанда қалқып жүретінақбұлттар. Алабұлт–ақ,қара, қошқыл түсті бұлттардың шоғырынан құралған бұлттар. Шумақ-шумақ,лек-легімен шұбырған бұлттар–будақ бұлт.	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжыпекіаяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. Балалардыңдалаға алып шығатын материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері. Далағаалып шығатын материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, қарындаштар. **Еңбек тапсырмасы:** серуенненкейін ойыншықтарды жуу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:

	Еңбек тапсырмасы: серуенненкейін ойыншықтарды жуу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайыменбек түрлеріне баулу.	жуу.Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу. **"Нүктелер"түрлі түсті борлармен ойын. (** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, ойлау,зейін қабілеттерін дамыту. Педагог асфальтқа бормен көптеген нүктелерқояды,ал бала оларды тұтас сызықтармен байланыстырады. Барлық нүктелер байланыстырылғанн ан кейін, қандай да бір пішін пайда болады,оныңнеге ұқсайтынын бірге ойланып, қиялдап табу керек.	атрибуттарды іріктеп,таңдап алуға үйрету. Алыпшығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар,зембілдер, қарындаштар мен қағаз парақтары. **Кинетикалық құмментанысу.** Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнешесағатқа созылуы мүмкін. Кинетикалық құм қолға түскен кезде еңбірінші-пакетті ашып, оны құм жәшігіне немесе үстелгетөгукерек, жай ғана қолмен ұстапкөру.Сыртқы түрі бойынша кинетикалық құм дымқыл құмға өте ұқсас, бірақ құрғақ болады. Құмнан ең қарапайым пішінді мүсіндепкөріңіз,	Көркемсөз. -Балалар,менбүгін сендерге Ескен Елубаев аталарыңның "Ұшақтанжылдам бұлттар" өлеңін оқыпбергімкеліп тұр. "Ұшақтанжылдам бұлттар". Таңертеңкүнашық, Тұр енді нұр шашып. Аспанда бұлт жоқ: "Ендешекүдікжоқ. Ойладым дәл бүгін Жаумайды жаңбырың" Шықтыммен үйімнен. Жейдешеңкиіммен. Әурелержолда құр, Алғамжоққол шатыр, Кенеттенаспанда Бұлт торлай бастады. Ұшақтанжылдам ба?! Жетсеолтезбұл маңға.	балаларды қарапайыменбек түрлеріне баулу. **Кинетикалық құмнан тұрғызылған"Құм қалашығы". (шығармашылық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: түйсік-сезімді,ұсақ қол моторикасын дамыту. Кинетикалық құмныңбарлық кереметтілігін сөзбен немесе фотосуреттермен жеткізу мүмкін емес, оны тек құмдықолыңызбен ұстап көріп қана сезіне аласыз! Кинетикалық құмменқалыптарды қолданып пішіндер мүсіндеуге өте ыңғайлы.

			мысалы, кішкене доп, пішіндердің қаншалықтытығыз екенін сезіп, содан кейін жай ғана пішінді саусағыңызбен басып,пішіннің қалайжайылып бұзылғанын бақылаңыз. Құмды саусақтарыңыздың арасынан өткізіп көріңіз, ол ағып жатқан сияқты. Бұл қарапайым кинетикалықкұм әрекеттері балалардың демалуына,жүйке жүйесінің тынышталуына жақсыкөмектеседі. Енді құмның таңғажайып қасиеттерімен таныс болғаннан кейін, ойнауға болады. **"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік**	Шаңдатыпкөшені, Басталды нөсері. Өстіпбұлт жаңбырлы Мінетаң қалдырды! Жоқ мотор, Қанаты,Бұл бұлттар қалайша Тезжетеқалады?.. Өлеңбойынша балалармен әңгімелесу, балаларға таныс емес сөздермен сөздік жұмысын жүргізу. **«Масаны ұстап ал» қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалыстарын визуалды белгімен үйлестіруқабілетін дамыту,балаларды секіруге жаттықтыру(бір орнындасекіру). **"Торғайлармен**	

			ойыны. (сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру) Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігердің қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың аттарынбекіту. Балаларға ойын жоспарынжүзеге асыруға үйрету. Екі кейіпкермен (дәрігер-науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру; алмастыратын ойыншықтармен дербесойынкезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау.	**мысық" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардакеңістікті бағдарлай алу және бір-бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекетету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп кележатыпсекіруге жаттықтыру. Далағаалып шығатын материалмендербес ойындар. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар:күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар. **"Классики"**	

				борлармен ойнайтын ойын. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. Балакезіненбәріне таныс ойын. Асфальтқаклассики ойынының торын саламыз. Кіші топ балалары тек 1-ден 10-ға дейін секіріп қана ойнаса. Ересек топ балалары тас лақтырып, оған дейінсекіріп,содан кейін таспен оралады. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп,шелектерге салып, құмсалғышқаапару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек әрекеттерін орындауғабаулу.	
Серуеннен оралу	Балалардыжүйелітүрдешешінуге, киімдердішкафсөрелерінеқоюға, қолдарынжууғаүйрету.				
Түскіас	**Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру.**				

	Көркемсөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Балалардыңбеті-қолдарынжуғызу,таңғыасқаотырғызу. Мақсат-міндеттер:асішумәдениетіментаныстыру;қасық,шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету;ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**
Күндізгіүйқы	Мақсат-міндеттер:дәретханағабару,жуыну,киімдерін бүктеу,тыныштүйықтаусияқтыбелгілібіррәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлыжағдайжасау.Ұйықтаралдындашешінгенде,орындықтыңарқалығынакөйлекнемесежейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғыойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағықұндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ.Төсектежатыпкеріліп-созылу,жаттығужасау,өзін-өзіұқалау.** Балаларәуездімузыкаәуеніменоянады, соданкейінкереуеттіңүстіндежатып, 5-6жалпыдамужаттығу орындайды. Бастыоңға,солға бұру. Қолды,ішті,аяқты,өкшеніжеңілсипау. Екіаяқтыңтізесінбүгіп,екіқолменқұшақтаужәнебіртіндеп түзету. **"Көңілдіаяқтар" жаттығуы.**

	Аяқтардыбиіккөтер,мінебылай, Топ, топ, топ! Көңілдірек!Биігірек!Міне былай: Хоп,хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты,сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру-ру-у,тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Шынықтырушаралары.Дымқыл сүлгіменсүртіну. Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. **Мәдени-гигиеналықдағдылардыжүзегеасыружайындағыбілімдерінбекіту.** **"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Қасықтыоңқолғаұстау,ерінменжайлаптамақтану,ересектердіңкөмегіментамақтанудағдыларын қалыптастыру. «Аюанасы қонжықтықалай дұрыстамақтануғаүйретті»ойынжағдаяттары. «Алақай,алақай»,«Катябіздіңақылды»тақпақ-жаттамақтары.				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Қаласаламыз" құрылыс материалдарымен кілемдеойнайтын ойындар** Мақсат-міндеттер: құрастыру іскерліктерін дамыту,бірге ойнау. **(сөйлеудідамыту)** **"Көлік жүргізушілері"**	**"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі ғимараттар құрылысына қатысатын мамандар туралы білімдерінбекіту, кеңейту; өнімді қарым-қатынасқа, жауапкершілікке, еңбексүйгіштікке	**"Шалқан үлкен болып өсіпті» театрландырылған ойын.** Орысхалық ертегісі. Мақсат-міндеттер: ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға ертегі	**"Дәм татқызу"сюжетті-рөлдік ойыны.**Мақсат-міндеттер: балалардыңойын жоспарынжүзеге асыру қабілетін дамыту. Балалардыңбелгілі бір рөлге арналған атрибуттарды өз бетімен таңдау әрекеттерінқолдау; ойын ортасын	**"Мәреге жақында"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, есте сақтауды және бақылаудыдамыту. Балалар сапқа тұрады. Олардан 10-15қадамжерде педагог мәре сызығын сызып, оның қасында тұрыпдауыстап санайды.Балалар

	сюжетті-рөлдік ойыны.Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкерменөзара әрекеттесуқабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балалардыбелгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуғаталпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру. Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: ұрылыс материалдары,қағаз парақтары, қара қарандаштар, сызбалар,ойыншық жүк көлігі, құрылысқақажетті ойыншық құрал-саймандар (балға, бұрағыш, тістеуік, және т. б.). **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	оқу. Көрнекі бейнені пайдаланып,әңгіме тыңдауға жаттықтыру. Паннодаанемесе үстел бетінде ертегіні сахналау. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балалардажағымды эмоциялар тудыру; әсерлерін байыту; ойынға деген қызығушылықтарын арттырып, ересек адамның дауыс интонациясына еліктеугеұмтылуға жетелеу. "БИ-БА-БО" қуыршақтеатры және фланелеграфты қолданады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Кинетикалық құмментанысу.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, ойлау, елестету, түйсікқабілеттерін дамыту. Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнешесағатқа созылуы мүмкін. Кинетикалық құм қолға түскен кезде еңбірінші-пакетті ашып, оны құм жәшігіне немесе үстелгетөгукерек, жай ғана қолмен ұстапкөру.Сыртқы түрі бойынша кинетикалық құм дымқыл құмға өте ұқсас,біраққұрғақ	мәре сызығына адымдап бара бастайды. Егер педагогүнсізболса, олар тоқтайды, аяғын қояды. Тоқтамай,қосымша қадамжасапқойған ойыншы сызықтың соңына қарай қайтады.Зейін қойып тыңдай отырып, балалар мәре сызығына қарайжүребереді. Барлық қашықтықтыөтіп болғаннан кейін, педагогеңзейінді және жинақы балаларды мақтайды. Ескерту.Ойнауды үйрену кезінде балалар қол ұстасыпойнай алады. **(денешынықтыру)**

				болады.Құмнанең қарапайым пішінді мүсіндеп көріңіз, мысалы, кішкене доп, пішіндердің қаншалықтытығыз екенін сезіп, содан кейін жай ғана пішінді саусағыңызбен басып,пішіннің қалайжайылып бұзылғанын бақылау. Құмды саусақтарыңыздың арасынан өткізіп көріңіз, ол ағып жатқан сияқты. Бұл қарапайым кинетикалықкұм әрекеттері балалардың демалуына,жүйке жүйесінің тынышталуына жақсыкөмектеседі. Енді құмның таңғажайып қасиеттерімен танысболғаннан кейін, ойнауға	

				болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерінбекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру. Тамақтанукезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**Тақпақ.** Балабақшаға келеміз, Түрліойыншықтар көреміз. Паровоз,кеме, қуыршақ, Балалардықүтіп тұрады. "Радио" дидактикалық ойыны. Мақсаты: зейінді болу,еңмаңызды белгілерді есте сақтау қабілетін дамыту. - Сен баратын топтыңатықалай? - Көмекші мен тәрбиешілердіңата-жөні қалай? - Таңертеңбізтопта не істейміз? Кешкілікте?Түскі ас кезінде? - Біздіңтоптағы қыздардыңесімдері	**"Түстер мен пішіндер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардың геометриялық пішіндерімен көлемі,түсітуралы түсініктерінбекіту. Құралдары:түрлі түстігеометриялық пішіндер; ойыншықтар. **(сенсорика)**	**"Шаршылардан мұнара құрастыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көлемі, түсін ажырату,кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. Көркемсөз. Гүл бөлеп, хош иіскеатырабын, Ағаштар жайып салдыжапырағын. Самал жел сыбырласа,сыр ұрласа, - Өзенде мың бұралыпжатыр ағын. Фариза Оңғарсынова **(сөйлеудідамыту)**	**"Кімшақырды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: естузейініндамыту, құрдастарына деген достық қатынасты, бірге ойнауға деген ықыласқа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**

		кім? - Ұлдардыңше? - Сеніңатыңкім? Сенің анаңсені қалайатайды?Әжең ше? **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**			
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырматүрлерінқолданабілугежаттықтыру.Аяққиімдерінкиіп,ересекадамдардыңкөмегіментүймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдаубөлмесіндеөзін-өзіұстаумәдениетінсақтауғаүйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Меніңүйім-менің отбасым" атты тақырыптаата-аналармен әңгімелесу.	"Отбасындағыеңбек тәрбиесі"аттытақырыптаата- аналармен әңгімелесу.	Кеңес:"Күнтәртібі және оның бала өміріндегі маңызы".	"Баладемалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбындаата-аналарғаарналған кеңес.	"Жайдарлыжазғы күндер" фото көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**12.06. -16.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Табиғат бұрышындағы бақылау:**табиғат бұрышындағы өсімдіктердіңкүн сәулесі түсетін жерде тұратындығына; күн адамға ғана емес,өсімдіктерге	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар:"Біз дымқыл шүберекпентоп бөлмесіндегіжәне жатын бөлмесіндегі терезелердің алдарын**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "Орындықтарды орындарына қоямыз".** Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын дамытуды жалғастыру;	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып салғызу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерінжүзеге	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: орындықтардың бетін дымқыл шүберекпен шаңнан сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайыменбек

	деқажетекендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбеккебаулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпенсүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңшелерді киіп, матаны сулап, құрғатыпсығу,егер кір болса, оны суменшаюға. **(еңбекдағдылары)**	тапсырманытез, дәл орындау. **(еңбекдағдылары)**	асырумен таныстыру. **(еңбекдағдылары)**	әрекеттерінебаулу. **(еңбекдағдылары)**
	Тақпақжаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақай,алақай, Құймақ пісті балақай! Терезеге қояйық, Тезірексуытайық. Торғайларұшып	**"Балабақшаға кележатқандамен не көрдім?"тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырыпбойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагогбалалардан балабақшаға келе жатқанжолдарында не көргендерін айтудысұрайды (көп көліктер,	**"Жаңбыр" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөздердің айтылу жылдамдығын ажырата білуге үйрету,"тырс-тырс-тырс" деген сөздердіайтқызу, соныменқатарәр түрліқарқынмен: баяу, орташа, тез айтуға болады. Төбеге тамшылар тамып жатыр.	**Тақпақжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдыр-сылдыр-сылдыр су, Сушүмектенағып тұр. Жарқылдайды, жылтырап,	**"Кәмпиттіорамға орап көрейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қолқимылдарының дәлдігін, зейінді дамыту. Құрал-жабдықтар: кішкентай текшелер, цилиндрлер, шарлар,қағаз. Балаларға бір кішкентайтекше, кішкене цилиндр

	келді, Құймақтаншоқып жеді. Қаттықағып қанатты, Бастарына қоныпты! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Қалашықсалу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" немесе ағаш материалдарынан құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістіктібағдарлау қабілетін дамыту. "Лего" немесе ағаштан жасалған құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйін салудыұсынады (өткен аптаның тақырыбынеске	балалар,автобустар, бағдаршам және т.б.). **(сөйлеудідамыту)** **"Шардықалқып ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымшазаттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты, ептіліктідамыту. Суменойын әрекеттерін ұйымдастыруүшін поролонысқыштармен суқұйғыштарды, пластикалық шыныаяқтар, қақпақтар, стакандар,екі тегене, алжапқыштар, сүлгілердайындау. Кішкентай пластикалық шарларды су	("Тырс-тырс-тырс"деген дыбыстарды орташа ырғақта айтып, дыбыстайды.) Балалар қайталайды. Жаңбыржаңадан жауа басталған кезде оның тамшыларысирек тамып, басқаша тырсылдатады. ("Тырс-тырс-тырс"деген дыбыстарды баяу, созылыңқы ырғақта, кідірістермен айтып, дыбыстайды). Балалар қайталайды. Егержаңбырқатты жауып тұрса, онда тамшылар төбені осылайқағыпкетеді (тез қарқынмен айтылады). Балаларайтылу жылдамдығын ажырата білуге және осыдыбыстық	Жуынуғабұйырат! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қуыршаққакиім таңдап берейік!"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешектерді атауға, ұлдарменқыздарға арналған киімдерді ажырата білуге, қуыршақтыбірте-бірте жүйе бойынша киінуге үйрету.	жәнедоп ұсынылады.Сіз «кәмпит» жасау үшінолардықағаз бөліктеріне орауыңызкерек. Текшені ирис сияқты барлық жағынан орауға болады.Балалар өздерібастамашы бола алады: «кәмпиттерді» қалағаныншаорап алады. Сіз кәмпиттер орамасының бірнешесуретін көрсете аласыз немесе үстелге шынайыкәмпиттер қоя аласыз. **(сенсорика)**

	түсірейік)жәнеоны ортақ құрылысқа біріктіру. **(құрастыру)**	құйылған ыдысқа салыпқояды.Балаға сабы бар сүзгі беріледі және шарлардысүзіп, қалқып алуды өтінеді.Балалар сүзіп алған шарларын қоятын екіншібосыдысты дайындау. **(денешынықтыру)**	тіркесті берілген қарқынменайтуға үйренсе, педагог олардыжаңбырдың қандай болатынын құлақпен есту арқылыанықтауды ұсынады және "тырс-тырс"дыбысынәртүрлі қарқынмен айтқызады.3-4рет қайталанады. Педагогбалалардың зейінді болуынжәне дыбыс тіркесімінайту жылдамдығын құлақпен есту арқылы дәл анықтап, оны берілген қарқынмен дұрысайтуын қадағалайды.		
Таңертеңгі жаттығу	**Тынысалу,релаксация,сөйлеуартикуляциялықжаттығулары,ойынмассажыэлементтеріментаңғы жаттығулар.** Тобымыздакүнсайын, Жаттығу орындайық. Тәртіп бойынша ғана, Жаттығу орындалады: Барлығымыз отырып, Барлығымызтұрамыз.				

	Оңға-солғабасбұрып, Керіліп, айналамыз. Бір - біріңе жымиып, Күлімсіреп қараңдар! Ешқашанқабақтүйіп, Достарғақарамаңдар! ТусипжановаШагироваА. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**"Қолдарымыздытап-тазағыпжуайық"ойынжаттығуы.** Мақсат-міндеттер:жууалгоритмінбекіту. Тамақішумәдениетіментаныстыру.Қасықты,шанышқынықолдануғаүйрету.Тамақтанғанда,шай-су ішкенде сөйлемеу. Тамақ ішкеннен кейін қолды және бетті жуғызу. Көркем сөз. Сабынымдыаламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек,бетті,мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза,көңілдібоп, Мен үнемі жүремін. ТусипжановаШагироваА. Осысөздерденкейінбалалартаңғыастыішебастайды.Таңғыаскезіндепедагогбалалардыңорындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды.Егерүстел басында отырғанбала өз қалпынсақтамаса, оғанжақындап, дұрыс отыруды сұрау. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Мен демалыс күндерімдіқалай өткіздім".** Мақсаты:тақырып бойынша сөздік қорларын	**"Айналамыздағы су"тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты: балаларды"су" жалпытүсінігімен	**Таңғысәлемдесу.** Мақсаты: балаларды жағымдыкөңіл-күйге бөленуге тарту;қоршаған	**Апта тақырыбы бойыншажұмбақ шешу.** Мақсаты:сутуралы түсініктерін қалыптастыру;	**"Әдеміесімдер" ойыны.** Мақсаты:зейінін, ерік-жігерін жұмылдыру;ырғақ сезіміндамыту.

	белсендіру (демалыскүндері, көңілді, тату, қызықты);қойылған сұрақтарға жауап беруге бейімдеу.	таныстырып, Жер бетінде судың қандай күйлерде кездесетіні жайлы жалпытүсінікберу. Әңгімелесу кезінде глобусты көрнекі құрал ретінде қолдануғаболады. Балаға біздің ғаламшарымыз құрлықтан қарағанда,көп бөлігі судан тұратынынкөрсету. Өзен - көлдердің суы тұщы, дәмсіз, алтеңіздердіңсуы тұзды болатынын түсіндіру. Сондай-ақ, осы әңгіме кезінде балаға судың қайдан келетінін түсіндіргенжөн. Сумен тәжірибені көрсету:сумөлдір, дәмі жоқ, иісіжоқ; су боялады; су ағады, тамшылайды. Құралдар:	объектілергекөңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлемсаған, Аспаным! Сәлемсаған,алтын Күн! (Қолдарынкөтеру) Сәлемсаған,туған Жер! (Қолдарымен жоғарыдаүлкен шеңбер салу) Сәлем,бүкілЖер шарым! (Қолдарынкілемге баяу түсіру) Сәлем,үлкен отбасым! Сәлемберді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлықбалаларқол ұстасып қолдарын жоғары көтереді.	ойлау,елестету қабілеттерін дамыту. Ағады, қайнайды, Буланады,ойнайды. Тіпті аспанға да ұшады, Байқамасаң,төгіліп қалады. Ұшыпжүріп жалықса, Жерге қайта жауады. Әлемнің бар жеріндекездеседі, Бұл не екенін кім біледі? -Иә.Бұлсу.Дұрыс айтасыңдар. Құралдар: су, бу, жаңбыр,қар,өзен, теңіз салынған суреттер.	Балаларшеңберге тұрады немесе отырады. Педагог бір баяулау темпте шапалақұрып,"бір, екі, үш, төрт" деп санап тұрады. Ал балалар үздіксіз ұрылғаншапалақ дауысының ырғағына дәлдеп кезек-кезек өз есімдерінатайды. Ойын әр бала өз есімінің ырғағын өткізіп алмай, өз есімінің ырғағын дұрыс анықтап, тауыпайтып отырғанжағдайда ғана қызықты болыпөтеді. Балалар дағдыланыпқалған кезде, педагог ырғақты жылдамдататүседі. Әуелде шеңбер бойымен бір бағытта, сосын қарамақарсыбағыт бойынша жүріп

		ыдысқақұйылған тазаассуы;молдір шыны ыдыстар; төсеніштер; түтікшелер, акварельбояуы; сүлгілер;шәйнек, қасық.			ойнату. Шеңбердегі есімдердің барлығы аталыпболғанкезде ойын аяқталады. Ойындымейлінше түрлендіруге болады.Есімдердің орнына бояуларды (қызыл, сары т.б.) немесе жануарлардың атауларынататуға болады.
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сылдыраққансу" Мақсат-міндеттер: Балалардыекі жолақтыңарасымен тура бағытта бір-біріненсоңтізбекте жүру іскерліктерін жетілдіру; жүру икемділігін дамыта отырып, дене және аяқ бұлшықеттерін дамыту; өзара достыққарым-қатынасқа тәрбиелеу; балалардыжаттығу	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Жалқау мысық"Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегіні мазмұнының түсініп, әрекеттердің дамуынқадағалауға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; еңбексүйгіштікке, ұқыптылықты тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Сиқыршы су"Мақсат-міндеттер: Судыңқасиеттері туралытүсініктерді бекіту: мөлдір, тұнық емес, түрлі-түсті; суық, ыстық, жылы болуы мүмкін;сусұйық, ағады, құйылады; суды әртүрлі түстерменқалай бояуға болатындығы туралытүсінік беру; сөздікқорын	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы тамшылар" Мақсат-міндеттер: Мақта таяқшаларымен жаңбырдыңсуретін салуды, оның ерекшелігінбере отырып (қатты жаңбыр – көп тамшылар; себелегенжаңбыр– бірнеше тамшы) бүкілпарақбетінде орналастырып, нүкте «түрту»әдісі арқылысалуды	**Музыкаданойын-жаттығу** "Күн,ауажәнесу" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.

	кезіндедәлдікке, оқу қызметіне белсенді қатысу қабілетіне тәрбиелеу.		байыту,зейінін, есте сақтау қабілетін, тәжірибе жасау қабілетін дамыту;балалардың педагогты тыңдау қабілетін дамыту.	үйрету; көк, көгілдіртүстері жайлы қарапайым ақпаратберу;негізгі түстер туралы білімдерінбекіту; ұқыптылыққа,өзара көмеккетәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: гүлзардағыгүлдерді қарастыру барысында өсімдіктергедеген қамқорлық , жанашырлық сезімдерінебаулу. **"Өз үйіңді тап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің түсін ажырата білуге үйрету, шашырап жүгірудағдыларын бекіту. **Еңбекке баулу**	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды маусымдық құбылыстардыңбірі - жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердіңөсуіне ықпалы жайында түсіндіріп, айтып өту. Далағашығыпбара жатып, бүгінгі ауа-райы қандай (жаңбырлы, бұлтты)	**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерінбекіту, ағаштар мен бұталарарасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету,ағаштармен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгімазмұны. Балалардан	**Балабақша маңынанөтіпбара жатқан адамдардың, балалардыңжазғы киім киістерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың киім туралықарапайым түсініктерін қалыптастыру; балалардыңсөздік қорларын белсендіру(көйлек, сарафан, шұлық, баскиім т.б.); киім түстерінсенсорлық	**Судыңқасиеттерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері жайындағы түсініктерін жетілдіру;ойлау қабілеттерін дамыту. Су күннің көзінде тұрып, жылынады. Суменөсімдіктерді суғарады, құстар көлшіктерден су ішеді. Сутап-таза,мөлдір болады. Суқұйылады,суды

	мақсатындағы тапсырмалар. Гүлдердісуғару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге ересектермен бірге күтімжасауғадеген ниетке баулу. Түзужолбойымен (ені 20 см, ұзындығы2-3м) жүруге жаттықтыру. **Құм-суойындары** - құрғақ және дымқыл құмның қасиеттерітуралы түсініктерін қалыптастыруға жағдай туғызу. **"ҚуыршақДанаға түскі ас әзірлейміз" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірге ойнауға үйрету.	екеніненазар аударту.Жаздың жылы жаңбыры барлықөсімдіктерді суғаратынын айту. Өсімдіктердің жапырақтары ылғалданып, жаңбыртамшылары күнге шағылысады. **Көркем сөз.** Алғашқынайзағай ойнап аспанда, Дайындалып жаңбырға, Жиналдыбұлттар да. Жаңбыржауып қандырды, Шөптердіңшөлін. Жайқалып, құлпырды, Мен еккен гүлім! **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойыншақимылдар жасау қабілеттерін	балабақша аумағындақандай ағаштар мен бұталарөсетіндігін сұрау.Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау.Ағаштыңбір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтаданбиік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақпен бұталарын жұлмайық. Жылсайынағаш егіп, көбейтейік. Туғанелді осылайша көркейтейік! **"Жалаушаға қарай жүгір"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекететугеүйрету,	тұрғыда қабылдауындамыту (Қуаныш сары майка киген, Айымның көйлегі қызыл)**"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардышеңберге тұруға, оны кеңейтуге, соданкейін тарылтуға,олардың қимылын айтылған сөздермен үйлестіругеүйрету. Үрлен, үрлен көпіршік, Үлкенболып үрленші. Үлкенболыпүрлен де, Жарылмашы, түрленші. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар.** Үлескенісыпырып, орындықтарды	бірыдыстанекінші ыдысқа құюға болады. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша бір бағытта жүгіруге дағдыландыру; ойын желісіндегі айталатынсөздерді мұқият тыңдауға баулу. Жүргізуші қасқыр таңдалады,алаңның ортасында тұрады. Балалар қасқырдан 5-10 қадам қашықтықта бір қатарғатұрыпөлең оқиды: «Қаздар-қаздар, ға ға ға, қарның аш па? Иә, иә, иә! Онда, үйге ұшыңдар. Тау астындасұрқасқыр, тіс қайрап, су ішуде,бізді өткізбейдіүйге. Ұшар кезде

		дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде жәнежорғалапкіре білугежаттықтыру. **"Торғайлар мен мысық" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардакеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекетету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп кележатыпсекіруге жаттықтыру. **Далағаалып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алыпшығатын	зейінін, түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту.Жүружәне жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойыншақимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде жәнежорғалап кіре білугежаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алыпшығатын материалдар:	сүрту. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Сарқырамалар"атты сумен ойындар.** Мақсат-міндеттер: зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. Үлкен тегенеге су құйып,балалардың қолдарына суқұйғыштар, пластикыдыстар, стакандарсияқты кез келген балаларғаыңғайлы бір ыдыстан бір ыдысқа су құюға болатын ыдыстар беру. Балаларға бір тостағаннан екіншісінесуқұю әдісін көрсетіп, биіктігін өзгерте отырып,көңілді және шулы	байқаңдар,қасқырға ұсталып қалмаңдар!» Осысөздерден кейін барлық балаларекінші жағына қарай жүгіреді,алқасқыр ұстап алуға тырысады.Ұсталған қасқырға айналады. **"Екі көңілді қаз"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау біліктіліктерін қалыптастыру;үй қаздарыжайындағы ұғымдарды тиянақтау. **"Екі көңілді қаз". (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, денешынықтыру)** Екіқаздайжүрейік, Мойындарды созайық. (Бірінен бірісоң бір бағанда,

		материалдар:күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар.	күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар, зембілдер, қарындаштармен қағаз парақтары. **"Көлшік"сумен ойналатын ойындар. (шығармашылық дағдылар)** Суменойын әрекетін ұйымдастыруүшін поролоннан жасалынған ысқыштар(губка), суқұйғыштар, пластиктегештер, қақпақтар, шыныаяқтар, алжапқыштар, сүлгілердайындау. Бұл әрекет үшін ысқыш қажет, біреуі сумен, екіншісібосекі тегеш. Педагог балаларды ысқышты(губканы) суғабатырып,содан	сарқырамажасау;	мойынды созып жүру, екі қолды көтеріп,түсіріп,екі санның жағына соққылау) Қаздардейді:Ға-ға-ға! Барайық біз базарға!(Сөздерді қайталап жүру) Базарғабаруға болмайды, Шығыңдаркөгалға! (Бағаннан шығып, алаңға шашырап жүгіру, шоқайып отыру,қолдармен тізені соққылау) Ахметова Д. **Еңбек тапсырмасы:** далаға алып шыққан ойыншықтарды жуу. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойындары.**

			кейінбостегенеге сығып алуға шақырады. Бұл әрекеттісуыбар тегештің суы таусылғанға дейін жасайды.Соңында балалар өздігінен көлшіктіқұрғатып, алып тастағандай болады. Көлшік туралыөлең жолдарынтауып, әрекет үстінде балаларға оқып беругеболады.		
Серуеннен оралу	**"Өзшкафыңдытап"дидактикалықжаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістіктібағдарлайалуқабілетінқалыптастыру;шкаф,есік,сөре,ашу,жабу,қою,бүктеу,ілусөздеріарқылы балалардыңсөздікқорын байытужәне белсендіру.				
Түскіас	**"Қасықтыдұрысұстапүйренеміз".** Балаларғақасықұстапүйретужұмысынжалғастыру. **Ғажайыпсәт.** ҚуыршақДанатопқақонаққакеледі,олкөженіаузынашашыратпайапараалмайтындығынабайланысты көйлегін үнемі былғатып алады екен. Балалар қонаққа "Алақай" деген балабақша өлеңін айтып "тыныштандырады".Соданкейінпедагогбалаларғасиқырлықасықтарыналып,Данағакөженіқалайішуге болатындығын көрсетуді ұсынады. Соңында Дана балаларға сабақ үшін алғыс айтады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	**"Қоян"тақпақ-оятпағы.** Қоян, қоян,тұршы, Беті-қолыңды жушы.				

шаралары	Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші, Бізгеқонаққакелші. Соданкейінбалалараяққиімдерінкиіп,педагогпенбіргесуқабылдаушараларықабылдауғабарады: "Сылдыр,сылдыр,сылдырсу, Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса тазаболады, Беті-қолың,маңдайың". Тақпақ-оятпақтыңырғағыбаяу,жайлы. **Шынықтырушаралары.** Дымқыл сүлгіменсүртіну. Түрлідәстүрден тыскедергілерібарденсаулықжолдарыменжалаңаяқжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Қасықтыоңқолғаұстау,ерінменжайлаптамақтану,ересектердіңкөмегіментамақтанудағдыларын қалыптастыру. «Аюанасықонжықтықалайдұрыстамақтануғаүйретті»ойынжағдаяттары. «Алақай,алақай»,«Катябіздіңақылды»тақпақ-жаттамақтары.				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Қуыршақ" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер:ыдыс-аяқ түрлерініңатаулары туралы білімдерін бекіту, ыдыстарды мақсатты түрде қолдана білу дағдыларын қалыптастыру. Тамақ ішу мәдениетінебаулу.	**"Кір-қожалақбала туралы" еретегіні мәнерлеп әңгімелепберу.** Шығарма сюжетімен таныстырып, мәдени-гигиеналық іс-шаралардың маңыздылығы жайындатүсіндіру, бейтаныс сөздерді естесақтауға	**Сумен тәжірибелер. Судыңқасиеттері.** Мақсат-міндеттер: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде,қандайкүйде болатындығын көрсету,сукүйінің әртүрлілігі туралы айту. Суөте әртүрлі	**"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәрігер еңбегі жайында ойын арқылыұғымдарды қалыптастыру, жетілдіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Рөлдердібөлу,	**"Тышқанға қонаққабарамыз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың құм және судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Негізгі түстерді танып, атай білу қабілеттерін қалыптастыру. Жалпыжәнеұсақ

	Киім атаулары туралыбілімдерін бекіту. Балаларда дұрыс шешіну алгоритмі мен киімдердідұрыс, ұқыпты бүктеу машықтарынбекіту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	көмектесу. **Тақпақ-жаттамақ.** Суым-құрбым, Барлығыныңқолын жудың: Мадинамен Еңлікке, Қарлығашпен Ерлікке. Қолдарымызәдемі, тап - таза енді, Ризаболыпбалалар, қуанып келді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	болады. Ол, сиқыршы сияқты, жаңбырға, шыққа, мұзға,қарғаайнала алады. Су бұл - өзендер, көлдер, теңіздер. - Біріншістақанда не бар? - Су. - Екіншістақандане бар? - Сүт. Суы мен сүті бар стақандақасықтар бар. Қасық қай стақандакөрінеді, ал қайсысында көрінбейді? - Суыбарстақанда қасықты көре аламыз,алсүттен көре алмаймыз. - Неге?Суқандай? - Сүтқандайтүсті? - Ендісиқыршысу бізге судың түсін анықтауға көмектеседі. (Педагогақпарақты алып, алдымен сумен, соданкейін	алмастырғыш заттардықолдана білу, ойынның логикалық қорытындысына жету. Құралдары:ойынға қажетті ойын құралдары,киімдер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Сиқыршысу туралы" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: судыңөміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде,қандайкүйде болатындығын көрсету,сукүйінің әртүрлілігі туралы айту. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	қолмоторикаларын дамыту.Қарапайым зерттеу қызметіне деген оң көзқарастарын қалыптастыру. Құрал-жабдықтары: құм-су, кілемше, қозғалмалы тышқан, бала саны бойыншакішкентай тышқандар, түрлі түстіқорапшалар, салғыштары бар бөшкешелер, өріктіңсүйектері,ақ және қызыл асбұршақтың дәндері, үрме бұршақ, күнбағыс дәндері (пістелер), кішкентай тәрелкелер, қызыл және көк тегештер. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

			сүтпен салыстырады). - Сүт,қағазсияқты, ақ,бірақсудыңтүсі жоқ.Сутүссізжәне мөлдір. -Балалар,бәріміз тегеш пен екі су құйғыш тұрған үстелге келейікші. Суқұйғыштар қандай түсті? (Жасылжәнесары). Қазірменсендердің қолдарыңа әр суқұйғыштан құямын. - Айтыңдаршы, жасылсуқұйғышта қандай су бар, ал сары түсте қандай бар? - Жасыл түсте - жылысуда,сарыда - суық. - Демек, су суық жәнежылыболуы мүмкін. - Сендерқандайсу іше аласыңдар, ал қайсысын іше алмайсыңдар?		

			- Қайнатылған, мөлдір. - Сиқыршы-су сендерге стақандарға қайнатылған су дайындапқойды. (Үстелде стақандарда қайнатылғансутұр. Балалар су ішеді.) - Дәміқандайсу? (Дәмсіз.) - Судыңиісібарма? Иіскейікші. - Жоқ,судыңиісі жоқ. - Сукімгекерек? -Адамдарға, құстарға, жануарларға, балықтарға, өсімдіктермен жәндіктерге. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		
Балаларменжеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөркем	**"Бұлт пен жаңбыр" тақырыбында сурет салу.** Мақсат-міндеттер:	**"Менжәне достарым"атты жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**«Әуешарлары» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: ұсақсаусақ, қол	**Жұмбақтар шешкізу.** Жұмбақ. Аяғыжоқ жүреді, Сылқ-сылққүледі.

	сөз үлгілерін мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтауқабілетін дамыту. Көркемсөз. Сужайындабілесің бе? Суболадыбарлық жерде! Көлшіктерде, теңізде, Мұхиттармен көлдерде, Тіпті, өз үйімізде, Суағатын шүмекте! Шатырданағыпмұз болар, Тұманбопжер бетін басар. Шәйнекқайнап кеткенде, Буболыподан шығар. Суболмаса шөлдейміз, Тамақішіп, жемейміз. Денеміздіжуа	балаларға қарындашты дұрыс ұстауға,қиғашжәне түзу сызықтар (жаңбыр) салуға үйретуді жалғастыру; кескіннің сыртына шығармай,ұқыпты бояуға үйрету. **(сурет салу)**	достықтың жағымды белгілерін, достарының ерекшеліктерін бөліпкөрсетуге үйрету. **(сөйлеудідамыту)**	моторикаларын дамыту:балаларға қарындашты қағазданкөтермей шеңбер салуға, қарындаштыдұрыс ұстауға үйретуді жалғастыру. **(суретсалу)**	(Су) Жылт-жылтеткен, Жырадан өткен. (Су) **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	алмай, Кір-кірболып жүреміз. Сусызөміржоқ мүлде, Сонытостымбілдің бе?! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерінқолданабілугежаттықтыру.Аяққиімдерінкиіп,ересекадамдардыңкөмегіментүймелерінтағужәне киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдаубөлмесіндеөзін-өзіұстаумәдениетінсақтауғаүйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанытыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Меніңдостарым" тақырыбында әңгімелесу.	"Балабақша ережелері", "Достарының арасында өз-өзін қалайұстаукерек?" тақырыбында	Ата-аналармен балалардыңбүгінгі әрекеттері, өткен күндері, жетістіктері жайында	Ата-аналармен балалардың тазалығыжайында әңгімелесу.	«Жазғыжайсаң күндер» фото көрме.

		балалармен әңгімелесу.	әңгімелесу.		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М,Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**19.06. -23.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Пульверизатордан бөлмеөсімдіктеріне су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру;	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын бұрышында өз орнындатұрмаған ойыншықтарға назар аудартып, аттарын атап орнына қою. Мақсат-міндеттер::	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтармен материалдар дайындаймыз.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға жауапкершілік сезіміндамыту, балалардыоқуіс-	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:**құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайыменбек әрекеттерін	**Табиғат бұрышындағы бақылау:**табиғат бұрышындағы өсімдіктердіңкүн сәулесі түсетін жерде тұратындығына; күн адамға ғана емес,өсімдіктерге

	өсімдіктергедеген қамқорлық сезімдерінебаулу. **(еңбекдағдылары)**	балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	әрекетінеарналған материалдар мен жабдықтарды дұрыс,ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	орындауғабаулу. **(еңбекдағдылары)**	деқажетекендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** жапырақтарды шүберекпенсүрту. Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Құстардың дауысы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға құстардың дыбыстары жайындағы түсініктердіберу, құстардың дыбыстарын еліктеуіш сөздер арқылыайтқызып,	**"Әркұстыңөз орыны бар"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды әр құс түрінің бір өкілі туралықысқаша әңгімелерден алынған мәліметтерді қолданаотырып жыртқыш, суда жүзетін,батпақты	**"Қолдабалапанды жасырайық" тренинг-ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды елестетуге, нұсқауларға еруге, көңілдікөңіл-күйге бөленугебейімдеу. Қолдарыңда кішкентай, әрі дәрменсізбалапан бар деп елестетіп көріңдер.	**"Шүп-шүбар тауығым"ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс айтып, еліктеуге жаттықтыру. Барысы. Балалардың арасынан "Шүбар тауық"таңдалынып, басына маска-тақиясыкигізіледі. Жүргізушінің белгісібойынша	**Үйқұстарымен олардың балапандары бейнеленген иллюстрациялық суреттердікөрсету.** - Бұлне? - Бұлқұстарқайда мекендейді? - Оларғакім қамқорлық жасайды? - Үй құстарыұша аладыма?

	артикуляциясын жетілдіру. Балаларерексек адамның сұрақтарынасәйкес құстардың дауысынаеліктеп, аталған құстың дауысын салып жауап береді. - Қарғақалай дыбыстайды? (Қарға қарқылдайды."Қар - қар -қар"- дейді!) - Бұлбұлқұсқалай дыбыстайды? (Бұлбұлсайрайды. "Тёх -Тёх" - деген дыбысшығарады.) - Торғай қандай дыбысшығарады? (Торғай шырылдайды. "Шиық-шиық!"- дейді.) - Көкек қалай дыбыстайды? (Көкек:"Көкек-көкек" - дейді.) **(сөйлеудідамыту, музыка)**	көлдердеөмір сүретінқұстардың бейнелері бар суреттердідұрыс таңдауға жаттықтыру. Барысы. Педагог кестедебейнеленген құстар туралы шағын әңгімелер тыңдауғаұсыныс білдіреді. Құстардың тұмсығының, аяқтарының құрылымынжәне қылықтарын сипаттағанда мұқиятназар аударуларын сұрайды. Тұмсықтың құстардыңөмірінде маңызды рөл атқаратынынайту. **"Ботқаны суытамыз"тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтыныс алу мүшелерін жетілдіру;	Қолдарыңдыалға созып, алақандарымызды жоғары көтереміз. Енді шынтақтарыңды бүгіп, өздеріңе жақындатыңдар. Біртіндепбір-бір саусақтан алақандарыңды жәйменбүгіңдер, балапанды алақанның ішіне жасырыңдар, енді ақырынбалапанға бірқалыпты және баяу тыныс алып, балапанды жылы демдеріңмен жылытыңдар. Енді алақандарыңды ашыңдар, сонда сендербалапанның қуанып ұшып кеткенінкөресіңдер. Оған өкінбей, мұқаймай, күлімсірепқарап қояберіңдер.Себебі ол сендердің мейірімді	диалог басталады: - Шүп-шұбар тауығым,қайжаққа барасың? - Менөзенге барамын. - Шүп-шұбар тауығым,онданеге барасың? - Суалуға барамын. - Шүп-шұбар тауығым,судыне қыласың? - Балапандарға беремін.Оларәбден шөлдеді. Шиқылдап, су іздеді.Бүкілкөше естиді: - Шиық-шиық-шиық - шиық! "Бүкілкөшеестиді: Шиық - шиық - шиық - шиық!" , - деген сөздерден кейін балапан болып тағайындалған балалартауықтан қашып, шиқылдайды (Шиық-шиық-	-Адамдарүй құстарыннеүшін ұстайды? **"Ненің балапандары?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй құстарының балапандары, олардыңдыбыстауы жайында алған білімдерін бекіту; үй құстарының аналықтары мен балапандарын сәйкестендіреалуға жаттықтыру. **(сөйлеудідамыту)**

		әдептілікке тәрбиелеу. Тыныс алу жаттығуы кезінде құстардыңмамығын үрлеп жарыстырып көреді. **(денешынықтыру)**	қолдарыңаәліде ұшып келеді. **(денешынықтыру)**	шиық-шиық!).Ал, ұстап алынған балаға қолын тигізіп,тауық былай дейді: "Құдыққакеп, судан іш!". Ұсталынып қалған балалар ойыннан шығып отырады. Ойындыжаңа тауықтаңдап, қайтаданқайталауға болады. **(сөйлеудідамыту, музыка)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Тынысалу,релаксация,сөйлеуартикуляциялықжаттығулары,ойынмассажыэлементтеріментаңғы жаттығулар. (ата-аналарымен өткізуге кеңес беріледі)** -Амансыңдарма,меніңкішкентайбалапандарым!Ұйқыларыңнанояндыңдарма?(Оянып жатқанқимыл-қозғалыстар келтіреді.) Керіліп, созылдыңдар ма? (Аяқтарының ұштарына тұрып, керіліп, созылады.) Жуындыңдарма?(Иә.)Қалайжуындыңдар?(Беті-қолдарын,құлақтарынжуғандайқимылкөрсетеді).Қандай тап-тазасыңдар! Қандай әдемісіңдер! Қарасаң көз тоймайды! Мен,сарышымшықанамын,сендердейтамашабалапандардыкөргеніменқуанамын!Балапандар,өзата- аналарың жүгіріп барыңдар, құшақтасып, жаттығу жасауға шақырыңдар! Аналар да, Әкелер де өз балапандарының денсаулықтарыжақсы,мықтыболғанын қалайды! Ата-аналарбалалардыңқолдарынанұстап,әуенменілесіп,адымдапжүредеді. Шымшықтарым, шымшықтарым, Тату, адал құстарым. Балалармен адымдайды, Денсаулықты сақтайды. Құстар былай өседі, Аяқұшымен жүреді.				

	(денешынықтыру)				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсаты:балалардыасқабылдаукезіндеқолдайтын,эмоционалдыжағымдыортатуғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуанышшеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларғакөңіл аударып,жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане,достар қуанайық. Қуанайыққұстарға да, Күнге де, (Балаларқолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір -бірінеқарап	**"Дәрумендер дегенімізне?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердіңадам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер"деген түсініктермен таныстыру; көкөністер мен жеміс - жидектер туралыбілімдерін бекіту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Таңғысәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып,жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлытаң!Жаңа күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққаорта толсын! Жақсы бастап күніміздіқарсы алайық, Көп жұмыс	**Құстартуралы тақпақтар.** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардыңжаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін нығайту;құстарға аяушылықпен қарауғабаулу. Келіп көктем құстары, Бау-бақшадаән салды. Олардыжас достары Ұяжасапқарсы алды. Құсұясын бұзбаңдар,	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімді айт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғаым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	жымияды) Бүкіләлемқуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққақарайашады) "Қайырлы таң!"деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығықол ұстасады) "Қайырлытаң!"ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қаладытағы бізбенен! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**		бітірейік, шаршамайық! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Балапанын алмаңдар. Құстарбіздің досымыз, Обалына қалмаңдар. Таспенатып торғайды Ұябұзғаноңбайды Құсөкпелепкетеді Бақшамызға қонбайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Ақ мамықтай балапан" Мақсатміндеттер: Балаларды гимнастикалық орындықтың үстіменеңбектеу іскерліктерін пысықтау;еңбектеу кезіңде дене тепетеңдігін сақтау; еңбектеу	**Сөйлеуді дамытуданойынжаттығу** "Құстарбіздің досымыз" Мақсатміндеттер: Жалпықұстар туралы,олардың тіршілігі мен пайдасы туралы мағлұмат беру;б алалардың белсенділігін, қызығушылығын, сөздікқорын,ой–	**Жапсырудан ойынжаттығу** "Құстарға жем салайық" Мақсатміндеттер: Құстар туралы түсініктерді дамыту; желімді қылқаламмен алып, дайын пішіндерге желімді жағу, сүлгініқолданабілу қабілетін қалыптастыру; балалардыдайын	**Құрастырудан ойынжаттығу** "Құс үйі" Мақсатміндеттер: Сипаттамабойынша затты табуды үйрету,сөйлеу және тыңдауқабілеттерін дамыту,үйді құрылыс материалынан тұрғыза білу,қоршаған әлемге құрметпен қараудытәрбиелеу.	**Музыкаданойынжаттығу** "Орманда" Мақсатміндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдауқабілетін дамыту. Балалардыңөміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуартаңдауда

	техникасының тәсілдеріндамыту; құрсаулармен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын жасау; судың қасиеттерітуралы білімдерін толықтыру.	өрісіндамыту; құстардықорғауға, қамқоршы болуға, табиғатты сүюге тәрбиелеу.	пішіндерденкүс бейнесін құрастырып,қағаз бетіне жапсыруға үйрету (сопақша, дөңгелек, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); қолдың ұсақ моторикасын, құстардыңәнін тыңдаужәнеесту қабілеттерін дамыту;табиғатпен құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу.		өз бетінше шешім қабылдауқабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Үлескеге ұшып келгенқұстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстардыңқимыл-қозғалыстарына назар аударту: жүреді,секіреді,	**Құмсалғышта ойнаймыз. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсаты: балалардың қоршағанәлем туралытүсініктерін қалыптастыру. Құмның	**Масалармен танысу.(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсаты: балаларды жәндіктермен (маса)таныстыруды жалғастыру; байқағыштық қасиеттеріндамыту;	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсаты: жаңбыр және найзағай сияқты құбылыстарды түсіндіру. Найзағай	**Құстардыбақылау (қарғалар, торғайлар, көгершіндер) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсаты:құстар туралы жалпы түсінік қалыптастыру**.**

	ұшады. Шалшық сулардан қалайсуішіп,қалай жемшоқитындарын бақылау. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардакеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту; белгі бойынша әрекетету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп кележатыпсекіруге жаттықтыру. **“Бедерлі жолдармен”ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальттасызылған бедерлі сызықтармен жүрудіжаттықтыру. Балалардың далаға алып шығатын материалдарменөз	қасиеттерімен таныстыру.Ойын барысында құрдастарыментіл табыса білуге тәрбиелеу (ойыншықтармен бөлісу,кезектесіп ойнау, жанжалдарды бейбітжолмен шешу). **Әңгімелесу.** Біздің құмсалғышымыз қандай керемет! Ондағықұмсары, таза. Кім құмсалғышта ойнағанды ұнатады? Егер күн қатты ысыса, онда құм құрғақ болады. Мұндай құмды құюға болады (педагогқұмның пластмас диірменшеден қалай айналдыратынын көрсетеді)немесе	қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Әңгімелесу.** Балалар,сендерді масалар шағып көрдіме?Масалар қандай болады? Педагогбалаларды масалар туралы әңгімелесуге, олардысипаттауға шақырады. Сөйлемдерді дұрыс құрауынаүлкенмән беру маңызды. Бақалар мен қарлығаштар масалармен қоректенеді.Олар бізді масадан құтқарады. Егермүмкіндік болса, далада балаларғамасалар мен басқа да жәндіктердің суретінсалуғақағаз бен бояулар (қарындаштар, балауыз	фотосуретін көрсету. Қаттыжауын болғанкезде, найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырыныпқалуға тырысады. Күн күркіреп,найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бірнәрсежоғарыда от жағып тұр, Дабылдапдабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бірнәрсежоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылынолқағып тұр. Отжағып,дабыл қағыптұрғанында, Сабалап төмен	**Көркемсөз.** Тереземніңалдына, Түрлі құстар кеп қонды. Ақырынжақын келіп ем, Пыр етті де жоқ болды. **"Торғайлар мен машина"қимыл-қозғалысойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына елкітеугебейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. **Дене шынықтырудан жеке дербес жұмыстар.** Мақсаты: балаларды көлбеу тақтайдың бетімен жүруге,бастыңарт жағынанлақтыруға жаттықтыру,

	бетіншеойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы:**ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтарменбірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайымойын желісі бойынша	құмдыилеуіштен илей аласыңдар (Көрсетеді.).Сендер құмды мөлдір пластикбөтелкеге құю аласыңдар (көрсетеді).Құрғақ құмның үстінде жалаңаяқ жүгірген жақсы. Бірақ бір-бірлеріңе құм лақтыруға болмайды. Себебі, біреудіңкөзінекіріп кетуі мүмкін! Егербізкүрекалып, құмды қаза бастасақ, біраз қазғаннанкейінқою қоңырқай құм шығады. Олдымқыл болғандықтан сондай болады. Мұндайқұмдытөге алмайсыңдар. Қараңдаршы. Ол кішкентай кесек - кесекболыптүседі. Мұндайқұмнанбіз түрліқалыптардың көмегімен торттар,	қарындаштар) таратааласыз. Масалардыңсуретін салу. **"Құпияшалар" құмсалғышта ойнайтын ойындар.** Ойын күрделендіріліп ойнатылады. Бірнешебалаға түрлі - түсті текшелердіқұпия түрдежасырыпқою ұсынылады.Қалған балалар мұқият іздеп, тауып алулары керек. **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша, қуғыншыданқашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістіктібағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ	қарай су ағып тұр. (Жаңбыр,найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты:бір-біріне қақтығысыпқалмай жүгіруге үйрету. **"Сабалақ күшік"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау,қозғалыс бағытынтезөзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір - бірін итермей жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **Балалардың далағаалып шығатын материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері.** Далағаалып шығатын	балаларды батылдықпен ептіліккетәрбиелеу. **Еңбек тапсырмалары:** құмдардыбіржерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқаәкеліп төгу. Мақсаты: қарапайыменбек тапсырмаларын орындай алуға үйретіп баулу.

	әрекеттержасауға машықтандыру.	қалыптар, пироженыйлар жасай аламыз (қалыптардың көмегіменпедагог көрсетеді). Енді өзіміз түрлі пішінді қалыптарды алып, мүсіндепкөрейікші! **"Ұядағы құстар"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды түрлі бағыттажүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін естибілу,кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту.**"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсаты:балаларда нысанағадәлдепата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту; **Балалардың далағаалып шығатын**	ойнағанды өте жақсыкөреді.Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек:ойыншартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. Негізгі қимыл - қозғалыстүрлері бойынша жеке жұмыстар. **"Сол жақ", "Оң жақ" түсініктері туралыбілімдерін бекіту.** Ересекадамбылай дейді: - Масалар оң жақ құлақтыңтүбінде! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар сол жақ иық тұсында! Алақанмен ұстапал.Хоп!Масал ароң жақ иық тұсында! Алақанменұстап ал. Хоп! **"Масаны ұстап**	материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбектапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсаты: балаларды қарапайыменбек түрлеріне баулу.	

		материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбектапсырмасы** – серуеннен кейін ойыншықтардыжуу. Мақсаты: балаларды қарапайыменбек түрлеріне баулу.	**ал!" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсаты:балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіреалуын дамытып, балалардысекіруге жаттықтыру, бір орнында секіру дағдыларын қалыптастыру. **"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды дәрігердің қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың аттарынбекіту. Балаларға ойын жоспарынжүзеге асыруғаүйрету.Екі кейіпкермен (дәрігер - науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру; алмастыратын		

			ойыншықтармен дербесойынкезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау. **Балалардың далағаалып шығатын материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, зеңбілдер, қалыптар, қағаздар мен қарындаштар.. **Еңбектапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсаты: балаларды қарапайыменбек түрлеріне баулу.		
Серуеннен оралу	**"Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"ойынжағдаяты. "Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"тақпақ- жаттамағын оқу.** Мақсаты:сабындыдысынаналуғаүйрету,үлкендердіңкөмегімен,қолдарынсабындап,сабындыорнына қою,алақандарыңдыбір-бірінеысқылап,сабындышайыптастау,сүлгілерініңорнынбілу.Ересекадамның көмегімен қолдарын құрғатады.				
Түскіас	Дастархандағытағамғаназараударту; үстелбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіненгізуге				

	бағытталғанжекежұмыстар;этикетережелері. **Көркемсөз.** Қолғақасық,наналайық, Түскі асты тауысайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқығажатып,тәттіұйықтауынажағымдыжағдайтуғызу. Көркем сөз оқу**:** "Бесік жыры" (халық ауыз әдебиеті). **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ:"Қанаттарымыздықүнгежылытайық".** Балаларшалқасынанжатады,қолдарыжандарында;қолдарынжоғарыкөтеріп,"жылынайық"депайтадыда, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңдыжасыр"жаттығуы.** Балаларшалқасынанжатады,аяқтарынжоғарыкөтеріп,"аяқтарыңдыжасыр"деп,аяқтарынқайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерініңжандарынанжүру.** Алтынайдарлыәтеш, Адымдапкележатыр. Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қосаяқпен бірорындажәнеалғақарайжылжып секіру.Қолдареркін. **Шынықтыруіс-шаралары.** Дымқылшүберекпенсүртіну,ысқылау. Дәстүрдентысәртүрлікедергілерібар денсаулықжолдарыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Балалардыңназарыналдарындағыасқааудару;дастарханбасындаотыружәнетамақтанумәдениетін тәрбиелеу.				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар	**"ҚуыршақДанаға суық тиіп қалды"дидактикалық ойыны. Тақпақ-жаттамақ.** Қол орамал	**"Құстар" тақырыбында презентация (интербелсенді тақтада).**Мақсаты: балалардыңқұстар	**"Құс" қыстырғыштармен ойыны.** Мақсаты: балаларды қысқыштармен	**"Біздің әтеш шақырмайды" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: театр өнері арқылы балалардың	**"Үйшік" ертегісі (ертегітерапиясы технологиясы).** Мақсаты:балаларға таныс ертегінің мазмұнынеске

қараужәнетағы басқаәрекеттер)	қалтады, Мұрынсүртіп алуға. Балалардың мұрындары, Қайта таза болуға. Балаларға жөтеліп,түшкірген кезде ауыздарын қолорамалмен жабуға үйрету, алдында біреу тұрса, теріс қарау керек.Балалардың қолорамалды немесе бір реттік орамалдарды қолданаалу дағдыларын тәрбиелеу. **"Құс" тақырыбында қағаздан құрастыру.** Құстарыңның бастарыныңекі жағынан қара ермексазданбір-бір көзден жапсырып қойыңдар. Сосын құстыңденесініңекі жағынан бір-бір	туралытүсініктерін жалпылау, нақтылау: барлық құстардыңтұмсығы бар, денесі қауырсынмен қапталған, екі қанаты, екі аяғы бар,жұмыртқадан балапандары шығады. **"Бөліктерденбүтін жұмыртқа жина"дидактикалық ойыны.** Мақсаты:ұсақтөрт бөліктен тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін, елестету қабілеттерін,ұсақ қол моторикасын дамыту. Бұл жұмыртқа шағылған.Оның ішінен балапан шыққан. Өсіп, жетілген соң жұмыртқаны жарып,шықты.	жұмыс жасауға бейімдеу,ұсаққол моторикасын, ой-қиялын дамыту. Құсқа қыстырғыштардан тұмсық, аяқтары мен әдемі құйрық шығатындай етіп қыстырыпберейік. **"Шағала" көзге арналған жаттығуы.** Мақсаты: көздің көруқабілеттерін жетілдіру, босаңсыту мүмкіндіктерінашу. Қараңдар, бұл теңіз құсы шағала ғой! Олқалайұшатынын көзімізбен ғана қарап отырайық. Шағала жоғары ұшты.Шағаласолға ұшты. Шағала төменқарайұшты. Енді оңға ұшты. Толқындардың үстіменайнала ұшты.	шығармашылық қабілеттерін дамыту. Міндеттері: кейіпкердің эмоционалды жағдайынмимика, ым-ишара арқылы беру қабілетін қалыптастыру; сөздік қорын байыту;қарым-қатынас дағдыларына тәрбиелеу. Алдын-алажұмыс: ертегі ойлап табу, өлеңдерменәндерді қосу, іс-әрекеттердің кезектілігін талқылау. Материалдар: Әтеш,Үйрек, Ешкі, Қыздың костюмдері. Ойыншық құрт (жіп), бір бума құрғақшөп,шелек, шайнек, кесе, кептірілген итмұрынжемісінің	салу,қиялынжәне ерікті зейінін дамыту. Балалардыңішкі әлемін байыту, балалардыңқарым-қатынасындағы кедергілерді жеңу бойынша жұмыс жасау. «Үйшік»ертегісін оқу, ертегіге байланысты иллюстрацияларды қарау, балаларға ертегі көрсету (қуыршақтеатры), ертегі кейіпкерлерімен ойнау, жабайы аңдар, олардың тіршілікетуортасы туралы әңгімелеу. Құрал-жабдықтар: "Үйшік" қуыршақ театры, аңдардың тұрғылықты мекен жайы бейнеленген суреттер,резинадан жасалынған ойыншық аңдар, жануарлардың

	қанаттан жапсырыңдар. Жұмыссоңынан кейін жасаған бұйымдарымен ойынойнап,құстың атынан сөйлеп, құсты таныстырады.	Қане,жұмыртқаның бөліктерін біріктіріп,жинап көрейікші. Бөліктерденбүтін жұмыртқа жинап көрейікші.		шайқорапшасы.	санынасәйкесәр түрлі түсті геометриялық пішіндер,қағазға жапсырылған шаршы және үшбұрыш,желім, аудиожазбалар.
Балаларменжеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығу. "Неқалай дыбыстайды?"** Мақсаты: үй жануарларымен олардың төлдері туралытүсініктерін қалыптастыру, дауыстарын ажырата алу. Құралдары: үй жануарларының суреттері.	**"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.**Мақсаты: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкерменөзара әрекеттесуқабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балалардыбелгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуғаталпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойынсөресіне	**"Біржәнекөп"дидактикалық ойыны.** Мақсаты:зат есімдерді жекеше жәнекөпшетүрде үйлестіруге машықтандыру. Ұзақ-ұзақтар-ұзақтарды. Құс-құстар-құстарды. Тырна-тырналар-тырналарды. Қараторғай - қараторғайлар-қараторғайларды. Қаз - қаздар - қаздарды. Үйрек-үйректер-үйректерді. Қарлығаш-қарлығаштар-	**Артикуляциялық жаттығу. "Әтештер".** Мақсаты:етістіктің мағынасын білдіретін іс-әрекетпен байланыстыру. Ойын барысы. Ересек адам өлең оқиды,албалалар өлеңде айтылған әтештерді бейнелейді. Әтештер айбарланды, Төбелеспей, ойланды. Айбарланса қаттырақ, Қауырсыннан айрылмақ. Қауырсыннан	**Бейнелеуөнері бұрышындағы бірлескен іс-шаралар.** Апта тақырыбы бойынша жеке жұмыс(мүсіндеу, сурет салу). **"Ұялардағы жұмыртқалар" дидактикалық жаттығуы**. Мақсаты: балалардың көзбен қабылдау, ойлау, сөйлеуқабілеттерін дамыту. - Балалар,міне, сендердің алдарыңдаұялар. Оларды санайықшы. - Суреттеқанша ұя

		заттарды жинастырып, қалпына келтіру - еңбекдағдыларын тәрбиелеу.	қарлығаштарды. Аққу-аққулар-аққуларды. Көкек-көкектер-көкектерді. Ұя-ұялар- ұяларды. Жұмыртқа - жұмыртқалар-жұмыртқаларды. Балапан - балапандар - балапандарды.	айрылса, Қайтіпайбар шақырмақ? (В.Берестов. Петушки.Өлеңін аударған: Тусипжанова-Шагирова А.	бар?Екі ұя. - Ал ұялар бірдей ме,әлдеәртүрліме? Әртүрлі. - Бір ұя үлкен, екіншісікішкентай. Үлкен ұяныкөрсет. Кішкентайұяны көрсет. - Бірсанынбір жұмыртқасалынған ұяның астына қоямыз, ал екі санынқайұяның астына қоямыз? - Екі жұмыртқа салынған.Дұрыс. Құралдары: жұмыртқалардың суреттері,сандар.
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерінқолданабілугежаттықтыру.Аяққиімдерінкиіп,ересекадамдардыңкөмегіментүймелерінтағужәне киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдаубөлмесіндеөзін-өзіұстаумәдениетінсақтауғаүйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті ойындары,бейнелеу	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркін тақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)**				

әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы" тақырыбындағы кеңес..	"Балабақшаның күндізгі режимі сияқты үйде де баланыңжағдайын жасау" тақырыбындаата-аналарғакеңес.	"Баланықалай дұрыс сөйлеп үйретугеболады?" тақырыбында ата-аналарға кеңес..	"Денсаулықты сақтауөмірсалтын сақтауға бағытталған отбасылық дәстүрлерәсұрақ-жауаптар.	Көрмелер:"Құстар күні", "Құстар - біздің досымыз"жылжымалы папкалар.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева** **М.Тргунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**26.06. -30.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Кеңес:"Алғашқымәденидағдыларменәдеттерінтәрбиелеу".				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**дымқыл шүберекпен орындықтыңшаңын сүрту. Мақсаты: балаларды қарапайымеңбек әрекетінорындауға	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: топ алаңқайын сыпыру.** Мақсаты: қарапайымеңбек дағдыларын қалыптастыру. **Асхана бойынша**		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсаты:еңбек дағдыларын	**Еңбекдағдыларын дамытуды жалғастыру:**ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, олардыатап, орындарынажинау. Мақсаты:

	араластыру.	**еңбек тапсырмалары.** Мақсаты: қарапайым тапсырмаларды орындауғаүйрету.		дамытуды жалғастыру, өсімдіктергекүтім жасау.	балалардыеңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.
	Таңғысәлемдесу. Жарқырап күн де ашылды, Айналағагүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбеккөрбаламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесурәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақжаттығуы. "Жаз".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақмоторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айналажайнады. Тұркүнгеұмтылып, Алмаағашсайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы. Көбелек қағады, Қанатынжалауша. Көгалда ойнадық, Асырсапкүнұзақ. Гүлтердік,ойнадық, Жарқынжазқызық-ақ. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**		**"Бір-екібелгі"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін дамыту. Балалар қатарға тұрады.Тәрбиеші бір белгі береді (ысқырық немесе шапалақ), ойыншылар бір қолдарынжоғары көтереді, екі рет белгі бергенде — бірденекіқолдарын көтереді. Белгіні аралас береді: бір белгінібірнешерет беруге болады, ал кейін екі белгіні. Ойынсоңында тәрбиешіеңзейінді балаларды атайды. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер:	**Ойын "Пирамиданы құраймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың позитивті көңіл-күйі болуына жағдайжасау;ұсақ қол моторикасын, қабылдауды, ойлаудыдамыту. Түрлі-түсті шеңберлерден, Пирамида құраймын, Еңүстіңгітүсті алып, Қайтакілемге шашамын. **(сенсорика, сөйлеудідамыту)**

				балалардыкішігірім топпен бірігіп ойнауды үйрету. **(денешынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Тынысалу,релаксация,дыбыстауартикуляциясынажаттығу,ойындықуқалауэлементтеріментаңғы жаттығу.** Күн сәулесін шашады, бізді серуенге шақырады. Қандайжақсы,нұрлыкүндедоспенбіргежүруге. **Тәрбиешінің артынан жүру 10 сек.** Күналыста,биікте Күнгеқарайсозылып,жүгіремізбізбірге. Тәрбиешінің артынан жүгіру 8 сек. **Шынықтыружәнедамытужаттығулары«Күнмен ойнаймыз».** **1. «Алақанымыздыжылытамыз»** Күнсәулесіншашады, Алақанымыздыжылытады. Б.қ.– Қолдыалдыға,алақандыжоғары – б.қ.–4 рет. **2. «Күнсәулесініздейміз»** Күнсәулесікөрінді-айналажарыққатолды, Күн сәулесі көріңді-айнала көңілді болды. Б.қ.– аяқтыалшаққою,қолбелде.Оңғабұрылу– б.қ,солғабұрылу–б.қ.–2 рет **3. «Күнгеқуанамыз»** Күнгебәріқуанады.5 рет Б.қ.–Бірорындаекіаяқпенсекіру. Міне ойын аяқталды! Алендітаңғыасқабарайық. Тәрбиешінің артынан жүру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыасқабылдаукезіндеқолдайтын,эмоционалдыжағымдыортатуғызу.Қасықтарымызбіздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарымсиқырлы,				

	Тауысады тағамды.Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Достықкүлкіденбасталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрғанбалалар, қолдарынан ұстайды,көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең мейірімді жымияды. Алтереземізденкүн қарап тұр! Қараңдаршы,күн терезеденқарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдардымәтін сөзіне сәйкес орындау.)Күн терезеден қарайды,	**Қуанышшеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу; қоршаған объектілергекөңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем,сағанкөк аспан! Сәлем,сағанкүн нұры! Сәлем,сағанЖер Ана! Бізертетұрдық, Сендерге сәлем бердік!		**Қуанышшеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; қоршаған объектілергедеген қызығушылықты арттыру. Сәлем,сағанкөк аспан! Сәлем,сағанкүн нұры! Сәлем,сағанЖер-Ана! Бізертетұрдық, Сендерге сәлем бердік!	**«Достықкүлкіденбасталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрғанбалалар, қолдарынан ұстайды,көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең мейірімді жымияды. Алтереземізденкүн қарап тұр! Қараңдаршы,күн терезеденқарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдардымәтін сөзіне сәйкес орындау.)Күн терезеден қарайды,

	Бізгешуақшашады, Біз шапалақ соғайық, Күндіқарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендербүгінкүні бойыжыламай,бір-бірлеріне қарап жымиып жүріңдер жәнетатуойнаңдар!				Бізгешуақшашады, Біз шапалақ соғайық, Күндіқарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендербүгінкүні бойыжыламай,бір-бірлеріне қарап жымиып жүріңдер жәнетатуойнаңдар!
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жарқыраған күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа тұрғызып, бірінің артынан бірін қолдарындағы түрлі-түсті жалаушаларын желбіретіпжүргізу, шашырай жүгіріп кіружаттығуларын орындату; балаларғаарналған баскетбол доп салғышынажоғары секіріп, қолды жеткізугежәне	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Түлкіменбөдене"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі нелер туралы айтылғанын, мазмұнын түсіндіру;ертегінің қалай басталып, немен аяқталғанын аңғарту; байланыстыра сөйлеуге үйрету, тілдік қорларын молайту;бір-бірін сыйлауға, кішіпейілдікке тәрбиелеу.		**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күн сәулесін сыйлайды" Мақсат-міндеттер: Гуашьпен сурет салу дағдысын бекітуді жалғастыру; балаларды дәстүрдентыс "саусақпен салу" көркем техникасы арқылытүзусызық салуды үйрету; қолдың ұсақ моторикасын дамыту;жағымды эмоция орнату; ұқыптылыққа,	**Музыкаданойын-жаттығу** "Күнге саяхат"Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту;өзбетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.

	жоғары секіру кезінде денені кеңістікте ұстай отырып,көздеген нысанадағызатқа жете білу техникасын жетілдіру.	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Сарытүстіелге саяхат" Мақсат-міндеттер: Сарытүстертуралы білімдерін бекіту, көптеген заттардың күнге ұқсайтындығы туралытүсінікберу; балалардың педагогты тыңдау қабілетін, ұсақ моториканы, ойлау, сөйлеуқабілеттерін дамыту.		табандылыққа, бастағаністіаяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Үлескенібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша ауласындағыойын алаңымен	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды күннің қалай көңілді, жарық жарқырайтынын		**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешімен бірге ауа-райыжағдайын	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды қылқан жапырақтыағаштар менжапырақты

	таныстыру; серуенге ынталандыру. Серуенге арналған ойын құрал-жабдықтарын таңдау;балалармен жеке әңгіме. Достықтаөмір сүреміз, Балабақшаға келеміз, Әрқайсымызәрине, Өзүлескемізді білеміз! **"Тығылмақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойыншажан-жаққа жүгіруге баулу; шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Санамақарқылыбір бала тығылған балалардыіздеуші болып тағайындалады.Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші10-ға	байқауға жетелеу; балалардыңқуаныш сезімін ояту, өз ойыным-ишарамен, сөзбенжеткізебілу; жарық, нұрлы, көңілді — сын есімдеріарқылы сөздікқорларын кеңейту. Бақылаудан кейін айнаныңкөмегімен (ойын жабындысының қабырғасында) күн сәулесімен ойнау. **Өлең оқу:** Шуақтарытарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәулешашар арайлап! **Еңбек тапсырмасы: гүлді баптау,топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғаттықорғауға, гүлтабиғаттыңбір бөлшегі екенін		анықтауды(күн жарқырап, тез тоқтайтын, жаңбыр жауыптұр.Аспанда үлпілдек,ақбұлттар қалқып барады) үйрету . **Қимыл-қозғалыс ойыны:"Күнмен жаңбыр".** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-бірінесоғылмай, жан-жаққа шашырапжүрумен жүгіруді, тәрбиешіңбелгісі бойынша әрекет етуді үйрету. **Тақпақ-жаттамақ айту: "Жаңбыр", ойынқимылдарын орындау.** Мақсат-міндеттер: кішігірім шығарманы оқу, ойын қимылдарымен сүйемелдеу. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың**	ағаштардың ұқсастығы мен айырмашылығын көруді үйрету. **"Бір, екі, үш – шыршағақарай жүгір" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ағаштарды ажырату,белгі бойынша әрекет етуге бейімдеу. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына еліктеугебейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. Өзбетіменеркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен

	дейін санап болғанша,іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осысәттеқалған балалартығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылғанбала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасынтаба береді. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Ойыналаңындағы ойын құрылғыларымен таныстыру; еркін ойындар.** Ойыншықтарды аламыз, Құмсалғышқа барамыз,	түсіндіру; қарапайымеңбек дағдыларын қалыптастыру. Құралдары: қолғаптар, ойыншық қопсытқыштар. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша қимылдауғабаулу; жан-жаққа тарап жүгіруге ынталандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. - Аспанашық,күн шығып тұр! Серуенгешығуға болады! Балаларсигнал бойыншабүкіл алаңда жүгіріп жүреді. - Жаңбыр!Тезүйге жүріңдер! Балалар сигналды		**үстіненқұмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтарменбірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттержасауға машықтандыру.	ойындар. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларға қарапайыменбек дағдыларын меңгерту. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтарменбірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттержасауға машықтандыру.

	Тату-тәтті ойнаймыз. **Өзбетіменеркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен ойындар.**	естіп,бәрі өз орындарынақарай жүгіріп келіп, белгілі жерге жиналады. -Күншықты! Барыңдар, серуендеңдер! Ойынтағыбіррет өткізіледі. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтарменбірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттержасауға машықтандыру.			
Серуеннен оралу	Балалардыкиімдерінреттіліксақтайотырыпшешінуді,киімдеріншкафсөрелерінеорналастыруды,қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымдыаламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолдыжуамынмұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамында,сүртемін.				

	Тап-таза,көңілдібоп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-ШагироваА.
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Қасықтыдұрысқолданудыүйрету,нандыүгітпеу,ауыздыжауыпшайнау.Ересектергеалғысбілдірудіүйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркемсөз.** Қасық,нандыалайық, Ауқаттанып алайық. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**
Күндізгіұйқы	Белгілішараларды:дәретханағабару,жуыну,киімдердібүктеу,тынышұйқы,сақтайотырып,өзбетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. **Ұйқытатпақ.** Жастыққабасындықояғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Күнніңоянуы".** "Күносылайоянады" — б.қ.:жүресінен отыру,қолдытөментүсіреді.(Баяутұру,қолды әр сөзгеалдыға, жоғары). "Жоғары,жоғары,жоғары"—б. қ.:тігінентұрып қолекіжаққа. (Дененітөменеңкейту, қолтіземе, б.қ.келу) "Түнгеқарай күнбатады"—б. қ.:дәлсолай.(Жүресінен отыру, қолдытүсіру). "Төмен,төмен,төмен" —б.қ.:жүресінен отыру,қолды түсіреді.(Басты төмен-жоғары-төменеңкейту). "Тамаша,тамаша" —б.қ.:тұрып.(Қолшапалақтау). "Күнкүлімдеді"—б.қ.:тұрып,қолбелде. (Дененіоңға-солға бұру). "Алкүн астындабіз тамашаөмірсүреміз"— б.қ.:дәлсолай.(Бірорындабіржаққаайналу,алкейін екінші жаққа). (2ретқайталау)жолдарыменжүру. "Денсаулық"(Бедерлітақтай,уқалаужолақшалары,шөптер). Мақсаты:алғашқымәдени-гигиеналықдағдылардыорындауғажаттықтыру. **"Мөлдірсу"** Сылдыр,сылдыр,сылдырсу, Мөлдірсуғабетіңдіжу. Жуса тазаболады,

	Беті-қолың, маңдайың. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Балалардыңназарыналдарындағыасқааудару;дастархан басындаотыружәнетамақтанумәдениетін тәрбиелеу.				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**“Тауыпалда,ата” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңіңсөздік нұсқау бойынша заттардытауыпатау біліктіліктерін дамыту; олардың түсін, пішінін, көлемінатауға бейімдеу. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	**“Күннің көзінде ме,әлдекөлеңкеде жылы ма?” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұстапсезуарқылы температуралық қалыптыанықтауды дамыту. Мысалы: құм, асфальт, тастар. **(математика негіздері)** **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарын бөлісіп, тату ойнауға үйрету; бесік арбаны жүргізу және бір-біріне соғылмай доппен абайлап ойнау. **(денешынықтыру)**	**“Отбасы”сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше ойынға қажетойыншықтар мен құрал-жабдықтарды таңдау алу қалауларына ықпалдасу, алмастырғыш заттардықолдануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**Саусақжаттығуы. "Жаз келді".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын жетілдіру;сөйлеуде артикуляцияны қалыптастыру. Жайқалыпжапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратынкөз тартып, Жазкелді күн шуақ. Жаз айлары: маусым,шілдежәне тамыз! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Күнге не ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың күн, оның пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту, есте сақтауларын, логикалық ойлауларын дамыту. «Күннің суретін сал»дидактикалық жаттығу. Техникалық дағдыларын дамыту. **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**

Балаларменжеке жұмыс	**Жеке жаттығу: "Тамшы қалай сыңғырлайды".** Мақсат-міндеттер: балалардың ырғақты есту қабілеттерін дамыту. Музыкалықаспапта ойнау. Баланыңжекедаму картасына сәйкес жеке жұмыс. **(музыка)**	**"Жаз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалармен жаздың ерекшеліктерін бекіту; зат есімге сын есімге сөз таңдауға үйрету; тілдерін,есте сақтауларын дамыту. Құралдары: жаз туралы суреттер (пейзаж,сюжет). **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Қояндарсияқты секіреміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: баланы алға қарай қозғалып, секіруге машықтандыру. **(денешынықтыру)**	**"Пішінментүс"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер мен заттардың пішіні жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)**	**"Биік - аласа"дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды өзіне қатысты дұрысбелгілеуге жаттықтыру, кеңістікті бағдарлауды дамыту. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерінқолданабілугежаттықтыру.Аяққиімдерінкиіп,ересекадамдардыңкөмегіментүймелерінтағужәне киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдаубөлмесіндеөзін-өзіұстаумәдениетінсақтауғаүйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)**				

қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Кеңес: "Балаларға арналғанқауіпсіздік ережелері.Жолдағы қауіпсіздік". Серуен өте маңызды! Ата-аналарғаарналған жадынама.	"Абайла - күн!"-тақырыбынаата-аналарғаарналған кеңес. Мақсаты:ата-аналарға белгіленген тақырыпқакеңес беру. Міндеттері: - ата-аналарды балалардыңкүн астында жүру ережелеріжайлы мәлімет беру; - ата-аналардың бала ағзасына күн сәулелерінің әсер етуіжайлыбілімін кеңейту.		Ата-аналарға арналған кеңес: "Балалардыңжазғы демалысы мен шынығуы".	Балаларға арналған кеңес: "Балалардың жазғы шынығуы". Шынығушаралары: - сушаралары; - ауа ванналары; - күн ванналары.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**					
Топ	**Кіші топ**					
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева** **М.Тургунова**					
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**01,03.07. -05.07.2023ж.**					
Аптакүндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардыңденеқызуынтексеріпқабылдау. Ата-аналарментақырыбынаәңгімелесу"Балаөміріндегідәруменніңмаңызы". Таңғы жиын: "Достық". Саған-мендосболамын! Маған -сен досболасың! Қол ұстасып тұрайық, Достықшеңберкұрайық! Күлімдесіп қарайық, Мәңгілік дос болайық! (Бір-бірініңқолынанұстап,бір-бірінекүлімдеп қарау). **(сөйлеудідамыту)**					

Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау жәнетағы басқа әрекеттер)	**"Қауіпсіз орындық".** Мақсат-міндеттер: балаларға, орындықты қауіпсіз қалай дұрысапарып жәнетеңселтпей отырудыайту. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**"Біз орындықтырды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер:еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; жылдам, тапсырманы ұқыпты орындауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту.** Баланыеңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтімжасауға үйрету. Мақсат-міндеттер:еңбек етуге қызығушылықтарынжәне ересектерге көмектесуниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар:** балабақша ауласынжинау (құрап,түсіп жатқан жапырақтар). Мақсат-міндеттер: еңбекке қызығушылықты тудыру; ересектерге қолқабысетуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке Баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауғатарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		
	Ойын:"Қандай тосап?Қандай шырын?"	**Әңгімелесу: "Дәрумендер-біздің**	**Тақпақтарды мәнерлеп айтуға**	**Саусақ жаттығуы: "Қарақат".**		

	Мақсат-міндеттер:тілдің грамматикалық құрылымын дамыту. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларғаДана қыздың сұрақтарына жауапберуді ұсынады. Жалғауларды дұрыс қолдануды қадағалауқажет (таңқұрай тосабы,таңқұрай шырыны). **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**достарымыз".** Мақсат-міндеттер: пайдалы және зиянды тағамдар,адам денсаулығына пайдалы жемістержайлы түсініктерін қалыптастыру. **Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер:есте сақтау, қабылдау, елестету,сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: құлпынайдың суреті. **Құлпынай.** Піскенкезде құлпынай, Қандай әсем	**арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер:есте сақтау, қабылдау, елестету,сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: шиеніңсуреті. **"Шие".** Меншиемін, шиемін, Күнніңкөзін сүйемін. Қышқылшырын менде бар, Төменбасты иемін. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлеңмазмұнына сай қимыл жасау. Қалсамегер тығылып, Қалыңшөптің астында. Табаалардеп кім біліп, Жұрткөзінен қаштың ба? Торсиғанбал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салыпқояр ауызға, Болсаегербала тап. (С.Мәуленов) **(сөйлеуді дамыту,көркем**		

		шіркін-ай! Қарайбергің келеді, Дүркін,дүркін, дүркін-ай. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		**әдебиет)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Тынысалу,релаксация,дыбыстауартикуляциясынажаттығу,ойындықұқалауэлементтеріментаңғы жаттығу.** Балаларғақарап,өлеңоқиды: Қонжық келді қонаққа. Күліпойнап,қорбаңдап, Ойынға ол шақырды, Балаларды қол бұлғап, Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақай Ой,балақай,балақай Шынығамыз алақай! **"Үлкенаю,кішкентай қонжық"**. Бастапқықалып(б.қ.):Тіктұру,қолдытөментүсіру. Тәрбиеші:Қолымыздыкөтеріп,Аюқандайүлкенекенінкөрсетейікші.Мінеқандай!Қолдытүсіреміз. Ал аюдың кішкентай қонжығы мынандай. 3ретқайталау. "Аю билейді". Б.қ.:Тіктұру,қолды төментүсіру. Тәрбиеші.:Аюдыңқалайбилейтінінкөрсетейік. Біржаққаеңкейдіжәнеекіншіжаққа,мінеосындайкөңілдіаю. Қонжық балаларға шеңбер бойымен жүруді ұсынады: Бір, екі,бір,екі, Көңілдіадымдаймыз, Бір, екі, бір, екі, Аяқтыкөтереміз!				

	Былай, былай Аяқтыкөтереміз, Осылай, осылай Көңілді жүреміз. Қонжықбалалардымақтайды: Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақай Ой,балақай,балақай Шынығамыз алақай! **(денешынықтыру)**					
Таңғыас	**Ойынжағдаяты:"Қуыршақшомылады".** Балалардыңжуынудағдыларын,жуынуқұралдарыжәнеолардыңқолданысы жайлыбілімдеріндамыту,мәдени-гигиеналықдағдыларын, әрдайым таза, тиянақты, ұқыптыболу ниетін,өзденесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу. Қасықты оң қолменұстау,асты ерінмен алу, оны кішкентайбөліктермен тістепалу,алдыңғы тістермен емес,азу тістермен шайнау біліктіліктерін бекіту. Жаттамақтар оқу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Демалыс күндерінмен қалай өткіздім".** Мақсат-міндеттер: тақырыбы бойыншасөздік қорларын молайту (демалыскүні, көңілді, тату, қызықты); қойылған сұрақтарға	**Балабақшада өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаужайлы әңгімелесу.** Шашылған ойыншықтар құлап,жарақат алудың себепшісіболуы мүмкін. Топтағыреттілік тек ғана тазалық үшін ғана емес, сондай-ақ	**Таңғы сәлемдесу "Сәлем,саған көк аспан!"**Мақсат- міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту,сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңілаудартып, жылышыраймен	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту,сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, жақын тұрған балаларға көңіл аудартып,жылы шыраймен		

	жауап беруге дағдыландыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	қауіпсіздікүшін. Терезе алдына, үстелге және шкафқашығуға болмайды. Егерала алмасаң, тәрбиешіден көмек сұра. Топ ішінде, жатын және қабылдау бөлмесінде қауіпсіздікті ескеру:жүгіру өте қауіпті, жиһаздардың үшкір бұрыштары, басқабаламен соғылып, жарақат алудың себепшісіболуы мүмкін. **(сөйлеуді дамыту)**	қабылдауға тәрбиелеу. Сәлемсағанкөк аспан! (Қолды жоғары көтеру) Сәлемсағанкүн нұры! (Екі қолды қосып, шеңбер жасау) Сәлем саған жер ана!(Қолдыбаяу түсіру) Сәлемсаған, достарым! (Барлықбалалар қол ұстасып, қолдарын жоғарыкөтереді) **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	қабылдауға тәрбиелеу. Армысың,Әлем! Армысың, Жарықкүн! Армысың,абзал Адам! Армысың,менің досым! **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Біздәмдітосап жегенді	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жемістер мен жидектер" Мақсат-	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Қайнатпа"**Мақсат-міндеттер: Балалардың	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Тәттіқұмарлар әлемі" Мақсат-міндеттер:		

	ұнатамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолдарындағы орамалдарымен шеңбербойымен салтанатты адымдатып, жүргізу және шашырай жүгірту; педагогтың белгісі бойынша тоқтап, орамалдарын жоғарыкөтеріп, бір орында салтанатты адымдау, белгі бойынша қайта жүру; төрт тағандап еңбектеп өту техникасын қорытындылау.	міндеттер: Балаларғажеміс-жидек туралы түсінік беруді жалғастыру, олардың түрлерін ажыратабілуге үйрету; қабылдауын, есте сақтау қабілеті,зейінін дамыту; жақындарына, достарына қамқорлық көрсетуге,бөлісе білуге тәрбиелеу.	шығармашылық мүмкіндіктерін дамыту; қаражидекпен таныстыру; ермексаздаздан бөлшектердіүзіп алу, оларды екі алақанның ортасынасалып, немесе саусақпен тақтайшадаесу. Банканың сыртына жидектерді жапсырғанда ұсақ қол маторикасын дамыту; ермексазбен жұмысістеуде ұқыптылыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. **Сенсорикадан ойын-жаттығу "Жидектерден алынған дәрумендер"** Мақсат-	Балалардың педагогпенбірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

			міндеттер: Жидектер туралытүсінік қалыптастыру; жидектер мен олардан дайындалатын өнімдердің атауларымен таныстыру, олардың пайдасытуралы білімдерін кеңейту.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**					
Серуен	**Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштаржайлы түсініктерін бекіту. Жазмезгіліндегі	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда жәндіктер жайлы қарапайым түсініктерін дамыту.Қоныз-жүреді,ұшады,	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктердіөзге тіршілік иелерінен ажыратуды үйретуді жалғастыру. Жәндіктер	**Өтіпжазғакиім киіп өтіп бара жатқан адамдарды және балалардың киімінбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайымкиім-		

	ағаштардың өзгеруінкөрсету, гүл орнына жемістер шықты (шетен, мойыл). Жапырақтарының пішінінің әртүрлігіненазар аудару. **“Капитан мен жолаушылар” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: капитанныңкім екенін, оның кемеде қандай міндет атқаратынын айтып беру. Капитанды таңдап,өзенмен саяхатқа шығамыз. **"Аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	қызыл түсті, қаранүктелері, басында мұртшалары бар. Кішкентай тіршілікиесіне қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қанқызды жапырақта, алақанғасалып бақылауға болады, оның қанатынжайып ұшып кетуін қарастыруға болады. Ұлғайтқыш әйнекті қолдануға болады. **"Қорбаңбай аю" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сигналбойынша бір бағытта	кішкентай, шөп арасында,жерде, ағаш қабығында өмір сүреді, шөппен, жапырақпен және өсімдік шырынымен қоректенеді. **"Мысықпен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту. Ойынбарысы: -Тышқаншықты інінен, "Сағат неше болды?"-деп, Баудытартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріп кеттіініне.	кешек элементтері жайлы түсініктерді қалыптастыру; сөздік қорларын молайту(көйлек, сарафан, майка, шорты, іш киім, шұлық, панамка); киім түсін сенсорлық қабылдауды дамыту (Қайратта сары майка, ал Айымда — қызылсарафан). **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберқұрып тұруды, оны кеңейте және кішірейте білуді, өзқимылдарын мәтін сөзіне		

	ептіліктідамыту. Балалар араларды келтіреді, жүгіреді, қолдарын-қанаттарын сермеп, «ызылдайды». Ересектердің бірі «"ю" шығады да: -Аюқорбаңдап келеді, Аралардың балынәкетеді. Аралар, үйге! "Аралар" омартағақарай ұшады, "Аю"қорбаңдап арттарынан барады. "Аралар" қанаттарын қағып,"аюды" қуалайды , "ұшып" одан қашады, "аю" олардыұстайды. **Еңбек тапсырмалары**	жүгіруге дағдыландыру; ережеге сай ойнауға бейімдеу; Балаларшеңбер құрыпотырады, біреуі шеңбер ортасында. Ересек айтады: -Аю,аюкелеғой. Бізгебилепберегой. Бізшеңберге тұрайық, Көңілді ән салайық! Шапалақты ұрайық! "Аю"шеңбер ортасында билейді,балалар шапалақ ұрады. **"Жүргізуші" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "жүргізуші" рөлінсомдауға	Ересектер қол шапалақтайды, бала-"тышқан""ініне "қашады, ал"мысық"оны қуалайды. **Еңбек тапсырмалары - далаға шығарылатын ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды педагогұсынған желі бойынша ойнауға бейімдеу: сатушы мен сатыпалушы жайлы түсініктерін тиянақтау; сөздікқорды	сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмайұша бер, Ешкімнен жасқанба! **"Жидектітеріп алайық"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала алаңға таратылып жайылған жидектердің кескіндерін сигналбойынша қорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау,бір-біріне бөгет болмай қимылдауға бейімдеу.		

	- ойын алаңындағы кепкен бұтақтармен тастарды жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың еркінойындары. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайымойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	тарту; жүргізушігетән қимылдарды жасауға баулу; кеңістікте бір-бірінесоғылмай жүгіруге бейімдеу. **Еңбек тапсырмалары - "үстел мен орындықтарды жуамыз".** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайымойын желісібойынша әрекеттер	белсендіру; коммуникативті қабілеттерід дамыту. Құралдар: әртүрлі ойыншықтар, сатып алуға жетондар.	**Еңбек тапсырмалары - ойын жабындысын сыпыру, орындықтарды сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың еркінойындары. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайымойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.		

		жасауға машықтандыру.				
Серуеннен оралу	Жуынуғаарналғанжаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер:естесақтау,қабылдау,елестету,сөйлеуқабілетін,жағымдыэмоциялардыдамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-тазаетерөзіңді. Тазалықтың досы - Сабындегеносы.					
Түскіас	Өзбетіншетамақжеубіліктіліктерінжетілдіру,барлығынтауысыпжеу,тағамды,оныұртта қалдырмайжұту. Ұқыптылық дағдыларын қалыптастыру. Майлықты қолдануды үйрету. **Ойынжағдаяты:"Аюшаңышқыменжеудіқалай үйренді".** **"Аюғатүскіасқадастарханәзірлеугекөмектесеміз"дидактикалықойыны.** Мақсаты:үстелбасындаәдептілікережелерінебаулу. Әртүрлі жаттамақтар жаттату. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Күндізгіұйқы	**Ұйқытатпақ.** Бүгінбіздіңаяғымызбылайдеді: "Қаттышаршапаяғым, Жүргісі де келмейді. Күні бойы секіріп, Тіптідамылкөрмейді. Қаттышаршапқалыпты, Демалсын екі аяғым. Тынығып-ап азырақ, Тағыжолғасалайын!". Ұйқытаралдыңдакиімдерінорындықбасынаілубіліктіліктерінбекіту.Әртүрлітүймелеутүрлерінсалуды үйретуді жалғастыру. **(көркем әдебиет)**					
Бірте-бірте	**“Ұйқыданкейінгікешендішынығушаралары”.**					

тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Ояну.** Тәрбиешіқоңыраудысыңғырлатады: Сыңғырлаған қоңырау, Әркезжанымнантабылар. Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры. Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай. Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайдықалықтай! **Кешендішынығужаттығулары.** “Марғаулароянады”.(Балаларғатөсектежатыпкерілуді,арқаныжазып,қолдыжоғарысозып,бірбүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкенемарғаулар, Пырылдайды үнемі. Жайғасыптықілемде, Оянғысы келмейді. Жалқауланба,марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңілуқалау.(Қолжәнеаяқсаусақтарынжоғарықарайуқалау,белді,арқаны,кеуденіжазу.) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік,жылдам тұрдық, Аяқұшымен жүгірдік… “Денсаулықжолдарымен”жүру. “Топ,топ,топ”-адымдайды біздің аяқ. **(денешынықтыру)**
Бесінас	Қолдысабындаужәнетүзуқимылдарменжуудыүйретудіжалғастыру,қолдыжуғаннанкейінсығудыүйрету. Қолдарын өз орамалдарыменсүртіп, орнынаілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарынжуады"тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. **"Бізқолымыздықалайжуамыз?"дидактикалықойыны.**

	Мақсат-міндеттер:қолдыжуудағдысынжетілдіру. **Жаттамақоқу:"Мөлдірсу".** **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**Ұжымдық жапсыру. "Жидектер".** Мақат-міндеттер: балалардың коммуникативтік қабілеттерін жетілдіру;ұсақ қол моторикасын дамыту; жидектертуралы түсініктерін тиянақтау. -Балалар,біздің себеттекөптеген жидектербар, ал сендер жидектердіөз орындарына орналастыра аласыңдарма, олардың қайда өскенін, біз олардықайдан жинағандарымызды естеріне сақтадыңдарма?	**"Маймақ қоңыр аюлар" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалармен жидектерді терудікөрсету қимылдары ерекшеліктерін бекіту;жағымды эмоцияларды дамыту. Маймаққоңыр аюлар, ("Қорбаңдап" жүру) Жидекіздеп келеді. Былай, былай қорбаңдап. Жидекіздеп келеді.(Қолды бүйіргеқою–“себет”) Жидектеріп алады, Себетінесалады.	**Апта тақырыбы бойынша сергітусәті: "Жидектер".** Мақсат-міндеттер: балалардың жидектертуралы ұғымдарын пысықтау, кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдар: жидектердің суреттері. -Балалар,қане шеңбергетұрып, баққажидек жидектертеруге келгендей елестетейік. -Алдымен кішкентай бұталардаөсіп тұрған жидектерді: құлпынайды,	**"Жұмыртқаны нішіндене бар?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршағанзаттар туралы түсініктерін тиянақтау, түйсік,ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Себеттен жұмыртқаалып, ашыпішіндене барекенінкөр. Балалар пластик жұмыртқаны ашып,ішінен құсбейнеленген ойыншықты тауыпалады. Балалар өз құстарынатап, егер өздері атай алмаса, ересектератап,		

	Балалар жидектер бейнеленген суреттерді, ватманда бейнеленген бұталармен ағаштардың бұтақтарына жапсырады. Қорытынды: -Балалар, жидектертүстері бойынша қандай болады? Ал көлемі бойынша жидектерқандай болады? Жидектердәмі бойынша қандай болады? Жидектерқайда өседі? **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	Былай, былай еңкейіп. (Жидектерді теріп,«себетке» салғансыңай танытады) Себетінесалады. Тойыпалған аюлар. (Іштерін сипау) Көңілденіп билейді Аяқ, қолын көтеріп, Былай, былай билейді(Бір орындаайналу) **(сөцлеуді дамыту,дене шынықтыру)**	бүлдіргенді тереміз. (Отырып, жидек тергенді көрсету.) -Ал қазірбіз қарақат пен таңқурай өскен бұталарға келдік. (Екіжаққа еңкею, қолдарын жидектергендей бүгу.) -Арықарай барамыз. (Шеңбер бойымен қозғалу.) -Міне,бізшие, мойыл, шырғанақ өскен үлкен ағаштарға келдік.(Аяқ ұшынатұру, қолдыжоғары көтеріп, созылу.) -Ал ендібіз қаншакөпжидек тергенімізді көрсетейік. (Қолдарын екі жаққасозу.)	балаларға қайталауды ұсынады. **(сенсорика)**		

			-Жарайсыңдар, балалар! **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жекежұмыс	**"Неліктен беріле білу керек?" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: балаларды жанжалдан аулақ болуға, бір-біріменөзара келісе білуге үйрету,оңжәне терісәрекеттерге дегенөзқарым-қатынасын, көзқарасың бағалайбілу қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Саусақпен суретсалу: "Құстарға арналған жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларды дәстүрден тыс сурет салу техникасына бейімдеу; ой-қиялын, зейін қабілеттерін, ұсаққол моторикасын жетілдіру. -Балалар,құстар ағаш бұталарында қалған жидектерді шоқыпжеуді жақсы көреді. Қане, құстарға	**"Торғай" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлепоқуға, мазмұнынасай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеумәнерін, ұсаққол моторикасын жетілдіру. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқыпап, Бөтегесі томпайып, Тойғанқозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп	**Көркемсөзді мәнерлепоқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлепоқуға машықтандыру; сөйлеумәнерін жетілдіру,есте сақтауқабілетін дамыту. **Таңқурай.** Жаздаөседі таңқұрай, Жемісінтер, қалдырмай, Апаң қақта қайнатар, Қыстакерекнәр мұндай. Тұмаутисеқыс күні, Көтерілсе		

		арнап көп жидектер салайық. Құралдары: бояу,төсеніш, сүлгілер,таза қағазбеттері. **(сенсорика)**	отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстыңұшқанын келтіріп, алақандарын қағады.Сұқ саусақтарымен үстелүстін қағады. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	ыстығын, Таңқурайдың қағымен, Ыстықшайды іш,күнім. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**		
Серуенге дайындық	**"Киім-кешектермен аяқ киімді қалайдұрыс, таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзіқызмет етудағдыларын қалыптастыру. Киім-кешектер менаяқ киімдердітаза	**"Тілалғыш түймелермен баулар".** Мақсат-міндеттер: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяққиімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқатүрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер,	**"Бізсеруенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер:киім-кешек,аяқ киім, баскиім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түйменітағу жәнеағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып,жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқатүрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін		

	ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, «тиянақтылық», «ұқыптылық» түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауғаүйрету.	жапсырғыштар, жүгіртпелер).		сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды,сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.		
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**					
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті,кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары. **(қоршағанортаментаныстыру)**					
Балалардың үйгеқайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Мектепжасына дейінгі сәбидердің ұсақ қолмоторикасын дамыту" тақырыбынаата-аналарға арналған сауалнама.	Ата-аналарға арналғанкеңес: "Балаларды дұрысқасық, қарындаш ұстауға үйрету".	Кеңес: "Балаларға қандайертегі оқуға болады?"	Жаднама: "Сәбилерге арналғансаусақ жаттығулары".		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**10.07. -14.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналармен"Демалыскүнінбалаларменқалайөткізугеболады"тақырыбынаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**табиғат бұрышындағы өсімдіктергеназар аудару, егер топырақ құрғақ болса, су сепкіштің көмегімен	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердіңірі жапырақтарын сүрту. Баланыеңбек әрекетінежетелеу. Бөлмеөсімдіктеріне	**Оқу қызметіне арналғанқұрал-жабдықтар мен материалдарды дайындау.** Мақсат-міндеттер: жүктелген тапсырмаға жауапкершілік	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: б**алабақшаауласын қураған (ағаштан түскен)ұсақ бұталарданжинау. Мақсат-міндеттер: қарапайыменбек	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** құрастыру бөлшектерін қорапқажинау. конструктор қорапқа салынғанына назар

	өсімдіктердісуғару керекекенінұғыну. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	күтімжасауға үйрету. Мақсат-міндеттер: балалардың еңбек етуге қызығушылықтарын жәнеересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртугеарналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбекдағдылары)**	танытуды дамыту, балаларды оқу қызметінеарналған құрал-жабдықтар менматериалдарды ұқыпты жинауды үйрету. **(еңбекдағдылары)**	дағдыларын қалыптастыру; ересектерге қолқобысетуге тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	аудару; егер олар шашылып жатса, қорапқасимайтыны екенін белгілеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Балабақшаға кележатқандамен не көрдім?"тақырыбындағы бақылау. Мақсат-міндеттер: тақырыпбойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагогбалалардан балабақшаға келе жатқанжолдарында не көргендерін айтудысұрайды (көп көліктер, балалар,автобустар, бағдаршам және т.б.). **(қоршаған**	**Еліктеу ойындары:"Не бұл?".** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту; артикуляцияны жетілдіру; жан-жануарлардың дыбыстарына еліктеуге машықтандыру. Балалар орындықтарға отырады.Тәрбиеші балалардан кезек-кезек, иттіңүргенін,	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақмоторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау орындық – Демалуғаотырдық. Мынау үстел, (сол қолды жұдырыққа түю, үстіне оң қолдыңжұдырығын қою) Асты іше біл.Анаутұрғантөсек, (Қолдардықарама-қарсықою, бас	**"Шардыұстапал"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымшазаттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты, ептіліктідамыту.Су құйылған легенге кішкентай пластмасс шарлар салынады. Балаға беріледі тұтқасы бар сүзгіш беріледі де,суданшарларды сүзіпалуды	**"Ойын-сауық саябағын құрастырамыз"құрылыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңқиялын, зейінін, отбасына сүйіспеншілігін дамытады. Ойын құралдары: "лего"немесеағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиешіөз"ойын-сауық саябағын" құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)**

	ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту) **"Сабын көпіршіктері"ой ын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа тәрбиелеу;көркем сөздіжатқаайтуға қызығушылық тудыру. Түрлі-түсті көпіршік, Қалықтайды аспанда. Жарыладыбір-бірлеп, Отшашулар шашқандай. Қандайғажап тамаша, Көзтоймайды қараса! **(сөйлеудідамыту)**	мысықтың мияулағанын, сиырдың мөңірегенін, қарғанын қарқылдағанын (көкек, торғай, көгершін,сауысқан) бейнелеуді (келтіруді)сұрайды. Егер балаларға тапсырманы орындауқиындық тудырса онда, ересектер көмектеседі. Ойындыбіраз өзгерту. Балалардыңбіреуі аңның немесе құстың тек қана дауысынғанаемес, сондай-ақ оған тән қимыл-қозғалысты салып келтіреді. Әдеттеқоянның секіргенін көрсеткісі келетіндер көп болады.Барлығы көрсетсің.Ондатек қана, кімнің ұзақ	бармақтардың ұшынбір-бірінетік бұрышта тигізу) Ұйықтарорын білсек. Мінедиван–жұп-жұмсақ, Отырамыз шаршасақ, (Қолдарды ішкі жақтарыменбір-біріне қосу) Мынау шкаф – қарасақ,(Екіқолды басжағындақосып ұстау; алақандар біресе қосылып, біресежан-жаққа "ашылады") Киім-кешек жинасақ. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	ұсынады.Балалар сүзіп алған шарларды салу үшін,екіншібос легендайындаңыз. Суменойын әрекетін ұйымдастыруүшін, дайындандар поролон губкалар, су сепкіштер, пластикыдыстар, қақпақтар, стақандар,екілеген, алжапқыштар, орамалдар. **(сенсорика)**	

		қоянболғанынжәне айнытпай келтіре білгенді анықтау керек. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	**Шынықтырумендамытуғаарналғанкешендіжаттығулар:«Көңілдісылдырмақтар».** Құрал-жабдықтар:әрбалаға2данасылдырмақтан. Бізде бар қызықты ойыншық, — Бом-бом-бом,бом-бом-бом!оныңаты—сылдырмақ, — Бом-бом-бом,бом-бом-бом!барлықбалаұнатады, Онымен бірге, Секіріп,жүгіруге! "Алдындаойнат". Б.қ.:аяқсәлалшақ,сылдырмақбелде.Сылдырмақтаралдыда,сылдырлатып,қайтаартқақою.Еркін тыныстау. 4 рет қайталау. "Көрсетіпойна". Б. қ.:аяқалшақ, сылдырмақиықта. Оңғабұрылу, көрсету,ойнау,"міне"-деу.Б.қ. оралу. Дәлсолайекінші жаққа. 2 реттен қайталау. "Сылдырмақтартізеде". Б.қ.:аяқалшақ,сылдырмақтаржанында.Алғаеңкею,сылдырмақтартізеде —демшығару.Б.қ.оралу.3-4рет қайталау. Балалардың назарын алдыға еңкейген кезде, тізені бүкпеу керектігіне аудару. "Секіру". Б.қ.:аяқсәлалшақ,салдырмақтартөментүсірілген;4-6ретсекіру;4-6ретсылдырмақтардықағыпадымдау.2 рет қайталау. "Сылдырмақтарұйықтайды". Б.қ.:аяқалшақ,сылдырмақтартөментүсірілген.Сылдырмақтардыекіжаққа,мұрынментыныстау.Б.қоралу, ауызбен дем шығару. 2-3 рет қайталау. Соңғыжаттығудыорындағанда—жүресіненотыру,сылдырмақтардыбетке тигізу. **(денешынықтыру)**			

Таңғыас	**"Үстелбасындағыәдеп"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:балалардамәдени-гигиеналық,өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларынқалыптастыру,үстел басында дұрыс отыруды, асхана құралдарын дұрыс қолдана білуді үйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғысәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып,жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Біздіңкүлкіміз көңілді, Жеткізсінжылумен шаттықты. Бөліскенжақсығой өмірде, Қуаныш,мейірім, бақытты. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Сәлемдесу:"Кел сәлемдесейік".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарғакөңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Жарқырапкүнде ашылды, Айналаға гүл шашылды Қайырлықүн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлықүн! Бізержүрек ұлдармыз! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**"Сиқырлы сөздер".** Мақсат-міндеттер: балалардыәдептілік ережелеріне баулу; жағымды көңіл-күйге бөленуге бейімдеу;әдептілік сезімдерін қалыптастыру. Көмек үшін алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу. **(сөйлеудідамыту)**	**Сәлемдесу:"Күн".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел,балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақтүйгенне керек? Көңілдібоп жүрейік. Әңгімелесейік **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Ойжинақтаусәті.** Мақсат-міндеттер: балаларды татулыққа,бір-біріне жылы шырайменқарауға тәрбиелеу. Қолалысып,кәне, біз, Достасайықбәріміз. Айтарым бар сендерге, Тезтұрыңдар шеңберге. Қандайжақсыбір тұру, Достармененбір жүру! Қандайжақсыдос болу! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Жаздаойын-сауық ұйымдастырамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттарданаттап жүруіскерліктерін жетілдіру; жаттығуды жасау кезінде қимыл белсенділігін арттыру;заттарды құлатпай аттап жүру дағдыларын дамыта отырып, балалардың заттардан аттау кезіндегіептілік қабілеттерін жетілдіру;жалпы дамыту жаттығулары арқылыбалалардың тыныс алу органдарының жұмысынажақсы әсер ету.	**Көркемәдебиеттен ойынжаттығу** ""Торғай мен тышқан" (орыс халықертегісі)" Мақсат-міндеттер: Балаларғаертегіні оқып, мазмұнын түсіндіру;өзойын толық айтуға дағдыландыру; балалардыңбойына еңбексүйгіштік, досқа адал болу, шыншыл болу қасиетін сіңіру; ойлауқабілеттерін, тіліндамыту,сөздік қорын молайту; татулыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойынжаттығу** "Күн көзімен ойнайық" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогті мұқият тыңдап, сұрақтарға жауапберу,сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру;сары түсті тани білу қабілетін қалыптастыру.	**Сурет салудан ойынжаттығу** "Түрлітүсті шарлар" Мақсат-міндеттер: Балаларды түрлітүсті қарындаштармен сурет салуды үйретуді жалғастыру; дөңгелекпішінді заттарды қарындашпен бояу дағдыларынбекіту, негізгі түстер (қызыл, сары, көк, жасыл) жайлы білімдерін бекіту; сурет салуға қызығушылықтарын, ұсақ моторикаларын, қолдыңқозғалыс координациясын дамыту; табандылыққа, ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкаданойынжаттығу** "Би билейміз баршамыз" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа,бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				

Серуен	**Жаңбырды (ауа-райына қарай) немесе аспандағы бұлттарды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбырқұбылысы жайында түсініктерді қалыптастыру; жаңбырдыңаспанда сұр бұлттар жиналған кезінде пайда болатынын түсіндіру; найзағай сияқтықұбылыспен таныстыру. Найзағайменоның жақындағанын бақылау. Найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қаттыжелсоғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндептүнеріп	**Кемпірқосақты бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құбылыстар: кемпірқосақпен таныстыруды жалғастыру. Кемпірқосақтың барлық түстері жайлыбілімдерін бекіту. Балаларға жаңбырданкейін кемпірқосақ шығатынын түсіндіру.Олтүрлі-түсті. Сендер кемпірқосақта қандайтүстер көрдіңдер?(Қызыл, қызыл-сары, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін). Кемпірқосақтың біртіндепшығып, біртіндеп жоғалатынына	**Аққайыңды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғаттаболатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар:аққайың жайлы білімдерін бекіту. Жақын маңда қандайағаштар өсетінін,олардың жазкелгеліқалай өзгергенін қарастыру. Аққайыңғаназар аудару. **Көркемсөз.** Аққөйлегінкиіп алды сәнденіп, Бұйра, жасыл шаштары да әрленіп. Жасбұтағыжелмен біргежелкілдеп, Шақырады	**Ағаштармен бұталарды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерінбекіту, ағаштар мен бұталарарасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету,ағаштармен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауғабаулу. Балалардан балабақша аумағындақандай ағаштар мен бұталарөсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау.Ағаштыңбір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтаданбиік.	**Қарағайды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғаттаболатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар:қарағай жайлыбілімдерін бекіту. Қарағаймен таныстыру, инелерінқарастыру. Жапырақты ағаштармен салыстыру. **Жұмбақ.** Қыстада,көктемде де, Киімібіртүсте. (Қарағай) **"Масаны ұста"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардакөру

	кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырыныпқалуға тырысады. Күн күркіреп,найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бірнәрсежоғарыда от жағып тұр, Дабылдапдабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бірнәрсежоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылынолқағып тұр. От жағып, дабыл қағыптұрғанында, Сабалап төмен қарайсуағыптұр. (Жаңбыр,найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай,бірбағытта жүгіруге	назараудару. **Көркем сөз** Жердің жүзі дірілдеп Желдауылды сапырса. Төсінбұлттың тілімдеп, Қөкжалындар атылса. Көктежасақ құрғандай Кемпірқосақ тартылар. Жақсылыққүн туғандай, Жайнап аспан жарқырар. (С. Мәуленов) **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау, қозғалыс бағытын тез өзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір-бірін итермей	көлеңкемекелші деп. **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай,сигнал бойынша бір бағытта жүгіруге үйрету. **"Құлыншақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа сигнал бойыншашашырап секіріп, жүгіріп жүруге ынталандыру; нұскауларғазейінді болуға бейімдеу. **Еңбек тапсырмасы: құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан**	**Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақпен бұталарын жұлмайық. Жылсайынағаш егіп, көбейтейік. Туғанелді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Жалаушаға қарай жүгір"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша ғана әрекететугеүйрету;	белгісімен қимылдыүйлестіре білубіліктіліктерін дамыту, секіруге жаттықтыру (орындатұрып секіру). **"Мысық пен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктеұжыммен бір-бірінежанаспай қозғала білу біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету,тереңдікке,бір орында тұрып биіктікке,жылдам жүгіру кезінде секіруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойыншықтарды қорапқа, құмнан тазалап, жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа,

	дағдыландыру. **"Өз түсіңді тап" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктібағдарлау біліктіліктерін қалыптастыру, негізгітүстерін қабылдап ажыратуға бейімдеу. **Еңбек тапсырмасы: орындықтардың үстінен құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер, қалыптар, жыл мезгілінесәйкес	жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **"Шұңқырдан шұңқырға"қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқпеналғақарай жылжып отырып секіру біліктіліктерін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету,тереңдікке,бір орында тұрып биіктікке,жылдам жүгіру кезінде секіруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: құраптүсіпқалған жапырақтарды жинау** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған	**тазалау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыштар, түрлі-түсті дөңгелектер, қалыптар, мөлшелер. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды шағын топтарменбірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттержасауға машықтандыру.	зейінін,түстерді ажырата білу қабілеттерін дамыту;жүружәне жүгіруде жаттықтыру. **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойыншақимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде жәнежорғалап кіре білугежаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербесойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар,қағаз беттері.	тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер,қалыптар, жыл мезгіліне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.

	киінген қуыршақтар, машинкалар.	материалмендербес ойын әрекеті. **Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар, қағазбеттері.**			
Серуеннен оралу	**"Бізтәртіптісүйеміз"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, киім мен аяқ киімді таза ұстауға, өз орнындасақтауғаүйрету,неүшінтазалықпенреттіліктісақтаукеректігінталқылау,киім-кешектергедеген ұқыптылықты қалыптастыру, белгілі реттілікпен киініп, шешінуді үйретуді жалғастыру, әртүрлі түймелеу түрлерінқолданубіліктіліктерін бекіту.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Қасықтыдұрысқолданудыүйрету,нандыүгітпеу,ауыздыжауыпшайнау.Ересектергеалғыс білдірудіүйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркемсөз.** Қойдымастыңдәмдісін, Тәбетін тез ашылсын. Қасықпенкөрдәмін, Тауысып же бәрін! **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіүйқы	Белгілішараларды:дәретханағабару,жуыну,киімдердібүктеу,тынышүйқы,сақтайотырып,өзбетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқытатпақ. Жастыққабасындықояғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(сөйлеудідамыту)**				
Бірте-бірте тұрғызу,	**“Ұйқыданкейінгікешендішынығушаралары”.** **Ояну.**				

<table>
<tr><td>сауықтыру шаралары</td><td colspan="5">Тәрбиешіқоңыраудысыңғырлатады:
Сыңғырлаған қоңырау,
Әркезжанымнантабылар.
Қоңыраудың үнінен,
Мен ояндым ақыры.
Уақытымен үнемі,
Жаттығамын жалықпай.
Әнші "алтын қоңырау"
Сыңғырлайдықалықтай!
Көрпеменойнау.(Балаларкөрпеніңастына2-3реттығылады;қауіпсіздіктібақылаушарт.) Күшік келді абалап,
Атыоның- Сабалақ!
Кім шулайды айғайлап?
Солбаланыұстап,алмақ.
Жеңілуқалау(аяқты,қолдысаусақтанжоғарықарайсипау,арқаны,кеуденіжазу).
Аяқұшыменжүру(жатынбөлмеденойынбөлмесіне).
Керілеміз, тұрамыз,
Жүгіріпбойжазамыз…
“Денсаулықжолдарымен”жүру.
Мақсат-міндеттер:аяқтабанындағықанайналымынұлғайту.
(денешынықтыру)</td></tr>
<tr><td>Бесінас</td><td colspan="5">"Қолдықалайдұрысжуукерек».
Сабындықалайдұрысұстау,қолдысабындау,оны сүртукеректігін түсіндіру.
Тәрбиешіқолдынеүшінжуукеректігіжайлысұраққояды. Кейіншараныңорындалуретінайтады, түсіндірме жасай отырып көрсету: Алдымен сабынның жан-жағын сипалаймыз, кейін оны сабын салғышқа салып алақанымыздысипаймыз —біріекіншісін,ендісаусақтардыайқастырып"кірпі"жасаймыз.Артынанқолды қалай сүрту керектігін көрсету.
(мәдени-гигиеналықдағдылар)</td></tr>
<tr><td>Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті</td><td>"Капитандар"тыны с алу жаттығуы.
Мақсат-міндеттер:</td><td>"Кірпі" музыкалық ойыны.
Мақсат-міндеттер:</td><td>Н.Әлімқұловтың "Ойыншықтар" өлеңін драматизациялау.</td><td>"Жүргізушілер" сюжетті-рөлдік ойыны.
Мақсат-міндеттер:</td><td>"Сылдырмақтарм ен билеу"жаттығуы.
Мақсат-міндеттер:</td></tr>
</table>

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	тынысалу мүмкіндіктерін ұлғайту. Ұзақ тыныс шығаруға жаттықтыру.Су құйылған ыдыста қағаз қайықтар жүзіп жүреді.Балалар еріндерін түтік сияқтышығарып, қайық алға қарай жылжу үшін "ф" деп дыбыстайды. Оданкейін тәрбиеші қатты жел тұрғанын айтады, балаларонықүшін көрсету үшін "п" дыбысын айтады. **(денешынықтыру)** **"Үйшік"ертегісін іңсаусақ театры.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; көркемсөз	балалардымузыка және сөздер ырғағына сай, мәтіндегісөздердің мәніне сай қимылдауға,тақпақ сөздерінқайталауға машықтандыру. 1. Тікен,тікентүрпі, Болыпты бір кірпі, (Иә-иә-иә.) Өте қысқы қолы - (Хлоп,хлоп,хлоп.) Ине толған жоны - (Топ, топ, топ.) Секіруді білмепті, Өзі тіпті күлмепті Мінезі өте салмақты, Шапалақтай алмапты Текмұрнымен үнемі, Пырс-пырсетіп жүреді. 2. Орманға кеп қояндар,(Иә-иә-иә.) Секіруді үйретті - (Иә-иә-иә.) Созыпқысқа қолдарын Шапалақтап	Мақсат-міндеттер: балалармен өлең жолдарын еске түсіру; өлеңнің бір шумағын есте сақтауғакөмектесу; тәрбиешінің өлең оқу кезінде балалардың сөздерді (жарты дауыста) қайталау талпыныстарын ынталандыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыраотырып, ойын барысында нәтижелі қарым-қатынас орнатуға машықтандыру. Сюжеттегіекі кейіпкердің (жүргізуші - жолаушы)өзара әрекеттесу біліктіліктерін қалыптастыру. Балалардыңбелгілі бір рөлге қажет құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау әрекеттерін ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	балалардымузыка ырғағына, педагогтің көрсеткенінесай қимылдарды орындауға дағдыландыру; жағымды эмоцияларды дамыту. 1. Сылдырмақ едендежатыр. Аяқтытабанға қою. 2. Екіжаққа бұрылып,жартылай отырып-тұру. 3. Қолшапалақтау. 4. Екіаяқпенсекіру. 5. Айналу. 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп, сылдырлату. 7. Сылдырмақпен билеу. Жаттығусоңында әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке салуға шақыру. **(музыка)**

	үлгілерінестіп, қайталауға бейімдеу. Алдын-алажұмыс: "Үйшік" ертегісін оқу, ертегіні қою, "Үйшікте нелер тұрады?" дидактикалық ойыны, "Аңның" денемүшелеріната, үстел үсті театры «Үйшік», құрылыс материалдарынанүй құрастыру. **(сенсорика,көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	ойнатты-(Хлоп, хлоп, хлоп.) Әттең, бірақ кірпілер, Пысылдауын қоймапты.(Пырс-пырс-пырс.) **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			
Балаларменжеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңніңмағынасын түсініп, жанашырлық сезіміндамыту; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу;сөйлеу мәнерінжетілдіру,	**"Мысық"арнау өлеңін жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Мысық отыр,	**"Суретқұрастыр"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: 3-4бөліктенсурет құрастыруды үйрету. **(танымдық дағды)** **"Көңілді шақпақтар" (бормен"классик"**	**"Үлкен және кішкентай" дидактикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: әртүрлікөлемді,бір текті бұйымдарды екі топқа: үлкен, кішкентай бөліп орналастыруды үйрету. **(сенсорика)**	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі ыдыстар жайлы білімдерін бекіту,ыдыстарды қолданысы бойынша дұрыс пайдалану біліктіліктерін қалыптастыру.

	естесақтау қабілетін дамыту. **А. Сопыбеков, "Қуыршақ". (сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Ұйқысы әбден қысып отыр. Май берейін, Шайнап отыр, Тышқанберейін. Ойнап отыр! (Халықауыз әдебиеті) **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Ойыншық мысықпенойнау.** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөзді тыңдауды бейімдеу, мысықтыңмінез-құлқын бақылау, тәрбиешінің қимылынқайталау. Тікірейіп құлағы, Жолғакеліп тұрады. Тәй-тәй басқан Сүріпкепқұлады. Жолға отырма мысығым, Екі көзім қысығым. Өтіп кетсін бөгелмей, Балапаным-	**ойыныжелісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпеналғажылжи отырып секіру қабілетіндамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептіліккетәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақсекіруді көрсетеді. Сәбилержәйғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересекбалалартас лақтырып,солтасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(денешынықтыру)**		Тамақтану мәдениетін тәрбиелеу. Киімдердің атауы жайлы білімдерін бекіту. Балаларда белгіліреттілікпен дұрыс шешініп, киімдерін бүктеу дағдыларын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		бұзығым. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**			
Серуенге дайындық	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсаты: киім-кешек,аяққиім,бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну,шешіну".** Мақсаты: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту,түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру,киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды,сыпайы сөздердіқолдануды үйретуді жалғастыру.	**"Тілалғыш түймелермен баулар".**Мақсаты: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру,аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудіңбасқа түрлерінқолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	Жапсырғыш тағындылардытағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяққиімдікию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу,киімдішкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтаудыүйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарынөткізу барысында:** -ойыншартын мұқияттында; -ойынды тәрбиешіңбелгісі бойынша баста; -белгіленгенжерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасынақарай дәлдеме; -белгіденкейінғана допты лақтырып артынанжүгір; -ойынкезіндебір-бірінді итерме.
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)**				

қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Кеңес:"Жолдағы қауіпсіздік". "Серуен - өте маңызды!" ата-аналарғаарналған жадынамасы.	Кеңес:"Түстерді үйрену өте оңай және көңілді".	Ата-аналармен әңгімелесу: «Егер балатөбелессе...» .	Кеңес:"Жолдағы қауіпсіздік". "Балаларғаарналған жазғы аула ойындары"ата-аналарғаарналған жадынамасы.	Кеңес:"Жаз мезгіліндегі демалыста балалармен ойындар".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбала**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**17.07. -21.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:серуен алдында ойыншықтарды жинау; топырақтарды, бұтақтарды, тастардышелекке жинау, оларды**	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: "Пульверизаторда н бөлме өсімдіктерінесу бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: "Шешіну бөлмесіндегішкаф ішіндегі тәртіп".** (Тәрбиешінің көмекшісімен бірлесіп) Мақсат-міндеттер:	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма.** Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл бөлу,егертопырақ құрғақ болса, су сепкіштіқолданып өсімдіктердісуғару	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындаудыүйрету;

	белгіленгенжерге апару. Құмды құмсалғышқа жинау. Құмсалғыштың жақтауындағы құмды сыпыру. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайыменбек дағдыларын қалыптастыру, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	қалыптастыру; өсімдіктергедеген қамқорлық сезімдерінебаулу. **(еңбекдағдылары)**	балалардыәркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, тазаұстауғаүйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпенсүрту жәнеқайтаданкиім-кешекті ұқыптап бүктеп,тиісті орындарына орналастыру. **(еңбекдағдылары)**	керектігіненазар аудару. Мақсат-міндеттер: байқағыштыққа баулу; қарапайым еңбекдағдыларын игеругемүмкіндік жасау. **(еңбекдағдылары)**	еңбекдағдыларын қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**
	Саусақжаттығуы: "Кел санайық". Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. 1дегендетұрайық, (Саусақтарды ашып-жабу) 2,3,4–алақанды соғайық, (Қол шапалақтау) Оңжаққабұрылып, (Алақанды оңға, солға бұру) Сол жаққа бұрылып,	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсөйлеу қабілетін,тағамдар туралыұғымдарын қалыптастыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **Көркем сөз** Дайынболды тамағым, Алдымдатұр табағым. Пияз,картоп,	**Саусақжаттығуы: "Бес саусақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақмоторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Тәрбиешіөлеңді оқиды, балалар қимылды қайталайды. Балалардыңсөйлеу және ақыл-ой дамуын ынталандырады.	**"Көгөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністер, көгөністерді сатушыныңқызметі жайында ұғымдарын қалыптастыру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: -Сәлеметсіңдерме, балалар, не үшін келдіңдер?	**"Дәрумендер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жетілдіру;ырғаққа сай қимылдауға, көркемсөзгеілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Музыкалық сүйемелдеумен өткізіледі. Бізбақшаға

	Біротырып,бір тұрып, (Әр саусақты бүгу) Бізжүгіріпалайық. 5дегендеасықпай, Орнымызды табайық. **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**	күрішім, Салдымаскөк, бұрышын. Дәмді болып пісті, Ауызғакеліптүсті! (Д. Қ Бұланбаева) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті–баспа ойыны: "Лото "Көгөністер"".** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайымүстел үсті баспа ойындарының ережелерін меңгеруге, ойын шартынабағынуға деген ұмтылыстарын ынталандыру. **(сенсорика)**	Оңқолымдабес саусақ, Солқолымдабес саусақ. Олардыатап шақырар, Әрқайсысыныңаты бар. Бас бармақ, Балаңүйрек, Ортантерек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**	Балалар: - Көкөністерсатып алуға. Сатушы: - Менің дүкенім сиқырлы, себебі көгөністердідұрыс табылған жауаптарға ғана беремін. Жұмбақ шешуге дайынсыңдарма? **Жұмбақтар.** Доптаржатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар.(Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	барамыз, (Бір орында адымдау) Көкөністер жинаймыз, (Қолы екіжаққасозып,кең ашу) Бірінші қиярды жұламыз,(Еңкейіп қияржұлғансыңай таныту) Дөп-дөңгелек қызанақ,(Екіқолды біріктіріп дөңгелек пішін жасау) Шалқан өте үлкен ақ, (Қолды белге қойып,кезек-кезек екі жаққа бұрылу) Сәбізім ұзын, Қызыл-сарытүсін. (Қолды жоғары көтеріп, отыру) Барлығын жинаймыз, Себетке саламыз. (Қол шапалақтау) **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Аптатақырыбыбойыншатаңғыжаттығу"Шалқан"."**Біратаменәжедебақшаларыболыпты".(Бірінің артынан бірі жүру). "Күндердіңбіріндеаташалқан егеді".(Өкшесыртыменжүру). "Дәлсолкүніауа-райы тамаша,шуақтыболды.Құстарсайрап тұрды".(Алдығасекіріп,қолдарын көтереді).				

	"Бірмезгілдежаңбырсебелейді".(Аяқтыңұшыменжүріп,қолдарынсермиді). "Атаүйінеқарайжүгіреді".(Жүгіреді,Қолдарынбіріктіріп,бастарынақоядыда"шатыр",жүгіреді). Аяқтарын алшақ қояды, қолдарын төмен түсіреді. Иықтарынкөтеріп,қолдарынсермиді. "Аташалқанотырғызайындесе, күректітаба алмайды". Қоларынбіріктіріп"құлып",аяқтарыниыққөлеміндеалшаққояды. Алдыға еңкейеді. Денелерінтүзеп,маңдайларынантерілерінсүрткендейсынайтанытады. "Шалқанүлкенболыпөседі,тіптіірідесеболады.Атаоныжерденсуырмақшыболады,бірақшамасы жетпейді". Аяқтарыниыққөлеміндеалшаққояды. Қолдарын шыңтақтарына қояды. Оңға,солға еңкейеді. "Атакөмекшілеріншақырады:апаны,немереқызын,итін,мысығыншақырадыжәнетышқанкеледі». Екі аяқтарын қосып секіреді. Қолдарынжоғарыкөтеріпшапалақтайды. "Міне шалқанды да суырып алды!" Бір-бірініңартынантізбектеліпжүреді. Жүгіреді. Ақырын жүреді. "Олербарлығыүйлерінебарыпшалқандыпісіріп жейдіде,кейінәркімөзүйіне тарайды". **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**"Қасықтыдұрысұстапүйренеміз"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:балалардықасықтыдұрысұстаудыүйретубойыншажұмыстыжалғастыру. Топқақасықтыауызынадұрысапармайкөженішашыратып,үнемікөйлегінбылғапалатынКамилақуыршақ "келеді". Балаларқонақтысабырғашақырады.Оған"қуыр,қуыр,қуырмаш"санамағынайтыпбереді.Кейінтәрбиеші сәбилергесиқырлы қасықтарынқолдарынаалып, қуыршақКамилағакөженіқалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. СонындаКамилабалаларғаалғысынбілдіреді. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылға	**"Көгөністер"**	**Көркемсөз.**	**Сәлемдесу**	**"Көгөністер"**	**«Көгөністіңтүсі**

ніс-әрекетке дайындық	**жайлыәңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: көгөністер жайлы жалпылама түсініктерін қалыптастыру (көкөністер—ол өсімдіктіңбірбөлігі мен жемісі, оларды тағамға пайдалану үшін бақшада өсіреді); көгөністердің алуандығыжайлы түсініктерін нақтылау. Құралдары: көгөністерсалынған суреттер; көгөністердің нақпішіндері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністержайында түсініктерін нығайту; денсаулықтысақтау қағидаларын қалыптастыру. Жеңдер күнде дәрумендер, Денсаулыққа пайдалы. Сондабарлықауру сырқау, Жоламайды барлығы. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;дене мүшелерін қабылдаптануға тәрбиелеу. Сәлем,алақан! (Қолды созу, алақандысыртқа, ішке бұру.) Хлоп-хлоп-хлоп! (Үш рет алақан соғу.) Сәлем,аяқ! (Орындаадымдау.) Топ-топ-топ! Сәлем, көздер! (Көздіашып,жұму.) Миг-миг-миг! Сәлем,мұрным! (Саусақтарын мұрын ұшына тигізу.) Бип-бип-бип! Сәлем,достар!(Қол бұлғау.) Сәлеметсіңдерме! **(сөйлеудідамыту,**	**тақырыбына суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер жайлы білімдерінкеңейту. **Көркемсөз.** Тиінкеліпотырды, Дастарханның басына. Тамағыменойнады, Нандықылды ысырап. Ойнамаңдар тамақпен, Асішіңдерәдеппен. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сенсорика)**	**қандай?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырату және дұрыс атау іскерліктерін дамыту. - Балалар, қане (әжеге)көгөністерді тарелкаларға бөліп салуға көмектесейік.Әр көгөністің өз тарелкасы бар. Жасылқиярдың тарелкасы да жасыл.Жасылтүсті көгөністерді тауып, тарелкаға салыңдар. Қызанақтың тарелкасықызыл ... Құралдар: түрлі түстітарелкалар; көгөністер нақпішіндері. **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**

			әлеуметтік-эмоционаолды дағдылар)		
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер - денсаулық кепілі"Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардыңүстінен аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру; заттардыңүстінен аяқпен секіру жаттығуын жасау кезінде қимыл белсенділіктерін арттыру;заттардың үстінен екі аяқпен секірудағдыларына жаттықтыруды жалғастыру; заттардыңүстінен екі аяқпен секіре білу дағдыларын дамыта отырып, заттардан аттау кезіндегі секіру қабілеттерін жетілдіру.	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Қуыршақ Дана бізде қонақта"Мақсат-міндеттер: Көгөністердіұстап, сипап анықтауға, оларға сипаттама беру, сипаттау кезінде5-6сөзден тұратынқарапайым сөйлемдер құрастырабілуге үйрету. Сөздік қорынмолайту,сөз тіркестерін құрастыруғаүйрету; ұйымшылдыққа баулу; дидактикалық ойындарды арқылы балалардың сөйлеу тіліндамыту,сезіну және есту қабілеттерін дамыту; балаларды айналасындағыларғ акөмектесуге,бір-	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Тәрелкедегі қияр мен қызанақ"Мақсат-міндеттер: Балалардыңзейінін, есте сақтау қабілеттерін,жалпы және ұсақ моторикаларын дамыту. Балаларды дайын формаларға желім жағып жапсыруды үйрету. Көкөністер туралы балалардың білімдерін жетілдіружәне толықтыру, көкөністерді жемістерден ажыратабілуге үйрету. Көкөністерді жапсырукезінде желім мен майлықтымұқият қолдануқабілетін дамыту.тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналған себет"Мақсат-міндеттер: Балаларды «көгөністер»,«егін жинау» ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру, олардыңнегізгі сипаттамалары (пішіні, түсі) туралы білімдерін бекіту,құрастыруға деген қызығушылықты қалыптастыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Витаминдерәлемі" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалықжәне ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.

		бірімен қарым-қатынас кезінде қамқоршыболуға дағдыландыру.	Өздігіненжұмыс жасай білуге тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлзар мен бақшадағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды гүлзар мен бақшадағы тұқымдардыегу ережелерімен таныстыру; ересектердіңеңбегін құрметпен қарауға баулу.**"Күнменжаң быр"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілер бойынша бір-біріне соғылмай жан-жаққашашырап	**Шыршаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шыршаның ерекшелігі-инелері түспейтіні, қыс мезгіліндедежасыл болып тұратыны, оның батыл, суықтан қорықпайтыны жайлытүсініктерін дамыту. Шыршаға таңдану сезімін ояту, табиғаттың сұлулығын түсіне білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз.** Шырша,шырша, шыршамыз, Ұнатамыз баршамыз.	**Ақбақбақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың бақбақтыңгүлдеуі жайлы қарапайым түсініктерін қалыптастыру. Гүлдің ұшқан үлпілдекбастарына тамсану ниетін ояту, қызықты құбылысқа (бақбаққаүрлеп, үлпілдектерді ұшыру) эмоционалдыжауап беруге жетелеу. Жұмбақ жасыру: "Сап-сарыдөңгелек, ал енді ақ үлпілдек".	**Жаңа бөлме өсімдіктерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жанабөлмеөсімдігі жайлытүсінікберу, оның құрылымы (сабағы, жапырағы, гүлі), оларға күтім жасаудың қажеттілігі(суғару, қопсыту, шаңын сүрту). Құрал-жабдықтар: бальзамин, «сиқырлы түтікшелер», «Қанқыздың саяхаты» дидактикалық ойынынақажет құралдар(гүлдің	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектіңбірнеше түрін ажыратуды үйрету (капустница); қоршағанәлем жайында түсініктерді тиянақтау. Көбелектің қанатындатабиғат жаратылысындағы өтеәдеміөрнектер бейненленген.Бірақ көбелектерді қанатынанұстауға болмайды, себебі олардың беттерін нәзік тозаң басып жатады, оны өшіру

	жүруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; жүгіруге үйрету, ойын шарты бұзбауғабейімдеу. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәрігердің еңбегі жайындағы түсініктерін пысықтау;рөлдерді бөліну, алмастыру, заттарынпайдалана білу іскерліктерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**құмды құм салғышқа жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** әртүрлігүлдердің тұқымын қарастыру. Гүлзарішінегүл	Мерекеқарсаңында, Төріміздетұрсаңыз. Мәңгіжасыл көркемім, Өсебершікөркейіп. Неткен әсем, асылсың, Жылбойына жасылсың! (Д. Қ. Бұланбаева) Балаларғашыршада жапырақтардың орнына инелердің болған себебін түсіндіру; шырша инесі мен терек жапырағын көрсетіп, салыстыруға мүмкіндіктержасау. Шырша маңында ойыншықтармен жасырынбақ ойнауды ұсыну. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбергежиналып, бойымен мәтіндегі	**“Мысық пен торғайлар” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойыншарты,белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру;ойын кейіпкерлерінің қимылдарына еліктеуге деген қызығушылықты тудыру. Құмдашеңберсызу. Шеңбер ортасында мысық. Балалар торғайлар. Торғайларшеңбер сыртында секіріп, мазақтап, мысық көрмейтұрғанкезде шеңберге ұшып кіредіде,мысыққа ұстатпауға тырысады.Мысық үш торғайды ұстаған кезде, мысықрөлібасқа балаға беріледі.	және қанқыздың жіптебейнеленген карточка). Балаларғажаңа өсімдіктікөрсету, оның атауын хабарлау (алауша немесе бальзамин). Оны қарастыру. **"Қанқыздың саяхаты" дидактикалық ойыны.** (Балалар жіптегі қанқызды алып,карточкадағы гүлмен жүргізеді.) Мақсат-міндеттер: өсімдіктержайында түсініктерін пысықтау. Жәндіксабағымен жүреді (балалар көрсетеді), жапырақпен, гүлмен».Кейін балаларшынайы өсімдіккекеледі. Сұрақтар: -Гүлдің (өсімдіктердің) қандайбөліктері бар? Сабақтары	өтеоңай,бірақ соданкейінкөбелек ұша алмайды. Балаларғатүсіндіру көбелектердің жұмыртқа салатынын,артынан ол жұлдызқұртқа айналып, өсімдік жапырағын жеп жоятынын түсіндіру. Кейін жұлдызқұрттар өздерінің құрсақ бөлігіненбөлінетін жіппен орап, қуыршаққа айналады,ал қуыршақтанқайта көбелек пайда болады. **Көркемсөз** Көккөйлек,көк көбелек Көздерідөп дөңгелек Гүл көрсе күлімдейді Қолымаілінбейді Көк шөптің арасынан Түр-түсібілінбейді.

	тұқымынегуді ұсыну. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. **Шығарылған материалменеркін ойындар.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісін бойынша әрекеттержасауға машықтандыру.	сөздерге сай қимылдауға бейімдеу; ұйымшылдық негіздерінсалу. Біржоғары,бір төмен, Күнібойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен. **"Шыршадан да биікболыпөсейік" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір орнында тұрып, биіктікке созылып секіру дағдыларын дамыту;балалардың вестибуляр аппаратындамыту, күш-жигерін ұлғайту. Жаттығудың неғұрлым қызықты өтуіүшін,балаларға қолдарын жоғары созып секіруді ұсыну.	**”Құрылысшылар” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалаларға құрылысшы мамандығыжайлы айту. Құмнан, тастан, құрғақбұтақтардан қалай үй салуға болатынынкөрсету. Балаларға өздеріне үй құрастыруды ұсыну. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: бақшанышөптеу. Кішкентай тырмамен қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу;ересектің еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.	ұзынба,әлдеқысқама? Жапырақтар қандай түсті? Олар көппе?Гүлдерібарма? Олар қандай түсті? Өсімдік қалайаталады? - Сендербілесіңдерме, гүл ұзақ уақыт әдемі болып, құрамауүшінне істеу керек? **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: өсімдіктерді су сепкішпен суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Топырақтың барлығы суланатындай,ал тамырларын су шайып кетпейтіндей абайлапсуғару керектігінеске салу. - Балалар,жердің дымқыл немесе құрғақекенінқалай	**"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді.**"Қапта небар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды таныс заттарды атауға жаттықтыру. Дене шынықтыру тәрбиесібойынша жекежұмыс:допты жоғарыкүнгекарай лақтырып, ұстап алу. Мақсаты: көзбен мөлшерлеуді, ептіліктідамыту.

		Еңбек тапсырмасы: гүлзардаөскен гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.		білуге болады? - Қараңдаршы, біз оны суарып едік, топыраққараболып кетті. Оны ұстап салқын, дымқыл екенін білуге болады. Ендеше, суару қажеттілігін топырақты ұстап анықтауға болады. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер:: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектіңбейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстердіқабылдау, зейін, ойлау, кеңістіктібағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар:негізгі түстергебоялған көбелектер мен гүлдердіңқағаздан кескіндері. **"Өзтүсіндітап"**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын алаңын тазарту.** Мақсат-міндеттер: бірігіп еңбектенуге, ортаққүш-жігермен мақсаттың орындалуынақол жеткізу үйрету. **Балалардың дербесәрекеті.**

				ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардыңтүстер жайындағы біліктіліктерін қалыптастыру; кеңістікті бағдарлау, спектрдіңнегізгі түстерінажыратуға бейімдеу.	
Серуеннен оралу	**"Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"ойынжағдаяты.** "Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер:сабындыыдысынаналуғаүйрету,үлкендердіңкөмегімен,қолдарынсабындап,сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Көркемсөз.** Қасық,нандыалайық, Ауқаттанып алайық. Мәдени–гигиеналықдағдыларынжетілдіру,тамақтанукезіндегіқарапайыммінез-құлықдағдыларын қалыптастыру;балалардыөзбетіменұқыптытамақтануды үйрету,тамақтымұқиятшайнау,қасықтыоңқолда ұстау, майлықты пайдалану. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Белгілішараларды:дәретханағабару,жуыну,киімдердібүктеу,тынышұйқы,сақтайотырып,өзбетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқытатпақ. Жастыққабасындықояғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(сөйлеудідамыту)**				
Бірте-бірте тұрғызу,	**Тақпақ-оятпақ:"Әтеш".** Жатағой,жата ғой,				

сауықтыру шаралары	Демалып,ұйықтай ғой. Төсекте:Әтеш ұйықтайды"-б.қ. арқадажатып,қолдыбастанжоғарысозу,аяқбірге.Бірқолдыжоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтешбидайіздейді"-б.қ.отырып,аяқтыайқастыру,қолбелде, бастысолға,алға, солғаеңкейту. 3р. Әтеш суішеді"-б.қөкшедеотырып, қолтүсірулі, тізерлеп тұру, қолжоғары,алғажәнеастығақолсозып еңкею, б.қ. оралу. Әтешсекіреді"-б.қ. аяқбірге,қолбелде. 20с. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Қолдысабындаужәнетүзуқимылдарменжуудыүйретудіжалғастыру,қолдыжуғаннанкейінсығудыүйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балаларқолдарынжуады"тақырыбыбойыншаиллюстрацияларқарастыружәнесолбойыншаәңгімелесу. **"Бізқолымыздықалайжуамыз"дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер:қолдыжуудағдыларынжетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су". **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыдәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың атауларынбекіту. Балаларды ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Сюжетбойыншаекі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас)	**"Ресторан" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: асхана құралдарын, бірінші,екіншіасты атауды үйрету; тамақтану мәдениетінің дағдыларын қалыптастыру. Балалардың сабын көпіршіктерімен ойындары.Мақсат-міндеттер: ұзақ тыныстауды дамыту.	**"Шалқан"ертегісі нсахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалдылығын дамыту,ертегілерге деген қызығушылықтары н тәрбиелеу, мазмұнын тыңдауды және түсінудіүйрену, шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	**"Көкөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: көгөністертуралы түсініктерді нығайту; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдерме, балалар! Сендер не үшін келдіңдер? (Көгөністер сатып алуға.) - Меніңдүкенім сиқырлы,	**"Бақшадағы көгөністер"сурет теркөрмесі.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністердібаптау, күту және жинау туралытүсініктерін тиянақтау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Жануарларды тамақтандырайық " рөлдіойыны.**

	іскерліктерін қалыптастыру. Ойыншық-алмастырушылармен ойын барысында, өзі және ойыншық үшін рөл атқару. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**Дамытушылық ойын жағдаят: "Көгөністер, жемістер, жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністердің кейбірібақшада көрініп тұрса, кейбірін жапырақтар арасынан іздеу керектігінкөрсету; балаларға көгөністерді зерттеудіұсыну: сипап көру (шалқан-майда, қияр-бұдыр),басып көру (қатты), дәмін татып көру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	көгөністердітек дұрысжауаптар үшінғанасатып алаласыңдар. Жұмбақ шешуге дайынсыңдарма? Жұмбақтар. Доптаржатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар.(Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларынкүту амаларымен таныстыру; көкөністердің,үй жануарларының атауларын пысықтау; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. -Балалар,ауылдағы атаның үйінде әртүрлі жануарлар бар. Қане, қандай жануарлар бар екенін көрейікші. Балаларқораптың ішінен үй жануарларыналып шығады да, қалай дыбыстайтынын келтіреді. Үй жануарларын көкөністермен тамақтандырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**

Балаларменжеке жұмыс	**"Көгөністер" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністердің нақпішіндерін (муляждарды) сипату арқылы түйсігіндамыту, атауға, сыртқы ерекшеліктері бойынша ажыратуға,есте сақтауға баулу. Құралдар: көгөністердің нақпішіндері (муляждары). -Міне,дәмді көкөністер, Күзгедейінпісіп өскен: Картоп,пияз, қызанақ, Қияр,орамжапырақ. Д. Ахметова. **(сенсорика, сөйлеудідамыту)**	**"Қояндыүйрет"(артикуляцияны дамыту) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, есту, есте сақтау, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Балаларға қоянға көмектесуді–оны үйретуді ұсыну: А) Ауызды ашу: - Қоян, ауызыңды аш, Былай! Былай! Б)тістерінкөрсету: - Қоян,тістеріңді көрсет! Былай! Былай! В)Тілдікөрсету: - Қоян,тістеріңді көрсет! Былай! Былай! Г)Сәбіздітістеу: - Сәбіздіже!Ап! Ап! Ап! Д)Еріндіжалау: - Қоянбүкіл сәбізді жепалды.Оған дәмдәсәбізөте	**"Бұл не?" (көгөністер, сөз тіркесі)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністертуралы ұғымдарын жетілдіру;сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларғақонаққа әже келіп, себет алып келеді. - Қараңдаршы, әже бақшаданеөсіріпті. (Балаларғасебеттегі көгөністерді көрсету.) - Бұлне?(Бұл көгөністер.) Балаларғасебеттен бір-бір көгөністен алып, оларды атаудыұсыну. - Әже оларды базарғаапарып сатады. Ал біз барып, сатып аламыз. Құралдары: көгөністердің муляждары,себет,	**"Базарда"(көгөні стер, сөз тіркесі) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністертуралы ұғымдарын жетілдіру; коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Себеттердіаламыз. Жолғатүсіп жүреміз, Базарғадажетеміз. Сөреге қарай ғой, Көгөністералағой! - Мұқиятқарап, айтыңдаршы, базарда қандай көгөністерсатылып жатыр? - Камила,сағанне берейін? (Маған шалқан беріңіз (қияр, қызанақ, сәбіз).) **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Сиқырлысөздер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда әдептілікті қалыптастыру (көмекке алғыс білдіру,қоштасу жәнесәлемдесу). "Не сатып алдың?" ойыны(көкөністер, сөз тіркесі). Қолымда себетім. Үйгеқарайкелемін. Базарға бардым, Көкөнісалдым. - Камила, сен не сатыпалдың?(Мен шалқан сатып алдым.) - Арсен,сенне сатыпалдың?(Мен қызанақ сатып алдым.) т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		ұнады. Ол ернін жалай бастады. Былай! Былай! Ал балалар еріндерін майлықпенсүртеді. -Рақмет!–дедіде қоян, орманға қашып кетті. Әржаттығуды3рет қайталап орындау. **(сөйлеудідамыту)**	әженіңсуреті. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**		
Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелермен баулар".** Мақсат-міндеттер: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру,аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудіңбасқа түрлерінқолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойынжаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімдідұрысбүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға,өзшкафын белгіленуі(суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Киіну,шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту,жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту,түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру,киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды,сыпайы сөздердіқолдануды үйретуді жалғастыру.	Шкафтан далаға киетінаяққиімін алу дағдысын қалыптастыру, көмексұраукезінде сөзбен өтініш білдіругеүйрету, қабылдау бөлмесіндеөзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегіережелер: - серуенкезіндебас киімнемесеорамал тағу; - ыстық ауа-райында,көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнгетіке қарамау,себебібұл	**"Киім-кешектермен аяқ киімді қалайдұрыс,таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды,өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру, киім-кешектермен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, "тиянақтылық", "ұқыптылық" түсініктерімен таныстыру,киімдегі олқылықты

				көруқабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеукезінде әркім өз жеке стақанынантек қайнатылғансу ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды,өйткені қолкірболадыжәне оларда ауру тудыруымүмкін микробтаркөп.	байқауғаүйрету.
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Кеңес: "Баланың жазғытамақтануы".	"Балаеркелігін қалай жеңуге болады" тақырыбынакеңес.	"Бала мен компьютер" тақырыбынакеңес.	Ата-аналарға "Деніміз сау болып өседіз"тақырыбына коллаж әзірлеуді ұсыну,күнтәртібі	"Денсаулық-зор байлық" тақырыбынакеңес.

				жайлыаңгімелесу.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**24.07. -28.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналармен"Мектепжасынадейінгібалалардыңэкологиялықтәрбиесі"тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Біз жинақылықты қалайсақтаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы ретсіздікті байқауды үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**дымқыл шүберекпен орындықтыңшаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайыменбек әрекетінорындауға	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескедегі** бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындаудыүйрету.	**Еңбекдағдыларын дамытуды жалғастыру:**ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, олардыатап, орындарынажинау. Мақсат-міндеттер:	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын

		араластыру. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**	қарапайыменбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	дамытуды жалғастыру, өсімдіктергекүтім жасау. **(еңбекдағдылары)**
	"Гүл құра"жаттығуы. Мақсат-міндеттер: ұзақ бөліктерден тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейінқабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәрбиешітақтаға бір өсімдіктің бейнесін жапсырады.Оның бөліктерінатайды, көрсетеді: сабағы, жапырағы гүлі. Артынанәрбалаөз гүлін үстел үстіне тәрбиешінің көмегіменқұрайды да, тағы бір рет өсімдікбөліктерін атайды. **(сенсорика)**	**Ойынжаттығуы "Гүлдер".** Мақсат-міндеттер: балалардыырғаққа сай қимылдауға, көркемсөзгеілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлім,гүлім,өсе бер, (Екі қолды жоғары көтеру) Әдемі боп, асыл боп. (Қолдарын екі жаққа бұлғау) Күндейжайнапкете бер, (Отырып,тұру) Қызыл,сары,жасыл боп. (Қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Текшелермен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды текшелердің қасиеттерін тануға мүмкіндіктержасау, түрлі құрылыстарды қалауға ынталандыру. Мендетүрлі-түсті текшелер бар. -Балалар, қараңдаршы, мына текшелерденқандай гүлдер құрастыруға болады? Өз қалауларын бойыншагүл құрастырып көріңдер. **(сенсорика)**	**"Суреттіқұра"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден(2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықтыбағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балалар,сендерге жұпқа бөлініп, қиынды суретті құрап, гүлді атау керек. **(сенсорика)** **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбер құрыптұруды,оны кеңейте және кішірейтебілуді, өз	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлдернәзік болады, (Саусақтардыбаяу ашу) Қаулапөсіптолады. (Қолдарын үстіге созып, бұлғайды) Қарамасаң аялап, Солып,құрап қалады.(Саусақтарын баяу жабу) **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**

				қимылдарынмәтін сөзіне сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмайұшабер, Ешкімненжасқанба! Балалар, баяу артқа қарай шегініп, шеңбердікеңейтеді. "Көпіршік жарылды" сөзіне балаларқолдарын түсіріп, "ш-ш-ш"дыбысын дыбыстайды. **(дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу:"Гүл".** 1. Жергедәнболыптүстім, Әдемі гүлге айналдым. Б. қ.толықотыру;1-қолдыжоғарысозу,қолбелде; 2-б.қ. (5-6 рет) 2. Күнгеқарайсозыламын, Күн нұрына жылынамын. Б. қ.қолденебойында;1-қолдарды жаныменжоғары,аяқұшыментұру; 2-б.қ.(5-6рет) 3. Жан-жағыма қарадым. Өзімеұқсасдостардыкөріп, Қуанып қалдым. Б.қ.аяқалшақ,қолбелде;1-солғақарай бұрылу,оңқолды жанға;2-б.қ.3-4-дәлсолай солжаққа;(5-6 рет) 4. Көбелектермағанқонады,				

	Тәттінәрімдіалады. Б.қ.қолжанда;1-толықотыру,қолтізеде;2-б.қ.(5-6 рет) 5. Қонақтарғаәрдайым. Ашық менің қабағым Б.қ.дәл солай; ескіру; (10рет) 6. Тынысалуғаарналғанжаттығу: "Гүлдер". 7. Түнде батқанда бәріміз Тәтті ұйқыға батамыз.Б.қ.толықотыру,т оптасу. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:балалардықасықтыдұрысұстаудыүйретубойыншажұмыстыжалғастыру. **Көркемсөз:** Қомағайқоңыраю, Нандышашыпжепотыр. Түсінбедік бір сөзін, Аузы нанға толып тұр. Сөйлемейіштамақты, тарсылдатпа табақты. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуанышшеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу; қоршаған объектілерге, топтастарғакөңіл аудартып,жылы	**Қуанышшеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;дене мүшелерін қабылдаптануға тәрбиелеу. -Қайырлытаң,	**"Көбелек қай гүлгеқонды?"ой ыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүлдер туралытүсініктерін пысықтау;гүлдерді атауға дағдыландыру. Құралдар: қызғалдақ,бақбақ,	**Сәлемдесуойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;дене мүшелерін қабылдаптануға	**"Бақ-бақ"тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, тыныс алу мүшелеріндамыту. - Бақбаққа, оның үлпілдек күлтешілерінқозғау үшінүрлеңдерші,

	шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане,достар қуанайық. Қуанайыққұстарға да, Күнге де, (Балаларқолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір-біріне қарап жымияды) Бүкіләлемқуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққақарайашады) "Қайырлы таң!"деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қолұстасады) "Қайырлытаң!"ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қаладытағы бізбенен! **(сөйлеудідамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	көздерім(Қабақты сипау) - Сендерояңдыңдарма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі"жасау) - Қайырлытаң құлағым! (Алақанмен құлақтысипау) - Сендерояңдыңдарма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлытаң, қолдарым!(Екі қолдыкезек-кезек сипау) - Сендерояңдыңдарма? (Қол шапалақтау) - Қайырлытаң,күн! (Қолды жоғары созу) - Меноянdым! (Бастыжоғары көтеру) **(сөйлеудідамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар,дене шынықтыру)**	түймедақ, көбелектің суреттері. Балаларгүлдер жайлыайтады. - Мынау қандай гүлдералаңқайы? (Түймедақ), - Алалаңқайше? (Қызғалдақ). - Балалар,басқа алаңқайға барайық. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	тәрбиелеу. Мынау–менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау–басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау–меніңоң қолым, Мынау–меніңсол қолым. Барлықісті атқарған. **(сөйлеудідамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	бірақұрттарынааула толтырып алмауға тырысыңдар. **(денешынықтыру)**

Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазғы гүлдер тамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды тура және айналма текшелердіайналып жүгіру жаттығуларын жасауды үйрету; балалардың жүру және жүгіру қимылдарын бақылап,қайталап көрсетуге машықтандыру; туражәнеайналма жолмен жүгіру барысында жылдамдық,ептілік дағдыларындамыта отырып, балаларда жағымды эмоциялықкөңіл-күй туындату.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Жылқы мен бұғы"ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларғаертегіні әңгімелеп беру, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі мазмұнын өз ойларыментолық жеткізебілуге;үй жануарлары мен жабайы аңдарды ажырата алу дағдыларын дамыту; сөздік қорынмолайту, байланыстыра сөйлеуіскерліктерін жетілдіру; өз құрбыларыментату, достарына адал болуға тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу**"Гүл шалғыны"Мақсат-міндеттер: Далагүлдерітуралы ойларын жинақтау; гүлдердіңәсемдігіне назарларынаудару; есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетіндамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көгалда гүлдер жайқалды…" Мақсат-міндеттер: Гүлдің бейнесін, алақандарын қолданып құрылымымен пішінің беруді үйрету;балалардың алақанмен сурет салуға қызығушылықтарын ояту; негізгі түстер жайлы білімдерінбекіту; ұсақ қол моторикасын дамыту;зейіндерін, есте сақтау қабілеттерін дамыту;суретсалу кезінде бояуларды ұқыпты пайдалануға тәрбиелеу; айналадағы табиғатты танып білуге деген қызығушылықтарын ояту.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Гүлдер мерекесі"Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілдіәндерайту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдауқабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығындамыту.

Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Гүлдептұрған өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктермен таныстыру. Олардың құрылымынталдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдердіаялауға тәрбиелеу. Өсімдікті қарастыру,гүлдің түсін, пішінің, гүлдеріненбасқа оларда не бар екенін сұрау. Балалардыгүлдерді аялауға, баспауға, үлкен гүл шоғын жұлмауға үйрету. **Көркемсөз.**	**Түймедақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктер: түймедақпен таныстыру. Олардың құрылымынталдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдердіаялауға тәрбиелеу. Негізгімазмұны: Балаларға түймедақты қарастырудыұсыну. Түймедақтыңтүсіне назар аудару: күлтешелері ақ, ортасы сары. Сабағы биік, жапырақтары ұзыншақкелген.	**Жолжелкенмен қалақайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдіөсімдіктермен таныстыру; гүлдердіаялауға тәрбиелеу. Олардың құрылымынталдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Жолбойындаөсіп тұрған өсімдіктермен таныстыру. Олардыңкөбіемдік өсімдіктер:қалақай, жолжелкен. -Балалар, жолжелкендепнеге атайды? **Жұмбақ.** Жап-жасыл	**Гүлзардағы гүлдердібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдер жайлытүсініктерін кеңейту; өсімдіктергедеген қызығушылығын арттыру. Гүлдерәдемі,нәзік, хош иісті, түрлі-түсті,үлкенжәне кішкентай. Гүлдерден гүл шоғын жасауға болады. **"Торғайлар мен мысық"қимыл-қозғаласойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу,ұжымменбір-біріне соғылмай	**Бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдеп тұрған бақбақ жайлы қарапайым түсінікті дамыту; өсімдіктерәлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балалардыгүлдеп тұрған бақбақты танып, атауға жетелеу.Сөздік қорларын сын есімдерменмолайту (сары, күн сияқты алтын түстес) өсімдіктердіаялауға тәрбиелеу. Үлбірегенбақ-бақ, Үлпілдеген аппақ. "Уф",-десем,бақ-бақ,

	Ерте тұрып күнде, Су құямын гүлге. Жайнайды гүлім, Құлпыртып түрін. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы маскалар:гүлдер мен аралар. **"Аттап өт" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда алға жылжыпекіаяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге,тез	**Көркем сөз.** Гүлгеайналып құлпырып, Түрлі-түстібояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайды ұлпасы, Ақперіштесияқты. Нәзікжелменұшып жүр, Таңғажайыпгүл басы. (Д. Қ Бұланбаева) **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойынды. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындау біліктілігіндамыту; әртүрлі бағытта жүгіру мен еңбектеуді жаттықтыру. **"Көлшіктен өт" қимылжаттығу. (денешынықтыру)**	жапырақ, Ұстасаң шағып алады.(Қалақай) Өзіне шап шақ, Киген қалпағы аппақ, Үлпілдектер тұр қаптап. (Бақбақ) **"Масаны ұста"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалыстарынкөру белгісімен үйлестіру біліктілігіндамыту. Балалардысекіруге жаттықтыру (бір орында секіру). **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу,ұжымменбір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін	қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойыншаәрекет ету, тереңдікке, орыннанұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **"Құрылысшылар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Шығарылатын материал, балаларды алмастырузаттарын қолдануды, құмнан құрылыс нысанын жасап,оныойнауды үйрету. **Жекежұмыс: "Ұқсас гүлді немесекүлтешені тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажырата, атай білу қабеліттерн нығайту.(Түймедақ, бақбақ,раушан-	Ұшасыңғойқаптап. **“Әженің қозысы болыпты” қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүруге, жүгіруге, еңбектеп жүруге жаттықтыру. Балаларшеңбер құрып тұрады, тәрбиешіайтады: ”Әженің қозысы болыпты. Оның аяғы мынандай болыпты(аяқтарын алға шығарады), тұяқтарымына жерде болды (отырыпкөрсетеді) т.с.с (мүйізі, құйрығы).Қозының серуендегісі келіп, ол тауды, тасты аралайды(төрт яқтаптұрып,бүкіл алаңқайдажүреді). Әже қозыны үйге шақырады: ”Кел, қозы үйге кір, әйтпесеқасқыржеп

	жүгіруге жаттықтыру. Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыштар, қырғыштар, қалыптар. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайымеңбек түрлеріне баулу. **Кинетикалық құмнан тұрғызылған"Құм қалашығы"** Кинетикалық құмныңбарлық кереметтілігін сөзбен немесе фотосуреттермен жеткізу мүмкін	Мақсат-міндеттер: балаларда тепе-теңдікті,ептілікті, көзбенмөлшерлеуді дамыту. **Еңбек әрекеті: жерге түскен жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер,қалыптар, жыл мезгілдеріне сәйкес киінген қуыршақтар, машинкалар.	дамыту. Белгі бойыншаәрекет ету, тереңдікке, орыннанұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, сыпырғыш, зембілдер, қалыптар, қарындаштар,қағаз беттері.	гүл). **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескенітастардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Еркінойындар: балалардың шығарылған материалмен ойындары.** Құмдықұрылыс және табиғи материалмен үйлесіре білу, қызықтыжәнеқиын құрылыс нысандарын тұрғызуғажол береді.	кетеді". Тәрбиеші қасқырдыкелтіреді де, одан қашып кетуді ұсынады. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқан гүлдердің кескіндеріне бір көбелектіңбейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстердіқабылдау, зейін, ойлау, кеңістіктібағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар:негізгі түстергебоялған көбелектер мен гүлдердіңқағаздан кескіндері. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** ойын жабындысын сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайымеңбек дағдыларын

	емес,онытек құмдықолыңызбен ұстап көріп қана сезіне аласыз! Кинетикалық құмменқалыптарды қолданып пішіндер мүсіндеуге өте ыңғайлы. Балалардыңеркін ойындары.				қалыптастыру, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербесойын әрекеті.** Құмнан тоқаш жасауды үйрету, таяқшаменқұмда сурет салу, доп ойнау.Балаларды текөзүлескелерінде серуендеуді, ойнауды үйрету. Олардыңқозғалыс белсенділігін байқау.
Серуеннен оралу	**"Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"ойынжағдаяты.** "Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер:сабындыыдысынаналуғаүйрету,үлкендердіңкөмегімен,қолдарынсабындап,сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:балалардықасықтыдұрысұстаудыүйретубойыншажұмыстыжалғастыру. **Көркемсөз:** Қомағайқоңыраю, Нандышашыпжепотыр. Түсінбедік бір сөзін, Аузы нанға толып тұр. Сөйлемейіштамақты, тарсылдатпа табақты. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Күндізгіұйқы	Мақсат-міндеттер:балалардыңжайлыұйқысынажағдайтудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімніңағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғыойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағықұндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақжаттығулары.** "Көңілдіаяқтар" Аяқтардыбиіккөтер,мінебылай, Топ, топ, топ! Көңілдірек!Биігірек!Міне былай: Хоп,хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты,сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру-ру-у,тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Мәдени–гигиеналықдағдыларжайлыбілімдерінбекіту. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантанешнәрсеқалмас. Тамақтытауысқаннанкейін,үстелдентұру,орындықтыжылжыту,алғысайту. **(мәдени-гигеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	**"Гүл шоғын жина" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыұсақ	**"Шөптегібақбақ" түрту әдісімен сурет салу.** Мақсат-міндеттер:	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Ұмытшақсатып алушы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүл	**"Гүлдер" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	бөлшектердентұтас бейнені құрастыруғатарту. Әр баланың алдында — құмырадағы гүлдердіңсұлбасы жатады,жаңында түрлі-түсті гүлдердің сұлбаларыжатады, олардың арасынан құмырадағы гүлдердіңтүстеріне ұқсастарын таңдап алып, гүл шоғын жинау керек. Тәрбиеші мен балаларгүлшоғын қарастырады, олардыңтүсін айтады. Ой, жарайсыңдар, барлықтарынмаған көмектестіңдер. Менің әрқайсыларына сыйлықтарымбар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сенсорика)**	балалардың тәстүрдентыссурет салу техникасын игеру мүмкіндіктерін жетілдіру;бақбақ туралытүсініктерін нығайту. Суретсалу барысындабалалар бақбақтың суретін сары бояумен қылқаламды күрт тигізіп, оны бірден көтеріпалуарқылы салады. **(суретсалу)**	балаларды отбасыныңөмірін шығармашылық түрде көрсетуге жетелеу.Сюжеттегі екі кейіпкердің (анасы,қызы)өзара әрекеттесу іскерліктерін қалыптастыру. Өзара әрекеттесу жәнебір-біріментіл табысу біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	туралытүсініктерін тиянақтау; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сатыпалушығагүл сатып алу қажет, бірақолгүлдіңатын ұмытып қалыпты. Ол сол гүлді сипаттайды, ал сатушы сипаттамасы бойыншатанып, суретін көрсету керек.Барлығын бірге тексереміз - Раушан–бақшада өседі, сабағында тікендерібар,ол қызыл, ақ, сары болады. - Бәйшешек–көктемгі алғашқы ақтүстігүл,Қызыл кітапқа енгізілген және т.с.с. Құралдары: гүлдердіңсуреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	балалардымызука ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; эстетикалық сезімдеріндамыту. **(музыка)**

Балаларменжеке жұмыс	**"Гүлдердітізбекке сал" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін тиянақтау;ойлау, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар,бұзық жел гүлдің күлтешелерін жұлып,барлығын шатастырып тастағанекен. - Қане, гүлге күлтешелерінтауып берейік. - Балаларгүлдерді көлемдеріне, құрылымдарына сай,кезектестіріп отырып, тізбек құрайды. *Көркем сөз.* Қызыл,сары,көк гүлді, Құшағыма жинадым. Кімгесыйласам екен,	**"Жазғыгүлдер" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін жетілдіру. - Балалар, сезесіңдер ме, айналадақандай жағымды иіс? - Бұлненіңаңқыған иісі екен? **Жұмбақ:** Түсті-түсті,иісі аңқыған, Араларғанәр сыйлаған.(Гүлдер). Әңгімелесуге арналған сұрақтар: - Гүлдернеүшін керек? - Бақшагүлдері қайда өседі? - Бақшагүлдерін атаңдар. - Дала,орман гүлдеріқайда өседі? - Далажәнеорман гүлдерін атаңдаршы. - Бақтағыгүлдерге	**Суды бақылау.** Мақсат-міндеттер: суқұйғыштанаққан судың жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; судың бұлтта бар екендігіне,жаңбыр болып, жерге тиетініне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Гүлдіңсабағы"тая қшалармен жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерді тиянақтау;ұсаққол моторикасын дамыту; көзбен көру,есте сақтау	**"Гүлдер"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Бізгүлдершеөсеміз (Саусақтарды жұдырыққатию) Жапырағы жайқалған, (Алақанды ашу) Сабақтарысалалы, (Алақанды ашып, жабу) Желменбірге ырғалған. (Саусақтардыары-бері қимылдату) **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, сенсорика)**	**Аулақұстарын бақылау.** Мақсат-міндеттер: ауладаұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан,көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Барельеф тәсілі бойыншамүсіндеу «Әдемігүлдер».** Ермексаздан бөліктербөліп алыңдар, оларды суретке бастырып, ермексаздыңүстіне гүлді қойып, саусағыңызбен мықтапбасыңыз. **(мүсіндеу)**

	Бұләдемігүл шоғын? Ортадабірбала тұрады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Гүлді қалайөсіру керек,айтыпбер!"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің өсу кезеңдеріндегіретін білуге машықтандыру; ойлау қабілетін дамыту. (Тақтадагүлді отырғызукезендері бейнеленген карточкалар орналастырады). Құралдары: гүлдердіңөсу кезеңдерін сипаттайтын суреттер. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	кімкүтім жасайды? - Бізгүлдергеқалай күтім жасаймыз? - Гүлдердіңқандай пайдасы бар? - Ал біздің топта даланемесеорман гүлдері өседі ме? - Оларнегесолай аталады? **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	қабілеттерін жетілдіру. -Балалар, таяқшаларды гүл сабағыныңорнына орналастырыңдар. Біркелкігүлдерді тауып,көрсетіңдер. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**		

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмексұраукезінде сөзбен өтініш білдіругеүйрету, қабылдау бөлмесіндеөзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегіережелер: - серуенкезіндебас киімнемесеорамал тағу; - ыстықауа-райында,көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнгетіке қарамау,себебібұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеукезінде әркім өз жеке стақанынантек қайнатылғансу ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді(алма	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларынжәне қолданысын нақтылау. **“Бедерлі жолдармен”ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальттасызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.	**"Киіну,шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту,жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту,түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру,киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды,сыпайы сөздердіқолдануды үйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарынөткізу барысында:** - ойыншартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешіңбелгісі бойынша баста; - белгіленгенжерде ғана ойна; - лақтырукезінде жолдасынақарай дәлдеме; - белгіденкейін ғана допты лақтырыпартынан жүгір; - ойынкезіндебір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балалардыойындар барысында ережелердісақтауға бейімдеу.	**"Тілалғыш түймелермен баулар".** Мақсат-міндеттер: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру,аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудіңбасқа түрлерінқолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).

	және т.б.) жеуге болмайды,өйткені қолкірболадыжәне оларда ауру тудыруымүмкін микробтаркөп.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Балаүшінқандай спорт пайдалы?" тақырыбына әңгімелесу.	Жекекеңес:"Сіздің балаңыздың тамақтану мінезі".	"Егер сіздің балаңызұяңболса"тақырыбына әңгімелесу.	Әңгімелесу: "Баланың отбасындағыеңбек тәрбиесі".	Кеңес: "Саябаққа (орманға) ұйымдасқансаяхат кезіндегітабиғатқа деген қызығушылықтарынтәрбиелеу".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**31.07. -04.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналармен"Балаларғаертегіоқу"тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: конструктор бөлшектерін қорапқа жинау.** Конструктордың қорапқа салынғанынаназар аудару; егер олар	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Ойнап болғаннанкейінтоп ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке дегенұмтылысты, ойыннанкейін	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындаудыүйрету;	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**серуен алдынды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинап салу,

	шашылып жатса, бөлшектеріқорапқа симайтынын белгілеу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	дамытуды жалғастыру, өсімдіктердіаялауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмысжоспарын құрабілу,алдағыіс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбекдағдылары)**	еңбекдағдыларын қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	белгіленгенорынға апару. Құмды құмсалғышқасалу. Құмды құлсалғыш қақпағынан сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындаудыүйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**
	Көркемсөз. Ертегілерөтекөп, Үнеміайтып жүреміз. Кімніңкөп білетінін, Қазірсұрап,білеміз. Балалар, сендер қандай ертегілерді білесіңдер? Танымал ертегілерді атау: "Үйшік","Шұбар тауық","Бауырсақ", "Аққу-қаздар", "Маша мен аю", "Үш аю" және т.б. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**"Бауырсақ" ертегісін фланелеграфта көрсетіпотырып, айту.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегі мазмұнын мұқият тыңдап, желісін есте сақтауға мүмкіндіктержасау; ертегі әлемінедеген қызығушылықты қалыптастыру. Мазмұндау элементтерімен ертегі желісі бойыншаәңгімелеу. Құралдары:	**"Ертегі кейіпкерлерін бейнеле" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалды дамуынажағымды ықпал ету; коммуникативтік қабілеттерді дамыту;ертегілер әлеміне деген қызығушылықты тудыру. -Балалар,ертегі кейіпкерлеріне айналғыларыңкеле	**Тақпақмәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар:әтештің суреті. **Көркемсөз.** Айдарлыәтеш, Таңатпайтұрыпты, Ойқастап жүріпті. Жан-жағына қарапты, Айдарынтарапты. -Балалар,әтеш	**""Шұбартауық" ертегісін рет-ретіменқұрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыбірнеше суреттерден "Шұбар тауық" ертегісінің желісін құрастыруға машықтандыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуқабілеттерін дамыту. -Балалар, алдарыңда жатқан бірнешесуреттерге қарап, олардың

	Қиынды суреттермен ойындар:"Ертегі кейіпкерлерін құра". Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден(2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықтыбағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларды, ертегі кейіпкерініңсуреті құрастырылғаннан кейін, оны атауға шақыру. **(суретсалу)** **Логоырғақты жаттығу: "Бауырсақ" және музыкаменжүгіру.** Мақсат-міндеттер: Бауырсақ кейіпкерінің сөздерін жатқа ырғаққа сай айтуға машықтандыру;	фланелеграф,ертегі кейіпкерлерінің кескіндері.**(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	ме? - Мен ертегі кейіпкерлеріжайлы өлең оқимын, ал сендер, балалар, ортаға шығып өлеңдеайтылған жан-жануарды қимылмен көрсетесіңдер. Тәрбиешіжан-жануарды сипаттайтын қысқа өлеңоқиды,балалар қимылдарын келтіреді. Түлкідегенқуғой, Жүрген жері шу ғой. Жатып алып жағада,Іздегені дуғой. Қорбаң-қорбаң, қорбаңбаймын, Омартаны аралаймын, Аяқ-қолды жаралаймын, Бал ұрлауға арланбаймын.	адасып, қандай ертегіденкелгенін ұмытып қалыпты. Қанеоғанертегіні табуға көмектесейікші: - Ертегінің шымылдығы ашылсын, Балалардыәлеміне шақырсын! **(көркем әдебиет)** **Кітаптаркөрмесі.** Мақсат-міндеттер: балаларға кітаптардықарауға деген қызығушылығын, әдептілікке,көркем сөзге деген сүйіспеншілікті қалыптастыру. - Балалар, әтешті қандайертегілерді кездестіруге болады?("Қоянның үйшігі","Аңдардың қыстауы","Мысық, әтеш және түлкі", "Тауық пен әтеш".) - Дұрыс,	"Шұбартауық" атты ертегінің желісібойыншабір ретке тізіп алайық. -Карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? Қандайсуреттібіз бірінші орналастырамыз? Онда не бейнеленген? Ата мен әженің үйінде неөмірсүрді?Енді қандайсуреттіқою керек? Тауық не істеді?Керек суреттітап?Одан кейін не болды? Жұмыртқаны бірінші кім жарып көрді, ата ма, әлде әжеме?Оданкейін не болды? Қай суреттіеңсоңында қоямыз?Тауықата мен әжені қалай жұбатты?(Балалар тәрбиешінің сұрақтарынажауап бере отырып, карточкаларды

	ертегіәлемінедеген қызығушылықты арттыру. МенБауырсақпын, Бауырсақ. Меніңбетім домалақ. Қалғанұннан илендім, Ыстықмайға піскенмін. Бауырсақпын, домалақпын, Домалапкелем жолақпен. **(сөйлеудідамыту, музыка)**		Ұзынқұлақ,сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды, Ойлы-қырлы жерлерден, Ытқып-ытқып секірді. Бақа,бақа,балпақ, Көзі оның тостақ. Қырдан алыс көп қарап, Көзісодан тостақ. Қасқырорманда жортады, Аязданолқорқады, Аспанға қарап ұлиды, Ауылдамалдыториды. БізТышқанбыз, Тышқанбыз, Дәнтеремізтыстан біз. Жолбойынанін қазып, Жинапжүрміз күнде азық. **(көркем әдебиет,**	жарайсыңдар!Қане, есімізгетүсірейікші «Қоянныңүйшігі» ертегісінде әтеш қандай? (Батыл, ержүрек, батыр.) - Дұрыс, ал "Мысық,әтешжәне түлкі" ертегісінде әтеш қандай? (Тілазар.) - Дұрыс, жарайсыңдар!Әтеш "Тауық пен әтеш" ертегісінде қандай? (Қыңыр, тілазар.) Балалар бірден жауап бермей жатса,педагогөзі айтып, балаларға қайталатады. Құралдар:белгілі ертегілер кітапшалары,кітап сөрелері. **(көркем әдебиет)**	орналастырады.) Тауықкөп жұмыртқа тапты, бірақ алтын емес, жайжұмыртқалар. Олардан балапан басыпшықты.Қане, сендер балапан болыңдаршы. **(**

			музыка)		
Таңертеңгі жаттығу	Балаларбізсендермен,сиқырлыорманғасаяхатқабарамыз.Ормандасеруендеп,құстардыңәнінтыңдап, гүлдер мен ағаштарды бақылайық. Құстарәніңіңдыбысыестіледі:балалартопішіндебаяужүреді,тоқтайды. Жалпы дамыту жаттығулары Ормандатаңатты, күншықты.Қолдарынды жоғарысозыңдар, күнсәулесі жылытсың. 1 –қолдыкөтеріп,керілеміз. 2 – б.қ.ораламыз. 3 –қолдыкөтеріп,керілеміз. 4 – б. қ. ораламыз. Көгалдагүлдерашылды 1 -қолдыкөтеру. 2 –екіжаққабұлғау. 3 -қолдыкөтеру. 4 –екіжаққабұлғау. Көбелектероянып,гүлден-гүлгеқонабастады. Баяу қарқында отырып жүгіру. Біркездежелсоғып,бұтақтарқозғалабастады. Қолды көтеріп, денені екі жаққа еңкейту. Жапырақтаршулай бастады. Қолдыкөтеру,еркін қозғалыстар. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:балалардыжақсытәбетпен,әдеппентамақтануғабейімдеу. *Көркемсөз* Денсаулыққапайдалы, Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті, Дәмін татып көріңдер. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылға ніс-әрекетке	**Психологиялық дайындау сәті.**	**"Менің сүйікті ертегілерім**	**Миғашабуыл.** Мақсат-міндеттер:	**"Әтеш пен бұршақ дәні"ертегісін**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер:

дайындық	Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру. Мен сендерді бір ғажайып әлемге, ертегілер еліне саяхатқа баруға шақырамын. Ал сендерертегілерді жақсы көресіңдер ме? -Олайболса,жолға шығайық.Алертегі дегенім не? Ертегілерде қарапайымөмірде болмайтын нәрсе болады. Аңдар, жан-жануарлар сөйлей алады, адамдар сиқырлы заттарды пайдаланады. Сендер қандай сиқырлызаттарды білесіңдер? (Балалардың жауаптары)Мыстан кемпірдің	**әңгімелеуі.** Мақсат-міндеттер: балалардың апта тақырыбыбойынша сөздік қорларын белсендету және дамыту үшін жағдай тудыру. Орталықтарда суреттерменүстел-үсті ойындарын орналастыру. Құралдар:балаларға таныс ертегі сюжеттерісалынған суреттері. **(сөйлеудідамыту мен көркем әдебиет)**	балалардың ертегілертуралы білімдерін пысықтау; байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. - Балалар, мен де сендерменертегіге барғым келеді. Аламындаәжеге айналамын! (Тәрбиешібасына орамал тағады.) - Балалар,қандай ертегілерде әже тұрады? (Балалар атайды: "Шалқан", "Бауырсақ","Шұбар тауық"). **(сөйлеудідамыту мен көркем әдебиет)** **"Дәміненажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтүйсік-сезімдерін жетілдіру. - Менатағаарнап бауырсақпісіргім	**айту.** **Фланелеграфтағы театр.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; ертегі желісін есте сақтауға мүмкіндіктержасау. Құралдары: ертегі кейіпкерлерінің кескіндері, фланелеграф. **(сөйлеудідамыту мен көркем әдебиет)**	балалардыңқимыл қабілеттерін, ырғаққа сай қимылдауқабілетін дамыту. Нуормандабірүй тұр (Балалар бір орында адымдайды.) Алға емес, артқа қараптұр.(Балалар бұрылады) Солүйшіктекемпір бар. (Сұқ саусақты шошайту.) Мыстан кемпір дегентұрғынбар. (Екіншіқолдарын шошайту.)Мұрны ілмек, (Саусақпен көрсету.)Көзі үлкен, (Көрсету.) Отшалаулап, жанады.(Бастарын шайқау) Oh,өзісондай ашулы!(Бірорында жүгіру) Шаштарымыз тікірейді.(Қолды

	сыпырғышы, сиқырлыжіп орамы,сиқырлы таяқша, ұшатын кілем т. б.. **(сөйлеудідамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		келеді, бірақ ұнның жәнеқанттыңқайда екенін ұмытып қалдым.Балалар, маған оларды ажыратуға көмектесіңдерші. (Үстелүстіндеекі ыдыс тұрады: біреуіндеқант, ал екіншісінде ұн. Балалар ыдысқа саусақтарынсалып, қайсысынды қант, ал қайсысында ұн екенін дәмі .) -Алсендерқант екенін қайдан білдіңдер? (Балалардың жауаптары-ол тәтті.) **(сөйлеудідамыту мен көркем әдебиет)**		жоғары көтеру). **(сөйлеудідамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, дене шынықтыру)**
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанік-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Орман дәрігері"Мақсат-міндеттер: Балаларды допты кеудесінентөмен	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Арыстанмен түлкі" Мақсат-міндеттер: Ертегіні оқу,	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Сиқырлыдомалақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың сенсорлық қабылдауларын	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Бауырсақ" Мақсат-міндеттер: Балаларғаекі алақанның ортасымендөңгелек	**Музыкаданойын-жаттығу** "Ертегілер әлемі"Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғымберу.

	ұстап,алдығақарай жоғарыға лақтыру іскерліктерін жетілдіру; балаларды лақтыру жаттығуынынтамен жасауға құлшындыру; дене, қол және саусақ бұлшық еттерін дамыту; допты бастан жоғары лақтыру техникасын меңгертужәне лақтыру қабілеттерін кеңейту; лақтыру кезінде ептілік пен дәлдікдағдыларына тәрбиелеу.	мазмұнын түсіндіру.Ертегінің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру арқылы есте сақтауқабілеттерін дамыту,сөздік қорларынмолайту, тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге үйрету; қоршаған әлемдегі жануарларды ажыратып тануға деген түсініктерін кеңейту. Олардың тіршілік мекенін білуге үйрету. Балалардың артикуляциялық аппаратын,сөйлеу тынысын және диалогтықсөйлеуін, есте сақтау, есту және көру зейіндерін дамыту.; қайырымдылық, жанашырлық сезімігетәрбиелеу.	дамыту, геометриялық фигуралартуралы білімдерінбекіту.	жасауды үйрету; бұйымдықосымша материалдардың көмегімен, керекті бейнеге жеткізу. Ертегініңмазмұнын түсіну.Сөйлеужәне ойлау дағдыларын дамыту.	Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетінарттыру. Музыкалық әуен арқылыбалаларды ойыншықты ұқыптыұстауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				

Серуен	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: аулашыныңеңбегі жайындағы түсініктерін тиянақтау; байқағыштыққа, ересектердің еңбегінқұрметтеуге тәрбиелеу. Аула сыпырушының көгалды (газон) тазалайтынына назараудару.Аула сыпырушыда қандай еңбек құралдарыбар екеніне назар аудару. **Жекежұмыс:өлең жаттату.** Ертетұрыпбұл ағай,	**Құм мен топырақтың қасиетінбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиетін,олардың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Құрғақ және дымқылқұмның түсін бақылау. Дымқыл(ылғалды) құмнан түрлі пішіндер мүсіндеугеболады, ал құрғақ құм шашылып, пішінді сақтай алмайды. Балаларға құмнан пішіндермүсіндеп, айырмашылығына бірге көз жеткізуді ұсыну. **Көркемсөз.** Елденалғысалатын	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** Жазтуралы түсініктерінбекіту. Аспандағы өзгерістерге назар аудару. Аспан қандай: көгілдір, бұлт пайда болды. **"Ұядағы құстар"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін естибілу,кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту. **“Бедерлі жолдармен”ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**Құмырсқаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездестіретін жәндікпен,олардың тіршілігімен, өмір сүрулері үшін маңызды жағдайлармен таныстыру. Құмырсқамен таныстыру. Құмырсқаилеуін қарастыру. Ол неден тұрады? Шыбықтар, ағаш қабығы, топырақ – бұлардыңбарлығын кішкентайеңбекқор - құмырсқалар әкелген. Кішкентай тесіктер-бұл кіру жолы.Құмырсқалар ешкімге зиянын тигізбейді. **Өлеңжаттау.**	**Бақылау:"Ыстық жаз!" (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жаз тән ерекшеліктермен таныстыру. Сөздік қорларын кеңейту. Өздеріөмірсүретін елді мақтан тұтуға тәрбиелеу. **Әңгімелеу.** -Жазкелді.Күнбар күшін салып жер бетін қыздыруға тырысады.Ағаштар, шөптер менгүлдеркууануда. Құстар қуанышпен, жазға арнап, арнап ән салуда. Мысық күнге қыздырынуға шықты. Күн көзіне бүйірін төсейді. Балалардакүнмен ойнауды жақсы көреді. Жазда шомылуға,күнге қыздырынуға,

	Сыпырадыауланы. Тап-тұйнақтай етеді, Ойнайтынбар алаңды. **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойыншаәрекетету біліктіліктерін дамыту, түрлі бағытта жүгіру мен еңбектеуге жаттықтыру. **"Көбелекті гүлге қондыр" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша алаңда жайылып жатқангүлдердің кескіндеріне бір көбелектіңбейнесін түстеріне сай қондыруға дағдыландыру; түстердіқабылдау, зейін, ойлау,	Өскенкездеер болам. Сәндіүйлер салатын Құрылысшы мен болам.**"Жалауға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңбелгісі бойынша әрекет етудіүйрету. Балалардың зейіндерін,түстерді ажырату біліктіліктерін дамыту.Жүрумен жүгіруді жаттықтыру. **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала алаңға таратылып жайылған жидектердің кескіндерінсигнал	асфальттасызылған бедерлі сызықтармен жүрудіжаттықтыру. **"Көлік" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; ойын желісін түсініп, көлік жүргізушісіретінде белгі бойынша бір бағытта, ешкімге соғылмай,жүгіруге бейімдеу. Шығарылған материал: рөлдер, жолжүрубелгілері. Жолдажүру ережелерінеске түсіру. **Жекежұмыс: құмдатаяқшамен бұлттың суретін салу. Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескедегі**	Еңбексүйгіш құмырсқа, Ерте тұрып жұмысқа. Күндеастық тасиды, Толтырадыасүйді. **"Өз түсіңді тап"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау, спектрдің негізгі түстерінажырату біліктіліктерін қалыптастыру;белгі бойынша бір бағытта жүгіре білу қабілетін жетілдіру. **"Кім жылдам?"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты қағып алуға жаттықтыру. **"Аттап өт" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	велосипед пен ролик тебуге болады.Жазда батпырауық ұшыруға болады. Албарлықбалалар құмда ойнағанды ұнатады. - Егер ыстықтан шаршасаңдар,онда ағаш көлеңкесіне жасырынуға болады.Қайынның немесе жөке ағашының көлеңкесіүнемі салқын болады. - Күн сәулесінен қорғануүшінүнемі баскиіп,жиісуішу керек. Жазғы ойын-сауықтартуралы суреттерді көрсетуге болады. **"Біз жолдармен жүреміз"ойыны-эстафетасы.(дене шынықтыру)** Балаларекіаяқпен алғы жылжып отырып,жол

	кеңістіктібағдарлау қабілетін дамыту. Құралдар:негізгі түстергебоялған көбелектер мен гүлдердіңқағаздан кескіндері. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескедегі тастар меншыбықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.**Еркін ойындар: түрлі-түсті борлармен асфальттасурет салу.**	бойыншақорапшаға жинауға тарту; зейінді, кеңістікті бағдарлау, бір-бірінебөгетболмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: серуенненқайту алдында ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайымеңбек тапсырмаларын орындауға үйрету. Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті. Шығарылатын материал: күрекшелер,шелек, қалыптар, қарындаштар.	**ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	балаларда алға жылжыпекіаяқпен секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа және биіктікке секіруге, тез жүгіруге жаттықтыру. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылатын материал: күрекшелер, шелектер,қалыптар, жыл мезгілдеріне сәйкес киінген қуыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы: гүлзардаөскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа	бойымен секіреді (жолдыңұзындық мөлшері 2-3 м). Жолдыңсоңында әрқайсысықораптан доп алып, қайтар бағытта домалатып, артынан жүгіреді. Егер бала тапсырманы орындауға қиналса, онда міндетті түрде жолдың аяғына дейін секіріп өтуді, талап етудің қажеті жоқ. Жолды белгілеуүшінтүрлі-түсті бауларды, гимнастикалық таяқтарды қолдануғаболады. **Еңбек тапсырмасы: үлескеніқұмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; тазалыққа тәрбиелеу.

				тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	**"Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"ойынжағдаяты.** "Сылдыр,сылдыр,сылдырсу…"тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер:сабындыыдысынаналуғаүйрету,үлкендердіңкөмегімен,қолдарынсабындап,сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер:балалардыжақсытәбетпен,әдеппентамақтануғабейімдеу. *Көркемсөз* Денсаулыққапайдалы, Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті, Дәмін татып көріңдер. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	**"Көңілдішеңбер" азқимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларбір-бірініңқолынанұстапшеңбер құрады.Тәрбиешібалаларменбіргешеңбербойыменайналып, өлеңді бірге оқи бастайды. Қолұстасыпқанеки, Айналакептұрайық. Тазаланып жуынып, Түскі асқа барайық. Көже, сусын салатың, Дастархандадайынтұр. Демалсындепбірмезгіл, Жұмсақ төсек күтіп тұр. **"Жұмсақтөсек"сөздеріненкейін,балалартоқтап,қолдарынбеттерінеқойып —"ұйықтайды". (дене шынықтыру, көркем әдебиет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	**Ұйқыданкейінгішынығужаттығуы.** Мақсат-міндеттер:өзденелерінеұқыптықарауғатәрбиелеу.Күнніңекіншіжартысынакүш-қуатберу. МГД:өз-өзінеқызметкөрсетудағдыларынбекіту(киімдердіжүйелі кию).				

шаралары	**(денешынықтыру)**				
Бесінас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантанешнәрсеқалмас. Тамақтытауысқаннанкейін,үстелдентұру,орындықтыжылжыту,алғысайту. **(мәдени-гигеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардыдәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құрал-жабдықтардың атауларынбекіту; ойын мақсатын жүзеге асыруға үйрету. Сюжеттегі екі кейіпкердің өзара әрекеттесу(дәрігер — науқас), алмастырғыш ойыншықтармен жеке ойында ойыншық пен өз рөлін қатар алып жүруіскерліктерін қалыптастыру. Ертегі аудиотаспаларын	**"Үйшік"үстел-үсті театры.** Мақсаты: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. - Балалар,ертегілер басталды! Театрға келіңдер! Балалар орындықтарға отырады. - Бүгін біз сендерментеатрға келдік. Жайғасыпжайлы орынға, Тамашалап көріңдер. Құралдары: үстел үсті театрына, "Үйшік"ертегісіне, қатысты бейнелер менкейіпкерлердің кескіндері,	**"Үйшік" ертегісі бойынша жұмбақтаршешу.** Мақсаты: балалардың "Үйшік" ертегісіндегі кейіпкерлерді білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: "Үйшік"ертегісі кейіпкерлерінің суреттері. Бір, екі, үш, деп санаймыз, Ертегілерелінетап боламыз! (Балалармузыкамен бір орында айналады) Міне біз сиқырлы әлемгекелдік.Ішін аралап көрейік. (Тәрбиеші балалардыөз	**""Шалқан"ертегісін рет- ретімен қой"дидактикалық ойыны.** Мақсаты:"Шалқан" ертегісі желісін пысықтау; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. - Балалар, алдарыңдабірнеше сурет бар. Бұл суреттерде қай ертегікейіпкерлері салынған? - Иә.Бұл"Шалқан"ертегісінің кейіпкерлері. - Олай болса, ертегінің желісін ескетүсіріпкөрейік. Суреттерді рет-ретіменқойып көрейік. - Шалқандытартып шығаруғакім	**"Шұбар тауық" ертегісінтыңдау.** Мақсаты: "Шұбар тауық" ертегісі желісінпысықтау, кейіпкерлерді айтуғабелсендіру; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ертегі тыңдап болғаннанкейін сұрақтар қою: - Ертегіқалай аталады?(Шұбар тауық.) - Ертегіде кімдер жылады?(Атамен әже.) - Жұмыртқаныне сындырды? (Тышқан.) - Алтышқанқалай дыбыстайды?(Пи-пи-пи.)

	тыңдау. Құралдары:ойында қолданылатын құрал-заттар, дәрігердіңкиімі.	тіреушелер.	артынан,шеңбер бойымен ертеді). - Балалар, қараңдаршы, біз сендерменсиқырлы көгалға келіп қалдық,айналамыз қандай әдемі! - Ой,қараңдаршы, көгалда қандай әдемі қап жатыр.– Балалар, қызық, қаптанебарекен? Кәне, отырып, көрейік! Бұл жұмбақтар екен, оларды мұқияттыңдап, шешуінтабыңдар. (Балалар жұмбақтарды шешеді) **Жұмбақтар:** Сылдырдан қорқады, Шошынып жортады.(Қоян) Таңдайлары тақылдап, Шулайтын бақылдап.(Бақа) Иткеұқсас пішіні,	бірінші келді? Кім біріншікелді—әже ме, әлде немере қызы ма? Содан кейін не келді? Шалқандытартуға, ең соңғы не келді? -Суреттербойынша алдымен не болғанын, содан кейін не болғанын айтып беріңдерші? Тапсырма қайталанады. **Мүсіндеу: "Шалқан".** Мақсаты:"Шалқан" ертегісінің желісін еске түсіру, екі қолмендөңгелектеу қимылдарыарқылы шалқанның денесін мүсіндеп шығаруға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: тақтайшалар, ермексаз бөліктері.	

			Ұнатпайды кісіні. (Қасқыр) Сайқымазаққулығы бар, Барған жерде ұрлығыбар.(Түлкі) Жазда қыдырады, Қыста тынығады. (Аю) Үй ішін аралап, Түндекөпжортады. Қаптарды жарып, Мысықтанқорқады. (Тышқан) - Балалар, бұл қай ертегікейіпкерлері? - Дұрыс,"Үйшік" ертегісі!		
Балалармен жеке жұмыс	**"Шалқан" (рөлдергебөлініп ойнау).** Мақсат-міндеттер: балалардың "Шалқан" ертегісі желісінбілу,ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру;көркем сөзге, мәнерлеп сөйлеуге қызығушылықты арттыру.	**""Бауырсақ"ертегісін рет-ретімен қой"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "Бауырсақ"ертегісі желісінбілу,ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. -Балалар, қараңдаршы,	**"Жұбынтап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу;ойлау қабілетін дамыту. Құралдары:әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың	**"Неекенінкөрсет" музыкалық - дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда музыкамен ертегі кейіпкерлерін сәйкестендіребілу, қимыл-қозғалыстарын келтіре білу біліктілігін қалыптастыру.	**"Қиял-ғажайып ертегілерменжан-жануарлар жайлы ертегілерді тап?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілерге деген қызығушылықтарын арттыру; есте сақтау, елестету, ойлау, есте сақтау қабілеттерін

	Бірқызықты бастайық. Балаларға ұнайтын, Ертегіні бастайық. Ерте-ерте, ертеде, Болыпты екі қария. Немересі тағы бар, Ақылынакөркі сай. Күшігіменмысығы, Пысықтың ең пысығы. Тышқанжатыр інінде, Бітпейдіоныңісі де. Аташалқан салыпты, Жақсыөнім алыпты. Жинайтынкез келгенде, Көмеккебәрі барыпты. Осылайшаертегі... Жалғасыпты жайымен, Бөлісіптібалалар, Соңындаөз ойымен.	карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? - Алдымен не болғаны,оданкейін не болғаны бойынша карточкалардырет-ретімен орналастырыңдар. - Алдыменқай карточканы қоямыз?Оданкейін не болды? - Бауырсақнені біріншікездестірді қоянды ма, әлде қасқырды ма? (Балалар карточкаларды орналастырады.) - Қандай карточканы бірінші қоямыз?Оданкейін не болды? Құралдары: "Бауырсақ" ертегісі желісінің суреттері. Кітап,альбом,ашық хаттар қарастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркемәдебиет)**	суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар.Мысалы:қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлекпеншалбар, шәйнек пен кесе, шкафпенорындық, т.б.. **(сенсорика)**	**(музыка)** **Ойынжағдаяты: "Түлкі мен қояндар".** Мақсат-міндеттер: қимыл белсенділігіне ықпал ету, импульсивтілікті басу, ойын барысындаойын дағдылары мен тәртіпсақтау ережелерін дамыту. **(денешынықтыру)**	жетілдіру. - Балалар, сиқыр жайлыайтылатын ертегілер қалай аталатынын, айтшы? - Алжан-жануарлар жайлы айтылатын ертегілер қалай аталады? - Қане, біз қайертегі қиял-ғайып ертегіге,алқайсысы жан-жануарлар жайлы ертегіге жататынын анықтайық. Иллюстрация нұсқалары: "Күлшекыз", "Ақшақар","Үш аю", "Қолғап", "Қасқырменжеті лақ", "Қар ханшайымы". **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**

	(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)				
Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелермен баулар".** Мақсат-міндеттер: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру,аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудіңбасқа түрлерінқолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойынжаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімдідұрысбүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға,өзшкафын белгіленуі(суреті) бойынша табуды үйрету.	**Балалардың өз бетінше,жүйелі киінуін бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындылардытағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяққиімдікию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу,киімдішкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтаудыүйретуді жалғастыру.	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмексұраукезінде сөзбен өтініш білдіругеүйрету, қабылдау бөлмесіндеөзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегіережелер: - серуенкезіндебас киімнемесеорамал тағу; - ыстықауа-райында,көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнгетіке қарамау,себебібұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеукезінде әркім өз жеке стақанынантек қайнатылғансу ішугеболады;

					- серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды,өйткені қолкірболадыжәне оларда ауру тудыруымүмкін микробтаркөп.
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Жанұядағыкітап. Отбасылық оқу" тақырыбынакеңес.	"Баланы бейнелеу өнерінебаулимыз" тақырыбынакеңес.	"Тәрбиелеуге көмектесетінжақсы мультфильмдер" тақырыбынакеңес.	"Сіздіңбалаңызөз дегенін істетеді" тақырыбынакеңес.	"Ересектердің зияндыәдеттері және олардың балалардың салауаттыөмір салтына әсері" тақырыбынакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**07.08. -11.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналармен"Жазғыспорттықойындарментазауадағыойын-сауықтар"тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер:	**Ойынжаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімдідұрысбүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерінтанып,	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** серуенгешығар алдыңды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, шыбықтарды,тастар	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмағадеген жауапкершілік сезіміне баулу,	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердіңкүн сәулесінде тұрғанынаназар

	өсімдіктерге қамқорлық сезімдерінебаулып, еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру. **(еңбекдағдылары)**	атауға,өзшкафын белгіленуі(суреті) бойынша табуды үйрету. **(еңбекдағдылары)**	дышелеккежинау, белгіленгенорынға апару. Құмды құмсалғышқасалу. Құмсалғыштың жақтауындығы құмды сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындаудыүйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	балаларды оқу іс-әрекетінеарналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	аударыңыз; күн адамғағанаемес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтарыкүн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбеккебаулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпенсүрту. **(еңбекдағдылары)**
	Пирамидалармен дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: пирамиданыкемуі бойынша жинау іскерлігін қалыптастыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттерін дамыту; ұсақ қол моторикасын жетілдіру. **(сенсорика)**	**Тақпақмәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар:күннің суреті. Күнім,күнім күлімде — Күнімсәттіөтсін де. Шуағындышаша түс,	**"Құмдағы жасырынбақ".** Мақсат-міндеттер: балалардыңтүйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту;қоршаған заттар туралы ұғымдарын жетілдіру. Балалар, бір күлтешенітаңдап алыңдар. Онда сендертабукерек зат бейнеленген. Егерсендербасқа заттытауып	**Сәлемдесуойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балалардыөздене мүшелеріне қызығушылық тудырып, атауға баулу; жанындағы топтастардың да дене мүшелерін байқауғабейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау–менің жүрегім,	**"Ертегі шығарамыз".** Мақсат-міндеттер: мнемотехника тәсілінқолдана отырып, реттілікті сақтап, кішігірім ертегі құрастыра білубіліктіліктерін қалыптастыру."А", "у" дыбыстарын дұрысдыбыстауды нақтылау және бекіту. Сөздік тыныс алуды дамыту.Ормандағы қауіпсіздік

		Шыныңамыз өзінмен біз. "Егерсағанұнаса– былай жаса…" ырғақты биі. Мақсат-міндеттер: балалардың музыкалық, ырғақты есту, сөйлеуқабілеттерін, вестибуляр аппаратын жетілдіру;жағымды эмоцияларды дамыту. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	алсаңдар, онда оны құмғақайтажасыру керек. Өз заттарынды өздерінеаласыңдар. **()**	Бәрі осыдан басталған, Мынау–басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау–меніңоң қолым, Мынау–меніңсол қолым. Барлықісті атқарған. **(сөйлеудідамыту)**	ережелерін сақтау әдебін тәрбиелеу. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	Болсындесең-деңінсау, Болам десең әдемі. Таза ұста бойыңды, Жуынып жүр әуелі. Тара жиі шашыңды, Дұрыстапішасыңды. Сонда азамат боласың, Бақшаңақалмайбарасың. **1. "Тазаалақандар".** Б.қ.:қолдыалшаққою,қолбелде.Бірқолдыалға,алақандыжоғары бүгу.Б.қоралу.Дәлсолайекінші қолмен. 2 рет қайталау. **2. "Судышашамыз".** Б.қ.:аяқты сәлалшаққоямыз,қолбелде. Қолды жоғарыкөтеру;білектердішеңбербойыменайналдыру— «судықағу»; қолдыбелге.Еркінтыныстау.3–4 рет қайталау. **3. "Аяқтыжуамыз".**				

	Б. қ.:аяқалшақ, қолдыарқағақою.Алғаеңкею, екіреттізеніұру,«тазажуамыз»деу.Қолдыарқағақою. Тізені бүкпеу. 3 – 4 рет қайталау. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. **Көркемсөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету.Ас-суішкендесөйлемеу.Тамақтаныпболғансоң,беті-қолдыжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айналажайнады. Тұркүнгеұмтылып, Алмаағашсайдағы. Өзен жай ағады, Балаусажағасы.	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балаларды судың қасиеттерін тануға деген қызығушылығын арттыру;зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. «Сиқырлы су» — стақанның үштен бір бөлігіне су құйылып,түтікше салынған. Белгібойынша	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Көбелек қағады, Қанатынжалауша. Көгалда ойнадық, Асырсапкүнұзақ. Гүлтердік,ойнадық, Жарқынжаз қызық-ақ.	**"Көбелектіұста"(қанқызды) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсекіре білу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Таяқшағабайланған көбелек сұлбасына секіріп, қол тигізу керек. **(денешынықтыру)**	**Қазақтыңұлттық ойыны: "Тақия тастамақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарты бойынша қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ептілікке,достыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Ойынға барлық бала қатысады. Балаларшеңбер жасапотырады. Жүргізуші

	(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)	балалар терең тыныстап,суда бүлкілдетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**		шеңбердіңсыртын айнала жүгіріп жүріп, біреуінің артына білдіртпей тақияны тастап кетеді. Егер біреу сезіп қойса, жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына отырақалуға тырысады. **Көркем сөз.** Шеңбердіайнала бастаймын, Білдіртпейтақия тастаймын. **(денешынықтыру)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Ауладаойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды биіктігі 10 см гимнастикалық орындықтантепе-теңдікті сақтап жүріп өту іскерліктерін жетілдіру;бір ізбен	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Қайырымдылық" Мақсат-міндеттер: Балаларды Д. Данабековтың "Қайырымдылық" әңгімесімен таныстыру; адам жүріс-тұрысының ерекшеліктерін байқауға,бағалауға үйрету; адам	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Алаңдағы ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды таза ауадаойнайтын қимылды ойындармен таныстыру;таза ауада түрлі қимылды	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Менің көңілді добым" Мақсат-міндеттер: Шармен бастыру тәсілі арқылы доптың мәнерлі бейнесін жасауға үйрету; балаларға бояудышарғажағу әдісі жайлы білім беру;бір-бірінен	**Музыкаданойын-жаттығу** "Денсаулықәуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғалімменбірге көңілдіәндерайту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру.

	жүре отырып, кеңістіктедене тепе-теңдігін сақтаудың дағдыларын дамыту;балалардың гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту жаттығуының техникасындұрыс жасай білу икемділіктерін жетілдіреотырып, дене, аяқ бұлшықеттерін дамыту.	бойындағы жақсы қасиеттердідамыту; өзге адамдарға деген мейірімділікті, қамқорлық қатынастыбілдіруге ниеттерін ояту.	ойындарды ұйымдастыра отырып,қуанышты, көңілді көңіл-күй қалыптастыру; төзімділікті, жылдамдықты,ептіліктідамыту; таза ауада ойналатын алаң ойындарына деген қызығушылықтарын арттыру, ойын ережелерінбұзбай орындауға тәрбиелеу.	қашықаралықта бастырма жасау біліктіліктерін дамыту; ой-өрістерін, ұсақ қол моторикасын дамыту;педагогпен және құрдастарымен бірлесіп жұмыс жасауға қызығушылықтарын тәрбиелеу.	Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойыншараларына белсендікатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Терезеден қолайсыз ауа-райынбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа-райындаболып жатқан құбылыстарды байқауға	**Машинаны бақылау (жүк көлігі).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған жылжымалы объектілерге, машиларға, деген	**Бақылау: "Көлікпен танысамыз". (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың көлік түрлері жайлы білімдерін бекіту; көліктүрлерін(жүк	**Өтіпбаражатқан жүргіншілердің киімін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған объектілергедеген қызығушылығын	**Құстардыбақылау (қарға, торғай, көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстарына деген қызығушылығын арттыру;құстарды

	машықтандыру; аспанды сұр бұлттардың жаулап алғаны - жаңбырлы күнге тән құбылыс екенінекөзжеткізу; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жаңбыржауыптұр, серуенге шығуға болмайды. Жаңбырсулы, жерге,өсімдіктерге тамшылайды, жолдағыбарлығы су. Адамдарқолшатыр ұстап келеді. **Жеке жұмыс: жаттамақжаттау, "Жаңбыр".** Жаңбыр,жаңбыр төк-төк, Болсынегінкөп-көп. **"Қоян қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінді тыңдап, сөзіне сәйкес қимыл-қозғалысжасауды	қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларғақозғалып бара жатқан машинаны бақылаудыұсыну. Машинаның өздігінен жүрмейтінін,оны жүргізуші жүргізетінінайту. Машинада дөңгелек, рөл, кузов, кабина бар. Бұл-үлкенмашина, жүк көлігі, ол жүк тасиды, жолмен жүреді, ол гүрілдейді. "**Пойыз" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыкішігірім топтармен бір-бірінің артынан жүгіруді,жүруді дағдыландыру; алдымен қол ұстасып,содан	машинасы, мотоцикл,жеңіл машина) атауға бейімдеу. Балалардың назарынжақын маңда тұрған көліктергеаудару. Машина бөліктерінің атауларын бекіту. **"Жолда" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сөз бен қимыл-қозғалыс координациясын, шығармашылық қиялдарындамыту; кейбірдыбыстарды дұрысдыбыстауды меңгерту. "Машиналар жолменкеледі. -Ш-ш-ш! **"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың	арттыру;адамдар киген киімдерді байқап, атауға ынталандыру; зеректікке тәрбиелеу. Балалардың назарын жаз келгеніне,күн жылынғанына, адамдар жұқа киімдер:көйлек шолақ шалбар, шолақжеңкеудеше кигеніне аудару. Балаларғаөздерінің киген киімдері жайлы айтуды ұсыну. **Жаттамақ жаттату**: Бас киімді киемін, Күннен қорғанып жүремін". **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбергежиналып, шеңбер бойында	атауға,тіршілігін тануға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Күн жылынғанға қуанады.Көңілдіән салады,балапандар шығару үшін, жұмыртқабасады (қарғалар). Құрттардыжерден шоқып жейді. Құс денесінің құрылымын бақылау. **Жекежұмыс:** балаларғақұстарды тамақтандыруды ұсыну. **"Құстарұшады" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Балаларды қимылдысанау бойынша орындауды үйрету. "Құстыңнешеаяғы, көзі, қанаты бар". "Бір, құс! Екі құс! Бір,екі,үш,құстар ұшты!"

	дағдыландыру; секіругеерекше көңіл бөлу. «Қоян,қоянтұршы, Беті, қолды жушы Айнаға қарашы Шашыңды тарашы!» **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойыншабір бағытта жүгіруге машықтандыру; балалардың бір-біріне соғылмай жүребілуқабілетін дамыту. Жүргізуші қасқыр таңдалады,алаңның ортасында тұрады. Балалар қасқырдан 5-10 қадам қашықтықта бір қатарғатұрыпөлең оқиды: "Қаздар-қаздар, ға ға ға, қарның аш па? Иә, иә,иә!Онда,үйге ұшыңдар. Тау	кейінқолдыжіберіп қозғалуға, белгі бойынша әрекет етуге машықтандыру. **"Мен - жүргізушімін" сюжетті-рөлдік ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: диалогтықсөйлеуді, есте сақтауды дамыту, ойынды басшылыққа алу, рөлдергебөлінуге бейімдеу; коммуниктивтік қабілеттері қалыптастыру. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:ойын жабындысындағы қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Шығарылған материалмен дербесойындар.**	қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіре отырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға жәнеоларғасәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертуге үйрету. **"Көлшіктен өт"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда орнынан ұзындыққасекіруде тепе-теңдік сақтап, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдеріндамыту. **Шығарылған материалмен дербес ойындар. Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескені қоқыстардан тазалау.** Мақсат-міндеттер:	тақпақсөздерін айтажүріп,бірлесіп ойнауға машықтандыру. Мөп-мөлдір көпіршік, Қалықта аспанда. Жарылмайұшабер, Ешкімненжасқанба! **"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, қуғыншыданқашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістіктібағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсыкөреді.Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек:ойыншартын түсіндіріп,жүгіруге арналған аймақты	"**Құрылысшылар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Шығарылған материал, балаларды алмастырғыш заттардықолдануды үйрету**. Дербес ойындар:**түрлі түстіборлармен асфальтқасурет салу. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**дымқыл шүберекпен орындықтарды сүрту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу.

	астындасұрқасқыр, тіс қайрап, су ішуде,бізді өткізбейді үйге. Ұшар кезде байқаңдар, қасқырғаұсталып қалмаңдар!". Осысөздерден кейін барлық балаларекінші жағына қарай жүгіреді,алқасқыр ұстап алуға тырысады.Ұсталған қасқырға айналады. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары. Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескедегі ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.		тазалыққа тәрбиелеу.	белгілепберуі керек. **Шығарылған материалмен дербес ойындар. Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескені қоқыстардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	**«Өзшкафыңдытап»дидактикалықжаттығуы.** Киімгеарналғаншкафтыңнеүшін керектігі,қалдай қолданукеректігігіжайындаайтып, таныстыру;заттық кеңістіктібағдарлайалуқабілетінқалыптастыру;шкаф,есік,сөре, ашу,жабу,қою, бүктеу, ілусөздеріарқылы				

	балалардыңсөздікқорын байытужәне белсендіру.
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. **Көркемсөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету.Ас-суішкендесөйлемеу.Тамақтаныпболғансоң,беті-қолдыжуу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Біртіндепүйқыданояну** Жұмып алып көздерін, Тышқан келді жасқана. Аяқ-қолынкөтеріп, Жаттығудыбастады.(Екіаяқтықосыпсекіру). Буындары дірілдеп, Біротырып,біртұрды. Домаланып ішімен, Ендіжолменжүгірді.(Бірорындажүру,бастыоңға,солғабұру) Ей, тышқандар, қанеки, Қозға қолды, аяқты. Секіріңдер тағы да, Ұстаптұрыптаяқты. **Денсаулықжолдарыменжүру:"Тышқандар,абайла!"** Енді үйге тарандар, Бір-біріне қараңдар. Оянбасыңақмысық, Жеп қоймасынсақкүшік.

	(денешынықтыру)				
Бесінас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантанешнәрсеқалмас. Тамақтытауысқаннанкейін,үстелдентұру,орындықтыжылжыту,алғысайту. **(мәдени-гигеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**"Жаз туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы құбылыстар, жәндіктертуралы түсініктерін тиянақтау; коммуникативтік, физикалық, ойлау қабілеттерін дамыту. **Көркемсөз.** Жазжайдары, алақай, Жатыр жайнап даламыз. Жүр,қане, балақай, Шомылуға барамыз. -Аяқтарымызқалай жүгіреді? Былай!(Екі аяқпен секіру). Алкөбелектер қанаттарын қағып, қалайұшады? Былай! (Қолдарды	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларын дамыту;судың қасиеттерін ойындар барысында тануға мүмкіндіктер жасау. «Супоштасы»— балалартопқа бөлініптұрады,әр топта суқұйылған біршелек,екінші шелек—бос. Пластик стақандарменсуды босшелекке тасиды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Балабақша" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балабақшатуралы ұғымдарын тиянақтау, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. -Балалар, балабақшағабаруды ұнатасыңдарма? Неге? -Иә.Балабақшада біз көп ойнаймыз. -Қандай ойыншықтарды ойнауды ұнатасыңдар? -Олайболса, "Балабақша" ойынын ойнап көрейік. -Бүгін ойыншықтарды, қуыршақтарды, қуыршақтарғаүстел	**"Ойыншықтар дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғадүкеннің неүшін қажет екенінескетүсіру; дүкендесатылатын заттардыатауға ынталандыру, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балаларға ойыншық дүкеніндетүнде не болатынытуралы әңгімелеу.Дүкен жабылғанкезде, ойыншықтар күзетшініоятып алмауүшін, ақырындап, дыбыстарын шығармайқозғала бастайдыекен.Енді өздерінкез-келген ойыншықты бейнелеп	**"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыойын барысында алмастырузаттарын қолданудыүйрету; диалогтіксөйлеуді дамыту;сатушы менсатып алушының арақатынастары туралытүсініктерін нығайту. Құралдары:дүкен жазуы бармакет, сатушыменсатып алушықолданатын заттармен құралдары; ойыншылар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

	баяу қағу). Алқоңыздарқалай дыбыстайды? Былай! (Қол алдыда,білекті айналдыру, "Ж-ж-ж"-деп дыбыстау). Ал гүлдер қалай ашылады? Былай! (Балаларкөрсетеді). Сендерге гүлдер ұнай ма? Гүлдер тағыда көбелектерге, қоңыздарға да ұнайды. Біздің қыздартүймедақтар болады, ал ұлдар - қоңыздар болады. Жұптасыптұрып, би билейік! Балаларжұпқұрып тұрады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Түймедақ пен қоңыздар" биі.** Мақсат-міндеттер: балалардыырғаққа сай қимылдауға		менорындықтарды, ыдыстарды далаға алып барайық. Балатәрбиеші болады. Ол балалардысеруенге апара алады, әдепсіздіктанытса-олай болмайтынын айтады, тәрбиелейді,ертегі айтады. Педагогбалаларға қуыршақтарды жуындырып, киіндіріп,тамақ беруге, ұйқыға жатқызуға мүмкіндік береді. -Балалар,аленді қуыршақ, ойыншықтарға ертеге айтып берейік. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	көріндерші,мысалы қонжық. Бала не екенін табуға тырысып көрсін. Осылайшабалалар кезекпен ойыншықтарды келтіріп, қалғандары не екенін табады. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	

	машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **(музыка)**				
Балаларменжеке жұмыс	**Мнемокесте бойыншаөлең жаттау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тақпақтың мазмұнын мнекарталарға сүйеніп,жаттапалу амалдарына бейімдеу;достыққа тәрбиелеу. Достар,бірге жүреміз, Біргеойнаймыз, күлеміз. Бірге балық аулаймыз Міне,біздер қандаймыз! Құралдары:тақпақ бойынша мнемокесте. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Машинақалайгүрілдейді?"дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер:балалардадауысты,дауыссыздыбыстардыдұрысдыбыстаудыбекіту;дауыс күшін,қарқынынпысықтау;артикуляцияныжетілдіру. Жаттығудыжасауалдында,bilimkids.kz"Жүргізуші аттымультфильмінқарап, мазмұнынәңгімелеугеболады.	**Құстардауысынтыңдау.** Мақсат-міндеттер: құстардыңдыбыстарытуралытүсініктерінтиянақтау, сөзбендыбыстауды айтқызуғабаулу. Құралдары: құстардың суреттері. - Суретке қараңдаршы—бұл қарға құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздерінде қарға сияқты"кар-р",- деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы—бұл торғай құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздеріндеторғай	**"Құмды тасы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке,зеректікке баулу. Балаларкезектесіп, бірыдыстанекінші ыдысқа қалақтың көмегімен құм тасиды. **(денешынықтыру)** **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: доптыторабағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **(денешынықтыру)**	**Жазтуралыөлең жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Жазкелдідалама, Түстікілемтөседі Бақшамызда, аулада, Гүлдержайнап өседі. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

			сияқты"чик-чирик", - депайтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы—бұл көкек құсы. Оның дауысын тындаңдаршы. Өздерінде көкек сияқты"ку-ку",-деп айтып көріңдерші. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **Дидактикалық жаттығу:"Ненің дауысы?"** Мақсат-міндеттер: құстардың дыбыстарытуралы түсініктерін тиянақтау; құстарды дыбыстарыарқылы ажыратуға бейімдеу. Бөлменіңәржеріне құстардың бейнесі орналастырылады. Ауди отаспадан		

			құстардың бірінің дауысы қосылады, ал балалар сәйкес құстың суретін көзбентауып,кейін жанына келулері тиіс. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмексұраукезінде сөзбен өтініш білдіругеүйрету, қабылдау бөлмесіндеөзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегіережелер: - серуенкезіндебас киімнемесеорамал тағу; - ыстықауа-райында,көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнгетіке қарамау,себебібұл	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарынөткізу барысында:** - ойыншартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешіңбелгісі бойынша баста; - белгіленгенжерде ғана ойна; - лақтырукезінде жолдасынақарай дәлдеме; - белгіденкейін ғана допты лақтырыпартынан жүгір; - ойынкезіндебір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балалардыойындар	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".**Мақсат-міндеттер: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру,аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудіңбасқа түрлерінқолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларынжәне қолданысын нақтылау.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындылардытағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяққиімдікию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу,киімдішкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтаудыүйретуді

	көруқабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеукезінде әркім өз жеке стақанынантек қайнатылғансу ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды,өйткені қолкірболадыжәне оларда ауру тудыруымүмкін микробтаркөп.	барысында ережелердісақтауға бейімдеу.			жалғастыру.
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Балалардыңдалада және үйде қимыл белсенділігін ұйымдастыру" тақырыбынакеңес.	"Баламен бірге қимыл-қозғалыс ойындарды ойнайық"кеңесі.	"Егербаланыара шағып алса" тақырыбынакеңес.	"Ойынкезіндегі достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу" тақырыбынакеңес.	"Балаларғажолда жүру ережелерін меңгеруге қалай көмектесуге болады"

					тақырыбынакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**ХусаиноваГТурмановаР**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**14.08. -18.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				

	(сөйлеудідамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналармен"Үйжануарлары"тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Серуен алдында "Алдыменнекию керек, одан кейін не?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызметі көрсетудағдыларын дамыту; киімдерді ретімен киіп, шкафта тазалықы сақтауға бейімдеу. **(еңбекдағдылары)**	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:ойын жабындысын сыпыру.** Асханадағыеңбек тапсырмалары. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын орындаудыүйрету. **(еңбекдағдылары)**	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: "Пульверизаторда н бөлме өсімдіктерінесу бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктергедеген қамқорлық сезімдерінебаулу. **(еңбекдағдылары)**	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** ойын алаңын, ойын бөлмесінретке келтіру. Мақсат-міндеттер: бөлме, алаңда ретсіздікті байқап, тазалықтыорнатуға бейімдеу. Балықтарғажем шашу. Мақсаты: балықтарғакүтім жасауға араласу ниеттерін тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарынөткізу барысында:** -ойыншартын мұқияттында; -ойынды тәрбиешіңбелгісі бойынша баста; -белгіленгенжерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасынақарай дәлдеме; -белгіденкейінғана допты лақтырып артынанжүгір; -ойынкезіндебір-бірінді итерме. **(еңбекдағдылары)**
	Қазақтыңхалық ауызәдебиетінен "Төрт түлік" жайлыөлеңдерін оқу. Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ халықауыз	**Трафареттармен жұмыс: "Жан-жануарлар" (бастыру, бояу).** Мақсат-міндеттер: жануарлартуралы ұғымдарды тиянақтау, ұсаққол	**Боямақтармен жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, қабылдау,елестету қабілетін дамыту. Түрлі-түсті	**Лото: "Жан-жануарлармен төлдері".** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарлары мен төлдері туралы ұғымдарды	**"Шұбар тауық" ертегісібойынша саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісін балалармен бірге ескетүсіру,

	әдебиетіне деген қызығушылығын ояту; қабылдау, елестету, есте сақтауқабілеттерін дамыту. Құралдар:төрт түлік малдың суреттері. **(көркем әдебиет)** **Үй жануарлар салынғансюжетті иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарларытуралы ұғымдарды, оларға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру, қамқорлықтуралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	моторикасын, қабылдауқабілетін дамыту. **(суретсалу)** **Құрастыру: "Марғауға арналғанүйшік".** Мақсат-міндеттер: құрылыс материалдарының бөлшектерімен тәжірибежасауды ынталандыру. **(құрастыру)**	қарындаштармен жан-жануарлардың контурларын бояу. Берілген заттың бейнесіне сәйкес келетін түстерді дұрыстаңдалуына назар аудару. **(сурет салу)**	жетілдіру;ойлау, коммуникативті қабілеттерін дамыту. Құралдар: жануарлармен олардыңтөлдері салынған сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	кейіпкерлердің сөздерінмәнерлеп айтуға тарту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру,жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар:ертегі кейіпкерлерінің саусаққатағылатын бейнелері. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **Үйқұстарының суреттерін қарастыру.** Мақсат-міндеттер: құстардың атауларынесте сақтауға,қайда мекендейтінін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **(суретсалу)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Төрт түлік"кешені(музыкалықсүйемелдеумен).** Бұзау басыменшайқайды.(Баспеноң-солға еңкейту) Ботақанқуаныптеңселеді.(Екіаяқарасыналшақ,қолдартөмен,оң-солғаденементеңселу) Қозыаяқпенентопылдатады.(Бірорында,тізеніжоғарыкөтеріп,қадамбасу)				

	Құлыншақшабады.(Бірорындажүгіру) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Ойынжаттығу:"Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер:балалардаересектердіңбақылауыменқолжуу,жекебасорамалдарыменмұқиятсүрту біліліктіліктерін қалыптастыру. **Көркемсөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Мендекандайүй жануары бар"әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралытүсініктерін нығайту, коммуникативті қабілеттерді дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкөркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сақ төбетім, Жолдыаяқ, Саңқылдайды қоймай-ақ. Бөрігеқой бермейді, Ұрыға бойбермейді **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**"Бөтениттінеге ұстауға болмайды" әңгімелесуі.** Абдрахман Асылбектің "Қаңғыбас иттер" мазмұныбойынша әңгімелеу. Мақсат-міндеттер: қабылдау, зейін, ойлау, есте сақтау қабілеттерін, диалогтықсөйлеуді жетілдіру. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**"Мысық"арнау өлеңі.** Мақсат-міндеттер: таныс өлең жолдарын оқу кезінде қуаныш сезімінебөленуге мүмкіндіктержасау; өлеңнің сөздерін анық дыбыстау дағдыларын қалыптастыру. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**Материалдармен бұйымдармен тәжірибе: "Марғауға арналған жіп орамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, түстердіқабылдау, ойлауқабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**

Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дана қонаққа келді" Мақсат-міндеттер: Балалардыеңіс тақтайдың үстімен жоғарыжәнетөмен жүру;жүру кезінде алға қарап және қолдарын еркін ұстап,денетепе-теңдігінсақтайбілу дағдыларын жетілдіру; балалардыңеңіс тақтайдың үстімен жоғарыжәнетөмен жүру икемділіктерін,қол, дене, аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін сақтауептілігін дамыту.	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Үй жануары"Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарларытуралы түсініктерін тереңдету;олардың түрлерін бір-біріннен ажырата білуге,зейінқойып тыңдауға үйрету; Педагогтың көмегіменүй жануарларытуралы қысқа әңгіме құрастыруды, жануарлардың төлдерініңаттарын жекеше, көпше түрдеатауды үйрету(бота, ботақандар, құлыншақ, құлыншақтар,т.б); сұрақ-жауап арқылыбалалардың ауызекісөйлеутілін дамыту; олардың бізге тигізер пайдасынайту және	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Күшіккеарналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Дайынпішіндерден жапсыру дағдыларын қалыптастыру; балаларғакүшікке арналғанүйшіктің бөліктерін бөліп көрсетуге,олардың пішінін анықтауға үйрету; геометриялық пішіндердің атауларынбекіту: шеңбер, шаршы, үшбұрыш; үй жануарларытуралы білімдерін тиянақтау;иттің дене мүшелері туралы білімдерін бекіту (бас, құлақ, төртаяғы,құйрық); балаларды жануарларға қамқорлықжасауға тәрбилеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Иттің үйшігі"Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарларытуралы білімдерін кеңейту, геометриялық фигуралардың аттарын (текше,шаршы,призма) бекіту, конструктордың бөліктерінбелгілі бір ретпен орналастырды үйрету.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Аңдарәлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманызейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылыбалалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауғатәрбиелеу.

		оларды күтіп баптауға, қорғап қамқорлықжасауға тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Мысықты бақылау.(сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: мысықтың үй жануарыекендігіне көз жеткізу; мысықтың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Мысықмейірімді, сабырлы. Мысық"Мияу-мияу" - деген дыбыстар шығарады. Тәрбиешіменбірге мысықта небарын көрсетіп атау: мысықтың құлағы,	**Иттібақылау (көршінің ауласындағыитті). (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: иттің үй жануары екендігіне көз жеткізу;иттіңдене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Үйжануары:ит оның сыртқы келбеті, мінез-құлқы жайлы түсінік беру. **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**Марғауды бақылау.(сөйлеуді дамыту,қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: марғаудың мысықтың төлі екендігін дене бітімдерін салыстырып(үлкен-кішкентай), айтырмашылығын байқап айтуға машықтандыру; марғаудың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жануар төлдеріне деген сүйіспеншілікті арттыру. **"Біз – марғаулармыз"ойынжаттығуы. (денешынықтыру)**	**"Көңілдіжан-жануарлар" музыкалық ойыны.(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардыңжабайы аңдар жайлы білімдерін толықтыру; балалардың қосылыптұрған музыканың ауысуына сәйкес қимыл-қозғалыс мінезінауыстыру дағдыларын қалыптастыру; балалардыңсөздік қорларынмолайту; музыкаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Отарда"қимыл-**	**Тауық пен балапандарын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: үй құстарының тіршілігі жайында түсініктерді тиянақтау; балапан ментауықтынегізгі айырмашылығын байқауға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Үйқұстарының суреттері мен ойыншықтарын қарастыру. Суреттегіүйқұсын атау, оның дауысымен дыбыстауға жаттықтыру:

	аяғы, басы, құйрығыжәнежүні бар. Мысық ұйықтайды, жуынады,сүтішеді. Тәрбиешінің ұсынысыбойынша мысық туралы ойынды ойнайды. **“Мысық пен торғайлар” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты, белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру;ойын кейіпкерлерінің қимылдарына еліктеуге деген қызығушылықты тудыру. Құмдашеңберсызу. Шеңбер ортасында мысық. Балалар торғайлар. Торғайларшеңбер сыртындасекіріп, мазақтап, мысық	балаларды белгі бойыншажүгіруге дағдыландыру; ойынкейіпкерінің қимылдарын байқауға үйрету; қозғалыс бағытын жылдам өзгерту біліктіліктерін қалыптастыру: зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Педагог жүргізушіні таңдауғаықпалын етеді: тақпақтағы соңғы сөздерден кейін ғана жүгіре білетін бала болу тиіс. **"Тигізбей өт" ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: балаларды жүру барысында заттардыайналып өтіп, жүруге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы:** гүлзарда өскен	Мақсат-міндеттер: марғаулардың әрекетінесәйкес ерекшеліктерін көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру. **"Құлыншақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа сигнал бойыншашашырап секіріп, жүгіріп жүруге ынталандыру; нұскуларғазейінді болуға бейімдеу. **"Шелектегі шарларды түсі бойынша жина"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстердіқабылдау қабілеттерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** құрап түскен	**қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шығармашылық қиялдары мен еліктеуді,негізгі қимылдарды дамыту. Балаларпедагогтің белгісөзібойынша қимылдарды өзгертіп, орындап жүреді:ит-жүгіру, ат - секіріп жүріру, ешкі - орында секіру, мысық - баяу жүру. **"Марғаумен ойнайық"ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды көлемі әртүрлі заттармен әрекеттер жасауға машықтандыру. Шарлардызерттеу, шарлармен тапсырмаларды орындау. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**құмның	"қытқыт-қыт","ко-ко-ко","пи-пи-пи". **"Екі көңілді қаз"қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау біліктіліктерін қалыптастыру;үй қаздарыжайындағы ұғымдарды тиянақтау. **"Екі көңілді қаз".** Екіқаздайжүрейік, Мойындарды созайық. (Бірінен бірісоңбірбағанда, мойынды созып жүру, екі қолды көтеріп, түсіріп, екі санның жағына соққылау) Қаздардейді:Ға-ға-ға! Барайық біз базарға!(Сөздерді қайталап жүру) Базарғабаруға болмайды,

	көрмейтұрғанкезде шеңберге ұшып кіредіде,мысыққа ұстатпауға тырысады.Мысық үш торғайды ұстаған кезде, мысық рөлі басқа балаға беріледі. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Балалардың шығарылған материалмен ойындары, қалақша мен қалыптарды дұрыс қолдануды, пішіндердайындау біліктілігінүйрету. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құмды	гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	бетін қоқыс бұтақтарданжинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен ойындары.**	Шығыңдаркөгалға! (Бағаннан шығып, алаңға шашырап жүгіру, шоқайып отыру,қолдармен тізені соққылау) Ахметова Д. **"Допты ұста" ойынжаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: 50 см қашықтыққа тәрбиешілақтырған допты ұстап алуға жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы: гүлзардаөскен гүлдерді суару. (еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. **Шығарылған материалмен ойындар.**

	құмсалғышқа жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тірбиелеу.				
Серуеннен оралу	**«Өзшкафыңдытап»дидактикалықжаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістіктібағдарлайалуқабілетінқалыптастыру;шкаф,есік,сөре,ашу,жабу,қою,бүктеу,ілусөздеріарқылы балалардыңсөздікқорын байытужәне белсендіру.				
Түскіас	**Ойынжаттығу:"Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер:балалардаересектердіңбақылауыменқолжуу,жекебасорамалдарыменмұқиятсүрту білiлiктiлiктерін қалыптастыру. **Көркемсөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ:"Әтеш".** Жатағой,жата ғой, Демалып,ұйықтай ғой. Төсекте:Әтешұйықтайды"–б.қ.арқадажатып,қолдыбастанжоғарысозу,аяқбірге.Бірқолдыжоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтешбидайіздейді"-–б.қ.отырып,аяқтыайқастыру, қолбелде, бастысолға,алдыға, солғаеңкейту.3р. Әтеш суішеді"-–б.қөкшедеотырып,қолтүсірулі, тізерлептұру, қолжоғары,алдығажәнеастығақолсозып еңкею, б.қ. оралу. Әтешсекіреді"-–б.қ. аяқбірге,қолбелде.20с. **(денешынықтыру)**				

Бесінас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантанешнәрсеқалмас. Тамақтытауысқаннанкейін,үстелдентұру,орындықтыжылжыту,алғысайту. **(мәдени-гигеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Марғаумен ойнайық" (пәндік әрекетпенқұрама және динамикалық ойыншықтармен ойындар).** Мақсат-міндеттер: марғаутуралы(дене бітімі, шығаратын дыбысы, қимылы жайында) нақтылылау; ойынғаілесу қабілеттерін арттыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Біз – марғаулармыз"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: марғаулар мінез-құлқына сай әрекеттердікөрсете білубіліктіліктерін	**"Марғауқайда жасырынды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысөйлеуде үстеуді қолдануды жаттықтыру, сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру. Педагог марғау ойыншығынбелгілі жерлерде жасырып жатады да, марғаудыңқайда жасырынғаны сұрайды.Балалар: марғау үстелдің астында, орындықтың үстінде, шкафтың атында,теледидар алдында, екі баланыңарасында жасырынды - деп жауапайтады.	**"Арғымақтар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңтұяқтар дүбірі мен жылқылар шығаратын дыбыстарға, қозғалыстарға еліктеу біліктіліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: "Енесін тап" (шағын топтармен).** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларымен олардың төлдері жайлыбілімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын:"Сиырсүт береді" (жеке топтармен).** Мақсат-міндеттер: дауыс мәнері арқылыөтініш білдіру іскерліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Балаларменжеке жұмыс	**"Үй жануарлары"салынбалы жақтаулары бар ойынтапсырмасы.** Мақсат-міндеттер:: үй жануарларын сәйкес жақтауға орналастыру іскерліктерін қалыптастыру;ұсақ қол моторикасын, ойлау қабілетін дамыту. **(сенсорика)**	**"Неқалай дыбыстайды?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының дыбысынаеліктеуге жаттықтыру; "дыбыстаумәнерін", артикуляцияны жетілдіру. Құралдары: үй жануарларының суреттері. Күрделендіру амалы:еліктеусөзін айтып болғаннан кейін етістік сөзбен айтуға шақыру. Мысалы, ат кісінейді, қой маңырайды, сиыр мөңірейді,итүреді, мысық мияулайды. **(сөйлеудідамыту)**	**Қ. Баянбаевтің "Арғымақ"өлеңін оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **(көркем әдебиет)** **"Естиміз-істейміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындаудыүйрету. **(денешынықтыру)**	**"Әженнің ауласының тұрғындары" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының тіршілігіжайында көп білуге ынталандыру; қабылдау,зейін, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлырының тіршілігі жайындағысюжетті сурет. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ертегі мағынасын қабылдау:"Шұбар тауық балаларда қонақта".** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісіне деген қызығушылықты арттыру;мәнерлеп сөйлеу үлгісін қабылдауға бейімдеу. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Ойыналаңындақимыл-қозғалысойындарынөткізубарысында:** -ойыншартынмұқияттыңда;				

	- ойындытәрбиешіңіңбелгісібойыншабаста; - белгіленгенжердеғанаойна; - лақтырукезіндежолдасынақарай дәлдеме; - белгіденкейін ғанадопты лақтырыпартынанжүгір; - ойынкезіндебір-біріндіитерме. Мақсат-міндеттер:балалардыойындарбарысындаережелердісақтауғабейімдеу.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Үйжануарынүйде ұстау керек пе?" тақырыбынакеңес.	"Баланыүй жануарынадеген сүйіспеншілікке баулуқажетпе?" тақырыбынакеңес.	"Үй жануарлары туралыертегілерді оқып берейік" тақырыбынакеңес.	"Қамқоршыбаланы тәрбиелеу" тақырыбынакеңес.	"Меніңдосым"атты үй жануарлары туралыфотокөрме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**21.08. -25.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналармен"Досыңжанындаболғандакөңіл-күйіңқандайболады?"тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Ойнап болғаннанкейінтоп ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке дегенұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды	**Еңбеккебаулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердіңірі жапырақтарын сүрту. Баланыеңбек әрекетіне жетелеу. Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктеріне күтімжасауға	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманытез,	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмағадеген жауапкершілік сезіміне баулу, балаларды оқу іс-әрекетінеарналған	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:**дымқыл шүберекпен орындықтардың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерінебаулу. **(еңбекдағдылары)**

	жинау әдетін қалыптастыру, жұмысжоспарын құрабілу,алдағыіс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбекдағдылары)**	үйрету, тазалыққа тәрбиелеу; еңбек етуге қызығушылықтарын жәнеересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртугеарналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбекдағдылары)**	дәл орындау. **(еңбекдағдылары)**	материалдармен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	
	"Жұптытауып ал" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды түстер арқылы жұпқа жиналуамалдарына үйрету; татулық, сүйіспеншілік сезімдеріндамыту. Балалардың әрқайсына түсі белгілі фишканы беріп, жұптарға жиналуғашақыру. "Дос болайық бәріміз" әні. Мақсаты:балаларға жағымды көңіл-күйге бөленуге мүмкіндікжасау; музыкалық	**"Біздоспыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне жылы шырайменқарауға бейімдеу. - Балалар,қанекол ұстасайық. Әрқайсыларың көршілеріңнің көзінекарап,оған өзінің мейірімді күлкісінсыйласын. - Досыңның қолының жылуын, қолдарын арқылы бір-бірлерінедеген жылулықты сезініңдерші. - Жылудысездіңдерме?Себебібіз	**"Қалайдосболуға болады?" мультфильмін көрсету("Айбала" бөлімінен).** Мақсат-міндеттер: достық туралы ұғымды қалыптастыру, татулық, сүйіспеншілік сезімдеріндамыту. Мультфильм мазмұныбойынша әңгімелесу. Тәрбиеші: - Балалар, Айбала негежұлдызқұртпен дос болғысы келмеді? (Жұлдызқұрттар	**Достық, достар жайлыэнтыңдау.** Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі жылы шыраймен қабылдауға бейімдеу; балалардыңбір-бірінежақынжүріп, ойнап, ән салу әрекеттерінен жағымды эмоцияларын дамыту;"достық" ұғымының негіздерін қалау. Педагогбалаларды мазмұны жеңіл әндерді айтуға шақырады.Әндерді	**Тақпақты мәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзіне деген қызығушылықтарын арттыру; оқылған оқиғаның желісін бақылауғабейімдеу; сұрақтарға жауап айтуға баулу. **Екідостың оқиғасы.** Кірпімененсұр қасқыр, Көршітұрды орманда. Тауып алды әткеншек, Серуендеуге барғанда.

	қабілеттерді дамыту. - Балалар,бізбір-бірімізгедоспызба? (Иә). - Қане,бәрінебіз қалай дос бола алатынымызды көрсетейікші (бір-бірініңқолдарынан ұстап, құшақтасады). - Бірге дос туралы ән шырқайық **(сөйлеудідамыту)**	көппізжәнебіз доспыз. **(сөйлеудідамыту)** **Балалармен әңгімелесу: "Өзіннің досын жайлы айтып бер".** Мақсат-міндеттер: достықтың мағынасын түсіндіру. Біздіңұран: «Әрқашан дос біргеміз,ажырамас іргеміз». **(сөйлеудідамыту)**	оны алдады.) - Айбаланы кім "досым" деді? ("Досым" деп шегірткеайтты.) - ДосыАйбалағане үшін: "Рақмет, досым",- деді? - Иә. Айбала оған көмектесті,қолын созды. **(сөйлеудідамыту, музыка)**	музыка жетекшісінің ұсынымыменалуға болады. **(музыка)**	Әткеншекке жүгірді, Тербелемдеп бірінші. Дауласыптұрекі дос, Ренжітіп бір-бірін. "Менмін,ментауып алған, Менотырам қалайда"- Депкішкентайкірпіде, Томсырайып қарайды. Қасқырайтты кірпіге, Түсіпкеткен қабағы. "Дос емесің сен маған, Ойнамаймынбарары". - Балалар, біз не туралыоқыдық? - Иә. Кірпі мен қасқыртуралы. - Кірпіменқасқыр дос бола алды ма? Құралдар: қасқыр мен кірпінің (мультипликациялы

					к)суреті. **(сөйлеудідамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**Музыканттар.** Топтасыпжүру,топтасыпжүгіругекөшу,жүруменаяқтау. Жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Үлкен дауылпаз".Б.қ.:аяқтарсәлалшақ,қолтөменде.Қолды екі жанғакөтеру,түсіру.4рет қайталау. 2. "Дауылпаздаойнаймыз".Б.қ.:аяқтарсәлалшақ,қолтөменде,арқада.Еңкейіптізеденұру,"бум-бум"-деп, түзелу. 4 рет қайталау. Тәрбиешініңартынанжылдамжүру.Баяужүрументоқтау. Анамызға арналған музыка. Бірініңартынанбіріжүру.Аяқушыменжүру.Шеңберқұрыптұру. Сылдырмақпен жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Сылдырмақтықақ". Б.қ.:аяқтарсәлалшақ,қолтөменде, сылдырмақсолқолда."Сылдырлат"-сылдырмақтыжоғарыкөтеру,сылдырлатып,төментүсіру.3ретқайталау.Сылдырмақты екіншіқолғаалып, дәл сол жаттығуды қайталау. 2. "Сылдырмақтысоқ".Б.қ.:солай.еңкею,сылдырмақпентізеніұру,"динь-динь"-дептүзелу.3ретқайталау. Дәл солай сол қолымен орындау. 3. "Сылдырмақтықой".Б.қ.:солай. Отыру,сылдырмақты еденгеқою,түзелу.2ретқайталау.Сылдырмақты басқа қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. Бір-бірініңартынанжүру,жүгіру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**"Қасықтыдұрысұстапүйренеміз".** Балалардықасықты дұрысұстаудыүйретубойыншажұмыстыжалғастыру. **Ғажайыпсәт.** Топқақасықтыауызынадұрысапармайкөженішашыратып,үнемікөйлегінбылғапалатынКамилақуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиешісәбилергесиқырлықасықтарынқолдарынаалып,қуыршақКамилағакөженіқалайжеукеректігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғысәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер:	**"Жақсы-жаман"ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Таңғысәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер:	**"Күлкішілер ұшағындасаяхат".** Мақсат-міндеттер:	**Ойын:"Досыңды тап".** Мақсат-міндеттер:

	балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарғажылы шырайменқарауға баулу. Қолалысып,қане, біз, Достасайықбәріміз. Айтарым бар сендерге, Тезтұрыңдар шеңберге. Қандайжақсыбір тұру, Достармененбір жүру! Қандайжақсыдос болу! - Балалар, көңіл-күйлеріңқандай? - Көтеріңкі,көңілді, қуанышты! - Бізбіргеміз,біз доспыз. **(сөйлеудідамыту)**	балалардыңжаман-жақсы туралы түсініктерін қалыптастыру; сөйлеуқабілеттерін дамыту. Бір-біріндіренжіту – жаман. Ойыншықтармен бөлісу – жақсы. Бірге ойнау – жақсы. Жанжалдасу– жаман. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту,сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге қызығушылықты тудыру. Сәлем саған,алтынкүн! Сәлем саған, көк аспан! Сәлемсаған,Жер-Ана! Сәлемсаған, достарым! Балалар қимылдарды орындайды, бір-бірінқұшақтайды. **(сөйлеудідамыту)**	балаларды жағымдыкөңіл-күйге бөленуге тарту,достыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші: - Балалар, бүгін біз күлкішілерұшағына отырып, саяхатқа шығамыз. Ол үшін бірнеше шартты орындаукерек. - Қанаттарымызекі жақта! (Балалар қолдарынекіжаққа созады) - Белдіктерді саламыз! (Белдіктердісалған болып көрсету) - Мотордықосайық! (Екі кол шынтақта бүгілген, алда, екі қолмен мотордың айналғанын көрсету) - Алендіұшуүшін, мотордың бұндай дыбыстарын көрсетеміз:Ха-ха-ха! - Менбірауыз	ұсақбөлшектерден тұтас бөлшекті құрауға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейінқабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балаларғатүрлі-түсті пішіндер үлестіреміз,олар екіншіжартысын табу керек. Тәрбиеші: - Балалар,екінші жартысын таптыңдарма? - Олсендердің жұптарың, достарың болады. - Сендер достарыңныңаты кім екенін білесіңдерме? - Аленді достықтарыңның қаншалықтыберік екенін тексерейік.

				сөздер айтқаннан кейін,сендер:Ха-ха-ха! - деп қолдайсыңдар. Жарайды ма? - Бізұшқанда күлеміз: Балалар:Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! - Біз күлкішілер қаласынаұшамыз: Балалар:Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! - Күн мен бұлтқа сәлем айтамыз: Балалар:Ха-ха-ха! Ха-ха-ха! Көңілсізді қолдаймыз: Балалар:Ха-ха-ха! Ха-ха-ха!	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Тату болайық"Мақсатміндеттер: Балаларды бірінің артынан бірін адымдатыпжүргізу; залды айнала жүріп қолдарын жоғары көтеріп,гүлдер	**Көркемәдебиеттен ойынжаттығу** ""Дос іздеген бота"ертегісі" Мақсатміндеттер: Балаларға ертегі мазмұныбойынша бойларына мейірімділікті, адалдық қасиеттерінсіңіру;	**Қоршағанортамен таныстырудан ойынжаттығу** "Досболайық бәріміз" Мақсатміндеттер: Балаларды достарымен мейірімдіқарымқатынаста болуға үйретуді; достық	**Сурет салудан ойынжаттығу** "Досболабілейік" Мақсатміндеттер: Контуршегінде суретсалу,суретті жетіспейтін бөлшектермен толықтыру біліктіліктерін қалыптастыру;	**Музыкаданойынжаттығу** "Көңілді балалар"Мақсатміндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі,

	сияқтыжайқалу;екі қолымен допты торданжоғары лақтыру іскерліктерін жетілдіру;допты тордан жоғары лақтыру кезінде шапшаң,ептіәрі жылдам болуға тәрбиелеу.	ертегіні байланыстыра сөйлеуге,өзойын толық айтуға дағдыландыру; сөздік қорын молайту,тілін, есте сақтау қабілетін дамыту;досқаадал, мейірімді болуға тәрбиелеу.	құндылығытуралы түсінік беру; достасабілуге тәрбиелеу; коммуникативтік дағдылардын дамыту.	достық қарым-қатынасжайлы түсінік беру; көркемдік біліктіліктерін, қарындашты дұрыс ұстау дағдыларын дамыту; бірі-біріне деген сыйластыққа, достыққатәрбиелеу.	эмоционалдытүрде жеткізе білу қабілетіндамыту; әртүрлісападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.
Серуенге дайындық	**"Киімді бүктеп үйренеміз"ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдідұрысбүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға,өзшкафын белгіленуі(суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Бізқуыршаққа қонжыққа қонаққа баруға қалай көмектестік" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз киімдерін танып, атауға,олардыретретімен киюге, өз шкафынбелгіленуі (суреті) бойынша табуға, шкафқа тиянақтыбүктеп салуға үйрету.	**"Аңдарға түймелерін түймелеуге көмектесейік" дидактикалық тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: түймені түймелеу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру; шұлықтанбастап, гольфіні, шұлық киюді үйрету.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".**Мақсат-міндеттер: балалардаөзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру,аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудіңбасқа түрлерінқолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Киіну,шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту,жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту,түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру,киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды,сыпайы сөздердіқолдануды үйретуді

					жалғастыру.
Серуен	**Бақаныбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды туған өлкенің табиғатымен, оның мекенетушілерімен таныстыруды жалғастыру. Балаларға бақаның тіршілікетуортасы, оның немен қоректенетіні, тигізетінпайдасы туралы айту. Табиғатты аялауға және қамқорлық танытуғатәрбиелеу. Бақаның өзі болмай жатса, фотосуретін көрсетіп,әңгімелеу. **Әңгімелеу.** -Балалар,біз табиғат аясына шыққан кезде бақаны көрсек жолымызболды дегенсөз.	**"Қайықтар". (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: серуен кезінде жағымды ойын жағдайын тудыру. Өз қолымен ойыншық жасауға деген ұмтылысын дамыту.Айналасын қоршағантабиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу: өзінен кейінкөшедеқоқыс қалдырмау. **Әңгімелеу.** Жаңбырдан кейін далада көптеген жылғалар мен көлшіктерболады. Таяз және терең көлшіктер бар. Үлкенжәне кішкентай көлшіктербар. Кең жәнетаркөлшіктер бар. Қалай ойлайсыңдар	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездесетін жәндіктермен, олардыңтіршілік ерекшелігімен таныстыру. Негізгі мазмұны: қоңыздардыңқалай жүретінің қарастыру,олардың кейбіреулеріұшады. Ұшар алдында қоңыздардың қанаттарынқалай ашатынын, қорек іздеугеұшыпкетуін бақылау. **Көркем сөз.** Ұшқандаөлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұныдаойлап	**Ауа-райының жағдайынбақылау (күн жарқыраптұрнеме сежаңбыр жауып тұр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жазжайлыәңгімені тыңдай отырып, балалар шуақты күнге, көк аспанға, баяу қалқыған бұлттарғатоқталып өтеді. **Жекежұмыс: жолдармен жаттамақ сөздерінің ырғағынасай жүру.** "Үлкен аяқтар жолменкеледі... топ, топ, топ. Кішкентай аяқтар жолменжүгіреді... топ, топ, топ". **“Менің көңілді добым…”қимыл-**	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райының жағдайы жайлы түсінік беру. Маусымдық киімдератауларын бекіту. Негізгі мазмұны: жаздакүнніңқатты қыздыратынын, сондықтан балалар жалаңашжүретінін айта кету. Күнге тікелей қарау мүмкінбеекенін сұрау.Неге?Күн өте жарық, сондықтанқараған кезде көз қарауытады.Жазда адамдар күн сәулесінен қорғайтын көзілдіріккиеді. **Көркемсөз:**

	- Суреттегі бақаға қарандар.Оның түсі қандай? Бақаны суреттейікші. - Бақа су, жасыл шөп пен масалар көп жерде тіршілік етудіұнатады.Бақа масалармен қоректенеді.Оның ұп-ұзын тілі бар. Ұшыпбаражатқан масаға қарай ұзын жабыспақ тілін жіберіп,солмасаны қағып алады екен. - Бақа кейіпкері қандайертегілерді кездеседі? - Жарайсыңдар, "Үйшік","Қолғап" ертегілерінде кездеседі екен. - Бақалар оны мазалағанды ұнатпайды,сол себепті шөптің арасында және көлеңкеде жасырынады. - Алегерсендер оны көріп	қандайкөлшіктерде қайықтар жақсы жүзеді? Неге? Қайықтардынеден жасауға болады? (Грекжаңғағының қабығынан, ағаш қабығынан, қағаздан, ағаш жапырағынан, кішкентайпластик бөтелкеден.) Өз қайықтарыңды қалай атайсыңдар? Алсендерүйлеріне қайтқанда, қайықтарына не болады?Оларды неге тастауға болмайды? Егер қайық пенопластан, пластмастан жасалса,ондаол табиғатты ластайды.Өзінен кейін қоқыс қалдыруға болмайды,егер сендер қайықтарыңды тастасаңдар, ол	көріңіз.(Қоңыз). **Тыныс алу жаттығуы. "Қоңыздар".** Балалар орындықтарға отырады,тәрбиеші: "Ж-ж-ж, - деді, - қоңыз-з-з" - дейді. Балалар қолдарын иықтарына айқастырыпқойып: "Тұрамын, ұшамын ж-ж-ж-ж-ж"-дейді. Балалар қолдарын екі жаққа жазып, "ж-ж-ж-ж-ж" - деп дыбыстап, топ ішіндеқозғалады(2 –3мин). **"Қоңыздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жаққа шашырап жүгіруге, белгі бойынша бағытты өзгертуге,зейінділік танытуға жаттықтыру.	**қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпенсекіруді үйрету, мәтінді мұқияттыңдаужәне допты соңғы сөз айтылғаннанкейін ғана қуу. **"Жалаушаға қарай жүгір"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды белгі бойынша бір бағытта, бір-бірін итермей,жүгіруге ынталандыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: үлескеніжинау; құмды құмсалғышқа салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа	Шуақтарытарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәулешашар арайлап! **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қимыл-қозғалысты белгі бойыншаорындау біліктіліктерін дамыту, әртүрлі бағытта жүгіріп, еңбектеп өтуге жаттықтыру. **"Жидекті теріп алайық" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды алдын-ала аланға таратылып жайылған жидектердің кескіндерінсигнал бойыншақорапшаға жинауға тарту;

	қалсаңдар, онда қолға алуға асықпаңдар,оданда сыртқы келбетін мұқият қарастырыңдар.Ол масалар мен шіркейлерді аулайды.Суда жүзіп, күнге қыздырылғанды жақсы көреді. **"Торғайлар мен мысық» қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу,ұжымменбір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойыншаәрекет ету, тереңдікке, орыннаңұзындыққа секіруге, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **"Бақалар"қимыл жаттығуы.** Мақсат-	бұзылып, бірден қоқысқаайналады. **Тыныс алуды дамытуға арналған ойын: "Маған ұшуды үйрет". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды нұсқаулардыдұрыс түсініп, қимылдарды жасауға дағдыландыру. Бізгекөзі,тұмсығы, қанаты, құйрығы салынған әуе шары "балапан", шеңбер —"ұя"керек болады. Санамақбойынша "жел" тұрады. Екі ойыншышеңберді тігінен ұстайды. "Ұяда" - балапандар, олар шардыұстапотыр. Балапандарән саладынемесе дыбыстайды:"Ала қанат сауысқан,	**Еңбек тапсырмасы: ойыншықтарды қорапқа, құмнан тазалап, жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Шығарылған материалдар: күрекшелер, сыпырғыштар, зембілдер,түрлі-түстіқарындаштар, қалыптар, қағаз беттері.	тәрбиелеу. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: шығармашылық ойындарды дамытуға жағдай тудыру (ұсақ ойыншықтар мен заттарды таңдау, сонымен қатар табиғи материалдарды кеңіненқолдану).	зейінді,кеңістікті бағдарлау, бір-бірінебөгетболмай қимылдауға бейімдеу. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: серуенненқайту алдында ойыншықтарды реттеу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті. Шығарылған материал: күрекшелер, сыпырғыштар, түрлі-түсті дөңгелектер, қалыптар, мөлшерлер. **Балалардыңеркін ойындары.**

	міндеттер:балаларға бір орыннан ұзындыққа секіруге жаттықтыру; аяқ, дене бұлшық еттерін ұлғайту; шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Еңбеккебаулуға арналған тапсырма: үлескеніжинау; құмды құмсалғышқа салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Құмсалғыштағы ойындар «Ненің ізі».** Мақсат-міндеттер: балалардыңқиялын, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Кішкентай балалар тобыменнемесебір баламен ойнауға болады.Ойынның бір қатысушысы	ұшудыүйретші, аласада,биікемес, күнкөрінсежетеді! " Кейін балалар ақырындап,шарды жоғары қарай лақтырады ("балапан""ұядан" ұшыпшығукерек). "Самалжел",ұяның алдында тұрған, шарды жерге түспейтіндей үрлейді де қайта ұяға кіргізеді (ша-р қайтаобручүстінен ұшып өту керек). Жас ерекшелігіне сәйкес"тынысалу" саны белгіленеді (демшығаруЗ-б артық емес). Ескерту:тынысалу мұрынарқылы,дем шығару- ұртты толтырмай жасалады. Балалардың шығарылған материалмендербес ойын әрекеті.			

	құмғааңныңнемесе үй жануарыныңізін салады.Қалғандары іздердіңнегетиесілі екенін табу керек. Жоқжануарларды да ойлап табуға болады.	**"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы маскалар:гүлдер мен аралар. Шығарылған материалдар: күрекшелер, шелектер,қалыптар, қуыршақтар. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойыншықтарды құмнан қағып, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Мақсат-міндеттер:балалардыкиімдерінреттіліксақтайотырыпшешінуді,киімдеріншкафсөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркемсөз.**				

	Сабынымдыаламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолдыжуамынмұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**
Түскіас	**"Қасықтыдұрысұстапүйренеміз".** Балалардықасықты дұрысұстаудыүйретубойыншажұмыстыжалғастыру. **Ғажайыпсәт.** Топқақасықтыауызынадұрысапармайкөженішашыратып,үнемікөйлегінбылғапалатынКамилақуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиешісәбилергесиқырлықасықтарынқолдарынаалып,қуыршақ Камилағакөженіқалайжеукеректігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**
Күндізгіұйқы	Мақсат-міндеттер:балалардыңжайлыұйқысынажағдайтудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімніңағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғыойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағықұндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	**Кешендішынығужаттығулары.** “Марғауларояңады”(балаларғатөсектежатыпкерілуді, арқаныжазып, қолдыжоғарысозып,бірбүйірден екіншібүйіргебұрылуды ұсыну.)

шаралары	Кіп-кішкенемарғаулар, Пырылдайды үнемі, Жайғасыпты кілемде, Ояңғысы келмейді. Жалқауланба,марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңілуқалау(Қолжәнеаяқсаусақтарынжоғарықарайуқалау,белді,арқаны,кеуденіжазу) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік,жылдам тұрдық, Аяқұшымен жүгірдік… **“Денсаулық жолдарымен” жүру.** “Топ,топ,топ”-адымдайдыбіздіңаяқ. Мақсаты: қан айналымын жетілдіру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантанешнәрсеқалмас. Тамақтытауысқаннанкейін,үстелдентұру,орындықтыжылжыту,алғысайту. **(мәдени-гигеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**Сылдырмақтарме н ойындар.** Мақсат-міндеттер: ырғақтыесту,соған сай қимылдай білу қабілеттерін дамыту; көркем сөзді қимылдарды жасайжүріпайтуға бейімдеу;жағымды эмоцияларды дамыту.	**"Дастархан" сюжетті-рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру біліктіліктерін дамыту; дастархан алдында әдептілік ережелерінұстануға бейімдеу;	**"Көңілді орындық"қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: көтеріңкікөңіл-күй қалыптасуына жағдай тудыру; бірлескен ойындарға деген қызығушылықтары нояту, балаларды	**Мақал-мәтелдер.** Мақсат-міндеттер: балаларды мақал-мәтелдердің мағынасынтүсінуге бейімдеу, ұнаған жолдарды жатқа айтуға дағдыландыру; достық сезімі жайындағы түсініктерді	**"Достар"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға достық жайындағы ұғымдарды тиянақтау; белгілі кейіпкерлерді тануғатарту;ойлау, зейін, қабылдау қабілеттерін дамыту. 1.АлаТауық пен...

	Сылдырмағым сылдырла, Шақырбарлық баланы. Үнінестіпқуана, Билеп кетсін бар бала. (Тәрбиеші балаларғамузыка ырғағымен сылдырмақ таратады) "Сылдырмақпен тығылмақ". 1. Ойыншығым сүйікті, Сылдырмағым көңілді, Сылдырмағы сәбидің, Қоңырауы әрүйдің. 2. Бибилейміз айналып, Сылдырмақпен көңілді. Сылдыр,сылдыр, сылдырмақ, Сылдырыоның төгілді. 3. Кетіпқалдың алысқа, Ойнапжүрсін	коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балалардың белгілі бір рөл үшін керек құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау, ойын көрінісіне жетіспей тұрған заттармен, ойыншықтармен толықтыру талпыныстарын ынталандыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Досына көмектес"қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша біресе билепжүріп,біресе "көмек қолын" беріп,жұптықұруға машықтандыру; кеңістіктібағдарлау қабілетіндамыту;	бір-біріне деген өзара мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **(денешынықтыру)**	қалыптастыру. "Дос достың кемшілігінкешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаштамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылсажіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көптідауалмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достыңескісі жақсы". "Жауға-жалынба, досқа - тарылма". **(көркем әдебиет)**	(атамен апа). 2. Мейірімдідәрігер Айболит пен ... (аңдар). 3. СенгішБауырсақ пен ... (қоян). 4. Күлкіліқонжық Вини-Пух пен ... (Торай(Пятачок)). 5. Құмдажатып, күн жайлы ән айтқанекідосты білесіңдер ме? Олардыатаңдаршы. (Арыстан мен тасбақа.) 6. Үйшіктекөңілді және тату нелер өмір сүрді? Оларды атаңдаршы. (Тышқан, бақа, түлкі, қасқыр, аю.) Құралдары: ертегі менмультфильмдер кейіпкерлер жұптарының суреттері. **(сөйлеудідамыту)**

	тығылмақ. Естілмейді дауысың, Қайдакеттің, сылдырмақ. 4.Берікелші жаныма, Тағыбіргебилейік. Сыңғырымен сылдырмақ, Шаттанайық, билейік. "Тығылмақтан"кейін балалар сылдырмақтарды алдарына еденге қояды. **(музыка)** **"Сылдырмақтармен би".** 1.Сылдырмақ жерде жатыр. Аяқтарын өкшеге қояды.2.Екіжаққа кезек-кезек бұрылып,жартылай отырып-тұру. 3.Алақансоғу.4. Екіаяқпенсекіру 5.Бір орында айналу 6.	достыққатәрбиелеу. **(денешынықтыру)**			

	Сылдырмақты жоғарыкөтеріп, сылдырлатады. 7.Сылдырмақпен билейді. Әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке жинау. Еңбектапсырмасы: ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(музыка)**				
Балалармен жеке жұмыс	**"Естиміз-істиміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындаудыүйрету. **(денешынықтыру)**	**Жаттығу:заттар арқылы жүру.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттардан аттап, түзужолменжүруге жаттықтыру; тепе-теңдік сезімдерін дамыту. **(денешынықтыру)**	**Апта тақырыбы бойыншамақал-мәтелдермен таныстыру.** Мақсат-міндеттер: қазақауызәдебиеті үлгілеріне деген қызығушылықты қалыптастыру; кез келген мақалды жаттап алуға мүмкіндіктержасау. "Досдостың	**Психологиялық жаттығу: "Алақанға көбелекті жасырайық".** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйіне қолайлы жағдайлар жасау; елестету, түйсік, сезгішқабілеттерін дамыту.	**"Жұбынтап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу;ойлау қабілетін дамыту. Құралдары:әрқалай үстелде жатқан түрлітоптарға

			кемшілігінкешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаштамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылсажіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көптідауалмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достыңескісі жақсы". "Жауға-жалынба, досқа - тарылма". **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	-Балалар, алақанымызда тонып қалған көбелек бар сияқты елестетейікші.Қане, оны жылы демімізбен жылытайықшы. Онықеуделеріне басыңдар. Ол сендердіңнемесе досыңныңжүрек қағысын естісің. Қараңдаршы, көбелек жылынған сияқты, нәзік қанаттарын жайып ұшыпкетті.Достық көбелегі әр кез біздің топта өмір сүрсін. **"Көңілді шақпақтар" (бормен"классик" ойыныжелісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпеналғажылжи отырып секіру қабілетіндамыту;	жататынзаттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар.Мысалы:қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлекпеншалбар, шәйнек пен кесе, шкафпенорындық, т.б.. **(сенсорика)**

				вестибуляр аппаратын,дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептіліккетәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақсекіруді көрсетеді. Сәбилержәйғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересекбалалартас лақтырып,солтасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(денешынықтыру)**	
Серуенге дайындық	**Ойыналаңындақимыл-қозғалысойындарынөткізубарысында:** - ойыншартынмұқияттыңда; - ойындытәрбиешіңіңбелгісібойыншабаста; - белгіленгенжердеғанаойна; - лақтырукезіндежолдасынақарай дәлдеме; - белгіденкейін ғанадопты лақтырыпартынанжүгір; - ойынкезіндебір-біріндіитерме. Мақсат-міндеттер:балалардыойындарбарысындаережелердісақтауғабейімдеу.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімін өзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-**				

	гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Қыздарменұлдар"тақырыбына әңгімелесу.	"Ауызсуменбала денсаулығы" тақырыбынакеңес.	"Ата-аналармен ынтымақтастық - баланың мектепке дейінгі мекемеге сәттібейімделуінің басты шарты" тақырыбына әңгімелесу.	"Көшедегі тәртіп-қауіпсіздіккепілі" тақырыбына әңгімелесу.	"Отбасындатағы бір сәби өмірге келеді"тақырыбына әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Кіші топ**				
Топтыңатауы	**Балдырған тобы**				
Балалардыңжасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**С.Қалыбаева. М.Тургунова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**28.08. -01.09.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	"Жазғыдемалыстардыңбалалардыңденсаулығынажағымдыықпалы"тақырыбындаата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтармен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуғабейімдеу, оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен	Құрастырмақтардың қорапқа жиналуына назар аударту;бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:**		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:**табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларын дамытуды	

	жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату. **(еңбекдағдылары)**		жалғастыру, өсімдіктергекүтім жасау. **(еңбекдағдылары)**	
	Саусақжаттығуы: "Бес саусақ". Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақмоторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту,ақыл-ой дамуын ынталандыру. Оңқолымдабес саусақ, Солқолымдабес саусақ. Олардыатап шақырар, Әрқайсысыныңаты бар. Бас бармақ, Балаңүйрек, Ортантерек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**	**"Балабақшаға кележатқандамен не көрдім?"тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырыпбойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагогбалалардан балабақшаға келе жатқанжолдарында не көргендерін айтудысұрайды (көп көліктер, балалар,автобустар, бағдаршам және т.б.). **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		**Таңғысәлемдесу.** Жарқырап күн де ашылды, Айналағагүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқорбаламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесурәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Дербесойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Таңертеңгі	**Тынысалу,релаксация,сөйлеуартикуляциялықжаттығулары,ойынмассажыэлементтеріментаңғы**				

жаттығу	**жаттығулар.**Оянайық,тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Тазааууажұтайық. Ауыртпайдыағзаны, Таза ауа пайдалы! **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. **Көркемсөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету. Ас-суішкендесөйлемеу.Тамақтаныпболғансоң"рақмет"айту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Сәлемдесуойыны "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;дене мүшелерін қабылдаптануға тәрбиелеу. Мынау–менің	**Қуанышшеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;дене мүшелерін қабылдаптануға тәрбиелеу. - Қайырлы таң, көздерім(Қабақты сипау)		**Сәлемдесу:"Күн".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсімінебаулу;күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел,балалар,	

	жүрегім, Бәріосыдан басталған, Мынау–басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау–меніңоң қолым, Мынау–меніңсол қолым. Барлықісті атқарған. **(сөйлеудідамыту)**	- Сендерояңдыңдарма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі"жасау) - Қайырлытаң құлағым! (Алақанмен құлақтысипау) - Сендерояңдыңдарма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлытаң, қолдарым!(Екі қолдыкезек-кезек сипау) - Сендерояңдыңдарма? (Қол шапалақтау) - Қайырлытаң,күн! (Қолды жоғары созу) - Меноянdым! (Бастыжоғары көтеру) **(сөйлеудідамыту)**		күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақтүйгенне керек? Көңілдібоп жүрейік. Әңгімелесейік **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	
Серуенге	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық**				

дайындық	**дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жел туралы ұғымдарын пысықтау; желді шайқалған ағаштардың бұтақларына, желпілдеген жапырақтарына, желбіреген жалауларға қарап білуге машықтандыру. Ағаштардың қозғалып, майысқанын, иілгенін бақылау, ағаштардыңбұлай істеуініңсебебіне екенін сұрау. -Қандайжелсоғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгіліндеболатын желдің түрлерін ескетүсіру.	**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерінбекіту, ағаштар мен бұталарарасындағы ұқсастық пен айырмашылықтары н ажырата білуге үйрету,ағаштармен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Балалардан балабақша аумағындақандай ағаштар мен бұталарөсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау.Ағаштыңбір діңі бар, бұтаның діңіжоқ.Ағаш		**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарғақарап байқауға болатынынкөрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке,табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. **"Біздіңүлкенжәне сұлу қаламыз"тақырыбынд асфальт бетіне борларменсурет салу. "Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс**	

	Көркемсөз. Тентекжелдікөріп ем, Бізгеқыдырып келген! Терезеденгуетіп, Есіктерісартетті. Қалпағыммен ойнады, Ойынғабір тоймады. Шаршап қалды кенеттен, Байқамайұйықтап қалды.**"Трамвай" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың қозғалысын басқа ойыншылардың қимылдарымен үйлестіреотырып, жұппен қозғалу қабілетін дамыту; түстерді тануға жәнеоларғасәйкес қимыл-қозғалыстарын өзгертугеүйрету.	бұтаданбиік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақпен бұталарын жұлмайық. Жылсайынағаш егіп, көбейтейік. Туғанелді осылайша көркейтейік! Тусипжанова-Шагирова А. **"Баяу-жылдам жүрейік"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншабаяужәне жылдам жүруге машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларды бір бағанға тұруға шақырады: -Балалар,бүгінбіз		**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі бойыншақимылдар жасау қабілеттерін дамыту, әр түрлі бағытта жүгіруде жәнежорғалап кіре білуге жаттықтыру. **Еңбек тапсырмасы:**ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	

	"Қуыспақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, қуғыншыданқашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеңістіктібағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар қуыспақ ойнағанды өте жақсыкөреді.Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек:ойыншартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. **Балалардың далағаалып шығатын материалдарменөз бетінше ойын әрекеттері.** Далағаалып шығатын	саяхатқа шығамыз, баяу және жылдам қалайжүретінімізді байқайық. Зерекбалаболубіл. Қане, бағанға тізіл! Жарайсыңдар, балалар! Бағыттаймыз алысқа. Біз жүреміз, асықпаймыз, Аяндап,жан-жаққа қараймыз. Тып-тынышқадам басып, Дыбыстарды шығармаймыз. Алендішапшаң болайық, Тура жолдарға шығайық, Бақшаалаңына, алақай, Жылдамжүгіріп барайық. Д. Ахметова. **Далағаалып шығатын материалмен**			

	материалдар: күректер,шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген қуыршақтар, машиналар. **Еңбектапсырмасы – құрап түскен жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайыменбек түрлеріне баулу.	**ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. **Алыпшығатын материалдар:** күректер, сыпырғыштар, қалақшалар, қалыптар, зембілдер, қарындаштармен қағаз парақтары. **“Бедерлі жолдармен”ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальттасызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.			
Серуеннен оралу	Балалардыжүйелітүрдешешінуге, киімдердішкафсөрелерінеқоюға, қолдарынжууғаүйрету.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. **Көркемсөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырарбарлығын! Қасықтарымсиқырлы,				

	Тауысады тағамды.Міне тағам, міне ас, Қасықтүктеқалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету. Ас-суішкендесөйлемеу.Тамақтаныпболғансоң"рақмет"айту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**
Күндізгіұйқы	Мақсаты:әжетханағабару,жуыну,киімдерінбүктеу,тынышұйықтаусияқтыбелгілібіррәсімдердісақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайжасау.Ұйықтаралдындашешінгенде,орындықтыңарқалығынакөйлекнемесежейделерінілгізіп,ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғыойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағықұндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ.Төсектежатыпкеріліп-созылу,жаттығужасау,өзін-өзіуқалау.** Балаларәуездімузыкаәуеніменоянады, соданкейінкереуеттіңүстіндежатып, 5-6жалпыдамужаттығу орындайды. Бастыоңға,солға бұру. Қолды,ішті,аяқты,өкшеніжеңілсипау. Екіаяқтыңтізесінбүгіп,екіқолменқұшақтаужәнебіртіндеп түзету. **"Көңілдіаяқтар"** Аяқтардыбиіккөтер,мінебылай, Топ, топ, топ! Көңілдірек!Биігірек!Мінебылай: Хоп, хоп, хоп! Қоңырауларсыңғыр-сыңғыр,

	Қатты-қатты,сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру-ру-у,тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! **Шынықтырушаралары.Дымқылсүлгіменсүртіну.** Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. Мақсаты:мәдени-гигиеналықдағдылардыжүзегеасыружайындағыбілімдерінбекіту. **"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантанешнәрсеқалмас. Тамақтытауысқаннанкейін,үстелдентұру,орындықтыжылжыту,алғысайту. **(мәдени-гигеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**"Қаласаламыз" құрылыс материалдарымен кілемде ойнайтын ойындар** Мақсаты: құрастыру іскерліктерін дамыту, біргеойнау **"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.**Мақсаты: балалардың жүргізуші мамандығы жайындағы түсініктерін тиянақтау;ойын арқылықарым-	**"Шалқанүлкен болып өсіпті" театрландырылға нойын.** Мақсаты: балалардыңертегі желісіжайындағы білімдерін пысықтау; эмоцияларды, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсаты:балаларда Жағымды эмоциялар тудыру; әсерлерінбайыту;		**"Бұлне?" (көгөністер,сөз тіркесі) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністертуралы ұғымдарын жетілдіру;сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға қонаққа әжекеліп, себет алыпкеледі. -Қараңдаршы,әже бақшаданеөсіріпті. (Балаларғасебеттегі көгөністерді көрсету.) -Бұлне?(Бұл	

	қатынасорнатуға бейімдеу; екі кейіпкерменөзара әрекеттесуқабілетін қалыптастыру (жүргізуші-жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшінөз атрибуттарын табуғаталпындыру. **Еңбек тапсырмасы:**ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпынакелтіру. Мақсаты:еңбек дағдыларын тәрбиелеу.	ойынғадеген қызығушылықтары нарттырып, ересек адамныңдауыс интонациясына еліктеугеұмтылуға жетелеу.		көгөністер.) Балаларға себеттен бір-біркөгөністен алып,оларды атаудыұсыну. -Әжеоларды базарғаапарып сатады.Ал біз барып,сатып аламыз. Құралдары: көгөністердің муляждары,себет, әженіңсуреті. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрліыдыс-аяқ түрлерітуралы білімдерінбекіту, ыдыс-аяқты мақсатынасай пайдалану дағдысын қалыптастыру; тамақтану кезінде	**"Көңілді шақпақтар" (бормен"классик" ойныжелісімен.)** Мақсат-міндеттер: балалардыекі аяқпеналға жылжи отырыпсекіру қабілетіндамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқбұлшық еттерін ұлғайту;зеректікке,		**"Торғай"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға,мазмұнына сайқимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеумәнерін, ұсаққол моторикасын жетілдіру.	

	өзін-өзіұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	ептіліккетәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақсекіруді көрсетеді. Сәбилержәйғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересекбалалартас лақтырып,солтасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(денешынықтыру)**		Торғай,торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесітомпайып, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп"десіп отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстың ұшқанынкелтіріп, алақандарын қағады. Сұқ саусақтарымен үстелүстінқағады. **(сөйлеудідамыту, сенсорика)**	
Серуенге дайындық	Шкафтандалағакиетінаяққиіміналудағдысынқалыптастыру,көмексұраукезіндесөзбенөтінішбілдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. **Жазғысеруенкезіндегі ережелер:** - серуенкезіндебаскиімнемесеорамалтағу; - ыстықауа-райында, көлеңкедеойнау(үлескетөбелдірігінде); - күнгетікеқарамау, себебібұлкөруқабілетіннашарлатуымүмкін; - серуендеукезіндеәркімөзжекестақанынантекқайнатылғансуішуге болады; - серуенкезіндежемістерді(алмажәнет.б.)жеугеболмайды,өйткеніқолкірболадыжәнеолардаауру тудыруы мүмкін микробтар көп.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру.**(қоршағанортаментанысу,сөйлеудідамыту,көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,				

дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	кейіпкерлердіңсөздерінқайталау.**(сөйлеудідамыту,көркемәдебиет,қазақтілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Күз мезгіліне дайындықтар"атты тақырыпта ата-аналармен әңгімелесу.	Кеңес:"Жұқпалы вирус ауыруын алдын-алу шаралары".		Кеңес:"Түстерді үйрену өте оңай және көңілді".	

ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс- әрекеттің перспективалық жоспары

Ортаңғы«Балапан»

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білім беру ұйымыбалабақшаЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы
Топ: ортаңғы топ «Балапан»
Балалардыңжасы:3жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:маусымайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
маусым	Денешынықтыру	**1"Құмменойнаймыз"** **2"Су - тіршілік көзі"** **3"Көңілді секірейік"** **4"Тепе-теңдікті сақтайық"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:ырғақтыжаттығулардағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынас жасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатыпсүртуді,орамалдыорнынаілуді,тарақтыжәнеқолорамалды пайдалануды үйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру:ас

		қасықпеншәйқасықты,шанышқыны,майлықтыдұрысқолдану;нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгілі реттілікпенкиінугежәнешешінуге,тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға,олардыересектіңкөмегіменнемесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Өзініңденсаулықжағдайытуралыересектергеайту,науқастанғанкезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларыныңкешенінжүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуын қамтамасызету.Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Кімқалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны.** **2"Менің қалам"** **3".Сөзойла,тезойла"ойыны** **4""Қуыршақтысеруенгешығарайық"ойыны.** **5"Оркестр" дидактикалық ойыны.** **6"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **7"Қуыршақтышомылдыру"дидактикалықойыны.** **8"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** **9"Құстар"** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдай

		жасау;әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуына ықпал ету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәне бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздікқор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту,сөздікқордызаттардыңсапасыменқасиеттерінбілдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгіегістік,жазмезгілі)жәнеерекшебелгілерібойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау;әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауынажағдайжасау:бір-біріменкүнделіктіеркінойында,дербес әрекеттердеауызекісөйлесуге,бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде,өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.

		Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті. Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты,сөйлеукезіндетыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылғансөздітыңдаужәнетүсінудідамыту.Қазақтілінетәнә,ө,қ,ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақтілінетәндыбыстарды,осыдыбыстарменберілгенсөздерді айтуды үйрету. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда,санамақтар,тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сынесім,затесімжәнеетістік)үйрету.Затесімдердіүстінде,астында, артында,жанындатәріздікөмекшісөздерменбіргеқолданудыүйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршағанортағақатыстыәртүрлісұрақтарғажауапберудіүйретеді.
	Көркем әдебиет	**1"Қуыршақтысеруенгешығарайық"ойыны.** **2"Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі** **3"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** **4"Шалқан" ертегісін сахналау** **5""Мақтаншаққоян""ертегісі** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді,қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету,ондажекерепликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Математиканегіздері	**.1"Неөзгерді?"ойыны.** **2"Домино","Лото"үстелүстіойындары.** **3"Ғажайып қапшық" ойыны** - қарапайыммататематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылы қоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету;

		- заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзіне - сенімділіккебаулу; - командадажұмысістей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Тәртіпкекелтір"дидактикалықойыны. 2"Құм қалашығы" 3""Қысқыжәнежазғыойын-сауықтар"лотосы"үстелойыны. 4"Ыдыс жуу" дидактикалық ойыны. 5"Құстар" 6"Суреттертізбегі"дидактикалықойыны. 7"Шуақты күн"** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсету ниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Үйқұрылысы"сюжетті-рөлдікойыны. 2**"Үй құстарына арналған қоршау" балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен,алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәне еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға,қауіпсіздіктехникасы

		ережелерінсақтауға,ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Суретсалу	**1"Көліктергеарналғантүрлі-түстіжолдар"ойыны.** **2**"Құстар қанатын жайды" **3**"Орманғажидектеругебарамыз - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Суретсалудақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Мүсіндеу	**1**"Туғанқалам"түрлі-түстітұздықамырдантақырыптықмүсіндеу. - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптыболуғабаулуды пысықтау.
	Жапсыру	**1"Көгалдағыбалапан"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарым қатынас орнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Музыка	**1"Біздің әсем қала"** **2"Бұлақтыңсылдыры"** **3"Көңілді** **марш"4"Күнбағыс"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.**

		Ересектердіңорындауындағыжәнеаудио-бейнежазбаданмузыка тыңдауға үйрету. Музыкалықшығарманыңкөркемқұралдарын:дауысы(ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды,көңілді) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Балалардымузыкалықаспаптармен:сыбызғы,металлафон,қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда(бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеругеықпалету.

2023жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымыбалабақшаЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ортаңғы топ «Балапан»
Балалардыңжасы:3жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:шілдеайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Шілде	Денешынықтыру	**1"Дәмдітосаптар"** **2"Қуырмаш"саусақойынынойнаймыз 3"Бірінші байлық-денсаулық"** **4"Хошістігүлдер"** **5Әртүрлібағыттардажүгіру"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимыл түрлері:еңбектеу,өрмелеудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынас жасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** - допты бір-бірінебасынанжоғары(артқажәнеалға)беру,жан-жаққа(солға-оңға) бұрылу; - солға,оңғабұрылу(отырғанқалыпта); - аяқтыкөтеружәнетүсіру,аяқтарды қозғалту(шалқасынан жатқанқалыпта); **Спорттықжаттығулар.** Жүзужәнегидроаэробикаэлементтері. Суғатүсу,жүгіру,ойнау,судабилеу.Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрысқолдануды,қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды

		орнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге жәнешешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа,киіміндегіолқылықтарды байқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,асішуқұралдарынорнымен қолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денебелсенділігі(таңертеңгіжаттығу,шынықтыру,спорттықжәнеқимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар:ауа,күн,судыпайдаланаотырып,шынықтырушараларыныңкешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығуларменмассаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазаауадаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Орманжидектерінтереміз"** **2"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **3"Сиқырлықапшық"дидактикалықойыны.** **4«Көгөністерденкөжежасау»(дидактикалықойын) 5"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту; - шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу;

		- артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту,артикуляциялықаппаратты дамыту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы ерекше белгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге,бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге,ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауынбілдіруге,сәлемдесуде,өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты,сөйлеу кезіндетынысалуды,естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тілінетән ә, ө, қ,ү,ұ дыбыстарын өздігінен дұрысайтуға баулу. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда,санамақтар,тақпақтар,жаңылтпаштардыжаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,олардыкөпшетүрдеқолдануға үйрету.

		Бұйрықрайлыетістіктердіжекелей қолдануғабаулу(бар, кел,айт). Сөздердібайланыстырып,сөзтіркестерінқұрастыруға(затесімжәнесынесім,зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ауызекісөйлеудіңқарапайымтүрлерінмеңгерту,балалардыңөздерінеайтылған сөзді, пікірдітүсінуінқалыптастыру,алдыналаүйретілгенсөйлеуүлгілерінесте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтармензаттардықарастыраотырып,сұрақтарғажауапберуге,олардыжай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Танысертегілерменшағыншығармалардыңмазмұныбойыншаалдыменсұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
	Көркем әдебиет	**1Үстелүстітеатры"Бауырсақ"ертегісі.** **2"Бауырсақ" ертегісі.** **3В.Маяковский"Жақсыдегеннемене,жамандегеннемене?"** **4"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамға тәрбиелеу. Қысқатақпақтарменсанамақтар,жаңылтпаштардыжатқаайтудыүйрету. Танысертегілерменшағыншығармалардыңмазмұныбойыншасұрақтарғажауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжеттіэмоционалдықабылдауды,кейіпкерлергежанашырлықтанытудыүйрету.
	Математиканегіздері	1**"Матрешкағақонаққабару"ойыны.** - қарапайыммматематикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылы қоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзіне - сенімділіккебаулу; - командадажұмысістей білугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Тосаптынеденқайнатамыз?"** **2"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** **3"Қапшықтанебар?"дидактикалықойыны.**

		4"Қуыршақтысеруенгедаярлайық"дидактикалықойыны. **5Дамытушыойын."Неістегеніміздіайтпаймыз,істегеніміздіжасаймыз" 6"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** **7"Өзүйіңдітап"дидактикалықойыны.** **8"Біздің көгөністер"** **9«Гүлшалғынғасаяхат»** **10А.Байғабылова"Ойыншықтар"(жатқаайту)** **11"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** **12"Қонақтардықарсыалу"сюжетті-рөлдікойыны.** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектергеқұрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу,жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншілікке жәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Көгөністерарналғансебеттер"** - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырғанқұрылыспенсюжеттіойыншықтардықолданыпойнатуды пысықтау.
	Суретсалу	**1"Дәрумендерқайдажасырылған?"** **2"Әдемі гүлдер ашылды**" -қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердіңорналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;

		-қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттіккомпозицияларжасауғаүйрету,тұтасқағазпарағынабейненіорналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір,сұр)қолданудыпысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Бірнешебөліктерді қосу, қысу, біріктіруарқылы өсімдіктерді жәнежануарларды мүсіндеудағдыларынқалыптастырудыпысықтау.
	Жапсыру	**1"Себеттегікөгөністер"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынас орнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау,бүктеу,қатпарлау)қолдануды пысықтау.
	Музыка	**1"Ән салған кім?"2"Кел, би билейік!"** **3"Сиқырлыдәрумендер"** **4"Қоңыраулар үні"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу. Музыкалықжанрлар:ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтармен балалар музыка аспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ,барабан,металлофон,маракас,асатаяқ,тұяқ,сырнай)дыбысталуын ажырата білуді жетілдіруді пысықтау. **Ән айту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып,оларменбіргеән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Музыкалықшығармаларменертегікейіпкерлерініңқимылдарынмәнерліжәне эмоционалдыжеткізудағдыларындамыту:аюқорбаңдапжүреді,қоянсекіреді, құстар ұшады.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

БілімберуұйымыбалабақшаЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы

Топ: ортаңғы топ «Балапан»

Балалардыңжасы:3жастан.

Жоспардыңқұрылукезеңі:тамызайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	**1"Әртүрлібағыттардажүгіру"** **2"Көңілді ойындар"** **3"Сүйікті үй жануарым"** **4"Татулықтабылмасбақыт"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимыл түрлері:домалату,лақтыру,қағыпалудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Кеудегеарналғанжаттығулар: - доптыбір-бірінебасынанжоғары(артқажәнеалға)беру,жан-жаққа(солға-оңға) бұрылу; - солға,оңғабұрылу(отырғанқалыпта); **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндеқарапайыммінез-

		құлықдағдыларынқалыптастыру. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау:белгіліреттілікпенкиінугежәне шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,асішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру,«салауаттыөмірсалты»жәнеоныұстанутуралыалғашқытүсініктерберу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып,табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардыңтаза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізуде балалардың денсаулықжағдайынескере отырып,жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуынқамтамасызету.Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Ормантұрғындары"** **2"Тәртіпкекелтір"дидактикалықойыны. 3"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. 4"Менің сүйікті үй жануарым"** **5"Неқалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны. 6"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** **7"Аурухана"сюжетті-рөлдікойыны.** **8"Кімдітазалауүйі"сюжетті-рөлдікойыны** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-бірімен сөйлесуінежағдайжасау;әрбір

		баланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауапберу,жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Кейбірдауыссыз(п-б)дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылау және бекіту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,сөздікқорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін сөздермен байыту. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ересектердіңсөзінтыңдаужәнетүсіну,сөйлеуәдебіниқтиістіформаларындұрыс қолдану,ересектермендиалог құру,берілгенсұрақтардытыңдаужәнетолықжауап беру.
	Көркем әдебиет	**1"Кірпіжан"жаттығуы** **2 В. Сутеев"Үшмысық"(әңгімелеу)** **3 С.Көбеев"Құстыңұясы"** **4Үстелүстітеатры"Бауырсақ"ертегісі.** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді,қарапайымкөріністердіойнауға,бірлескенойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қазақтілі	-балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету;

		- түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушыорта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауынажағдайжасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға,құрдастарынесімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту.Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінуді дамыту. **Сөздікқор.** Ауызекісөйлеудетүрлібалаларәрекеттеріндеқоршағанортазаттарыментабиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,олардыкөпшетүрдеқолдануға үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ойыншықтармензаттардықарастыраотырып,сұрақтарғажауапберуге,олардыжай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.
	Математиканегіздері	**1"Қапшықтанебар?"дидактикалықойыны.** - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылықоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын,олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзінесенімділікке баулу; - командадажұмысістей білуге дағдыландыру;

		-көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдауды дамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Аңдардың төлдері"** **2"Үйшіктекімтұрады?"ойыны** **3"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** **4"Ойыншықтардыжөндейміз"рөлдікойыны. 5** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** **6"Сиқырлықапшық"дидактикалықойыны.** **7"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** **8"Қонақтардықарсыалу"сюжетті-рөлдікойыны. 9"Біздің жанымызда не мекендейді?"** **10"Неөзгерді?"дамытушыойыны.** **11"Қуыршақбөлмесінжасаймыз"дидактикалықойыны.** **12"Достық үйшігі"** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектергеқұрметкөрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу,жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Үйжануарларынаарналғанүйлер"** - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықты

		тәрбиелеу; -бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер,үшбұрыштар,призмалардыажыратабілуге,атауғажәнеқолдануғаүйрету, бұрын алынған дағдыларды:төсеу, бекіту, қоюқолдана отырып, жаңағимараттар салу.
	Суретсалу	**1"Көңілдідоп"** **2«Жаз»ұжымдық жұмыс** - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердіңорналасуынбере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйретуді пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтыныңшетіне қылқаламды ақырын басынанбасып, ағызыпжіберіп бояуды, бояудың келесітүсін қолдануүшінқылқаламды басқатүскесалмасбұрын жақсылапсуғашайып алыпқолдануды,жуылғанқылқаламдыжұмсақматаменнемесеқағазмайлықпенсүртіп кептіруді үйретуді пысықтау.
	Мүсіндеу	**1"Алтынбалық"(ермексазбенсурет салу)** - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектердіалақандарыныңарасындадомалату,есу,жаютәсілдеріарқылызаттарды мүсіндеуді пысықтау.
	Жапсыру	**12"Меніңкішкентаймысығым"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Желімдеудіңтехникасынүйрету:желімдіқылқаламға,мұқиятжағыпалу,жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды пысықтау.

	Музыка	**1"Ғажайып әлемі"** **2"Денсаулықәуені"** **3"Аңдарәлемінесаяхат"** **4"Көңілді балалар"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулудыпысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтарменбалалармузыкааспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету:ре(ми) —ля(си)диапазонында,барлығымен бір қарқында әнді таза айту,сөздерді анықайту, әннің сипатынжеткізу(көңілді,созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру.Заттарменжәнезаттарсызмузыкалықшығарманыңқарқыныменсипатынасәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындауды пысықтау.

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Ортаңғын «Балапан»

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова. П Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**29.05- 02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге).** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттіліктісақтауға, ойыншықтарды орнына қоюға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығынөсімдік өскеныдысқатіреп, суаруға баулу. **(еңбекдағдылары)**
				Музыкалық аспаптардың	**Саусаққаарналған жаттығу:**

				көмегімен ойналатынкөңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі жәнедыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка) "Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегісөздерге сәйкесқимылдарды жасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(денешынықтыру)**	**"Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым(Екі қолдарын айқастырып кеуделерінеқояды) Үйдежәнебақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттарын"екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріпқағып тұрады) Қасымдағы көршіме.(Бір қолдыңсыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтардыжан-жаққа аша «күн»

					жасайды). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу:"Достық".** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос,(Қолдыңсаусақтары өзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес, Ендісанауды аяқтадық.(Қолдытөментүсіру, босаңсыту) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу.				

	Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Сақина"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	**"Суреттертізбегі"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Білімберу ұйымыныңкестесі					

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет					
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен				**Көшедекетіпбара жатқанкөліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту,өзойларын дұрыс жеткізе білу. Балаларменкөшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру,оларды жүк, жеңіл көліктергежіктеуді үйрену. Жұмбақжасыру. Кеудесіндежаны жоқ, Тамырындақаны жоқ: Майжейді,суішеді. Бұл не екен	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдыңсыртқы түрінің ерекшеліктері туралыбілімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту. Балаларғасұрақтар: - Балалар,торғай қандай? - Ол немен қоректенеді? Шоқидыма,жейді ме? Неге? - Қалай дыбыстайды? Торғай–кеңдалада тіршілікететінәнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек,тұмсығы

				балалар?(Көлік.) **Еңбекәрекеті:** учаскені ұсақ бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысынажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып,естесақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Әртүрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиешібалаларға тыңдатқызады. Балаларажыратуға тырысады. **"Көлік пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша,белгіге сай қимылдауға	үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт,бозтүсті болып келеді. Тақпақ.Торғай, торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесібұлтиып, Шық-шықетіп отырмақ. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектергекөмек көрсетуге ынталандыру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан,шымшық және жапалақ

				дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша "торғайлар"залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек. Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке"(бір-екі бала да болу мүмкін)руль; "торғайларға" медальондар.	қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлінпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-создері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бір-біріне соғылмай,жүгіріп жүру керек.

				"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардыңеркін ойыны.**	Екіншібелгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа"маска. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс. (** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды дамыту (бір-біріне итерместенжүгіру). **Балалардыңеркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	Балалардыңназарынтамаққааудару;тамақтанумәдениетінқалыптастыру,үстелүстіндегіөз-өзіңұстау ережелерінүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтаршабізойнақтап, Тастан - тасқа секіріп,				

	Жалаң аяқ жүреміз. Табанымыздыуқалаймыз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**"Кімқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануғаүйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан,мысық, күшік. Ойынбарысы: Тәрбиешібалаларға аудиожазбаарқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку!Бұлне? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұлне?Торай.Ол қандай? жалқау. - Шиқ-шиқ... Бұл не?Балапан.Олне	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы(әртүсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түстіқораптар. Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. -Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарғақалай салатынын көресіз (үстелгетүрлі-түсті

				істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу...Бұл не? Мысық. Ол не істейді?Мяулайды. - Ав-ав...Бұлне?Ол не істейді? Үреді. **(сөйлеуді дамыту)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды жалпы белгілер бойыншажіктеуге үйретуді жалғастыру, диалогтық сөйлеуді дамыту,өзаракөмек сезіміне тәрбиелеу, балалардың сөздік қорын кеңейту, сенімділіктерін арттыру. Құрал-жабдықтар: дүкендесатыпалуға болатын барлық ойыншықтар, сөрелер,сөмкелер, ақша. Тәрбиешібалаларға ойыншықтар дүкенінің ғайлы жерде	қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(қуыршақ қызылтекшелерді қызыл қорапқа салады)"--Ия,ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады.Бұны қуыршақ жасады? -Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжеттіі-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігермамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц,

				орналастыруды ұсынады.Сатушы тәрбиешінің өзі, сатып алушы балалар болады. Сатып алушылар дүкенге ойыншықтарүшін келеді, таңдайды, төлейді. Ойын барысында тәрбиеші балалардың дүкендегі мінез-құлықтың негізгі ережелерінбілуіне назар аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармenжеке жұмыс				**"Көліктерге арналғантүрлі-түсті жолдар"ойыны.** Мақсат-міндеттер: түскеназараудара отырып, сурет салуды үйрену, сөздікқорларын толықтыру. **(сөйлеудідамыту, сурет салу)**	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды,

					Аспаншайдай ашылды. Суретшіекен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш.Әлдибекұлы. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен				**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың назарынкешке балабақшағакелетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі-жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. **"Көлік пен торғайлар"**	**Торғайды бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар

				қимылды ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру;ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар"залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек. Ойын4-5 айналымды құрайды.	Ағаштарды қорғайды. Таспенатып торғайды Ұябұзғаноңбайды. Құсөкпелепкетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар"белгілі жерге жиналады

				Құралдары: "көлікке"(бір-екі бала да болу мүмкін)руль; "торғайларға" медальондар. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар.	немесе орындықтарға отырады;бұлжер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!"деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемдішоқығанын" көрсетіп,ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысықыршып алмасың!(дегенге-балалар бастапқы орындарына,бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардыңбелгілі орынға жүгіру барысында, олардыңарасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндайәрекетті "мысық" болған

				Еңбек тапсырмасы: қураған жапырақтарды жинау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	баладажасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа"-маска, "торғайларға" медальондар. **Еңбек тапсырмасы:** құмды құмсалғыштың шетіненқұмдыішке қарай сыпыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)				Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар" науқанына қатысуға	Демалыс күндері күнтәртібінсақтау туралы ата-аналармен әңгіме.

				шақыруды ұсыну.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова П.Болатбекова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі	**05.06.-09.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағықүнтәртібіменкиіндірутәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктерітуралы білімдерін кеңейту. Суменжәне өсімдіктерменжұмыс жасау кезінде ұқыптылықты,еңбек дағдыларындамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтыңішінретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалаудаересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарғақою);еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітапбұрышын тәртіпкекелтір".** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке дегенұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыптыұстауға қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза жәнеұқыптыұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру; еңбексүйгіштікті дамыту,өзеңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Үйшіктекім	**Саусақжаттығуы.**	**Көркемсөзді**	**Көркемсөзді**	**Көркемсөзді**

	тұрады?" үстел ойыны. ("Үйшік" ертегісіжелісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшіктерезесінен ертегікейіпкерлерінің суреттері бар суреттердікөрсетеді, балалар оларды атайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Пойыз келе жатыр"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтардыүстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату)	Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентайбөбек– мен, Міне,меніңбарлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетінмаскалар. Көркем сөз. Достардыжинайық, Мұнаранықұрайық. Үлкеніүстіне орташасын, Оның үстіне кішкентайданасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(сөйлеудідамыту)** **Пирамидаларды құружаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардыңсаны8-10 дана. Мақсат-міндеттер:	**мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту. Ойынмаған ұнайды, Көпойнауға болмайды. Күнібойыдопқусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балаларсуреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	**мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту. Үйгемықтықабырға керек, Адамғажылыүй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсыңда ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(сөйлеудідамыту)** **"Суреттіжина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас жинауға үйрету. Құралдары:төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. **(математика негіздері)**	**мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту. Меніңүйімосындай, Кең, жарық та қонақжай. Шақырамын, келіңдер! Көмектесіп жіберіңдер. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Үйсалу"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасындамыту. Ойын құралдары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз ойларынан үйлер құрастырудыұсыну мүмкін. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**

	Жылдамкележатыр: Тоқ-тақ-тоқ,тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлықбалакүтіп қалды: Алақан,алақан! (Алақандардыжайып, өзара уқалау) Қуанышпенқарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	ұсақ қол моторикасын, көлемді,түсті ажыратуқабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**			
Таңертеңгіжаттығу	**Таңғыжаттығу:"Достық".** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос,(Қолдыңсаусақтарыөзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімен достасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес, Ендісанаудыаяқтадық.(Қолдытөментүсіру, босаңсыту) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** "Ат-адамныңқанаты,ас-адамныңқуаты"дегенмақал-мәтелдібалаларғаайтқызу;балаларғатамақты кішкене бөліктергебөліпжеукеректігін айту;тынышотырып тамақтанудыүйрету;тамақішералдындабалаларбір-бірінеастың дәмді болуын тілеп,тамақтан соң алғысайтулары.Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрысұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері.Өзін-өзікүту,тамақтану,мәдениеттіқарым-қатынаснегіздеріндамыту. Кесе, шыны, пияла. Оларсыз шай құя ма? Қасықсызтамақжемейді, Бәріңқатыннедейді?				

	Өлеңжолдарыноқуарқылы,балалардыңтәбетінашу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,сөйлеудідамыту,көркемсөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біздіңкөшедегі үйлер" тақырыбындағы суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: балаларды әңгіме құрастыруға дағдыландыру,сөздік қорларын дамыту, өз ойларын толық жеткізугеүйрету. **(сөйлеудідамыту)**	**"Бізқайдаболдық-айтпаймыз..." ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, есте сақтауын, қиялдықойлауын дамыту. Балалар таңдаған жүргізуші есіктен шығады, ал қалған балалармұғаліммен біргекімдінемесенені бейнелейтінінкеліседі. Соданкейінжүргізуші кіріп: "Бізге қай жерде болғаныңызды айтыңыз,неістедіңіз?" Балалар жауап береді: "Біз қайда болғанымызды айтпаймыз,бірақне істегенімізді көрсетеміз" (егер олар акцияны бейнелеуге келіскенболса)немесе "біз кімді көргенімізді көрсетеміз" (егер олар жануарды бейнелесе) және т.б. Ойын барысындамұғалім балаларға жануарлардың немесе заттардың өзіне тән белгілерінтабуғажәне оларды мәнерлі жеткізугекөмектеседі.	**"Үйді салғым келеді"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйдісалғымкеледі, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтардыбір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтардыбір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Шатырболсатөбесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастыңтөбесінеқою) Ұшбұрыштайжебесі, (Қосалақандар	**"Қалпақ және кішкенетаяқша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Ойнаушылар шеңбер жасай тұрады. Ойын бастаушыбелгіленеді, ол кішкене таяқшаны алады да шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиеші оның басына қалпақ кигізеді. Қалпақ баланың мұрнына дейін кигізіледі, көздерінетимей-ақ, оныңкөзінжабады. Балалар қолдарын ұстасып, шеңбер бойыменжүгіреді: «Бір,екі,үш,төртбес —кішкенетаяқша тықылдайтын болады» - дейді. Бұл уақытта ойын басқарушыжүресінен отырып кішкене таяқшаменеденді тақылдатады. Балаларсоңғысөзбен тоқталады, ал ойын басқарушы кішкене таяқшасынбалалар жаққа сілтейді.	**Құрылыстуралы мақал-мәтелдер, нақыл сөздерді жаттау.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесауқтау, ойлау қабілеттерін дамыту. 1. Еркадірінер білер, Зеркадірінзергер білер. 2. Жігітадамғажетпіс өнер де аз. 3. Қазаншыныңөз еркі Қайданқұлақ шығарса. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

		(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)	ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастыңтөбесінеқою) Терезелер - көзайна. (Көздерді ашып-жұму) Менғой-үйдіңиесі. (Алақандарды өз кеудесінесалу) Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	Кішкенетаяқшакімді нұсқаса, сол кішкене таяқшаның ұшынан ұстайды да, ойын басқарушыныңатын атайды, ал ойын басқарушы кім оны атады, соны табуы керек. Жаңа ойын бастаушымен ойын қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларғақала туралытүсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысшылар туралы айту.	**Денешынықтырудан ойын-жаттығу** "Құмменойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балалардыеденде тұрғангимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеутехникасын дамыту;алғажылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыраотырып, қораздың дыбысталуын тыңдату; оқу қызметінедеген қызығушылықтарын ояту.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Туғанқалам"түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламыздаәр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрларбар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрыштызаттар (дүкен, үйлер, кеңселер, кмнотеатрлар) жасаудыүйрену; мүсіндеутәсілдерін бекіту (тарту,	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құм қалашығы"Мақсат-міндеттер: Балалардыңқұм туралыбілімдерін бекіту,құммен қарапайымтәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттеріндамытуға ықпал ету; табиғатқа ұқыпты қарауға, қоршаған ортаға қызығушылық танытуғатәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Біздің әсем қала"Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкесбағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше,жол,жаяуадам жүретін жол мен көліктертуралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелердіажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.

			тегістеу);үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өзқаласынадегеноң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтанышсезімімен қарауға тәрбиелеу.		
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербесәрекет)**				
Серуен	**Көліктердібақылау. (қоршағанортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардыңтүрлері туралы білімдерін толықтыру,жүргізушімамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. **Бақылаубарысы.** Тәрбиешікөшеде кетіпбаражатқан көліктергекарауды талапетеді. Жеңілкөлік қай жердежүреді. (Жерде.) Бізгекөлікнеүшін керек?(Жұмысқа, қонаққа,мектепке бару.) Балалар,көліктер әр түрліболады. Көшеде бізкөптеген	**Аспандыбақылау. (қоршағанортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларғааспанның әсемдігінкөруге бейімдеу;қадағалау барысындабұлтты ажыратабілу,аспан бұлтты, бұлтсыз екенінбақат;бұлттың қозғалысыжәне өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалаудыдамыту; табиғаттыңәсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашықаспандабұлтты байқаужеңілірек, оныңбаяу қозғалатынын,бірте-біртекөбейіп,өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтынмассаға	**Құстардыбақылау. (қоршағанортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар(торғай, көгершін, қарға, сауысқан)туралы жалпы мағлұматтар беру; жылыжаққа ұшыпкететін құстар (қарлығаш,көкек, бұлбұл)туралы түсінікті тиянақтау. -Балалар, қандай құстардыбілесіңдер? -Құстар немен қоректенеді? -Жылыжаққаұшып Кететінқұстарды білесіңдерме? -Құстардыңжазғы тіршілігіқандай? -Құстардыңқандай түрлерін білесіңдер? -Құстар қандай дыбысшығарады?	**Ауладағы адамдардың еңбектерінбақылау. (қоршағанортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, сұрақтарғатолық жауапберебілуге баулу;еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. -Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдерме? -Ендешебүгін біз сендерменауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. - Жылмезгілдеріне байланыстыжұмыста әртүрліболыпкеледі. Сонымenжазда қоқыстардыжинап	**Желдібақылау. (қоршағанортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа қозғалысы жөніндебастапқы түсініктемені нығайту. Желдіңнашар,күшті жақтарынажырата білугеүйрету;қандай белгілерібойынша желдіңкүштілігін анықтауқажетекенін түсіндіребілу: ағаш қозғалсакүштіжел, шөптербелсеәлсіз жел.Жазғыжелді қысқыжелмен салыстырабілуге үйрету. Жұмбақ. Қанатыжоқ–ұшады, Аяғы жоқ–қонады. (Жел.) Тақпақ.

	көліктердікөреміз, көліктерұзақжол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақбұтақтарды жинау,ауланы сыпыру.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалықпен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмысістеугеүйрету. **"Түрлі-түсті көліктер"ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттар(рөлдер) арқылыдене белсенділігіндамыту; ережені сақтауға, кеңістіктібағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделерінеілінетін таңбалар(түрлі-түсті машинар),рөлдер. **"Тауықпен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойыншатез әрекетету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Денетәрбиесі бойыншажекелей жаттығулар.(дене**	айналатынын,немесе, керісінше,азайып жәнеөритінін атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзіжасты– жылауық,кележатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды,жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. -Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? -Жерге нөсер төгемін, Өссінгүлдер,көп егін! -Гүл-гүлжайнапөсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Нежөнінде айтылады?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипатты белгісі бойыншатабиғат құбылысыншеше білугемашықтандару (жарқырайды,аспан, бұлыңғырнайзағай ойнайды). **"Дөңгелеклапта" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:екі топқабөлінебілуге	Тақпақ. Бөдене,бөдене, Бұғыпқалыпкөдеге, Ұстатпайдықусамда, Тойғызарембедеге. **"Ұшты-ұшты" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыұшатын заттарменұшпайтын заттардыажырата білугеүйрету. Тәрбиешібалаларға ұшатынқұс, әуекөлік атауларын,сонымен қатаркезкелген атаулардыатайды. Егер олар ұшатын болсақұсқанатын қағыпқимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зататауынатаса,онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатынзатта қимылдатпай, ұшпайтынзатта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады. Мысалы:Ұшты - ұшты,ұшақұшты– десе,қолдарын қимылдатады. Ұшты-ұшты,кітап ұшты–десе, қолдарын	ауласыпырса, ал қыстабасқаша.Қыста қар күрейді. **"Орамал"қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балаларшеңбер құрыпотырады,ал шеңбербойыменбір балажүгіреді, қолындаорамалы болуытиіс. Шеңбер бойыншаотырған баланың біріне орамалдыартына тастапкетугетиісті. Балаартынабұрылып қарап,орамалды алып,орамалтастаған баланықуыпжетіп орамалдылақтырып тигізуікерек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзіжалғастырады. Орамалтастаған ойыншықуып келе жатқанбаланың орынынаотыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалдытигізсе, ондаойынды орамал тастаушыбалаөзі	Желдет,желдет! Баласынжылат, Жетіқара,дауылдат! Тайтерісінқалтырат, Өрісінқұлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қолұстасып жүру" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгібойыншаортаға қозғалуға,екішеңбер құрабілугеүйрету (орталарқарама қарсыжаққа айналады,қолдарын ұстамайбір жағына); ұжымдықсезімге тәрбиелеу. **Еңбекәрекеті:** үй өсімдігінотырғызу (тәрбиешінің көмегімен).**(еңбек дағдылары)** Үйөсімдігін отырғызудыбақылау. Мақсат-міндеттер: жұмысаяқталғансоң жұмысорнынөз бетіншежинауға үйрету. **"Ойлан,асықпа" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер:екі аяқпенбірорында секіру,дұрысқозғалу. **Балалардыңеркін ойыны.**	үйрету,ойыншыларға доптылақтыру,ойын тәртібін (сызықты баспай)сақтай отырып;қозғалыс тепе-теңдігіндамыту. **Еңбекәрекеті:** құрап қалғаншөптерді жинау(тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайыменбек дағдыларынабаулу. Құралдары: қолғаптар,қаптар. Педагогбалалардың шөптерге аллергиясынескеру тиіс. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетінше ойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	қимылдатпайды. **"Көлікпен торғайлар" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойыншарты бойынша,белгігесай қимылдауға дағдыландыру;ойын кейіпкерлеріне еліктейбілуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке,кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әрбала"торғай" болыпорындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша"торғайлар" залдыңортасында кез-келгенбағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!"деген белгісіненкейін балаларжүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек.Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары:"көлікке" (бір-екібаладаболу мүмкін)руль; "торғайларға" медальондар.	жалғастырады. **Еңбек әрекеті:** ауладағыағаштардан түскенбұта-қоқыстардыжинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірлесе жұмысжасай білуге баулу. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыжерде жатқанбір шеңберден екінші шеңберге секіріпөтуге машықтандыру; секіріпжылжуда мұқиятты болуға, шеңбердіңшетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: өздерініңеріктері бойынша ойын түрлерінтаңдау;ойын ойнаукезінде белсенділіктаныта білугетәрбиелеу.	Тәрбиешітапсырмасы бойыншасөзтабу. «Күнніңкөзі»сөзіне-айқын, ыстық,жарық...; «аспан»сөзіне-бұлт, көгілдір,жаңбыр сәйкескелетінсөз табу. Тапсырма.Су бойыншажелдің күштілігінанықтау. **"Қағыпалмай өт" (кегли)ойын жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыңкегли арасыменбаяу және ептілекпенөтуге дағдыландыру;көз мөлшерін,тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратындамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардыңеркін ойыны.** Ойындабалалардың өзбетіншебір бірімен араласабілуін, өзінің іс әрекетімен қылығынбілдіруге,өз пікіріндетұруға, құрдасының ұсынысыменкелісе алмайтынын көрсетугеүйрету.

			Еңбек әрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққаүйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетінше ойын тақырыбын таңдауғаүйрету.		
Серуенненоралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауын тағып, сырткиімніңтүймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрысқолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері.Өзін-өзікүту,тамақтану,мәдениеттіқарым-қатынаснегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз! Балаларақметайтады,тамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,сөйлеудідамыту,көркемсөзді қайталау)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегіжаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымыздыашайық "Самалжел"-іштежатып,қолдарыденебойында.Бастарын сәлкөтеріп,желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі"-іштежатып,қолдарыденебойында,қолдарынекіжаққасозу. "Желбұлттардыайдайды"-тізенікұшақтапжату.Аяқтықұшақтапденеменадына-артынатербелу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес	**"Сөзойла,тезойла"**	**"Үй құрылысы"**	**"Қуыршақты**	**"Неөзгерді?"**	**"Оюсаламыз"**

әрекеті(баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстардыдұрыс, анық айтуға жаттықтыру,тілдерін дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстариелерінің суреттері Ойынбарысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балаларсолдыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеудідамыту)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.** Ойынның мақсат-міндеттер:балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке,адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар, ақхалат,қалпақ,есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойыншарты.Бұл ойындыәуеліжеке-жеке ойнатуға	**сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқақатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі(кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажетматериалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(сөйлеудідамыту,**	**серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасындамыту. **(танымдық дағдылар)** **""Қысқыжәне жазғы ойын-сауықтар"лотосы" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтаржайындағы түсініктеріннығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары:жазғы жәнеқысқыойын-	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлаудыдамыту, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойын шықтар жиынтығы. Ойынбарысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауғаұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші біройыншықтыалып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балаларжауапбереді. Ойыносылайжалғаса береді. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)** **"Автобус"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңавтобуста	**саусақжыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандардыжайып, тігінен көрсету) Көбелек.(Қосқолды айқастырып,бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Өзүйіндітап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: Балалардыбиік-аласа, үлкен-кіші, оң жақта, солжақта-деген

	болады. Балаларды рөлдерге бөлу:2баласатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар. Тәрбиешіойын ережесінтүсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылардабір-бірімен сыпайы сөйлеседі.Бірзатты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіптұрыңыз»,-деп ілтипат білдіреді. Тәрбиешіойынға жалпыбасшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**құрастыру, қоршағанортамен таныстыру)** **"Үйшік" ертегісі бойыншаүстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлердітануға, ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршағанортамен таныстыру)**	жүру ережелеріне баулу;жолаушымен жолаушылартуралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалағанбалашығады, қалғаныжолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылықүлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерінкөрсетеді немесе ойыншық смартфонарқылы төлемдердіжасауды көрсетеді. Жүргізушіавтобусты	ұғымдарды айтуға, бір-біріненажырата білуге үйрету. Қажеттіқұралдар: «Ағаштардың бейнесі».Үйлердің суреттері. Ойынбарысы: Тәрбиешібалаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орныннемесе“үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағыбалалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңындаәр топтың балаларын мадақтапотырады. **(танымдық дағдылар)**

				"жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Тіл ұстарту жаттығуы:"Кімне істейді?"** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеуқабілеттерін дамыту. Тасшытасқалады, Басшыбасқарады. Досшыл–достабады, Қасшыл–қас табады. Төсшіл–төсқағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл–мәстеседі. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Аққоян"ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардыңойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасаптұрадыда,ал бірбалаортада"қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қолұстасып,қоянды айналажүріп,тақпақ айтады: Аққоян-ау,аққоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудіңқолынүзші,- дегенде, қоян болған	**"Біз шығамыз сапарға"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау,түйсік,сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоциялардыдамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймызқатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймызқатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **"Жұмбақтар, ертегілер,аңыздар оқу.** Халықауыз	**"Қуыршақжиһазы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: үлкенлегоқұрылыс материалынан қуыршақ жиһазын жасауға машықтандыру, дизайндағдыларын дамыту. **(құрастыру)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешемізжұмбақта,	**"Кімнің үйі тезірек жиналады»ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндертуралы түсініктерінбекіту, олардыңатауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндертаратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері жатыр. Бұл үйде барлық шеңберлер , бұл жерде барлық шаршылар,бұлжерде барлық үшбұрыштар. Барлығыөзүйлерін тапқанда,балаларға топпенсеруендеуге шығады.Тәрбиешінің белгісі бойынша

		бала тақпақтағы айтылғанқимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егербалашеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағыбала"қоян"болады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(сөйлеудідамыту,**	Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	барлығы геометриялықпішінін үйдегіден салыстыра отырып, өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады,ал тәрбиеші әрдайым үйлердіауыстырады. **(математика негіздері)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	**Кешкісеруенкезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердіңатауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріненазараударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығытуралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалысойыны.**	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардыңаспанда ұшатынынбайқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әртүрлітабиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райыныңқандай екенін ажыратуға үйрету(ашық,бұлтты бұлттар,жаңбыр).	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаздағықұстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру;құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағыжаңадан ұшып келген құстардыбайқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру. **"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**	**Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктергеұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктергекүтім жасаудағдыларын бекіту. **"Кім жылдам?" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққабаулу. Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіденқатысады. Ортағашыққанекі	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымынбекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желдікүнікандай өзгерістер болатындығынаназар аударту. Балаларжалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Желсоғадыбетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш -тыныш отырыңдар,

	(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіругеүйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойыншақозғалысты бастауға үйрету. **"Кегльдіқағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа шеттерінен ішке қарайсыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	**"Қимыл ойлап табу"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушыетіп белгілейді.Ол шеңбердіңортасында тұрады. Балалар тәрбиешініңкөрсетуі бойыншамынамәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушықандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәріонықайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойынбастаушыөзінің	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілербойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушыетіп сайлайды.Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар"немесе"-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантополарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқаөтеді.Қайсы топ қарсы топтың	ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққақараптұрады. Аяқтарыныңарасын иықтарының деңгейімен бірдей етіпұстайды.Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының арасынаұзыннанұзақ белбеу тастайды да "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеудібұрыналса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншыларшығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады.Солекеуінің қайсысы жеңіп шықса,солжеңімпаз атанады. **"Қандайгүлекенін ойлап тап?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысипаттама бойынша гүлдерді	Биік - биік ағаштар. **"Желкөбік"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешігеқосылып олар мына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіпшар. Осы күйі қал тұрып, Кетекөрмежарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші:"Желкөбік жарылды", - деген кездебарлықбалалар қолдарын төмен түсіріп,бар дауыстарымен"Тарс етті", - дейді де, тізерлепотырады. Тәрбиешіжаңакөбік үрлеуді ұсынады: балаларорындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны.**

		орнынабіреуді таңдайдыжәне ойындыжалғастыра береді. **"Бағбанменгүлдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыданасқанептілікпен қашып өтуге үйрену. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс:** кеңістікті бағдарлауғаарналған жаттығулар. **(дене шынықтыру)** **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенұсақбұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	ойыншысынкөп қосылсын,солтоп жеңеді. **Құралдары:**екітүрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа шеттерінен ішке қарайсыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр"қимыл жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріпсебеткетүсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалартобыжеңіске жетеді. Құралдары:спорттық құралдарды жинауға	ойлап табуға; гүлдердіайыра білулерін бекіту. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбекәрекеті:**құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	**(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберденасып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"-

			арналған себеп, балаларғадоптар. Балалардыңеркін ойындары.		деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құтүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенұсақбұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу.
Серуенненоралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(математиканегіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				

Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңес беру.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	Ата-аналарға арналған"Дұрыс сөйлеудіүйрету"жаднамалары.	"Балаларға - ойыншықтар"науқанынөткізу	"Демалыс күндері баланыңдемалысын дұрыс үйым-ру"тақырыбындаата-аналарғакеңесберу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылукезеңі (апта айды, жылдыкөрсету)	**12.06. -16.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				

Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу, күтуге деген қызығушылықтарынояту, ересектерге	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіңіңеңбегін бақылап, балықтарғажемді үгітіп, шашып, қамқорлықжасау	**Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктерінедұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустіңжалпақ	**Кітаптардыкітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіңіңеңбегін бағалауға, кітаптардықатарға ретпенқоюға	**Ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіңіңеңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру; еңбексүйгіштікке
	қолқабыстанытуға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	ниеттерін туғызу. **(еңбекдағдылары)**	жапырақтарын сүлгімен сүрту техникасына жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	ынталандыру; еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**

	Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Баулар"үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; ойлау, түйсіққабілеттерін	**"Қандай ойыншық жасырынған?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету,бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Балалар бөлменің бұрышындатұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынынайтады. Балалартерісқарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаныіздейді. Тапқанбала жалаушанытығады. Ойын2-3рет қайталанады. **(денешынықтыру)**	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиешіқораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірденалыпшығып, суреттегі бейнені атаудысұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларғакөрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(танымдық дағдылар)** **"Пішіндерді құрастыр"үстел үсті ойыны.**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарықжылы күнде, Жап-жасылшөп үстінде, Жап-жасылкөйлекиген Бақабізгебылай деген: -Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиешіқораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірденалыпшығып, суреттегі бейнені атаудысұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларғакөрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Желкөбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	жетілдіру. **(танымдық дағдылар)**	**"Желкөбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбердеойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауғабаулу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтажүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",- дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп	Мақсат-міндеттер: қолқимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы: жүргізушібалаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балаларсолардан геометриялық пішіндердіжасап шығару керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі:төрт таяқшаданшаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру;үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша құрастыру. **(танымдық дағдылар)**	шықпайсыңдар?! Д. Ахметова **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге машықтандыру, вестибуляр аппаратын, ой-қимлын,естесақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып,	балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",- дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар

		отырады.Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**		Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**	орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде, 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру(3рет). 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда, 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс				

	қолдану, тамақішкендесөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қуырмаш"саусақ қа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққабар!	**"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар санытақсанғатең келу керек. Әр айналым сайын бір	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептіліккебаулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", -дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-біріне соқтығыспай	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққатәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар. Тәрбиешіңбелгісі бойынша (ысқырық)балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1.Балықты көрсеткенкезде,	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды,ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(дене шынықтыру)**

	Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап, үйде жат! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	балажұпсызқалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(денешынықтыру, танымдық дағдылар)**	тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(денешынықтыру)**	балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(денешынықтыру)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғаніс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй құстарына арналған қоршау"Мақсат-міндеттер: Құрылыс материалының формаларынатау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойыншақұрылыс жасауға деген ұмтылыстыдамыту,	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**"Су-тіршіліккөзі"Мақса т-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алғажылжиотырып екі аяқпен бір орындажеңіл секіру техникасынбекіту; бір-бірінен 10 см	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "ӘтешпенТоты" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балалардыертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеугеүйрету; балалардыңбойына ертегімазмұнын түсіндіріп,	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құстарқанатын жайды" Мақсат-міндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру;бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердіңатауын нақтылау және	**Музыкаданойын-жаттығу** "Бұлақтың сылдыры" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа

	қоршаған әлемге құрметпенқарауды тәрбиелеу.	қашықтықта орналасқантақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметінпысықтау; көлік түрлері туралыбілімдерін толықтыру.	адамгершілік, мейірімділік,досқа адал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту; өздерінің құрбы-құрдастарымен адал, тату ойнауға дағдыландыру; сөздік қорын молайту.	бекіту;құстардың тіршілік ету ортасынтүсіннп, бейнелеугедеген ұмтылыстарын қолдау;суретсалуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу.	тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Теректібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: бақылаубарысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терекегеміз бақтарға, Айналасын	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыптыпайдалану туралытүсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралыбілімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары судың бетіне шығады.	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралытүсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қығығушылықты арттыру. - Балалар,бізсеруен кезінде қандай жәндіктерге бақылаужасадық? - Иә,бұл қанқыз.	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарғадеген қығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні,ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын-анықтау.	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру,күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күніңсәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күншықты,күн

	қоршаймыз. - Балалар,бұлтерек ағашы. Оған жақындату. - Терек-тез өсетін ағаш.Ертекөктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілдіақгүл жарады.Жапырағы - жұмыртқа пішіндес,жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдегенкезде терек жасыл қалпақ кигенсияқты,жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады,ағаштың тамыры жерден ылғалалады,олкөп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл, одан қағаз, сіріңке, ойыншықтар жасайды. **Еңбекәрекеті:** құмсалғышқақұм салу, балаларды	Бақылаубарысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару:сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы, өзендегі,көлдегісу қызады,сондықтан жазда адамдар шомылуғабарады. Асфальтқа шашырағансудың қаншалықты тез кебетінін көрсету.Үлкен балалармен суда қандайзаттарсуға батып жатқанын, қайсысыжүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанынанықтау. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптердіжинау (тәрбиешінің**	Қанқыз–қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Олкішкентайболса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен? -Егердеоны қолыңаалып,басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді. Тіптіқызылтүсті нүктелізаткөрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қанқызосылайша қорғанады екен. Қорғанудыңтағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлгенсияқтыболып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісіменайналыса береді. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі қоқыстардыжинау.	Салқын,жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судыңадамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалынакөңіл аудару. Гүлзарды суару, тазаассуынішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға:кеуіп кетеді - дегенді айтқызу. **Еңбекәрекеті:** гүлзарда өскен гүлдердісуару. **(еңбекдағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсаты: балаларды	шықты, Жерүстіненұр шықты! **"Көкту"ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп

	еңбекнәтижесінеөз үлестерін қосуға үйрету. **(еңбек дағдылары)** **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Доптыұстапал" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: доптыаулажәне	**көмегімен).** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагогбалалардың шөптерге аллергиясынескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңіztөрт» -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Қонызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктерәлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру;кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің жәнедәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагогалдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратыпжайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды,көбелекті алып, белгі	қырағылыққа, дәлдіккеүйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады.Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейінтәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?-дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей	жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті:** алаңдағы ағаштардантүскен құрқақ қоқыс бұтақтардыжинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбеккорлыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны**

	лақтыру жаттығулары **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	балаларды шеңбергетұрып, бойыменжүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбірбала	бойынша түсі бірдейгүлгежүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **"Маған қарай жүгір" ойыны. (денешынықтыру)** Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарда немесе алаңды жағалай отырады. Тәрбиешібөлменің қарсы бұрышына немесе алаңның ең алыс бұрышына барып: «Маған қарайжүгіріңдер»,- дейді. Балалар оған қарсы жүгіреді. Тәрбиеші оларды қолын жайып, ишаратпен қарсы алады.Балалардың бәрі келіп, тәрбиешініңқасына жиналыпболғаннан кейін, ол серуендеуді ұсынады.Балалар	тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады.Өзбетінше ойынды ұйымдастырабілуге дамытуды жалғастыру, ереженіңнормасын және тәртібін орындау. **Еңбекәрекеті:** гүлді күту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетіншеқорғауға үйрету; гүлге ұқыптықарауға және сүюге тәрбиелеу. **"Осындайболама, болмай ма?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіругеүйрету. -Балалар,жаздақар жауа ма? Күн шығып тұр,жаңбыр жауып тұр? Қараңғы және жарықжердеөсіп	

		қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдыпжатқанын бақылайды. **Балалардыңеркін ойыны.** Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	өздері жүргісі келген жерде емін-еркін тәрбиешімен бірге бөлме ішінде жүреді. Тәрбиеші бұдан кейін: «Үйге қарайжүгіріңдер»-дейді. Балалар жүгіріп барып орындықтарына отырады. Ойыносылай4-5 ретқайталанады. Алғашқы кезде ойынды азғана балалартобымен өткізген дұрыс, кейін ойнаушылардың саны арта түседі (үйлерінеқайтқан кездебалалардың кез-келген орындыққа отыруынаболады). **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-біріне итерместен алаңда жүгірумүмкіндігін жетілдіру. **Балалардыңеркін**	тұрғанөсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысынакөңіл бөлу. Өсімдіктер өсуүшінжарық қажет. **Балалардыңеркін ойыны.**	

			ойыны.		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас					
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте, арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Оркестр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауғаүйрету. Құрал-жабдықтар: барабан,сыбызғы, қоңырау, шымылдық. Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады,содан кейін аспаптарды	**"Неніңдауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпіндідұрысқою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардыңдауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап:"Бұл	**"Қуыршақты шомылдыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымдыкөңіл-күй тудыру. Қуыршақтыжылы сумен жуындыру, олардыжөкежәне сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Ендібіз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдысқажылы су	**"Тәртіпкекелтір"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару" етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түстітекшеден2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші	**"Ыдыс жуу"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судыдұрысқолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың"түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігінайту.Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы суменжәнеарнайы құралдарды Пайдаланып

	шымылдықтың артынатығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардаңқай аспаптыңдыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол балааспаптыалады да, сол аспапта ойнайды. **(сөйлеудідамыту, музыка)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдерінеенуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	неніңдауысыдейді? Балалар "бақа" деп жауапбереді.Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысыншығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарғакүтім жасауға және медициналық құралдарды ң қажеттілігінбілуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу,сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғым дарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар,	құямыз,суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымызды ң есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз.Олай болса,Алуанысуға шомылдырайық. **(сөйлеудідамыту)** **"Түрлі-түстісу"ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру(сутүсін өзгертеді). Құрал-жабдықтар: акварель бояулар, қылқаламдар, 5 мөлдірпластикалық стакандар (болашақта стакандардыңсаны кез келген болуы мүмкін), су. Стакандарсумен біргебірқатарда тізіліп тұрады. Балалар қылқаламменбір түсті алып, стақандағысуға салып,	балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. - Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелгетүрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, олқызыл текшелердіқызыл қорапқа салады. Бұныкуыршақ жасады? - Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеудідамыту)**	жуамыз. Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайыпболғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Судыбір ыдыстанекінші ыдысқа құю"тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралытүсінікберу: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл","құрғақ". Ойын барысы: Тәрбиеші балалардысу құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді.Бірыдыстан екінші ыдысқа қалайқұю керектігін көрсетеді.Балалар қайталайды. **(қоршаған**

		медициналық құралдар: термометр,шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта,таңғыш, халат және дәрігергеарналған қалпақ. Тәрбиешіауруханаойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады,қалған балаларойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып,ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді.Дәрігер әртүрліаурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайындажарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Олардытыңдайды, мойнын қарайды,	араластырадыда,не болғанын бақылайды.Балалар қызығып қарайды. Әрстақанғаәртүрлі түстерді салып, балалартәжірибе жасайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Домино","Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту,ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(математика негіздері, танымдық дағдылар)**	**ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекцияжасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардыңойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атауға арналған тапсырмалар. **(математика негіздері)**	Суреттербойынша сөйлем құрастыруды үйрену. Сөйлемдердітолық айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)** **"Суреттертізбегі"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді	**"Енібойынша салыстыру"заттарды ені бойыншажаттығу.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішіке, ұзын-қысқа ұғымдарын пысықтау. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: сұрақтар қою, балаларды сұрақтарғатолық жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)**	**Жұмбақтаршешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдаукешін өткізу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ ауыз әдебиетіне деген, көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі,көркем әдебиет)**

		логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру,қазақ тілі)**			
Серуенге дайындық	Балалардысеруендеугеынталандыру;серуендеугеарналғанойынқұралдарыналу,балаларменқауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Тазааудашынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнапалайық.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркін тақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,**				

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**жапсыру,құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Жазғы балалар ойындары"туралы кеңес беру.	"Балалардыжазда шынықтыру" тақырыбындакеңес беру.	"Денсаулықты сақтау өмір салты" туралыата-аналарға арналған кеңес.	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңестер.	"Баланыңдемалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" тақырыбындакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова. П. Болатбекова**				
Жоспардыңжылы айы күні	**19.06. -23.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерді суару.** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулуды жалғастыру; өсімдіктердісуару амалынигерту(су құйғыштың тұмсығын жапырақтарға тигізбей);тірі табиғат объектілеріне қамқорлықжасауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Ойын бұрышындағы ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардытәртіпке үйрету, ойыншықтардыөз орынына қоюды игерту. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	**Асханабойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбекдағдылары)**

	"Ол не?"дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттардыңбір-біріненүлкен-кішілігінанықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканыүлкен матрешканыңішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігіжәне өрнектерібойынша салыстыру. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешібалаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойыәртүрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншықсияқты. Ойынды қайталап өткізгенде	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары көтеріп, төмен түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттарқұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау)	**"Суреттіжина" пазл ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктердібір-бірінедұрысқоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Ненің төлі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау,қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңжәне төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**"Бірсөзбената!"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір суретфишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары:	**Үстелүстіойыны: "Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкаларжәне көкөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.**

	балалардың ынтасынтуғызу үшін матрешка туралыкітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгібөлігіне балалардың назарынаударады, оларды салыстырады, соңынанқайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардыңең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібінкөрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екеніңанықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоябілсе,тапсырма дұрыс орындалған	Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото"Құстар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй және жабайы құстардыңсуреттері бойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(танымдық дағдылар)**	Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқансөздерінары қарайжалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеумәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілерәлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезімінетәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттерсалынған суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	болыпесептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, танымдық дағдылар)**				
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу.** "Мағанқарайжүгіріңдер"ойыны.Топтасыпбірбағыттажүгіреді. "Торғайлар болып ұшайық": жан жаққа жеңіл жүгіреді. Тәрбиешініңкөмегіменшеңбержасаптұрады. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, "қоянша" секіру. Тіктұрыпқолдыалғасозу,тіктұрыпқолдыжоғарысозу "Құстай қанат самғайық" жаттығуы Тіктұрып,қолдыбүйіргеқойып,аяқтыалшақетіптұрыпоңғажәнесолғаиілу. Аяқтың ұшымен шеңбер бойы жеңіл жүру. Тәрбиешініңартынанжеңілүйіріліпжүгіру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңқолдарыменбеттерінжуу,таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетінқалыптастырубойынша жұмысты жалғастыру. Асхана құралдарын дұрыс қолдануды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жууды дағдыландыру. Таңғы асты тауысып жеуге үйрету. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Не өзгерді?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте	**"Кімшақырғанын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын	**"Бізқұсты іздейміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке,	**"Не дыбыстайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың

	сақтаудыдамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар:түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттардыұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар оларды айтады. Балалар көздерін жұмады,тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып,ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	дауысы арқылы тану. Балалар шеңбердетұрады, санамақтың көмегіменбір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңбердетұрады. Тәрбиеші көрсететінбала жүргізушінің атыменшақырылуы керек. Жүргізуші оны кім шақырғанын табуы керек. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**	дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстыңойыншығы бар. Тәрбиешіқұсты жасырады. Ал балалар оны іздеулеріқажет. - Қанекей,ойынды бастаймыз. Көзіміздіжұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді,іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)**	дыбыстарынтыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары:аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардыңқұстар туралы түсінік	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілдісекірейік" Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқтапбастызатқа	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көгалдағы балапан" Мақсат-міндеттер: балаларға жапсырмалау	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың қыстап қалатынжәнежылы	**Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілді марш"Мақсат-міндеттер: музыка мен қимылдардың тұтастығын

	қалыптастыру.Құстардың сыртқы бейнесінің ерекшеліктері,тірші лігі туралы білімдерінкеңейту.	тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алғақарайжылжи отырып, тұрған жеріненұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту;саптүзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әріқарайжетілдіру.	туралы түсінік беріп,жапсырмалар жасауға үйрету, балалардың ұсақ қолмоторикасын, қиялын дамыту. «Көгалдағы балапан»жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композицияқұра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымын кеңейту, шығармашылық ойлауындамыту.	жаққаұшыпкететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстардыжіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға дегенқамқорлықты, қиын жағдайда оларғакөмекберуге тәрбиелеу.	қабылдауқабілетін дамыту. Балалардыңөміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуартаңдауда өз бетінше шешім қабылдауқабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстардыбақылау (торғай). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың	**Құстардыбақылау (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша	**Құстардыбақылау (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты	**Күнніңкөзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларғакүн

	сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай,торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың,талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қонағойбіздің баққа. Д. Ахметова. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық жәнежапалақ қимылдарына	сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады.**"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау;сөздік қорынбайыту;есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар:аң-	ауласындағы жәндіктерді бақылау.Олардың жазғы тіршілігі туралыбілімдерін кеңейту. Бақылау барысы Балаларғасұрақтар: 1. Жәндіктерге нелержатады? 2. Жәндіктерқандай табиғатқа жатады? 3. Қандайжәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады?Неге? 4. Зияндыжәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіругебола ма? Жәндіктердүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін,біз көрмегентүрлеріде көп - ақ. Олардың өзерекшеліктері,өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемніңаяғына қарай, жер әбден	сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш-бейбітшілік пен берекеніңсимволы. Қарлығаш күзде жылыжаққаұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуғаүйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарғақарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарыныңтүсі қара,алкеудесіақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаныдаерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеутүсіп,ұзақ ұшып жүреді.	туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарғадеген қызығышылықты арттыру. - Балалар,аспанда жарқырап тұрған не? - Олнегеұқсайды? - Күнніңкөзі болмасабізөмір сүре аламызба? - Күннің бізге қандайпайдасы бар? **Тақпақ:** Күн шыққанда: Алақай,алақай! Күншықтықүн шықты! Жерүстіненүр шықты! **"Көк ту" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады.Ту

	еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөліпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бір-біріне соғылмай,жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде	құстарды, үй жануарларының жәнемекендерінің суреттері. **Еңбекәрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасайбілуге баулу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынғақаншабала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады. Бұлардыңбір	қызғанкездепайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқадайындалады да, күз түсіп күн суытабастаған кезде жер астындағыіндеріне кіріп жатады. Кейбіржәндіктерөз індерін ағаш қуыстарына,қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі"тақырыбына бормен сурет салу. **Еңбек әрекеті:** алаңды тазалауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесееңбекетуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру)**	Қарлығашұясын саз балшықтан жартасқуыстарына, жағалаудағыжарға, үй ішіне салады. Қарлығашадамға жақын болады. **Еңбекәрекеті:** гүлдібаптау, топырағынқопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғаттықорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан,шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа	қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғапқалса,ойын жалғаса береді. **Еңбекәрекеті:** ауладағы ағаштардартүскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:

	ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Сызықтыбаспа" қимылжаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу.**(еңбек дағдылары)**	қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушыетіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен"қар...",-дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топжеңеді.	Мақсат-міндеттер: белгіберісіменбір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу;бір-біріне соғылмауға дағдыландыру;дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңныңортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден	тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөліпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бр-бірінесоғылмай, жүгіріпжүрукерек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ	балаларды тазалыққа,бірлікке баулу. **"Ақсақ үйрек" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру. Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау:«Күншықты, ойын басталды»; ойын шарттарын сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек). **Балалардыңеркін ойыны.**

	Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Балалардыңеркін ойындары.**	Құралдары: екі түрлімедальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат"жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке,дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:доптар, доға. **Балалардыңеркін ойыны.**	кейін,балалар қарама-қарсыжаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойынбірнешерет қайталанады. Ойынқарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды"қо спауғаболады. **Жаттығу ойындары:**допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен доптықағыпалуға жаттықтыру. Халықболжамы: • өрмекшіауын тоқтаусыз,белсеніп	ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанғалақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілкке бейімдеу, біл қолменқапты көлденеңнысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруғаарналған құм салынған қаптар. **Балалардыңеркін ойыны.**	

			құраберсе-күн ыстық болады; • өрмекшібұрышқа тығылса - жел көтеріледі; • бақалар бақылдап тынышталмаса-ауа райы өзгеріп бұзылады.		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балаларды аяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Түскіасқаназараударту;үстелдеотырумәдениетінқалыптастыру,тамақтанумәдениетіментаныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешіңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңдікөтеріңдер. Беттеріңдіжеңілқимылменсипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға,солғабұрылыңдар, Ауаныжұтыңдар,содансоңжіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңілкүй көтерілді, Кеуделеріңдіалақанменсипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер,созылыңдар, Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды	**"Шұбартауық" үстел үсті театры.** Мақсаты:ертегінің	**"Ғажайып қапшық"ойыны.** Мақсаты:	**"Шалқан"ертегісі нсахналау.** Мақсаты:ертегі	**"Суреттертізбегі"д идактикалық ойыны.**	**"Аурухана"сюжет ті-рөлдік ойыны.** Мақсаты:

ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	мазмұнынтүсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңежұптап"о йыны.** Мақсаты: балалардыбір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	геометриялық фигураларды ажырата білуге жәнеатауғаүйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен	кейіпкерлерінің рөлдерінойнауды үйрету. **"Түрлі-түсті ыдыс" ойыны.** Мақсаты:заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	Мақсаты: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Үшаю"ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегініңмазмұны бойынша сұрақтарғажауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар"ойыны. Балалардың геометриялық пішіндердіауызша нұсқауларғасәйкес дұрысорналастыра	балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **"Матрешкаға қонақта" ойыны.** Мақсаты:заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканыдұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.

		таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады**.**		білуге үйрету.	
Балаларменжеке жұмыс	**"Дауысарқылы тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойындағдыларын, есту, қабылдау, сөйлеу, қиял қабілеттерін дамыту. **(сөйлеудідамыту)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық**	**Дидактикалық ойын "Кім не естиді?".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту бойыншажұмысты жалғастыру, сөздік қорындамыту.	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу. Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген**

		ұмтылыстарын қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**дағдылар)**	**(сөйлеудідамыту)**	**ұмтылыстарын қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Күнніңкөзінен сақтану" тақырыбынаата-аналарғакеңесберу.	"Үйдегіойындар" тақырыбындаата-аналардан сауалнама алу.	"Дұрыссөйлеп үйренейік" тақырыбындаата-аналарғакеңесберу.	"Балалардың ойыншықтары"атты науқанын өткізу.	"Демалыс күндері балабақшатәртібін сақтау" атты кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтыңреттік саны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова П.Болатбекова**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдыкөрсету)	**26.06. -30.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы келбетін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығын анықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	"Жазжәнебалалардыңқауіпсіздігі"атты кеңес.				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттер: орындықтарды үстелдіңалдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту;балаларды еңбекке дағдыландыру, ересектерге көмектесуге	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру.		**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылар)**	**Кітапбұрышын тазалау** Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптардытігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарғаұқыпты, тазақарауғаүйрету. **(еңбекдағдылар)**

	үйрету. **(еңбекдағдылар)**	**(еңбекдағдылар)**			
	Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім,күнім..."**Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова.	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу;ұсаққол моторикасын дамыту. Күнденесін құрайық, (Алақандарды жоғарыкөтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолдыжайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтаданжазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтаданжазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты		**Көркем сөзді мәнерлепоқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту,елестету,есте сақтауқабілеттерін дамыту. **Көркем сөз. "Зымыран".** Биік-биіккөкаспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұрқыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынанұстап, жақын-жақын

	(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет) **"Желкөбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақындөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполар мына өлеңді айтады: Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осықүйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтып бара жатып балалардөңгелек шеңбердікеңейте	қағайық,(Шапалақ қағу) Көңілді болайық. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Үстелүстіойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтардытабу және бірдей суреттердітаңдау әрекетін қалыптастыру, назараудару,зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттердітауып, атауларынатайды. Қай бала дұрыс айтады,солбалаға арнайы фишкалар беріледі. **(сөйлеудідамыту, танымдық**		**Үстелүстіойыны: "Түстерін тап"**Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейіндідамыту. Үстелге түрлі-түсті қарындашсуреттері баркарточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын)жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттердітаңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сарыжәне т.б. Балалар алдыменекітүсті суреттерді,содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуғаболады. **(танымдық дағдылар)**	дөңгеленетұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады: Көпіре гөр көбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",-дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру)**

	түседі.Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды",-деген кезде барлық балаларқолдарын төмен түсіріп,бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңа көбік үрлеудіұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайтабасталады. **(дене шынықтыру)**	**дағдылар)**			
Таңертеңгіжаттығу	**"Достық"жаттығуы.** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос.(Қолдың саусақтары өзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес. Ендісанаудыаяқтадық.(Қолдытөментүсіреміз,демалтамыз). **(сөйлеудідамыту,денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Балаларғатамақтануережелерінескетүсіруарқылы,асішудағдыларынқалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. *Көркемсөз* Асішердекүндебіз Сөйлемеймізкүлмейміз Астан басқа өзгені				

	Елемейміз,білмейміз **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Күн"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқынкүнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпенжоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды,	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегісөздерге сәйкесқимылдарды жасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. -Қаншадыбыс		**"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді,байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар.	**"Сыпайыбол"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар

	Ешбір тыным таппайды.(Саусақ тарынбүгіп,қайта ашады) Тук-тук,балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай,(Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	естідіңдер? **(денешынықтыру)**		Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(танымдық дағдылар)**	жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Шуақты күн"Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралыбілімдерін кеңейту; куннің сәулесісіз тіршілігі жоқ екенінтусіндіру;	**Денешынықтыру** "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсаты:Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап,бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезіндебалалардың бір-біріне соғылып қалмауыүшін		**Суретсалу** "Орманғажидек теругебарамыз" Мақсаты: Балаларды жидектерібар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету;бейнелейтін заттың орналасу мағынасынтүсінуді меңгерту;кеңістікті	**Музыка** "Күнбағыс"Мақ саты:Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту;өзбетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканыжәне музыкалық

	балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетіндамыту; күннің жер бетіндегі тіршіліккеқажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бірбағыттажүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойыншатезауысу дағдыларын жетілдіру;саптүзеп бірініңартынанбірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын, гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру.		бағдарлау дағдыларын,көру қабілеттерін дамыту;Табиғатты аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу. *Жеке сүйемелдеумен дербесәрекет.* **"Көркем әдебиет ""Мақтаншақ қоян"" ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегі мазмұнынтүсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсетеалуды түсіндіру;ертегіні мазмұндай алуға, рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету; ойын, қиялын, тілін,сөздікқорын дамыту; тазалыққа, адамгершілікке тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: ""Не**	қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту. *"Күнніңкөзіжәне бұлт" дидактикалық ойыны.*

				жақсы, не жаман?"".”	
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылудытөгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық,адамдар жылы киімін жаздакимейді, бақшадағы көкөніс,жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм менжер(топырақ) арасында қандай ортақнәрсе бар. Ауамен,суменбірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі,сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты"топырақ" деп аталады.		**Жаңбырдың жауғанын бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге мүмкіндіктержасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жаңбырдыңнеден пайда болатыны туралытүсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру.Жерге сіңуін көрсету. -Балалар,ақжауын мен нөсер жауын бірдейме? Жұмбақшешуге үйрету. Көтеріліптеңізден, Аспанғабиік барамын.	**Ақ қайыңды бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерінатайбілу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу, қайынның әдемілігін айту. Ересектермен бірлескенжұмыс түрлері.Бақшадағы көкеністерді бақылаужәнеқарау. Мақсаты: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру.**"Көктау" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.

	тәрбиелеу. Күнтерезен қарайды, Бізге шуақ шашады,Біз шапалақ соғайық, Күндіқарсы алайық! **Еңбекәрекеті:** құм салғышты құммен толықтыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: кішкене шелектерментаза құмды құмсалғышқатөгу әрекетіне тарту; қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. **"Құ түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнайбілу,“Мен-түлкі!” сигналы бойыншақолға түспей, үлкен	Топырақтыңнегізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамындаәртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабатықоңыртүсті болып келеді. Саздыжерлергесу көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жерсуды өткізеді,сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Түсін тап"ойыны. (танымдық дағдылар)**		Биіктенқайта түскенде, Өңі кірер даланың. **Көркемсөз.** Жау,жаужаңбыр, жау жаңбыр. Арықсуымол болсын. Өсімдіктеркөп болсын. Жауғанжеріңшөп болсын Еңбекәрекеті: ауладағы қағаз,қоқыстарды жинау. **"Түсіңді тап"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда зейінді дамыту, түстерді ажыратабілу,белгі бойынша әрекет ету. Жүгіру, жүру жаттығулары. Балалар3-4түсті жалаушаларды алады және бөлменің әртүрлі бұрыштарында 4-6 адамнан тұрады, әр бұрыштқа тәрбиеші түрлі-түстіжалауша	Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғапқалса,ойын жалғаса береді. **"Сызықты баспа"**

	шеңберденасып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге жиналады.Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балалардышеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәлтүртіпқалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап:"Құтүлкі, сенқайдасың?"-деп, үш рет сұрайды.Соңғы сұрақтанкейін бұдан бері	Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердіңарасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Денетәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекетету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларындамыту. Балаларекі бірдей		қояды.Тәрбиешінің белгісі бойынша "Серуендеуге барамыз!" балалар жан-жаққатарайды. "Өзтүстерінді тап!" -дегенбелгіні естігенде, балалар тиісті тудың жанынажиналады. Тәрбиешіқай топтың тез жиналғанын айтады. Ереже. Тудың қасынан белгі бойынша ғана шығу."Серуендеуге барамыз!". Тиісті түстіжалаушаның жанына жүгіру және жиналу "Өз түстерінді тап!"**Дене тәрбиесіне арналған ойын:** балалардың алға қарай екі аяғымен секіруін дамыту. Белгібойынша әрекет етіңіз, ұзындыққасекіру, жылдам жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	**қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландару. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауладағыағаштан түскен ұсақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа,бірлікке баулу. **Балалардыңеркін әрекеті.**

	жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!" -депдауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылукерек."Қу түлкі" кімге қолынтигізсе,сол шетке шығады. Педагогбалаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **"Жалаушаға жүгір" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісіне сәйкес іс-әрекеттерді орындау қабілеттерін дамыту,назар аударту,түстерді ажырата білу. Жүгіружәнежүру	топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады,басқалары – шабарманболады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында - аттар жайылатын жер, бұндааттартұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар,тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымғажіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",-дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңдыат қорағаапарыңдар",- дегенде апарады. Ойын3-4рет қайталанады.			

	жаттығулары. Денетәрбиесіне арналған ойын: Балалардың қимыл-қозғалыстарын белгібойынша орындауын,әр түрлі бағытта жүгіру қабілеттерін дамыту. **Балалардың еркінойыны.**	**Балалардыңеркін ойыны.**			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	Түскіасқаназараударту; үстелдеотырумәдениетін қалыптастыру,тамақтанумәдениетімен таныстыруға бағытталғанжекежұмыстар.**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңдікөтеріңдер. Беттеріңдіжеңілқимылменсипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға,солғабұрылыңдар, Ауаныжұтыңдар,содансоңжіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңілкүй көтерілді, Кеуделеріңдіалақанменсипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер,созылыңдар, Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. **(денешынықтыру)**				

Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпенойлану,ұсаққолмоторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар,лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагогбалаларға шеберлердің рөлінатқаруды	**"Неістегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ой-қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табу керек. **(сөйлеудідамыту,**		**"Скафандр киеміз"кимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру; дене мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз,(Бас бармақтаржоғары көтеру) Ғарышкерболамыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтардыбүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізебүгіп,көтеріп түсіру) Екіншінісаламыз. (Қолбелде,екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру Қолдыжеңге өткізіп, (Бір қолды шынтақтабүгіп созу)	**"Неістегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табукерек.

	ұсынады. Шебер болғысы келмейтінбалалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп,жөндейді. **(сөйлеудідамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстармен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа	**дене шынықтыру)** **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту; коммуникативті біліктерді дамыту. Құрал-жабдықтар: балаларжиһазының заттары. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһазсатыпалды, бірақ ол оны бөлмегеқалайқою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік",-дейді. Тәрбиеші балаларменбірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігітуралы, балалардан сұрайды.Мысалы, Асем: "Бұл үстел,		Солдыжеңге өткізіп, (Екінші қолдышынтақта бүгіп созу) Сыдырманы жүргізіп, (Бір қолменсыдырманы жүргізген болы қимылдату: төменненжоғарыға жүргізу) Киемізскафандрды. (Екі қолды жоғары көтеріп, бас төбесінеқойып,екі беттіекіалақанмен жауып, баспен шайқау) Алақай!Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай!Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін	**(денешынықтыру)** **"Киімді тазалау үйі"сюжет-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г.Кужагулова.

	тәрбиелеу. Құралдары:бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)** **"Бізестиміз-жасаймыз"ойны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсету дағдыларын дамыту. **(дене шынықтыру)**	біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақонда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қоюкерек,олоған отырады.Осылайәр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлемінде	**"Неге ұқсайды?" (балалартобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларғаекі затты көрсету.Мысалы: "Бір түсті доппен		**"Біз сапарға шығамыз"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтінніңмәнінесай қимылдарды жасауға	**"Не болады?" (балалартобымен жұмыс) ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойыншажалпылау дағдыларын дамыту.

	көрсету. Одан кейінбалалардың көзінжұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(танымдық дағдылар)**	бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(танымдық дағдылар)**		дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Бізшығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі!Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшыменүстелбетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызылнеболады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?"(доп, айна,күнжәнет. б.); Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлік және т.б.). **(сөйлеудідамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өз киімінөзішешуді,өз қажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				

Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Баланың ауыстыратын киімі"туралыата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!"атты ата-аналарға арналған жаднамалар.		"Абайлаңыз, қолымыздытаза ұстайық"аттыата-аналарғаарналған жаднамалар.	"Баланыңдемалыс күндері" атты әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы б/б	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**					
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**					
Топтыңатауы	**«Балапан»**					
Балалардыңжас	**3 жасар балалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова. П.Болатбекова**					
Жоспардың құрылукезеңі	**03-07.07.2023ж.**					
Аптакүндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін, денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.					
Ата-аналармен әңгімелесу	Ата-аналардытолғандырыпжүргенсұрақтарынажауапберу.					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтыңішін реткекелтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар менқұралдарды реттеп, тазалықты орнатуғатарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібінсақтауға тарту; басталған жұмыстысоңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.		

		(еңбек дағдылары)	үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу.	**(еңбек дағдылары)**		
	"Қарама-қайшылық" ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойынқұралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөздіайтады: мысалы - "ауыр" деген сөздіайтадыда бір балаға допты лақтырады. Доптықағып алған бала, ауырзаттыайту қажет. Жауап бергенненкейін допты,қайтадан тәрбиешіге лақтырады.	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер:басқа адамды дауысынан танудыүйрету. Күрделенген нұсқасы: дауыстарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалғанбалаларға оны шақырту. Құрал:арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балаларшеңбер жасап тұрады. Біреуіортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткенбала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді,ойлауды дамыту. Біртопбала жиналып, қолдарына түскенәртүрлі заттардыүстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны асакөпболмауы қажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың қайсысы ненің қасында ненің қасында және қандайқалыпта жатқанын, олардың түр-түстеріқандай екенін көріп алуға 5-10 секундуақыт	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер:басқа адамды дауысынан танып үйрету. Құрал:арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балаларшеңбер жасап тұрады. Біреуіортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткенбала, ортада турған баланы шақырады.Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңбергетурады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)**		

	Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы:ауыр-тас,жүк; шыны -ыдыс,әйнек, т.с.с.. **(сөйлеуді дамыту)** **"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен(Оң қолдың бас бармағы мен солқолдыңсұқ саусағының ұштарын түйістіреді,	дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңбергетурады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)** **"Қарақат" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлеңмазмұнына сай қимыл жасау. Қалсамегер тығылып, Қалыңшөптің астында. Табаалардеп кім біліп, Жұрткөзінен қаштың ба? Торсиғанбал уызға	беріледі.Осыдан кейін ойыншылар бөлмеден шығарылады немесе теріс қарап отырады. Осыкездеойын жүргізуші бірнеше заттың орнын тез-тез ауыстырып, кейбіреуін тығып қояды. "Үстелдіңүстіне қандай өзгерістер болды?"-деген сұраққа кім дұрыс әрі толық жауапберсе,сол ойын жүргізуші болып,әріқарай жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Желкөбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбердежүріп, бірлесіпойнауға, сөздерге сай	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар менбұталардың (діңі, жапырақтары, жемістерімен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы:педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды,қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

	керісінше қайталайды;сол қолдың бас бармағыменоң қолдың сұқ саусағы), Өрмекшіөрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсертеккенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінентез «сырғанап түседі), Еңбегіноның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасынашып, бір қолдың алақандарына екіншіқолдың алақансыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайтажарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғарыкөтеріп	Кіп-кішкентай қарақат. Салыпқояр ауызға, Болсаегербала тап. (С.Мәуленов) **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	қимылдарды жасауға дағдыландыру; ұйымшалдыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақындөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполар мына өлеңді айтады. Көпірегөр көбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осықүйіқал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарынтөмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарсетті",- дейді де,			

	біресе оңға, біресесолға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек(Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекшіөрмек тоқуға Кірісті,дереу, тезірек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**		тізерлеп отырады. Тәрбиешіжаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып,қайтадан шеңберге тұрады,ойын қайтадан басталады. **(дене шынықтыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	Тәрбиешіңартынаншеңбербойындажайжүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ–аяқтыалшаққойып,қолдытөменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолдыжоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ–аяқтыалшақ,қолдыбелгеқойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнешеретқайталаймыз.(5-6рет) БҚ–аяқтыалшақ,қолдытөменбасымызбеноңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш"болыпұшамыз "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, демалу. **(денешынықтыру)**					

Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балаларрақметайтыптамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім,күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын.	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер:еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалыстыәуен ойнап тұр. Балалар секіріп жәнееркінәуен тактіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасадыжәне балалар қозғалысты	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірініңартынан айналып, шеңбергежасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанындатұрады, оны барлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісібойынша (ысқырық) балаларбір-	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңбер бойымен отырады,ортаға "жүргізуші" шығарып, қолынасақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алғасозады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына		

	Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	бірінен кейін шеңбербойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткенкезде, балалар шеңбер бойымен қолдарынсермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалартізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққатербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығыпқалады. **(сөйлеуді дамыту)**	сақина салған болыпшығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**		
Білімберу	**Сөйлеуді**	**Дене**	**Қоршаған**	**Музыкадан**		

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**дамытудан ойын-жаттығу** "Орман жидектерін тереміз" Мақсат-міндеттер: Ормандаөсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралысөздік қорларын белсенділендіру ,нақтылау.	**шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дәмдітосаптар" Мақсат-міндеттер: Балалардасап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөренеңін үстімен тез адымдапжүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптартуралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту.	**ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тосаптынеден қайнатамыз?" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы,олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсуорындары туралы,олардың түрлерімен,адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздікқорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық ойлау	**ойын-жаттығу** "Әнсалғанкім?" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойынмазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

			қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыптықарауға тәрбиелеу. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Жидегі бар себет" Мақсат-міндеттер:Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен жидектер,себет мүсіндеуді үйрену; сөйлеуді, логикалық ойлауды, зейін қоюды,жұмбақ шешудіүйрету; ермексазбен жұмыскезінде ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Күнніңкөзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді**	**Аспандыжәне бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Шиеағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді**	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен**		

	дамыту) Мақсат-міндеттер: балаларғакүн туралы мағлұматтарын кеңейту. Балаларға күннің сәулесі, жылуытуралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай,алақай! Күншықтықүн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Күн - түн"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбелгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешекліктері жайындағы түсініктері пысықтау; ұйымшылдықпенойнай білуге	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауғабаулу, аспанды "бұлтсыз"немесе "бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігінкөруге үйрету; қадағалау барысында бұлттыажырата білу, аспан бұлтты,бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысыжәне өзгерісіжөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек,оның баяу қозғалатынын,	**дамыту)** Мақсат-міндеттер:шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау); өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақішінде шиелер, Баржемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздіңжауын алады -Балалар,бұл шие ағашы. **Еңбекәрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерінжинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу.	**айырмашылық тарынанықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құм ментопырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа(жер, құм, саз), қазу, қопсытуарқылы назар аудару. Құмменжер (топырақ) арасындақандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі, сумен қамтамасыз ететінжердің жұмсақ қабаты		

	баулу. Балаларкөңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн"-десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатыпқалады. Осы сәтте бір бала ойын шартынбұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойынжалғасын табады. **"Қасқырмен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынжелісі,	бірте-бірте көбейіп,өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтугеболады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Тақпақ. - Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? - Жергенөсер төгемін, Өссіңгүлдер, көп егін! - Гүл-гүлжайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Ақсерек,көк серек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	**"Қоңызды (көбелекті) гүлгеқондыр"ойыны.** Мақсаты: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажыратабілу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердіңжәне дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балаларөздеріне ұнағанқоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсібірдей гүлге	"топырақ"деп аталады. Топырақтың негізгіқасиеті– құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрліқажетті қоректікзаттар су,ауа,саз,құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтанкөпке дейін кеппейді. Құмдыжерсуды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбекәрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер:ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды		

	шартыбойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарапжүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалғанбалалар "қояндар" болады. Педагог белгісіненкейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған"қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары:	Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартыбойынша ойнауға,мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіругебаулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достыққарым-қатынастарын дамыту. Ойынашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады.Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойындыбастаған топтыңбалалары әндетеөлең	жүгіріп барып, жәндіктігүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, епті"кке бейімдеу, біл қолменқапты көлденең нысанғалақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналғанқұм салынғанқаптар. Балалардың еркінойындары. **Еңбек әрекеті: ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау.**	тазалыққа дағдыландыру. **"Ормандағы аюда"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-бірінесоғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізушібала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып,отырады. Балалар алаңның		

	"қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **Еңбекәрекеті:** ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	айтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталғанбалаөз тобынаншығып, екпіндейжүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.Егер үзіпкетсе, бір баланы жетелепапарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса,өзісол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдында қаіупсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Көбелекті ұстап алу"қимыл-қозғалыс**	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	екіншіжағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөп екен. Теріп,теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар,жақын келеді, Аюжидегін береді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, олардықуалап, ұстапалмақшы болады. Ұстап алу - балағақолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар"келесі айналымға қатыспайды.		

		ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардыбелгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойынбарысында педагог балаларды бір затты(көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғарысекіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмаудыескеру керек. **"Нежөнінде айтылады" дидактикалық**		Ойынның соңындабалалар "аю" қанша баланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Түсінтап"ойны ы.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынаннегізгі түстерді ажыратабілу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойыншаәрекет ету, ұзындыққа секіру,жылдам жүгіру.		

		ойыны. Сипаттыбелгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу (жарқырайды, аспан,бұлыңғыр найзағай ойнайды). Балалардың еркін ойыны. Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету. **Еңбек әрекеті: ағаштантүскен бұтақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркінәрекеті.**		**Балалардың еркінәрекеті.**		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.					
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нанды үгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз					

	Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балаларрақметайтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Бойымыздыжазайық Қолымызды созайық Жаттығуларжасайық Ұйқымыздыашайық! **(денешынықтыру)**					
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды, қиялдыдамыту. Құрал-жабдықтар:"Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларғамұқият қараудыталап етеді. Балалар	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту,сөйлеуді дамыту, балалардың сөздікқорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерінжұмуды немесежабуды сұрайды және	**"Қуыршақты серуенге даярлайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешекжәне киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту және толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш**	**Дамытушы ойын. "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұсқа. Тәрбиеші жұмбақтыым-ишараарқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесезаттарды көрсетеді. 2-нұсқа.		

	олардың орналасуын естесақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып,артқа қарауларын сұрайды.Сол кезде тәрбиеші біройыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерістібайқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарайжалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегінімұқият	қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады,егержоқ болса, оны қалдырады. Басқабалалар кезекпен ойнайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-	**", "Құрастырғыш".** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды,қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** **"Айырмашылықты тап"дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер:ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтармен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларғабіраз уақыт көрсетеді.	Белсендібалалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3-нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимылкөрсетеді. Ал басқалары сол қимылдыңне екенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жидек тереміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидеккешығу, шөп, бұта арасынаніздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру;		

	тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(көркем әдебиет)**	міндеттер:ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистікөнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгертеотырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойынбарысы: Автор: Ерте-ерте-ертедешал мен кемпір тұрыпты.Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау,маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неденпісірейін? Ұн жоқ қой. Шал:Әй,кемпір, қойманыңтүбін қырып көрсең.	Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Бастыміндет-заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса ,алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсаққызыл түстіқағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюғаболады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

		Бірбауырсақ пісіретін үн табылар. Автор:Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймаққосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуғақояды. Жата-жата жалыққан бауырсақтерезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалапкетеді. Жолдадомалап келе жатса, алдынанқоян шығады. Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен меніжеме,қоян, менөлеңайтып				

		беремін,тыңдап көрші. Әжеқойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майғапісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор:Бауырсақ алға қарай домалапкетеді, қоян қалып қояды.Бауырсақ орман ішіиен домалапкеле жатқанда, алдынанқасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ:Жоқ, сен мені жеме, менөлеңайтып				

		беремін,тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор:Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю(6-бала):Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін,тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор:Бауырсақ домалап кетеді, аюқалыпқояды. Бауырсақ зымырапкеле жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың,қандай әдемісін! Автор:Бауырсақ				

		қуанып,өлеңін айта бастайды. Түлкіболса тыңдағанболып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қоймақырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майғапісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі:Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ,мен қартайдым, құлағым естімейдіғой. Кәне,менің тұмсығыма отырып,өлеңді тағыбірайтып берші.				

		Автор:Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!»депжеп қояды.				
Балалармен жекежұмыс	**"Пішіні бойынша таңда"(топпен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішініндұрыс атауға дағдыландыру. **(математика негіздері)**	**Көркемсөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қарақат". Қап-қарабір тамшыдай, Теріп жедік қарақат. Таңдайымыз қаңсымай Шөлқандырдық, рақат! Т. Жүребаев. **(көркем**	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлаудыдамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркемәдебиет)**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстармен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін		

		әдебиет)		сипаттайтын суреттер топтамалары. "Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттердіқарау.		
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.					
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.					
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**					
Балалардың үйгеқайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жазғы кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кеңес беру.	"Бірге жаттайық" жаднама.	"Халық шығармашылығы" жоба жасау.	"Балалардың демалыс күндеріндұрыс ұйымдастыру"кеңес беру.		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақша**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Балапан»				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова. П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**10.07. -14.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтармен құралдарды ретттеп,тазалықты орнатуға тарту; еңбекдағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	"Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтаайтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздіңарманкөрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотордыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлдімықты ұстаймыз, Аяқпенбасып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамызжолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д.Ахметова. **(танымдық дағдылар,сөйлеуді дамыту)** **«Үшіншісіартық»**	**"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралартуралы білімдерінбекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінінажырата білудағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық дененібалаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршағанортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естерінетүсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттарменсуреттер жатыр.Баласуретті не затты таңдай отырып,оның	**"Жайлыүй" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру,оларды жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету; Ойынға30суретті карточка кіреді. Олардың25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады,олардың әрқайсысы заттардыңөзтобын анықтайды: киім, аяққиім,ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **Санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлепайтуға,	**"Саусақтар-ойыншықтар" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтардыкеріп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектепжыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалаққағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатыпашу, саусақтарды	**"Үлкен-кіші"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін,зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді.1–ұлдар (текшенің ең кішкентайынан үлкенінеқарай),ал 2 – қыздар командасы (керісінше,доптың ең үлкенінен кішісінеқарайрет-ретімен қояды). Керісінше:Үлкен текшеге – кішкентайкөлікті қою керек. Кішкентайтекшеге – үлкен көлік қою керек. **Көркемсөз.** Достардыжинайық, Мұнаранықұрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентайданасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(қоршаған ортамен**

	ойыны. Мақсат-міндеттер: басқаларынасәйкес келмейтін затты (геометриялық пішінді) алып тастаунемесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Естуарқылыжұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетудісұрайды, мысалы:2 шеңбер, 1төртбұрыш(пішін бойынша), 2 қызыл пішінжәне1жасыл пішін (түс бойынша). **(танымдық дағдылар)**	қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен	мәтінніңмәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екікөзбенқос құлақ, Бірбаспененбір мұрын. Нешеуболдықос шырақ, Санапшығаркім бұрын?! Екіаяқпенекіқол, Бірауызбенбір тілің ... Нешеуболдықане, бол, Санапшығаркім бұрын?! Сұқсаусағымсуға барды, Ортаңқолыморақ орды. Атыжоғымағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Текшынашақ-балапанын. (М.Қуанышбеков)	көрсету) Қане, тұр түзу сапқа!(Алақанды жаю,саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Ісжасайықжаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау) **(сөйлеудідамыту)** **"Лото" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғасуреттер тізбегін жинау. Жүргізуші таңдалады.Қалған балалар аяқ киім,киімжәнет.б. бейнеленген суреттерді таңдайды.Қалған суреттерді араластырып, қалтағасалып қояды. Жүргізуші бір суреттіалып,оны басқа балаларға көрсетеді.Қайбала бірінші болып жинап, өз тізбегін құрайды,сол бала	**таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардыңсаны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді,түсті ажырату қабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**

		бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	жеңіскежетеді. **(танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу	1. Көлбең-көлбең,көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Аюқалайжүреді? Кім көрсетебіледі? Аюбылай,жүредіоныбәрі біледі. Бірқатарменжүру,аяқтыңекішетінебасып, аюсияқты қорбаңдапжүру.(1мин) а) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдегенкөлеңкем. Түлкіқалайжүреді?Кімкөрсетебіледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бірқатарменжүру,түлкісияқтыбұлаңдапжүру(1мин) б) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдегенкөлеңкем. Қоянқалайжүреді?Кімкөрсетебіледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатарменжүру,қоян сияқтысекіру.(1мин) 2. Б.қ:тұрып аяқарасыашықиықпен1-оңқолды көтеру, 2-солқолды көтеру,3-оң қолдыжоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды,7-төментүсіруоңқолды,8-солқолдытөментүсіру.6-8 рет. 3. Иілемізоңға,иілемізсолға. Отырамыз,тұрамыз. Құсболыпқанатқағамыз.(3-4) **(денешынықтыру)**			
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу.				

	Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балалар алғысайтыптамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңіztөрт" -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **(денешынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегізаттардың	**"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздердіқолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады дабірбалағадопты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып,	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары	**"Түймеше"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ,тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып,басып таппадым. Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	қандайпішінге ұқсайтынын ажыратыпайта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтынзаттардың сурет-карточкалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(денешынықтыру)**	көтеріп, төмен түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттарқұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналғансебеттер" Мақсат-міндеттер: Балалардысанау таяқшаларын пайдаланып,үлгі бойынша құрастыруды үйрету,көгөністер туралыбілімдерін кеңейту, үлгі	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадамменалға,нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтанбір аяққа	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?"Мақсат-міндеттер: Балаларғаөмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдікқорларын молайту; ойлау	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дәрумендерқайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейнеленетінзатқа сәйкес түстерді таңдайбілу,бейнені берілген	**Музыкаданойын-жаттығу** "Кел,бибилейік!" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа,бірлікке,

	бойыншажұмыс істеу қабілетін дамыту,басталған жұмысты соңына дейін жеткізу.	секіру,турасекіру дағдыларын қалыптастыру;сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінжетілдіру.	қабілеттерін дамыту;жаман қылықтарданалшақ жүруге, жақсы игі істергежақын болуға баулу, тәрбиелеу.	жазықтықта орналастырабілу біліктілігін қалыптастыруды жалғастыру; жемістер жайлы олардыңпішіні,түсі жайлы білімдерін бекіту; алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлыбілімдерін терендету; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардыңтірі табиғат екені туралыбілімдерін бекіту табиғаттықорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын	**Шыршаағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралыжалпы түсініктерін тиянақтау; балалардыңсөздік қорынтолықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды	**Құстардыбақылау (торғай,көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жердентары шоқып-ап Бөтегесітомпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайдыторғай мақтаған.	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардыңнегізгі айырмашылығын	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерәлеміне деген қызығушылықты арттыру; шыбынның тіршілігіжайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ

	қарау;кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату,қайағашқа жататынын анықтату. **Еңбекәрекеті: балабақша ауласындағы сынғанбұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Меніңсүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың	шыршаға жақын апарып,олтуралы тақпақ, жұмбақтарынеске түсіріпайту.Басқа ағаштар қыста жалаңаштұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалапқарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл.Шыршаөте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып, денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасылжелек жамылған Міне,сұлу шыршамыз Инелерітағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауланы ағаштарданқұрап түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер:	Бірторғайұшса боранда, Бәріжабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар неменқоректенеді, қайда мекендейді, пайдасы қандай туралыбілімдерін толықтыру. **"Құстар және түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға,бір-біріне соғылмай қимылдауға, ереженібұзбауға жаттықтыру; достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Түлкіні"педагог тағайындайды. Ойынбарысында	көруге бейімдеу. Көркем сөзТабиғат оланамыз, Табиғатқабаламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттықәнге саламыз. Жаздааралаптауын да, Барамызбізбауына. Өзеніне шомылып, Жүгіремізжауында. Аулада өсетін бұталардытани білу,яғни2-3түрлі: жапырағына,діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерінайта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын;өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). Балаларға бұталардың жанынан өткен кезде, қауіпсізді сақтау ережелерін түсіндіру. **"Тығылмақ" қимылды ойыны. (денешынықтыру)**	Шидім,шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Жазмезгілінде шыбын-шіркейлерліңөмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астынатығылуын бақылау, қорытындыжасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соныңнәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін.Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс,жидектерді жуу. Ауа райының салқындауы байланысты

	өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салыпәңгімелеуге үйрету. Балалардыңеркін ойыны. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардыңеркін ойындары.**	тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге бейімдеу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықалаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады.	балалардыңалаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қадағаланады. **Еңбек әрекеті: құстарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: құстарға деген қамқоршылыққа тәрбиелеу. Педагогкепкен нанды үгітіп, табаққадайындап қояды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. Балалардың еркін ойыны.Ойыншық-тербеткіш, әткеншекте.	Мақсат-міндеттер: балаларды аулада тығылмақойнауға, шыдамдылыққа тәрбиелеу; ойын ережелерінбұзбай, өзбетіншеойнату. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті: ауладағыжұмыс.** Мақсат-міндеттер: өз бетінше талдардысуаруға дағдыландыру; өсімдіккедеген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендергекөмек беру. **Балалардыңеркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер:	жәндіктер жоғалатынын айту. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады.

		Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биікемесбөрене	Басқабалалармен ойнаубарысында бір-бірімен татулықта,бірлікте болуға тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойындары.**	құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	Алойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Көбелекті ұстап алу" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірзатты (көбелекті)ұстап алу мақсатында

		үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Балалардыңеркін ойындары.**			жоғары секіруге дағдыландыру; тепе-теңдікті сақтауғабейімдеу; достарыменжақсы қарым-қатынаста болуға, тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруғатәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары:су құйғыш. **Балалардыңеркін ойыны: балалар жақсы көретін ойыншықтармен ойна.** Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіпойнауға бейімдеу.
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту.				

	Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балалар алғысайтыптамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндықпабәріміз? Бір-бірімізгеқараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліпсозылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз,Ендідопболыпсе кіреміз. Адымдап жүреміз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды,	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту.Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердіңүлгісін беру. **(танымдық дағдылар)**	**"Неніңдауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету,екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар неніңдаусыекенін анықтау керек. Мысалы,тәрбиеші	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына«Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады.Ол бала	**"Өзүйіңдітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа

	балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімдітазалау үйі" сюжетт-рөлдікойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу	**"Дәрігергене керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; естесақтау,ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары:дәрігер жәнебасқаманадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп,атайды,не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді.Соданкейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатын пластик	көзінжұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдапалып,қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі,	бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін

	немесе тазалау, кептіру,үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		қуыршақтар,лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп,жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушыларкіріп,	тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі:кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(қоршаған**

				шығыпжатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Не болады?» ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді.Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағаштанеөседі?"; "Орманда не тұрады?"жәнет.б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Негеұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды	**Жаңылтпаш жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, естесақтау қабілетіндамыту. Дөп-дөңгелекДоп дөңгелеп келеді. Тепкенбөгепқарап Аяқ оған керегі. О.Асқар. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Не қайда орналасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары:шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Суретті тап" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: естесақтау,зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлеміндекөрсету. Оданкейін балалардың көзін жұмуларынсұрау, көптеген суреттердіңішінен бірінші қараған суретінтауыпалу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**			
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау. Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математика негіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Балалардыңжас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балаларменбірге ойнаймыз" тақырыбындакеңес беру.	"Ойнаймызда ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегікүн тәртібі" тақырыбында сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**17.07. -21.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**Асханабойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту:ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбекдағдылары)**

	ұқыптықарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**		**(еңбекдағдылары)**	машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	
	"Сыпайыбол"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкаларжәне көгөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. "Күнім,күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту;көркемсөз үлгілеріне, ересектіңеңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М.Әлімқұлов, "Аспаз". Біздіңгүлбақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңілжақсыаға. Әлде, май құймақ па? Көжеме,сорпама? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай–асмаманы. Пісіре білгенге, Астыңжоқмаманы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттерібойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Айырмашылықтытап"дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсасжұпзаттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтард ытабуқабілеттерін, қабылдау,зейін қабілеттерін

			"Суретті құрастыр"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	**"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және олардыбірсөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	дамыту. Барысы. Салыстыруға біріншізатнемесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейінекіншізатне суретке көңіл аударылады.Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынынайту. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	Таңғыжаттығу кешені 1. "Тартыламыз"ойыны. Б.қ.:аяқтыңарасысәлашық,қолекіжанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4рет 2. "Иілеміз"ойыны. Б.қ.:аяқиықдеңгейіненалшақ,қолтөменде Орындалуы:алғаиілу,қолдыеденгетигізу,тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір"ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы:бірорында секіру Қайталануы:6-8рет,жүруменалмастыру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Дамытушыойын "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Бізқұсты іздейміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстыңойыншығы бар. Тәрбиешіқұсты жасырады. Ал балалар оны іздеулеріқажет. - Қанекей,ойынды бастаймыз. Көзіміздіжұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді,іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантанып үйрету. Құрал: арнайы құралкерекемес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатұрып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Танысашеңберге турады–шақырған балаортағатурады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып,қолын "сиқырлы қапшықтан"шығарм аған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығынайтып береді.Қалтадан қолыншығарып,

	сөйлеудідамыту)				заттыкөрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** «Көгөністерден көже жасау» (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көгөністердің атауларымен таныстыру. Көгөністердідұрыс айтуға үйрету. Көгөністердің аттарынжекеатап, жалпылаутүсінігін қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бірінші байлық-денсаулық" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру;сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысудағдыларын дамыту.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Себеттегі көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардышаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету;балалардың қайшыны дұрыс ұстау және шығармашылық жұмыстаржасау қабілеттерін нығайту; дүкен туралытүсінікберу; жапсыруғаарналған бөлшектерді параққаөзбетімен жабыстыру қабілетіндамыту; ауызша нұсқаулардынақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақмоторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмыстыаяғына	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Біздіңкөгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністертуралы білімдерін бекіту, олардыңатауларын нақтылау, түсін, пішінін, түр сипатынанажырата білуге үйрету; байқағыштық пен қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту;тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Сиқырлы дәрумендер" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.

			дейін жеткізебілуге тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністертуралы көп білуге ынталандыру; қызанақтыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалыекенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып, су құйып, суықта	**Бақшадағы көкөністерді бақылау(қияр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністертуралы көп білуге ынталандыру; қиярдыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін,ағзағааса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып,суықта үстін пленкамен жауып, баптайтынытуралы	**Күн шұғыласын (сәулесі)бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балалардыжинап, айнаныңкөмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайдысәуле құбылып. ЫмдасаңболдыҚ «кел» деп, Жетедідемде жүгіріп. Сәлүзілісжасайды да: "Сәулені ұстаңдар",-деген белгі береді. Балаларқабырғаға жүгіріп, қолға	**"Қайда не өседі?" жаттығуы.Жеміс-жидектің өсетінін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақшаменбақшада өсіп жатқан жемістер мен көкөністердібайқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінінтүсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердіңкөбі ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінінайту.Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақатжерде	**Бақшадағы көгөністерді бақылау(сәбіз). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністертуралы көп білуге ынталандыру; сәбіздіңсыртқы ерекшеліктерін байқауға,атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзағааса пайдалыекендігіне көз жеткізу. Сәбіздіңұсақ тұқымын көрсетіп, көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйыпбаптайтыны туралы айту.

	үстін пленкамен жауып,баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суаруүлгілерініс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбекәрекеті: учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **"Маған жүгір" қимыл-қозғалыс**	айту.Қопсыту,арам шөптен тазалау, суаруүлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақбұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Құтүлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**	тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн қояны" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: тыныштандыру жәнеелестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңетурақарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояныарықарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оныққұшақтаңдар. Балалар екі	өсетінінайту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күнніңкөзін сүйемін. Менөрікпін өрікпін, Айналағакөрікпін. Жеке жұмыс: жемістердіңиісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **"Қайсысы жеміс, қайсысы көкөніс?"ойыны.** Мақсат-міндеттер:	Қопсыту, арам шөптен тазалау, суаруүлгілерініс-тәжірибедекөрсету. Сәбізсуықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейінөсетінінайту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру.**"Шеңберге дәл түсір"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар ортада жатқандиаметрі1-1,5 м үлкен шеңберденнемесе дөңгелектен(жіптен немесе еденге сызылған)2-3адам

	ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіңбелгісі бойынша әрекет етуге баулу. Ойындыбастамас бұрын, педагог балаларды екі бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойыншаекібаланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойынаяқталғаннан кейін, балалардан кім жылдам жүгіргенінсұрауға, барлығынмақтауға болады. **"Бұлақтардан аттап өтейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бірбағыттажүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерденаттап өтуге дағдыландыру; ептілікке, зейінділікке	Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?"- деп,	қолдарыменөздерін құшақтайды» Педагог:енді1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар- дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағыаюда" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған	жеміс пен көкөністерді ажыратабілуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Құралдары: себеттер,көкөністер мен жемістердің нақпішіндері. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардышеңберге тұрып, бойымен жүруге жәнежүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық	жерде дөңгелектеніп тұрады.Балалардың қолында құм салынғанкішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"-деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын көтереді де, орындарынабарып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету. Бұл ойынға топ балаларыбәрітегіс қатыса алады. Балаларды

	тәрбиелеу. "Бұлақтарды"жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсепқоюға болады. **Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыстар:** жылдамдықты дамыту,бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Бұлақтан секіріп өтеміз"жаттығуы. (** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Балалардыңеркін**	болып,отырады." Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақсөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталған"балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні	балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойыменжүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Ұзынжол"ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны.**	дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиешікөмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек. Дөңгелене тұрған балалартышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадантышқанды шығарып жіберіп мысықты шығармауға тырысады.Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса,ойынғакелесі жаңа балалар қатысаотырып алмаса береді. **Еңбекәрекеті: ойыналаңымызды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардыңеркін ойыны.**

		ойындары.	ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **Еңбекәрекеті:жас ағаштар мен бұталардысуару, суару әдісін көрсету.** Мақсаты:қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардыңеркін ойыны.**		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяқкиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңдыоңға,солғабұрыңдар, Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықтыжұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Ендіоян. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың	**"Көліктер" сөздік**	**"Матрешкаға**	**"Суреттертізбегі"**	**"Неөзгерді?"**	**"Өзүйіңді тап"**

дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: жекесөздердіқатты және ақырын айтқызып үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Көгөністер дүкені"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардыңойынға қажеттіқұралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардыңбір-бірініненүлкен-кішілігінанықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканыүлкен матрешканыңішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігіжәне өрнектерібойынша салыстыру. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешібалаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойыәртүрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншықсияқты. Ойындықайталап өткізгенде балалардың	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Қуыршақты серуенгекиіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауынатайбілуге	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Жемістер мен көгөністер" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді. Ойын	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: "Ағаштардың бейнесі",үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әртоптың

		ынтасынтуғызу үшін матрешка туралыкітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгібөлігіне балалардың назарынаударады, оларды салыстырады, соңынанқайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардыңең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібінкөрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екеніңанықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоябілсе,тапсырма дұрысорындалған болып есептеледі.	жәнесөйлемде қолданабілуге жаттықтыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: көк, сары,қызыл,жасыл. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегікөйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды.Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдапкиіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	ары-қарайжалғаса береді.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Автобус салонынбілдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;рөл, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына"билет" алады.	балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Неқайдаөседі?"дид актикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардыңқайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеумәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршағанәлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердік карточка-суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		Ойынбір-екірет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпазаталады. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)**		Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	
Балалармenжеке жұмыс	**"Жұмбақтар шешу"кешін**	**"Не қайда орнасқан?"**	**"Қуыршаққа арналғанжиһаз"**	**"Кімніңүйітезірек жиналады".**	**"Шеңбер бойымен"ойыны.**

	ұйымдастыру. Логикалықойлауды дамыту,халықауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары:шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**ойыны.** Үлкенқұрылыс (лего) құрастырғышынан қуыршаққа жиһаз жасау, бөлме ішін әсемдеуге үйрету. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. Көңілдібарбала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістершеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді.Серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал педагогәруақытта үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді,қабылдауды дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимылкөрсетеді, шеңбер жасап

					тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайықта ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу"аттыкеңес.	Сұранысбойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбындаата-аналармен сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылукезеңі	**24.07. -28.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру;	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойыншасуару),	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге

	(еңбекдағдылары)	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**		машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**
	"Топ-топ басайық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкесқимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық,(Шеңберге тұру) Жалауданкүн жасайық. (Қолдарынкөтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса,жаса,алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!". Балалар баяулап, тоқтайды. Ойынқайталанады. **(денешынықтыру)** **"Айырмашылықтытап"дамытушы ойыны.**	**"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ,қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту; балаларды өсімдіктердіңтүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрліпішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған	**"Жел көбік" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өленді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өленділайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші:"Жел көбікжарылды"	**"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер,	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкесқимылдарды орындауғаүйрету. Топ, топ, топ, топ

	Мақсат-міндеттер: ұқсасжұпзаттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуқабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға біріншізатнемесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейінекіншізатне суретке көңіл аударылады.Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынынайту. **(танымдық дағдылар)**	жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкескелетінгүлді табады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті	дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратыпайта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтынзаттардың сурет-карточкалары. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)**	(Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түстерінтап" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейіндідамыту. Үстелге түрлі түсті қарындашсуреттері баркарточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын)жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттердітаңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сарыжәне т.б. Балалар алдыменекітүсті суреттерді,содан кейін үш түсті суреттердітаңдап, тапсырманы	басайық,(Шеңберге тұру) Жалауданкүн жасайық. (Қолдарынкөтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса,жаса,алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойынқайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

		тереді.(Отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?- сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?- сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(денешынықтыру)**		қиындатуғаболады. **(танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде. 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру.(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда, 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4алғаенкею-"Қуыршақтарбилейді", 5-6 б.қ. келу (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпеноңға,солғаайналу.(2реттен)				

	(денешынықтыру)				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақтытыңда" топтық ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдардыжасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көкөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленгенкөлімдері 8×8см карточкаларжәне көкөністер, жемістер,гүлдер	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептіліккебаулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", -дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", -деп	**"Өрмекші"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтініниңмәнінесай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күнібойыеңбекпен (Оң қолдың бас бармағыменсол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды;сол қолдыңбас бармағы меноңқолдыңсұқ саусағы),	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуынесте сақтайды.Тәрбиеші сұрайды балалардан

	қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбысестідіңдер? **(музыка)**	бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(**	Өрмекшіөрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсертеккенет селдеткен (Оң алақанменсолқол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегіноныңжоқ қылды (Барлық саусақтардың арасынашып,бір қолдың алақандарына екіншіқолдың алақан сыртын беттестіреді«күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріпбіресеоңға, біресесолға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек(Барлық саусақтардың ұштарынтүйістіре, тез-тезкезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекшіөрмек тоқуға Кірісті,дереу,	көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді.

				тезірек.	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Гүлшалғынға саяхат» Мақсат-міндеттер: Гүлдерді жалпы және айрықша белгілердікөрсете отырып салыстыру;гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау; тәрбиешінің көмегіментірек сызбабойынша шағын әңгіме құрастыру; балалардыңсөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту; өсімдіктерге, гүлдергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Хошиістігүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру;тура нысанға оң қолмен тікнысанағакөздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** А. Байғабылова "Ойыншықтар"(жатқа айту) Мақсат-міндеттер: Балалардың ойыншықтар туралытүсініктерін жалғастыру; өлеңніңмазмұнын түсініп,мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету;естесақтау, ойлау қабілеттерін, тілін, сөздік қорыларындамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүлдер ашылды" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрдентыс - умаждалғанқағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру; композиция құрастырабілуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту; шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту.Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Қоңыраулар үні"Мақсат-міндеттер: Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдауқабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығындамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақтаөсетін ағаштардың гүлденуін бақылау.**	**Гүлдердібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын,қара**	**Шетенағашын бақылау. (қоршаған ортамен**	**Терекбүршігін бақылау. (қоршаған Ортамен**

	(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту) Ағаштардытүсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуінбелгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығынайыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалықталғам мен сезімді тәрбиелеу. **Мақал-мәтел** Төлденмалөседі Шыбықтан тал өседі **Болжам.**Мойыл ертегүлдесе,ауа райының суықтығына.Шетен кеш гүлдесе, күз ұзақ болады. **"Секіргіш бақалар"қимыл-қозғалысойыны.** Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру.	**сөйлеуді дамыту)** Бақтажәнежазықта өсетін гүлдер туралыбілімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалайкөбейеді.Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғындаақшылкөк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып,кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігінқызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса,соншажинау. Тақпақ: «Көктемкелдігүл алып» Көктемтілін ұғайық. Қызғалдақты терейік,	**жемісті шетен, мойыл).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Көркем сөзТабиғат оланамыз, Табиғатқабаламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттықәнге саламыз. Жаздааралаптауын да, Барамызбізбауына. Өзеніне шомылып, Жүгіремізжауында. Бақылау:Аулада өсетінбұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі:жапырағына, діңіне қарап, бұталардыажырату, ерекшеліктерінайта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын;өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларды аулада тығылмақойнауға,	**таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шетен ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуінбақылау). Бақылау барысы: Бақ ішінде шетен, Бар жемісі бөтен. Көргенадам таңданар, Көздіңаларжауын. - Балалар, бұл шетен ағашы. **Еңбекәрекеті:** құрғақбұтақтармен құс шие гүлдерін жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қаздармен түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балаларды қырағылыққа, ептіліккежәне ойынды дұрыс	**таныстыру, сөйлеудідамыту)** Табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайдаболуы.Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуынбілдіреді. Ағаш тұқымы – терекдегенпікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілерінежабысып басқа жерде өскендіктенбүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терекбүршігіпайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел:** Бірталкессең,он тал ек. **Жаңылтпаш:** Кеспеөссінтал, Өссе өсімтал,

	(Тәрбиешіжіптің бір ұшын ұстап, жергеайналдыра дөңгелетеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек).Балалардың физиологиялық ұйымшылдық, төзімділік қасиеттеріндамыту. **Еңбек іс-әрекеті:** бақшадағы топырақтықопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманымұқият тыңдап, істі аяғына дейін жеткізуге баулу, қиындықтуа қалған жағдайда көмекке келуге тәрбиелеу. **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсаты:ойын барысындабір-бірімен қарым-қатынасжасап,өз ойларын ортаға салып, құрдастарының шешіміне	Теріп үйге келейік. Көбелектейкиінген. Гүлді көріп сүйінген. **"Аю және ара"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлердінақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болыпкиінгенбала немесе тәрбиеші орындықта отырады(орманында).Алараларболып киінген барлық балалаорманға бүлдіргентеруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады:	шыдамдылықты дамытуға үйрету. Ойын ережелерін бұзбай,өзбетінше ойнату. **"Себеткедопты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбекәрекеті: ауладағыжұмыс.**	ойнауға үйрету. Балалардың көңіл күйінің көтеріңкі болуын қадағалау. Балалардыңойынға деген қызығушылықтарн арттыру. Қаздар алаңның бір жағындажүреді.Ал алаңның екінші жағында балалар орындықта тұрады. Алаңғақарама қарсы жақта түлкінің үйі орналасқан.Қаздар жайылып қанаттарын қағып жүреді,тәрбиешінің белгісімен түлкі келдідегенкезде қаздар ұша жөнеледі,үйлеріне барып қонады. Түлкіқаздардықуа жөнеледі, ұстаған қаздарды ініне апарады. Ойын4-5 рет қайталанады. Балалардыңеркін ойыны. **"Қағыпалмайөт" (кегли) ойын жаттығуы.(дене**	Өссе өссін тал Кеспе,өссінтал. **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктерәлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру;кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің жәнедәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагогалдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратыпжайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды,көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдейгүлгежүгіріп барып, жәндікті

	келіспеушілік білдіре білу, рөлдерге бөлу,ойыншықты бөлісе білуге дағдыландыру. Бірнешеағаштың түр-тұлғасын, бөліктерін: діңі, жапырағы, жемісі мендәніболатынын еске сақтау. Өз білгендерін сөзбен жеткізе білу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Орманында аюдың, Бүлдіргенікөпекен, (екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріпалайық, (тереді) Қалтамызға салайық! (салады) Аюшықтыапаннан (шығады) Бол тезірек қашайық!(балалар қашады) Соңғыжолсөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылайойын2-3 ойнатылады. Құралдары:аюмен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **"Қандайгүл екенінойлаптап?"дидактикалық ойыны.** Балаларды сипаттамабойынша гүлдерді ойлап табуға;гүлдерді айырабілулерін бекіту.	Мақсаты: балалардыөз бетіншеталдарды суаруға үйрету; өсімдіккедеген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендергекөмек беру. **Балалардыңеркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсаты: құммен ойнауға жағдай жасау,балалардың қызығушылығын арттыру.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер.	гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **Еңбекәрекеті: алаңды терек бүршігінен тазарту.** Мақсаты: балалардыалаңда тазалықты және тәртіптісақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге баулу. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құрастыруойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.

		Балалардыңеркін ойыны. Өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойынойнау кезіндебелсенділік таныта білуге тәрбиелеу. **Балалардың құмменеркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау,қорапқа жинау.** Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда, бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұруқажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқан басындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"	**"Мысықпен тышқандар" ойыны.** Ойыназғана балалартобымен бөлмеде (кілем үстінде)немесе далада,жұмсақ шөпті алаңда, өткізіледі. Қырынанқойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиешібылай дейді:	**"Киізбасу"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру;ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киізбасыпаяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г.Кужагулова. **(сөйлеудідамыту,**	**"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Бізестиміз-**	"**Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдапалып,қолын «сиқырлы қапшықтан»

	шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызылтүсті	Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тынышталыңдар, тышқандар,бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алыпжүрмеңдер,- дейді. Бұл – мысыққа берілген сигнал; ол орындықтантүседі, төртаяқтаптұрады, керіледі, қатты даусыншығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4	**шығармашылық дағдылар)** **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау. **(денешынықтыру)**	**жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естігенсөздерді, қимылмен көрсетуге машықтандыру;ой-қиялды, пантомималық қабілеттерді қалыптастыру. **(денешынықтыру)**	шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжеттірөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр)дұрыс атауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

	қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	ретқайталауға болады. Алғашқыда мысықтыңрөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады,алкейін істегенісінмақтап қойып, ұялшақтау балалардыдақоюға болады. **(денешынықтыру)** **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Балаларменжеке жұмыс	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға	**"Неге ұқсайды?" (балалартобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту.	**"Пішінібойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндертуралы	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Суреттербойынша сұрақтар қою, Балалардың

	дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Гүлдер". Гүлдер,гүлдер,көп гүлдер. Қызылгүлдер,көк гүлдер, Жайнаркезімкелді - деп Қанатарың желбіреп, Таңменбірге оянып, Күннұрына боянып, Көрікбердіңбалаға. Т. Молдағалиев. **(көркем әдебиет)**	Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	сұрақтарғатолық жауап беруін қадағалау. **(сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**				

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Бағдаршам-біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетудіүйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғықызықтар" суреттер көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**« Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова. П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**31.07. -04.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды	**Асханабойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға машықтандыру.

	(еңбекдағдылары)		ұқыптықарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**
	"Ақшамшық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)** **"Меніңүйім"ойыны**	**"Аюға ойыншықтарымызды көрсетеміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды дұрыс атауға үйрету,ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу,ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды,аюбалаларға қонаққа келеді, біз оған ойыншықтарымыздықөрсетуіміздерек дейді. Балалар сүйіктіойыншығын алып, көрсетіп, ол туралы айтады. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл**	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту,балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойынбарысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгеніненкөздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынғанзатты	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкейбір ағаштар мен бұталардың(діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары)пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы:педагогбір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. "Жұбыңдытап"ойыны. Мақсаты: ойыншылар қабырғабойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа	**"Кімніңүйітезірек жиналады»ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. Бірі жемістершеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді.серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойынбірнешерет қайталанады, ал

	Мақсат-міндеттер: балалар әртүрлі бөлшектерден үй құрауды үйренеді. Үйдіңбөліктерібар суреттікарточкалар таратылады. Балалар сол суреттерден үй құрастырады. Ойынережелері: балалар әңгіме барысындаүйдің бөлшектерін құрайды және орналастырады. **(құрастыру)**	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыжаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Шоқайып отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды,түзе	сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықтысипап, оны табуы қажет. Егеройыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егержоқболса,оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	қарай жүгіре бастайды.Келесі "Жұбыңды тап" белгісібойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	педагогәруақытта үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

		бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?-сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?-сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ.тіктұру,аяқ алшақ; 1-3-қолдыалға,жоғарыкөтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ.қолдыартқаұстау; 1-2-қолдыалғасозып,алақандыашып,саусақтықозғалту,иілу; 3-4-б.қ. "Ағаштарқозғалады". Б.қ. қол төменде; 1-қолжоғарыда;2-оңға,солғаиілу. 3-4 б.қ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына				

	Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кел, санайық санамақ"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел,санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Басбармағым алғашқы, Балаңүйрек жалғасы. Ортантерекатасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәрінеортақалақан. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққатәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар. Тәрбиешіңбелгісі бойынша (ысқырық)балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойындар.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақтытында" ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдардыжасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балаларбіраяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбысестідіңдер? **(музыка)**	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантанып үйрету. Құрал: арнайы құралкерекемес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатурып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Танысашеңберге тұрады–шақырған балаортағатұрады. **(сөйлеуді дамыту)**

		көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады. 3.Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(денешынықтыру)**			
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарлардың аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Әртүрлі бағыттардажүгіру" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттардажүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Алтынбалық" (ермексазбенсурет салу) Мақсат-міндеттер: Балаларды ермексазбен дәстүрліемес тәсілдерменжұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеутәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысытуралы ұғым	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аңдардыңтөлдері" Мақсат-міндеттер: Орман мекендеушілері туралыбілімдерін бекіту: жануарлардытүрсипатынанайыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту,олардың өміріне қызығушылықжәне	**Музыкаданойын-жаттығу** "Ғажайып әлемі"Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуенырғағытуралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетінарттыру. Музыкалық әуен арқылыбалаларды ойыншықты ұқыптыұстауға тәрбиелеу.

			қалыптастыру: дене пішіні,желбезектер, қанаттар, т.б.	сезімталкөзқарас тудыру; көру, ойлау,естесақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын байыту, жандандыру;адам тірі табиғатқа мұқиятқараукерек екенін түсінуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райы туралы мәліметтерді тиянақтау; күннің жаздааспандабиік көтерілетінін байқауға баулу; Жазкезіндегі киімдердің атауларынүйрену. **Жұмбақ жасыру.** – Ар жағында орманның, Аржағында таулардың, Алтынкеспек	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: торғайдыңсыртқы түрінің ерекшеліктері туралыбілімді тереңдету, балалардың назарынжәнеесте сақтауын дамыту; торғайдыңқыстап қалатын құс екендігін еске түсіріп, қамқорлыққа тәрбиелеу. Балаларға сұрақтар:	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектің қимылын,түр-түсі, қанаттарын бақылау. Жұмбақжасыру. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады.(Көбелек.) Балалар,жаз келді. Барлықжәндік атаулыоянды. -Қазірсендермен бірге, көбелекті бақылапкөрейік.	**Көшедекетіпбара жатқанкөліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету,байқағышты қты дамыту, өз ойларындұрыс жеткізе білу. Балаларменкөшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру,оларды жүк, жеңіл көліктергежіктеуді үйрену.	**"Бақбақ"гүлін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: "бақбақ"гүлімен таныстыруды жалғастыру; ой-қиялын дамыту. Жұмбақжасыру. Өзіне шап-шақ, Киген қалпағы аппақ. Балалартұрқаптап. (Бақбақ.) -Балалар, қараңдаршы? Мынауне? - Дұрыс.Бұлбақбақ гүлі. - Гүлқандай?

	домалар. (Күн.) - Балалар, қараңдаршы? Күн қайдаорналасқан? (Аспанда орналасқан.) - Күнніңнелерібар? (Күннің сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Қатты,бүгінкүн ыстық.) - Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін?Өйткенібіз жазғы киімдермен жүрміз. - Күндізкүнжоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал таңертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі төмендейді. - Күнжаздааспанға биік көтерілілгендіктен, далада ыстық болады,жеміс-көкөніс піседі, гүлдергүлдейді,біз де өзгеше киінеміз. **Еңбекәрекеті:**	- Торғайқандай? - Олнежейді? - Қалай дыбыстайды? Торғай–кеңдалада тіршілікететінәнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт,бозтүсті болып келеді. Балаларғатақпақ оқу: Торғай,торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесібұлтиып, Шық-шықетіп отырмақ. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектергекөмек көрсетуге ынталандыру. Аллергиясы бар сезгішбалалардың	Гүлге қонып отырғанкөбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелекте не бар? (Қанаттар.) Қанаттарындаәдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынанұстауға болмайды,өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қол еңбекке баулу. **"Ормандағыаюда" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру;	Жұмбақжасыру. Көліктуралы жұмбақтар Кеудесіндежаны жоқ, Тамырындақаны жоқ: Майжейді, Су ішеді. Бұлнеекен балалар? (Машина) **Еңбекәрекеті:** учаскені бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысынажырат" ойыны.** Әртүрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиешібалаларға тыңдатқызады. Балаларажыратуға тырысады. Мақсаты: балалардыңойлау қабілетін дамыта отырып,естесақтау қабілетін арттыру,	(Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтыңқалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егерде үлпілдектіүрлесең, олар ұшып кетеді (тәрбиеші үрлеп көрсетеді).-Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) -Балалар,жаңбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзішыққанкезде қайтадан ашады. Балаларға бақбақтыңгүлдеп болғанынан кейін, күлтешісімамықты шарға айналатынын, мамықтарыжелмен ұшқанда,ұрықтары түскен жерде қалып,жаңагүлдің өсуін қамтамасыз ететінін түсіндіру. **Еңбек әрекеті:** гүлзарларды тазалау.**(еңбек дағдылары)**

	табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Қасқырмен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарапжүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагогбалалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттардажүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған"қояндар"	қатысу-қатыспауын ескеру керек. **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсынамедальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар""түлкі "кейіпкеріне ұсталыпқалмауы	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғажүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп,оларұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.	байқампаздыққа баулу. Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыс. Мақсаты:қозғалыс, ептілік пен жылдамдықты дамыту. Балалардыңеркін ойыны. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды шеңбергетұрып, бойыменжүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова.	Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мұқияторындауға үйрету. **"Бағбанмен гүлдер"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойыншажекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардыңеркін ойыны. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру;көз

	саны5-6-ға жеткенде,"қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **"Ұстап ал" қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыстар: кеңістікті бағдарлаудыжәнеептілікті дамыту.** Мақсаты:допты лақтыру мен қағып алу жаттығулары. **Балалардыңеркін ойыны.**	үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойыншаойынды бастапаяқтауытиіс. Балалар шапшаңкең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге-маска. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып,тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге тигізбенжүребілу қабілетін дамыту. **Балалардыңеркін ойыны.**	Ұсталған"балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.**	Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **Еңбекәрекеті:**қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардыңеркін ойыны.**	мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.**

Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтаршабізойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымыздыуқалаймыз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет,денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Үйшікте кім тұрады?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлартуралы білімін, дыбыстардыдұрыс айту іскерлігін бекіту. «Үйшікте кім тұрады?»деген сұраққакімүйшікте тұрса, сол балалар	**Саусақтарға арналғанжаттығу.** Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортантүйрек– ағам, Шылдыршүмек– әпкем, Кішкентайбөбек– мен. Бірүйдебіз нешеуміз?	**"Кірпіжан" жаттығуы.** Масқат-міндеттер: балалардыдиалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; коммуникативті, сөйлеуқабілеттірен дамыту. -Кірпіжан, кірпіжан, Қайдажортып	**"Ей!Бауырсақ, Бауырсақ!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. -Ей,Бауырсақ, Бауырсақ! Сеніңбасың домалақ,	**"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту;заттардың

	ғанажауапбереді (балалар жануарлардың дыбысынсалады). Тәрбиеші балаларды бірнеше топқабөледі(3-4-5). Балалар өздеріне таныс құстарды немесе жануарларды қозғалыспен көрсетеді. Әртоп орындықтардан өздеріне үйшік жасайды.Тәрбиеші балаларға әркім өз үйшігінде болатынын, сосын өздерібейнелейтін жануарлардың дауысымен айқайлайтынын айтады. Сосын тәрбиешіәртоппен балалар көрсететін дыбыстарды қайталайды.Содан кейін ол кезекпен барлық үйшікке жақынкеліп,есігін қағады да: Тақ-тақ-тақ,бұл үйшікте кім	Бір үйде біз /бесеуміз/ **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ,қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту; балаларды өсімдіктердіңтүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрліпішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған жапырақшаларға	барасың? Орманнан, орманнан Неніздепаларсың? -Жолымкөп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскепжүріп, табамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқансөздерінары қарайжалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеумәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қордыбайыту;	Бұлақақсаалдыңда, Түсіпкетпе,абайла! Ақыл айтамыз бізден, Өтеғойшы көпірден. Көпірденөтсен, алға! Туражолмен адымда! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Үстелүстіойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектердентұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету,балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Не,қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың,үй	қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,"шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру,еңбек дағдылары)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке

	тұрады?–деп сұрайды. Балаларжануарлар немесе құстар дауысыменжауап береді. Тәрбиеші үйшіктердекім тұратынынтабады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту) "Үй құрылысы"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет	түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкескелетінгүлді табады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	ертегілерәлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезімінетәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттерсалынған суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	жануарлырының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау;сөздік қорынбайыту;есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар:ан-құстарды, үй жануарлырының жәнемекедерінің суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	ойыншыққұралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпішқалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)**				
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалартобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: естесақтау,зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлеміндекөрсету.	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтінніңсөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын	**Өздері білетін ертегілері бойынша суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік	**"Тап, кім шақырды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қабілеттерін жаттықтыру, балалардыңөз құрбы-құрдастарына достық	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтінніңсөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын

	Оданкейін балалардың көзін жұмуларынсұрау, көптеген суреттердіңішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**	қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: ертегілерсюжеттері бейнеленген суреттер. **(көркем әдебиет)**	қатынастарын, зейінін,есін,бірігіп ойнауға деген тілектерін тәрбиелеу. Балаларға қарамай кімшақырғанынтекдауыс бойынша табу,оныңатын дұрыс атау. Дауысынөзгертпей, атын қатты айту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: -Бүгін біз балалардыдауысы бойынша табамыз. Балалар көзін жұмады да,теккім шақырғанынтауып оның атын айтады. Осыданкейін тәрбиеші ойыншылардың біреуін қасына шақырады. Ол келіп, көзін жұмады, ал жүргізуші ойынға қатысушылардың бірінің қасына келіп,белгібереді, ол оныңатынқатты	қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**

				дауыспен айтады. **(сөйлеудідамыту)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау. Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысты ру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз"атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзіқызмет көрсете алу" тақырыбындакеңес беру.	"Меніңбаламның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбукжасау.	"Үй жағдайында дамытуойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналғанжаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбындаата-аналарға кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова** **П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды,жылды көрсету)	**07.08. -11.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігініс-	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтары нояту, ересектерге	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтары

	бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	қолқабыстанытуға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	нтаныту. **(еңбекдағдылары)**
	"**Сыпайыбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **Санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екікөзбенқос құлақ, Бірбаспененбір мұрын. Нешеуболдықос шырақ,	**"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды топтастыруға, олардыңжалпы атауынайтқызуға дағдыландыру; зейінді, қабылдауды, ойлау қабілетін дамыту. Балалар берілген суреттердітоптарға жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. бойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Пойыз келе жатыр"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ	**"Бибилеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелеріндамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолдыкөкке көтереміз,(Қолдар жоғары) Түсіріпбелгетөмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз,(Оңжақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне,қандайәдемі, (Қол белде, бас шайқау) Бибилеген баламыз. (Шапалақтау)	**"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және олардыбірсөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту)** **"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт» -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде	**"Лото"Қысқы және жазғы ойындар""үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы және қысқы ойындар жайындағы түсініктерін нығайту;екітопқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойындар туралы сурет-карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Түймеше"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға

	Санапшығаркім бұрын?! Екіаяқпенекіқол, Бірауызбенбір тілің ... Нешеуболдықане, бол, Санапшығаркім бұрын?! Сұқсаусағымсуға барды, Ортаңқолыморақ орды. Атыжоғымағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Текшынашақ-балапанын. (М.Қуанышбеков) **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	қолмоторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойызкележатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтардыүстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Жылдамкеле жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ.(Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Барлықбалакүтіп қалды: Алақан,алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпенқарсы алады: -Алақай!Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеудідамыту,**	**(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Суретті құрастыр"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	балаларқозғалмай қалу керек. **(денешынықтыру)**	дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ,тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып,басып таппадым. Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту)**

		дене шынықтыру)			
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығукешені:"Орамал"** Жүружәнежүгіру,бірініңсоңынанбіріжүру.Аяқтыңұшыменжүру.Шеңбергетұру. Орамалдыкөрсетіңдер.Аяқтысәлалшаққойып,қолдыартқажасырамыз.Қолдыалға созып,қайтаданжасыру. (3 рет қайталау) Келесіқолғаорамлдыауыстырып,осыжаттығуды қайталау. Орамалдыорнынақою.Тағысолайотырып,орамалдыорнынақойып,тұру,отырып,орамалдыалыпжүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздарқанатқағады,аяқты жәйқойып,қолдытүсіру. Қолдыжанынасозып,сермеужәне"га-га-га"-дептүсіру. (4 рет қайталау) Қаздардыбыстайды.Аяқтыалшаққойып,қолдытүсіру.Алғаеңкейіп,қолдыартқажіберу,"ш-ш-ш"-деп айту. Қаздаржемшоқиды.Аяқтыжәйқойып,қолдытүсіру.Қолдытізегеқойыпотыру.Бастытүсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалдыүрлеу. Бірініңсоңынанбіріжүру. **(денешынықтыру)**			
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. "Күнім, күнім..."	**"Суреттертізбегі"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттенәуен	**"Қуырмаш"саусақ қа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуінбастаушы

	Күнім,күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(дене шынықтыру)**	дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап, үйде жат! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**

Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үйжануарларына арналған үйлер"Мақсат-міндеттер: Құрастыру үшін қажетті бөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген ықыласты тәрбиелеу,үй жануарларытуралы білімдерін бекіту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар"Мақсат-міндеттер: Балалардабағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту;тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарғасүйеніп, төрт тағандап өрмелеужәнебір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанментүсу жаттығуларын жасаудағы дағдыларын дамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық"(әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балалардыәңгімені зейін қойып тыңдауғаүйретуді жалғастыру; әңгіменімазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеудағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркемсөйлеуге тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп"Мақсат-міндеттер: Балаларға сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелекпішінді заттар жайлы түсініктерін қалыптастыру; негізгі үш түс жайлыбілімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкібастыру біліктіліктерін дамыту; өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтарын арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	**Музыкаданойын-жаттығу** "Денсаулық әуені"Мақсат-міндеттер: Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойыншараларына белсендіқатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Шыршаағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Жәндіктерді бақылау(ара). (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Аспанды және бұлттыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,**	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту,**	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары**

	сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралытүсініктерді тиянақтау; балалардыңсөздік қорынтолықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып,олтуралы тақпақ, жұмбақтарынеске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыстажалаңаш тұрғанда,алшырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаныңнегізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. -Шыршанықашан болмасын тамашалапқарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан	**сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: аралардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру;аралардың адамға беретін пайдасын білуге үйрету; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ. Ыжылдап ұшады, Гүлдерге қонады, Шырынынсорады, ұясына жинайды. Түр-түсі сары-ала, Аталады ... (Ара.) Жаз мезгілінде аралардыңұшып, гүлдерге қонып жүргенінбақылау, қорытындыжасау. Аралардың өсімдіктерге,адамға өте пайдалы екендігін түсіндіру. Аралар шығаратын балы аюлардың жақсы көретінін ескерту. Ауарайының салқындауы байланысты жәндіктер	**сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларғааспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажыратабілу,аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айтуға бейімідеу; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Бұлттыңқозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқауженілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-біртекөбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтағаұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып жәнееритінінатап өтуге болады. Тақпақ.	**көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: жел туралы мағлұматты толықтыру;желдің түрлерімен таныстыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Жел дегенімізне? - Желқандай болады? - Желқалайпайда болады? - Желнеүшін қажет? - Желбізгекерек пе, жоқ па? - Желдікөрмесек қалай сеземіз? - Желқайжақтан соғып тұр? Жаттығу. Желсоғады бетімізге, Тербеледіағаштар. Тыныш-тыныш отырыңдар, Биік-биікағаштар. **"Аққу-қаздар"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгіберісімен бір	**мен айырмашылықтар ын анықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтары н анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм менжер(топырақ) арасында қандай ортақнәрсе бар. Ауамен,суменбірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі,сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты «топырақ» деп аталады. Топырақтыңнегізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың

	қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнынақылқандар бар. Қылқандар түспейді,сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынанжерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалыағаш,ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасылжелек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелерітағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбекәрекеті:** ауланықурап түскен жапырақтардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге	жоғалатынынайту. **"Аю және ара"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлердінақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болыпкиінгенбала немесе тәрбиеші орындықтаотырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балаларорманға бүлдіргентеруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманындааюдың, Бүлдіргенікөпекен, (Екі қолды жайып	- Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? - Жергенөсер төгемін, Өссінгүлдер,көп егін! - Гүл-гүлжайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **Еңбекәрекеті:** қураған шөптерді жинау(тәрбиешінің көмегімен). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Аллергиясы бар, сезгішбалалардың қатысуы-қатыспауынескеру. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілгенрөлдерді	бағыттатез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу;бір-біріне соғылмауға дағдыландыру;дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңныңортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа	құрамындаәртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабатықоңыртүсті болып келеді. Саздыжерлергесу көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жерсуды өткізеді,сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Аюменқояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыбелгі, мәтінсөздері бойынша

	тәрбиелеу;бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстіменжүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтіңнұсқауы	көрсетеді) Теріп-теріпалайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аюшықтыапаннан (шығады) Бол тезірек қашайық!(Балалар қашады) Соңғыжолсөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылайойын2-3 ойнатылады. Құралдары:аюмен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **Еңбек әрекеті:** орындықтарды, құмсалғыш шеттерінқұмнан тазалау,сыпыру. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру, тазалыққабейімдеу. **"Сызықты баспа" қимылжаттығуы.**	атқаруға, шартты бұзбауғабейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынғажүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан,тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылынаеліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқаншықты інінен, "Сағат неше болды?"-деп, Бауды тартып	жүгіріп("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойынбірнешерет қайталанады. Ойынқарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды"қо спауғаболады. Жаттығуойындары: допты жерге лақтырып,әуеліекі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	қимылдауға дағдыландыру: белгіліаймақтабір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру және жан-жаққа шашырап жүгіру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынғабалалар7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиешікөмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кеңбөлменіайнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға",масқа. **"Түсінтап"**

	бойыншакөздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балалардышеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәлтүртіпқалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?"деп,үш ретсұрайды.Соңғы сұрақтан кейін бұданбері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерінкөрсетеді, шеттен шыққан	**(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардыңеркін ойыны.**	қалып еді, Дұңгірледібарлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріпкеттіініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық""тышқандарға"қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталғандаркелесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қаншабаланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Шеңберден шеңберге"жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыжерде жатқан бір	балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдергесуқұю. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа,бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **Балалардыңеркін**	**ойыны. (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердіңарасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Денетәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғыменалғақарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**

	балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**		шеңберденекінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	**ойыны.**	
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндықпабәріміз? Бір-бірімізгеқараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліпсозылып, Ақырынқане тұрамыз. Орнымызда жүреміз,Ендідопболыпсе кіреміз.				

	Адымдап жүреміз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	"**Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған**	**"Шұбартауық" үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер: ертегініңмазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау. **(танымдық дағдылар)**	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы(әртүсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түстіқораптар. Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүсекенін сұрайды. -Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелгетүрлі-түсті қораптар қойылады)	**"Дәрігергене керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; естесақтау,ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары:дәрігер және басқа мамандар қолданатынқұрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп,атайды,не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған**	**"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** **"Бізестиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естігенсөздерді, қимылмен

	ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары) **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркем әдебиет)**		- Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, олқызыл текшелердіқызыл қорапқа салады. Бұныққуыршақ жасады? - Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялындамыту;	**ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып,шөп	көрсетуге дағдыландыру;ой-қимылды, пантомикалық қабілеттерді дамыту. **(денешынықтыру)**

			достыққарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі(кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы). Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркемәдебиет,**	арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	

			еңбек дағдылары)		
Балаларменжеке жұмыс	**"Пішінібойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркемәдебиет, қазақ тілі)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сөздер,сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Кімге нені береміз?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішке,биік-аласа, қалың-жұқа ұғымдарын жетілдіру;заттарды салыстыруға дағдыландыру; өз ойынжеткізебілуге машықтандыру. **(математика негіздері)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары:жаз мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,**				

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**жапсыру,құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Салауатты өмір салты"туралыата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!"атты ата-аналарға жаднама.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктарәзірлеу.	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыскүнді қалайөткізуге болады?" тақырыбындакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова . П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**14.08. -18.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу.	**Асханабойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту:ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.

	ұқыптықарауға үйрету.			машықтандыру.	
	"Қуырмаш" саусаққаарналған жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сеналаңдамай,	**"Құлыншақтар шапшаң екен"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардытақпақты мәнерлеп айтуға тарту; артикуляцияны, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құлыншақтар шапшаң екен".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін, жағымдыэмоцияны дамыту. Құлыншақтар шапшаң екен, Шабуылменшапқан екен. Тігідік-тігідік шабады,	**"Ненің төлі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау,қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңжәне төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Суретті құрастыр"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. Жануарлардың суреттерін бөліктергебөліп, олардантұтасбір	**"Ою саламыз" саусақжыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос	**"Лото "Жануарлар""үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үйжануарларымен жабайы жануарларды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттерібойынша. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру;

	Қазантүбінжалап, үйде жат. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото-жануарлар"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үйжануарларымен жабайы жануарларды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді,байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттерібойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	Тентекжелден озады. Құлақтары тікірейген, Жалдары желкілдеген. Тігідік-тігідік шабады, Тентекжелден озады. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, денешынықтыру)** **"Сыпайыбол"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғасөздерді сыпайы түрде айтуға дағдыландыру. Мысалы:ботақан, қошақан, құлыншақ,қозым. Құралдары: үй жануарлары төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	суретшығаруға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғаүйжәне жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту)**	артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?- сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?- сұрайды. Жергетүсіп,

					маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде; 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру;(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда; 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді". 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгекою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпеноңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біз де" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зерекболып,ойын желісіне белсенді қатысуға баулу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасушыларқаз-қатар отырады. Ойын бастаушы жиналғандардың	**"Сөздертізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай,айтып ойнауға машықтандыру;	**"Айна" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шыдамдылыққа, зейінін қалыптастыруға машықтандыру, есту қабілетін дамыту. Балаларғаойын бастаушы әртүрлі қимылдаркөтереді.	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, неніңұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалт жібермей бағып отырушарт.	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер

	алдынашығып, әңгіме айта бастайды. Егербастаушы ойнаушылар қосылатын сөз айтса,басқалар"біз де" деп қосылып айтады да, балалардың қосылмайтын сөзі болса, "біз де" деп айтуға болмайды. Байқамай қосылып, әлгі сөзді айтып қалған бала ойынға қатынасушылардың тілегін орындап, айып тартады. Айыптан ән салып, нетақпақайтып,не би билеп құтыла алады. Ойын жүргізуші: Менкөлгебарам, Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Онанүйрекұстап алам. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойынжүргізуші:	сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңберге тұрады. Педагогбелгілі тақырыпты ұсынады,балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататынсөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары-ат, сиыр, ешкі,түйе және тағы басқа сөздер. **(сөйлеудідамыту)**	Қалғандары сол қимылдыайнытпай, дәл қайталауы тиіс. Екеуден жұптасып, бірі - айна, бірі - сондағы сұлба болып ойнауғадаболады. Орындарын ауыстыра алады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғарыкөтередіде, ұшпайтын зат айтылсатырпетпей отырады. Қателескен бала айыптартыптақпақ айтады не ән салады.Екірет жаңылса айып шарты,ұлғаятүседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты-ұштықарға ұшты! Ұшты-ұштыарба ұшты! Ұшты-ұштыдауыл ұшты! Ұшты-ұштыұшақ ұшты! Ұшты-ұшты торғайұшты! Ұшты-ұшты жыланұшты! Осылайша жүргізілген ойында жаңылмаған ойыншы жеңеді. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	құрайды, бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал, тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

	Үйректіңжарымын күшігіме берем. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойынжүргізуші: Күшігім жейді. Осы кезде біреу: "Бізде"депқалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен балаайыптартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. Ойын жүргізуші әңгімені ары қарай құрай береді. Ойын тілдіеркінмеңгеріп, ойды жеткізе білуге жаттықтырады. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**				
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Сөйлеуді дамытуданойынжаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсатміндеттер: Балалардыңжалпы үй жануарлары туралыбілімдерін толықтыру, пысықтау.	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Сүйікті үй жануарым" Мақсатміндеттер: Балаларда жіптен біржанымен аттап секіружәнеқиғаш тақтайдыңүстімен төрттағандап,тізе мен саусаққа сүйеніпжаттығулар	**Жапсырудан ойынжаттығу** "Меніңкішкентай мысығым" Мақсатміндеттер: Балалардың үй жануарларытуралы білімдерін кеңейту; бірнеше бөліктерденмысық бейнесін құрастыруды, пішінінанықтауға	**Қоршағанортамен таныстырудан ойынжаттығу** "Біздің жанымызда не мекендейді?"Мақсат-міндеттер: Балаларғаүй жануарлары (мысық,ит)туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесініңбөліктері	**Музыкаданойынжаттығу** "Аңдарәлеміне саяхат" Мақсатміндеттер: Берілген тапсырманызейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылыбалалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке,

		жасау техникаларын бекіту; оқу қызметінпысықтау; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінжетілдіру.	үйрету;пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты дөңгелектеуге (бұрыштардықиып) түрлендіру қабілетін қалыптастыру; қиялды,ұсақжәне жалпымоториканы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	туралы білімді бекіту;балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтардышеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауғатәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігіжөніндегі түсініктерді қалыптастыру; жәндіктерәлеміне деген	**Алыстан,көшеде өткен ит немесе мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларына деген қызығушылықты арттыру;итнемесе	**Ауладағы құстардыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларғақұстарды алдымен көзбен көрмей, дыбыстарынан танып, атауға машықтандыру; құстардың	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру.	**Көлеңкені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: көлеңке құбылысына қызығушылықты ояту; көлеңкенің жарық, күнмен тікелейбайланысын көрсету;

	қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагогжүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң,еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету,түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтардынемесе құрттарды, салмағынақарамай, көтеріп тасымалдайтынын бақылату. "Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдайтізіліп жүгірген, Бірігіпалыпты алады, Зәулімұнысалады. Д. Ахметова	мысықтыңадам үшін пайдалы екендігін, үй жануарының пайдасыкөруүшін, оны жақсы күту керектігін түсіндіру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Егер мысық не ит осы күні көшеде көрінбесе, фото суреттерінтақтаға іліп, бақылауға болады. Балаларғаитпен мысықтың ұқсастығы мен айырмашылығын байқап айтуға ұсыну. Балалар білген үй жануарларытуралы тақпақтарды сұрау. Балаларға далада жүрген жануарларды қолмен ұстауға қажетеместігін, қауіптімүмкінболу екендігін айту; мысық пен итті, үй жануарларынемдеу туралы жалпы	тіршілігінедеген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу;сөздік қорын молайту. Педагогбалаларға бақылау алдында, құстардың дыбыстарын тыңдап, учаскіде қандайқұстардың ұшып жүргенін айтуғашақырады. Балаларға:"Қарға қарқылдайды, торғай шырылдайды, сауысқан шықылықтайды",- деп айтқызу. Тақпақтымәнерлеп айтқызу. "Сауысқан". Әсемайлытүндеде, Шуақ шашқанкүнде де Ұясынанбір шықпай, Отыр қалай тұншықпай! Аяймаекен көйлегін – Көйлегіоның–ой, керім!	Балалармен педагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды;желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суықекенінайтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты, Ұшыпкелдікөзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң,бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалысжасауға дағдыландыру,	бақылағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагогкөлеңкенің тек күн (жарық) түскендепайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. АбайҚұнанбайұлы Көлеңке басын ұзартып, Алыстыкөзден жасырса;Күнді уақыт қызартып, Көкжиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларғаұнаған қимылдарды жасатып, көлеңкеніңайнадай тура сол қимылдарды қайталайтынын, көлеңкеніңтеккара, сұр түсті екенін байқату. **"Мысықпен тышқандар" ойыны.(дене шынықтыру)**

	"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауғабейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынғажүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан,тақпақ	мәлімет беру. **Еңбекәрекеті:** жерге түскен құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Үрпек төбет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта,бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбеттібейнелейді; ол кілем үстінде жатады,басыналға созылған қолымен аяғына қояды. Қалғанбалаларжай ғанаоғанжақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғыекіаяққа	Алтындағанпүліш. Ф. Оңғарсынова **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсынамедальон тағып, ойын ойналады. Ойында ""түлкі "кейіпкеріне ұсталыпқалмауы	зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларындамыту. Балаларекібірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады,басқалары –шабарманболады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұндааттартұрады, басқа жағында шабармандар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар,тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымғажіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",-дегенде әрқайсысы өздеріңіаттарын	Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Қырынанқойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейінтәрбиеші: - Тыныштalыңдар,

	сөздерінайтып, тышқандардың қимылынаеліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқаншықты інінен, "Сағат неше болды?"-деп, Баудытартып қалып еді, Дүңгірледібарлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріпкеттіініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық""тышқандарға"қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталғандаркелесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қаншабаланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні	басынсұғып, Әнеки, жалбыр төбетжатырсұлық. Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан,сырты пішіні жуас салғырт. Ояталыққақындап барайық та, Қайтерекенсодан соң – қарайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды.Балалар қаша жөнеледі. Төбетолардықуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққақашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады.Ойынжаңа бастаушыменқайта басталады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру;көз	үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойыншаойынды бастапаяқтауытиіс. Балалар шапшаңкең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге-маска. **Еңбек әрекеті:** орындықтарды құмнантазалау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	ұстайды. "Аттарыңдыат қорағаапарыңдар",-дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Еңбек әрекеті:** құмсалғыштың шеттерінқұмнан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Жүгіріп допты қағып ал" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке,доппен ойнауға баулу. Балалар ойын алаңындаеркін тұрады. Тәрбиеші үлкенәдемідоппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы 1,5-2м) Тәрбиеші "Бір лақтырамын, екілақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!"-депдопты	тышқандар,бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алыпжүрмеңдер,-дейді. Бұл – мысыққа берілгенбелгі;ол орындықтантүседі, төртаяқтаптұрады, керіледі, қатты даусыншығарып «мияу»дейдіде індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4 рет қайталауға болады. Алғашқыда мысықтыңрөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады,алкейін істегенісінмақтап қойып, ұялшақтау балалардыдақоюға болады. **"Теректейбиік болып өсейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір

	ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **Еңбекәрекеті:** бақшадағы көкөністерді суаруға баулу. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын	мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.		лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер",-дейді. Балалар өз орындарынақайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойынкезінде балалардыңқағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді.Қалған балаларсоңынаеріп жүреді. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	бағытта аяқ ұшына тұрып,тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүрудеқолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу қабілетіндамыту. **Еңбек әрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу,қолеңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардыңеркін ойыны. Мақсаты: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.

	таңдауғаүйрету.				
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте, арқағажатып,қолынжанынасозу, демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Неөзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту,есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Ойынбарысы.	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту,балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойынбарысы. Тәрбиеші	**"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімдібекіту. Құрал-жабдықтар: балаларжиһазының заттары. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларға:"Алуа	**"Неқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: келісілгенсөйлеуді дамыту, сөздерді алдағы уақытта дұрысүйлестіруге үйрету. Жануарлардың ойыншықтары: қораз,торай, балапан, мысық, күшік.	**"Домино","Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту,ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(танымдық дағдылар)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік**

	Педагог ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші балаларданкөздерін жұмуларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерінашуды сұрап,неөзгергенін сұрайды. Балалар жауапбереді.Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Шұбар тауық" ертегісімәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардыертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердітани білуге,ертегілерге деген	балалардың кез-келгеніненкөздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықтысипап, оны табуы қажет. Егеройыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егержоқболса,оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. "Бауырсақ" ертегісін кейіпкерлендіру. Мақсаты: ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға	қуыршағына жаңа жиһазсатыпалды, бірақ ол оны бөлмегеқалайқою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік". Тәрбиеші балаларменбірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігітуралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Әсем:Бұлүстел,біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақонда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қоюкерек,олоған отырады.Осылайәр жиһаздың қажеттілігін балаларсипаттап, айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.**	Ойын барысы: Мұғалімбалаларға дауысы арқылы жануарды анықтауды ұсынады. Тәрбиеші: Кукареку!Бұлне?. Әтеш.Олне істейді? Ол шақырады. Хрю-хрю-хрю...Бұл не? Торай. Ол не істейді? Ол қорылдайды. Шиқ-шиқ!Бұлне? Балапан.Олне істейді? Шиқылдайды. Кря-кря-кря...Бұл кім?Үйрек.Олне істейді?Мылжың. Мияу-мияу... Бұл не?Мысық.Олне істейді? Мияулайды. Ав-Ав...Бұлне? Күшік.Олне істейді?Абалайды. **(сөйлеудідамыту)** **"Киізбасу"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды

	сүйіспеншілікті арттыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	толық жауап берулерін қадағалау.Тіл байлықтарын дамыту.Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор:Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпіртұрыпты.Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау,маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неденпісірейін?Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырыпкөрсең.Бір бауырсақпісіретін үн табылар. Автор:Кемпір солай істеді. Қойма түбінқырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймаққосып,	Ойынныңмақсат-міндеттері: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке,адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар,ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат,қалпақ,есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбденжаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балалардырөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир,қалғандары тұтынушылар. Тәрбиешіойын ережесін түсіндіреді.Ереже бойынша сатушыларда,	басуәрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру;ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киізбасыпаяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, шығармашылық дағдылар)**	автобуссалонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		қамырилейді. Бауырсақтымайға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды.Жата-жата жалыққанбауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалапкетеді. Жолдадомалапкеле жатса, алдынанқоян шығады. Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ,сенменіжеме, қоян, мен өлең айтыпберемін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екіуысұнжинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезеалдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін!	тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі.Бірзатты сатып алған соң, рахметайтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде"Тағыда келіп тұрыңыз", - деп ілтипат білдіреді. Біріншіойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншықсөресінің жанына үстел қойылып сөреде "Дүкен"дегенжазу ілулі тұрады. Кассирдіңалдында есепшот, ақша салатын қорап,ақ қағаз, қарындаш. Ойыншықалғысы келген балаларең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Неалғысыкелетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді.Сатушы "тағы да келіп тұрыңыз"-дейді. Тәрбиеші ойынға		

		Автор: Бауырсақ алғақарайдомалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орманішіиен домалапкеле жатқанда,алдынан қасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен меніжеме,менөлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтыңәні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю (6-бала): Әй, бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен меніжеме,менөлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтыңәні. Автор: Бауырсақ домалапкетеді,аю қалып қояды. Бауырсақзымырап келе жатса,	жалпыбасшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		

		алдынантүлкішыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың,қандай әдемісін! Автор:Бауырсақ қуанып,өлеңінайта бастайды. Түлкі болсатыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындапотырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған,Екіуысұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезеалдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі:Әдеміөлең екен!Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағыместімейді ғой. Кәне, менің			

		тұмсығымаотырып, өленді тағы бір айтып берші. Автор:Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығынашығып, өленін айта бастағанда, түлкі бауырсақты "ап!" деп жеп қояды. **(танымдық дағдылар)**			
Балаларменжеке жұмыс	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынныңқұрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжетібойынша суреттер. Ойынбарысы: тәрбиешібалаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді,қабылдауды дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді.	**"Меніңдостарым" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралысуреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарларыжәне оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу(жұмбақтар шешу, жаңылпаштар айту, ертегілер тыңдау).** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеудідамыту, көркемәдебиет, қазақ тілі)**	**"Не ұқсайды" ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?" (Қарбыз, апельсин,алмажәне т. б.); "Қарғаға не ұқсайды?"; "Қант сияқты тәтті не бар?" және т. б.. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**

		Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**		
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**				

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Сұранысбойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздіңдостарымыз" атты жаднама әзірлеу.	"Тәнісаудың-жаны сау" атты лэпбук жасау.	"Кешкімезгілдегі баланың үйдегі әрекеті" тақырыбында жаднама.	"Менің сүйікті жануарым" атты фотоколлажжасау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова. П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылукезеңі	**21.08. -25.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойыншасуару),	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың ретсіз тұрғанын байқап, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру;

	(еңбекдағдылары)	бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Біз шығамыз сапарға"саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтінніңмәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Бізшығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі!Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшыменүстелбетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеудідамыту)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантануды үйрену. Құрал: арнайы құралкерекемес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатұрып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табуқажет.Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **(сөйлеудідамыту)** **"Лото "Қысқы жәнежазғыойын-сауықтар"" үстел**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып,қолын "сиқырлы қапшықтан"шыға рмағанбойы	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары көтеріп, төмен	**Көркем сөзді мәнерлепоқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту,елестету,есте сақтауқабілеттерін дамыту. Көркемсөз. "Зымыран". Биік-биіккөкаспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұрқыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшыпкетті

	"Жұбыңдытап"ойыны. Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады.	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы жәнеқысқыойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту;екітопқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сол затты сипаттайды.Түрін, түсін, дәмін барлығынайтып береді.Қалтадан қолыншығарып, затты көрсетеді. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту;көркемсөз үлгілеріне, ересектіңеңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М.Әлімқұлов, "Аспаз". Біздіңгүлбақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңілжақсыаға. Әлде, май құймақ па? Көжеме,сорпама? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада.	түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттаркұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту)** **"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздердіқолдануға үйрету. Ойынқұралы:доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" дегенсөздіайтады	зымыран. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Кімніңүйітезірек жиналады?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады.Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістершеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді,серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойынбірнешерет қайталанады, ал

	(денешынықтыру)		Тәп-тәтті тамағы, Ағай–асмаманы. Пісіре білгенге, Астыңжоқмаманы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	дабірбалағадопты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	тәрбиешіәруақытта үйлерді ауыстырады.
Таңертеңгі жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде; 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру;(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда; 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау; 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді"; 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпеноңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылға	**"Толқидытеңіз"**	**"Қатыпқал"**	**"Кішкенеөзен**	**"Мұқиятбол"**	**"Ақшамшық"**

ніс-әрекетке дайындық	**қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт" -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **(денешынықтыру)**	**ойыны.** Ойынныңмақсат-міндеттері: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(денешынықтыру)**	**арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке,ептілікке,денетепе-теңдігін ұстайбілуге баулу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(денешынықтыру)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке,жылдам ойлау білуге бейімдеу. Балаларбір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиешікезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады.	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)**

				3.Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(танымдық дағдылар)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі"Мақсат-міндеттер: Балалардыңбойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулықсезімдерін дамыту; достық туралыөлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулықтабылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру;тізенібиікке көтере отырыпжүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып,дұрысжауап беруге дағдыландыру; жағымдыжағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік қорларын,тілін, шығармашылық қабілетіндамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз»ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салудыүйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтарыжайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру;	**Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілді балалар"Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі, эмоционалдытүрде жеткізе білу қабілетіндамыту; әртүрлісападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық

				нәтижеліұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын арттыру; эстетикалық талғамдарын жетілдіру, ұжымдыққарым-қатынасқа тәрбиелеу.	қабілеттерді дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара,маса,шыбын, көбелек) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шабындықта, бала бақшаучаскесінде, ағаштарда,өзеннің айналасында жәндіктердің көп түріболатындығы туралы балаларға айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер,шыбын, ара,масалартуралы білімдерін бекіту.	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыптыпайдалану туралытүсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралыбілімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарынсудың	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалардың жазда қалай киінетіндеріненазар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар,баскиімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашықтүстіболуға тиісекенінекөңіл аудару. Балалар	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбектіқадірлеуге баулу. Бүгінбізсендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.Жыл мезгілдеріне	**Қоңыздыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардыңбілімін жетілдіру. Қоңыз бақша және ауладаағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқандаөлең айтады,

	Олардың пайдасы мензияныжөнінде ұғымды қалыптастыру.(арал ар бал жинайды, өсімдіктергезиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді). Тақпақ."Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымдыбір қағым, Демдекайта жоғалам. Десегүлді далабар, Қосқанатым талмайды. Менікөрсебалалар, Қыр соңымнан қалмайды. **"Шалғындықта үшсайыс"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастапқы орынды сақтап, жерде жатқандоғаарқылы аттап өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **"Допты жоғары лақтырып,қағып**	қасиеттеріне аудару:сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы, өзендегі,көлдегісу қызады,сондықтан жазда адамдар шомылуғабарады. Асфальтқа шашырағансудың қаншалықты тез кебетінінкөрсету. Үлкенбалалармен судақандайзаттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктеноларжүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **"Толқиды теңіз"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу.	арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілікжәне қамқорлықсезімін тәрбиелеу. Тақпақ."Іні",Е. Өтетілеуұлы. "Бірісіме қапа ма", - Депқарайдыапама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделіктібелсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбекәрекеті: ойыншықтарды жөндеу.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды	байланысты жұмыстаәртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады,гүлдерді суарады, шөп жұлады. Бізкөмекші баламыз, Төзімді,ұқыпты боламыз. Шеберліккежету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуытиіс.Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастапкетугетиісті. Бала артына	Қонғандажер қазады. Мұныдаойлап көрейік, Шешуінкім табады?(Қоңыз) Шидім,шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Тақпақ. "Қарақұрт", С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпенжем аулайды. Қарнындаонүш нүкте бар, Аяғындатүк тебар. Мекендершөл даланы, Малды,адамды шағады. Жылыжелді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол.**"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**

	ал"жаттығу.(дене шынықтыру) Мақсаты: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғарылақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру;ептілікке,зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбекәрекеті:** гербарийдыжинау, құрғату. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетіншеорындауға дағдыландыру; өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: Толқидытеңізбір, Толқидытеңізекі, Толқидытеңізүш, Толқиды теңіз төрт", - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:"Толқын мұз бол" - дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге	жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталғаністі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға	бұрылыпқарап, орамалдыалып, орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалдылақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншықуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамалтастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеленушілермен ұсынылған заттардысалыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастырабілу. **Еңбекәрекеті: ауладағыағаштан**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратындамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса

		жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?", - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-алаүлкен шеңбердіңшеткі	доптар.	**түскен құрғақ бұтақтардыжинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасай білуге баулу. **Балалардыңеркін ойыны.**	жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: жәндіктерменмен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку).** Мақсат-міндеттер: тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға;ниет-

		жерінкөрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: алдын-ала жылытылғансуға ойыншықтарды жуып, кептіру әрекеттергетарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны.**			нәтижешығаруға тәрбиелеу.Еңбек құралдарын жұмыстансоң орнынақоюға баулу. **Балалардыңеркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				

Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші балаларданкөздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандайөзгерісті	**"Ненің дауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету. Ойынбарысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардыңдауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл неніңдауысыдейді? Балалар "бақа" деп жауапбереді.Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысыншығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту.Қарапайым матрешканы құрастыру. **(құрастыру)** **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгітүстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойыншакөліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялғантекшелер, аталғантүстердегі ойыншық машиналар. Тәрбиешібалаларға машиналарды көрсетеді. Гараждыңнеүшін қажет екендігін	**"Өзүйіндітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету. Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: биік және аласа үйлердіңсуреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да бірі биік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағыбалалардың үйі биік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа үйдің сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады.Ойынекі ретқайталанады.	**"Қане,достар!" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. Қане, достар, ерінбей, (Сұқ саусақтыбұлғау) Түзусапқатұрайық! (Қол-аяқ түзу) Алға қарай, сүрінбей,(Орында, тізенібиіккөтеріп, марш басу, қолдарменсермеу) Қадам басып, барайық!(Орында, тізенібиіккөтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен(Қолдар биікке, аяқтар ұшында) Төменқарай қарайық.(Отыру) Өсейікбізөрімдей, (Қайта түзу тұру,

	байқап тұрсыңдар деп.Балаларжауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстелүстітеатры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балалардыертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге,ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(танымдық дағдылар,көркем әдебиет)**	**"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарғакүтім жасауға және медициналық құралдардың қажеттілігінбілуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу,сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғым дарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр,шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта,таңғыш, халат және дәрігергеарналған қалпақ. Ойынбарысы:	балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс? Көлікті гаражға кіргізуүшіннеістеу қажет? Балалар текшелерденгараж құрастырады. гараждың түсі қандайболса,сол түскесәйкескөлікті гаражға кіргізу қажет. Тәрбиеші еденде бордың көмегімен жол суретінсалады. Балаларға ойын ойнаудыұсынады: тәрбиешінің айтқандарын тыңдап,аталған түстегігаражды тауып,машинаны гаражға кіргізеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімдітазалау үйі" сюжетті-рөлдікойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарымен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз.	қолдарбиікке) Үлкенбала болайық. (Екі қол белде, аяқтар иық енінде, баспен оң-сол жаққа шайқау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Ғажайып қапшық"ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық фигураларды ажырата білуге жәнеатауғаүйрету. "Сөздер тізбегі"ойыны. Мақсаты: балалардыбелгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай,айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңберге тұрады. Педагогбелгілі

		Тәрбиешіаурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады,қалған балаларойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып,ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді.Дәрігер әртүрліаурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайындажарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Олардытыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекцияжасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардыңойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп		Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	тақырыпты ұсынады,балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататынсөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары-ат, сиыр, ешкі,түйе және тағы басқа сөздер. **(математика негіздері, қоршағанортамен таныстыру)**

		жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру,еңбек дағдылары)**			
Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу,сөйлеуді, балалардыңсөздік қорын дамыту; суреттербойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайдыол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңненшығады. Қолғанат десе Қолғанат. Қалайтауыпқойған ат! Н.Жанаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Не болады?" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттардықасиеттері бойынша жалпылауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді.Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағаштанеөседі?"; "Орманда не тұрады?"және т.б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойыншаажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы(4 бөліктентұратын) құрастыруды үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне ролдерінеенуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін	**"Қуыршақты серуенгекиіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауынатайбілуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар:қызыл, жасыл, сары, көк. Ойынбарысы. Тәрбиешібалаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегікөйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды.Балалар

				дамытуды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдапкиіндіреді. **(сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау. Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысты ру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Жәндіктершаққан жағдайда..." жаднама.	Сұранысбойынша кеңес.	"Жәндікшаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбукжасау.	"Жазда өтті"тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар,гүлдер жинау туралы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Балапан»**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Темірбекова С.Болатбекова**				
Жоспардың құрылукезеңі	**28.08. -01.09.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,		**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыстанытуға	

	(еңбекдағдылары)	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**		тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	
	"Үйшікте кім тұрады?"("Үйшік "ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорынбайыту,есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшіктерезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді,балалар оларды атайды.	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсаты: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. **"Күнім,күнім..."**Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Лото"үстел ойыны.**		**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкаларжәне көгөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	

		Мақсаты. заттарды топтауға, зейінді, байқаудыдамытуға үйрету. Балаларсуреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды: ойыншықтар,киім, тамақ және т. б.			
Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ.-тіктұру,аяқ алшақ; 1-3-қолдыалға,жоғарыкөтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ.қолдыартқаұстау; 1-2-қолдыалғасозып,алақандыашып,саусақтықозғалту,иілу; 3-4 - б.қ. "Ағаштарқозғалады". Б.қ. - қол төменде; 1-қолжоғарыда;2-оңға,солғаиілу. 3-4 - б.қ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығыптүстерді	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті			

	айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. (	бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал, тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **(математика негіздері,сөйлеуді**			

		дамыту)			
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы: Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктергеқарауды талап етеді. - Балалар,жеңіл көліққай жерде жүреді. (Жерде, жолда жүреді.) - Бізгекөлікнеүшін керек? (жұмысқа, қонаққа,мектепке	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар туралы жалпы мағлұматтарды пысықтау; жылы жаққаұшыпкететін құстар туралы түсінікті игерту; қамқорлыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. - Балалар,сендер қандай құстарды білесіңдер? - Құстарнемен қоректенеді? - Жылыжаққа ұшып кететін құстардыбілесіңдерме? - Құстардың жазғы		**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардыңтірі табиғат екені туралыбілімдерін бекіту табиғаттықорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату,қайағашқа жататынын анықтату. **Еңбекәрекеті:**	

	бару) -Балалар,көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптегенкөліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақбұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпкеүйрету; бірге, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. Құралдары: сыпырғыштар, қолғаптар. **"Түрлі-түсті көліктер" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: заттар (рульдер) арқылы дене белсенділігін дамыту. **"Тауықпентүлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	тіршілігіқандай? - Құстардыңқандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? біздіңауладаұшып жүрген құстардың арасында жыл құстарыбарма? Тақпақ. Бөдене,бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайдықусам да, Тойғызарембедеге. **"Ұшты - ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтынзаттарды ажырата білуге дағдыландыру. Тәрбиешібалаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, соныменқатаркез келген атауларды атайды. Егеролар ұшатын болсақұсқанатын қағып қимыл		**балабақша ауласындағы сынғанбұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Меніңсүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салыпәңгімелеуге үйрету. Балалардыңеркін ойыны. **"Гүлдер мен аралар"қимыл-**	

	белгібойыншатез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Еңбекәрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу,қолеңбегіне қажет материалдарды жинау. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар: екі аяқпенбірорында секіру, дұрыс қозғалу.** Балалардыңеркін ойыны.	көрсетеді. Ал,егерұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты,ұшақұшты– десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты-ұшты,кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқабөлініп,екі бағытқақарап,екі		**қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардыңеркін ойындары.**	

		қатарғатұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы			

		топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті:** үлескенісыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа баулу. **Балалардыңеркін ойыны.** Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяқкиімніңбауынтағып,сырткиімнің				

	түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқа отырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегіжаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымыздыашайық "Самалжел"-іштежатып, қолдарыденебойында. Бастарынсәлкөтеріп,желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі"-іштежатып,қолдарыденебойында,қолдарынекіжаққа созу. "Желбұлттардыайдайды"-тізеніқұшақтапжату.Аяқтықұшақтапденеменадына-артына тербелу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстардыдұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Құралдар: әртүрлі дыбыстаржазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиешібір дыбысты тыңдатады. Балалар солдыбыстыжәне ненің дыбысы	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Мозаика",**		**"Өзүйіңдітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа	

	екенінажырату қажет. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала	**"Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға		бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштықөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін	

	автобустажүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі, еңбек дағдылары)**	салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,"шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі:кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(қоршаған**	

				ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)	
Балалармен жеке жұмыс	**Тілұстарту:"Кім не істейді?"**Тасшыта сқалады, Басшы басқарады. Досшыл–дос табады, Қасшыл – қас табады. Төсшіл–төс қағады, Асшыл–асбағады. Бәсшіл– бәстеседі, Мәсшіл–мәс теседі. **(көркем әдебиет)**	**Жұмбақтар, ертегілер,аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(көркем әдебиет)**		**"Күн"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақандыашамыз, Жарқынкүнге қараймыз.(Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш,қуатым тасысын.(Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбіртыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта	

				ашады) Тук-тук,балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай,(Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңес беру	Ата-аналарға арналған"Жаңоқу жылына дайындық шаралары"атты жаднамалары.		"Өзіне-өзіқызмет көрсете алу" тақырыбындакеңес беру.	

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының директоры
А.Бердибаева

2023 жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттің перспективалық жоспары

Ортаңғы«Бәйтерек»тобы

2023жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білім беру ұйымыбалабақша ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ортаңғы топ «Бәйтерек»
Балалардыңжасы:3жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:маусым айы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
маусым	Денешынықтыру	**1"Құмменойнаймыз"** **2"Су - тіршілік көзі"** **3"Көңілді секірейік"** **4"Тепе-теңдікті сақтайық"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері:ырғақтыжаттығулардағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынас жасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешкетістітазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатыпсүртуді,орамалдыорнынаілуді,тарақтыжәнеқолорамалды

		пайдаланудыүйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпеншәйқасықты,шанышқыны,майлықтыдұрысқолдану;нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгілі реттілікпенкиінугежәнешешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға,олардыересектіңкөмегіменнемесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Өзініңденсаулықжағдайытуралыересектергеайту,науқастанғанкезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларыныңкешенінжүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуын қамтамасызету.Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Кімқалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны.** **2"Менің қалам"** **3".Сөзойла,тезойла"ойыны** **4""Қуыршақтысеруенгешығарайық"ойыны.** **5"Оркестр" дидактикалық ойыны.** **6"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **7"Қуыршақтышомылдыру"дидактикалықойыны.** **8"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** **9"Құстар"**

		- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау;әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуына ықпал ету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәне бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздікқор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту,сөздікқордызаттардыңсапасыменқасиеттерінбілдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгіегістік,жазмезгілі)жәнеерекшебелгілерібойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Қазақтілі	- балаларды өзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау;әрбірбаланыңқызығушылығынамәнберу,сұрақтарынажауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауынажағдайжасау:бір-біріменкүнделіктіеркінойында,дербес әрекеттердеауызекісөйлесуге,бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақтақырыптаәңгімелесуге,сұрақтарғажауапберуге,өзбетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге,

		сәлемдесуде,өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты,сөйлеукезіндетыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылғансөздітыңдаужәнетүсінудідамыту.Қазақтілінетәнә,ө,қ,ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақтілінетәндыбыстарды,осыдыбыстарменберілгенсөздерді айтуды үйрету. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда,санамақтар,тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сынесім,затесімжәнеетістік)үйрету.Затесімдердіүстінде,астында, артында,жанындатәріздікөмекшісөздерменбіргеқолданудыүйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршағанортағақатыстыәртүрлісұрақтарғажауапберудіүйретеді.
	Көркем әдебиет	**1"Қуыршақтысеруенгешығарайық"ойыны.** **2"Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі** **3"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** **4"Шалқан" ертегісін сахналау** **5""Мақтаншаққоян""ертегісі** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді,қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету,ондажекерепликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Математиканегіздері	**.1"Неөзгерді?"ойыны.** **2"Домино","Лото"үстелүстіойындары.** **3"Ғажайып қапшық" ойыны** -қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру;

		- бақылауарқылы қоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзіне - сенімділіккебаулу; - командадажұмысістей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдауды дамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Тәртіпкекелтір"дидактикалықойыны. 2"Құм қалашығы"** **3""Қысқыжәнежазғыойын-сауықтар"лотосы"үстелойыны. 4"Ыдыс жуу" дидактикалық ойыны.** **5"Құстар"** **6"Суреттертізбегі"дидактикалықойыны. 7"Шуақты күн"** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсету ниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекетету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Үйқұрылысы"сюжетті-рөлдікойыны. 2**"Үй құстарына арналған қоршау" балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен,алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәне

		еңбекқорлыққа,ұқыптылыққабаулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға,қауіпсіздіктехникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.
	Суретсалу	**1"Көліктергеарналғантүрлі-түстіжолдар"ойыны.** **2**"Құстар қанатын жайды" **3**"Орманғажидектеругебарамыз - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Суретсалудақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптылыққабаулудыпысықтау.
	Мүсіндеу	**1**"Туғанқалам"түрлі-түстітұздықамырдантақырыптықмүсіндеу. - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға,ұқыптыболуғабаулуды пысықтау.
	Жапсыру	**1"Көгалдағыбалапан"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарым қатынас орнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуғабаулудыпысықтау.
	Музыка	**1"Біздің әсем қала"** **2"Бұлақтыңсылдыры"** **3"Көңілді** **марш"4"Күнбағыс"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу.Музыкалық

		жанрлар:ән,би,маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердіңорындауындағыжәнеаудио-бейнежазбаданмузыка тыңдауға үйрету. Музыкалықшығарманыңкөркемқұралдарын:дауысы(ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды,көңілді) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Балалардымузыкалықаспаптармен:сыбызғы,металлафон,қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда(бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеругеықпалету.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

БілімберуұйымыбалабақшаЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы
Топ: ортаңғы топ «Бәйтерек»
Балалардыңжасы:3жастан.
Жоспардың құрылукезеңі:шілдеайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Шілде	Денешынықтыру	**1"Дәмдітосаптар"** **2"Қуырмаш"саусақойынынойнаймыз 3"Бірінші байлық-денсаулық"** **4"Хошиістігүлдер"** **5Әртүрлібағыттардажүгіру"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимыл түрлері:еңбектеу,өрмелеудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынас жасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** - допты бір-бірінебасынанжоғары(артқажәнеалға)беру,жан-жаққа(солға-оңға) бұрылу; - солға,оңғабұрылу(отырғанқалыпта); - аяқтыкөтеружәнетүсіру,аяқтарды қозғалту(шалқасынан жатқанқалыпта); **Спорттықжаттығулар.** Жүзужәнегидроаэробикаэлементтері. Суғатүсу,жүгіру,ойнау,судабилеу.Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету;сабындыдұрысқолдануды, қолды,

		бетті,құлақтытазалапжууды,жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді,орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге жәнешешінуге,тістітазалауға,ұқыптылыққа,киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,асішуқұралдарынорнымен қолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денебелсенділігі(таңертеңгіжаттығу,шынықтыру,спорттықжәнеқимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар:ауа,күн,судыпайдаланаотырып,шынықтырушараларыныңкешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету.Күнтәртібінесәйкесолардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуендеқимылдыойындарменденежаттығуларынақатысуғақызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру.Шынықтырушараларынжүргізу,жаттығуларменмассаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тыныс алужаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Орманжидектерінтереміз"** **2"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** **3"Сиқырлықапшық"дидактикалықойыны.** **4«Көгөністерденкөжежасау»(дидактикалықойын) 5"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту;

		- шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының, естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту,артикуляциялықаппаратты дамыту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы ерекше белгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге,бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге,ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауынбілдіруге,сәлемдесуде,өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты,сөйлеукезіндетынысалуды,естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту.Қазақтілінетән ә, ө, қ,ү,ұ дыбыстарын өздігінен дұрысайтуға баулу. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда,санамақтар,тақпақтар,жаңылтпаштардыжаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.**

		Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздердібайланыстырып,сөзтіркестерінқұрастыруға(затесімжәнесынесім,зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ауызекісөйлеудіңқарапайымтүрлерінмеңгерту,балалардыңөздерінеайтылған сөзді, пікірдітүсінуінқалыптастыру,алдыналаүйретілгенсөйлеуүлгілерінесте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтармензаттардықарастыраотырып,сұрақтарғажауапберуге,олардыжай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Танысертегілерменшағыншығармалардыңмазмұныбойыншаалдыменсұрақтарға жауапберуге,кейінненөздігіненқайталапайтуғабаулу.
	Көркем әдебиет	**1Үстелүстітеатры"Бауырсақ"ертегісі.** **2"Бауырсақ" ертегісі.** **3В.Маяковский"Жақсыдегеннемене,жамандегеннемене?"** **4"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамға тәрбиелеу. Қысқатақпақтарменсанамақтар,жаңылтпаштардыжатқаайтудыүйрету. Танысертегілерменшағыншығармалардыңмазмұныбойыншасұрақтарғажауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжеттіэмоционалдықабылдауды,кейіпкерлергежанашырлықтанытудыүйрету.
	Математиканегіздері	1**"Матрешкағақонаққабару"ойыны.** - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылы қоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзіне - сенімділіккебаулу; - командадажұмысістей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Тосаптынеденқайнатамыз?"** **2"Неөзгерді?"дидактикалықойыны.**

		3"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны. **4"Қуыршақтысеруенгедаярлайық"дидактикалықойыны.** **5Дамытушыойын."Неістегеніміздіайтпаймыз,істегеніміздіжасаймыз" 6"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** **7"Өзүйіңдітап"дидактикалықойыны.** **8"Біздің көгөністер"** **9«Гүлшалғынғасаяхат»** **10А.Байғабылова"Ойыншықтар"(жатқаайту)** **11"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** **12"Қонақтардықарсыалу"сюжетті-рөлдікойыны.** - балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектергеқұрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу,жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауғабаулу.
	Құрастыру	**1"Көгөністерарналғансебеттер"** - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын(саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырғанқұрылыспенсюжеттіойыншықтардықолданыпойнатуды пысықтау.
	Суретсалу	**1"Дәрумендеркайдажасырылған?"** **2"Әдемі гүлдер ашылды**" -қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердіңорналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін

		дамыту; -қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалы өнеріментаныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттіккомпозицияларжасауғаүйрету,тұтасқағазпарағынабейненіорналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір,сұр)қолданудыпысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнерімен таныстыру. Бірнешебөліктердіқосу,қысу,біріктіруарқылыөсімдіктердіжәнежануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыруды пысықтау.
	Жапсыру	**1"Себеттегікөгөністер"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынас орнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау,бүктеу,қатпарлау)қолдануды пысықтау.
	Музыка	**1"Ән салған кім?"2"Кел, би билейік!"** **3"Сиқырлыдәрумендер"** **4"Қоңыраулар үні"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулу. Музыкалықжанрлар:ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтармен балалар музыкааспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ,барабан,металлофон,маракас,асатаяқ,тұяқ,сырнай)дыбысталуын ажырата білуді жетілдіруді пысықтау. **Ән айту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне,ересектердіңдауысынаілесеотырып,оларменбіргеән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Музыкалық шығармалармен ертегікейіпкерлерінің қимылдарынмәнерліжәне эмоционалдыжеткізудағдыларындамыту:аюқорбаңдапжүреді, қоянсекіреді,

		құстар ұшады.

2023жылыныңжазғысауықтырубағдарламасынегізіндеұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

БілімберуұйымыбалабақшаЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы

Топ: ортаңғы топ «Бәйтерек»

Балалардыңжасы:3жастан.

Жоспардыңқұрылу кезеңі:тамызайы,2023жыл.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	**1"Әртүрлібағыттардажүгіру"** **2"Көңілді ойындар"** **3"Сүйікті үй жануарым"** **4"Татулықтабылмасбақыт"** - денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарын ояту; - негізгіқимыл түрлері:домалату,лақтыру,қағыпалудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдарды үйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққабаулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілікпеншапшаңдықты дамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға,өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету.

		Жалпыдамытушыжаттығулар. Кеудегеарналғанжаттығулар: - допты бір-бірінебасынанжоғары(артқажәнеалға)беру,жан-жаққа(солға-оңға) бұрылу; - солға,оңғабұрылу(отырғанқалыпта); **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Тамақтанаралдындақолдыжуу,таңертеңжәнекешке тістітазалаудағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру,тамақтану,жуынукезіндеқарапайыммінез- құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау:белгіліреттілікпенкиінугежәне шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге,асішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру,«салауаттыөмірсалты»жәнеоныұстанутуралыалғашқытүсініктерберу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып,табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету. Күнтәртібінесәйкесолардыңтаза

		ауадаболу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылды ойындармен денежаттығуларынақатысуғақызығушылықты арттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып,жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделіктітазааудаболуынқамтамасызету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	**1"Ормантұрғындары" 2"Тәртіпкекелтір"дидактикалықойыны. 3"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. 4"Менің сүйікті үй жануарым" 5"Неқалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны. 6"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. 7"Аурухана"сюжетті-рөлдікойыны. 8"Кімдітазалауүйі"сюжетті-рөлдікойыны** - балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту; - шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының,естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен

		таныстыру; -қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Кейбірдауыссыз(п-б)дыбыстардыанықайту,дыбыстардыңартикуляциясыннақтылау және бекіту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындарменойынжаттығуларыарқылыкеңейту,сөздікқорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін сөздермен байыту. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ересектердіңсөзінтыңдаужәнетүсіну,сөйлеуәдебініңтиістіформаларындұрыс қолдану,ересектермендиалог құру,берілгенсұрақтардытыңдаужәнетолықжауап беру.
	Көркем әдебиет	**1"Кірпіжан"жаттығуы** **2 В. Сутеев"Үшмысық"(әңгімелеу)** **3 С.Көбеев"Құстыңұясы"** **4Үстелүстітеатры"Бауырсақ"ертегісі.** - шешендікке,әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен,салт-дәстүрлерімен,мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне,көркемқабылдауменэстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді,қарапайымкөріністердіойнауға,бірлескенойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын

		беругебаулу.
	Қазақтілі	- балалардыөз бетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау;әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,жаттығулардықолдануарқылысөздік қорды байыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауынажағдайжасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін,ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға,құрдастарынесімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту.Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінуді дамыту. **Сөздікқор.** Ауызекісөйлеудетүрлібалаларәрекеттеріндеқоршағанортазаттарыментабиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуанжәнежіңішкетүбірсөздердіажырату,олардыкөпшетүрдеқолдануға үйрету.

		Байланыстырыпсөйлеу. Ойыншықтармензаттардықарастыраотырып,сұрақтарғажауапберуге,олардыжай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.
	Математиканегіздері	**1"Қапшықтанебар?"дидактикалықойыны.** - қарапайыммматематикалықұғымдарды қалыптастыру; - бақылауарқылықоршағанортазаттарыныңсанын,пішінін,шамасын,олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту,жаңанытануға,өзінесенімділікке баулу; - командадажұмысістей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Аңдардың төлдері"** **2"Үйшіктекімтұрады?"ойыны** **3"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** **4"Ойыншықтардыжөндейміз"рөлдікойыны. 5** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** **6"Сиқырлықапшық"дидактикалықойыны.** **7"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** **8"Қонақтардықарсыалу"сюжетті-рөлдікойыны. 9"Біздің жанымызда не мекендейді?"** **10"Неөзгерді?"дамытушыойыны.** **11"Қуыршақбөлмесінжасаймыз"дидактикалықойыны.** **12"Достық үйшігі"** -балалардықоршаған ортадағызаттардың атауларыменжәнеолардыңміндеттерімен

		таныстыру,танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына,туғанөлкесіне,Отанғадегенсүйіспеншілікке,ересектергеқұрметкөрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу,көмеккөрсетуниеттерін қолдау; - тіріжәнеөлі табиғат туралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау(саңырауқұлақтарменжидектержемеу,жануарларға тиіспеу); - құммен,сумен,қармен,ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	**1"Үйжануарларынаарналғанүйлер"** - балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды,бейнелеутехникасын (саусақпен, алақанмен,мақтамен,сазбалшықпен,ермексазбен,қағазбен)таңдауғамүмкіндікберу; - өнертуындыларына,қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнеең бекқорлыққа,ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер,үшбұрыштар,призмалардыажыратабілуге,атауғажәнеқолдануғаүйрету, бұрын алынған дағдыларды:төсеу, бекіту, қоюқолдана отырып, жаңағимараттар салу.

	Суретсалу	**1"Көңілдідоп"** **2«Жаз»ұжымдық жұмыс** - қарапайымзаттарды,құбылыстарды,пішіндерді,түстерді,бөліктердіңорналасуынбере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйретуді пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтыныңшетіне қылқаламды ақырын басынанбасып, ағызыпжіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшінқылқаламды басқатүскесалмасбұрын жақсылапсуғашайып алыпқолдануды,жуылғанқылқаламдыжұмсақматаменнемесеқағазмайлықпенсүртіп кептіруді үйретуді пысықтау.
	Мүсіндеу	**1"Алтынбалық"(ермексазбенсурет салу)** - бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып,ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Кесектердіалақандарыныңарасындадомалату,есу,жаютәсілдеріарқылызаттарды мүсіндеуді пысықтау.
	Жапсыру	**12"Меніңкішкентаймысығым"** - бейнелеуәрекетіменоның нәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен,сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Желімдеудіңтехникасынүйрету:желімдіқылқаламға,мұқиятжағыпалу,жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды пысықтау.

	Музыка	**1"Ғажайып әлемі"** **2"Денсаулықәуені"** **3"Аңдарәлемінесаяхат"** **4"Көңілді балалар"** -музыкаға,бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру,шығармашылықойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауғабаулудыпысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтарменбалалармузыкааспаптарының(музыкалықбалға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету:ре(ми) —ля(си)диапазонында,барлығымен бір қарқында әнді таза айту,сөздерді анықайту, әннің сипатынжеткізу(көңілді,созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру.Заттарменжәнезаттарсызмузыкалықшығарманыңқарқыныменсипатынасәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындауды пысықтау.

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева

Тәрбиелеу-білім берупроцесінің циклограммасы

Ортаңғы «Бәйтерек»тобы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова.** **Г.Қошаева**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**29.05- 02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп,медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге).** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттіліктісақтауға, ойыншықтарды орнына қоюға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: бөлмеөсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығынөсімдік өскеныдысқатіреп, суаруға баулу. **(еңбекдағдылары)**
				Музыкалық аспаптардың	**Саусаққа арналған жаттығу:**

				көмегімен ойналатынкөңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі жәнедыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка) "Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегісөздерге сәйкесқимылдарды жасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(денешынықтыру)**	**"Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым(Екі қолдарын айқастырып кеуделерінеқояды) Үйдежәнебақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттарын"екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріпқағып тұрады) Қасымдағы көршіме.(Бір қолдыңсыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққааша«күн» жасайды).

					(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) **Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу:"Достық".** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос,(Қолдың саусақтары өзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбіз сенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес, Ендісанауды аяқтадық.(Қолды төментүсіру, босаңсыту) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзіқүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш,				

	Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Сақина"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	**"Суреттертізбегі"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет					

Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен				**Көшедекетіпбара жатқанкөліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту,өзойларын дұрыс жеткізе білу. Балаларменкөшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру,оларды жүк, жеңіл көліктергежіктеуді үйрену. Жұмбақжасыру. Кеудесіндежаны жоқ, Тамырындақаны жоқ: Майжейді,су ішеді. Бұл неекен балалар?(Көлік.) **Еңбекәрекеті:** учаскеніұсақ бұтақтармен	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдыңсыртқы түрінің ерекшеліктері туралыбілімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту. Балаларғасұрақтар: - Балалар,торғай қандай? - Ол немен қоректенеді? Шоқидыма,жейді ме? Неге? - Қалай дыбыстайды? Торғай–кеңдалада тіршілікететінәнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт,бозтүсті болып келеді.

				тастардан тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысынажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып,естесақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Әртүрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиешібалаларға тыңдатқызады. Балаларажыратуға тырысады. **"Көлік пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктейбілуге бейімдеу;	Тақпақ.Торғай, торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесібұлтиып, Шық-шықетіп отырмақ. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектергекөмек көрсетуге ынталандыру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан,шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке,

				шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша "торғайлар"залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек. Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке"(бір-екі бала да болу мүмкін)руль; "торғайларға" медальондар. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта,жылжи	жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлінпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-создері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бір-біріне соғылмай,жүгіріп жүру керек. Екіншібелгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса,

				отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардыңеркін ойыны.**	соны"жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа"маска. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс. (** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды дамыту (бір-біріне итерместенжүгіру). **Балалардыңеркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Балалардыңназарынтамаққааудару;тамақтанумәдениетінқалыптастыру,үстелүстіндегіөз-өзінұстау ережелерін үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтаршабізойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымыздыуқалаймыз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті				**"Кімқалай дыбыстайды?"**	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық**

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануғаүйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан,мысық, күшік. Ойынбарысы: Тәрбиешібалаларға аудиожазбаарқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку!Бұлне? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұлне?Торай.Ол қандай? жалқау. - Шиқ-шиқ... Бұл не?Балапан.Олне істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу...Бұл не? Мысық. Ол не істейді?Мяулайды. - Ав-ав...Бұлне?Ол не істейді? Үреді. **(сөйлеудідамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы(әртүсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түстіқораптар. Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. - Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз (үстелге түрлі-түсті қораптарқойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(қуыршақ қызылтекшелерді қызыл қорапқа салады)"--Ия,ол қызыл текшелерді

				"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды жалпы белгілер бойыншажіктеуге үйретуді жалғастыру, диалогтық сөйлеуді дамыту,өзаракөмек сезіміне тәрбиелеу, балалардың сөздік қорын кеңейту, сенімділіктерін арттыру. Құрал-жабдықтар: дүкендесатыпалуға болатын барлық ойыншықтар, сөрелер,сөмкелер, ақша. Тәрбиешібалаларға ойыншықтар дүкеніныңғайлы жерде орналастыруды ұсынады.Сатушы тәрбиешінің өзі, сатып алушы балалар болады. Сатып алушылар дүкенге ойыншықтарүшін келеді, таңдайды,	қызылқорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? -Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. -Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжеттіі-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігермамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

				төлейді.Ойын барысында тәрбиеші балалардың дүкендегі мінез-құлықтың негізгі ережелерінбілуіне назар аударуы керек. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс				**"Көліктерге арналғантүрлі-түсті жолдар"ойыны.** Мақсат-міндеттер: түскеназараудара отырып, сурет салуды үйрену, сөздікқорларын толықтыру. **(сөйлеудідамыту, сурет салу)**	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды, Аспаншайдай ашылды. Суретшіекен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсіндәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты.

					Ш.Әлдибекұлы. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен				**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың назарынкешке балабақшағакелетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі-жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. **"Көлік пен торғайлар"қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру;ойын кейіпкерлеріне еліктейбілуге бейімдеу;	**Торғайды бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспенатып торғайды Ұябұзғаноңбайды. Құсөкпелепкетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысықпен торғайлар"**

				шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогбелгісі бойынша "торғайлар"залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек. Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке"(бір-екі бала да болу мүмкін)руль; "торғайларға" медальондар. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар"белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады;бұлжер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!"деген нұсқау-белгісі бойыншабалалар жүгіріп келіп,

				ойындарғатарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек тапсырмасы:** қураған жапырақтарды жинау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	топғайлардың қимылдарына еліктеп,"ұшып жүргенін, отырып, жемдішоқығанын" көрсетіп,ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысықыршып алмасың!(дегенге-балалар бастапқы орындарына,бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардыңбелгілі орынға жүгіру барысында, олардыңарасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндайәрекетті "мысық"болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа"-маска, "торғайларға" медальондар. **Еңбек тапсырмасы:** құмды құмсалғыштың шетіненқұмдыішке

					қарай сыпыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)				Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар" науқанына қатысуға шақыруды ұсыну.	Демалыс күндері күнтәртібінсақтау туралы ата-аналармен әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Бәйтерек»**
Балалардыңжасы	**3жасарбалалар**
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова** **Г.Қошаева**
Жоспардыңқұрылу кезеңі	**05.06.-09.06.2023ж.**

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі **Балаларды қабылдау** **Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру**	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәне оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)** Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктерітуралы білімдерін кеңейту. Суменжәне өсімдіктерменжұмыс жасау кезінде ұқыптылықты,еңбек дағдыларындамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға бейімдеу. **(еңбекдағдылары)**	**"Топтыңішінретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалаудаересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарғақою);еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітапбұрышын тәртіпкекелтір".** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке дегенұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыптыұстауға қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза жәнеұқыптыұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру; еңбексүйгіштікті дамыту,өзеңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны.("Үйшік" ертегісіжелісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту.	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу;есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау)жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңжолдарын мәнерлепоқуға бейімдеу; есту, елестету,естесақтау қабілеттеріндамыту.

Барысы. Педагог үйшіктерезесінен ертегікейіпкерлерінің суреттері бар суреттердікөрсетеді, балалар оларды атайды.
(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)

"Пойыз келе жатыр"саусақ жаттығуы.
Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту.
Пойыз келе жатыр:
Тоқ-тақ-тоқ,
Тоқ-тақ-тоқ.
(Саусақтардыүстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату)
Жылдамкележатыр:
Тоқ-тақ-тоқ,тоқ-тоқ.
(Саусақтарды үстел

эмоциялардыдамыту.
Бас бармақ – атам,
Балан үйрек - әжем,
Ортан терек - әкем,
Шылдыр шүмек – анам,
Кішкентайбөбек– мен,
Міне,меніңбарлық отбасым.
Құралдары: саусақтарға кигізілетінмаскалар.
Көркем сөз.
Достардыжинайық,
Мұнаранықұрайық.
Үлкеніүстіне орташасын,
Оның үстіне кішкентайданасын,
Қоямыз да Дананы қуантамыз.
(сөйлеудідамыту)

Пирамидаларды құружаттығулары.
Пирамиданы құрайтын сақиналардыңсаны8-10 дана.
Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді,түсті

Ойынмаған ұнайды,
Көпойнауға болмайды.
Күнібойыдопқусаң,
Ақыл-білім қонбайды.
(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)

"Лото"үстел ойыны.
Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту.
Балаларсуреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды.
Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар.
(танымдық дағдылар)

Үйгемықтықабырға керек,
Адамғажылыүй керек.
Жылы үйде тоңбайсың,
Ойнайсыңда ұйықтайсың.
Көп шаруа тындырасың
Қонақты да шақырасың.
(сөйлеудідамыту)

"Суреттіжина" үстел ойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас жинауға үйрету.
Құралдары:төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер.
(математика негіздері)

Меніңүйімосындай,
Кең, жарық та қонақжай.
Шақырамын, келіңдер!
Көмектесіп жіберіңдер.
Д.Ахметова.
(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)

"Үйсалу"ойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасындамыту.
Ойын құралдары.
"Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары.
Тәрбиеші өз ойларынан үйлер құрастырудыұсыну мүмкін.
(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)

	бетіндеырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Барлықбалакүтіп қалды: Алақан,алақан! (Алақандардыжайып, өзара уқалау) Қуанышпенқарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)**	ажыратуқабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгіжаттығу	**Таңғыжаттығу:"Достық".** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос,(Қолдыңсаусақтарыөзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес, Ендісанаудыаяқтадық.(Қолдытөментүсіру, босаңсыту) **(денешынықтыру)**	
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** "Ат-адамныңқанаты,ас-адамныңқуаты"дегенмақал-мәтелдібалаларғаайтқызу;балаларғатамақты кішкене бөліктергебөліпжеукеректігін айту;тынышотырып тамақтанудыүйрету;тамақішералдындабалаларбір-бірінеастың дәмді болуын тілеп,тамақтан соң алғысайтулары.Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрысұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері.Өзін-өзікүту,тамақтану,мәдениеттіқарым-қатынаснегіздеріндамыту. Кесе, шыны, пияла. Оларсыз шай құя ма? Қасықсызтамақжемейді,	

	Бәрініңатыннедейді? Өлеңжолдарынокуарқылы,балалардыңтәбетінашу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,сөйлеудідамыту,көркемсөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біздіңкөшедегі үйлер" тақырыбындағы суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: балаларды әңгіме құрастыруға дағдыландыру,сөздік қорларын дамыту, өз ойларын толық жеткізугеүйрету. **(сөйлеудідамыту)**	**"Бізқайдаболдық-айтпаймыз..." ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, есте сақтауын, қиялдықойлауын дамыту. Балалар таңдаған жүргізуші есіктен шығады, ал қалған балалармұғаліммен біргекімдінемесенені бейнелейтінінкеліседі. Соданкейінжүргізуші кіріп: "Бізге қай жерде болғаныңызды айтыңыз,неістедіңіз?" Балалар жауап береді: "Біз қайда болғанымызды айтпаймыз,бірақне істегенімізді көрсетеміз" (егер олар акцияны бейнелеуге келіскенболса)немесе "біз кімді көргенімізді көрсетеміз" (егер олар жануарды бейнелесе) және т.б. Ойын барысындамұғалім	**"Үйді салғым келеді"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйдісалғымкеледі, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтардыбір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтардыбір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Шатырболсатөбесі,	**"Қалпақ және кішкенетаяқша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Ойнаушылар шеңбер жасай тұрады. Ойын бастаушыбелгіленеді, ол кішкене таяқшаны алады да шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиеші оның басына қалпақ кигізеді. Қалпақ баланың мұрнына дейін кигізіледі, көздерінетимей-ақ, оныңкөзінжабады. Балалар қолдарын ұстасып, шеңбер бойыменжүгіреді: «Бір,екі,үш,төртбес —кішкенетаяқша тықылдайтын болады» - дейді. Бұл уақытта ойын басқарушыжүресінен отырып кішкене таяқшаменеденді	**Құрылыстуралы мақал-мәтелдер, нақыл сөздерді жаттау.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесауқтау, ойлау қабілеттерін дамыту. 1. Ерқадірінер білер, Зерқадірінзергер білер. 2. Жігітадамғажетпіс өнер де аз. 3. Қазаншыныңөз еркі Қайданқұлақ шығарса. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

		балаларға жануарлардың немесе заттардың өзіне тән белгілерінтабуғажәне оларды мәнерлі жеткізугекөмектеседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	(Қос алақандар ұштарынтиістіріп, "шатыр" құру, бастыңтөбесінеқою) Ұшбұрыштайжебесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастыңтөбесінеқою) Терезелер - көзайна. (Көздерді ашып-жұму) Менғой-үйдіңиесі. (Алақандарды өз кеудесінесалу) Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	тақылдатады. Балаларсоңғысөзбен тоқталады, ал ойын басқарушы кішкене таяқшасынбалалар жаққа сілтейді. Кішкенетаяқшакімді нұсқаса, сол кішкене таяқшаның ұшынан ұстайды да, ойын басқарушыныңатын атайды, ал ойын басқарушы кім оны атады, соны табуы керек. Жаңа ойын бастаушымен ойын қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларғақала туралытүсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысшылар туралы айту.	**Денешынықтырудан ойын-жаттығу** "Құрменойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балалардыеденде тұрғангимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеутехникасын дамыту;алғажылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыраотырып, қораздың	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Туғанқалам"түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламыздаәр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрларбар екендігі туралы елестетулерді	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құм қалашығы"Мақсат-міндеттер: Балалардыңқұм туралыбілімдерін бекіту,құммен қарапайымтәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттеріндамытуға ықпал ету; табиғатқа	**Музыкаданойын-жаттығу** "Біздің әсем қала"Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкесбағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше,жол,жаяуадам жүретін жол мен

	дыбысталуын тыңдату; оқу қызметінедеген қызығушылықтарын ояту.	дамыту;тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрыштызаттар (дүкен, үйлер, кеңселер, кмнотеатрлар) жасаудыүйрену; мүсіндеутәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу);үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өзқаласынадегеноң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтанышсезімімен қарауға тәрбиелеу.	ұқыптықарауға, қоршағанортаға қызығушылық танытуғатәрбиелеу.	көліктертуралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелердіажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.	

Серуенге дайындық Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Көліктердібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардыңтүрлері туралы білімдерін толықтыру,жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру.	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенінбақат;бұлттың	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпымағлұматтар беру; жылы жаққа ұшыпкететінқұстар (қарлығаш, көкек,	**Ауладағы адамдардың еңбектерінбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауапберебілуге баулу; еңбекті	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білугеүйрету;қандай

Бақылаубарысы.
Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктергеқарауды талап етеді. Жеңілкөлікқай жерде жүреді. (Жерде.) Бізгекөлікнеүшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.) Балалар,көліктер әр түрліболады.Көшеде біз көптеген көліктердікөреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады.
Еңбек әрекеті: құрғақбұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. **(еңбек дағдылары)**
Мақсат-міндеттер: тазалықпентәртіпке үйрету; бірлесіп жұмысістеугеүйрету.
"Түрлі-түсті көліктер" ойыны.
Мақсат-міндеттер: заттар (рөлдер) арқылыдене белсенділігіндамыту; қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалаудыдамыту; табиғаттыңәсемдігін тамашалауға тәрбиелеу.
Ашықаспандабұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын,бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын,немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтугеболады.
Жұмбақ.
Көзіжасты–жылауық,кележатыр бір алып.
Жабырқаса, жылайды,жадыраса құлайды. (Бұлт.)
Тақпақ.
- Ақсың,сұрсың, қарасың,
Қайдақалқып барасың?
- Жергенөсер төгемін,
Өссінгүлдер,көп бұлбұл)туралы түсінікті тиянақтау.
- Балалар,қандай құстардыбілесіңдер?
- Құстарнемен қоректенеді?
- Жылыжаққаушып кететін құстарды білесіңдерме?
- Құстардыңжазғы тіршілігі қандай?
- Құстардың қандай түрлерінбілесіңдер?
- Құстар қандай дыбысшығарады?
Тақпақ.
Бөдене, бөдене,
Бұғып қалып көдеге,
Ұстатпайдықусамда,
Тойғызар ем бедеге.
"Ұшты - ұшты"ойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттарменұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету.
Тәрбиеші балаларға ұшатынқұс,әуекөлік атауларын, сонымен қатар кез келген атаулардыатайды. Егер олар ұшатын болсақұсқанатын құрметтеуге тәрбиелеу.
- Балалар,сендер жұмыс істей білесіңдерме?
- Ендеше бүгін біз сендерменауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.
- Жыл мезгілдеріне байланыстыжұмыста әртүрліболыпкеледі.
Сонымenжазда қоқыстардыжинап аула сыпырса, ал қыстабасқаша.Қыста қар күрейді.
"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.
Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойыменбір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған белгілері бойынша желдің күштілігін анықтауқажетекенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстырабілуге үйрету.
Жұмбақ.
Қанатыжоқ–ұшады,
Аяғы жоқ – қонады.
(Жел.)
Тақпақ.
Желдет, желдет!
Баласын жылат,
Жетіқара,дауылдат!
Тайтерісінқалтырат,
Өрісін құлат,
Науа-астауын жылтырат!
"Қолұстасыпжүру" ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: белгібойыншаортаға қозғалуға,екішеңбер құра білуге үйрету (орталарқарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамайбіржағына); ұжымдық сезімге

ережені сақтауға, кеңістіктібағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар(түрлі-түсті машинар), рөлдер.
"Тауықпентүлкі" ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: белгібойыншатез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту.
Дене тәрбиесі бойыншажекелей жаттығулар.(дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер:екі аяқпен бір орында секіру,дұрысқозғалу.
Балалардың еркін ойыны.

егін!
- Гүл-гүлжайнапөсер көк,
Нөсерлетсең, нөсерлет.
"Нежөнінде айтылады?"ойыны.
Мақсат-міндеттер: сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білугемашықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды).
"Дөңгелек лапта" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер:екі топқа бөліне білуге үйрету,ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігіндамыту.
Еңбекәрекеті:құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).
Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу.

қағыпқимыл көрсетеді.
Ал, егер ұшпайтын зататауынатаса,онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады.
Мысалы: Ұшты - ұшты,ұшақұшты– десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты-ұшты,кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды.
"Көлік пен торғайлар"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша,белгігесай қимылдауға дағдыландыру;ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа,

баланың біріне орамалдыартына тастап кетуге тиісті. Балаартынабұрылып қарап, орамалды алып,орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізеалмаса,ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, ондаойындыорамал тастаушы бала өзі жалғастырады.
Еңбек әрекеті: ауладағыағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.
(еңбекдағдылары)
Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасайбілуге баулу.
"Шеңберден шеңберге"жаттығуы.(дене шынықтыру)

тәрбиелеу.
Еңбек әрекеті: үй өсімдігінотырғызу (тәрбиешінің көмегімен).**(еңбек дағдылары)**
Үйөсімдігін отырғызудыбақылау.
Мақсат-міндеттер: жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету.
"Ойлан,асықпа"ойыны.
Мақсат-міндеттер: зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.
Тәрбиешітапсырмасы бойынша сөз табу. «Күнніңкөзі»сөзіне-айқын, ыстық,жарық...; «аспан»сөзіне-бұлт, көгілдір, жаңбыр сәйкес келетін сөз табу.
Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігінанықтау.
"Қағыпалмайөт" (кегли) ойын

Құралдары: қолғаптар,қаптар. Педагогбалалардың шөптерге аллергиясынескеру тиіс.

Балалардыңеркін ойыны.

Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетінше ойын тақырыбын таңдауғаүйрету.

зеректікке,кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болыпорындықта отырады.Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша"торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің"Көлік кележатыр!Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына"бару керек.Ойын4-5 айналымды құрайды. Құралдары:"көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар.

Еңбекәрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.**(еңбек дағдылары)**

Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққаүйрету.

Балалардың еркін ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқанбіршеңберден екінші шеңберге секіріпөтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқияттыболуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер.

Балалардыңеркін ойыны.

Мақсат-міндеттер: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерінтаңдау;ойын ойнау кезінде белсенділіктаныта білуге тәрбиелеу.

жаттығуы.(дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер.

Балалардың еркін ойыны.

Ойында балалардың өзбетіншебірбірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығынбілдіруге,өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысыменкелісе алмайтынын көрсетугеүйрету.

			Мақсат-міндеттер: балалардыөзбетінше ойын тақырыбын таңдауғаүйрету.		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауын тағып, сырткиімніңтүймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрысқолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері.Өзін-өзікүту,тамақтану,мәдениеттіқарым-қатынаснегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз! Балаларрақметайтады, тамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,сөйлеудідамыту,көркемсөзді қайталау)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегіжаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымыздыашайық "Самалжел"-іштежатып,қолдарыденебойында.Бастарын сәлкөтеріп,желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі"-іштежатып,қолдарыденебойында,қолдарынекіжаққасозу. "Желбұлттардыайдайды"-тізенікұшақтапжату.Аяқтықұшақтапденеменадына-артынатербелу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және	**"Сөзойла,тезойла"ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстардыдұрыс, анық айтуға жаттықтыру,тілдерін	**"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлаудыдамыту,	**"Оюсаламыз" саусақжыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардыжаттығу мәтінінің ырғағына

тағыбасқаәрекеттер)	дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстариелерінің суреттері Ойынбарысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балаларсолдыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеудідамыту)** **"Дүкен"сюжеттірөлдік ойыны.** Ойынның мақсатміндеттер:балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке,адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдысаяқтар, ойыншықтар, ақхалат,қалпақ,есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойындыәуеліжекежеке ойнатуға	жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ойқиялын дамыту; достық қарымқатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқақатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі(кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажетматериалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(сөйлеудідамыту,**	кешекжәнекиіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасындамыту. **(танымдық дағдылар)** **""Қысқыжәне жазғы ойынсауықтар"лотосы" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойынсауықтаржайындағы түсініктеріннығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары:жазғы жәнеқысқыойын-	есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойын шықтар жиынтығы. Ойынбарысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауғаұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші біройыншықтыалып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балаларжауапбереді. Ойыносылайжалғаса береді. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)** **"Автобус"сюжеттірөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңавтобуста	сайорындауға дағдыландыру;ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоциялардыдамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандардыжайып, тігінен көрсету) Көбелек.(Қосқолды айқастырып,бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Өзүйіндітап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: Балалардыбиік-аласа, үлкен-кіші, оң жақта, сол жақта - деген

болады. Балаларды рөлдерге бөлу:2баласатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар. Тәрбиешіойын ережесінтүсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылардабір-бірімен сыпайы сөйлеседі.Бірзатты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіптұрыңыз»,-деп ілтипат білдіреді. Тәрбиешіойынға жалпыбасшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	**құрастыру, қоршағанортамен таныстыру)** **"Үйшік" ертегісі бойыншаүстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлердітануға, ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршағанортамен таныстыру)**	жүру ережелеріне баулу;жолаушымен жолаушылартуралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалағанбалашығады, қалғаныжолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылықүлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерінкөрсетеді	ұғымдарды айтуға, бір-біріненажырата білуге үйрету. Қажеттіқұралдар: «Ағаштардың бейнесі».Үйлердің суреттері. Ойынбарысы: Тәрбиешібалаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орныннемесе“үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағыбалалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңындаәр топтың балаларын мадақтапотырады. **(танымдық дағдылар)**

Балаларменжеке жұмыс	**Тіл ұстарту жаттығуы:"Кімне істейді?"** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеуқабілеттерін дамыту. Тасшытасқалады, Басшыбасқарады. Досшыл–достабады, Қасшыл–қас табады. Төсшіл–төсқағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл– бәстеседі,	**"Аққоян"ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардыңойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қояннның маскасы. Балалар шеңбер жасаптұрадыда,ал бірбалаортада"қоян" болып отырады. Шеңбердегібалалар	**"Біз шығамыз сапарға"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардысанамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау,түйсік,сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоциялардыдамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймызқатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймызқатарда.	немесе ойыншық смартфонарқылы төлемдердіжасауды көрсетеді. Жүргізушіавтобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Қуыршақжиһазы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: үлкенлегоқұрылыс материалынан қуыршақ жиһазын жасауға машықтандыру, дизайндағдыларын дамыту. **(құрастыру)** **Көркемсөздіжаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын естесақтап,мәнерлеп	**"Кімнің үйі тезірек жиналады»ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндертуралы түсініктерінбекіту, олардыңатауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндертаратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері

	Мәсшіл–мәс теседі. **(сөйлеудідамыту)**	қолұстасып,қоянды айналажүріп,тақпақ айтады: Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудіңқолынүзші,- дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егербалашеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағыбала"қоян"болады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Балаларсаусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, денешынықтыру)** **"Жұмбақтар, ертегілер,аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(сөйлеудідамыту,**	оқуғадағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілдібарбала, Бақшаға,баққаенсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпашайтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	жатыр. Бұл үйде барлықшеңберлер, бұл жерде барлық шаршылар,бұлжерде барлық үшбұрыштар. Барлығыөзүйлерін тапқанда,балаларға топпенсеруендеуге шығады.Тәрбиешінің белгісі бойынша барлығы геометриялықпішінін үйдегіден салыстыра отырып, өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады,ал тәрбиеші әрдайым үйлердіауыстырады. **(математика негіздері)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	**Кешкісеруенкезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктің адамды,	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: аспанныңашықне	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаздағықұстардың тіршілігі туралы	**Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау.(қоршаған ортаментаныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктергеұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру,сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымынбекіту; табиғиқұбылыстарға деген

жүктітасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердіңатауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріненазараударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығытуралы білімдерін бекіту.

"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіругеүйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойыншақозғалысты бастауға үйрету.

"Кегльдіқағыпал" жаттығуы. (дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрғанкегльдіқағып түсіруге дағдыландыру; бұлтты болғанын, бұлттардыңаспанда ұшатынынбайқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әртүрлітабиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райыныңқандай екенін ажыратуға үйрету(ашық,бұлтты бұлттар, жаңбыр).

"Қимыл ойлаптабу" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер:ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушыетіп белгілейді.Ол шеңбердіңортасында тұрады. Балалар тәрбиешініңкөрсетуі бойыншамынамәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, түсініктерді толықтыру;құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағыжаңадан ұшып келген құстардыбайқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру.

"Қаршыға мен қарлығаш"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекітопқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады.Бұлардыңбір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушыетіп сайлайды.Басқарушы екі саптың арасымен өсімдіктергекүтім жасаудағдыларын бекіту.

"Кім жылдам?" қимылды ойыны. (денешынықтыру)

Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққабаулу. Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіденқатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының арасынаұзыннанұзақ белбеу тастайды да "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеудібұрыналса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге қызығушылықты арттыру. Желдікүнқандай өзгерістер болатындығынаназар аударту. Балаларжалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Желсоғадыбетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш-тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар.

"Желкөбік"ойыны. (дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешігеқосылып олар мына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіпшар. Осы күйі қал тұрып, Кетекөрмежарылып. Өлеңді айта жүріп,

дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа шеттерінен ішке қарайсыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу. Балалардыңеркін ойындары.	Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушықандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәріонықайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойынбастаушыөзінің орнына біреуді таңдайды және ойындыжалғастыра береді. **"Бағбанменгүлдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыданасқан ептілікпен қашып өтуге үйрену.	ерсілі-қарсылыжүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар"немесе"-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушыатынатаған топтағылар бытырай қашажөнеледіде,аты аталмағантополарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстапалу. Ұсталғанойыншысол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса,солтоп жеңеді. **Құралдары:**екітүрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті:** құмдықұмсалғышқа шеттерінен ішке қарайсыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа	асады. Ойынға басқа ойыншыларшығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады.Солекеуінің қайсысы жеңіп шықса,солжеңімпаз атанады. **"Қандайгүлекенін ойлап тап?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардысипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерінбекіту. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденеңсызықтарды салып қою. Балалар,	балаларшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші:"Желкөбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп,бар дауыстарымен"Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиешіжаңақөбік үрлеуді ұсынады: балаларорындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберденасып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,

Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауғаарналған жаттығулар. **(дене шынықтыру)**
Еңбекәрекеті:ойын алаңын ағаштардан түскенұсақбұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)**
Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу.
Балалардыңеркін ойындары.

тәрбиелеу.
"Себетке допты лақтыр"қимыл жаттығуы.(дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке,мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу.
Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады.
Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріпсебеткетүсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалартобыжеңіске жетеді.
Құралдары:спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларғадоптар.
Балалардыңеркін ойындары.

сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді.
Еңбекәрекеті:құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)**
Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу.
Балалардыңеркін ойындары.

ептілікке тәрбиелеу.
Балалар кіші шеңбергежиналады. Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерінжұмады,ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданберіпедагог таңдаған бала "қу түлкі"болып саналады.
Ал ойыншы-балалар болса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!"- деп дауыстайды.
Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "құтүлкіден"қашып құтылу керек. "Қу түлкі"кімгеқолын тигізсе, сол шетке шығады.
"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс

					ойыны. Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбекәрекеті:**ойын алаңын ағаштардан түскенұсақбұта, жапырақтардан тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардытазалыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Өзшкафын белгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті(баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту,кейіпкерлердіңсөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(математиканегіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңес беру.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	Ата-аналарғаарналған "Дұрыссөйлеуді үйрету"жаднамалары.	"Балаларға - ойыншықтар"науқанын өткізу	"Демалыс күндері баланың демалысын дұрыс үйым-ру"тақырыбындаата-аналарға кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Білімберуұйымы балабақша **ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**

Топ/сынып **Ортаңғы топ**

Тобы, топтың реттіксаны,атауы			**«Бәйтерек»**		
Балалардыңжасы			**3 жасар балалар**		
Педагогтіңаты-жөні			**П.Тургунова, Г.Қошаева**		
Жоспардың құрылукезеңі (апта айды, жылдыкөрсету)			**12.06. -16.06.2023ж.**		
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балаларбіріншікүнтолыққұжаттарымен,денеқызуынөлшеп,денетерісінтексеріп, медбикеніңрұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу, күтуге деген қызығушылықтары нояту,ересектерге қолқабыстанытуға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешініңеңбегін бақылап, балықтарға жемді үгітіп, шашып, қамқорлық жасау ниеттерін туғызу. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктерінедұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустіңжалпақ жапырақтарын сүлгімен сүрту техникасына	**Кітаптардыкітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешініңеңбегін бағалауға, кітаптардықатарға ретпен қоюға ынталандыру; еңбекқорлыққа тәрбиелеу.	**Ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешініңеңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**

		жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**	
Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Қандай ойыншық жасырынған?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету,бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Балалар бөлменің бұрышындатұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынынайтады. Балалартерісқарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаныіздейді. Тапқанбала жалаушанытығады. Ойын2-3рет қайталанады.	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиешіқораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірденалыпшығып, суреттегі бейнені атаудысұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларғакөрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(танымдық дағдылар)** **"Пішіндерді құрастыр"үстел**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақтымәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарықжылы күнде, Жап-жасылшөп үстінде, Жап-жасылкөйлек киген Бақабізгебылай деген: -Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?!	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиешіқораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірденалыпшығып, суреттегі бейнені атаудысұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларғакөрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Желкөбік"ойыны.**

түйсіққабілеттерін жетілдіру. **(танымдық дағдылар)**	**(денешынықтыру)** **"Желкөбік"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбердеойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауғабаулу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтажүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",- дегенкездебарлық	**үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қолқимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы: жүргізушібалаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балаларсолардан геометриялық пішіндердіжасап шығару керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі:төрт таяқшаданшаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру;үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша құрастыру. **(танымдық дағдылар)**	Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?! Д. Ахметова **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге машықтандыру, вестибуляр аппаратын, ой-қимылын,естесақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемішеңберде,	Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",- дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс

		балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарсетті",-дейді де, тізерлеп отырады.Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңбергетұрады, ойын қайтадан басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(денешынықтыру)**	етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде, 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру(3рет). 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда, 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу.			

	Б.қ.қуыршақтыкеудеде ұстау, 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қуырмаш"саусақ қа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.	**"Жұбыңдытап"ой ыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептіліккебаулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққатәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. ОныңқолындаЗ сурет: балық,тастар	**"Қатыпқал"ойын ы.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды,ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттенәуен

Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап, үйде жат! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(денешынықтыру, танымдық дағдылар)**	пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(денешынықтыру)**	және балдырлар. Тәрбиешіңбелгісі бойынша (ысқырық)балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан	үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттанкейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(дене шынықтыру)**

				шығып қалады. **(денешынықтыру)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Құрастырудан ойынжаттығу** "Үй құстарына арналған қоршау"Мақсатміндеттер: Құрылыс материалының формаларынатау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойыншақұрылыс жасауға деген ұмтылыстыдамыту, қоршаған әлемге құрметпенқарауды тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу**"Сутіршіліккөзі"Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алғажылжиотырып екі аяқпен бір орындажеңілсекіру техникасын бекіту; бірбірінен 10 см қашықтықта орналасқантақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметінпысықтау; көлік түрлері туралыбілімдерін толықтыру.	**Көркемәдебиеттен ойынжаттығу** "ӘтешпенТоты" украин халық ертегісі Мақсатміндеттер: Балалардыертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеугеүйрету; балалардыңбойына ертегі мазмұнын түсіндіріп, адамгершілік, мейірімділік,досқа адал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту; өздерінің құрбықұрдастарымен адал, тату ойнауға дағдыландыру; сөздік қорын молайту.	**Сурет салудан ойынжаттығу** "Құстарқанатын жайды" Мақсатміндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру;бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және бекіту;құстардың тіршілік ету ортасынтүсіңңп, бейнелеугедеген ұмтылыстарын қолдау;суретсалуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкаданойынжаттығу** "Бұлақтың сылдыры" Мақсатміндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық**				

дайындық	**дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Теректібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: бақылаубарысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терекегеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз. - Балалар,бұлтерек ағашы. Оған жақындату. - Терек-тез өсетін ағаш.Ертекөктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілдіақгүл жарады.Жапырағы	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыптыпайдалану туралытүсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралыбілімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылаубарысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару:сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық,суық).Су мөлдір, онда бәрі	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралытүсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. - Балалар,бізсеруен кезінде қандай жәндіктерге бақылаужасадық? - Иә,бұл қанқыз. Қанқыз–қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Олкішкентайболса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен? - Егердеоны қолыңаалып,басып	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні,ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын-анықтау. Салқын,жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судыңадамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалынакөңіл аудару.	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру,күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күніңсәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күншықты,күн шықты, Жерүстіненұр шықты! **"Көкту"ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балаларекі топқа

- жұмыртқа пішіндес,жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдегенкезде терек жасыл қалпақ кигенсияқты,жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады,ағаштың тамыры жерден ылғалалады,олкөп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл, одан қағаз, сіріңке, ойыншықтар жасайды.

Еңбек әрекеті: құмсалғышқақұм салу, балаларды еңбекнәтижесінеөз үлестерін қосуға үйрету. **(еңбек дағдылары)**

"Гүлдер мен аралар"қимыл-

көрінеді. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы, өзендегі,көлдегісу қызады,сондықтан жазда адамдар шомылуғабарады. Асфальтқа шашырағансудың қаншалықты тез кебетінін көрсету.Үлкен балалармен суда қандайзаттарсуға батып жатқанын, қайсысыжүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанынанықтау.

Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).

Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу.

Құралдары:

қалсаң, олар сап-сарыжағымсызиісі бар уыншығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді. Тіптіқызылтүсті нүктелізаткөрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қанқызосылайша қорғанады екен. Қорғанудыңтағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлгенсияқтыболып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісіменайналыса береді.

Еңбекәрекеті: учаскедегі қоқыстарды жинау.

(еңбекдағдылары)

Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін

Гүлзарды суару, тазаассуынішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға:кеуіп кетеді - дегенді айтқызу.

Еңбекәрекеті: гүлзарда өскен гүлдердісуару.

(еңбекдағдылары)

Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларынабаулу.

Құралдары: су құйғыштар.

"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)

Ойын мақсаты: балаларды қырағылыққа, дәлдіккеүйрету.

Ойынға қатысушы балаларбірқатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына

бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек.

Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады.

Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады.

Егер де туларын қорғапқалса,ойын

қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)
Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру.
Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар.
"Доптыұстапал" ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру.
Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: допты аулау және лақтыру жаттығулары қолғаптар, қаптар.
Педагогбалалардың шөптерге аллергиясынескеру тиіс.
"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу.
Балаларойын алаңындаайналып жүріп:
«Толқиды теңіз бір,
Толқиды теңіз екі,
Толқиды теңіз үш,
Толқидытеңізтөрт» - сөзжолдарын айтады.
Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек.
"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, көругеүйрету.
"Қонызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны.
Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктерәлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру;кеңістікті бағдарлауға машықтандыру.
Құралдары: түрлі түсті гүлдердің жәнедәндіктердің кескіндері (ламинадталған).
Педагогалдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратыпжайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды,көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлгежүгіріп алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады.Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейінтәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кімтезтабарекен?- дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алғанбаланықуып жетіп, денесіне қолынтигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбала жеңімпаз жалғаса береді.
"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту.
Құралдар:кегльдер.
Еңбек әрекеті: алаңдағы ағаштардантүскен құрқақ қоқыс бұтақтардыжинау.
Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу.
Балалардыңеркін ойыны

Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	бойыменжүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса	барып,жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **"Маған қарай жүгір" ойыны. (денешынықтыру)** Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарда немесе алаңды жағалай отырады. Тәрбиешібөлменің қарсы бұрышына немесе алаңның ең алыс бұрышына барып: «Маған қарайжүгіріңдер»,- дейді. Балалар оған қарсы жүгіреді. Тәрбиеші оларды қолын жайып, ишаратпен қарсы алады.Балалардың бәрі келіп, тәрбиешініңқасына жиналыпболғаннан кейін, ол	аталады.Өзбетінше ойынды ұйымдастырабілуге дамытуды жалғастыру, ереженіңнормасын және тәртібін орындау. **Еңбекәрекеті:** гүлді күту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетіншеқорғауға үйрету; гүлге ұқыптықарауға және сүюге тәрбиелеу. **"Осындайболама, болмай ма?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіругеүйрету. - Балалар,жаздақар жауа ма? Күн шығып тұр,жаңбыр жауып тұр?

жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердің біржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдыпжатқанын бақылайды.

Балалардыңеркін ойыны.

Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.

серуендеуді ұсынады. Балалар өздері жүргісі келген жерде емін-еркін тәрбиешімен бірге бөлме ішінде жүреді. Тәрбиеші бұдан кейін: «Үйге қарайжүгіріңдер»-дейді. Балалар жүгіріп барып орындықтарына отырады. Ойыносылай4-5 ретқайталанады. Алғашқы кезде ойынды азғана балалартобымен өткізген дұрыс, кейін ойнаушылардың саны арта түседі (үйлерінеқайтқан кездебалалардың кез-келген орындыққа отыруынаболады).

Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.

Мақсат-міндеттер:

Қараңғы және жарықжердеөсіп тұрғанөсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысынакөңіл бөлу. Өсімдіктер өсуүшінжарық қажет.

Балалардыңеркін ойыны.

			жылдамдықты дамыту, бір-біріне итерместен алаңда жүгірумүмкіндігін жетілдіру. **Балалардыңеркін ойыны.**		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балаларды аяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас					
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда, бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Оркестр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын	**"Неніңдауысы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпіндідұрысқою.	**"Қуыршақты шомылдыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымдыкөңіл-күй	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою", "орнына апару" етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға	**"Ыдыс жуу"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судыдұрысқолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың"түскі асынан" кейін,

анықтауғаүйрету. Құрал-жабдықтар: барабан,сыбызғы, қоңырау, шымылдық. Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады,содан кейін аспаптарды шымылдықтың артынатығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардыңқай аспаптыңдыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол балааспаптыалады да, сол аспапта ойнайды. **(сөйлеудідамыту, музыка)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне	Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардыңдауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл неніңдауысыдейді? Балалар "бақа" деп жауапбереді.Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысыншығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарғакүтім жасауға және медициналық құралдарды ң қажеттілігінбілуге	тудыру. Қуыршақтыжылы сумен жуындыру, олардыжөкежәне сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдысқажылысу құямыз, суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымыздың есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз.Олай болса,Алуанысуға шомылдырайық. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түрлі-түстісу"ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру(сутүсін өзгертеді). Құрал-жабдықтар: акварель бояулар, қылқаламдар, 5	үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түстітекшеден2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. - Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелгетүрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, олқызыл текшелердіқызыл қорапқа салады.	ыдыстарды жуу керектігінайту.Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы суменжәнеарнайы құралдарды пайдаланып жуамыз. Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайыпболғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Судыбір ыдыстанекінші ыдысқа құю"тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралытүсінікберу: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл","құрғақ".

рөлдерінеенуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	үйрету,балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу,сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғым дарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр,шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта,таңғыш, халат және дәрігергеарналған қалпақ. Тәрбиешіаурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады,қалған балаларойыншық жануарлар мен қуыршақтарды	мөлдірпластикалық стакандар (болашақта стакандардыңсаны кез келген болуы мүмкін), су. Стакандарсумен біргебірқатарда тізіліп тұрады. Балалар қылқаламменбір түсті алып, стақандағысуға салып, араластырадыда,не болғанын бақылайды.Балалар қызығып қарайды. Әрстақанғаәртүрлі түстерді салып, балалартәжірибе жасайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Бұнықуыршақ жасады? - Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеудідамыту)** **"Домино","Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту,ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(математика негіздері, танымдық дағдылар)**	Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардысу құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді.Бірыдыстан екінші ыдысқа қалайқұю керектігін көрсетеді.Балалар қайталайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

алып,ауруханаға
дәрігердің
қабылдауына
келеді.Дәрігер
әртүрліаурулары
бар науқастар
қарайды: аюдың
тістері ауырады,
өйткені ол көп
тәттілерді жейді,
сайқымазақтың
маңдайындажарасы
бар, қуыршақ Алуа
саусағын есікпен
қысып алған және
т.б. науқастар.
Олардытыңдайды,
мойнын қарайды,
температурасын
өлшейді, дәрі
тағайындайды,
инъекцияжасайды,
дәрілер береді.
Тәрбиеші
балалардыңойынын
бағалайды, балалар
қалай қарым-
қатынасқа түсіп
жатыр, өз ойларын
толық жеткізе ала
ма,балалардыжан-

		жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атауға арналған тапсырмалар. **(математика негіздері)**	Суреттербойынша сөйлем құрастыруды үйрену. Сөйлемдердітолық айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)** **"Суреттертізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа	**"Енібойынша салыстыру"заттарды ені бойыншажаттығу.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішіке, ұзын-қысқа ұғымдарын пысықтау. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: сұрақтар қою, балаларды сұрақтарғатолық жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршағанортамен таныстыру)**	**Жұмбақтаршешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдаукешін өткізу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ ауыз әдебиетіне деген, көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеуді дамыту, қазақтілі,көркем әдебиет)**

		тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі)**			
Серуенге дайындық	Балалардысеруендеугеынталандыру;серуендеугеарналғанойын құралдарыналу,балаларменқауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Тазааудашынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнапалайық.				
Серуен	Түскіуақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге	"Жазғыбалалар	"Балалардыжазда	"Денсаулықты	Ата-аналардың	"Баланыңдемалыс

қайтуы (ата-аналарғакеңес)	ойындары"туралы кеңес беру.	шынықтыру" тақырыбындакеңес беру.	сақтау өмір салты" туралыата-аналарға арналған кеңес.	сұранысыбойынша кеңестер.	күндеріндұрыс ұйымдастыру" тақырыбындакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ

Білімберуұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова, Г.Қошаева**				
Жоспардыңжылы айы күні	**19.06. -23.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерді суару.** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулуды жалғастыру; өсімдіктердісуару амалынигерту(су құйғыштың тұмсығын жапырақтарға тигізбей);тірі табиғат	**Ойын бұрышындағы ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардытәртіпке үйрету, ойыншықтардыөз орынына қоюды игерту. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-	**Асханабойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтары

объектілеріне қамқорлықжасауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**		тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	қоюға машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	нтаныту. **(еңбекдағдылары)**
"Ол не?"дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттардыңбір-бірінеңүлкен-кішілігінанықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканыүлкен матрешканыңішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігіжәне өрнектерібойынша салыстыру. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешібалаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойыәртүрлі, жұмбағымды тыңдашы,	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды,	**"Суреттіжина" пазл ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктердібір-бірінедұрысқоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Ненің төлі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау,қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңжәне төлдерінің	**"Бірсөзбената!"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңдытап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар	**Үстелүстіойыны: "Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкаларжәне көкөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар.

Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншықсияқты. Ойындықайталап өткізгенде балалардың ынтасынтуғызу үшін матрешка туралыкітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгібөлігіне балалардың назарынаударады, оларды салыстырады, соңынанқайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардыңең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібінкөрсетеді. Балалар бір матрешканы қолдардыжоғары көтеріп, төмен түсіріп,орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттарқұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

"Лото"Құстар"" үстел ойыны.
Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға дағдыландыру; суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

балалар,жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек.
Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар.
Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(танымдық дағдылар)**

(танымдық дағдылар)

"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқансөздерінары қарайжалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеумәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілерәлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезімінетәрбиелеу.
Құралдар. Түрліертегілер

	екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екеніқанықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоябілсе,тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, танымдық дағдылар)**	зейінді,байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй және жабайы құстардыңсуреттері бойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	бойынша белгілі сюжеттерсалынған суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу	**Таңғыжаттығу.** "Мағанқарайжүгіріңдер"ойыны.Топтасыпбірбағыттажүгіреді. "Торғайлар болып ұшайық": жан жаққа жеңіл жүгіреді. Тәрбиешініңкөмегіменшеңбержасап тұрады. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, "қоянша" секіру. Тіктұрыпқолдыалғасозу,тіктұрыпқолдыжоғарысозу "Құстай қанат самғайық" жаттығуы		

	Тіктұрып,қолдыбүйіргеқойып,аяқтыалшақетіптұрыпоңғажәнесолғаиілу. Аяқтың ұшымен шеңбер бойы жеңіл жүру. Тәрбиешініңартынанжеңілүйіріліпжүгіру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңқолдарыменбеттерінжуу,таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетінқалыптастырубойынша жұмысты жалғастыру. Асхана құралдарын дұрыс қолдануды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жууды дағдыландыру. Таңғы асты тауысып жеуге үйрету. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Не өзгерді?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтаудыдамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар:түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттардыұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар	**"Кімшақырғанын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын дауысы арқылы тану. Балалар шеңбердетұрады, санамақтың көмегіменбір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңбердетұрады. Тәрбиеші көрсететінбала жүргізушінің атыменшақырылуы керек. Жүргізуші	**"Бізқұсты іздейміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстыңойыншығы бар. Тәрбиешіқұсты жасырады. Ал балалар оны іздеулеріқажет. -Қанекей,ойынды бастаймыз. Көзіміздіжұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын.	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте	**"Не дыбыстайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың дыбыстарынтыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары:аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**

	оларды айтады. Балалар көздерін жұмады,тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып,ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	оны кім шақырғанынтабуы керек. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**	-Енді,іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	сақина тасталған балаорынантұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)**	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардыңқұстар туралы түсінік қалыптастыру.Құстардың сыртқы бейнесінің ерекшеліктері,тірші лігі туралы білімдерінкеңейту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілдісекірейік" Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқтапбастызатқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жеріненұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауғасекіру дағдыларын	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көгалдағы балапан" Мақсат-міндеттер: балаларға жапсырмалау туралытүсінік беріп,жапсырмалар жасауға үйрету, балалардың ұсақ қолмоторикасын, қиялын дамыту. «Көгалдағы балапан»жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету.	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың қыстап қалатынжәнежылы жаққаұшыпкететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстардыжіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындарарқылы	**Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілді марш"Мақсат-міндеттер: музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдауқабілетін дамыту. Балалардыңөміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуартаңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.

		дамыту;саптүзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әріқарайжетілдіру.	Сюжеттік композицияқұра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымын кеңейту, шығармашылық ойлауындамыту.	зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға дегенқамқорлықты, қиын жағдайда оларғакөмекберуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстардыбақылау (торғай). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын	**Құстардыбақылау (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау.Олардың жазғы тіршілігі туралыбілімдерін кеңейту. Бақылау барысы	**Құстардыбақылау (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты сыртынантанып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын	**Күнніңкөзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарғадеген қызығышылықты арттыру. -Балалар,аспанда жарқырап тұрған

тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу.

"Торғай".

Торғай,торғайсың,
Жылдамсың,
сондайсың,
Шырылдап
қоймайсың,
Ұшасың,талмасың.
Шомылып ал
шалшыққа,
Қонағойбіздің
баққа.

Д. Ахметова.

"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан,шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу.

Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады.**"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.**

Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау;сөздік қорынбайыту;есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін; дүниетанымын кеңейту.

Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының жәнемекендерінің

Балаларға сұрақтар:

1. Жәндіктерге нелержатады?
2. Жәндіктерқандай табиғатқа жатады?
3. Қандайжәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады?Неге?
4. Зияндыжәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге?
5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіругебола ма?

Жәндіктердүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін,біз көрмегентүрлеріде көп - ақ. Олардың өзерекшеліктері,өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызғанкездепайда болады. Олар қайдан шығады?

тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу.

Қарлығаш - бейбітшілік пен берекеніңсимволы. Қарлығаш күзде жылыжаққаұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуғаүйретеді.

- Қарлығаш, басқа құстарғақарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарыныңтүсі қара,алкеудесіақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаныдаерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеутүсіп,ұзақ ұшып жүреді. Қарлығашұясын саз балшықтан жартасқуыстарына,

не?

- Олнегеұқсайды?
- Күнніңкөзі болмасабізөмір сүре аламызба?
- Күннің бізге қандайпайдасы бар?

Тақпақ:

Күн шыққанда:
Алақай,алақай!
Күншықтықүн
шықты!
Жерүстіненүр
шықты!

"Көк ту" ойыны. (денешынықтыру)

Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.

Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар

зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу.
Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлінпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады.
Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды.
Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады.
Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады.
Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бір-біріне соғылмай,жүгіріп жүру керек.

суреттері.
Еңбекәрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)**
Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасайбілуге баулу.
"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу.
Ойын шарты. Бұл ойынғақаншабала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады.

Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқадайындалады да, күз түсіп күн суытабастаған кезде жер астындағыіндеріне кіріп жатады. Кейбіржәндіктерөз індерін ағаш қуыстарына,қалың шөп астына да салады.
Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі"тақырыбына бормен сурет салу.
Еңбек әрекеті: алаңды тазалауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)**
Мақсат-міндеттер: бірлесееңбекетуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу.
"Аққу-қаздар"ойыны. (дене

жағалаудағыжарға, үй ішіне салады. Қарлығашадамға жақын болады.
Еңбекәрекеті: гүлдібаптау, топырағынқопсыту. **(еңбек дағдылары)**
Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғаттықорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру.
"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)
Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан,шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке,

қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек.
Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады.
Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді.
Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады.
Егер де туларын қорғапқалса,ойын жалғаса береді.
Еңбекәрекеті: ауладағы ағаштардартүскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау.**(еңбек дағдылары)**

Екіншібелгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды".
Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады.
Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска.

"Сызықтыбаспа" қимылжаттығуы. (денешынықтыру)

Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру.
Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге

Бұлардыңбір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады.
Бір ойыншыны басқарушыетіп сайлайды.
Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен"қар...",-дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды.
Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу.
Ұсталғанойыншы

шынықтыру)

Мақсат-міндеттер: белгіберісіменбір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу;бір-біріне соғылмауға дағдыландыру;дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады.
Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады.
Алаңныңортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады.
Педагог:
- Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар?
Балалар:

жылдамдыққа тәрбиелеу.
Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлінпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады.
Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды.
Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады.
Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады.
Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бр-бірінесоғылмай, жүгіріпжүрукерек.
Екінші белгіде ойыншылар

Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа,бірлікке баулу.

"Ақсақ үйрек" қимылды ойыны. (денешынықтыру)

Мақсат-міндеттер: алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру.
Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау:«Күншықты, ойын басталды»; ойын шарттарын сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек).

Балалардыңеркін ойыны.

үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Балалардыңеркін ойындары.**	сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлімедальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат"жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру; ептілікке,дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:доптар, доға. **Балалардыңеркін ойыны.**	-Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден кейін, балалар қарама-қарсыжаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойынбірнешерет қайталанады. Ойынқарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды"қо спауғаболады. **Жаттығу**	орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанғалақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілкке бейімдеу, біл қолменқапты көлденеңнысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруғаарналған құм салынған қаптар. **Балалардыңеркін**

	ойындары:допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен доптықағыпалуға жаттықтыру. Халықболжамы: • өрмекшіауын тоқтаусыз,белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; • өрмекшібұрышқа тығылса - жел көтеріледі; • бақалар бақылдап тынышталмаса-ауа райы өзгеріп бұзылады.	**ойыны.**
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балаларды аяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.	
Түскі ас	Түскіасқаназараударту;үстелдеотырумәдениетінқалыптастыру,тамақтанумәдениетіментаныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдай жасау.	
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңдікөтеріңдер. Беттеріңдіжеңілқимылменсипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға,солғабұрылыңдар, Ауаныжұтыңдар,содансоңжіберіңдер,	

	Іштеріндітартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңдіалақанменсипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер,созылыңдар, Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Шұбартауық" үстелүстітеатры.** Мақсаты:ертегінің мазмұнынтүсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңежұптап"о йыны.** Мақсаты: балалардыбір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**"Ғажайып қапшық"ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге жәнеатауғаүйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	**"Шалқан"ертегісі нсахналау.** Мақсаты: ертегі кейіпкерлерінің рөлдерінойнауды үйрету. **"Түрлі-түсті ыдыс" ойыны.** Мақсаты:заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	**"Суреттертізбегі"д идактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын	**"Аурухана"сюжет ті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **"Матрешкаға қонақта" ойыны.** Мақсаты:заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканыдұрыс құрастыра білуге

Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді	суреттер топтамалары. **"Үшаю"ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегініңмазмұны бойынша сұрақтарғажауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар"ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларғасәйкес дұрысорналастыра білуге үйрету.	дағдыландыру.

		жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады**.**			
Балаларменжеке жұмыс	**"Дауысарқылы тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойындағдыларын, есту, қабылдау, сөйлеу, қиял қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Дидактикалық ойын "Кім не естиді?".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту бойыншажұмысты жалғастыру,сөздік қорын дамыту. **(сөйлеудідамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балалардакөркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				

Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысты ру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Күннің көзінен сақтану" тақырыбына ата-аналарғакеңесберу.	"Үйдегіойындар" тақырыбындаата-аналардан сауалнама алу.	"Дұрыссөйлеп үйренейік" тақырыбында ата-аналарғакеңесберу.	"Балалардың ойыншықтары" атты науқанын өткізу.	"Демалыс күндері балабақшатәртібін сақтау" атты кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтыңреттік саны, атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова Г.Қошаева**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылдықөрсету)	**26.06. -30.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі: балалардың терісін, дене қызуын,сыртқы келбетін тексеру.Балаларды жақсы көңіл күймен қарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығын анықтау.**(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	"Жазжәнебалалардыңқауіпсіздігі"атты кеңес.				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттер: орындықтарды үстелдіңалдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту;балаларды еңбекке дағдыландыру, ересектерге	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді		**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу.	**Кітапбұрышын тазалау** Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптардытігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарғаұқыпты, тазақарауғаүйрету. **(еңбекдағдылар)**

	көмектесуге үйрету. **(еңбекдағдылар)**	қалыптастыру. **(еңбекдағдылар)**		**(еңбекдағдылар)**	
	Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім,күнім..."**К үнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова.	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу;ұсаққол моторикасын дамыту. Күнденесін құрайық, (Алақандарды жоғарыкөтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолдыжайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтаданжазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтаданжазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты		**Көркем сөзді мәнерлепоқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту,елестету,есте сақтауқабілеттерін дамыту. **Көркем сөз. "Зымыран".** Биік-биіккөкаспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұрқыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынанұстап, жақын-жақын

	(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет) **"Желкөбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақындөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполар мына өлеңді айтады: Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осықүйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтып бара жатып балалардөңгелек шеңбердікеңейте түседі.Тәрбиеші:	қағайық,(Шапалақ қағу) Көңілді болайық. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Үстелүстіойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтардытабу және бірдей суреттердітаңдау әрекетін қалыптастыру, назараудару,зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттердітауып, атауларынатайды. Қай бала дұрыс айтады,солбалаға арнайы фишкалар беріледі. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**		**Үстелүстіойыны: "Түстерін тап"**Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейіндідамыту. Үстелге түрлі-түсті қарындашсуреттері баркарточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын)жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттердітаңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сарыжәне т.б. Балалар алдыменекітүсті суреттерді,содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуғаболады. **(танымдық дағдылар)**	дөңгеленетұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады: Көпіре гөр көбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды",-дегенкездебарлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру)**

	"Желкөбік жарылды",-деген кезде барлық балаларқолдарын төмен түсіріп,бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңа көбік үрлеудіұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайтабасталады. **(дене шынықтыру)**				
Таңертеңгіжаттығу	**"Достық"жаттығуы.** Біздіңтоптаұлдарменқыздарөзарадос.(Қолдың саусақтары өзарабірігеді) Кішкентайсаусақтарбізсенімендостасамыз.(Екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес. Ендісанаудыаяқтадық.(Қолдытөментүсіреміз,демалтамыз). **(сөйлеудідамыту,денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер.Балаларғатамақтануережелерінескетүсіруарқылы,асішудағдыларынқалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. *Көркемсөз* Ас ішерде күнде біз Сөйлемеймізкүлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз,білмейміз **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Күн"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқынкүнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпенжоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбіртыным таппайды.(Саусақ тарынбүгіп,қайта	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегісөздерге сәйкесқимылдарды жасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. -Қаншадыбыс естідіңдер? **(денешынықтыру)**		**"Жұбыңдытап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді,байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлітүсті фишкаларболмаса, басқа жұпты	**"Сыпайыбол"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау)

	ашады) Тук-тук,балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай,(Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**			суреттерді қолдануғаболады. **(танымдық дағдылар)**	Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Шуақты күн"Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралыбілімдерін кеңейту; куннің сәулесісіз тіршілігі жоқ екенінтусіндіру; балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетіндамыту;	**Денешынықтыру** "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсаты:Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап,бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезіндебалалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыружәне бір бағыттажүгіріп		**Суретсалу** "Орманғажидек теругебарамыз" Мақсаты: Балаларды жидектерібар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету;бейнелейтін заттың орналасу мағынасынтүсінуді меңгерту;кеңістікті бағдарлау дағдыларын,көру қабілеттерін дамыту;Табиғатты	**Музыка** "Күнбағыс"Мақ саты:Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту;өзбетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.

	күнніңжер бетіндегі тіршіліккеқажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	келе жатып, келесі бағытқа белгі бойыншатезауысу дағдыларын жетілдіру;саптүзеп бірініңартынанбірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын, гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру.		аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу. *Жеке сүйемелдеумен дербесәрекет.* **"Көркем әдебиет ""Мақтаншақ қоян"" ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегі мазмұнынтүсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсетеалуды түсіндіру;ертегіні мазмұндай алуға, рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету; ойын, қиялын, тілін,сөздікқорын дамыту; тазалыққа, адамгершілікке тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: ""Не жақсы, не жаман?""."**	*"Күнніңкөзіжәне бұлт" дидактикалық ойыны.*
Серуенгедайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Күндібақылау.**	**Құммен**		**Жаңбырдың**	**Аққайынды**

	(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру) Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылудытөгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық,адамдар жылы киімін жаздакимейді, бақшадағы көкөніс,жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Күнтерезен қарайды, Бізге шуақ шашады,Біз шапалақ	**топырақтың қасиеттерін бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм менжер(топырақ) арасында қандай ортақнәрсе бар. Ауамен,суменбірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі,сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтыңнегізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамындаәртүрлі қажетті қоректік		**жауғанын бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге мүмкіндіктержасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жаңбырдыңнеден пайда болатыны туралытүсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру.Жерге сіңуін көрсету. -Балалар,ақжауын мен нөсер жауын бірдейме? Жұмбақшешуге үйрету. Көтеріліптеңізден, Аспанғабиік барамын. Биіктенқайта түскенде, Өңі кірер даланың. **Көркемсөз.** Жау,жаужаңбыр, жау жаңбыр.	**бақылау.(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерінатайбілу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу, қайынның әдемілігін айту. Ересектермен бірлескенжұмыс түрлері.Бақшадағы көкеністерді бақылаужәнеқарау. Мақсаты: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру.**"Көктү" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді.Әртопта өзтуларыболады. Әр тудың қорғаушысы

	соғайық, Күндіқарсы алайық! **Еңбекәрекеті:** құм салғышты құммен толықтыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: кішкене шелектерментаза құмды құмсалғышқатөгу әрекетіне тарту; қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу. **"Қу түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнайбілу,“Мен-түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа,	заттарсу,ауа,саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабатықоңыртүсті болып келеді. Саздыжерлергесу көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жерсуды өткізеді,сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Түсін тап"ойыны. (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердіңарасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін		Арықсуымол болсын. Өсімдіктеркөп болсын. Жауғанжеріңшөп болсын Еңбекәрекеті: ауладағы қағаз,қоқыстарды жинау. **"Түсіңді тап"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда зейінді дамыту, түстерді ажыратабілу,белгі бойынша әрекет ету. Жүгіру, жүру жаттығулары. Балалар3-4түсті жалаушаларды алады және бөлменің әртүрлі бұрыштарында 4-6 адамнан тұрады, әр бұрыштқа тәрбиеші түрлі-түстіжалауша қояды.Тәрбиешінің белгісі бойынша "Серуендеуге барамыз!" балалар жан-жаққатарайды. "Өзтүстеріңді тап!" -дегенбелгіні	болады. Ту қорғаушылартудың қасында тұрады. Ал,басқабалалар қарсыластарынөз тобына ауыстырулары керек. Екітоптың ортасынансызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады.Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартыпалуға тырысады. Сөйтіпқайтоп балалардыкөп жинайалса,солтоп жеңіске жетеді. Жеңілгентоптың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғапқалса,ойын жалғаса береді. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландару.

	жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге жиналады.Олар педагогтің нұсқауыбойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балалардышеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәлтүртіпқалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап:"Құтүлкі, сенқайдасың?"-деп, үш рет сұрайды.Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Менмындамын!" -депдауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден"қашып	қалыптастыру. Денетәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекетету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларындамыту. Балаларекібірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады,басқалары – шабарманболады. Шабарманның қолында-ауыздық. Аланның басқа жағында-аттар		естігенде, балалар тиісті тудың жанынажиналады. Тәрбиешіқай топтың тез жиналғанын айтады. Ереже. Тудың қасынан белгі бойынша ғана шығу."Серуендеуге барамыз!". Тиісті түстіжалаушаның жанына жүгіру және жиналу "Өз түстеріңді тап!"**Дене тәрбиесіне арналған ойын:** балалардың алға қарай екі аяғымен секіруін дамыту. Белгібойынша әрекет етіңіз, ұзындыққасекіру, жылдам жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауладағыағаштан түскен ұсақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа,бірлікке баулу. **Балалардыңеркін әрекеті.**

	құтылукерек."Құ түлкі" кімге қолынтигізсе,сол шетке шығады. Педагогбалаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **"Жалаушаға жүгір" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісіне сәйкес іс-әрекеттерді орындау қабілеттерін дамыту,назар аударту,түстерді ажырата білу. Жүгіружәнежүру жаттығулары. Денетәрбиесіне арналған ойын: Балалардың қимыл-қозғалыстарын белгібойынша орындауын,әр түрлібағытта	жайылатын жер, бұндааттартұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар,тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымғажіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",-дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңдыат қорағаапарыңдар",-дегенде апарады. Ойын3-4рет қайталанады. **Балалардыңеркін ойыны.**			

	жүгіру қабілеттерін дамыту. **Балалардың еркінойыны.**				
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретуді жалғастыру.				
Түскіас	Түскіасқаназараударту;үстелдеотырумәдениетін қалыптастыру,тамақтанумәдениетімен таныстыруға бағытталғанжекежұмыстар.**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңдікөтеріңдер. Беттеріңдіжеңілқимылменсипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға,солғабұрылыңдар, Ауаныжұтыңдар,содансоңжіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңілкүй көтерілді, Кеуделеріңдіалақанменсипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер,созылыңдар, Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқаәрекеттер)	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін	**"Неістегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың		**"Скафандр киеміз"кимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру;дене	**"Неістегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың

	тиянақтау; шығармашылықпенойлану,ұсаққолмоторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар,лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагогбалаларға шеберлердіңрөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтінбалалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп,жөндейді. **(сөйлеуді**	логикасын, ой-қиялындамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табу керек. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімдібекіту;		мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз,(Бас бармақтаржоғары көтеру) Ғарышкерболамыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтардыбүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізебүгіп,көтеріп түсіру) Екіншіні саламыз. (Қолбелде,екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру Қолдыжеңге өткізіп,(Бірқолды шынтақта бүгіп созу) Солдыжеңге өткізіп, (Екінші қолдышынтақта бүгіп созу) Сыдырманы жүргізіп, (Бір қолменсыдырманы жүргізген болы қимылдату: төменненжоғарыға жүргізу)	логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табу керек. **(денешынықтыру)** **"Киімді тазалау үйі"сюжет-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа,

	дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстармен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдары:бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет)**	коммуникативті біліктердідамыту. Құрал-жабдықтар: балаларжиһазының заттары. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһазсатыпалды, бірақ ол оны бөлмегеқалайқою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік",-дейді. Тәрбиеші балаларменбірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігітуралы, балалардан сұрайды.Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақонда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қоюкерек,олоған отырады.Осылайәр жиһаздың қажеттілігін балаларсипаттап,		Киемізскафандрды. (Екі қолды жоғары көтеріп, бас төбесінеқойып,екі беттіекіалақанмен жауып, баспен шайқау) Алақай!Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай!Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет,**	тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру)**

	"Бізестиміз-жасаймыз"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсету дағдыларын дамыту. **(дене шынықтыру)**	айтыпбереді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		**қоршағанортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейінбалалардың көзінжұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(танымдық дағдылар)**	**"Неге ұқсайды?" (балалартобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындатаотырып,		**"Біз сапарға шығамыз"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтінніңмәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Бізшығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі!Бір-екі! Адымдаймыз қатарда.	**"Не болады?" (балалартобымен жұмыс) ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойыншажалпылау дағдыларын дамыту. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызылнеболады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?"(доп, айна,күнжәнет. б.); Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлікжәне т.б.).

		балағааз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(танымдық дағдылар)**		Балалар саусақтардың ұшыменүстелбетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**(сөйлеудідамыту)**
Серуенгедайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өз киімінөзішешуді,өз қажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяу қимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағыбасқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы(ата-аналарға кеңес)	"Баланың ауыстыратын киімі"туралыата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!"атты ата-аналарға арналған жаднамалар.		"Абайлаңыз, қолымыздытаза ұстайық"аттыата-аналарғаарналған жаднамалар.	"Баланыңдемалыс күндері" атты әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы б/б	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**					
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**					
Топтыңатауы	**«Бәйтерек»**					
Балалардыңжас	**3 жасар балалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова. Г.Қошаева**					
Жоспардың құрылу кезеңі	**03-07.07.2023ж.**					
Аптакүндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін, денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.					
Ата-аналармен әңгімелесу	Ата-аналардытолғандырыпжүргенсұрақтарынажауап беру.					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтыңішін реткекелтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар менқұралдарды реттеп, тазалықты орнатуғатарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібінсақтауға тарту; басталған жұмыстысоңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.		

		(еңбек дағдылары)	үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу.	**(еңбек дағдылары)**		
	"Қарама-қайшылық" ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойынқұралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөздіайтады: мысалы - "ауыр" деген сөздіайтадыда бір балаға допты лақтырады. Доптықағып алған бала, ауырзаттыайту қажет. Жауап бергенненкейін допты,қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойыносылай	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер:басқа адамды дауысынан танудыүйрету. Күрделенген нұсқасы: дауыстарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалғанбалаларға оны шақырту. Құрал:арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балаларшеңбер жасап тұрады. Біреуіортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткенбала, ортада турған баланы шақырады.Бала шақырған адамды дауысынан	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді,ойлауды дамыту. Біртопбала жиналып, қолдарына түскенәртүрлі заттардыүстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны асакөпболмауы қажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың қайсысы ненің қасында ненің қасында және қандайқалыпта жатқанын, олардың түр-түстеріқандай екенін көріп алуға 5-10 секунд уақыт беріледі.Осыдан	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер:басқа адамды дауысынан танып үйрету. Құрал:арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балаларшеңбер жасап тұрады. Біреуіортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткенбала, ортада турған баланы шақырады.Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңбергетурады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)**		

	жалғаса береді. Мысалы:ауыр-тас,жүк; шыны -ыдыс,әйнек, т.с.с.. **(сөйлеуді дамыту)** **"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен(Оң қолдың бас бармағы мен солқолдыңсұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды;сол	танып табу қажет. Таныса шеңбергетурады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)** **"Қарақат" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлеңмазмұнына сай қимыл жасау. Қалсамегер тығылып, Қалыңшөптің астында. Табаалардеп кім біліп, Жұрткөзінен қаштың ба? Торсиғанбал уызға Кіп-кішкентай қарақат.	кейін ойыншылар бөлмеден шығарылады немесе теріс қарап отырады. Осыкездеойын жүргізуші бірнеше заттың орнын тез-тез ауыстырып, кейбіреуін тығып қояды. "Үстелдіңүстіне қандай өзгерістер болды?"-деген сұраққа кім дұрыс әрі толық жауапберсе,сол ойын жүргізуші болып,әріқарай жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Желкөбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде жүріп, бірлесіпойнауға, сөздерге сай қимылдарды жасауға	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар менбұталардың (діңі, жапырақтары, жемістерімен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы:педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды,қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

	қолдыңбас бармағыменоң қолдың сұқ саусағы), Өрмекшіөрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсертеккенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінентез «сырғанап түседі), Еңбегіноның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасынашып, бір қолдың алақандарына екіншіқолдың алақансыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайтажарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғарыкөтеріп біресе оңға, біресесолға иіледі),	Салыпқояр ауызға, Болсаегербала тап. (С.Мәуленов) **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	дағдыландыру; ұйымшалдыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақындөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполар мына өлеңді айтады. Көпірегөр көбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осықүйіқал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбікжарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарынтөмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиешіжаңа			

	Құрғады тез-ақ төңірек(Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекшіөрмек тоқуға Кірісті,дереу, тезірек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**		көбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып,қайтадан шеңберге тұрады,ойын қайтадан басталады. **(дене шынықтыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	Тәрбиешініңартынаншеңбербойындажайжүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ– аяқтыалшаққойып,қолдытөменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолдыжоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ–аяқтыалшақ,қолдыбелгеқойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнешеретқайталаймыз.(5-6рет) БҚ–аяқтыалшақ,қолдытөменбасымызбеноңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш"болыпұшамыз "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, демалу. **(денешынықтыру)**					
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту.					

	Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балаларрақметайтыптамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім,күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер:еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалыстыәуен ойнап тұр. Балалар секіріп жәнееркінәуен тактіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасадыжәне балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балаларбір-бірініңартынан айналып, шеңбергежасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанындатұрады, оны барлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісібойынша (ысқырық) балалар бір-біріненкейін шеңбербойымен қозғала бастайды. Педагог	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңбер бойымен отырады,ортаға "жүргізуші" шығарып, қолынасақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алғасозады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақинасалған болыпшығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынантұруы		

	алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**		кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткенкезде, балалар шеңбер бойымен қолдарынсермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалартізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққатербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығыпқалады. **(сөйлеуді дамыту)**	тиісті,"Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Орман жидектерін тереміз" Мақсат-	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дәмдітосаптар" Мақсат-міндеттер:	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тосаптынеден қайнатамыз?" Мақсат-	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Әнсалғанкім?" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка		

	міндеттер: Ормандаөсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралысөздік қорларын белсенділендіру ,нақтылау.	Балалардасап түзеп бірінің артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөрененің үстімен тез адымдапжүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптартуралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту.	міндеттер: Балалардың жидектер туралы,олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсуорындары туралы,олардың түрлерімен,адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздікқорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалықойлау қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыптықарауға тәрбиелеу. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу**	жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойынмазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

			"Жидегібар себет" Мақсат-міндеттер:Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен жидектер,себет мүсіндеуді үйрену; сөйлеуді, логикалық ойлауды, зейін қоюды,жұмбақ шешудіүйрету; ермексазбен жұмыскезінде ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	**Күнніңкөзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларғакүн туралы мағлұматтарын кеңейту. Балаларға	**Аспандыжәне бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауғабаулу, аспанды	**Шиеағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер:шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау);	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылық тарынанықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**		

	күннің сәулесі, жылуытуралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай,алақай! Күншықтықүн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Күн - түн"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбелгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешекліктері жайындағы түсініктері пысықтау; ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Балаларкөңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн"-десе балалар қозғалып жүреді,	"бұлтсыз"немесе"бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігінкөруге үйрету; қадағалау барысында бұлттыажырата білу, аспан бұлтты,бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысыжәне өзгерісіжөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек,оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп,өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе,	өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақішінде шиелер, Баржемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздіңжауын алады -Балалар,бұл шие ағашы. **Еңбекәрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерінжинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қоңызды (көбелекті) гүлгеқондыр"ойыны.** Мақсаты: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын	Мақсат-міндеттер: құм ментопырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа(жер, құм, саз), қазу, қопсытуарқылы назар аудару. Құмменжер (топырақ) арасындақандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі, сумен қамтамасыз ететінжердің жұмсаққабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгіқасиеті– құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрліқажетті қоректікзаттар		

	қимылдайды. "Түн" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатыпқалады. Осы сәтте бір бала ойын шартынбұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойынжалғасын табады. **"Қасқырмен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын желісі, шартыбойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарапжүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа,	керісінше, азайып және еритінін атап өтугеболады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Тақпақ. - Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? - Жергенөсер төгемін, Өссінгүлдер, көп егін! - Гүл-гүлжайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Ақсерек,көк серек"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартыбойынша ойнауға,мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп	арттыру; түстерді ажыратабілу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердіңжәне дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балаларөздеріне ұнағанқоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсібірдейгүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **"Қапты көлденең нысанға**	су,ауа,саз,құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтанкөпке дейін кеппейді. Құмдыжерсуды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбекәрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер:ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Ормандағы аюда"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын		

	зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалғанбалалар "қояндар" болады. Педагог белгісіненкейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған"қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **Еңбекәрекеті:** ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)**	жүгіругебаулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достыққарым-қатынастарын дамыту. Ойынашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады.Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойындыбастаған топтыңбалалары әндете өлең айтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Солкездеаты аталғанбалаөз	**лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептіл"кке бейімдеу, біл қолменқапты көлденең нысанғалақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналғанқұм салынғанқаптар. Балалардың еркінойындары. **Еңбек әрекеті: ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	шартынбұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-бірінесоғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізушібала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып,отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайыкөп екен.		

	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	тобыналаншығып, екпіндейжүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.Егер үзіпкетсе, бір баланы жетелепапарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса,өзісол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдында қаіупсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Көбелекті ұстап алу"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбелгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін,		Теріп,теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар,жақын келеді, Аюжидегін береді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, олардықуалап, ұстапалмақшы болады. Ұстап алу - балағақолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар"келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңындабалалар "аю" қанша баланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Түсінтап"**		

		зейіндідамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойынбарысында педагог балаларды бір затты(көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғарысекіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмаудыескеру керек. **"Не жөнінде айтылады" дидактикалық ойыны.** Сипаттыбелгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу (жарқырайды, аспан,бұлыңғыр найзағай ойнайды). Балалардың еркінойыны. Балалардыөз		**ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынаннегізгі түстерді ажыратабілу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойыншаәрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркінәрекеті.**		

		бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету. **Еңбек әрекеті: ағаштантүскен бұтақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірліккебаулу. **Балалардың еркінәрекеті.**				
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.					
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балаларақметайтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Бойымыздыжазайық Қолымызды созайық Жаттығуларжасайық Үйқымыздыашайық! **(денешынықтыру)**					
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Балалардың дербесәрекеті	**"Неөзгерді?" дидактикалық**	**"Қапшықтане бар?"**	**"Қуыршақты серуенге**	**Дамытушы ойын."Не**		

(баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды, қиялдыдамыту. Құрал-жабдықтар:"Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларғамұқият қараудыталап етеді. Балалар олардың орналасуын естесақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып,артқа қарауларын сұрайды.Сол кезде тәрбиеші біройыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту,сөйлеуді дамыту, балалардың сөздікқорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерінжұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Балақолын қапшыққа	**даярлайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешекжәне киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту және толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш", "Құрастырғыш".** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды,қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** **"Айырмашылықты тап"дамытушы**	**істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұсқа. Тәрбиеші жұмбақтыым-ишараарқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесезаттарды көрсетеді. 2-нұсқа. Белсендібалалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3-нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимылкөрсетеді. Ал басқалары сол қимылдыңне екенін табу керек. **(қоршаған**		

	қояды. Қандай өзгерістібайқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарайжалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегінімұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(көркем әдебиет)**	салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады,егержоқ болса, оны қалдырады. Басқабалалар кезекпен ойнайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер:ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистікөнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгертеотырып, кейіпкерлердің дауысынасала	**ойыны.** Мақсат-міндеттер:ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтармен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларғабіраз уақыткөрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Бастыміндет-заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**ортамен таныстыру)** **"Жидек тереміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидеккешығу, шөп, бұта арасынаніздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса ,алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсаққызыл түстіқағаздан шиыршықтарды		

		білуге үйрету. Ойынбарысы: Автор: Ерте-ерте-ертедешал мен кемпір тұрыпты.Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау,маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неденпісірейін? Ұн жоқ қой. Шал:Әй,кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бірбауырсақ пісіретін үн табылар. Автор:Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймаққосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуғақояды. Жата-жата жалыққан		(жидектерді) жапсырып,шөп арасына шашыратып қоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		

		бауырсақтерезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалапкетеді. Жолдадомалап келе жатса, алдынанқоян шығады. Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен меніжеме,қоян, мен өлең айтып беремін,тыңдап көрші. Әжеқойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майғапісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор:Бауырсақ				

		алғақарай домалапкетеді, қоян қалып қояды.Бауырсақ орман ішіиен домалапкеле жатқанда, алдынанқасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін,тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор:Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю(6-бала):Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін,тыңдап көрші. Бауырсақтың				

		әні. Автор:Бауырсақ домалап кетеді, аюқалыпқояды. Бауырсақ зымырапкеле жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың,қандай әдемісін! Автор:Бауырсақ қуанып, өлеңін айта бастайды. Түлкіболса тыңдағанболып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қоймақырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майғапісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім,				

		Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі:Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ,мен қартайдым, құлағым естімейдіғой. Кәне,менің тұмсығыма отырып,өлеңді тағы бір айтып берші. Автор:Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!»депжеп қояды.				
Балалармен жекежұмыс	**"Пішіні бойынша таңда"(топпен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін	**Көркемсөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлаудыдамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға		

	бекіту, заттардың пішініндұрыс атауға дағдыландыру. **(математика негіздері)**	деген қызығушылықты арттыру. "Қарақат". Қап-қарабір тамшыдай, Теріп жедік қарақат. Таңдайымыз қаңсымай Шөлқандырдық, рақат! Т.Жүребаев. **(көркем әдебиет)**	тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстармен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. "Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттердіқарау.		
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.					
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.					
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**					
Балалардың	"Жазғы	"Бірге	"Халық	"Балалардың		

үйгеқайтуы (ата-аналарға кеңес)	кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кеңесберу.	жаттайық" жаднама.	шығармашылығы" жоба жасау.	демалыс күндеріндұрыс ұйымдастыру"кеңес беру.		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы Балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақша**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Бәйтерек»				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова** **Г. Қошаева**				
Жоспардың құрылукезеңі	**10.07. -14.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алужәнеоларғақолайлыжағдайжасау.Баланыңкөңілкүйін,оныңжекепікірін,қызығушылығынанықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтармен құралдарды ретттеп,тазалықты орнатуға тарту; еңбекдағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	"Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтаайтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздіңарманкөрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотордыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлдімықты ұстаймыз, Аяқпенбасып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамызжолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д.Ахметова. **(танымдық дағдылар,сөйлеудідамыту)** **«Үшіншісіартық» ойыны.**	**"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралартуралы білімдерінбекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінінажырата білудағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық дененібалаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршағанортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естерінетүсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттарменсуреттер жатыр.Баласуретті не затты таңдай отырып, оның қандайпішінге	**"Жайлыүй" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру,оларды жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету; Ойынға30суретті карточка кіреді. Олардың25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады,олардың әрқайсысы заттардыңөзтобын анықтайды: киім, аяққиім,ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **Санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтінніңмәнінесай	**"Саусақтар-ойыншықтар" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтардыкеріп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектепжыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалаққағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатып ашу, саусақтарды көрсету)	**"Үлкен-кіші"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін,зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді.1–ұлдар (текшенің ең кішкентайынан үлкенінеқарай),ал 2 – қыздар командасы (керісінше,доптың ең үлкенінен кішісінеқарайрет-ретімен қояды). Керісінше:Үлкен текшеге – кішкентайкөлікті қою керек. Кішкентайтекшеге – үлкен көлік қою керек. **Көркемсөз.** Достардыжинайық, Мұнаранықұрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентайданасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру,**

	Мақсат-міндеттер: басқаларынасәйкес келмейтін затты (геометриялық пішінді) алып тастаунемесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Естуарқылыжұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетудісұрайды, мысалы:2 шеңбер, 1төртбұрыш(пішін бойынша), 2 қызыл пішінжәне1жасыл пішін (түс бойынша). **(танымдық дағдылар)**	ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер,	қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екікөзбенқос құлақ, Бірбаспененбір мұрын. Нешеуболдықос шырақ, Санапшығаркім бұрын?! Екіаяқпенекіқол, Бірауызбенбір тілің ... Нешеуболдықане, бол, Санапшығаркім бұрын?! Сұқсаусағымсуға барды, Ортаңқолыморақ орды. Атыжоғымағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Текшынашақ-балапанын. (М.Қуанышбеков) **(сөйлеудідамыту, математика**	Қане, тұр түзу сапқа!(Алақанды жаю,саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Ісжасайықжаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау) **(сөйлеудідамыту)** **"Лото" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғасуреттер тізбегін жинау. Жүргізуші таңдалады.Қалған балалар аяқ киім,киімжәнет.б. бейненленген суреттерді таңдайды.Қалған суреттерді араластырып, қалтағасалып қояды. Жүргізуші бір суреттіалып,оны басқа балаларға көрсетеді.Қайбала бірінші болып жинап, өз тізбегін құрайды, сол бала жеңіске жетеді. **(танымдық**	**сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардыңсаны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді,түсті ажырату қабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**

		(Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**негіздері)**	**дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу	1. Көлбең-көлбең,көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Аюқалайжүреді? Кім көрсетебіледі? Аюбылай,жүредіоныбәрі біледі. Бірқатарменжүру,аяқтыңекішетінебасып,аюсияқты қорбаңдапжүру.(1мин) а) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдегенкөлеңкем. Түлкіқалайжүреді?Кімкөрсетебіледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бірқатарменжүру,түлкісияқтыбұлаңдапжүру(1мин) б) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдегенкөлеңкем. Қоянқалайжүреді?Кімкөрсетебіледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатарменжүру,қоян сияқтысекіру.(1мин) 2. Б.қ:тұрып аяқарасыашықиықпен1-оңқолды көтеру, 2-солқолды көтеру,3-оң қолдыжоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды,7-төментүсіруоңқолды,8-солқолдытөментүсіру.6-8 рет. 3. Иілемізоңға,иілемізсолға. Отырамыз,тұрамыз. Құсболыпқанатқағамыз.(3-4) **(денешынықтыру)**			
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз				

	Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балалар алғысайтыптамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт" -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратыпайта білуге үйрету.	**"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздердіқолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады дабірбалағадопты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созымқашықтықта	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары көтеріп, төмен түсіріп,орындау) Қанатжайып, ұшады.	**"Түймеше"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ,тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып,басып таппадым. Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**

	Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтынзаттардың сурет-карточкалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(денешынықтыру)**	Бұлттаркұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғаніс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналғансебеттер" Мақсат-міндеттер: Балалардысанау таяқшаларын пайдаланып,үлгі бойынша құрастыруды үйрету,көгөністер туралы білімдерін кеңейту, үлгі бойынша жұмыс істеу қабілетін дамыту,басталған жұмысты соңына дейін жеткізу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадамменалға,нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру;сап түзеп бірінің артынанбірі	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?"Мақсат-міндеттер: Балаларғаөмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдікқорларын молайту; ойлау қабілеттерін дамыту; жаман қылықтарданалшақ жүруге, жақсы игі істергежақын	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дәрумендерқайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейнеленетінзатқа сәйкес түстерді таңдайбілу,бейнені берілген жазықтықта орналастырабілу біліктілігін қалыптастыруды жалғастыру;	**Музыкаданойын-жаттығу** "Кел,бибилейік!" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетіндамыту. Балаларды достыққа,бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.

		шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінжетілдіру.	болуғабаулу, тәрбиелеу.	жемістержайлы олардыңпішіні,түсі жайлы білімдерін бекіту; алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлыбілімдерін терендету; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардыңтірі табиғат екені туралыбілімдерін бекіту табиғаттықорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату,қайағашқа	**Шыршаағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралыжалпы түсініктерін тиянақтау; балалардыңсөздік қорынтолықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып,олтуралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріпайту.Басқа ағаштар қыста	**Құстардыбақылау (торғай,көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жердентары шоқып-ап Бөтегесітомпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайдыторғай мақтаған. Бірторғайұшса боранда, Бәріжабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар неменқоректенеді,	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардыңнегізгі айырмашылығын көруге бейімдеу. Көркем сөзТабиғат оланамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз,	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерәлеміне деген қызығушылықты арттыру; шыбынның тіршілігіжайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ Шидім,шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған

	жататынын анықтату. **Еңбекәрекеті: балабақша ауласындағы сынғанбұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Меніңсүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салыпәңгімелеуге үйрету. Балалардыңеркін ойыны.	жалаңаштұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалапқарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл.Шыршаөте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып, денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасылжелек жамылған Міне,сұлу шыршамыз Инелерітағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауланы ағаштарданқұрап түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу;бастаған істі аяғына дейін жеткізугебейімдеу. **"Ақсерек,көк серек"қимыл-**	қайдамекендейді, пайдасы қандай туралыбілімдерін толықтыру. **"Құстар және түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға,бір-біріне соғылмай қимылдауға, ереженібұзбауға жаттықтыру; достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Түлкіні"педагог тағайындайды. Ойын барысында балалардыңалаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қадағаланады. **Еңбекәрекеті: құстарды тамақтандыру.**	Шаттықәнге саламыз. Жаздааралаптауында да, Барамызбізбауына. Өзеніне шомылып, Жүгіремізжауында. Аулада өсетін бұталардытани білу,яғни2-3түрлі: жапырағына,діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерінайта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын;өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). Балаларға бұталардың жанынан өткен кезде, қауіпсізді сақтау ережелерін түсіндіру. **"Тығылмақ"қимылды ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды аулада тығылмақойнауға, шыдамдылыққа тәрбиелеу;ойын ережелерінбұзбай, өзбетіншеойнату.	құс. (Шыбын) Жазмезгілінде шыбын-шіркейлерліңөмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астынатығылуын бақылау, қорытындыжасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соныңнәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін.Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс,жидектерді жуу. Ауарайының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыңойын

	"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардыңеркін ойындары.**	**қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықалаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек?	Мақсат-міндеттер: құстарға деген қамқоршылыққа тәрбиелеу. Педагогкепкен нанды үгітіп, табаққадайындап қояды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. Балалардың еркін ойыны.Ойыншық-тербеткіш, әткеншекте.Басқа балалармен ойнаубарысында бір-бірімен татулықта,бірлікте болуға тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойындары.**	**"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті: ауладағыжұмыс.** Мақсат-міндеттер: өз бетінше талдардысуаруға дағдыландыру; өсімдіккедеген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендергекөмек беру. **Балалардыңеркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер: құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейінбұданбері

		Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Балалардыңеркін ойындары.**			жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қутүлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Көбелекті ұстап алу" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірзатты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге дағдыландыру; тепе-теңдікті сақтауғабейімдеу; достарыменжақсы қарым-қатынаста болуға, тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: гүлзардағы**

					гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруғатәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары:су құйғыш. **Балалардыңеркін ойыны: балалар жақсы көретін ойыншықтармен ойна.** Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіпойнауға бейімдеу.
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз,күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз,білмейміз. Балалар алғыс айтыптамақтануғакіріседі. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіүйқы	Балалардыңтынышүйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	Ояндықпабәріміз? Бір-бірімізгеқараймыз. Күлімдейміз бәріміз.				

шаралары	Керіліпсозылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз,Ендідопболыпсе кіреміз. Адымдап жүреміз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқақарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту.Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердіңүлгісін беру. **(танымдық дағдылар)** **"Дәрігергене керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды	**"Неніңдауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету,екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар неніңдаусыекенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді.Соданкейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады.**(қоршаған ортамен таныстыру,**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына«Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдапалып,қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын	**"Өзүйіндітап"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштыңоңжағы, ал 2-топтағы

	ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімдітазалау үйі" сюжетт-рөлдікойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш,үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді	айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; естесақтау,ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары:дәрігер жәнебасқаманадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп,атайды,не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**сөйлеудідамыту)** **"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар Сынық	шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала	балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық

	ілетінжіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп,жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	автобустажүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншыққұралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі:кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Балаларменжеке жұмыс	**"Не болады?» ойыны (балалар тобыменжұмыс)** Мақсат-міндеттер:	**"Негеұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер:	**Жаңылтпаш жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркемсөзге деген	**"Не қайда орналасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Суретті тап" ойыны (балалар тобыменжұмыс).** Мақсат-міндеттер:

	сөйлеу,естесақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді.Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағаштанеөседі?"; "Орманда не тұрады?"жәнет.б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы,доп-үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетіндамыту. Дөп-дөңгелекДоп дөңгелеп келеді. Тепкенбөгепқарап Аяқ оған керегі. О.Асқар. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланыпайтуға тәрбиелеу. Құралдары:шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	естесақтау,зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлеміндекөрсету. Оданкейін балалардың көзін жұмуларынсұрау, көптеген суреттердіңішінен бірінші қараған суретінтауыпалу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-**				

	гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Балалардыңжас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балаларменбірге ойнаймыз" тақырыбындакеңес беру.	"Ойнаймызда ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегікүн тәртібі" тақырыбында сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова.** **Г.Қошаева**				
Жоспардың құрылукезеңі	**17.07. -21.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**Асханабойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбекдағдылары)**

	ұқыптықарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**		**(еңбекдағдылары)**	машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	
	"Сыпайыбол"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкаларжәне көгөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. "Күнім,күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет)** **"Суретті**	**Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту;көркемсөз үлгілеріне, ересектіңеңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М.Әлімқұлов, "Аспаз". Біздіңгүлбақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңілжақсыаға. Әлде, май құймақ па? Көжеме,сорпама? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай–асмаманы. Пісіре білгенге, Астыңжоқмаманы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Бірсөзбен ата"**	**"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттерібойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Айырмашылықтытап"дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсасжұпзаттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтард ытабуқабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту.

			құрастыр"ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және олардыбірсөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	Барысы. Салыстыруға біріншізатнемесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейінекіншізатне суретке көңіл аударылады.Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынынайту. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу	Таңғыжаттығу кешені 1. "Тартыламыз"ойыны. Б.қ.:аяқтыңарасысәлашық,қолекі жанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4рет 2. "Иілеміз"ойыны. Б.қ.:аяқиықдеңгейіненалшақ,қолтөменде Орындалуы:алғаиілу,қолдыеденгетигізу,тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір"ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы:бірорындасекіру Қайталануы:6-8рет,жүруменалмастыру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	**Дамытушыойын "Не істегенімізді**	**"Ақшамшық" ойыны.**	**"Бізқұсты іздейміз"ойыны.**	**"Кім сені шақырды,тап"**	**"Сиқырлы қапшық"**

дайындық	**айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын,қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа.Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді.Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді.Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді.Ал басқалары сол қимылдыңнеекенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстыңойыншығы бар. Тәрбиешіқұсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей,ойынды бастаймыз. Көзіміздіжұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді,іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантанып үйрету. Құрал: арнайы құралкерекемес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатұрып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Танысашеңберге турады–шақырған балаортағатурады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	**дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып,қолын "сиқырлы қапшықтан"шығарм аған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығынайтып береді.Қалтадан қолыншығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен**

					таныстыру, сөйлеудідамыту)
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Сөйлеуді дамытуданойынжаттығу** «Көгөністерден көже жасау» (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көгөністердің атауларымен таныстыру. Көгөністердідұрыс айтуға үйрету. Көгөністердің аттарынжекеатап, жалпылаутүсінігін қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Бірінші байлықденсаулық" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепетеңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру;сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысудағдыларын дамыту.	**Жапсырудан ойынжаттығу** "Себеттегі көгөністер" Мақсатміндеттер: Балалардышаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету;балалардың қайшыны дұрыс ұстау және шығармашылық жұмыстаржасау қабілеттерін нығайту; дүкен туралытүсінікберу; жапсыруғаарналған бөлшектерді параққаөзбетімен жабыстыру қабілетіндамыту; ауызша нұсқаулардынақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақмоторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмыстыаяғына дейінжеткізебілуге тәрбиелеу.	**Қоршағанортамен танысудан ойынжаттығу** "Біздіңкөгөністер" Мақсатміндеттер: Балалардың көгөністертуралы білімдерін бекіту, олардыңатауларын нақтылау, түсін, пішінін, түр сипатынанажырата білуге үйрету; байқағыштық пен қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту;тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Музыкаданойынжаттығу** "Сиқырлы дәрумендер" Мақсатміндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністертуралы көп білуге ынталандыру; қызанақтыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалыекенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып,баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптентазалау,	**Бақшадағы көкөністерді бақылау(қияр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністертуралы көп білуге ынталандыру; қиярдыңсыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін,ағзағааса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып,суықтаүстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту.Қопсыту,арам шөптен тазалау, суаруүлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар	**Күн шұғыласын (сәулесі)бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балалардыжинап, айнаныңкөмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайдысәуле құбылып. Ымдасаңболды «кел» деп, Жетедідемде жүгіріп. Сәлүзілісжасайды да: "Сәулені ұстаңдар",-деген белгі береді. Балаларқабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрғанкүнсәулесін ұстауға тырысады. **"Күн қояны" қимылдыойыны.**	**"Қайда не өседі?" жаттығуы.Жеміс-жидектің өсетінін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақшаменбақшада өсіп жатқан жемістермен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінінтүсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердіңкөбі ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінінайту.Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақат жерде өсетінінайту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі	**Бақшадағы көгөністерді бақылау(сәбіз). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністертуралы көп білуге ынталандыру; сәбіздіңсыртқы ерекшеліктерін байқауға,атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзағааса пайдалыекендігіне көз жеткізу. Сәбіздіңұсақ тұқымын көрсетіп, көктемдеыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққасалып,су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суаруүлгілеріністәжірибедекөрсету. Сәбіз суықтан

	суаруүлгілерін іс-тәжірибедекөрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбекәрекеті: учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **"Маған жүгір"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіңіңбелгісі бойынша әрекет	қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақбұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!”сигналы бойыншақолға	**(денешынықтыру)** Мақсаты: тыныштандыру жәнеелестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңетурақарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояныарықарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, онықұшақтаңдар. Балалар екі қолдарыменөздерін құшақтайды» Педагог:енді1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар- дейді.	салат,тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күнніңкөзін сүйемін. Менөрікпін өрікпін, Айналағакөрікпін. Жеке жұмыс: жемістердіңиісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **"Қайсысы жеміс, қайсысы көкөніс?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс пен көкөністерді ажыратабілуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу.	қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейінөсетінінайту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігінбайқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендергетолы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру.**"Шеңберге дәл түсір"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар ортада жатқандиаметрі1-1,5 м үлкен шеңберденнемесе дөңгелектен(жіптен немесе еденге сызылған) 2-3адам жерде дөңгелектеніп тұрады.Балалардың қолында құм салынғанкішкене қапшықтар бар.

	етуге баулу. Ойындыбастамас бұрын, педагог балаларды екі бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойыншаекібаланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойынаяқталғаннан кейін, балалардан кім жылдам жүгіргенінсұрауға, барлығынмақтауға болады. **"Бұлақтардан аттап өтейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бірбағыттажүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерденаттап өтуге дағдыландыру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. "Бұлақтарды"жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсепқоюға болады. **Дене тәрбиесі**	түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды.	Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағыаюда" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған болып, отырады. " Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақсөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай	Құралдары: себеттер,көкөністермен жемістердің нақпішіндері. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардышеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір	Тәрбиешінің "Лақтыр!"-деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын көтереді де, орындарынабарып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету. Бұл ойынға топ балаларыбәрітегіс қатыса алады. Балаларды дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиешікөмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуыкерек.

	бойыншажеке жұмыстар: жылдамдықты дамыту,бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**	Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Бұлақтан секіріп өтеміз"жаттығуы. (** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Балалардыңеркін ойындары.**	жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталған"балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **Еңбекәрекеті:жас ағаштар мен бұталардысуару, суаруәдісін көрсету.**	жаққа бұрып, беттеріншеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Ұзынжол"ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Дөңгелене тұрған балалартышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадантышқанды шығарып жіберіп мысықты шығармауға тырысады.Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса,ойынғакелесі жаңа балалар қатысаотырып алмаса береді. **Еңбекәрекеті: ойыналаңымызды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардыңеркін ойыны.**

			Мақсаты:қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардыңеркін ойыны.**		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Тәрбиешініңайтқанынорындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңдыоңға,солғабұрыңдар, Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықтыжұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Ендіоян. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Көліктер"сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жекесөздердіқатты және ақырын айтқызып үйрету. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Көгөністер**	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардыңбір-біріненүлкен-кішілігінанықтай білуді үйрету. Матрешканың	**"Суреттертізбегі"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту.	**"Өзүйіңдітап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу.

	дүкені"сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардыңсатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардыңойынға қажеттіқұралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканыүлкен матрешканыңішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігіжәне өрнектерібойынша салыстыру. Ойынныңмазмұны. Тәрбиешібалаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойыәртүрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншықсияқты. Ойындықайталап өткізгенде балалардың ынтасынтуғызу үшін матрешка туралыкітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгібөлігіне балалардың	құбылыстармен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Қуыршақты серуенгекиіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауынатайбілуге және сөйлемде қолданабілуге жаттықтыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: көк, сары,қызыл,жасыл. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге	Құрал-жабдықтар: "Жемістер мен көгөністер" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.**	Қажеттіқұралдар: "Ағаштардың бейнесі",үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Неқайдаөседі?" дидактикалық ойыны.**

		назарынаударады, оларды салыстырады, соңынанқайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардыңең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібінкөрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екеніңанықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоябілсе,тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір- екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпазаталады. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік"ертегісін**	шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегікөйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды.Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдапкиіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар.Автобус салонынбілдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліптұруы;рөл, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобуссалонына шақырады;	Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардыңқайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеумәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршағанәлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердік карточка-суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		сахналау. Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(көркемәдебиет, сөйлеудідамыту)**		жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетугеболады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	
Балаларменжеке жұмыс	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Логикалықойлауды дамыту,халықауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	**"Не қайда орнасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу.	**"Қуыршаққа арналғанжиһаз" ойыны.** Үлкенқұрылыс (лего) құрастырғышынан қуыршаққа жиһаз жасау, бөлме ішін әсемдеуге үйрету. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнынесте	**"Кімніңүйітезірек жиналады".** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады.Екі	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді,қабылдауды дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол

		Құралдары:шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. Көңілдібарбала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістершеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді.Серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал педагогәруақытта үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	шеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				

Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайықта ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу"аттыкеңес.	Сұранысбойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбындаата-аналармен сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы (балабақша)	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова, Г.Қошаева**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**24.07. -28.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарынтаныту.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру;	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару),	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге

	(еңбекдағдылары)	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**		машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**
	"Топ-топ басайық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкесқимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық,(Шеңберге тұру) Жалауданкүн жасайық. (Қолдарынкөтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса,жаса,алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!". Балалар баяулап, тоқтайды. Ойынқайталанады. **(денешынықтыру)** **"Айырмашылықтытап"дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ,қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту; балаларды өсімдіктердіңтүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрліпішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған жапырақшаларға	**"Жел көбік" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балаларбір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылыполармына өлеңді айтады. Көпірегөркөбік-шар, Көпірегөркеңіп шар. Осы күйіқал тұрып, Кетекөрме жарылып. Өлеңдіайтыпбара жатып балалар дөңгелекшеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші:"Жел көбікжарылды" дегенкездебарлық	**"Ою саламыз" саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсақкол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспанжарып туыпты. Жердіңекібетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкесқимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық,(Шеңберге

	ұқсасжұпзаттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтардытабуқабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға біріншізатнемесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейінекіншізатне суретке көңіл аударылады.Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынынайту. **(танымдық дағдылар)**	түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкескелетінгүлді табады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Отыру, саусақтарменеденді	балаларқолдарын төмен түсіріп,бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді.Тәрбиеші жаңакөбікүрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады,қайтадан дөңгелектеніп тұрады,ойынқайта басталады. **(денешынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратыпайта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтынзаттардың сурет-карточкалары. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)**	жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып, бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеудідамыту)** **"Түстерінтап" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейіндідамыту. Үстелге түрлі түсті қарындашсуреттері баркарточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын)жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттердітаңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сарыжәне т.б. Балалар алдыменекітүсті суреттерді,содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуғаболады. **(танымдық**	тұру) Жалауданкүн жасайық. (Қолдарынкөтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса,жаса,алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойынқайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

		соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?- сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?- сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(денешынықтыру)**		**дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқ алшақ,қуыршақ төменде. 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру.(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда, 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4алғаенкею-"Қуыршақтарбилейді", 5-6 б.қ. келу (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпеноңға,солғаайналу.(2реттен) **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау, сорпанытөкпеу, нандыүгітпеу,майлықты дұрыс				

	қолдану, тамақішкендесөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақтытыңда" топтық ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдардыжасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін	**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көкөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленгенкөлімдері 8×8см карточкаларжәне көкөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(танымдық**	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептіліккебаулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", -дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың	**"Өрмекші"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтініниңмәнінесай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күнібойыеңбекпен (Оң қолдың бас бармағыменсол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды;сол қолдыңбасбармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекшіөрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады),	**"Неөзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету, есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші сұрайдыбалалардан көздерін жұмып, артқақарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір

	жалғастырады. - Балалар, қанша дыбысестідіңдер? **(музыка)**	**дағдылар)**	үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(**	Нөсертеккенет селдеткен (Оң алақанменсолқол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегіноныңжоқ қылды (Барлық саусақтардың арасынашып,бір қолдың алақандарына екіншіқолдың алақан сыртын беттестіреді«күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріпбіресеоңға, біресесолға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек(Барлық саусақтардың ұштарынтүйістіре, тез-тезкезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекшіөрмек тоқуға Кірісті,дереу, тезірек.	ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқаптұрсыңдар деп?». Балалар жауапбереді.Ойын ары-қарай жалғаса береді.
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Гүлшалғынға	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Хошиісті гүлдер"	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** А.Байғабылова "Ойыншықтар"	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүлдер ашылды"	**Музыкаданойын-жаттығу** "Қоңыраулар үні"Мақсат-міндеттер:

іс-әрекет	саяхат» Мақсат-міндеттер: Гүлдерді жалпы және айрықша белгілердікөрсете отырып салыстыру;гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау; тәрбиешінің көмегіментірек сызбабойынша шағын әңгіме құрастыру; балалардыңсөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту; өсімдіктерге, гүлдергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттардажүгіру дағдысын қалыптастыру;тура нысанға оң қолмен тікнысанағакөздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	(жатқа айту) Мақсат-міндеттер: Балалардың ойыншықтар туралытүсініктерін жалғастыру; өлеңніңмазмұнын түсініп,мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету;естесақтау, ойлау қабілеттерін, тілін, сөздік қорыларындамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрдентыс - умаждалғанқағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру; композиция құрастырабілуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту; шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту.Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдауқабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығындамыту.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақтаөсетін ағаштардың гүлденуін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Ағаштардытүсіне қарай қарау,	**Гүлдердібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Бақтажәнежазықта өсетін гүлдер туралыбілімін жүйелеужәне бекіту. Гүлдің	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл).(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Көркемсөз	**Шетенағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: шетен ағашымен таныстыру (құрылымын,	**Терекбүршігін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудыңбірі–

	жәндіктердің үймелеуінбелгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығынайыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалықталғам мен сезімді тәрбиелеу. **Мақал-мәтел** Төлденмалөседі Шыбықтан тал өседі **Болжам.**Мойыл ертегүлдесе,ауа райының суықтығына.Шетен кеш гүлдесе, күз ұзақ болады. **"Секіргіш бақалар"қимыл-қозғалысойыны.** Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру. (Тәрбиешіжіптің бір ұшын ұстап, жергеайналдыра дөңгелетеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек).Балалардың	құрамынеден тұратынын түсіндіру: Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалайкөбейеді.Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғындаақшылкөк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып,кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігінқызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса,соншажинау. Тақпақ: «Көктемкелдігүл алып» Көктемтілін ұғайық. Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектейкиінген. Гүлді көріп сүйінген. **"Аюжәнеара" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	Табиғат оланамыз, Табиғатқабаламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттықәнге саламыз. Жаздааралаптауын да, Барамызбізбауына. Өзеніне шомылып, Жүгіремізжауында. Бақылау:Аулада өсетінбұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі:жапырағына, діңіне қарап, бұталардыажырату, ерекшеліктерінайта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын;өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларды аулада тығылмақойнауға, шыдамдылықты дамытуға үйрету. Ойын ережелерін бұзбай, өз бетінше ойнату. **"Себеткедопты лақтыр" ойын**	гүлденуінбақылау). Бақылау барысы: Бақ ішінде шетен, Бар жемісі бөтен. Көргенадам таңданар, Көздіңаларжауын. - Балалар, бұл шетен ағашы. **Еңбекәрекеті:** құрғақбұтақтармен құс шие гүлдерін жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қаздармен түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балаларды қырағылыққа, ептіліккежәне ойынды дұрыс ойнауға үйрету. Балалардың көңіл күйінің көтеріңкі болуын қадағалау. Балалардыңойынға деген қызығушылықтарн	терек бүршігінің пайдаболуы.Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуынбілдіреді. Ағаш тұқымы – терекдегенпікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілерінежабысып басқа жерде өскендіктенбүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терекбүршігіпайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел:** Бірталкессең,он тал ек. **Жаңылтпаш:** Кеспеөссінтал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал Кеспе,өссінтал. **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)**

	физиологиялық ұйымшылдық, төзімділік қасиеттеріндамыту. **Еңбек іс-әрекеті:** бақшадағы топырақтықопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманымұқият тыңдап, істі аяғына дейін жеткізуге баулу, қиындықтуа қалған жағдайда көмекке келуге тәрбиелеу. **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсаты:ойын барысындабір-бірімен қарым-қатынасжасап,өз ойларын ортаға салып, құрдастарының шешіміне келіспеушілік білдіре білу, рөлдерге бөлу,ойыншықты бөлісе білуге дағдыландыру. Бірнешеағаштың түр-тұлғасын,	**шынықтыру)** Мақсаты: балалардыойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлердінақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болыпкиінгенбала немесе тәрбиеші орындықта отырады(орманында).Алараларболып киінген барлық балалаорманға бүлдіргентеруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргенікөпекен, (екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріпалайық, (тереді) Қалтамызға салайық!(салады)	**жаттығуы.** Мақсаты: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбекәрекеті: ауладағыжұмыс.** Мақсаты: балалардыөз бетіншеталдарды суаруға үйрету; өсімдіккедеген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендергекөмек	арттыру. Қаздар алаңның бір жағындажүреді.Ал алаңның екінші жағында балалар орындықта тұрады. Алаңғақарама қарсы жақта түлкінің үйі орналасқан.Қаздар жайылып қанаттарын қағып жүреді,тәрбиешінің белгісімен түлкі келдідегенкезде қаздар ұша жөнеледі,үйлеріне барып қонады. Түлкіқаздардықуа жөнеледі, ұстаған қаздарды ініне апарады. Ойын4-5 рет қайталанады. Балалардыңеркін ойыны. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр	Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктерәлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру;кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің жәнедәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагогалдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратыпжайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды,көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдейгүлгежүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойындыбірнеше рет қайталауға болады. **Еңбекәрекеті: алаңдытерек бүршігінен**

	бөліктерін: діңі, жапырағы, жемісі мендәніболатынын еске сақтау. Өз білгендерін сөзбен жеткізе білу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Аюшықтыапаннан (шығады) Бол тезірек қашайық!(балалар қашады) Соңғыжолсөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылайойын2-3 ойнатылады. Құралдары:аюмен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **"Қандайгүл екенінойлаптап?"дидактикалық ойыны.** Балаларды сипаттамабойынша гүлдерді ойлап табуға;гүлдерді айырабілулерін бекіту. Балалардыңеркін ойыны. Өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойынойнау кезіндебелсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	беру. **Балалардыңеркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсаты: құммен ойнауға жағдай жасау,балалардың қызығушылығын арттыру.	аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер.	**тазарту.** Мақсаты: балалардыалаңда тазалықты және тәртіптісақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге баулу. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құрастыруойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.

		Балалардың құмменеркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау,қорапқа жинау. Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.			

Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретуді жалғастыру.
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға

	бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"шығарм аған бойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жидектереміз"**	**"Мысықпен тышқандар" ойыны.** Ойыназғана балалартобымен бөлмеде (кілем үстінде)немесе далада,жұмсақ шөпті алаңда, өткізіледі. Қырынанқойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиеші былай дейді: Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесежіптен	**"Киізбасу"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру;ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киізбасыпаяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеудідамыту, шығармашылық дағдылар)** **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-бірінеитерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен	**"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Бізестиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естігенсөздерді, қимылмен көрсетуге машықтандыру;ой-қиялды, пантомималық қабілеттерді қалыптастыру.	"**Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдапалып,қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармағанбойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжет**

	ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	секіреді),жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тыныштalыңдар, тышқандар,бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алыпжүрмеңдер,- дейді. Бұл – мысыққа берілген сигнал; ол орындықтантүседі, төртаяқтаптұрады, керіледі, қатты даусыншығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4 рет қайталауға болады. Алғашқыда мысықтыңрөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады,алкейін істегенісінмақтап қойып, ұялшақтау балалардыдақоюға болады. **(денешынықтыру)**	ойнау. **(денешынықтыру)**	**(денешынықтыру)**	**ті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр)дұрыс атауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**

		"Кемпірқосақ" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Гүлдер". Гүлдер,гүлдер,көп гүлдер. Қызылгүлдер,көк гүлдер, Жайнаркезімкелді -деп Қанатарың желбіреп,	**"Неге ұқсайды?" (балалартобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығымен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар,екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-	**"Пішінібойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Суреттербойынша сұрақтар қою, балалардың сұрақтарғатолық жауап беруін қадағалау. **(сөйлеудідамыту)**

	Таңменбірге оянып, Күннұрына боянып, Көрікбердіңбалаға. Т. Молдағалиев. **(көркем әдебиет)**	үлкен, текше - кішкентай.Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз,мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері,дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау. Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Бағдаршам-біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетудіүйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғықызықтар" суреттер көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова.** **Г Қошаева**				
Жоспардың құрылукезеңі	**31.07. -04.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды	**Асханабойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісіменбірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға машықтандыру.

	(еңбекдағдылары)		ұқыптықарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	**(еңбекдағдылары)**
	"Ақшамшық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)** **"Меніңүйім"ойыны** Мақсат-міндеттер:	**"Аюға ойыншықтарымызды көрсетеміз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды дұрыс атауға үйрету,ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу,ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды,аюбалаларға қонаққа келеді, біз оған ойыншықтарымыздықөрсетуімізкерек дейді. Балалар сүйіктіойыншығын алып, көрсетіп, ол туралы айтады. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)** **"Қонжықорманда жүреді"қимыл жаттығуы.**	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту,балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойынбарысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгеніненкөздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынғанзатты сипаттап берулері	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңкейбір ағаштар мен бұталардың(діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары)пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы:педагогбір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. "Жұбыңдытап"ойыны. Мақсаты: ойыншылар қабырғабойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре	**"Кімніңүйітезірек жиналады»ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. Бірі жемістершеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді.серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойынбірнешерет қайталанады, ал педагогәруақытта

	балалар әртүрлі бөлшектерден үй құрауды үйренеді. Үйдіңбөліктерібар суреттікарточкалар таратылады. Балалар сол суреттерден үй құрастырады. Ойынережелері: балалар әңгіме барысындаүйдің бөлшектерін құрайды және орналастырады. **(құрастыру)**	Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Шоқайып отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды,түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру)	тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықтысипап, оны табуы қажет. Егеройыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егержоқболса,оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	бастайды.Келесі "Жұбыңды тап" белгісібойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

		- Балбересіңбе?- сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?- сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру) Д.Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**			
Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ.тіктұру,аяқ алшақ; 1-3-қолдыалға,жоғарыкөтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ.қолдыартқаұстау; 1-2-қолдыалғасозып,алақандыашып,саусақтықозғалту,иілу; 3-4-б.қ. "Ағаштарқозғалады". Б.қ. қол төменде; 1-қолжоғарыда;2-оңға,солғаиілу. 3-4 б.қ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кел, санайық санамақ"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел,санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Басбармағым алғашқы, Балаңүйрек жалғасы. Ортантерекатасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәрінеортақалақан. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққатәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар. Тәрбиешіңбелгісі бойынша (ысқырық)балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалартізелерін құшақтапотырады. 3. Балдырларды	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатынкөңілді ойындар.** Мақсат-міндеттер: көңілдікүйорнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақтытыңда" ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдардыжасау. Балаларшеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балаларбіраяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарынекіжаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбысестідіңдер? **(музыка)**	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантанып үйрету. Құрал: арнайы құралкерекемес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатурып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Танысашеңберге тұрады–шақырған балаортағатұрады. **(сөйлеуді дамыту)**

		көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(денешынықтыру)**			
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Сөйлеуді дамытуданойынжаттығу** "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарлардың аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Әртүрлі бағыттардажүгіру" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттардажүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.	**Мүсіндеуденойынжаттығу** "Алтынбалық" (ермексазбенсурет салу) Мақсат-міндеттер: Балаларды ермексазбен дәстүрліемес тәсілдерменжұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеутәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысытуралы ұғым қалыптастыру: дене пішіні,желбезектер, қанаттар, т.б.	**Қоршағанортамен танысудан ойынжаттығу** "Аңдардыңтөлдері" Мақсат-міндеттер: Орман мекендеушілері туралыбілімдерін бекіту: жануарлардытүрсипатынанайыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту,олардың өміріне қызығушылықжәне сезімтал көзқарас тудыру;көру, ойлау,есте сақтау қабілеттерін дамыту,сөздік	**Музыкаданойынжаттығу** "Ғажайып әлемі"Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуенырғағытуралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетінарттыру. Музыкалық әуен арқылыбалаларды ойыншықты ұқыптыұстауға тәрбиелеу.

				қорларын байыту, жандандыру;адам тірі табиғатқа мұқиятқараукерек екенін түсінуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күндібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райы туралы мәліметтерді тиянақтау; күннің жаздааспандабиік көтерілетінін байқауға баулу; Жазкезіндегі киімдердің атауларынүйрену. **Жұмбақ жасыру.** – Ар жағында орманның, Аржағында таулардың, Алтын кеспек домалар.(Күн.) -Балалар, қараңдаршы? Күн қайдаорналасқан? (Аспанда орналасқан.)	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: торғайдыңсыртқы түрінің ерекшеліктері туралыбілімді тереңдету, балалардың назарынжәнеесте сақтауын дамыту; торғайдыңқыстап қалатын құс екендігін еске түсіріп, қамқорлыққа тәрбиелеу. Балаларға сұрақтар: - Торғайқандай? - Олнежейді? - Қалай дыбыстайды? Торғай–кеңдалада тіршілікететінәнші	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектің қимылын,түр-түсі, қанаттарын бақылау. Жұмбақжасыру. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады.(Көбелек.) Балалар,жаз келді. Барлықжәндік атаулыоянды. -Қазірсендермен бірге, көбелекті бақылап көрейік. Гүлге қонып отырғанкөбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелектенебар? (Қанаттар.)	**Көшедекетіпбара жатқанкөліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету,байқағышты қты дамыту, өз ойларындұрыс жеткізе білу. Балаларменкөшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру,оларды жүк, жеңіл көліктергежіктеуді үйрену. Жұмбақжасыру. Көліктуралы жұмбақтар Кеудесіндежаны жоқ, Тамырындақаны	**"Бақбақ"гүлін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: "бақбақ"гүлімен таныстыруды жалғастыру; ой-қиялын дамыту. Жұмбақжасыру. Өзіне шап-шақ, Киген қалпағы аппақ. Балалартұрқаптап. (Бақбақ.) -Балалар, қараңдаршы? Мынауне? - Дұрыс.Бұлбақбақ гүлі. - Гүл қандай? (Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтыңқалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егерде үлпілдектіүрлесең,

	- Күнніңнелерібар? (Күннің сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Қатты,бүгінкүн ыстық.) - Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін?Өйткенібіз жазғы киімдермен жүрміз. - Күндізкүнжоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал таңертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі төмендейді. - Күнжаздааспанға биік көтерілілгендіктен, далада ыстық болады,жеміс-көкөніс піседі, гүлдергүлдейді,біз де өзгеше киінеміз. **Еңбек әрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу.	құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек,тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Балаларғатақпақ оқу: Торғай,торғай, тоқылдақ, Жердентары шоқып ап, Бөтегесібұлтиып, Шық-шықетіп отырмақ. **Еңбекәрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау.**(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектергекөмек көрсетуге ынталандыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	Қанаттарындаәдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынанұстауға болмайды,өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қол еңбекке баулу. **"Ормандағыаюда" қимыл- қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға,бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынғажүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар -	жоқ: Майжейді, Су ішеді. Бұлнеекен балалар? (Машина) **Еңбекәрекеті:** учаскені бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардыеңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысынажырат" ойыны.** Әртүрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиешібалаларға тыңдатқызады. Балаларажыратуға тырысады. Мақсаты: балалардыңойлау қабілетін дамыта отырып,естесақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыс. Мақсаты:қозғалыс, ептілік пен	оларұшыпкетеді (тәрбиеші үрлеп көрсетеді).-Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) -Балалар,жаңбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзішыққанкезде қайтадан ашады. Балаларға бақбақтыңгүлдеп болғанынан кейін, күлтешісімамықты шарға айналатынын, мамықтарыжелмен ұшқанда,ұрықтары түскен жерде қалып,жаңагүлдің өсуін қамтамасыз ететінін түсіндіру. **Еңбек әрекеті:** гүлзарларды тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мұқияторындауға үйрету. **"Бағбанмен**

	"Қасқырмен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарапжүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагогбалалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттардажүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған "қояндар" саны 5-6-ға жеткенде,"қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға"маска. **"Ұстап ал"**	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсынамедальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар""түлкі "кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастапаяқтауытиіс. Балалар шапшаңкең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары:	балалар. "Аю" алаңның бір шетінде,ұйықтаған болып, отырады. Балаларалаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюдың Құлпынайы көп екен. Теріп,теріпалайық, Себетімізгесалайық Балалар, жақын келеді, Аюжидегінбереді. Соңғысөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп,оларұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған"балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар"аю"қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды,	жылдамдықты дамыту. Балалардыңеркін ойыны. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды шеңбергетұрып, бойыменжүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір	**гүлдер"қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойыншажекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардыңеркін ойыны. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.**

	қимылды ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Дене тәрбиесі бойыншажеке жұмыстар: кеңістікті бағдарлаудыжәнеептілікті дамыту.** Мақсаты:допты лақтыру мен қағып алу жаттығулары. **Балалардыңеркін ойыны.**	балаларға медальондар, жүргізушіге-маска. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып,тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге тигізбенжүребілу қабілетін дамыту. **Балалардыңеркін ойыны.**	жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәнеептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.**	жаққа бұрып, беттеріншеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **Еңбекәрекеті:**қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардыңеркін ойыны.**	
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Тамақтанумәдениетінқалыптастыру:қасықтыдұрысұстау,сорпанытөкпеу,нандыүгітпеу,майлықтыдұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздеріндамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамайбаппеніш. Келген асты алдына				

	Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ендіояндыңдар,төсектентұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтаршабізойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымыздыуқалаймыз. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет,денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Үйшікте кім тұрады?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлартуралы білімін, дыбыстардыдұрыс айту іскерлігін бекіту. «Үйшікте кім тұрады?»деген сұраққакімүйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысынсалады). Тәрбиеші балаларды бірнеше топқабөледі(3-4-5). Балалар өздеріне таныс құстарды немесе	**Саусақтарға арналғанжаттығу.** Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортантүйрек– ағам, Шылдыршүмек– әпкем, Кішкентайбөбек– мен. Бірүйдебіз нешеуміз? Бірүйдебіз /бесеуміз/ **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді(түймедақ,	**"Кірпіжан" жаттығуы.** Масқат-міндеттер: балалардыдиалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; коммуникативті, сөйлеуқабілеттірен дамыту. - Кірпіжан, кірпіжан, Қайдажортып барасың? Орманнан, орманнан Неніздепаларсың? - Жолымкөп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ,	**"Ей!Бауырсақ, Бауырсақ!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. -Ей,Бауырсақ, Бауырсақ! Сеніңбасың домалақ, Бұлақақсаалдында, Түсіпкетпе,абайла! Ақыл айтамыз бізден, Өтеғойшы көпірден. Көпірденөтсен, алға! Туражолмен адымда!	**"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар,лего

	жануарларды қозғалыспен көрсетеді. Әртоп орындықтардан өздеріне үйшік жасайды.Тәрбиеші балаларға әркім өз үйшігінде болатынын, сосын өздерібейнелейтін жануарлардың дауысымен айқайлайтынын айтады. Сосын тәрбиешіәртоппен балалар көрсететін дыбыстарды қайталайды. Содан кейін ол кезекпен барлық үйшікке жақынкеліп,есігін қағады да: Тақ-тақ-тақ,бұл үйшікте кім тұрады?–деп сұрайды. Балаларжануарлар немесе құстар дауысыменжауап береді. Тәрбиеші үйшіктердекім тұратынынтабады. **(қоршаған ортамен**	бақбақ,қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту; балаларды өсімдіктердіңтүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрліпішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкескелетінгүлді табады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	кездейсоқ Иіскепжүріп, табамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқансөздерінары қарайжалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеумәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілерәлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезімінетәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойыншабелгілі	**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Үстелүстіойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектердентұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету,балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Не,қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарлырының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау;сөздік қорынбайыту;есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар:ан-	ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,"шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру,еңбек дағдылары)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту.

	таныстыру, сөйлеудідамыту) "Үй құрылысы"сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпішқалаушы, жүргізуші, жүк		сюжеттерсалынған суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	құстарды, үй жануарлырының жәнемекедерінің суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	тасушы). Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, еңбек дағдылары)**				
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалартобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: естесақтау,зейінді дамыту. Балаларғасуретті белгілі уақыт көлеміндекөрсету. Оданкейін балалардың көзін жұмуларынсұрау, көптеген суреттердіңішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(сөйлеудідамыту, танымдық дағдылар)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**Өздері білетін ертегілері бойынша суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: ертегілерсюжеттері бейнеленген суреттер. **(көркем әдебиет)**	**"Тап, кім шақырды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қабілеттерін жаттықтыру, балалардыңөз құрбы-құрдастарына достық қатынастарын, зейінін,есін,бірігіп ойнауға деген тілектерін тәрбиелеу. Балаларға қарамай кімшақырғанынтекдауыс бойынша табу,оныңатын дұрыс атау. Дауысынөзгертпей, атын қатты айту. Балалар шеңберде	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**

				тұрады.Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: -Бүгін біз балалардыдауысы бойынша табамыз. Балалар көзін жұмады да,теккім шақырғанынтауып оның атын айтады. Осыданкейін тәрбиеші ойыншылардың біреуін қасына шақырады. Ол келіп, көзін жұмады, ал жүргізуші ойынға қатысушылардың бірінің қасына келіп, белгі береді, олоныңатынқатты дауыспен айтады. **(сөйлеудідамыту)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысты ру)**				

басқаәрекеттер)					
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз"атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзіқызмет көрсете алу" тақырыбындакеңес беру.	"Меніңбаламның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбукжасау.	"Үй жағдайында дамытуойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналғанжаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбындаата-аналарға кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова.П.Болатбекова**				
Жоспардың құрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**07.08. -11.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігініс-	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,	**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтары нояту, ересектерге	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтары

	бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	қолқабыстанытуға тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	нтаныту. **(еңбекдағдылары)**
	"**Сыпайыбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпайтүрдеайтуға дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту)** **Санамақты мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екікөзбенқос құлақ, Бірбаспененбір мұрын. Нешеуболдықос шырақ, Санап шығаркім	**"Лото"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды топтастыруға, олардыңжалпы атауынайтқызуға дағдыландыру; зейінді, қабылдауды, ойлау қабілетін дамыту. Балалар берілген суреттердітоптарға жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. бойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Пойыз келе жатыр"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын,	**"Бибилеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелеріндамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолдыкөкке көтереміз,(Қолдар жоғары) Түсіріпбелгетөмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз,(Оңжақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне,қандайәдемі, (Қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (Шапалақтау) **(сөйлеудідамыту,**	**"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және олардыбірсөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту)** **"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт» -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай	**"Лото"Қысқы және жазғы ойындар""үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы және қысқы ойындар жайындағы түсініктерін нығайту;екітопқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойындар туралы сурет-карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Түймеше"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдардымәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ

	бұрын?! Екіаяқпенекіқол, Бірауызбенбір тілің ... Нешеуболдықане, бол, Санапшығаркім бұрын?! Сұқсаусағымсуға барды, Ортаңқолыморақ орды. Атыжоғымағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Текшынашақ- балапанын. (М.Қуанышбеков) **(сөйлеудідамыту, математика негіздері)**	жағымды эмоцияларды дамыту. Пойызкележатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтардыүстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Жылдамкеле жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ.(Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесінбасқандай тықылдату) Барлықбалакүтіп қалды: Алақан,алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпенқарсы алады: -Алақай!Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеудідамыту, дене шынықтыру)**	**дене шынықтыру)** **"Суретті құрастыр"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	қалукерек. **(денешынықтыру)**	қолмоторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ,тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып,басып таппадым. Д.Ахметова **(сөйлеудідамыту)**
Таңертеңгі	**Таңғыжаттығукешені:"Орамал"**				

жаттығу	Жүружәнежүгіру,бірініңсоңынанбіріжүру.Аяқтыңұшыменжүру.Шеңбергетұру. Орамалдыкөрсетіңдер.Аяқтысәлалшаққойып,қолдыартқажасырамыз.Қолдыалғасозып,қайтаданжасыру. (3 рет қайталау) Келесіқолғаорамлдыауыстырып,осыжаттығуды қайталау. Орамалдыорнынақою.Тағысолайотырып,орамалдыорнынақойып,тұру,отырып,орамалдыалыпжүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздарқанатқағады,аяқты жәйқойып,қолдытүсіру. Қолдыжанынасозып,сермеужәне"га-га-га"-дептүсіру. (4 рет қайталау) Қаздардыбыстайды.Аяқтыалшаққойып,қолдытүсіру.Алғаеңкейіп,қолдыартқажіберу,"ш-ш-ш"-деп айту. Қаздаржемшоқиды.Аяқтыжәйқойып,қолдытүсіру.Қолдытізегеқойыпотыру.Бастытүсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалдыүрлеу. Бірініңсоңынанбіріжүру. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетімен таныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. "Күнім,күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері	**"Суреттертізбегі"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалықтізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршағанортадағы құбылыстар мен оқиғалардыңсырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу.	**"Қатыпқал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен Тоқтағандағы	**"Қуырмаш"саусақ қа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш,	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіптағайындайды. Олшеңбердің ортасындатұрады.

	шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған алаңға Достарымды шақырамын. Д.Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)**	Құралдар.Бір құбылысты, оқиғанынемесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	қалыпта қатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(дене шынықтыру)**	Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап, үйде жат! **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(денешынықтыру)**
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылған	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үйжануарларына арналған үйлер"	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілдіойындар"	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық"(әңгімелеу)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп" Мақсат-міндеттер:	**Музыкаданойын-жаттығу** "Денсаулықәуені" Мақсат-міндеттер:

іс-әрекет	Мақсат-міндеттер: Құрастыру үшін қажеттібөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген ықыласты тәрбиелеу,үй жануарларытуралы білімдерін бекіту.	Мақсат-міндеттер: Балалардабағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту;тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарғасүйеніп, төрт тағандап өрмелеужәнебір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанментүсу жаттығуларын жасаудғы дағдыларын дамыту.	Мақсат-міндеттер: Балалардыаңгімені зейін қойып тыңдауғаүйретуді жалғастыру; әңгіменімазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеудағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркемсөйлеуге тәрбиелеу.	Балаларға сурет салудыңдәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелекпішінді заттар жайлы түсініктерін қалыптастыру; негізгі үш түс жайлыбілімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкібастыру біліктіліктерін дамыту; өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтары н арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысындаойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойыншараларына белсендіқатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Шыршаағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралытүсініктерді	**Жәндіктерді бақылау(ара). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: аралардың тіршілігінедеген қызығушылықты	**Аспанды және бұлттыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларғааспанның әсемдігін көруге үйрету;қадағалау	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: жел туралы мағлұматты толықтыру;желдің	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен**

	тиянақтау; балалардыңсөздік қорынтолықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып,олтуралы тақпақ, жұмбақтарынеске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыстажалаңаш тұрғанда,алшырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаныңнегізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршанықашан болмасын тамашалапқарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнынақылқандар бар. Қылқандар	арттыру;аралардың адамға беретін пайдасын білуге үйрету; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ. Ыжылдап ұшады, Гүлдерге қонады, Шырынынсорады, ұясына жинайды. Түр-түсі сары-ала, Аталады ... (Ара.) Жаз мезгілінде аралардыңұшып, гүлдерге қонып жүргенінбақылау, қорытындыжасау. Аралардың өсімдіктерге,адамға өте пайдалы екендігін түсіндіру. Аралар шығаратын балы аюлардың жақсы көретінін ескерту. Ауарайының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынынайту. **"Аю және ара"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	барысында бұлтты ажыратабілу,аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айтуға бейімдеу; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Бұлттыңқозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқауженіліpек, оның баяу қозғалатынын, бірте-біртекөбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтағаұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып жәнееритінінатап өтуге болады. Тақпақ. - Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? - Жергенөсер төгемін,	түрлерімен таныстыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Жел дегенімізне? - Желқандай болады? - Желқалайпайда болады? - Желнеүшін қажет? - Желбізгекерек пе, жоқ па? - Желдікөрмесек қалай сеземіз? - Желқайжақтан соғып тұр? Жаттығу. Желсоғады бетімізге, Тербеледіағаштар. Тыныш-тыныш отырыңдар, Биік-биікағаштар. **"Аққу-қаздар"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу;бір-біріне соғылмауға	**таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм менжер(топырақ) арасында қандай ортақнәрсе бар. Ауамен,суменбірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректіккөзі,сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты «топырақ» деп аталады. Топырақтыңнегізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамындаәртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шіріндіболады. Топырақтың беткі

	түспейді,сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынанжерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалыағаш,ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасылжелек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелерітағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбекәрекеті:** ауланықурап түскен жапырақтардан тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу;бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	балалардыойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлердінақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болыпкиінгенбала немесе тәрбиеші орындықтаотырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балаларорманға бүлдіргентеруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргенікөпекен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріпалайық, (Тереді) Қалтамызға салайық!(Салады) Аюшықтыапаннан (шығады)	Өссінгүлдер,көп егін! -Гүл-гүлжайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **Еңбекәрекеті:** қураған шөптерді жинау(тәрбиешінің көмегімен). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Аллергиясы бар, сезгішбалалардың қатысуы-қатыспауынескеру. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту;	дағдыландыру;дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогбалаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның біржағына,педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңныңортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарыптұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Бізұшамызжылы жаққа, Қайтқымызкеледі ошаққа! Осысөздерден кейін, балалар қарама-қарсыжаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар""аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланы қолмен тигізу	қабатықоңыртүсті болып келеді. Саздыжерлергесу көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жерсуды өткізеді,сондықтан тез кебеді. Қай жердеөскінтез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастардыжинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Аюменқояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыбелгі, мәтін сөздері бойынша қимылдауға дағдыландыру: белгіліаймақтабір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру жәнежан-жаққашашырап

	Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстіменжүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтіңнұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыданбері	Бол тезірек қашайық!(Балалар қашады) Соңғыжолсөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылайойын2-3 ойнатылады. Құралдары:аюмен аралардың маскалары, бүлдірген нақпішіндері (муляждары). **Еңбек әрекеті:** орындықтарды, құмсалғыш шеттерінқұмнан тазалау,сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру, тазалыққабейімдеу. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына	жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынғажүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан,тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылынаеліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқаншықты інінен, "Сағат неше болды?"-деп, Баудытартып қалып еді, Дүңгірледібарлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріп кеттіініне. Соңғы сөздерді естіген"мысық"	болып саналады. Педагогалдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойынбірнешерет қайталанады. Ойынқарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды"қо спауғаболады. Жаттығуойындары: допты жерге лақтырып,әуеліекі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі	жүгіру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынғабалалар7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиешікөмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кеңбөлменіайнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға",масқа. **"Түсін тап"ойыны. (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердіңарасынан негізгі түстерді

	педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?"деп,үш ретсұрайды.Соңғы сұрақтан кейін бұданбері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**	көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардыңеркін ойыны.**	"тышқандарға"қарай жүгіріп, қуалап,оларды ұстапалмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталғандаркелесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қаншабаланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **"Шеңберден шеңберге"жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру;	топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдергесуқұю. **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа,бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **Балалардыңеркін ойыны.**	ажыратабілу қабілетін қалыптастыру. Денетәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғыменалғақарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардыңеркін ойыны.**

			шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.		
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндықпабәріміз? Бір-бірімізгеқараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліпсозылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз,Ендідопболыпсе кіреміз. Адымдап жүреміз. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар	"**Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды	**"Шұбартауық" үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер: ертегініңмазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі	**"Тәртіпкекелтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды"орнына қою","орнына	**"Дәрігергене керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер	**"Қонақтарды қарсы алу"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтардықарсы

қараужәнетағы басқаәрекеттер)	қолменұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"шығарм аған бойы сол затты сипаттайды. Қалтаданқолын шығарып,затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңдәрігер	кейіпкерлергедеген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Өзіңежұптап"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау. **(танымдық дағдылар)**	апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар:түрлі-түсті текшелер жиынтығы(әртүсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түстіқораптар. Ойынбарысы: Тәрбиеші балалардың назарынтекшелерге аударады және олардыңқандайтүс екенін сұрайды. - Ендісендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелгетүрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз,олне істейді?(Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, олқызыл текшелердіқызыл қорапқа салады. Бұныққуыршақ жасады?	мамандығытуралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; естесақтау,ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары:дәрігер және басқа мамандар қолданатынқұрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп,атайды,не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** **"Жидектереміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжидекке шығу, шөп, бұта	алутуралы білімдерін жетілдіру. Балалардыңрөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** **"Бізестиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естігенсөздерді, қимылмен көрсетуге дағдыландыру;ой-қимылды, пантомикалық қабілеттерді дамыту. **(денешынықтыру)**

	мамандығытуралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды(шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркем әдебиет)**		- Сарытекшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқадұрыс айтасыңдар. - Солсияқты,көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқасалады. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншыққұралдар	арасынан іздеу, теру,себепкесалу әрекеттеріне машықтандыру; жидектітеруүшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-алашығып, бұтақтарғажұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратыпқоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	

			(балға,бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі(кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы). Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)**		
Балаларменжеке жұмыс	**"Пішінібойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардыңпішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балалардакөркем	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сөздер,сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту.	**"Кімге нені береміз?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішке,биік-аласа, қалың-жұқа ұғымдарын жетілдіру;заттарды салыстыруға дағдыландыру; өз ойынжеткізебілуге машықтандыру.	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: суреттербойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып

		әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркемәдебиет, қазақ тілі)**	**(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**(математика негіздері)**	сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары:жаз мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақтілі)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Салауатты өмір салты"туралыата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!"атты ата-аналарға жаднама.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктарәзірлеу.	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыскүнді қалайөткізуге болады?" тақырыбындакеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Тургунова** **Г.Қошаева**				
Жоспардың құрылукезеңі	**14.08. -18.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару), бөлмеөсімдіктеріне	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелергебелгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылыстықолдау; ойыншықтарға ұқыптықарауға тәрбиелеу.	**Асханабойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқаулардынақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстелбетінедұрыс қоюға	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге машықтандыру.

	ұқыптықарауға үйрету.			машықтандыру.	
	"Қуырмаш" саусаққаарналған жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларғабидай шаш. Бас бармақ, Баланүйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сентұр–лаққабар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сентұр–ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазантүбінжалап,	**"Құлыншақтар шапшаң екен"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардытақпақты мәнерлеп айтуға тарту; артиқуляцияны, сөйлеуқабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құлыншақтар шапшаң екен".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін, жағымдыэмоцияны дамыту. Құлыншақтар шапшаң екен, Шабуылменшапқан екен. Тігідік-тігідік шабады, Тентек желден	**"Ненің төлі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау,қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардыңжәне төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Суретті құрастыр"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектердентұтас бөлік құрауға үйрету. Жануарлардың суреттерін бөліктергебөліп, олардантұтасбір сурет шығаруға	**"Ою саламыз" саусақжыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау,елестету қабілетін,ұсаққол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақандаашу) Оюдысаламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққажинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек,(Шеңбер салу) Ирек,(Толқындар жасау) Қанат,(Қосқолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып,тігінен көрсету) Көбелек.(Қос қолдыайқастырып,	**"Лото "Жануарлар""үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үйжануарларымен жабайы жануарларды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттерібойынша. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Қонжықорманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерінайтажүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны,

	үйдежат. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)** **"Лото-жануарлар"үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үйжануарларымен жабайы жануарларды топтастыруғажәне жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді,байқауды дамыту. Балаларберілген суреттерді топтастырады:үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттерібойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	озады. Құлақтары тікірейген, Жалдары желкілдеген. Тігідік-тігідік шабады, Тентекжелден озады. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, денешынықтыру)** **"Сыпайыбол"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғасөздерді сыпайы түрде айтуға дағдыландыру. Мысалы:ботақан, қошақан, құлыншақ,қозым. Құралдары: үй жануарлары төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**	үйрету. **(танымдық дағдылар)**	бұлғау) Д.Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Бірсөзбената"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғаүйжәне жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеудідамыту)**	сөйлеу,ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,(Екіаяқиық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәттіжидекті тереді.(Отыру, саусақтарменеденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды,(Екі қолкеудеалдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп,кезеккөтеріп-түсіру) - Балбересіңбе?-сұрайды. (Екі алақандықосып, үйкелеу) - Балбересіңбе?-сұрайды. Жергетүсіп, маймаңдайды. (Маймаңдапжүру)

					Д.Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпенойнаймыз".** Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде; 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру;(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда; 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді". 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгекою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпеноңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біз де" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зерекболып,ойын желісіне белсенді қатысуға баулу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасушыларқаз-қатар отырады. Ойын бастаушы жиналғандардың алдына шығып, әңгімеайта бастайды.	**"Сөздертізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай,айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа	**"Айна" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шыдамдылыққа, зейінін қалыптастыруға машықтандыру, есту қабілетін дамыту. Балаларға ойын бастаушы әртүрлі қимылдар көтереді. Қалғандары сол қимылдыайнытпай, дәлқайталауытиіс.	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, неніңұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғарыкөтередіде,	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды,бірнеше бала шеңбер орнасындабелгі

	Егербастаушы ойнаушылар қосылатын сөз айтса,басқалар"біз де" деп қосылып айтады да, балалардың қосылмайтын сөзі болса, "біз де" деп айтуға болмайды. Байқамай қосылып, әлгі сөзді айтып қалған бала ойынға қатынасушылардың тілегін орындап, айып тартады. Айыптан ән салып, нетақпақайтып,не би билеп құтыла алады. Ойын жүргізуші: Менкөлгебарам, Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Онанүйрекұстап алам. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Үйректіңжарымын күшігіме берем. Ойынға қатынасушылар:	тәрбиелеу. Балаларшеңберге тұрады. Педагогбелгілі тақырыпты ұсынады,балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататынсөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары-ат, сиыр, ешкі,түйе және тағы басқа сөздер. **(сөйлеудідамыту)**	Екеуденжұптасып, бірі - айна, бірі - сондағы сұлба болып ойнауғадаболады. Орындарын ауыстыра алады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	ұшпайтынзат айтылсатырпетпей отырады. Қателескен бала айыптартыптақпақ айтады не ән салады.Екірет жаңылса айып шарты,ұлғаятүседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты-ұштықарға ұшты! Ұшты-ұштыарба ұшты! Ұшты-ұштыдауыл ұшты! Ұшты-ұштыұшақ ұшты! Ұшты-ұшты торғайұшты! Ұшты-ұшты жыланұшты! Осылайша жүргізілген ойында жаңылмаған ойыншы жеңеді. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	санамақсөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал, тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойынқайта басталады. **(денешынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

	Бізде! Ойынжүргізуші: Күшігім жейді. Осы кезде біреу: "Бізде"депқалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен балаайыптартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. Ойын жүргізуші әңгімені ары қарай құрай береді. Ойын тілдіеркінмеңгеріп, ойды жеткізе білуге жаттықтырады. **(денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**				
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Сөйлеуді дамытуданойынжаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсатміндеттер: Балалардыңжалпы үй жануарлары туралыбілімдерін толықтыру, пысықтау.	**Дене шынықтырудан ойынжаттығу** "Сүйікті үй жануарым" Мақсатміндеттер: Балаларда жіптен біржаныменаттап секіружәнеқиғаш тақтайдыңүстімен төрттағандап,тізе мен саусаққа сүйеніпжаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметінпысықтау; сап түзеп бірінің	**Жапсырудан ойынжаттығу** "Меніңкішкентай мысығым" Мақсатміндеттер: Балалардың үй жануарларытуралы білімдерін кеңейту; бірнеше бөліктерденмысық бейнесін құрастыруды, пішінін анықтауға үйрету;пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты	**Қоршағанортамен таныстырудан ойынжаттығу** "Біздің жанымызда не мекендейді?"Мақсат-міндеттер: Балаларғаүй жануарлары (мысық,ит)туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесіңбөліктері туралы білімді бекіту;балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының	**Музыкаданойынжаттығу** "Аңдарәлеміне саяхат" Мақсатміндеттер: Берілген тапсырманызейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылыбалалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауғатәрбиелеу.

		артынан бірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінжетілдіру.	дөңгелектеуге (бұрыштардықиып) түрлендіру қабілетін қалыптастыру; қиялды,ұсақжәне жалпымоториканы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтардышеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігіжөніндегі түсініктерді қалыптастыру; жәндіктерәлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагогжүгіріп өтіп жатқан	**Алыстан,көшеде өткен ит немесе мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларына деген қызығушылықты арттыру;итнемесе мысықтың адам үшін пайдалы екендігін, үй жануарының пайдасыкөруүшін, оны жақсы күту	**Ауладағы құстардыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларғақұстарды алдымен көзбен көрмей, дыбыстарынан танып, атауға машықтандыру; құстардың тіршілігінедеген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу;сөздік қорын молайту.	**Желдібақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарғадеген қызығушылықты арттыру. Балаларпедагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарғақарап	**Көлеңкені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: көлеңке құбылысына қызығушылықты ояту; көлеңкенің жарық, күнмен тікелейбайланысын көрсету; бақылағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагогкөлеңкенің

	құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң,еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету,түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтардынемесе құрттарды, салмағынақарамай, көтеріп тасымалдайтынын бақылату. "Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдайтізіліп жүгірген, Бірігіпалыпты алады, Зәулім ұяны салады. Д. Ахметова **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын	керектігін түсіндіру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Егер мысық не ит осы күні көшеде көрінбесе, фото суреттерінтақтаға іліп, бақылауға болады. Балаларғаитпен мысықтың ұқсастығы мен айырмашылығын байқап айтуға ұсыну. Балалар білген үй жануарларытуралы тақпақтарды сұрау. Балаларға далада жүрген жануарларды қолмен ұстауға қажетеместігін, қауіптімүмкінболу екендігін айту; мысық пен итті, үй жануарларынемдеу туралы жалпы мәлімет беру. **Еңбекәрекеті:** жерге түскен құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттер:	Педагогбалаларға бақылау алдында, құстардың дыбыстарын тыңдап, учаскіде қандайқұстардың ұшып жүргенін айтуғашақырады. Балаларға:"Қарға қарқылдайды, торғай шырылдайды, сауысқан шықылықтайды",-деп айтқызу. Тақпақтымәнерлеп айтқызу. "Сауысқан". Әсемайлытүндеде, Шуақ шашқанкүнде де Ұясынанбір шықпай, Отыр қалай тұншықпай! Аяймаекен көйлегін – Көйлегіоның–ой, керім! Алтындағанпүліш. Ф. Оңғарсынова **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	желдің болғанын байқайды;желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суықекенінайтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты, Ұшыпкелдікөзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң,бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларындамыту. Балаларекібірдей топқа бөлінеді.	теккүн(жарық) түскенде пайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. АбайҚұнанбайұлы Көлеңке басын ұзартып, Алыстыкөзден жасырса;Күнді уақыт қызартып, Көкжиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларғаұнаған қимылдарды жасатып, көлеңкеніңайнадай тура сол қимылдарды қайталайтынын, көлеңкеніңтекқара, сұр түсті екенін байқату. **"Мысық пен тышқандар"ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауғабаулу. Қырынанқойылған гимнастикалық

	шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауғабейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынғажүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады),қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық"алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан,тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылынаеліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқаншықты інінен, "Сағат неше	қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Үрпек төбет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта,бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбеттібейнелейді; ол кілем үстінде жатады,басыналға созылған қолымен аяғына қояды. Қалғанбалаларжай ғанаоғанжақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғыекіаяққа басын сұғып, Әнеки, жалбыр төбетжатырсұлық. Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан,сырты пішіні жуас	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсынамедальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар""түлкі "кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастапаяқтауытиіс. Балалар шапшаңкең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары:	Біреулері – аттар болады,басқалары –шабарманболады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұндааттартұрады, басқа жағында шабармандар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар,тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымғажіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",-дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңдыат қорағаапарыңдар",-дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Еңбекәрекеті:** құмсалғыштың	тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейінтәрбиеші: - Тынышталыңдар, тышқандар,бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алыпжүрмеңдер,- дейді. Бұл – мысыққа берілгенбелгі;ол

	болды?"-деп, Баудытартып қалып еді, Дүңгірледібарлық жер. Тышқанқорқып қайтадан, Кіріпкеттіініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық""тышқандарға"қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу -балаға қолментиюболып саналады. Ұсталғандаркелесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қаншабаланыұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып,тағы бір ойнатуға болады. **Еңбекәрекеті:** бақшадағы көкөністерді суаруғабаулу. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек	салғырт. Ояталықжақындап барайық та, Қайтерекенсодан соң – қарайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды.Балалар қаша жөнеледі. Төбетолардықуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққақашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады.Ойынжаңа бастаушыменқайта басталады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын	балаларға медальондар, жүргізушіге-маска. **Еңбек әрекеті:** орындықтарды құмнантазалау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: доптытурабағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. Балалардыңеркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	шеттерін құмнан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Жүгіріп допты қағып ал" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке,доппен ойнауға баулу. Балалар ойын алаңындаеркін тұрады. Тәрбиеші үлкенәдемідоппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы 1,5-2м) Тәрбиеші "Бір лақтырамын, екілақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!"-деп допты лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер",-дейді. Балалар өз орындарынақайта барып тұрады. Ойынжалғасады. Ойын кезінде	орындықтантүседі, төртаяқтаптұрады, керіледі, қатты даусыншығарып «мияу»дейдіде індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4 рет қайталауға болады. Алғашқыда мысықтыңрөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады,алкейін істегенісінмақтап қойып, ұялшақтау балалардыдақоюға болады. **"Терекгейбиік болып өсейік"жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып,тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүрудеқолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу қабілетіндамыту.

	дағдыландамыту. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Құралдары:үш-төрт шеңбер. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	тақырыбын таңдауғаүйрету.		балалардыңқағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді.Қалған балаларсоңынаеріп жүреді. **Балалардыңеркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.	**Еңбекәрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу,қолеңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардыңеркін ойыны. Мақсаты: балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретуді жалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте	Төсектегіжаттығулар. Ұйқыдантұрғанда, бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет.				

тұрғызу, сауықтыру шаралары	1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозыпайқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Неөзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту,есте сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Педагог ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші балаларданкөздерін жұмуларын сұрайды.Сол кезде	**"Қапшықтане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту,балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойынбарысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгеніненкөздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншықнемесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанынкөреді,	**"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімдібекіту. Құрал-жабдықтар: балаларжиһазының заттары. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһазсатыпалды, бірақ ол оны бөлмегеқалайқою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік". Тәрбиеші балаларменбірге үстелді ортаға	**"Неқалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: келісілгенсөйлеуді дамыту, сөздерді алдағы уақытта дұрысүйлестіруге үйрету. Жануарлардың ойыншықтары: қораз,торай, балапан,мысық, күшік. Ойын барысы: Мұғалімбалаларға дауысы арқылы жануарды анықтауды ұсынады. Тәрбиеші: Кукареку!Бұлне?. Әтеш.Олне істейді?Ол шақырады.	**"Домино","Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту,ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(танымдық дағдылар)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа

	тәрбиеші бір ойыншықтыалып, жасырып қояды. Балаларданкөздерін ашуды сұрап,неөзгергенін сұрайды. Балалар жауапбереді.Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)** **"Шұбар тауық" ертегісімәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардыертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердітани білуге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	бірақ үндемеуі керек.Оларкөзі жұмылыдосына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықтысипап, оны табуы қажет. Егеройыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егержоқболса,оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. "Бауырсақ" ертегісін кейіпкерлендіру. Мақсаты: ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту.Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысынасала білуге үйрету.	қояды. Үстелдің қажеттілігітуралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Әсем:Бұлүстел,біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақонда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қоюкерек,олоған отырады.Осылайәр жиһаздың қажеттілігін балаларсипаттап, айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Дүкен"сюжетті-рөлдік ойыны.** Ойынныңмақсат-міндеттері: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке,адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар,ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің	Хрю-хрю-хрю...Бұл не? Торай. Ол не істейді? Ол қорылдайды. Шиқ-шиқ!Бұлне? Балапан.Олне істейді? Шиқылдайды. Кря-кря-кря...Бұл кім?Үйрек.Олне істейді?Мылжың. Мияу-мияу... Бұл не?Мысық.Олне істейді? Мияулайды. Ав-Ав...Бұлне? Күшік.Олне істейді?Абалайды. **(сөйлеудідамыту)** **"Киізбасу"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру;ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары:киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киізбасыпаяқпен,	тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог

		Ойын барысы: Автор:Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпіртұрыпты.Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау,маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неденпісірейін?Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырыпкөрсең.Бір бауырсақпісіретін үн табылар. Автор:Кемпір солай істеді. Қойма түбінқырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақтымайға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды.Жата-жата жалыққанбауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалапкетеді. Жолдадомалап келе жатса,алдынан қоян шығады.	ойыншықтары, ақ халат,қалпақ,есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбденжаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балалардыөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир,қалғандары тұтынушылар. Тәрбиешіойын ережесін түсіндіреді.Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі.Бірзатты сатып алған соң, рахметайтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде"Тағыда келіп тұрыңыз", - деп ілтипат білдіреді. Біріншіойыншық дүкенін	Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, шығармашылық дағдылар)**	аялдамаларды жариялап жатады. жолаушыларкіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**

		Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ,сенменіжеме, қоян, мен өлең айтыпберемін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екіуысұнжинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезеалдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор: Бауырсақ алғақарайдомалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орманішіиен домалапкеле жатқанда,алдынан қасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен меніжеме,менөлең	ұйымдастыру. Ойыншықсөресінің жанына үстел қойылып сөреде "Дүкен"дегенжазу ілулі тұрады. Кассирдіңалдында есепшот, ақша салатын қорап,ақ қағаз, қарындаш. Ойыншықалғысы келген балаларең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Неалғысыкелетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді.Сатушы "тағы да келіп тұрыңыз"-дейді. Тәрбиеші ойынға жалпыбасшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру)**		

		айтыпберемін, тыңдап көрші. Бауырсақтыңәні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю (6-бала): Әй, бауырсақ!Менсені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен меніжеме,менөлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтыңәні. Автор: Бауырсақ домалапкетеді,аю қалып қояды. Бауырсақзымырап келе жатса, алдынантүлкішыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың,қандай әдемісін! Автор:Бауырсақ қуанып,өлеңінайта бастайды. Түлкі болсатыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа			

		жақындапотырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған,Екіуысұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезеалдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеденкеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі:Әдеміөлең екен!Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағыместімейді ғой. Кәне, менің тұмсығымаотырып, өлеңді тағы бір айтып берші. Автор:Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығынашығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты "ап!" деп жеп қояды. **(танымдық дағдылар)**			
Балаларменжеке жұмыс	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды	**"Шеңбер бойымен"ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Менің достарым" тақырыбындағы сюжеттік**	**Көркемәдебиет шығармаларын оқу(жұмбақтар**	**"Неұқсайды" ойыны (балалар тобыменжұмыс)**

	жаңылтпаштарды дұрысәріжылдам айтуға машықтандыру. Ойынныңқұрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжетібойынша суреттер. Ойынбарысы: тәрбиешібалаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді,қабылдауды дамыту. Балаларшеңберде тұрады.Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасындатұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып,оңғанемесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдарменұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бірорындаұстасып, Осылайетіпістейік. Мәтіндіайтыпбітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардыңбәрі оны қайталайды.	**суреттердіқарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралысуреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардыңсөздік қорларын, байланыстырып сөйлеуқабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарларыжәне оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген суреттер. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**шешу, жаңылпаштар айту,ертегілер тыңдау).** Мақсат-міндеттер: балалардамәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауғадеген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?" (Қарбыз, апельсин,алмажәне т. б.); "Қарғаға не ұқсайды?"; "Қант сияқты тәтті не бар?" және т. б.. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**

		Содансоңтәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырадынемесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастырабереді. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментанысты ру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Сұранысбойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздіңдостарымыз" атты жаднама әзірлеу.	"Тәнісаудың-жаны сау" атты лэпбук жасау.	"Кешкімезгілдегі баланың үйдегі әрекеті" тақырыбында жаднама.	"Менің сүйікті жануарым" атты фотоколлажжасау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова Г.Қошаева**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**21.08. -25.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарынтаныту.	**Бөлмеөсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктергекүтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақынөсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндергебайқап құю, қажеті бойынша суару),	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың ретсіз тұрғанын байқап, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,	**Кітаптарды көркемәдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарғаұқыпты қараудағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптардысалу мүмкіндігін іс-тәжірибедекөруге	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдіктәртібін сақтауға тарту; басталғанжұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру;

	(еңбекдағдылары)	бөлмеөсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбекдағдылары)**	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**	машықтандыру. **(еңбекдағдылары)**	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**
	"Біз шығамыз сапарға"саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтінніңмәнінесай қимылдарды жасауға дағдыландыру;есте сақтау, түйсік, сөйлеуқабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Бізшығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі!Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшыменүстелбетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеудідамыту)**	**"Кім сені шақырды,тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынантануды үйрену. Құрал: арнайы құралкерекемес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуіортағатұрып көзін жұмады. Тәрбиешікөрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табуқажет.Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **(сөйлеудідамыту)** **"Лото "Қысқы жәнежазғыойын-сауықтар"" үстел ойыны.**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды қолмен ұстап, сипап-сезуқабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына"Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланытаңдап алады. Ол бала көзінжұмып,қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан"шығарм аған бойы солзатты	**"Бұлттар мен құстар"саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балалардымәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны,ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады,(Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көкаспанда,биікте, (Аталған қимылдарды, қолдардыжоғары көтеріп, төмен түсіріп,орындау)	**Көркем сөзді мәнерлепоқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту,елестету,есте сақтауқабілеттерін дамыту. Көркемсөз. "Зымыран". Биік-биіккөкаспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұрқыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран.

	"Жұбыңдытап"ойыны. Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады.Педагогәр балаға бір сурет-фишкадантаратып береді. Педагог белгісі бойынша балаларжан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналымсайынбір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түстіфишкалар. Әрбірфишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкаларболмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануғаболады. **(денешынықтыру)**	Мақсат-міндеттер: балалардыңжазғы жәнеқысқыойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту;екітопқа бөлуге дағдыландыру; зейінді,байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сипаттайды.Түрін, түсін, дәмін барлығынайтып береді.Қалтадан қолыншығарып, затты көрсетеді. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлепоқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту;көркемсөз үлгілеріне, ересектіңеңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М.Әлімқұлов, "Аспаз". Біздіңгүлбақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңілжақсыаға. Әлде, май құймақ па? Көжеме,сорпама? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай–асмаманы.	Қанатжайып, ұшады. Бұлттарқұстай болмайды, (Саусақпенбұлғау) Құстарбұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтарменбірге бұлғау, құстың ұшқанынаеліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпенбұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеудідамыту)** **"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздердіқолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады дабірбалағадопты лақтырады. Допты	Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеудідамыту)** **"Кімніңүйітезірек жиналады?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерінбекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністермен жемістердің ойыншықтары таратылады.Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістершеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді,серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойыншабарлығы өз үйін табады. Ойынбірнешерет қайталанады, ал тәрбиешіәруақытта үйлерді

			Пісіре білгенге, Астыңжоқмаманы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	қағыпалғанбала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеудідамыту, қазақ тілі)**	ауыстырады.
Таңертеңгі жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ.тіктұру,аяқалшақ,қуыршақ төменде; 1-2қуыршақтыалғаұстау,жоғарыкөтеру;(3рет) 3-4 б.қ. Аяқалшақ,қуыршақ алда; 1-2дененіоңға,солғабұру,б.қ.келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау; 1-4алғаеңкею-"Қуыршақтарбилейді"; 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ.1-2-отырыпқуыршақтыеденгеқою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпеноңға,солғаайналу(2реттен). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**"Қатыпқал" ойыны.** Ойынныңмақсат-міндеттері: еркін	**"Кішкене өзен арқылы"ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке,	**"Мұқиятбол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке,жылдам	**"Ақшамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды

	шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқидытеңізтөрт" -сөзжолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:Толқын мұзбол!"-дегенде балаларқозғалмай қалу керек. **(денешынықтыру)**	қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнаптұр.Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттенәуен үзіліпқалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыптақатып қалады.Соданкейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.**(денешынықтыру)**	ептілікке,денетепе-теңдігін ұстайбілуге баулу. Тәрбиешіекісызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады)балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы2-3м,ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік",-деп ұсынады. Балалардыңбір-бірінесоқтығыспай тек тақтайдың үстіменғанажүруін бақылай отырып, тәрбиешібалаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керекдепескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(денешынықтыру)**	ойлаубілуге бейімдеу. Балаларбір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердіңжанында тұрады,оныбарлық балалар көреді. Оныңқолында3 сурет:балық,тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиешікезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойыменқолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтапотырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балаларбірорында тұрады да,	достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойыменотырады, ортаға"жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанынбір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлықбалалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(денешынықтыру)**

				қолдарын жоғары көтеріп,қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қайбалақателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(танымдық дағдылар)**	
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі"Мақсат-міндеттер: Балалардыңбойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулықсезімдерін дамыту; достық туралыөлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулықтабылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру;тізенібиікке көтере отырыпжүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып,дұрысжауап беруге дағдыландыру; жағымдыжағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік қорларын,тілін, шығармашылық қабілетіндамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз»ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салудыүйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтарыжайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру; нәтижеліұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын арттыру; эстетикалық	**Музыкаданойын-жаттығу** "Көңілді балалар"Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі, эмоционалдытүрде жеткізе білу қабілетіндамыту; әртүрлісападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.

				талғамдарын жетілдіру, ұжымдыққарым-қатынасқа тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара,маса,шыбын, көбелек) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шабындықта, бала бақшаучаскесінде, ағаштарда,өзеннің айналасында жәндіктердің көп түріболатындығы туралы балаларға айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара,масалартуралы білімдерін бекіту. Олардың пайдасы мензияныжөнінде ұғымды қалыптастыру.(арал ар бал жинайды, өсімдіктергезиянын	**Судыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыптыпайдалану туралытүсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралыбілімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылаубарысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару:сұйық, әртүрлі температурағаие болуы мүмкіндігі (ыстық,суық).Су	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалардың жазда қалайкиінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар,баскиімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашықтүстіболуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілікжәне қамқорлықсезімін тәрбиелеу.	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбектіқадірлеуге баулу. Бүгінбізсендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстаәртүрлі болып келеді. Жаздақоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады,гүлдерді	**Қоңыздыбақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардыңбілімін жетілдіру. Қоңыз бақша және ауладаағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқандаөлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұныдаойлап көрейік, Шешуінкім табады?(Қоңыз)

	тигізетін құрт-құмырсқаларды иненіктержейді). Тақпақ."Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымдыбір қағым, Демдекайта жоғалам. Десегүлді далабар, Қосқанатым талмайды. Менікөрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. **"Шалғындықта үшсайыс"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастапқы орынды сақтап, жерде жатқандоғаарқылы аттап өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал"жаттығу.(дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екіқолменқағып	мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күндебассейндесу тез қызады. Тоғандағы, өзендегі,көлдегісу қызады,сондықтан жазда адамдар шомылуғабарады. Асфальтқа шашырағансудың қаншалықты тез кебетінінкөрсету. Үлкенбалалармен судақандайзаттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктеноларжүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **"Толқиды теңіз"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балаларойын алаңындаайналып жүріп: Толқидытеңізбір, Толқидытеңізекі, Толқидытеңізүш,	Тақпақ."Іні",Е. Өтетілеуұлы. "Бірісіме қапа ма", - Депқарайдыапама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделіктібелсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбекәрекеті: ойыншықтарды жөндеу.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталғаністі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру.	суарады,шөп жұлады. Бізкөмекші баламыз, Төзімді,ұқыпты боламыз. Шеберліккежету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққабаулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуытиіс.Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастапкетуге тиісті. Балаартына бұрылыпқарап, орамалдыалып, орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалдылақтырып тигізуі керек. Егер тигізеалмаса,	Шидім,шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Тақпақ. "Қарақұрт", С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпенжем аулайды. Қарнындаонүш нүкте бар, Аяғындатүк тебар. Мекендершөл даланы, Малды,адамды шағады. Жылыжелді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол.**"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу;

	алуға дағдыландыру; ептілікке,зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбекәрекеті:** гербарийдыжинау, құрғату. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетіншеорындауға дағдыландыру; өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу. **Балалардыңеркін ойыны.**	Толқидытеңіз төрт", - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша:"Толқын мұз бол" - дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттеріндамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептіліккетәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келгенбаланысәл	**"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыдоппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректіккебаулу. Педагог балаларды екітопқабөледі.Екі топортасындасебет тұрады. Балалар допты жергелақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек.Себеткекөп доп лақтырған балалар тобы жеңіскежетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауғаарналған себеп, балаларға доптар.	ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншықуыпкележатқан баланың орынына отыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамалтастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеленушілермен ұсынылған заттардысалыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастырабілу. **Еңбекәрекеті: ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтардыжинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмысжасай білуге баулу. **Балалардыңеркін ойыны.**	вестибуляр аппаратындамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагогбарлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды.

		түртіпқалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?", - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан балаұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер:			**"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,секіруге дағдыландыру. Балалардыңсекіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтардыбаспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: жәндіктерменмен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку).** Мақсат-міндеттер: тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға; ниет-нәтижешығаруға тәрбиелеу.Еңбек құралдарын жұмыстансоң орнынақоюға баулу. **Балалардыңеркін ойыны.**

		алдын-ала жылытылғансуға ойыншықтарды жуып, кептіру әрекеттергетарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардыңеркін ойыны.**			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдам киінубіліктіліктерін бекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегіжаттығулар.Ұйқыдантұрғанда,бірдентөсектентұруғаболмайды.Біртіндептұру қажет. 1. Балалартөсекте,арқағажатып,қолынжанынасозу,демдерінеркіншығару. 2. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдыекіжаққасозу,жұдырықтарынжұму,қолдарыналғасозып айқастыру, демалу. 3. Балалартөсекте,арқағажатыпқолдарынбастарынақойыпкезекпенсолаяқтарын,онаяқтарынкөтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалартөсекте,арқағажатып,қолдарынжанындаұстап,аяқтарынкөтеріпвелосипедтебу. Төсектен тұрғызу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлайалуға үйрету,есте	**"Ненің дауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету.	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойыншаажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым	**"Өзүйіңдітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету.	**"Қане,достар!" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін

	сақтауды,қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларғаоларға мұқият қарауды талапетеді.Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.Тәрбиеші балаларданкөздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды.Солкезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп.Балаларжауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстелүстітеатры "Бауырсақ"**	Ойынбарысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардыңдауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші"ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл неніңдауысыдейді? Балалар "бақа" деп жауапбереді.Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысыншығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарғақүтім жасауға және медициналық құралдардың қажеттілігінбілуге үйрету,балаларды	матрешканы құрастыру. **(құрастыру)** **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгітүстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойыншакөліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялғантекшелер, аталғантүстердегі ойыншық машиналар. Тәрбиешібалаларға машиналарды көрсетеді. Гараждыңнеүшін қажет екендігін балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс? Көлікті гаражға кіргізуүшіннеістеу қажет? Балалар текшелерденгараж құрастырады. гараждың түсі қандайболса,сол	Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: биік және аласа үйлердіңсуреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да бірі биік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағыбалалардың үйі биік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа үйдің сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімді тазалау үйі" сюжетті-рөлдікойыны.**	дамыту. Қане,достар, ерінбей,(Сұқ саусақты бұлғау) Түзусапқатұрайық! (Қол-аяқ түзу) Алға қарай, сүрінбей,(Орында, тізенібиіккөтеріп, марш басу, қолдарменсермеу) Қадам басып, барайық!(Орында, тізенібиіккөтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен(Қолдар биікке, аяқтар ұшында) Төменқарай қарайық. (Отыру) Өсейікбізөрімдей, (Қайта түзу тұру, қолдар биікке) Үлкенбала болайық. (Екі қол белде, аяқтар иық енінде, баспен оң-сол жаққа шайқау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Ғажайып қапшық"ойыны.**

	ертегісі. Мақсат-міндеттер: балалардыертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге,ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(танымдық дағдылар,көркем әдебиет)**	ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу,сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғым дарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр,шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта,таңғыш, халат және дәрігергеарналған қалпақ. Ойынбарысы: Тәрбиешіаурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады,қалған балаларойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып,ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді.Дәрігер әртүрліаурулары	түскесәйкескөлікті гаражға кіргізу қажет. Тәрбиеші еденде бордың көмегімен жол суретінсалады. Балаларға ойын ойнаудыұсынады: тәрбиешінің айтқандарын тыңдап,аталған түстегігаражды тауып,машинаны гаражға кіргізеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарымен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа,еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар,киімді ілетін жіп. Үтіктеймізкиімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлепқалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: геометриялық фигураларды ажырата білуге жәнеатауғаүйрету. "Сөздер тізбегі"ойыны. Мақсаты: балалардыбелгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай,айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларшеңберге тұрады. Педагогбелгілі тақырыпты ұсынады,балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататынсөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары-ат, сиыр, ешкі,түйе жәнетағыбасқа

		бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілердіжейді, сайқымазақтың маңдайындажарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Олардытыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекцияжасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардыңойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**			сөздер. **(математика негіздері, қоршағанортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.**	**Көркем сөзді жаттаужаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнынесте	**"Не болады?" ойыны (балалар тобыменжұмыс).** Мақсат-міндеттер: сөйлеу,естесақтау,	**"Матрешкаға қонаққабару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері	**"Қуыршақты серуенгекиіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	Мақсат-міндеттер: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу,сөйлеуді, балалардыңсөздік қорын дамыту; суреттербойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	сақтап,мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркемсөзгедеген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайдыол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңненшығады. Қолғанат десе Қолғанат. Қалайтауыпқойған ат! Н.Жанаев. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	заттардықасиеттері бойынша жалпылауғаүйрету. Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді.Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағаштанеөседі?"; "Орманда не тұрады?"және т.б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	бойыншаажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы(4 бөліктентұратын) құрастыруды үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік"ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне ролдерінеенуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**	негізгі түстерді меңгеруге,киім атауынатайбілуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар:қызыл, жасыл, сары, көк. Ойынбарысы. Тәрбиешібалаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегікөйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды.Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдапкиіндіреді. **(сөйлеудідамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылаудыжалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркін тақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(суретсалу,мүсіндеу,**				

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**жапсыру,құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру, танысу,пысықтауұмыстары.**(қоршағанортаментанысту)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	"Жәндіктершаққан жағдайда..." жаднама.	Сұранысбойынша кеңес.	"Жәндікшаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбукжасау.	"Жазда өтті"тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар,гүлдер жинау туралы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы балабақша	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Ортаңғытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Бәйтерек»**				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**П.Тургунова. Г.Қошаева**				
Жоспардың құрылу кезеңі	**28.08. -01.09.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққақамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарынтаныту.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықтыорнатуға тарту; еңбек дағдыларын,		**Бөлмеөсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауғабейімдеу (құрап қалған жапырақтардыалып тастау), күтугедеген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыстанытуға	

	(еңбекдағдылары)	ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбекдағдылары)**		тәрбиелеу. **(еңбекдағдылары)**	
	"Үйшікте кім тұрады?"("Үйшік "ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорынбайыту,есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшіктерезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді,балалар оларды атайды.	**Көркем сөзді мәнерлепайту жаттығуы.** Мақсаты: артикуляцияны, сөйлеу,ойлау,есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықтысақтау қағидаларынабаулу. **"Күнім,күнім..."**Күнім, күнім, қайдасың? Түнненбері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылынұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңатолған аланға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Лото"үстел ойыны.** Мақсаты. заттарды		**"Лото"үстелүсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжеміс-жидек, көгөніс, гүлдержайлы білімдерін дамыту жәнеолардыңөсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді–бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үшүлкенкарточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкаларжәне көгөністер, жемістер,гүлдер бейнеленген көлемдері5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	

		топтауға, зейінді, байқаудыдамытуға үйрету. Балаларсуреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды: ойыншықтар,киім, тамақ және т. б.			
Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ.-тіктұру,аяқ алшақ; 1-3-қолдыалға,жоғарыкөтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ.қолдыартқаұстау; 1-2-қолдыалғасозып,алақандыашып,саусақтықозғалту,иілу; 3-4 - б.қ. "Ағаштарқозғалады". Б.қ. - қол төменде; 1-қолжоғарыда;2-оңға,солғаиілу. 3- 4 - б.қ. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады.Бірбала қарамай тұрып,	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау,жылдам жүгіре білу			

	қайсысықандайтүс айтқанын айтып береді. (	қабілеттерін дамуты. Балаларшеңбер құрайды. Бірнемесебірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардыңрөлін атқаратын болады. Ал,кәнеки,балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір,екі,үш!Ал, тараңдар! Бұлсөздерденкейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрғанбалаұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша,балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **(математика негіздері,сөйлеуді дамыту)**			
Білімберу ұйымыныңкестесі	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет					
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы: Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктергеқарауды талап етеді. - Балалар,жеңіл көлікқай жерде жүреді. (Жерде, жолда жүреді.) - Бізгекөлікнеүшін керек? (жұмысқа, қонаққа, мектепке бару) - Балалар,көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар туралы жалпы мағлұматтарды пысықтау; жылы жаққаұшыпкететін құстар туралы түсінікті игерту; қамқорлыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. - Балалар,сендер қандай құстарды білесіңдер? - Құстарнемен қоректенеді? - Жылыжаққа ұшып кететін құстардыбілесіңдерме? - Құстардыңжазғы тіршілігі қандай? - Құстардыңқандай түрлерін білесіңдер?		**Ағаштармен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардыңтірі табиғат екені туралыбілімдерін бекіту табиғаттықорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату,қайағашқа жататынын анықтату. **Еңбекәрекеті: балабақша ауласындағы сынғанбұтақтарды жинау.**	

	көптегенкөліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақбұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпкеүйрету; бірге, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. Құралдары: сыпырғыштар, қолғаптар. **"Түрлі-түсті көліктер" ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: заттар (рульдер) арқылы дене белсенділігін дамыту. **"Тауықпентүлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту.	- Құстар қандай дыбыс шығарады? біздіңауладаұшып жүрген құстардың арасында жыл құстарыбарма? Тақпақ. Бөдене,бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайдықусамда, Тойғызарембедеге. "**Ұшты - ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтынзаттарды ажырата білуге дағдыландыру. Тәрбиешібалаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, соныменқатаркез келген атауларды атайды. Егероларұшатын болсақұсқанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал,егерұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды.		Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларынабаулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Меніңсүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салыпәңгімелеуге үйрету. Балалардыңеркін ойыны. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойыншажұптарға	

	Еңбекәрекеті: табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу,қолеңбегіне қажет материалдарды жинау. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар: екі аяқпенбірорында секіру, дұрыс қозғалу.** Балалардыңеркін ойыны.	Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты,ұшақұшты– десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты-ұшты,кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады. Бұлардыңбір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар		жиналуғажәнежан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардыңеркін ойындары.**	

		"Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлімедальондар: қаршығалар мен қарлығаштар.			

		"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасыменбаяужәне ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар:кегльдер. **Еңбек әрекеті:** үлескенісыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа баулу. **Балалардыңеркін ойыны.** Балаларды өз бетіншеойын тақырыбын таңдауғаүйрету.			
Серуеннен оралу	Өзбетіншешешініп,жылдамкиінубіліктіліктерінбекіту;балалардыаяққиімніңбауынтағып,сырткиімнің түймесінағытабілудіүйретудіжалғастыру.				
Түскіас	**Гигиеналықдағдылар** Балалардыңбетіменқолынжуу, таңғыасқаотырғызу.Тамақтанумәдениетіментаныстыру.Қасықпен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер:өзін-өзікүту,тамақтану,арақатынасумәдениетінегіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте	Керуеттегі жаттығулар				

тұрғызу, сауықтыру шаралары	Көзімізді ашайық Аунап,қунапалайық, Ұйқымызды ашайық "Самалжел"-іштежатып,қолдарыденебойында.Бастарынсәлкөтеріп,желсоққанынкелістіру: "Ф-ф-ф". "Желдіңжелпуі"-іштежатып,қолдарыденебойында,қолдарынекіжаққа созу. "Желбұлттардыайдайды" -тізеніқұшақтапжату.Аяқтықұшақтапденеменадына-артына тербелу. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстардыдұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Құралдар: әртүрлі дыбыстаржазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиешібір дыбысты тыңдатады.Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеудідамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.**	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерінбекіту және нақтылау. Сөздікқорларын байыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**		**"Өзүйіңдітап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырмабойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажеттіқұралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балалардыекітопқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқадаөсіптұрған бірі биік, бірі аласа ағаштыкөрсетеді де 1-топтағы балалардыңүйібиік	

	Мақсат-міндеттер: балалардың автобустажүру ережелерінебаулу; жолаушы мен жолаушылар туралытүсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобуссалонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні"рөлін е қалаған бала шығады, қалғаны жолаушыларболып, қолдарына "билет"алады. Педагогалдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагогбалаларды автобуссалонына шақырады;	**"Ойыншықтарды жөндейміз"рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер,дене мүшелері салынатынпластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқарудыұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын		ағаштыңоңжағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді.Қайтоп өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынныңсоңында әр топтың балаларынмадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)** **"Үйқұрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын,ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары,қағаз беттері, қара	

	жолаушылар "салонға"өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншықсмартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді".Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарынберу туралыүлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршағанортамен таныстыру, қазақ тілі, еңбек дағдылары)**	"шеберлерге" әкеледі,"шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		қарындаштар, сызбалар,ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік,тағы басқалар). Педагогбалалармен құрылысқа қатысатын мамандаржөнінде алдын-ала әңгімелеседі:кірпіш қалаушы,жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балаларқұрылысқа қажет материалдарды таңдап,өзаракім қандай рөлді атқаратынытуралы келіседі.**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеудідамыту)**	
Балаларменжеке жұмыс	**Тілұстарту:"Кім не істейді?"**Тасшыта сқалады, Басшы басқарады. Досшыл–дос табады, Қасшыл–қас	**Жұмбақтар, ертегілер,аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(көркем әдебиет)**		**"Күн"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығумәтінінің ырғағына сай орындауға	

	табады. Төсшіл–төс қағады, Асшыл–асбағады. Бәсшіл– бәстеседі, Мәсшіл–мәс теседі. **(көркем әдебиет)**			дағдыландыру;ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақандыашамыз, Жарқынкүнге қараймыз.(Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш,қуатым тасысын.(Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук,балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп,секіреді	

				қояндай,(Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетінше,жүйелікиінуінбақылау.Шапшаңдылыққа,ұқыптылыққатәрбиелеу.				
Серуен	Түскіуақыттағыбақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(суретсалу,мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(математиканегіздері)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(қоршағанортаментаныстыру)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналардың сұранысыбойынша кеңес беру	Ата-аналарға арналған"Жаңоқу жылына дайындық шаралары"атты жаднамалары.		"Өзіне-өзіқызмет көрсете алу" тақырыбындакеңес беру.	

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

2022-2023оқужылынаарналғанұйымдастырылғаніс-әрекеттің перспективалық жоспары

Мектепалды«Көгершін»тобы

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022-2023оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы:**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**
Топ:мектепалдытоп«Көгершін»
Балалардың жасы: 5 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:маусымайы,2022-2023оқужылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері**
Маусым	Дене шынықтыру	**1"Жазкелді алақай!"** **2"Гимнастикалықорындықүстіндееңбектейміз"** **3"Кімқалайжүреді?"** **4"Сенікөргенімеқуаныштымын"** **5"Қайырлытаң,Алтын күн!"** - балалардыңденсаулығынсақтаужәнеқорғау,физикалықүйлесімді дамыту; - спортқадегенқызығушылықтыарттыру,салауаттыөмірсалты дағдыларын дамыту; - денешынықтыруғабаулу,дененіңфизикалықсапаларын:күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - денешынықтырудыңәртүрлінысандарындашығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардыңденекалыптарыныңдұрысдамуына,қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналық-педагогикалықбақылаужүргізужәнеұлттыққимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау.

		Негізгіқимылдар. ***Сапқатұру,саптүзеу,сапқақайтатұру:***сапқабір,екі,үшқатармен тұру, бір-бірініңжанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Аяққаарналғанжаттығулар:аяқтыңұшынакөтерілу,қолдыалғасозып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту. **Спорттықжаттығулар.** Денешынықтыруменспортқақызығушылықтыоятужәнедене шынықтырумен,спортпенайналысуғабаулу.Спорттүрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. ***Велосипед,самокаттебу.*** Шеңбербойыменжәнетуражолменөз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу. ***Жүзу.***Судыңтаязжеріндеотырыпжәнежатыпаяқпенқимылдаржасау (жоғары және төмен). Судың ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жүзу. ***Судағыаэробика.***Бұрылыстаржасайотырып,судақимылдаржасау. **Спорттықойындар.** ***Футболэлементтері.***Берілгенбағытқадоптыоңжәнесолаяқпен тебу. Доптызаттардыайналдыражүргізу.Доптықақпағатебу.Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. **Қимылдыойындар.** Ынтаменшығармашылықтанытаотырып,танысқимылдыойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындардыойнату.Балалардыжарысэлементтерібаройындармен

		эстафеталықойындарғақатысуғабаулу. **Дербесқимылбелсенділігі.** Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттықжабдықтарыбарортанықұру.Балалардыңқұрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардыңжарыстарұйымдастыруғадегенбелсенділігінқолдау. Балалардыңдербесқимылбелсенділігінұйымдастыруда,меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау,ойыналаңындабалалардыңжүруінеарналғанкедергі жолдар жасау. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** Адамағзасыжәнеоныңқызметініңерекшеліктерітуралытүсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктерінеаудару.Салауаттыөмірсалтыныңмаңызды компоненттері:дұрыстамақтану,қимылдар,ұйқыжәнекүн,ауаменсу және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібініңықпалытуралытүсініктердікеңейту.Науқасқакүтімжасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Өзініңкөңіл-күйінсипаттайбілугеүйрету.Балалардыденісауадамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. **Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру.** Мәдениеттітамақтанужәнеасханақұралдарынеркінқолдану дағдыларын жетілдіру. Жекегигиенаережелерінорындаудаөзін-өзібақылаудыдамыту:

		дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейіндымқылсүлгіменсүртіну.Осышаралардыжүргізудіңжәнежеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналықшаралардыжүргізудебалалардыңөзаракөмегінқолдау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердіңміндеттерінорындауға,түрлібалаларәрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдықорындардагигиенаережелерінсақтаудағдыларын қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Сутемпературасынбіртіндептөмендетеотырып,қарапайымшараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсытемпературадағысуменшайыну,таңертеңгіжаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелердінығайту.
	Сөйлеудідамыту	**1 "Кемпірқосақ"жаттау.ШәймергенӘлдибекұлы.** **2 "Су-тіршілік көзі"** **3«КүнменАй»** - ересектерменжәнебалалармененеркінқарым-қатынасжасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардыңтәжірибесінесүйенеотырыпжәнеолардыңқалауынескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндерменбилердіқолданаотырып,көркембейненіқұруда шығармашылықдербестіктідамыту.

		Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті. Сөйлеудеинтонациялықмәнерлілікқұралдарынқолдану:дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Сөздікқор** Затесімдерменжалпылаушысөздердідұрысқолданабілудідамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **Шығармашылықпенсөйлеуәрекеті.** Шығармашылықпенәңгімелепберудіжетілдіру:ересектердіңкөмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттербойыншасипаттаужәнехабарлауәңгімелерінқұрастыру,өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді,салыстырулардықолдану.
	Көркемәдебиет	**1"Сиқырлытон"қазақхалықертегісі.** **2 "Қызылтелпек"орысхалықертегісі** **3 '"Үшторай"орысхалықертегісі"** **4 "В. Сутеев"Үшмысық"(әңгімелеу)"** **5 "Қазағымныңқазынасы-домбыра"** - коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардыңтәжірибесінесүйенеотырыпжәне олардыңқалауынескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; Сахналыққойылымдарғақатысуғабаулу,ондарөлді,сюжеттітаңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдаудаэкспериментжасауға,түрлендіругемүмкіндікберу.
	Қазақ тілі	коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға,диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; -балалардыңзаттарменжағдайдынақтысипаттаудақарапайым

		тұжырымдарменөзойларынбасқаларғатүсініктіжеткізугебаулу; -әндерменбилердіқолданаотырып,көркембейненіқұруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Тілдікдамытушыорта.** Ауызекісөйлеудіқарым-қатынасқұралыретіндедамыту.Туғанөлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардыңқоршағанортағаөзініңқарым-қатынасынбілдіруге,ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету,ынталандыру. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Тілдікжәнеартикуляциялықаппаратты,тынысалудыжәнетаза дикцияныдамыту.Фонематикалықестудідамыту,сөздегідыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Тілдіңграмматикалыққұрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойыншасөйлемдерді(хабарлы,сұраулы,лепті)ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырыпсөйлеу.** Балалардыңтүрліәрекеттеріндебір-біріменеркіндиалогқұруға мүмкіндікберу,өзініңтәжірибесінесүйеніп,суреттербойыншаәңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілгенсуретбойыншаоғандейінгіжәнеоданкейінгіоқиғаныойлап табуғабаулу.Заттарменойыншықтар,сюжеттісуреттердізат,сын,сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға,берілгенмәтінніңбасталуынжәнесоңынойданқұрастыруға баулу.
	Математиканегіздері	**1"Қалашықтұрғындарынаарналғандәмдіас"** **2"Тотықұстыңтуғанкүні"**

		- танымдыққызығушылықтарын,білугеқұмарлықты,оқуәрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынтасын арттыру; - зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату,қорытындыжасаудыдамыту; - балалардызерттеубарысындажаңаақпараттардыалуға,обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалықжәнеинтелектуалды-шығармашылыққабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. Нүктелерді,өрнектердісалуға,тікжәнекөлбеутаяқшаларды,қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Кемпірқосақжолымен"** **2"Меніңқаламдағыжаз"** **3 "Су -өмір нәрі"** **4"Орман құстары"** **5"Күнніңкөзі жарқырайды"** - әлеуметтік-эмоционалдыдағдылардықалыптастыру,қоғамның әлеуметтікжәнеэтикалықнормаларымендәстүрлеріне,жалпыадами құндылықтарға баулу; дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен қарауды қалыптастыру,туғанжертуралытүсініктерінкеңейту;-еңбектүрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен қарауды қалыптастыру; - табиғатәлемінетанымдыққызығушылықты,табиғаттыңтірі объектілерінежанашырлықсезіміндамыту,қоршағанортағақатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялықмәдениеттіңнегіздерінқалыптастыружәнетабиғаттаөзін қауіпсіз ұстау. Қоршағанортада,табиғаттатәртіпережелерінбілу;өзөмірінің қауіпсіздігінсақтау(бейтанысадамдарменсөйлеспеу,ойнамау,бөтен машиналарғаотырмау,бейтанысадамдардыңөтініштерінорындамау, олардыңсоңынанермеу).

		Жануарларәлемі. Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ,алаң);қозғалутәсілі(жүгіру,ұшу,секіру,жүзу);табиғи-климаттық аймақтар (ақ аю, итбалық, пингвин, жираф, піл, маймыл) бойынша топтастыру. Мобильдіқұрылғылардықолданукезіндеқарапайымқауіпсіздік ережелерінбілу(күнінеата-аналардыңрұқсатымен30минуттанартық емес мобильді құрылғыларды қолдану). **Жолқозғалысыережелері.** Жолдақауіпсіздікережелерінсақтау.Жолбелгілерін(жүрубөлігі,жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. «Балалар», «Трамвай аялдамасы», «Автобус аялдамасы», «Метро аялдамасы»,«Тройллебусаялдамасы»,«Жаяужүргіншілержолы», «Велосипедкеарналғанжол(электросамокат,гироскутер,сигвей)»жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.
	Құрастыру	**1 "Балалық шаһар"** **2"Қалықтағанқұс"** балалардыңөнершығармаларынэмоционалдықабылдауқабілетін қалыптастыру. Ойынғақажеттіқұрылыстыбірлесіпойданқұрастыруға,алдағы жұмыстыбіргежоспарлауға,бір-біріменкелісіпорындауға,дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру.
	Суретсалу	**1"Түрлі-түстідоғалар"** **2 "Түнгі қала"** **3"Тұңғиықтеңізтүбінде"** **4Гүлдер**

		5"Күшіккеарналған үйшік" - өзінің,құрдастарыныңжұмыснәтижелерінбағалайбілуге,жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттықмәдениеткебаулуарқылыпатриотизмдітәрбиелеуүшінжағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау. Балалардыңсуреттекарапайымсюжеттерді:әлеуметтікоқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамдардың еңбегін, ертегілердің, өлеңдердің, әндердіңжелісінжеткізе білуін жетілдіру. Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерініңжелісібойынша суретсалу. Ұжымдықжұмыстарға, өз бетіншеойдансуретсалуғамүмкіндікберу.
	Мүсіндеу	**1 ""Алтынкүн"** -балалардыңшығармашылыққабілеттерін,қоршағанортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту; Ойданөзбетіншемүсіндеуге,ұжымдықжұмыстардыорындауғабаулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. Жұмыстыұқыптыорындау,заттардыжинау,қауіпсіздікережелерін сақтау.
	Жапсыру	**1Көбелектер** -қоршағанәлемдіэмоционалдытану,өнертүрлерітуралытүсінігін қалыптастыру; Сюжеттікжапсырудазаттардыңөлшемінеқарайарақатынасын,әртүрлі заттардыңбөліктерініңпішінін,олардыңқұрылымын,пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композицияережелеріне,перспективағасәйкесбейнелердіқұрастыру. Қайшыменжелімдідұрысқолданудағдыларынжетілдіру,еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
	Музыка	**1"Балақандаалақан"**

		2"Жолережесісақтайық!" **3"Ақжаңбыр"** **4"Ормантұрғындарыныңәні"** **5"ГүлАстана"** - заттарменқимылдаржасауды,сюжеттіойындардысахналаудыүйрету; - музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыорындаудыүйрету; - балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардыойнаудыңқарапайым дағдыларын меңгерту. - музыкаға,өнердіңтүрлеріне,өнертуындыларынаұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу. Музыкағақызығушылықпенсүйіспеншіліктіқалыптастыру. Классикалық,халықтықжәнезаманауимузыкаментаныстырунегізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыкатыңдау.** Музыкалықшығармалардыңжанрларынажыратуға(ән,күй,марш,би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды,музыкалықфразалар)әуендердітануарқылымузыканы есте сақтауды жетілдіру. **Әнайту.** Әнайтудағдыларынқалыптастыру,біріншіоктаваның«ре»,екінші октаваның«до»диапазондажеңілдауыспенәнайту,әнайтаралдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеуменжәнесүйемелдеусізжекеәнайтудағдыларындамыту. Әртүрлісипаттағыәндердіөзбетіншежәнешығармашылықпен орындауғабаулу.Әндімузыкалықталғамменорындауғажаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтыққимылдар.** Музыканыңжәнеоның бөліктерініңсипатындағыөзгерістергесәйкес қимылдардыөзгертеотырып,жаттығулардыорындауғаүйрету:марш

		сипатынанықырғақтыжүрумен;музыканыңқимылсипатынжеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Биқимылдарын:қосалқыжәнеауыспалықадамжасауды,әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Қазақхалқынының қбиөнеріментаныстыру,қазақтыңхалықтықбиөнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып кележатқанелмұрасыекенін,биөнеріөзініңэстетикалықболмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтінқимылдаржүйесінқұрайтынынтүсіндіру,балаларға "Қаражорға" биін билету. **Бишығармашылығы.** Танысбиқимылдарынқолданаотырып,музыканыңсипатынасәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылықтапсырмалардыорындауғаынталандыру. **Балалардыңмузыкалықаспаптарындаойнау.** Балалармузыкалықаспаптарындақарапайым,танысәуендердіжеке жәнешағынтоппенорындауғаүйрету,балаларшығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбиемен Оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2022-2023оқужылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалықжоспары

Білімберуұйымы:**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**
Топ:мектепалдытоп«Көгершін»
Балалардың жасы: 5 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:шілдеайы,2022-2023оқужылы.

Айы	**Ұйымдастырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері**
Шілде	Денешынықтыру	**1"Қолдыжан-жаққасоз"** **2"Келдостарым,келіңдер"** **3"Топталыпөтеміз"** **4Гүлдейжайқалайық, өсейік"** - балалардыңденсаулығынсақтаужәнеқорғау,физикалықүйлесімді дамыту; - спортқадегенқызығушылықтыарттыру,салауаттыөмірсалты дағдыларын дамыту; - денешынықтыруғабаулу,дененіңфизикалықсапаларын:күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - денешынықтырудыңәртүрлінысандарындашығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардыңденеқалыптарыныңдұрысдамуына,қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналық- педагогикалық бақылау жүргізу және ұлттық қимылдыойындарөткізугежағдайларжасау. **Негізгіқимылдар.** ***Секіру:***біроріндатұрып,алғақарай3–4метрқашықтыққажылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта(арақашықтығы6метр)қосаяқпенсекіру;қосаяқпен

		заттардыңарасымен(арақашықтығы4метр),оңжәнесолаяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 метр), бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр); бір аяқпен және қос аяқпенқұрсауданқұрсауғасекіру(арақашықтықтығы40сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрғанорнындаайналыпсекіру;биіктіктенсекіру,20сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** ***Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды:*** бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынанжатып,денесінкөтереді, екіншібалаоныңаяғына отырады(5-6рет);гимнастикалыққабырғадақолдарыментартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет). **Спорттықжаттығулар.** Денешынықтыруменспортқақызығушылықтыоятужәнедене шынықтырумен,спортпенайналысуғабаулу.Спорттүрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. ***Велосипед,самокаттебу.*** Шеңбербойыменжәнетураголменөз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу. ***Жүзу.***Судыңтаязжеріндеотырыпжәнежатыпаяқпенқимылдар жасау(жоғарыжәнетөмен).Судыңішіндеқолыменалға,артқажүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судыңішіндеотыру,суғабетінмалу,суғаүрлеу;судажүзу. ***Судағыаэробика.***Бұрылыстаржасайотырып,судақимылдар жасау. **Спорттықойындар.** ***Футболэлементтері.***Берілгенбағытқадоптыоңжәнесолаяқпен тебу. Доптызаттардыайналдыражүргізу.Доптықақпағатебу.Допты

		бірнешеретаяқпенқабырғағатебу. **Қимылдыойындар.** Ынтаменшығармашылықтанытаотырып,танысқимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылдыойындардыойнату.Балалардыжарысэлементтерібар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Дербесқимылбелсенділігі.** Балалардыңдербесқимылбелсенділігінұйымдастыруда,меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау,ойыналаңындабалалардыңжүруінеарналғанкедергі жолдар жасау. Жазмезгілдеріндевелосипедтебуге,футбол,бадминтон,баскетбол ойындарына жағдай жасау. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** Адамағзасыжәнеоныңқызметініңерекшеліктерітуралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн,ауаменсужәнеденсаулыққазиянкелтіретінфакторлартуралы түсініктерді кеңейту. Адамныңденсаулығыдұрыстамақтануғабайланыстыекенітуралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. Науқасқа күтім жасаудағдыларынқалыптастыру:оғанқамқорлықжасау,шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлықтанытуғатәрбиелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамныңмүмкіндіктеріментаныстыру,олардыңсалауаттыөмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. **Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру.**

		Мәдениеттітамақтанужәнеасханақұралдарынеркінқолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененіңтазалығынбақылау,қол-аяғынжуу,тістерінмұқияттазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жекегигиеназаттарынпайдаланудыңқажеттілігінтүсіну. Гигиеналықшаралардыжүргізудебалалардыңөзаракөмегінқолдау. Өзіне-өзіқызметкөрсетужәнекиімінекүтімжасаудағдыларын жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердіңміндеттерінорындауға,түрлібалаларәрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдықорындардагигиенаережелерінсақтаудағдыларын қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын,шынықтыруқұралдарыныңәсерлерінебейімделу деңгейінескеріп,қарама-қарсытемпературадағысуменшайыну, таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.
	Сөйлеудідамыту	**1"Көңілдіжаз"** **2"ГөзелҚұлжабаева «Гүлдерталасы» ертегісі."** - ересектерменжәнебалаларменеркінқарым-қатынасжасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардыңтәжірибесінесүйенеотырыпжәнеолардыңқалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі

		талқылаументәуелсізқабылдауүшінкөрнекіматериалдардытаңдау; -әндерменбилердіқолданаотырып,көркембейненіқұруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Фонематикалықестудідамыту,сөздегідыбыстардыңорнынанықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау. **Сөздікқор.** Сөйлегендекөпмағыналысөздерді,синонимдерменантонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекеткезаттардытаңдайбілу.
	Көркемәдебиет	**1 "Жау-жау,жаңбыр""** **2 ""Жан-жануарлардыңдауласуы"қазақхалық ертегісі"** **3 "С.Оспанов"Күн"(оқу)"** - коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардыңтәжірибесінесүйенеотырыпжәнеолардыңқалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаументәуелсізқабылдауүшінкөрнекіматериалдардытаңдау; Өлеңдіжатқа,мәнерлеп,интонацияменайту.Көркемшығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін,бейненіңқимылын,интонациясыменмимикасынберу, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.
	Қазақ тілі	- коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдарменөзойларынбасқаларғатүсініктіжеткізугебаулу; - әндерменбилердіқолданаотырып,көркембейненіқұруда

		шығармашылықдербестіктідамыту. **Тілдікдамытушыорта.** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекісөйлеудемақал-мәтелдерді,көркемсөздердіқолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Фонематикалықестудідамыту,сөздегідыбыстардыңорнынанықтау (басы, ортасы, соңы). **Байланыстырыпсөйлеу.** Өзбетіншеқарым-қатынасжасауға,әңгімелесуге,әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толықнақтыжауапберугебаулу.
	Математиканегіздері	**1"Егін жинауаптасы"** **2"Еңбек жемісі"** - танымдыққызығушылықтарын,білугеқұмарлықты,оқуәрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынтасын арттыру; - зейінді,естесақтауды,бақылауды,зерттеуді,талдаужасайбілуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту; - балалардызерттеубарысындажаңаақпараттардыалуға, обьектілергезерттеужүргізуүшінөзәрекетініңалгоритмінжасауға баулу; - математикалықжәнеинтелектуалды-шығармашылық қабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету. **Геометриялықфигуралар.** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінментаныстыру.Геометриялықфигуралар(дөңгелек,сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр)дұрысатап,олардыажыратабілугежаттықтыру.

	Қоршағанортамен таныстыру	**1 "Жидектер"** **2 "Жәндіктерәлемі"** **3 "Көгөнісегетінадам"** **4"Ғажайыпгүлдер"** - әлеуметтік-эмоционалдыдағдылардықалыптастыру,қоғамның әлеуметтік және этикалық нормалары мен дәстүрлеріне, жалпы адами құндылықтарға баулу; дербестікке тәрбиелеу; - Отанныңтарихыменмәдениетінбілужәнеоғанқұрметпен қараудықалыптастыру,туғанжертуралытүсініктерінкеңейту;-еңбектүрлерінежәнеәртүрлімамандықиелерінеқұрметпенқарауды қалыптастыру; - табиғатәлемінетанымдыққызығушылықты,табиғаттыңтірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту, қоршаған ортаға қатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялықмәдениеттіңнегіздерінқалыптастыружәнетабиғатта өзін қауіпсіз ұстау. **Табиғатпентаныстыру** Тіріжәнеөлітабиғат,табиғатқұбылыстары(маусым,өсімдік,адам еңбегі)арасындағысебеп-салдарлықбайланыстардыбақылаужәне түсіну. **Жануарларәлемі** Бақылауарқылытөрттүліктіңпайдасынбілу,олардыкүтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажыратабілу,құстардыңпайдасытуралыбілу,оларғақамқорлық жасау. Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрдеорындауғабаулудыжалғастыру.Ережелербарлығынажақсы болуы(қарапайым,жайлы,қауіпсіз)үшінжасалатынынбалалардың

		түсінуімаңызды.Егербелгілібірережелерсақталмағанжағдайдане болатынын балалармен талқылау. **Өсімдіктерәлемі** Өсімдіктергеқажеттіліктерінесәйкескүтімжасауәдістерінбілу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.
	Құрастыру	**1 "Карлсонғаарналғантосап"** **2 "Көгөністергеарналғанқорап"** -балалардыңөнершығармаларынэмоционалдықабылдауқабілетін қалыптастыру. Дайынүлгілерменжәнеқарапайымсызбабойыншажұмысістеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану.
	Суретсалу	**1"Әжемніңтосабы** **2"Ғарышәлемі(балауызмелдарменсуретсалу)"** **3"Пайдалыазықтар:жемістерменкөгөністер"** **4"ӨнерХаншайымына"арналғаннатюрморт** - өзінің,құрдастарыныңжұмыснәтижелерінбағалайбілуге, жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып,ұлттықмәдениеткебаулуарқылыпатриотизмдітәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау. Бейнелеуәдістерін(штрихтар,бояулардыараластырып, кляксография, жіппен) қолдану. Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояудыараластыруарқылышығару(гуашпенсуретсалукезінде).
	Мүсіндеу	**1""Құмырадағыгүл"тақырыптық пластилинография."** -балалардыңшығармашылыққабілеттерін,қоршағанортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту;

		Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпындұрысмүсіндеу.Заттардыңұзынжәнеқысқа,жуанжәне жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерінсақтау,мүсінделгенпішіндердіңбөліктерінбір-біріне қосып,біріккенжерлерінтегістеу.
	Жапсыру	**1"Көңілдіхоровод"** қоршағанәлемдіэмоционалдытану,өнертүрлерітуралытүсінігін қалыптастыру. Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру,жекежәнетоппенбірлесіпжасау,ондаміндеттерді келісіпатқару.
	Музыка	**1 "Астананұры"** **2 "Ақжелкен"** **3 "Айгөлек"** **4Айсәулем"** музыкаға,өнердіңтүрлеріне,өнертуындыларынаұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу; -шығарманыңжекефрагменттерін(кіріспе,қайырмасы,соңы) ажырата алу. Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық,халықтықжәнезаманауимузыкаментанықстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыкатыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды,музыкалықфразалар)әуендердітануарқылымузыканы есте сақтауды жетілдіру. **Әнайту.**

		Әнайтудағдыларынқалыптастыру,біріншіоктаваның«ре»,екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында,музыкалықфразаларарасындатынысалу,әнніңсөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпенорындауғабаулу.Әндімузыкалықталғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтыққимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету:маршсипатынанықырғақтыжүрумен;музыканыңқимыл сипатынжеңілжәнеырғақпенжүгіру,жүрелепотыруарқылыбере білу. Биқимылдарын:қосалқыжәнеауыспалықадамжасауды,әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Қазақхалқынының биөнеріментаныстыру,қазақтыңхалықтықби өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасыпкележатқанелмұрасыекенін, биөнеріөзініңэстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарынбейнелейтінқимылдаржүйесінқұрайтынынтүсіндіру, балаларға "Қаражорға" биін билету. **Бишығармашылығы.** Танысбиқимылдарынқолданаотырып,музыканыңсипатынасәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылықтапсырмалардыорындауғаынталандыру. **Балалардыңмузыкалықаспаптарындаойнау.** Балалармузыкалықаспаптарындақарапайым,танысәуендердіжеке

		жәнешағынтоппенорындауғаүйрету,балаларшығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбиемен Оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2022-2023оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС**«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**
Топ:мектепалдытоп«Көгершін»
Балалардың жасы: 5 жастан.
Жоспардыңқұрылукезеңі:тамызайы,2022-2023оқужылы.

Айы	Ұйымдастырылғанiс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Тамыз	Денешынықтыру	**1 "Ептібол!"** **2 Шеңбергебіргетұрайық"** **3"Көңіліміз тамаша!"4"Күннің шуағы"** - балалардыңденсаулығынсақтаужәнеқорғау,физикалықүйлесімді дамыту; - спортқадегенқызығушылықтыарттыру,салауаттыөмірсалты дағдыларын дамыту; - денешынықтыруғабаулу,дененіңфизикалықсапаларын:күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту; - денешынықтырудыңәртүрлінысандарындашығармашылық, танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту; - балалардыңденеқалыптарыныңдұрысдамуына,қимылдарының үйлесімді қалыптасуына, жалпақ табандылықтың алдын алуға медициналық-педагогикалықбақылаужүргізужәнеұлттыққимылды ойындар өткізуге жағдайлар жасау. **Негізгіқимылдар.** Лақтыру, қағып алу, домалату: допты жоғары, жіптіңүстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу;доптыбірқатарғақойылғанзаттардыңарасымендомалату,допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, доптыекіқолыменбір-біріне(арақашықтығы1,5–2метр)басынанасыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағыпалу(арақашықтығы4–5метр).

		Жалпыдамытушыжаттығулар. ***Арқаға арналған жаттығулар:*** отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), стретчингэлементтерібаржаттығулардыорындау,қолдыңкөмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр). **Спорттықжаттығулар.** Денешынықтыруменспортқақызығушылықтыоятужәнедене шынықтырумен,спортпенайналысуғабаулу.Спорттүрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. ***Жүзу.***Судыңтаязжеріндеотырыпжәнежатыпаяқпенқимылдаржасау (жоғары және төмен). Судың ішінде қолымен алға, артқа жүру (аяғы денесінің деңгейінде созылған). Иек, көз деңгейіне дейін судың ішінде отыру, суға бетін малу, суға үрлеу; суда жүзу. **Спорттықойындар.** ***Бадминтон.***Воландыракеткаменбелгілібіржаққабағыттайотырып лақтыру. **Қимылдыойындар.** Ынтаменшығармашылықтанытаотырып,танысқимылдыойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындардыойнату.Балалардыжарысэлементтерібаройындармен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Дербесқимылбелсенділігі.** Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттықжабдықтарыбарортанықұру.Балалардыңқұрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардыңжарыстаруйымдастыруғадегенбелсенділігінқолдау. Балалардыңдербесқимылбелсенділігінұйымдастыруда,меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау,ойыналаңындабалалардыңжүруінеарналғанкедергі жолдар жасау.

		Қысмезгіліндемұздыжолдарменсырғанауға,шаңғыменжүруге,хоккей ойындарына, шанамен сырғанауға, ал көктем, жаз мезгілдерінде велосипедтебуге,футбол,бадминтон,баскетболойындарынажағдай жасау. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** Адамағзасыжәнеоныңқызметініңерекшеліктерітуралытүсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктерінеаудару.Салауаттыөмірсалтыныңмаңызды компоненттері:дұрыстамақтану,қимылдар,ұйқыжәнекүн,ауаменсу және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібініңықпалытуралытүсініктердікеңейту.Науқасқакүтімжасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Өзініңкөңіл-күйінсипаттайбілугеүйрету.Балалардыденісауадамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. **Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру.** Мәдениеттітамақтанужәнеасханақұралдарынеркінқолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененіңтазалығынбақылау,қол-аяғынжуу,тістерінмұқияттазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейіндымқылсүлгіменсүртіну.Осышаралардыжүргізудіңжәнежеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналықшаралардыжүргізудебалалардыңөзаракөмегінқолдау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын

		жетілдіру.Шамасыкелетінеңбектапсырмаларын,асханада кезекшілердіңміндеттерінорындауға,түрлібалаларәрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдықорындардагигиенаережелерінсақтаудағдыларын қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Сутемпературасынбіртіндептөмендетеотырып,қарапайымшараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулығын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсытемпературадағысуменшайыну,таңертеңгіжаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелердінығайту.
	Сөйлеудідамыту	**1«Жекетәжірибеденшығармашылықәңгімекұрастыру»** **2"Татудоспызбәріміз.(әңгімекұрату)"** - ересектерменжәнебалаларменеркінқарым-қатынасжасау дағдыларын жетілдіру; - коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардыңтәжірибесінесүйенеотырыпжәнеолардыңқалауынескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; - әндерменбилердіқолданаотырып,көркембейненіқұруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Сөйлеудеинтонациялықмәнерлілікқұралдарынқолдану:дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Байланыстырыпсөйлеу.** Айналасындағылярменөздігінендиалогтібастауғаынталандыру, әңгімелесушінімұқияттыңдап,сұрақтардыдұрысқоюғажәнеқойылған

		сұрақтарғақысқашанемесетолықжауапберугебаулу,әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу
	Көркемәдебиет	**1 "ЫбырайАлтынсарин"Біруыс мақта""** **2 "Абайлабағдаршам!"** **3 ТөкенАйдарханов"Жанашыр"** **4""Өзімшілдіңөкініші"СалихаСәмбетова"** - коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - түрлібалаларәрекетіндеқазақхалқыныңмәдениетімен,салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; - балалардыңтәжірибесінесүйенеотырыпжәнеолардыңқалауынескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау; Баланыңбасқақұрдастарыменжәнеересектерментүрлідереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен,әсерлеріменбөлісуінемүмкіндікберу.Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.
	Қазақ тілі	- коммуникативтікдағдылардыдамыту:әңгімелесушінітыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; - балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдарменөзойларынбасқаларғатүсініктіжеткізугебаулу; - әндерменбилердіқолданаотырып,көркембейненіқұруда шығармашылық дербестікті дамыту. **Тілдікдамытушыорта.** Ауызекісөйлеудіқарым-қатынасқұралыретіндедамыту.Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-түлік өндірудегітұрмыстыққәсібімен,тұрмыста,аңаулауда,малөсірудежәне егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсемтабиғаты,тарихиорындарытуралысуреттер,фотолар,

		альбомдарменжабдықталғанортақұру. Балалардыңқоршағанортағаөзініңқарым-қатынасынбілдіруге,ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету,ынталандыру. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Фонематикалықестудідамыту,сөздегідыбыстардыңорнынанықтау (басы, ортасы, соңы). **Тілдіңграмматикалыққұрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойыншасөйлемдерді(хабарлы,сұраулы,лепті)ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырыпсөйлеу.** Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұныниллюстрацияларбойыншақайталапайтуға,тыңдалғанкөркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға,кейіпкерлердіңмінез-құлқынжеткізугебаулу,шығарманы еркінталқылауғамүмкіндікберу.
	Математиканегіздері	**1 "Сандар әлемі"** **2 "АқтөстіңСандарәлемінесаяхаты"** - танымдыққызығушылықтарын,білугеқұмарлықты,оқуәрекетіне қызығушылықты дамыту, мектепте оқуға ынтасын арттыру; - зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату,қорытындыжасаудыдамыту; - балалардызерттеубарысындажаңаақпараттардыалуға,обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу; - математикалықжәнеинтелектуалды-шығармашылыққабілеттіліктің алғышарттары көрінуіне ықпал ету.

		Кеңістіктібағдарлау. Кеңістіктуралытүсініктердібекіту:заттардыкеңістіктеорналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтаноңжаққа,оңжақтансолжаққа,жоғарыдантөменге,алға,артқа.
	Қоршағанортамен таныстыру	**1"Майяарасы"** **2 "Қызықтыдалаойындары"** **3 "Үйжануарлары"** **4 "Менің достарым"** - әлеуметтік-эмоционалдыдағдылардықалыптастыру,қоғамның әлеуметтікжәнеэтикалықнормаларымендәстүрлеріне,жалпыадами құндылықтарға баулу; дербестікке тәрбиелеу; - Отанның тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметпен қарауды қалыптастыру,туғанжертуралытүсініктерінкеңейту; -еңбектүрлеріне және әртүрлі мамандық иелеріне құрметпен қарауды қалыптастыру; - табиғатәлемінетанымдыққызығушылықты,табиғаттыңтірі объектілерінежанашырлықсезіміндамыту,қоршағанортағақатысты кейбір әрекеттерінің қарапайым салдарын көре білу; - экологиялықмәдениеттіңнегіздерінқалыптастыружәнетабиғаттаөзін қауіпсіз ұстау. **Табиғатпентаныстыру** Адамөміріүшінсудың,құмның,күн,айсәулесінің,саздың,тастардың маңызын түсіну. **Жануарларәлемі** Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлықбайланыстардыажырату:жануарларқозғалады(жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктердің жапырақтары,сабағы,бұтақтары,қабығы,шырыны,тұқымдарымен, етпен,жәндіктермен);өседіжәнекөбейеді,қоршағанортанықөз,мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білу. Қоршағанортада,табиғаттатәртіпережелерінбілу;өзөмірінің

		қауіпсіздігінсақтау(бейтанысадамдарменсөйлеспеу,ойнамау,бөтен машиналарғаотырмау,бейтанысадамдардыңөтініштерінорындамау, олардың соңынан ермеу). **Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие.** Тіріжәнеөлітабиғаттың,Қазақстанныңәсемтабиғаты, көрнекіжерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну.
	Құрастыру	**1"Сиқырлыорман."** **2"Аквариумдағы балықтар"** -балалардыңөнершығармаларынэмоционалдықабылдауқабілетін қалыптастыру. Қазақхалқыныңтабиғиматериалдарданжасалғанбұйымдарымен,киіз үйдіңжасауларымен,тұрмыстықзаттарымен,ыдыстарыментаныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу.
	Суретсалу	**1"ӨнерХаншайымына" арналғаннатюрморт"** **2"Сиқырлыжіпорамдары"** **3"«Меніңсүйіктікүшігім»(губкаменбояу)"** **4"Қанқыздарыбартүймедақтаралаңқайы(панорамдыұжымдықжұмыс)"** - өзінің,құрдастарыныңжұмыснәтижелерінбағалайбілуге,жұмысты ұжыммен орындауға баулу; - балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттықмәдениеткебаулуарқылыпатриотизмдітәрбиелеуүшінжағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау.
	Мүсіндеу	**1 "Тату балалар"** -балалардыңшығармашылыққабілеттерін,қоршағанортаны эстетикалық тұрғыдан қабылдауын дамыту.
	Жапсыру	**1"Балабақшағажазкелді"** -қоршағанәлемдіэмоционалдытану,өнертүрлерітуралытүсінігін қалыптастыру. Сюжеттікжапсырудазаттардыңөлшемінеқарайарақатынасын,әртүрлі

		заттардыңбөліктерініңпішінін,олардыңқұрылымын,пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композицияережелеріне,перспективағасәйкесбейнелердіқұрастыру. Қайшыменжелімдідұрысқолданудағдыларынжетілдіру,еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.
	Музыка	**1""Қызылтелпекжәнеқасқыр"шығармасы"** **2 "Қасиеттідомбыра"** **3 ""Торғай"әні"** **4""Балапан" әні"** музыкаға,өнердіңтүрлеріне,өнертуындыларынаұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу; -танысәндердіөзбетіншемузыкалықсүйемелдеуменжәне сүйемелдеусіз орындауға үйрету. Музыкағақызығушылықпенсүйіспеншіліктіқалыптастыру. Классикалық,халықтықжәнезаманауимузыкаментаныстырунегізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыкатыңдау.** Музыкалықшығармалардыңжанрларынажыратуға(ән,күй,марш,би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды,музыкалықфразалар)әуендердітануарқылымузыканы есте сақтауды жетілдіру. **Әнайту.** Әнайтудағдыларынқалыптастыру,біріншіоктаваның«ре»,екінші октаваның«до»диапазондажеңілдауыспенәнайту,әнайтаралдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеуменжәнесүйемелдеусізжекеәнайтудағдыларындамыту. Әртүрлісипаттағыәндердіөзбетіншежәнешығармашылықпен

		орындауғабаулу.Әндімузыкалықталғамменорындауғажаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтыққимылдар.** Музыканыңжәнеоның бөліктерініңсипатындағыөзгерістергесәйкес қимылдардыөзгертеотырып,жаттығулардыорындауғаүйрету: марш сипатынанықырғақтыжүрумен;музыканыңқимылсипатынжеңілжәне ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Биқимылдарын:қосалқыжәнеауыспалықадамжасауды,әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Қазақхалқынының биөнеріментаныстыру,қазақтыңхалықтықбиөнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып кележатқанелмұрасыекенін,биөнеріөзініңэстетикалықболмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтінқимылдаржүйесінқұрайтынынтүсіндіру,балаларға "Қаражорға" биін билету. **Бишығармашылығы.** Танысбиқимылдарынқолданаотырып,музыканыңсипатынасәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылықтапсырмалардыорындауғаынталандыру. **Балалардыңмузыкалықаспаптарындаойнау.** Балалармузыкалықаспаптарындақарапайым,танысәуендердіжеке жәнешағынтоппенорындауғаүйрету,балаларшығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.

ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы

«БЕКІТЕМІН»
ЖШС «Бал-Ана» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі
А.Бердибаева _____

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Мектепалдыдаярлық«Көгершін»тобы

2022-2023 ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Көгершін»**				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылукезеңі	**01.06-02.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Балалардыкөңіл-күйінебайланыстыденетемпературасынөлшеп,қабылдау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Еңбек:** отырғызылған өсімдіктердікүту (суару, қопсыту, арамшөптерден тазарту) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық жасауға дегенқұштарлықты тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек:**алаңдыұсақ бұтақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу, мәселені соңына дейін жеткізебілуді тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу

				бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
				"Кемпірқосақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: қабылдауқабілетін, түстерді ажырата білуді жетілдіру. Ойын барысы. "Кемпірқосақ"са наққұралымен таңдалады, ол ойыншыларғаекі қолын екі жаққа қаратып қарсы тұрады (бүкіл ойын барысында ол өз орнында қалады). "Кемпірқосақ"түсті атайды. Ойыншыларбұл түстіөздерінемесе көршілерінің біреуініңкиімінен	**Үстел үсті ойыны."Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін,ұсаққол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалауларыбойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. **(танымдықіс-әрекет)**

				табады (сіз басқалардың киімдерінұстай аласыз)жәнеосы түскеқолынтигізіп, "кемпірқосақтың"қолының астынан жүгірмейөтеалады. Егер ойыншыда қажеттітүсболмаса және аталған түске қол тигізе алмаса, ол "кемпірқосақ" астынан тез жүгіріп өту керек. Егер"кемпірқосақ" ойыншыны ұстаса, онда ол жаңа "кемпірқосаққа"ай налады және ойын жалғасады. Түзетутапсырмасы: кемпірқосақтың түстеріндегі алғашқы дыбысты бөліп көрсету. **(денешынықтыру)** **Еркінойын:"Үш нәрсені атаңыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың	**"Өзіңе жұп тап"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларындамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші ойнаушыларға негізгітүстенбір- бір жалаудан таратады. Даңғыраның белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алаңда жүгіреді. Келесібелгімен– даңғыраныбірнеше ұрғылаумен, шапалақпен, "Өзіңе

				заттарды топтастыра білу қабілетінжетілдіру. Ойын барысы. Бір сөзбен қандай нысандарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б. "Гүлдер!" - дейді тәрбиеші және кішкенекідірістен кейіндоптыбалаға лақтырады. Ол жауап береді: "түймедақ,раушан, жүгері гүлі". **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)**	жұптап"-деген сөзбен, түстері бірдей жалаулары бар балалар жұп құрады.Әржұпөз беттеріменфигура жасайды. Жұпсыз қалғандарға ойнаушылар мынадай сөздер айтады: "Арман, Арман, аузыңды ашпай, тезірек жұбыңдытабағой". Содан кейін белгі бойынша барлығы алаңға жүгіріп келеді:5-6ретойын қайталанады. Ұсыныс:ойында тақсанойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады. Тәрбиешідеәртүрлі түсті жалаулар болуыкерек:ойын қайталанғанда балалардың жалаулары ауысады. Ойыншықтарбелгі бойынша өздеріне

					жұптаңдайды. **(денешынықтыру)** **"Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды түстер жүйесін қайталау; спектрдегі түстердің орналасуынбекіту; қабылдауқабілетін дамыту. Ойынбарысы. Балалардан жауыннанкейінгі шығатын кемпірқосақты кімніңкөргенін, ондақандайтүстер бар екенін сұрап, ойын құралдарын тақтаға іледі, түстердітолықатын атап орналастырады.
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу,жүру,аяқұшымен, өкшемен,жүру, жүгіру(30-40сек), секірежүріпжүгіру,жүру,тынысалуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпыдамытужаттығулары(жіппен)кешені. 1."Жіптісоз"жаттығуы.				

	Бастапқықалып:аяқсәлалшақ,жіптіңекішетіненкеріпұстап,төментүсіріптұру. 1-2-жіпті жоғары көтеру, оған қарау. 3-4-бастапқықалыпқакелу, "төмен"деу. 2."Бұрылу"жаттығуы.				
Таңғыас				**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: дағдыларды жетілдіру: шанышқыныбас бармақпен және ортаңғы саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз:майды нанға пышақпен жағу. *Көркемсөз* Досболсабын, сумен сен, Жиі–жиіжуынсен. Таңертең де, кешке де, Жуынкүндіз–түсте де. Су- тіршілікнегізі, Онсызөмір	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: екіншітағамдыжеу қабілетін нығайту; майлықтықажетіне қарай қолдану қабілетінжетілдіру. *Көркемсөз* Хош иісті сабынның, Көбігінемалынып. Қолымызды жуамыз, Барлыққірден арылып. Көкөністіжуып жеп, Қайнағансуішеміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекет)**

				сүрмейсің. Гигиенаегізі, Су деп және білгейсің. Су-табиғат байлығы, Өзен-көлге барғайсың. Кеміекіретәркүні, Суға түсіп алғайсың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,қарым-қатынасіс-әрекет)**	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**Балабақшадағы дұрысмінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: нәтижелі ойлау және әрекет етуге дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Кім не істеп жатыр?"сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойы мен пікірімен бөлісуге машықтандыру; сыни ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Сиқырлы тон" қазақ халық ертегісі.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу.** "Жазкелдіалақай!" Мақсат-міндеттер:

				Мақсат-міндеттер: Балаларға қазақ ертегілерімен таныстыруды жалғастыру; өз пікірлерін ашықта, еркінжеткізебілуге үйрету; ертегі тыңдауға деген қызығушылықтарын арттыру, сөздік қорларын, тілін дамыту; алғырлыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Балақандаалақан" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттеріндамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.	Балаларды бір қатарменжүгіру; алға қарай 3-4 м қашықтыққажылжу арқылы секіру; биіктігі40смжіптің астынан қолды еденге тигізбей еңбектеу іскерліктерін жетілдіру; балаларда аяқтың ұшымен,өкшемен жүру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; спорттықойындар арқылы кеуде тұсынанқосқолмен допты бір-біріне лақтыру дағдыларын дамыту. **Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақ жолымен" Мақсат-міндеттер: Жылмезгілдеріне тән белгілерді,

				Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу "Кемпірқосақ"жатт ау.Шәймерген Әлдибекұлы. Мақсат-міндеттер: Балаларды көркем шығарманы мұқият тыңдауға; қойылған сұрақтарға жауап беруге;сұрақтарқоя білуге үйретуді жалғастыру; өлеңді мәнерлеп айта білу қабілеттерін әрі қарай жалғастыру; есту,қабылдау,есте сақтау қабілетін дамыту; ойлау қабілеттерін дамыту: талдау, синтез,жинақтау; монологтық сөйлеудідамыту; көркем шығармаларғадеген қызығушылықты тәрбиелеу;ұжымда жұмыс істеуге үйрету;достарына қамқоршы болуға	айлардыңатаулары және олардың реттілігітуралы білімдерін тиянақтау,берілген дыбысқа арналған сөздер ойлап табуға, жалпылау мен жіктей білу дағдыларына жаттықтыру; логикалық ойлау қабілетін, сөйлеу қабілетін, зейінін дамыту;достыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті доғалар" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрдентыстәсіл «дымқыл» бетте сурет салумен таныстыру; акварельбояуын қолдану дағдыларынбекіту; өз түсінгендерін,

				тәрбиелеу.	әдемі құбылыстарды түрлі бейнелеу құралдарымен, шығармашылық таныта отырып суреттеу біліктіліктерін дамыту; сурет салуға қызығушылықтарын арттыру, ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен				**Бұлттарды бақылау(жаңбыр қалай пайда болады). (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларға табиғаттағы су айналымытуралы түсінік беру; қорытындыжасауға үйрену. Экологиялық	**Бұлттарды бақылау(бұршақ қалай пайда болады) (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардықұбылыс - бұршақпен таныстыруды жалғастыру. Бұршаққалайпайда болатынын айту: бұлттарғаөтеыстық

				міндет: экологиялық таза ауабарлықтіршілік иелерінің тіршілігі үшін өте маңызды. Түзету міндеті: "Бұлтты тарат" сөйлеу тынысын дамыту. Сұрақтар: -Жаңбырданкейін шалшық қайда жоғалады?Суғане болады? Бұлт қайдан пайда болады? Егер балаларға жауап беру қиын болса, онда өзендердегі, теңіздердегі, шалшықтардағы жәнебасқалардағы судыңбулануынан ауада әрдайым су буыболатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады.Олар	жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді.Мұндай реактивтіреакция ылғалдың тамшыларыналады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта лақтырылады.Бұл мұз бөліктері ауырлап,ауаағыны ұстай алмайтындай етіп жалғасады, олареріп,жергемұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді.Бұршақ -бұлтабиғиапат: ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. Экологиялық міндет:судыңәр түрлі күйлері туралытүсініктерді нақтылау. *Көркемсөз* Ақсың,сұрсың қарасың,

				кішкентайсу тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауырболыпжерге түседі - жаңбыр жауады. *Көркемсөз* Күзгікөкбұлтмен болам, Көтеріліптеңізден, Аспанғабиік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жаңбырболып жауамын. **"Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін	Қалқыпқайда барасың? Жергенөсер төгілсін Өссінгүлдер,көп егін. Гүл,гүлжайнап өсер көп Нөсерлетсең нөсерлет. **"Мысықпен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңберқұрып тұрады."Мысық" пен"тышқанды" санамақарқылы

				жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртындажүріп,кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагогтаңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!"-деп	тағайындайды. Ойынбасталар алдында кейіпкерлершеңбер сыртында бір-біріненалшақ тұрады.Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осысөздердіайтып, балалар тоқтайды да"мысық" "тышқанды"қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса,қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан"үшінұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе,ары қарайөткізбесүшін,

				дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. **Еңбек:** алаңды тазарту ұжымдық еңбегі. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу, жұмысты соңына дейін жеткізуге баулу. **Қозғалыстарды дамыту жыттығулары:** жүгірумен ұзындыққа секіру (кемінде1м).**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұшу ауқымын дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.	қолдардытөмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. Тышқан мен мысықтыңдиалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Меносындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. .
Серуеннен оралу					
Түскіас				**Гигиеналық**	**Гигиеналық**

				дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларғаескерту: ұқыпты ішу, тамақпенойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. *Көркемсөз* Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым. Жолатпаймынкірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	**дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. *Көркемсөз* Нан–ардақтыадал ас, Кәрі,жасодан аттамас. Ақдастархан үстінде, Қолжумайоны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары				Әрбаланыңкөңіл-күйін көтеріңіз, сөздермен ояту. **Көркем сөз** Ұйқымыздан тұрайық, Көзіміздіашайық. Біздікүтіп тұрмайды, Жылдамалға басайық!	Төсекжапқышын ауыстыруға қатыстыру: таза жайма салу, таза жастыққапшықты ауыстыру. **Көркемсөз** Түсмезгілі,түс мезгілі. Балапандаруйқыға кірісті.

				(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)	Балапандаркөреді түсті, Ғажайыпсиқырлы әлемді. Балаларұйқыдан оянады. **(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)**
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)				**"Жылмезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларынүйрету (қыс,көктем,жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларданжылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктентұрады, әр бөліккесәйкес	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Сазбалшықтан жасалған «Ат» Дымково ойыншығы". Мақсат-міндеттер: Дәстүрлі халық өнерінің иесі ретінде Дымково жердімекен ойыншығымен таныстыру; ойыншықтыңпайда болуы туралы, эстетикалық ерекшеліктері туралытаныстыру; балалардың танымдық белсенділігін және

				мезгілдердің ерекшелік карточкасыбар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасыналып сәйкес келетін мезгілдергеқойып шығады (мысалы:қыс мезгіліне қар,шырша,аққала) т.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)** **Еркін ойын: "Дауысынан таны".** Ойын барысы. Шеңберде тұрған ойыншылардың бәріортағашығып көзінбайлайдыда, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір,секір"деген	шығармашылығын, көзбен өлшеуін, ұсақ қол маторикасын,нсте сақтау қабілетін дамыту. Шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, бастаған ісін соңына дейін жеткізуге тәрбиелеу. **(шығармашылық іс-әрекет)** **"Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттеріната"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қассиетіне қарай-қарменжаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерінбекіту, қатты,жұмсақ, ериді, буға

				кім, білгіш болсаң табағой.Тауыпал да, өзің кеп, сол орынды ала ғой, дегенөлеңдіайтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір,секір"деген сөзді мұғалім белгілеген оқушы айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашады да, "секір" депайтқанбаланы табуға тырысады. Тапса,айтқанбала ортағашығадыда, ойын басқарушы болады.Ойыносы ретпен жүргізіле береді. **(денешынықтыру)**	айналады. Ойынбарысы. Балаларғақармен жаңбырдың суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратыпайту тапсырылады. Білімдерінанықтау барысындатабиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)** **Еркінойын:"Күн мен түн".** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойынбарысы. Балалар бірі "Күн", екіншісі"Түн"тобы болып екіге бөлінеді.Олардың

					бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуібойынша екі команда да жаттығуларжасап тұрады. Тәрбиеші "Күн" деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарынақосылады. Сөйтіп,ойын осылайшаалма-кезек жүріп отырады.Көпбала ұстаған команда жеңіске жетеді. **(денешынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс				**"Жұмбақтыойдан шығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту.	**"Меніңәжем" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорынжақын туыстарын білдіретінжаңа сөздермен толықтыру.

				(қарым-қатынас іс-әрекеті)	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетіншежүйелікиінуінбақылау.Жылдамдыққа,ұқыптылыққабаулу.**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен				**Бұлттарды бақылау.Жаңбыр қалай пайда болады? (жалғасы). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардыңтабиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. - Неліктенжаңбыр жауып тұр? - Жаңбырдың қандайпайдасы бар? Жұмбақ Жабағыны ұшырдым, Жергемоншақ түсірдім.(Жаңбыр) **Еркін ойын:** "Ұшады -	**Найзағайды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсаты: балалардыауа-райының жағдайы, найзағайдың жақындаубелгілері (қараңғы аспан, қарабұлт,найзағай, тыныштық және т.б.) бойынша анықтауға үйрету. Экологиялық міндет:найзағайдың жақындауының жәндіктер мен құстардыңмінез-құлқына әсерін көрсету. *Көркемсөз* Найзағайоты жарқылдап, Нөсержауды

				ұшпайды". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызшакомандаға реакцияжәнемінез-құлықты реттеу. Барысы:балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалараталғанзат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз. **Еңбек:** құмсалғышты тазалау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	селдетіп, Сайдасулар сарқырап Күндеашылды желдетіл. Бұлттытүріп,жел қуып, Аспаншайдай ашылды, Жердіңшаңынсел жуып Тозаңдаұшпай басылды. (С.Бегалин) **Болжам** - Күн көзін бұлт шалса,қысқарлы, жаз жаңбырлы болады. - Күн қызыл шапаққаоранып батса,ертеңінде ыстық болады. *Жұмбақтар* Бірнәрсежоғарыда от жағып тұр, Дабылдапдабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Таутарсетсетағы үркер, Таудағыелдіңмалы

				шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады. Бұлардыңбір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар"немесе "лығаштар" деп	үркер. Қырдағыжылқы үркер, Жортып жүрген түлкіүркер.(Күннің күркіреуі) Жардайдәулер соғысты, Жарқ-жұрқетіпоқ ұшты. (Бұлт пен найзағай) **Еңбек:**ағаштардан түскен ұсақ бұтақтардыжинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті,қозғалыс

				қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Балалардың тәжірибесі:желдің күші, бағыты. «Желдіұста», «Жылы және суық жел»,«Желдіөзіміз жасайық» ойын-тәжірибелері. Балалардыңеркін әрекеті.	жылдамдығын дамыту;достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны"санам ақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбірбала,ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояудысатыпалуға келген кезде сұрақтарқояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз?"Бояушы": - Менбояушымын, Үстімдебоялған киімім.

					Алыстанкелемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояудысатушы": -Түсіқандай бояуды қалайсыз? Осы кезде"бояушы" кезкелгентүстіайтады, сол түс болып өзін ойлағанбаласыртқа шығып, қаша жөнеледі.Алдиалогары қарай жалғасады: Балалардыңеркін әрекеті.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)				Ата-аналарғакеңес: "Баланың белсенділігі -оның денсаулығының	Айына бір рет "Отбасықүнін" өткізу.

				кепілі".	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Әсел» бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	**«Көгершін»**				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу кезеңі	**05.06. -09.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Балалардыкөңіл-күйінебайланыстыденетемпературасынөлшеп,қабылдау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** алаңды қоқыстантазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек:**құм жәшіктерінқұммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардыңбойына еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек:** алаңды қоқыстантазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек:** табиғи материалжинау. Мақсаты: еңбек дағдыларын жетілдіру,еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек:** гүлзарлардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу

	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Жел мен бұлт"қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістіктібағдарлау жаттығулары **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Мысықпен тышқан".** Мақсат-міндеттер: балаларды, ойын шартын бұзбай, шапшаңдықпен ойнауға баулу; жүгірудің түр-түріне машықтандыру. Ойын барысы. Ойнаушылар дөңгеленетұрады. Мысықпен тышқанды тағайындап алады.	**"Заттардыпазл ішіне орналастыру" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **"Аюменаралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды, сигналбойынша әрекететугеүйрету. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Тыйымсалынған қозғалыстар".**	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттықсуреттерді) балалардың көз алдынабелгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балаларкөздерін жұмып,педагогбір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады.Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балаларненің	**Үстел үсті ойыны."Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін,ұсаққол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалауларыбойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. **(танымдықіс-әрекет)** **"Кімшеңберде**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру,ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-**

	Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады. Мысықайаппақ қарасақ, Құйрығысұр, тамаша-ақ, Жебедей-ақұшады, Көзін жаймен қысады. Тырнақтарын үндемей,Ашқан кезде инедей, Тышқандардың тықырын, Мысықайестісе ақырын, Аңдыпаулапалады, Мысықай біздің жарады. «Аңдып, аулап алады» деген сөздерденкейін балалартоқтайды, шеңбердің уәделескенжерінде екі бала қолын түсіріп,есіктен өтетін жер	Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін,зейінін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар шеңбергетұрады, ортада -педагог. Ол олардыңқайсысына тыйым салынғанын көрсетіп, әртүрлі қимылдаржасайды. Балалар тыйым салынғаннанбасқа барлық қимылдарды қайталайды. Ойынережелері. Кім тыйым салынғанқимылды қайталаса, ол ойыннан шығарылады. Тыйым салынған қозғалысты 4 - 5 қайталауданкейін өзгерту керек. **(денешынықтыру)**	өзгергенінайтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығыбар суреттер жұбын қолдану мүмкін. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдықіс-әрекет)** **"Қармақ"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлаудыжүзеге асыру. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Тақиятастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бұлойынбалаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезіндетығырықтан шыға білуге үйретеді. Барысы. Балалар	**қалады?","Тірі лабиринт" ойындары.** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік,ептілік, қозғалыс жылдамдығын сезіміндамыту; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдамреакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. **(денешынықтыру)** **Еркінойын:"Кім епті?"** Мақсат-міндеттер: допты лақтыруға және ұстауға машықтандыру. **(денешынықтыру)**	**әрекет)** **"Кім жылдам жүгіреді?"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: шектеулі аумақта жылдам жүгіруге жаттықтыру. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Төбеде доп қуу".** Мақсат-міндеттер: балалардышапшаң дербес қимыл әрекеткеүйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынбарысы. Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді.Әртоптың ойыншылары бірініңартына екеуден сапқа тұрады.Алкапитан өз командасының алдында болады. Командабірінен бірі3-4 метр жерде

	қалдырады,Тышқан мысықтан қашып, есікке қарай жүгіреді,шеңбер жасап тұрғандардың қолының астынан өтуімүмкін.Мысық тышқанды ұстап алатын кезде, бұл рөлгебасқабалалар тағайындалады, сөйтіп ойын осылайша қайталанабереді. **(денешынықтыру)**		дөңгеленіп,шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынанбірбала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіпотырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияныбілдірмей тастап кетеді. Тәрбиешібелгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдамқарап, тақияны өзінде екенінбілсе,сезсе жылдам орнынан тұруыкерек.Егер орнынандеркезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынантезтұрып үлгірген балаға ұлттықоюөрнек		тұрады.Капитандар бір - бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелерінекөтереді. Жетекшінің «Бастаңдар»деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарайжүгіреді, сөйтіпөзтобының алдына келіп тұрады.Доптағыда колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайтатигеншеойын осылай айнала береді.Капитанөз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергендекоманда ұтып шығады. **(денешынықтыру)**

			бейнесіберіледі.		
Таңертеңгі жаттығу	Міне, бүгін ойнадық Ойнадық та, ойладық. Көжектер боп жүгіріп, Сәбіздерді жинадық. Бүгін жаттығу жаңаша, Қалмадық біз оңаша, Біздің балабақшада, Күндеосындайтамаша! Сапқатізілу,жүру,аяқұшымен, өкшемен,жүру, жүгіру(30-40сек), секірежүріпжүгіру,жүру,тынысалуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпыдамытужаттығулары(жіппен)кешені.				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: асішуқұралдарын дұрыс қолдана білуді дағдыландыру; дұрыстамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі-жиіжуынсен, Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерінбекіту; тәрбиешінің тазалықтуралы әңгімесі. **Көркемсөз** Су ағызып шүмектен, Бетіқолдыжуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатыптұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану(асқасық және шай қасық, шанышқы); майлықтыұқыпты пайдалану мүмкіндігі;нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау,тамақтану

	Мысықпенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	**Көркемсөз** Нан–ардақтыадалас, Кәрі,жасодан аттамас. Ақдастархан үстінде, Қолжумайоны ұстамас. Нанқоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, қастерлеп, Торғайларға тастаңдар. Ө.Тұрманжанов **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезіңде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	**қатынасіс-әрекеті)**	кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғысайту,тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) **Көркем сөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі-жиіжуынсен, Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезіңде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,қарым-қатынасіс-әрекеті)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Жаңылтпаштарды қайталау.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны,	**"Ғимараттарды неден салады?" сұрақ жауап жаттығуы.**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.**	**Мнемокесте бойыншаотбасы туралы өлеңдер жаттау.**	**Отбасы туралы мақал-мәтелдерді қайталау.** Мақсат-міндеттер:

	естесақтау қабілетіндамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Мақсат-міндеттер: балалардың құрылыс материалдартуралы түсініктерін тиянақтау; ой шапшаңдығын жетілдіру. ғимараттартүрлерін ауызша айтуға немесе ғимараттар салынғансуреттерді көрсетуге болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру,ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Мақсат-міндеттер: зейін, есте сақтау қабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	естесақтау қабілетіндамыту; халық ауыз әдебиетеіне қызығушылықты арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Гимнастикалық орындық үстінде еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық орындықүстінде ішпен еңбектеу; балалардатізеден	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Қызыл телпек" орысхалықертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні түсіндіру арқылы, мазмұндап айтуға үйрету; өз ойларын толық айтуға, әңгімелеуге дағдыландыру;есте	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Қалашық тұрғындарына арналғандәмдіас" Мақсат-міндеттер: Заттар топтарын салыстыруқабілетін нығайту; заттарды ұзындығы мен қалыңдығы	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Меніңқаламдағы жаз" Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру, сұрақтарғатолық жауапберу	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Балалық шаһар"Мақсат-міндеттер: Балаларды әр түрлі ғимараттардысызба бойынша салуға үйрету, сөздік қорды кеңейту, ғимараттардың мақсаттарытуралы жәнеолардыңадам

	бүгілген аяқты жоғарыкөтеріп жүру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкіжағымен,тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатарменжүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	сақтауқабілетін дамыту, тілін, сөздік қорын молайту; кейіпкерлердің қарапайымқарым-қатынастарын бағалауға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Жол ережесі сақтайық!" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру.Ойын арқылыбалаларға жолда жүру ережелерінүйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралытүсініктерін жетілдіру. Музыкадағы	Бойынша салыстыруқабілетін қалыптастыру; сөздерді сөйлеу барысындақолдану дағдыларын дамыту: ұзын-қысқа, бірдей ұзындық;жуан-жіңішке, қалыңдығы бойынша тең; берілгенқасиеттері бар заттардын тобынқұру қабілетін бекіту; тапсырмаларды өздігіненорындауға қызығушылықты арттыру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түнгі қала"Мақсат-міндеттер: Балаларға дәстүрдентыс бейнелеу–граттаж техникасын таныстыру,түстер палитрасынасәйкес қаланың кешкі	қабілетіндамыту, жұмбақтарды шешуге үйрету, балаларды табиғаттағыжазғы өзгерістерді атап өтуге үйрету; есте сақтау, ойлау, өз ойларын дұрыс жәнесауаттыайту қабілетін дамыту; жазда табиғатта мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу. **Жапсыру** Көбелектер	өміріндегімаңызы туралыаңгімелесу арқылы, балалардың танымдықіс-әрекетін дамыту, топтажұмысістеу және дос құруға қамқорлық жасау дағдыларын тәрбиелеу.

		бейнелерді ажыратуғаүйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.	бейнесін беруді, заттардыкеңістікте дұрысорналастыра білуге үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейіндерін дамыту; туған қалаларына сүйіспеншілікке,өз бетінше жұмыс істеугетәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: күнді, оның өсімдіктер,ағаштар, жәндіктер және барлықтіршілік иелері үшін маңыздылығын бақылауды жалғастыру Экологиялық міндет: күн сәулесініңадаммен өсімдік тіршілігі	**Жәндіктерді бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсаты: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау жұмыстарын жалғастыру;балалардың жәндіктердің алуан түрлілігі туралыбілімдерін кеңейтуді; жәндіктердіайқын белгілерібойынша	**Құмырсқаны бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерінкеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. *Жұмбақ жасыру.* Қатар-қатарқара	**Өрмекшіні бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: өрмекшілердің пайда болу ерекшеліктері, олардыңтіршілігі туралыбілімдерін кеңейтуді жалғастыру. **Жұмбақ** Тоқыған ауы - шыбынныңжауы. (Өрмекші) **Көркемсөз**	**Шыбынды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: шыбынның пайда болуерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейту табиғат туралы шынайытүсінік қалыптастыру. **Көркем сөз "Шыбындар"** Қабырғаны жағалап,

	үшінқұндылығын көрсету. **Көркемсөз** Алақай, алақай! Күншықты,күн шықты, Жерүстіненұр шықты! **Еңбек:**құм жәшіктерінқұммен толтыру.**(еңбекіс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардыңбойына еңбекке деген құштарлығын ояту. **"Күнменжаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейінін, жылдам жүгіру, кеңістікті бағдарлауын жаттықтыру. **Жұмбақ.**Жалғанда бірнәрсе бар аяқ қапты, Ұшадыкешкедейін дамыл таппай... (Күн) **Болжам:**Батаркүн	ажыратуға және атауғаүйрету:түсі, мөлшері, өзіндік ерекшелігі дене бөліктері,қозғалыс режимі Экологиялық міндет:жәндіктерге қамқор болуға тәрбиелеу. **Әңгімелесу-тәжірибе.** Қоңызды қарастыру: басы, мұрты, аяқтары, қанаттары. Ол қанаттарын қалай көтеретінін және қалай ашатынын байқаймыз,жәндік қозғалады, ұшады жәнеотырады.Тірі тіршілік иелерінің жанында өздерін сабырлы ұстау керек екенін ескертеді. Қоңыз бен қырықаяқты аулаудыұсынады, картон парағына құм қабатын құйюдыұсынады-	нар, Аспанмененбара бар, Алдыбиік,арты жар. /Құмырсқа/. *Көркем сөз* Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тынымалмай, ырысқа Толтырадыилеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқанбауыр кеп, Келедітезкөмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындықаздер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақдұрысын: Демейұсақ,ірісің, Бірі істейді бәрі	Сегізаяқ өрмекші, Біздіңбақтане көрмекші? Бұрыштаотырады, нағыз қарақшы, Торына түскен шыға алмайды, айтпақшы. **Зерттеу қызметі** Үлкейткішәйнекті алып, өрмекшіні зерттеу. (Өрмекшінің басында көзі және аузыбар,алкеудесі төрт жұп аяғына тіреледі). **Еңбек:** кіші топ балаларынааууланы тазартуға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікті, балаларға көмектесугедеген ұмтылыстыдамыту. **"Үшінші артық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	Қуалаймызсабалап. – Шыбындар, нас, кірсіңдер, Мұнда неге жүрсіңдер?! Бірқапкірбар аяқта, Жабысасың аяққа, Қонасыңдареткеде, Танау менен бетке де. (Ж. Смақов) Шыбын - қосқанаттызиянды жәндік. Ұшқан кезде қанаты арқылыызыңдаған дыбыс шығады. Жабайы табиғатта және адамдар мекендейтін аймақтарда мекендейді. Дәмді аяқтары арқылы сезеді. Біздің күнделікті көріп жүргеншыбынның тұмсығысұйықтық ішугебейімделген, қатты заттарды сілекейменерітіп жібітіпбарыпішеді. Шыбындар лас

	қызыл шапаққа малыныпбарып ұясына кірсе, ертеңіндешыжыған ыстық болатынын білдіреді. **Еркін ойын. "Құтүлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге,ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балаларкіші шеңберге жиналады. Олар педагогтіңнұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог	жәндіктержүгірсін. Қоңызбен қырықаяққұмда қандай іздер қалдыратынын салыстыру. Тәжірибеденкейін жәндіктер босатылады. **Көркемсөз** 1. Ұзынқұйрық инелік, Инелікке тимелік. Верталеттыжасады, Инеліктен ұйреніп. 2. Гулденсорыпбал жинап, Терлепжанын кинады. Жәнеөзіне жиғанын, Адамдарға сыйлады. **Еңбек:** балаларды алаңдағыжұмысқа тартуды жалғастыру;суару, қопсыту, арамшөптердіжұлу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесееңбекетуге,	үші, Бәріістейдібірі үшін! (Қадыр Мырза Али) **Еңбек:** алаңдағы жерді қопсыту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: келесіжылытұқым отырғызуға жерді дайындаутәртібіне баулу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықаландағы	балалардыойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістіктібағдарлай білуге дағдыландыру; достыққатәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы,екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалғанбалалардың әрқайсысы шеңбердетұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушышеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады.Белгі бойынша балалар шеңберсыртында,	жерлерге жұмыртқаларын тастап тез өніп өседі.Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Шыбындар өте зияндыжәндіктер! Шыбындар көптеген ауыр жұқпалыауруларды таратады. Олардың жауы: өрмекшілер, бақа, құрбақа, кесіртке. Шыбындарғақарсы күрес тазалық. **Еңбек:**гүлдерді суару.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. **Көркемсөз** Тазалықты іздесең, Мөлдірсудан аласың. Жиі-жиіжуынсаң, Аппақ,таза боласың. Тазалықты іздесең, Сабын,сүлгікерегі.

	балалардышеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәлтүртіпқалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болыпсаналады. Ал ойыншы-балаларболса,жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыныптұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осыжерденбастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек."Қу түлкі" кімгеқолынтигізсе, сол шетке шығады. Қу түлкі".	еңбекнәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу **"Аю мен аралар"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартынбұзбай,әділ ойнауға тәрбиелеу; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. **Халық болжамы:** өрмекші ауын тоқтаусыз,белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекшібұрышқа тығылса - жел көтеріледі. **Жаңылтпаш** Шынеңбекшіл– өрмекші, Өрмекші-шын еңбекші. **"Ляйлекпенбақа" жапон ойыны. (денешынықтыру)**	өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта	сол шеңбер бойыменбірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауыбойынша немесешаршаған кезде)өзіқалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кездеүшіншіартық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады.Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп, түртіпүлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **Еркін ойындар:** "Бір - екі", "Үндемейөт".**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нақты, ырғақты, дұрысқалыптажәне қимылдарды үйлестіреотырып	Бірі жуып шашыңды, Бірі сүртіп береді. Тазалықтыіздесең, Айна,тарақ керегі. Бірі тарап шашыңды, Екіншісі көреді. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділойнауғабаулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге,бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңберқұрып

		Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білумүмкіндіктерін жетілдіру. Бұлжапонойынын 4 немесе одан да көп адам ойнай алады.Олүшін асфальтқа шығанақтар, аралдармен мүйістерсалынған үлкен көл салу керек.Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «ляйлек», ал қалғандарыбарлық ойыншылар «бақаға»айналады. «Бақалар»«суға» отырады, «құрлыққа»шығуға құқығы жоқ. «Ляйлек»жағалау бойымен жүріп өтіп,«бақа»ұстауға тырысуы керек. «Ляйлек»«аралдан» «аралға»секіруге құқылы, бірақ «суға»кіре	қалады.**Ескерту:** педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **Жекежұмыс:**баяу қарқынменүздіксіз жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркінойындар.	жүруге үйрету. **"Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты ұстау және оны басқа белгі бойынша жылдам лақтырып,ұстапала бере білуді жетілдіру.	тұрады. "Соқыр текені" санамақарқылы тағайындайды. Содансоң"текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орындаайналуды сұрайды. Балаларосыкезде: "бір, екі, үші! Соқыртеке,бізді ұста!"-деп"соқыр текені"қолымен түртіпқойып,одан айнала қашып жүреді."Соқыр текенің"міндеті-түрткен баланы ұстапалужәнеоны танып, есімін атау. Педагогбалалар тым алшақ қашып кетпесүшін,үлкен шеңберді сызып қояды.Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады.Кім

		алмайды.Соңғы ұсталған «бақа» «ляйлекке» айналады. Еркінойындар.			ұстанылып, танылыпжатса, "соқыртеке"болып, ойынды жалғастырады. **"Асықтыкімге, қай жаққа тастаймын?" ойыны. (дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтарменойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. *Көркемсөз* Сырттанкеліп	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерінбекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалықтуралы әңгімесі; балалардыңөзін-өзі	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану(асқасық	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстел басында тыныш отыру әдетінжетілдіру. *Көркем сөз* Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым.	**Гигиеналық дағдылар: "Тазалық-денсалықкепілі".** Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерінбекіту; ойын-жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы

	үнемі, Сабынменқол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамғақол созамыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекет)**	бақылауы. *Көркем сөз* Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңдыжу. Жуынсаңсен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекет)**	жәнешайқасық, шанышқы); майлықтыұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету(тамақ үшін алғысайту,тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.)	Жолатпаймынкірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекет)**	әңгімесі;балаларды өзін-өзі бақылауға дағдыландыру. *Көркем сөз* Тиінжаңғақ жарады, Ешкішөпжеп барады. Құстардәнді шоқиды, Ұлуотыр қоқиып
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Біртіндепұйқыдан тұру (музыка ақырын ойнап тұр).** Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! Балапандаруйқыға кірісті.	Біртіндепұйқыдан тұрғызу. **Тынысалу жаттығуы:** Ку -ка -ре,ку-ка - ре–ку,ку-ка-ре- ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенгешықты» шық - шық - шық. 2. Табанғаарналған денсаулық	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулықжолымен жүру. Алған білімдерін бекітужәнемәдени-гигиеналық дағдылардыжүзеге асыру. **Көркем сөз** Әдемі ірек жолдармен, Лақтаршабіз ойнақтап, Тастан-тасқа	Біртіндепұйқыдан ояту. Жалпақ табандықтыңалдын алу үшін түзету жаттығулары. **«Ұшақ» жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: омыртқаның бұлшықеткорсетін, жамбас белдеуінің бұлшықеттерін күшейту. **Көркемсөз**	Балалардысипап ояту. Шашты тарау дененіңсауығуына да ықпал етеді. Соданкейінтолық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет,құлақ,мойын. Ұйқыдан кейін балалар өздігінен киіну дағдыларын бекітеді, ал қажет болған жағдайда тәрбиеші оларға

	Балапандаркөреді түсті, Ғажайыпсиқырлы әлемді. Балаларұйқыдан оянады. **(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	кілемшелерімен жүру. 3. Ілгектіжолмен жүру. 4. Тастардың үстеріменжүру. 5. Кірпі тікенектерінеұқсас төсеніштермен жүру. 6. Табандарарқылы жүру. **Көркемсөз**: Балапандарымкәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандаруйқыға кірісті. Балапандаркөреді түсті, Ғажайыпсиқырлы әлемді. Балаларұйқыдан оянады. **(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	секіріп, Жалаңаяқжүреміз. Табанғабізнүктелі, Массажжасау білеміз. **(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	Ұйықтапжатқанкім екен? Уақытболды тұратын. Жаттығуды жасайық, Ұйқымызды ашайық! Біздікүтіп тұрмайды, Жылдамалға басайық! **(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	көмектеседі. **Көркем сөз** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңдіжеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солғабұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңілкүй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Ендібіразашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Ендіояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(денешынықтыру, қарым-қатынасіс-әрекеті)**

Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Неестігеніңді айт?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануғаүйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтауқабілеттерін дамыту. Ойынбарысы. Педагогбалаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардыңдауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстарыт.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді.Балалар толықсөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кімеңкөпестіген	**"Жер,су,ауа,от"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып,тезжауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып,"Жер" дегенкезде,жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарлардыатап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерінатайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін,құстардың атарын,аспан,бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұлойынды екінші бағытпенойнатуға	**"Табиғатжәне адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңадамне жасайтыны,табиғат адамға не беретіні туралыбілімдерін бекіту, жүйелеу. Ойын барысы. Педагогбалалармен әңгімелесу барысында айналамыздағы заттардыңадам қолынан шыққаны немесе табиғатта сол күйінде кездесетіні,оларды адамдардың пайдалануытуралы балалардың білімдерін анықтайды. Мәселен, орман, көмір,мұнай,газ табиғатта сол күйіндеболады,ал үрейлерді,	**"Меніңғажайып бұлтым" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны,табиғатты елестетіп қабылдаудыдамыту (ойын релаксациялық кідірісрөлінде атқарады). Ойынбарысы. Балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерінжұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардыңдауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт	**"Төртіншіартық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жәндіктер туралы білімдерін бекіту. Тәрбиеші төртсөз айтады, балалар артығынатаукерек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Ұшты-ұшты"аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, неніңұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынныңмазмұны. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалтжібермей

	сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдауқабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)**	болады. "Ауа"дегендекезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға созыпжүзеді,"от" дегенде,қолдарын былғайды, "жер" дегенде,қолдарын төмен түсіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Мектеп" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңмектеп туралы білімдерін кеңейту және нақтылау.Балаларға рөлді жүзеге асырудың экспрессивті құралдарын (интонация, мимика,қимылдар) игеруге көмектесу.	зауыттарды,көлік құралдарын адам жасайды. "Адам қандай заттарды жасаған?" - деп тәрбиеші сұрақ қойып, ойынға қатысушылардың біріне бір затты береді(немеседоп лақтырады). Балалардың бірнешежауабынан кейінолжаңасұрақ қояды: "Табиғат нені жаратқан?". Ойынбарысында тәрбиеші балаларменадамзат табиғатты адамдар жақсы өмір сүру үшін пайдаланатыны, сонымен қатар ормандыөрттен қорғап, су тоғандарын, өзендер мен көлдердітазартып, құстар мен жануарларды күзетіп,табиғатты	аспанда қалықтайды. Аспандағыбұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынынайтып беруді ұсынады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **Қимылды ойын: "Күнқояндары".** Мақсат-міндеттер: балалармен бірге бағыттарды нақтылаңыз: жоғары, төмен, жанына.Әртүрлі қимылдарды орындауғаүйрету. **(денешынықтыру)**	бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғарыкөтереді, ұшпайтын зат айтылсатырпетпей отырады. Қателескен бала айыптартыптақпақ айтады не ән салады.Екірет жаңылса айып шарты,ұлғаятүседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді. Ұшты -ұшты сұңқар ұшты (қолкөтереді) Ұшты-ұштықарға ұшты (қол көтереді) Ұшты-ұштыарба ұшты (қол көтермейді) Ұшты-ұштыдауыл ұшты (қол көтермейді) Ұшты-ұштыұшақ ұшты (қолкөтереді) **(денешынықтыру)**

		Балалардыңоқуға деген ынтасын арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)**	аялайтынытуралы қысқа әңгіме өткізеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Жаңылтпаш** Тақпақ жаттап, Айтсақжақсы-ақ. Жатка тақпақ, Жатта тақ-тақ **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Жәндіктертуралы жұмбақтарды жаттау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, ойлау, сөйлеуқабілеттерін дамыту. Бар екен бір мақұлықұннан майда, Өзбасынайдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайдыешбір жайға. (Көбелек) Шидім, шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс,	**Сөздерге дыбыстықталдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеуқабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекісуреттері, дыбыстықталдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Шығармашылық уақыты: "Ғажайыптар қалашығы".** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (лего,құм)құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру. **(танымдықіс-әрекет, шығармашылық іс-әрекеті)**	**"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: танысертегілермен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық**

		Ханбасынақонған құс. (Шыбын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**			**іс-әрекет)**
Серуенге дайындық	Балалардыңөзбетіншежүйелікиінуінбақылау.Жылдамдыққа,ұқыптылыққабаулу.**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Күндізгіжарықтың ұзақтығын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақытжарқырайды. Экологиялық міндет:балалардың жаз мезгіліне тән белгілері,қоршаған әлем туралы білімдерінбекіту. Әңгімелесу: -Балалар,жаздың басталуымен не байқадыңыз? Балаларға «таң»,	**Жәндіктерді бақылау (жалғасы). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жәндіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың жәндіктердің әртүрлілігі туралы идеяларынжүйелеу. **Көркем сөз "Көбелек".** Ментимеймін, жасқанба, Досболайық, көбелек. Жайнаптұрған бақшамда, Гүлдерімдікөрекет.	**Жәндіктерді бақылау (көбелектер). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көбелектердің тіршілігіжайындағы білімді толықтыру;бақылау арқылы жаңа ақпараттардыалуға баулу. Күн сайын жәндіктеркөбейіп келеді: масалар, көбелектер, қоңыздар. Көбелектердің бірнеше түрін (капустница) ажыратабілуге үйрету.	**Өрмекшіні бақылау. (жалғасы)(қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өрмекшілердің пайда болу ерекшеліктері, олардыңтіршілігі туралыбілімдерін кеңейтуді жалғастыру. **Көркемсөз** Сегізаяқ өрмекші, Біздіңбақтане көрмекші? Бұрыштаотырады, нағыз қарақшы, Торына түскен шыға алмайды, айтпақшы. АхметоваД. Тәрбиеші өрмекші	**Шыбынды бақылау. (жалғасы)(қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: шыбынның пайда болуерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейтуді жалғастыру, табиғат туралы шынайытүсінік қалыптастыру. **Көркем сөз** Шидім, шидім, шидім құс, Шибасынақонған құс. Қарқаралықарақұс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) -Төбеде шыбындар

	«күнбатуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. **Жұмбақ жасыру** Жұрттыңбәріоны сүйеді, Бірақкарағысы келмейді. (Күн) **Еңбек:**ағаштардан түскен ұсақ бұтақтардыжинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **"Айгөлек"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұжымдықойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлекойынықең алаңда өткізіледі.	Тұтқиылдан састыра, Жаңбыржауса себелеп. Тақиямныңастына, Тығыла ғой, көбелек. (А. Сәрсенов) **"Өрмекшімен шыбын"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні"сан амақарқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңныңортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шеткеөтіпкетпекші болады.	Көбелектердің қанаттарында өте әдеміөрнекбар-ол еңәдемітабиғатпен жаратылғандардың арасында. Көбелектердің қанаттарын ұстауға болмайды, өйткені оларнәзіктозаңмен жабылған, оны өшіру оңай, бірақ соданкейінкөбелек ұша алмайды**.** Балаларға көбелектер жұмыртқалайтынын түсіндіру, содан кейін өсімдіктердің жапырақтарын жейтін осы жұмыртқалардан құрттар шығады. Кейінірекқұрттар іштен бөлінген жіппен оралып, қуыршаққа айналады, ал қуыршақтардан көбелектерқайта пайда болады**.** **Жұмбақ**	туралы жұмбақ жасырады,сұрақтар қояды: Шидигенұзын сирағы,Тастай керең құлағы. Сөйтіпжүргенкөп жерге, Аспалыторлар тұрады.Олне? (Өрмекші) Тоқыған ауы – шыбынныңжауы. (Өрмекші) - Өрмекшілердің пайдасы қандай? (Оларжәндіктерді жейді.) - Өрмекшілер жәндіктердінемен аулайды? (Олар торлар тоқиды.) - Өрмекшілер өрімді қаншалықты жиі тоқиды? (Күн сайын, өйткені ол желменжаңбырдан тез бұзылады.) - Өрмекшілернемен қоректенеді? (Шыбындар,	қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті төсемдер бар; шыбынжеңілжәне жастықшалар кез-келген бетке өте жақсы жабысатындықтан, шыбын кез-келген жерде қалуы мүмкін.) - Неліктен шыбындарды зияндыжәндіктер деп атайды? - Шыбындардың қандай зияны бар? (Олармикробтарды таратады.) - Шыбындарқалай көбейеді? (Олар жұмыртқалайды.) - Шыбындарқайда жұмыртқалайды? (Көңде, қоқыста.) - Шыбындардың қандайжауыбар? (Өрмекшілер, инеліктер.) - Шыбынның

	Ойыншылар саны менжасшамасына қарай екі топқа бөлінедіде,арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсытізбек құрып тұрады. Ойынжүргізушіекі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Бізденсізгекім керек? Бұғанекінші топтың ойыншыларыжауап береді. Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек.	"Өрмекшінің"міндеті - "шыбындарды" қолментүртіпұстап алу. Көңілдішыбындар Жан-жаққаұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшыңдар! Ойынның соңында "өрмекшінің"ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойындаекі "өрмекшіні" де тағайындапалуға болады. **Еңбек:**алаңды тазартуда сыпырушыға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкердге көмектесуге деген ұмтылыстыдамыту **Еркін ойын: "Ыстық картоп". (денешынықтыру)**	Гүлұшыпгүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады.(Көбелек) Тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балаларболжайды**. "Сипаттама бойынша тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: суреттейтінәңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға дағдыландыру**. Еңбек:** ойыншықтардыжуу (өңдеугежарайтын), төсенішке кептіру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жұмысқа деген оң көзқарасты, тапсырмаларды жауапкершілікпен тәрбиелеу**.**	көбелектер, масалар.) - Өрмекшілер жыртқышпа?(Иә, олар басқа жәндіктермен қоректенеді.) - Өрмекшілерде қашан балалайды? (Жаздыңсоңында.) Жаңа туылған өрмекшілерқай жерде өсіріледі? (Өрмекшіанаоңаша жерде тордан тығыз кокон тоқып, оған бірнеше жүз жұмыртқа салады. Көпұзамайолардан жаңа туған өрмекшілер шығады. Олардың барлығы жайлы жылыұядатұрады, өрмекші анасы кішкентай жәндіктерді тамақтандырады,ал кокон оларды суықтан, жаңбырдан,желден қорғайды.)	мұрны бар ма? (Жәндіктердің мұрындары жоқ; олараяқтарымен мұрттары арқасында жанасады,иіссезеді жәнедәмінсезінеді. Мұрттары - сенсор мүшесі. Ол температураны, ылғалдылықпен иісті сезінеді.) - Шыбынның қанша көзібар?(Көздіңекі түрі - қарапайым және күрделі: олар бір уақытта алдында, артында жәнеастындакөре алады.) - Шыбынқайда және қалай қыстайды? **Еңбек:** құмсалғышты тазалау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсаты: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

	Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Шолпан атты қыз керек, - дейді. "Шолпан" деген сөздіңорнынабасқа бір баланың немесе қыздыңатынқойып айта береді. Қарсы топтан шақырылғанқызне балажүгіріпкелген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншыныңбірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылыпболған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтыңсанықөп	Ойынның мақсат-міндеттер:доптың шеңбер бойымен жылдам өтуін қамтамасыз ету. Ойын барысы. Ойыншылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындыққатұрады. Шеңбер бойымен жүру. Бір ойыншының қолында ыстық картоп добы бар. Белгі бойынша балалардоптыбір бағытташеңберге айналдырып, мүмкіндігінше жылдам жүргізушінің допты алып кетуіне жол бермеугетырысады. Жүргізуші шеңбер бойымен қозғалады және оны беру кезінде допты алуға тырысады. Кім жетекшідопты алады, ол шеңбердіңартында	**"Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай,өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагогойын барысында"Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарынжылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ,демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!"атты	- Өрмекшілеркүзде қайда жоғалады? (Қыстың басталуымен өрмекшілерескі дүмбілдердің жарықтарына тығылып,көктемге дейін ұйықтап кетеді.) - Өрмекшілердің мінез-құлқына сүйенеотырып,ауа-райын қалай болжауғаболады? (Өрмекші ауын тоқтаусыз,белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекшібұрышқа тығылса - жел көтеріледі.) - Өрмекшіниденесі неше бөліктен тұрады?(Екі бөлітен-кеудежәне іш.) **Еңбек:**гүлдерді суару.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге	**"Үштабан"қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы түскенбала бірінші

	болса,солтопұтқан болып есептеледі. **"Күн мен түн"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: есту зейінін, кеңістікті бағдарлау,жүгіре білу қабілетін дамыту. **Жекежұмыс:**тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін ойындар.	тұрады. Ойын ережелері. Допты көрші ойыншыға беру, ешкімдіөткізбеу.	белгібойыншаөз орындарынатоқтап қала алады. **"Нысанағатигіз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қапшықтынысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру;күшін дамыту. Еркінойындар.	тәрбиелеу. **"Қасқыр қақпан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауғабаулу;күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші болып саналып,екітопқа бөлінеді.Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қақпан"болып жиналған балалар қолұстаса,шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыртүссе қораға, Ұстамасоныбола ма?	болып, одан кейінгілерірет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп жәнеоны көмбеге жиегін алыпөлшегенде,үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашанкелесіасыққа тигізеалмай

				Қол ұстасып тұрайық, "Қасқырқақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр,қасқыр, келіп көр! Қақпан,қақпан, берік бол! Соңғысөздерден кейін қақпан-балаларқолдарын жоғары көтереді. Осы сәтте "қасқырлар"шеңб ерге кіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагогнемесе бала)"Қақпаны жап!"десе,"қақпан-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті,қақпа жабылғанша,	қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспайқалғандағана -ойындытоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үшайналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталықкөмбеде ақтық сайысқа түседі. **"Кеглиді көзде", "Доптықуыпжет" қимылды ойын-жаттығулары. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке,ептілік ке,белгілі бір бағытты көздей білуге үйрету. **Жекежұмыс:**

				шеңбер сыртына ытқыпшығыпкету. Егершеңбердендер кезінде шыға алмағанбалалар қалса, келесі айналымдаолар "қақпанға" .	қозғалыстарды дамыту. Мақсаты:қабырғаға доппен ойнау техникасын жетілдіру.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналармен «Тазалық-денсаулыққепілі» тақырыбында әңгімелесу.	«Неліктенқыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналарменкүн тәртібін сақтау туралысөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Көгершін»**				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу кезеңі	**12.06. -16.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағыкүнтәртібітуралыәңгімелесу;балалардыңдалағакиетінбаскиімдерімен аяқ киімдері туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:**ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек:** аула тазалаушыға ауланытазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ықыласты,еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	**Еңбек:**құм жәшіктерінқұммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардыңеңбекке дегенқұштарлығын ояту. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек:** гүлзардағы топырақтықопсыту, қажет болса суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, гүлдерге қамқорлық жасауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	**Еңбек:**көгөністерді суару. Мақсат-міндеттер: көгөністердікүтуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу

	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрысатауға,оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттерісәйкес	**"Суретті құрастыр"үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын,тұтас суреттіқұрастыра білу қабілетін жетілдіру, төзімділікке, бастаған істі аяқтауғатәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу,кімтез өз суретін құрастырып,дұрыс атайды сол жеңімпазатанады. Ойын іс-әрекеті. Ойынды қалаған	**"Жел мен бұлт"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды жаттықтыру. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Мысық мен тышқандар".** Мақсат-міндеттер: балаларда төзімділікті, қимылдардысөзбен үйлестіре білу, ептіліктідамыту. Жүгіру мен иілу жаттығулары, шеңбербойымен тұружәнешеңбер	**"Әткеншек"қимылды ойын-жаттығулары, қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздерді іс-әрекетпенүйлестіру мүмкіндігі. **(денешынықтыру)** **Қимылдыойын "Қасқыр мен қояндар".** Мақсат-міндеттер: шапшаңдықты, жылдамдықтыжәне кеңістікті бағдарлауды дағдыландыру. Ойын барысы. Ойынға	**"Кімкімболды?"дидактикалық ойыныы.** Мақсат-міндеттер: зейінін, қиялын дамыту. Сипаттама: бала мұғаліматағаннан бұрын болған жағдайды атауы керек. Мысалы: - Атакімболды? (Ұл) - Ағашнеболды? (Өркен) **(танымдықіс-әрекет)** **Еркінойын: "Аралар".** Бір топбала қол

	келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық іс-әрекет)** **"Өзорныңдытап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту және көру зейінін дамыту **(денешынықтыру)** **Еркінойын: "Құмдағы суреттер".** Құмныңбетітегіс және ылғалды болуы керекжәне	балажиналғанда, бір тұтас бейне-суретболатын,ұсақ бөліктер жинақнамаларының бірін таңдап ала алады. Тұтас суретті құрастыру үшін,үстелбасында 12жәнеодан дакөп бөліктерді бір тұтас суретке жинау керек. Қажетті құралдар. Бірнеше(12және одандакөп)бөлікке бөлінген түрлі заттардыңсуреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(танымдық іс-әрекет)** **"Қармақ"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: секіруден жаттығу жасау,ептілікті дамыту. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын:**	бойымен жүру. Сөйлеудідамытуға ықпал ету. Ойынбарысы. Ойыназғана балалартобымен бөлмеде (кілем үстінде)немесе далада,жұмсақ шөпті алаңда өткізіледі. Қырынанқойылған гимнастикалық сатының,рейканың немесе кендір жіптіңкөмегімен тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдапалынады.Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індеріндеотырады. Тәрбиеші былай дейді: Тышқанға сақшы санапөзінмысық, Жатады ұйықтағансыпкөзін	қатысушылардың біреуінқасқыретіп таңдап алады. Қалғанбалалар қоянның ролін бейнелейді. Алаңның бір жағында қояндар өздеріне үйшік жасап жатады (дөңгелектер сызады). Ойын басында қояндар өздерініңүйлерінде тұрады, қасқыр - алаңның екінші шетінде(сайда). Тәрбиешібылай дейді: Шоқақ,шоқақ жүгіріп, Қояндаркетіп барады. Тұрған көгі құлпырып, Көгалдыіздеп табады. Шөптіжалмап жеседі, -Қасқыржоқпа?- деседі. Тың-тыңдайды	ұстасып,шеңберге тұрады да үш-төртеуі ортаға шығады. Олар "аралар". Баудағыкім? Баудағыкім? Араболсаңызында З-з-з, ж-ж-ж, з-з-з, ж-ж-ж. Жұмыс істе тығылма. "Жұмысісте тығылма" - деген сөздіестігенаралар заматта-ақ тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, еден сыпырғандай т.б. қимылдаржасайды. Топ,топараұшады, Үстімен дебұтаның. Астыменде бұтаның Үстіменде бұтаның. Балаларосылай әндетіп, "аралардың" қимылын қайталайдыда:"Тап

	оған таяқшамен немесебұтақпенбір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге"текбір минут ішінде қателіктерін түзетугерұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандардыдажазуға болады. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**"Соқыр теке"**Мақсат-міндеттер: жылдамдықты,ептілікті, зейінді, есте сақтауды дамыту. Ойынбарысы: Ортамыздан біреуімізді сайлаймыз, Орамалменкөзін байлаймыз. Қалғанымызоны түртіп қашамыз, Тымқырағы,сақ боламыз аса біз. Ұмтылады ол оң мен солына, Тырысамыз түспеугеоның қолына. Кімұсталса,соның көзі байланар, Олұстайтынбейғам бала қайда бар? - деп, ойынға қатысушыбалалар бытырап қашады. Ал,көзібайланған балаолардыұстап алуға тырысады.	қысып. Тышқандар індеріненжүгіріп шығып(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттанкейін тәрбиеші: Тыныштalыңдар, тышқандар, Бекергешулап күлмеңдер. Ұйқыдажатқан мысықты Оятыпалып жүрмеңдер,-дейді. Бұл - мысыққа берілген сигнал; ол орындықтантүседі, төртаяқтантұрады, керіледі, қатты даусыншығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандардыұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен3-4	абайлап. Қояндарүйлерінен жүгіріп-жүгіріп шығадыда,алаңда ойнай бастайды. Олар біресе екі аяқтап секіреді, біресетізерлейді, шөп жұлады, қасқыркеліпқалған жоқ па екен деп жан-жағына қарайды. Тәрбиеші соңғы сөзін айтқан кездеқасқырсайдан шығады да қояндардыұстауға ұмтылып, қуа жөнеледі(тиісейін деп). Қояндар өз үйлеріне қарай қашады. Ұстаған қояндарынқасқыр сайға қарай алып кетеді. Қасқыркетісімен тәрбиеші өлеңнің тексінқайталайды, ойын басынан қайталанады. 2-3 қояндыұстағаннан кейінбасқақасқыр	болсаңбір жалқауға,алыпкел оны ортаға", - деп хормен айтады. "Аралар"осысөзді айта жүріп, өздерініңқимылын қайталай алмаған "жалқауларды"ортаға шығарады. Ендішеңбержасап тұрғандар бәрі дауыстап: Ай-айжалқаубұл құмар, Жалқаудытез қуыңдар. Сөйтіп жалқауды сұқ саусақтарын шошайтыптұрып аластайды.Бұдан кейін ойын қайта басталады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)**

			Ретқайталауға болады.	белгіленеді.	
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;алғаекіаяқпен секірежүріп,жылжу;жүру;жүгіру(30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1. Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 1.1. Балаларқолдарыналдарынасозып,алақандарынашып-жұмады. 1.2. Бастапқы қалып.(жаттығу5-6 рет қайталанады). 2. Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолкөкірек тұсында. 2.1. Оңаяқтарынартқақойып,екіқолдарын даартқасозады. 2.2. Бастапқықалып(дәл осыжаттығусолжаққақайталанадыжәне4рет қайталанады). 3.Бастапқықалып:аяқбірге,денебос,қол төменде.				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру**.** **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	**Гигиеналық дағдылар** Қажетболған жағдайдамайлықты қолдану қабілетін жетілдіру**.** **Көркемсөз** Судеген—өмір көзі, Тіршіліктіңнәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Тазаболсаңсудай бол, Бәрінжуып кетірген.	**Гигиеналық дағдылар** Тағамның қасиеттерітуралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарынбекіту. **Көркем сөз** Ірімшіктікеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысықсүттіішіп-ап, Бетжұмайдыерініп. Ботқа жейміндейсің бе? Қазіржасап	**Гигиеналық дағдылар** Мәденитамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамды төкпеңіз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігінеқарай қолдануға үйрету **Көркем сөз** Балаларға–тортымыз, Барлыққұртқа құртымыз. Балменпіскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ.	**Гигиеналық дағдылар** Мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру;бір-біріне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу; сабынның қасиеттері туралы түсініктердібекіту: хош иісті, көпіршиді, тазартады. **Көркемсөз** Нандаөмірдіңиісі мен дәмі бар, Нандаадамның еңбегімен ары бар.

		Жақсыболсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	беремін. Сүтботқасынкөп жесең, Жылдамөсіп кетесің. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	Қауын–қарбыз, көкөніс, Қаншажидек,көп жеміс. Қане,тойып алыңдар, Тамақтансоңойын бар . **(мәдени-гигиеналық дағдылар,қарым-қатынасіс-әрекеті)**	Нанөмірдіңанасүті арқауы, Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,қарым-қатынасіс-әрекеті)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердіңдұрыстылігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланыңалдына суреттержиынтығы жатады, бірақ суреттердіңбіріөз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып,суреттіөз орнына орналастырадыда, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме	**"Су" тақырыбындағы әңгіме.** Мақсат-міндеттер: балаларға судың қоршаған объектілердің құрамындабар екендігін дәлелдеуге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Үстел-үстіойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер: балаларға қысқы және жазғы киімдердіажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалықойлауға тәрбиелеу**.** **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері".** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Ойын жаттығуы: "Меніңартымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара,қимыл-қозғалысты қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**

	құрастырады.				
Білім беру ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Кімқалайжүреді?" Мақсат-міндеттер: Балаларды тізенің арасына қапшықты қысып, қос аяқтап секіру; балаларда бір сызыққа қойылған заттар арасымен "жыланша" ирелеңдепжүгіру; допты бір қатарға қойылған заттар арасымендомалату; заттарды аттап өту; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** ""Үш торай" орыс халық ертегісі"Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсіндіру, кейіпкерлердің мінез-құлықтарымен таныстыру; жағымды, жағымсыз жақтарын ажырата білугеүйрету;тілін, сөздік қорларын дамыту; анық, көркемсөйлеуге тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Ақ жаңбыр"Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Су -өмір нәрі"Мақсат-міндеттер: Балалардыңсу туралытүсініктерін кеңейту; судың қажеттілігі, оның адамның, құстың, жануарлар мен өсімдіктердің тіршілігіндегі маңызыекенін түсіндіру. Су табиғаттың баға жетпессыйыекенін айту, түсініктерін қалыптастырып дамыту. Суды үнемдеппайдалану, лайламаукеректігін және судың барлық қасиеттерін түсіндіру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Тұңғиық теңіз түбінде"	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Су-тіршіліккөзі"Мақсат-міндеттер: Сужәне оның табиғаттағы,адам өміріндегі мәні туралы бұрыналған білімдерін бекіту, күрделісөйлемдерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру; мағыналарықарама-қарсысынесімдерді құрастыру қабілетін бекіту; шығармашылық әңгімелеуде таңдалған оқиға желісін ұстану қабілетін дамыту, логикалықойлауды дамыту; топта жұмысістейбілуге тәрбиелеу, серіктестіңпікірін ескеру, өз пікірін қорғау,өзісін	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Аквариумдағы балықтар" Мақсат-міндеттер: Балалардың шашынықиғашетіп екіүшбұрышқакесу дағдыларын бекіту, үшбұрыштардан балықтың бейнесін өз бетінше құрастыру; судың қасиеттерітуралы, балықтардың тіршілікетуортасы туралы білімдерін бекіту; қайшымен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; өзбетіншежұмыс жасаубарысында алдында алған білімдері мен дағдыларын қолдануға ынталандыру.

		қабілетіндамыту.		дәлелдеу, суды үнемдейбілу	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды, атауды, өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыптыұстауға үйрету. Судыңқасиеттері туралы ойларды нақтылаңыз:құю, басқатемператураға ие; суда кейбір заттарбатыпкетеді, басқалары жүзіп кетеді. Балалардың назарынсудың қасиеттеріне аудару: сұйықтық, ол құйылады, ол әр түрлітемпературада болуы мүмкін (ол күн сәулесінде қызады, ағын суықтансуық	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: судың тірі табиғаттағы маңызын көрсету; су туралы білімді толықтыру және оныадамдарқалай пайдаланады; балалардыағын судыүнемдеуге үйрету. **Көркемсөз** Ақсың,сұрсың, қарасың, Қайдақалқып барасың? Жергенөсер төгемін, Өссінгүлдер,көп егін. Гүл,гүл жайнап өсеркөк,	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты ұстау туралы есте сақтау. **Тәжірибе: "Судың түсіжоқ,бірақоны боялуға болады".** Кранды ашыңыз, ағып жатқан суды көруді ұсыныңыз. Бірнешестаканғасу құйыңыз.Суқандай түсті? (Судың түсі жоқ, ол мөлдір). Судыоғанбояу қосу арқылы күңгірттеуге болады.(Балалар судың түсін тамашалайды). Су қандайтүстіболды? (Қызыл,көк, сары,	**Жаңбырды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктеменібекіту Жауынныңалғашқы белгілерін байқау: бұлттар бұл қараңғы, қалың бұлттар.Жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту(су тамшысынан құрылатынбұлт аспанда ұзақ тұрмайды,жерге жауын болып құлайды;егер тамшылар кішірек болса-жауын	**Шықтыбақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: табиғат құбылыстары туралыбілімдерін кеңейту - шық туралыаңгімелеу. Экологиялық міндет: әр түрлі табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру,табиғат сұлулығын көре білуге үйрету. **Жұмбақ** Мөлдірегенжүзімді, Ұстап едім, езілді. (Шық) Тәрбиеші таңертеңгішыққа назар аудартады, "шық"баламасын

	болады).Сумөлдір, онда бәрін көруге болады.Ыстықкүні су бассейнде тез қызады, тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар суға шомылады. Асфальтқа шашылған судың қаншалықты тез кебетінінбақылау. Суғақандайзаттар батып, не қалқып жүргенін анықтау. Неліктен суға немесе суға батып бара жатқанын анықтауды ұсыну. *Көркем сөз* Су–тіршілік білсеңдер, Суданырыскүткен жер, Судылайлап түкірме! Депүйретер үлкендер. **Еңбек:**балалар барлық ойыншықтарды	Нөсерлетсең, нөсерлет. Әңгімелесу: - Балалар,бүгінбіз су туралы әңгімелесеміз. Су туралыайтыңызшы, ол қандай? - Мөлдір,сұйық. - Салқынжәне ыстық болуы мүмкін. - Балалар,кімгесу керек? - Ағаштар,құстар, жануарлар, балықтар,адамдар. - Бізгебалабақшада су керек пе? - Иә, керек. - Субізгенеүшін қажет? - Жууну үшін, гүлдердісуару үшін,киімді,еденді, ыдыс жуу үшін, асханада таңғы, кешкіасдайындау үшін.. - Иә, сусыз жер бетіндегібарлық тіршілік жойылады.	қызыл).Судыңтүсі бояудың суға қандай түсті қосылуына байланысты. Қорытынды. -Бізбүгінне білдік? Егер оған бояуқосылса,суда не болуы мүмкін? (Суды кез-келген түскеоңайбояуға болады) **Көркем сөз** Самалжел,бізді желдетші, Күннұры,бізді жарқырат. Тазарауа,дем берші, Мөлдірсу,бізді салқындат. **Дидактикалық ойын"Батады-батпайды".** Мақсат-міндеттер: заттардың қасиеттері,олардың салмағы туралы білімді бекіту. **"Суқандай?"—** балалар суды сипаттайды.	сіркірейді,ірі тамшылар-жауын жиі құяды; әр бағыта болса-тікелей, қисық). Жазда жауын әр түрліболатынын түсіндіруді қалыптастыру. Жылдыңжылы уақытында жауынныңорнына бұршақ жаууы мүмкін –бұл мұз жауынныңқатқан тамшылары.Егер бұршақ өте ауыр болса,оларжерге түседі. Қорытындылай келе, бұл ауа температурасына байланысты болатынынатаған жөн. Жерден жоғары ауа өте суық, олжер буынынсуытады. Жаздажансыз табиғат құбылысына қызығушылығын	айтудыұсынады (мөлдір, таза, сергітетін) **Көркем сөз** Су–тіршілік білсеңдер, Суданырыскүткен жер, Судылайлап түкірме! Депүйретер үлкендер. **Еңбек:** аула сыпырушыға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкендердіңеңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалысойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсендіқатысуға бейімдеу,

	жуу.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жуып, өңдеп, төсенішке жатқызып, қойып кептіру әрекеттерін дағдыландыру. **"Теңіздер толқиды" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, ойластырылған бейнеқозғалыста білдіру қабілетін дамыту. Ойын барысы. Балаларшеңбер жасап тұрады.Тәрбиеші теңіз толқиды 1-2-3 дегенде балалар әртүрліпішінжасап қатып тұра қалады. Қозғалып қойған бала ойыннан шығады. **"Ақсандық,көк сандық"қимыл-**	Су-тіршілік,суды қорғау керек. Барлығы«Суды құтқар!» дейді. - Мұның нені білдіретінінкім біледі? - Бұлсудыдұрыс және ақылмен жұмсау дегенсөз. Крандыашық қалдырмаңыз. - Алегеркран дұрыс жұмыс істемесе және одан сутамшылапжатса? Не істеу керек? - Оны тезірек жөндеукерек. **Еңбек:** гүл бақшасын арамшөптен тазарту.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көріп, қуана білуге тәрбиелеу. Сументәжірибе жасаңыз:әртүрлі ыдыстардағы су	Мақсат-міндеттер: салыстырмалысын есімдерді қалай таңдау керектігін үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуғаарналған жаттығу: **"Сумен ойындар"** - үрлемелі бассейн немесе үлкен ванна және ойынға арналған ойыншықтар жиынтығысеруенге шығарылады. Балалар қайықтарды ұшырады, ыдыстарғасу құйады, қуыршақтарды жуындырадыжәне т.б. **Еңбек:** ойыншықтардыжуу (оларды өңдеуге болады),төсеншке жаю, кептіру. **(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер:	дамыту. **Көркем сөз** Жаңбыр-жаңбыр жауады, Тамшылары тамады, Ойнап,ойнап, аламыз,Ойын сауық саламыз! Жауаяманөсерле, Сенсізбіртүп өсеме? Құйып,құйып өтпесең Бұлтжөнінекөшер ме? **Жұмбақтар:** Тіл былдыр, үні сылдыр.(Жаңбыр) Қырда қылыш жарқылдайды. (Найзағай) **Мақал-мәтел:** Жаңбыржауса– жер ырысы. **Еңбек:**қолөнерге арналған жағалаулардан қызықты малтатастарды жинау. **(еңбекіс-**	басқарушы және ойыншырөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігіндамыту. Алаңның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны"таңд алыпалады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының"көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашындапедагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, мағанқанша қадам бересің?"."Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады. Осы қашықтықтан

	қозғалыс ойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге,күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екібалабір-біріне арқаларын беріп, қолұстасыпотыру керек. Жүргізушібылай жариялайды: -Ертеңауылым көшеді, Уық-буыншешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақсандық,көк сандық, Арқантарт,кілем арт! Балалар"арт"сөзін естісе,бұныбелгі деп түсініп, қол	көлемін салыстырыңыз; балалар судың өзіндікформасы жоқ екеніне көз жеткізеді. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру;дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды"	ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп,бір-бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек»әуенін айта келе: Айгөлек-ау, айгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек, Осытоптың ішінен, Анар атты қыз (Асанаттыұл) керек! - деп шақырады. Анаркүшжинай жүгіре барып, қолдарынүзіпөту керек. Қолдарынүзе алмаса,солтопта	**әрекеті)** Мақсат-міндеттер: ортақмақсатүшін саналу жұмыс істеуге үйрету. **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті,қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны"санам ақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жерде тізіліп отырады(тұрады). Әрбірбала,ешкімге айтпай, өзіне бояу	"қойшы": «Менің табынымқайда?",- деп сұрайды. "Қойлар"(балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыоларды іздейбастайды. Балалар жүргізушіден қашыпқұтылмақшы болады. Егер "қойшы" балалардыңбірін түртіп қалса, сұрайды: "Қойым, қойым, өзіңді ата!" Ал ойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысыншығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұсталған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егербалатанылмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. **"Көлшіктен**

	ұстасып,тезтұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды.Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Жеке жаттығу:** дымқылшөптежәне жылы құмда жалаңаяқ жүру. **(денешынықтыру)**	сомдайды. Белгібойынша "балықтар"алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғыекішетінде тұрған "балықшылар""балықтарды"қолментүртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынныңсоңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды"санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльдіқағып түсіруге дағдыландыру;	қалады.Үзіпқашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балаларыұстапалса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. **"Мұхиттар толқиды" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, ойластырылған бейнеқозғалыста көрсете білу. Еркінойындар.	түсінтаңдайды,тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояудысатыпалуға келген кезде сұрақтарқояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз?"Бояушы": - Менбояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстанкелемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояудысатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде"бояушы" кезкелгентүстіайтады, сол түс болып өзін ойлағанбаласыртқа шығып, қаша жөнеледі.Алдиалогары қарай	**секіру"қимылды ойын-жаттығулары (2 топқа бөлініп қатысады). (дене шынықтыру)** Шарты: жердегі көлшіктерденөтіп (обручнемесемата) белгіленгеншартты жерге тез жету. Еркінойындар.

		дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу.		жалғасады:	
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларға аяқтарын жақсылапкұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін пысықтау. Үстелдегі тағамға назараудару;этикет ережелерін қаталау. **Көркем сөз** Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнімтолып піскенде,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: асішуқұралдарына дұрыс қолдануға, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, Тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды қайталау. **Көркемсөз** Нандаөмірдің иісі	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: майлықты қолдануды дағдыландыру. Нандықопсытпау, орындықтыитеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайындәмді	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардың назарынгигиеналық процедураларға аудару, қол жуу ережелерінбекіту. **Көркем сөз** Қуанадыанашым, Тазаоныңбаласы. Маңдайымнан сипайды, Саусағыныңсаласы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыспайдалану ас құралдары,майлық; үстел басында тынышболуәдетін дамыту. Көркем сөз Ейбалалар, балалар, Барқасиетнанда бар! Тоқаш,бөлкекөп болар, Тәттігежұрт тоқ

	Қауызыма сыймаймын. Ақ,қарамын, сарымын, Менөнімді тарымын. Халқымеңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**	мендәмібар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нанөмірдіңанасүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,қарым-қатынасіс-әрекеті)**	тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,қарым-қатынасіс-әрекеті)**		болар, **(мәдени-гигиеналық дағдылар, қарым-қатынасіс-әрекеті)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипеджаттығуы.Аяқтарыңыздыкезек-кезексермеңіз,қолдарыңыздыжәнеаяқтарыңыздыжоғары көтеріңіз. Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүріңіз. Алғанбілімдерінбекітужәнемәдени-гигиеналықдағдылардыжүзегеасыру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	**"Бұлқайкезде болады?" дидактикалық ойыны.**	**"Жер,су,ауа,от"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Бізнеістегенімізді айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз"**	**"Не, қалай естіледі?" дидактикалық ойыны.(Табиғат**	**"Аңдардың әңгімесі" дидактикалық ойыны.**

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Мақсат-міндеттер: балалардың құбылыстартуралы білімдерін бекіту; ойлауды, есте сақтауды,зейінді дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші кез-келгенмаусымға тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылыстың,жыл мезгілінің атауын табуға міндетті. Балалардыөз жауаптарынтекбір сөзбен ғана емес, сонымен қатар құбылыс қандай себеппен болғанын түсіндіругешақыру керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **"Кім тез жинайды?"**	балалардыңойлау қабілеттерін дамытып,тезжауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, доптыбірбалаға лақтырып"Жер" дегенкездежердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарлардыатап айтады, "су" дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерінатайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін,құстардың атарын,аспан,бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұлойындыекінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа"дегендекезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "Су" дегенде қолдарыналға	**дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін,елестету қабілетін, логикасын, тапқырлығын дамыту. Ойынбарысы: 1-нұсқа.Тәрбиеші ыммен жұмбақтарды көрсетеді,балалар затты, жануарды, құбылысты көрсетеді. 2-нұсқа.Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезекпенкөрсетеді. 3-нұсқа.Шеңберде немесе отырған (тұрған) әр бала кезек-кезек қимыл көрсетеді. Барлық балалар жұмбақты шешугетырысады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-**	**құбылыстары)** Мақсаты: балаларды табиғат құбылыстарының қандайдыбыстарды дыбыстайтынын ажыратуға, сөйлеудің дыбыстық мәдениетінқолдана отырып, табиғи дыбыстарды білдіругешақыру; дыбыстардыесту, дыбыстардың артикуляциясын, қиялын дамыту; әдептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: табиғат құбылыстарының дыбыстық жазбалары. Ойынбарысы: тәрбиеші балалардыңалдына түрлі жетондар қойып,өзінетаңдап алуды ұсынады. Таңбалаудағы	Мақсат-міндеттер: балалардыңсөздік қорын кеңейту, артикуляциялық дағдыларын дамыту. Ойынды жүргізу үшінбалаларғадоп дайындау жеткілікті.Балалар сапқа тұрады, ал тірбиешіолардың алдында тұрып, балаларға ойын ережелерінайтады: ол жануарлардың атын атап, допты бірінші ойыншыға лақтырады. Бала допты ұстап, осы жануардың қандай дыбыстар шығаратынынатап, допты жүргізушіге қайтаруы керек. Содан кейін доп келесіойыншыға лақтырылады. Ойын саптағы соңғыойыншы допты қабылдағандажәне

	ойыны. Ойынмақсат-міндеттер: көгөністер мен жемістердіажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Тәрбиешібалаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттіңсыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себеткежемістер,ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балаларекітопқа бөлініп тұрады.Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңындақай топтез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады.Ойы	созыпжүзеді,"от" дегенде қолдарын былғайды, "Жер" дегенде қолдарын төмен түсіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **Еркін ойын: "Торғайлармен мысық"** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы. Жердішеңбермен белгілеукерек/5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалғанбала	**әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **"Зообақ"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңжабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі,әдеттері, тамақтануытуралы білімдерін байыту. Балалардыңзообақ қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту.Балаларда құрылыс материалын қолданаотырып ойын сюжетін шығармашылықпен дамыту, онымен әр түрлі тәсілдермен әрекететуқабілетін қалыптастыру. Сөйлеудідамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларғадеген мейірімді,қамқор қатынасты	құбылыстыбелгілей отырып, оны аудиожазбалар арасынан табу керек. Балалар табиғатқұбылысы қалай естілетінін білген соң, оның дыбыстарын артикуляция арқылыкөрсетуге тырысады. Мысалы, «жел ш-ш-ш» немесе«уу-уу-уу» сияқты естіледі. Жаңбыр«тақ-тоқ-тақ-тоқ»жәнет.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **"Табиғиқорық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты:балаларға қорық, "Қызыл кітап" туралы түсінік беру; қорықта қызмет ететінорманшы,	тапсырманы орындағанда аяқталады. Ойынның екінші нұсқасынойнатуға болады:жүргізуші дыбыстарды атайды,албалалар айтқан жануарды болжауы керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Допты тап"**Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ептілігін дамыту. Ойын барысы. Балалар алаңда еркінорналасадыәр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісібойынша

	ндытоптаяболмаса аулада ойнауға болады.Ойын4-5 рет қайталанады. **(денешынықтыру)**	жүреді–олмысық. Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар.Мысық ұйықтап қалады.Торғайлар шеңбердін ішіне дән жеуге кіреді. Мысықоянып кетеді де, торғайлардыкөріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шеңберденшығуға асығады. Шеңбердіңішінен мысыққаұсталған торғайлар, шеңбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жаңа мысықтытаңдайды. Ұсталғанторғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. .ойын 4-5ретқайталанады. Ұсыныс: мысық	тәрбиелеу. Ойынбарысы:ойын алдында тәрбиеші балалармен бірге хайуанаттар бағындағы суреттердіқарайды, әлемде қорғалатын жануарлар туралы бейнеролик көрсетеді. Педиатриялық ветеринар, орнитолог (құс маманы), зоолог (жануарлар маманы), герпетолог (амфибиямаманы), күтуші сияқты мамандардың қызметінің мәні неде екенін, олардыңқандай құралдарды қолданатынын талқылауқажет Балалар өздері хайуанаттар бағындажұмыс істейтін мамандарды	аңшы,ағашкесуші, малдәрігерітуралы түсініктерді бекіту; орман мамандары ормандармен жануарларды қорғаудақандайрөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жануарларды құрметтеуге тәрбиелеу. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларменбірге дайындық жұмыстарыкезінде табиғи қорық туралысуреттерді қарайды, Қазақстанның қорықтарытуралы бейнематериалдар көреді. Балалар орманшы,аңшы, ағашкесуші,мал дәрігері сияқты мамандардың не істеп жатқанын талқылауыкерек. Табиғи қорық	балалар допты жоғарығалақтырып қағып алады.Әр баланеше рет лақтырыпқағыпала алады,соны санайды. **(денешынықтыру)**

		ақырынбарып, торғайларды ұстайды /қатты ұстамай,ақырын ғанақолын тигізеді. **(денешынықтыру)**	таңдайды. Кейіпкерлер өздерінекерек киімдер мен құралдардыалып, орындарына барады. Қалған балаларқолдарына аңдар мен құстардың ойыншықтарын алып,белгілібір жерлергебарып, қойнайды. Мамандарқұстар мен аңдарға арналған орындарды тексереді, көмектерін көрсетеді. Тәрбиеші балаларменбірге қорытынды жасайды: адам құрыпкетуқаупі төнгенжануарлар үшін жауапкершілікті сезінуі керек.	(орманшы ауру ағаштарды тауып, ағаш кесетін тапсырма береді; ауру жануарларды байқап,ветеринарға көрсетеді, аңшы жыртқыштарға оқ атады, олардың саны көбейді), ол қандай құралдарды пайдаланады. Тәрбиеші балаларменбірге қорытынды жасайды: адам жабайытабиғаттағы өмір заңдылықтарын бұзбауыкерек,оны қадағалау, көмектесу және қорғау қажет. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	
Балалармenжеке жұмыс	**Қызықты логикалықесептер**	**"Су" тақырыбына суреттерді**	**Сөздерге дыбыстық талдау**	**Шығармашылық уақыты:**	**Ертегілерді ойдан шығару**

	шығару. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау жаттығуларына машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет)**	**қарастыру.** Мақсат-міндеттер: байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту, шығармашылыққа баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеуқабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекісуреттері, дыбыстықталдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Қағаздан қайықтыбүктеу арқылы құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан)құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұнаған суреттердіңнегінде жаңа ертегі, оқиғаныойдан шығарып, әңгімелеуге машықтандыру; шығармашылық ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет)**
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толыққауіпсіздігін қамтамасыз ету,нұсқаулықтардымақсатынасәйкесқолдануғаүйрету,серуендеубарысындабалалардыңіс-әрекетінүнемі бақылау. Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап, біздітосынсыйкүтіптұрғанынемесебіреукүтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларғакиім-кешекбөлмесіндеөзін-өзіұстауережелерін,киінуретінескетүсіріңіз,түсіндіріңіз,қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	**Суды бақылау (жалғасы). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардысуды	**Суды бақылау. Сумен тәжірибе. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: сутуралы	**Суды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: суық мезгілде судың жиынтық	**Көлшіктібақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жансыз табиғат құбылыстары-	**Суды бақылау (қорытынды). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларғақоршаған

	ұқыптыұстауға үйрету. Судыңқасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа,кейбірзаттар суға батады, басқаларыжүзеді. Әңгімелесу. - Балалар,қане, судың қандай болатыны еске түсірейік.Сендерге оңай әрі қызықты болу үші, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар,сусұйық, ол ағады, оның температурасы әр түрліболуымүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық). - Су құйылған бөтелкелеріңді қараңдар. Су мөлдір,ондабәрін	түсініктерді кеңейту. - Балалар, үлкен ваннамызғакішкене теңіз түбін орналастырайық. - Теңіздер мен мұхиттарданелер тұрады? - Әрине,әртүрлі балықтар, теңіз жұлдыздары, маржандар,ұлулар, медузалар, ракушкалар. - Алдымен,суға ракушкаларды тастайық. - Қалай ойлайсыңдар, олар суғабатадыма,жоқ па? Олар суға батады, өйткені оларсуданауыр - Бізде қанша ракушкалар бар екенінсанаңдар. Дұрыс барлығы бесеу. - Малтатастар батып кете ме, жоқ па?Иә,дұрыс,олар	күйітуралытүсінік қалыптастыру. Бақылаудың барысы Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды. - Судыңқандай қасиеттерімен таныссыз? - Судыңпішінібар ма? - Өзенде, көлде, теңізде,шалшықта су мөлдір ме? - Егерсіз оны суыққашығарсаңыз немесе мұздатқышқа салсаңыз,суне болады? - Су мөлдір. Ол арқылынысандар көрінеді. Су сұйық. Оныңөзіндікпішіні жоқ, ол құйылатын зат пішінін алады. Тегіс жерде су жайылыпкетеді.Су түссіз, дәмсіз, иіссіз.Таза су-мөлдір, лас су - мөлдіремес.Тек	судың булануы туралыбілімдерін кеңейту. Экологиялық міндет:балалардың судың қасиеттері туралыбілімдерін байытуды жалғастыру, табиғаттықоғауға тәрбиелеу. **Көркемсөз** Тазаболсаңсудай бол, Бәрінжуып кетірген. Жақсыболсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. **Қимылды ойын:** қағазқайықтармен ойын. Мақсаты:балаларға қуаныш сыйлау **Еңбек:** алаңдағы судыағызуүшін ойық жасауға көмектесу.**(еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: ересектергебарлық мүмкін болатын	әлемді жақсырақ білуге көмектесу; балалардыәртүрлі күйде суды зерттеуге үйрету; ойындар мен тәжірибелер арқылыбалаларды судың физикалық қасиеттерін анықтауға үйрету; тәжірибе нәтижелері бойыншабалаларды өз бетінше қорытындыжасауға үйрету; баланың табиғатпенқарым-қатынасы кезінде онынадамгершілік және рухани қасиеттерін тәрбиелеу. Әңгімелесу: балалардыңсудың қасиеттері туралы білімдерін бекіту жәненақтылау(су сұйық, ол ағады, құйылады; су мөлдір,түссіз,суда ауабар;судыңтүрі

	көругеболады. Неліктенбізсу ішеміз? - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз.Өмірсүру үшін барлық тіршілік иелері судықажететеді: жануарлар да, өсімдіктердежәне, әрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлдедіңдер ме? Жаз ыстық, сендергекөбіреқсу ішу керек. Бөтелкелеріңді ашыңдар, судың дәмінтатыңдар.Ол қандай? - Адамдар суды не үшінпайдаланады? Иә, жууну керек. - Гигиенаңызды сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда судашомылуүшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде, тоғанда, көлде. **"Жұбыңдытап"**	да судан ауыр. Барлығынбір-бір тастаналып,суға тастаңдар. - Қараңдаршы, мендеқандайәдемі әйнектер бар. Олардыдасуға салайық. Суға баттыма?Ой,бірақ әйнек жоқ. Олар қайда кетті? - Әйнек мөлдір, сондықтан оларды судакөреалмайсыз. - Теңіз түбі дайын, теңізгебалықтарды жіберейік. Суға батты ма? - Жоқ! - Неліктен? - Оларрезеңкеден жасалған, ал резеңке судан жеңіл,сондықтан олар батып кетпейді. - Біздетеңізбар. Өзімізді жағада жүргендей етіп елестетейік.Аяқ киімдеріңдішешіп,	лассудыңиісі шығады. Ауа температурасы 0 °С-тан төмендегенде-су қатып қалады. **Зерттеу қызметі.** Педагогбалаларды тәжірибеніөткізуге шақырады. Шыны ыдысқа су құйып, қақпағын мықтап жауып, мұздатқышқа салыңыз. Көп ұзамай құмыра жарылып,оның орнынамұзбөлігі пайда болады. Мұздатылғансу-мұз - сұйық суға қарағандакөбірек орын алады, сондықтан құмырадағымұз қысылып, оны жарыптастады.Мұз шалшықтарда, өзендерде, тоғандардаалғашқы аяз түскен бойда пайдаболады.Күн	көмеккөрсетуге үйретуді жалғастыру **Жаңылтпаш** Судасеңкеледі, Сегіз серке тең келеді. Суғасақалынмала, сілке, Суғасақалынмала, сілке. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістіктібағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққатәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға3не10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесеойынға қаразаттаңдап алынады (ескі	жоқ). - Сусызөмірсүре аласыз ба? - Сусызөмірсүру мүмкін емес. Айтыңдаршы,кімге су керек? ... - Судықорғау керек! **Көркемсөз** Сужүргізер тіршіліктің тамырын, Сужоқ болса тіршілікболмас бауырым, Судыңбіздербіле тұра маңызын Көп болған соң ұмытамызқадірін. **Еңбек:** гүлзарлардағы гүлдерді суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан суарудыүйретуді жалғастыру; жұмыстытиянақты атқаруға бейімдеу. **"Бұлттар неге ұқсайды?"**

	қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі жүгіруді, бағдарлауды дамыту. **Жұмбақтар** Ұзын-ұзынұз келеді, Ұзынбойлықыз келеді. Қасы қалтырап, Көзіжалтырап.(Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) **Еңбек:** ағаш діңдерінің жерін босату.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктерүшін маңыздылығын түсіндіру. **"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты-міндеттер	жалаңаяқжүріңдер. Құм жылы, аяққа жағымды. **Көркемсөз** Судеген-өміркөзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Болмаседішөп-шалаң, Болмаседітіріжан. Солсебепті балалар, Ысырапқылмайық суды. **"Күн мен түн"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көңілдікөңіл-күйді сақтау, белсенді әрекетке баулу. **Еңбек:** құмнан қоқысты бөліп алып,қопсытып, құмсалғышқа жинату.**(еңбекіс-әрекеті)**	сайынмұзқабығы қалыңдай түседі. -Мұзды жылы бөлмегекіргізгенде не болады? (Ол ериді.) **Көркемсөз** Далада қар борайды, Ақмамыққа орайды. Мұзболады, қатады, Жыпжылтырбоп жатады. **Еңбек:**балабақша алаңын тазарту. **(еңбекіс-әрекеті)** Мақсаты: күректермен, зембілдермен жұмыс істеу дағдыларынбекіту; өз жұмысыңды ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда достық қарым-қатынаста жұмыс істеуге үйрету. **"Сиқырлы таяқ" қозғалмалыхалық**	малақай,құмсалған дорбат.б.).Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады.Ойынды басқарушының бергенбұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу.Егертығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайдыда, барлығынтабылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілінбасқажаққа бұрып әлгі затты	**дидактикалық ойыны. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, заттардықабылдау қабілеті. Ойынүшінәртүрлі пішіндегі бұлттардыңбейнесі бар карточкаларды дайындау керек. Бұлкарточкалар балаларға таратылады.Олар кескіндергеқарап, бұлттың қалай көрінетінін айтып беруі керек. Бұл әрекетті мектепке дейінгі жастағыбалаларды аспанға қарап, бұлттарды сипаттауғашақыра отырып, серуендеу кезінде жасауға болады. Ойынның тағы бір нұсқасы: мұғалімкез-келген

	түрлібағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні"сан амақарқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңныңортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шеткеөтіпкетпекші болады. "Өрмекшінің"мі ндеті - "шыбындарды" қолментүртіпұстап алу. Көңілдішыбындар Жан-жаққаұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдапұшыңдар! Ойынның соңында	Мақсаты:өзіңің және жолдастарыңың жұмысын құрметтеуге және бағалауға үйрету. **"Доп ұстаған пингвиндер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екіаяқпенсекіруді қиындатып, екі аяқпен, көзді жұмып,алғасекіру, затты екі аяқтың ортасынақысып қозғалу. Қауіпсізжолды ескеру. **Еркін ойындар.**	**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, ептіліктідамыту. Жас және орта жастағыбалалар(40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі4-5м шеңбер салынады.Ойыншы лар шеңбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердіңішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады.Жүргізуш і (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаныкүзетуге күзетші тағайындалды»,ол кіші шеңберде тұрады.Жүргізуші	тартыпалуға тырысады.Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушықызметін атқарушыболады да, қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмады.Ойыносы тәртіппен жүре береді. **"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды(жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды,не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан	затты атайды, ал балароғанұқсас бұлт салуы керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесінесай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге жәнетоқтап,отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу;қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп,

	"өрмекшінің"ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойындаекі "өрмекшіні" де тағайындапалуға болады.**"Доппен ойын" қимылдыойын-жаттығулары. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: спортпен айналысуғадеген құштарлығын дамыту. Еркінойындар.		шеңберден тыс жердеойыншының нөмірінеөзқалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылғанадам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып,таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауғатырысады. Егеройыншытаяқ ұстаса. ол ұпай жинап, орнына қайтаоралады.Егер «күзетші» оны ұстапалса,онда олар рөлдерді ауыстырады.Еңкөп ұпай жинаған - жеңімпазатанады. **"Суық - ыстық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: аяқтың ішкі бөлігімен допты соғу жаттығулары;	бағыттықолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылған объектінітабу керек. Педагог нұсқауларды нақтылыжәне дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам,оңғатағыекі қадам. Күрделенуі: балалардыңөздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізушібола алады. Еркінойындар.	Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәттіжергеотыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде

			жүрудің бұрын игеру		шеңбердіңбіржақ бойымен жүру
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Айына бір рет "Отбасықүнін" өткізу.	Балаларғаарналған кеңестер: "Балабақша ережелері","Достар арасындаөзінқалай ұстау керек?"	Балалардың бүгінгі іс-әрекеттерітуралы ата-аналармен әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығытуралы сөйлесу.	"Меніңдостарым" тақырыбында әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана» бөбекжай балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	**«Көгершін»**				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу кезеңі	**19.06. -23.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	«Дәрумендердіңбалаөміріндегімаңызы»тақырыбындакеңесберу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:** алаңды тазалауұжымдық жұмысы. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге,ұжымдық еңбектің құндылығын көрсетебілуге."Көп еңбегікөңілді"	**Еңбек:**гүлзарларды суару. Мақсат-міндеттер: ересектергебарлық мүмкін көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлықжасауға үйрету. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек:** жолды, ауланысыпыру. Мақсат-міндеттер: тапсырмаларды орындауғадеген ұмтылысты тәрбиелеу,оң нәтижегеқол жеткізугебейімдеу. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек:**ағаштарды суару. Мақсат-міндеттер: ағаштардыңөсуіне қажетті жағдайлар туралы білімдерін бекіту, ағаштың айналасындағы саңылаудыңсебебін түсінуге, еңбекке	**Еңбек:** құрғақ шөпті,бұталардың жанындағы қоқыстарды тазалау. Мақсат-міндеттер: шөп - арамшөптер менсәндікгүлдерді ажырата білуге, еңбекке

	екенін түсіндіру. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Құстардың ұшуы" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. **(денешынықтыру)** **Үстел үсті ойыны:"Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, қолдың ұсақмоторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша	**"Заттардыпазл ішіне орналастыру" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **"Шымшық торғайлардың балапандарымен мысық" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша белгілі	**"Қараторғай ұялары" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Алаңдадөңгелек шеңберлер сызылады: ойнаушылардың санынан кем болады. Бұл – торғай ұялары. Барлықбалалар– қараторғай. Олар алаңдаемін-еркін жүгіріп – ұшып жүреді. «Үйге қайтыңдар»деген	**"Бір, екі, үш, ағашқа жүгір"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ағаштардыдіңінен, жапырақтарынан тану. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Керісіншеайт!"** Ойын барысы. Балалар шеңбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып,айтады: "Көлшік – кішкентай,алөзен-…(ұзын). Үй-аласа,	**"Ұябасқантауық пен балапандар"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқиятболуға тәрбиелеу. Балалар балапандарды,ал тәрбиешіұябасқан тауықты бейнелейді. Бөлменіңнемесе алаңның бір жағындақоршалған орын. Бұл – үй (жалаушалар тізбектележіп40-50смбиіктіктегі

	заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. **(танымдықіс-әрекет)** **Еркін ойын: "Аққу-қаздар".** Мақсат-міндеттер: ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Ойынға қатысушы балалардың біреуі - қасқыр, екіншісі - құсбағушыболады. Қалған балалардың бәрі «Аққу - қаздардың»рөлін ойнайды. Балалар үлкен алаңғашығады.	кеңістіктежүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар, "торғайлар" ролін сомдайды, санамақ арқылы"мысықты"таңдайды. "Торғайлар" алаңныңбір шетінде,орындыққа шығып отырады. "Мысық" екінші жақта ұйықтаған болып отырады. Белгі бойынша "торғайлар" алаңға жүгіріп шығып, (қанаттарынжайып) жүгіріп жүреді. Мысық тез "ояна қалады", "мияу-мияу" деп, керіліп аладыдашымшық торғайдың балапандарын қуа жөнеледі. Олар үйдің төбесіне немесеұяларына,өз орындарына бару керек. Ұстаған	сигналбойынша барлығыұяларға жүгіреді. Ал балалардың ішінен біреуіұясызқалады. Осылайша ойын бірнеше рет қайталанады. Тәрбиеші ойынның аяқкезінде(балалар әлі жүгіріп жүрген кезде) тағы бір дөңгелек сызып қояды. Балалар қайтып оралған кезде,бәрініңде ұясы бар болып шығады. **Көркем сөз** Тоқылдақтар тоқылдап Ешбіртының көрмейді Ағаштықанша тессе де, Жұмысыбір өнбейді. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Қателеспе".** Мақсат-міндеттер:	құбыр(кран)– ұзын, шыбық-жіңішке,ағаш-жуан,үстел-үлкен, ал орындық - кішкентай". **Көркем сөз** Қызыл,жасылгүлектік, Баптап күтіп түрленттік. Қалмасындеп қуарып, Аптасайын суғардық. Гүлдендіріп бөлмені, Бөлмедегүл қаулады. **(дене шынықтыру)** **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерінсақтап, әділойнауғабаулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды,тепе-	ағаштардыңнемесе бағандарының арасымен тартылады). Үйде балапандарыменұя басқан тауық орналасқан. Тауық балапандарына тамақ(жем)іздеп кетеді. Біраз уақыттан кейін ол: «Ко-ко-ко-ко»деп балапандарын шақырады. Бұл сигналда естіген балапандаржіптің астынан өтіп, енесіне келеді **(денешынықтыру)** **Еркінойын:"Қай бағытқа жүрсең, сонда іздегеніңді табасың".** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Педагогбалалар білетін ойыншықтардыәр

	Алаңның оң жағында құс бағушы бала мен аққу-қаздарболып ойыншылар тұратын жер сызықпен белгіленеді.Сол жақта қасқыр жасырынады. Ойын басталғанда құс бағушы аққу-қаздарды далаға шығарыпжібереді. Аққу-қаздар сызықтан асып, алаңның ортасында шашылып жүреді. Қасқыр әзірше қозғалмайотырады. Біраз уақыттан кейін құс бағушы қаздарды шақырады. - Қаздар,қаздар, қаңқылда! - Қулар,қулар, саңқылда! - Тойдыңдарма далада?	шымшықторғайлар балапандарын мысық өз үйіне әкетеді. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Орныңды тап".** Мақсат-міндеттер: жүгіруге жаттықтыру, төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Көркем сөз** Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспенатып торғайды Ұябұзғаноңбайды. Құсөкпелепкетеді, Бақшамызға қонбайды. **(денешынықтыру)**	жылдамдықты дамыту;ойлау білімдерін бекіту. Ойынның барысы. Тәрбиеші күннің немесе тәуліктің әр түрлі әрекеттерін атайды.Балаларбір сөзбен жауап беруі керек: «Таңғы ас ішеміз», "Жуынамыз",т.б... **(денешынықтыру)**	теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге,бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңберқұрып тұрады. "Соқыр текені" санамақарқылы тағайындайды. Содансоң"текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орындаайналуды сұрайды. Балаларосыкезде: "бір, екі, үші! Соқыртеке,бізді ұста!"-деп"соқыр текені"қолымен түртіпқойып,одан айнала қашып жүреді. "Соқыртекенің" міндеті-түрткен баланыұстапалу	жергетығып тастайды.Тәрбиеші айтады: Егер… Оңға бұрылсаң – қуыршақты табасың; солға бұрылып,барсаң– қоян ойыншығын табасың; алға жүрсең–тышқан ойыншығын табасың. Қай бағытқабұрылғың келеді? Қайда барасың? Бала өз қалауыншабағытын таңдайды және нені іздейтінін айтады. Ойыншықтытапқан соң, қай бағытқа барғанын және қай жерден тапқанын әңгімелейді. **Көркем сөз** Келіпкөктем құстары, Бау-бақшадаән салды. Олардыжас достары, Ұяжасапқарсы алды.

				және онытанып, есімінатау.	**(денешынықтыру)**
Таңертеңгі жаттығу	Бойыңдысергектікүста, Емін – еркін тыныста. Деміңді ішке тезалда, Солқолыңдысозалға. Қол ұшына қара да, Үшбұрыш сыз ауада. Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбержасапзырласын. Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;алғаекіаяқпен секірежүріп,жылжу;жүру;жүгіру(30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1. Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 1.1. Балаларқолдарыналдарынасозып,алақандарынашып-жұмады.				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолды дұрыс жуу қабілетін бекіту: сабындыжақсылап көпіртіп жуу; сүлгімен құрғатып сүрту; балалардың денсаулығын нығайту,қолдарын дұрыс жууға үйрету, серуендеуден, дәретханаданкейін, тамақтанаралдында	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелерітуралы білімдерінбекіту, балалардыңмәдени-гигиеналық дағдылардыжүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру,жеке бас гигиенасына	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелге дұрыс отыру,ұқыпты тамақтану,тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерінбекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтануға,дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басындатыныш отыруғатәрбиелеу; балаларды үстел басындаөзіндұрыс ұстауға, мұқият тамақтануға,басқа балаларға кедергі келтірмеугеүйрету.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды қолын жуар алдында жеңдерін түріп, бетін су шашпай жууға дағдыландыру; әжететханаданкейін және қажет болғандақолдыжуу мүмкіндігін күшейту. **Көркемсөз** Досболсабын,

	қолды мұқият жуудың маңыздылығын айтып беру. **Көркемсөз** Нан–ардақтыадал ас, Кәрі,жасодан аттамас. Ақдастархан үстінде, Қолжумайоны ұстамас. Нанқоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар, Теріп алып, қастерлеп, Торғайларға тастаңдар Ө.Тұрманжанов **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	дегеноңкөзқарасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	Қойғақарай жүгірсек, Қойішіндекөкісек, Жақсыбаламалсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсыбала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	**Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Ағын суға шомылсақ. Жақсы бала аппақ, Жаманбаласатпақ. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	суменсен, Жиі-жиіжуынсен, Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезіңде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларғажан-	**"Теңізтолқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісі	**"Алегер?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын,	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналылогиканы,	**"Құстарқалайүн қатады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	жануар, құстың қимылынкөрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,зейінін, ой-қиялын дамыту. -Балалар,қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды,құсты немесежәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер.Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, солқалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-алажұмыста балаларға түрлі жан-жануарды,	бойыншаорындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгібойыншаекі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу,қозғалыс координациясын дамыту. **(денешынықтыру)**	көрузейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілгеннемесе сөзбен баяндалған оқиғаныңарықарай қалай жалғасатынын болжауғамүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой-пікірлерімен бөліседі.	есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттықсуреттерді) балалардың көз алдынабелгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балаларкөздерін жұмып,педагогбір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады.Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенінайтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығыбар суреттер жұбын қолданумүмкін.	құстардың шығаратын дыбыстарынсөзбен жеткізуге дағдыландыру; сөздік қорды байыту. Педагогбалаларға құстардың суреттерінқолға алып,қандайдыбыс шығаратынын айтуға шақырады. Аққусұңқылдайды, қиқулайды. Әупілдек әупілдейді. Әтеш шақырады.Байғыз шұрылдайды. Безгелдек безектейді. Бозторғай шырылдайды. Бөдене бытпылдықтайды Бұлбұлсайрайды. Бүркіт шаңқылдайды. Көгершінуілдейді. Көкек көкектеді. Күркетауық күркілдейді.Қаз

	құсты,жәндіктерді көрсетуге болады.				қаңқылдайды.Қарға қарқылдайды.
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сені көргеніме қуаныштымын" Мақсат-міндеттер: Балалардазаттарды аттап өту; қос аяқтапзаттар арасымен (арақашықтығы4м) секіру; тізенің арасынақапшықты қысып, қос аяқтап секірудағдыларын дамытуды жалғастыру;музыка ырғағына сәйкес түрлі қарқында қимылдар жасауға ынталандыру.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "В.Сутеев"Үш мысық" (әңгімелеу)" Мақсат-міндеттер: Балалардыәңгімені зейін қойып тыңдауғаүйретуді жалғастыру; әңгіменімазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеудағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркемсөйлеуге тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Орман тұрғындарының әні" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Тотықұстыңтуған күні" Мақсат-міндеттер: Геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Геометриялық фигуралардыдұрыс атай білу қабілетін дамыту: шеңбер, үшбұрыш, квадрат, тіктөртбұрыш. 6 ішінде алға жәнеартқаретімен санау қабілетін дамыту. Геометриялық фигура: сопақ туралыбілімдерін қалыптастыру. Жаттығукезінде тәуелсіздікті дамыту. **Суретсалу** Гүлдер	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Орман құстары"Мақсат-міндеттер: Балалардыңорман құстарының әртүрлілігітуралы түсініктерін кеңейту; ойлау, сөйлеу, дербестік, себеп-салдар байланысын құру қабілетін дамыту; құстарға ұқыпты қарауға,табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Қалықтаған құс"Мақсат-міндеттер: Бірнеше бөліктен тұратын құсты жасауға үйрету, контур бойымен кесужәнеқағазды баянмен бүктеу қабілеттерінбекіту, ұсақ моториканы дамыту, танымдық қабілеттерін белсендіру, жабайы табиғат өкілдеріне дегенсүйіспеншілікпен құрмет сезімін тәрбиелеу.

		қабылдауқабілетін дамыту.			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түріне, көлеміне, түсіне, дыбысына қарай ажыратуға үйрету. Экологиялық міндет: құстар жабайытабиғаттың бөлігі екендігі туралытүсінікберу **Көркем сөз** Құстар,құстар келеді, Жердішуғабөледі. Көктем келді деп бізге, Жақсыхабар береді. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардыңтіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқытуралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу: - Айналағамұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазірорман күнтізбесібойынша ұяларайы.Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен	**Құстарды бақылау: көкек. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көкектің жаздағы тіршілігі туралы білімді дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагогтіңәңгімесі -Балалар,мен сендерге ұя салмайтын, балапандарды тамақтандырмайты н құс туралы айтқым келеді. Сендербұлқұстың атынбілесізбе?Ол көкек. Көкектің жүні сұржәнекара жолақтары бар. Ормандаалыстан көкектің дауысы	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ой толғау:** **"Орман құссыз, құстарормансыз өмір сүре алмайды".** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардыңтіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқытуралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Балаларды тәрбиешіменжәне басқа балалармен әртүрлі тәжірибе алмасуға тырысуға	**Жыл құстарын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту; құстарға деген қызығушылықпен сүйіспеншілікке тәрбиелеу; тірі ағзаныңбелгілерін ажырата білу. -Жаздақұстарға қорекжеткілікті, оларбалапандарды шығарады және тамақтандырады. Күздежеммөлшері айтарлықтай азаяды.Біріншіден, жәндіктер жоғалады, өсімдіктербіртіндеп құрайды,жемістер

	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай ойнау білуге машықтандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөліпедагог,содан соң таңдалған баланыңбірісомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"б олыпойнайды. Ойында бірінші белгіретінде:"Таң атты! Күншықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!"-сөздері айтылады. Екіншібелгі:"Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!"-болып	құстардың сайрағаны естілмейді? - Құстаруясалды, енді құстарды не мазалайды? (Жұмыртқа салу, балапаншығару.) - Алжұмыртқаны ұядакімжылытады, қорғайды? - Ұядағы жұмыртқаны күзетіп,жылытып жатқанда оны кім тамақтандырады? - Ұяда балапандар пайдаболды,бірақ олар әлі де ұша алмайды. Балапандардыкім тамақтандырады? Педагогбалалардың назарын торғайларға аударады.Балалар торғайлардың мінез-құлқын бақылайды. - Міне біздің торғайлар.Торғай жұбы бірге ұя	естіледі.Көкектің әнін барлығы естиді, бірақ бұл құсты көру қиын: көкектер әдетте биік ағаштың басында, тығыз жасылбұтақтарда жасырынады. Көкекұя салуды білмейді,сондықтан жұмыртқаларын басқа құстарға салады. Көкектер жаманата-аналар, бірақ олар біздің ормандарымызға үлкен пайда әкеледі:бұлқұстар басқа құстар тигізбейтін түкті шынжыр табандарды құртады. Түкті шынжыртабандар, әсіресе жібек құрттары - орманныңқауіпті жауы - олар өсімдіктердің жапырақтарын, сабақтары мен	шақыру. Әңгімелесу. - Айналағамұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазірорман күнтізбесібойынша ұяларайы.Неліктен ол осылай аталды? - Неліктенхалықта: орман құссыз және құстар ормансыз өмірсүреалмайды деп айтады? - Орманқұстарғане береді? (Орман құстарға жауларынан паналауға, ұяүшін құрылысматериал, тамақ береді) - Ормандақұстарне үшін қажет? (Құстар зиянды жәндіктердіжояды, орманды әнмен безендіреді) - Орман құстарыныңқандай түрін білесіңдер? Балаларды	ментұқымдардың саны азаяды. Көптеген құстар үйірге жиналып, содан кейін жылы аймақтарғаұшады. Алдымен жәндіктермен қоректенетінқұстар ұшады, содан кейін жемістер мен өсімдіктердің дәндерімен қоректенетінқұстар ұшады.. Бұл құстардыңбарлығы жыл құстары деп аталады.. **Көркем сөз** Қараторғай, қараторғай, Ұшатүсбиік самғай. Болсадакіп-кішкентай. Аладыбақты қорғай. Қонағымқол басындай, Мінезі қорғасындай. Өзікіп-кішкентай,

	айтылады. Бірінші белгіде ойыншыларалаңда, бр-бірінесоғылмай, жүгіріпжүрукерек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, соны "жапалақ ұстапұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. **"Ұябасқантауық пен балапандар"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқиятболуға тәрбиелеу. Балалар балапандарды,ал тәрбиешіұябасқан тауықты бейнелейді. Бөлменіңнемесе	салады,соданкейін жұмыртқаларды бір-бірден инкубациялайды. Екіаптаданкейін ұяда кішкентай балапандарпайда болады.Ата-аналар кішкентайларын тамақтандыруүшін таңертеңнен кешке дейін шыбын, маса және басқа жәндіктерді аулайды.Торғайлар тез өседі, ал он күннен кейін ата-аналар балапандарына торғай өмірінің барлыққыр-сырын үйрете бастайды. Соданкейінторғай жұбында жаңа балапандарболады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құстар мектебіндеөсіріп, оқытады. **Көркемсөз** Құстартойын	бүршіктерін жейді, алорманкеуіпкетуі мүмкін. Жаздың ортасында,шілдеде, көкектер ыстық Африкағаұшып кетеді. **Көркемсөз** Көккебояп өңірді, Көктемкелді көңілді. Бау–бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. Жылқұстарыкелді деп, Балдырғандармәз болды. Қосқанатты желпілдеп, Көлгеүйрек–қаз қонды. **Еңбек:**көгөністерді суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көгөністердікүтуге үйрету. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	серуендеу кезінде құстардыбақылауға шақыру. Серуен аяқталғаннанкейін балалардан бақылауларымен бөлісуін сұрау. Құстардыдұрыс бақылаған балаларғаалғыс айту. **"Үкі" саусақ жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қол моторикасын дамыту. Ормандақараңғы (екі қолдың білектерінбіріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)) Бәрі-бәріұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарынатаянып («Ұйқығакетеді»)) Үкі ғана ұйықтамапты (бас	Олқараторғай. **"Тауық қорасындағы түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында "тауық қора"орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтынбалалар жиналады. Алаңның қарама-қарсы жағында "түлкініңіні"орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен таңдалады.

	алаңның бір жағындақоршалған орын. Бұл – үй (жалаушалар тізбектеле жіп 40-50см биіктіктегі ағаштардыңнемесе бағандарының арасымен тартылады). Үйде балапандарыменұя басқан тауық орналасқан. Тауық балапандарына тамақ(жем)іздеп кетеді. Біраз уақыттан кейін ол: «Ко-ко-ко-ко»деп балапандарын шақырады. Бұл сигналда естіген балапандаржіптің астынан өтіп, енесіне келеді **Еңбек:** алаңды жақсартубойынша ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, топтықжұмыстың	құттықтар, Қуанамыз қолдаймыз. Ұя жасап құттықтап, Біз оларды қорғаймыз. **Еңбек:** құм жәшігінде құмды қопсыту.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесугедеген ұмтылысты ынталандыру. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады.	Мақсат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға,ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарыпжүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу,ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардыңішінен бірін"қасқыр"етіп сайлайды,қалғаны "аққу-қаздарды" сомдайды. "Құсшы" болып алғашындапедагог, кейін балалардың біріболып,ойынды жүргізу мүмкін. Құсшықұстарды жемжеугебосатады да, былай дейді:	бармақпенсұқ саусақтыңұштарын біріктіре дөңгелентіп көздерінеқояды («Үкіниңкөздері»)) Маңғазданыпотыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерінкөтереді («Маңғаз үкі»)) Әрі-беріотырдыда (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады)**Ойын "Құстар дауысы"** Қарға ұшар қарқылдап, Торғай ұшар шырылдап. Көгершінұшар гуілдеп, Қарлығашұшар шық-шыттап. **Еңбек:** арамшөптерді жинау.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көкөністердің,	"Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші(педагог) ойыншыларды алаңғашақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенге шығады, жүреді,ұшады,жем шоқиды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі інінен шығып, тауықтарға шабады,ұстапалуға ұмтылады". "Тауық пен балапандар қорағақаша жөнеледі". "Ұсталынды"деген - баланы қолмен түртіпқалу.Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын"түлкініңіні толғанша" қайталанады. Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақтықайта қолдану керек

	құндылығын көрсету. **Жекежұмыс:** көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Туражүріп, тақтайдың (бөренеңін) ортасындатоқтап, "қарлығаш" фигурасынкөрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып,екіншіаяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып түру), содан соң жүрудіжалғастыру, тақтайдан (бөренеден)секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркінойындар.	Бұлардыңбір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы	- Аққу-қаздар!(Ға-ға-ға) - Жемжеңдерме? (Иә, иә, иә!) - Суіштіңдерме? (Жо-оқ, жо-оқ!) Құсшы: - Суғаушып келіңдер! Ошаққаабайлап жетіңдер! Сақболыңдар,аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар"иелері неқарай ұшуларыкерек.Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алыпжеуге тырысады.Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп,аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. **"Жыланша"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастаушының және	гүлдердіңөсуіне арамшөптердің зияны туралы білімдерін бекіту; еңбекке санылы қарауға үйрету. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешініңнұсқау-бұйрықтарын тыңдай білуге дағдыландыру, зейіндідамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс"пен "тауықты"санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар"болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артынатізіліп(6-8 балаболып)тұрады. Ойыналаңыныңбір	болады. **"Сипаттама бойынша тап"дидактикалық ойыны. (қарым-қатынасіс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту. **Еңбек:** гүл суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауды үйрету. **Еркінойын:"Құс пен мысық".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнай білуге дағдыландыру; жүгіру түрлеріне машықтандыру. Балалардыңдербес ойын әрекеті.

		сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **Еркін ойын: "Құстардың ұшуы". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктібағдарлау қабілеттерін дамыту. **Жекежұмыс:**тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркінойындар.	бір-бірініңсоңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетінжетілдіру. **Еркін ойын: "Бақшада". (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сөздер мен қимылдарды үйлестіругеүйрету; ойындағы өз рөлін адал орындау қабілетіндамыту.	шетіненқарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог:"Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың"артында бір-бірінің белінен ұстаптізіліптұрған балапандардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі "қанатын" (екі қолын) екі жаққа соза,балапандарын қорғаштайды. Балапандарда қарақұсқа алдырмауға тырысады.Олартек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұсұясына" алыпкетеді.Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілерқайта сайланып, ойын қайта басталад	

Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қолдыдұрысжуу, жеңіңізді түру, қолдыжуғанкезде суды еденге төгілмеуінөздігінен қадағалау, қолды сүлгімен құрғатып сүрту. **Көркем сөз** Алғажайыптұз-дәмін, Келтіредіүйсәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсыдәстүр	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Гигиеналықөзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруды, дастарханбасында ас құралдарын дұрыспайдалануды қадағалау. **Көркемсөз** Асішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын,судыаямай, Тазалықты ұғайық. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: қолдыұқыптыжуу қабілетін нығайту. Қолды сабынмен мұқият жуу маңызды, денсаулыққақажет екенін түсіндіру. **Көркемсөз** Тазалапжүртісіңді, Кішкене де ыңғайлы, Тісщеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды, Щеткасыменбасқа адам. **(мәдени-**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балалардыөздігінен сүлгілерін тауып, бет пен қолды мұқиятсүрту дағдысын жетілдіру. Сүртіпболғансоң сүлгіні орнына ілуліге қалыптастыру;жуар алдында, жеңдерің түру, беттіжу,суды шашпау. **Көркемсөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі–жиіжуынсен.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Ас құралдарын дұрыспайдалану(ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау,тамақтану кезіндесөйлеспеу;

	маржаны, Кеңпейілде арайлы,	**дағдылар,көркем сөз)**	**гигиеналық дағдылар**		
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалаларменжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Зообаққа орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардаантоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап,салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары, құстардыңдене бітіміне қарап зообаққа орналастыру,оларға қамқоршы болуға	**"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: естузейініндамыту. Міндеттері: балалардыұшатын және ұшпайтын заттарды тануға үйрету.Зейінді,есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлаудыдамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойынбарысы. Ойындыүйішінде де сыртта да ойнауға болады.	**"Сөйлемдіаяқта"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс таңдауғажаттығу жасау. Міндеттері: балаларғасөйлем құрауға үйрету. Зейінді,есте сақтауды,келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту.	**"Жапырағына қарайажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердібелгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілерібойынша тануға үйрету. Зейінді,есте сақтауды,сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін	**"Бұлқандайқұс?"ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыққұстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және олардысипаттама арқылы тануға үйрету. Міндеттері: балалардыақылды болуға үйрету. Зейінді,есте сақтауды,сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарғадеген құрмет сезімін

	тәрбиелеу. Ойынға керекті құралдар: зообақ торлары, әр түрлі жануарлар,аңдар, құстар. Ойынбарысы. Зообаққаәкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін т.б. кіші торғаорналастыруы керек.Баланеліктен олай орналастырғанын, яғнипілүлкен,қоян кіші сондықтан үлкен торғапілді, қояндыкішіторға орналастырғанын айтып, ол туралы білетін жұмбақ, жаңылтпаш, тақпақтарын айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-**	Ойынға қатысушыларға бастаушыныңсөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғарыкөтереді, ұшпайтын зат айтылсатырпетпей отырады. Қателескен бала айыптартыптақпақ айтады не ән салады.Екірет жаңылса айып шарты,ұлғаятүседі. Бастаушы Ойындыбылай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқарұшты!(Қол көтереді) Ұшты-ұштықарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты-ұштыарба ұшты! (Қол көтермейді) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)**	Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойынбарысы. Тәрбиешісөйлемді бастайды: «Мен жылы тон кидім, өйткені…», «Балаларбастарына панама киді, өйткені…»,«Далада жаңбыр жауып тұр, өйткені…». **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **“Құстардыңұшып келуі” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту,балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру,ойын	тәрбиелеу.Ойы н барысы. Педагогбалалар тобынбірнешекіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқиятқарауды, соданкейінжердегі бірдей жапырақтарды табудыұсынады. Педагог:«Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынынкөрейік» дейді. Балалар іздеудібастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкесағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналғаннемесе көпжапырақ жинаған топ	тәрбиелеу. Ойынбарысы. Тәрбиеші құстың қимылдарын бейнелейтіннемесе оларды сипаттайтын жүргізушіні тағайындайды, басқа балалар болжап,табу керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **"Көпіршіктерді үрлеу" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үлкен көңіл-күй сыйлайды! Еңбастысы-шыдамдыболу жәнебалаларға сабын көпіршіктерін үрлеудіүйрету. Көпіршіктерді үрлеуарқылы

	әрекет,зерттеуіс-әрекеті) **"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды(жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылған объектінітабу керек. Педагог нұсқауларды нақтылыжәне дұрысберукерек: алға бес қадам, солғабұрылыпекі	**Еркін ойын: "Торғайлармен мысық"** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Жердішеңбермен белгілеукерек/5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалғанбала жүреді –олмысық. Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар.Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шеңбердінішіне дәнжеуге кіреді.	арқылы көңіл-күйлерінкөтеру. Балаларды салауатты өмір салтынатәрбиелеу. Ойынның барысы. Балалар (құстар) қанаттарынжайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран”дегенбелгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды”деген кезде ағаштардан түседідеуша береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)**	жеңіске жетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** **"Құстармен мысық” қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу,ойынғадеген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ойынның барысы. Балаларқұстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықтыңжанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(денешынықтыру)**	сәбилер өкпесін жаттықтырады. Сонымен қатар,бір қалыптаүрлеуоңай шаруа емес! Көпіршіктіқуу әсіресекөңілді болады. **(денешынықтыру)**

	қадам,оңғатағыекі қадам.				
Балаларменжеке жұмыс	**"Көрсетужәне атау"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй және қоныс аударатынқұстарды танып, атауды үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Кітап бұрышындағы жеке жұмыс.** Мақсат-міндеттер: кітапқа деген құрметсезімін тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Суретшінің қателіктерінтап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейіндідамытужәне 10-ға дейін санауды бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)**	**"Кім алғыр?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден бүтіндік жасау қабілетіндамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **Шығармашылық уақыты: "Қағаздан балапандыбүктеу арқылы құрастыру".** Масқат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан)құрылыс жасуға деген құштарлығын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**"Болады - болмайды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлауқабілеттерін дамыта отыра сөздік қорын молайту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толыққауіпсіздігін қамтамасыз ету,нұсқаулықтардымақсатынасәйкесқолдануғаүйрету,серуендеубарысындабалалардыңіс-әрекетінүнемі бақылау. Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап,біздітосынсыйкүтіптұрғаныннемесебіреу күтіп				

	тұрғанынайтуғаболады(бұлалдыналадайындалғанойыншықболуымүмкін)жәнесеруенніңсюжетіосы сәтте айналады. Балаларғакиім-кешекбөлмесіндеөзін-өзіұстауережелерін,киінуретінескетүсіріңіз,түсіндіріңіз,қажет болғанжағдайдаоларғакөмектесіңіз.				
Серуен	**Құстарды бақылау. (жалғасы)(қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: біздің ауданда кездесетін құстар туралытүсініктерін кеңейту; құстарды сыртқы түрінен тану қабілетін, құстардыбақылауға дегенқұштарлығын дамыту. Әңгімелесу:жазда құстар көп болатынына назар аударыңыз,оларәр түрлі дауыста ән айтады,балапандар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанынестисіз, бірақоларды көру	**Құстарды бақылау. (жалғасы)(қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құстарға деген сүйіспеншілік пен мейірімділікті, оларғакөмектесуге ұмтылуды тәрбиелеу; құстардың қоныс аудару себебін түсіндіру (қоныс аударатын, қыстайтын, көшпелі);құстарды басқажануарлардан ажырата білуге үйрету;балаларды қауырсын құрылымыменжәне олардың құстар тіршілігіндегі маңызымен	**Құстарды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Зерттеу: "Жазда құстарқаладане жейді?"** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардыңсыртқы келбеті, тіршілік көріністері, мінез-құлық ерекшеліктеріжәне оларды қоршаған ортаға бейімделуі туралы білімдерін кеңейту; құстарға дегенсүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **Зерттеу барысы.** - Құстарнежегенді ұнатады? - Тамақтықайдан табады?	**Құстарды бақылау: "Орман құстары".(қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардыңтіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқытуралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Айналағамұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? (балалардың жауаптары) - Алқұстар қай жердекөбірекөмір	**Саябақтағы құстардыбақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құстардыадамның достары ретінде қабылдай білу дағдыларына машықтану. Аулаларыңда немесе жақын маңдағысаябақта құстарды бақылауды ұсыну. Құстар адамдарды көрсе - жасырынып қалатына немесе ұшып кететінін бақылау.Құстардың адамның мекеніне жақын қоныстайтынанада көңіл аудару. Құстардың жылдың

	қиын:олар ұяларындаотырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардыңкішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыружәне жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту,желеулермен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын қадағалау, балалардың назарын қарлығаштармен шымшықтың қаншалықты жылдам ұшатынына, жәндіктерді аулайтындығына аудару маңызды. Қарлығаштардың ұясын көрсету, олардыңұяға балапандарға тамақпен қаншалықты	таныстыру. Құстардыбақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтанөзімізді тынышұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіругеболмайды, олардыңдемалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар Құстарғатаснемесе таяқ тастауға болмайды,олартірі, ауырсынады. Серуен аяқталғаннан кейін балалардыөздерінің бақылаулары туралыәңгімелесуге шақыру. Ерекше және қызықты нәрсенібайқаған балаларға алғыс айту. **Еңбек:**қоқысты алаңнан жинау.	- Құстартуралыне білетінімізді еске түсірейік? Тапсырма: құстардыбақылау. Білу керек: жазда құстар не жейді, қаладан қоректі қайдан табады. Тапсырматүсінікті ме? - Құстардыбақылау ережесін еске түсірейік. Құстардыбақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтанөзімізді тынышұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіругеболмайды, олардыңдемалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар Құстарғатаснемесе таяқ тастауға болмайды, олартірі,	сүреді,қаладама, орманда ма? - Орман құстарыныңқандай түрін білесіңдер? - Жазмезгілінде құстарды мазалайтынмәселе неде? - Барлыққұстар жазда маңызды істермен айналысады.Олар балапандарын тамақтандырады. Таңертеңненкешке дейінересекқұстар жәндіктерді аулайды, балапандарды тамақтандырады. Әржұпқұстыңбір балапаны емес, бірнеше балапаны бар, оларды тамақтандыру керек. Балапандар көпжейдіжәнетез өседі. Тіпті бір ай өткен жоқ, бірақ балапандар өсті. Енді құстар	әрмезгілінде тіршіліктерін салыстыру,зерттеу. Құстардың қауырсындарын қарастыру. Әңгімелесу: -Сізжақынжерде тұратын құстар туралыненікөп білдіңіз? Олар немен, қалай қоректенеді?Қайда ұшады және қайда ұя салғанды ұнатады?Бұлсізді әуесқой зерттеуші етеді! **Еңбек:**алаңға, жолдарға су шашу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануғаүйрету. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардыойынның

	келетінінескерт. Жазда құстар балапандарын жәндіктермен қоректендіріңіз, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектесіңіз. **Көркемсөз** Жылқұстарыкелді деп, Балдырғандармәз болды. Қосқанатты желпілдеп, Көлгеүйрек–қаз қонды. **Дидактикалық ойын (А) және жаттығу (Б)** **А.** «Сипаттама бойыншатап»-тәрбиешіқұстарды сипаттайды, балаларболжайды. Мақсат-міндеттер: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімдісөйлем құрастыру, ұқсастықтарымен	**(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ұжымда жұмыс істеугеұмтылуға тәрбиелеу. **"Құстың қауырсынықімге барады?"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Көркемсөз** Қарлығашпынмен, Адамның тұрағымын. Мекенетіп тұрамын, Тазалаймынүй-ішін. Ел аузында мақтаулы, Тазалықшымын төселген. **Жұмбақтар** Бұдыр-бұдыр балшықты, Жинады да талшықты. Ұқсатыпқамытқа,	ауырсынады. Қорытынды:қалада тіршілік ететін құстар әр түрлі тамақ жейді; көптегенқұстар жаздажәндіктерді аулайды. **Еңбек:** алаңнан малтатастарды жинату.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысты тәрбиелеу **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіругенемесебір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре,зерек	балапандарды ұшуға,өздеріне тамақ табуға, жауларынан жасырынуға үйретеді. Егер балапандар мұны білмесе,ондаолар қыста өледі. - Құстардыңқандай пайдасы бар? - "Ормандәрігерін" кім біледі? - Орман құстарын ренжітпеуүшінбіз өзімізді орманда қалай ұстауымыз керек? - Ормандашу шығармаңыз! Неліктен? - Қатты айқай-шуқұстарды қорқытады, олар ұяларынтастап кетуі мүмкін. Сіендерге орманның сиқырлы дыбыстарынтыңдай білу керек. - Құстардың ұяларынбұзбаңыз! Неліктен? -	шартыбойынша әртүрлі бағытта жалтарып, қимылдарды үлестіріп,бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру;дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды,"бұғы аулаушылар"болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар"алаңның біржағынанекінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар"қ олментүртіп, ұстап жатады. Ойынныңсоңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған

	айырмашылықтарын таба білу қабілетіндамыту. **Б.**«Дауысынсал» —тәрбиеші құстарды атайды, балалар құстардың дауысын салады Мақсат-міндеттер: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту. **"Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, шыдамдылыққа, жылдамдыққа дағдыландыру. Ойын барысы. Барлықойншылар құстар, бір бала - үкі. "Күн" белгісі бойыншақұстар алаңда ұшып жүреді,қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды. "Түн"дегенбелгі бойыншабарлығы тоқтап, қимылсыз	Үйсалдыжабыққа. (Қарлығаш) Ұзақтектесқұс, Шіркей жеп. Ауыл маңынан Ұзапкетпесқұс. (Қараторғай) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі.(Қарлығаш) **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқақарап,екі қатарға тұрады. Бұлардыңбір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар	болуғабейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақарқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар"өз "ұяларында" жасырыныптұрады. Қалғанбалалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерінсомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады.Жүргізуші (сондай-ақбалалардыңбірі): "Таң атты! Күн шықты!Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынныңбасталуын жариялап,осыкезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгіліқимылдарды жасап жүреді. "Түнбатты!	құстардың жұмыртқалары мен балапандарына қол тисе, құстар басқа біреудіңиісінсезеді және ұядан бас тартуымүмкін. - Ормандағы құстардыалып кетугеболмайды! Неліктен? - Орманнанқұстарды алып кету олардың өміріне қауіпті. Орман-олардың үйі. Олар өз тамақтарынөздері қалай табу керектігінұмытып, тұтқында өлуі мүмкін. Ормандаотжағуға болмайды! Неліктен? -Ағаш өтежақсықүйеді. Өрттен шыққан ұшқындар ағаштарға тиеді, бүкіл орман өртенеді, өсімдіктер, жануарлар,құстар	"бұғыларды"санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **Аз қимылды ойын: "Суық-ыстық". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттеріндамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауғатыйым салынады. Жүргізушізалдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынанеріп:суық ...жылы...ыстық... жасырылған затты табуғакөмектеседі. Еркін ойындар.

	тұрады.Үкіұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясынаапарады. Содан кейін қайтадан "күн" белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – алаңда ұшыпжүреді.Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. **"Төмпешіктен төмпешіккесекір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	"Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріпдауыстайды. Алдымен "қар..." дейдіде,содансоң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады.Солкезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топжеңеді.	Шапалақ аңшылыққаушып шықты!" - деген белгі сөздер айтылғанкезде, ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, күліпқойса,соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесіжолыбасқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойындинамикасын жетілдіру мақсатындаекі "жапалақты"да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталынбай құтылып, өз ұяларынақайту керек. **Дидактикалық ойын:"Құстарды**	және адамдар өледі Қорытынды.Құстар әртүрлі, көптеген құстар зиянды жәндіктерді жояды **Еңбек:** бақшаны суару.**(еңбекіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің бұйрықтарын тыңдай білуге үйрету,зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс"пен "тауықты"санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар"болып	

		"Нысанағатигіз"қимылды	**сана".**	ойынға қатысады.	
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	«Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбындакеңес беру.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Үйдеқандайқұсты ұстауға болады?"	Ата-аналарға арналған кеңес: "Баланының байланыстырып сөйлеуінеықпал ететінсебептер".	Ата-аналармен балалардың тазалығытуралы сөйлесу.	Сұрақ-жауап: "Денсаулықты нығайтушаралары мен отбасылық дәстүрлер".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйым	**ЖШС «Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасыМКҚК**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны, атауы	**«Көгершін»**				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу кезеңі	**26.06. -30.06.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменәңгімелесу:"Жаздаашықауадасеруендеудіңмаңызы".				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:**алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас	**Еңбек:**гүл бақшасын арамшөптерден тазарту. Мақсат-міндеттер: өзжұмысыңыздың нәтижесін көру, белсенділіктен қанағат алуға тәрбиелеу.		**Еңбек:** құм жәшіктерінқұммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балаларды жалпы игілікке жұмыс істеуге тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек:**алаңды сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлықты, ұқыптылықты дамыту. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша

	бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**		құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Меніңгажайып бұлтым" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны,табиғатты елестетіп қабылдаудыдамыту (ойын релаксациялық кідірісрөлінде атқарады). Ойынбарысы: балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерінжұмады. Тапсырма.	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрысатауға,оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттерісәйкес		**"Бұл не?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалықойлауды, есте сақтауды, тапқырлықты дамыту. Міндеттері: балаларға тірі және жансыз табиғат нысанынсипаттауға үйрету.Зейінді,есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту, ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойынбарысы. Тәрбиеші тірі немесежансыз	**"Құстар"(аңдар, балықтар) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жануарларды, құстарды, балықтарды топтастыру және атау қабілеттерін бекіту.Зейінді,есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге тұрады,жүргізуші құстың (балық, жануар, ағаш, гүлдер) атын атайдыжәнедопты көршісінебереді,ол

	Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардыңдауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағыбұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынынайтып беруді ұсынады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Үкі" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекететуге тәрбиелеу Ойын барысы: Ойын барысы. Барлықойншылар құстар, бір бала - үкі. «Күн»белгісі бойыншақұстар алаңда ұшып	келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Сөйлемдіаяқта"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінугеүйрету; сөздерді дұрыс таңдауғажаттығу		табиғатнысанын ойлап, оның белгілерін атай бастайды, ал балалар жалғастырады. Мысалы:Жұмыртқа -сопақ,ақ,үлкен, үстіқатты,қоректік, дүкеннен табуға болады, жеуге жарамды,одан балапандар шығады... **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **Еркін ойын: "Айдапсал".** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, коммуникативтік қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойнаушыларекі топқатеңбөлінеді де, бірінші топ	келесі құсты атайды, т.с.с. Кім жауап бере алмаса, шеңберденшығады. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **Еркінойын:"Күн мен түн".** Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу. Ойын барысы. Ұзындығы40-60 метрлікалаңның ортасындаарасы2м параллельекісызық сызылады. Балалар екі топқа бөлініп, қарама-қарсы екі сызықтың бойына тұрады. Топтың біріне «түн», екіншісіне«күн» деп ат қояды.

	жүреді,қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды. «Түн» деген белгі бойыншабарлығы тоқтап, қимылсыз тұрады. Үкіұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясынаапарады. Содан кейін қайтадан «күн» белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – алаңда ұшыпжүреді.Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. **(денешынықтыру)**	жасау. Міндеттері: балаларғасөйлем құрауға үйрету. Зейінді,есте сақтауды,келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойынбарысы. Тәрбиешісөйлемді бастайды: «Мен жылы тон кидім, өйткені…», «Балалarбастарына панама киді, өйткені…»,«Далада жаңбыр жауып тұр, өйткені…» **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **Еркінойын: "Мұздату".** Мақсат-міндеттер:		үйдің сыртына шығып,екіншітоп үйде қалады. Ойындыбасқарушы сыртта тұрғандардың есімдерінүйде отырғандарға қойып,өзібелгілеп алады.Соданкейін сырттағы ойыншылардыбір-бірлеп шақыра бастайды. Ойынның шарты бойынша,сырттан кірген ойыншы отырғандардың ішінен өз есімі берілгенойыншыны табуы керек. Ал өз есімі берілген ойыншыны тапқандар соның қасына барып отырады, айып тартпайды.Айып тартушылар көпшіліктің ұйғаруыменөлең айтады,бибилейді, т.б.өнеркөрсетеді.	Тәрбиеші«күн» десе күн тобындағылар,түн тобындағыларды алаң шетіне қуып барады. Ұстап алғандарды өз тобына қосып алады. Және керісіншеболып ойын жалғаса береді. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**

		еріктіреттеу дағдыларын, ережелергебағына білу қабілеттерін дамытуғаарналған ойын. Ойын барысы. Балалар әуеннің ырғағынасекіріп, ойнап жүреді. Кенеттенәуен тоқтайды. Ойыншылар кідіріскеұшыраған күйінде қатып қалуы керек. Егер қатысушылардың біреуі қозғалып қойса, ол ойыннан шығарылады.Олар тек бір қатысушы қалғанға дейін ойнайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**		Келесіжолыекітоп орындарын ауыстырады. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1.Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолтөменде.				

	1.1. Балалардоптарынжоғары көтеріп,екіқолды қайшылайды. 1.2. Бастапқықалыпқакелу (жаттығу4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 2.1. Қолдарыниыққакөтеріп,доптықояды. 2.2. Бастапқы қалыпқакелу (жаттығу4 ретқайталанады). 3. Бастапқықалыпжердеотырады, аяқалшақ,доп ұстағанқолдары екіжанында. 3.1. Аяқтарынжинап,допұстағанқолдарыменқұшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқакелу (жаттығу3 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып:аяқбірге,денебос,қолтөменде. 4.1. Доптарынкөкіректұсындаұстап,бірорындатұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқакелу (жаттығу3 ретқайталанады). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастырыңыз: ас құралдарын дұрыс пайдалану(асқасық және шай қасық, шанышқы); майлықтыұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау,тамақтану кезіндесөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету.(тамақ үшін	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**		**Гигиеналық дағдылар** Қажетболған жағдайдамайлықты қолдану қабілетін жетілдіру. **Көркемсөз** Судеген—өмір көзі, Тіршіліктіңнәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Тазаболсаңсудай бол, Бәрінжуып кетірген. Жақсыболсаң	**Гигиеналық дағдылар** Қасықтыдұрыс қолданудыүйрету, дұрыс тамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді,үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркемсөз** Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым. Жолатпаймынкірді

	алғысайту,тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) **Көркем сөз** Ыдыстолы тамағым, Тамағымақарадым. Тауысып ап асымды, Бүгінгікүн жарадым. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**			жердейбол, Бәрімізді өсірген. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерінқалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдықіс-әрекет)**	**"Алегер?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалықойлауын, көру зейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілгеннемесе сөзбен баяндалған оқиғаныңарықарай қалай жалғасатынын болжауғамүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой-пікірлерімен		**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау,сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріпайтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа,	**Балабақшадағы дұрысмінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: нәтижелі ойлау және әрекет етуге дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**

		бөліседі. **(танымдықіс-әрекет)**		ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздердікезегімен айтыпжатады.Егер біреу ойланып, тоқтапқалсанемесе алдында айтылған сөздіқайталаса,осы тақырыпқа байланыстыкөркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру, танымдық іс-әрекет)**	
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша ұйымдастырылғанісәрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қайырлы таң, Алтын күн!"Мақсат-міндеттер: Балаларды көлбеу басқышпенөрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыданұстай	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Қазағымның қазынасы - домбыра" Мақсат-міндеттер: Балаларғақазақ халқыныңұлттық аспабы домбыра туралытүсінікберу; күй тыңдайотырып,		**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** «Күн мен Ай» ертегісін әңгімелеу Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегінің мазмұнынтүсіндіру арқылы сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін,ойлау,	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** ""Алтынкүн" Ермексазбен бейнелеу" Мақсат-міндеттер: Ермексазбен бейнелеутәсілдерін үйренуді жалғастыру; ермексазды

	отырыпқайтатүсу; балаларда воланды ракеткамен белгілі біржаққабағыттай отырып қағып лақтыру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; ойындар мен жаттығуларарқылы дене шынықтыруға қызығушылықтарын ояту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күшіккеарналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Трафареттің көмегімен көпқабаттыүйдің суретін салуды үйретуді жалғастыру; техникалық дағдыларын дамыту:трафарет жәнеқарындашпен (қара) суреттің нобайын салуды	ұлттық танымын көтеру; ауыз әдебиетүлгісімен нақыл-сөздерді қолдана отырып білімділігін шыңдау;түстерді таңдай отырып, домбыраға ою-орнектердіұқыпты безендіру арқылы әдемілікті сезіне білу қабілетін дамыту; ұлттық өнердіқастерлеуге, құрметтеуге тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Гүл Астана"Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту;өзбетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканыжәне		ескесақтау қабілетінжетілдіру; ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін ажырата білуін, балалардың жыл бойы меңгерген білімдерінбекіту; достыққа, татулыққа, мейірімділікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Күннің көзі жарқырайды" Мақсат-міндеттер: Балаларға күн туралы және оның тіршілік үшін маңызы жайында мағлұматберу.Күн және күн жүйесі туралы білімдерін толықтыру.Табиғатты қорғауға, елін, жерінсүюге,	беткейге жағуды үйрету;домалақтау тәсілінпайдаланып картон қағазға бедерлеу тәсілін орындау дағдыларын үйретуді жалғастыру; ермексаздың көмегіменқолөнер жасауды соңына дейін жеткізуге үйретуді бекіту; сезіну, түйсіну сезімдерін, шығармашылық қиялын, өз күшіне сенуін дамыту; қолдың ұсақ маторикасын жақсарту; ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.

	меңгерту; композиция сезімдеріндамыту суреттің элементтерінпарақ бетіне үйлесімді орналастыруды, бейнені қоршаған өмірден алған әсерлеріңіңнегізі элементтерімен толықтыруды үйрету; өз туған қалаларына, үйлеріне деген сүйіспеншілікпен құрмет сезімдерін тәрбиелеу.	музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.		ізденімпаздыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымдарын кеңейту,танымдық қызығушылықтарын арттыру.	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауа-райын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: ауа-райыныңжай-күйін атап өту - жылы, күн ашық, бәрі жасыл. Экологиялық	**Күннің биіктігін бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: күнэнергиясының өсімдіктер, жануарлармен адамдардың тіршілігінеәсері		**Күнді бақылау: "Күн-жылумен жарық көзі". (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: күнтуралытүсінік қалыптастыру, табиғатты	**Бақылау:"Орман сыйы - саңырауқұлақтармен жидектер". (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** Мақсаты: балалардыңорман өсімдіктері туралы

	міндет:тіріжәне жансыз табиғат арасындағы байланыс. Әңгімелесу.Қазір қай жыл мезгілі?Жаздың келгенін қайдан білдіңдер?Бүгінгі ауа-райытуралыне деуге болады? Түзетутапсырмасы: жаздың белгілерін атаңыз, сөздерді белсендіру: жылы, ыстық, күн шуағы **Көркем сөз** Жазкелдіжадырап, Ағаштар гүлдеді. Жаңбыржауып нөсерлеп, Жер–анакөкке бөленді. **"Дауыста,атыңды айтамын" ойыны.** Ойын барысы. Ойыншыларқол ұстасыпдөңгелене шеңбер жасап орналасады. Көзі байлаулы бір ойыншышеңбердің	туралыбілімдерін бекіту. Педагог балаларға жұмбақжасырады. Таң мен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады.(Күн) **Көркем сөз** Кеңаспангойай, күнің, Қашаннан-ақ тұрағы. Кейдекіріп бөлмеге, Олойнадыайнада. Шомылады көлге де, Шуақшашыпқайда да. Күн неғұрлым жоғары болса, күн соғұрлым жылы әрі ұзақ болады. Аптап ыстықтан қар ериді, жер қызады және еріген дақтар пайда болады. Шөп өсе бастайды.Табиғатта тағы не болып жатыр? (Экологиялық		құрметтеуге тәрбиелеу. Бақылаудың барысы **Тәрбиеші балаларға сұрақтарқояды.** - Өсімдіктердің, жануарлардыңөсуі үшін не қажет? - Күнне береді? Күн- жердегі жарық, жылу және тіршілік көзі. Оның барлықжағыжарық пен жылуды таратады.ЕгерКүн суық болса, жер қараңғылыққа батыпкетереді. Суық пен қараңғылық өсімдіктер мен жануарлардыңбәрін өлтірер еді Шар тәріздес Күн бізге жарқыраған дөңгелекболып көрінеді. Қыздырғышзат жарық шығарады, яғни.жарқырайды.	білімдерін бекіту, саңырауқұлақтарды ң есімдерін есте сақтау - жеуге жарамдыжәнеулы. Әңгімелесу. Бүкіл бұтаныбұзбауүшін жидектерді қалай жинау керектігін түсіндіру. Саңырауқұлақтарды ң әдемі пішініне, олардыңтүсіне назар аудару. Саңырауқұлақтар салынғансуреттерді қарау. Жеуге болатын саңырауқұлақтарды көрсетіп, олардың ерекшеліктерін назар аударту. Улы саңырауқұлаққа назар аудару - шыбын-шіркей (мухомор) **Көркем сөз** Саңырауқұлақ, саңырауқұлақ, Басындақалпағы бар. Ормандағы

	ортасында тұрады да, қолындағы таяғын шеңбер бойында тұрған ойыншылардыңкез келгеніне ұсынып: «Дауыста,атыңды айтам», дейді. Таяқтың екінші ұшынан ұстаған ойыншыатынбіліп қоймас үшін әдейі даусын бұзып шығарады. (Ойыншылар белгілібірбағытпен үнемі қозғалыста болады.)Көзі байланғанойыншы бірінші таяқ ұсынған ойыншының атын дұрыс тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, таяғын екінші ойыншыға ұсынады,онытаба алмаса, келесіге ұсынады,осылайша үш ойыншының атынанықтай	байланыстартуралы сенімді бекіту.) Күн қайда шығады, күн қайда кетеді? **Зерттеуқызметі** Металл заттарға тиіп, күннің қай жерде көбірек жылынатынын анықтаңыз. Жауап беріңіз, қай заттар тез қызады: қарама,әлдеақпа? Күнгеұзақуақытқа қалай қарауға болады?(Қара көзілдірікпен) **Еңбек:** аула тазалаушыға алаңды тазартуға көмектесу. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесугедеген ұмтылыстыдамыту. **"Үшінші артық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның		Міне, Күн де жарқырайды, оның нұры Жерге жетеді, сондықтан біз күндіз өте жылы жәнежеңілжүреміз. Күнге қарап, сұрақтарғажауап беруді ұсынады. - Бетіңіздікүнге бұрған кезде өзіңізді қалай сезінесіз? - Оған тікелей қарауғаболама? Екітасқойыңыз. Бірі- күн сәулесінде,екіншісі - көлеңкеге,оны ағаш қораппен жауып, қараңғы болуүшін.Біраз уақыттан кейін тексеру. Қайсысы жылы: күннің көзінде тұрған тас па, әлде жәшіктіңастындағы ма? Қорытынды.Күннің астында заттар көлеңкегеқарағанда	жәндіктерге, Жауынжаусапана болар. **"Сиқырлықап" дидактикалық ойыны.** Балаларсипап-сезу арқылы, қаптың ішіндегі саңырауқұлақтарды тауып, атау керек. Мақсаты: балалардызаттарды тән белгілері бойынша тануға үйрету, тактильді сезімталдығын дамыту. **«Сипаттама бойынша тап»-** тәрбиеші әртүрлі саңырауқұлақтарды сипаттайды, балаларболжайды. Мақсаты: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімдісөйлем құрастыру, ұқсастықтарымен айырмашылықтарын таба білу

	алмаса,ойыннан шығып қалады. **Жұмбақ** Қойнытолы жеміске, Көкмайсалыеңіске. Көбелек қуып ойнайтын, Қаймезгілдеп ойлайсың? **Еңбек:**гүлзарларды суару. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесу, өсімдіктергекүтім жасау. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге,күштілікке, шапшаңдыққа баулу.	шартыбойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістіктібағдарлай білуге дағдыландыру; достыққатәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы,екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалғанбалалардың әрқайсысы шеңбердетұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушышеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңберсыртында, солшеңбер		тезірек қызады. **Еңбек: кіші топ балаларына ауланытазартуға көмектесу.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікті, балаларға көмектесуге деген ықыласты дамыту. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңберқұрып тұрады."Мысық" пен"тышқанды" санамақарқылы	қабілетіндамыту. **Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар.** «Құмға салыңыз» - саңырауқұлақ пен жидектіқұмғатүрлі тығыннан салу. Қалыптарменжәне құммен ойындар. **Еңбек: аула тазалаушыға алаңдытазартуға көмектесу.** Мақсаты: үлкендерге көмектесугедеген ұмтылыстыдамыту. **"Айгөлек"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті,ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

	Екібалабір-біріне арқаларын беріп, қолұстасыпотыру керек. Жүргізушібылай жариялайды: -Ертеңауылым көшеді, Уық-буыншешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақсандық,көк сандық, Арқантарт,кілем арт! Балалар"арт"сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып,тезтұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды.Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **Аз қимылды ойын:"Суық-**	бойыменбірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауыбойынша немесешаршаған кезде)өзіқалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кездеүшіншіартық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады.Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп, түртіпүлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **"Күн және планета" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің айналасындағы планеталардың қозғалысы туралы білімдерінбекіту.		тағайындайды. Ойынбасталар алдында кейіпкерлершеңбер сыртында бір-біріненалшақ тұрады.Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас салады! Кімтышқанды құтқарады? Осысөздердіайтып, балалар тоқтайды да"мысық" "тышқанды"қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса,қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан"үшінұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе,ары қарайөткізбесүшін,	Айгөлекойынкең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны менжасшамасына қарай екі топқа бөлінедіде,арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсытізбек құрып тұрады. Ойынжүргізушіекі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Бізденсізгекім керек? Бұғанекінші топтың ойыншыларыжауап береді. Айгөлек-ауайгөлек,

	ыстық". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттеріндамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауғатыйым салынады. Жүргізушізалдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынанеріп:суық ...жылы...ыстық... жасырылған затты табуғакөмектеседі. Еркін ойындар.	**Жекежұмыс: ұзындыққа секіру. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін, күші менептілігін дамыту. Еркінойындар.		қолдардытөмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруғаболады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Меносындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектейміныршып та, Кезікпеймін	Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Шолпанаттықыз керек,- дейді. "Шолпан" дегенсөздіңорнына басқа бір баланың немесе қыздың атынқойыпайта береді. Қарсы топтан шақырылғанқызне балажүгіріпкелген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншыныңбірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылартүгел шақырылыпболған соң, екі жақтың

				қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане,ортағашық- шық! Мысық: -Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық"- демей, "Шық-шық!"- дейді? Бұлтышқанның өнерін, Қане,байқап көрейін. **"Егерде...неболар еді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: қарапайымсебепті байланыстар мен қарым-қатынастардытаба білуге үйрету. Егердекүн болмаса,неболар еді? (Үнемі қараңғы, қорқынышты болады,гүлдер өспейді.)	ойыншылары саналады. Қай топтыңсанықөп болса,солтопұтқан болып есептеледі. **Жекежұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы.** Мақсаты:денетепе-теңдігін дамыту; ептіліккетәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасындатоқтап, "қарлығаш" фигурасынкөрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып,екіншіаяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып түру), содан соң жүрудіжалғастыру, тақтайдан (бөренеден)секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркінойындар.

				Егер де су болмаса, не болар еді? (Шөптер қурайды, қатты шөлдейміз.) Егердеауаболмаса не болар еді? (Тыныс ала алмаймыз.) Еркінойындар.	
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірер алдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар:** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмысты жалғастыру. Үстелдегітағамға назар аудару; үстелдеотыру	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жабдықтарды қолданутәртібін пысықтау. Майлықтықолдану, нанды қопсытпау, орындықтыитеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайыпалу,		**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтанутәртібін пысықтау. Қасықтыдұрыс қолдану,дұрыс тамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: әжетханадан кейін және қажет болғандақолдыжуу қабілетін дағдыландыру; тез және ұқыпты жуу қабілетінжетілдіру, жуу бөлмесінде тәртіптісақтауға

	мәдениеті,этикет ережелері. **Көркем сөз** Дастарханға барамыз, Қасықтықолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	тамаққабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезінде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**		өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды пысықтау. **Көркемсөз** Нандаәмірдіңиісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нанөмірдіңанасүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	тәрбиелу. **Көркем сөз** Сақтағаннан тазалықты Ауырмайды ішіміз. Тазалықтысақтасаң Ауырмайсың ешқашан. Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезінде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалаларменжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды	**"Табиғатжәне адам" дидактикалық**	**"Ұқсас-ұқсас емес" дидактикалық**		**"Болады - болмайды " дидактикалық**	**"Жұмбақтар шешу" дидактикалық**

ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңадамне жасайтыны,табиғат адамға не беретіні туралыбілімдерін жүйелеу. Ойынбарысы. "Адамнеістеді?"-тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немеседопты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесезаттыжақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбербойымен бір-біріне затты немесе допты береді.Шеңберді аяқтағаннанкейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғатнені тудырды?"Ой ыншеңбер бойымен жалғасады;жауап береалмағанбала	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету;олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттамабойынша тану. Міндеттері: балаларға зейінділіккеүйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалықойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойынбарысы. Мысалы: бір бала болжамжасайды,ал қалған балалар болжауды жалғастырукерек: «Екі қоңыз жорғалапжүрді. Біріқара нүктелерменқызыл, екіншісі қара ... » **(қарым-қатынас**		**ойыны. (Доппен)** Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлемайтып, балаларға доп лақтырады,балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жаздақырау... (болмайды). Қыстақар жауады ... (болады). Жаздааяз... (болмайды). Жаздатамшылар... (болмайды). **(қарым-қатынас іс-әрекеті,дене шынықтыру)** **"Дөңгелекті лақтыру"қимылды ыойын- жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгіленген бағыттыкөздей	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік құрамындағызат есімдер қорын кеңейту. Міндеттері: балалардыақылды болуға үйрету, зейінді, есте сақтауды,сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойынбарысы. Балалар орындықта отыр. Педагог жәндіктер, жануарларжәнет.б. туралы жұмбақтар жасайды. Дұрысын тапқан бала өзі жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болғанбалажеңіске жетеді. Балалар өздерініңжұмбағын

	шеңберденшығып, оны өткізіп жібереді,бірақегер ол сөзді ойлап тауып,атаса,оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті,зерттеуіс-әрекет)** **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынанбір-екі	**іс-әрекеті, танымдықіс-әрекеті,зерттеуіс-әрекет)** **Еркін ойын: "Барлығына сыйлық".** Мақсат-міндеттер: достартабу,дұрыс таңдау жасау, құрдастарымен ынтымақтастық, ұжымдық сезімдердідамыту. Ойын барысы. Балаларғатапсырма беріледі: «Егер сен сиқыршы болсаң және ғажайыптар жасай білсең, бәрімізге не берер едің?»немесе«Егер сенде сиқырлы гүл болса, қандай тілек айтар едің?». Әр бала сиқырлы гүлден бір жапырақшаны жұлыпалып,бір тілек айтады. Жапырақшамұш-		білуге,ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойындөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады,дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы30-40см. Балалар қатарға тұрып1,5-2метрара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырыпкіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырыпойнай береді. **(денешынықтыру)**	ойлаптабаалады. **(қарым-қатынас іс-әрекет, танымдықіс-әрекет)** **Жапонойыны: "Ляйлек пен бақа".** Бұлжапонойынын 4 немесе одан да көп адам ойнай алады.Олүшін асфальтқа шығанақтар, аралдармен мүйістерсалынған үлкен көл салу керек.Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «ляйлек», ал қалғандарыбарлық ойыншылар «бақаға»айналады. «Бақалар»«суға» отырады, «құрлыққа»шығуға құқығы жоқ. «Ляйлек»жағалау бойымен жүріп өтіп,«бақа» ұстауға

	бала"аңшы"болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: -"Аңшыларжүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды"іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңдыбақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңда ойнап, секіріп,жүгіріп жүреді. Педагог:"Қояндар шықтышалғынға, Секіреді қуана.	ұш, батыстан шығысқа қарай, солтүстік арқылы, оңтүстік арқылы шеңберге оралу. Жергетигенбойда, менің тілегімді орында. Соңында бәріне арналғанеңжақсы тілек байқауын өткізуге болады.. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті,зерттеуіс-әрекет)**			тырысуыкерек. «Ляйлек»«аралдан» «аралға»секіруге құқылы, бірақ «суға»кіре алмайды.Соңғы ұсталған «бақа» «ляйлекке» айналады. **(денешынықтыру)**

	Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннанытқып шығып, "қояндарды"к өздеп,допты аяқтарынатигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарынадоптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады. Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Меніңбұлтым"**				

	Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғаттыелестетіп қабылдауды дамыту. (ойын релаксациялық кідірісрөлінде атқарады). Ойынбарысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлыорналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалудыелестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердіңиісі шығады,бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағыбұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**				

Балаларменжеке жұмыс	**"Суретші қай жерденқателесті?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Баланыңой-өрісін дамыту, сурет бойынша сәйкессіздіктерді табуға машықтандыру. Барысы.Тәрбиеші суретшінің "Жаз" тақырыбындасурет салғанын айтады. Бала бәрін дұрыс салғанынтексеруді сұрайды. Бала көктемде болмайтын көріністерді тауып, оныңқаймаусымда болатынынайтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)**	**Қалағанертегіні мазмұндау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету,сөйлеу қабілеттерін жетілдіру;ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		**"Мезгілге сай киінеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: киіну тәртібін пысықтау;мезгілге сай киінуді қайталау; сөздік қордыжетілдіру. Педагог сән журналдарын да ұсына алады, балаларсуреттегі адамдардың киімлерінатап жатады. **"Көмекшілер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі мамандықтарға арналған құралдарды анықтауға дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-**	**"Жаңылтпашпен тақпақтарды қайтала" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздерді, сөз тіркестерінаяқтау, есте сақтауға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Шығармашылық уақыты: "Кемпірқосақ".** Мақсат-міндеттр: балалардыңтастар, бұтақтардан жазықтықта кемпірқосақ құрылысынжасауға дегенқұштарлығын жетілдіру. Педагог балаларға "кемпірқосақты"бояуға ұсынады. **(шығармашылық іс-әрекет)**

				әрекет)	
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толыққауіпсіздігін қамтамасыз ету,нұсқаулықтардымақсатынасәйкесқолдануғаүйрету,серуендеубарысындабалалардыңіс-әрекетінүнемі бақылау. Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап, біздітосынсыйкүтіптұрғанынемесебіреукүтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларғакиім-кешекбөлмесіндеөзін-өзіұстауережелерін,киінуретінескетүсіріңіз,түсіндіріңіз,қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	**Аспандыбақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: аспандыбақылауды жалғастыру; көргенді бұрын байқалғанмен салыстыру, қорытындыжасау. Экологиялық міндет: жазғы аспанның сұлулығына тамсануға үйрету. Әңгімелесу.Жазда аспан әрқашан ашық және көк емес, оныңүстінде бұлттарбар,кейде	**Күндізгіжарықтың ұзақтығын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түндердің қысқа екенін көрсету. Күн өте ерте,биікшығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет:балаларды жаздың сипаттамалық белгілерімен таныстыру, қоршағанәлем		**Желді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: желдің күшін анықтауғаүйретуді жалғастыру; балалардыңжансыз табиғат туралы білімдерінкеңейту. **Бақылаудың барысы** Тәрбиешібалаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Өртесеңде ерімейді, Не тотбасып шірімейді,	**Жәндіктерді бақылау(көбелек). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың көбелектің пайда болуы, өмір салты, оның мәні туралы білімдерінкеңейту. Бақылаудың барысы **Көркем сөз** «Көбелектіңжыры» Н. Айтов Қанатымдыбір қағым, Демдеқайта жоғалам. Десегүлді далабар,

	оларүлкен жаңбырлы бұлттарға жиналады. - Бүгін аспан қандай?Сізнекөріп тұрсыз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттардынемен салыстыруға болады?Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оның жануарлар мен өсімдіктер әлеміндегі баламаларынтабуға шақыру. **Көркемсөз.** **Жұмбақ** Төңірегі тең көрініп, Тегенжатыр төңкеріліп, Жастасиған,кәрі сиған, Астынаоныңбәрі сиған. (Аспан) **Еңбек:**ағаштардан жерге түскен бұтақтардыжинау.	туралыбілімдерін бекіту. Түзету міндеті: күннің бөліктерін атауғаүйрету,өлең жаттауға жаттығу. **Көркем сөз** Көкаспандакүн күлсін, Біргекүлсін бүлдіршін. Көкаспандакүн күлсін, Жергеұдайынұр құйсын. Көкаспандакүн күлсін, Ұлқолындату жүрсін. Қызқолындагүл жүрсін, Көкаспандакүн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. (М.Әлімбай) **Болжам** 1. Күн көзін бұлт шалса, жаз жаңбырлыболады. 2. Күн қызыл шапаққаоранып		Өн бойына су сіңбейді, Ылғалтартып, ірімейді.(Тас) - Желқалай қалыптасады?(Ауа жерден қызады, жоғары көтеріледі, ал салқын ауа төменгебатады. Ауаның бұл қозғалысы- жел тудырады.) - Желдіңқандай болады?(Күшті және әлсіз.) - Қатты желдер қалай аталады? (Дауыл,тайфун, торнадо.) - Бүгінжелбарма? Бұл қаншалықты күшті? Зерттеуқызметі Компас пен флюгерді пайдаланыпжелдің бағытын анықтау. (Флюгер қайда бұрылды-сол жақтанжел,ал желдің бағыты	Қосқанатым талмайды. Менікөрсе балалар, Қырсоңымнан қалмайды. **Әңгімелесу.** Педагогалуан түрлі-түсті көбелектердің қаншалықтыәдемі, көңілді екенін байқауға кеңес береді:сары лемонграсс, қара қызылесекжем,көк құстар,қырыққабат ақтары, ирисценциялар және інжу-маржан. Көбелектердің,дене мүшелерінің пайда болуын қарастырыңыз, олардың не жейтінінбіліңіз. Балаларды көбелектер қанаттарының мөлшеріментүсі бойынша ерекшеленедідеген тұжырымға

	(еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесінесай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге жәнетоқтап,отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу;қауіпсіз қимылдайбілуге машықтандыру.	батса,ертеңінде ыстық болады. 3.Күнбатардакөк жиекашықболып, қызыл шапақ шашса, ауа-райы жылынады. **Еңбек:**қоқысты тазарту үшін ұжымдық еңбек. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге дағдыландыру; жұмыстысоңына дейінжеткізебілуге баулу. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістіктібағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққатәрбиелеу. Ойынбарысы.		компастың жебесімен анықталады). - Желдің күшін қалайанықтауға болады? (Қағаз және секундомермен). - Желдің қай жағынан соғып тұрғанын қалай анықтауға болады? (Компастықолдану: егер солтүстіктен болса- суық, оңтүстіктенболса- жылы.) **Еңбек:**ауланы бұтақтар мен тастардантазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеугеүйретуді жалғастыру, істелгенжұмыстан рахат алу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	жетелейді. Көбелектер қанаттарында өте әдемі өрнек бар - бұл табиғатта жасалған ең әдемі өрнек.Олардыңекі жұпқанаттарыбар. Бірақ, көбелектердің қанаттарынан ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңменжабылған, оны сүрту оңай, бірақ содан кейін көбелекұшаалмай қалады. Көбелектердің 6 аяғы бар, олардың көмегімен гүлдерге және олардың бойыменқозғалады. Көбелектер гүлден гүлге ұшады, сондықтан олар тозаңды алып жүреді. Тозаңданатын өсімдіктердің тұқымыкөп болады.

	Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәттіжергеотыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі бастыміндеті-аса жылдам жүгірмеу.	Ойынға3не10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесеойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай,құмсалған дорбат.б.).Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады.Ойынды басқарушының бергенбұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу.Егертығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайдыда, барлығынтабылған заттың төңірегіне		балалардыойын шартыбойынша ойнауға,мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықаландаөткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім	Тәрбиешібалаларға көбелек туралы жұмбақтар жасырады. Бар екен бір мақұлықұннан майда, Өзбасынайдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайдыешбір жайға.(Көбелек) Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады.(Көбелек) **"Сипаттама бойынша тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінін, сөздік қорын,дамытуға үйрету. Тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балаларболжайды. **Еңбек:**балаларды қоқыс жинауға

	Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанын бақылайды. **"Үштабан"қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр	жинайды.Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілінбасқажаққа бұрып әлгі затты тартыпалуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушықызметін атқарушыболады да, қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмады.Ойыносы тәртіппен жүре береді. **"Күн мен түн"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдарды үстелсте білуді,естузейінінда мыту. Еркін ойындар.		керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **Қимылды ойын: "Жел". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағы қатынастар тұжырымдамасын бекіту;мұғалімнің бұйрықтарын мұқияттыңдауға	шақырыңыз (таяқшалар, бұтақтар,қағаз бөліктер). Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу, балабақша ауласын тазартуға және қоршағантабиғатты аялауға тарту. **"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні"сан амақарқылы тағайындайды. "Өрмекші"бала алаңныңортасында

	топтың ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы түскенбалабірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздегенасығына дәл тигізіп және			үйрету. **Жеке жұмыс:** доппен жаттығу. **(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты жоғарыға, жерге лақтырып, қағып алуға үйрету. Еркін ойындар.	тұрады, балалар белгібойыншабір шеттен екінші шеткеөтіпкетпекші болады. "Өрмекшінің"міндеті - "шыбындарды" қолментүртіпұстап алу. Көңілдішыбындар Жан-жаққаұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдапұшыңдар! Д. Ахметова. Ойынның соңында "өрмекшінің"ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойындаекі "өрмекшіні" де тағайындапалуға болады. Мақсат-міндеттер: шашырапжүгіруді, белгі бойынша бағытты өзгертуді үйрету. **Қимылды ойын:**

	оны көмбеге жиегін алыпөлшегенде,үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашанкелесіасыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана -ойындытоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үшайналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталықкөмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркінойындар.				**"Жылан" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір-бірінің қолдарынанұстап жүгіруге, жүргізушінің қимылын дәл қайталауға, бұрылыстар жасауға, кедергілерденөтуге үйрету.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау.**(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналарғакеңес: "Баланы өзіне-өзі қызмет етуге тәрбиелеу".	Ата-аналармен әңгімелесу:"Жазда ашық ауада серуендеудің маңызы".		Ата-аналарғакеңес: "Күнваннасыдеген не?"	Ата-аналарқеңес: "Күнсоққысынан қалай қорғануға болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білімберу ұйымы	**ЖШС«Бал-Ана»бөбекжайбалабақшасыМКҚК**					
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**					
Тобы,топтың реттік саны, атауы	**«Көгершін»**					
Балалардың жасы	**5 жасар балалар**					
Педагогтіңаты-жөні	**А.Сыдықова** **Э.Жораева**					
Жоспардың құрылукезеңі	**03.07.- 07.07.2023ж.**					
Аптакүндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Сауалнама:"Балаңыздыүйжұмыстарынашақырасызба?".					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті,	**Еңбек:**ауланы тазарту. Мақсат-міндеттер:еңбек дағдыларына қалыптастыру; еңбекке	**Еңбек:** гүлзардағы топырақты босату,суару. Мақсат-міндеттер: гүлдергекүтім	**Еңбек:** қажет болғанжағдайда ағаштардың жан-жағын қопсыту. Мақсат-міндеттер:оны	**Еңбек:**алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер:өз алаңына қамқорлық жасауға,		

кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғатбұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	жасау, оларға қамқорлық жасауғабаулу. Кезекшілік: табиғатбұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	не үшін жасау керектігін түсінугебаулу; тамырын зақымдамай, мұқият қопсытуға дағдыландыру. Кезекшілік: табиғатбұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғатбұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**		
	"Ішінде-сыртында" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: «үлкен» - «кіші», «ішіндегі»-«сыртындағы» ұғымдарын байланыстыруға үйрету.	**"Табиғатжәне адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңадам не жасайтыны, табиғатадамға не беретіні туралы білімдерін	**"Жапырағына қарайажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілібірбелгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері:	**"Жеміс-жидектер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: Жеміс-жидектер туралы білімдерін бекіту. Балалардың жеміс-		

	Ойынбарысы. Балаға бір-екі заттың атын атап, оның ішінде не болатынынжәне сыртында не болатынын айтуынсұрау. Мысалы: үй-жастық,котлет-кастрөл,жүрек-мысық, балық - өзен, қант - шай жәнет.с.с.содан кейін рөлдерді ауыстырыңыз – балаларға мүмкіндікберу. **(танымдық іс-әрекет)** **"Өзжұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын	жүйелеу. Ойынбарысы. «Адамне істеді?»-тәрбиеші сұрақ қойып,бірзатты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылайшеңбер бойымен бір-біріне затты немеседопты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейінтәрбиеші жаңа сұрақ қояды:«Табиғат ненітудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауапбере алмағанбала шеңберден	балаларды өсімдіктерді белгілері бойыншатануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлаудыдамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойынбарысы. Балаларды топтарғабөлу. Тәрбиеші балаларға ағаштағы жапырақтарды мұқият қарап, содан кейін жерден сол жапырақтарды іздеуге уақыт береді.Кімкөп және жылдам тапса, сол жеңеді. **(қарым-қатынасіс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті,**	жидектердің атынатайалады ма? Бір бірінен ажырата алады ма, соны тексеру. Балалардың қолымен ұстап, ажырату көзбен көріп тану, иісіненажырату қабілетін дамыту. Мына сөздерді қолдану.Піскен, піспеген, тұздалған, тұздалмаған, қысқа,дөңгелек, сопақ. **(қарым-қатынасіс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Ыстық картоп" қимыл-қозғалыс ойыны.**		

	дамыту, балалардыңдене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерінкөтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды салауаттыөмір салтына тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойыншыларекі баладан жұп құрап, қолдарынадоп ұстап 6-8 метр жерден бір-бірінеқарама-қарсытұрады. Тәрбиеші ойнауға белгі	шығып,оны өткізіпжібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынғақосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Айна" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:зейіні мен қиялын дамыту; қимылдардың реттілігінесте сақтауға жаттықтыру. Ойынбарысы. Ойыншылар алаңда еркін орналасадыжәне келесі тапсырмаларды	**танымдықіс-әрекет)** **"Суық-ыстық"аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер:есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізушізатты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залданкетеді, балаларзатты жасырады. Осыдан кейін жүргізушікіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық...жылы... ыстық ... жасырылған заттытабуға көмектеседі. **(дене шынықтыру)**	Мақсат-міндеттер: доптыңшеңбер бойымен берілуін қамтамасызету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуеніменнемесе дабыл дауысы бойынша балалар допты шеңбербойымен бір-бірінебереді. Музыкатоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіскежеткен2 ойыншықалғанға дейін жалғасады. Доптыберу кезінде лақтырмау; доптықолынан		

	берісімен, әр жұп доптарын бір-бірінеқарай домалатып тигізуге тырысады. Доптарыбір-біріне тиген ойыншыларұпай жинайды. Ойынның соңында қай жұптыңұпайы көп болса, сол жұп жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру)**	орындайды: жүргізушінің артынан бір қимылды қайталау; жүргізушінің артынан бірқатар қозғалыстарды белгілі бір ретпенқайталау; құстың, жәндіктің қимылын қайталау.Үздік ойыншыжалпы дауыс беру арқылы анықталады және оған сыйлықнемесе ұпай беріледі. **(дене шынықтыру)**		түсіріпалғандар ойыннан шығарылады. **(дене шынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнешебағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1. Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 1.1. Балалардоптарынжоғары көтеріп,екіқолды қайшылайды. 1.2. Бастапқықалыпқакелу (жаттығу4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 2.1. Қолдарыниыққакөтеріп,доптықояды.					

	2.2.Бастапқықалыпқакелу (жаттығу4 ретқайталанады). 3. Бастапқықалыпжердеотырады, аяқалшақ,доп ұстағанқолдары екіжанында. 3.1. Аяқтарынжинап,допұстаған қолдарыменқұшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқакелу (жаттығу3 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып:аяқбірге,денебос,қолтөменде. 4.1. Доптарынкөкіректұсындаұстап,бірорындатұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқакелу (жаттығу3 ретқайталанады). **(денешынықтыру)**					
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Үстелгедұрыс отыру,ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпенғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қойішіндекөк ісек, Жақсыбала малсақ,	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпенжағу дағдыларын бекіту. **Көркемсөз** Екіқоян отырып, Сырайтады жасырын. Сұрқасқырдың тәбетін, Берсебізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзіқызмет ету, үстелге дұрысотыруды дағдыға айналдыру,ас құралдарын дұрыс пайдалану. **көркем сөз** Сиқырлығой қасығым, Жылдамжеймін асымды. Мінетамақ,міне шай, Тымасықпай, жешіжәй.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардыүстел үстінде өзін дұрысұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергіжасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелдентұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркем сөз** Мүйіздіешкі келеді, Балаларғаереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіпсені сүзеді.		

	Жаманбалаүй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ,Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркемсөз)**		**(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерінқалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққаесте сақтау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту."**(қарым-қатынасіс-әрекеті)**	**"Не өзгерді?"дамыту шылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы,есте сақтауды, зейінді жетілдіру. **(танымдықіс-әрекет)**	**"Теңіз толқиды"аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісібойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгібойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейінділікке	**"Фант"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгілітақырып бойынша түсініктерін нақтылау,сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақтыеске түсіріп айтуға ынталандыру;		

			тәрбиелеу, қозғалыс координациясын дамыту. **(дене шынықтыру)**	есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңбердетұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегіменайтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесеалдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,қазақ тілі)**		
Білім беру ұйымының кестесі	**Дене шынықтыруда нойын-**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу**	**Қоршаған ортамен танысудан**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Карлсонға		

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**жаттығу** "Қолдыжан-жаққа соз"Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп жүргенде қолды жан-жаққасозыптік тұру; 2-2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты дәлдеп лақтыру; балалардазаттар арасымен жүру; биіктіктенсекіру дағдыларын дамыту; негізгі қимылдарды жетілдіру арқылы балалардың қимыл тәжірибелерін байыту.	"Б.Майлин "Жау-жау, жаңбыр"" Мақсат-міндеттер: Балаларға жыл мезгілдеріндегі табиғат құбылыстары туралымағлұмат беру; өлең жолдарын түсініп, мәнерлепжатқа айтуды үйрету; байланыстыра сөйлеуге,тілдік қорларын молайту; табиғаттысүюге, оны қорғауға тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Астана нұры"Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен біргекөңілді	**ойын-жаттығу** "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын атауға үйрету,сыртқы түрінің ерекшеліктерін ескереотырып, балалардың жидектердің қайда және қалайөсетіні туралы білімдерінбекіту (бақта, орманда, жерде, бұтада, ағашта); есту қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту; табиғатқа ұқыптықарауды тәрбиелеу. **Математика**	арналғантосап" Мақсат-міндеттер: Қажет емес бөліктердіөз күшімменкесуді үйрету, шығармашылық және табиғи материалды түрлендіру қабілетін дамыту, «Жемістермен жидектер» тақырыбы бойынша білімдерін кеңейту, сөздік қорын байыту жәнебелсендіру, ұжымдық жұмысқа деген қызығушылықты тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әжемнің тосабы (бояуларды араластырып,		

		әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойынмазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканыжәне қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	**негіздерінен ойын-жаттығу** "Егін жинау аптасы" Мақсат-міндеттер: Күнніңбөліктері туралы білімдерін бекіту.Бір аптадағыкүндер тізбегі туралы түсінік қалыптастыру. Естесақтау қабілетін,сөйлеу қабілетін дамыту.7ішінде алға және артқа қарай санау қабілетін дамыту.Қоршаған ортаға деген қызығушылықты тәрбиелеу.	жаңатүстер шығару жолымен)" Мақсат-міндеттер: Бояуларды араластыру арқылы ашық жәнеқоюқызыл түстерді шығаруды таныстыру; араластыру тәсілдерінің реттілігінбекіту; бояумен жұмыс жасау, түстерді дұрыс таңдау дағдыларын дамыту; зейіндерін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту; іс-тәжірибе көмегіментүрлі мәселерді шешімінтабу, практикалық тәжірибе негізінде қорытынды		

				жасау біліктіліктерін қалыптастыру; ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды, өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**					
Серуен	**Бақбақ өсімдігін бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет,еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақбақ туралы білімдінақтылау (гүлденудің басталуына назараудару); табиғатты белсенді түрде қорғауға;дәрілік өсімдіктер туралы білімдерін	**Қарақатты бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет,еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бұтаны ағаштан ажырата білу қабілеттерін бекіту; балабақша аумағында өсетін жидек бұталарымен-қарақатпен таныстыру. Көркем сөз Жайнапөсіп	**Гүлегілген алаңқайды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет,еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: гүлді дәнсебуарқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігіөсіп шығатыны	**Арамшөптерді бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет,еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін молайту. Арамшөптердің зияны туралы түсініктерін кеңейту. **Көркемсөз** Жемісбіткен бау -бақта,		

	бекіту. **Көркемсөз** Өте берік тамыры, Бақбақгүлі ерекше. Сарғышгүлді сәл ірі. Ақұлпатәрізді. Әңгімелесу. Бақбақбарлық жерде өседі: шалғындарда, егістіктерде, орман шеттерінде, сайдың беткейлерінде, күн мен өмірге деген сүйіспеншіліктің символысияқты. Бақбақтыңұзын, қалың тамыры топыраққа мықтапжабысып қалған. Бақбақтың әр жапырағы өз бағытына қарайды. Жапырақтың	далада, Көздіңжауын ала ма. Бірде–бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. Әңгіме.Қарақат жидектері кішкентай қара шарларға ұқсайды. Қарақат-әр түрлі жапырақтары баркөпжылдық бұта. Көктемде қарақат бұталарында кішкентай қоңырауғаұқсас гүлдер пайда болады.Бақшада қарақат басқа жидек дақылдарына қарағанда ерте гүлдейді. Қарақат жидектерішілде айында піседі. Дәмді, тәтті	туралы балаларға түсіндіру.Гүлге текқанаәсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Көркем сөз** Кешкілік пе, күндіз бе,Үзіпалсаңсен бір гүл, Өсіптұрған гүлді үзбе. Үзіпалсаммен бір гүл, Туғанжерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрмізбе? Қызыл-жасыл жердің бұл, Жайнап өсіп далада,Көздің жауын ала ма. Бірде–бірін	Желіжайдыжан - жаққа. Бақтақұстар сайрайды, Құйқылжытып жан – жаққа. Қолғаапбақша құралын, Судыатызға бұрамын. Ағаштүбін қопсытып, Арамшөпті жұламын. Әңгіме. Жан-жағымызда өсіп тұрғанқызылды-жасылды өсімдіктерді көргенде, көңілімізге қуаныш ұялайды. Өсімдіктер тек қанакөрікберіп қана қоймай ауаны тазалайды, ауаның ылғалдылығына да әсерін тигізеді.Кейбір		

	мөлшері гүл өсетінжерге байланысты. Өсімдікжерден ылғалды неғұрлымкөп қабылдайтын болса,соғұрлым оның жапырақтары жарқын әрі күшті болады. Әрбіргүл-бұл біріккен бес жапырақшадан тұратын түтік және оларға жабысқан стамен. Егер сіз бақбақты иісін сезіп жатсаңыз, онымұрныңызға тым жақындатсаңыз, сіз ашық сары тозаңға кірленесіз. Түстен кейін немесе жаңбыр кезінде гүл себетіжабылып, тозаңды	және қышқыл, шырынды.Бұл өсімдіктің құрамында«С» дәрумені (витамині) көп екен. Қарақат жидектері мен жапырақтары емдік қасиетке ие. Хош иісті қарақаттың жапырақтары маринадтарға және тұздалған қиярға,қызанақ, саңырауқұлақ және қырыққабатиарға қосады. **Халық болжамы:**Жазда жидеккөп болса, қысқатты болады. Қайыңнан шырынкөпақса, жаз жаңбырлы болады. **Еңбек:** ересектерге алаңдаөсетін	жұлғызба, Қасыңдағы балаға. **Әңгіме.** Гүл біздіңөмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілікәлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуантуүшінгүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, ауладагүл өсіреміз.Осыбір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші!	өсімдіктерден ерекшезаттар бөлінедіде,адам денсаулығына зиянды микробтарды жойыпотырады. Ол фитонцид деп аталады. Ендіосындай жайнап өсіп тұрған өсімдіктердің арасындазиянды өсімдіктер де кездеседі. Оларды арамшөптердеп атайды. Олар мәдени өсімдіктергекөп зиян келтіреді: топырақтың нәрін алады, топырақтағы ылғалды алады, күн қызуын тартыпаладыда, сөйтіп өсімдіктердің өсуінекедергі жасап, өздері		

	ылғалдан сақтайды.Бірақ ашық ауа-райында, таңертеңгісағат алтыдасізәдемі гүлге сүйсіне аласыз. **Еңбек:**ауланы қоқыстардан және құрғақ бұтақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа,өз жұмысының нәтижесінкөруге үйрету. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу;	бұталарды күтуге көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге, бірлесіпжұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірубағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа	**Зерттеу жұмысы.** Балалармен гүл егілген алаңқайғабарып, өніпшығыпкележатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентайғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіпшығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. **Болжам.** Гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауынжауады. **Еңбек:** балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпенсу себу. Мақсат-міндеттер:	қаптапкетеді. Олар мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсіп,жетіледі. Сондықтанда гүл егілген гүлзарлармен бау-бақшаны, егіс алқабын үнемі арамшөптерден қорғапотырады. **Зерттеу жұмысы** Гүлзарларда, өсімдіктерөсіп тұрған алаңшалардан арамшөптітауып алып, оларды жақсылап көріп алу. Еңбек: балабақша ауласындағы гүлзарлардағы, гүл егілген алаңқайдағы арамшөптерді жұлу. Мақсат-		

	кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтайжүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңберқұрып тұрады. "Соқыр текені" санамақарқылы тағайындайды. Содансоң "текені" ортаға шығарып,көзін байлап, бір орында айналуды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші!Соқыртеке, бізді ұста!"-деп	тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақарқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгі ліжерде тізіліпотырады (тұрады).Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзіойлапқойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардыңбірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кездесұрақтар қояды: -Сәлеметсізбе! Кім боласыз?	балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдердісуды себу арқылы суғаратынын көрсету. **"Аңшылармен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалартобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып(өз	міндеттер: балаларға гүлдердікүтіп-баптауды үйрету,әсемдікті сақтай білуге тәрбиелеу. **"Қаршығамен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншыларекі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарғатұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар"да, екінші қатарындағылар		

	"соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті-түрткен баланыұстапалу және оны танып, есімін атау. Педагогбалалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңбердісызып қояды. Ойыншылар сол шеңберденаспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала,ойыннанда шығады. Кімұстанылып, танылыпжатса, "соқыр теке" болып,ойынды жалғастырады. **"Өзбүршігіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.(дене**	"Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімдебоялған киімім. Алыстан келемін, Бояуүшінтеңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсіқандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады,солтүс болып өзін ойлаған бала сыртқашығып, қашажөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысықанша? - Бағасыбес(он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа)теңге. "Бояушы"	қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды. Педагогойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңдыаралап, "қояндарды"із деген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлергебарып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар"өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог:	"Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақарқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушыекі саптың арасыменерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен"қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар"деп қосады. Сол кездебастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледіде,аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардыңміндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу.Ұсталған		

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: гүлдерді ажыратабілуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету; жүгіру кезіндежаттығу. **Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс көмегімен табиғатты аялауға тәрбиелеу; бөренелерден, тастардансекіру жаттығулары.	алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояудықуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе,"бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса,оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамағантүсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **Еркінойын: "Көкөністер дүкені".** Мақсат-міндеттер: көгөністермен жеміс-жидектерді құмнан	"Қояндаршықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - дегенсөздерден кейін"аңшылар"ж асырыннан ытқыпшығып, "қояндарды"кө здеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарына доптанқашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар"қанш а"қоянды"ұстап алғандарын санап, баға беругеболады.	ойыншы сол топқа өтеді. Қайсытопқарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **Жекежұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Туражүріп, тақтайдың (бөренені) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету(екі қолдыдан-жаққа созып,денетүзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа,жоғары көтеріп,түзу созыптүру),		

		мүсіндеу. Берілгенойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау;ойынға деген қызығушылықтарынқолдаужәне дамыту. Көкөністер мен жемістертуралы алғанбілімдерін бекіту. **Жекежұмыс: ағаштар туралыәңгіме құрастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқадеген сүйіспеншілігін арттыру, тілдеріндамыту. **"Допты қақпағатүсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене**	Педагогойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **Жаттығу ойындары: "Волейбол ойыны".** Мақсат-міндеттер: бір-бірінедопберу, керілақтыруды жаттықтыру. Еркінойындар.	содансоңжүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп,екіаяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркінойындар.		

		шынықтыру) Мақсат-міндеттер: "қақпаға"допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесеәртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызықжүргізеді. Сызықтан1-1,5м жердекішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға5-6бала қатысады. Еркінойындар.				
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакіреалдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатынышықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей, тазарғаншажуабілудағдысындамыту.					

	Айнаныңалдындабетіменүстін бақылап,шашын тарап, асқатолыққандыдайынтүріндекелуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Үстелгедұрыс отыру,ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпенғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қойішіндекөк ісек, Жақсы бала малсақ,Жаман балаүй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ.	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпенжағу дағдыларын бекіту. **Көркемсөз** Екіқоян отырып, Сырайтады жасырын. Сұрқасқырдың тәбетін, Берсебізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларда мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзіқызмет ету, үстелге дұрысотыруды дағдыға айналдыру,ас құралдарын дұрыс пайдалану. **көркем сөз** Сиқырлығой қасығым, Жылдамжеймін асымды. Мінетамақ,міне шай, Тымасықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардыүстел үстінде өзін дұрысұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергіжасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелдентұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркем сөз** Мүйіздіешкі келеді, Балаларғаереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіпсені сүзеді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**		

	Жақсы бала малсақ,Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркемсөз)**					
Күндізгіүйқы	Балалардыңүйқысынақолайлыжағдайжасау.					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастикаэлементтеріменбаяукөтерілу.Ауапроцедураларынқатайту(контрастты). Аяқ массажы. Мақсат-міндеттер: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңкетөсеніштерменжәнеағашжолменжүреотырып,аяқтыуқалаудыүйрету.Гимнастиканыдұрысжәне синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(денешынықтыру)**					
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті,кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Табиғатжәне адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңадам не жасайтыны, табиғатадамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойынбарысы.	**"Өсімдікті керекті дыбыспената" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлаудыдамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады:Атауы	**"Неестігеніңді айт"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:толық сөйлемдерді жауаптарда қолдануға үйрету; фразалық сөйлеудідамыту. Ойын барысы. Педагог	**"Жер, су, ауа, от"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып,тез жауапберуге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер		

	"Адамне істеді?"-тәрбиеші сұрақ қойып,бірзатты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылайшеңбер бойымен бір-біріне затты немеседопты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейінтәрбиеші жаңа сұрақ қояды:"Табиғат нені тудырды?" Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмағанбала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді,	«А»,«К»,... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қоңыраушалса, сол жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Ақсүйек" қимыл-қолғалыс ойыны.** Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білугедамытуды жалғастыру, ереженің нормасынжәне тәртібін орындау.**(дене шынықтыру)** **"От-су"**	балаларды көздерінжауып, мұқият тыңдап, қандай дыбыстарды естігендерін анықтауға шақырады (жаңбыршуы, көлік сигналдары, құлап тұрған жапырақтың сыбдыры,өтіп бара жатқан адамдардың әңгімесі және т.б.). Балалар толық сөйлеммен жауап беруі керек.Еңкөп естілген дыбыстарды атайтынадам жеңімпаз болады. **(қарым-қатынасіс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-**	құрып тұрады, доптыбірбалаға лақтырып«Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар,адам,ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды,«ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың атарын,аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарынатайды. Бұл ойынды екіншібағытпен ойнатуға болады. «Ауа»дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарыналға		

	бірақегерол сөзді ойлап тауып,атаса, оны қайтадан ойынғақосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Аз қимылды ойын:"Суық-ыстық".** Мақсат-міндеттер:есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізушізатты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залданкетеді, балаларзатты жасырады. Осыдан кейін жүргізушікіріп, затты іздейді.	**қимыл-қолғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеудітаңдау талабын нығайту; белгі бойыша әрекет етуге үйрету. "От"-бәріотыра бастайды, "Су" - айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының жәнеөзініңойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. **(дене шынықтыру)**	**әрекет)** **“Көбелектер, бақалар” қимыл-қолғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардыңдене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерінкөтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсетебілуге	созып жүзеді, «от»дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарынтөмен түсіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **"Қарама-қарсы сөз"дидактикалық ойыны(жұптар айтысы).** Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздержұптарын құра білу дағдыларын жетілдіру;сөздік қорды молайту; ой шапшаңдығын дамыту.		

	Балалар оның соңынан еріп: суық...жылы... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. **(дене шынықтыру)**		тәрбиелеу. Ойынның барысы. Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіпбелгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшыпкеліп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді,қыздар көбелектер сияқтыұшады. **(дене шынықтыру)**	Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптарарасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін,"айтысты"жариялайық. Кімге қарай қамшының сабынекібалаға көрсетемін. Сол балалардың бірі айтыстыбастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп,айтысты жалғастырады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу**		

				іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)		
Балалармен жекежұмыс	**"Қоянға көмектес" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардысанауға және олардыңекі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстерінеқарай ажыратуға дағдыландыру. **(танымдықіс-әрекет)**	**"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер:таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынасіс-әрекеті,қазақ тілі)**	**Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар. **(қарым-қатынасіс-әрекеті,қазақ тілі)**	**Ертегілерді ойданшығару жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұнаған суреттердің негінде жаңа ертегі, оқиғаны ойдан шығарып, әңгімелеуге машықтандыру; шығармашылық ойлаудыдамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,қазақ тілі)**		
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды,санитарлық-гигиеналықталаптарғасәйкескелетінбалаларқызметініңәртүрлінұсқаулықтарын дайындайды. Педагогбалалардыңөзіндікіс-әрекеттерінқадағалапотыруыкерек:олардыңтолыққауіпсіздігінқамтамасызету, нұсқаулықтардымақсатынасайқолдануғаүйрету,серуендеубарысындабалалардыңіс-әрекетінүнемібақылау.					

	Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап, біздітосынсыйкүтіптұрғанынемесебіреукүтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларғаескерту:киінубөлмесіндегітәртіпережелерін, киінуретін,қажетболған.					
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.					
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өз киімінөзішешуді,өзқажеттеріжайында айтуды үйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербесәрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет,зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынасіс- әрекеті)**					
Балалардың үйгекайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сұрақ-жауаптар: "Баланың сұраныстары менқажеттерін қалайескересіз?"	Сауалнама: "Балаңыздыүй жұмыстарына шақырасызба?".	Ата-анағакеңес: "Жидектердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фотокөрме:"Біз қандай жидекті жинап көрдік?".		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС Бал-Анаб/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылукезеңі	**10.07. -14.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: ойын алаңын сыпыру.** Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, бірлесіп жұмыс істеуге машықтандыру. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек: алаңды қоқыстантазарту.** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге,істісоңына дейін жеткізуге үйрету. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек:гүлзардағы жердітазартужәне қазу.** Мақсат-міндеттер: еңбектапсырмасын жауапкершілікпен орындауда баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек:ағашкесуге қатысу.** Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлесіп жұмыс жасаудың нәтижесін көруге тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	**Еңбек:гүлзардағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, еңбекте саналылықты танутуғатәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас

	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Табиғатта не болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту,сөйлемдегі сөздердіңкелісімі. Барасы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып,сұрақ қояды, алдопты қайтарған бала сұраққажауапберуі керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)**	**"Ұқсас - ұқсас емес" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету;олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттамабойынша тану. Міндеттері: балаларға зейінділіккеүйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалықойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойынбарысы.	**"Қолымда не бар?"дидактикалқы ойыны.** Мақсат-міндеттер: мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші, оң-сол; кеңістіктүсінікті пысықтау, қимылды,түсіну сезімдеріндамыту. Керекті материалдар. Табиғи материалдар:ұсақ тастар,жаңғақтар, таяқшалар. Ойынныңмазмұны. Бала қолын артына ұстайды.Тәрбиеші	**"Жетіспейтінсөзді ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: аптакүндерітуралы білімдерін бекіту. Материал. Доп. Ойын барысы. Үй иесібірденбастап, допты ойыншылардың бірінелақтырады: - Күн күндіз жарқырайды,ал ай. ..... - Таңертеңмен балабақшағакеліп, үйгеоралдым..... - Егеркешежұма болса,бүгін..... - Егердүйсенбі, сейсенбі болса, бейсенбі.... ...	**"Пішінібірдей затты тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттар нысаны туралыойды нақтылау. Ойынбарысы. Тәрбиеші шеңбердің суретін көтереді,албалалар мүмкіндігінше бірдейпішіндегі заттарды атауы керек. **(танымдықіс-әрекет)** **"Жұптық эстафета"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ережелербойынша

	"Соқыр теке" қазақтыңұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерінсақтауға үйрету. Алаңда дұрысқозғалабілу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далададаойнала береді..Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады да, ортада көзі байланған бір адамдықалдырады. Соқыр теке — сол. Қалғанойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып,оданайнала қашып журеді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстапалып,тануға тиісті. Егер ол устаган кісіні	Мысалы: бір бала болжамжасайды,ал қалған балалар болжауды жалғастырукерек: "Екі қоңыз жорғалап жүрді. Біріқара нүктелерменқызыл, екіншісі қара ... ". **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрысатауға,оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын	оныңқолына үлкендігі түрліше, бірақтегібірдейекі затты, мысалй, үлкенжәнекіші тастыұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолындаүлкентас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуғатиіс.Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиешіекінші баланыңқолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығыәртүрлі, ұзындығы бірдый екі қарандаш ұстатады.Топ алдынашақырылған әрбірбалабір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермегенбалалар жеңімпаздарболып есептеледі.	Солсияқтысізжыл мезгілдері, айлар туралы ойын жүргізе аласыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Бес тас" қазақтыңұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіні мен ептілігін дамыту. Ойынныңбарысы. Ойнаушылар ең алдымен, кім-кімнен кейін ойнайтынынөздері анықтайды.Олүшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып,қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып,қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып,қолдың сыртымен тосып аладыда,тағыда	ойнауды, жылдам жүгіруді, жұппен секіруді үйрену. Өзара қолдау мен достыққатәрбиелеу. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды"**Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызшакомандаға реакцияжәнемінез-құлықты реттеу. Барысы:балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалараталғанзат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз. **(танымдықіс-әрекет)**

	таныса, оның көзін байлап,соқысоқыр теке жасайды. Өйтпегенжағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ол: Қараңғыдакөзім жоқ, Тиіпкетсесөзім жоқ. Қайдакеттіңқалқа жан, Жетектейтінөзің жоқ. Қолғатүскен құтылмас, Қалабермеккөзім боп, —дептаяғынөзі болжағантықыр, дыбыс естілген жаққақарайсоза береді. **(денешынықтыру)**	желілдіру. Ойыншарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінекатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері5×6см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Фигура жаса"қимыл-қозғалым ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжүгіруге жаттықтыру. Ойынережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілгенкездеолар	**(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)** **"Допты қақпаға түсіру"қимылды ойын-жаттығуы.** Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен)ойнауға шақырады да ойнағысы келген немесе ойынға тартылған балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпатұрғызылады. Балаларға бір-бір доп таратып бергеннен кейін, тәрбиешіоларға доптықақпадан өткізудіұсынады. бала допты домалатып, қуып келедідесызыққа жеткеннен кейін	лақтырып, алақанменқаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз – тасты қолды еңкейтежоғарыдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алукезіндебірнеше тас жерге түсіп кетуімүмкін.Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнаукезегінеие болады. Бірінші кезек алған ойыншы бестас ойынының шартын бұзыпалғанғадейін ойнайды. Одан кейін екінші кезектегі, ол тоқтаған соң, үшінші кезектегі ойыншыойнайды. Ойын осылай жалғаса береді. Тастардықаршып қағыпалукезінде	

		тезорнындатұрып, қандай-да бір қалыпқа келу: шалқайыпотыру, қолдарын көтеру аяқтарынкөтерут.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жылсоңынақарай ойын күрделене түседі,оғантоптық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілібір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б.. **(денешынықтыру)**	керіоралады. Ойынға5-6бала қатысады.Ойнаушы топтардың ауысуына болады; 2-3 рет ойнаған балаға тәрбиеші енді дем алуды, басқалардыңқалай өткізетінін көруді ұсынады. Қақпаны ірі құрылыс материалынан жасауғанемесе оның орнына балалардың орындығын пайдалануға болады. Олардың аяғыныңарасынан балалар доп өткізеді. **(денешынықтыру)**	басқатастарды қозғалтуға болмайды және қақпатастытүсіріп алмауы керек. Ойыншыойынның шартын бұзғанға дейінойнайбереді. Тек ойынның шартыбұзылған жағдайда ғана келесі ойыншы кезек алады. Ал келесі кезек келгенде ойнаушылардың қай-қайсысы болсын,ойынды өзінің бұрынғы тоқтаған жерінен жалғастырады.**(денешынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауарменжалпыдамытужаттығуларыкешені. 1. Бастапқықалып -аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 1.1. Балаларжалауларыноңжаққасермеп,"желбіре"дегенсөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балаларжалауларынсолжаққасермеп, "желбіре"дегенсөзді айтады. 1.2.Бастапқықалып.				

	1.4.Бастапқықалып(жаттығу4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып-аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 2.1. Қолдарынжоғарыкөтеріп,жалауларынсермеп"жаса"дегенсөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып(жаттығу4рет қайталанады). 3. Бастапқықалып-аяқбірге,денебос,қолтөменде. 3.1. Жалаудыкөкіректұсындаұстап,бірорындатұрыпсекіру. 3.2. Бастапқы қалып(жаттығу3рет қайталанады). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. **Көркем сөз** Келбалалар, келіңдер, Астыдәмді көріңдер. Мінекесе,міне қасық, Тосыптұрсені асың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелерітуралы білімдерінбекіту, ережелерге деген тұрақты қызығушылықжәне балалардың танымдық, сөйлеу белсенділігідамыту **Көркем сөз** Нанқосыпже тоясың, Тәбетіңдеоянсын. Тойыпалған балақай, Асырсалып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Майлықтыдұрыс қолдану, қолды дұрыс жуу шеберлігін жаттықтыру,тамақ ішкеннен кейін аузыңызды шаю шеберлігінарттыру. Көркем сөз Сиқырлығой қасығым, Жылдамжеймін асымды. Мінетамақ,міне шай, Тымасықпай,жеші жәй.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Ауызды тамақ ішкенненкейін шаюды дағдыландыру, ұқыптытамақтану қабілетін жүзеге асыру. **Көркемсөз** Үйрекберді тамақты, Балапанғага-га-га деп, Мысықжүрді соңынан , Марғауыныңмяу-мяу деп. Тамақтандыбәрі де, Тұрып-аптаң	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолданумәдениетін жетілдіру. Пышақпен нанға майжағуқабілетін нығайту. **Көркемсөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**

				сәріден.	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерінқалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Жұмбақтыойдан шығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттеріндамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауғатыйым салынады. Жүргізушізалдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынанеріп:суық ...жылы...ыстық... жасырылған затты табуғакөмектеседі. **(денешынықтыру)**	**"Қимылдар тізбегі"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, есте сақтау, ойлау, қимылдарды үйлестіребілу қабілеттерін жетілдіру. Балалардың бірі бірнешеқимылдар тізбегін көрсетеді, қалған балалар көрсетудімұқият қарайды. Содан соң жүргізуші бала балалардың қимылдартізбегін қаншамадұрысесте сақтап, дәлме-дәл көрсеткенін бақылайды. Еңжақсы орындағанбаланы келесі жүргізуші рөліне тағайындайды. **(денешынықтыру)**	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылынкөрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,зейінін, ой-қиялын дамыту. -Балалар,қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды,құсты немесежәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер.Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын..

Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Кел достарым, келіңдер" Мақсат-міндеттер: Балаларды түрлі жылдамдықпен - баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5-2минтоқтаусыз жүгіру; қосалқы қадаммен арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру; көлбеу басқышпенөрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыданұстай отырыпқайтатүсу дағдыларын дамыту.	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** ""Жан - жануарлардың дауласуы"қазақ халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды қазақ халықертегісімен таныстыру; үй жануарларытуралы білімдерін тиянақтау;ертегіні мұқият тыңдап, мазмұнын өз ойымен толық жеткізіпайтуға үйрету; сөздік қорын, тілін дамыту; жан-жануарлардыкүтіп-баптауға, қорғап, қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Ақжелкен" Мақсат-міндеттер: Көңілдіәуен арқылыкөңілкүйді сыйлай білуге	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Жәндіктер әлемі"Мақсат-міндеттер: Балалардыңтабиғат әлеміне қызығушылығын арттыру, жәндіктердіқорғап, оларға қамқор болуға баулу. Жәндіктердің түрлерімен таныстыру, олардыңпайдасы туралы мәлімет беру. Жәндіктердің тіршілігінтүсіндіру, оларды сипаттай білуге үйрету, олар туралы жұмбақтар шешуге қызығушылықтарын арттыру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Ғарыш әлемі (балауызмелдармен сурет салу)"	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Көңілді жаз"Мақсат-міндеттер: Балалардыхабарлы сөйлемді қолдана отырып, сурет мазмұнынақарай әңгіме құрауға үйрету;айтылған ойдытыңдауғажәне ұғынуға, әңгімеге араласуға, сұрақ қоюғажәнесұраққа жауап беруге деген білігін дамыту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту;өзеліне сүйіспеншілігін арттыру,елін,жерін сүюге тәрбиелеу.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көңілді хоровод"Мақсат-міндеттер: Балаларғақағаздан гармошка сықты бүктелгенқағаздан бірнеше бірдей пішінді кесуге үйрету(адамдардың силуэті), фигуралардыбір композицияда орналастыру қабілетін дамыту. Біздіқоршағанәлем туралы білімдерін байыту:материктер, әр түрлі халықтар, достық туралы білімдерін жетілдіру. Ұқыптылыққа, табандылққа тәрбиелеу.

		талпындыру..			
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Табиғаттағы жазғыөзгерістерді бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағыжазғы өзгерістер туралы білімдерін нақтылау; жаздың әртүрлі кезеңдерін салыстыруқабілетін дамыту; табиғаттағы өзара қатынастартуралы қарапайым тұжырымдаржасау қабілетін қалыптастыру. Балалардың назарынжазғы табиғаттың сұлулығына аударыңыз, қандай өзгерістерболғанын сұраңыз. (Күннің	**Құмырсқаларды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалар және құмырсқаилеуімен балаларды таныстыруды жалғастыру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. Бақылау кезінде құмырсқалардың үлкен жанұялармен өмір сүретініне көңіл аудару, сүйір үйлердісалады-бір тал шөптер, қылқан жапырақ, тағыбасқа материалдардан (балапанқұрттарды асырайды), (минутына100	**Жолды жөндеу жұмысын бақылау.(қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардың үлкендереңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралыұғымдарын кеңейтуді жалғастыру; ңңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауғатәрбиелеу. Балаларға жолды жөндеу жұмыстары жайында баяндау: асфальттың ескі қабатын алу, ұсақталған тас қабатынтөсеу,құм,	**Заттардың көлеңкесін бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балалардыңкүнмен ауаға байланысты құбылыс, көлеңкеніңпайда болуы, туралы білімдерін бекіту. Күннің жоғары тұрғанынанықтау, заттардың көлеңкесін,таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғарышықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу,көлеңкеде	**Қанқызды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды жәндіктер(қанқыз) туралы білімдерін жетілдіру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. - Балаларбізсеруен кезінде қандай жәндіктерге бақылаужасадық? - Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз.Олүшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосыптұрсаңдар,ол жәндік сендердің алақандарыңаөзі қонады.

	ұзақтығы өсті, қоршағанортаның температурасы көтерілді,жәндіктер пайдаболды,құстар келді, жапырақтары гүлдеді). **Болжам** - Күннің тұманды мұнардан көтерілуі ауарайыныңыстық болуыныңнышаны. - Күн көзі жаз айларында бұлттанып батса жаңбыр болады. **Мақал-мәтелдер** 1. Жаз келді, Үйрекұшып,қаз келді. 2. Қарға қаңқылдаса, Қыстышақырады. Қаз қаңқылдаса, Жазды шақырады **Көркем сөз** Жаз келді жарқырап, Мәз болды атырап. Жасылға боялып, Жайлайдыжапырақ Күлімдепкүн	шынжыр табандары) зиянды шыбын-шіркейлерді құрта отырып,пайда әкеледі.Ауа райынқұмырсқа илеуі арқылы болжауға болатын балаларғакөрсету: егер барлық жолдары ашық жәнееркінжүрсе, онда жақсы ауа райының нысанын білдіреді.Балаларға құмырсқа илеуін қоруы керек болатыныжөнінде қорытындыжасау. **Жұмбақ:** Екібасы жұдырықтай, Ортасы қылдырықтай. (Құмырсқа) Бір балуанөзі күшті,қайратымол, Өзінен үлкен затты көтерер ол. Мейліқыр,мейлі жота,мейлітөбе, Қайқаңдап аса	катокпентегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады-каток, жүк машиналары және т.б. Машиналар адам еңбегінжеңілдетеді қорытындыға келтіру. **Жұмбақтар** 1. Арқасындааууыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далағақұрған өрмегім,үстінен зулап келемін. (Теміржол) **Жаңылтпаш** Бұрынғыбұрғымен бұрап-бұрап бұрғылады. Қатты қаппен мықтылыпқаптап қойғанмын. **Мақал-мәтел** Жанқиналмай	заттарсуығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару.Балаларды күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру.Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. **Жұмбақ** Менжүгірсем,олда жүгіреді, Менмүдірсем,олда мүдіреді. (Көлеңке) **Қимылды ойын: «Қақпашы». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жарысуэлементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. **Еңбек:жиналған табиғи материалдардан паннoқұрастыру.** Мақсат-міндеттер: қолменеңбекке	(Балаларкөздерін жұмып,қолдарын созып тұрады, тәрбиешіолардың қолынакішкентай қанқызды қояды.) – Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай жәндік қонды.Сендербұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайданкөрдіңдер? Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады,қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі. -Қанқызының артындақаншақара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен салыстыруға болады? Неліктен қакнқызындәрігер

	жырлап, Бұлақтар былдырлап. Жасталғақұс қонып, Әндеттіжыр- жырлап. **"Жалпыатауын ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларғазаттарды жеке–жекетаныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешу арқылы тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. Көрнекілік: жемістер, ойыншықтар,оқу құралдары, үй жиһаздары. Ойын шарты: тәрбиешібалаларға хатқалтанын ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, оқу	берербәрінендеол. (Құмырсқа)**Көркем сөз** «Құмырсқамен Мұрат»С.Оспанов Таңнан кешке құмырсқа Жалықпайды жұмысқа. ЕрінбейдіМұрат тек Тұруға кіл бұрышқа. **Тыйымдар** Құмырсқаның илеуінбұзсаң,үй ішіңе кесапаты тиеді. **"Қажеттідыбысы бар жануарды, жәндікті ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: фонематикалық естуді,тезойлауды дамыту. Ойынбарысы. ТәрбиешіатындаА, К әріптері бар жәндіктер ойлап табудыұсынады.	Жұмыс бітпес. Талап қылмай Мұратқажетпес. **Көркемсөз** "Жолыңболсын!" Н. Айтов Атамшықсасапарға - Жолыңболсын!– дейді апам. Апамшықса сапарға - Жолыңболсын,- дейді атам. - Жолыңболсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. **"Өртсөндірушілер жаттығу үстінде"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, жылдамдыққа, иілгіштікке машықтандыру. Эстафетаныберу, колоннаға тұру,екі топқабөлінебілуді бекіту.Бір	баулу; жұмыстың үнемді орындауға, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **"Айгөлек"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұжымдықойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлекойынықең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны менжасшамасына қарай екі топқа бөлінедіде,арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсытізбек құрып тұрады. Ойынжүргізушіекі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығықосылып,	Айболит деп атайды? Қанқызы зияндыжәндіктерді жейді.**"Сипаттама бойынша тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттама бойынша тану қабілетін бекіту немесе басқа жәндікті сипаттау. **"Шалғындықтаушсайыс"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Бастапқы стартта орынды сақтап, жердежатқандоға арқылыаттапөтуге үйрету; шыдамдылықжәне күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **Еңбек: құм салғыштан шашылғанқұмды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: құмды өз

	құралдары, үй жиһаздарының суреттері бар бірнешесериялы дидактикалық материалдарды таратыпбереді.Осы материалдарды жалпы атауына сәйкес топтастыру қажет. Өзінің топтағанын дәлелдепайтуы тиіс. Мысалы:алма,өрік, алмұрт, жемістерге жатады. Өйткені олар–жеміс ағаштары. **Еңбек:балалармен біргеаландыретке келтіру.** Мақсат-міндеттер: балаларға өз жұмысын жоспарлауға, әрекеттертізбегін сызуға, қажетті құралдытаңдауға, өз жұмысының нәтижелерін бағалауға үйрету.	**Еңбек:"Құмырсқа илеуі үшін қоршаулар".** Мақсат-міндеттер: құмырсқа илеуін балаларға қамқорлыққаалуға тәрбиелеу; жануарларды күту талабынжетілдіру, еңбек дағдыларын жетілдіру. **"Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай,өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагогойын барысында"Оңға!", "Солға!","Кері!", "Алға!" деп,	баспалдақ аралығынанекінші аралыққа өту,гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетіншедамыту. **Еңбек: көгөністерді жинағаннанкейін жүйелерді қазу.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністердікүте білуді жетілдіру. **"Неге?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сұраққа дұрыс жауап беруді үйлестіруді бекіту,қоршаған әлем туралы білімдерін тереңдетужәне кеңейту. **Балалардың**	төмендегіөлеңді айтады: Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Бізденсізгекім керек? Бұғанекінші топтың ойыншыларыжауап береді. Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Шолпанаттықыз керек,- дейді. "Шолпан" дегенсөздіңорнына басқа бір баланың немесеқыздың	ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа жәнереткекелтіру әдеттін қалыптастыру. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділойнауғабаулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге,бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңберқұрып тұрады. "Соқыртекені"

	"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру;дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгібойынша "балықтар"алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей,соғылмай,	белгілерберіптұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарынжылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ,демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарынатоқтап қала алады. **Дидактикалық ойындар.Тәжірибе және эксперименттер «Болмағаннәрсені кім көбірек байқайды?»** Табиғатта маусымды құбылыстартуралы ұсынысты бекіту; елестету,ықыласты жетілдіру. Тапсырма.Қант шақпағын қою. Минуттан соң ештеңе қалмайды.	**дербес іс-әрекеті.** Балаларойынының мазмұны мен тақырыбынбайыту және дамыту.Өз пікірінқорғай білуді жетілдіру,құрбылар ының пікірлерімен келіспейтінінәдепті түрде білдіруді дамыту, рөлдерді бөлу қызметін,ойыншықт арды, міндеттерді бөлісуді дамыту.	атынқойыпайта береді. Қарсы топтан шақырылғанқызне балажүгіріпкелген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылыпболған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтыңсанықөп болса,солтопұтқан болып есептеледі. **"Жануарды тамақтандыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: аталған жануарлар,жәндіктер,құстарқалай, немен	санамақарқылы тағайындайды. Содансоң"текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орындаайналуды сұрайды. Балаларосыкезде: "бір, екі, үші! Соқыртеке,бізді ұста!"-деп"соқыр текені"қолымен түртіпқойып,одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті-түрткен баланыұстапалу және оны танып, есімін атау. Педагогбалалар тым алшақ қашып кетпесүшін,үлкен шеңберді сызып қояды.Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кімұстанылып,

	жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғыекішетінде тұрған "балықшылар""б алықтарды"қолм ентүртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынныңсоңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды"сана йды, жеңіске жеткенді табады. Ойынбірнешерет қайталану мүмкін.	Қорытынды. Құмырсқалар тәттініжақсы көреді. **Өзіндікіс-әрекеті.** Игерілген норма мен ережелерді орындауға балалардыойын барысындағы қарымқатынастарға икемдеу (тәртіп мәдениеті, достық сезім, ұжымдық қарымқатынастар).		тамақтанатыны туралыбалалардың білімдерін бекіту. Жарысқа қатысу ықыласын,сұраққа тез жауап бере білуін дамыту. **Эксперимент.** Таңертең және түсте көлеңке биіктігінөлшеу. Қорытынды.Күн аспанда жылжығандықтан көлеңке биіктігі өзгереді. Еркінойандар.	танылып жатса, "соқыртеке"болып, ойынды жалғастырады. Еркінойындар.
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей, тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер:	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер:	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер:	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер:	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер:

	мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. **Көркем сөз** Келбалалар, келіңдер, Астыдәмді көріңдер. Мінекесе,міне қасық, Тосыптұрсені асың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	жекегигиена ережелерітуралы білімдерінбекіту, ережелерге деген тұрақты қызығушылықжәне балалардың танымдық, сөйлеу белсенділігідамыту **Көркем сөз** Нанқосыпже тоясың, Тәбетіңдеоянсын. Тойыпалған балақай, Асырсалып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	тамақтану мәдениетін жетілдіру. Майлықтыдұрыс қолдану, қолды дұрыс жуу шеберлігін жаттықтыру,тамақ ішкеннен кейін аузыңызды шаю шеберлігінарттыру. Көркем сөз Сиқырлығой қасығым, Жылдамжеймін асымды. Мінетамақ,міне шай, Тымасықпай,жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**	тамақтану мәдениетін жетілдіру. Ауызды тамақ ішкенненкейін шаюды дағдыландыру, ұқыптытамақтану қабілетін жүзеге асыру. **Көркемсөз** Үйрекберді тамақты, Балапанғага-га-га деп, Мысықжүрді соңынан , Марғауыныңмяу-мяу деп. Тамақтандыбәріде, Тұрып-аптаң сәріден.	тамақтану құралдарын қолданумәдениетін жетілдіру. Пышақпен нанға майжағуқабілетін нығайту. **Көркемсөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,көркем сөз)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастикаэлементтеріменбаяукөтерілу.Ауапроцедураларынқатайту(контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты:төсектежатып,гимнастикалықжаттығулардыөздігіненжасауғамашықтандыру. Резеңкетөсеніштерменжәнеағашжолменжүреотырып,аяқтыуқалаудыүйрету.Гимнастиканыдұрысжәне синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға				

	бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Кімкөпбіледі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, тапқырлыққасиетін дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші қолына стакан ұстап, оны неүшінқолдануға болатынын сұрайды. Кімкөпәрекеттерді атаса, сол жеңіске жетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Арқан тарту" ұлттық қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестірудідамыту; төзімділіктідамыту.	**"Дорбаданебар екенін тап?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипап сезінетін белгілердісипаттау. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністер мен жемістердідорбаға салады. Бала қолында болған нәрсені сипап сезінуі керек және бұлтуралыжұмбақ жасау керек, сонда балалар жүргізушінің қолынданебар екенін болжай алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Мысық пен тышқан"қимыл-қозғалыс ойыны.**	**"Күнді ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: күннің бөліктері туралы түсініктерді бекіту (таңертең, түстенкейін,кешке, түнге дейін) Материалдар: күннің бөліктері бейнеленген карточкалар. Ойынбарысы. Тәрбиеші балалармenбірге күннің неше бөліктен тұратындығын біледі,олардың аттарын атап, сәйкессуреттерді көрсетіп, дұрыс ретпен орналастыруды ұсынады (таңертең, түстенкейін,кешке, түнге). Тәрбиеші күн құруды ұсынады жәнекүнніңбір	**"Табиғатжәне адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңадамне жасайтыны,табиғат адамға не беретіні туралыбілімдерін жүйелеу. Ойынбарысы. «Адамнеістеді?»-тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немеседопты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесезаттыжақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбербойымен бір-біріне затты немесе допты береді.Шеңберді аяқтағаннанкейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғатнені тудырды?».Ойын	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: кейбірағаштармен бұталардың, олардыңқұрамдас бөліктерінің(діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуытуралыеске түсіружәнебекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады,қалған балалар оның көмекшілері.Олар оғанжаңаекпелер үшін тұқым жинауға көмектесугекелді. «Орманшы» айтады:«Менің орманымдаөсіп жатқанкөптеген... (қайың, үйеңкі, терек),тұқымалып берейік». Олағаштыатамай-ақсипаттайалады.

	Ойынбарысы. Балалар екі командағабөлінеді, әр топ арқанның ұшынан ұстап, өздеріне мүмкіндігінше қаттытартады. Сызықтанасып түскен топжеңеді. **(денешынықтыру)**	Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестірудідамыту; кеңістікті бағдарлауды үйрету. Ойынбарысы. Мысықпен тышқанды таңдағаннанкейін, қалғанойыншылар шеңберге тұрып, қолдарын біріктіреді. Мысық шеңбердіңартында, тышқан оның ішінде. Мысықбасқа ойыншылар күзететінтышқанға өтуге тырысады: олар мысықтың төменгіжағынан өтіпкетуінежол бермейді,қолдарын төмен түсіреді; жабық қолдарынан көтеріп, оның секіруінежол бермеугетырысады. Ойын мысық	бөлігінатайды. Балалар күннің қалған бөлігін тізімдейдіжәне сәйкес суреттерді көрсетеді.Ойын2-3 рет қайталанады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Біз де" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылығын дамыту. Бұлойынды кең бөлмелердеойнауға болады. Ойынға қатысатын балалар қаз қатар отырады. Ойын бастаушы жұрт алдына шығып, әңгіме айта бастайды.Ойынның шартытөмендегідей болады. Ойын бастаушы балалардың	шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберденшығып, оны өткізіп жібереді,бірақегер ол сөзді ойлап тауып,атаса,оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қоян болып секіруге, аңшыданқорғануға үйрету. Ойын барысы. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарғаорын белгіленеді.Әрбір үйде 2-3 қоян болады.Белгі	Балалар тұқымдарды іздейді,оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді.Көбірек тұқым жинап, жаңылыспаған жеңімпаз болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Қасқырқақпан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққасекіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып,серпілген аяғыменсерпілдіріп жаттығу.Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойынбарысы. Алаңныңортасында

		тышқандыұстап алғанға дейін жалғасады. **(денешынықтыру)**	қосылып айтылуынаболатын сөз айтса, олар «біз де»депжауапбірге жауап беруі керек те, қосылуға болмайтынсөз айтса, үндемеулері керек.«Бізде»сөзін айтып қалса, онда айып тартатын болады. Ән салып, нетақпақайтып,не би билеп береді. Ойын бастаушы: менкөлгебарамын. Балалар: біз де. Ойынбастаушы: онанүйрекұстап аламын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: үйректіңжарымын күшігіме беремін. Балалар: біз де. Ойынбастаушы: күшігім жейді. Осыкезде біреу; «бізде»,депқалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен балаайыптартады.	бойыншақояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді.Тәрбиеші:« Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады.Доп тиген қояндар атылған болып саналады.Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Меніңбұлтым".** Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдаудыдамыту (ойын релаксациялық кідірісрөлінде атқарады). Ойынбарысы. Балаларашық жерде, шөпте	бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұларық.Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуіқасқыр.Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің«ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді),«ешкілер, үйге қайт» деген белгібойыншаолар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпайешкілерді қолымен ұстап ұстапалады. Ұсталғандар арықтың соңына қарайшегінді.2-3

			Бұдан соң ойын қайта басталады. **(денешынықтыру)**	жайлыорналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта	жүгіруден кейін барлықұсталғандар үйге қайтарылады.
Балалармен жеке жұмыс	**Тақпақтыжаттау.** "Қуын-ай", Қадыр Мырза Али Бар еді досымда Кішкене ала доп, Біздің үй қасына Ойнайтыналакеп. Солдопты досымнан Қиылыпсұрадым. Ол менің қасыма Жақындап бір адым: —Барғойдоп дүкенде, Сатыпапжаңасын, Маған бер, сөйткенде Мұны сен аласың!— Депқойды, Көзімше Кепкесінжапырып. Мені бір Өзінше Кетпекші қатырып! **(қарым-қатынас**	**Үстел-үстіойыны: "Мозаика".** Мақсат-міндеттер: үлгі бойынша құрастыруқабілетін бекіту **(танымдықіс-әрекет)** **Дидактикалық ойындар: "Не жүзеді, не батады?","Кім біледі,жалғастыра берсін".** Жеке жұмыс: геометриялық фигураларды атау және жіктеу қабілеттерінбекіту. (	**Құрылысойыны: "Құрылысшы".** Мақсат-міндеттер: жобалау бойынша ғимараттар құрастыруқабілетін дамыту. Жекежұмыс:бақша өсімдіктерінің атауларынбекіту. **(танымдық іс-әрекеті)** **Қалағанертегіні мазмұндау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету,сөйлеу қабілеттерін жетілдіру;ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	**"Аяғыңдысұлама" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: секіруге жаттығу, ептілікті дамыту. **(денешынықтыру)** **"Сипаттама бойыншатап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінін, сөздік қорын,дамытуға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)**	**Жекежұмыс: сүйікті ойыншықты мүсіндеу.** Мақсат-міндеттер: ой-қиялын, зейінін, кеңістіктібағдарлау қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалардыңдербес ойын әрекеті. **(шығармашылық іс-әрекет)**

	іс-әрекеті)				
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды,санитарлық-гигиеналықталаптарғасәйкескелетінбалаларқызметініңәртүрлінұсқаулықтарын дайындайды. Педагогбалалардыңөзіндікіс-әрекеттерінқадағалапотыруыкерек:олардыңтолыққауіпсіздігінқамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап, біздітосынсыйкүтіптұрғаныннемесебіреукүтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларғаескерту:киінубөлмесіндегітәртіпережелерін, киінуретін,қажетболған.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Саябаққа, орманға,далаға, суқоймасынабірлескенсеруендеуұсынылады.Жаяужүргендеауа-райынасай киініп, қоқысты қалдырмаңыз! Жаз:жаздагүлзардыңәртүрлігүлденуін байқайаласыз.Жаңаданжайқалғангүлдердіқарастырыңыз, балаларғажердіңбезендірілуінеұқыптықараукеректігін ескертіңіз.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС Бал-Ана б/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу	**17.07. -21.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек: көгөністердісуару.** Мақсат-міндеттер: көгөністерді күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас	**Еңбек: құмырсқалар илеуін салу үшін алаңнанағаштар жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өз ойындарына алдын-ала материал	**Еңбек:болашақ мозайка үшін алаңнан малтатастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: жұмысістеугедеген құштарлықты қалыптастыру. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек: гүлзарларға гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан суарудыүйретуді жалғастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	**Еңбек:аумақты қоқыстардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу

	бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	дайындай білу қабілетіндамыту. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Сөйлемнен гүл шоқтарынтоқу" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды тақырыптық тұрғыдан біріккен сөйлемдер дайындауға жаттықтыру,сөйлеу зейініне тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші сөйлемді айтады. Балаларсоңғысөзді атайды және онымен жаңа сөйлем ойлап табады. Мысалы, Мақсаткітапоқып	**"Заттардыпазл ішіне орналастыру" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **(танымдық іс-әрекет)** **"Ақсерек,көк серек"ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжүгіруге баулу, күштерін дамыту. Ойыншарты:екі	**"Дауыста,атыңды айтам" қазақтың ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейін,ойлау,сөйлеу қабілеттерін дамыту; батылдыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. Ойынғакөз байлайтынорамал, ұзындығы бір, бір жарым метр таяқ керек. Ойынға қатынасушылардың саны шектелмейді. Ойнаушылардың саны көп болса, ойынсолғұрлым	**"Біздің айналамыздане бар?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: екіжәнеүшбуынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігінайтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар,гүл,доп,үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер,құм,шөп), үшбөлігін	**"Бұлқайкезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жыл мезгілдері туралыбілімдерін нақтылау және тереңдету. Ойынбарысы. Тәрбиеші жыл мезгілдерінатайды және допты балаға береді. Бала осы уақытта не болатынынатайды және допты басқасына береді. Ойын осылай жалғаса береді.

	жатыр.Кітапүстел үстінде. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Арындыарқан".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, күштілікке, секіре білу қабілеттерін жетілдіру. Ойнаушылар дөңгелене шеңбер құрып тұрады. Бір ойыншы арқанның біржақұшынұстап, шеңбер ортасында отырады. Екінші ойыншыарқанның екінші ұшына таяқша байлап, шеңбер бойымен айналдырады.Ал балалар арқанды аяқтарының астынансекіре алмай ұстапқалса,	топбір-бірінен алысырақшамамен 15қадамжердеқол ұстасып тұрады. Бірінші топтың балалары екінші топқаақсерек-ау, ақ серек, бізден сізге кім керек? - деп айтады. Сол кезде қарама-қарсы тұрғантопбасшысы өздеріне керекті қарсыластарының арасынанбіреуінің атын атайды. Ақ серек-ау, ақ серек, сізден бізге Марат керек.Атыаталған ойыншы, бар пәрменіменжүгіріп қол ұстасып қатар тұрған қарсы топтың екі ойыншысының ұстасыптұрған қолын үзіп өте шығуға әрекет етеді. Ал қарсылыстары қолдарынмықты ұстап,үздірмеуге	қызықтыболады. Ойнаушыларқол ұстасып, шеңбер бойымендөңгелене тұрады.Шеңбердің сыртына шығарып бір ойыншының көзін байлайды да қолына таяқ ұстатып, шеңбердің ішіне кіргізеді. Көзі байлаулы ойыншы шеңбердіңортасына келген соң, қолындағы таяғын өзіне карсы тұрған ойыншылардыңкез келгеніне ұсынады да «дауыста, атыңды айтам» дейді. Таяқтың екінші басынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін дауысын өзгертіпүнқатады. (Шеңбер бойында тұрғанойыншылар белгілібірбағытпен үнемі қозғалыста болады,тек ортадағықөзі	(әткеншек,веранда, қайың) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен анықталады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын:"Сенқайда қоңырау шалдың?"**Мақсат-міндеттер: балаларға дыбыс бағытын анықтауға үйрету,естузейінін дамыту. Ойынбарысы. Балалар шеңберде отырады.Тәрбиеші шеңбердің ортасында тұрған жүргізушіні таңдайды. Белгі берген кезде жүргізуші көзін жұмады. Содан кейін тәрбиеші балалардыңбіріне қоңырау беріп,	**(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекеті)** **Еркін ойын: "Доптықуып жет".** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешібалаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді алаңныңбір жағындаөзімен бірге қатарласа тұрудыұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балаларданалысқа, әр жаққа лақтырады.Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады. Балалар қанша

	солбалаойыннан шығады да, көпшіліктің ұйғаруыбойынша, ортада өнер көрсетеді. Немесе былай да ойнауға болады: арқаннан секіре алмайқалғанбала ойыннан шығып қалады,осылайша бір ойыншы қалғанға дейін арқандыайналдыра беруге болады, соңғы қалған бір ойыншы жеңімпаз атанады. **(денешынықтыру)**	тырысады. Егер жүгіріпкелгенадам қарсыластарының қолдарынүзіпкетсе сол топтан, басшысынан басқа бір ойыншыны өзімен бірге алып кетеді.Қолұстасып тұрғанқатардыүзіп өте алмай қалса, онда сол топта өзі қалып қояды. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Лақтыр да, қағып ал".** Мақсат-міндеттер: балаларды ептіліке,шапшаңды ққа тәрбиелеу.Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынбарысы. Балалар алаңда еркінорналасадыәр біреуінің қолында бір-бір доптан болады.Тәрбиешіні	байланған ойыншының таяғы біройыншығатиген кезде ғана бір орындатоқтап тұрады).Көзін байлағанойыншы таяғының кімге тигеніндәлтапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Табаалмаса,келесі ойыншыға ұсынады,оныда таба алмаса, үшіншігеұсынады. Осылайша ол үш ойыншының атын атайды. Олардың атын анықтай алмаса,көзі шешіліп,солортада тұрған бойында көпшіліктің ұйғарымыменөнер көрсетеді. Болған соң көзі қайта байланады да ойын жалғаса береді. **(денешынықтыру)** **Қимылды ойын:**	қоңыраушалуды ұсынады. Жүргізуші көзін ашпай, қолымен дыбысқайбағыттан келетінін көрсетуі керек. Егер ол дұрыс нұсқаса, тәрбиеші: «Уақыт келді», - дейді де, жүргізуші көзін ашады,алқоңырау шалған адам қоңырауды алып, көрсетеді. Егер жүргізуші қателессе, ол тағы да болжайды, содан кейін басқа жүргізуші тағайындалады. **(денешынықтыру)**	болса,доптасонша болуы керек. Олардыңәрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын. **(денешынықтыру)**

		ң«баста»,-деген белгісібойынша	**"Доп кімге бұйырылса".**		
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауарменжалпыдамытужаттығуларыкешені. 1. Бастапқықалып -аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 1.1. Балаларжалауларыноңжаққасермеп,"желбіре"дегенсөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балаларжалауларынсолжаққасермеп, "желбіре"дегенсөзді айтады. 1.2.Бастапқықалып. 1.4.Бастапқықалып(жаттығу4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып-аяқалшақ,денетік,қолтөменде. 2.1. Қолдарынжоғарыкөтеріп,жалауларынсермеп"жаса"дегенсөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып(жаттығу4рет қайталанады). 3. Бастапқықалып-аяқбірге,денебос,қолтөменде. 3.1. Жалаудыкөкіректұсындаұстап,бірорындатұрыпсекіру. 3.2. Бастапқы қалып(жаттығу3рет қайталанады). **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолданумәдениетін жетілдіру. Қасықтыдұрыс қолдануды пысықтау. Дұрыс тамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарынтағамға аудару; тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолданумәдениетін жетілдіру. Балалардың назарынтағамға аудару; тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Өзініңсыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқыкелбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесугениет білдірудідағдыға	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Қолдыжуу ережелерінбекіту; тәрбиешінің тазалықтуралы әңгімесі. **Көркемсөз** Су ағызып шүмектен,

	асықпайшәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді,үлкендерге алғыс айтуды үйрету. Көркемсөз Нан–ардақтыадал ас, Кәрі,жасодан аттамас. Ақдастархан үстінде, Қолжумайоны ұстамас. Нанқоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар,	**Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз, Бақшадағы балаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	ережесі. **Көркемсөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі-жиіжуынсен, Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезінде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	айналдыру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесемде білемін. Ішеркездеасты мен, Қолдыжуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Бетіқолдыжуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатыптұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалысты қалай өткіздің?"**Мақсат-міндеттер: өзтәжірибелерінен қызықты, таныс оқиғалардыбере отырып, әңгіме құрастыру біліктіліктерін	**"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттеріндамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауғатыйым салынады.	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды,	**"Не артық?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін	**"Әдептіөтініш" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезіндеайтылатын, сыпайы сөздердің мағынасынтүсінуге көмектесу. Балаларды

	қалыптастыру; тәрбиешінің көмегіменсюжетті баяндау құрылымына қойылатын талаптарғасәйкес әңгіме құру (экспозиция - қатысушы тұлғаларды сипаттау,оқиғаның орны мен уақыты; оқиғаның себебі, оқиғаныңдамуы, шешімі).	Жүргізушізалдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынанеріп:суық ...жылы...ыстық... жасырылған затты табуғакөмектеседі.	заттықсуреттерді) балалардың көз алдынабелгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балаларкөздерін жұмып,педагогбір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады.Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенінайтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығыбар суреттер жұбын қолданумүмкін.	дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтарнемесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттардынемесе суреттерді төртеудентізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт затнемесесуреттің арасында біреуі артықболып саналады. Артықтытабуүшін балалар төрттің арасынан бәріне ортаққасиетіжоқты іздеп атайды.	қабылданған әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілікжағын көруге, олардың мәнін түсінуге үйрету.
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Топталыпөтеміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолды еденге,құрсаудың шетінетигізбейоң және сол жақ бүйіріментопталып	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Жаз туралы өлеңдер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз мезгілі туралы білімдерінкеңейту; өлеңді мәнерлеп, көтеріңкікөңіл	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Еңбек жемісі"Мақсат-міндеттер: 8-діңішіндегікіші сандардан құрастыруқабілетін нығайту; дағдыларды	**Қоршағанортамен танысу** "Көгөнісегетін адам" Мақсат-міндеттер: Көгөніс өсірушілердің жұмысытуралы ойларын қалыптастыру,	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністерге арналған қорап"Мақсат-міндеттер: Ересек адамның ауызша нұсқауларын орындауқабілетін қалыптастыру;

	құрсаудыңішінен өту; допты екі қолымен заттар арасыменжүргізу (арақашықтығы4 м); балаларда бір орында тұрып секіру;саптүзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылудағдыларын дамытуды жалғастыру.	күймен оқу керектігін үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, тілін дамыту; табиғатты аялауға, әсемдікті көребілуге,сезінуге тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Айгөлек" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптардақатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.	қалыптастыру заттарды алақанға салуарқылысалмақ бойынша салыстыру; заттардысалмақ бойынша,теңжәне тең емес екендерін табу дағдыларын дамыту; жұппен жұмыс жасау қабілетіндамыту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Пайдалыазықтар: жемістер мен көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудыңдәстүрден тыс тәсілдерімен таныстыру; заттарды(жемістер мен көгөністерді) қағаз бетінде дәстүрден тыс тәсілменсалуға қызығушылықтарын арттыру;	көгөністерді дайындаужәне сақтау туралы білімдібекітужәне нақтылау; көгөністердің денсаулыққа пайдасы туралы білімді кеңейту; еңбекадамдарына және олардың кәсіптеріне танымдық қызығушылықты дамыту, байланыстырып сөйлеуді,ойлауды, есте сақтауды дамыту; адамдардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу.	қағазбен жұмыс істеутәсілдеріне үйрету;естесақтау қабілетін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жұмыс орнынтәзаұстауды және еңбекқорлықты тәрбиелеу.

Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Бақшадағы көгөніс дақылдарын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақшада өсетін көгөністермен, сыртқы түрімен, тағамда қолданылатын артықшылықтармен ,өсугеқажетті жағдайлармен таныстыру. Экологиялық міндет: пайдалы дақылдардыөсіру үшін топырақ, су және ауа тазалығының маңыздылығын көрсету. Әңгімелесу.Бізқай жерде шалғам, картоп,бұршақ	**Бақшадағы сәбіз бен қызылшаны бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: көгөністерге салыстырмалы талдаужүргізуге үйрету; көгөністердің сипаттамалық ерекшеліктері туралыбілімдерін бекіту, олардың өсуіне қажетті жағдайлардыатау. Бақылаудың барысы. Педагогбалаларға сұрақтар қояды. - Бақшада қандай көгөністерөскен? (Қызылша,сәбіз.) - Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не	**Қызанақты бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балабақша бақшасындағы балаларды өсімдіктермен таныстыруды жалғастыру;сыртқы түрі бойынша олардыажырата білуге үйрету; табиғаттысүюге, байқампаздыққа тәрбиелеу. **Көркемсөз. Жұмбақ.** Аласа тал, Тамашатал. Самсаптұралмасы, Ол алқызыл, Олқанқызыл, Боялғанша, алмашы!(Қызанақ) Томатпенқызанақ	**Қырыққабатты бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бақшада өсіп жатқан көгөністер туралытүсініктерін анықтау және кеңейту, сыртқы келбетіне қарап тануғажәнеоларды атауға үйрету. **Көркемсөз** Бақшалардатізіліп, Қаперсізмен жатамын. Қабат-қабат киініп, Қырыққабат атандым. Жаз бойыбіз қырыққабатымызды қарадық, суардық, арамшөптермен күрестік,күн сәулесібізге жылу	**Терек бүршігін бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайдаболуы.Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуынбілдіреді. Ағаш тұқымы – терекдегенпікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілерінежабысып басқа жерде өскендіктенбүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терекбүршігіпайда

	жәнесәбізөсіреміз? Оныбірсөзбен қалай атауға болады?Көгөністер не үшін өсіріледі? Оларқайжерде өсіріледі? Көгөністердің жақсыөсуіүшінне қажет? Көгөністер адамға қандай пайда әкеледі? **Көркемсөз** Қыста,жазда,күзде де, Тұрадыжасыл түске еніп. Шипасы мол шыршаның, Тыңайтарбізгекүш беріп. Өрікпінмен, өрікпін, Бау-бақшаға көрікпін. Пісіптұрған шағымда Аларекентеріп кім? **Мақал-мәтелдер** -Неексең,соны орасың.	болды?(Шыңдар жерде,түйнектер жерде өскен.) - Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті?(Күн, ылғал, адамның кетуі.) - Сәбізгетәнқандай қасиеттер бар? (Сәбіз - бұл төбесі жасыл түсті, ұзындығы сарғыш түстікөгөніс.) - Қызылшаныңөзіне тән белгілері қандай?(Қызылша-дөңгелек пішінді, қызыл түске боялғанжәнетөбесі жасыл түсті көгөніс.) - Мына көгөністерденне дайындауға болады?(Салаттар, борщ.) - Қызылша мен сәбіздіңпайдасы қандай?(Оларда көптеген дәрумендербар.)	дегеніміз не? Және олардыңбір-бірінен айырмашылығы неде? (Бұлбірдей). 2. Қызанақкөгөніс пе, жеміс пе? (көгөніс). 3. Қызанақтың басқакөгөністерден айырмашылығы неде? (пішіні, түсі, дәмі). 4. Томаттықандай тағамдарға қосамыз?(борщ, салат) 5. Қызанақтыдәмді әрі шырынды етіп өсіру үшін оны дұрыскүтудікім біледі? (арамшөптерден тазарту керек, арамшөптердіалып тастау керек). **"Өсімдіктіата..."ди дактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, жылдам	берді.Біздіңкүш-жігеріміз бен қамқорлығымыздың арқасында қырыққабатымыз керемет дүниеге келді. - Балалар, жақындап, қырыққабатты мұқияттексеріп көріңдер. - қырыққабатты сипатта,олүшін жоспарқолданамыз: қырыққабаттың басы қандай түсті, қандай мөлшерде, қандай пішінде. (Бірінші нұсқа: өздерінеұнайтын қырыққабатты таңдайды, суреттейді).Екінші нұсқа: (егер қырыққабатбақта піспеген болса), балаларды кіші топтарға бөліп, қырыққабатты тарату . - Қырыққабат	болғанкездегіөзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел**Бірталкессе ң,он тал ек. **Жаңылтпаш** Кеспеөссінтал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Кеспе, өссін тал. **Еңбек: алаңды терекбүршігінен тазарту.** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіптісақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету. **"Қуып жет"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу.

	-Қыстыңқамын жазда ойла. **Ырым** Егер көгөністердің қабығыжұқаболса –қысжылы,қалың жәнеқаттыболса– аязды болады. **"Бағбаншылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зейінділікке, достыққа тәрбиелеу. Жүгіріпжарыса отырып(топтарға бөліну), тапсырманы орындау(көгөніс дақылдарын жинау). Тапсырманыдұрыс жәнебіріншіболып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынныңаяқталуы бойынша әр топтағыбалалар	**Зерттеуқызметі.** Сәбіз бен қызылшаның тұқымын анықтаңыз(түсі, мөлшері). Топқа отырғызу үшінқызылшамен сәбізді қазып алыңыз. **Еңбек:бақшада егін жинау.** Мақсат-міндеттер: көгөністердіқазуды үйрету; топта жұмысістеугедеген ұмтылысты тәрбиелеу.**"Үшінші артық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамыжүгіруге, кеңістіктібағдарлай білуге	ойлауды дамыту. Педагог балаларға: "Атауларында«А», «К»дыбысы бар өсімдіктердіата",-деп тапсырма береді. **Еңбек:балабақша бақшасындағы арамшөптерді тазарту.** Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуанышты көңіл-күйқалыптастыруға үйрету; экологиялық мәдениетті тәрбиелеу. **"Тауық қорасындағы түлкі"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді	жапырағыныңдәмін татыңыз, оның дәмі қандай? - шырынды,дәмді. - Неліктенбалалар, арамшөптер қырыққабатқа жақындамайдыдеп ойлайсың? балалардыңпікірі - Дұрысбалалар, тығыз, ірі қырыққабат жапырақтары топырақтықүннен жауып тұрады, арамшөптерде жарықжеткіліксіз, сондықтан олар аз белсенді өседі. **Жұмбақ** Бұлнедегенкөп киім, Жетпісқабаткөк киім. Жаңбыродан өтпейді, Қабат-қабаттоны бар, Түймелеуге жетпейді. (Қырыққабат)	Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп,бір-бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек»әуенін айта келе: Айгөлек-ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осытоптың ішінен, Анар атты қыз (Асанаттыұл) керек - деп шақырады. Анаркүшжинай жүгіре барып, қолдарынүзіпөту керек. Қолдарынүзе алмаса, сол топта қалады.Үзіпқашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балаларыұстапалса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін

	құрамын санау. **Еңбек:бақшадағы өнімді жинау.** Сәбіз бен қызанақтыұқыпты қазыпалу,қазылған көгөністерді жәшіктер мен себеттергесалу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тату жұмыс жасай білуге,бір-біріне кедергікелтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға дағдыландыру. **"Көгөністерге қажеттісөздерді тап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: Көгөністерге қатыстықажетті сөздерді таңда: байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту.	дағдыландыру; достыққатәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы,екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалғанбалалардың әрқайсысы шеңбердетұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушышеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойыменбірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауыбойынша немесешаршаған кезде)өзіқалаған жұптың алдына тұрыпалады.Сол	шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында "тауық қора"орналасады. Ол үшін орны сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтынбалалар жиналады. Алаңның қарама-қарсы жағында "түлкініңіні"орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен таңдалады. "Тауықтар,жем шаштым!"- деп жүргізуші(педагог) ойыншыларды алаңғашақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенге шығады, жүреді,ұшады,жем шоқиды". "Түлкі!"дегенбелгі естілгенкезде, "түлкі інінен	**"Тұтамнемесе тамырша" дидактикалық ойыны.** Жеуге жарамды өсімдік бөлігін атауға үйрету (мысалы,сәбіз– жеуге жарамды тамыршажәнет.б.) Тапсырма. Қызанақтың, қиярдың жапырақтарын санау. Қорытынды. Жапырақтарсаны әртүрлі болуы мүмкін. **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Ойыншарты. Санамақарқылыбір бала тығылған балалардыіздеуші	аңғарамыз. **"Қайсысыжеңіл?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қоршаған орта жайлы білімді жетілдіру, сұрақтарға жауап беру, қайсысы жеңіл: капуста немесе қияр? т.б. **"Ақсақ үйрек" украин ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыңсекіре білу қабілеттерін, күш-шігерін, шыдамдылығын дамыту. Алаңдабіраяғымен жүре білуді жетілдіру,мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау:"Күншықты, ойын басталды"; ойыншарттарын сақтау(екіаяғын

	"Нысанаға тигіз"қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қапшықтынысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру;күшін дамыту. Еркін ойындар.	кездеүшіншіартық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады.Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп, түртіпүлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. **"Көгөністердіата" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көгөністердің аттарынбекітужәне допты ұстау. **Жеке жұмыс** Жүгіру техникасын жетілдіру(жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу). Мақсат-міндеттер: қимылдарды үйлестірудідамыту. Еркін ойындар.	шығып, тауықтарға шабады,ұстапалуға ұмтылады". "Тауық пен балапандар қорағақаша жөнеледі". "Ұсталынды"деген - баланы қолмен түртіпқалу.Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын"түлкініңіні толғанша" қайталанады. Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақтықайта қолдану керек болады. **Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен күшті біріктіре отырып, секіру қабілетіндамыту. Еркін ойындар.	болып тағайындалады.Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша,іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осысәттеқалған балалартығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылғанбала, іздесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасынтаба береді. **"Таяқ тастау" (башқұрт ойыны) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Бастапқы қалыпты сақтайотырып,таяқ лақтыру шеберлігін бекіту. **Еңбек:көгөніс жинау.** Мақсат-міндеттер: көгөніс жннауда.	қатаржергеқоймау керек). **"Жыланша"қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастаушыныңжәне бір-бірініңсоңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей,арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетінжетілдіру. Еркін ойындар.

Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакіреалдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтарменойыншықтардыбелгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолданумәдениетін жетілдіру. Қасықтыдұрыс қолдануды пысықтау. Дұрыс тамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді,үлкендерге алғыс айтуды үйрету.	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарынтағамға аудару; тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолданумәдениетін жетілдіру. Балалардың назарынтағамға аудару; тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Өзініңсыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқыкелбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесугениет білдірудідағдыға айналдыру. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесемде білемін. Ішеркезде асты мен,	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: гигиенаға икемін жетілдіру. Қолдыжуу ережелерінбекіту; тәрбиешінің тазалықтуралы әңгімесі. **Көркемсөз** Су ағызып шүмектен, Бетіқолдыжуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатыптұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

		Мысықпенен күшікке.		Қолдыжуып жүремін.	
Күндізгіұйқы	Балалардың ұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалалармenжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетіне баулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік қорындағызат есімдерқорын кеңейту. Ойынбарысы. Балаларорындықта отыр. Тәрбиеші жәндіктер туралы жұмбақтар жасырады. Жұмбақтың жауаьынтапқан баланыңөзіжұмбақ жасырады. Жұмбақтытапқаны	**"Қасқырқақпан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққасекіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып,серпілген аяғыменсерпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойынбарысы. Алаңныңортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызықжасалады,	**"Өсімдіктікеректі дыбыспен ата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: атауы«А»,«К»,... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қоңыраушалса,сол жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Жылмезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларынүйрету (қыс,көктем,жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойынбарысы. Тәрбиеші балалардanжылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктентұрады, әр	**"Болады-болмайды" (доппен) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлемайтып, балаларғадоп лақтырады,балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жаздақырау... (болмайды). Қыстақар жауады ...(болады).

	және болжағаны үшінолбіржетон алады.Жетонкөп болған жеңіске жетеді. Балалар өздеріңіңжұмбағын ойлап таба алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,қазақ тілі)** **"Кім мерген?"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құмды дорбаларды басынан артқа тік нысанаға тигізуге тырысып, лақтыруғаүйрету. Көз, қол моторикасын дамыту. Жабдық: нысанаға лақтыруғаарналған сөмкелер. Барысы. Балалар4-5буынғабөлінеді. Бөлменің бір жағына сызық салынып,одан3	бұларық.Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуіқасқыр.Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің«ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді),«ешкілер, үйге қайт» деген белгібойыншаолар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпайешкілерді қолымен ұстап ұстапалады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлықұсталғандар үйге қайтарылады.	**"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны.** Өз бетінше ойынды ұйымдастырабілуге дамытуды жалғастыру, ереженіңнормасын және тәртібін орындау. **(денешынықтыру)** **"От- су" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеуді таңдау талабыннығайту; белгі бойыша әрекететугеүйрету. «От» бәрі отыра бастайды, «Су» айналымбойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. **(денешынықтыру)**	бөліккесәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасыбар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасыналып сәйкес келетін мезгілдергеқойып шығады (мысалы:қыс мезгіліне қар,шырша,аққала) т.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)** **Еркін ойын: "Дауысынан таны".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту, зейін қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынбарысы. Шеңбердетұрған	Жаздааяз... (болмайды). Жаздатамшылар... (болмайды). **(қарым-қатынас іс-әрекет,дене шынықтыру)** **"Дөңгелекті лақтыру"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгіленген бағытты көздей білуге , ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойындөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады,дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы30-40см. Балалар қатарға тұрып1,5-2метрара қашықтықта дөңгелектерді таяқшағадәлдеп лақтырыпкіргізу керек. Балалар

	метрқашықтықта4-5 бірдей нысана қойылады.Балалар, әр сілтемеден біреуі, сызыққа шығып, нысанаға тигізуге тырысып дорбаны лақтырады.Соңында әр сілтемедегі ұпай саны есептеледі. **(денешынықтыру)**	Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже:шұңқырдан секіру. **(денешынықтыру)** **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: кейбірағаштармен бұталардың, олардыңқұрамдас бөліктерінің(діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуытуралыеске түсіружәнебекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады,қалған балалар оның көмекшілері.Олар оғанжаңа екпелер үшін тұқым жинауға көмектесугекелді. «Орманшы» айтады:«Менің		ойыншылардың бәріортағашығып көзінбайлайдыда, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір,секір!"-деген кім? Білгішболсаң-табағой. Тауыпалда,өзің кеп, Сол орынды алағой" - деген өлеңді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір,секір"деген сөзді педагог белгілеген бала айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашадыда,«секір» депайтқанбаланы табуға тырысады. Тапса,айтқанбала ортағашығадыда, ойын басқарушы болады.Ойыносы ретпен жүргізіле береді.	ойындыбірінен кейін бірі жалғастырыпойнай береді. **(денешынықтыру)**

		орманымда өсіп жатқанкөптеген...		**(денешынықтыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақжаттығуы: "Дәрумендер".** Сәбізді алып, тазалаймыз(оң қолды жұдырыққа қысып,солқолдың алақанына ысқылаңыз), Үккіштеысқылаңыз (екі қолыңызды жұдырыққақысып, кеудеге басып, жоғарыжәнетөмен жылжытыңыз), Қант себеміз (қантпен саусақ ұшымен себіңіз), Міне, құнарлы тамақдайындалды (екі қолын алдына көрсетеді). Витаминдергебай (ішті алақанымен сипап, олардың тойғанын көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Жұмбақтыойданшығару" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Әңгіме:"Бақтағы витаминдер".** Мақсат-міндеттер: көгөністердің пайдасы туралы тұжырымдамаларды жасауға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Саусақ ойыны: "Саусақ бала".** Мақсат-міндеттер: саусақтардыңұсақ моторикасын дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Көгөністер" иллюстрацияларын қарау. (қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Жеке жұмыс, жапсыру: "Көгөністер".** Мақсат-міндеттер: композицияны қалай құра білу, қағаздың артқы жағына желімді дұрыс жаға білу техникаларын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**Бақтағы өсімдіктерді бақылау.** Мақсат-міндеттер: бұтаның құрылымынатән ерекшеліктерді бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**

Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды,санитарлық-гигиеналықталаптарғасәйкескелетінбалаларқызметініңәртүрлінұсқаулықтарын дайындайды. Педагогбалалардыңөзіндікіс-әрекеттерінқадағалапотыруыкерек:олардыңтолыққауіпсіздігінқамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап, біздітосынсыйкүтіптұрғанынемесебіреукүтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларғаескерту:киінубөлмесіндегітәртіпережелерін, киінуретін, қажетболған.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.**(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Сауалнама: "Балаңызқандай жемістер мен көгөністерді қалайды?".	Ата-анағакеңес: "Жеміс-көгөністердің денсаулыққа пайдалыықпалы".	Фото көрме: "Биылғыбізөсірген көгөністер".	Ата-анаға кеңес: "Жемістер мен көгөністердіқалай жуу керек?".	Хабарлама бұрышына: "Компотты жасаудың еңүздік рецептілері".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС Бал-Ана б/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу кезеңі	**24.07. -28.07.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:алаңды тазарту.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек:гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болған жағдайда суару.** Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлықжасауға бейімдеу.	**Еңбек: ағаштардың топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: ағаштарды күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу.	**Еңбек:ағаштарды ң топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлескен жұмыстың нәтижесінкөруге баулу. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек:гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болған жағдайда суару.** Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім, қамқорлық жасай білуге; еңбекке жауапкершілікпен

	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	Дидактикалық ойын«Табиғат және адам». Мақсат-міндеттер: балалардыңадамне жасайтыны,табиғат адамға не беретіні туралыбілімдерін жүйелеу. Ойынбарысы. «Адамнеістеді?»-тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немеседопты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесезаттыжақын тұрған балаға береді.Осылай	**Дидактикалық ойын«Үшзатты ата».** Мақсат-міндеттер: балалардызаттарды топтастыруға үйрету. Ойынбарысы.Бір нысанда қандай заттарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б.. «Гүлдер!» - дейді тәрбиеші және кішкенекідірістен кейіндоптыбалаға лақтырады.Ол жауапбереді: «Түймедақ,раушан, жүгері гүлі». **(қарым-қатынас**	**Дидактикалық ойын«Қайөсімдік екенін тап».** Мақсат-міндеттер: тақырыпты сипаттау және оны сипаттамабойынша тану. Ойын барысы. Тәрбиеші бір баланыөсімдікті сипаттауға немесе ол туралы жұмбақ жасауғашақырады. Басқа балалар бұл қандай өсімдік екенін табуі керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын «Мен кіммін?»** Мақсат-міндеттер: аталған өсімдікті көрсету. Ойынбарысы. Тәрбиеші тез саусағынөсімдікке бағыттайды. Өсімдікті және оныңпішінін(ағаш, бұта,шөптіөсімдік) бірінші болып атаған адам ұпай алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын«Өсімдікті ата ...»** Мақсаты:балаларда фонематикалық естуді, жылдам ойлаудыдамыту. «Атауларында» «А», «К» дыбысы бар өсімдіктерді, гүлдерді ата…. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылдыойын «Допкімге бұйырса»** Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті,

	шеңбербойымен бір-біріне затты немесе допты береді.Шеңберді аяқтағаннанкейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғатнені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберденшығып, оны өткізіп жібереді,бірақегер ол сөзді ойлап тауып,атаса,оны қайтадан ойынға қосады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылдыойын «Алмұртты қақ»** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдіксақтау, допты лақтыру дағдысы. Ойынға қатысушылар2	**іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрысатауға,оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын	**Қимылдыойын «Аш қасқыр» (қазақтыңұлттық ойыны)** Мақсат-міндеттер: балалардыңжүгіру дағдыларын жетілдіру. «Ашқасқыр»—кең жазықта ойналатын халықтың ең көне ойындарының бірі. Ойынға қатынасушыларға шекқойылмайды. Алдымен ойынға жиылған жастар орталарынан біреуін«ашқасқыр» деп белгілейді. Сонансоңалаңның біршетіненшеңбер сызып, оны қасқырдыңапаны деп атайды. Осының бәрін орындап болған соң, ойыншылар өздерінебасқарушы етіпбіройыншыны тағайындайды.	**Қимылдыойын «Допты ұста»** Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Ойын барысы. Бұл ойынды үш адам ойнайды.. Екі ойыншы бір-біріне қарама-қарсы3-4м қашықтықта орналасқандопты өз араларына лақтырады.. Үшіншісіолардың арасында тұрып, допты ұстап алуға немесе ең болмағандақолын допқа тигізуге тырысады.Егербұл сәтті болса, ол допты лақтырған адаммен ауысады. Тәрбиешілақтырар алдындабалаларды доппен қимыл жасауғашақырады: допты жоғары лақтыр,төмен түсіру,оныұстап	сигналғажылдам жауап беруді дамыту. Ойынбарысы. Балаларойын алаңында жүреді немесе жүгіреді. Тәрбиеші қолына допты алып, біреуінің атын атайды және допты жоғары лақтырады. Аты аталған бала допты ұстап алып, балалардың біреуініңатынатап, допты қайта лақтыруы керек. Допты тым жоғары емес, аты аталған баланыңбағытымен лақтыру керек.**(денешынықтыру)**

	топқабөлінеді. Біріншісі - «алмұрт», балалар орындықтатұрады, Екінші топтың ойыншылары «лақтырушылар», әрқайсысыбір-бір доп алады және орындықтан 5-6м қашықтықтасапқа тұрады. Белгі бойынша «Лақтырушылар» кезек-кезекдопты лақтырып, «алмұртты» құлатуға тырысады. Ойын 5-6 рет ойналады,құлаған барлықалмұртсаны есептеледі. Алмұртты көп қаққан топ жеңеді. **(денешынықтыру)**	қояды,солжеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(танымік-әрекет)** **Еркінойын«Күн мен түн»** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу. Балалар бірі «Күн», екіншісі«Түн»тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-біріненбөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуібойынша екі топ та жаттығуларжасап тұрады.	Қалғанойыншылар басқарушының артынантізіліп тұрадыдабірінің белдігінен бірі ұстасады. Ойын басталады. «Аш қасқыр»шабуылға шығады. Ойын басқарушы екі қолынжайып,оның қарсы алдынан шығып, кес-кестеп, бөгет жасайды. «Қасқыр»қайтседе «қойларды»ұстауға тырысады.Егербұл «аңқасқырдың» қолынан келсе, ұстаған«қойларды» өзінің апанына «апарады», олар сол «апанда»ойын біткенше қала береді. Ойын соңғы ойыншыға дейін ойнала береді де, қайта басталады. **(денешынықтыру)**	алут.б.). **(денешынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу; оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек),жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанғақайта құрылу.				

	Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1.Бастапқықалып:денетік,қол белде. 1-оңғаадымжасап,қолдарынжанынажіберу; 2-бастапқықалып (дәлосыжаттығусолжаққадақайталанады және5рет қайталанады). 2.Бастапқықалып:аяқалшақ,дене тік,қолбелде 1 -оңғаеңкейіп,солқолынбасынақою; 2 -бастапқы қалып (дәлосыжаттығусолжаққақайталанады және5рет қайталанады). 3.Бастапқықалып:денетік,қолбелде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу; 3-4 -бастапқықалып(жаттығу5ретқайталанады). 4.Бастапқықалып:тіктұрып,қолдыбелгеқою; 1-алғаеңкею,қолдардыекіаяқтыңұшынатигізу; 2-бастапқықалып (жаттығу 6рет қайталанады). 5.Бастапқықалып:денетік,қол белде. 1-4-дейінсанауарқылыоңжаққасекіру, 5-8санауарқылы солжаққасекіру, 9-12-екіаяқпенсекіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Пышақпен нанға майжағуқабілетін нығайту. **Көркемсөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Жекегигиена ережелерітуралы білімдерінбекіту, балалардыңмәдени-гигиеналық дағдылардыжүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру,жеке бас гигиенасына	**Гигиеналық дағдылар** Майлықты қолданудыүйрену, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Жуынтамақ	**Гигиеналық дағдылар** Мәденитамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамды төкпеңіз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігінеқарай қолдануға үйрету. **Көркем сөз** Балаларға–тортымыз, Барлыққұртқа құртымыз.	**Гигиеналық дағдылар** Тағамның қасиеттерітуралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарынбекіту. **Көркем сөз** Ірімшіктікеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысықсүтті ішіп-ап,

	дағдылар)	дегеноңкөзқарасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам.	алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезіңде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Балменпіскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын–қарбыз, көгөніс, Қаншажидек,көп жеміс. Қане,тойып алыңдар, Тамақтансоңойын бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Бетжұмайдыеріниіп. Ботқа жейміндейсің бе? Қазіржасап беремін. Сүтботқасынкөп жесең, Жылдамөсіп кетесің. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылға н іс-әрекетке дайындық	**Үстел-үстіойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер: балаларға қысқы және жазғы киімдердіажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалықойлауға тәрбиелеу**. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері".** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Ойын жаттығуы: "Меніңартымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара,қимыл-қозғалысты қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Жаңылтпаштарды қайталау.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, есте сақтау қабілетіндамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Кім не істеп жатыр?"сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойы мен пікірімен бөлісуге машықтандыру; сыни ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Гүлдей жайқалайық, өсейік" Мақсат-міндеттер: Балаларды доптан аттапбіржанымен жүру; жылдамдыққа, кегльдерарасымен жүре отырып, жүруменалмастыра отырып 100-120 м қашықтыққа жүгіру;4м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға иықтан асырып,оңқолмен лақтыру дағдыларын дамыту; сап түзеуден үш қатарменқайта тұру;оңға,солға бұрылудағдыларын дамытуды жалғастыру;	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "С.Оспанов"Күн"(оқу)" Мақсат-міндеттер: Балаларға "Күн"туралыөлеңді оқып, мазмұнынын түсіндіру; көктем жәнежазайларында күннің шуағы мол түсетінін айту; өлеңді мұқият тыңдап,жаттқа айтуға үйрету; байланыстыра сөйлеугеүйрету, сөздік қорларын молайту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Ай сәулем"Мақсат-міндеттер: Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетіндамыту;к	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Ғажайыпгүлдер" Мақсат-міндеттер: Гүлдертуралы білімдерінкеңейту, оқу іс-әрекетіне қызығушылығын арттыру, сөздік қорынмолайту, тілдіңбелсенділік қызметінарттыру. қоршаған ортаны, табиғатты сүйіп аялай білуге тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудыңпуантилиз техникасымен таныстыруды жалғастыру; түстердіқабылдау дағдыларын	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Гөзел Құлжабаева «Гүлдерталасы» ертегісі." Мақсат-міндеттер: Балалардыңгүлдер туралы білімдерін кеңейту, бақша гүлдерінжабайы, ормангүлдерінен ажырата білуге үйрету ертегінің мазмұнымен, кейіпкерлерімен таныстыру,ертегіні тыңдауға, ертегі бойынша сұрақтарғажауап беруге дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тіл байлығындамыту, есте сақтау қабілетін,ұсақкол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту; ертегіні оқыта отырыпбалаларды	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** ""Құмырадағыгүл" тақырыптық пластилинография." Мақсат-міндеттер: Құмырадағыгүл көркембейнесін ермексазбен бейнелеу техникасын қолданудыүйренуді бекіту; тегістеу, ермексаздардың түстерін араластырып,тегіс беткейге (қатты қағазға) жағу тәсілдерінбекіту; кескішпенжұмыс істеуді үйренуді бекіту(жапырақтың сызықтарын салу); қатты қағаздың бетіндегі вазаға бейненіңсыртына шығармай гүлдер композициясын жинаудыүйретуді жақсарту; ермексаздымұқият пайдалануға,

			қалыптастыру;	достыққа,	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауладағы өсімдіктерді бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді сипаттауға, олардың арасындағы айырмашылықтар меңұқсастықтарды атап өтуге үйрету; тірі және жансыз табиғатарасындағы байланысты көруге үйрету; пейзаждың сұлулығына тамсануқабілетін дамыту. -Күнніңжылып, созылуына байланысты өсімдіктердеқандай өзгерістер болды? (Аулажасылданып,	**Теректің қыл-қыбырларын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты:ағаштар туралыбілімдерін бекіту; әр түрлі ағаш түрлерін ажырата білуге үйрету; өсімдік тіршілігіне қызығушылықты арттыру. Ақ үлпектерден тұратын ағаштарға назар аударыңыз. Бұлқандайөсімдік? Ақмақта мата сияқты,бұтақтардан іліп, ауада ұшып, жерде жатады - бұл теректің үлпектері. Көктемнің аяғы мен жаздың басында бұтақтарданұшып,	**Табиғат әсемдігін бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсаты: балабақша айналасындағыең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттыңсұлу көркінебалалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарайтабиғаттыңөз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтарқою арқылы«Тіріжәне өлі»табиғаттың өзара байланысын	**Гүлдерді бақылау(сарыгүл, космея, жолбарыстық лалагүл). (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мәдениетті өсетіндермен жабайыөсетіндерді салыстыру Бақтажәнежазықта өсетін гүлдер туралыбілімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру:сабағы, түбірі,жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалайкөбейеді.Жаз басында гүлдер сарыболады,содан соң ақ, жаздың аяғындаақшылкөк,	**Наркесгүлді бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктермен танысуды жалғастыру. - Бұлгүлдеркалай аталады? - Бұл гүлдер кішкентай, тостағаншасыжәне 5 біріктірілген жапырақшалардан тұратын королла, бүршіктерікызғылт, ал ашылмаған гүлдерісарыорталы ашық көк, олар ылғал мен жарықты жақсы көреді. Нәркес-ерте көктемдегүлдейтін шөптесін, пиязшық өсімдіктердіңбірі.

	әдемі болды, барлықжерде жасылшөптербар, қайың мен терек гүлдейді). -Өсімдіктердің сыртқытүріқалай өзгерді? (Жаңа бұтақтар, жапырақтар,гүл бүршіктері пайда болды,бұләсіресе шөптесін өсімдіктердеайқын көрінеді). -Жапырақтардың пішініндегі, олардыңтүсімен көлеміндегі айырмашылықтарды табыңдар. (Мысалы: ирис жапырағы қайыңнан немесе үйеңкі жапырағынан едәуір үлкен, дегенмен,ирис өсімдігінің өзі ағаштармен салыстырғандаөте аз.)	үлпілдек ауадан зияндызаттарды ұстайды, басқаөсімдіктердің тозаңдары,шаңмен кір және жерге түседі.Қазіргі уақытта көптеген адамдар мұрыннан су ағып, жөтеледі: бұл теректің үлпектеріне аллергия дейді. Бұл дұрыс емес, адамдарласауамен тозаңға аллергиясы бар. **Тәжірибе «Температураға байланысты топырақтың жағдайы»** Мақсаты:топырақ жағдайының ауа-райынатәуелділігін анықтау. Тәжірибе барысы. Шуақтықүніжерді зерттеп көру, қолменұстап көргізу:жылы(күн оны қыздырды),	түсінулеріне көмектеседі. Шөптіңқырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары,үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан(қыста)жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) **Көркемсөз** Жазкеліпті дегенше, Алмапісіпті дегейсің. Бақшамызда ендеше, Алматерукөбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (Жеміс-жидек) **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны.** Мақсаты:	қызыл болады; тәңертеңгүлтүбірі ашылады, кешке жабылады; түстердің молшылығы және алуан түрлілігін меңгерту. Мәдени жәнежабайыөсетін гүлдердің ұқсас белгілерін байқап, тәрбиешінің басқаруымен балалар мынадай қорытындыжасауы мүмкін: гүлдің мәдениформасыірі, бақта өсетін гүлдер түстері жағынан әр түрлі,себебіоларды адамдар күтіп, баптайды. Гүлдердіңәсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топтыбезендіруге қанша гүл керек болса,с онша жинау. **Жұмбақ** Құлпырса, қадірлейді,	Қазақстанда нәркестің көбіне сары, ақ түстері кездеседі.Нәркес жұпар иісінің арқасында «басын айналдыру, есеңгірету» деген атауға ие болған. Наркесгүлнаурыз, сәуір айларында шешектейді, гүл жарады. Гүлдеу күндері20-25күнге дейін созылады. Гүлдеріжайкүлтелі және гүлпарлы болыпекіге бөлінеді.Наркесгүл – пиязшық гүлдердіңішіндегі ең ерте гүлдейтін өтеәсемгүл. Олбір түбіненбірнешегүл ашады. Басқа пиязшықгүлдербір түбіненбірғанагүл шоғын жарса, олардыңарасында тұрған наркесгүл бір түбінен үш не төртсабақгүл

	Болжам: қайыңнан көптегеншырындар ағып жатса – жаз жаңбырлы болады; желсіз орман шу шығарса – жаңбыр болады. **Тәжірибе:"Күн заттарды кептіреді".** Мақсат-міндеттер: күннің заттарды жылыту қабілетін ашу. Материал:қуыршақ киімдері, доп, су құйғыш. Тәжірибе барысы: қуыршақкиімдерін күн шуақты жерде іліп қою, оның қаншалықты тез кебетінінқадағалау; құмды жәшікке сулаңызжәне серуендеукезінде оның кебуін қадағалау. Балабақша ғимаратынакүн және көлеңкелі жақтарынақолды	құрғақ (қолында ұсақталады),түсі (ашық қоңыр), жерді суару (жаңбыр жауған сияқты); оны қайтадан ұстату, зерттеу. Жер қарайды, ылғалданды, балалар саусақтарының ұштарыменбасады-ол жабысқақболып, бір-бірінежабысады. Суық су топырақты салқындатты. **Еңбек: ағаштардың топырағын қопсыту.** Мақсаты: ағаштардықүтуге үйрету. **Дидактикалық ойын «Жапырағына қарайажырат».** Мақсаты: өсімдіктердібелгілі бір белгі бойынша	тәрбиешінің бұйрықтарын тыңдай білуге үйрету,зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс"пен "тауықты"санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар"болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артынатізіліп(6-8 балаболып)тұрады. Ойын алаңының бір шетіненқарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог:"Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың"артында бір-бірінің белінен ұстаптізіліптұрған балапандардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық"болса-екі	аялайды, Қураса, сыпырғышқа жарамайды.(Гүл) **Мақал-мәтел** Күнсіз гүл өспес, күтусіз ұл өспес. **Көркем сөз «Көктемкелдігүл алып» Ө. Тұрманжанов** Көктемтілін ұғайық. Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектейкиінген. Гүлді көріп сүйінген. **Қимылдыойын «Аю және ара»** Белгіні естіп тапсырманы жылдаморындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Еңбек:т**опты әсемдеу үшін гүлдердіжинаймыз. Әсемдікті сезіне	шоғымен көзге түседі. Осыған қарап,қазақоны «көпбасты гүл», «көпсабақтыгүл» деп те атайды. Түсінеқарап «құбылгүл», «түстігүл»дептеат қойған. Биіктігі 30-40 см аралығында болады. Үйде, бақшада, аулада, гүлзарлардакөптеп өсіруге болады. Хошиістігүл,оны үйде өсіргенде ғажайып хош иіс таратыптұрады. **«Ағаш» дидактикалық ойыны** - ойын әрекеттері, жүргізуші жыл мезгілінатайды, балаларағашты, жыл мезгілін әр түрлі етіп бейнелейді. **Еңбекәрекеті:құм жәшігіндегіқұмды қопсыту.**

	тигізу. Қорытынды:күн заттарды жылытады. **Дидактикалық ойын «Жапырағына қарай ажырат».** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердібелгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету,балаларды өсімдіктерді белгілерібойынша тануға үйрету. Зейінді,есте сақтауды,сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.Ойы н барысы. Педагогбалалар тобынбірнешекіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқиятқарауды, соданкейінжердегі	топтастыруға үйрету,балаларды өсімдіктерді белгілерібойынша тануға үйрету. Зейінді,есте сақтауды,сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.Ойы н барысы. Педагогбалалар тобынбірнешекіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқиятқарауды, соданкейінжердегі бірдей жапырақтарды табудыұсынады. Педагог:«Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынынкөрейік» дейді. Балалар іздеудібастайды. Әртоптың мүшелері	"қанатын" (екі қолын)екіжаққа соза,балапандарын қорғаштайды. Балапандарда қарақұсқа алдырмауға тырысады.Олартек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұсұясына" алыпкетеді.Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілерқайта сайланып, ойын қайта басталады. Педагогойынның алдында балалармен қауіпсіздік ережелерін қайталаукерек. **Еңбек:ауланы сыпыру.** Мақсаты: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керектіқұралдар:	білуге,гүлдерді түбірсізжұлуға, бірлесіп еңбектенуге тәрбиелеу. **"Қандай гүл екенінойлаптап ?"дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды сипаттамабойынша гүлдерді ойлап табуға;гүлдерді айырабілулерін бекіту. **Өзіндікіс-әрекеті:** өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойынойнау кезіндебелсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: балаларды,өздеріне тиісті ойындарды ойнау үшін, қолайлы жағдайларды жасауғабейімдеу. Жабдықтары: күрекшелер. **"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділойнауғабаулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге,бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар

	бірдей жапырақтарды табудыұсынады. Педагог:«Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынынкөрейік» дейді. Балалар іздеудібастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкесағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналғаннемесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. Балалардыңдербес әрекеті. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірігіп, шеңберде ойын	тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады.Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесекөпжапырақ жинаған топ жеңіскежетеді. **Қимылдыойын «Аңшымен қояндар».** Мақсаты: балалардықоян болыпсекіруге, аңшыданқорғануға үйрету. Ойынмазмұны. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарғаорын белгіленеді.Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойыншақояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді.Тәрбиеші:«	Сыпырғыш, күрекше, қорапша. **"Үштабан"қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы		шеңберқұрып тұрады. "Соқыр текені" санамақарқылы тағайындайды. Содансоң"текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орындаайналуды сұрайды. Балаларосыкезде: "бір, екі, үші! Соқыртеке,бізді ұста!"-деп"соқыр текені"қолымен түртіпқойып,одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті-түрткен баланыұстапалу және оны танып, есімін атау. Педагогбалалар тым алшақ қашып кетпесүшін,үлкен шеңберді сызып қояды.Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберденшығып кеткен бала,

	ережесінесай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге жәнетоқтап,отыра қалуға дағдыландыру;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу;қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру.	Аңшы» дегенде қояндарүйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады.Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады.	түскенбалабірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады.		ойыннанда шығады. Кімұстанылып, танылып жатса, "соқыртеке"болып, ойынды жалғастырады. **Қимылдыойын «Түсжәнеаралар»** -жүгіру жаттығулары, белгі бойынша әрекет ету,сөздергесәйкес қимылдар жасау.
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтардыбелгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Пышақпен нанға майжағуқабілетін нығайту. **Көркемсөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Жекегигиена ережелерітуралы білімдерінбекіту, балалардыңмәдени-гигиеналық дағдылардыжүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру,жеке бас гигиенасына дегеноқкөзқарасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге,		**Гигиеналық дағдылар** Мәденитамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамдытөкпеңіз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігінеқарай қолдануға үйрету. **Көркем сөз** Балаларға– тортымыз, Барлыққұртқа құртымыз. Балменпіскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын–қарбыз, көгөніс, Қаншажидек,көп	**Гигиеналық дағдылар** Тағамның қасиеттерітуралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың аттарынбекіту. **Көркем сөз** Ірімшіктікеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысықсүттіішіп-ап, Бетжұмайдыерініп. Ботқа жейміндейсің бе? Қазіржасапберемін
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалаларменжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				

Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Қайөсімдік?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктертуралы білімдерін тиянақтау. Педагог себеттен өсімдіктердіалып, балаларғакөрсетеді. Ойын барысы. Мындадәрілік өсімдіктербар.Мен сендерге бір өсімдікті көрсетемін, ал сендер бұл туралы білетіндеріңнің бәрінайтуыңкерек. - Ол өсетін жерді ата (батпақ, шалғындық, сай). Мысалы,түймедақ (гүл) жазда, жолжелкен(тек аяғы жоқ жапырақтары жиналады) көктемдежәне жаздың басында, қалақайкөктемде,	**"Гүл дүкені"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерінбекіту. Балаларды өсімдіктердітүсі бойынша топтастыруға,әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Ойын барысы. Балаларгүлдердің көп таңдауы бар дүкенге келеді. 1нұсқа. Үстелдеәртүрлі пішіндегітүрлі-түсті жапырақшалары бар табақ бар. Балаларөздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсінатайдыжәне таңдалған	**Үстел-үсті ойыны: "Өсімдіктер, жануарлар"(лото).** Мақсат-міндеттер: ойын біздің планетамыздың жануарлар мен өсімдіктерәлемімен таныстырады, ой-өрісін кеңейтеді, заттардың жалпы ерекшелігінбөліп көрсетуге және оларды белгілері бойынша топтауға үйретеді. Лото көптегентүрліойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, бақылау,зейін,есте сақтау дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	**"Қарапалда,есіне сақта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды көрген суреттерді есіне сақтап,көз алдына елестете отырып әрқайсысынретімен атап шығуға жаттықтыру. Ойынбарысы. Үстелдетөрт-бес өсімдік қояды. Педагогестеріне сақтап алуды ұсынады. Педагог балалардыкөздерін жұмуға шақырады және өсімдіктердің бірін алып тастайды. Балалар көздерін ашып, қай өсімдік жоқ екенін табукерек.Ойын4- 5 рет ойналады. Әр уақытта үстелдегі өсімдіктердіңсанын көбейтуге болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным**	**"Неқандай болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету;салыстыру, мүмкіндігіншеосы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қияр,қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең-өзен,жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпазболады,әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Экологтар"**

	ол жай өсіп келе жатқандажиналады (2-3 баланың әңгімелері) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Кім артық?"**Мақсат-міндеттер: жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.Ойын шарты: балаларекіден шеңберқұрып тұрады,ал,сыңары жоқ бала шеңбер бойымен жүгіріп, сыңарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Ендібұлтоптаүш бала болады. Бірінші балашеңбер бойымен жүгіреді де, өзіне басқа топтан серік іздептабады.Ал,ол топтыңалдындағы	жапырақшаларға түсібойыншада, пішінібойыншада сәйкес келетін гүл табады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Сюжетті-рөлді ойын "Супермаркет".** Мақсат-міндеттер: балалардыөзойын жоспарын құрдастарымен үйлестіругеүйрету, ойын барысында рөлдердіауыстыру. Балаларды қоршаған өмір туралы білімдерін ойындардакеңірек қолдануғашақыру, диалогтіксөйлеуді дамыту. Ойынәрекеттері үлгісі: супермаркеткекелу; қажеттітауарларды сатып алу;	**"Неқайдаөседі?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттарарасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту,өсуорнына қарай өсімдіктерді топтастыру. Балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. Көрнекіліктер:бақ пен бақшаның,жеміс пенкөкөністердің суреті. Ойын шарты:бақ пен бақша салынған **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	**іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Гүлдердікүтеміз"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатты рухани бағалаумәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау,яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердіңтүрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдас,шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққаалу керектігінтүсінеді. Ойын шарты: гүлдердіекігебөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп,албөлме	**сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жағдайтуғызужәне әлеуметтік шығармашылықтыынталандыру,ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғаттықорғауға қажеттілігі, әлеуметтікмаңызы туралыбалалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау; экологиялық паспорттарды зерттеу; экологиялық жағдайдызерттеу

	бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай жалғасады. **(денешынықтыру)**	менеджерлердің кеңестері; сату туралы хабарландырулар; сатып алу үшін төлем; тауарларды орау; супермаркет директорымен немесеәкімшісімен жанжалды жағдайлардышешу. Пәндік-ойын ортасы. Құрал-жабдықтар: касса; өнімдержиынтығы; сатушыларға, кассирлерге, менеджерлерге арналған арнайы киім; сувенирлер; чектер, сөмкелер, әмияндар, ақша;		гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	(су, ауа, топырақ үлгілеріжәнет.б.); айыппұлдарды ұсыну;экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс; суретке түсіру, бұзушылықтарды түсіру. Ойынортасы. Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар,жер бедерінің сызбалары;«Қызыл кітап»; халаттар; саяхатшылар; бейнекамера; әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің төлқұжаттары. **(қарым-қатынас)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жекежұмыс– Мүсіндеу** «Ағаш»-ағашты мүсіндеугеарналған ыңғайлы іс-әрекет. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**«Солғүлдітап» үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сурет бойынша бейнеге ұқсас заттарды табуғаүйрету,	**«Ормандане өседі?»** Мақсат-міндеттер: балалардыңжасыл алқаптардың пайдасы туралы білімдерін,	**Экология бойынша дидактикалық ойын«Бір,екі,үш -аталғанағашқа жүгір».**	**Дидактикалық ойын«Дұрысайт»** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздегі дыбыстарды дұрыс айтуғажаттықтыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды,санитарлық-гигиеналықталаптарғасәйкескелетінбалаларқызметініңәртүрлінұсқаулықтарын дайындайды. Педагогбалалардыңөзіндікіс-әрекеттерінқадағалапотыруыкерек:олардыңтолыққауіпсіздігінқамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеугедайындықтоптадажүреді:терезеденқарап, біздітосынсыйкүтіптұрғаныннемесебіреукүтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларғаескерту:киінубөлмесіндегітәртіпережелерін, киінуретін,қажетболған.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Балаларменбіргегүлзарғасеруендеу. Ондапайдаболған гүлдердіқарастыру.Балаларғагүлдербіздің жеріміздіңсәні,олардыжұлуғаболмайтынынайту, соныменқатароларкөптегенжәндіктердіңқореккөзі екенін түсіндіру.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС Бал-Ана б/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылу кезең	**31.07. -04.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**Еңбек:алаңды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ересектергесаналы түрде көмектесуге дағдыландыру. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас	**Еңбек:аумақты тазартуда сыпырушыға көмектесу.** Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесугедеген ұмтылыстыдамыту;	**Еңбек:гүлзардағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасауда жұмысты соңынана дейін тиянақты атқаруға	**Еңбек:балалармен бірге гүлзарларды бақылау, жел сынған гүлдердің бұтақтарын кесу, майысқандарын көтеру.** Мақсат-міндеттер:	**Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауғакөмектесу жәнеолардытопқа апару.** Мақсат-міндеттер: кішіге қамқор болуға,еңбекке

әрекеттер)	бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	табиғатқадеген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Сақұлақ" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қабілетін дамыту, белсенді сөздіктітолықтыру, фразалық сөйлеуін дамыту. Қажеттіқұралдар: қалқа (тасалап тұратын нәрсе), қоңырау, сылдырмақ,дабыл т. б.. Ойынбарысы. Тәрбиеші қалқаның артындатұрып,	**"Зоологиялық фриздер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыантоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарапсалыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардыңдене бітіміне қарап зообаққа	**"Үй жануарлары мен жабайы жануарлардыата"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үйжануарларымен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру. Ойынныңбарысы. Ойыншылар екі топқа бөлініп, әр түрлітабиғат	**"Болады - болмайды" дидактикалық ойыны.** Педагог бір жағдайды атайды жәнедоптыбалаға лақтырады. Бала аталған жағдай орын алған жағдайда допты ұстапалуыкерек, егер олай болмаса, онда допты ұстап алудыңқажетіжоқ. 1. Әкемжұмысқа кетті. 2. Пойызаспаннан	**"Сиқырлы таяқ" қозғалмалыхалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, епті ліктідамыту. Жас және орта жастағыбалалар(40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі4-5м шеңбер салынады.Ойыншы ларшеңбер

	кезек бойынша жоғарыдааталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстыңқандай заттаншыққанын табуын ұсынады. Дыбыстарбала олардытабуүшін, анық және кезектесіпшығуы керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, музыка)** **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістіктібағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққабаулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға3не10, одандакөп	орналастыруоларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: жабайыаңдармен үй жануарлары, Ойын барысы. ЗообақҚаәкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян,тиінкішіторға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғнипілүлкен,қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді,қоянды кіші торға орналастыр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Заттардыпазл ішіне орналастыру"**	көрінісісалынған бір-бір үлкен картадан алады. Жүргізушінің белгісі бойынша балаларжануарлар бейнеленген үлестірмелі карточкаларды үлкен картадағы салынған сурет мазмұнынақарай бос тор көздерге орналастырады.Кім бос тор көздерді толтырып, жануарлардыдұрыс атаса, сол жеңіске жетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылдыойын: "Қу түлкі".** Мақсат-міндеттер: сигналдан кейін жылдамжауапберу қабілетін дамыту. Ойынбарысы. Ойыншылар	ұшыпөтеді. 3. Мысықтамақ ішкісі келеді 4. Адам ұясалады. 5. Пошташыхат әкелді. 6. Қоянмектепке барды. 7. Тұздалғаналма. 8. Бегемотағашқа өрмелеп шықты. 9. Резеңкемалақай. 10. Үйсеруенге шықты. 11. Шыныаяққиім. 12. Қайың ағашындажаңғақ өскен. 13. Қасқырорманда жүреді. 14. Қасқырағашта отыр. 15) Кәстрөлде тостағанқайнап жатыр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **Қимылдыойын «Аюмен аралар».** Мақсат-міндеттер:	бойыментұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердіңішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады.Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшанықүзетуге күзетші тағайындалды»,ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жердеойыншының нөмірінеөзқалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылғанадам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып,таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауғатырысады. Егеройыншытаяқ ұстаса.олұпай жинап, орнына

	ойыншы қатынасады. Көбінесеойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай,құмсалған дорбат.б.).Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады.Ойынды басқарушының бергенбұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу.Егертығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайдыда, барлығынтабылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесіөззатын	**үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **(танымік-әрекеті)** **"Тату, барлығы бірге" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: алаңның қарама қарсыжағынатепе-теңдікті сақтай отырып,біржолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. **(денешынықтыру)**	көздерін жұмып шеңбергетұрады. Тәрбиеші өтіп, біреуге тиіседі. Балаларкөздерін ашып үш рет айтады:«Қутүлкі, сен қайдасың?». Осыдан кейін «түлкі» ортаға жүгіріпшығады: «Мен мұндамын!». Барлығықашады,ал ол оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандаршетке жылжиды. **(денешынықтыру)**	сигналбойынша әрекет ету, баспалдақпендұрыс көтерілу, кейіпкерлердіңіс-әрекетіне еліктеу қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Ойыншыларекі топқабөлінеді- «аралар»және «аюлар». Сигналбойынша «аралар» ызыңдап, шабындыққа бал жинауүшінұшады. «Ара»ұшыпкете салысымен, «аюлар»ұяға (құрсауға) көтеріліп, бал жейді.«Аюлар!» белгісібойынша «Аралар»ұшып, орманға қашып үлгермегендерді шағып алады. Тістелген«аю»бал жинау үшін шықпайды. **(денешынықтыру)**	қайтаоралады.Егер «күзетші» оны ұстапалса,онда олар рөлдерді ауыстырады.Еңкөп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. **(денешынықтыру)** **Қимылдыойын «Аққу-қаздар»** Ойнаушылардың ішіненқасқырмен бақташытаңдалып алынады. Балалардыңқалғаны қазболады. Алаңның бір жағы бойына сызық сызылады, оның сыртында қаздар жүреді.Ололардың жататын орны. Алаңның шетінен орын сызып белгіленеді, ол — қасқырдыңүңгірі. Бақташы қаздарды жайылуғашалғынға айдап шығады. Қаздаршалғында жүреді, ұшады.

	қорғайды да, басқаларыоны алдап-сулап				Содан кейін бақташыбылай дейд ,
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1.Бастапқықалып:денетік,қол белде. 1-оңғаадымжасап,қолдарынжанынажіберу; 2-бастапқықалып (дәлосыжаттығусолжаққадақайталанады және5рет қайталанады). 2.Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолбелде 1 -оңғаеңкейіп,солқолынбасынақою; 2 -бастапқы қалып (дәлосыжаттығусолжаққақайталанады және5рет қайталанады). 3.Бастапқықалып:денетік,қол белде.				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Екіқоянотырып, Сыр айтады жасырын. Сұрқасқырдың тәбетін, Берсе бізгеасырып.	**Гигиеналық дағдылар** Қолды жуу ережелерінбекіту, тәрбиешінің тазалықтуралы әңгімесі. **Көркемсөз** Су ағызып шүмектен, Бетіқолдыжуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатыптұрамын! **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Балаларға–тортымыз, Барлыққұртқа құртымыз. Балменпіскен қауыршақ,	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану(асқасық және шай қасық, шанышқы); майлықтыұқыпты пайдалану мүмкіндігі;нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты

	Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер	Тәбетін біз қайтеміз, Тісінберсін қасқырдың.	**дағдылар)**	Балдайтәтті бауырсақ. Қауын–қарбыз, көкөніс, Қаншажидек,көп жеміс.	шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғысайту,тазалық
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерінқалай өткіздік".** Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін дамыту." **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Не өзгерді?"дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. **(танымдық іс-әрекет)**	**"Теңізтолқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңбелгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгібойыншаекі аяқпен секіру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу,қозғалыс координациясын дамыту. **(денешынықтыру)**	**"Алегер?"ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалықойлауын, көру зейінділігін дамыту. Балаларға суретте көрсетілгеннемесе сөзбен баяндалған оқиғаныңарықарай қалай жалғасатынын болжауғамүмкіндік беріледі. Балалар өздерінің ой-пікірлерімен бөліседі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,таным іс-әрекеті)**	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылынкөрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,зейінін, ой-қиялын дамыту. -Балалар,қазір сендер әуенді тыңдап
Білімберу ұйымынықкестесі бойынша	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** "Ыбырай	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Сиқырлыорман."

ұйымдастырылған іс-әрекет	"Епті бол!"Мақсат-міндеттер: Балаларды 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанағаиықтан асырып,солқолмен лақтыру; балаларда қысқа секіртпемен қос аяқтап секіру; арқаға қапшық қойып төрт тағандап еңбектеу дағдыларын жетілдіру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкіжағымен,тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатарменжүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	Алтынсарин "Бір уыс мақта""Мақсат-міндеттер: Балалардыаңгімені оқығанда мұқият тыңдап, сұрақтарға толықжауапберуге, байланыстырып сөйлеуге үйрету; сөздікқорларын,тіл байлықтарын жетілдіру; диалог түріндегісөздерді айта білуге дағдыландыру;оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту. **Музыкаданойын-жаттығу** ""Қызыл телпек және қасқыр"шығармасы" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуенырғағытуралы ұғым беру.	"Сандар әлемі"Мақсат-міндеттер: "Көп", "аз", "тең" сөздерінқолданып, заттар тобын салыстыруқабілетін нығайту; 9 саны туралыбілімдерін қалыптастыру,екі кіші саннан сан құру;9санынтану және бейнелеу дағдыларын дамыту; алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру; жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу. **Сурет салудан ойын-жаттығу** ""Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт" Мақсат-міндеттер:	"Майя арасы"Мақсат-міндеттер: Балалардың жәндіктертуралы білімдерінкеңейту және бекіту, жәндіктердің атауларын, сыртқы белгілерін,олардың құрылымын бекіту;.көру және есту қабілеттерін дамыту, тақырып бойынша балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту; жәндіктергежақсы көзқарас қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: Үлгі бойынша құрастуруды үйрету, шығармашылық қиялын дамыту,«жоғары-төмен» және «үлкен-кіші» ұғымдарынажырата білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпенқарауға және оның сұлулығынсақтауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Тірі затты бақылау–бақаны**	**Инелікті бақылау. (қарым-қатынас**	**Құстарды бақылау.(қарым-**	**Қоңыздыбақылау. (қарым-қатынас**	**Қанқызды бақылау.(қарым-**

	бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: бақа туралы білімдерінкеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. - Бақаның қандай? Оныңтерісіқандай? - Оныңбасындане бар? Бақалардың неше аяғы бар? - Алдыңғы және артқыаяқтардың айырмашылығы неде? - Бақаныңқұйрығы бар ма? Дененің қандай ерекшеліктеріоған суда жүзуге көмектеседі? Неліктеноның саусақтарындаөрім бар?Неліктеноның көзі томпиған және олароныңбасында орналасқан?	**іс-әрекет, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: инеліктің пайда болуы туралы білімдерінкеңейту; барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қатынастыдамыту. **Көркем сөз** Ұзынқұйрық инелік, Инелікке тимелік. Верталеттыжасады, Инеліктен ұйреніп. Педагог балаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. 1. Жүргенізің байқалмаған, Жүдеуқызым қайқаңдаған. (Инелік) 2. Төртқанатыбар, Инедей денесі бар, Үлкен бақырайған көздері бар.	**қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды құстармен таныстыруды жалғастыру, олардың үйлерінің аттарынестесақтау. **Бақылау барысы** Жазда құстар көп болатынына назар аудару, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздыңбасында құстардың сайрағанынестисіз, бірақ оларды көру қиын: олар өз ұяларындаотырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардыңкішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыружәне	**іс-әрекет, танымдықіс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қоңызбен, оның өмірсалтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру. **Бақылау барысы** Қоңыздардыңқалай жорғалайтынын қарастыру,олардың кейбіреулеріұшады. Қазақстанда 20 мыңнан аса түрлері кездеседі. Денелерінің ұзындығы 0,3 мм-ден155мм-гедейін. Екіжұп қанаттарының бір жұбы мүйізденіп, қанат жүйкелері жойылып, қатты элитрадепаталатын үстіңгі қатты қанатқаайналған. Ол, негізінен, қорғанышқызметін	**қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: қанқызыныңпайда болуерекшеліктері туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту; барлық тіршілікиелеріне мұқият және ұқыптықарауды тәрбиелеу. -Балалар,бізсеруен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз.Олүшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосыптұрсаңдар,ол жәндік сендердің алақандарыңаөзі қонады. (Балаларкөздерін жұмып,қолдарын созып тұрады,

	-Бақаныңтерісі жұмсақ,жасыл түсті,оныңтісібар, олардың қосмекенділерге жататынын айқындауқажет, яғниолсудада, құрғақтадаөмір сүреді, бірақ уақыттыңбасым көпшілігін суда өткізеді-жүзеді, жерде секіреді, тамақтану барысындаолтілін бірнеше сантиметрге жібереді. Тілі сұйық кілегейімен жабылған, оған шыбын, масалар жабысады, құрттарменжәне шынжыр табандармен қоректенеді.Артқы аяқтары, алдыңғы аяқтарынан әлдеқайдаұзындау, сондықтанолжүре	- Бұлнеекенінкім табар? (Инелік) - Неліктенинелік үлкен көзді және мұртшалары қысқа? - Инелікқайжерде тұрады? Ол не аулайды? - Ол не жейді? Инеліктіңжауыбар ма? - Инелік туралы қандайтақпақтар, жұмбақтар, ертегілер білесіңдер? - Инелік төрт торлы қанатты, іші ұзын жіңішке.Инеліктез,ептілікпен және жалтарып ұшады,алоныңрульт әрізді созылған денесі оған ұшуда қалаған бағытын сақтауға көмектеседі. Инеліктің үлкен көздерібар,олар оғанжеміздеуге көмектеседі, ал мұртшаларықысқа, көрінбейді.Оларөз	жылыту қажет. Құстардыңқандай пайда әкелетінін айту, құстар мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын байқау маңызды. Үлкен топ балаларының назарын жәндіктердіұстап, қарлығаштар қаншалықты жылдам ұшатындығына аудару. Қарлығаштардың ұясын көрсетіп, олардың ұяға, балапандарға тамақпен қаншалықты келетінінайту. Жазда құстар балапандарын жәндіктермен қоректендіреді, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектеседі. **Дидактикалық**	атқарады. Қанатыныңекінші жұбы жарғақты, біріншісінен ұзындау,тыныштық қалыпта ұзынынан және көлденеңінен бүктеліп үстіңгі қанаттарының астына жиналып орналасады.Ұшар алдында үстіңгі қанаттары көтеріледіде, астынан екінші жұп жарғақтықанаттары жазылып шығады. **Жұмбақ** Ұшқандаөлең айтады, Қонғанда жер қазады, Мұныойлапкөріңіз Шешімін кім табады?(Қоңыз) **Көркем сөз** Қоңыз, қоңыз, қоңызым, Өрмелеген қоңызым. Қыбыр–қыбыр жүріспен,	тәрбиешіолардың қолынакішкентай қанқызды қояды.) - Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай жәндік қонды.Сендербұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайданкөрдіңдер? (Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады,қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі.) -Қанқызының артындақаншақара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен салыстыруға болады? - Қанқызықандай? Ол қалай қозғалады? - Қанқызынені

	алмайды,ол секіреді.Балаларға бақаның пайда әкелетінін атап өту: зиян келтіруші-шыбын-шіркейлерді жейді. Бақаның пайда әкелетінін, құрт құмырсқаларды жейтінін, өсімдік жапырақтарынжәне сабағын жейтінін атап өту керек. **Мақал-мәтел** Бақабатпағына Балық көліне. **Көркем сөз** «Бақа»С.Оспанов -Білесіңбе,бақаны, Бақадепнеге атады? -Өйткеніолар әрдайым, «Бақ-бақ»десіп жатады. **Қимылды ойын: «Бақалар».(дене шынықтыру)** Алаңбойыншаалға секіре,төрттағандап қозғалуға үйрету,	өмірінде үлкен рөл атқармайды.Инелік-жыртқышжәндік. Ол шіркейлер, масалар, қоңыздармен қоректенеді,оларды табанды лаптар ұстайды. Күзде иненіліктерқұрғақ жапырақтардың астында жасырынып,немесе ескі шіріген ағаштардың қабығындағы тесігінетығылып, көктемге дейін ұйықтайды. **Дидактикалық ойын «Жұмбақтарға шешулер»«(құрт-құмырсқалар)** Мақсат-міндеттер: жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуінтабукезінде белсенді болу. **Еңбек:гүлдерді суару.**	**ойын«Дауысынан таны»** Мақсат-міндеттер: жекедыбыстардың айтылуын бекіту. Тәрбиешіқұстарды атайды, балалар дауысын салады. **Еңбек:ауланы сыпыру.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, бастаған ісін соңына дейін жеткізуге жауапкершілікке тәрбиелеу. **"Қасқыр қақпан"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауғабаулу;күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші,	Қоңыздарқырға шығады. Қоңызшықты ағашқа, Артындаоның баласы. Күншапағын шашады, Қоңыз үйге қайтады. **Дидактикалық ойын«Сипаттама бойынша тап» -** тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балаларболжайды. Мақсат-міндеттер: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға үйрету. **Еңбек:емдік шөптердің тұқымын отырғызу.** Мақсаты: тұқымдардыдұрыс себуді үйрету.	аулайды?Олар қайда тұрады? - Қанқызының пайдасықандай? Олар қыстақты қайда өткізеді? - Қанқызытуралы қандайтақпақтар, жұмбақтар, әндер білесің? - Неліктен қанқызын дәрігер Айболит деп атайды?(Қанқызы зияндыжәндіктерді жейді). Қанқызының дөңес сопақ денесі, ашық қызыл немесе қызғылт сары түсті, қара нүктелермен безендірілген. Ол епті лікпенжорғалай алады, тіпті ұзақ қашықтыққа да ұшып кете алады: оның кішкентай қанаттары бар, ал астында қатты қоңыр мөлдір астарлар бар. Құстармұндай

	орыннан ұзындығынасекіре білуге үйрету. Секірулерді табиғилық,жеңілдік және жаттығуларды орындауды дәлдік дегеніне жете жетілдіру. **Еңбек:**құм салғыштан шашылғанқұмды учаскеден жинастыру. Мақсат-міндеттер: учаскедеқұмдыөз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа жәнереткекелтіру әдеттін қалыптастыру. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша әртүрлібағытта жалтарып,	Мақсат-міндеттер: қоршаған әлемге құрметпенқарауға тәрбиелеу. **"Аңшылар мен қояндар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіребілуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала"аңшы"болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалғанбалалар-"қояндарды" сомдайды.	екінші болып саналып,екітопқа бөлінеді.Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қақпан"болып жиналған балалар қолұстаса,шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыртүссе қораға, Ұстамасоныбола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқырқақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр,қасқыр, келіп көр! Қақпан,қақпан, берік бол! Соңғысөздерден кейін қақпан-балаларқолдарын жоғары көтереді.	**"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіругенемесебір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуғабейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақарқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар"өз "ұяларында" жасырыныптұрады. Қалғанбалалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерінсомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып	түскеие жәндіктердіңжеуге болмайтынын біледі.Қанқызы-жыртқыш, ол ауылшаруашылығы наөтезияндыбасқа жәндіктерді жейді, сондықтан адамдарға үлкен пайда әкеледі.Қанқыз ағаш қабығының астында,қуысында, жерге түскен жапырақ арасында, т.б. жерлерде қыстайды. Қанқыз өсімдік бітесі, сымыр, бүрге-шіркей, жапырақ бүргесі, өрмекші, кене, т.б. ұсақ жәндіктерді жейді. **Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап»** Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттамабойынша тану қабілетін бекітунемесебасқа

	қимылдарды үлестіріп,бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру;дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды,"бұғы аулаушылар"болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар"алаңның біржағынанекінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар"қ олментүртіп, ұстап жатады. Ойынныңсоңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды,жеңіске жеткенді табады.	Педагогойынды бастайды: "Аңшылар жүр орманда, "Небар?"-деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды"іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңдыбақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңда ойнап, секіріп,жүгіріп жүреді. Педагог:"Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-бірінесәлем береді, Тәттішөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!"-деген сөздерденкейін "аңшылар"	Осы сәтте "қасқырлар"шеңбер гекіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагогнемесе бала)"Қақпаны жап!"десе,"қақпан-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың"мін деті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқыпшығыпкету. Егершеңбердендер кезінде шыға алмағанбалалар қалса, келесі айналымдаолар "қақпанға" қосылады.Өтіп кеткен балалар "қасқырлар"болып, ойынды жалғастырады. Ойынныңшартын біраз өзгертуге болады:екібала, өз	отырады.Жүргізуші (сондай-ақбалалардыңбірі): "Таң атты! Күн шықты!Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынныңбасталуын жариялап,осыкезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгіліқимылдарды жасап жүреді. "Түнбатты! Шапалақ аңшылыққаұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылғанкезде, ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, күліпқойса,соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесіжолыбасқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады.	жәндіктісипаттау. **Қимылдыойын «Шалғындықта үш сайыс» (дене шынықтыру)** Бастапқы стартта орынды сақтап, жердежатқандоға арқылыаттапөтуге үйрету; шыдамдылықжәне күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **Еңбек: құм салғыштан шашылғанқұмды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа жәнереткекелтіру әдеттін қалыптастыру.

	Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Дидактикалық ойындар«Кімбұл тап?»** Мақсат-міндеттер: сипатты белгілері бойынша участкеде қоректенетін,құрт құмырсқаларды, құстарды, өсімдіктерді бейнелепайтуға үйрету; заттың белгісіменәрекетін білдіретін сөз құрамынұлғайту.	жасырыннанытқып шығып, "қояндарды"к өздеп,допты аяқтарынатигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінесоғылмай, жылдам өз орындарынадоптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, бағаберугеболады.	қалаулары бойынша, ойыншыларды "қақпа" және "қасқырлар"тобына келісіп таңдайды. **Қимылды ойын: «Көңілді торғай» (дене тәрбиесі)** Мақсат-міндеттер: ойын мәтініне сәйкесқимылдарды қалай жасауға болатындығын үйрету.	Екінші нұсқасы. Ойындинамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты"да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталынбай құтылып, өз ұяларынақайту керек. **Қимылдыойын «Қоңыздар».(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	
Серуеннен оралу					
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Екіқоянотырып, Сыр айтады жасырын.	**Гигиеналық дағдылар** Қолды жуу ережелерінбекіту, тәрбиешінің тазалықтуралы әңгімесі. **Көркемсөз** Су ағызып шүмектен, Бетіқолдыжуамын. Мойын, мұрын, құлақты,	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Балаларға– тортымыз, Барлықжұртқа	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану(асқасық және шай қасық, шанышқы); майлықтыұқыпты пайдалану

	Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз, Бақшадағыбалаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Сұрқасқырдың тәбетін, Берсе бізгеасырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Тазалатыптұрамын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	құртымыз. Балменпіскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын–қарбыз, көкөніс, Қаншажидек,көп жеміс. Қане,тойып алыңдар, Тамақтансоңойын бар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету(тамақ үшін алғысайту,тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) **Көркем сөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі-жиіжуынсен, Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де,
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Гимнастикаэлементтеріменбаяукөтерілу.Ауапроцедураларынқатайту(контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты:төсектежатыпгимнастикалықжаттығулардықалайжасауғаболатындығынүйрету. Резеңкетөсеніштерменжәнеағашжолменжүреотырып,аяқтыуқалаудыүйрету.Гимнастиканыдұрысжәне синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті	**"Некандай болады?" дидактикалық ойыны.**	**"Меніңсүйікті ертегім" дидактикалық ойыны.**	**"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.**	**Азқимылды ойын: "Бауырсақ".** Мақсат-міндеттер:	**Рөлдік ойын: "Қонақ күту".** Мақсат-міндеттер: мәденидағдыларды

ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Мақсат-міндеттер: заттардың түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету;салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қияр,қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең-өзен,жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпазболады,әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. **"Экологтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жағдайтуғызужәне әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру,ойын	Мақсат-міндеттер: ертегікейіпкерлері бойынша ертегілердіатау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату.Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу. Көрнекілігі:ертегі кейіпкерлерінің суреттері. 1) Ойыншарты: сурет бойынша ертегілердің аттары менмазмұнын айту. 2) Шарты: педагог балаларға қазақтың халықертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, уәзір, қарға, кірпі,т.б.Аталған кейіпкерлерді біріктіреотырып, жаңа ер - тегі мазмұнын құрастырыпайтуды ұсынады. Балалар	Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды(жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Балапедагогайтқан бағытты қолмен көрсетіп,солбағыт бойынша жүріп, жасырылған объектінітабу керек. Педагог нұсқауларды нақтылыжәне дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам,оңғатағыекі қадам. Күрделенуі: балалардыңөздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізушібола	балалардыәртүрлі тапсырмаларды орындаукезінде үйлестіру мен кеңістікте бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылыестузейінін дамыту. Бұл ойынға арналғандопкез-келген мөлшерде болуы мүмкін. Ойыншыларөз орындарынанкете алмайды. Қатысушылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындықтатұрады. Шеңбердің ортасында жүргізуші орналасқан. Ойыншылардопты аяқтарымен бір-бірінебереді,ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады.Олар допты тегіс айналдыра алады,	бекіту,балаларғаүй шаруашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бөлмені жинау, дастарқан жаю). Ойынматериалы. Қуыршақ тағамдары,ойдан шығарылған тағамдар,оларды алмастыратын заттар;дастархан жайылғанүстелдер, шай ыдыстары, вазалар, шай, пирогтар. Ойынбарысы. Педагогойындыәр түрлі әдіспен жүргізе алады. Балаларөзтобында ойдан шығарылған жағдайда ойнай аладынемесебасқа топтан қонақтар шақыра алады. Осыданкейін барлық ойын әрекеттері қонақтарды қабылдауғажәне

	сюжетіне сәйкес кішітоптарғабөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғаттықорғауға қажеттілігі, әлеуметтікмаңызы туралыбалалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау; экологиялық паспорттарды зерттеу; экологиялық жағдайды зерттеу (су, ауа, топырақ үлгілеріжәнет.б.); айыппұлдарды ұсыну;экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс; суретке түсіру,	ертегіқұрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып, ойынды жалғастырады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: "Қозы".** Мақсат-міндеттер: балалардаесту,есте сақтау қабілетін дамыту. Балаларекітопқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсыотырады.Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Менбірқозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан»)жауап береді: «Таңда».	алады. **(танымік-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: "Қозы". Мақсат-міндеттер: балаларда есту, есте сақтау қабілетіндамыту.** Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсыотырады.Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Менбірқозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Таңда». Біріншіжүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағыбала:«бе-е-е»депайтуыкерек.	ұрады,алдамшы қимылдаржасай алады. Сіз оны жай алыпкете алмайсыз. Алжүргізуші қалағанының бәрін істейалады;допты аяғыңызбен, қолыңызбен ұстаңыз,шеңберден шығарыңыз, тіпті сәл тигізіңіз. Егержүргізуші допты ұстап үлгерсе,олдопоған тиген ойыншының орнын алады. **(денешынықтыру)** **"Бауырсақ" театрландырылған ойыны (саусақ театры).** Мақсат-міндеттер: ұжымда эмоционалды жағымды ахуал қалыптастыру, өзіңіздіңжәнебасқа балалардың іс-әрекеттерін қадағалайбілу	оларға қамқорлық жасауға дайындық шеңберінде өрбиді. Педагог балаларға қонақтар келгенге дейініелеріпәтерді жинап, оны гүлдермен безендіріп, дастарқанжайып, тұрмыстық техниканы дұрыс орналастыру керектігінайтады. Содан кейін қонақтарды қалай қарсы алу керектігін,оларды қалай құрметтейтінін айтыптүсіндіреді Соданкейінпедагог балаларды өз бетіншеойын жоспарын құруға шақырады,ондане, қалай және қалай болады. Бұл қызықты сюжетті дамыту үшін бірнеше идеялар ұсынуымүмкін,

	бұзушылықтарды түсіру. Ойынортасы. Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар,жер бедерінің сызбалары;«Қызыл кітап»; халаттар; саяхатшылар; бейнекамера; әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің төлқұжаттары.	Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағыбала:«бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып,айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты бергенбаланыөз командасынаалады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. С	Егер бала көзін жұмып,айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты бергенбаланыөз командасынаалады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. Соданкейінекінші топтың көшбасшысы ойынды жалғастырады.Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен	қабілетін дамыту. Атрибуттар: ертегі кейіпкерлері(қоян, қасқыр, аю, түлкі, атасы,әжесі,тоқаш) және үй мен орманның әшекейлері. Алдын ала жүргізілетінжұмыс: ертегілерді бейнежазбадан қарау, иллюстрацияларды қарау, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін оқыту. Ойынережесі:7	бірақоныңнегізгі мазмұнын балалардың өздері ойлаптабуыкерек. Ойын нұсқаларыныңбірі келесідей болуы мүмкін.«Қонақтар» келгенде, «үй иелері»оларды дұрыс орналастырады және ыңғайлы орындарды ұсынады. Шай ішу кезіндеқонақтарды қызықты әңгімеге тар
Балаларменжеке жұмыс	**"Сипаттама бойыншатап"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша жануарлардытануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуіндамыту. Барысы. -Қорқақ,ұзын	**Оригами:"Қоян".** Мақсат-міндеттер: гүлдердің, түрлі аңдардың, құстардың пішіндерінқағаздан бүктеуге мүмкіндік беру. **(шығармашылық іс-әрекет)** **"Кейіпкердің сөздерін**	**Артикуляциялық жаттығу.** "Сағат"-тілді ақырын,оңға,солға жылжыту керек. Санау,соданкейін 15-20ретқайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып және тілді кең ашып,төменгіиекті басып, тілді	**Сөздерге дыбыстықталдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеуқабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекісуреттері, дыбыстықталдауға	**"Сүйікті ертегілер"үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөйлемдерді, мәтіндердідұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауға, зейінін,бақылауын, есте сақтауын үйрету. **(қарым-қатынас**

	құлақ,сұрнемесе ақ. (Қоян.) - Қоңыр, ұя, ыңғайсыз.(Аю.) - Сұр,ашулы,аш. (Қасқыр.) - Қу. (Түлкі.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	**жалғастыр" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: танысертегілермен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту.	таңдайға ұстау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жекежұмыс: жануарларды мүсіндеу.** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды,ұсаққол моторикасын дамыту. **(шығармашылық іс-әрекет)**	фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**іс-әрекеті)** **Қалағанертегіні мазмұндау.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету,сөйлеу қабілеттерін жетілдіру;ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	1. Алдағыіс-шарағаарналғантапсырма:топтышығаралдындатәртіпкекелтіру;киінубөлмесіндеөзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімдікиюалгоритмінқайталау. 3. Әртүрліауа-райында(қар,жаңбыр,жел)көшедеөзін-өзіұстауережелерінебасаназараудару–тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,үстелүсті ойындары,	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**				

Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Баламенсеруендеукезіндеқауіпсіздіктуралыұмытпаңыз,күндеқызыпкетпеңіз

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**Бал-Ана б/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Э.Жораева				
Жоспардың құрылукезеңі	**07.08. -11.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	**Еңбек:алаңды тазарту.** Мақсат-міндеттер: еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек: құрғақ шөпті,бұталардың жанындағы қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ұжымдықеңбекке	**Еңбек:күркелер мен жолдарды сумен себу.** Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануғамашықт	**Еңбек: ойын алаңын сыпыру.** Мақсат-міндеттер: ұжымдықжұмыста тәртіпті сақтауға машықтандыру. Кезекшілік:табиғат	**Еңбек:өсімдіктер мен жапырақтарды қолөнер мен гербарийлерге жинау.** Мақсат-міндеттер:

жәнетағыбасқа әрекеттер)	бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	андыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	бұрышы, ас бөлмесі,оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	өсімдіктердің әртүрлілігітуралы білімдерін бекіту; еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	Дидактикалық ойын«Қателесіп қалма?». Мақсат-міндеттер: жылдам ойлау қабілеттеріндамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтінтуралы біліктерін нығайту. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші күннің түрлімезгілітуралы білімдерін бекіте отырып,балалармен	**Дидактикалық ойын**«Осыөлеңдер есіңде ме?» Мақсат-міндеттер: балалардыңсөйлеу тілін дамыту. Ойынбарысы. Тәрбиешібалаларға таныс өлеңдерден үзінділер оқиды. Балаларжетіспейтін сөздер айту керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын ««Экологиялық пирамида».** Мақсат-міндеттер: балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауыннегіздей отырып, эколргиялық пирамида құрастыруғаүйрету. Табиғаттағыбарлық нысандардың өзара байланысынкөре	**"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрысатауға,оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау,зейін,	**Дидактикалық ойын«Гүлшоғын құрастыр».** Мақсат-міндеттер: бақшада, далада, ормандаөсетін гүлдердідұрыс тауып,аттарынесте сақтауға үйрету. Ойынның барысы. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетініңжәнеқалай аталатынын көрсету. Ойынның барысы.

	әңгіме жүргізеді. Балалартаңертең, күндіз, кешкісін, түнде не істейтіндерінеске түсіреді. Сонан кейін тәрбиеші ойын ойнауды ұсынады: Балалар,қанебылай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтіндеріңдіеске түсіресіңдер. Мәселен,мен «таңертең» деп айтамын.Сендер қандай іс-қимылдарынды атайсындар? Балалар еске түсіреді: Оянамыз, амандасамыз, жуынамыз,тіс тазалаймыз, таранамыз. Дұрыс,-дейді тәрбиеші.–Бірақ ойынкезіндемен	**Қимылдыойын «Түрлі-түсті көліктер»** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын дамыту. Балаларбөлменің қабырғасының жаңында тұрады. Олар -гараждағы көліктер. Әр ойнаушы қолдарына жалау немесекартоннан жасалған түрлі-түсті диск ұстап жүреді.Тәрбиеші бөлменіңортасында тұрып, ойынаушыларға қараптұрады,оның қолында1 жалауша /2немесе3бірге/, біреуін көтерген	білуге баулу. Ойынның ережелері. «Экологиялық пирамида»құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағындасуреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында-«экологиялық пирамидадеген жазу бар. Ойынның барысы. Тәрбиешібалаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерінкөрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан,жылан, қаршыға. Екіншібетте–күн, жер, гүл, көбелек, шымшық,жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман, қоян,қасқыр, түлкілер.	ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлаптізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(танымік-әрекеті)** **Ұлттықойын«Бес тас»** Мақсат-міндеттер: ойыншылардың бұлшық еттерін ширатып,дамытып қана қоймай,ептілікке, қырағылыққа,тез	Тәрбиеші балалармен орманға,баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі.Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның, көбелектің,Дәрігер Айболиттің суреттеріқойылды. Бағбан бақтан, көбелекшағын даладан,алДәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілікқасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердіңсуреттері араластырыладыда, балаларға үлестіріліпберіледі. Олар кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиешімен балалар сыйлықтарғабаға береді**.**

	текшебергенбала ғана жауап береді және тек бір әрекеттіғана айтады.Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншығабереді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады,албалалар жауап береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті,қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу.	кездесолтүсті көліктердіңжүрісін, дауысын келтіріп жүреді. Тәрбиеші жалауын түсірген кезде, көліктер тоқтап,бұрылып, гаражға барады. Ойын 4-6 рет қайталанады. Ұсыныс: тәрбиешідеқызыл түстіжалауболуы мүмкін. Байқаусызда ол жалаудыкөтереді-белгі бойынша барлық көліктер тоқталуықажет. **(денешынықтыру)**	Төртіншібеті–күн, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық,кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатыныңөзмаңызы бар екенін айтады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Етек - етек»** Мақсат-міндеттер: топтанқалыспайтез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуіқұсболады. Ал,басқалары бірініңетегіненбірі ұстап, бастапқы баланың артынан жүреді. Етектенайырылып	шешімқабылдауға, санауға, топтауға үйрету. «Бес тас» ойынының шарттары:Бестас ойыны5адамтоп құрап ойнайды. Ойынға5домалақ тас немесе асық пайдаланылады. Ойынныңмазмұны: Ойнаушыларең алдымен, кім - кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды.Олүшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып,қолдың сыртымен тосып алады осы тәсілді бесретқайталайды соңындаалақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз –тасты қолды еңкейте жоғарыдантөмен қарай қағып алу. Лақтырылғанбес	**(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Хан талапай" ұлттық қимыл-қозғалысойыны.** Мақсат-міндеттер**:** балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу. Ойынға қызығушылығын арттыру**.** Ойынның шарты: Ойынға 5-10 балаға дейінқатыса береді. Асықкөпболу керек.Көпасықтың ішінен үлкенірек біреуіналыпқызыл түскебояңдар. Осы асық«хан»болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар.Осыбала асықтың бәрін уысынажиыпалып, отырған

	Балалар "бояушыны"санам ақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбірбала,ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояудысатыпалуға келген кезде сұрақтарқояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз?"Бояушы": - Менбояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояуүшінтеңге беремін.		қалғанбаланықұс ұстап жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал,ұстаңдар етектен, Айырылмаңдар жетектен, Бізшөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кімайырылса етектен, Шығып қалса жетектен, Соныұстайды карақұс, Солболадықұсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен. **(денешынықтыру)**	тасты қолдың сыртымен тосып алужәнеқаршып алукезіндебірнеше тас жерге түсіп кетуімүмкін.Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнаукезегінеие болады. **(денешынықтыру)**	балалардыңалдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай түскенін байқап отырыңдар. Егер«хан»бүк,шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарайжақынжатқан асықтарды бас бармақтыңкөмегі арқылы сұқ саусағыменитере-ыршытып бірінебірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізгенасықтарды өзіне алады. Керектіқұралдар: асықтар. **(денешынықтыру)**

	"Бояуды сатушы": сомдаған бала "бояушы"болады				
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1.Бастапқықалып:денетік,қол белде 1-оңғаадымжасап,қолдарынжанынажіберу; 2-бастапқықалып(дәл осыжаттығу солжаққадақайталанадыжәне5рет қайталанады). 2.Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолбелде				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардамәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларғадұрыс білім беру, үстелбасындаөзін дұрыс ұстау, тамақтанукезінде сөйлемеу, басқабалалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қойішіндекөкісек, Жақсыбаламалсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім	**Гигиеналық дағдылар** Тазалыққажәне ұқыптытамақтануға тәрбиелеу, тамақтанукезінде үстелде тыныш отыруға, дұрыс қалыптысақтауға үйрету. **Көркемсөз** Балабақшатәртібін, Барлығымыз сақтаймыз. Тәрбиешіүмітін, Болашақта ақтаймыз. Тамақтану әдебін, Жатқабіздер білеміз.	**Гигиеналық дағдылар** Қажеттілігінше майлықтыкөбірек қолданушеберлікті арттыру. **Көркемсөз** Асатасыақнанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтануүстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгіменде орынды, Пайдаланааламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалайұстайм қараңыз.	**Гигиеналық дағдылар** Жабықауызбен тамақтануқабілетін жетілдіру, тағамды үнсіз шайнауды үйрету **Көркемсөз** Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым. Жолатпаймынкірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

	дағдылар)	бауырсақ, Бауырсақтықуырса	Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз.	Тамақтану тәртібін, Ұстанатынбаламыз.	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Жаңылтпаштарды қайталау.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, есте сақтау қабілетіндамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Теңізтолқиды" аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңіңбелгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Белгібойыншаекі аяқпен секіру;ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу,қозғалыс координациясын дамыту. **(денешынықтыру)**	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбелгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау,сол тақырыпбойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды,санамақта, жұмбақты еске түсіріпайтуға ынталандыру;есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар,шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздердікезегімен айтып жатады.	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердіңдұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланыңалдына суреттержиынтығы жатады, бірақ суреттердіңбіріөз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып,суреттіөз орнына орналастырадыда, кейін өзінің суреттержиынтығы бойынша әңгіме құрастырады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру,ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағандабірдей болыпкөрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білімберу ұйымыныңкестесі	**Дене шынықтырудан**	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу**	**Қоршағанортамен таныстырудан**	**Сөйлеуді дамытуданойын-**	**Жапсырудан ойын-жаттығу**

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**ойын-жаттығу** "Шеңбергебірге тұрайық" Мақсат-міндеттер: Балалардыкегльдер арасымен жүре отырып, 40 см қашықтықта қойылғанжіптерден аттап жүру; бағытсызиреленделеп жүгіру; жіптің бойымен басына қапшықты қойып, бір жақ жанымен қырындап адымдап жүру дағдыларын дамыту;педагогтың тапсырмаларын орындай отырып, жүру және жүгіру кезіндесаптатұрып бір қатардан үш қатар құру іскерліктерін жетілдіру.	"Абайла бағдаршам!" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағдаршамтуралы білімдерін толықтыру; жол белгілерінажырата білу дағдысын қалыптастыру; алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын тудыру; балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу** "Қасиеттідомбыра" Мақсат-міндеттер: Балалардыңмузыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту;	**ойын-жаттығу** "Қызықты дала ойындары" Мақсат-міндеттер: Балалардың салауаттыөмір салтын, ойындарға деген қызығушылықтарын қалыптастыру, шығармашылық және коммуникативті қабілеттерін, есте сақтау қабілетін, балалардыңқиялын дамытуға ықпал ету;ептілік, икемділік, жылдамдық қасиеттерін жақсарту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы жіп орамдары" Мақсат-міндеттер:	**жаттығу** «Жекетәжірибеден шығармашылық әңгіме құрастыру» тақырыбы «Мен жазда қалай демалдым» Мақсат-міндеттер: Тірек суреттерді қолдана отырып, балаларды жеке тәжірибесінен әңгімелер құрастыруғаүйрету, сөйлемдегі сөздерді дұрыс үйлестіру қабілетін байланыстрасөйлеу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру; байланыстырып, жүйелі,мазмұнды әңгімелеуге қалыптастыру; сөйлеу тілін жетілдіру,сөздігін байыту, сөйлемдердідұрыс құрып, өз ойын айқын,	"Балабақшағажаз келді" Мақсат-міндеттер: Балаларғаәртүрлі техникалар мен материалдарды қолдана отырып, қағаз және қағаз майлықтарданжаз тақырыбына композицияжасауға үйрету. Қолдың ұсақмоторикасын дамыту. Шыдамдылыққа, табандылыққажәне еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
Серуенге	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық**				

дайындық	дағдылар,дербес әрекет)				
Серуен	**Жолжелкенді бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралытүсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігімен емдік қасиеті туралыбілімдерін молайту. **Бақылаубарысы** Тәрбиеші әңгімесі -Жолжелкен қазақстанның барлықжерінде өседі.Көшебойлап келе жатсаң жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі.	**Мысықты бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: мысық үй жануарлары, сүтқоректілержәне белгілі бір ерекшеліктергеие екендігі туралы білімдерін бекіту;жануарларға деген ізгілік сезімдерін тәрбиелеу **Бақылау барысы** Педагогбалалардан жұмбақ сұрайды, жауап беруді ұсынады сұрақтарға. **Жұмбақ** Тікірейіпқұлағы Менен бұрын тұрады. Бойынжазып керіліп,	**Итті бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: ит туралы білімдерінбекіту, оның сипаттамалары, қоршаған ортаға бейімделужолдары; қолғаүйретілгендер үшінжауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **Бақылаубарысы** **Көркем сөз** Күшігімменіңүріп тұр, Бірнәрсенісезіп тұр. Есіктіашып қарасам, Атам,әжемкеліп тұр. Педагогбалаларға сұрақтар қояды. -Неліктен итүй жануарыдейді?	**Күнбағысты бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: күнбағыспен таныстыру, оның құрылымын бөлшектеу,пайдасы туралы әңгімелеу, дәрілікөсімдіктерге деген құрметті тәрбиелеу. **Жұмбақжасыру** Күнді аңдып шалқалап, Гүлменжапқан қалқалап, Бақшада өскен теректің Дәндеріненмай тамар, Шағыпжегеннәр табар. (Күнбағыс) -Жұмбақтақандай гүл туралы айтылған?Неге күнбағыстыкүнмен	**Ересектердің жұмысын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: үлкендердіңеңбегі туралы білімдерін кеңейту. Олардыңеңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Бақылаубарысы: Тәрбиешібалаларға сұрақтар қояды. - Ауласыпырушыға жазда қандай еңбек құралдары керек? (күрек,сыпырғыш, шелек) - Олжаздақандай жұмыс істейді? (жолдағы түскен жапырақтарды, қоқсықтарды тазалайды) - Аула сыпырушының

	Сондықтандаболар бұл өсімдікті «жолжелкен»деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдерітұқым шашқан кезде, ол аяққиімгежабысып барып, басқа жерлергедәннің түсуіне байланысты, кез келгенжердеөсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді.Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағыменқоса бүлдірмей алып,	Беті-қолынжуады. (Мысық) **Көркемсөз** Сағатсегізтаянды Тарғыл мысық оянды Жатпайдыолеріниіп Мысық бойын жазады. Созыладыкеріліп, Аяқ – қолын созады. Дағдысыоның солай - ды Елденбұрын тұрады. Беті-қолын жуады,- Жумайды-ау, жалайды. (М. Әлімбаев) - Неліктенмысық үй жануары, үй мысықтары неге ұқсайды? - Мысықтарне жейді? Мысықтардың балаларықалай аталады? - Сіз мысықтардың қандайтұқымдарын	- Итқандай? - Олнежейді? - Иттердіңқандай тұқымдарын білесіз? - Иттіңбаласын қалай атайды? - Иттерадамдарға қандай пайда әкеледі? - Иттерқыстақалай дайындалады? Итүйжануары, жетіқазынаның бірі. Ит иесін көргенде қуанады, құйрығын бұлғаңдатып,артқы аяғына тұрады. Адамиттіжібінен ұстап далаға қыдыртады. Даладанкелгеннен кейін аяқтарын жуады. Ауырыпқалсамал дәрігеріне көрсетеді.Итет, балық, құс етін жәнекұрғақжем жейді. Иттіңсүйікті	салыстырылады? Өсімдікбөліктерін атау.Күнбағыстың тұқымын қарау – шағулары (дәнін қорғайтын қабығықалың,ақ дән жерден өсіп шығады). «Жердің алтын жемісі»депнеге айтатынын түсіндіріпберулерін сұрау. **Дидактикалық ойын: «Не, қай жерде өседі?»** Мақсат-міндеттер: балалардың ормандар мен шалғындардағы **өсімдіктер** туралы білімдерін бекіту. **Еңбек: табиғи материал жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын қалыптастыру. **"Айгөлек"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	еңбегі қажет пе? (Балабақшааулласы таза болуы үшін керек). **Дидактикалық ойын:«Кімге,не керек?»** Мақсат-міндеттер: балаларғаадамдарға жұмыс құралдары қажет екенін түсіндіру, өздігінен жұмысістеугедеген құштарлықты қалыптастыру. **Еңбек: ауланы сыпыру,тазалау.** Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға тротуардытазалауға көмектесу. **Қимыл қозғалыс ойындары «Аю апанында» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бірін бірі итермей жүгіре алуға жаттықтыру. Шығарылатын материалдар: Күрекшелер,сыпырғ

	көлеңкежерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтарыдене сыртындағыаққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, іріңдіісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктершақққан жерге, асқазан ауруына,шаншуға, мұрыннан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады. Балаларғасұрақтар: -Мамыр айын халықтақалай атайды?(шешек айы) -Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жердежоқ?(күннің көзі көп түскен жерде бар) -Көлеңке,ылғал жерлергеәлішөп шықпаған, неге?	білесіз? Мысықтардың адамдарғақандай пайдасы бар? - Үймысығына қандайжабайы аңдар жақын туыстар? Мысықтың жыртқышжануар екенін дәлелде. - Иттер мен мысықтардың қабілеттерімен темпераментін салыстыру. - Мысықтуралы қандай әндер, тақпақтар, жұмбақтар, ертегілер білесіңдер? **Еңбек: алаңды терекбүршігінен тазарту** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіптісақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету.	тамағы,олсүйек. ИТ–адамныңдосы. Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларынбағуға да үй иесіне көмектеседі екен. Балаларитадамның досы, оныжәбірлеп ұруғаболмайды.Ол біздің, үйімізді, ауламыздықүзетеді. Ал, енді мен сендерге күшіктің анасы иттің ерлігі туралыертегіайтып берейін. **Еңбек: қайың ағашыныңжанын тазарту.** Мақсат-міндеттер: балалардың өз еркіменеңбекетуге үйрету, еңбекке дегенқұлшынысын ояту. **"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.**	ұжымдықойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлекойынкең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны менжасшамасына қарай екі топқа бөлінедіде,арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсытізбек құрып тұрады. Ойынжүргізушіекі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар.	ыштар,шаналар. **"Үштабан"қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы

	(өйткеніложерәлі салқын) -Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістерболады? (олар бұрынғыдан да жасылдана түседі) -Мынаөсіптұрған өсімдік қалай аталады? (жолжелкен) -Онынегеолай атаған? -Жолжелкеннің қандайкөмегібар, кім біледі? **Зерттеу жұмысы** Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау, ерекшеліктерін табу. Өгейшөппен жолжелкеннің айырмашылық-тарымен ұқсастықтарын айыру. **Еңбек:**ойын алаңынтазалау.	**"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыбірігіп, шеңберде ойын ережесінесай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойыменбіресебір, біресеекіншіжаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге жәнетоқтап,отыра қалуға дағдыландыру;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу;қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам	Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру;дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгібойынша "балықтар"алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғыекішетінде тұрған "балықшылар"	Ақтерекпенкөк терек, Бізденсізгекім керек? Бұғанекінші топтың ойыншыларыжауап береді. Айгөлек-ауайгөлек, Айдыңжүзі дөңгелек. Теміршідендем шығар, Үзеңгідендем шығар. Ақтерекпенкөк терек, Шолпанаттықыз керек,- дейді. "Шолпан" дегенсөздіңорнына басқа бір баланың немесе қыздың атынқойыпайта береді. Қарсы топтан шақырылғанқызне балажүгіріпкелген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жеріненүзіпөтуге тиісті. Егер үзе	түскенбалабірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп жәнеоны көмбеге жиегін алыпөлшегенде,үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашанкелесіасыққа

	Мақсат-міндеттер: бірлесееңбекетуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Тығылмақ". Қимылдыойын «Бәйге».** Мақсат-міндеттер: жеңіске деген құштарлықтарын арттыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны: дыбыстарарқылы жүру Мақсаты: тепе-теңдіктісақтау, берілгендыбыс ырғағынақарай қимыл жасау. **Мақал-мәтел** Данакөптен,дәрі шөптен. Құнарлышөп, қосымша сүт. **"Нысанағатигіз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға	жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәттіжергеотыра қалып, қолдарын босатады, демалады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалапжүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардың ойындымеңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезінде шеңбердіңбіржақ бойымен жүріп, бүкілшеңбердің	"балықтарды" қолментүртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынныңсоңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды"сана йды, жеңіске жеткенді табады. Ойынбірнешерет қайталанумүмкін. **Қимылды ойын «Асық ату»(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға асық атуға, дұрыс сөйлеуге,дұрыс ойнауғаүйрету. Ептіліккебаули отырып,ұлттық тәрбие беру. Ережесі. Балалар асықты бір қатар бойынатігіп,соны өз сақаларымен дәлдеп атады. Кім көп асық атып аладысол бала жеңімпазатанады. Ойынды 3-4 рет	алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншыныңбірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылыпболған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтыңсанықөп болса,солтопұтқан болып есептеледі. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс:орнынан секіру.** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін дамыту, жылдамдықпенкүш біріктіру. Еркінойын.	тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспайқалғандағана -ойындытоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үшайналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталыққөмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркінойын.

	көзбенмөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру;күшін дамыту. Еркінойындар.	жылжыпжатқанын бақылайды. **Қимылды ойындар«Кімбір аяқта ұзақ тұрады?». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік жоғалғанжағдайда жылдам әрекет етуге үйрету. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту.	қайталау. **Жекежұмыс: қимылдарды дамыту.** Мақсат-міндеттер: секіру кезінде жақсы ұшу және жұмсақ қону дағдыларынбекіту.		
Серуеннен оралу					
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардамәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен.	**Гигиеналық дағдылар** Балаларғадұрыс білім беру, үстелбасындаөзін дұрыс ұстау, тамақтанукезінде сөйлемеу, басқабалалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай	**Гигиеналық дағдылар** Тазалыққажәне ұқыптытамақтануға тәрбиелеу, тамақтанукезінде үстелде тыныш отыруға, дұрыс қалыптысақтауға үйрету. **Көркемсөз** Балабақшатәртібін, Барлығымыз сақтаймыз.	**Гигиеналық дағдылар** Қажеттілігінше майлықтыкөбірек қолданушеберлікті арттыру. **Көркемсөз** Асатасыақнанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтануүстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгіменде	**Гигиеналық дағдылар** Жабықауызбен тамақтануқабілетін жетілдіру, тағамды үнсіз шайнауды үйрету **Көркемсөз** Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым. Жолатпаймынкірді мен, Тазалықты

	Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	жүгірсек, Қойішіндекөкісек, Жақсыбаламалсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсыбала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Тәрбиешіүмітін, Болашақта ақтаймыз. Тамақтану әдебін, Жатқабіздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңіміздітүреміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	орынды, Пайдаланааламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалайұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатынбаламыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Біртіндепұйқыдантұрғызу(музыкаақырынойнайды). Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалалармenжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар	**"Жеугежарамды-жеуге жарамсыз"дидактикалық ойыны.** Жүргізуші бір уақытта әртүрлі	**Ұлттық ойын: "Сақинажасыру".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке,	**"Резеңке"аула ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңсекіру қабілеттерін жетілдіру;	**"Көрші"ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды зейінділікке, ұйымшылдыққа,	**"Тақиятастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке,

қараужәнетағы басқаәрекеттер)	заттардыатай отырып,ойын қатысушыларына доп лақтырады. Егер аталған зат жеуге жарамды болса,доптыұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **Аулаойыны: "Шатасу".** Көшбасшы таңдаладыжәне қалған ойыншыларғатеріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып,қолұстасыпт ұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үзбей, мүмкіндігінше шатасуғатырысады. Ойыншылар жеткіліктітүрде	ұйымшылдыққа тәрбиелеу**.** Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді.Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстінеалақандарын жаяды. Бастаушы жабулықолынәрбір ойыншының алақанына салысымен,олбала алақанын жаба қояды.Бастаушыбір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-депсұрайды. Олсақинаныңкімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады.Ал білмесеолөзөнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді**.** **(денешынықтыру)**	жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Бұлойындықыздар да, ер балалар да ойнайды. Резеңке таспаныүштен, немесе сіз екі-екіден ойнай аласыз; бұл жағдайда, егер ойыншысекіру кезінде қателік жіберсе, оның серіктесі оған көмектесе алады. Сізрезеңкетаспаны бір заттың үстіне, мысалы, екі орындыққатарту арқылы жалғыз ойнай аласыз. Ойнау үшін сізге серпімді әдеттегі зығыр мата қажет, ұзындығышамамен екі метр. Ұштарын байлап қою керек. «Аяқтарды алшақтатып»тұрған екі ойыншы тобық	шығармашылыққа тәрбиелеу. Көршіойынын үлкен бөлмеде, көгалдытазааудада өткізуге болады. Ойыншыларсаны 10-нан30-ғадейін болуы керек. Ойыншылар дөңгеленіп, екі-екіден шеңбер құрыпотырады. Тағы бір адам ортағашығып,жұп болып отырған ойыншылардыңбір жұбына келіп, "Көршіңмен татусыңба?"—деп сұрайды. Егерсұраққойған жұптың біреуі "Көршіммен аразбын"десе,онда сұрақ қоюшы адам оның қасындағы көршісін орнынан тұрғызып, соның орнына өзі отырады.Орнынан тұрғанадам ортаға	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынанбірбала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіпотырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастапкетеді.тұруы керек. Егер орнынандеркезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынантезтұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз.Бұлойы ннңтағы бірнұсқасыбар.

	шатасқан кезде, бұл туралыкөшбасшыға хабарлайды. Көшбасшышатасып қалған ойыншыларды ашуға тырысады. Алғашқышешілген ойыншы келесі турдакөшбасшы болады. **(денешынықтыру)** **"Домалақ ақаш" қозғалмалықазақ халық ойыны.**	**"Менбесатау білемін" аула ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, жаңғырту, сөйлеу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу; сөздік қорын байыту**.** Екіойыншыбір-біріне допты «Мен»,«мен білемін»,«бес», «есімдер»,«ұлдар» сөздерімен**.**	биіктігіндесерпімді созады, үшіншісі секіреді. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қатежібергенадам өз орнын серпімді ұстаушымен ауыстырады. **Ұлттық ойын: "Соқыр теке".** Мақсат-міндеттер:	шығыпбасқабір жұптан ілгерідегідей "Көршіңмен татусың ба?" деп сұрап,ойындысоза береді. Алегеройыншы көршісімен «татумын» деп, қасындажұпболып отырған серігін жібергісі келмеді ондасұраққоюшы адам оны жазалайды.Олән	Тақияны өзінде екенінсезгенбала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер балажүргізушіні ұстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. **(денешынықтыру)**
Балаларменжеке жұмыс	**Үстел-үсті ойындары: «Көңілді күн».** Мақсат-міндеттер: балалардыңтәулік уақыты туралы білімдерінкеңейту. **(танымік-әрекеті)** **Ертегітыңдау немесе көру.** Жеке жұмыс: сөйлеудідамыту	**Үстел-үсті ойындары «Конструктор-Лего».** Мақсат-міндеттер: үлгі бойынша құрылымдар құру қабілетін дамыту **(танымік-әрекеті)** **«Дыбысынан таны» жеке жұмысы-**	**«Бірсөзбената» ойыны** «Бір сөзбен ата» ойлаудың аналитикалық функцияларын дамыту,балалардың сөздік қорын дамыту, жалпылау арқылы сөздік қорынсөздермен толықтыру. **(қарым-қатынас**	**Қауіпсіздік ережелерітуралы әңгімелесу.** Баланың сөйлеу қабілетіндамыту. «Бағдаршам туралы» 1. Жоқ өзінде бас та,ауыздада,құлақ та, Бақырайғанүшкөзі бар бірақ та. (Бағдаршам)	**«Ертегіқұрастыр» дидактикалық ойыны** Тақырыптық суреттердіқолдана отырып, келісімді сөйлеуді дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	үшінкөргендерінен алған әсерлерін жеткізуге үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, әлеуметтік-эмоционалдыіс-әрекеті)**	балалардың есту қабілетіндамыту **(музыка)** **Азқимылды ойын «Сиқырлытаяқ».** Мақсат-міндеттер: бір-бірімендостық қарым-қатынасты дамыту. **(денешынықтыру)**	**іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)**	2. Біркөзім"кідір"дейді Біркөзім"жүгір"дейді Біркөзім"абайла"дейді. "Қарапалмаңайға" дейді.(Бағдаршам) 3. Оңғадабұрады, Солға да бұрады. Тәртіпсақтап әрқашан, Жолдынұсқап тұрады, (Бағдаршам) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	
Серуенге дайындық	1. Алдағыіс-шарағаарналғантапсырма:топтышығаралдындатәртіпкекелтіру;киінубөлмесіндеөзін-өзі ұстауережелерін қайталау. 2. Киімдікиюалгоритмінқайталау. 3. Әртүрліауа-райында(қар,жаңбыр,жел)көшедеөзін-өзіұстауережелерінебасаназараудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар,	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілерді естежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы(ата-	Кейбірата-аналарбалаларынатерезеталдындаойнауғаруқсатбереді. Олартерезеніңсыртындағыәлембалаға тартымды,оның				

аналарғакеңес)	алуантүрлілігіменқызықтыдепсанайдыжәнебұлқалайболсадаонытіразуақытқаалдандырады, ата-ананы баламентікелейқарым-қатынастанбосатады.Бұлмүмкінемес!Балатерезеойыныойын-сауықорныемес екенін білуі және түсінуі керек.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**ЖШС Бал-Ана б/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	А.Сыдықова Ж.Жораева				
Жоспардың құрылу кезеңі	**14.08. -18.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар,үстел	**Еңбек:аумақты тазарту.** Мақсат-міндеттер: ақсақалдарға	**Еңбек:балаларды гүлзардыжинауға тарту.** Мақсат-міндеттер:	**Еңбек: гүл бақшасын арамшөптен тазарту.**	**Еңбек: учаседегі ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ортақіске қатысу,	**Еңбек: егілген өсімдіктергекүтім жасау (суару, қопсыту,**

үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	көмектесугедеген ұмтылыстыдамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	гүлбақшасындағы еңбекпен таныстырып, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көруге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	істісоңынадейін жеткізуге дағдыландыру. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	**арамшөптерден тазарту).** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күтуге дегенқұштарлықты тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	"Не жедім, тауып ал"дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: анализаторарқылы затты табу. Ойынәрекеті.Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу. Шарты.Көзжұмып ауызғасалғанзатты шайнап не екенін анықтау. Тәрбиеші әр түрлі дәмдегікөгөністер	**"Заттардыпазл ішіне орналастыру" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **"Фигура жаса"қимыл-қозғалым ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыжүгіруге	**Ойын«Не ұшады?»** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту. Ойын ережелері. Тәрбиеші балалармен шеңберге тұрады. Тәрбиеші ұшатын жәнеұшпайтынтірі және жансыз заттардыатайды. Зат атағанда тәрбиеші қолын жоғары көтереді.	**Қимылдыойын «Тапжәнеүндеме»** Мақсат-міндеттер: балаларда сигнал бойынша әрекет ету, кеңістікті бағдарлау қабілеттерін дамыту. Ойынережелері. Педагогойынды бастайды. Ол балаларғаойыншық көрсетеді, балалар оны есінде сақтайды.	**Дидактикалық ойын "Менің ғажайыпбұлтым"** Мақсат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны,табиғатты елестетіп қабылдаудыдамыту (ойын релаксациялық кідірісрөлінде атқарады). Ойынбарысы: балалар шабындықта

	менжемістердіалу. Оларды жуу. Тазалағаннанкейін ұсақ бөлшектерге бөлу.Салыстыруға балалардың үстелдерінеқою. Ойын барысы.Тәрбиеші көгөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылапшайнап қандай жеміс көкөнісекенін тауыпайт».Балалар орындағаннанкейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,**	жаттықтыру. Ойынережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді.Сигнал берілгенкездеолар тез орнындатұрып, қандай-да бір қалыпқа келу: шалқайыпотыру, қолдарын көтеру аяқтарынкөтерут.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жылсоңынақарай ойын күрделене түседі,оғантоптық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш.Сонымenқатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тектұру,төрт аяғыментұру, отыру т.б.. **(денешынықтыру)**	Мысалы,тәрбиеші: «қарғаұшады,үстел ұшады, ұшақ ұшады» және т.с.с. Балалар «ұшатын» зат болса, қолдарын көтереді, «ұшпайтын»болса қолдарын төмгн түсіріп тұрады. Жүргізуші рөліне балалар да тағайындалады. Ойыналдыменбаяу қарқын,соданкейін жылдам ойнатылады **"Қайдабарсаң–соны табасың"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды(жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды,не	Педагогбарлығын қабырғаға қарап отыруғашақырады, ол ойыншықты тез жасырады және балаларға ойыншықты кім бірінші болып тапса, дауыстап айтпау керектігін, үнсіз саусақпен көрсетукеректігін ескертеді. «Іздейміз!» командасы бойынша балалар орнынан тұрып, іздейді. Кім тапса, алдыментәрбиешіге келіп, қалғандары естімеуі үшін ақырынайтады. Ойын балалардың көпшілігіойыншық тапқанша дейін жалғасады. Ойыншықты біріншіболып тапқан ең мұқият және тапқыр ойыншыатап	ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерінжұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардыңдауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағыбұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынынайтып беруді ұсынады. **Қимылдыойын "Үкі"** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекететуге тәрбиелеу Ойын барысы: Ойын барысы. Барлықойншылар құстар,бірбала-үкі.

			құралдарды)ойын аланының түрлі жерлерінесалады.	өтілді.Ойын2рет қайталанады. **(денешынықтыру)**	«Күн» белгісі бойыншақұстар алаңда ұшып жүреді,қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды.
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1.Бастапқықалып:денетік,қол белде 1-оңғаадымжасап,қолдарынжанынажіберу; 2-бастапқықалып (дәлосыжаттығусолжаққадақайталанады және5рет қайталанады). 2.Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолбелде 1 -оңғаеңкейіп,солқолынбасынақою; 2 -бастапқықалып (дәл осыжаттығусолжаққақайталанады және5рет қайталанады). 3.Бастапқықалып:аяқалшақ,арқандыалғаұстау				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Екіқоянотырып, Сыр айтады жасырын.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардамәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын	**Гигиеналық дағдылар** Балаларғадұрыс білім беру,үстел басындаөзіндұрыс ұстау, тамақтану кезінде сөйлемеу, басқа балалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай	**Гигиеналық дағдылар** Өзіңіздіңсыртқы келбетіңізді қадағалап, жолдастарыңыздың сыртқыкелбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесугениет білдірудідағдыға айналдырыңыз. Тігісте жыртылған	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Балаларға– тортымыз, Барлықжұртқа

	Сұрқасқырдың тәбетін, Берсе бізгеасырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісінберсін қасқырдың.	ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	жүгірсек, Қойішіндекөкісек, Жақсыбаламалсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ.	киімдітігуқабілетін жетілдіріңіз. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесемде білемін.	құртымыз. Балменпіскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын–қарбыз, көкөніс,
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Үстел-үстіойыны: "Керекті киімді табыңыз"** Мақсат-міндеттер: балаларға қысқы және жазғы киімдердіажырата білуге, зейін, есте сақтау және логикалықойлауға тәрбиелеу**.** **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын: "Жыл мезгілдері".** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Ойын жаттығуы: "Меніңартымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара,қимыл-қозғалысты қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)**	**Балабақшадағы дұрысмінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: нәтижелі ойлау және әрекет етуге дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Кім не істеп жатыр?"сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойы мен пікірімен бөлісуге машықтандыру; сыни ойлауды дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілімізтамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** ТөкенАйдарханов "Жанашыр" Мақсат-міндеттер: Балаларды шығарма	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "АқтөстіңСандар әлеміне саяхаты" Мақсат-міндеттер:	**Қоршағанортамен танысудан ойын-жаттығу** "Үй жануарлары"Мақсат-міндеттер: Балалардыңүй	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Аквариумдағы балықтар" Мақсат-міндеттер: Табиғиматериалдан

	гимнастикалық қабырғаныңбасына дейін сатыдан аттамай өрмелеп, басқа аралыққа ауысыптөменге түсу; балаларда бір аяқтанекіншіаяққа алға айналдыра отырып және қос аяқтап ыршып секірудағдыларын дамыту; аяқтың ұшымен,өкшемен, табанмен, табанның ішкіжағымен,тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатарменжүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	мазмұнының мағынасына байланысты интонациямен мазмұндауға үйрету; кейіпкерлергежәне олардың іс-әрекеттеріне өз ойын айта білу; өз ойын айта білу, басқалардыңпікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; өзгеге жанашырлық танытып,қамқор болуға, адамгершілікке тәрбиелеу. **Музыкаданойын-жаттығу**""Торғай" әні"Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманызейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылыбалалардың қимыліс-әрекетін дамыту. Балаларды	Сандардызаттар санымен байланыстыру қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. 10 саны туралы түсініктерін қалыптастыру.Басқа сандар арасында санды табу дағдысын қалыптастыру.Алға және артқа қарай 10-ғадейінгісанау қабілетін дамыту. Өзін-өзі бақылау дағдысын қалыптастыру. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "«Менің сүйікті күшігім»(губкамен бояу)" Мақсат-міндеттер: Үлпілдек жануарларды (күшік)дәстүрден тыс «губкамен бояу» техникасыменсурет	жануарларытуралы ойларын жүйелеу, балаларды үй жануарларымен олардың балаларымен таныстыруды жалғастыру: жануарлардың әдеттері,тамақтану ерекшеліктері,өмір сүру жағдайлары, адамдарғапайдасы; танымдық белсенділікті, талдау қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті, жанашырлық,көмек көрсетуқабілеттерін дамыту.	балықтың бейнесін жасауға үйрету; шығармашылықты жәнеұқыптылықты дамыту, ұжымда достыққарым-қатынасты тәрбиелеу.

		ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу.Ұжым болып бірлесіп ойнауғатәрбиелеу.	салудыүйрету;		
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Торғайларды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы білімдерін тиянақтауды жалғастыру; күздің келуімен құстар мінез-құлқының өзгеруінкөребілуге үйрету; зейіндері мен есте сақтауларын белсендіру. Бақылау барысы **Көркемсөз** Қалатындай қиқылдап, Әдетіндібілемін, «Шиық, шиық» еттіңшиқылдап	**Жаяу адамдарды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: жолдажүруережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігітуралы білімдерін тиянақтау. **Бақылаубарысы** Жаяу жүргінші білуі тиіс: Бағдаршамның өз белгісі бар-оған ешқандай қарсылықсыз көнуіңкерек!Сары түс-ескерту: қозғалысбелгісін асықпайкүтебіл! Жасылтүс-жол	**Гүл егілген алаңқайды бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылыеккенкезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейінкішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларғатүсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Бақылаубарысы**	**Ауа райын бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: ауа райының бақылай білуге, күнніңбұлттануына қарап жаңбыр жаууы мүмкін екендігінболжауға үйрету. Бақылау барысы **Көркемсөз** «Найзағайлынөсер» Ө. Ақыпбекұлы Нөсерлепжаңбыр басталды, Науадакөлкіпқақ қалды. Нақыштапжатыр сәулемен, Найзағайэкран	**Орманғасаяхат (ата-аналармен бірлесеотырып арнайы ұйымдастырылады) (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардыңорман туралы білімдерін тиянақтау. Ормандағы өсетін ағаштарменқұстар, жәндіктер туралы білімдерінмолайту. Орманға барып, балалардыңкөңілін көтеріп, оларға қуанышсыйлау. Бақылау барысы Орманныңеңбасты байлығы– ағаштар.

	Дайынасқа ортақсың Шашыпберген жемімді Торғай, торғай торғайым, Жейсің сонша қиқымдап,Сені әркез қорғаймын Қорқақсың-ау, қорқақсың, Қыстыңқамынжаз ойлап, Еңбек десе шорқақсың. Бәрінедебол дайын! Тәрбиеші балаларменәңгіме өткізеді. - Торғай қандай болыпкөрінеді? (Бұл кішкентай пысық құс.) - Олжайлыүнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шындығында торғайсұремесАл қандай? (оның арқасы қызыл	ашық.Жолданеркін өте бер! Қызыл түс бізге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қауіпті! Жол жабық! Балалар жолданөтердеөте сақ болыңдар! Жолдажүру ережесінүнеміесте сақта! Тәрбиеші балалардыжолдың жаяулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. -Жаяужүргінші жолдың қай бөлігіменжүруі керек?(тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен , өзгелерге соқтықпай, басқаларғакедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болукерек.Жолдан өтерде бағдаршамның жасыл түсінің	**Көркемсөз** Кешкілікпе,күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіптұрғангүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Неқаладысиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайнапөсіпдалада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасыңдағыбалаға. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтынәдемілік әлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздың туғанкүндерінегүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшінгүл ұсынамыз.Еңалғаш мектеп табалдырығын	аспанды. Нұрланатүсті жасыл бақ, Нәрленетүсті атырап. Найзағайтынбай жарқылдап, Нөсертұрқұйып сатырлап. Балаларға сұрақтар - Жаңбырнеден пайда болады? - Жаңбыржауарда бұлт қандай болады? - Жаңбырнеге керек? - Қандайжаңбыр түрлеріестеріңде бар? (ақ жаңбыр, сылбыр жаңбыр, нөсер жаңбыр, найзағайлы жаңбыр) **Зерттеу жұмысы** Ауа-райынбақылау. Аспандағы бұлтқа назар аудару. Жаңбыр болуы мүмкінбе?Болса қандай болуы мүмкін?	Олар көптеген жануарлартүрлерін тамақпен қоректендіреді, баспана болады. Ормандар ондағы өсетінағаштардың басымдылығына қарай: қайыңды орман,еменді орман,шыршалы орман,қарағайлы орман болып бөлінеді. Ормандағы биік ағаштар,гүлжарған гүлдер, әртүрлі құстардың бірі ұшса,басқалары тоғайды әнге толтырады. Көркемсөз «Орманбайлығы» Үйеңкі, қайың, қарағаш, Қаулапөскен ағаштар, Самырсын,емен, қарағай. Жеміс,жидексайда да. Өседібәріаралас,

	қоңыр,жіңішке қаражолақтары бар) - Ал қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара-қоңыр,қанаттары да қара-қоңыр, жирен түспен жиектелген) - Албасыныңтүсі қандай? (Сұр) - Торғайларқайда өмірсүреді?(қалада және ауылда.) - Ия, олар әркез адамдарға жақын жергемекендейді. Торғайлар неге адамдарға көрші болғанды жақсы көреді? (адамдардың қасында олар жырткыштардан аулақ болады, жемді де тез тауып жейді,оңашамекен де табады.) - Торғайларәсіресе өз«үйлерін»ағаш үйлердің терезе	жануын күтіп, жаяуларжүретін жолақтан өту керек. -Жаяулардың тек осы жерден өтуі керегін сендер қайданбілдіңдер? -Дұрыс айтасыңдар, «Жүргіншілер жолы»дегенбелгі бар және жолға жалпақ ақ жолақ сызылған. **Еңбек: гербарий жасауүшінәдемі жапырақтарды жинау, түскен жапырақтарды ағаш түбіне тырмаменжинау.** Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімгетәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Бағдаршам».(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бағдаршам маңызы туралы білімдерін бекіту, ептіліктерін	аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, ауладагүл өсіреміз.Осыбір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші! **Зерттеу жұмысы** Балалармен гүл егілген алаңқайға барып,өніпшығып келе жатқан гүл өскінінқарау. Дәннен кішкентай ғанажапырақ,одан өскін,одангүлөсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтарымен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. **Еңбек:**балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер:	**Халық болжамы** - Жаз жаңбырлы болса-қыстақар мол болады, әрі аязды болалы. - Жаңбырболар алдында карлығаштартөмен үшып жүреді. - Қарлығашжер бауырлап ұшса, жаңбыр болады. **Еңбек:құмсалғыш айналасына шашылған құмдарды,алаңға алып шыққан құралдар мен ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: жинақылыққа, тазалыққа баулу. Өздеріне қажетті заттарға мұқият болуға тәрбиелеу. **"Бояулар"қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытынөзгертіп,	Хошиіскеелітіп, Бақшада өскен баладай. Тынықалған айнала. **Зерттеу жұмысы** - Айналадағы ағаштардықарау, қандайағаштарөсіп тұрғанын ажырату, аттарын айту. - Олардың жапырақтарына назар аудару, салыстыру. - Айналадан құстардыбақылау, қандай құс екенін табу. - Айналадан жәндіктерді бақылау,құмырсқа илеуін табу, бақылау. **Еңбек: балалар тоқтаған алаңқайдағыағаш сынықтарын, бұталардыжинау.** Мақсат-міндеттер: орманға,ағаштарға қамқор болуға

	қондырғыларына салады. - Ал қалада торғайларқайда мекендейді? (подъездіңнемесе балконның күнқағарларына.) Қане, жақсылап қарайықшыбіздің балабақша ауласында қай жергемекендеді екен? Адамдар құстарғақандай қамқорлық жасауы керек?(Жемсалғыш жасап, күнде жем сеуіп тұру керек) Жазда, күзде торғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шоқиды) **Еңбек:ағаштарды емдеумақсатында еңбек ұйымдастыру.** Мақсат-міндеттер: ағаштарға дұрыс	дамыту. **"Үшінші артық"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістіктібағдарлай білуге дағдыландыру; достыққатәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы,екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалғанбалалардың әрқайсысы шеңбердетұрған баланың бірінің артына тұрып, жұптықұрайды. Қуғыншы мен	балаларды еңбексүйгіштікке баулу,жасгүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. **Қимылдыойын «Ақ серек-көк серек» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бірлесе ойнауға,ойын шартынсақтауға баулу. **Жаттығу ойындары «Волейболойыны»** Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыру. Болжам:гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауынжауады.	жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті,қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны"санам ақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбірбала,ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы" болып,"бояушы" бояудысатыпалуға келген кезде	тәрбиелеу **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдепжүгіруге баулу;балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықалаңда өткізіледі. Ойынға қатысушыларекі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребебойынша

	көмек жасауды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарыпжылдам жүгіругенемесебір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуғабейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақарқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар"өз "ұяларында" жасырыныптұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар"	қашушышеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойыменбірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауыбойынша немесешаршаған кезде)өзіқалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кездеүшіншіартық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады.Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолментигізіп, түртіпүлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.		сұрақтарқояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз?"Бояушы": - Менбояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстанкелемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояудысатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде"бояушы" кезкелгентүстіайтады, сол түс болып өзін ойлағанбаласыртқа шығып, қаша жөнеледі.Алдиалогары қарай жалғасады: - Бояудыңбағысы қанша? - Бағасыбес(он,он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы"алақанын келісілген сан рет қағадыда, "бояуды	ойынды бастаған топтың балалары әндетеөлеңайтады. -Ақсерек,көк серек, Бізденсізгекім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтықтізбегінүзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады.Үзеалмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту:педагог ойын ойнау алдындақауіпсіздік ережелерін қайталап,нұсқау беру тиіс. **Қимылдыойын «Аталған ағашқа кім бұрын жетеді?»(дене**

	рөлдерінсомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады.Жүргізуші (сондай-ақбалалардыңбірі): "Таң атты! Күн шықты!Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынныңбасталуын жариялап,осыкезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгіліқимылдарды жасап жүреді. "Түнбатты! Шапалақ аңшылыққаушып шықты!" - деген белгі сөздер айтылғанкезде, ойыншылар орындарында тоқтап,қозғалмай тұру керек. Егеркімқозғалса, күліпқойса,соны "жапалақ ұстап,			қуалапкетеді. Егер"бояу"қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса,оны сомдаған бала "бояушы"болады. "Бояушы"балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Ұшты - ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыұшатын заттар мен ұшпайтынзаттарды ажырата білуді жетілдіру. Тәрбиешібалаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, соныменқатаркез келген атауларды атайды. Егеролар ұшатын болсақұсқанатын қағып қимыл	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдамдыққа, ептілікке баулу. Ағашаттарынесте сақтауларын, айналаныбағдарлай білу дағдыларын дамыту. **Жеке жұмыс Балалармен табиғат,жыл мезгілі,құстарт.б. жайлы өлеңдер оқу. Қызықты ойындар ойнау. Мақал-мәтел** -Қалыңну-халық саулығы! Көкорман-Отан байлығы! -Ер-елдіңкөркі, орман, тоғай - жердің көркі. -Бір ағаштан жасаладымың шырпы, мың ағаштыөртепкетер бір шырпы.

	ұясына тасиды". Келесіжолыбасқа жапалақтытаңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы.			көрсетеді. Ал,егерұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егеркерісінше	
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару,тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс,этикет ережесі. **Көркемсөз** Екіқоянотырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың	**Гигиеналық дағдылар** Балалардамәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен.	**Гигиеналық дағдылар** Балаларғадұрыс білім беру,үстел басындаөзіндұрыс ұстау, тамақтану кезінде сөйлемеу, басқа балалардың мазасын алмау. **Көркем сөз** Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек,	**Гигиеналық дағдылар** Өзіңіздіңсыртқы келбетіңізді қадағалап, жолдастарыңыздың сыртқыкелбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесугениет білдірудідағдыға айналдырыңыз. Тігісте жыртылған киімдітігуқабілетін	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Балаларға–тортымыз, Барлықжұртқа құртымыз.

	тәбетін, Берсе бізгеасырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Қойішіндекөкісек, Жақсыбаламалсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсыбала малсақ, Жаманбала ауылсақ. (І.Жансүгіров)) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	жетілдіріңіз. **Көркем сөз** Микробтар қаскүнем, Көрмесемде білемін. Ішеркездеасты мен, Қолдыжуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Балменпіскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын–қарбыз, көкөніс, Қаншажидек,көп жеміс. Қане,тойып алыңдар, Тамақтансоңойын бар . **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Біртіндепұйқыдантұрғызу(музыкаақырынойнайды). Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалалярменжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы	**"Кім тез жинайды" дидактикалық ойыны.** Ойынмақсат-міндеттер: көгөністермен	**"Жер,су,ауа,от"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып,тезжауап	**"Тезжауапбер"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді, пішіндерді,сапасын дұрысатай білуге	**"Дыбыстарқайда орналасқан" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дауысты дыбыстарды	**Қимылды ойын: "Қасқырқақпан."** Мақсат-міндеттер: ойын ережесі бойынша әділ ойнуға дағдыландыру;

басқаәрекеттер)	жемістердіажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Тәрбиешібалаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттіңсыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себеткежемістер,ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балаларекітопқа бөлініп тұрады.Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңындақай топтез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойындытоптая болмаса аулада ойнауғаболады. Ойын 4-5 рет	беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, доптыбірбалаға лақтырып,«Жер» деген кезде - жердегіөсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде - суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерінатайды, «ауа»дегенде-ұшақтүрлерін, құстардыңатарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздыңаттарын атайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **Қимылдыойын: "Орамал".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа	дағдыландыру. Ойын шарты: Балаларшеңберде тұрады,доптыкім қағып алады сол балазаттыңатымен түсін айтып допты келесі балаға лақтырады. «Жасыл»-жапырақ, «көк»-аспан, «сары»-күн, «қызыл»-гүл, «ағаш»-отырғыш, «тас»- үй, «темір»-қасықт.б.Ойынды үйренгесін тапсырманы күрделендіруге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі,үшсөзбенжауап беруге болады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,қазақ тілі)** **Қимылдыойын «Қойлармен қасқыр».** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын	ажыратабілуге үйрету. Ойыншарты.Үш сандықша жасалынады.Бірінші сандықшада дауыстыдыбыс басында,екінші дауыстыдыбыс ортасында,үшінші дауысты дыбыс аяғында көрсетілген. Балаларғажазылған сөздер үлестіріліп береді. Дауысты дыбыстар сөздің қай жерінде кездеседі сол сөзді сандықшаларға салады. **(денешынықтыру)** **Қимылды ойын: "Шырмауық".** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартынтүсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты.	шапшаңдыққа, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойнаушыларойын болатын жерге жиылады да, екі топқа бөлінеді. Үлкентобы— «Қақпан», кіші тобы — «Қасқырлар». Ойынғабасқарушы тағайындалады. Басқарушы ойнаушылардың арасынан дауығы ашық, тақпақты жақсы білетін біреуінебастауды міндеттейді, қалғандары оған қосылады. Қасқыртүссе қақпанға, Ұстамасқаболама. Қол ұстасып тұрайық, Қасқырқақпан құрайық. Біздіңқақпан болаттай. Қасқырды тұр

	қайталанады. **(денешынықтыру)** **"Итеріспек"қимылды қазақ халық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалу, бір аяғынан секіру, жылдамдық,ептілік қабілеттерін дамыту. Үлкен шеңбер сызылған. Бір аяғымен секіріп тұрған балалар бір-бірін шеңберден шығарады. Екінші аяғынжергетигізсе жеңіліс болып саналады. **(денешынықтыру)**	баулу,ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуытиіс.Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастапкетуге тиісті. Балаартына бұрылыпқарап, орамалдыалып, орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалдылақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншықуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек.Қуушыбала, орамалтастаушыға орамалдытигізсе, онда ойынды	шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке,достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесерезеңкеат, қамшы. Ойын шарты. Қойшықойларды өрісте бағып жүреді, алқойлар алаңсызжайылып жүреді. Кенет аш қасқыржақындап келіп қалады. Қасқырдыбайқап қалған қойшы: қойларым, қашыңдар, аш қасқыр!келіпқалды дегенде қойлар аш қасқырдан қашуларыкерек.Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып,қолына қамшысын алып қасқырдықуады.	Санамақ арқылы балалардыңішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойыментұрадыда бір - бірінің қолдарынжібермей, қолдарының астынанолай - бұлайөтіпшырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешушікеліп шырмалған балаларды шешуі керек.Шешеалмаса айыбын өтейді. сөзді сандықшаларға салады. **(денешынықтыру)**	жолатпай, Қасқыр,қасқыр, келіп көр, Қақпан, қақпан берік бол. Ойынға қатынасушылар әбден бір-бірімен қол ұстасып, дөңгеленіп,шеңбер құрып тұрып болғанша: Кәне, кәне, тұрайық, Қасқырқақпан құрайық — дегенөлең жолдарынқайталап айта береді. Сонан соң өлеңнің соңғы шумағы: Кәне,қақпан,берік бол, Қасқыр,қасқыр, келіп көр! — дегенжолдарды айтыпболысымен, «қақпан»болып тұрғандар бір-бірінің ұстаған қолдарынжоғары көтереді.

		орамалтастаушы бала өзі жалғастырады. **(денешынықтыру)**	Қасқырды қойшы соғыпалса,қойшы қасқырға ән, бй билетеді.		
Балалармен жеке жұмыс	Балалардыңкейбір маңызды мінез-құлық ережелері туралы, оларды сақтауқажеттілігі туралыбілімдерін жетілдіру;мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуіндесәйкес сөздерді және сөйлеукезектерін белсендіру.	«Көңіл-күйкубы» дидактикалық ойыны. Бізсүйек тастаймыз, тасталғанэмоцияны атаймыз, оны бейнелейміз. Бізшеңберге тұрамыз. Барлығыбірге: «Мен әрқашан бәріне жақсылық жасауғадайынмын. Осындай әрекетті жасай отырып,мен «иә, иә,иә»деймін	«Сыпайысөздер» дидактикалық ойыны. Мақсаты. Балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, бәріне құрметпен қарауды,бір-біріне, бір-біріне көмектесугедеген ұмтылысты тәрбиелеу. Барысы. Педагогбалаларға әртүрлі тақырыптағы суреттердікөрсетіп, сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді.	**Сөздерге дыбыстықталдау жаттығуы. Мақсаты: балалардың фонематикалық есту,ойлау,зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары:түрлі объектілердің көрнекісуреттері, дыбыстық талдауға фишкалар.**	Заттарменойын «Қонаққайелден?» Мақсаты: балалардыңбасқа елдіңтұрғындары туралыбілімдерін олардың түсініктерінде бекіту; басқа ұлт өкілдеріне деген қызығушылықты, олардықұрметтеуді, олардың өмірі туралы білуге қызығушылықты, сыпайылықты тәрбиелеу.Ойын ережелері. Басқаұлтөкілінің имиджге сәйкес келетін ұлттық киімін таңдау; ұлттық киімді қуыршаққакигізу; ұлттық киімді дұрысжәнетез киінгенжеңеді.

Серуенге дайындық	1. Алдағыіс-шарағаарналғантапсырма:топтышығаралдындатәртіпкекелтіру;киінубөлмесіндеөзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімдікиюалгоритмінқайталау. 3. Әртүрліауа-райында(қар,жаңбыр,жел)көшедеөзін-өзіұстауережелерінебасаназараудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру. **(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Балағакөшедегіжәнеүйдегіқауіпсіздікережелерін үнеміескесалып отырыңыз: 1. Өзүйіңнен,аулаңнаналыс кетпе. 2. Көшедебейтанысадамдарданештеңеалма.Бірденшеттетұр. 3. Қараңғытүскеншежүрме. 4. Танысемесжасөспірімдердіңортасындажүрме. 5. Адамдартұрмайтынжерлерден,жыралардан,босжерлерден,қараусызқалғанүйлерден,сарайлардан, шатырлардан, жертөлелерден аулақ бол. 6. Бейтаныс адаммен кіреберіске кірме. Осы жерде айта кететін бір жайт, кейде қылмысты таныс адамдар жасайды(мысалы,кейбіркөрші, аққөңіл,күлімсірегенжәнетанышВаняағайманьякболыпшығуымүмкін). 7. Білмейтінадамдарғаесікашпа. 8. Басқабіреудіңкөлігінеотырма. 9. Бейтанысадамдардыңбарлықұсыныстарынажауапбер:«Жоқ!»олардыадамдарбаржергедереу қалдыр. 10. Көшеде,көлікте,кіреберістеадамдардыкөмеккешақырудан тартынба. 11. Қауіптісәтте,оларсіздіұстапалмақболғанкездекүш қолдан,айқайла,қаш!

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМБЕРУПРОЦЕСІНІҢЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйымы	**Мақтааралауданыадами әлеуеттідамытубөлімінің№10«Әсел»бөбекжайбалабақшасыМКҚК**				
Топ/сынып	**Мектепалдытоп**				
Тобы,топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	Рысбаева Қ БейсеноваҚ				
Жоспардың құрылукезеңі	**21.08. -25.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:учаскедегі ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек:гүлзарды жұқарту.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күту дағдыларынбекіту, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетінсоңына	**Еңбек:гүлзардағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажетекенін түсініп, жұмысты тиянақты жасауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша	**Еңбек: өсімдіктергекүтім жасау.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктергедеген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек: ағаш діңдерінің жанындажерді босату.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктергедеген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетінсоңына

	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**
	Қимылдыойын «Қуып жет» Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп,бір-бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек»әуенін айта келе: Айгөлек-ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осытоптың ішінен, Анар атты қыз (Асанаттыұл) керек - деп шақырады. Анаркүшжинай жүгіре барып, қолдарын үзіпөту керек.	**Қимылдыойын «Аралар»** Мақсат-міндеттер: сөздік қорын, сөйлеумәдениетін қалыптастыру. Ойдансөз,сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойыншарты.Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасаптұрадыдаүш-төртбалаортаға шығады. Олар аралар: Баудағыкім? Ара болсаң, ызыңда, З,з,з,з,з,з,з,з..... Жұмысісте тығылма. Араларбір-бірімен сөйлесе бастайды. Қандайжұмыс түрінкөрсететіндері	**"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланыңтоптамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрысатауға,оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлауқабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттерісәйкес келетін карточкалардың бірінеқатарлап тізіп қою, кімбұрын	**Қимылдыойын «Ұшты - ұшты»** Мақсат-міндеттер: балалардыұшатын заттар мен ұшпайтынзаттарды ажырата білуге үйрету.Ойын шарты. Тәрбиешібалаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, соныменқатаркез келген атауларды атайды. Егероларұшатын болсақұсқанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал,егерұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егеркерісінше ұшатын затта қимылдатпай,	**Қимылдыойын «Шар үрлеу»** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, ептіліккебаулу. Ойын шарты. Балалар шеңберге тұрыптәрбиешінің ал, балалар шар үрлепойнаймызба? деген сұрағына жауапбереді. Тәрбиеші,ендеше жиналамыз да, бәріміз бірге бар күшімізбен шар өрлейміз деген бұйрығы бойынша: ауаны кеңжұтып,шарды үрлегендей қимылменшеңберді үлкейте береді. Шардыңтырс етіп жарылғандай

	Қолдарынүзе алмаса, сол топта қалады.Үзіпқашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балаларыұстапалса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. **(денешынықтыру)**	туралыкеңеседі. «Жұмысісте, тығылма»- деген сөздіестігенкезде тоқыматоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп,аралардың қимылын қайталайды. **(денешынықтыру)**	Барлық карточкаларын қояды,солжеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдейқоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. **(танымік-әрекеті)** **"Арқан тарту" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұлттық ойынды жаңғырту, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру; ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; күш-жігерін дамыту, шыдамдылыққа, батылдыққа тәрбиелеу. Ойыншарты. Балаларекі топқа	ұшпайтын затта қимылдатса,бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты,ұшақұшты– десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты-ұшты,кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **(денешынықтыру)**	дауысы шыққан кезде,балаларілгері қадам аттап, жиналады. Сөйтіп, ойын жалғасабереді. **(денешынықтыру)**

			бөлініп,арқанның екіұшынанұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілгенмежеден асып кеткен топ жеңіледі. Олардыөздеріне тартыпалғантоп мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпенжалғасын табады. **(денешынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамытужаттығуларыкешені. 1.Бастапқықалып:денетік,қол белде 1-оңғаадымжасап,қолдарынжанынажіберу; 2-бастапқықалып (дәлосыжаттығусолжаққадақайталанадыжәне5ретқайталанады). 2.Бастапқықалып:аяқалшақ,денетік,қолбелде 1 -оңғаеңкейіп,солқолынбасынақою; 2 -бастапқы қалып (дәлосыжаттығусолжаққақайталанады және5рет қайталанады). 3.Бастапқықалып:аяқалшақ,арқандыалғаұстау 1-арқанменбіргеоңғабұрылу,2-бастапқықалып;3- солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып; 4 рет қайталау 4.Бастапқықалып:денетік,қолбелде 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу; 3 -4 -бастапқықалып(жаттығу5ретқайталанады). 5.Бастапқықалып:денетік,қол белде.				

	1-4-дейінсанауарқылыоңжаққасекіру, 5-8санауарқылы солжаққасекіру, 9-12-екіаяқпенсекіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау. **(денешынықтыру)**				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпен жағу дағдыларынбекіту. **Көркем сөз** Екіқоянотырып, Сыр айтады жасырын. Сұрқасқырдың тәбетін, Берсе бізгеасырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардамәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету,үстелгедұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарындұрыс пайдалану. **Көркем сөз** Сиқырлығой қасығым, Жылдамжеймін асымды. Мінетамақ,міне шай, Тымасықпай,жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды үстел үстіндеөзіндұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануғаүйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелдентұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркемсөз** Мүйіздіешкікеледі, Балаларға ереді. Сүтботқаны жемесең, Келіпсенісүзеді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Қасықтыдұрыс қолданудыүйрету, дұрыс тамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркемсөз** Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым. Жолатпаймынкірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалыс күндерін қалай**	**"Жұмбақтыойдан шығару" жаттығуы.**	**"Суық-ыстық"аз қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Қимылдар тізбегі"ойын-жаттығуы.**	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.**

	өткіздік". Мақсат-міндеттер: ұзаққа есте сақтау, байланыстырып сөйлеуқабілеттерін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	Мақсат-міндеттер: балалардыңойлау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; дүниетанымын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі)**	есту қасиеттерін, физикалық қасиеттеріндамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауғатыйым салынады. Жүргізушізалдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынанеріп:суық ...жылы...ыстық... жасырылған затты табуғакөмектеседі. **(денешынықтыру)**	Мақсат-міндеттер: балалардыңзейінін, есте сақтау, ойлау, қимылдарды үйлестіребілу қабілеттерін жетілдіру. Балалардың бірі бірнешеқимылдар тізбегін көрсетеді, қалған балалар көрсетудімұқият қарайды. Содан соң жүргізуші бала балалардың қимылдартізбегін қаншамадұрысесте сақтап, дәлме-дәл көрсеткенін бақылайды. Еңжақсы орындаған баланы келесі жүргізуші рөліне тағайындайды.**(денешынықтыру)**	Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылынкөрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын,зейінін, ой-қиялын дамыту. -Балалар,қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды,құсты немесежәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер.Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, солқалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-алажұмыста

					балаларғатүрлі жан-жануарды, құсты,жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппаратнемесе смартфон. **(танымдықіс-әрекет)**
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Күннің шуағы"Мақсат-міндеттер: Балаларды арақашықтығы 40 смқұрсауданкелесі құрсауға бір аяқтап секіру; гимнастикалық орындық үстімен арақашықтығы баладанекіқадам қашықтықта қойылған толтырылған доптарданаттап жүруіскерліктерін жетілдіру; балалардасап	**Көркемәдебиеттен ойын-жаттығу** ""Өзімшілдің өкініші" Салиха Сәмбетова" Мақсат-міндеттер: Балаларда кейіпкерлергежәне олардың іс-әрекеттеріне өз ойларынайтабілу; басқалардыңпікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту;оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сөздік қорларынмолайту; достыққа, татулыққа	**Қоршағанортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Менің достарым"Мақсат-міндеттер: Достыққа, татулыққа, бауырмашылболып өсуге тәрбиелеу. Балаларды достыққа,бірлікке,татулыққа шақыру.Көңілді әуенарқылыкөңіл күйді көтеруге тарту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қанқыздарыбар түймедақтар	**Сөйлеуді дамытуданойын-жаттығу** "Тату доспыз бәріміз.(әңгіме құрату)" Мақсат-міндеттер: «Достық» құндылығытуралы түсініктерін одан әрі жетілдіру; ойындар арқылы есте сақтау, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту; өзарасыйластық, достық, сүйіспеншілік туралытүсінікберу; бірбіріментату,дос болуғатәрбиелеу.	**Мүсіндеуденойын-жаттығу** "Татубалалар"дене мүшелерін орналасуын, қозғалысының бағытынсақтай отырыпадамды мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Денемүшелерінің, киімнің формасын сақтай отырып, адамдымүсіндеуді үйренуді бекіту; ұсақбөлшектерді-көз, қас, ерін мүсіндеуді үйрену; алдыңғысабақтарда үйретілген бөлшектердіқосу,

	түзеуден төрт қатармен қайта тұру;оңға,солға бұрылудағдыларын дамыту.	тәрбиелеу;жақсы және жаман іс-әрекеттерді бір-біріненазыратаалу дағдыларын жетілдіру. **Музыкаданойын-жаттығу** ""Балапан" әні"Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарындаойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалықбейнені мәнерлі, эмоционалдытүрде жеткізе білу қабілетіндамыту; әртүрлісападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	алаңқайы (панорамды ұжымдық жұмыс)"Мақсат-міндеттер: Балалардың түрлі суретсалутәсілдері арқылы шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру;гүлді алаңқайдағы қанқыздыңбейнесін мәнерлі сала білуге үйрету; акварель мен балауыз қарындаштарымен жұмыс жасау дағдыларынбекіту; ұсақ қол моторикаларын, көру қабілеттерін, қиялдарындамыту; табиғаттың сұлулығынсезінуге, табиғатты аялауға тәрбиелеу.		жапсырылғанжерді тегістеу тәсілдерін үйренуді бекіту; өз сезімдерін жеткізуді,достық туралы ойлауды кеңейту, балалардың мейірімділігі туралытүсінігін кеңейту.
Серуенге	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету.**(мәдени-гигиеналық**				

дайындық	**дағдылар,дербес әрекет)**				
Серуен	**Күннің көзін бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралымағлұмат беру. Білімдерін жетілдіру. Балалар аспанда жарқыраптұрған не? Ол неге ұқсайды? Күнніңкөзіболмаса біз өмір сүре аламызба? Күнніңбізгеқандай пайдасы бар? **Көркем сөз** Күн шыққанда: Алақай,алақай! Күншықтықүн шықты! Жерүстіненұр шықты! **"Күн - түн"қимыл-қозғалыс ойыны.(дене**	**Мысықты бақылау. (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануары – мысық туралы әңгімелей білуге үйрету; екі-үшсөздентұратын сөйлем құрату арқылы ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту;жануарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. **Жұмбақжасыру** Беті – қолынжуады, Тышқандарды қуады Тазалықты сақтайды, Апам оны мақтайды.(Мысық) Мысықтуралы тақпақ айтып баларменбірге қайталау Тышқанқашты	**Ересектердің бақшадағыеңбегін бақылау. (қарым-,,,,,,,,,,,,,,,,,қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардакөктемде топырақты дайындап, көкөніс егу науқаны басталатыны жайындатүсінігін қалыптастыру. Тынымсыз еңбек ету нәтижесінде адамдаркөкөністі өсіріпкүтудемол өнім алу мүмкіндігінеие болатынын, балаларғатүсіндіру. **Қимылдыойын «Арқан тартыс» (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күш-жігерді дамыту,қарсыласын өз жағына тартуда шыдамдылық	**Аквариумдағы балықтар.(қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардың аквариумда балықтартіршілік ететіні туралы (атауларыберілген), ұлулар, өсімдіктер (балықтар жүзеді, ұлуларжорғалайды, ал өсімдіктер өседі; барлығы тірі) деген балалардың ойларын нақтылайды; аквариумәдемі, оған қарау жағымды. **Жұмбақжасырады** Төрт бұрышты шыны ыдыс Терезесіжоқ,іші толы су. Осыүйдіңғындары Шетінен шебер жүзгіштер.	**Бақылау: "Балықтар қалай жүзеді?". (қарым-қатынасіс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекет, еңбек іс-әрекет)** Мақсат-міндеттер: балалардыңсудағы балықтардың қозғалуының бейімделушілік ерекшеліктері туралыойларын нақтылаңыз (балықтарәртүрлі бағытта оңай, тез жүзеді, олардың әрдайым арқасы бар) жоғарыдан,қарын төменнен, сондықтансозылған және тайғақ дене, сүйір бас, жүзбе жүзугекөмектеседі; балықтар әр түрлі бағытта оңай бұрылады-оларға құйрығы көмектеседі;ауру

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: ұйымшылдықпен ойнайбілугебаулу. Ойын шарты: балаларкөңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші:"Күн"-десе, балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн"-десе,балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойыншартынбұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасынтабады. **Еңбек:ауладағы қоқыстарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа,бірлікке баулу. Керекті құралдар: сыпырғыш,шелек,	мысықтан, Қатты-қатты жүгірді. Орынтапты қуыстан, Зәресінмысық ұшырды. Пешүстіндемысық отыр, Екікөзінқысып отыр. Тышқанетінжегісі келіп Оныңтісіқышып отыр. Тікірейіпқұлағы, Мененбұрын тұрады. Бойынжазып керіліп, Беті – қолынжуады. -Мысықтыкөбінесе қыздар қауымы өте жақсы көреді. Кейбіреулерауруға шипа беруге сеп боладыдепсенеді. Оны арамдығы басым деп жақтырмайтындар	таныту. **Еңбек:**гүлзарғагүл отырғызу Мақсат-міндеттер: гүл отырғызатын орынды таңдап алып оны суару. Еңбекмәдениетін қалыптастыруды үйрету.(еңбек құралдарын қолдану, жұмыс орнынтаза,ұқыпты ұстау). **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға,ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарыпжүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке	(Аквариум) Барлығы аквариумға барады. «Бұл жерде біздің балықтар тіршілік етеді», - дейді педагог.-Алдымен біз оларға қараймыз:олардың бәрі сау ма, жүзіп жүр ме. Енді біз оларды тамақтандырамыз»-дейді. Педагогбірбалаға бір қорап тамақ, екіншісі - қақпақ береді, үшіншісі тағы бір нәрсе жасауды сұрайды, балықты тамақтандыруәдісі мен өлшемін көрсетіп тамақтандырады. Балықтардыңқалай тамақтанатынын бақылауды сұрайды,содан кейінбәрібірге балықты тамақтандырады.	балықтарбаяу, теңселіп, бүйірлеріне құлайды, мұндай балықтардыемдеу керек). Бақылау кезінде педагог ойыншық балықты балықтың денесіңіңбөліктерін балалармен жақсырақтексеруге, оның қимылын көрсетугеқолдана алады. **Жұмбақжасырады** 1) Судаоныңөмірі, суда оның қорегі 2) Аузыбар,ізіжоқ, терісібар,жүніжоқ. 3) Құйрығыжерге тимейді Жотасықүнге күймейді. 4) Аяғыжоқ жүрмейді,қанаты жоқ ұшпайды Жер бетінде өмір сүре алмайды. 5) Суда өседі, өнеді Сыртқашықсаөледі **Бақылау:"Бізде**

	қалақша.**"Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерінсақтап, әділойнауғабаулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге,бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңберқұрып тұрады. "Соқыр текені" санамақарқылы тағайындайды. Содансоң"текені" ортағашығарып, көзінбайлап,бір	да бар. Қазақта мысықжүргенүйде тышқан болмайды деген түсінік бар. Мысықтар тәтті дәмдісезбейдіекен. Олардың көзі қараңғыдажақсы көреді, бірақ түстердіажырата алмайды. -Тағықандайүй жануарларын білесіңдер? Үй жануарларықай жерде тұрады? Үйде қандай үй жануарларын ұстауға болады? Балалар, сиыр немесеешкініүйде ұстай аласың ба? Неліктен? Балалар сұрақтарға жауап беруде өз ойларынтырысады. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын	тәрбиелеу. Сөйлеу,ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардыңішінен бірін"қасқыр"етіп сайлайды,қалғаны "аққу-қаздарды" сомдайды. "Құсшы" болып алғашындапедагог, кейін балалардың біріболып,ойынды жүргізу мүмкін. Құсшы құстарды жемжеугебосатады да, былай дейді: - Аққу-қаздар!(Ға-ға-ға) - Жемжеңдерме? (Иә, иә, иә!) - Суіштіңдерме? (Жо-оқ, жо-оқ!) Құсшы: - Суғаушып келіңдер! Ошаққаабайлап жетіңдер! Сақболыңдар,аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар"	Тәрбиеші жалпы назардыбалықтың тамағына дарады: «Бұл балыққа арналғанерекше тағам. Мен екі кішкентайқасық беремін. Біздің балыққа бұдан артыққажетемес». **«Балықтардың өмір сүру жағдайларын қалайжақсартуға болады?»** Мақсат-міндеттер: Балаларғааквариум тұрғындары үшін тұрмыстық жағдайыересектермен балалар жасайтындығын, аквариумды қадағалап, қарау керек екенін көрсетіңіз: су құйыңыз, шағылыстырғышты қосыңыз, әйнекті сүртіңіз және тазалаңыз,түбінен кір жинаңыз;	**қандайбалықтар бар?"** Мақсат-міндеттер: балаларғаәртүрлі балық түрлерін салыстыруға - олардыңқұрылымы мен мінез-құлқына қарай, айырмашылық белгілерін табуға жәнеолардысөйлеу кезінде дұрыс көрсетуге үйрету.Бақылау кезінде педагог сұрақтарқояды: «Аквариумдағы балықтарбірдейме, әлде әр түрлі ме? Олардың айырмашылығы неде? Қандай балықтар үлкен және қайсысы кішкентай? Олардыңтүсі бірдейме?Олар қайда жүзеді? Сұрақтараквариум балықтарының түрліккұрамына

	орындаайналуды сұрайды. Балаларосыкезде: "бір, екі, үші! Соқыртеке,бізді ұста!"-деп"соқыр текені"қолымен түртіпқойып,одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті-түрткен баланыұстапалу және оны танып, есімін атау. Педагогбалалар тым алшақ қашып кетпесүшін,үлкен шеңберді сызып қояды.Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кімұстанылып, танылып жатса, "соқыртеке"болып, ойынды жалғастырады.	шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруғабейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңберқұрып тұрады."Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойынбасталар алдында кейіпкерлершеңбер сыртында бір-біріненалшақ тұрады.Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады: -Мысығымыз момықай, Жүредіаулада андамай. Тышқанкөрсе-бас	иелеріне қарай ұшуларыкерек.Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алыпжеуге тырысады.Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп,аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. **Дидактикалық ойын.Тәжірибе мен сараптама «Бауда не өседі,бақшадане өседі?»** Мақсат-міндеттер: өсімдікті өсу орнынабайланысты топтастыру. Балалардың ойлау қабілетіменсөздік қорын дамыту. **Өзіндікіс-әрекет:** ойыншықпен рөлдердібөлісуде мәдениетті түрде келіспеушілік тұстарын білдіріп, өзойыніске асыра	Шағылыстырғышпен жарықтандырылған таза аквариум өте жақсы көрінеді, балықтар өздерін жақсы сезінеді, ауырмайды,балалармен ересектер аквариум жанында демалуға болады. Педагогбалаларды әйнекті қалай тазартатынын, су қосатынын көруге шақырады. **"Балықшылармен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру;дене бұлшық еттерін нығайту,ептілікті,	байланысты әртүрліболуымүмкін. **"Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістіктібағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққабаулу, достыққатәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға3не10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесеойынға қара зат таңдап алынады (ескі малақай,құмсалған дорбат.б.).Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады.Ойынды басқарушының бергенбұйрығымен біройыншы

		салады! Кімтышқанды құтқарады? Осысөздердіайтып, балалар тоқтайды да"мысық" "тышқанды"қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса,қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан"үшінұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяғакіріпкетсе,ары қарайөткізбесүшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынғақатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағынреттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді	білу.	жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгібойынша "балықтар"алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғыекішетінде тұрған "балықшылар""балықтарды"қолментүртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынныңсоңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды"санайды, жеңіске жеткендітабады. Ойынбірнешерет қайталану мүмкін.	шеңберденшығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу.Егертығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайдыда, барлығынтабылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілінбасқажаққа бұрып әлгі затты тартыпалуға тырысады.Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушықызметін атқарушыболады да, қалғандары қайта шеңбер құрысыпкөздерін

		ауыстыруғаболады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Меносындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймінышып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане,ортағашық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық"-демей, "Шық-шық!"-дейді? Бұлтышқанның өнерін, Қане, байқап			жұмады.Ойыносы тәртіппен жүре береді.

		көрейін. **"Ақ сүйек"қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойынмақсат-міндеттер: балалардыойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тусыртынашығады да, алысқа лақтырады. Балаларақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек"жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кімтезтабар екен?"			

		- дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйектітауыпалған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліпберуікерек. Егербалалардың бірібайқапқалса,ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуікерек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімгежеткізбей тәрбиешіге табыс еткенбалажеңімпаз аталады. Жабдығы:ақсүйек. Еркін ойындар.			
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есікті тарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				

	(мәдени-гигиеналықдағдылар)				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Нанға майды пышақпен жағу дағдыларынбекіту. **Көркем сөз** Екіқоянотырып, Сыр айтады жасырын. Сұрқасқырдың тәбетін, Берсе бізгеасырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардамәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету,үстелгедұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарындұрыс пайдалану. **Көркем сөз** Сиқырлығой қасығым, Жылдамжеймін асымды. Мінетамақ,міне шай, Тымасықпай,жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды үстел үстіндеөзіндұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануғаүйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелдентұруға болмайтынын түсіндіпу. **Көркемсөз** Мүйіздіешкікеледі, Балаларға ереді. Сүтботқаны жемесең, Келіпсенісүзеді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтанукезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетінжетілдіру. **Көркем сөз** Денемдітазаұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қолжуамын сабынмен. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**Гигиеналық дағдылар** Қасықтыдұрыс қолданудыүйрету, дұрыс тамақтану мәдениетінебаулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстелбасында өздерінәдепті ұстауды, нан қиқымынтүсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. **Көркемсөз** Үсті-басымұқыпты, Тазажүрем әрдайым. Жолатпаймынкірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Біртіндепұйқыдантұрғызу(музыкаақырынойнайды). Ұйқыданкейінбірдентөсектежаттығужасау;жатқанкүйінде,төсектентұрмай,көрпеніңастындабалалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыданбіртіндепояукүйінеөтуінебағытталған.Оянғанбалаларменжүргізгендұрыс,қалғаныоянғанкезде				

	қосылады) Жалпақтабандыболдырмауүшінденсаулықжолыменжүру. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Хан"алшы"" қазақ ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойшылдыққа, тапқырлыққа, дәлдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қол моторикасын,дене тепе-теңдігін жетілдіру. Бұлойынға5 немесе10бала қатысаалады.Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық - "хан" асығы. Асықтар тізіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлағанасықтарды жинапалады.Егер	**"Орамал тастамақ" қазақ ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші)балалардыайнала жүріп бір баланың артына орамал тастап каетеді.Артына орамалды тастағанын сезген баламеніңартамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанынсезбесе ол өлең,тақпақ айтыпнемесебилеп беруі керек.	**Тақиятастамақ" қазақ ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынанбірбала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіпотырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияныбілдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіснен кейінбалалар	**"Күшсынаспақ" қазақ ұлттық ойыны.** Бұлойынстол үстіндеекібаланың білек сынасуымен орындалады.2 бала шынтақтарын столға тірек қол бастарын айқстырады.Кім білекті столға жықса сол бала жеңіске жетеді. Ағашаттыңүстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қашан білектен тартысып сынасуға да болады.Бірақ баланыңқауіпсіздігі қатаң бақыланады. **(денешынықтыру)** **Қимылдыұлттық ойын: "Арқан тарту".**	**Қимылдыойын: "Соқыр теке".** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу.Дене бұлшық етін дамыту; ойын шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойынғакеректі құралдар: көз байлайтынорамал. Ойынның шарты. Балалардың арасынан санамақ арқылы бір бала таңдалыпалынады. Оныңкөзін орамалмен байлайдыда,беске дейін санап айналдырады. Сөйтіп,соқыртеке басқа балаларды ұстауға кіріседі.

	хан асығы бүк,шік,тайқы-қалыптарымен түссе,бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтардықолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса,онда ойынды келесі бала жалғастырады.Ең соңындаханасығы кімнің қасында қалса,сол бала жеңіскежетеді. Келесіойынды жеңіскежеткенбала жалғастырады.**(денешынықтыру)** **Қимылдыойын: "Қойлар мен қасқыр".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке,достыққа	Балалар шеңбер бойындакөздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді. **(денешынықтыру)** **Қимылды ойын: "Шырмауық".** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартынтүсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардыңішінен бір бала алынады. Олбала шырмауықты шешкіш. Ал басқаларышеңбер бойыментұрадыда бір - бірінің қолдарынжібермей, қолдарының астынанолай - бұлайөтіпшырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде,	көздерінашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенінбілсе,сезсе жылдам орнынан тұруыкерек.Егер орнынандеркезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынантезтұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз.Бұлойы нныңтағы бір нұсқасы бар. Тақияны өзінде екенінсезгенбала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер балажүргізушіні ұстай алмаса айыбынөтейді.Ал,	Мақсат-міндеттер: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру; ойын шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойыншарты. Балалар екі топқа бөлініп,арқанның екіұшынанұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілгенмежеден асып кеткен топ жеңіледі. Олардыөздеріне тартыпалғантоп мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпенжалғасын табады. **(денешынықтыру)**	Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстапалса,солбала соқыр теке болады. Сондықтан балалар соқыр текеге ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады**. (денешынықтыру)**

	тәрбиелеу.Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесерезеңкеат, қамшы. Ойын шарты: Қойшықойларды өрісте бағып жүреді, алқойлар алаңсызжайылып жүреді. Кенет аш қасқыржақындап келіп қалады. Қасқырдыбайқап қалған қойшы: қойларым, қашыңдар, аш қасқыр!келіпқалды дегенде қойлар аш қасқырдан қашуларыкерек.Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғыпалса,қойшы қасқырғаән,бй	шырмауықты шешушікеліп шырмалған балаларды шешуі керек.Шешеалмаса айыбын өтейді. **(денешынықтыру)**	қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. **(денешынықтыру)**		

	билетеді.Алқасқыр қойларды ұстап алсаұсталғанқой ойыннан шығарылады. **(денешынықтыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	Балалардыңкейбір маңызды мінез-құлық ережелері туралы, оларды сақтауқажеттілігі туралыбілімдерін жетілдіру;мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуіндесәйкес сөздерді және сөйлеукезектерін белсендіру.	**«Көңіл-күйкубы» дидактикалық ойыны.** Бізсүйек тастаймыз, тасталғанэмоцияны атаймыз, оны бейнелейміз. Бізшеңберге тұрамыз. Барлығыбірге: «Мен әрқашан бәріне жақсылық жасауғадайынмын. Осындай әрекетті жасай отырып,мен «иә,иә,иә»деймін **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Сыпайысөздер» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, бәріне құрметпен қарауды,бір-біріне, бір-біріне көмектесугедеген ұмтылысты тәрбиелеу. Барысы. Педагог балаларғаәртүрлі тақырыптағы суреттердікөрсетіп, сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толықжауапбереді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Сөздерге дыбыстықталдау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеуқабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекісуреттері, дыбыстықталдауға фишкалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Заттарменойын «Қонаққай елден?»** Мақсат-міндеттер: балалардың басқа елдің тұрғындары туралы білімдерін олардың түсініктерінде бекіту; басқа ұлт өкілдеріне деген қызығушылықты, олардықұрметтеуді, олардың өмірі туралы білуге қызығушылықты, сыпайылықты тәрбиелеу.Ойын ережелері. Басқаұлтөкілінің имиджге сәйкес келетін ұлттық киімін таңдау; ұлттық киімді қуыршаққакигізу; ұлттыққиімді

					дұрыс және тез киінген жеңеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	1. Алдағыіс-шарағаарналғантапсырма:топтышығаралдындатәртіпкекелтіру;киінубөлмесіндеөзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімдікиюалгоритмінқайталау. 3. Әртүрліауа-райында(қар,жаңбыр,жел)көшеде өзін-өзіұстауережелерінебасаназараудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету.**(мәдени-гигиеналықдағдылар,дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәне тағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау.				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Сіздіңбалаңызмектепкедайынба?Болашақбіріншісыныпоқушыларыныңата-аналарымектепбалаүшінөте маңызды, бетбұрыс кезең екенін түсінуі керек. Көпойнауға,қозғалуғадағдыланғанбалаұзақуақытпартадаотыруғамәжбүр.Демалуменсеруендеууақыты күрт қысқарып, эмоционалдық стресс күшейеді. Бірінші сынып оқушысы жаңа топқа, мұғалімнің талаптарына,ыждағаттылықпенжәнемақсаттытүрдежұмысістеуқажеттілігінеүйренуікерек. Жеті, алтыжасар балалар үшінбұл өте үлкенжұмыс.Баланыңбарлық қиындықтарды жеңеалуы үшін барлық денежүйелерініңбелгілібіржетілуіқажет.Мұныңнегізіндеденсаулықжатыр.Ауру,әлсіз,тезшаршағанбала мектепте үлкен қиындықтарға тап болады. Балаңыздың денсаулығын сақтау ата-аналардың басты мақсаты жәнеміндеті. Оныбұзуоңай,біраққалпынакелтіру, түрлібұзушылықтарданқұтылуөте қиын.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білімберу ұйым	**Бал-Ана б/балабақшасы**				
Топ/сынып	**Мектепалды топ**				
Тобы, топтың реттіксаны,атауы	«Көгершін»				
Балалардыңжасы	**5 жасар балалар**				
Педагогтіңаты-жөні	Э.Жораева А.Сыдықова				
Жоспардың құрылукезеңі	**28.08.-31.08.2023ж.**				
Аптакүндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғысүзгі:балалардыңтерісін,денеқызуын,сыртқыкелбетінтексеру.Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Ата-аналарменжазғыуақыттағы күнтәртібімен киіндіру тәртібітуралыәңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбек:**ауланы тазарту. Мақсат-міндеттер: еңбекдағдыларына қалыптастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға	**Еңбек:**гүлзардағы топырақтыбосату, суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлықжасауға баулу. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға		**Еңбек: құмырсқалар илеуін салу үшін алаңнанағаштар жинау.** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өз ойындарынаалдын-ала материал дайындай білу қабілетін дамыту. Кезекшілік:табиғат бұрышы, ас	

	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**		бөлмесі, оқу құралдарыбойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу. **(еңбекіс-әрекеті)**	
	"Жел мен бұлт"қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістіктібағдарлау жаттығулары. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Мысықпен тышқан".** Мақсат-міндеттер: ойынның шарты бойынша әділ ойнап, шапшаңдықты, жылдамдықты, тапқырлықты танытуға баулу. Барысы. Ойнаушылар дөңгеленетұрады. Мысықпен тышқанды	**"Заттардыпазл ішіне орналастыру" үстелүстіойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндеріндамыту. **(таныміс-әрекет)** **"Қармақ"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлаудыжүзеге асыру. **(денешынықтыру)** **Еркін ойын: "Тақиятастамақ" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бұл ойынбалаларды		**"Жылмезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларынүйрету (қыс,көктем,жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойынбарысы. Тәрбиеші балаларданжылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктентұрады,әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасыбар.	

	тағайындап алады. Балалардыңқалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбержасайжүріп сөздерді айтады. Мысықайаппақ қарасақ, Құйрығысұр тамаша-ақ, Жебедей-ақұшады, Көзін жаймен қысады. Тырнақтарын үндемей,Ашқан кезде инедей, Тышқандардың тықырын, Мысықайестісе ақырын, Аңдыпаулапалады, Мысықай біздің жарады. «Аңдып, аулап алады» деген сөздерденкейін балалартоқтайды, шеңбердің уәделескенжерінде екі бала қолын түсіріп,есіктен	жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезіндетығырықтан шыға білуге үйретеді. Барысы. Балалар дөңгеленіп,шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынанбірбала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіпотырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияныбілдірмей тастап кетеді. Тәрбиешібелгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдамқарап, тақияны өзінде екенінбілсе,сезсе жылдам орнынан тұруы керек.Егер орнынандер кезінде		Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасыналып сәйкес келетін мезгілдергеқойып шығады (мысалы:қыс мезгіліне қар,шырша,аққала) т.б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті, танымдықіс-әрекет)** **Еркін ойын: "Дауысынан таны".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту, зейін қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынбарысы. Шеңберде тұрған ойыншылардың бәріортағашығып көзінбайлайдыда, ойын басқарушы	

	өтетінжер қалдырады,Тышқан мысықтан қашып, есікке қарай жүгіреді,шеңбер жасап тұрғандардың қолының астынан өтуімүмкін.Мысық тышқанды ұстап алатын кезде, бұл рөлгебасқабалалар тағайындалады, сөйтіп ойын осылайша қайталана береді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)** **"Ұшты-ұшты"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыұшатын заттар мен ұшпайтынзаттарды ажырата білуді жетілдіру.	тұраалмасаондаөз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынантезтұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Ойын ережесі: Ойынкезіндеойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көздіжұмыпотыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. **(денешынықтыру)**		болады. Ал қалғаны: "Секір,секір!"-деген кім? Білгішболсаң-таба ғой. Тауыпалда,өзің кеп, Сол орынды ала ғой" - деген өлеңді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір,секір"деген сөзді педагог белгілеген бала айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашадыда,«секір» депайтқанбаланы табуға тырысады. Тапса,айтқанбала ортағашығадыда, ойын басқарушы болады.Ойыносы ретпен жүргізіле береді. **(денешынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	Міне, бүгін ойнадық Ойнадықта,ойладық. Көжектербопжүгіріп,				

	Сәбіздерді жинадық. Бүгін жаттығу жаңаша, Қалмадық біз оңаша, Біздің балабақшада, Күндеосындайтамаша! Сапқатізілу;оңғабұрылып,алғажүру;жүгіру(30-40сек), жүру,тынысалудықалпынакелтіру;бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпыдамытужаттығуларыкешені.""Қаражорға"". 1.Бастапқықалып:аяқарасы сәлалшақ,қол белде. 1-иықтыалғақозғау;2-бастапқықалыпқакелу;3 -иықты артқақозғау;4-бастапқықалыпқакелу(6рет қайталау). 2.Бастапқықалып:аяқарасы сәлалшақ,қол төменде. 1-оң аяқты алғасозып,оңғақарай иіліп,қолды бүге,саусақтардықозғау;2-бастапқы қалыпқа келу; 3-солаяқты алғасозып,солғақарайиіліп, қолдыбүге, саусақтардықозғау;4 -бастапқықалыпқакелу(6рет қайталау). 3.Бастапқықалып:аяқарасы сәлалшақ,қол төменде. 1-солаяқты алғасозып,оңқолдыжоғарыкөтере, солқолдыалға соза,солқолды, оңқолғатигізу;2- бастапқы қалыпқа келу;				
Таңғыас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар.	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі-жиіжуынсен,		**Гигиеналық дағдылар** Майлықты қолданудыүйрену, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу.	

	Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз, Бақшадағыбалаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезінде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**		**Көркем сөз** Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезінде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жаңылтпаштарды қайталау және жаттау	"Жәндіктер" тақырыбына иддюстрациялар қарау.			
Білімберу ұйымыныңкестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғыойын-сауықтар	Жазғыойын-сауықтар		Жазғыойын-сауықтар	
Серуенге дайындық	Балаларғаөзкиімдерінтануды,атауды,өзшкафынтаңбалауышарқылытабудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күнді бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет,**	**Құмырсқаны бақылау.(қарым-қатынасіс-әрекет,**		**Көгершінді бақылау.(қарым-қатынасіс-әрекет,**	

	танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: күнді, оның өсімдіктер,ағаштар, жәндіктер және барлықтіршілік иелері үшін маңыздылығын бақылауды жалғастыру Экологиялық міндет: күн сәулесініңадаммен өсімдік тіршілігі үшін құндылығын көрсету. **Көркемсөз** Алақай, алақай! Күншықты,күн шықты, Жерүстіненұр шықты! **Еңбек:құм жәшіктерін құммен толтыру.** Мақсат-міндеттер: балалардыңбойына еңбекке деген құштарлығынояту.	**танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерінкеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту**.** **Жұмбақжасыру**. Қатар-қатарқара нар, Аспанмененбара бар, Алдыбиік,арты жар. /Құмырсқа/. **Көркемсөз** Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тынымалмай, ырысқа Толтырадыилеуді. Тапқан заты ауыр		**танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет, еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: құс әлемі туралы білімдерін пысықтау,адамның оларға қамқор болып, қорғау шараларытуралы түсініктерін жетілдіру. **Бақылаубарысы** Педагогбалаларға жұмбақтар жасайды, сұрақтарғажауап беруді ұсынады. Қанат қағып шарықтап, Мұхит асып қалықтап, Шарлапбүкіл әлемді, Шаттандырыпәр елді Бейбіткүнгесән болған, Бұлқандай құсән болған?(Көгершін) Екі айыр құйрығы,	

	"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қазғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: тәрбиешіңіңнұсқау-бұйрықтарын тыңдай білуге дағдыландыру, зейіндідамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс"пен "тауықты"санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары "балапандар"болып ойынға қатысады. Олар "тауықтың" артынатізіліп(6-8 балаболып)тұрады. Ойын алаңының бір шетіненқарақұстың "ұясы" сызылады. Педагог:"Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың"	боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқанбауыр кеп, Келедітезкөмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындықаздер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демейұсақ,ірісің, Бірі істейді бәрі үші, Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али**)** **Еңбе**к:алаңдағы жерді қопсыту Мақсат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуға жерді дайындаудыүйрету. **Қимылды ойын «Қақпан», «Аттар».(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:		Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі.(Қарлығаш) - Олар қайда тіршілікетеді? - Оларненішоқып жегенді жақсы көреді? - Оларды кім қоректендіреді? - Көгершіндер қайдамекендейді? Өтеертекезден-ақ көгершіндер бейбітшілік пен достық құсы деп саналған. Ол өте әдемі және адамдарғатезбауыр басады. Көгершіндердің ерекшеқасиетіолар өз үйлерін қанша қашықта болса да іздеп табады. **Көркем сөз:** Құстарменің достарым, Жемін, суын керекгін, Құспенқызық аспаным.	

	артындабір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балапандардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық"болса-екі "қанатын" (екі қолын) екі жаққа соза,балапандарын қорғаштайды. Балапандарда қарақұсқа алдырмауға тырысады.Олартек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балапандарды "қарақұсұясына" алыпкетеді.Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілеркайта сайланып, ойын қайта басталады. Педагогойынның алдында балалармен қауіпсіздік ережелерін қайталау керек.	жылдамдық пен төзімділіктідамыту **Жеке жұмыс**: баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру. Мақсат-міндеттер: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу		Күндеапарып беремін Үйшікжасай білемін. Олармәзбоп қалады, Ағаштарғаілемін. Шаттықәнге салады. -Қандайқұстар алаңға келіп қонады? **Зерттеуқызметі** Кептер мен торғайды салыстыру **Еңбек:балабақша аумағына жем салғыш ілу.** Мақсат-міндеттер: еңбек әрекетін орындауға үйрету. **"Ұшады, секіреді, жүзеді" қимыл-қозғалыс ойыны. (денешынықтыру)** Мақсаты: балалардыжүкіруге үйрету, құстардың, аңдардың, балықтардың аттарынестесақтау	

	Жұмбақ.Жалғанда бірнәрсе бар аяқ қапты, Ұшадыкешкедейін дамыл таппай... (Күн) **Болжам.**Батаркүн қызыл шапаққа малынып барып ұясына кірсе, ертеңіндешыжыған ыстық болатынын білдіреді. **Еркінойын:"Құ түлкі".** Мақсат-міндеттер: жүгіру қабілетін дамыту.			**Жаттығу ойындары: «Қаданы (кегли) құлат». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты нысанаға лақтыру, дәлдіктеріндамыту. **Халық болжамы:** - Құс жүнін үрпитсе,жауын болады; - Жылқұстарыкеш ұшса, қыс жылы болады; - Құстар асыға қоректенсе ауа-райыбұзылады. **"Қаршығамен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша қосады. Сол кезде бастаушы атын атағантоптағылар бытырай қаша	

				жөнеледіде,аты аталмаған топ олардықуалайды. Олардыңміндеті-қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғанойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтыңойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **"Үштабан"қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептіліккетәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынғаүш-төрт	

				балақатысаалады. Әр балаға бір-бірденасық,бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншыларыөз алаңдарындажеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасыалшы түскенбалабірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі(көмбеден алшақтау жерге барыпсақа үйіреді). Сақасыалшы түскен ойыншы бірденкөмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,асықату, бәрі ұшып болған соң,бастапқыкезек бойынша жалғасады. Алысқаұшқан	

				мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалғанойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп жәнеоны көмбеге жиегін алыпөлшегенде,үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашанкелесіасыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана -ойындытоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннаншығып қалады .	
Серуеннен оралу	Серуенненоралукезіндегіескертулер: - учаскіденшығаралдында,аяқ-киімді,қалталардықұм-қоқыстанқағу; - балабақшағакірералдындабалаларғааяқтарын жақсылапқұрғату; - ғимаратқатыныштықпен,есіктітарсжаппайкіру; - серуенгешығарылғанжабдықтармен ойыншықтарды белгіліжергетізіпқою; Балалардыңжүйелітүрдежылдамшешінебілу,киімдердішкафсөрелерінеұқыптыорналастырабілу				

	қабілеттерінжетілдіру. Жеңдерінтүріп,қолдарынсабындап,судыжан-жаққатөкпей,тазарғаншажуабілудағдысындамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Түскіас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Тағыміне,таңатты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдегентиінге, Жарып берем жаңғақты. Қоюсүттіберемін, Мысық пенен күшікке. Түлкігеқоюайран, Тышқанға дәндер салам. Аққоянға тәттінан, Тосапберемін араға. Таңғыботқа береміз,	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың назарын тағамға аудару;тамақтану мәдениетібойынша баламен жеке жұмыс;этикет ережесі. **Көркемсөз** Досболсабын, сумен сен, Жиі-жиіжуынсен, Таңертендекешке де, Жуынкүндіз-кешке де, Жуынкүндіз-түсте де, Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезіңде, Жуынтұрған мезгілде.		**Гигиеналық дағдылар** Майлықты қолданудыүйрену, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. **Көркемсөз** Жуынтамақ алдында, Жуынтамақ соңында, Жуынұйықтар кезіңде, Жуынтұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	

	Бақшадағыбалаға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**			
Күндізгіұйқы	Балалардыңұйқысынақолайлыжағдайжасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Біртіндепұйқыдантұр**у(музыкаақырынойнаптұр). Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығуларжасайық Ұйқымыздыашайық! Балапандаруйқығакірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайыпсиқырлыәлемді. Балаларұйқыданоянады. **(денешынықтыру)**				
Бесінас	Алдынақойғанасқаназараударту;дастарқанбасындаотырумәдениеті,тамақтанумәдениетінебаулуға бағытталғанжеке-даражұмыс;этикетережелері.**(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	**"Неестігеніңді айт?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануғаүйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтауқабілеттерін дамыту. Ойынбарысы. Педагогбалаларға	**"Табиғатжәне адам" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардыңадамне жасайтыны,табиғат адамға не беретіні туралыбілімдерін бекіту, жүйелеу Ойын барысы. Педагогбалалармен әңгімелесу барысында		**"Дорбаданебар екенін тап?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипап сезінетін белгілердісипаттау. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністер мен жемістердідорбаға салады. Бала қолындаболған нәрсенісипап	

	көздерінжауып, мұқият тыңдауларын (құстардыңдауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстарыт.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді.Балалар толықсөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кімеңкөпестіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,таным іс-әрекеті,зерттеу іс-әрекеті)** **"Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар	айналамыздағы заттардыңадам қолынан шыққаны немесе табиғатта сол күйінде кездесетіні,оларды адамдардың пайдалануытуралы балалардың білімдерін анықтайды. Мәселен, орман, көмір,мұнай,газ табиғатта сол күйіндеболады,ал үрейлерді, зауыттарды,көлік құралдарын адам жасайды. «Адам қандай заттарды жасаған?» - деп тәрбиеші сұрақ қойып, ойынға қатысушылардың біріне бір затты береді(немеседоп лақтырады). Балалардың бірнешежауабынан кейінолжаңа сұрақ қояды:«Табиғат неніжаратқан?»		сезінуі керек және бұлтуралыжұмбақ жасау керек, сонда балалар жүргізушінің қолынданебар екенін болжай алады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,зерттеуіс-әрекет)** **"Мысық пен тышқан"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестірудідамыту; кеңістікті бағдарлауды үйрету. Ойынбарысы. Мысықпен тышқанды таңдағаннанкейін, қалғанойыншылар шеңберге тұрып, қолдарын біріктіреді.Мысық	

	жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдауқабілетін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**			шеңбердіңартында, тышқан оның ішінде.	
Балалармен жеке жұмыс	**Жаңылтпаш** Тақпақ жаттап, Айтсақжақсы-ақ. Жатка тақпақ, Жатта тақ-тақ. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Шығармашылық уақыты: "Қала көшесі".** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (лего,құм)құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**Шығармашылық уақыты: "Қағаздан желдеткішті бүктеуарқылы құрастыру".** Масқат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан)құрылыс жасуға деген құштарлығын жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет)**			
Серуенге	1.Алдағы іс-шарағаарналғантапсырма:топтышығаралдындатәртіпкекелтіру;киінубөлмесіндеөзін-өзі				

дайындық	ұстауережелерін қайталау. 2. Киімдікиюалгоритмінқайталау. 3. Әртүрліауа-райында(қар,жаңбыр,жел)көшедеөзін-өзіұстауережелерінебасаназараудару–тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Түскібақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды,өзкиімінөзішешуді,өзқажеттеріжайындаайтудыүйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында:өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау,сипаттау;ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Музыкалықаспаптарменойындар.**(музыка)** Өнербұрышындаеркінтақырыптарғасуретсалу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру.**(шығармашылықіс- әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Логикалықойындар,басқатырғыштар,санамақтар,доминоойындары.Пысықтау. **(танымдықіс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Табиғатбұрышынзерттеу,салыстыру,танысу,пысықтаужұмыстары.**(зерттеуіс-әрекеті,қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардыңүйге қайтуы (ата-аналарғакеңес)	Ата-аналармен «Тазалық-денсаулыққепілі» тақырыбында әңгіме	Ана-аналарғакеңес: "Балаларды жаңа оқу жылының тәртібіне дайындау".			